FRANCKESCHE STIFTUNGEN

Franckesche Stiftungen zu Halle

Nowý Zákon Pána a Spasytele nasseho Gežisse Krysta Opět s welikau pjlnosti Přehlidnutý

Cansteinsche Bibelanstalt

[Halle], 1722

VD18 13382543-001

Nutzungsbedingungen
Die Digitalisate des Francke-Portals sind urheberrechtlich geschützt. Sie dürfen für wissenschaftliche und private Zwecke heruntergeladen und ausgedruckt werden. Vorhandene Herkunftsbezeichnungen dürfen dabei nicht entfernt werden.
Eine kommerzielle oder institutionelle Nutzung oder Veröffentlichung dieser Inhalte ist ohne vorheriges schriftliches Einverständnis des Studienzentrums August Hermann Francke der Franckeschen Stiftungen nicht gestattet, das ggf. auf weitere Institutionen als Rechteinhaber verweist. Für die Veröffentlichung der Digitalisate können gemäß der Gebührenordnung der Franckeschen Stiftungen Entgelte erhoben werden.
Zur Erteilung einer Veröffentlichungsgenehmigung wenden Sie sich bitte an die Leiterin des Studienzentrums, Frau Dr. Britta Klosterberg, Franckeplatz 1, Haus 22-24, 06110 Halle (studienzentrum@francke-halle.de)

Terms of use
All digital documents of the Francke-Portal are protected by copyright. They may be downloaded and printed only for non-commercial educational, research and private purposes. Attached provenance marks may not be removed.
Commercial or institutional use or publication of these digital documents in printed or digital form is not allowed without obtaining prior written permission by the Study Center August Hermann Francke of the Francke Foundations which can refer to other institutions as right holders. If digital documents are published, the Study Center is entitled to charge a fee in accordance with the scale of charges of the Francke Foundations.
For reproduction requests and permissions, please contact the head of the Study Center, Frau Dr. Britta Klosterberg, Franckeplatz 1, Haus 22-24, 06110 Halle (studienzentrum@francke-halle.de)

urn:nbn:de:gbv:ha33-1-229204

Visual Library

53 F 21

Franckesche Stiftungen zu Halle

Halleluja!
Jehova vivit
et regnat.

Nowý
Zákon
Pána a Spasytele nasseho
Ježisse Krysta

Opět s welikau pjlnostj
Přehlidnutý
A w nowě wydaný.

Léta Páně M DCC XXII.

Gruss Milden,
Schlagenthino-Mag-
deburgicus.

Pořádek
Knih Nowého Zákona.

1. Ewangelium S. Matausse.
2. Ewangelium S. Marka.
3. Ewangelium S. Lukášse.
4. Ewangelium S. Jana.
5. Skutkowé S. Apostolů.
6. Epistola S. Pawla k Řjmanům.
7. Prwnj Epistola S. Pawla k Koryntům.
8. Druhá Epistola S. Pawla k Koryntům.
9. Epistola S. Pawla k Galatům.
10. Epistola S. Pawla k Efezským.
11. Epistola S. Pawla k Filipenským.
12. Epistola S. Pawla k Kolossenským.
13. Prwnj Epistola S. Pawla k Tessalonycenským.
14. Druhá Epistola S. Pawla k Tessalonycenským.
15. Prwnj Epistola S. Pawla k Tymoteowi.
16. Druhá Epistola S. Pawla k Tymoteowi.
17. Epistola S. Pawla k Týtowi.
18. Epistola S. Pawla k Filemonowi.
19. Epistola S. Pawla k Židům.
20. Epistola S. Jakuba.
21. Prwnj Epistola S. Petra.
22. Druhá Epistola S. Petra.
23. Prwnj Epistola S. Jana.
24. Druhá Epistola S. Jana.
25. Třetj Epistola S. Jana.
26. Epistola S. Jůdy.
27. Zgewenj S. Jana.

Franckesche Stiftungen zu Halle

Předmluwa na Nowý Zákon.

NOwné gako Starý Teſtament geſt kniha, w niżto Božj Přikázanj a Zákonowé/ přitom také hyſtoryé o těch, kteřjž ge budto zachowáwali, a neb ruſſili/ popſáne ſau: Tak geſt Nowý Zákon, kniha, w niżto Ewangelium, a Zaſljbenj Božſká/ přitom hyſtoryé o těch, kteřjž gim budto wěřili, a neb newěřili, obſazené ſau. Nebo Ewangelium geſt ſlowjčko Recké/ wyznamenáwagjcý, weſſelé poſelſtwj/ dobrau nowinu/ nowau powěſt/ a dobré heſlo/ o kterém, gak lidé zwědj, prozpěwugj, proň ſe radugj/ a to gedny druhým w známoſt wwozugj. Gako kdyż Dawid welikého Goliáſſe byk přemohl/ y hned weſſelá powěſt, a potěſſitedlná nowina mezy lidem Jüdſkym ſe rozeſſla/ żeby neyokrutnégſſj nepřjtel gegich giż zamordowán byk/ ony pak tudy od něho wyſwobozeni ſauce, radoſti a pokoge doſtali; na čež oni hned prozpěwowali/ pléſali/ a weſſelj byli: Tak také Ewangelium Božj a Nowý Teſtament geſt dobrá nowina, a heſlo, po wſſem swěté, ſkrze Apoſſtoły o prawém Dawidowi rozhlášſeno/ kterýž s hřjchem/ ſmrti/ a ďáblem bogowal/ a wjtězſtwj nad nimi obdržel, kterýmž on wſſech těch, kteřjž hřjchem gati/ od ſmrti trápeni/ a od ďábla podmanéni byli/ mimo wſſech gegich záſluch, wyſwobodil/ oſprawedlnil/ obživil/ a ſpaſena učinil/ anobrž gim k pokogi dopomohl/ a ge Bohu zaſe nawrátil: odkud ti, kteřjž tomu pewně wěřj/ a w wjře ſtáli zůſtáwagj/ o tom prozpěwugj/ djky činj/ Boha chwálj/ a ſwé weſſelj na wěky prowozugj.

Toto heſlo, potěſſitedlná powěſt, a neb Ewangelické nowé poſelſtwj, nazýwá ſe také Nowým Teſtamentem/ proto, że rownež gako Teſtament učinén bywá/ kdy wmjragjcý člowěk ſwé ſtatky, po ſwé ſmrti, náležitým dědicům k ſpokogenému rozdělenj poručj: Tak y Kryſtus před ſwau ſmrti poručil a přikázal, toto Ewangelium po ſwé ſmrti, po wſſem swěté rozhlášyti; čjmž on wſſecko ſwé bohatſtwj wſſem wěřjcým přiwlaſtnil/ to geſt, ſwůg żiwot, kterýmž on ſmrt pohltil/ ſwau ſprawedlnoſt, kterauž hřjchy zmazal/ a ſwé ſpaſenj, kterýmž wěčné zatracenj přemohl. Aby, giſtě bjdný člowěk, genž w hřjſſjch mrtwý geſt/ a w pekelném oſhd'e wězý/ nemůże nic potěſſitedlnégſſjho, nad toto drahé a milоſtné poſelſtwj o Kryſtu ſlyſſeti/ tak że ſrdce geho muſý ſe ſmáti/ a nad tjm radowati/ wěřili on toliko tomu, że to wérná geſt prawda.

Ku potwrzenj pak takowé wjry, Bůh toto ſwé Ewangelium a Teſtament, w Starém Zákoně, ſkrze Proroky mnohonáſobně zaſljbil/ gako y S. Pawel k Rjm. 1, 1.2. dj/ gá ſem oddělený k kázanj Ewangelium Božjho/ kteréž zdáwna zaſljbil ſkrze Proroky ſwé w Pjſmjch ſwatých/ o Synu ſwém zpkozeném z ſemene Dawidowa ꝛc. Nechajž některé z těch ſlibů wznámjme; poneyprwé Bůh zaſljbil, kdyż řekl hadu, Gen. 3, 15. Nepřátelſtwj pokožjm, mezy tebau, a mezy żenau/ y mezy ſemenem twým, a ſemenem gegjm: ono potře tobě hlawu/ a ty potřeš gemu patu. Kryſtus geſt to ſemeno żeny/ který hlawu ďábla/ to geſt, hřjch, ſmrt, pekło, y wſſj ſýlu geho potřel: nebo bez tohoto ſemene żádný člowěk nemůże hřjchu, ſmrti, ani pekla wgiti. Jtem/ Gen. 22, 18. zaſljbil ge Abrahamowi: Požehnáni budau w ſemeni twém wſſickni národowé země. S. Pawel pak zřetedlně Gal. 3, 16. doſwědčuge/ że Kryſtus geſt to Abrahamowo ſemeno/ kterýž wſſemu swětu, ſkrz Ewangelium požehnak. Nebo kde Kryſtus nenj/ tamť geſſté zkořečenſtwj zůſtáwá/ kteréž na Adama, y wſſe potomky geho, po prwnjm hřjchu ſpáchaném, přiſſło/ także hřjchu, ſmrti, a pekłu poddáni býti muſegj. Proti tomuto zkořečenſtwj, Ewangelium celý swět požehnáwá/ kdyż ono wyhlaſſuge: Kdo w ſýmě toto Abrahamowo wěřj/ ten požehnán, to geſt, od hřjcha, ſmrti, pekła wyſwobozen/ oſprawedlněn/ obživen/ a wěčně ſpaſen bude. Gak y Kryſtus ſam y Jan. 11, 26. prawj: Kdo wěřj we mně/ neymře na wěky. Jtem/ Dawidowi 2 Sam. 7, 12. ge byl zaſljbil, prawjce: Wzbudjm ſýmě twé po tobě/ Oné vſtawj dům gmenu mému/ a gá vtwrdjm trůn králowſtwj geho, aż na wěky: Gá budu gemu Otcem/ a on mi bude ſynem. Toť geſt králowſtwj Kryſtowo/

stowo/ o němž Ewangelium znj, že gest králowstwj wěčné/ králowstwj žiwota/ spasenj/ a spráwedlnosti/ do něhož z zakáže hřjcha, a smrti wssickni wěrjcý přicházegj. Takowých zaslibenj o Ewangelium, mnohem wjce také y w ginych Prorocých se nachází: Gakožto v Mich.5,2. Ty Betlémě Efrata/ gakžkoli gsy neymenssj mezy tisýcy Jůdskými/ z tebe mi wygde ten, genž má býti Panownjkem w Jzraeli. Item/ Ozeáš.13,14. Z ruky hrobu wypkatjm ge/ a od smrti wykaupjm ge: budu morem twým ó smrti/ budu nakažením twým ó hrobe.

A tak Ewangelium nic giného nenj, než Kázanj o Krystu, Božjm a Dawidowu Synu, prawém Bohu a Cłowěku/ který za nás smrt podstaupiw, a z mrtwých wstaw, wssech lidj, kteřjž w něho wěřj hřichy, smrt, y zatracenj přemohł, a zahładił. Tak že Ewangelium krátkau y dłauhau Řeč slauti může/ a na tom nic nezáleží, kdyby ge někdo krátičce, giný pak dłauze wypsati chtěł. Nebo kdo mnohé skutky a řeči Krystowy, gak Ewangelistowé včinili, wyprawuge/ ten ge dłauze wypisuge: Kdož pak takowé hystoryi o Krystu pominuw, toliko summownė vkazuge, kterak on skrz swau smrt, a z mrtwých wstánj hřich, smrt, a pekło sám přemohł, kteřj w něho wěřj/ ten ge kratičce wypisuge/ gakž S. Petr, y Pawel včinili. Proto sstě toho bedliwé, abys z Krysta Mogžjsse nevčinił/ ani z Ewangelium nėgakau Zákonnj a těžkých přikázanj knihu/ gak se to mnohým přihodiło. Nebo Ewangelium od nás włastně newyhledáwá násse skutky/ kterýmižbychom spráwedlnost a spasenj dosáhli/ nýbrž takowé skutky zatracuge; ale ono wyhledáwá Wjru w Krysta, že on za nás nad hřjchem, smrti, a pekłem zwjtěził: A tak on ne skrze násse skutky/ ale skrze swé włastnj dsło, totiž, smrt a wmučenj nás osprawedlnuge/ obziwuge/ a spasena činj/ bychom my gen geho smrti, a radostného wjtězstwj se vgali, tak gakobychom sami to wsse byli wykonali.

Že pak Krystus w Ewangelium, ano S. Petr, a Pawel mnoho přikázanj a naučenj dáwagj, a Zákon wykładagj to se také s ginými skutky a dobrodinjmi Krystowými srownáwá. A gako geho skutky a hystorygi wědėti, nenj to oprawdowé Ewangelium wědėti; nebo přesto nic gesstě newjs / že on hřich, smrt, a dáblka přemohł: Tak také nenj to gesstě wědėti Ewangelium/ když ty takowé geho včenj a přikázanj wjs; ale kdy ten hłas slyssjš, kterýž tobě zwěstuge/ že Krystus práwě a włastně twůg gest, spoku y s žiwotem, včenjm, skutky, smrti, z mrtwých wstánjm, y s wssjm, což on gest, což má, což činj, a může. Tak také spatřugeme/ že Krystus nenutj/ ale přjwětiwě nás přikauzuge, prawjce: Bkahoslawenj chudj, ꝛc. Y Apostołowé vžjwagj toliko těchto slow: napomjnáme, prosýme ꝛc. aby tak zřegmě było, že Ewangelium nenj nėgaká Zákonnj kniha/ ale že włastně gest Kázanj o dobrodinjch Krystowých, které on wssem wěřjcým nadobył, a přiwłastnił. Mogžjš pak w swých knihách nutj/ sylj/ hrozý/ bige, a přjsně tresce/ gako oprawdowý Wstanowitel a Wypomjnatel Zákona. Odtud také pochází, že spráwedliwému nenj vložen Zákon, skrz kterýhby on před Bohem osprawedlněn byl/ gak S. Pawel dj, 1 Tym.1,9. proto, poněwadž on skrze wjru spráwedliwý, živý, a spasený včinėn gest: takže nic nemá wjce potřebj/ než aby swau Wjru dobrými skutky prowkázał. Owssem, při kom prawá wjra gest/ žádným způsobem nemůž se zatagiti/ ale z dobrých skutků se vkazuge, a na zgewo přicházý/ když takowé Ewangelium věj, a před lidmi směle wyznáwá/ byłby hned y o žiwot bėzeti mėło. Ano wssecko, čemužkoli wjra věj, a cokoli působj/ tjm wssjm bližnjmu swému prospėti/ a gemu netoliko k tomu dopomocy se snáží, aby se on též takowé mikosti a Ewangelium včasten stał; ale také włastnj těło, wssecko gmėnj, y swau čest pro něg wynakładá/ což ona wsse na Krystu widj, kterýž gi podobně včinił/ gehož přikładu ona w tom také následuge. To také Krystus obmyssłel/ když naposledy žádné giné přikázanj swým Wčedlnjkům nedał, než toliko Lásku/ po

kterejžby poznáno býti mėło, kteříby geho Wčedlnjcy, a oprawdowj wěřjcý byli: Nebo při kom dobré skutky a Láska se newygewugj/ při tom ani prawá wjra, ani Ewangelium, tim méně geho prawé poznánj se nachází. Nu hledíž/ gakž se k knihám Nowého Zákona připrawowati máš/ aby ge na ten způsob čjsti vměł.

Ewange-

Ewangelium podlé (sepsánj S.) Matausse.

Kapitola I.

Předkowé Krysta P. z strany těla, 18. a Způsob početí y narozenj geho.

TNiha * Rodu Gežísse Krysta/† syna Dawidowa, ** syna Abrahamowa. *Luk.3, 23.sqq. † Luk.1,32. k.3,31. Rim.1, 3. k.9,5.2Sam.7,12.Zal.132,11 ** Gen.12, 3. k.22, 16. 18.

2. Abraham zplodil* Izáka. Izák pak zplodil †Jákoba. Jákob** pak zplodil Judu, a bratrj geho. * Gen.21, 2.3. k.25,19. †Gen.25,26. Luk.3,34. ** Gen.29, 33.

3. Judas pak* zplodil Fáresa, a Záru z Támar. Fáres pak † zplodil Ezroma. Ezrom pak ** zplodil Arama. *Gen.38,29.30. k.46,12. † Ruth.4,18. 1 Par.2, 5. 9. ** Ruth.4, 19.

4. Aram pak* zplodil Aminadaba. Aminadab pak † zplodil Názona. Názon pak zplodil Salmona. * 1 Par.2,10. † Ruth.4,20. Num.7, 12.

5. Salmon pak * zplodil Bóza z Raab. A Bóz † zplodil Obéda z Rut. Obéd pak** zplodil Jesse. *Ruth 4,21. 1Par.2,11. † Ruth.4,17. **Ruth.4,22. 1Par.2, 12.

6. Jesse pak* zplodil Dawida krále. Dawid pak král † zplodil Salomauna z tè které [byla] Vryášsowa. * 1Sam.17,12. 1Par.2,15. †2Sam.12, 24.

7. Salomaun pak* zplodil Roboáma. Roboám pak † zplodil Abiásse. Abiás pak** zplodil Azu. *1 Král.11,43. † 1 Král.14,31. 1Par.3,10. **1.Král.15,8.9.

8. Aza pak* zplodil Jozafata. Jozafat pak † zplodil Joráma. Jorám pak ** zplodil Ozyásse. *1Král.15,24. † 1Král.22,51. 2Král.8,16. 2Par.21,1. **2Král. 8,24. 1Par.3, 11.12. 2Par.22,2.

9. Ozyás pak* zplodil Joátama. Jotám pak † zplodil Achasa. Achas pak ** zplodil Ezechyásse. *2 Král. 15, 7. †2Král.15,38. **2Král.16,20. 2 Paral.28, 27.

10. Ezechyás pak* zplodil Manasses; Manasses pak † zplodil Amona; Amon pak** zplodil Jozyásse. *2Král. 20,21. 1Par.3,13. 2Par.32,33. †2Král.21, 18. 2Par.33,20. **2Král.21,24. 2Par.33, 25.

11. Jozyás pak* zplodil Gekonyásse a bratrj geho, w zagetj Babilonském. * 1Par.3, 15. 2Par.36, 1.4.8.

12. Po zagetj pak Babilonském/ Gekonyás * zplodil Salatyele; Salatyel pak zplodil Zorobábele. * 1Par.3,17. † Ezdr.3,2.

13. A Zorobábel * zplodil Abiuda. Abiud pak zplodil Eliachyma; Eliachym pak zplodil Azora. *1Par.3,19.

14. Azor pak zplodil Sádocha; Sádoch pak zplodil Achima; Achim pak zplodil Eliuda.

15. Eliud pak zplodil Eleazara; Eleazar pak zplodil Mátana; Mátan pak zplodil Jákoba.

16. Jákob pak zplodil Jozefa, muže Marye/z njžto narodil se *GEZISS, kterýž slowe Krystus. *Mat.27,17.22.

17. A tak wssech rodů od Abrahama až do Dawida, byko rodů čtrnácte. A od Dawida až do zagetj Babilonského, rodů čtrnácte. A od zagetj Babilonského, až do Krysta, rodů čtrnácte.

18. Gezukrystowo pak narozenj, takto se stalo: Když matka geho* Marya zasnaubena byla Jozeffowi/ prwé než se sessli, nalezena gest tèhotná z † Ducha swatého. *Luk.1,27.34.k.2,5. †Luk.1,35.

19. Ale Jozef muž gegj sprawedliwý gsa, a nechtěw gi w*lehkost wwésti/ chtěl gj tagně propustiti. *Num.5, 12.sqq. Deut. 24, 1.

20. Když pak on o tom přemyssloval/ Ay, Angel Páně we snách vkázal se gemu, řka; Jozefe synu Dawidů! nebog se přigjti Marye manželkky swé: Nebo což w nj gest počato, z *Ducha swatého gest. * Luk.1, 35.

21. Porodjt *pak syna/ a nazůwes gméno geho Gežjš: ont zagistě wyswobodj lid swůg od † hřjchů gegich. *Luk.1,31. k.2,21. †Skutc.4,12. k.10,43.

22. Toto pak wssecko stalo se/ aby se naplnilo, což powědjno byko ode Pána skrze Proroka * řkauchho: * Jzai. 7, 14.

23. Ay, Panna tèhotná bude/ a porodj Syna/ a nazůwes gméno geho* Emmanuel/ kterěž se wykládá, s námi Bůh. * Jzai.8,8.10.

24. Procżtiw pak Jozef ze ſna/ dċinił gakoż mu přikázał Anġeł Páně/ a přigał manżelku ſwau:

25. Ale nepoznał gj * aż y porodiła Syna ſwċho prworozenċho/ a nazwała gméno geho Gežiš. *Luk.2,7.

Kapitoła II.

Přigezd Mudrcż k narozenému králi. 13. Wtjkánj do Egypta. 16. Djtek mordowánj. 19. Z Egypta nawrácenj.

(Na den Zgewenj P. K. Mudrcům:)

1. KDyż ſe pak * narodił Gežiš w † Betlémě Jůdowě za dnů Heródeſa krále/ ay Mudrcy od Wychodu ſlunce přigeli do Geruzaléma, řkauce;

* Luk.2,4.6.7. † Gen. 35,19.

2. Kde geſt ten narozený Kral Židowſký? Nebo widċli ſme * hwċzdu geho na Wychodu ſlunce/ a přigeli ſme, abychom ſe klanċli gemu. * Num.24,17.

3. To vſlyſſew Heródes král, zarmautił ſe, y wſſecken Geruzalém ſ nim.

4. A protoż ſwokaw wſſecky Biſkupy a Wċitele lidu/ tázał ſe gich, kdeby ſe Kryſtus měł narodit?

5. Oni pak řekli gemu; W Betlémě Jůdowě: nebo tak geſt pſáno ſkrze * Proroka, * Mich.5,1. Jan.7,42.

6. A ty Betléme zemċ Jůdſká/ nikoli negſy neymenſſi mezy knżaty Jůdſkými: neboť z tebe wygde * Wywoda/ kterýż páſti bude lid můg Izraelſký.

* Gen.49,10.

7. Tehdy Heródes, tagně powokaw Mudrců, pilně ſe gich wyptáwał/ kterého hoby ſe gim čaſu hwċzda vkázała:

8. A kdyż ge propauſtċł do Betléma, řekł; Gdauce, wyptegte ſe pilně na to dċtátko/ a kdyż naleznete, zwċſtugtež mi/ ať y ga přigda pokłonjm ſe gemu.

9. Oni pak wyſlyſſewſſe krále, geli: A ay, hwċzda kterauż byli widċli na Wychodu ſlunce, předcházeła ge/ aż y přiſſedſſi ſtáła nad [miſtem] kdeż było dċtátko.

10. A vzřewſſe hwċzdu / zradowali ſe radoſtj welmi welikau.

11. Y wſſedſſe do domu, * nalezli dċtátko ſ Marygj matkau geho/ † a padſſe, klanċli ſe gemu: A otewřewſſe pokłady ſwé, obċtowali gemu dary/ Złato a Kadidło a Mirru.

* Luk. 2,16. † Žal.72,10. Jzai.60,6.

12. A od Boha napomenuti gſauce we ſnách, aby ſe nenawraceli k Heródeſowi/ ginau ceſtau nawrátili ſe do kraginy ſwé:]

(Na den Mżiwátek, a w Neděli po Nowém Leże:)

13. KDyż pak oni odgeli/ Ay, Anġeł Páně * vkázał ſe Jozeffowi we ſnách, řka: Wſtana, wezmi dċtátko y matku geho/ a vtec do Egypta/ a bud tam dokudż nepowjm tobě: neboť bude Heródes hledati dċtátka, aby ge zahubił.

* Mat.1,20.

14. Kterýż wſtaw w nocy/ wzał dċtátko y matku geho/ a odſſeł do Egypta/

15. A byl tam aż do ſmrti Heródeſowy: Aby ſe naplniło powċdċnj Páně, ſkrze Proroka řkaucýho: * Z Egypta powołał ſem Syna ſwċho.

* Oze. 11,1. Num.24,8.

16. Tehdy Heródes vzřew żeby okłamán byl od Mudrců, rozhněwał ſe náramně/ a poſław zmordował wſſecky djtky, kterċż byly w Betlémě, y we wſſech končinách geho: od dwau letých a niże/ podlċ čaſu, na kterýż ſe byl pilně wyptał od Mudrců.

17. Tehdy naplněno geſt to powċdċnj Geremiáſſe proroka * řkaucýho:

* Ger. 31,15.

18. Hłas w Ráma ſłyſſán geſt/ narżkánj a płáč a kwilenj mnohé: Ráchel * płáčejcý ſynů ſwých/ a nedała ſe potċſſiti/ proto że gich nenj:]

* Gen. 35,19.

19. Kdyż pak vmřel Heródes/ Ay, Anġeł Páně vkázał ſe Jozefowi we ſnách w Egyptċ,

20. Řka: Wſtana, wezmi djtċ y matku geho/ a gdiż do zemċ Jzraelſkċ: neboť ſau * zemřeli ti kterżi hledali bezżiwotj djtċte. * Exod.4,19.

21. Kterýżto wſtaw, wzał djtċ y matku geho/ a přiſſeł do zemċ Jzraelſkċ:

22. Ale vſlyſſew żeby Archelaus králował w Jůdſtwu, miſto Heródeſa Otce ſwċho, obáwał ſe tam giti: a wſſak napomenut byw od Boha we ſnách, obrátił ſe do kragin Galilegſkých.

23. A přiſſed, bydlił w * měſtċ kterċż ſłowe Nazarét: aby ſe naplniło což powċ-

powědjno bylo skrze proroky/ že † Nazaretský slauti bude.
* Luk.1/26. k.4/16. † Deut.33/16. Saud. 13/5. Izai.11/1. k.53/2. k.60/11. Zach.6/12.

Kapitola III.

Začátek kázanj y křtu Janowa, 13. kterýž y Pán Gežiš od něho přigal.

1. W * Těch pak dnech přiſſel Jan Křtitel káze na pauſſti w zemi Jůdſké, * Mark. 1/4. Luk.3/3.

2. A řka; pokánj * činte: nebo přibližilo se králowſtwj nebeſké.
* Mat.4/17. Mark.1/15. Luk.24/47. Skutc.2/38. k.13/38.

3. Totoť geſt zagiſté ten předpowěděný od * Izaiáſſe proroka řkaucýho: Hlas wolagjcýho na pauſſti/ Připrawugte cestu Páně/ přjmě činte stezky geho. * Izai.40/3. Mark.1/3. Luk. 3/4. Jan. 1/23.

4. Ten * pak Jan měl raucho z srſtj welbloudowých/ a † pás koženný okolo bedr swých/ a pokrm geho byl, ** kobylky a med lesnj. * Zach. 13/4.
† 2 Král.1/8. Mark.1/6. ** Leu.11/22.

5. Tedy * wycházel k němu Geruzalém, a wſſecko Jůdſtwo, y wſſecka okolnj kragina Jordánſká:
* Mark. 1/5. Luk. 3/7.

6. A * křtěni byli ob něho w Jordáně, wyznáwagice hřichy swé.
* Skutc. 19/5. 18.

7. Vzřew * pak mnohé z Faryzeů a z Saduceů, že gdau k geho křtu, řekl gim; † Pokolenj geſtěrčj/ Y kdo wám ukázal kterakbyſſte wtěcy měli ** budaucýho hněwu? * Luk.3/7. † Mat.12/34. k. 23/33. ** Rim.5/9. 1 Thes.1/10.

8. Protož * neſte owoce hodné pokánj.
* Luk. 3/8.

9. A nemyſlte že můžete říkati sami y sebe; * Otce máme Abrahama: neboť prawjm wám/ že může Bůh z kamenj tohoto wzbuditi syny Abrahamowi.
* Jan.8/33.39. Skutc.13/26. Rim.4/12.

10. A gižť geſt y sekera k kořenu ſtromů přikožena. Každý * tedy ſtrom, kterýž neneſe owoce dobrého, wyřat, a na oheň wwržen bywá. * Mat.7/19. Luk. 3/9. Jan. 15/2.6.

11. Gát křtjm * was wodau ku pokánj/ ten pak, kterýž po mně přicházy, geſtit mocnégſſj nežli gá/ gehožto negſem hoden obuwi noſyti: ont was křtiti bude † Duchem swatým, a ohněm.
* Mark.1/8. Luk.3/16. Jan.1/26. † Skutc.1/5. k.2/4. k.11/16. k.19/4.6.

12. Gehožto * wěcečka w ruce geho/ a wyčistjt humno swé/ a ſshromážděj pšenicy swau do obilnice: Ale plewy páliti bude ohněm newhaſytedlným.
* Luk.3/17. † Mat.13/30.

13. Tehdy * přiſſel Gežiš od Galilee k Jordánu k Janowi, aby pokřtěn byl od něho: * Mark.1/9. Luk.3/21.

14. Ale Jan welmi zbraňowal gemu, řka; mně geſt potřebj abych od tebe křtěn byl/ a ty pak gdeš ke mně?

15. A odpowjdage Gežiš dj gemu: Nechey nynj! neboť tak ſluſſj na nás, abychom * plnili wſſelikau ſprawedlnoſt; Tedy nechal ho. * Mat.5/17.

16. A pokřtěn gſa Gežiš/ wyſtaupil y hned z wody: a ay, * otewřjna sau mu nebeſa a widěl Ducha Božjho ſſtupugjcýho, gako hokubicy/ a přicházegjcýho † na něg. * Mark.1/10. Luk.3/21. Jan.1/32. Skutc.7/56. † Skutc.2/3.

17. A ay hlas s * nebe řkaucy: Tentoť † geſt ten můg milý Syn, w němž mi se dobře zaljbilo. * Mat.17/5. Luk.3/22. k.9/35. Kol.1/13. 2 Pet.1/17. † Žak.2/7. Izai.42/1. Mat.12/18. Efezk.1/6.

Kapitola IV.

Kryſtowa pokuſſenj, 12. kázanj, 18. včedlnjků powolánj, 23. bjdnych uzdrawowánj.
(1. Neděle w Poſtě, Jnvocavit.)

1. TEhdy Gežiš * weden geſt na pauſſt od Ducha/ aby pokauſſjn byl od ďábla. * Mark.1/12. Luk.4/1.

2. A poſtiw se * čtyřidceti dnů a čtyřidceti nocý, potom zlačněl.
* Exod.34/28. Deut.9/9.18. 1 Král.19/8.

3. A přiſtaupiw k němu * pokuſſitel, řekl; Gſyli † syn Božj, rcyž ai kamenj toto chlebowé asau. * 1 Thes.3/5. † Mat.3/17. k.27/40.

4. On pak odpowjdage * řekl; Pſánot geſt; ne samým chlebem žiw bude člowěk: ale kažďým ſlowem wycházegjcým skrze ſſta Božj. * Deut.8/3. Maud.16/26. Luk.4/4.

5. Tedy pogal geg ďábel do * swatého města/ a poſtawil ho na † wrchu Chrámu. * Mat.27/53. † Deut.22/8. Ezdr.6/5.

6. A řekl mu; Gſyli syn Božj, spuſtiž se dolů; nebo * pſáno geſt/ že Angelům swým přikázal o tobě/ a na ruce wchopj tebe/ aby někde o kámen nohy swé newrazyl. * Žak.91/11.12.

7. Y řekl mu Gežiš: Zaſe * pſáno geſt/ Nebudeš † pokauſſeti Pána Boha swého. * Deut.6/16. † Exod.17/2. Luk.4/12.

8. Opět pogal ho dábel na horu * wysokau welmi/ a ukázal mu wssecka králowstwj swěta y slawu gegich:
* Deut. 34,1. sqq.

9. A řekl gemu; Toto * wssecko tobě dám, gestliže padna budeš mi se klaněti.
* Luk. 4,6.7.

10. Tedy řekl mu Gežjš: Odegdiž satane! neboť * psáno gest: Pánu Bohu swému klaněti se budeš / a gemu samému slauziti budeš. * Deut.6,13. k.10,20.

11. Tedy opustil ho dábel: A ay * Angelé přistaupili a slauzili gemu:]
* Žid. 1,14.

12. Když pak * uslyssel Gežjš, žeby Jan byl wsazen/odssel do † Galilee:
* Mark.1,14. † Luk.4,14. Jan.4,43.

13. A opustiw * Nazaret, přissed bydlil w Kafarnaum při moři / w kraginách Zabulon a Neftalim: * Luk. 4,31.

14. Aby se naplnilo powěděnj skrze Izaiáše proroka * řkauchho: * Izai.9,1.2

15. Země Zabulon a Neftalim při moři za Jordánem, Galilea pohanská:

16. Lid kterýž bydlil w * temnostech, widěl swětlo welké/ a sedjcým w kragině a stjnu smrti, swětlo wzesslo gim.
* Luk.1,79.

17. Od toho času počal Gežjš kázati/ a prawiti: Pokánj * činte/neboť se přiblžilo Králowstwj nebeské.
* Mat.3,2. Mark.1,15. Skutc.2,38.

(Na den S. Ondřege.)

18. Nchodě Gežjš podlé moře Galilegského, uzřel * dwa bratry, Simona kterýž slowe Petr/ a Ondřege bratra geho, ani pausstěgj syt do moře: (nebo byli rybáři:) * Mark.1,16.19. Luk.5,2.

19. Y dj gim: Podte * za mnau/ a učinjm wás rybáře lidj.
* Mark.1,17. Luk.5,10.

20. A oni hned * opustiwsse syti/ slli za nim. * Mat.19,27.

21. A poodssed odtud, uzřel giné * dwa bratry, Jakuba syna Zebedeowa, a Jana bratra geho, na lodj, s Zebedeem otcem gegich/ ani ponaprawugj syti swé: Y powolal gich. * Mark.1,19. Luk.5,10.

22. A oni hned opustiwsse lodj a otce swého, slli za nim:]

23. Y * procházel Gežjš wssecku Galilei, uče w shromážděnjch gegich/ a káze Ewangelium Králowstwj / a uzdrawuge wsselikau nemoc, y wsselikých neduh w lidu. * Mat.9,35. Luk.4,15.31.

24. A rozessla se o něm powěst po wssi Syryj; y wodili k němu * wssecky nemocné/ rozličnými neduhy a trápenjmi obklјčené/ y dábelnjky, y náměsjčnjky, y sslakem porazené: a uzdrawowal ge.
* Mark.6,55.56.

25. Y slli za nim * zástupowé mnohý z Galilee/ a z desyti měst/ y z Geruzaléma, y z Judstwa, y z Za Jordánj.
* Mark.3,7. Luk.6,17.

Kapitola V.

Kdo sau blahoslawenj, a proč. 13. Služebnjkú K. powinnost. 17. Wyswětlenj Zákona.

(Na den wssech Swatých.)

1. Wida pak (Gežjš) * zástupy, wstaupil na horu: A když se posadil/ přistaupili k němu Wědlnjcy geho:
* Mat.4,25.

2. Y otewřew ussta swá, učil ge řka:

3. Blahoslawenj * chudj duchem: nebo gegich gest Králowstwj nebeské:
* Izai.57,15. Luk.6,20. Rjm.5,23. sq.

4. Blahoslawenj * kkagjcý: nebo oni potěsseni budau:
* Zal.126,5. Izai.61,2. Luk.6,21. 2 Kor.7,10.

5. Blahoslawenj * tisjj: nebo oni † dědictwj obdrží na zemi.
* Mat.11,29. † Zal.37,11. Izai.60,21.

6. Blahoslawenj kterýž * kacnégj a žízněgj sprawedlnosti: nebo oni † nasycení budau. * Izai.55,1. Luk.1,53. k.6,21. Jan.6,35. Zgew.7,16. † Zak.17,15. Izai.65,13.

7. Blahoslawenj * milosrdnj: nebo oni milosrdenstwj dúgdau.
* Přjsl.21,21. Jak.2,13.

8. Blahoslawenj * čistého srdce: nebo oni Boha † widěti budau.
* Zal.15,2. k.51,12. † Zak.17,15. 1 Jan.3,2.

9. Blahoslawenj * pokognj: nebo oni synowé Božj slauti budau.
* Žid.12,14. Jak.3,18.

10. Blahoslawenj * kterýž protiwenstwj trpj pro sprawedlnost: nebo gegich gest Králowstwj nebeské. * Rjm.8,17. 2 Kor.4,9. 1 Pet.3,14.

11. Blahoslawenj budete, když * wám zlořečiti budau/ a protiwenstwj činiti/ a mluwiti wssecko zlé o wás lhauce, pro mne: * Luk. 6,22. 1 Pet.4,14.

12. Radúgte * se a weselte se: nebo odplata wásse hogná gest w nebesých. Takť † zagistě protiwili se Prorokúm, kterýž byli před wámi:] * Luk.6,23. Jak.1,2. † Mat.23,34. Skutc.7,52.

13. Wy

13. Wy gſte*ſůl země: geſtlize ſůl zmaržena bude/ čim bude oſolena? k ničemuž ſe nehodj wjce, než aby byla wen wywržena, a od lidj poſſlapána.
* Mark.9/50. Luk.14/34.

14. Wy gſte*ſwětlo ſwěta. Nemůžeť město na hoře ležjcý skryto býti.
* Efezk.5/8.9. Filip.2/15.

15. Aniž* rozſwěcugj ſwjce/ a ſtawěgj gi pod kbelec/ ale na ſwjcen: y ſwjtj wſſechněm kterýž gſau w domě.
* Mark.4/21. Luk.8/16. k.11/33.

16. Tať* ſwěť ſwětlo wáſſe před lidmi/ ať widj ſkutky wáſſe dobré/ a ſlawj Otce waſſeho kterýž geſt w nebeſých. * 1 Pet.2/12.

17. Nedomnjweyte ſe, žebych přiſſeł ruſſiti Zákona a neb Proroků: nepřiſſeł ſem ruſſiti, ale* naplniti.
* Řim.10/4. Gal.4/4.5.

18. Amen zagiſtě prawjm wám; Dokudž* nepomine nebe y země, gediná literka a neb geden punktik nepomine z Zákona, až ſe wſſecky wěcy ſtanau.
* Luk.16/17. k.21/33.

19. Protož* zruſſikliby kdo gedno z přikázanj těchto neymenſſjch, a učiłby tak lidi/ neymenſſj ſlauti bude w králowſtwj nebeſkém: Kdožby pak koli činił, y učił/ ten † welikým ſlauti bude w králowſtwj nebeſkém.*Jak.2/10.†Mat.18/1.4.

(VI. Neděle po S. Trogicy.)

20. NEbo prawjm wám; Nebudeliť hognégſſj ſprawedliwoſt wáſſe, nežli* Zákonnjků a Faryzeů/ nikoli newegdete do králowſtwj nebeſkého.
* Mat.23/25.26.27. Luk.11/39. k.18/11.12.

21. Slyſſeliſte, že* řečeno geſt ſtarým/ Nezabigeš: pakliby kdo zabił/ powinen trpěti ſaud. * Exod.20/13. Leu.24/19.

22. Ale gá prawjm wám/ že každý kdož ſe hněwá na bratra ſwého bez přičiny, * muſý trpěti ſaud. Kdožby pak řekł bratru ſwému Rácha/ † powinen bude před radau ſtáti. A kdožby řekł/ Blázne/ muſý** pekelný oheň trpěti.
* Zak.143/2. †Exod.18/21.22. k.24/9. ** 1 Jan.3/15.

23. Protož* obětowakliby dar swůg na oltář/ a tu by ſe rozpomenuł, že bratr twůg má něco proti tobě:
* Mark. 11/ 25.

24. Nechey tu daru ſwého před oltářem/ a odegdi: prwé smiř ſe s bratrem ſwým, a potom přigda, obětuj dar swůg.

25. Wegdi* w dobrau wůli s protiwnjkem ſwým rychle, dokudž ſy s nim na ceſtě: aby ſnad nedał tebe protiwnjk twůg ſaudcy/ a ſaudce dałby tě služebnjku/ a byłby wwržen do žaláře.
* Mat.6/14. k.18/35. Luk.12/58. Efezk.4/26.

26. Amen* prawjm tobě/ Newygdeš odtud dokudž y poſlednjho halíře nenawrátiš:] * Mat.18/34.

27. Slyſſeliſte že* řečeno geſt ſtarým/ Nezcyzołożiš: * Exod.20/14. Leu. 20/ 10. Deut. 5/ 18.

28. Ale gá prawjm wám/ že kážděj* kdožby pohlédł na ženu ku požádánj gj/ gij zcyzołożił s nj w ſrdcy ſwém.
* Job.31/1. Zak.119/37. Syr.42/12.

29. Geſtliže pak* oko twé prawé horſſj tě/ wykup ge, a wrz od ſebe. Neboť geſt užitečnégi tobě/ aby zahynuł geden aud twůg/ nežby celé tělo twé wwrženo było do ohně pekelného. * Mat.18/9. Mark. 9/ 43. 47.

30. A pakli ruka twá prawá horſſj tě/ wtni gi, a wrz od ſebe. Nebo užitečnégi geſt tobě/ aby zahynuł geden aud twůg/ nežby wſſecko tělo twé wwrženo było do pekelného ohně.

31. Též řečeno* geſt; Kdožby koli propuſtił manželku ſwau/ aby gj dał liſtek rozłaučenj: * Deut.24/1. Mat.19/7.9. Mark.10/4. Luk.16/18. 1 Kor.7/10.

32. Gá pak prawjm wám/ Že kdožkoli propuſtiłby manželku ſwau, kromě příčiny cyzołożſtwa/ wwodj gi w cyzołożſtwo/ a kdož propuſſtěnau pogme, cyzołoží.

33. Opět ſlyſſeliſte že* řečeno geſt ſtarým/ Nebudeš křiwě přiſahati/ ale ſplnjš Pánu přiſahy ſwé: * Exod.20/7. Leu.19/12. Num.30/3. Deut.5/11. k.23/25.

34. Ale gá prawjm wám/ abyſſte* nepřiſahali wſſeligak: ani ſkrze nebe: nebo † trůn Božj geſt:
* Mat.23/16. Jak.5/12. † Izai.66/1.

35. Ani ſkrze zemi: nebo podnož geho geſt: ani ſkrze Geruzalém: nebo město* welikého toho Krále geſt. * Zak.48/3.

36. Ani ſkrze hławu ſwau budeš přiſahati: nebo nemůžeš gednoho właſu učiniti bílého a neb černého:

37. Ale* buď řeč wáſſe/ Giſtě/†giſtě: Nikoli/ nikoli: což pak nadto wjce geſt/ to od złého geſt.
* Jak.5/12. † 2 Kor.1/17.

38. Skyſſeliſte że * řečeno byko/ Oko za oko, a zub za zub: * Exod.21,24. Leu.24,19.20. Deut.19,21.

39. Gá pak prawjm wám/ abyſſte * neodpjrali zkému: ale † vderžli tě kdo w prawé lice twé, nasaď gemu y druhého. * Leu.19,18. Luk.6,29. Rjm.12,19. 1 Thes.5,15. 1 Pet.3,9. † Jan.18,23.

40. A tomu, kdož se s tebau * chce sauditi, a sukni twau wzýti, nech mu y plášſte: * Luk.6,29. 1 Kor.6,7.

41. A nutikliby tě kdo mjli gednu, gdi s nim dwě:

42. A * proſyćímu tebe dey: a od toho kdoby chtěl wypůgčiti od tebe, neodwracůg ſe. * Deut.15,10. Luk.6,30.

43. Skyſſeliſte że * řečeno byko/ mikowati budeš blížnjho swého, a nenáwiděti budeš nepřjtele swého:

* Leu.19,18. Deut.7,3.

44. Ale gá wám prawjm: * Miłůgte nepřátely wáſſe/ dobrořečte těm kterýž wás proklinagj † dobře činěte nenáwidjcým wás/ ** a modlte ſe za ty, kterýž wás vtiſkugj, a wám ſe protiwj/

* Exod.23,4. Luk.6,27. † Rim.12,20. ** Luk.23,34. Skutc.7,60. 1 Kor.4,12.

45. Abyſſte byli synowé Otce waſſeho, kterýž geſt w nebeſých: nebo ſkuncy swému welj wzchoditi na dobré y na zlé/ a děſſt dáwá na ſprawedliwé y na neſprawedliwé.

46. Nebo * miługeteli ty, kdož wás miługj/ gakau odplatu máte? zdaliž y Publikáni téhož nečinj? * Luk.6,32.

47. A budeteli pozdrawowati toliko Bratrj swých/ což wjce činjte? wſſak y Publikáni to činj.

48. Budteż wy tedy * dokonali/ gako y † Otec wáš kterýž geſt w nebeſých, dokonalý geſt. * Eſezk.4,13. Filip.3,12 † Leu.11,44. k.19,2.

Kapitola VI.

Při Almužně, 5. modlitbě, 16. poſtu, 19. pokladjch, 29. a při pečowánj gak ſe chowati.

1. PJlně ſe warůgte, abyſſte * almužny swé nedáwali před lidmi, proto abyſſte widjni byli od nich/ ginak nebudete mjti odplaty v Otce swého, kterýž geſt w nebeſých. * Mat.23,5.

2. Protož když * dáwáš almužnu, netrub před sebau/ gako pokrytcy činj w ſſkolách a na rynćých/ aby chwáleni byli od lidj: Amen prawjm wám/ magjť odplatu swau. * Rjm.12,8.

3. Ale ty když almužnu dáwáš, nechť newj lewice twá, co činj prawice twá:

4. Aby almužna twá byla w ſkrytě: Otec pak twůg, * kterýž widj w ſkrytě, † odplatj tobě zgewně. * 1 Sam.16,7. † Luk.14,14.

5. A když by ſe modlił, nebýwey gako pokrytey: obyčeg zagiſté magj w ſſkolách a na vhlech vlic ſtogice, modliti ſe/ aby byli widjni od lidj: Amen prawjm wám/ žeť magj odplatu swau.

6. Ale ty, kdyžby ſe modlił, wegdi do * pokogjka swého, a zawra dwéře swé, modliž ſe Otcy swému kterýž geſt w ſkrytě: a Otec twůg, kterýž widj w ſkrytě, odplatj tobě zgewně. * 2 Král.4,33.

7. Modlěce ſe pak, nebudteż * marnomkuwnj gako Pohané: nebo ſe domnjwagj, že pro tu swau mnohomkuwnoſt wyſłyſſáni budau. * Jzai.1,5. Syr.7,14.

8. Nepřirownáweytež ſe tedy gim: neboť * wj Otec wáš čeho geſt wám potřebj/ prwé nežbyſſte wy ho proſyli. * Mat.6,32.

9. A protož wy takto ſe modlte: Otče * náš, kterýž [gſy] w nebeſých: Poſwěť ſe † gméno twé. * Luk.11,2. † Exod.20,7.

10. Přid * králowſtwj twé. Buď † wůle twá gako w nebi, tak y na zemi. * Rim.14,17. † 2 Sam.10,12. Luk.22,42. Skutc.21,14

11. Chléb * náš wezdeyſſj dey nám dnes. * Přiſł.30,8.

12. A * odpuſť nám winy náſſe/ gakož y my † odpauſſtjme winnjkům naſſim. * Zak.32,5. † Eſezk.4,32. Kol.3,13.

13. Y * newwod nás w pokuſſenj. Ale † zbaw nás od zlého: nebo ** twé geſt králowſtwj, y moc, y ſláwa na wěky, †† Amen. * Jak.1,13. † 2 Tym.4,18. ** 1 Par.30,11. ſq. †† 2 Kor.1,20. Jak.1,6.7.

14. Nebo * geſtliže odpuſtjte lidem poklésky gegich/ odpuſtjť y wám nebeſký Otec wáš. * Syr.28,2. Mark.11,25. Luk.6,37.

15. Geſtliže pak * neodpuſtjte lidem pádů gegich/ aniž Otec wáš odpuſtj wám pádů waſſich. * Mat.18,35.

16. Kdyžbyſſte ſe pak * poſtili, nebýweytež gako pokrytcy zaſmuſſilj: neboť poſſmurugj twářj swých aby wědomé byko lidem, že ſe poſtj: Amen prawjm wám, wzalit ſau odplatu ſwau. * Jzai.58,5.6.

17. Ty pak když ſe poſtjš, pomaž hlawu swé a twář ſwau wmey.

18. Aby

18. Aby nebyko zgewně lidem, že se postijš: ale Otcy twému, kterýž gest w skrytě: a Otec twůg kterýž widj w skrytosti/ odplatj tobě zgewně.

19. Neskládeyte sobě * pokladů na zemi, kdež mol a rez kazý/ a kdež zkoděgi wykopáwagj a kradau:

* Mat.19/21. Zid.11/26. Jak.5/1.2.3.

20. Ale * skládeyte sobě pokklady † w nebi/ kdež ani mol ani rez nekazý, a kdež zkoděgi newykopáwagi ani nekradau.

* Luk.12/33. 1 Tym.6/6.9.17. sqq. † Mat.19/21.

21. Neboť * kdež gest pokład wáš/ tuť gest y srdce wásse. * Luk.12/34.

22. Swjce tělka gestli * oko: Protož gestliže by oko twé sprostné byko, wssecko tělo twé swětlé bude: * Luk.11/34.

23. Paklitby oko twé byko nesslechetné/ wssecko tělo twé tmawé bude: gestliže tedy swětko kterěž gest w tobě, gest tma/ sama tma, gaká bude?

(XV. Neděle po S. Trogiey.)

24. Žádný * nemůže dwěma pánům sskauziti: Neb zagistě gednoho nenáwiděti bude, a druhého milowati: a neb gednoho přidrzeti se bude, a druhým pohrdne: nemůžte Bohu skauziti y mammonč. * 1 Král.18/21. Luk.16/13. 2 Kor.6/15.

25. Protož prawjm wám: * nepečůgte o žiwot swůg, co bysste gedli, a co pili/ ani o tělo swé, čim bysste se odjwali: ždaliž nenj žiwot wjce nežli pokrm/ a tělo nežli odčw? * Žak.37/25. k.55/23. Luk.12/22. Filip.4/6. 1 Tym.6/6. 1 Pet.5/7.

26. Hlčdte na * ptactwo nebeské, jež nesegj, a ni žnau, ani shromažděugj do stodol/ a (wssak) † Otec wáš nebeský žiwj ge: y ždaliž wy gich mnohém nepřewyssugete? * Luk.12/24.

† Job.38/41. Žak.145/15. k.147/9.

27. A kdo z wás pečliwě myssle, může přidati ku postawě swé łokeť geden?

28. A o odčw prowe se starate? Powažte kwjtj polnjho, kterak roste/ nepracuge, ani přede:

29. Prawjmť pak wám, že ani * Ssalomaun we wssj sławě swé tak odjn nebył, gako gedno z nich.

* 1 Král.4/21. sqq. Kazat.2/4. sqq.

30. Poněwadž tedy tráwu polnj, gessto dnes gest, a zytra do pecy bywá wložena, Bůh tak odjwá: y ždaliž mnohem wjce wás * ó malé wjry? * Mat.8/26.

31. Nepečůgteť tedy řjkagjce; co budeme gisti? a neb/ co budeme pjti? a neb čim se budeme odjwati?

32. Nebo toho wsseho * Pohané hledagj: wjť zagistě Otec wáš nebeský, že toho wsseho potřebugete:

* Luk.12/30.

33. Ale * hledeyte neyprw † Králowstwj Božjho, a sprawedlnosti geho, a toto wsse bude wám ** přidáno.

* 1 Král.3/13. sqq. Žak.37/4. k.55/23. Syr.2/12. † Luk.17/21. Řim.14/17. ** Žak.127/2.

34. Protož nepečůgte o zytřegssj den: nebo zytřegssj den pečowati bude o swé wěcy. Dosti má den na swém trápenj:]

Kapitola VII.

Wssetečný saud. 7. Stálost při modlitbě. 12. Summa pjsem y zákona přirozeného. 13. Cesta uzká a sstiroká. 15. Falessnj prorocy. 54. Dům na skále a na pjsku.

1. NEsuďtež * abysste nebyli sauzeni:

* Luk.6/37. Řim.2/1. 1 Kor.4/5.

2. Neboť kterýmž * saudem saudjte, (tímž) budete sauzeni: a kterau † měrau měřite, bude wám zase odměřeno.

* Žak.41/2. Mark.4/24. Luk.6/38. Řim.14/4.10.11.13. Žak.2/13. k.4/11.12. Skutc.18/6.

3. Kterakž pak * widjš mrwu w oku bratra swého/ a w oku swém břewna neznamenáš? * Luk.6/41.

4. A neb kterak djš bratru swému: Nech ať wygmu mrwu z oka twého/ a ay, břewno w oku twém?

5. Pokrytče! * wygmi neyprw břewno z oka swého: a tehdy prohlédneš, aby wyňak mrwu z oka bratra swého.

* Přjsł.18/17. Luk.6/42.

6. Nedáweyte * swatého pšům, aniž mecte perek swých před swině/ aby snad nepotkačily gich nohama swýma/ a obrátjce se, neroztrhali wás.

* Mat.10/11.14. Tyt.3/10.11.

7. Proste, * a dánoť bude wám: hledeyte, a naleznete: tkucte, a bude wám otewřjno. * Mat.21/22. Mark.11/24. Luk.11/9. Jan.14/13. k.15/7. k.16/23.24. 1 Jan.3/22. Jak.1/5.

8. Nebo každý kdož prosý, béře: a kdož * hledá, nalézá: a tomu kdož tkuče, bude otewřjno. * Přjsł.8/17. Izai.55/6. Ger.29/12.13. Jan.16/23.

9. An * který z was gest člowěk, gehož kdyby prosył syn geho za chléb, dałby gemu kámen? * Luk.11/11. sqq.

10. A prosykliby za rybu, ždali dá gemu hada?

11. Poněwadž tedy wy * gsauce zli, umjte dobré dary dáwati dětem swým/ čjm wjce Otec wáš, kterýž gest w nebesých, dá dobré wěcy těm, kteřjž ho prosý?
* Jak. 1, 17.

12. A protož * wssecko cožbysste chtěli aby wám lidé činili, tak y wy čiňte gim: Toť zagistě gest † Zákon y Prorocy.
* Tob.4,16. Luk.6,31. † Mat.22,40. Řim.13,8.10. Gal.5,14. 1 Tym.1,5.

13. Wcházeyte * těsnau branau: nebo prostranná brána a sstiroká cesta gest, kteráž wede k zahynutj/ a † mnoho gest těch kteřjž wcházegj skrze ni.
* Luk.13,24. † Filip.3,18.

14. Nebo * těsná gest brána, a wzká cesta, kteráž wede k žiwotu: a málo gest nalézagjcých gi. * Skutc.14,22.

(VIII. Neděle po S. Trogicy.)

15. PJlně se pak warúgte * fakessných proroků/ kteřjž přicházegj k wám w † rausse owčjm/ ale wnitř gsau wlcy hltawj. * Ger.14,14. k.23,16.
Mich.3,5. 1 Jan.4,1. † 2 Tym.3,5.

16. Po * owocých gegich poznáte ge: Zdaliž zbjragj z trnj hrozny/ a neb z bodláčj fjky? * Mat.12,33.
Luk. 6, 44. Jak.3,12.

17. Taki každý strom dobrý, owoce dobré nese: zký pak strom zlé owoce nese:

18. Nemůžeť * dobrý strom, zlého owoce nésti/ ani strom zký, owoce dobrého wydáwati. * Mat.12,33.

19. Každý * strom kterýž nenese owoce dobrého, wytat a na oheň wwržen bywá.
* Mat.3,10. Luk.3,9. Jan.15,2.6.

20. A tak tedy po owocých gegich poznáte ge.

21. Nekaždý * kdož mi řiká, Pane! † Pane! wegde do králowstwj nebeského: ale ** ten, kdož činj wůli Otce mého, kterýž w nebesých gest. * Ozc.8,2.
Řim.2,13. Jak.1,22. † Mat.25,11. Luk.6,46. k.13,25.
** Jan. 4, 34.

22. Mnozýj * mi děgj w onen den; Pane! Pane! zdaliž sme we † gménu twém neprorokowali/ a we ** gménu twém dáblů newymjtali? a w twém gménu diwů mnohých nečinili?
* Mat.25,44. Luk.6,46. † 1 Kor.13,2. ** Luk.13,26.

23. A tehdyť gim wyznám/ že sem wás nikdy neznal: * odegděte odemne činitelé neprawosti:] * Žak.6,9. Mat.25,41.

24. A protož * každého, kdož sslyssj slowa má tato, a † plnj ge/ připodobnjm muži maudrému, kterýž wstawěl dům swůg na skále. * Luk.6,47.48.
† Jan.13,17. Řim.2,13. Jak.1,25.

25. Y spadl přjwal/ a přissly řeky/ a wáli wětrowé a obořili se na ten dům/ ale nepadl: nebo založen byl na * skále.
* Mat. 16, 18.

26. Každý pak kdož sslyssj slowa má tato, a neplnj gich/ připodobněn bude muži bláznu, kterýž wstawěl dům swůg na pjsku.

27. Y spadl * přjwal/ a přissly řeky, a wáli wětrowé/ a obořili se na ten dům: y padl/ a byl pád geho weliký.
* Ezech. 13, 11.

28. Stalo se pak, když * dokonal Gežjš řeči tyto/ že se přewelmi diwili zástupowé učenj geho. * Mark.1,22.
Luk. 4, 32. Jan. 7, 46.

29. Nebo * učil ge gako moc mage/ a ne gako Zákonnjcy. * 1 Kor.2,3.4.5.

Kapitola VIII.

Makomocného. 5. a služebnjka Setnjkowa, 14. swegrussi Petrowu. 16. y gině uzdrawiw Pán. 19. Zákonnjka přigiti; wědlnjka pustiti nechtěl. 23. wětrowé y bábkowe ho poslauchagj.

(III. Neděle po třech Králjch.)

1. A Když * sstupowal z hory/ ssli za nim zástupowé mnozý.
* Mat. 5, 1.

2. A * ay! makomocný přissed, klaněl se gemu, řka; Pane! kdyby † gen chtěl, můžeš mne očistiti.
* Mark.1,40. Luk.5,12. † Mat.26,39.

3. Y wztáh Gežjš ruku/ dotekl se ho, řka; * Chcy, buď čist: a hned očisstěno gest makomocenstwj geho.
* Zak. 115, 3. k. 145, 19.

4. Y dj gemu Gežjš; * Wizyž, aby žádnému neprawil: ale gdi, † ukaž se knězy/ a obětuj dar ten, kterýž přikázal ** Mogžjš, na †† swědectwj gim.
* Mat.9,30. † Luk.17,14. ** Leu.14,2. †† Mat.10,18.

5. A když wcházel Gežjš do Kafarnaum/ přistaupil k němu * Setnjk, prose ho, * Luk. 7, 2. sqq.

6. A řka; Pane, služebnjk můg leží doma sslakem poražený, welmi se trápí.

7. Y dj gemu Gežjš; Gá přigdu, a uzdrawjm ho.

8. A odpowjdage Setnjk řekl; Pane! * negsemť hoden/ aby wssel pod střechu mau:

mau: ale toliko † rcy slowo / a vzdrawen bude služebnjk mug. *Luk.7,6.
k.15,19.21. †Žal.107,20. Maud.16,12.

9. Nebo y ga gsem cłowek pod mocý, mage pod sebau žołdnéře: a djmli tomuto/ gdi! tedy gde: a ginému/ přid! a přigde: a služebnjku swému/ wčiň toto! a wčinj.

10. To wslyssew Gežjš, podiwił se: a gdaucým za sebau řekł; Amen prawjm wám/ ani w Jzraeli tak welikė wjry sem nenalezł.

11. Prawjm pak wám/ žeť přigdau mnozý od * Wýchodu y od Západu/ a stoliti budau s Abrahamem, s Jzákem a s Jákobem w králowstwj nebeském:
* Jzai.49,12. Mal.1,11. Luk.13,28.29.

12. Ale synowé králowstwj wywrženi budau do * temnostj zewnitřnjch: tamť bude pláč a sskřipenj zubů.
* Mat.13,42.50. k.22,13. k.21,43. Luk.13,28.

13. Y řekł Gežjš Setnjkowi: gdiž/* a gakžš wwěřił, stań se tobė. Y vzdrawen gest služebnjk geho w tu hodinu:]
* Mat.15,28. Luk.7,50.

14. A * přissed Gežjš do domu Petrowa, vzřek swegrussi geho, ana leži, a má zymnicy, * Marc.1,29. Luk.4,38.

15. Y * dotekł se ruky gegj/ a přestała gi zymnice: y wstała a poskuhowała gim. * Mat.9,25.

16. A když był * wečer, přiwedli k němu mnohé, kteřjž dábelstwj měli: a on wymjtał duchy slowem, a † wssecky, kteřjž se zle měli, vzdrawił: * Mark.1,32.
Luk.4,40. † Mat.4,4.

17. Aby se naplniło powědėnj skrze * Jzaiášse Proroka řkaucýho; Oni wzal na se mdłoby nášse/ a neduhy nesł.
* Jzai.53,4. 1 Pet.2,24.

18. Wida pak Gežjš zástupy mnohé okolo sebe, kázał přeplawiti se na druhau stranu.

19. A * přistaupiw geden Zákonnjk, řekł gemu; Mistře půgdu za tebau, kamž koli půgdeš. * Luk.9,57.

20. Y dj mu Gežjš; Lišky daupata magj/ a ptactwo Nebeské, hnjzda: ale Syn cłowėka * nemá kdeby hławu skłonił. * Zach.9,9. 2 Kor.8,9.

21. Giný * pak z wědelnjků geho řekł gemu; Pane, dopusť mi prwé odgjti, a pochowati otce mého. * Luk.9,59.

22. Ale Gežjš řekł gemu: Pod * zamnau! a nech ai † mrtwj pochowáwagj mrtwé swé. * Mat.4,19.
† Efezk.2,1. Kol.2,13. 1 Tym.5,6. Zgew.3,1.

(IV. Nedėle po třech Králjch.)

23. A Když * wstaupił na lodj, wstaupili za njm y Wědelnjcy geho:
* Mark.4,36. Luk.8,22.

24. A ay * bauře welikė staka se na moři/ tak že wlny přikrýwaly lodj: on pak † spał. * Jon.1,4.5.
Skute.27,41. † Žal.44,24.25.

25. A přistaupiwsse Wědelnjcy geho, * zbudili geg řkauce; Pane, † zachowey nás, hynemeť! * Žal.35,23.
† Mat. 14,30.

26. Y dj gim; Proč se bogjte? * ó malė wjry! Tehdy wstaw, † pohrozył wětrům a moři: y stało se wtišenj welikė.
* Mat.6,30. k.16,8. † Žal.106,9. k.107,29.

27. Lidé pak diwili se řkauce/ kteraký gest tento, že ho y wětrowė y moře posłauchagj:]

28. A když se * přepławił na druhau stranu, do kraginy Gergezenských, potkali se snim dwa dábelnjcy z hrobů wysslj, wkrutnj náramnė: tak že žádný nemohł tau cestau choditi:
* Marc.5,1. Luk.8,26.27.

29. A ay wołali řkauce: Co ge nám po tobė * Gežjssi Synu Božj? přissel sy sem před † časem trápiti nás.
* Mat.14,33. † 2 Pet.2,4. Ep. Jud. w. 6.

30. A było * opodál od nich stádo welikė wepřů pasaucých se.
* Mark.5,11. Luk.8,32.

31. Dábłowé pak prosyli ho řkauce/ gestliže nás wymjtáš/ dopustiž nám wgjti do toho stáda wepřů.

32. Y řekł gim: gděte! *a oni wyssedsse, wessli do stáda těch wepřů: a ay hnało se prudce wssecko stádo těch wepřů s wrchu dołů do moře/ y zhynuli w wodách. * Luk. 8, 33.

33. Pasýři pak utekli: a přissedsse do města wyprawowali (to) wssecko/ y o těch dábelnjcých.

34. A ay wssecko město wysslo w cestu Gežjssowi: a vzřewsse ho, * prosyli/ aby odessel z končin gegich.
* Mark.5,17. Luk.8,37.

Kapi-

Kapitola IX.

Kryſtus vzdrawil ſſlakowitého, 9. powołal Matauſſe, 14. odpowěd dał o poſtu, 20. ienu vzdrawil, 23. dceru knjżeċi wzkřiſnył, 27. ſlepým zrak nawrátił, 32. bábelſtwj wyhnał, 35. nad rozptylenými litoſt měł.

(XIX. Neděle po S. Trogiey.)

1. A *Wſtaupiw na lodj, přeplawił ſe, a přiſſel do města ſwého. *Mark. 2, 1.

2. A ay, *přinesli mu ſſlakem porażeného leżicýho na loży: A † widěw Gežiš wjru gegich, dj ſſlakem porażenému; Daufey ſynu, ** odpuſſtěnit ſau tobě hřichowě twogi. *Mark. 2, 3. Luk. 5, 18. † Jan. 1, 47. 48. ** Luk. 7, 48.

3. A ay, někteřj z Zákonnjků řekli ſami w ſobě; Tento ſe rauhá.

4. A widěw Gežiš *myſſlenj gegich, řekł: proč wy myſljte zlé wěcy w ſrdcých ſwých. *Zak. 139, 2. Jan. 2, 24. 25.

5. Nebo co geſt ſnáze řjcy, Odpuſſtěnit ſau tobě hřichowě, čili řjcy, wſtań * a chod? *Jan. 5, 8. Skutc. 3, 6. k. 9, 34. k. 14, 10.

6. Ale abyſſte wěděli, żeť má moc Syn čłowěka na zemi odpauſſtěti hřichy: Tehdy dj ſſlakem porażenému; Wſtana wezmi na ſebe łoże ſwé / a gdi do domu ſwého.

7. Tedy wſtaw, odſſeł do domu ſwého:

8. A widauce to zaſtupowé, *diwili ſe / a welebili Boha, kterýž dał takowau moc lidem:] *Njż. w. 33.

(Na den S. Matauſſe.)

9. A gda * odtud Gežiš, vzřeł čłowěka ſedjcýho na cle, gménem Matauſſe: y dj mu: Pod † za mnau! Y wſtaw, ſſeł za njm. *Mark. 2, 14. Luk. 5, 27. † Mat. 4, 19.

10. Stało ſe pak kdyż ſeděł Gežiš za ſtołem w dome / a ay * mnoży celnj a hřiſſnjcy přiſſedſſe, ſtolili s Gežiſſem, a s Wěedlnjky geho. *Luk. 15, 1.

11. A widauce to Faryzeowé, řekli Wěedlnjkům geho: proč s celnými a hřiſſnjky gj Mistr wáš?

12. Gežiš pak vſłyſſew to, řekł gim: nepotřebugjt *zdrawj lékaře, ale nemocnj. *Luk. 5, 31.

13. Gdauce pak wěte ſe, co geſt to; mikoſrdenſtwj * chcy, a ne oběti. Nebo † nepřiſſeł ſem wołati ſprawedliwých / ** ale hřiſſných ku pokánj:] * 1 Sam. 15, 22. Oże. 6, 6. Mich. 6, 8. Mat. 12, 7. † Mat. 18, 11. ** Mark. 2, 17. Luk. 5, 32. 1 Tym. 1, 15.

14. Tehdy * přiſtaupili k němu Wěedlnjcy Janowi, řkauce: Proč my a Faryzeowé poſtjme ſe často: Wěedlnjcy pak twogi ſe neposti? *Mark. 2, 18. Luk. 5, 33.

15. Y řekł gim Gežiš: zdaliż mohau ſynowé Ženichowi rmautiti ſe, dokudż * s nimi geſt Ženich? † ale přigdau dnowé, kdyż bude od nich odgat Ženich / a tehdyż ſe budau poſiti. * Mat. 25, 10. † Jan. 3, 29.

16. Žádný zagiſté *nepřiſſjwá záplaty ſukna nowého k rauchu wetchému: nebo ta záplata geho, odtrhłaby (dſk) od raucha / a wětſſjby dira była. *Mark. 2, 21. Luk. 5, 36.

17. Aniż legj wjna nowého do nádob ſtarých: ſyc ginak rozpuknau ſe ſudowé / a wjno ſe wylege / a ſudowé ſe zkažý: ale wjno nowé legj do nowých nádob / a bywá obé zachowáno.

(XXIV. Neděle po S. Trogiey.)

18. A kdyż * on to k njm mkuwił / ay Knjże přiſtaupiwſſi, klaněło ſe gemu, řkuc: Dcera má nynj vmřeła: ale pod wkłoż na nj ruku ſwau, a bude żiwa. *Mark. 5, 22. ſeq. Luk. 8, 41.

19. A wſtaw Gežiš, ſſeł za njm, y Wěedlnjcy geho.

20. (A ay, *żena kterážż nemocý ſwau trápena była ode dwanácti let, přiſtaupiwſſi po zadu, dotkła ſe podołka raucha geho. *Leu. 15, 25. Mark. 5, 25. Luk. 8, 43.

21. Nebo řekła ſama w ſobě; dotknuli *ſe gen toliko raucha geho, vzdrawena budu. *Mat. 14, 36.

22. Gežiš pak obrátiw ſe a vzřew gi, řekł: *daufey dcero / wjra † twá tě vzdrawiła! Y vzdrawěła ta żena od té chwile.) *Mat. 9, 2. † Mark. 5, 34. Luk. 8, 48. k. 17, 19.

23. Přiſſed pak Gežiš do domu Knjżete, a *vzřew trubače y zaſtup hłučicý, *2 Par. 35, 25. Ger. 9, 17.

24. Řekł gim; odegděteż: *nebo ne vmřeła děwěčka / ale ſpj. Y poſmjwali ſe gemu. *Mark. 5, 39. Jan. 11, 11.

25. A kdyż był wyhnán zaſtup, wſſed tam, vgał gi za ruku gegj: y wſtała ta děwěcka.

26. A *rozneſła ſe powěſt ta po wſſj tě zemi:] *Luk. 7, 17.

27. A

27. A kdyż ſſel odtud Gežjš / ſſli za njm*dwa ſlepj, wokagjce a řkauce: Smiľkug ſe nad námi Synu Dawidúw!
*Mat. 20/30.

28. A kdyż wſſel do domu, přiſtaupili k němu ti ſlepj: y dj gim Gežjš: Wěřjteli, że to mohu učiniti / Řekli gemu: owſſem Pane!

29. Tedy dotekł ſe očj gegich, řka: podlé*wjry waſſi ſtaň ſe wám.
*Mat. 8/13. k.15/28.

30. Y otewrjnuy ſau očj gegich: zapowěděl*gim pak tuze Gežjš, řka: wiztež ať nižádný nezwj. *Mark. 7/36.

31. Ale oni wyſſedſſe, rozhłáſali geg po wſſi té zemi.

32. A kdyż oni wycházeli / ay*přiwedli mu čłowěka němého, magjcýho ďábelſtwj. *Mat.12/22. Luk.11/14.

33. A kdyż wyworżeno byłko ďábelſtwj, młuwił němý. Y diwili ſe zástupowé, řkauce; że nikdy nic nebyło widáno takowého w Izraeli.

34. Faryzeowé pak prawili: *Mocý Knižete ďábelſkého wymitá ďáble.
*Mat. 12/24. Mark. 3/22. Luk. 11/15.

35. Y*obcházel Gežjš wſſecka města y městečka, wče w ſſkołách gegich, a káže Ewangelium králowſtwj / a wzdrawuge wſſelikau nemoc y wſſelikú neduh w lidu. *Mat.4/23. Mark.6/6. Luk.13/22.
Skute. 10/38.

36. A kdyż*hledél na zástupy, ſlitowało ſe mu gich / że byli opuſſtěni a rozptýleni, gako † owce nemagjce paſtýře. *Mark. 6/34. k.8/2. †Num.27/17.
1 Král.22/17. Izai 53/6. Ger.23/1. Ezech.34/2. Zach. 10/2. 1 Pet. 2/25.

37. Tehdy*řekł Wčedlnjkům swým: Žeň zagiſté geſt mnohá, ale dělnjkú málo: *Luk.10/2. Jan.4/35.

38. Protož proſte Pána žně, ať wyſtrogj*dělnjky na †žeň ſwau. *Mark.3/14. k.6/7. †2 Thes.3/1.

Kapitola X.

Poſlánj dwanácti k kázánj 8. y diwů činěnj: 9. Zprawa gakby ſe při tom 16. zwlášſť w odporneſtech přicházegjcych mjti měli.

1. A Swolaw * dwanácte Wčedlnjkú swých dał gim moc nad duchy nečiſtými, aby ge wymitali, a aby wzdrawowali wſſelikau nemoc, y wſſelikú neduh. *Mark.3/13.ſeqq. k.6/7.
Luk.6/13. k.9/1.

2. Dwanácti pak Apoſſtolů gména gſau tato: Prwnj*Sſimon, kterýž ſlowe Petr, a Ondřeg bratr geho: Jakub Zebedeů, a Jan bratr geho: *Skute.1/13.

3. Filip a Bartolomég: Tomáš, a*Matauš, kterýž bywał celný: Jakub Alffeů / a Lebbeus, přjmjm Thaddeus:
*Mat. 9/9. Luk. 6/15.

4. Sſimon Kananitſký / a*Gidáš Iſſkaryotſký, kterýž y zradił ho. *Luk.6/16.

5. Těchto dwanácte poſłał Gežjš, přikazuge gim, řka: Na cestu Pohanů nechodte / a do Měſt Samarytánſkých newcházeyte:

6. Ale raděgi*gděte k owcem zahynulým z domu Izraelſkého.
*Mat. 15/24. Skute. 13/46.

7. Gdauce pak kažte, řkauce: *Že ſe přibljžiło králowſtwj nebeſké.
*Mat. 3/2. k. 4/17. Luk. 9/2. k. 10/9.

8. Nemocné wzdrawůgte, makomocné čiſtte / mrtwé křeſte, ďábelſtwj wymjteyte: *darmo ſte wzali, darmo deyte.
*Skute. 8/18. 20.

9. Nebeřte ſ sebau*złata, ani ſtříbra / ani penéz do opaſků swých:
*Mark. 6/8. Luk. 9/3. k. 22/35.

10. Ani*mošſuy na cestu, ani dwau ſuknj, ani obuwi, ani hůłky: hoden† geſt zagiſté dělnjk pokrmu swého. *Luk. 10/4. †Deut. 24/14. Luk.10/7. 1 Kor.9/4.14. 1 Tym.5/18

11. A do kterehožkoli*města neb městečka weſſlibyſſte, wzepteyte ſe, kdoby wněm hodný był, a tu pobuďte, až y wygdete. *Luk. 10/9.

12. A wcházegjce*do domu, pozdrawte ho. *Mark. 6/10.

13. A geſtliže bude dům ten hodný, pokog wáš přigdiž nań / pakliby nebył hodný, pokog wáš nawrátiž ſe k wám.

14. A kdožkoli, *nepřigakby wás, a nepoſłechłby řečj waſſich / wygdauce wen z domu, neb z města toho, † wyraźte prach z noh swých. *Mark. 6/11.
Luk. 9/5. † Luk.10/11. Skute.13/51. k. 18/6.

15. Amen*prawjm wám / lehčegi bude zemi Sodomſkých a Gomorſkých w den ſaudný / nežli městu tomu.
*Matt.11/24. Luk. 10/12.

16. Ay ga*poſyłám wás, gako owce mezy wlky: Protož, † buďte opatrnj, gako hadowé / a** ſproſtnj gako holubice. *Luk. 10/3.
Rim. 16/19. † Luk.12/42. ** 2 Kor.1/12.

17. Wyſtřjheyte ſe pak lidj: neboť*wás wydáwati budau do ſněmů / a w ſhromážděnjch swých budau wás bičowati. *Mat. 24/9. Luk. 21/12.

18. Ano

18. Ano y * před Wládaře, y před Krále wedeni budete pro mne, na † swědectwj proti nim, y národům.
* Mark.13,11. † Mat.8,4.

19. Když * pak wás wydadj/ nebudtež pečliwj / kterak a neb co bysste mluwili: dánoť bude zagistě wám w tu hodinu, co budete mjti mluwiti.*Luk.12,11.k.21,15.

20. Nebo*ne wy gste ktěrjž mluwjte/ ale Duch Otce wasseho, ktěrýž † mluwj w wás. * Exod.4,12.
† Amos 4,13. Rim. 15,18.

21. Wydáť*pak bratr bratra na smrť/ y otec syna: a powstanauť djtky proti rodičům, a zmordugj ge.
* Mich.7,2.5.6. Luk.12,51.seqq. k. 21,16.

22. A budete*w nenáwisti wssechněm, pro gméno mé: ale kdož setrwá † až do konce,ten spasen bude. * Mark.13,13.
Luk.21,17. † Mat.24,13. Zgew. 2,10. k.3,21.

23. Když se pak wám budau protiwiti w tomto městě/ vtecte do giného. Amen zagistě prawjm wám, nezchodjte měst Jzraelských/ až přigde Syn člowěka.

24. Nenjt *wědlnjk nad mistra/ ani služebnjk nad Pána swého.
* Luk.6,40. Jan.13,16. k. 15,20.

25. Dostit gest wědlnjku, aby byl gako mistr geho/ a služebnjk, gako Pán geho. Ponéwadž*Hospodáře Belzebubem nazýwali / čjm pak wjce domácý geho? * Mat. 9,34. k. 12,24.
Mark. 3,22. Luk. 11,15. Jan.8,48.

26. Protož * nebogte se gich: † nebo nenj nic skrytého cožby nemělo býti zgeweno: ani tagného, gesstoby nemělo zwědjno býti. * Jzai.8,12. Ger.1,8.
1Pet.3,14.†Mark.4,22. Luk.8,17. k.12,2.Maud.1,8.

27. Což wám prawjm we tmách, prawte* na swětle, a co w ussi slyssjte, hlásseyte na domjch. * Job.12,22.

28. A nebogte * se těch, ktěrjž mordugj tělo/ ale dusse nemohau zamordowati: než raděgi se bogte toho/ ktěrýž může y dussi y tělo zatratiti w pekelném ohni.
* Jzai. 51,7. Luk.12,4. 1 Pet.3,14.

29. Zdaliž nebywagj * prodáwáni dwa wrabečkowé za penjžek, a wssak geden znich nepadá na zem, bez Otce wasseho: * Luk.12,6.

30. Wássi pak y * wlasowé na hlawě wssickni sečteni sau. * 1 Sam.14,45.
2 Sam.14,11.1 Král.1,52. Luk.21,18. Skute.27,34.

31. Protož nebogte se: dražssj gste wy, nežli mnoho wrabců.

32. Kdožkoli tedy * wyzná mne před lidmi / wyznámť y gá geg před Otcem swým/ ktěrýž gest w nebesých.
* Luk.12,8. Rim.10,9. 1 Tym. 6,12. 2 Tym. 2,12. 1 Jan. 2,22.23. Zgew. 3,5.

33. Kdožby pak mne * zapřel před lidmi / zapřjmť ho y gá před Otcem swým/ ktěrýž gest w nebesých.
* Mark. 8,38. Luk.9,26.

34. Nedomnjwegte se, že bych * přisselť pokog dáti na zemi: nepřisselť sem abych pokog wwedł/ ale meč. * Luk.12.49.51.

35. Přisselť sem zagistě, abych*rozdělil člowěka proti otcy geho / a dceru proti matce gegj, a newěstu proti swegrussi gegj. *Ger.9,4. Mich.7,6. Luk.14,26.

36. A nepřátelé člowěka, * domácý geho. *Žak.41,10.k.55,13.14.Jan.13,18.

37. Kdo miluge*otce, neb matku, wjce nežli mne/ nenjt mne hoden: a kdož miluge syna, neb dceru, wjce nežli mne/ nenjt mne hoden.
* Deut.33,9. Mat.19,29. Luk.14,26. Jan.12,25.

38. A kdož*nebéře kržje swého, a nenásleduge mne, nenjt mne hoden.
* Mat.16,24. Mark.8,34. Luk.9,23. k.14,27.

39. Kdo * nalezne dussi swau, ztratjt gi: a kdoby ztratil dussi swau pro mne, nalezneť gi. * Luk.17,33. Jan.12,25.

40. Kdo wás*přigjmá/ mne přigjmá: a kdo mne přigjmá/ přigjmá toho, ktěrýž mne poslal. * Mat.18,5. Luk.10,16. Jan.13,20.

41. Kdo přigjmá Proroka, we gménu Proroka/ odplatu Proroka wezme: a kdož přigjmá spraweduwého, we gménu spraweduwého/odplatu*spraweduwého wezme. * 1 Král. 17,10. k.18,4.

42. A kdožbykoli dal gednomu*z těchto maličkých toliko čjssi (wody) studené k nápogi we gménu Wědlnjka/ zagistě prawjm wám, neztratjt odplaty swé.
* 2 Par.15,7. Mat.25,40. Mark.9,41. 1 Kor. 15,85. Žid. 6,10.

Kapitola XI.

Poselstwj Janowo ku Pánu. 7. Swědectwj Pán dał Janowi. 20. Městům newděčnom domlauwał, 25. Otce swého chwalil, 28. wssanowých k sobě wolał.

1. Stało se když přestał Gežiš těch přikázanj dáwati dwanácti Wědlnjkům swým/ brał se odtud, aby*wčil a kázał w městech gegich. * Mat.9,35.

(III. Neděle Adwentnj.)

2. Jan pak * usslyssew w wězenj o Skutcých Krystowých, poslaw dwa z Wědlnjků swých, *Luk.7,18.

3. Řekł

3. Řekł gemu: Tyli gſy ten, *ktery̆ž přigjti má, čili giného čekati mámę?
*Deut. 18/15. Łuk. 7/20.

4. Y odpowjdage Gežjš řekł gim: gdaucę, zwěſtugtež Janowi, co ſłyſſjte a widjte:

5. Slepj* widj/ a kulhawj chodj/ maſomocnj ſe čiſtj/ a hłuſſj ſłyſſj/ mrtwj ſe mrtwých wſtáwagj/ a † chudým Ewangelium ſe zwěſtuge. *Jzai. 35/5.
Łuk. 7/22. † Jzai. 42/1. ſ. 61/1.

6. A błahoſławeny̆* geſt kdož ſe nehorſſj na mně. * Mat. 13/57.

7. A když* oni odeſſli/ počał Gežjš prawiti záſtupům o Janowi: Co ſte wyſſli na pauſſt widěti? třtinuli wětrem ſe kłátjcy̆? * Łuk. 7/24.

8. A neb co ſte wyſſli widěti? čłowěkali měkým rauchem oděného? Ay, kteržž ſe měkým rauchem odjwagj/ w domjch králowſkých gſau.

9. Aneb co ſte wyſſli* widěti? Prorokali? Giſtě prawjm wám/ y wjce nežli Proroka. *Łuk. 1/76.

10. Tento geſt zagiſtě, o němž pſáno/ Ay, * gá poſyłám Angeła swého před twářj twau/ kteryžž připrawj ceſtu twau před tebau. * Mal. 3/1. Mark. 1/2.

11. Amen* prawjm wám, mezy ſyny ženſkými nepowſtał wětſſj nad Jana Křtitele: ale kdo geſt neymenſſj w králowſtwj nebeſkém, geſtiť wětſſj nežli on.
* Łuk. 7/28.

12. Ode dnů* pak Jana Křtitele až doſawád, králowſtwj nebeſké náſylj trpj/ a ti kteržž † náſylj činj, vchwacugjť ge.
* Łuk. 16/16. † Filip. 3/8. 12.

13. Nebo wſſickni Prorocy, y ten Zákon, až do Jana prorokowali.

14. A chceteli přigjti,* Oni geſt Eliáš, kteryžž přigjti měł. * Mal. 4/5.
Mat. 17/12. Mark. 9/11. Łuk. 1/17.

15. Kdo má* uſſi k ſłyſſenj ſłyš:]
* Mat. 13/9.

16. Ale* k komu připodobnjm pokolenj toto? podobně geſt dětem ſedjcým na rynczých, a na towaryſſe swé wokagjcým/
* Łuk. 7/31. ſeq.

17. A řjkagjcým: pjſkali ſme wám/ a neſkákali ſte: żałoſtně ſme narjkali, a neplakali ſte.

18. Přiſſeł zagiſtě Jan,* negeda ani nepige: a řkau/ † dábelſtwj má.
* Mat. 3/4. Mark. 1/6. † Łuk. 7/33.

19. Přiſſeł Syn čłowěka, geda a pige: A řkau/ ay, *čłowěk žráč, a pigán wjna/ přjtel publikánů a hřjſſnjků. Ale oſprawedlněna geſt† Maudroſt od ſynů swých. * Łuk. 15/1. 2. † Łuk. 7/35.

20. Tehdy počał přimkauwati městům, w nichž było činěno neywjce diwů geho, że pokánj nečinili:

21. Běda tobě* Korozaim/ běda tobě Bethſaido: nebo kdyby w † Týru a Sydónu byli činěni diwowé ti, kteržž ſau činěni w wás/ dáwnoby byli** w žjni a w popele pokánj činili. * Łuk. 10/13.
† Ezech. 3/6. Łuk. 6/17. Skutc. 21/3. ** Jon. 3/6.

22. Nýbrž prawjm wám/ Týru a Sydónu lehčegi bude w den ſaudný, nežli* wám. * 2 Pet. 2/21.

23. A ty Kafarnaum, kteržž ſy až k nebi* wywýſſeno/ až do pekła s ſtrčeno budeš: Nebo † kdyby w Sodomě činěni byli diwowé ti kteržž ſau činěni w tobě, byliby zuſtali, až do dnes.
* Jzai 14/12. † Přjſ. 4/6. Gen. 19/19. Ezech. 16/48.

24. Ano wjce prawjm wám, że zemi* Sodomſkých lehčegi bude w den ſaudný, nežli tobě. * Mat. 10/15.

(Neděle VI. po třech Králjch; też na den S. Matěge.)

25. W ten čas odpowěděw Gežjš řekł; * Chwáljm tě Otče, Pane! nebe y země/ że ſy ſkrył tyto wěcy † před maudrými a opatrnými/ a zgewił ſy ge nemkuwňátkům.
* Łuk. 10/21. † 1 Kor. 1/26. 27. ſ. 2/8.

26. Giſtě Otče, žeť ſe tak* ljbiło před tebau. * Eſez. 1/5.

27. Wſſecky wěcy* dány ſau mi od Otce mého: a žádnýť† nezná Syna, gedině Otec: aniž Otce kdo zná, gedině Syn, a komužby chtěł Syn zgewiti.
* Žalm. 8/7. Mat. 28/18. Łuk. 10/22. Jan. 3/35. ſ. 17/2.
† Jan. 1/18. ſ. 6/46. ſ. 8/55. ſ. 10/15.

28. Podtež* ke mně wſſickni, kteržž pracugete † a obtženi gſte/ ** a gá wám odpočinutj dám:
* Ger. 31/25. Syr. 24/25. † Žal. 28/5. ** Jan. 16/33. Jzai. 57/15. Žal. 23/3.

29. Wezměte gho mě na* ſe/ a učte ſe odemne: neboť gſem† tichý a pokorný ſrdcem: a naleznete odpočinutj** duſſem swým. * Žal. 68/20.
Jan. 13/15. 1 Pet. 2/21. † Zach. 9/9. Jzai 42/2.
Filip. 2/5. 6. 7. ** Ger. 6/16.

30. Gho mě zagiſtě geſtiť rozkoſſné/ a* břjmě mé lehké:]
* Filip. 4/13. 1 Jan. 5/3.

Kapi-

Kapitola XII.

Swěcenj soboty. 9. vkładowé proti Pánu. 25. bábekſtwjm němé, 25. obrana proti ruhačům. 26. a kdo gest přjtel Krystů.

1 WTen čas *ſſel Gežjš w Sobotu ſkrze obilj: Včedlnjcy pak geho kačnj gſauce počali †wymjnati kłasy, a gjsti.
* Mark. 2.23. Luk.6,1. † Deut.23,25.

2. Faryzeowé pak ſpatřiwſſe to, řekli gemu; hle Včedlnjcy twogi činj, *čehož neſlussj činiti w Sobotu. *Exod.20,10.

3. On pak řekł gim; Co ſie* nečtli, co včinił Dawid, když kačněł, on, y ti kteřjž s nim byli? * 1 Sam.21,6. Luk.6,3.4.

4. Kterak wſſel do domu Božjho, a chleby poswátné gedł: kteřýchž gemu neſlusſelo gjsti, ani těm kteřjž s nim byli/ než toliko samým* Knežjm?
* Exod. 25,30. k. 29,33. Leu.24,9.

5. A neb zdali ſie nečtli w Zákoně, že Knězj w Sobotu w Chrámě * Sobotu ruſſj/a gsau bez hřjchu. * Num. 28, 9.

6. Ale prawjmť wám/ že wětſſj gest tuto, * nežli Chrám. * Mal.3,1.
Jan.2,19. Luk.6,5.

7. Než kdybyſſte wěděli co gest to/ * Mikosrdenſtwj chcy, † a ne obětj/ nepotupowalibyſſte newinných).
* Oze. 6,6. Mich.6,8. Mat.9,13. † 1 Sam.15,22.

8. Syn* zagistě čłowěka gest Pánem y Soboty. * Mark. 2, 28.

9. A odſſed odtud, * přiſſel do ſſkoły gegich. * Mark.3,1. Luk.6,6.

10. A ay był tu čłowěk mage ruku wſchłau: Y tázali ſe ho řkauce: Skuſſjli * w Sobotu wzdrawowati? aby geg obžałowali. * Luk.13,14. k.14,3. Jan.9,16.

11. On pak dj gim: Který z wás bude čłowěk geſſtoby měł* owcy gednu/a kdyby ta wpadła do gámy w Sobotu/y zdaliž nedoſáhne gj a newytáhne.
* Deut. 22, 1. 4.

12. A čim lepſſj geſt čłowěk, než owce? a protož * ſłuſſjt w Sobotu dobře činiti.
* Mark. 3,4.

13. Tedy řekł čłowěku tomu: wztáhni tu ruku swau, y wztáhł: * a přiwedena geſt k zdrawj, gako druhá. * 1 Król. 13,6

14. Faryzeowé pak * wyſſedſſe, drželi radu proti němu/ kterakby geg zahładili.
* Mark.3,6. Luk.6,11. Jan.10,39. k.11,53.

15. A wěděw to Gežjš, ſſeł odtud. Y ſſli za njm zástupowé množý, a wzdrawił ge wſſecky.

16. A s pohrůžkau * přikázał gim, aby ho nezgewowali: * Mat.9,30.
Luk. 5, 14.

17. Aby ſe naplniło powěděnj skrze Izaiáſſe proroka * řkauchho:
* Izai. 42, 1.

18. Ay, služebnjk ten mój, * kteréhož ſem wywolił: ten miły mój, w němž ſe dobře zaljbiło duſſi mé: położjm †Ducha swého na něg/ a saud národům zwěſtowati bude: * Mat.3,17. k.17,5.
Mark.1,11. k.9,7. Luk.3,22. k.9,35. 2 Pet.1,17.
† Izai. 11,2. Zach. 12,10.

19. Nebude ſe waditi/ ani křičeti/ aniž kdo na ulicych wſłyſſj hłas geho.

20. Třtiny nakomené nedokomj/ a lnu kauřjcyho ſe newhaſý: až y wywede saud k wjtězſtwj.

21. A we gménu geho * národowé dauſati budau. * Rjm. 15,12.

22. Tehdy * přiweden k němu bábekſtwjm posedký, ſlepý a němý: y wzdrawił geg/ tak že ten ſlepý a němý, y młuwił, y widěł. * Mat.9,32. Luk.11,14.

23. Y děſyli ſe wſſickni zástupowé/ a prawili: Nenjliž tento ten Syn Dawidů?

24. Ale * Faryzeowé to wſłyſſewſſe, řekli: Tento newymjtá bábků, než skrze Belzebuba, knjže bábelſké.
* Mat.9,34. Mark.3,22. Luk. 11,15.

25. Gežjš pak * znage myſſlenj gegich, dj gim; † Každé králowſtwj rozdělené samo proti sobě, spuſtne: a každé město, neb dům proti sobě rozdělený, neſtane. * Mat.9,4.
† Luk. 11, 17.

26. A geſtližeť Satan, Satana wymjtá/ proti sobě rozdělen geſt: Kterak tedy ſtane králowſtwj geho?

27. A wymjtámlił gá bábky skrze Belzebuba/ synowé wáſſi skrze koho wymjtagj? Protož oni saudcowé wáſſi budau.

28. Pakliť gá * duchem Božjm bábky wymjtám/ přiſſłoť geſt giſtě mezy wás †králowſtwj Božj. * Luk.11,20.
† 1 Jan. 3, 8.

29. A neb * kterak kdo může do domu ſylného wgiti, a geho nádobj pobrati/ lečby prwé swázał toho ſylného/ a teprwby † dům geho obłaupiti mohł?
* Mark.3,27. Luk. 11,21. † Izai. 49,24.

30. Kdož

30. Kdož *nenj ſemnau/ proti mně geſt: a kdo neſhromažduge ſemnau/ rozptýluge. *Luk.9.50. k.11,23.

31. Protož prawjm wám; Každý hřich *y rauhánj bude lidem odpuſſtěno: ale rauhánj proti Duchu † nebude odpuſſtěno lidem. *Mark.3,28.
Luk. 12, 10. 1 Jan. 5,16. †Žid.6,4.6. k.10,26.

32. A kdyby kdo řekl ſlowo proti ſynu člowěka/ bude gemu odpuſſtěno: ale kdožby mluwil proti Duchu ſwatému, nebude gemu odpuſſtěno, ani w tomto wěku, ani w budaucým.

33. Čiňtež, aneb *ſirom dobrý, y owoce geho dobré/ aneb čiňte ſirom zlý, y owoce geho zlé: neboť † po owocy ſirom bywá poznán.
*Mat.7,17. Luk.6,44. †Mat.7,16.

34. Pokolenj *geſtěrčj, kterakžbyſſte mohli dobré wěcy mluwiti, gſauce zlj? nebo z hognoſti ſrdce, uſta mluwj.
*Mat. 3,7. k.23,33. Luk.6,45.

35. Dobrý člowěk, z dobrého pokladu ſrdce, wynáſſj dobré: a zlý člowěk ze *zlého pokladu, wynáſſj zlé.
*Mat. 15, 19.

36. Ale prawjm wám/ že *z každého ſlowa prázdného, kterěž mluwiti budau lidé, wydadj počet w den ſaudný.
*Řim.2,16. Eſezk.4,29. 1 Pet.4,5.

37. Nebo z ſlow ſwých ſprawedliw budeš/ a *z řečj ſwých budeš odſauzen.
*Job. 15, 6. Eſezk. 5, 6.

38. Tehdy odpowědělj někteřj z Zákonnjků a Faryzeů, řkauce: Miſtře! chceme od tebe *znamenj widěti.
*Mat.16, 1. Mark.8,11. Luk.11,16.29. 1 Kor. 1, 22.

39. On pak *odpowjdage, dj gim: Pokolenj zlé a cyzoložné, znamenj hledá: ale znamenj gemu † nebude dáno, gediné to znamenj Jonášſſe proroka.
*Luk.11,29. †Mat.16,4.

40. Nebo gakož byl *Jonáš w břiſſe Welryba, tři dni a tři nocy/ taki bude Syn člowěka w ſrdcy země tři dni a tři nocy. *Jon.2,1.2.

41. Muži Nynywitſſtj ſtanau na ſaudu s pokolenjm tjmto/ a potupj ge: proto, že *pokánj činili k Jonášſſowu kázanj: a ay, wjcet nežli Jonáš tuto.
*Jon. 3, 5. Luk. 11, 32.

42. Králowna od Pokrdne powſtane k ſaudu s pokolenjm tjmto/ a potupj ge: nebo *přigela od konců země, aby ſlyſſela maudroſt Sſalomaunowu: a ay wjcet tuto nežli Sſalomaun.
*1 Král. 10,1. 2 Par. 9,1.

43. Když pak *nečiſtý duch wygde od člowěka, chodj po miſtech ſuchých, hledage odpočinutj: ale nenalézá.
*Luk. 11, 24.

44. Tedy řjká/ nawrátjm ſe do domu ſwého, odkudž ſem wyſſel: A přigda nalezne prázdný, wyčiſtěný a ozdobený:

45. Tedy gde/ a wezme s ſebau ſedm giných duchů horſſjch, nežli geſt ſám/ a wegdauce přebywagj tam/ y bywagj *poſlednj wěcy člowěka toho horſſj, nežli prwnj: Taki ſe ſtane y tomuto zlému pokolenj. *Žid.6,4. k.10,26.
2 Pet. 2, 20.

46. A když on geſtě mluwil k zaſtupům/ ay, *matka a bratřj geho ſtáli wně, žádagjce s nim promluwiti.
*Mark.3,31. Luk.8,19.

47. Y řekl gemu geden; Ay, matka twá y bratřj twogi ſtogj wně, chtjce s tebau mluwiti.

48. On pak odpowjdage řekl tomu, kterýž gemu powěděl; Kdo geſt matka má? a kdo gſau bratřj mogi?

49. A wztáhna ruku ſwau na Wědlnjky ſwé, řekl: Ay, matka má y bratřj mogi!

50. Nebo kdožbykoli činil *wůli Otce mého Nebeſkého/ ten geſt † bratr můg, y ſeſtra má, y matka má.
*Mat.7,21. Jan. 6, 40. 1 Thes. 4, 3. †Luk.8, 21. Jan.15,14. 2 Kor.6,18. Žid. 2, 11.

Kapitola XIII.

Kryſtus Pán z lodj ſedmero podobenſtwj předložil, 54. a že Prorok w ſwe wlaſti nenj wzácný, wyſwědčil.

1. A W ten *den pak wyſſed Gežíš z domu, ſedl podlé moře:
*Mark. 4, 1.

2. Y ſeſſli ſe k němu zaſtupowé mnozj/ tak že wſtaupiw na lodj, ſeděl; wſſecken pak zaſtup ſtál na břehu.

3. Y mluwil *gim mnoho w podobenſtwjch řka: Ay, † wyſſel rozſewač/ aby rozſýwal. *Mark.4,2.
Luk. 8, 4. †Zach. 6, 12.

4. A kdyż on rozſýwak, nékterá padla podlé cesty/ a přiletěli ptácy, y ſ zobali ge.

5. Giná pak padla na mjſta ſkalnatá/ kdež * neměla mnoho země: a rychle wzeſſla / proto, že neměla hlubokoſti země. * Luk. 8, 5.

6. Ale kdyż ſlunce wzeſſlo, wyhořela, a proto že neměla kořene, vſchla.

7. Giná pak padla do trnj: y zroſtlo trnj, a vdusyło ge.

8. A giná padla w zemi dobrau: Y wydalo vżitek, nékteré ſtý/ giné ſſedeſátý/ a giné třidcátý.

9. Kdo má vſſi*k ſlyſſenj, ſlyš.
* Mat. 11, 15. Mark. 7, 16.

10. Tedy * přiſtaupiwſſe Wčedlnjcy, řekli gemu: Proč gim w podobenſtwjch mluwjš? * Mat. 4, 10. Luk. 8, 9.

11. On pak odpowěděw, řekł gim: Proto že * wám dáno geſt znáti tagemſtwj králowſtwj nebeſkého: ale gim nenj dáno. * Mat. 11, 25. ł. 16, 17.
1 Kor. 2, 10. 2 Kor. 4, 3. 1 Jan. 2, 27.

12. Nebo kdož * má, dáno bude gemu/ a rozhognjt ſe: ale kdož nemá/ y to což má bude od něho odgato.
* Mat. 25, 29. Mark. 4, 25. Luk. 8, 18. ł. 19, 26.

13. Protoť w podobenſtwjch mluwjm gim/ že widauce newidj/ a ſlyſſjce neſlyſſj/ ani rozumějj:

14. A plnj ſe na nich proroctwj * Jzaiáſſe řkaucý: Slyſſenjm ſlyſſeti budete, ale neſrozumjte/ a hledjce hleděti budete, a nepoznáte. * Jzai 6, 9. 10.
Mark. 4, 12. Luk. 8, 10. Jan. 12, 40. Skutc. 28, 26. Řim. 11, 8. 2 Kor. 4, 3.

15. Nebo zatwrzeného ſrdce lidu tohoto, a vſſima těžce ſlyſſeli/ a oči ſwé zamhauřili: aby někdy newiděli očima/ a vſſima neſlyſſeli/ a ſrdcem neſrozuměli/ a neobrátili ſe/ abych gich nevzdrawił.

16. Ale oči wáſſe* blahoſlawené, že widj: y vſſi wáſſe, že ſlyſſi.
* Mat. 16, 17. Luk. 10, 23.

17. Amen zagiſte prawjm wám/ Že mnozý * Prorocy a ſpravedliwj, žádali widěti, to co widjte, ale newiděli: a ſlyſſeti to což ſlyſſjte/ ale neſlyſſeli.
* Luk. 10, 24.

18. Wy tedy * ſlyſſte podobenſtwj rozſewače: * Mark. 4, 14. Luk. 8, 11.

19. Każdý kdož ſlyſſi ſlowo králowſtwj, a nerozumj/ přicházý ten zlý, a wchwacuge to, což geſt wſáto w ſrdce geho: to geſt ten, kterýž podlé cesty wſát geſt.

20. W ſkalnatau pak zemi wſátý, geſt ten, kterýž ſlyſſj ſlowo/ a hned ge * s radoſtj přigjmá: * Jzai. 58, 2.
Jan. 5, 35.

21. Nemá * nemá w ſobě kořene/ ale geſt časný: a kdyż přicházý ſſaužen, neb protiwenſtwj pro ſlowo, hned ſe horſſj. * Efezk. 3, 17. 18.

22. Mezy * trnj pak wſátý, geſt ten, kterýž ſlyſſj ſlowo/ † ale péčowánj tohoto ſwěta, a ** okłamánj zbožj vduſſuge ſlowo/ y bywá bez vżitku.
* Ger 4, 3. † 1 Tym. 6, 9. ** Mat. 19, 22.

23. W dobrau pak zemi wſátý, ten geſt/ kterýž ſlyſſj ſlowo a rozumj/ totiž kterýž vżitek neſe: neſeť pak někdo, * ſtý/ a giný ſſedeſátý/ giný pak třidcátý.
* Gen. 26, 12.

(v. Neděle po třech Králjch.)

24. Giné podobenſtwj předložił gim řka: Podobno geſt králowſtwj nebeſké člowěku rozſýwagjcýmu dobré ſemeno na poli ſwém.

25. Kdyż pak lidé zeſnuli/ přiſſel nepřjtel gehо a naſál kaukole mezy pſſenicy, a odſſel:

26. A kdyż zroſtła bylina, a vżitek přineſła, tedy ukázał ſe y kaukol.

27. Y přiſtaupiwſſe ſłużebnjcy hoſpodáře tohо, řekli gemu; Pane, zdaliż dobrého ſemene nenaſál na poli ſwém? kdeże ſe pak wzał kaukol?

28. A on řekł gim; Nepřjtel člowěk to učinił. Służebnjcy pak řekli mu; Chceſſliż tedy ať gdeme a wytrháme geg?

29. On pak odpowěděł: Nikoli! abyſſte trhagjce kaukol, ſpoku ſ nim newytrhali pſſenice.

30. Nechte ať obé ſpoku * roſte až do žně: a w čas žně djm žencům: Wytrhejte neyprw † kaukol/ a ſwažte geg w ſnopky k ſpálenj: ale pſſenicy ſhromažďte do ſtodoły mé:]
* 2 Tym. 2, 24. † Mat. 3, 12.

31. Giné podobenſtwj předložił gim, řka: Podobno * geſt králowſtwj nebeſké zrnu hořčičnému, kteréž wzaw člowěk wſál na poli ſwém:
* Mark. 4, 30. 31. Luk. 13, 19.

32. Kte-

32. Kterézto zagistě neymenssj gest mezy wssemi semeny: když pak zroste, wětssj gest nežli giné byliny: a bywá strom: tak že ptácy nebesstj přiletjce, hnjzda sobě dělagj na ratolestech geho.

33. Giné podobenstwj mkuwik gim; Podobno gest králowstwj nebeské * kwasu/ kterýž wzawssi žena, zadělala we třech měřicých mauky, ažby zkysalo wssecko. * Gen. 18, 6. Luk. 13, 21.

34. Toto wssecko mkuwik Gežjš w podobenstwjch k zástupům/ a bez podobenstwj nemkuwik gim: * Mark. 4, 33.

35. Aby se naplniko powědénj skrze * Proroka řkaucýho; Otewru w podobenstwjch usta swá/ wyprawowati budu † skryté wěcy od zakoženj swěta.

* Žak. 78/2. † Kim. 16, 25.

36. Tedy propustiw zástupy, sšek domú Gežjš: y přistaupili k němu Wědlnjcy geho, řkauce: * wykož nám podobenstwj o kaukoli toho pole.

* Mat. 15, 15.

37. On pak odpowjdage, řekl gim; Mozsewač dobrého semene, gest Syn člowěka:

38. * Pole pak gest tento swět: Dobré pak sýmě, gsau synowé králowstwj: ale kaukol, gsau † synowé toho zkostnjka; * 1 Kor. 3, 9. † Jan. 8, 44. Skutc. 13, 10. 1 Jan. 3, 8.

39. A * nepřjtel, kterýž geg rozsýwá, gestiť dábel: † žeň pak gest, skonánj swěta: a žency gsau Angelé.

* Gen. 3, 15. † Joel. 3, 13. Zgew. 14, 15.

40. Protož gakož wybrán bywá kaukol/ a ohněm spalen: taki bude při skonánj tohoto swěta:

41. Possle Syn člowěka * Angely swé, y wyberau z králowstwj geho wssecka pohorssenj/ y ty kteřjž činj neprawost: * Mat. 24, 31.

42. A wwrhau ge do pecy ohniwé: * tamť bude pláč a sskřipenj zubů.

* Mat. 8, 12. k. 22, 13. k. 24, 51. k. 25, 30. Luk. 13, 28.

43. A tehdážť * spravedlnj stkwjti se budau gako skunce, w králowstwj Otce swého. Kdo má wssi k slyssenj, slyš.

* Dan. 12, 3. Maud. 3, 7. 1 Kor. 15, 41.

44. Opět podobno gest králowstwj nebeské pokladu * skrytému w poli: kterýž nalezna člowěk skrywá/ a radosti naplněn gsa pro něg, odcházý/ a † prodáwa wssecko což má/ a kaupj wsse to.

* Žak. 3, 7. † Mat. 16, 24.

45. Opět podobno gest králowstwj nebeské člowěku kupcy, hledagjcýmu pěkných perek:

46. Kterýž když nalezl gednu welmi drahau perku, odssed, prodal wssecko což měl, a kaupil gi.

47. Opět podobno gest králowstwj nebeské wrssi pusstěné do moře/ a ze wsselikého plodu shromažďugjcý:

48. Kterauž to když naplněna byla/ wytáhsse na břeh a sedjce wybjrali což dobrého bylo, do nádob/ a což bylo zlého, precť zamjtali.

49. Taki bude při skonánj swěta: * wygdau Angelé/ a oddělj zlé z prostředku spravedlnjch: * Mat. 25, 32.

50. A wwrhau ge do pecy ohniwé: tamť * bude pláč a sskřipenj zubů.

* Wyš. w. 42.

51. Dj gim Gežjš: Srozumělilisste tomuto wssemu? Řekli gemu; Y owssem Pane!

52. On pak řekl gim: Protož každý učitel umělý w králowstwj nebeském, podobný gest člowěku hospodáři/ * kterýž wynássj z pokladu swého nowé y staré wěcy. * Pjseň Sal. 7, 13.

53. Y stalo se když * dokonal Gežjš podobenstwj ta, brał se odtud:

* Mark. 6, 1. sqq. Luk. 4, 16.

54. A přissed do wlasti swé, učil ge w sskole gegich/ tak že se welmi diwili, a řjkali; Odkud má tento maudrost tuto, a moc.

55. Zdaliž tento nenj * syn tesařů? zdaliž matka geho nesskowe Marya, a † bratřj geho, Jakub, a Jozes, a Ssimon, a Jůdas?

* Mark. 6, 3. † Mat. 12, 46. Luk. 3, 23. Jan. 6, 42.

56. A sestry geho zdaliž wssecky w nás negsau? Odkudž tedy má tyto wssecky wěcy?

57. Y * zhorssili se na něm. Gežjš pak řekl gim; Nenjť † prorok beze cti než w swé wlasti, a w domě swém.

* Mat. 11, 6. † Mark. 6, 4. Luk. 4, 24. Jan. 4, 44.

58. Y * newčinil tu mnoho diwů, pro † newěru gegich. * Mark. 6, 5. † Mat. 17, 20.

Kapitola XIV.

Herodes cyzoložnjk Jana ſtal. 24. Pán pěti chleby pět tisýc lidu nasytil, 25. Po moři chodil, 35. mce Wojsku při wzdrawenj mnohých prokazal.

1. W Tom * čase/ vslyssel Herodes čtwrtář powěst o Gežjssowi.

* Mark. 6, 14. Luk. 9, 7.

2. Y řekł służebnjkům swým; To gest Jan Křtitel: oni gest wstał z mrtwých / a protož se diwowé dějí skrze něho.

3. Nebo gaw * Heródes Jana, swázał geg byl, a dał do žaláře / pro Herodiadu, manželku Filipa bratra swého. *Mark.6,17. Luk.3,19.20.

4. Nebo byl řekł gemu Jan; *Neskussj tobě mjti gi. *Leu.18,16.

5. A chtěw zabiti geg, bál se lidu: *nebo za Proroka geg měli.
*Mat. 21,26. Luk. 20,6.

6. Když pak slawen byl * den narozenj Heródesowa / tancowała dcera Herodyady v prostřed: y zaljbila se Heródesowi. *Gen.40,20. Oze.7,5.

7. Proczež s přisahau * zasljbił gj dáti, zaczby ho gen požádała. *Est.5,6.

8. A ona gsucy prwé nawedena od matere swé, řekła: Dey mi zde na mise hlawu Jana Křtitele.

9. Y zarmautił se král: ale pro přjsahu, a pro ty, kteřjž spolu s nim stolili, rozkázał dáti.

10. A poslaw kata, stał Jana w Žaláři.

11. Y přinesena gest hlawa geho na mise / a dána té děwečce: y nesła matěři swé.

12. A * přisseddsse Včedlnjcy geho, wzali tělo, a pochowali ge: a ssedsse powěděli Gežjssowi. *Mark.6,29.30.

13. To *vslyssew Gežjš, plawił se odtud na lodičce na mjsto pusté saukromj. Což vslyssewsse zástupowé / ssli za njm pěssky z měst. *Mark.6,31.32.
Luk. 9,10. Jan. 6,2.

14. A * wyssed Gežjš, vzřel zástup mnohý: vtslitowało mu se gich / a vzdrawował nemocné gegich.
*Jan.6,5. †Mat. 9,36.

15. A když było k * večerau, přistaupili k němu Včedlnjcy geho, řkauce; Pusté gest mjsto toto / a čas giž pominuł: propusť zástupy / ať gdauce do městeček, nakaupj sobě pokrmů.
*Mark. 6,35. Luk. 9,12.

16. Gežjš pak řekł gim; Nenj gim potřebj odcházeti: * deyte wy gim gjsti.
*Mark.6,37. Luk.9,13.

17. A oni řkau gemu; Nemáme zde, než pět chlebů, a dwé rybé.

18. On pak dj gim: Přinesteż mi ge sem!

19. A rozkázaw zástupu posaditi se na trawě / a wzaw těch * pět chlebů a dwé rybé, wzhlédw w nebe, †požehnał: a lámage, dáwał Včedlnjcům ty chleby / a Včedlnjcy zástupům.
* Mat.15,36. Mark.6.41. † Mat.26,26.

20. Y gedli * wssickni a nasyceni sau: y sebrali což zbylo drobtů, dwanácte kossů plných. *Mark.6,43.

21. Těch pak, kteřjž gedli, było okolo pěti tisýců mužů, kromě žen a dětj. c.15.38.

22. A y hned * přinutił Gežjš Včedlnjky swé, aby wstaupili na lodj / a předessli geg na druhau stranu / dokudžby nepropustił zástupů.
*Mark.6,45. Jan.6,17.

23. A propustiw zástupy, * wstaupił na horu saukromj / aby se modlił: A když byl wečer, sám byl tam.
*Luk.6,12. k.9,18. Jan.6,15.

24. Lodj pak giž była v prostřed moře, zmjtagicý se wlnami: nebo był wjtr odporný.

25. Při čtwrtém pak bdění nočnjm, brał se k nim Gežjš, gda po moři.

26. A widauce geg Včedlnjcy po moři gdaucýho, zlekali se, řkauce: *Obluda gest: a strachem křičeli. *Luk.24,37.

27. Ale y hned Gežjš promłuwił k nim, řka: Daufeytež / Gá gsem / nebogte se.

28. Y odpowěděw gemu Petr řekł; Pane gestliže gsy ty, rozkaž mi k sobě přigjti po wodě:

29. On pak řekł; Pod! A wystaupiw Petr z lodj / sseł po wodě, aby přissel k Gežjssowi.

30. Ale wida wjtr tuhý, bál se: a počaw tonauti, zkřikł, řka; * Pane pomoz mi! *Mat.8,25.

31. A y hned Gežjš wztáh ruku, vgał geg a řekł gemu / *ó malé wjry, proczež pochybował? *Mat.6,30.
k. 8,26. Jak. 1,6.

32. A gakž oni wstaupili na lodj, vtissił se wjtr.

33. Ti pak, kteřjž na lodj byli, přistaupiwsse, klaněli se gemu řkauce: * Gistě Syn Božj gsy. *Mat.16,16.

34. A* přeplawiwsse se, přissli do země Genezaretské. *Mark.6,53.

35. A

35. A poznawsse geg muži mista toho, rozeslali po wssi té kragině wůkol: a shromaždili k němu wssecky nedužiwé/

36. A prosyli ho/ aby se aspoň *podolka raucha geho dotkli: A kteržjkoli dotkli se, vzdraweni sau. *Mat.9,21.

Kapitola XV.

Boljchli přikázanj, čili lidských, nařizenj wice sstetiti? 21. o ženě Kananeyské, 29. o Vzdrawenj mnohých, a o sedmi chlebjch.

1. A *wtom přistaupj k Gežjssowi Geruzalemsstj Zákonnicy a Faryzeowé, řkauce; *Mark.7,1.5.

2. Proč Wědlnjcy twogi přestupugj vstanowenj starssjch? nebo *nemýwagj rukau swých, když magj gjsti chléb.
*Mat. 23, 25. 26.

3. A on odpowjdage, řekl gim: Proč y wy přestupugete přikázanj Božj pro vstanowenj wásse?

4. Nebo *přikázal Bůh, řka; Cti † otce swého y matku: a kdožby zlořečil otcy neb mateři/ smrti ať vmře.
*Exod.20,12. Deut.5,16. Efezk.6,2. † Exod.21,17. Leu.20,9. Přjsl.20,20.

5. Ale wy prawjte: *Kdožbykoli řekl otcy neb mateři / dar gest to, čjmž by tobě ode mne pomoženo býti mohlo:

6. A nectilby otce swého neb mateře své:
* Přjsl. 28, 24.

6. Y zlehčili ste přikázanj Božj, pro swé vstanowenj.

7. Pokrytcy, dobře prorokowal o wás *Jzaiáš, řka: *Jzai.29,13.
Mark. 7, 6.

8. Přibližuge *se ke mně lid tento vsty swými/ a rty mne ctj: ale srdce gegich daleko gest odemne. *Ezech.33,31.

9. Ale *nadarmo mne ctj, wčjce včenj, † přikázanj lidských.
*Deut.4,2. † Kol.2,18. sqq.

10. A swolaw zástup, řekl gim: *Skysste a rozumégte: *Mark.7,14

11. Nekť, *což wcházý w vsta posskrwnuge člowéka: ale což z vst pochází, toť posskrwnuge člowéka.
*Skutc.10,14. Řim.14,14. Tyt.1,15.

12. Tehdy přistaupiwsse Wědlnjcy geho, řekli mu; Wjssli, že Faryzeowé slyssewsse tu řeč, zhorssili se?

13. A on odpowjdage, řekl: *Wsselikť sstjpenj, gehož nesstjpil Otec mug ten nebeský, wykořenčno bude.
*Jzai.17,11. Jan.15,2. Skutc.5,38.

14. Nechte gich: wůdcowé * gsau slepj, slepých: powedelit pak slepý slepého, oba w gámu wpadnau.
*Mat.23,24. Luk.6,39. Řim.2,19. Jzai.42,19.

15. Y odpowěděw *Petr, řekl gemu; † wyklož nám to podobenstwj.
*Mark. 7, 17. † Mat. 13,36.

16. Gežjš pak řekl; Gesstě y *wy bez rozumu gste? *Mat.16,9.
Mark. 7, 18.

17. Nerozumjteliž / že wssecko což w vsta wcházý, do břicha gde / a wypaussti se wen:

18. Ale které wěcy z *vst pocházegj/ z srdce gdau: a tyť posskrwnugj člowéka. *Jak.3,6.10.

19. Z srdce zagisté *wycházegj zlá myssleny, wraždy, cyzokožstwa, smilstwa, krádeže, křiwá swědectwj, rauháný.
*Gen.6,5. k.8,21. Ger.17,9. Mat.12,35. Mark. 7, 21.

20. Tyť gsau wěcy posskrwnugjcý člowéka: Ale newmytýma rukama gjsti, toť neposskrwnuge člowéka.

(II. Neděle w Postě.)

21. A *wyssed odtud Gežjš, brak se do kragin Tyrských a Sydonských.
*Mark. 7, 24.

22. A ay, žena Kananeyská z končin těch wyssedssi, wolala, řkucy gemu; Smilug se nademnau Pane, synu Dawidů: dceru mau hrozně trápj dábelstwj.

23. On pak neodpowěděl gj slowa. Y přistaupiwsse Wědlnjcy geho/ prosyli ho řkauce; Odbud gi: neboť wolá za námi.

24. On pak odpowěděw, řekl; Negsem poslán *než k owcem zahynulým z domu Jzraelského. *Mat.10,6.
Skutc.13, 46. Řim.15, 8.

25. Ale ona přistaupiwssi, klaněla se gemu, řkucy; *Pane, pomoz mi!
*Mat. 14, 30.

26. On pak odpowěděw, řekl; Neni *slussně wzýti chléb dětem/ a wrcy sstěňatům. *Mark.7,27.

27. A ona řekla; Taki gest Pane: a wssak sstěňatka gedj drobty, kteržj padagj z stolu pánů gegich.

28. Tedy odpowjdage Gežjš, řekl gj: O ženo, *weliká gest wjra twá! stanitž se tobě gakž chceš. Y wzdrawena gest dcera gegj w tu hodinu:]
*Mat. 8, 10.

29. A odssed odtud * Gežjš / ssel k moři Galilegskému: a wstaupiw na horu / posadil se tam. * Mark.7,31.

30. A přišli k němu zástupowé mnozý / magjce s sebau kulhawé, slepé, němé, pokámané, a giné mnohé: y kladli ge k nohám Gežjssowým / a on ge * wzdrawowal: * Izai.35,5.
Mat. 11, 5. k. 14, 35.

31. Tak že se zástupowé diwili / widauce ano němj mkuwj / pokámanj zdrawj gsau / kulhawj chodj / slepj widj: y welebili Boha Izraelského.

32. Gežjš pak * swolaw Wědlnjky swé, řekl; Ljto mi zástupu: nebo giž tři dni trwagj semnau / a nemagj coby gedli: a propustiti gich lačných nechcy / aby nezhynuli na cestě. * Mark.8,1.

33. A řekau mu Wědlnjcy geho; Kdebychom wzali tolik chleba na této pausti / abychom takowý zástup nasytili?

34. A řekl gim Gežjš: Kolik chlebů máte? A oni řkau: sedm / a málo rybiček.

35. A rozkázal zástupům / aby se posadili na zemi.

36. A wzaw těch sedm chlebů, a ty ryby, * děkiniw djky, lámal / a dal Wědlnjkům swým / Wědlnjcy pak zástupu.
* Mark. 8, 6.

37. A * gedli wssickni / a nasyceni sau: a sebrali což zbylo drobtů, sedm košů plných. * 2 Král.4,44. Mark.8,8.

38. Bylo pak těch kteřjž gedli, čtyři tisýce mužů / kromě žen a dětj. c. 14. 21.

39. A * rozpustiw zástupy, wstaupil na lodj: y přišel do kraginy Magdala.
* Mark. 8, 10.

Kapitola XVI.

Pán znamenj žádostiwé zahanbiw, 6. od učenj gegich wystříhal: 17. rozdjlně o něm smyšleno, 23. Petrowi domluweno, 24. a prawé následowánj Krysta wyswětleno.

1. A * Přistaupiwsse Faryzeowé a Saduceowé / pokaussegjce † prosyli ho, aby gim znamenj s nebe ukázal.
* Mark.8,11. Luk.11,29. † Mat.12,38.

2. On pak odpowjdage, řekl gim: Když bywá * wečer, řjkáte; Gasno (bude): nebo se červená nebe.
* Luk. 12, 54.

3. A ráno, dnes (bude) nečas: nebo se červená zasmussilé nebe. Pokrytcy / způsob zagisté nebe rozsauditi umjte / znamenj pak času těchto nemůžete?

4. Národ zlý * a cyzoložný znamenj hledá: ale znamenj gemu nebude dáno / než toliko znamenj ono † Jonášse Proroka: A opustiw ge, odssel.
* Mat.12,39. † Jon.2,1. Luk.11,29.30.

5. A plawiwsse se * Wědlnjcy gehe přes (moře) / zapomenuli wzýti chleba.
* Mark. 8, 14.

6. Gežjš pak řekl gim; * Hleďte, a warugte se † kwasu Faryzeyského a Saduceyského. * Luk. 12,1.
† Gal. 5, 9. 1 Kor. 5, 6.

7. Oni pak rozgjmali mezy sebau řkauce: Že newzali sme chleba.

8. A znage to Gežjš, řekl gim: Co to rozgjmáte mezy sebau, * ó malé wjry / že ste chlebů newzali?
* Mat. 6, 30. k. 8, 26.

9. Gesstěliž nerozumjte / ani nepamatugete na těch * pět chlebů, (a na) pět tisýců / a kolik ste košů nazbjrali?
* Mat. 14, 17. Jan. 6, 9.

10. Ani na těch * sedm chlebů, (a na) čtyři tisýce / a kolik ste košů nazbjrali?
* Mat. 15, 34. 37. Mark. 8, 5. 8.

11. A kterakž nerozumjte? že ne o chlebu mkuwil sem wám (prawě) / abyste se warowali kwasu Faryzeyského a Saduceyského.

12. Tedy srozuměli, že neřekl / Aby se warowali od kwasu chleba / ale od učenj Faryzeů a Saduceů.

(Na den S. Petra a Pawla.)

13. Přissed * pak Gežjš do kragin Cesaree Filipowy, otázal se Wědlnjků swých, řka: Kým prawj lidé býti mne Syna člowěka?
* Mark. 8, 27. Luk. 9, 18.

14. A oni řekli; Někteří * Janem Křtitelem / ginj pak Eliášsem / ginj Geremiášsem / a neb gednjm z Proroků. * Mat. 14, 2.

15. A dj gim; Wy pak kým mne býti prawjte?

16. A

16. Y odpowěděw Ssimon Petr řekl; Ty * gsy Kryštus ten Syn Boha živého. * Mat.14,33.
Mark. 5,7. Jan.6,69. k.11,27. Skute. 8,37. k.9,20. 1 Jan.4,15. k.5,5.

17. A odpowjdage Gežjš, řekl mu; Blahoslawený gsy Ssimone synu Jonášsů: nebo * tělo a krew nezgewilo tobě: Ale † Otec můg, kterýž gest w nebesých. * Gal. 1,16.
Efezk. 6,12. † Mat.11,27. 1 Kor.2,10.

18. Y gáť prawjm tobě / že gsy ty * Petr: a na tej skále wzdělám Cyrkew swau: a † brány pekelné nepřemohau gj. * Jan.1,42. † Zak.46,4. Izai.32,20.

19. A tobě dám * klíče králowstwj nebeského: a cožbykoli swázal na zemi/budeť swázáno y na nebi: a cožbykoli rozwázal na zemi/budeť rozwázáno y na nebi.] * Mat.18,18. Jan.20,23. 2Kor.10,8.

20. Tedy * přikázal Wědlnikům swým/ aby žádnému neprawili/ žeby on byl ten Gežjš Kryssus:
* Mat.17,9. Mark.8,30. Luk.9,21.

21. A od té chwjle, * počal Gežjš oznamowati Wědlnikům swým, že musý gjti do Geruzaléma/ a mnoho trpěti od starssích a biskupů, a od Zákonnjků/ a zabit býti / a třetjho dne zmrtwých wstáti.
* Mat. 17, 22. k. 20/17.18. Mark.8,31. Luk.9, 22. k. 18, 31. k. 24,7.

22. Y * odwed ho Petr počal mu přimlauwati, řka: Odstup to od tebe Pane/ nikoli nestane se tobě toho!
* Mark. 8,32.

23. Kterýžto obrátiw se, řekl Petrowi: Gdi * za mnau Satane! ku pohorssenj gsy mi: nebo nechápáš těch wěcý kterěj gsau Božj/ ale kterěj gsau lidské.
* 2 Sam. 19,22.

24. Tedy řekl Gežjš Wědlnikům swým: Chceli kdo * za mnau přigjti, zapřij sebe sám / a wezmi kříž swůg / a následugj mne. * Mat.10,38.
Mark. 8, 34. Luk. 9, 23. k. 14, 27.

25. Nebo * kdožby chtěl dussi swau zachowati/ztratjť gi: kdožby pak ztratil dussi swau pro mne/ nalezneť gi.
* Luk. 17, 33. Jan. 12, 25.

26. Nebo co gest * platno člowěku/by wssecken swět zýskal/ swé pak dussi wzkodil? A neb, † kterau dá člowěk odměnu za dussi swau? * Mark.8,36.
Luk. 9,25. † Žak. 49,9.

27. Syn * zagisté člowěka přigde, w slawě Otce swého s † Angely swými: a tehdaž ** odplatj gednomu každému podlé skutků geho. * Mat.25,31.
k. 26,64. † Zach. 14,5. Mark.8,38. ** Job.34, 11. Žak.62,13. Rjm.2,6. 2 Kor.5,10. Zgew.2,23.

28. Amen prawjm wám / Gsau * někteřj z stogicých tuto / kteřjž neokusý smrti, až y wzřj Syna člowěka přicházegicýho w králowstwj swém.
* Mark. 9, 1. Luk. 9,27.

Kapitola XVII.

Kryštus Pán se proměnil: 14. námětníkjka uzdrawil: 22. smrt swau předpowěděl, 27. a plat za sebe y za Petra dáti rozkázal.

(VI. Neděle po třech Králjch: též na den Proměnénj K. P.)

1. A * Po sesti dnech, pogal Gežjš Petra, a Jakuba, a Jana bratra geho/ y wwedl ge na horu wysokau saukromj,
* Mark. 9,2. Luk.9,28.

2. A * proměnil se před nimi: Y zastkwěla se twář geho † gako slunce: raucho pak geho wšeného bjlé gako světlo. * Filip.3,21. † Mat.13,43.

3. A ay, ukázali se gim, Mogžjš a Eliáš, rozmlauwagicý s nim.

4. A odpowěděw Petr, řekl Gežjssowi: Pane, * dobré gest nám tuto býti: chcessli udělame tuto tři stánky/ tobě geden, a Mogžjssowi geden, a Eliássowi geden. * 2 Král. 2,19.

5. Když pak on gesště mlumil / ay, obklal světlý zastjnil ge: A ay, hlas z toho oblaku, řkaucý; Tentoť * gest ten můg miły Syn/ wněmž mi se dobře zaljbilo: toho † poslauchegte.
* Izai.42,1. Mat.3,17. Mark.1,11. Jan.1,34. Kol. 1,13. 2 Petr.1,17. † Deut.18,15. Skute.3,22.

6. To uslyssawsse Wědlnicy, padli na twáři swé/ a báli se welmi.

7. A přistaupiw Gežjš, dotekl * se gich, řka: Wstaňte! a nebogte se!
* Dan. 8,18. k. 9, 21. k. 10, 10. 18.

8. Pozdwihsse pak očj swých, žádného newiděli, než samého Gežjsse.

9. Když pak s stupowali s tě hory/ * přikázal gim Gežjš, řka; Žádnému neprawte tohoto widěnj / dokudžby Syn člowěka newstal zmrtwých:]
* Mat.16,20. Mark.9,9. Luk.9,37.

10. Y otázali se ho Wědlnicy geho, řkauce: Což to pak Zákonnicy prawj/ že má * Eliáš prwé přigjti?
* Mal. 4,5. Mat. 11,14. Mark.9,11.

11. Gežjš pak odpowjdage, řekl gim: * Eliáš zagisté přigde prwé / a naprawj wssecky wěcy: * Luk. 1,17.

12. Ale prawjm wám, že * Eliáš giž

přissel/ a wssak nepoznali ho/ ale † učinili mu což chtěli: Také y Syn člowěka trpěti bude od nich.

* Mat. 11, 14. † Mat. 14, 9. seq.

13. Tedy srozuměli Wčedlnjcy, že gim to prawil o Janowi Křtiteli.

14. A když přissli k zástupu/ * přistaupil k němu člowěk/ a poklekl před njm na kolena, * Mark. 9, 17. Luk. 9, 38.

15. A řekl: Pane, smikůg se nad synem mým/ nebo náměsýčnjk gest/ a tezce se trápj: často zagistě padá do ohně/ a častokrát do wody.

16. Y přiwedl sem ho Wčedlnjkům twým: ale nemohli ho wzdrawiti.

17. Odpowidage pak Gežjš, řekl: O národe newěrný a přewrácený! dokud budu s wámi? dokudž wás snásseti budu? Přiwedte mi geg sem.

18. Y přimkuwil tomu Bůhelstwj Gežjš: Y wyssko od něho: a wzdrawen gest ten mládenec w tu hodinu.

19. Tedy přistaupiwsse Wčedlnjcy k Gežjssowi saukromj, řekli; Proč sme my ho nemohli wywrcy?

20. Gežjš pak řekl gim; Pro newěru wássj: Amen * zagistě prawjm wám: Budeteli mjti † wjru gako zrno horčičné, djte hoře této/ Přegdi odsud tam/ y přegde: a nebude ** wám nic nemožného. * Luk. 17, 6. † Mat. 21, 21. Mark. 11, 23. 1 Kor. 13, 2. ** Mark. 9, 23.

21. Toto pak pokolenj newycházý gediné skrze modlitbu a půst.

22. A když byli w Galilei, řekl gim Gežjš; * Syn člowěka bude wydán w ruce lidské. * Mat. 16, 21. k. 20, 18. Mark. 9, 31. Luk. 9, 22. k. 18, 31. seq. k. 24, 7.

23. A zamordugjť geg: ale třetjho dne zmrtwých wstane: Y zarmautili se náramně.

24. A když přissli do Kafarnaum/ přistaupili ku Petrowi ti, * kteřjž plat wybjrali: a řekli: Což Mistr wás nedáwá platu? * Exod. 30, 13.

25. A on řekl; Dáwá. A když wssel do domu/ předssel geg Gežjš, řka: Co se tobě zdá Ssimone? Králowé zemsstj, * od kterých berau daň a neb plat? od synůli swých, čili od cyzých?

* Mat. 22, 21. Řim. 13, 7.

26. Dj gemu Petr; Od cyzých. Y řekl mu Gežjš; Tedy Synowé gsau swobodnj?

27. Ale * abychom gich nepohorssili/ gda k moři, wrz wdicy: a tu rybu kteráž nejprwé wwázne wezmi: a otewra usta gegj/ nalezneš grošs: ten wezma, dey gim za mne y za sebe. * Luk. 23, 2.

Kapitola XVIII.

Wči pokoře Pán: 10. Wystříhá od pohorssenj, 15. Řád káznè ukazuge 21. kagjcym odpaussteti welj/ 23. což y přikladem pěknym wyswětluge.

(Na den S. Michala.)

1. WTen čas přistaupili Wčedlnjcy k Gežjssowi, řkauce; Kdo pak gest * newětssj w králowstwj nebeském?

* Mat. 5, 19. Mark. 9, 34. Luk. 9, 46. k. 22, 24.

2. A zawolaw * Gežjš pacholátka, postawil ge y prostřed nich. * Mark. 9, 36.

3. A řekl: Amen prawjm wám/ Neobrátjteli se/ a * nebudeteli gako pacholátka/ nikoli newegdete do králowstwj nebeského.

* Mat. 19, 14. Mark. 10, 14. 1 Kor. 14, 20.

4. Protož kdožby se koli ponjžil, gako pacholátko toto/ tenť gest * newětssj w králowstwj nebeském. * 1 Pet. 5, 6.

5. A kdožbykoli přigal * pacholátko takowé, we gménu mém/ mne přigjmá.

* Mat. 10, 40.

6. Kdoby pak * pohorssil gednoho z maličkých těchto wěrjcých we mne/ lépeby gemu bylo/ aby zawěssen byl žernow oslicj na hrdlo geho/ a pohřížen byl do hlubokosti mořské.

* Mark. 9, 42. Luk. 17, 1. k. 18, 15.

7. Běda swětu pro pohorssenj. Ačkoli * musý býti, aby přicházela pohorssenj: ale wssak † běda člowěku skrze něhož přichází pohorssenj. * 1 Kor. 11, 19. 2 Thes. 2, 11. † Mat. 26, 24.

8. Protož gestliže * ruka twá/ a neb noha twá pohorssuge tě, † wtniž gi/ a wrz od sebe: lépe gest tobě do žiwota wgjti kulhawému/ a neb bezrukému/ nežli dwě ruce a neb dwě noze magjcýmu, wwrženu býti do ohně wěčného.

* Mat. 5, 30. Mark. 9, 43. † Kol. 3, 5.

9. A pakli oko twé pohorssuge tebe, wykup ge/ a wrz od sebe: lépe gest tobě gednookému do žiwota wgjti/ nežli obě wěi magjcýmu wwrženu býti do pekelného ohně.

10. Wiztež abysste nepotupowali žádného z maličkých těchto: Neboť prawjm wám/ že * Angelé gegich w nebesých wždycky hledj na twář Otce mého, kterýž w nebesých gest:] * Žak. 34, 8.

11. Přissel

11. Přiſſel zagiſtě * Syn čkowěka/ aby ſpaſyl to což byko zahynuko.
* Luk.19/10. 1 Tym. 1/15.

12. Co ſe wám zdá? kdyby některý čkowěk měl * ſto owec/ a zbkaudikaby gedna z nich/ zdaliž nenechá těch dewadeſáti dewjti/ a gda na hory, nehledá tě pobkaudiké? * Luk.15/4.

13. A nahodjlik mu ſe nalezti gi, Amen prawjm wám/ že ſe raduge nad nj wjce, než nad těmi dewadeſáti dewjti nepobkaudikými:

14. Takť nenj * wůle Otce waſſeho, kterýž geſt w nebeſých/ aby zhynuk geden z maličkých těchto. * 2 Pet. 3/9.
Ezech. 18/32. 1 Tym.2/4.

15. Zhřeſſikliby pak proti tobě bratr twůg/ gdi, a * potreſcy ho mezy ſebau a gim ſamým: vpoſlechkliby tebe, † zyſkal ſy bratra ſwého. * Leu. 19/17.
Přiſſ. 17/10. Syr.19/13. Luk.17/3. Gal.6/1.
† Jak. 5/19.

16. Geſtližeby pak nevpoſlechk/ přigmi k ſobě geſſtě gednoho a neb dwa: aby w * vſtech dwau neb tŕj ſwědkú, ſtáko každé ſkowo: * Deut.17/6. k.19/15.
Jan.8/17. 2 Kor. 13/1. Žid.10/28.

17. Pakliby gich nevpoſlechl, powěz * Cyrkwi; geſtliže pak y Cyrkwe nevpoſlechne/ budiž † tobě gako Pohan a Publikán. * 1 Tym. 5/20. † Řim.16/17.
1 Kor.5/9. 2 Theſ. 3/14. 2 Jan. w. 10.

18. Amen prawjm wám * Cožkoli ſwjzete na zemi/ budeť ſwázáno y na nebi/ a cožkoli rozwjzete na zemi/ budeť rozwázáno y na nebi.
* Mat.16/19. Jan.20/23.

19. Opět prawjm wám; Geſtližeby * dwa z wás ſwolili ſe na zemi, o † wſſelikau wěc, za kteraužby koli proſyli, ſtanet ſe gim od Otce mého nebeſkého.
* Mark.11/24. † 1Jan.3/22. k.5/14. Jak.5/16.

20. Nebo kdežkoli ſhromaždj ſe dwa neb tŕj, we gménu mém/ tuť * gſem gá v proſtřed nich. * Mat.28/20.
Luk.24/15.36. Jan.20/19.

21. Tedy přiſtaupiw k němu Petr, řekl; Pane! kolikrát zhřeſſj proti mně bratr můg/ a odpuſtjm gemu? do ſedmilikrát?

22. Y dj mu Gežiš: Neprawjm tobě až do * ſedmikrát/ ale až do ſedmdeſátikrát, ſedmkrát. * Luk. 17/4.

(XXII. Neděle po S. Trogicy.)

23. A Protož podobno geſt králowſtwj nebeſké čkowěku králi/ kterýž chtěl * počet kkáſti s ſlužebnjky ſwými.
* Žak. 143/2. Job. 9/1.2.

24. A když počal kkáſti/ podán mu geden, kterýž byl dlužen deſet tiſjců hřiwen.

25. A když neměl čim zaplatiti/ * kázal geg Pán geho prodati/ y ženu geho, y děti, y wſſecko což měl/ a zaplatiti.
* 2 Král. 4/1.

26. Tedy padna ſlužebnjk ten, klaněl ſe gemu řka: Pane! poſhowěg mi/ a wſſecko zaplatjm tobě.

27. Y * ſlitowaw ſe Pán nad ſlužebnjkem tjm, propuſtil ho/ a † dluh gemu odpuſtil. * Exod.34/6.7. † Luk.7/42.

28. Wyſſed pak ſlužebnjk ten, nalezl gednoho z ſpoku ſlužebnjkú swých, kterýž mu byl dlužen ſto penez: a chopiw ſe ho, hrdlowal ſe s nim, řka: Zaplať mi, cos dlužen!

29. Tedy padna ſpoku ſlužebnjk ten k nohám geho/ proſyl ho, řka; Poſhowěg mi/ a wſſecko zaplatjm tobě.

30. On pak nechtěl: ale odſſed dal geg do žaláře/ dokudžby nezaplatil dluhu.

31. Widauce pak ſpoku ſlužebnjcy geho co ſe dálo, zarmautili ſe welmi: a ſſedſſe, powěděli pánu swému wſſecko, co ſe bylo ſtalo.

32. Tehdy powolaw ho Pán geho, dj mu: Služebnjče zlý! wſſecken ten dluh odpuſtil ſem tobě/ nebs mne proſyl:

33. Zdaliž s y * ty neměl ſe ſmilowati nad ſpoku ſlužebnjkem swým/ gako y gá ſmilowal ſem ſe nad tebau? * Jak.2/13.

34. Y * rozhněwaw ſe Pán geho, dal geg katům/ dokudžby nezaplatil wſſeho, což mu byl dlužen. * Mat. 5/25.26.

35. Takť y Otec můg nebeſký včinj wám/ geſtliže neodpuſtjte gedenkaždý bratru swému z ſrdcy swých, prowinněnj gegich.] * Mat.6/25. Mark.11/25.

Kapitola XIX.

Skuſſili manželku propuſtiti: 12. o panicých 13. a ditkách: 19. o otázce mládence bohatého, 27. a odplatě živoka wěčného.

1. Y * Stalo ſe když dokonal Gežiš řeči tyto brak ſe z Galilee/ † a přiſſel do končin Jůdſkých za Jordán.
* Mark.10/1. † Mat.13/53.

2. Y ſſli za njm zaſtupowé mnozý/ a vzdrawil ge tam.

3. Y přiſtaupili k němu Faryzeowé pokauſſegice ho, a řkauce gemu: Skuſſj-

li * člowěku propuſtiti manželku ſwau z kterékoli příčiny? * Mark. 10,2.

4. On pak odpowjdage, řekl gim; Cožſte * nečtli, že ten kterýž ſtworil s počátku/ muže a ženu učinil ge?
* Gen.1,27. k.5,2. Mal.2,15.

5. A řekl/ * Protož opuſtj člowěk otce y matku/ a připogj ſe k manželce ſwé: y budau dwa gedno tělo.
* Gen.2,24. 1 Kor.6,16. k.7,11. Efezk.5,31.

6. A tak giž negſau dwa/ ale gedno tělo: A protož což Bůh ſpogil, člowěk * nerozlučug. * 1 Kor. 7,10.

7. Rekli gemu: Proč ež * tedy Mogžjš rozkázal dati liſtek rozlaučenj/a propuſtiti gi? * Deut.24,1.
Mat.5,31. Mark.10,4

8. Dj gim: Wzgljš pro twrdoſt ſrdce waſſeho dopuſtil wám propauſtěti manželky wáſſe: ale s počátku nebylo tak.

9. Protož prawjm wám: * Že kdožkoli propuſtilby manželku ſwau, (leč pro ſmilſtwj) a ginau pogme, cyzoložj: y kdož propuſtěnau pogme, cyzoložj.
* Mat.5,32. Mark.10,11. Luk.16,18. 1 Kor.7,10.

10. Rekli gemu Wědlnjcy geho: Poněwadž geſt takowá pře s manželkau, nenj dobře ženiti ſe.

11. On pak řekl gim: * Ne wſſickni chápagj ſlowa toho: ale ti gimž geſt dáno.
* 1 Kor. 7,7.17.

12. Gſauť zagiſté panicowé, kteřjž ſe tak z žiwota matky zrodili: a gſauť panicowé, kteřjž učinění ſau od lidj: a gſauť panicowé, kteřjž ſe * ſami w panictwj oddali pro králowſtwj nebeſké. Kdo může pochopiti, pochop. * 1 Kor. 7,32.34.

13. Tehdy přineſeny ſau k němu * djtky, aby na ně ruce wzkládal/a modlil ſe: Wědlnjcy pak přimkauwali gim:
* Mat.18,3. Mark.10,13. Luk.18,15.

14. Ale Gežjš řekl; Nechte djtek: a nebraňte gim gjti ke mně: nebo takowýchť geſt králowſtwj nebeſké.

15. A po wzkládánj na ně rukau, odebral ſe odtud.

16. A ay, geden * přiſtaupiw, řekl gemu; Mistře dobrý/ † co dobrého budu činiti/ abych měl žiwot wěčný?
* Mark.10,17. Luk.18,18. † Luk.10,25.

17. Ale on řekl gemu; Co mne nazýwáš dobrým? žádný nenj dobrý, než gedinj, totiž Bůh. Chceſſli * pak wgjti do žiwota, oſtříhey přikázanj. * Luk.10,28.

18. Dj gemu: Kterých? Gežjš pak řekl: Nezabigeš: * Nezcyzoložjš: Nepokradeš: Nepromluwjš křiwého ſwědectwj: * Exod. 20,12. ſeqq.
Deut.5,17. Rim. 13,9.

19. Cti * otce ſwého y matku: a † miklowati budeš bližnjho ſwého gako ſebe ſamého. * Mat.15,4. Efezk.6,2.
† Leuit.19,18. Mat. 22,39. Mark. 12,31. Gal. 5,14. Jak.2,8.

20. Dj gemu mládenec; Wſſeho toho oſtřihal ſem od ſwé mládoſti: Čehož mi ſe geſſtě nedoſtáwá?

21. Řekl mu Gežjš; Chceſſli dokonalým býti/ gdiž, a prodey ſtatek ſwůg/ a rozdey chudým: a budeš mjti * pokład w nebi: a pod následug mne.
* Mat. 6,20. Luk.12,33. 1 Tym.6,19.

22. Uſlyſſew pak mládenec tu řeč, odſſel ſmuten gſa: nebo měl ſtatku mnoho.

23. Gežjš pak řekl Wědlnjkům ſwým; Amen * prawjm wám/ že bohatý neſnadně wegde do králowſtwj nebeſkého.
* Přiſl. 11,28. Mark. 10,24. 1 Tym. 6,9.10.

24. A opět prawjm wám; * Snáze geſt welbloudu ſkrze uſſi gehly progjti, nežli bohatému wgjti do králowſtwj Božjho. * Luk. 6,24.
k.18,24.25. Jak. 5,1. ſeqq.

25. A uſlyſſawſſe (to) Wědlnjcy geho, užaſli ſe welmi, řkauce; A kdož tedy může ſpaſen býti?

26. Pohleděw pak Gežjš, řekl gim: U lidj geſt to nemožné: ale * y Boha wſſecko geſt možné. * Gen.18,14.
Job. 42,2. Ger.32,17. Zach.8,6. Luk.1,37. k.18,27.

(Na den Obrácenj S. Pawla.)

27. Tehdy * odpowěděw Petr, řekl mu: Ay, my † opuſtili ſme wſſecky wěcy / a ſſli ſme za tebau: ** což pak nám bude? * Mark.10,28.
Luk.18,28. † Mat.4,20. ** Jak.73,13.

28. Gežjš pak řekl gim: Amen prawjm wám, že wy kteřjž ſte následowali mne w * druhém narozenj, když ſe poſadj Syn člowěka na trůnu welebnoſti ſwé, ſednete † y wy na dwanácti trůnjch/ ſaudice dwanáctero pokolenj Izraelſké.
* 2 Petr.3,13. Zgew.21,1. † Luk.22,29.30. Zgew.3,21.

29. A každý, kdož * opuſtilby domy, neb bratry, neb ſeſtry, neb otce, neb matku, neb manželku, neb djtky, neb pole, pro gméno mé/ ſtokrát wjce wezme/ a žiwot † wěčný dědičně obdrží. * Deut. 33,9.
Job.42,10. Mat.10,37. Luk.14,26. † Tyt. 3,7.

30. Mno-

30. Mnozý pak * prwnj, budau posledni/ a posledni, prwnj.]
* Mat. 20, 16. Mark. 10, 31. Luk. 13, 30.

Kapitola XX.

Podobenstwj winnice. 17. Krystus swau smrt předpowědj. 20. Matku synů Zebedeowých spokogil, 29. a dwa slepé vzdrawil.

(Neděle Dewjtnik.)

1. NEbo podobno gest králowstwj nebeské člowěku hospodáři/ kterýž wyssel na vswitě / aby nagal * dělnjky na winnicy swau. * Mat. 21, 33.

2. Smkuwiw pak s dělnjky z penize dennjho, odeslal ge na winnicy swau.

3. A wyssed okolo hodiny třetj, vzřel giné ani stogj na trhu zahálegjce:

4. A těm řekl; Gděžtež y wy na winnicy: a co bude sprawedliwého, * dám wám: * 1 Kor. 3, 8.

5. A oni šli. Opět wyssed při šesté a dewáté hodině, učinil též.

6. Při gedenácté pak hodině wyssed, nalezl giné ani stogj zahálegjce: A řekl gim: Procez tu stogjte celý den zahálegjce?

7. Řkau gemu: Nebo nižádný nás nenagal. Dj gim: Gděžtež y wy na winnicy: a což by bylo sprawedliwého, wezmete.

8. Wečer pak, řekl * Pán winnice šafáři swému; Zawolkey dělnjků / a † zaplať gim, počna od poslednjch, až do prwnjch.
* Skutc. 17, 31. † Zgew. 22, 12.

9. A přissedsse ti, při gedenácté hodině (nagatj/) wzali gedenkažd po penizy.

10. Přissedsse pak prwnj, domnjwali se že wjce wezmau: ale wzali y oni gedenkažd po penizy.

11. A wzawsse, reptali proti hospodáři.

12. Řkauce; Tito poslednj, gednu hodinu dělali, a rownè sy ge nám učinil, kterýž sme nesli břjmě dne, y horko.

13. On pak odpowjdage, řekl gednomu z nich; Přjteli, nečinjm tobě křiwdy: zdaliž sy z penize nesmkuwil semnau?

14. Wezmiž což twého gest / a gdi předce: Gá pak chcy tomuto poslednjmu dáti, gako y tobě.

15. Zdaliž mi * neslussj w mém učiniti což chcy? čili oko twé nesslechetné gest/ že gá dobrý gsem. * Řim. 9, 21.

16. Takť * budau poslednj prwnj: a prwnj poslednj: nebo † mnoho gest powolaných/ ale ** málo wywolených:]
* Mat. 19, 30. Mark. 10, 31. Luk. 13, 30.
† Mat. 22, 14. ** 1 Kor. 1, 26.

17. A * wstupuge Gežjš do Geruzaléma/ pogal dwanácte Včedlnjků saukromj na cestě: y řekl gim;
* Mat. 17, 22. Mark. 9, 31. k. 10, 32. sqq. Luk. 18, 31. seqq.

18. Aj, wstupugeme do Geruzaléma/ a Syn člowěka wydán bude Biskupům a Zákonnjkům / a odsaudj ho na smrt:

19. A * wydadjť geg Pohanům, ku posmjwánj, a k zbičowánj, a † ukřižowánj: ale třetjho dne z mrtwých wstane.
* Mark. 10, 33. Luk. 24, 7. 20. † Jan. 18, 31. 32.

(Na den S. Jakuba.)

20. TEhdy * přistaupila k němu matka † synů Zebedeowých s syny swými, klanějcy se, a prosecy něco od něho. * Mark. 10, 35. † Mat. 4, 21.

21. Kterýž řekl gj: Co chceš? Řekla gemu: Rcy ať tito dwa synowé mogi sedagj, geden po prawicy twé/ a druhý po lewicy, w králowstwj twém.

22. Odpowjdage pak Gežjš, řekl; Newjte co * prosyte: Můžeteli pjti † kalich kterýž gá pjti budu? a křtem, gimž gá se křtjm, křtěni býti? Řekli gemu? Můžeme.
* Mark. 10, 38. Řim. 8, 26. † Mat. 26, 39. 42. Jan. 18, 11.

23. Dj gim: Kalich zagisté můg pjti budete a křtem gimž gá se křtjm, pokřtěni budete: ale seděti po prawicy mé, a po lewicy mé/ nenjť mé dati/ ale těm kterýmž připraweno gest od * otce mého.
* Mat. 25, 34.

24. A wslyssawsse (to) deset giných, rozhněwali se na ty dwa bratry.

25. Ale Gežjš * swolaw ge, řekl: Wjte že knjžata národů panugj nad nimi/ a kterýž welicý gsau / mocy wjwagj nad nimi:
* Mark. 10, 42. Luk. 22, 25.

26. Ale * ne tak bude mezy wámi: nýbrž kdožkoli chtěkby mezy wámi býti welikým/ budiž služebnjk wáš.
* 1 Pet. 5, 3.

27. A

27. A kdožbykoli mezy wámi * chtěl býti přednj / budiž wáš služebnjk.
* Mat. 23, 11. Mark. 9,35. k.10,44. Luk. 9,48. k. 22, 26.

28. Gako y * Syn člowěka, nepřišel aby gemu služeno byko/ale † aby on služil / a aby dal žiwot swůg mzdu na wykaupenj za ** mnohé.]
* Mark.10,45. † Luk.22,27. Jan.13,14. Filip.2,7. ** Efezk.1,7. 1 Tym.2,6. Tyt.2,14. 1 Pet. 1,19.

29. A když wycházeli z Gerycho, šel za njm zástup weliký:

30. A ay, * dwa slepj sedjcý v cesty, vslyssawsse žeby Gežjš tudy šel/zwolali, řkauce: Smilůg se nad námi Pane, synu Dawidů!
* Mat.9,27. Mark. 10,46. 47. Luk. 18,35.38.

31. Zástup pak přimlauwal gim aby mlčeli / oni pak wjce wolali, řkauce; Smilůg se nad námi Pane, synu Dawidů!

32. Y zastawiw se Gežjš, zawolal gich/ a řekl; Co chcete abych wám učinil?

33. Řkau gemu: Pane, ať se otewrau oči nášse.

34. Y slitowaw se nad nimi Gežjš, dotekl se očj gegich: a hned prohlédly oči gegich/ y šli za njm.

Kapitola XXI.

Gjzda Páně na oslíčku, 9. Skutkowé w Chrámě. 19. Fik wyussen. 23. s Biskupy nesnáz, 28. podobenstwj na ně mkuwená.

(1. Neděle Adwentnj: též y Neděle Kwětná.)

1. A Když se * přibližili k Geruzalému/a přišli do Betfage k hoře Oliwetské: Tedy Gežjš poslal dwa Wědlniky swé:
* Mark.11,1. Luk.19,29. Jan.12,14.

2. Řka gim: Gděžto do městečka kterež proti wám geſt/a hned naleznete oslicy přiwázanau a oslátko s nj: odwežteż ge/ a přiwedte ke mně:

3. A řekl-liby kdo co wám, rcete/ že Pán gich potřebuge: a hned propustj ge.

4. Toto se pak wssecko stalo / aby se naplnilo powědnj skrze Proroka, řkaucýho;

5. Powezte * dceři Syonské; Ay, Král twůg běže se tobě † tichý / a sedě na oslicy/a na oslátku tě ghu podrobené.
* Jzai.62,11. Zach.9,9. Jan.12,15. † Mat.11,29.

6. Y gdauce Wědlnjcy/ a * učiniwsse tak gakž gim byl přikázal Gežjš/
* Gen.6,22. k.7,5. Exod. 40, 16.

7. Přiwedli oslicy y oslátko/ a * wložili na ně raucha swá/ a (geg) na wrchu na ně posadili.
* 2 Král. 9,13.

8. Mnohý pak * zástup stkali raucha swá na cestě: ginj pak ratolesti z stromů sekali/ a metali na cestu.
* Jan. 12,13.

9. A zástupowé kterjž s předu y s zadu šli, wokali, řkauce, * Hosanna synu Dawidowu/ † Požehnaný kterýž se béře we gménu Páně: Hosanna na výsostech:]
* Zak.118,26. † Mat.23,39.

10. A když wgel do Geruzaléma/ zbauřilo se wssecko město, řkauce; Y kdo * geſt tento?
* Zak. 24,8.

11. Zástupowé pak prawili: Toto geſt ten Gežjš * Prorok z Nazaréta Galilegského.
* Mat.2,23. Jan.1,45.

12. Y * wssel Gežjš do Chrámu Božjho/ a † wymjtal wssecky prodáwagjcý a kupugjcý w Chrámě: a stoky penězoměnců/ a stolice prodáwagjcých holubice, přewracel:
* Mark. 11, 15. Luk.19,45. Jan.2,14. † Deut.14,24. segq.

13. A řekl gim: Psánoť * geſt/ Dům můg, dům modlitby slauti bude: ale wy † učinili ste geg peleſſj kotrowskau.
* Jzai.56,7. † Ger.7.11. ꝛc.

14. Y přistaupili k němu slepj a kulhawj w Chrámě: a uzdrawil ge.

15. Widauce pak Biskupowé a Zákonnjcy diwy/ kterež činil / a djtky ani wolagj w Chrámě, a prawj/ Hosanna synu Dawidowu / rozhněwali se.

16. A řekli gemu: Slyssjssliž co tito prawj? Gežjš pak řekl gim; Y owssem. Nikdaliž ste nečtli, že * z wst nemluwňátek/ a těch kterýž prsý pozjwagj, dokonal sy chwálu?
* Zak.8,3.

17. A opustiw ge, šel wen z města do Betany: a tu zustal.

18. Ráno pak * nawracuge se do města, zlačněl.
* Mark.11,12.

19. A wida * geden Fikowý strom podlé cesty, šel k němu/ a * nic na něm nenalezl než lístj toliko: Y dj gemu; Nikdy wjce nerod se z tebe owoce na wěky. Y wsechl geſt hned Fik ten.
* Luk. 13, 6. 7.

20. A widauce to Wědlnjcy, diwili se, řkauce: Kterak hned wsechl fik ten!

21. Y

21. Y odpowěděw Gežjš, řekl gim: Amen prawjm wám / Budeteli * mjti wjru, a nebudeteli pochybowati/ nekoliko to, fjkowému stromu učinjte, ale kdybysste y této hoře řekli; Zdwihni se, a wrz sebau do moře/ stanet se.

* Mat. 17. 20. Mark. 11, 23. Luk. 17, 6. Jak. 1, 6.

22. A wssecko * začbysstekoli prosyli na modlitbě, wěřjce, wezmete.

* Mat. 7, 7. Mark. 11, 24. Luk. 11. 9. Jan. 14, 13. k. 15, 7. 1 Jan. 3, 22. k. 5, 14.

23. A když * přissel do Chrámu/ přistaupili k němu Biskupowé a starssj lidu, když wčil, řkauce; Gakau † mocý tyto wěcy činjš? a kdo tobě tu moc dal?

* Mark. 11, 27. segq. Luk. 20, 1. segq. † Skutc. 4, 7. k. 7, 35. Exod. 2, 13.

24. Odpowjdage pak Gežjš, řekl gim; Otjžit se y gá wás na gednu wěc: kterauž powjteli mi / y gá wám powjm gakau mocý tyto wěcy činjm:

25. Křest Janů odkud byl? s nebeli, čili z lidj? A oni rozwažowali mezy sebau, řkauce; Djmeli/ s nebe: djt nám; Proč ste pak newěřili gemu?

26. Pakli djme/ Z lidj: bogjme se zástupu: * Nebo wssickni magj Jana za Proroka. * Mat. 14, 5. Mark. 6, 20. Luk. 20, 6.

27. Y odpowjdagjce Gežjssowi, řekli: Newjme! Řekl gim y on; Aniž gá wám powjm, gakau mocý tyto wěcy činjm.

28. Ale co se wám zdá? Čkowěk (geden) měl dwa syny: a přistaupiw k prwnjmu, řekl; Synu, gdi na winnicy mau dnes/ a děley:

29. Ale on odpowěděw, řekl: Nechcy! a potom wsmyslim sobě, sšel.

30. Y přistaupiw k druhému, řekl tež: A on odpowěděw, řekl; Gdu Pane! * ale nesšel. * Ezech. 33, 31.

31. Který z těch dwau naplnil wůli otcowu? Řekli gemu: Ten prwnj. Dj gim Gežjš: Amen prawjm wám / že * publikáni a newěstky předcházegj wás do králowstwj Božjho. * Luk. 7, 29. 30.

32. Nebo přissel k wám Jan cestau sprawedlnosti / a newěřiliste mu: ale * publikáni a newěstky wěřili gemu: wy pak widěwsse (to,) aniž ste potom wsmyslili sobě/ abysste wěřili gemu.

* Luk. 3, 12. 13.

33. Giné podobenstwj slysste: Byl geden * Hospodář/ který sstjpil winnicy/ a oplotl gi plotem/ a wkopal w nj pres a wstawěl wěži / y pronagal gi winařům: a odssel prye přes pole.

* Izai. 5, 1. segq. Ger. 2, 21. Mark. 12, 1. Luk. 20, 9. Žal. 80, 9. Pjsen Sal. 8, 11. 12.

34. A když se přiblyžil čas owoce/ poslal služebnjky swé k winařům, aby wzali wžitky gegj.

35. Winaři pak * zgjmawsse služebnjky geho/ gineho zmrskali/ gineho zabili/ a gineho wkamenowali.

* 2 Par. 24, 21. Ger. 37, 15.

36. Opět poslal * giných služebnjků wjce než prwé: y učinili gim tež.

* Mat. 22, 4. Skutc. 7, 58.

37. Naposledy pak poslal k nim Syna swého, řka: Wstydnauť se Syna mého.

38. Winaři pak wzřewsse toho syna/ řekli mezy sebau; Tentoť gest dědic! pogte, * zabjme geg/ a wwažme se w dědictwj geho.

* Mat. 26, 3. 4. k. 27, 1. Jan. 11, 53.

39. Y chytiwsse ho, wywrhli geg wen z winnice, a zabili.

40. Protož když přigde Pán winnice/ co učinj winařům tém?

41. Řekli gemu; Zlé ty zle zatratj: a winnicy swau pronagme ginym winařům/ kteržj budau wydáwati gemu wžitek časy swými.

42. Řekl gim Gežjš: Nikdyliste nečtli w * Pjsmjch; Kámen který zawrhli dělnjcy/ ten učinén gest w hlawu uhlowau: Ode Pána stalo se toto / a gest diwné před ocima nassima.

* Žal. 118, 22. Izai. 8, 14. k. 28, 16. Mark. 12, 10. Luk. 20, 17. Skutc. 4, 11. Rim. 9, 33. 1 Pet. 2, 7.

43. Protož prawjm wám/ že bude odgato od wás * králowstwj Božj/ a bude dáno † lidu činjcýmu wžitky geho.

* Mat. 8, 12. Skutc. 13, 46. † Izai. 55, 5.

44. A kdožby padl na * ten kámen, rozrazýť se: a † na koho pak wpadne, setřeť geg. * Izai. 8, 15. Zach. 12, 3. Luk. 20, 18. † Dan. 2, 34.

45. A slyssawsse Biskupowé ta podobenstwj geho, porozuměli, žeby o nich mluwil.

46. Y

46. A hledagice ho gjti/* bali se zástupů: nebo ho měli za † Proroka.
* wers 26. † Luk.7,16. Jan.7,40.

Kapitola XXII.

Podobenstwj o swadbě, 15. Farizee y Saducee Krystus zahanbiw, 43. sebe Dawidowým Pánem býti vkázal.

1. A Odpowjdage Gežjš mluwil gim opět w podobenstwjch, řka:
(xx. Neděle po S. Trogicy.)

2. Podobno gest králowstwj nebeské člowěku Králi / kterýž * učinil swadbu synu swému. * Mat. 25,1. seqq. Luk.14,16. Zgew. 19,7.8.9.

3. A poslal služebnjky své / aby powolali pozwaných na swadbu: ale nechtěli přigjti.

4. Opět * poslal giné služebnjky, řka: Powězte pozwaným: ay, oběd swůg † připrawil sem, wolowě mogi a krmný dobytek zbit gest / a wssecko hotowo: podtež na swadbu:
* Mat. 21,39. † Přjsł. 9,1.2.

5. Ale oni nedbawsse, odessli giný do wsy swé/ a giný po kupectwj swém.

6. Ginj pak zgjmawsse služebnjky geho/ a posměch (gim) učiniwsse, zmordowali.

7. A vslyssaw to Král, rozhněwal se: a * poslaw wogska swá, zhubil wražednjky ty/ a město gegich zapálil.
* Luk. 19,43. Ger.25,9.

8. Tedy řekl služebnjkům swým; Swadba zagisté hotowa gest: ale ti kteřjž pozwáni byli, nebyli hodni.

9. Protož gděte na * rozcestj/ a kteréžkoli naleznete/ zowtež na swadbu.
* Luk. 14,21.

10. A wyssedsse služebnjcy ti na cesty, shromáždili wssecky kteréžkoli nalezli, zlé y dobré: a naplněna gest swadba hodownjky.

11. Tehdy wssed Král, aby pohleděl na hodownjky/ wzřel tam člowěka * neoděného rauchem swadebnjm.
* 2 Kor.5,3. Efezk. 4,24. Kol.3,10.12. Zgew. 16,15. k. 19,8.

12. A řekl gemu: Přjteli, kteraks ty sem wssel nemage raucha swadebnjho? A on oněměl.

13. Tedy řekl Král služebnjkům: Swjžjce nohy geho y ruce/ wezměte ho, * a wwrzte ho geg do temnostj těch zewnitřnjch: tamť bude † pláč a sskřipenj zubů. * Mat.8,12. k.25,30. † Mat.13,42.

14. * Nebo mnoho gest powolaných/ ale málo wywolených:]
* Mat. 20,16.
(xxiii. Neděle po S. Trogicy.)

15. TEhdy * odssedsse Faryzeowé, radili se/ gakby pokapili geg wřeči. * Mark.12,13. Luk.20,20.

16. A poslali k němu Učedlnjky swé s Herodyány, řkauce: Mistře, wjme, že prawdomluwný gsy/ a cestě Božj w prawdě učjš/ a nedbáš na žádného: nebo nepatřjš na osobu lidskau.

17. Protož powěz nám / co se tobě zdá? Skussjli dań dáti Cýsaři, čili nic?

18. Znage pak Gežjš * zlost gegich, řekl; Co mne pokaussjte pokrytcy?
* Přjsł. 11,9.

19. Wkažte mi penjz daně. A oni podali mu penjze.

20. A řekl gim: Čj gest tento obraz a nápis.

21. Rekli mu, Cýsařů. Tedy dj gim; Daweytež tedy * co gest Cýsařowa, Cýsaři: a co Božjho, Bohu. * Luk.23,2. Rjm.13,7.

22. (To) vslyssawsse, diwili se: a opustiwsse geg odessli:]

23. Wten den přjssli k němu Saduceowé / * kterjž prawj že nenj zmrtwých wstánj. A otázali se ho,
* Mark. 12, 18. Luk.20,27. Skute.23,6.8.

24. Řkauce; Mistře/ Mogzjš * powěděl/ Wmřekliby kdo nemage dětj, aby bratr geho právem sswagrowstwj pogal ženu geho / a wzbudil sýmě bratru swému. * Deut.25,5.

25. A byko u nás sedm bratrů: prwnj pogaw ženu wmřel: a nemage semene / zustawil ženu swau bratru swému:

26. Takž podobně y druhý, y třetj/ až do sedmého.

27. Neypossléze pak po wssech, wmřela y žena.

28. Protož při wzkřjssenj kterého z těch sedmi bude žena? nebo wssickni gi měli.

29. A odpowěděw Gežjš, řekl gim: Blaudjte, neznagjce Pjsem, ani mocy Božj:

30. Nebo při wzkřjssenj/ nebudau se ani ženiti, ani wdáwati: ale budau * gako Angelé Božj w nebi.
* Luk. 20, 34. sqq.

31. D

31. O wzkřjssenj pak mrtwých/zdaliżsie * nečtli, co gest wám powědjno od Boha, kterýž dj; * Exod.3,6.15.16.
Mark.12,26. Luk.20,37. Žid.11,16.

32. Gá gsem Bůh Abrahamů, a Bůh Izáků, a Bůh Jákobů: Bůh nenj, Bůh mrtwých ale żiwých.

33. A * słyssewsse to zástupowė, diwili se wčenj geho. * Mat.7,28.

(XVIII. Neděle po S. Trogicy.)

34. FAryzeowė pak * wskyssawsse/ żeby k mlčenj přiwedł Saduceyskė/ sessli se w gedno. * Mark.12,28.

35. Y otázal se * geden z nich Zákonnjk, pokaussege ho, a řka: * Luk.10,25.

36. Mistře, které gest přikázanj welikė w Zákoně?

37. Y řekł mu Gežjš; * Milowati budeš Pána Boha swého, z celého srdce swého / a ze wssj dusse swé/ a ze wssj mysli swé: * Deut.6,5.
k.10,12. k.30,6. Luk.10,27.

38. To gest přednj a welikė přikázanj.

39. Druhė pak gest podobnė tomu: * Milowati budeš bližnjho swého, gako sebe samého. * Leu.19,18.
Mark.12,31. Luk.10,27. Rim.13,9. Gal.5,14. 1 Tym.1,5. Jak.2,8.

40. Na těch * dwau přikázanjch wssecken Zákon záležj y Prorocy.
* Mat. 7, 12.

41. A kdyż se sessli Faryzeowė * otázal se gich Gežjš, * Mark.12,35.
Luk. 20, 41.

42. Řka: Co se wám zdá o Krystu? čj gest syn? Řkau gemu; Dawidů.

43. Dj gim; Kterakż pak Dawid w duchu nazywá ho Pánem? * řka;
* Žak.110,1. Skutc.2,34. 1 Kor.15,25. Žid.1,13. k.10,13.

44. Řekł Pán Pánu mému / Seď na prawicy mė/ dokudž nepodkožjm nepřátel twých za podnoże noh twých.

45. Ponėwadž tedy Dawid Pánem ho nazywá, y kterakż syn geho gest?

46. A * nižádný nemohł gemu odpowědjti słowa: aniž smėł kdo wjce od toho dne, geho se tázati:]
* Luk. 14, 6.

Kapitola XXIII.

Zprāwa o Zákonnjcych a Faryzeich, 13. oswěděnj hřjchů gegich, y pomsty pro ně.

1. TEhdy Gežjš mluwił zástupům a Wědlnjkům swým,

2. Řka; * Na stolicy Mogžjssowė posadili se Zákonnjcy a Faryzeowė:
* Neh. 8,4. Skutc. 13,27.

3. Protož wssecko, * cožbykoli rozkázali wám zachowáwati, zachowáweyte a činte/ ale podlė skutků gegich nečinte: neboť † prawj/ ale nečinj.
* Mal. 2,7. † Rim. 2,19.

4. Swazugjť * zagistė břemena těžká a nesnesytedlná / a wzkładagj na ramena lidská: ale prstem † swým nechtj gimi ani pohnauti. * Luk.11,46.
Skutc.15,10. Gal.6,13. † Jan.7,19.

5. Wssecky * pak swé skutky činj/ aby byli widjni od lidj. Rozssiřugj † zagistė nápisy swé/ a welikė děkagj podołky płášťů swých. * Mat.6,1.2.5.16.
† Num.15,38. Deut.6,8. k.22,12.

6. A * milugj přednj mjsta na wečerjch/ a přednj stolice w shromážděnjch:
* Mark.12,38.seqq. Luk.11,43. k.20,46.

7. A pozdrawowánj na trhu/ a aby byli nazywáni od lidj, Mistři, Mistři.

8. Ale wy * nebywegte nazywáni mistři: nebo geden gest Mistr wás, † Krystus: wy pak wssickni bratřj gste.
* Jak.3,1. † Jan.3,2. k.13,13. k.20,16.

9. A otce nenazyweyte sobė na zemi: * Nebo geden gest Otec wás, kterýž gest w nebesých. * Mal.1,6. Ezezk.3,14.15.

10. Ani se nazyweyte, wůdcowė: nebo geden gest wůdce wás Krystus.

11. Ale kdo z wás * newėtssj gest/ budť služebnjkem wassjm. * Mat.20,26.27.

12. Kdożby pak sám * se powyssował, bude ponżen: a kdożby se ponżił, bude powýssen. * Job.22,29.
Přjsł.29,23. Ezech.17,24. Luk.14,11. k.18,14. 1 Pet. 5,5. Jak. 4,6.

13. Ale běda wám Zákonnjcy a Faryzeowė pokrytcy/ * że zawjráte králowstwj nebeskė před lidmi: nebo sami tam newcházyte / a těm kteřjžby wgjti chtėli, wcházeti nedopaussťjte. * Luk.11,52.

14. Běda wám Zákonnjcy a Faryzeowė pokrytcy/ * że zžjráte domy wdowskė/a to pod zámyssłem dłauhėho modlenj: protož těžssj saud ponesete.
* Mark. 12,40. Luk. 20,47.

15. Běda wám Zákonnjcy a Faryzeowė pokrytcy/ że obcházyte moře y zemi/abyssťe učinili gednoho * nowowėrce: a kdyż bude učinėn/ učinjte geg syna zatracenj/ dwakrát wjce nežli gste sami.
* Esth. 8,17.

16. Bě-

16. Běda wám * wůdcowé slepj, kteřjž řjkáte; † Přisahlliby kdo skrze Chrám/ to nic nenj: ale kdoby přisáhl skrze zlato chrámowé/ powinen gest:
* Mat.15/14. † Mat.5/33.34.

17. Bláznj * a slepcy: což gest wětssjho/ zlatoli, či Chrám kteryž poswěcuge zlata? * 2 Pet.1/9.

18. A přisáhlliby kdo skrze oltář, nic nenj: Ale kdoby přisáhl skrze ten dar kteryž gest na něm/ powinen gest.

19. Bláznj a slepcy: y co gest wětssjho/ darli, či * oltář kteryž poswěcuge daru? * Exod.29/37.38.

20. A protož, kdožkoli přisahá skrze oltář/ * přisahá skrze něg, y skrze to wssecko což na něm gest. * 1 Král.8/31.

21. A kdož přisahá skrze Chrám/ prisahá skrze něg, y skrze toho kteryž přebywá w něm.

22. A kdož * přisahá skrze nebe/ přisahá skrze trůn Božj, y skrze toho kteryž na něm sedj. * Mat.5/34.

23. Běda wám Zákonnjcy a Faryzeowé pokrytcy/ že * dáwáte desátky z máty a z kopru a z kmjnu/ a opausstjte to což těžssjho gest w Zákoně/ saud a milosrdenstwj, a wěrnost: Tyto wěcy měli ste činiti/ a oněch neopausstěti. * Luk.11/42.

24. Wůdcowé * slepj, kteřjž cedjte komára/ welbloud pak požjráte.
* Mat. 15/14.

25. Běda wám Zákonnjcy a Faryzeowé pokrytcy/ * že čistjte po wrchu konwice a misy: ale wnitř plné gsau kaupeže a nestředmosti. * Mat.15/2. Luk.11/39.40.

26. Faryzei slepče! wyčisť prwé to což wnitř gest w konwi a w mise/ aby y to což gest zewnitř, * bylo čisto. * Tyt.1/15.

27. Běda wám Zákonnjcy a Faryzeowé pokrytcy/ že ste se připodobnili hrobům zbjlenym/ kteřjž syc zdadj se zewnitř krásnj/ ale wnitř gsau plnj kostj wmrlčjch, y wssj nečistoty.

28. Tak y wy, zewnitř zagistě zdáte se lidem sprawedlnwj: ale wnitř plnj gste pokrytstwj a neprawosti.

29. Běda wám * Zákonnjcy a Faryzeowé pokrytcy, nebo wzdělawáte hroby Proroků/ a ozdobugete hroby sprawedliwých: * Luk.11/47.

30. A řjkáte; Kdybychom byli za dnů otců nassich/ nebylibychom včastnjcy gegich we krwi Proroků.

31. Protož * oswědčugete sami proti sobě že gste synowé těch, kteřjž Proroky † zmordowali. * Mat. 10/18.
† Skutc.7/52. 1 Thes. 2/15.

32. Y wy také naplňte mjru otců swých.

33. Hadowé, * plémě gesstěrčj: Y gakžbysste wssli odsudku (do) pekelného ohně? * Mat. 3/7. Luk.3/7.
(Na den S. Stěpána.)

34. Protož, ay ga * posýlám k wám Proroky a maudre a wčitele/ a (wy) z těch (některé) z mordugete a ukřižugete: a (některé) z nich † bičowati budete w sskolách swých, a budete ge honiti z města do města.
* Luk.11/49. Skutc.5/40. k.22/19. † Mat.10/17. 2 Kor. 11/24. 25.

35. Aby přissla na wás wsseliká krew sprawedliwá, * wylitá na zemi od krwe Abele sprawedliwého/ až do krwe † Zacharyásse syna Barachyássowa/ kteréhož ste zabili mezy Chrámem a oltářem.
* Gen.4/8. Žid.11/4. † 2 Par.24/21.

36. Amen prawjm wám; přigdau tyto wssecky wěcy na pokolenj toto.

37. Geruzaléme, * Geruzaléme, morděři Proroků/ a kteřjž kamenugeš ty kteřjž byli k tobě posýlani/ kolikrát sem † chtěl shromážditi djtky twé/ tak gako slepice shromažduge kuřátka swá pod křjdla/ a ** nechtěli ste:
* Luk. 13/34. † Jzai. 31/5. † Žal.81/11.13. Jzai. 65/12. Ger. 44/16.

38. Aj, * zanechawát se wám dům wáš pusty. * 1 Král. 9/7.

39. Neboť prawjm wám/ že mne giž wjce nikoli newzřjte, od této chwjle, až * y djte; Požehnaný kteryž se béře we gmenu Páně:]
* Žal.118/26. Mat. 21/9.

Kapitola XXIV.

Budaucý zkazu Geruzaléma y skonánj swěta předpowjdage Pán, 36. k očekáwánj toho bedliwému napomjná.

1. A Wyssed Gežjš, brał se z Chrámu: y přistaupili Wědlnjcy geho/ aby * ukázali gemu stawenj Chrámowé.
* Mark.13/1. Luk. 21/5.

2. Gežjš pak řekł gim: Widjteliž ty to wssecky wěcy? Amen prawjm wám; Nebude * zůstawen tuto kámen na kameni, kteryžby nebył zbořen.
* 1 Král.9/7. Mich.3/12. Luk.19/44.

3. A

3. A když se posadil na hoře Oliwetské/ přistaupili k němu Wčedlnjcy sankromj řkauce; Powěz nám, kdy to bude? a které znamenj příchodu twého, a skonánj swěta?

4. Y odpowěděw Gežjš, řekl gim: *Wizte, aby wás někdo neswedl:

*Ger. 29, 8. Mark. 13, 5. Luk. 21, 8. Efezk. 5, 6. Kol. 2, 18. 2 Thes. 2, 3. 1 Jan. 4, 1.

5. Nebo* mnozý přigdau pod gménem mým, řkauce; Gá gsem Krystus: a † swedaui mnohé.

*Mat. 7, 22. † Jan. 5, 43.

6. Budete slýchati zagistě boge/ a powěsti bogů. Hledtež, abysste se nekormautili: nebo musý to wssecko býti: ale* ne y hned bude konec:

*Ger. 4, 27. k. 5, 10. 18.

7. Nebo* powstane národ proti národu/ a králowstwj proti králowstwj: a budau hladowé, a morowé, a země třesenj po mjstech. *Jzai. 19, 2.

8. Ale tyto wssecky wěcy gsau počátkowé bolestj.

9. A tehdy* wydadj wás w sauženj/ a budau wás mordowati: a budete w nenáwisti y wssech národů pro gméno mé. *Mat. 10, 17. Mark. 13, 9. Luk. 21, 12. Jan. 15, 20. 21. k. 16, 2. sqq. Zgew. 2, 10.

10. A tehdyž se zhorssj mnozý/ a wespolek se budau zrazowati/ a gedni druhých nenáwiděti:

11. A mnozý* falessnj prorocy powstanau, a swedau mnohé. *2 Pet. 2, 1.

12. A že rozmnožena bude neprawost,* wstydne láska mnohých.

*2 Tym. 3, 1.

13. Ale* kdožby setrwal až do konce, ten spasen bude. *Mat. 10, 22. Mark. 13, 13. Luk. 21, 19. Zgew. 2, 7.

14. A bude kázáno toto* Ewangelium králowstwj po wssem swěte, na swědectwj wssechném národům: a tehdáž přigde skonánj. *Zgew. 14, 6.

(XXV. Neděle po S. Trogicy.)

15. PRotož když* wzřjte ohawnost zpussténj, předpowěděnau od † Danyele proroka/ ana stogj na mjstě swatém: (kdo čte rozuměg.)

*Mark. 13, 14. Luk. 21, 20. † Dan. 9, 26. 27.

16. Tehdaž ti kteřjžby (byli) w Jůdstwu/ nechť utekau na hory.

17. A kdo* na střesse/ nesstupůg, aby nětco wzal z domu swého.

*Mark. 13, 15. 16. Luk. 17, 31.

18. A kdo na poli, newracůg se zasse, aby wzal raucha swá.

19. Běda pak těhotným/ a těm kteréž kogj w těch dnech.

20. Protož modlte se, aby wtjkánj wásse nebylo w zýmě, a neb w Swátek.

21. Nebo bude* tehdáž sauženj welikě/ gakéhož nebylo od počátku swěta až do tě chwjle/ aniž kdy potom bude.

*Dan. 12, 1.

22. A byť nebyli wkráceni dnowě ti, nebylkby spasen žádný člowěk: ale pro wywolené wkráceni budau ti dnowé.

23. Tehdy řekkliby wám* kdo; Ay tutoť (gest) Krystus, a neb tamto, newěrte. *Mat. 13, 21. Luk. 17, 23. k. 21, 8

24. Nebo powstanau falessnj Krystowé a falessnj prorocy/ a činiti* budau diwy welikě a zázraky: tak žeby swedli (by možné bylo) také y wywolené.

25. Ay, předpowěděl sem wám.

26. Protož řekualiť wám; Ay, na pausšti gest, newycházeyte: Ay, w skrýssich,* newěrte. *Deut. 13, 1. 2.

27. Nebo gakož blesk wycházý od Wýchodu Slunce/ a wkazuge se až na Západ: tak bude y příchod Syna člowěka.

28. Nebo* kdežkoli bude těło/ tuť se shromaždj y orlice:] Job. 39, 30. Hab. 1, 8. Luk. 17, 37.

29. A hned po sauženj, těch dnů,* slunce se zatmj/ a měsýc nedá swětla swého/ a hwězdy budau padati s nebe/ a mocy nebeské budau se pohybowati:

*Jzai. 13, 10. k. 24, 23. Ezech. 32, 7. Joel. 2, 10. Amos. 8, 9. Mich. 3, 6. Sofo. 1, 15. Mark. 13, 24. Luk. 21, 25. Skutc. 2, 20. Zgew. 6, 12.

30. Tehdáž se* wkáže znamenj Syna člowěka na nebi, a tehdyť budau † kwjliti wssecka pokolenj země, a wzřjt Syna člowěka přicházegjcýho na wbkacých nebeských s mocý a slawau welikau:

*Mark. 14, 62. † Zgew. 1, 7.

31. Kterýž posle* Angely swé s hlasem welikým trauby/ y shromaždjt wywolené geho ode čtyř wětrů/ a od končin nebes, až do končin gegich.

*Mat. 13, 41. 1 Kor. 15, 52. 1 Thes. 4, 16.

32. Od* stromu pak sykowého naučte se podobenstwj tomuto: když giž ratolest geho odmlkadne, a lisstj se pučj/ poroz mjwáte, že bljzko gest léto.

*Mark. 13, 28. Luk. 21, 28.

33. Takéž y wy kdyžbyſſte vzřeli to to wſſecko/ wězte, žeť *bljzko geſt a we dwerjch. *Jak.5,9.

34. Amen prawjm wám; Že nepominе *wěk tento/ až ſe tyto wſſecky wěcy ſtanau: *Luk.21,32.33.

35. Nebe* a země pominau: ale ſkowa má nikoli nepominau.
*Žak.102,27. Jzai.51,6. Mark.13,31. Luk.21,33. Žid.1,11.

36. O* tom pak dni a hodině té žádný newj / ani Angelé nebeſſtj, gedině ſám Otec můg.*Mark.13,33. Skutc.1,7.

37. Ale gakož (byko) za* dnů Noe/ taki bude y přjchod Syna čkowěka.
*Gen.6,2.4. k.7,7. Luk.17,27. 1 Pet.3,20.

38. Nebo gakož za dnů těch před potopau,žrali a pili,ženili ſe a wdáwaky ſe, až do toho dne, když Noe wſſel do korábu:

39. A nezwěděli až přiſſla potopa, a zachwátila wſſecky: taki bude y přjſſtj Syna čkowěka.

40. Tehdyť* dwa budau na poli: geden bude wzat, a druhý zanechán:
*Luk.17,35.36. 1 Thes.4,17.

41. Dwě budau mleti we mkýně: gedna bude wzata, a druhá zanechána.

42. Bděteż tedy, *poněwadž newjte w kterau hodinu Pán wáš přigjti má.
*Mat.25,13. Mark.13,33.35. Luk.12,40.

43. Toto pak wězte/ že* byť wěděl hoſpodář, w kterébyť bděnj zkoděg měl přigjti/ bděłby zagiſtě/ a nedałby podkopati domu swého. *Luk.12,39.
1 Thes.5,2. 2 Pet.3,10. Zgew.3,3. k.16,15.

44. Protož y wy budte hotowi: nebo w tu hodinu, w kterauž ſe nenadějete, Syn čkowěka přigde.

45. Kdož* tedy geſt ten ſłużebnjk wěrný a opatrný / kterého ſtanowił Pán geho nad čeledj swau/ aby gim dáwał pokrm w čas.
*Mat.25,21. Luk.12,42.

46. Błahoſławený* ſłużebnjk ten/ kterého přigda Pán geho, nalezłby an tak činj. *Zgew.16,15.

47. Amen* prawjm wám / Že nadewſſjm ſtatkem swým ſtanowj geg.
*Mat.25,21.23. Luk.22,29.30.

48. Geſtliżeby pak řekł zły ſłużebnjk ten w ſrdcy swém: *prodłjwá Pán mug přigjti: *Ezech.12,27.

49. Y počałby bjti ſpoku ſłużebnjky, gjſſti pak a pjti s opilcy:

50. Přigdeť Pán ſłużebnjka toho/ w den, kterýž ſe nenaděge/ a w hodinu, w kterauž newj.

51. Y oddělj geg, a djł geho pokrytcy: Tamť bude* płáč a ſkřipenj zubů.
*Mat. 8,12. k.13.42. k.25,30.

Kapitoła XXV.

Podobenſtwj o pannách. 14. a o hřiwnách: 31. Poſłáđek poſledniho ſaudu.

1. TEhdy podobno bude králowſtwj nebeſké deſýti pannám/ kterézto wzawſſe lampy ſwé, wyſſły proti Zenichowi.

2. Pět pak z nich byłko opatrných/ a pět błáznjwých.

3. Ty błáznjwé wzawſſe lampy ſwé, newzały s ſebau olege.

4. Opatrné pak wzały oleg w nádobkách swých, s lampami swými.

5. A když prodłjwał Zenich/ *zdřjmały wſſecky a zeſnuły. *Mat.13,25.

6. O půlnocy pak ſtał ſe křik: Aj, Zenich gde/ wygděte proti němu!

7. Tedy* wſtały wſſecky ty panny/ a ozdobiły lampy swé. *Luk.12,36.37.

8. Błáznjwé pak opatrným řekły; Wdělte nám olege swého: nebo lampy náſſe haſnau.

9. Y odpowěděły ty opatrné, řkauce; Aby ſe ſnad nám y wám nedoſtało; gděte raděgi k prodawačům, a kupte ſobě.

10. A když odeſſły kupowati/ přiſſeł Zenich, a které hotowy były/ *weſſły s nim na ſwadbu: y zawřjny ſau dwéře.
*Luk.13,25.

11. Potom pak přiſſły y ty druhé panny, řkauce: Pane, Pane otewři nám!

12. A on odpowěděw, řekł: Amen prawjm wám / *neznámť wás!
*Mat.7,23. Luk.13,25.27.

13. Bděteż* tedy: newjte zagiſtě dne, ani hodiny, w kterau Syn čkowěka přigde. *Mat.24,42.
Mark.13,33. Luk.21,36. k.12,36. 1 Kor.16,13. Efezk.6,18. Kol.4,2. 1 Thes.5,6. 1 Pet.4,8. k.5,8. Zgew.3,2. k.16,15.

14. Nebo, *gako čkowěk wycházege na ceſtu, powołał ſłużebnjků swých, a poručił gim ſtatek ſwůg.
*Mark.13,34. Luk.19,12.

15. Y

15. Y dał gednomu pět hřiwen/ giněmu pak dwě/ a ginému gednu: każdému podlé możności geho/ y odssel hned na cestu.

16. Odssed pak ten, kterýž wzał pět hřiwen/ těžeł gimi: y wydělał giných pět hřiwen.

17. Též y ten, kterýž dwě/ zyskał y on giné dwě.

18. Ale ten kterýž wzał gednu/ odssed, zakopał gi w zemi/ a skryl penize Pána swého.

19. Po mnohém pak času, přissel Pán těch služebnjků/ y činił s nimi počet.

20. A přistaupiw ten kterýž byl pět hřiwen wzał/ podał giných pět hřiwen, řka: Pane, pět hřiwen dał sy mi: ay giných pět hřiwen zyskał sem gimi.

21. Y řekł mu Pán geho: To dobře! služebnjče dobrý a wěrný, nad málem byl sy wěrný/ * nad mnohem tebe vstanowjm: wegdiž w radost Pána swého.
* Mat.24/47. Luk.22/29.30.

22. Přistaupiw pak ten kterýž byl dwě hřiwně wzał, dj; Pane, dwě hřiwně sy mi dał: ay giné dwě hřiwně zyskał sem gimi.

23. Řekł mu Pán geho; To dobře! služebnjče dobrý a wěrný/ nad málem byl sy wěrný/ nad mnohem tebe vstanowjm: wegdiž w radost Pána swého.

24. Přistaupiw * pak y ten kterýž wzał gednu hřiwnu, řekł; Pane, wěděł sem że gsy ty čłowěk přjsný/ zna kde sy nerozsywał/ a zbjrage kde sy nerozsypał:
* Luk.19/20.21.

25. Y boge se/ odssel sem, a skryl hřiwnu twau w zemi: ay teď máš což twého gest.

26. A odpowjdage Pán geho, řekł mu; * Služebnjče zły a leniwý/ wěděł sy/ że žnu, kdež sem nerozsywał/ a zbjrám kdež sem nerozsypał:
* Mat. 18/ 32.

27. Protož měł sy ty penize mé dáti penězoměncům: a gá přigda, bykbych wzał což gest mého s požitkem.

28. Nu wezmětež od něho tu hřiwnu/ a deyte tomu kterýž má deset hřiwen.

29. (Nebo * każdému magjcímu, bude dáno/ a bude wjce mjti: od nemagjcího pak, y to což má, bude odgato.)
* Mat.13/12. Mark.4/25. Luk.8/18. ł.19/26.

30. A toho neužitečného služebnjka, wwrzte do těch temnostj zewnitřnjch: tamť * bude pláč a sskřipenj zubů.
* Mat. 8/12. ł. 22/ 13. ł. 13/42. ł.24/51.

(xxvi. Neděle po S. Trogicy.)

31. Když pak * přigde Syn čłowěka w slávě swé/ a wssickni swatj Angelé s nim/ tedy se posadj † na trúnu welebnosti swé. * Zach.14/5.
Mat.16/27. 1 Thes.4/16. 2 Thes.1/7. Ep.Júd. v. 14. Zgew. 1/7. † Mat.19/28.

32. A sshromážděni budau před něg wssickni národowé: Y * rozdělj ge na různo, gedny od druhých/ tak gako pastýř oddělugе owce od kozlů.
* Řim. 14/10. 2 Kor. 5/ 10. * Ezech. 10/38. Mat. 13/ 49.

33. A postawj * owce zagisté na prawicy swé/ kozły pak na lewicy.
* Ezech. 34/17.20.

34. Tedy dj Král těm, kterýž na prawicy geho (budau); Podtež požehnanj Otce mého/ dědičně * wkádněte králowstwjm wám připraweným od wstanowenj swěta. * Maud.5/17.
Mat. 20/23. Jan.14/2. 1 Kor.2/9.

35. Nebo sem * łačněł/ a dali ste mi gjsti: Žjznił sem/ a dali ste mi pjti. † Hostem sem byl/ a přijalmali ste mne:
* Izai.58/7. Ezech.18/7. Žid.6/10. † Žid.13/2.

36. Nah/ a přioděli ste mne: Nemocen * sem byl/ a nawsstjwili ste mne: † W žalári sem seděł/ a přicházeli ste ke mně. * Syr.7/38. Jak.1/27.
† 2 Tym. 1/ 16.

37. Tedy odpowědj gemu sprawedliwj, řkauce: Pane, kdy sme tě wjdali łačného, a krmili sme? Neb žjznitého, a dáwalili sme pjti?

38. A neb kdy sme tě widěli hostě, a přigali sme? neb nahého, a přioděli sme?

39. A neb kdy sme tě widěli nemocného, neb w žalári/ a přicházeli sme k tobě?

40. A odpowjdage Král, dj gim; Amen prawjm wám/ * cožkoli ste činili gednomu z bratřj těchto mých neymenssích/ mně ste učinili.
* Přisł.14/31. ł.19/17. Mat.10/42. Mark.9/41. Jan. 15/ 20. Žid. 6/ 10.

41. Potom y tém na lewicy dj; *Gdźe ke odemne zkořečenj do ohně wěčného/ kterýž gest připrawen ďáblu y angelům geho. *Zak.6,9. Mat.7,23. Luk.13,27.

42. Neboť sem kačněk/ a nedali ste mi gjsti: Žjznil sem/ a nedali ste mi pjti:

43. Hostem sem byl/ a nepřigali ste mne: Nah/* a neodjwali ste mne: Nemocen, a w žalářj/ a nenawsstjwili ste mne. *Job. 22, 6.

44. Tedy odpowědj gemu y oni, řkauce: Pane, kdy sme tebe wjdali kačněho/ neb žjzniwého/ neb hostě/ neb nahého/ neb nemocného/ a neb w žalářj/ a neposkauzili sme tobě?

45. Tedy odpowj gim, řka: Amen prawjm wám; Čehožste koli nečinili gednomu z neymenssjch těchto/ ani mně ste nečinili.

46. Y* půgdau tito do trápenj wěčného: ale sprawedliwj do žiwota wěčného:] *Dan.12,2. Jan.5,29.

Kapitola XXVI.

Smrt swau Pán předpowěděl: 6. maštj drahau pomazán/ 17. a dokonaw figúrnau wečeři/ nowau ustanowil, 47. zrazen, 50. gat, 69. a Petr ho zapřel.

1. Y Stalo se, když* dokonal Gežjš řeči tyto wssecky/ řekl Wědlnjkům swým: *Mark. 14, 1. Luk. 22, 1. Jan. 13, 1.

2. Wjte, že* po dwau dnech Welikanoc bude/ a Syn člowěka zrazen bude, aby byl wkřižowán. *Exod.12,15.

3. Tehdy* sessli se Biskupowé a Zákonnjcy, y Starssj lidu na sýň Biskupowu, kterýž slaul Kaifáš. *Jan.11, 47. Skutc. 4, 27.

4. A* radili se spolu/ gakby Gežjsse kstiwě gali, a † zamordowali. *Zak. 2, 2. † Mat. 27, 1.

5. Ale prawili; Ne* w den swátečnj/ aby nebyl rozbrog w lidu. *Mat. 27, 15.

6. Když pak byl Gežjš w *Betany/ w domu Simona malomocného. *Mark. 14, 3. Jan. 11, 1.

7. Přistaupila* k němu žena, magjcý nadobu alabastrowau masti welmi drahé/ y wylila gi na hlawu geho, když seděl za stolem. *Jan. 12, 3.

8. A widauce to Wědlnjcy geho rozhněwali se, řkauce; Y k čemu gest strata tato?

9. Nebo mohla tato mast prodána býti za mnoho/ a dáno býti chudým.

10. A znage to Gežjš, dj gim: Proč za zlé máte této ženě? dobrý zagistě skutek učinila nademnau:

11. Nebo* chudé wždycky máte s sebau: ale † mne newždycky mjti budete. *Deut. 15, 11. Mark. 14, 7. Jan. 12, 8. † Mat. 18, 20. k. 28, 20.

12. Wyliwssi zagistě tato mast tuto na mé tělo/ ku pohřebu mému to učinila.

13. Amen prawjm wám; Kdežkoli kázáno bude Ewangelium toto po wssem swětě/ také y to bude praweno, co učinila tato/ na památku gegj.

14. Tedy odssed k Biskupům *geden ze dwanácti, kterýž slaul † Gidáš Jsskaryotský, *Mark. 14, 10. Luk. 22, 3. 4. † Mat. 10, 4.

15. Řekl; Co mi chcete dáti/ a gá wám ho zradjm? A oni odwážili gemu *třidceti stříbrných. *Zach. 11, 12.

16. A od té chwjle hledal příhodného času, aby ho zradil.

17. Prwnjho pak dne Přesnic, *přistaupili k Gežjssowi Wědlnjcy, řkauce gemu; Kde chces, ať připrawjme tobě, aby gedl Beránka? *Mark. 14, 12. Luk. 22, 7. 8.

18. On pak řekl; Gděte do města k gednomu/ a rcete gemu; Wzkázal Mistr/ Čas můg bljzko gest/ u tebe gjsti budu Beránka s Wědlnjky swými.

19. Y učinili Wědlnjcy tak gakž gim poručil Gežjš: a připrawili Beránka.

20. A když byl* wečer/ posadil se za stůl se dwanácti. *Mark. 14, 17. 18. Luk. 22, 14. Jan. 13, 21.

21. A když gedli, řekl; Amen prawjm wám/ že geden z wás mne zradj.

22. Y zarmaut wsse se welmi/ počali každý z nich říci gemu; Zdali gá gsem Pane?

23. On pak odpowjdage, řekl; Kdo* omáčj semnau rukau w mise, ten mne zradj. *Mark. 14, 20. Jan. 13, 26.

24. Syn zagistě člowěka gde, gakož psáno o něm: ale běda člowěku tomu, skrze něhož Syn člowěka zrazen bude: dobrěby bylo gemu, by se byl nenarodil člowěk ten.

25. Od-

25. Odpowjdage pak Gidáš kterýž ho zrazowal dj; Zdali gá gsem Mistře? Řekl gemu; Ty sy řekl.

26. A když oni gedli / wzaw * Gežjš chléb: a dobrořečiw, lámal, a dal Wčedlnjkům/ a řekl; Wezměte, gežte: to gest tělo mé. * Luk.22,19.

1 Kor. 11, 23. sqq.

27. A wzaw kalich/ a djky činiw, dal gim řka: Pjte z toho wssickni:

28. Nebo to gest krew má, * nowé smlauwy / kteráž za † mnohé wylewá se na odpusstěnj hřjchů. * Ger.31,31.

Žid. 8, 8. † Mat. 20, 28. Rjm. 5, 15.

29. Ale prawjmi wám / žeť * nebudu pjti od této chwile z tohoto płodu winného kořene/ až do onoho dne, když geg pjti budu s wámi nowý w králowstwj Otce mého. * Mark.14,25. Luk.22,18.

30. A sezpjwawsse pjsničku, wyssli na horu Oliwetskau.

31. Tedy dj gim Gežjš; * Wssickni wy zhorssíte se nademnau této nocy. Nebo psáno gest; † Bjti budu Pastýře, a rozprchnauť se owce stáda.

* Mark.14,27. Jan.16,32. † Zach.13,7.

32. Ale když zmrtwých wstanu/ * předegdu wás do Galilee. * Mat.28,16.

Mark.14, 28 k.16,7.

33. Odpowjdage pak Petr, řekl gemu; Byť se pak wssickni zhorssili nad tebau / gať se nikdy nezhorssjm.

34. Řekl mu Gežjš: Amen prawjm tobě/ * že této nocy, prwé než kohaut zazpjwá/ třikrát mne zapřjš.

* Mark.14,30. 72. Luk. 22, 34. Jan.13,38.

35. Dj gemu Petr: Bychť pak měl s tebau y wmřjti, nikoli nezapřjm tebe. Takž podobně y wssickni Wčedlnjcy prawili.

36. Tedy přjssel s nimi Gežjš na * mjsto, kterež slaulo Getsemany: Y dj Wčedlnjkům; Posedtež tuto/ ažť odegda, pomodljm se tamto. * Mark.14,32.

Luk. 22, 39. Jan. 18, 1.

37. A pogaw s sebau Petra, a * dwa syny Zebedeowy / počal se rmautiti, a teskliw býti: * Mat.4,21.

38. Tedy dj gim; Smutnáť * gest dusse má ažť k smrti: Pozustaňtež tuto, a bděte semnau. * Žal.42,6.12. Jan.12,27.

39. A poodssed maličko / padť na twář swau, * modle se, a řka; Otče můg/ gestli možné/nechť odegde odemne kalich tento: a † wssak negakž gá chcy, ale gakž ty. * Luk.22,41.42. Jan.12,27.

Žid.5,7.8. † Mat. 8, 2. Jan.6, 38.

40. Y přjssel k Wčedlnjkům/ a nalezl ge, a oni spj. Y řekl Petrowi; Takliž ste nemohli gedné hodiny bdjti semnau?

41. Bděte ť * a modlte se/ abysste newessli w pokussenj: duchť zagistě hotow gest ale tělo nemocno.

* Mark. 14, 38. Luk. 22, 46.

42. Opět podruhé odssed, modlil se, řka; Otče můg/ nemůželiť tento * kalich minauti mne/ než abych geg pił: stanižť se wůle twá. * Jan. 18, 11.

43. Y přjssed, nalezl ge, a oni zase spj: nebo byly oči gegich obtjženy.

44. A nechaw gich, opět odssel/ a modlil se potřetj/ tauž řeč řjkage.

45. Tedy přjssel k Wčedlnjkům swým, a řekl gim; Spěteť * giž a odpočjwejte: ay, přibljžila se hodina / a Syna člowěka zrazugj, w ruce hřjssných.

* Mark. 14, 41.

46. Wstaňtež, * podme! ay, přibljžil se ten kterýž mne zrazuge. * Jan.14,31.

47. A když on gesště mluwil/ ay, * Gidáš geden ze dwanácti, přjssel / a s nim zástup mnohý s meči a s kyjmi, od Biskupů a Starssjch lidu.

* Mark.14,43. Luk.22,47. Jan.18,3.

48. Ten pak kterýž geg zrazowal, dal gim znamenj, řka; Kterehokoli poljbjm, ten gest/ držtež geg.

49. A hned přistaupiw k Gežjssowi, řekl; Zdráw buď Mistře/ a * poljbil geg. * 2 Sam.20,9.

50. Ale Gežjš řekl gemu; Přjteli nač sy přjssel? Tedy přistaupili a ruce wztáhli na Gežjsse / a gali ho.

51. A ay, geden z těch kterýž byli s Gežjssem/ wztáh ruku, wytrhl meč swůg: a * wdeřiw služebnjka Biskupowa/ uťal ucho geho. * Luk.22,50. Jan.18,10.26.

52. Tedy dj gemu Gežjš; Obrať meč swůg w mjsto geho: nebo * wssickni kteřjž meč berau/ od meče zahynau.

* Gen. 9, 6. Zgew. 13, 10.

53. Zdaliž mnjš, že bych nynj nemohl prosyti Otce swého/ a wydalby mi wjce nežli dwanácte hauffů Angelů.

54. Kterakžby se pak naplnika * Pjsma/ (swědčjcý) že tak † musý býti?
* Žal. 22, 7. Izai. 53, 6. 7. 8. 10. † Luk. 24, 26.

55. W tu hodinu, řekl Gežjš zástupům; Gako na kotra wyssli ste s mečy, a s kyjmi gjmati mne. Na každý den sedáwal sem v wás wce w Chrámě/ a negali ste mne.

56. Ale * toto se wssecko stalo/ aby se naplnika Pjsma Prorocká. Tedy wčedlnjcy † wssickni opustiwsse ho, utekli.
Žal. 69, 5. Izai. 53, 10. † Job. 19, 13. Žal. 88, 9. Mark. 14, 50 Jan. 18, 15.

57. A oni gawsse Gežjsse, * wedli ho k Kaifášsowi Biskupu/ kdež Zákonnjcy a Starssj byli se sessli. * Mark. 14, 53. Luk. 22, 54. Jan. 18, 13. 14.

58. Ale Petr ssel za nim zdaleka/ až do sýně Biskupowy: A wssed w nitř, seděl s služebnjky/ aby widěl konec.

59. Biskupowé * pak a Starssj, y wssecka ta rada/ hledali falessného swědectwj proti Gežjssowi/ aby geg na smrt wydali: * Žal. 94, 21.

60. Ale nenalezli: ani když mnozý falessnj swědkowé přistupowali/ nic nenalezli. Napossledy pak přissedsse * dwa falessnj swědkowé, * Jan. 2, 19. Skutc. 6, 13.

61. Rekli: Tento powěděl; mohu zbořiti Chrám Božj/ a we třech dnech geg wstawiti.

62. A powstaw Biskup, řekl gemu: Nic neodpowjdáš? Co tito proti tobě swědčj?

63. Ale Gežjš mlčel. Y odpowjdage Biskup, řekl gemu; zakljnám * tě skrze Boha živého, aby nám powěděl/ gsyli ty Krystus Syn Božj? * Zgew. 10, 6.

64. Dj mu Gežjš; Ty sy řekl. Ale wssak prawjm wám; Od toho času * vzřjte Syna člowěka sedjcýho na † prawicy mocy (Božj)/ a přicházegjcýho na obkatých nebeských. * Dan. 7, 13. Mat. 16, 27. k. 24, 30. k. 25, 31. Rjm. 14, 10. 2 Kor. 5, 10. Zgew. 1, 7. † Žal. 110, 1.

65. Tedy Biskup * roztrhl raucho swé, řka: Rauhal se: což gesstě potřebugeme swědků? Ay, nynj ste slyssely rauhánj eeho. * Ezdr. 9, 13. 1 Makab. 2, 14. Skutc. 14, 14.

66. Co se wám zdá? A oni odpowjdagjce, řekli; * hoden gest smrti.
* Leu. 24, 16. Ger. 26, 11.

67. Tedy * plili na twář geho, a pohlawkowali geg: ginj pak hůlkami geg bili. * Izai. 50, 6. Mat. 27, 30.

68. Řjkagjce; hádey * nám Krystie/ Kdo gest ten kterýž tebe vdeřil?
* Mark. 14, 65. Luk. 22, 64.

69. Ale * Petr seděl wně w sýni: y přistaupila k němu gedna děwečka, řkucy; Y ty sy byl s Gežjssem tjm Galilegským. * Luk. 22, 56.

70. On pak * zapřel předewssemi, řka: Newjm co prawjš! * Mat. 10, 32. 33. Rjm. 10, 9. 10. 2 Tym. 2, 12.

71. A když wycházel ze dwerj, vzřela geg giná: Y řekla těm kteřjž tu byli; Y tento byl s Gežjssem tjm Nazaretským/

72. Y * zapřel opět s přjsahau; Neznám toho člowěka. * Mat. 16, 24.

73. A po malé chwili, přistaupiwsse ti, kteřjž tu stáli, řekli Petrowi; gistě * y ty z nich gsy/ nebo y řeč twá známa tebe činj. * Luk. 22, 59.

74. Tedy počal se prokljnati á přisahati, (řka); Neznám toho člowěka. A hned kohaut zazpjwal.

75. Y * rozpomenul se Petr na slowo Gežjssowo/ kteréž gemu byl řekl; Prwé než kohaut zazpjwá, třikrát mne zapřjš. A wyssed wen plakal hořce.
* Luk. 22, 61. Mark. 14, 72.

Kapitola XXVII.

O Gidássowu skončenj: II. Teč o wkřižowáni, 57. a pohřbu Páně.

1. A Když bylo * ráno / wessli w radu wssickni Biskupowé a Starssj lidu † proti Gežjssowi/ aby geg na smrt wydali. * Mark. 15, 1. Luk. 22, 66. Jan. 18, 28. † Žal. 2, 2.

2. Y swázawsse geg, wedli/ a wydali ho Pontskému Pilátowi Heytmanu.
* Luk. 23, 1.

3. Tedy wida Gidáš zrádce geho/ že by odsauzen byl/ želege toho, nawrátil zase třideeti stříbrných Biskupům a Starssjm,

4. Řka: Zhřessil sem zradiw krew newinnau. Oni pak řekli: Co nám do toho? * ty wiz. * Skutc. 18, 15.

5. A

5. A powrh ty střjbrné w Chrámě, odssek prywč: a * odssed, obésyk se.
* 2 Sam.17/23. Skutc. 1/18.

6. Biskupowé pak wzawsse ty střjbrné, řekli; Neslussjt gich wložiti do pokladnice/ neho mzda krwe gest.

7. A poradiwsse se, * koupili za ně pole to hrnčjřowo, ku pohřebu cyzozemců.
* Skutc. 1/19.

8. Protož nazwáno gest pole to, pole krwe až do dnessnjho dne.

9. A tehdy naplnilo se powědčnj * proroka řkaucýho: A wzali třidceti střjbrnych, mzdu ceněného/ kterýž sjacowán byl od synů Jzraelskych:
* Ger.32/9.seqq. Zach.11/12.13.

10. A dali ge za pole hrnčjřowo/ gakož mi wstanowil Pán.

11. Gežjš pak * stál před Wládařem/ y otázal se ho wládař, řka: Tyli gsy ten Král Zidowský? Gežjš pak řekl gemu: Ty prawjš. * Mark. 15/2.
Luk. 23/3. Jan. 18/33.37. 1 Tym.6/13.

12. A když na něg Biskupowé a Starssj žalowali/ nic neodpowěděl.

13. Tedy dj mu Pilát: Neslyssjssli, kterake wěcy proti tobě swědčj?

14. Ale neodpowěděl gemu ani k gednomu slowu: tak že se wládař welmi diwil.

15. Měl * pak obyčeg wládař w Swátek propaussteti lidu wězně gedneho/ kteréhožby chtěli.
* Mark.15/6. Luk.23/17. Jan.18/39.

16. Y měli w ten čas wězně znamenitého/ kterýž slaul Barabbás.

17. Protož když se lidé sessli/ řekl gim Pilát; Kterého chcete ať wám propustjm? Barabbásseli, čili Gežjsse, kterýž slowe Krystus?

18. Nebo wěděl že geg z záwisti wydali.

19. A když seděl na saudné stolicy/ poslala k němu žena geho, řkucy; Nic neměg činiti s spraweduliwým tjmto: nebo sem mnoho trpěla dnes we snách pro něho.

20. Ale Biskupowé a Starssj nawedli lid aby prosyli za * Barabbásse: Gežjsse pak aby zahubili.
* Mark.15/11. Luk.23/18. Jan.18/40. Skutc. 3/14.

21. Y odpowědew wládař řekl gim; Kterého chcete z těch dwau ať wám propustjm? A oni řekli; Barabbásse.

22. Dj gim Pilát; Co pak činjm s Gežjssem, kterýž slowe Krystus? Rekli mu wssickni: Wkřižowán buď!

23. Wládař pak řekl; y což gest * zlého učinil? Oni pak wjce křičeli, řkauce: Wkřižowán buď!
* Mark.15/14. Jan.19/6.

24. A wida Pilát žeby nic neprospěl/ ale žeby wětssj rozbrog byl/ wzaw wodu, * umyl ruce před lidem, řka: Čist sem od krwe sprawedliwého tohoto: wy wizte. * Deut. 21/6.

25. A odpowědew wssecken lid, řekl: Krew * geho na nás, y na násse djtky.
* Skutc. 5/28.

26. Tedy * propustil gim Barabbásse: ale Gežjsse zbičowaw, wydal aby byl wkřižowán.
* Mark. 15/15. Luk.23/25.

27. Tedy * žoldnéři Heytmanowi, wzawsse Gežjsse do Rathauzu/ shromáždili k němu wssecku rotu/
* Jan. 19/1.

28. A swlekssse geg/ přioděli ho plášstěm brunátným:

29. A splettsse korunu z trnj, wstawili na hlawu geho/ a dali třtinu w prawau ruku geho: a klekagjce před nim/ posmjwali se gemu řkauce; Zdráw buď ó Králi Zidowský.

30. A * pligjce na něho, brali tu třtinu, a bili geg w hlawu.
* Jzai.50/6. Mat. 26/67.

31. A když se mu * naposmjwali/ swlékli s něho plášť/ a oblékli geg w raucho geho: y wedli ho, aby byl wkřižowán.
* Mark.15/20. Luk.23/26.

32. A wyssedsse nalezli * čkowěka Cyrenenského, gménem Simona: toho přinutili aby nesl kříž geho.
* Mat. 15/21. Luk.23/26.

33. Y * přissedsse na mjsto kterěž slowe Golgata/ to gest; poprawné mjsto/
* Mark.15/22. Luk.23/33. Jan.19/17.

34. Dali mu * pjti octa smjsseného se žlučj: a okussiw, nechtěl pjti.
* Žal. 69/22.

35. Vkřižowawſſe pak geg/ *rozdělili raucha geho mecžce los: aby ſe naplnilo † powědnj Proroka: rozdělili ſobě raucho mé/ a o můg odew metali los. *Mark.15,25. Luk.23,34. Jan.19,23. †Žal.22,19.

36. A ſedjce oſtřjhali ho tu.

37. Y *wſtawili nad hlawu geho winu geho napſanau: Totoť geſt Gežíš ten Král Židowſký.
*Mark.15,26. Luk.23,38. Jan.19,19.

38. Y vkřižowáni ſau s nim dwa* kotři: geden na prawicy, a druhý na lewicy. *Izai.53,12. Luk.23,33. Jan.19,18.

39. Tipak kteřjž chodili tudy, rauhali ſe gemu *vkřiwnjcce hlaw ſwých.
*Žal. 22,8.

40. A řjkajce; Hey ty gako *ruſſjš Chrám/a we třech dnech wzděkáwáš, pomozyž ſám ſobě: gſyli Syn Božj/ ſſtupiž s křjže! *Mat.26,61. Jan.2,19.

41. Tak podobně y Biſkupowé/ poſmjwajce ſe s Zákonnjky a Starſſjmi, prawili;

42. Giným pomáhal/ ſám ſobě nemůž pomocy: Geſtliže geſt král Izraelſký/ nech ať nynj s ſtaupj s křjže, a wěřjme gemu.

43. Daufalť *w Boha/ nech ať ho nynj wyſwobodj, chcelit mu: nebo prawil/ Syn Božj gſem:
*Žal. 22,9. Maud. 2,18.

44. Takž také y kotři/ kteřjž byli s nim vkřižowáni/ *vtrhali gemu.
*Luk. 23, 39.

45. Od ſſeſté pak hodiny tma ſe ſtala po wſſj zemi/ až do hodiny dewáté.

46. A při hodině dewáté, zwolal Gežíš hlaſem welikým, řka: Eli, *Eli, Lamazabachtany? To geſt / Bože můg! Bože můg! proč ſy mne opuſtil?
*Žal. 22,2. Mark. 15,34. Žid. 5,7.

47. A někteří z těch, kteřjž tu ſtáli, ſlyſſjce, prawili; Eliáſſe wolá tento.

48. A hned geden z nich běžew, a wzaw hubu, *naplnil gi octem/ a wložiw na treſt napágel ho.
*Žal.69,22. Mark.15,36. Luk.23,36. Jan.19,29.

49. Ale ginj prawili: nech tak/ pohledjme, přigdeli Eliáš/ aby ho wyſwobodil.

50. Gežíš pak opět *zwolaw hlaſem welikým, wypuſtil duſſi.
*Mark. 15,37. Luk. 23,46. Jan. 19,30.

51. A ay, *opona Chrámowá roztrhla ſe na dwé/ od wrchu až dolů: a země ſe třáſla/ a ſkále ſe pukalo:
*Exod.26,31. 2 Par.3,14.

52. A hrobowé ſe otwjrali: a mnohá těla zeſnulých ſwatých wſtala.

53. A wyſſedſſe z hrobů, po wzkřjſſenj geho/ přiſſli do ſwatého Města/a ukázali ſe mnohým.

54. Tedy *Centuryo, a ti kteřjž s nim oſtřjhali Gežíſſe/ widauce země třeſenj, a to co ſe dálo, báli ſe welmi, řkauce; Giſtě Syn Božj byl tento.
*Mark.15,39. Luk.23,47.

55. Byly také tu *ženy mnohé, z † daleka ſe djwajce/ kteréž byly přiſſly za Gežíſſem od Galilee, poſlauhajce gemu. *Luk.8,2. †Žal.38,12.

56. Mezy nimiž byla Marya Magdaléna, a Marya matka Jakubowa a Jozeſowa/ a matka ſynů Zebedeowých.

57. A když byl *wečer/ přiſſel člowěk bohatý z Arymatye, gménem Jozef/ kterýž také byl Wědlnjk Gežíſſů.
*Mark.15,42. Luk. 23,50. Jan.19,38.

58. Ten předſtaupil před Piláta/ a proſyl za tělo Gežíſſowo: Tedy Pilát rozkázal dáti tělo.

59. A wzaw tělo Jozef/ obwinul ge w plátno čiſté/

60. A wložil do ſwého *nowého hrobu, kterýž byl wyteſal w ſkále: a přiwaliw kámen welikým ke dwerům hrobowým, odſſel. *Izai.53,9.

61. A byla tu Marya Magdaléna, a druhá Marya, ſedjce na proti hrobu.

62. Druhého pak dne, kterýž byl po welikém Pátku, ſeſſli ſe Biſkupowé a Faryzeowé ku Pilátowi,

63. Řkauce; Pane, rozpomenuli ſme ſe, že ten *ſwůdce řekl geſtě živ gſa/† po třech dnech wſtanu:
*Jan.7,12. †Mat.16,21.

64. Rozkaž tedy oſtřjhati hrobu až do třetjho dne: aby ſnad Wědlnjcy geho přigdauce w nocy, nevkradli ho/ a řekliby lidu / Wſtalť geſt zmrtwých: y budeť poſlednj blud horſſj nežli prwnj.

65. Řekl gim Pilát: Máte stráž! gděte, oſtřjheyte, gakž wjte.

66. A

66. A oni ssedsse, osadili hrob strážnými, * zapečetiwsse kámen.
* Dan. 6, 17.

Kapitola XXVIII.

Gistoty wzkřisseni Krystowa 16. a swěcenj gedenácti vřadu Apostolského.

1. MA * skonánj pak Soboty, když giž switalo na prwnj (den) toho téhodne / přissla Marya Magdalena, a druhá Marya, aby pohledély na hrob. * Mark. 16, 1.
Luk. 24, 1. Jan. 20, 1.

2. A ay země třesenj stalo se welikě: nebo * Angel Páně sstaupiw s nebe a přistaupiw / odwalil kámen ode dwerj / a posadil se na něm. * Jan. 5, 4.

3. A byl * obljčeg geho gako blesk / a † raucho geho bjlé gako sněh.
* Mark. 16, 5. † Mark. 9, 3.

4. A pro strach geho, zděssyli se strážnj / a wčinění sau gako mrtwj.

5. Y odpowědew Angel, řekl ženám; Nebogte se wy: neboť wjm že Gežjsse wkřižowaného hledáte:

6. Nenjt ho tuto: nebo wstal gest / gakož * předpowěděl: powte / wizte mjsto / kdež lezel Pán:
* Mat. 12, 40. k. 16, 21. k. 17, 23.

7. A rychle gdauce, powězte Wčedlnjkům geho, že wstal zmrtwých: a ay * předcházý wás do Galilee: tam geg wzřjte. Ay powěděl sem wám!
* Mat. 26, 32.

8. Y * wyssedsse rychle z hrobu s bázně a s radosti welikau / běžely, aby Wčedlnjkům geho zwěstowaly.
* Mark. 16, 8.

9. Když pak sly zwěstowati Wčedlnjkům geho: Ay Gežjš * potkal se s nimi, řka: zdrávy budte: A ony přistaupiwsse chopily se noh geho / a klaněly se gemu, * Mark. 16, 9. Jan. 20, 14.

10. Tedy dj gim Gežjš; nebogtež se: * gděte, zwěstugte bratřjm mým / ať gdau do Galilee: a tamť mne wzřj.
* Jan. 20, 17. Skute. 1, 3. k. 13, 31. 1 Kor. 15, 5.

11. Když pak ony odessly / ay, někteřj z stráže přissedsse do města, oznámili Biskupům wssecko co se stalo.

12. Kteřjžto shromáždiwsse se s starssjmi, a wradiwsse se, mnoho peněz dali žoldnéřům,

13. Řkauce: prawte / že Wčedlnjcy geho nočně přissedsse, wkradli geg / když sme my spali:

14. A wslyssjlit o tom Heytman / myť ho spokogjme / a wás bezpečny učinjme.

15. A oni wzawsse penjze, učinili gakž naučeni byli. Y rozhlásseno gest slowo to w Židů / až do dnessnjho dne.

16. Gedenácte pak * Wčedlnjků ssli do Galilee, na horu kdež gim byl wložil Gežjš. * Mat. 26, 32. Mark. 14, 28.

17. A wzřewsse ho, klaněli * se gemu: Ale někteřj pochybowali. * Luk. 24, 52.

18. A přistaupiw Gežjš, mluwil gim, řka: * Dána gest mi wsseliká moc na nebi y na zemi. * Žal. 8, 7. Mat. 11, 27.
Luk. 10, 22. Jan. 3, 35. k. 17, 2. Žid. 1, 2. k. 2, 8.

19. Protož * gdauce, wčte wssecky národy / křtjce ge we gména Otce, y Syna, y Ducha swatého.
* Mark. 16, 15. Luk. 24, 47. Jan. 15, 16.

20. * Wčjce ge zachowáwati wssecko což sem koli přikázal wám. A ay, † gá s wámi gsem po wssecky dny, až do skonánj swěta. Amen.
* Ezech. 3, 17. † Mat. 18, 20. Jan. 14, 18.

Ewangelium podlé (sepsánj S.) Marka.

Kapitola I.

Jana křtitele práce y obcowánj. 9. Krystus Pán přigaw křest, posselstwj swé začal, 16. Wčedlnjků powolal / 23. a lidem od bábelstwj y nedbuh spomahal.

POčátek * Ewangelium Gežjsse Krysta Syna † Božjho: * Mat. 11, 12.
k. 17, 11. † Mat. 3, 17.

2. Gakož psáno * gest w Prorocých; Ay, gá posýlám Angela swého před twářj twau / kterýž † připrawj cestu twau před tebau.
* Mal. 3, 1. k. 4, 5. 6. Luk. 7, 27. Jan. 1, 6.
† Luk. 1, 76. k. 3, 4.

3. Hlas * wolagjcýho na pausšti / připrawugte cestu Páně: † přjmě činte stezky geho. * Jzai. 40, 3.
Mat. 3, 3. Jan. 1, 15. 23. † Luk. 3, 4. 5. 6. Žid. 12, 13.

4. Křtil Jan * na pausti/ a kázal † Křest pokánj, na opusstěnj hřichů.
* Mat.3/1.sq. Luk.3/2.3. † Jan/3.5.6.7. Skutc.19/4.

5. Y * wycházela k němu wssecka kragina Jůdská, y Geruzalemstj/ a křtěni byli † od něho wssickni w Jordáně řece/ wyznáwagice hřichy swé.
* Mat.3/5.6. † Skutc.19/5.

6. Byl pak Jan odjn * srstmi welbloudowými/ a pás kožennými na bedrách geho: a † gjdal kobilky a med lesnj.
* 2 Král.1/8. Zach.13/4. Mat.11/18. † Leuit.11/22.

7. A kázal, řka: Gde * za mnau sylnégssj * nežli gá / kterémuž negsem hoden sehna se, rozwázati řemének y obuwi geho. * Mat.3/11. Luk.3/16. Jan.1/15.27.33. Skutc. 18/25. † Luk.11/22.

8. Gá * zagistě křtil jsem wás wodau: ale oně wás křtjti bude Duchem swatým.
* Mat. 3/11. Skutc. 1/5. k. 2/4. k.11/16. k.19/4. Joel 2/28.

9. Y stálo se * w těch dnech / přissel Gežjš z Nazarétu Galilegského / a pokřtěn gest od Jana w Jordáně.
* Mat. 3/13. Luk.3/21. Jan.1/28. Filip.2/6.

10. A hned wystaupiw z wody, wzřel nebesa otewřená / a * Ducha gako hokubicy, sstupugjcýho na něg.
* Jan. 1/32. 33.

11. A hlas stal se s nebe; Ty gsy * ten můg miký Syn / w němž mi se dobře zaljbilo. * Žal.2/7. Izai.42/1. Mat. 3/17. k. 17/5. 2 Pet.1/17.

12. A y hned ho * Duch wypudil na pausti: * wers.10. Mat.3/19. k.4/1. Luk.4/1.

13. Y byl tam na pausti * čtyřidceti dnů / a pokaussjn byl od satana: a byl s zwěři: a Angelé přisluhowali gemu.
* Mat. 4/11.

14. Když pak byl wsazen Jan/přissel Gežjš do Galilee / káze * Ewangelium králowstwj Božjho,
* Mat. 4/17. Luk.4/15. Jan. 4/43.

15. A prawě; Že se naplnil čas / * a přibljžilo se králowstwj Božj: † čiňte pokánj / a wěřte Ewangelium.
* Galat. 4/4. † Mat. 3/2. k.4/17.

16. A chodě podlé moře Galileyského, wzřel Ssimona * a Ondřege bratra geho/ ani paustěgj sýti do moře, (nebo rybáři byli.) * Mat.4/18.21. Luk.5/9.10.

17. Y řekl gim Gežjš: Podte za mnau: a učinjm wás rybáře * lidj.
* Ger. 16/16. Ezech.47/10.

18. A hned opustiwsse * sýti swé, sšli za nim. * Mat.4/20.

19. A poodssed * odtud maličko, wzřel Jakuba syna Zebedeowa, a Jana bratra geho/ ani na lodj ponaprawugj sýti: * Mat. 4/21.

20. A hned powolal gich: A (oni) opustiwsse * otce swého Zebedea na lodj s pachołky, sšli za nim. * Luk.5/11.

21. Y * wessli do Kafarnaum: a hned w Sobotu sšed do sskoły, učil. * Mat.4/13.23. Luk. 4/31.

22. Y diwili se náramně učenj geho: nebo učil ge * gako moc mage/ a ne gako Zákonnjcy. * Mat. 7/28.29. Luk. 4/32. Jan. 7/46.

23. Y byl w sskole * gegich člowěk mage ducha nečistého: kterýž zwolal, * Luk. 4/33.

24. Řka: Ach * což gest tobě do nás Gežjssi Nazaretský? přissel sy † zatratiti nás: znám tě kdo ** gsy / (že) ten swatý †† Božj. * Mat.8/29.Mark.5/7. † 1 Jan.3/8. ** Luk.4/41. Skut. 16.17. k.19/15. †† Mark.3/11. Luk. 1/35.

25. Y * přimlauwil mu Gežjš, řka; Umlkniž a wygdi z něho. * Mark.9/25. Luk. 4/35. Skutc.16/18.

26. Y pokomcowaw gim duch nečistý/ a kříče hlasem welikým, wyssel z něho.

27. Y lekli se wssickni/ tak že se tázali mezy sebau, říkauce; Y co gest toto? gaký toto * nowé učenj/ že mocně y tém duchům nečistým † rozkazuge/ a ** poslauchagj ho? * Skutc.17/19. † Luk.4/36. ** Mat.8/32. Luk. 4/41.

28. Y rozneslá se powěst o něm hned po wssj kragině Galilegské:

29. A hned wyssedsse ze sskoły, přissli do domu * Ssimonowa a Ondřegowa, s Jakubem a s Janem. * Mat. 8/14. Luk. 4/38.

30. Ssimonowa pak swegrusse ležela magic zymnicy: a hned gemu powěděli o nj.

31. A přistaupiw, pozdwihl gi, vgaw gi za ruku gegj: a hned přestala gi zymnice, y posluhowala gim.

32. * Wečer pak při západu Slunce, nosyli k němu wssecky nemocné, y dábelnjky: * Mat.8/16. Luk.4/40.

33. A byla se wssecka město zběhla ke dwerjm.

34. Y wzdrawowal mnohé ztrápené rozličnými neduhy: a dábelstwj mnohá wymstal, a nedopaustěl * mluwiti dáblům/ nebo znali ho. * Skutc.16.17.18.

35. A

35. A předednem welmi ráno wstaw, wyssel a odssel na * pussté mysto, a tam se † modlil. * Luk. 4, 42. † Luk. 5, 16.

36. Y sslo za nim, Ssimon, y ti kteřjž s nim byli:

37. A nalezsse geg, řekli gemu; Wssickni tě hledagj.

38. Y dj gim: Pogmežme * do okolnjch městeček abych y tam kázal: Nebo na to † sem přissel. * Luk. 4, 43.

† Jzai. 61, 1. Luk. 5, 18.

39. Y kázal w sskolách gegich, we wssj Galilei / a dábelstwj wymjtal.

40. Tedy přissel k němu * makomocný, prose ho / a klekna před nim, řekl gemu; Chcessli, můžes mne očistiti.

* Mat. 8, 2. Luk. 5, 12.

41. Gežjš pak slitowaw se, wztáhl ruku, dotekl se ho / a řekl gemu: Chcy bud čist!

42. A když to řekl / hned odstaupilo od něho makomocenstwj / a očisstěn gest.

43. Y zapowěděw mu * přjsně hned ho odbyl: * Mat. 9, 30. Mark. 7, 36.

44. A řekl mu: Wizyž aby žádnému nic neprawil: ale gdi, * ukaž se Knězy/ a obětug za očisstěnj swé, to což přikázal Mogžjš/ † na swědectwj proti nim.

* Luk. 17, 14. Leuit. 13, 10. seq. † k. 14, 4.

45. On pak wyssed, * počal wypra-wowati mnoho / a ohlassowati tu wec/ tak že giž nemohl Gežjš do města zgewně w gjti/ ale w ně na mjstech pustých byl: Y scházeli se k němu † odewssad.

* Mark. 2, 13. Luk. 5, 15. † Amos. 8, 11. 12.

Kapitola II.

Pán sslakowitého vzdrawil, 14. Matausse powolak, 18. Wčedinjtú zstrany postu y zstrany soboty zastáwal.

1. A Opět wssel do Kafarnaum * po (nekolika) dnech: Y vslyssano gest/ žeby doma byl. * Mat. 9, 1.

2. A hned sessło se gich množstwj, tak že giž nemohli se směstnati ani předewřmi: y mluwil gim slowo.

3. Tedy * přissli k němu nesauce sslakem porazeného, kterýž ode čtyř nesen byl. * Mat. 9, 2. Luk. 5, 18.

4. A když k němu nemohli přistaupiti pro zástupy, kaupali střechu kdež byl, a proborjwsse (gi) spustili po prowazých dolů kože, na němž ležel sslakem porazený.

5. A wida Gežjš wjru gegich, dj sslakem porazenému; Synu, odpaussténj se tobě hřjchowé twogi.

6. A byli tu některj z Zákonnjků sedjce, a mysljce w srdcých swých:

7. Co * tento tak mluwj rauhawě? † Kdo můž odpustiti hřjchy, gedině sám Bůh? * Mat. 9, 3. Luk. 5, 21.

† Zak. 32, 5. k. 103, 3. 10. sq. Jzai. 43, 25.

8. Y poznaw * Gežjš hned duchem swým / žeby tak přemyssłowali sami w sobě, řekl gim; Proč o tom přemyssługete w srdcých swých? * Jan. 2, 25.

9. Co gest snáze řjci sslakem porazenému / Odpaussténj se tobě hřjchowé? čili řjci: Wstaň! wezmi kože swé, a chod?

10. Ale abysste wěděli / že Syn čłowěka má moc na zemi odpaussténi hřjchy: dj sslakem porazenému;

11. Tobě prawjm/ Wstaň/ a wezmi kože swé/ a gdi do domu swého.

12. Y wstal hned / a wzaw kože swé předewssemi odssel: tak že se děsyli * wssickni/ a chwálili Boha, řkauce; Nikdy sme toho newiděli. * Mark. 1, 27.

13. Y wyssel opět k * moři: a wssecken zástup přicházel k němu, y učil ge.

* Mat. 9, 9. Luk. 5, 27.

14. A pomjgege wzřel Lewj Alfeowa, sedjcýho na cle: y dj gemu; Pod za mnau: a (on) wstaw ssel za nim.

15. Y stalo se, když seděl Gežjš za stolem w domě geho / že y Publikáni mnozj a hřjssnjcy, seděli spolu s Gežjssem/ a s Wčedlnjky geho/ nebo mnoho gich bylo, a sslo za nim.

16. Zákonnjcy * pak a Faryzeowé widěwsse, že gedl s Publikány a s hřjssnjky / řekli Wčedlnjkům geho: Což to že s Publikány a hřjssnjky gj a pige?

* Mat. 9, 11. Luk. 5, 30.

17. To vslyssaw Gežjš, dj gim; Nepotřebugj zdrawj Lékaře / ale nemocnj. * Nepřissłel sem wolati spra-wedliwých/ ale hřjssnych, ku pokánj.

* Mat. 9, 13. k. 21, 31. Luk. 5, 32. k. 19, 10. 1 Tim. 1, 15.

18. Wčedl-

18. Wědlnjcy pak Janowi a Faryzeyſſtj poſtjwali ſe: y přiſſli a řekli * gemu; Proč Wědlnjcy Janowi a Faryzeyſſtj poſtj ſe/ a twogi Wědlnjcy ſe neposti? * Mat.9,14. Luk.5,33.

19. Y řekł gim Gežjš; Kterakž mohau * ſynowě Zenichowi poſtiti ſe, když geſt s nimi Zenich? Dokudž magj s ſebau Zenicha, nemohau ſe poſtiti.

* Jan.3,29. Mat.9,15. k.25,1. Luk. 5,34. 2 Kor. 11,2. Efež.5,32. Zgew. 19,7. k.21,2.

20. Ale přigdau dnowě, když od nich odgat bude Zenich/ a tehdáž ſe budau poſtiti w těch dnech.

21. Ano žádný * zápkaty ſukna nowého nepřiſſiwá k rauchu ſtarému/ ginak odtrhne ta zápkata nowá od ſtarého/ y bywá wětſſj djra.

* Mat.9,16. Luk.5,36.

22. A žádný newlémá wjna nowého do nádob ſtarých: ginak rozpuſtj nowé wjno nádoby/ a wjno ſe wylege/ a nádoby ſe pokažy: ale wjno nowé má lito býti do nádob nowých.

23. Y ſtało ſe, * že ſſel Gežjš w Sobotu ſkrze obilj: y počali Wědlnjcy geho ceſtau gdauce † wymjnati klaſy.

* Mat.12,1. Luk.6,1. † Deut.23,25.

24. Tedy Faryzeowé řekli gemu; Pohleď, což dělagj w ſobotu/ * čehož neňáležj? * Exod. 20,10. Jan.5,10.

25. Y řekł gim: Nikdyłižſte nečtli, co včinił Dawid/ když nauze była a łačněł, on y ti kteřjž s nim byli:

26. Kterak * wſſel do domu Božjho za Abiatara Biſkupa/ a gedł chleby poſwátné (gichž neſlušſelo † gjſti, než samým kněžjm) a dał y těm, kteřjž s nim byli? * 1 Sam.21,6. Mat.12,3. Luk.6,3.4. † Exod. 29,32.33. Leu.8,31. k.24,9.

27. Y prawił gim: Sobota * pro čłowěka včiněna geſt/ a ne čłowěk pro Sobotu.

* Deut. 5,14. 1 Makab.2,41.

28. Protož Syn čłowěka * geſt Pánem také y Soboty.

* Mat. 12,8. k.11,27. Luk.6,5.

Kapitola III.

Kryſtus mnohým bjdným 6. nepřekážege ſobě złoſtj nepřátel ſpomáhał/ 13. Dwanácte k zwłáſſtnj práci oddělił, 23. ſebe zaſtáwał, 33. a kdo ſau pratełe geho vkázał.

1. Y Wſſel opět do ſſkoły/ a był tu * čłowěk mage ruku vſchłau:

* Mat. 12,9. Luk.6,6.

2. Y ſſetřili ho, * vzdrawjli geg w Sobotu/ aby ho obžałowali.

* Luk.14,1. Žak.2,2. k.7,15. k.37,32.

3. Y řekł tomu čłowěku, kteřjž měł vſchłau ruku: Powſtań y proſtřed!

4. Y dj gim: Skuſſili * w Sobotu dobře činiti, čili zle? Zywot zachowati, čili zamordowati? Oni pak mlčeli.

* Mat.12,12. Luk.6,9. k.13,15. k.14,3.

5. A když pohleděł na ně wůkoł s hněwem/ zarmautiw ſe nad twrdoſtj ſrdce gegich, řekł čłowěku: Wſtáhni tu ruku ſwau! Y wſtáhł/ a včiněna geſt ta ruka geho * zdrawá, gako druhá.

* 1 Král. 13,6.

6. A wyſſedſſe * Faryzeowé, hned s Herodyány drželi radu proti němu/ kterakby ho zahubili.

* Mat. 12,14. Luk.6,11.

7. Gežjš pak * odſſeł s Wědlnjky ſwými k moři: a welikė množſtwj † od Galilee ſſko za nim, y z Jůdſtwa/

* Jan.6,1. † Mat. 4,25. Luk.6,17.

8. Y od Geruzaléma, y od Idumee, y z Za Jordánj: y ti kteřjž byli około Týru a Sydonu, množſtwj welikė, ſkyſſice kterakė wěcy činj, přiſſli k němu.

9. Y rozkázał Wědlnjkům ſwým, aby * lodičku vſtawičně nahotowė měli, pro záſtup aby ho netiſkli: * Luk.5,3.

10. Nebo mnohė vzdrawował/ tak že nań padali, aby ſe ho dotýkali/ kteřjžkoli měli neduhy.

11. A duchowė nečiſtj gakž ho zazřeli, padali před nim/ a * křičeli, řkauce: Ty † gſy ten Syn Božj.

* Luk.4,41. Skutc. 16,17. † Mark.1,24. k.5,7.

12. Ale on welmi gim * přimkauwał/ aby ho nezgewowali.

* Mat.12,16. Mark.1,25.

13. Y wſtaupił na horu/ a * powołał k ſobě těch, kteřýchž ſe gemu † widělo: y přiſſli k němu. * Mat.10,1. Mark.6,7. Luk.6,12. k.9,1. † Jan.15,16. 1 Kor.4,7. k.15,10.

14. Y * vſtanowił gich dwanácte, aby s nim byli/ a aby ge poſłał kázati/

* Mat.10,1. Luk.6,13. k.9,1.

15. A aby měli moc vzdrawowati nemocy/ a wymjtati dáběłſtwj.

16. Simona, * gemuž dał gméno Petr: * Mat.10,2. Jan.1,42.

17. A Jakuba Zebedeowa, a Jana bratra Jakubowa (a dał gim gméno Boanerges: to geſt, ſynowė hromowi:)

18. A

18. A Ondřege, a Filipa, a Bartolomége, a Matausse, a Tomásse, a Jakuba * Alfeowa, a Taddea, a Ssimona Kananitského/ * Mark.2,14.

19. A Gidásse * Jsskaryotského/ kterýž y zradil geg: y ssli s nim domů.
* Mat. 26, 14.

20. A opět s ssek se zástup/ tak že nemohli ani * chleba pogjsti.
* Mark. 6, 31.

21. A skyssawsse o tom přibuzny geho/ přissli aby geg wzali: nebo prawili/ že by se smyskem pominul.

22. Zákonnjcy pak kteřjž byli přissli z Geruzaléma, * prawili/ že Belzebuba má/ a že w knjžeti dábelském wymjta dábly. * Mat. 9,34. k.12,24. Luk. 11, 15. Jan. 7,20. k.8,48.52. k.10,20.

23. A powolaw gich, mluwil k nim w podobenstwjch: * Kterak může satan satana wymjtati? * Mat. 12,25.

24. A gestliže * králowstwj w sobě se rozdwogj/ nemůže státi králowstwj to:
* Luk. 11, 17.

25. A rozdwogjli se dům proti sobě/ nebude mocy dům ten státi:

26. Tak gestliže powstal satan sám proti sobě, a rozdwogen gest, nemůže státi/ ale konec béře.

27. Žádný nemůže nádobj * sylného wegda do domu geho, rozebrati/ lečby prwé † sylného toho swázal: a tehdyk dům geho zkaupj.
* Mat. 12,29. † Kol. 2,15.

28. Amen prawjm wám: že wssickni * hřjchowé odpusstěni budau synům lidským, y rauhánj gjmžby se rauhali:
* Mat. 12, 31. Luk. 12,10. 1 Jan. 5,16. Num. 15,30. 1 Sam. 2,12.

29. Ale kdoby se * rauhal proti Duchu swatému, nemá odpusstěnj na wěky/ ale hoden gest † wěčného odsauzenj. * Žid. 6,6. k.10,26. † 1 Sam. 2,25.

30. Nebo prawili/ Ducha nečistého má.

31. Tehdy přissli bratřj * a matka geho: a stogjce w ně, poslali k němu, aby ho wywolali: * Mat. 12,46. Luk. 8,19.

32. A seděl okolo něho zástup: y řekli gemu; Ay, matka twá a bratřj twogi w ně hledagj tebe.

33. Ale on odpowěděl gim, řka: kdo gest matka má, a bratřj mogi?

34. A obezřew wšedlnjky wůkol sebe sedjcý, řekl: ay * matka má, a bratřj mogi! * Jan. 15,14. Žid. 2,11.

35. Nebo kdožbykoli * činil wůli Božj, ten gest bratr můg, y sestra má, y matka. * Mat. 12,49.

Kapitola IV.

Kázanj Páně, 36. a zbaweného moře spokogenj.

1. A Opět počal učiti * y moře: Y shromáždil se k němu zástup mnohý/ tak že wstaupiw na kodj, seděl na moři/ a wssecken zástup byl na zemi podlé moře:
* Mat. 13,1. Luk. 8,4.

2. Y učil ge mnohým wěcem w podobenstwjch, a prawil gim w učenj swém,

3. Skysste: Ay wyssel * rozsewač aby rozsýwal: * Mat. 13,3. sq. Luk. 8,5. sq. 1 Kor. 9, 11.

4. Y stalo se w tom rozsýwánj/ že gedno padlo podlé cesty/ a přiletělo ptactwo nebeské/ y zobalo ge.

5. A giné padlo na mjsto skalnaté/ kdež neměl mnoho země/ a hned wzessko: proto že neměl hlubokosti země:

6. A když wyssko Skunce, wyhořelo/ a proto že neměl kořene, wschlo.

7. A giné padlo mezy trnj: y zrostlo trnj a udusylo ge: y newydalo užitku.

8. Giné pak padlo * w zemi dobrau/ a dalo užitek zhůru wstupugjcý a rostaucý: přinesly zagisté gedno třidcátý/ a giné ssedesátý, a giné pak † stý.
* Mat. 13,8. † Gen. 26,12.

9. Y prawil gim; Kdo * má yssi k slyssenj, slyš. * Mat. 11,15. k. 13,9. Luk. 8,8.

10. Když pak byl sám/ tázali se * hoti, kteřjž při něm byli, se dwanácti, na to podobenstwj. * Mat. 13,10.

11. Y řekl gim: Wámi gest dáno znáti tagemstwj králowstwj Božjho: ale tém kteřjž gsau w ně, w podobenstwjch to wssecko se děge:

12. * Aby hledjce, hleděli, ale newzřeli: a slyssice, slyssely, ale nerozuměli: aby se snad neobrátili/ a byliby gim odpusstěni hřjchowé. * Izai. 6,9. Mat. 13,14. Luk. 8,10. Jan. 12,40. Skutc. 28,26. Řim. 11,8. 2 Thes. 2,11.

13. Y dj gim/ Neznáte podobenstwj * tohoto? a kterakž pak wssecka podobenstwj poznáte? * Jan. 3,10.12. k. 4,15. 1 Kor. 2,14.

14. * Roz-

14. * Rozsewač ten, slowo rozsýwá.
* Mat.13/18. Luk.8/11. 1 Petr.1/23.

15. Tito pak gsau gessto podlè cesty/ gimž se rozsýwá slowo / ale když (oni) slyssj, y hned přicházý satan / a wynjmá slowo kteréž wsáto gest w srdcých gegich.

16. A tak podobnè ti kteřjž (gako) skalnatá zemè posáti sau / kteřjž gakž wslyssj slowo, hned s radostj přigjmagj ge:

17. Než nemagj kořene w sobè / ale gsau časnj: potom když wznikne ssaužennj a protiwenstwj pro slowo, hned se horssj.

18. Tito pak gsau kteřjž mezy trnj posáti sau/ ti gsau, kteřjž slowo slyssj:

19. * Wssak pečowánj tohoto swěta/ a oklamánj zbožj, a ginè žádosti přistupugjcý, wdussugj slowo/tak že bez užitku bý-wá. * Mat. 19/22. Mark.10/23. Luk. 12/15. 1 Tym.6/17.

20. Tito pak gsau kteřjž w zemi dobrau sýmè přigali/ kteřjž slyssj slowo / a přigjmagj/ a užitek přinássegj/ ginè třidcátý, a ginè ssedesátý, a ginè stý.

21. Dále prawil gim: Zdali * rozswjcena bywá swjce, aby postawena byla pod nádobu, neb pod postel? wssak aby na swjcen wstawena byla?
* Mat.5/15. Luk.8/16. k. 11/33. 1 Kor.12/7.

22. Nebo nic nenj * skrytého, coby nebylo zgeweno: aniž gest co tak wkrytého, aby nagewo newyssko.
* Jan.12/22. Mat.10/26. Luk. 8/17. k.12/2.

23. Gestliže kdo má * wssi k slyssenj, slyš. * Mat. 11/15. k.13/9.

24. Y mlkuwil k nim/ Wizte co slyssjte: * kterau měrau budete měřiti, bude wám odměřeno/ a přidáno bude wám posslauchagjcým.
* Mat.7/2. Luk.6/38. Rim.2/1.

25. Nebo * kdožť má/ tomu bude dáno: a kdo nemá, y to což má, bude od něho odgato. * Mat.13/11. k.25/29. Luk.19/26. k. 8/18. Jan.15/2. Zgew.22/11.

26. Y prawil: Tak gest králowstwj Božj, gako kdyby člowěk wwrhl symè do zemè /

27. A spakby / a wstáwakby wedne y w nocy: a semenoby wzessko a zrostko, gakž on newj.

28. Nebo sama * od sebe zemè užitek plodj/ neyprw bylinu/ potom klas / potom plnè obilè w klasu. * Gen.1/11.12

29. A když sezrá vroda / y hned přičinj srp: nebo nastala žeň.

30. Y řekl; K čemu připodobnjme králowstwj Božj? a neb kterým podobenstwjm ge vkážeme?

31. Gest gako zrno * hořčičné / kteréž když sáto bywá do zemè, neymenssj gest ze wssech semen, kteréž gsau na zemi;
* Mat.13/31. Luk. 13/19.

32. Ale když wsáto bywá, roste, a bywá * wětssj než wssecky byliny, a činj ratolesti welikè, tak že pod stjnem geho mohau sobè ptácy nebesstj hnizda dělati. * Izai. 2/2.3. Dan.2/35. Mich.4/1. Skutc.2/41.47.k.4/4. k.5/14. 2 Pet.1/3.8.

33. A * takowými mnohými podobenstwjmi mluwil gim slowo/ gakž mohli slysseti. * Mat.13/3.34.

34. Bez podobenstwj pak nemluwil gim: ale Wčedlnjkům swým saukromj wykládal wssecko.

35. Y řekl gim w ten * den, když giž byl wečer: Plawme se na druhau stranu. * Mat.8/23. Luk.8/22.

36. A nechawsse zástupu, pogali geg tak gakž byl na lodičce; ale y ginè lodičky byly s nim.

37. Tedy stala se * bauře welikà od wětrů / až se wlny na lodj waliły/ tak že se giž naplňowala lodj.
* Mat.8/24. Luk.8/23. Job.26/12. Jon.1/4.5.

38. A on z zadu na lodj * spal na podussce: y † zbudili geg / a řekli gemu: ** Mistře! nedbáš že hyneme?
* Žal.44/24. k.121/4. Luk.8/23. † Žal.40/14. k.42/10. ** Žal.10/12. k.77/10. Ger.17/9.

39. Y * probudiw se, † přimluwil wětru/ a řekl moři: Wmlkni, a wpokog se! Y přestal wjtr / a stalo se wtissenj welikè. * Mat.8/26. Luk. 8/24. † Job.26/12. Žal.107.29. Izai.51/10.

40. Y řekl gim; Proč se tak * bogjte? gakž to že nemáte † wjry?
* Luk.24/38. † Mark.11/22. Mat.8/26. Luk.8/25.

41. Y báli se bázni welikau/ a prawili geden k druhému; Y kdo gest medle tento, že y wjtr * y moře posslauchagj geho? * Žal.65/8. k.89/9.10. k.107/25-29.

Kapitola V.

Dábelnjk wzdrawen: 11. Stádo wepřů w moři zkonuko: 25. Žena od nemocy swe wzdrawena: 35. Dcera Jairowa wzkřissena.

1. TEdy * přeplawili se přes moře, do kraginy Gadarenských.
* Mat.8/28. Luk.8/26. Skutc. 10/38.

2. A

2. A gakž wyssel z lodj, hned se s nim potkal člowěk z hrobů, mage *ducha nečistého. *Luk.8,29.

3. Kterýž bydlil w hrobjch: a anjž ho kdo mohl řetězy swázati.

4. Proto že často byw pauty a řetězy okowán/ pokámal řetězy/ *a pauta roztrhal: a žádný nemohl ho skrotiti.
*Job.41,18.

5. A wždycky we dne y w nocy na horách a w hrobjch byl, *křiče, a tepa se kamenjm. *1 Král.18,28.

6. Wzřew pak Gežjsse zdaleka, běžel *a pokklonil se gemu:
*Mark.3,11. Luk.8,28.

7. A křiče hlasem welikým, řekl: Co *gest tobě do mne Gežjssi Synu Boha neywyššjho? Zaklinám tě skrze Boha aby mne netrápil.
*Mark.1,24. Jan.2,4. Mat.8,29.

8. (Nebo prawil gemu; Wygdiž duchu nečistý z člowěka tohoto.)

9. Y otázal se ho: Gaký gjkagj? A on odpowjdage, řekl: Množstwj gméno mé gest: nebo gest nás mnoho.

10. Y prosyl ho welmi/ aby gich newyhánel z tě kraginy.

11. Bylo *pak tu při horách stádo wepřů welikě, pasaucých se:
*Mat.8,30. Luk.8,32.

12. Y prosyli ho wssickni ti dábkowé, řkauce: Pusť nás do wepřů/ ať do nich wegdeme.

13. Y powolil gim hned Gežjš: A wyssedsse duchowé nečistj, wessli do těch wepřů: y běželo to stádo s wrchu dolů do moře: (a bylo gich ke dwěma tisýcům:) y ztonuli w moři.

14. Ti pak kteřjž ty wepře pásli, utekli/ a oznámili to w městě y we wsech: Y wyssli (lidé) aby widěli co by to bylo což se stalo:

15. Y přissli k Gežjssowi/ a wzřeli toho kterýž bywal trápen od dábelstwj, an sedj odjn gsa/ a mage zdrawý rozum/ toho kterýž mjwal množstwj: y báli se.

16. A kteřjž to widěli, wyprawowali gim/ kterak se stalo tomu kterýž měl dábelstwj, y o wepřjch.

17. Tedy *počali ho prosyti, aby odssel z kragin gegich. *Mat.8,34.
Luk.8,37. Skute.16,39. k.19,25.

18. A když wstaupil na lodj, prosyl ho ten kterýž trápen bywal od dábelstwj/ aby s nim byl.

19. Gežjš pak nedopustil mu/ ale řekl gemu: Gdi k swým do domu swého/ a *zwěstug gim, kterak welikě wěcy učinil tobě Pán/ a že slitowal se nad tebau. *Exod.15,1. Žak.116,17.
Luk.8,39. 1 Tym.1,13.

20. Y odssel, a počal obkassowati w kragině desyti měst, kterak welikě wěcy učinil mu Gežjš: y diwili se wssickni.

21. A když se přepkawil Gežjš na lodj zase na druhau stranu/s ssel se k němu zástup mnohý: a byl u moře.

22. A ay, *přissel geden z knjžat sskoly, gménem Jairus/a wzřew geg, padl k nohám geho. *Mat.9,18. Luk.18,41.

23. A welmi ho prosyl, řka: Dcerka má skonáwá: pod wlož na nj ruce/ aby wzdrawena byla: a budeť žiwa.

24. Y ssel s nim: a zástup mnohý ssel za nim/ y tiskli geg.

25. (Tedy žena *gedna, kteráž tok † krwe měla dwanácte let:
*Mat.9,20. Luk.8,43. †Leuit.15,19.25.

26. A mnoho byla trápena od mnohých lékařů, a wynaložila wssecken statek swůg, a nic gj bylo neprospěło/ale wždy se hůře měla.

27. Uslyssawssi o Gežjssowi, přissla w zástupu po zadu/a dotkla se *raucha geho.
*Mat.9,20. Luk.6,19. k.8,44. Skute.19,11.12.

28. Nebo řekla byla: Dotknuli se gen raucha geho/ uzdrawena budu:

29. A hned přestal krwotok gegj/a pocýtila na těle žeby uzdrawena byla od neduhu swého.

30. A hned Gežjš poznaw *sám w sobě že z něho moc wyssla/ obrátiw se w zástupu, řekl: Kdo se dotekl raucha mého?
*Luk.6,19. k.8,46. Jan.1,16.

31. Y řekli mu Učedlnjcy geho; Widjš že tě zástup tiskne/ a prawjš/ Kdo se mne dotekl?

32. Y hleděl wůkol/ aby gi wzřel, která to učinila.

33. Ta pak žena s bázně a s třesenjm, wěduce co se stalo při nj, přistaupila, a padla před nim/ a powěděla mu wssecku prawdu.

34. On pak řekl gj: Dcero, *wjra twá tě uzdrawila/ gdiž u pokogi/ a buď zprostěna od trápenj swého.)
*Mat.9,22. Mark.10,52. Luk.7,50. k.8,48. Jan.1,12. Skute.14,9. Gal.3,26.

35. A když on gessté *mluwil, přissli z domu

domu knjžete sſkoky, řkauce: Dcera twá vmřela/ proč giž zaměſtknáwaš Mistra?
*Luk. 8/49.

36. Gežiš pak, hned gakž vslyssel to, což oni mluwili, řekl knjžeti sſkoky: nebog se/ toliko wěř: *Luk. 8/50.
Maudr. 16/26. 1 Thes. 5/14.

37. Y nedal žádnému za sebau gjti, * gedinė Petrowi, Jakubowi, a Janowi bratru Jakubowu. *Mat. 17/1. k. 26/37. Luk. 8/51.

38. Y přissel do domu knjžete sſkoky/a widěl tam hluk/ano plačj a kwilj welmi:

39. Y wssed tam, řekl gim; Co se bauržite a plačete? newmřelať dewečka/ * ale spi. *Mat. 9/24. Luk. 8/52.
Jan. 11/11. 1 Thes. 4/13.

40. Y * posmjwali se gemu. On pak wyhnaw wssecky, pogal otce a matku dewečky/ a ty kteřjž s nim byli/ y wssel tam kdež dewečka ležela: *Gen. 18/12.
Jan. 5/28. Skutc. 17/32. 1 Kor. 2/14. 2 Král. 4/33.

41. A wzaw ruku dewečky, řekl gj: Talitha kumi! což se wykládá: *Dewečko, (toběť prawjm) wstaň!
*Luk. 7/14. Jan. 5/24. Skutc. 9/40.

42. A hned wstala dewečka/ a chodila: nebo byla we dwanácti letech: Y zděsyli se diwenjm přewelikým.

43. A přikázal * gim pilně/aby žádný o tom nezwěděl: y rozkázal gi dáti † gjsti. *Mat. 9/30. † Luk. 24/41.

Kapitola VI.

W wlasti pohrdnut Pán. 7. Wědlnjky rozesslak. 14. Rozdjlný saud o něm. 17. Jana křtitele stětj. 35. Pěti chlebů zázrak. 47. Pán po moři chodil. 54. a mnohé uzdrawil.

1. Y Wyssel odtud/a *přissel do wlasti swé/ a ssli za nim Wědlnjcy geho.
*Mat. 13/54. Luk. 4/16.

2. A když byko w Sobotu/ * počal wčiti w sſkole/ a mnozý slyssjce, † děsyli se, řkauce: Odkud tento ma tyto wěcy? a gaká gest to maudrosť/ kteráž gest dána gemu/ že y takowé mocy dějj se skrze ruce geho: *Mat. 7/29.
† Mark. 1/22. Jan. 7/15.

3. Zdaliž * tento nenj ten tesař, syn Marye/ bratr pak Jakubů, a Jozesů a Judů, a Simonů? a zdaliž negsau y sestry geho zde u nás? Y horssili se na něm. *Mat. 13/55. Jan. 6/42.

4. Y řekl gim Gežiš; Nenj * prorok beze cti, gedině w wlasti swé/ a w rodině swé/ a w domě swém.
*Mat. 13/57. Luk. 4/24. Jan. 4/44.

5. Y * nemohl tu diwu žádného wčiniti/ gedině málo nemocných, wzkládage na ně ruce, uzdrawil. *wers 6.
Gen. 18/32. k. 19/22. Mat. 13/58.

6. Y * podiwil se gegich newěře: a obcházel wůkol po městečkách wče.
*Mat. 9/35. k. 8/10. Luk. 13/22.

7. A * swolaw k sobě těch dwanácte, počal ge posýlati po † dwau a dwau/ a dal gim moc nad duchy nečistými.
*Mat. 10/1. Mark. 3/13. Luk. 6/13. † Luk. 10/1.

8. A * přikázal gim/aby ničeho nebrali na cestu/gedině toliko hůl: ani mossny, ani chleba, ani do opasku penéz:
*Mat. 10/9. Luk. 9/3. k. 10/4.

9. Ale aby obuté měli nohy * w střewjce: a neobkáčeli dwau suknj.
*Skutc. 12/8. Ezek. 6/15.

10. A prawil gim: Kdežkoli * wessli bysste do domu, tu ostaňte, dokudž newyssliby sste odtud. *Mat. 10/11. Luk. 9/4.

11. A kdožbykoli wás * nepřigali, ani wás neposlauchali, wygdauce † odtud, wyrazte prach z noh swých na swědectwj gim: Amen prawjm wám; Lehčegi bude Sodomským ** a Gomorským w den saudný/ než městu tomu.
*Mat. 10/14. 15. † Luk. 9/5. k. 10/11. Skutc. 13/51. k. 18/6. **Luk. 10/12.

12. Tedy wyssedsse, kázali, aby * pokánj činili. *Mat. 3/2. k. 4/17.
Mark. 1/15. Luk. 24/47. Skutc. 2/38.

13. A ďábelstwj mnohá wymjtali/ a mazali * olegem mnohé nemocné, y uzdrawowali. *Jak. 5/14. Mark. 16/18.

14. A * uslyssew (o tom) Heródes král, (nebo zgewné učiněno byko gméno geho) prawil/ že Jan Křtitel wstal zmrtwých/ a protož diwowé dějj se skrze něho. *Mat. 14/1. Luk. 9/7.

15. Ginj pak * prawili/ že gest Eliáš: a ginj prawili/ že gest Prorok/ a neb gako geden z těch Proroků. *Mat. 16/14.

16. (To) uslyssew * Heródes řekl: Totoť gest ten Jan kteréhož sem gá stal: on tě zmrtwých wstal. *Mat. 14/2. Luk. 9/7. 9.

(Na den Stětj S. Jana.)

17. TEn zagisté Heródes * poslaw, gal Jana/ a wsadil geg do žaláře/ pro Herodyadu manželku Filipa bratra swého/ že gj byl za manželku pogal.
*Mat. 14/3. Luk. 3/19. 20. k. 9/9.

18. Nebo prawil Jan Heródesowi: * Neslussjt tobě mjti manželky bratra twého. *Leuit. 18/16. k. 20/21.

19. Hero-

19. Herodyas pak leſt ſkládala * proti němu/ a chtěla geg o hrdlo připra-witi: ale nemohla. * Izai. 29,21.
Amoš 5,10. k. 7,10.

20. Nebo Heródes * oſtýchal ſe Jana/ wěda geg býti muže † ſpraweḋliwého a ſwatého/ y ſſetřil ho: a ſlýchage geg, mnoho w činil/ a rád ho poſlauchal.
* 1 Sam. 18,12. 15. † Mat. 14,5. k. 21,26.

21. Když pak přiſſel den přjhodný w němž * Heródes pamatuge den swého † narozenj, wčinil wečeři knjzatům swým, a heytmanům, a přednjm mužům z Galilee: * Mat. 14,6. † Gen. 40,20. Hoš. 7,5.

22. A když dcera tě Herodyady tam weſſla a tancowala, a zaljbilo ſe Heródeſowi y ſpolu hodownjkům, řekl král děwečce: * Proš mne zač chceš/ a dámť.
* 1 Král. 3,5. Eſth. 5,6.

23. Y * přiſáhl gj/ že začkoli proſyti budeš dám tobě/ by pak bylo až do polowice králowſtwj mého. * Eſth. 5,3.

24. Ona pak wyſſedſſi, řekla mateři ſwé; Zač budu proſyti? A ona řekla: Za hlawu * Jana Křtitele.
* 1 Král. 21,7. Zgew. 17,6.

25. A wſſedſſi hned s * chwátánjm k králi/ proſyla řkucy: Chcy aby mi dal hned na miſe hlawu Jana Křtitele.
* Řim. 3,15.

26. Král pak zarmautiw ſe welmi, pro * přiſahu/ a pro ſpolu hodownjky, nechtěl gj oſkyſſeti. * 1 Sam. 25,22.
Přiſſt. 17,15. Jak. 2,10.

27. Protož Král ten * poſlaw hned kata, rozkázal přinesti hlawu Janowu.
* Mat. 14,10.

28. A on odſſed, ſtal geg w žaláři/ a přinesl hlawu geho na miſe/ a dal gi děwečce/ a děwečka dala gi mateři swé.

29. Tedy oſlyſſewſſe * to Wčedlnjcy geho/ přiſſli, a wzali tělo geho, a pochowali ge w hrobě:] * Mat. 14,12.

30. Tehdy * sſſedſſe ſe Apoſtolé k Gežiſſowi, zwěſtowali gemu wſſecko/ y to co činili, y co wčili. * Mat. 14,13. Luk. 9,10.

31. Y řekl gim: Podte wy ſami obzwláſſtně na puſté miſto/ a odpočiňte maličko. Nebo bylo množſtwj těch kteřjž přicházeli a odcházeli: tak že * ani k gjdlu chwile neměli. * Mark. 3,20.

32. Y * plawili ſe na lodj/ na puſté miſto ſaukromj: * Mat. 14,13.
Luk. 9,10. Jan. 6,1.

33. A widauce ge zástupowé, že gdau prvé/ poznali geg mnozý: y zběhli ſe tam ze wſſech měſt pěſſky/ a předeſſli ge/ a ſhromáždili ſe k němu.

34. Tedy wyſſed Gežiš, wzřel zástup mnohý/ a * ſlitowalo mu ſe gich/ že byli gako † owce nemagjce paſtýře: Y počal ge ** wčiti mnohým wěcem.
* Mat. 9,36. k. 14,14. † Jzai. 13,14. Ger. 23,1. Ezech. 34,2. Zachar. 10,2. Mat. 10,6. ** Luk. 9,11.

35. A když ſe giž prodlilo, přiſtaupiwſſe k němu Wčedlnjcy geho, řekli: Puſtěť geſt toto miſto a giž ſe prodliło/

36. Propuſť ge/ ať gdauce do okolnjch weſnic a měſteček, nakaupj ſobě chleba: nebo nemagj coby gedli.

37. On pak odpowěděw, řekl gim: Deyte wy gim gjſti. Y řkau gemu: Gdauce kaupjme za * dwě ſtě groſſů chleba/ a dáme gim gjſti? * Jan. 6,7.

38. Y * dj gim; Kolik chlebů máte? gděte a zwězte. A když zwěděli, řekli: Pět, a dwě rybě. * Mat. 14,17.
Luk. 9,13. Jan. 6,5.9.

39. Y rozkázal gim/ aby ſe kázali poſaditi wſſechněm po haufjch na zelené trávě.

40. Y ſadili ſe rozdjlně, po ſtu a po padeſáti.

41. A wzaw těch * pět chlebů, a ty dwě rybě/ popatřiw do nebe, † dobrořečil, y lámal chleby/ a dal Wčedlnjkům swým/ aby kladli před ně: a dwě rybě rozdělil mezy wſſecky. * Mat. 14,19.
k. 15,36. k. 26,26. † 1 Sam. 9,13.

42. Y * gedli wſſickni/ a naſyceni ſau. * Mark. 8,8. 2 Král. 4,44. Jan. 6,12.

43. Potom ſebrali drobtů, dwanácte koſſů plných, y z ryb.

44. A bylo těch kteřjž gedli ty chleby, okolo pět tiſyců mužů.

45. A hned * přinutil Wčedlnjky swé aby wſtaupili na lodj/ a předeſſli geg přes moře k Betſaidě/ ažby on propuſtil zástup. * Mat. 14,22. Jan. 6,16.

46. A propuſtiw ge/ * ſſel na horu aby ſe modlil. * Luk. 6,12. k. 9,18.

47. A když byl * wečer, byla lodj v proſřed moře/ a on ſám na zemi.
* Mat. 14,23.24. Jan. 6,17.

48. A widěl ge a bil ſe s těžkoſtj pławili: (Nebo byl wjtr odporný gim.) A při * čtwrtém bděnj nočnjm, přiſſel k nim, chodě po moři/ a chtěl gich pominauti. * Mat. 14,25.

49. Oni pak vzřewsse geg, an chodj po moři, domnjwali se, žeby * obluda byla, y zkřikli: * Mat. 14,26. Luk. 24,37.

50. (Nebo geg wssickni widěli, a zstrassili se.) Ale hned * promluwil k nim/ a řekl gim: **Daufeytež, gát gsem, nebogte se!** * Pjseň Sak. 5,16.

Mat. 14, 27. Jan. 6/20.

51. Y wstaupil k nim na kodj: a * utisšik se wjtr: a (oni) mnohem wjce sami w sobě se děsyli a diwili.

* Mark. 4, 39.

52. Nebo nerozumněli z strany chlebů: byko zagistě srdce gegich zhrubko.

53. * A přepkawiwsse se, přissli do země Genezaretské/ a tu kodj přistawili.

* Mat. 14, 34. Jan. 6, 25.

54. A když wyssli z kodj/ hned geg pozuali:

55. A běhagjce po wssj kragině té, * počali na kožcých nosyti nemocné/ kdežkoli vslyssseli o něm žeby byk. * Mat. 4, 25. k. 9, 2. k. 14, 35. Skutc. 5, 15. Žid. 6, 10.

56. A kamžkoli wcházel, do městeček neb do měst/ neb do wsý/ na vlicech kladli neduživé/ a prosyli ho, aby se aspoň podokka raucha geho dotkli: a kolikož gich koli se geho * dotkko, vzdraweni byli.

* Mat. 9, 20. k. 14, 36. Mark. 5, 27. 28.

Kapitola VII.

Co člověka posskwrňuge. 24. deera ženy pohanské vzdrawena. 31. též hluchý a zagikawý.

1. * Sessli se k němu Faryzeowé/ a někteřj z Zákonnjků/ kteřjž byli sšli z Geruzaléma: * Mat. 15, 1.

2. A vzřewsse některé z Wědlnjků geho * obecnýma rukama (to gest newmytýma) gjsti chleby, † reptali o to.

* Luk. 11, 38. † Mat. 7, 5.

3. Nebo Faryzeowé, y wssickni Židé/ negedj, leč by ruce * vmyli/ držjce vstanowenj Starssjch. * Luk. 11, 38. Jan. 18, 28.

4. A po trhu negedj, leč se vmygj: A giné mnohé wěcy gsau, kteřjž přigali, aby ge zachowáwali: (gako) vmýwánj kosljků, ženydljků, a medenic, y stolů.

5. Potom otázali se ho Faryzeowé a Zákonnjcy: Proč Wědlnjcy twogi nezachowáwagj vstanowenj Starssjch/ ale newmytýma rukama gedj chléb?

6. On pak odpowěděw, řekl gim; * Dobře prorokowal Jzaiáš, o wás pokrytcých, gakož psáno gest; * **Lid tento rty mne † ctj/ srdce pak gegich daleko gest odemne.** * Jzai. 29, 13.

† Ezech. 33, 31. Mat. 15, 8.

7. **Ale nadarmo† mne ctj/ učjce * učenj a vstanowenj lidská.**

* Mat. 15, 9. Kol. 2, 18. 20. Tyt. 1, 14.

8. Nebo opustiwsse * přikázanj Božj, držjte vstanowenj lidská/ vmýwánj žeydljků a kosljků: a giné wěcy mnohé těm podobné činjte. * Mat. 15, 2. k. 23, 25. 26.

9. Y prawil gim: Čistě wy russjte Přikázanj Božj/ abysste vstanowenj swá zachowali.

10. Nebo Mogjjš powěděl; * **Cti otce swého y matku swau: † a kdožby zlořečil otcy neb mateři/ at smrtj vmře.** * Exod. 20, 12. Deut. 5, 16.

Mat. 15, 4. Efezk. 6, 2. † Exod. 21, 17. Leu. 20, 9. Deut. 27, 16. Přísl. 20, 20.

11. Ale wy * prawjte: Rekkliby člowěk otcy neb mateři: Korban! (totiž dar gest to) čjmžby tobě odemne pomoženo býti mohlo: * Mat. 15, 5.

12. A nedopustjte mu nic wjce učiniti Otcy swému, neb mateři swé:

13. Russjce * slowo Božj vstanowenjm swým/ kteréž ste vstanowili: a mnohé těm podobné wěcy činjte.

* Mat. 15, 6. 1 Tym. 4, 3.

14. Y swolaw * wssecken zástup, prawil gim: Slyssste mne wssickni, a rozumějte! * Mat. 15, 10. sqq.

15. * **Nic nenj z zewnitřku wcházegjcýho do člowěka, což by geg poskwrniti mohlo: ale to což pochází z něho, tot gest, což poskwrňuge člowěka.** * Skutc. 10, 15. Rjm. 14, 17. 20. Tyt. 1, 15. 1 Kor. 6, 12. 13. k. 10, 25. 1 Tym. 4, 4.

16. Máli kdo * wssj k slyssenj, slyš! * Mat. 11, 15. k. 13, 9. Mark. 4, 19.

17. A když wssek do domu od zástupu/ tázali se ho * Wědlnjcy geho o tom podobenstwj. * Mat. 15, 15.

18. Y řekl gim: Tak ste y wy nerozumnj? Což nerozumjte, že wssecko což z zewnitřku do člowěka wcházý/ nemůže ho posskwrniti.

19. Nebo newcházý w srdce geho/ ale w břicho: a potom wen wycházý, čistěcy wsseliké pokrmy.

20. Prawil pak; Že to což pochází * z člowěka, to posskwrňuge člowěka.

* Mat. 15, 18. Jak. 3, 6.

21. Ne-

21. Nebo * z wnitřku z srdce lidského zlá myssleni pocházegj / cyzolożstwa, smilstwa, wraždy, * Přjsl.6,14.
Ger. 17,9. Gen. 6,5. k.8,21. Mat.15,19.

22. Krádeże, lakomstwj, nesslechetnosti, lest, nestydatost, * oko zlé, rauhánj, pycha, bláznowstwj:
* Mat.20,15. k. 6,23.

23. Wssecky tyto zlé wěcy pocházegj z wnitřku / a posskwrnugj člowěka.

24. A wstaw * odtud, odssel do končin Tyru a Sydónu / a wssed do domu, nechtěl aby kdo wěděl: ale † nemohl se tagiti. * Mat.15,21.
† Mat.5,14. Jan. 1,9.10.

25. Nebo vslyssewssi o něm žena, gegiž dcerka měla ducha nečistého, přissla a padla k nohám geho.

26. (Byla pak ta žena Pohanka / Syrofenytská rodem:) y * prosyla ho, aby dábelstwj wywrhl z gegj dcery.
* Žal. 50,15.

27. Ale Gežjš řekl gi: * Nech ať se prwé nasytj ditky: nebť nenj skussné wzýti chléb † dětem / a wrcy sstěňatům.
* Mat.15,26. † Skutc.3,25. k.13,26.46.

28. A ona odpowěděla, a řekla mu: Owssem Pane! nebo * y sstěňátka gedj pod stolem drobty synů. * Efezk. 2,11.

29. Y řekl gj: Pro tu * řeč, gdi / wyssloť gest dábelstwj z twé dcery.
* Mat.8,8.13. k.15,28. Mark.9,24. Skutc. 3,16.

30. Y odssedssi do domu swého / nalezla děwečku ana leží na loži / a dábelstwj z nj wyssło.

(XII. Neděle po S. Trogicy.)

31. TEdy wyssed zase z končin Tyrských a Sydonských / přissel k * moři Galileyskému, prostředkem kragin desyti měst. * Mat. 15,29.

32. Y přiwedli * gemu hluchého a zagikawého: a prosyli ho aby na něg † ruku wzložil. * Mat. 9,32.
Luk. 11,14. † Luk. 13,13.

33. A pogaw geg saukromj wen z zástupu, wložil prsty swé w wssi geho / a * plinuw, dotekl se gazyka geho.
* Mark.8,23. Jan.9,6.

34. A wzezřew * k nebi, wzdechl / a řekl gemu: Efata, to gest, otewři se.
* Jan. 11,41. k. 17,1.

35. A hned * otewřjny sau wssi geho / a rozwázán gest swazek gazyka geho / y mluwil prawě. * Izai. 35,6.

36. Y přikázal * gim / aby žádnému neprawili: Ale gakžkoli on gim přikazowal, oni mnohem wjce ohlassowali.
* Mat.8,4. k.9,30. Mark.5,43.

37. A přewelmi se diwili, řkauce: Dobře * wssecky wěcy činil / y hluchým rozkázal slyssetj / y němým mluwiti.] * Gen.1,31. Syr.39,21.22. Mat.15,31. Luk.23,41.

Kapitola VIII.

O sedmi chlebjch. 11. znamenj s nebe. 15. Wýstraha od kwasu. 22. Slepý wzdrawen. 27. Co o Pánu, kteřj smyslili. 33. Petr zahanben. 34. Co gest za Krystem gjti.

(VII. Neděle po S. Trogicy.)

1. WTěch * dnech když welmi weliký zástup byl / a neměli coby gedli / * swolaw Gežjš Wědlnjky swé, řekl gim: * Mat. 15,32.

2. Ljtost * mám nad zástupy: nebo gižť tři dni trwagj semnau, a nemagj coby gedli. * Mark. 6,34.

3. A rozpustjmli ge lačné do domů gegich, zhynau na cestě: nebo někteřj z nich zdaleka přissli.

4. Odpowěděli mu Wědlnjcy geho: Y odkud * bude mocy kdo tyto nakrmiti chleby zde na pausšti? * Num.11,22. Žal. 78,19.

5. Y otázal se gich; Kolik máte chlebů? A oni řekli: Sedm.

6. Y kázal zástupu posaditi se na zemi: a * wzaw těch sedm chlebů, djky učiniw, lámal a dáwal Wědlnjkům swým aby předkládali: y kladli před zástup.
* Mark. 6,41.

7. A měli rybiček maličko / gichž požehnaw, kázal y ty před ně kłásti.

8. Y gedli * a nasyceni sau: a sebrali což pozustalo drobtů sedm košů.
* 2 Král. 4,44. Jan. 6,12.

9. Těch pak kteřjž gedli, bylo okolo čtyř tisjců: y propustil ge:]

10. Potom hned wstaupiw na * lodj s Wědlnjky swými, přeplawil se do kragin Dalmanutských. * Mat.15,39.

11. Y wyssli Faryzeowé / a počali se s nim hádati / hledagjce * od něho znamenj s nebe / pokaussegjce ho. * Mat.12,38. k.16,1. Jan. 6,30.

12. A on wzdech * duchem swým, dj: Co pokolenj toto znamenj hledá? Amen prawjm wám; † Nebude dáno znamenj pokolenj tomuto. * Mark. 3,5. Luk.19,41. † Luk.11,29. k.23,8. 1 Kor.1,22.

13. A opustiw ge/ wstaupil zase na lo-
dj/ y plawil se dále.

14. Y * zapomenuli s sebau wzýti
chlebů: a neměli než geden chléb sebau
na lodj. * Mat.16, 5. sqq.

15. Tedy přikazowal gim, řka: *
Wizte, a pilně se sstrěte kwasu Faryzey-
skeho, a kwasu Heródesowa.
* Luk.12/1. Mat.16/6. 1 Kor.5/6. 1 Thes.5/21.

16. Y přemyssłowali řkauce geden k
druhému; Chleba nemáme.

17. A znage to Gežíš, řekł gim: Co
přemyssługete o tom, že chleba nemáte?
*gesstě neznáte, ani nerozumjte? gesstě
máte † oslepené swé srdce?
* Mark.6/52. † Mark. 3/5.

18. Oči * magjce, newidjte? a yssi
magjce, neslyssjte? a nepomnjte?
* Izai. 6/ 9.

19. Že sem * pět chlebů lámal mezy
pět tisýců/ kolik ste plných kossů drobtů
sebrali? Řekli gemu: Dwanácte.
* Luk.9/13. Jan.6/9.13. Mat.14/19. Mark.6/37.sqq

20. A když také sedm * chlebů mezy čty-
ři tisýce / kolikste plných kossů drobtů
wzali? Y řkau gemu; Sedm.
* Wyš. w. 6. Mat.15/34.

21. Y řekł gim: Kterakž nerozumjte?

22. Y přissel do Betsaidy/a přiwedli
k němu slepého/ prossýce ho, aby se ho do-
tekł:

23. Y * wzaw toho slepého za ruku,
wywedł geg wen z městečka: a plinuw
na oči geho, a wložiw na něg ruce, otá-
zal se ho, widěkliby co.
* Mark.7/32.33. Jan. 9/6.

24. A on pohleděw zhůru, řekł; Zna-
menám lidi: nebo widjm, že chodj gako
stromowé.

25. Potom opět wložił ruce na oči
geho/a kázal mu hleděti zhůru: y wzdra-
wen gest / tak že y zdaleka gasně widěł
wssecky.

26. Y odeslał geg do domu geho,
řka; Aniž do toho městečka choď / aniž
komu z městečka * praw.
* Mat.9/30. Mark.7/36.

27. Tedy * wyssel Gežíš a Wědlnjcy
geho do městeček Cezaree Filipowy: A
na cestě tázal se Wědlnjků swých, řka
gim: Kým mne prawj býti lidé?
* Mat.16/13. Luk.9/18.

28. Kteržj odpowědeli: * Janem
Křtitelem: a ginj Eliássem: ginj pak
gednjm z Proroků. * Mark.14/2.

29. Tedy on řekł gim; Wy pak kým
mne býti prawjte? Odpowědew Petr,
řekł gemu: * Ty gsy Kryssus.
* Mat.16/16. Jan.6/69.

30. Y přikázal gim * s pohrůžkau/
aby o něm žádnému neprawili.
* Mat. 16/ 20.

31. Y počal wčiti ge/ že * Syn čkowě-
ka musý mnoho trpěti/a potupen bý-
ti od Starssích, a Biskupů, a Zákon-
njků/ a zabit býti: a we třech dnech
zmrtwých wstáti: * Mat.16/21.
Mark.9/31. k.10/33. Luk. 9/22. k.24/7.26.

32. A zgewně to skowo mluwił. Pro-
tož chytiw * geg Petr, počal mu domlau-
wati. * Mat. 16, 22.

33. Kterýžto obrátiw se, a pohleděw
na Wědlnjky swé, přimluwił Petrowi,
řka: Gdiž za * mnau Satane! nebo ne-
chápáš co gest Božjho/ ale co lidského.
* 2 Sam. 19/22.

34. A swolaw zástup s wědlnjky swý-
mi, řekł gim: * Chceli kdo za mnau
přigjti/ zapři sebe sám/ a wezmi křjž
swůg/ a následůg mne.
* Mat.10/38. k.16/24. Luk.9/23. k.14/27.
Jan. 12/26.

35. Nebo chtěkliby kdo dussi swau *
zachowati, ztratjt gi: pakliby kdo ztratił
dussi swau pro mne a pro Ewangelium,
tent gi zachowá. * Mat.10/39. k.16/25.
Luk.9/24. k.17/33. Jan. 12/25.

36. Nebo * co prospěge čkowěku, by
wssecken swět zýskał / a swé dussi sskodu
učinił: * Mat.16/26.

37. A neb gakau dá čkowěk * odměnu
za dussi swau? * Žak.49/9.

38. Nebo kdožby se koli * za mne
styděł, a za má slowa, w tomto po-
kolenj cyzokožném a hřissném/ y Syn
čkowěka styděti se bude za něg, když
přigde w slawě Otce swého s Angely
swatými. * Mat.10/32.33. Luk.9/26.
k.12/8.9. Rim.1/16. 2 Tym.2/12. 1 Jan. 2/23.

Kapitola IX.

Proměnil se Pán. 13. Báhelnjka wzdrawil. 29. smrt swau y wzkřissenj předpowěděl. 34. Wědlnjky sro-
wnal. 41. a k wystříhánj se pohorssenj napomenul.

1. Y Prawił gim: * Amen prawjm
wám/ žeť gsau někteřj z stogjcých
tuto, kteřjž neokusý smrti/ až y wzěj krá-
lowstwj Božj přicházegjcý w mocy.
* Mat.16/28. Luk.9/17. Jan.21/23.

2. A po sstesti dnech * pogal Gežíš
Petra, a Jakuba, a Jana/ y wwedł ge na
horu wysokau saukromj samy: a promě-
nil se před nimi. * Mat. 17/1. Luk.9/28.

3. A

3. A wčineno geſt raucho geho ſtkwaucý/* a býlé welmi, gako ſnih/ geſſto tak býlého bělič na zemi wčiniti nemůže.
* Mat. 28/3.

4. Y vzřeli * Eliáſſe s Mogžiſſem/ ani s Gežiſſem mkuwj. * Mat.17/3.

5. A odpowěděw Petr, řekl Gežiſſowi: Miſtře, * dobřé geſt nám tuto býti: protož vdělejme tři ſtánky/ tobě geden, Mogžiſſowi geden, a Eliáſſowi geden.
* 2 Kral. 2/ 19.

6. Nebo newěděl * co mkuwj: byli zagiſté přeſtraſſeni. * Žal. 126/1.

7. Y ſtal ſe obłak zaſtěnugjcý ge:a přiſſel hłas z obłaku, řkaucý: * Tentoť geſt ten Syn můg miłý: geho poſłauchegte. * Deut.18/19. Žal.2/6.
Izai.42/1. Mat. 3/17. k. 17/5. Mark.1/11. Luk.3/22. k.9/35. 2 Petr.1/17. Koloſ. 1/13.

8. A hned obezřewſſe ſe, žádného wjc newiděli/ než ſamého Gežiſſe s ſebau.

9. A když s * ſtupowali s hory, přikázał gim/ aby toho žádnému newyprawowali co widěli/než až Syn čłowěka zmrtwých wſtane. * Mat.17/9. Luk.9/36.

10. Y zachowali tu wěc v ſebe/ tjžice mezy ſebau, coby to było, zmrtwých wſtáti?

11. Y otázali * ſe ho řkauce: Což to pak Zákonnjcy prawj/ † že Eliáš muſý přigjti prwé? * Mat.11/14.
† Mal.4/5. Luk. 1/17.

12. On pak odpowěděw řekł gim; Eliáš přigda nepprwé, naprawj wſſecky wěcy: * a gakož pſáno geſt o Synu čłowěka/ že (muſý) mnoho trpěti/ a za nic pokožen býti. * Izai. 53/3.4.
Dan.9/26. Žal.22/7.8.

13. Ale * prawjm wám/ že y Eliáš přiſſel/y učinili mu což chtěli: gakož pſáno geſt o něm. * Mat.11/14.
k. 17/10. ſeqq. Luk. 1/17.

14. Tedy * prijſſed k Wědlnjkům, vzřel zástup weliký około nich/ a Zákonnjky an ſe hádagj s nimi. * Luk.9/37.

15. A hned wſſecken zástup vzřew geg, vlekli ſe: a zběhſſe ſe, přiwjtali ho.

16. Y otázał ſe Zákonnjků; Co ſe hádáte ſpoku?

17. A odpowjdage geden z zástupu řekł: * Miſtře, přiwedł ſem ſyna swého k tobě, kterýž má ducha němého.
* Mat. 17/14. Luk.9/38.

18. Ten kdyžkoli geg pochopj/ * łomcuge gim, a (on) ſe ſlinj, a ſkřipj zubami ſwými, a ſchnie: y řekł ſem Wědlnjkům twým, aby geg wywrhli/ ale nemohli. * wers. 20.

19. A on odpowjdage gemu, řekł: * O národe newěrný: ale dokudž s wámi budu? a dokudž wás trpěti budu? přiwedte geg ke mně. * Mat.17/17.

20. Y přiwedli ho k němu: A gakž geg vzřekł, hned nim duch * łomcował/ a padna na zemi, válel ſe a ſlinił.
* Mark. 1/ 26.

21. Y otázał ſe otce geho; Dáwnoli ſe gemu to ſtało? A on řekł: Od dětinſtwj:

22. A často gim metał y na oheň y do wody/ aby geg zahubił. Ale můžeſſli co, ſpomoz nám, ſlituge ſe nad námi.

23. A Gežiš řekł gemu: Můžeſſli tomu wěřiti: * wſſeckoť geſt možné wěrjcýmu. * Mat.17/20.
k.21/21. Luk.17/6. Filip.4/13.

24. A y hned zwoław otec mládence toho s ſlzami, řekł: * Wěrjm Pane! ſpomoz nedowěře mé.
* Mark.4/40. k.7/29. Luk.17/5.

25. Vzřew pak Gežiš že ſe zbjhá zástup/ přimkuwił duchu tomu nečiſtému, řka gemu: Duchu němý a hłuchý/gá tobě přikazugi, wygdi z něho/ a newcházey wjce do něho.

26. Tedy křiče, a welmi gim łomcuge, wyſſeł: y učinen geſt gako mrtwý/ tak že mnozý prawili, že vmřeł:

27. Ale Gežiš vgaw geg za ruku, pozdwihł ho/ y wſtał.

28. A když * wſſeł do domu/ wědlnjcy geho otázali ſe ho ſaukromj; Proč ſme my ho nemohli wywrcy?
* Mat. 17/19.

29. Y řekł gim: * Toto pokolenj nigakž nemůž wygjti, gedině ſkrze modlitbu a půſt. * Jan. 16/24. 1 Jan.5/14.

30. A gdauce odtud, ſłi ſpołu ſkrze Galilei: ale nechtěł aby kdo wěděł.

31. Nebo učił wědlnjky ſwé, a prawił gim: Že Syn * čłowěka dán bude w ruce lidſké/ a zamordugjť geg: ale zamordowán gſa, třetjho dne zmrtwých wſtane. * Mat.16/21. k.17/22. Mark. 8/31. Luk. 9/22. k.18/31. k.24/7.

32. Oni pak * nefrozumněli tomu powědenj/a wſſak oſtýchali ſe ho otázati.
* Luk.18/34.

33. Y přissel do Kafarnaum/a w domě byw, otázal se gich: Co ste na cestě mezy sebau rozgjmali?

34. Ale oni mlčeli: Nebo hádali se byli na cestě mezy sebau/kdoby * z nich byl wětssj. * Mat. 18,1.
Luk. 9,46. k. 22,24.

35. A posadiw se, zawolal dwanácti/ a dj gim: * Chceli kdo prwnj býti/budeť ze wssech neyposlednèssj/a wssech služebnjk. * Mat.20,26. Mark.10,43.

36. A wzaw pacholátko, postawil ge w prostřed nich: a wzaw ge * na kolty, řekl gim; * Mark. 10,16.

37. * Kdožbykoli gedno z takowých pacholátek přigal we gménu mem/ mneť přigjmá: a kdožby mne koli přigal/nemneť přigjmá/ale toho, kterýž mne poslal. * Mat.10,40.
k. 18,5. Luk.9,48. Jan.13,20.

38. Y odpowěděl mu Jan, * řka: Mistře, widěli sme gednoho an we gménu twém † dábly wymjtá/ kterýž nechodj s námi: y bránili sme mu, proto že s námi nechodj.
* Num. 11,27.28. Luk. 9,49. † Mat.7,22.

39. Gežjš pak řekl: Nebraňtež mu: neboť * nenj žádného, kterýžby diwy činil we gménu mém/ aby mohl hned zle mluwiti o mně. * 1 Kor. 12,3.

40. Nebo * kdož nenj proti nám/ s námi ť gest. * Mat. 12,30.

41. * Kdožbykoli zagistě dal wám pjti čissi wody we gménu mém/ proto že gste Krystowi/ amen prawjm wám/ neztratjť nikoli odplaty swé. * Mat.10,42. k.25,40.

42. A kdožbykoli pohorssil gednoho * z těchto maličkých, wěřjcých we mne/ mnohemby mu lépe bylo/ aby byl zawěssen na hrdlo geho žernow mlýnský/ a wržen byl do moře.
* Mat. 18,6. Luk.17,1.2.

43. A horssíkaliby tě * ruka twá, ztni gi: lépeť gest tobě bezrukému wgjti do žiwota, nežli obě ruce magjcýmu, gjti do pekla, w ten oheň newhasytedlný:
* Deut. 13,6. Mat.5,30. k.18,8.

44. Kdež * čerw gegich newmjrá/ a oheň nehasne. * Izai. 66,24.

45. A pakli * noha twá horssíkaby tě, ztni gi: lépeť gest tobě kulhawému wgjti do žiwota/ nežli obě noze magjcýmu, wwržen býti do pekla/ w ten oheň newhasytedlný: * Mat.18,8.

46. Kdež čerw gegich newmjrá/a oheň nehasne.

47. Pakliby tě * oko twé horssílo, wykup ge: lépeť gest tobě gednookému wgjti do králowstwj Božjho/ nežli obě oči magjcýmu, wwržen býti do ohně pekelného: * Mat. 5,29.

48. Kdež čerw gegich newmjrá/a oheň nehasne.

49. Nebo každý ohněm bude solen/ a wsseliká * obět solj bude osolena.
* Leu. 2,13.

50. Dobrá gest * sůl: pakli sůl bude neslaná, čím gi osoljte? † Mějte sůl sami w sobě/ ** a pokog mějte mezy sebau. * Mat.5,13. Luk.14,34.
† Kol.4,6. Rim.12,18. ** Žid.12,14. Zach. 8,21.

Kapitola X.

Ženy propusstěnj, 13. ditek ode Pána přigjmánj/ 25. bohatých do nebe těžké wchazenj, 38. Slawy swěta žádostiwych wčedlnjků, pokoře powčenj, 46. a slepého w Gerycha wzdrawenj.

1. A Wstaw odtud, * přissel do končin Jůdských skrze kraginu za Jordánem ležjcý: y sessli se k němu zase zástupowé/ a gakž obyčeg měl, opět ge wčil. * Mat. 19,1.

2. Tedy přistaupiwsse Farizeowé, otázali se ho: * Skussili muži propustiti ženu? pokaussegjce ho. * Mat.19,3.

3. On pak odpowjdage řekl gim: Co wám přikázal Mogjjš?

4. Kterýž řekli: * Mogjjš dopustil ljstek rozkaučenj napsati, a propustiti.
* Deut. 24,1. Gen. 3,1. Mat.1,19. k. 5,31.

5. Y odpowěděw Gežjš, řekl gim: Pro twrdost srdce wasseho napsal wám to přikázanj.

6. * Ale od počátku stwořenj/muže a ženu učinil ge Bůh.
* Gen.1,27. k.5,2. Gyr. 17,3. Mat.19,4.

7. Protoť * opustj člowěk otce swého y matku/ a přjdržeti se bude ženy swé: * Gen.2,24. Efezk. 5,31.

8. Y budau ti dwa * gedno tělo: A tak giž negsau dwa/ ale gedno tělo.
* 1 Kor.6,16.

9. Protož což Bůh spogil, člowěk nerozlučug. * Mat.19,6.1 Kor.7,10.11.

10. A w domě opět Wčedlnjcy geho otázali se ho o též wěcy.

11. Y dj gim: * Kdožbykoli propustil manželku swau, a ginau pogal/ cyzoložj proti nj. * Mat. 5,32. k.19,9. Luk.16,18.

12. A

12. A gestliže by žena propustila muže swého, a za giného se wdala, cyzoložj.

13. Tedy * přinásseli k němu djtky, aby se gich dotýkal: ale Včedlnjcy přimkauwali tém, kterýž (ge) nesli.
* Mat. 19, 13. Luk. 18, 15.

14. To widěw Gežjš, nelibě to nesk, a řekl gim: Nechte * djtek gjti ke mně, a nebraňte gim: nebo takowýchť gest králowstwj Božj: * Mat. 19, 14.

15. Amen prawjm wám: Kdožbykoli nepřigal králowstwj Božjho * gako djtě, nikoliť do něho newegde.
* Mat. 18, 3. 1 Kor. 14, 20. 1 Petr. 2, 2.

16. A bera ge * na lokty swé, a wzkládage na ně ruce, požehnánj gim dáwal. * Mat. 19, 15. Mark. 9, 36.

17. Potom když wyssel na cestu, přiběhl geden, a poklekna před nim, otázal se ho; Mistře * dobrý, co wčinjm, abych žiwota wěčného dědičně dossel?
* Mat. 19, 16. Luk. 18, 18.

18. Y řekl mu Gežjš: Co * mne nazýwáš dobrým? † Žádný nenj dobrý než gediný Bůh.
* Jan. 5, 40. 41. 43. † Mat. 19, 17.

19. Přikázanj wjš, * Nezcyzoložjš, Nezabigeš, Nekradneš, Newydáš falessného swědectwj, Neoklamáš, Cti otce swého y matku.
* Exod. 20, 12. sqq. k. 21, 12. Deut. 5, 16. sqq. Rim. 13, 9.

20. A on odpowěděw řekl gemu: Mistře, toho wsseho sem ostřjhal od swé mládosti.

21. Tedy Gežjš pohleděw na něg, zamilowal ho, a řekl gemu: Gednohoť se nedostáwá: gdi, a cožkoli máš, prodey, a dey chudým: a budeš mjti * pokład w nebi: a pod, následug mne, wezma † křjž. * Mat. 6, 19. Luk. 12, 33. k. 16, 9.
1 Tym. 6, 17. 19. † Mat. 10, 38. k. 16, 24. Mark. 8, 34. Luk. 9, 23.

22. On pak, zarmautiw se pro to slowo, odssel truchliw gsa: nebo měl mnohá zbožj.

23. A pohleděw wůkol Gežjš, dj Včedlnjkům swým: Gak * nesnadně ti kterýž statky magj, wegdau do králowstwj Božjho. * Job. 31, 24.
Přísl. 11, 28. Mat. 19, 23. Luk. 18, 24. 1 Tym. 6, 17.

24. Tedy Včedlnjcy vžasli se nad těmi řečmi geho. Gežjš pak zase odpowěděw, dj gim: Synáčkowé, kterak nesnadné gest * daufagjcým w statek, do králowstwj Božjho wgjti.
* Žak. 62, 11.

25. Snáze * gest welbloudu střze gehelnj ucho progjti, nežli bohatému wgjti do králowstwj Božjho.
* Mat. 19, 24. Luk. 18, 25.

26. Oni pak mjce se děsyli, řkauce mezy sebau: Y kdož může spasen býti?

27. A pohleděw na ně Gežjš, dj: Wlidjť gest nemožné, ale ne y Boha: nebo * y Boha wssecko možné gest.
* Job. 42, 2. Ger. 32, 17. 27. Zach. 8, 6. Luk. 1, 37.

28. Y počal Petr mluwiti k němu: Ay, my opustili sme * wssecko, a sšli sme za tebau. * Mat. 4, 20.
k. 19, 27. Luk. 5, 11. k. 18, 28.

29. Odpowěděw pak Gežjš řekl: Amen prawjm wám, žádného nenj gesstoby opustil dům, neb bratřj, neb sestry, neb otce, neb matku, neb manželku, neb djtky, neb rolj, pro mne, a pro Ewangelium,

30. Aby newzal stokrát tolik nynj w času tomto, domů, a bratrů, a sester, a matek, a djtek, a rolj, s protiwenstwjm, a w budaucým wěku žiwot wěčný.

31. Mnozjť pak * prwnj, budau posledni: a poslednj prwnj. * Mat. 19, 30.
k. 20, 16. Luk. 13, 30.

32. Byli pak na cestě, gdauce * do Geruzaléma: a Gežjš sel napřed, y byli předessli: a gdauce za nim báli se. Tedy pogaw opět dwanácte, počal gim prawiti, co se gemu má státi,
* Mat. 20, 17. Luk. 18, 31.

33. (Rka:) * Ay wstupugeme do Geruzaléma, a Syn člowěka wydán bude Biskupům a Zákonnjkům: y odsaudj geg na smrt, a wydadj geg Pohanům: * Mat. 16, 21. k. 17, 22.
Mark. 8, 31. k. 9, 31. Luk. 9, 22. k. 24, 7. Jan. 18, 32.

34. Kterjžto posmjwati se budau gemu, a wbičugj ho, a wplugj y zabigj geg: ale třetjho dne zmrtwých wstane.

35. Tedy * přistaupili k nemu Jakub a Jan synowé Zebedeowi, řkauce: Mistře, chceme, zaěbychomkoli prosyli tebe, aby wčinil nám. * Mat. 20, 20.

36. On pak řekl gim: Co chcete abych wám wčinil?

37. Y řekli gemu: Dey nám abychom geden na prawicy twé, a druhý na lewicy twé seděli w slawě twé.

38. Gežíš pak řekl gim: *newjte zač prosyte! můžeteli pjti kalich, kterýž gá pigi/ a † křtiti se křtem, kterýmž gá se křtjm?
*Mat.20/22. Rjm.8/26. † Luk. 12/50.

39. A oni řekli gemu; Můžeme! Gežíš pak řekl gim; Kalich zagisté kterýž gá pigi, pjti budete/ a křtem kterýmž gá se křtjm, křtěni budete:

40. Ale seděti na prawicy mé, neb na lewicy mé/ nenjt má wěc dáti: ale kterýmž * připraweno gest. * Mat.25/34.

41. A vslyssawsse to deset, *počali se hněwati na Jakuba a na Jana,
*Mat.20/24. Luk.22/25. sq.

42. Ale Gežíš powolaw gich, řekl gim: *Wjte, že ti kteřjž sobě zalibugj wládnauti nad národy, panugjt nad nimi: a kteřjž welicý v nich gsau, moc prowozugj nad nimi:
*Mat.20/25. Luk. 22/25.

43. Netakť bude mezy wámi: ale kdožkoli chtěkby mezy wámi býti welikým/ budiž wás služebnjk:

44. A kdožkoli *z wás chtěkby býti přednj/ budiž služebnjk wssech.
*Mark.9/35. 1 Petr.5/3.

45. Nebo *y Syn člowěka nepřišel aby mu služili/ ale † aby služil/a aby dal** duši swau na wykaupenj †† za mnohé. * Mat.20/28.
† Jan. 13/14. Filip.2/7. ** Efezk.1/7. Kol.1/14. 1 Tym.2/6. Tyt.2/14. †† Izai. 53/10. Dan.9/24.

46. Tedy přišli *do Gerycho/ a když wycházek on z Gerycha, y Wědlnjcy geho, a zástup mnohý/ Tymeů syn Bartymeus slepý seděl podlé cesty, žebře.
*Mat.20/29. Luk.18/35.

47. A když vslyssel žeby byl Gežíš Nazaretský, počal wolati, a řjci: Gežíssi synu Dawidů, smilug *se nademnau! *Luk.17/13.

48. Y přimkauwali mu mnozý, aby mlčel: ale on mnohem wjce wolal: Synu Dawidů, smilug se na denmau!

49. Tedy zastawiw se Gežíš, kázal ho zawolati: y zawolali toho slepého, řkauce gemu: Dobré mysli bud, wstaň/ wolá tě.

50. On pak powrh plášť swůg/ a zchopiw se, šel k Gežíssowi.

51. Y odpowěděw Gežíš, dj gemu: Co chceš ať činjm? A slepý řekl gemu: Mistře, *ať widjm! *Mat.20/33.

52. Tedy Gežíš řekl gemu: Gdi, *wjra twá tě vzdrawila! A hned prohlédl/ a šel cestau za Gežíssem.
*Mat.9/22. Mark.5/34.

Kapitola XI.

Pán gde na Oslátku. 12. Fiku zlokečil. 15. Chrám wyčistil. 22. Kwěre a modlitbě napomenul. 29. Otázku faryzeů opatrně zawrhl.

1. A *když se přibližili k Geruzalému a Betfagi y Betany při hoře Oliwetské, poslal † dwa z Wědlnjků swých/ *Mat.21/1.
Luk. 19/29. † Mat. 11/2.

2. A řekl gim: Gděte do městečka kteréž proti wám gest: a hned wegdauce tam, naleznete oslátko přiwázané/ na kterémž nižádný z lidj neseděl: odwjžjce přiwedte.

3. A řekl-liby wám kdo/Co to činjte? Rcete: Že ho Pán potřebuge: a hned ge posle sem.

4. Y odessli/ a nalezli oslátko přiwázané wně v dwerj na rozcestj: y odwázali ge.

5. Tedy některj z těch, kteřjž tu stáli, řekli gim: Co činjte odwazugjce oslátko?

6. Oni pak řekli gim, gakož byl přikázal Gežíš: Y nechali gich.

7. Protož přiwedli *oslátko k Gežíssowi/ a wložili na ně † raucha swá: y wsedl na ně. * Jan.12/14. † 2 Král.9/13.

8. Mnozý pak stkali raucha swá na cestě: a ginj ratolesti sekali z stromů/ a metali na cestu.

9. A kteřjž napřed sli/y ti kteřjž za nim sli/ wolali, řkauce; Hosanna, *požehnaný kterýž se béře we gménu Páně!
*Zal.118/25.26. Mat.21/9. L.23/39.

10. Požehnané králowstwj otce nasseho Dawida: kteréž přissto we gménu Páně: Hosanna na wýssostech!

11. Y *wssel do Geruzaléma Gežíš, y do Chrámu: a spatřiw tu wssecko, když giž byla wečerní hodina, wyssel do Betany se dwanácti.
*Mat.21/12. Luk.19/45. Jan.2/14.

12. A *druhého dne když wycházel z Betany, zlačněl. *Mat.21/18.

13. A

13. A vzřew zdaleka fyk an má lyſtj/ſſek zdaby co nalezł na něm. A kdyż přiſſel k němu/ nic nenalezł kromě * lyſtj: nebo nebył čas fykú. * Luk.13,6.

14. Tedy odpowěděw Gežjš řekł gemu: Giż wjce na wěky nižádný z tebe owoce negez: a ſłyſſeli to Wčedlnjcy geho.

15. Y přiſſli do Geruzaléma: *a wſſed Gežjš do Chrámu, počał wymjtati ty, ktěrjż prodáwali a kupowali w Chrámě/ a ſtoły penězoměnců, a ſtolice prodáwagjcých holubu, přewracel.

*Mat.21,12. Luk.19,45. Jan.2,14.

16. A nedopuſtił, aby kdo nádobu neſł ſkrze Chrám.

17. Y učił (ge,) řka gim: Zdaliż nenj * pſáno/ że dům mũg, dům modlitby ſlauti bude, v wſſech národů? wy pak učiniliſte geg peleſj † lotrů.

*1 Král.8,10. Izai.56,7. † Ger.7,11.

18. Słyſſeli * pak to Zákonnjcy y Biſkupowé/ a hledali, kterakby geg zahubili: nebo ſe ho báli/ proto, że wſſecken zástup † diwił ſe učenj geho.

*Luk. 19,47.48. Jan.7,19. † Mat.7,28.

19. A kdyż był * wečer, wyſſel z města. *Mat.21,17.

20. A gdance ráno * vzřeli ten fyk an vſechł z kořene: *Mat.21,20.

21. Tedy zpomenuw Petr, řekł gemu: Mistře, ay ten fyk kterémuż ſy zkořečił, vſechł.

22. Y odpowěděw Gežjš, řekł gim: Mějte * wjru Božj. *Mark.4,40.

23. Nebo, amen prawjm wám: że kdożbykoli řekł * hoře této/ zdwihni ſe, a wrz ſebau do moře/ a † nepochybowałby w ſrdcy ſwém/ ale wěřiłby, że ſe ſtane cožkoli dj/ ſtaneť ſe gemu tak, cožbykoli řekł. *Mat.17,20.

k.21,21. Luk.17,6. † Jak.1,6.

24. Protož prawjm wám: *začbyſſtekoli modlece ſe proſyli/ wěrte że wezmete: a ſtaneť ſe wám.

*Ger.29,12. Mat.7,7. k.21,22. Luk.11,9. Jan. 14,13. k.15,7. k.16,23. 24. 1 Jan.2,22. k.5,14. Jak.1,5.6.

25. A kdyż ſe poſtawjte k modlenj/ * odpauſſtegte, máteli co proti komu/ aby y Otec wáš nebeſký odpuſtił wám hřichy wáſſe. *Syr.28,2. Mat.5,23. k.6,14. k.18,19. Efez.4,32. Kol.3,13.

26. Nebo geſtliže wy neodpuſtjte/ani Otec wáš kterýż w nebeſých geſt, odpuſtj wám hřichů waſſich.

27. Y přiſſli zaſe do Geruzaléma: a kdyż on prochážel ſe w Chrámě/ *přiſtaupili k němu Biſkupowé a Zákonnjcy, a Starſſj: *Mat.21,23. Luk.20,1.

28. Y řekli gemu: *Gakau mocý to činjš? a kdo tobě dał tu takowau moc, aby tyto wěcy činił?

*Exod. 2,14. Skutc.4,7. k.7,27.

29. Tedy odpowjdage Gežjš, řekł gim: Otjžił ſe y gá wás na gednu wěc: odpowězte mi/ a powjm wám gakau mocý to činjm.

30. Křeſt Janů s nebeli był, čili z lidj? Odpowězte mi.

31. Y rozgjmali ſami mezy ſebau, řkauce: Djmeli, s nebe: djť, proč ſte tedy neuwěřili gemu?

32. Pakli djme, z lidj: *bogjme ſe lidu. Nebo wſſickni o Janowi ſmyſlili/ że prawě był Prorok.

*Mat. 14,5. Mark.6,20.

33. Y odpowěděwſſe, řekli Gežjſſowi: Newjme. A Gežjš odpowjdage, řekł gim: Aniž gá wám powjm, gakau mocý to činjm.

Kapitola XII.

Winnice pronagatá, 13. daň, 24. budaucý wzkřiſſenj, 28. neywětſſj přikázanj, 35. Kryſtus čj ſyn, 38. pýcha Zákonnjků, 41. metánj peněz do pokładnice.

1. TEdy počał gim mluwiti w podobenſtwjch: * Winnicy ſtjpił člowěk/ a opletł gi płotem/ a wkopał prez/ a vſtawił wěži/ a pronagał gi winařům: y odſſel na ceſtu: *Zak.80,9. Izai.5,1. Ger.2,21. Mat.21,33. Luk.20,9.

2. A kdyż toho čas był/ poſłał k winařům ſłużebnjka, aby od winařů wzał owoce z winnice.

3. Oni pak gawſſe geg zmrſkali ho/ a odeſkali prázdněho.

4. Y poſłał k nim zaſe giného ſłużebnjka: y toho též kamenowawſſe, ranili w hławu/ a odeſkali zohaweného.

5. Y poſłał opět giného: y toho zabili: a mnoho giných/ z nichž některé zmrſkali/ a giné zmordowali.

6. Gesstě pak mage gediného syna mi-
kého, y toho poslal k nim naposledy, řka:
* vstydnauť se syna mého.
* Mat.21,37.

7. Ale winaři řekli gedni k druhým:
Tentoť gest * dědic: podte, † zabjme geg/
a budeť násse dědictwj.
* Žak.2,8. † Gen.37,18. Mat.26,4. Jan.11,53.

8. Tedy gawsse geg, zabili ho/ a wy-
wrhli * wen z winnice. * Žid.13,12.

9. Což tedy včinj Pán winnice? Při-
gde, a zatratj winaře ty: a dá winnicy
giným.

10. Zdaliž ste Pisma toho nečtli? *
Kámen, kterýž zawrhli stawitelé/
ten včinèn gest hlawau vhlowau:
* Žak.118,22. Izai.28,16. k.8,14. Mat.21,42.
Luk.20,17. Skutc.4,11. Řim. 9,33. 1 Petr.
2,7. 1 Kor.3,11.

11. Ode Pána stalo se toto/ a gest di-
wné před očima nassima.

12. Y hledali ho gjti/ ale * báli se zá-
stupu: nebo poznali, že podobenstwj to
proti nim powěděl: A nechawsse ho/
odessli pryč. * Mat.14,5. Mark.11,32.

13. Potom * poslali k němu některé z
Faryzeů a Herodyánů/ aby geg pokapili
w řeči. * Mat. 22,15. Luk.20,20.

14. Kteřijžto přissedsse, řekli gemu:
Mistře/ wjme že gsy prawdomluwný/ a
nedbáš na žádného: nebo nepatřjš na
osobu lidskau/ ale w prawdě cestě Bož
wčjš: Skussili daň dáwati Cýsaři, čili
nic? dámeliž, čili nedáme?

15. On pak znage pokrytstwj gegich,
řekl gim: Co mne pokaussjte? přineste
mi penjz, ať pohledjm.

16. A oni podali. Tedy řekl gim:
Čj gest tento obraz a nápis? A oni řekli
mu; Cýsařů.

17. Y odpowěděw Gežjš řekl gim: *
Dáweytež tedy což gest Cýsařowa,
Cýsaři: a což gest Božjho, Bohu: Y
podiwili se tomu. * Exod.22,28.
Mat.17,25. k.22,20.22. Luk.20,25. Skutc. 23,5.
Řim.13,7. 1 Tym.2,2. Tyt.3,1. 1 Petr.2,13.

18. *Potom přissli k němu Saduceo-
wé, kteřjž prawj/ že nenj † zmrtwých
wstánj: Y otázali se ho, řkauce:
* Mat.22,23. Luk.20,27. † Skutc.23,6.8.

19. Mistře! * Mogžjš nám napsak/
kdyby čj bratr vmřel, a ostawil man-
želku/ a synúby neměl/ aby bratr geho
pogal manželku geho/ a wzbudil, sjmě
bratru swému. * Deut.25,5.

20. Y byko sedm bratrů: a prwnj
pogaw manželku a vmřew, nepozustawil
semene.

21. A druhý pogaw gi, také vmřel/
a aniž ten ostawil semene: a třetj to-
liké.

22. A tak gi pogako těch sedm/ a ne-
zustawili semene: neyposléze pak po
wssech vmřela y ta žena.

23. Protož při wzkřjssenj, když zmr-
twých wstanau, čj z těch bude man-
želka? nebo gich sedm mělo gi za man-
želku.

24. A odpowjdage Gežjš, řekl gim:
Zdaliž ne proto blaudjte/ že neznáte Pj-
sem, ani mocy Božj?

25. Nebo když * wstanau zmrtwých/
nebudau se ženiti, ani wdáwati: ale bu-
dau gako Angelé nebesstj.
* Mat.22,30. Luk. 20,35.36. 1 Jan.3,2.

26. O mrtwých pak, že magj wstáti/
zdalizsste nečtli w knize Mogžjssowé/ kte-
rak we kři promluwil k němu Bůh, * řka:
Gá gsem † Bůh Abrahamů, a Bůh Ja-
žáků, a Bůh Jákobů?
* Exod.3,6. † Exod.4,5. 1 Král. 18,36. Mat. 22,
31.32. Luk.20,37. Skutc.7,32. Žid. 11,19.

27. Nenjt Bůh mrtwých/ ale Bůh
živých: Protož wy welmi blaudjte.

28. Tedy * přistaupil geden z Záko-
njků/ slyssew ge spoku se hádagjcý/ a wi-
da že gim dobře odpowěděl, otázal se ho:
Které gest přikázanj prwnj ze wssech?
* Mat.22,35. Luk. 10,25. k.20,39.

29. A Gežjš odpowěděl gemu/ že pr-
wnj ze wssech přikázanj gest: Slyš *
Izraeli/ Pán Bůh nás, Pán geden
gest: * Deut.6,4.5. k.10,17.
Izai. 41,4. k.48,12. Malach.2,10. 1 Kor.8,4.
k.12,5. Gal.3,2. Efezk.4,5. 1 Tym.2,5.

30. Protož milowati budeš Pána
Boha swého, ze wssého srdce swého/
a ze wssj dusse swé/ a ze wssj mysli
swé/ y ze wssech mocy swých: to gest
prwnj přikázanj.

31. Druhé pak podobné, toto: * Mi-
lowati budeš bližnjho swého/ gako
sebe samého. Wětssjho přikázanj gi-
ného nad tato nenj.
* Leu.19,18. Mat.22,39. Luk.10,27. Řim.13,9.
Gal. 5,14. Jak.2,8.

32. Y

32. Y řekl gemu ten Zákonnjk: Mistře, dobře ſy w prawdě powěděl: Nebo * geden geſt Bůh/ a nenj giného kromě něho: * Deut. 4/35.

33. A miłowati ho ze wſſeho ſrdce, a ze wſſj myſli, a ze wſſj duſſe, y ze wſſech mocy: a miłowati bližnjho, gako ſebe ſamého/ geſt nade wſſecky zápaky a oběti.

34. A widěw Gežjš, žeby maudře odpowěděl, dj gemu: Negſy daleko od Králowſtwj Božjho. A žádný wjce neſměl ſe ho tázati.

35. Y* odpowjdage Gežjš řekl, uče w Chrámě: Kterak prawj Zákonnjcy že Kryſtus geſt ſyn Dawidů?

*Mat.22/42. Luk.20/41.

36. Nebo Dawid prawj w Duchu ſwatém: *Řekl Pán, Pánu mému, Seď na prawicy mé/ ažť y położjm nepřátely twé, za podnoże noh twých. *Žal.110/1. Skutc.2/34. 1 Kor.15/25. Žid. 1/13. ř.10/13.

37. Poněwadž ſám Dawid nazýwá geg Pánem/ kterakž tedy syn geho geſt? A mnohý zástup rád ho poſlauchał.

38. Y mkuwił gim w učenj ſwém; *Warúgte ſe Zákonnjkú, kteřjž chtěgj w kráſném rausſe choditi/ a pozdrawowáni býti na trzých: *Mat.23/5. Luk.11/43. ř.20/46.

39. A na přednjch ſtolicech ſeděti w ſſkołách/ a přednj mjſta (mjti) na wečerech.

40. *Kteřjžto zjidagj domy wdowſké, a to pod zámyſłem dłauhých modliteb: tiť wezmau ſaud těžſſj. *Mat.23/14. Luk.20/47. 2 Tym.3/6. Tyt.1/11.

41. *A poſadiw ſe Gežjš proti † pokładnicy/ djwał ſe, kterak zástup metał penjze do pokładnice: a mnozý bohatj metali mnoho. *Luk.21/1. †Deut.15/11. 2 Král.12/9. 2 Paral.24/4.

42. A přiſſedſſi gedna chudá wdowa/ y wrhła dwa ſſarty/ což geſt čtwrtá částka (penjze.)

43. Y ſwoław Učedlnjky ſwé, dj gim: Amen prawjm wám/ *Že tato chudá wdowa wjce wrhła, než títo wſſickni kteřjž metali do pokładnice. *2 Kor.8/12. Gen. 4/4. Luk.21/2.

44. Nebo wſſickni z toho, což gim zbýwało metali: ale tato * z ſwé chudoby, wſſecko což měła wrhła/ wſſecku žiwnoſt ſwau. *Mark.14/8. Luk. 21/4. 2 Kor.8/2. ř.9/7.

Kapitoła XIII.

Proroctwj o zkáze Geruzaléma, a příchodu Páně z ſaudu, 5. fałeſſných prorocech, 11. pokuſſenjch: 32. napomenutj k očekáwánj na přiſſtj Páně.

1. A* Když wycházel z Chrámu, dj gemu geden z Učedlnjkú geho: Miſtře! pohled kterake kamenj/ a gake ſtawenj! *Mat. 24/1. Luk.21/5.

2. Tedy Gežjš odpowjdage, řekl gemu: Widjš tato tak welikú ſtawenj? Nebudeť oſtawen kámen * na kameni, kteryžby nebył zbořen. *1 Král.9/7.8. Mich.3/12. Luk.19/44.

3. A když ſe poſadił * na hoře Oliwetſké proti Chrámu/ otázali ſe geho ſaukromj Petr, Jakub, a Jan, a Ondřeg; *Mat. 24/3. Luk. 21/7.

4. Powěz * nám, kdy to bude? a kterě znamenj když ſe toto wſſecko bude plniti? *Skutc. 1/6.

5. Gežjš pak odpowjdage gim, počał prawiti; * wizte aby wás někdo neſwedł. *Ger.29/8. Mat.24/4. Luk.21/8. Efez.5/6. 2 Theſ.2/3. 1 Jan.4/1.

6. Neboť mnozý přigdau we gménu mém, * řkauce: Gá gſem (Kryſtus:) a mnohé ſwedau: *Ger. 14/14. ř.23/21. Mat.24/23.

7. Když pak vſłyſſite o bogi/ a powěſt o wálkách, neſtrachúgte ſe: nebo muſy to býti; ale ne y hned konec.

8. Powſtanet * zagiſtě národ proti národu/ a Králowſtwj proti Králowſtwj: a budau země třeſenj po mjſtech, a hładowé, y baurky/ *2 Paral. 15/6. Izai.19/2. Mat.24/6. Luk.21/10.

9. A toť počátkowé boleſtj. Wy pak ſsetřte ſe: nebo wydáwati * wás budau na ſněmy a do ſhromaždění: budete biti/ a před wládaři a králi ſtanete pro mne, na ſwědectwj gim. *Mat.10/17.18. ř.24/9. Luk.21/12. Jan.15/19. ř.16/2. Zgew.2/10.

10. Ale we wſſech národech * ney-prw muſy býti kázáno Ewangelium. *Mat. 24/14.

11. Když

11. Když pak wás * powedau wyzrazugjce, nestareyte se předtjm cobysste mkuwili/ aniž pečliwě přemyssługte: ale což wám bude dáno w tu hodinu, to mkuwte: nebo negste wy, kteřjž mkuwjte/ ale Duch swatý.
* Mat.10/19. Luk.12/11. k.21/14.

12. Wydáť * pak bratr bratra na smrt, a otec syna: a powstanau dĕti proti rodičům/ a budau ge mordowati.
* Ezech.38/21. Mich.7/5.6. Mat.10/21.

13. A budete w * nenáwisti wssechněm pro gměno mé: † ale kdož setrwá až do konce, tenť spasen bude.
* Mat.10/22. † Mat.24/13. Luk.21/19. Žid.3/14. Zgew.2/7.10. k.3/10.12.

14. Když pak * wzřjte ohawnost zpusstěnj, o kteréž powědjno gest skrze † Danyele proroka, ana stogj kdežby (státi) neměla/ (kdo čte rozuměg) tehdáž ti kdožby w Židowstwu byli, ať utekau na hory: * Mat.24/15.
Luk. 21/20. † Dan. 9/27.

15. A kdožby na * střesse byl, ne sstupůg do domu/ ani wcházey, aby co wzak z domu swého.
* Mat. 24/17.18. Luk.17/31.

16. A kdo na poli/ newracúg se zase, aby wzak raucho swé.

17. Běda pak těhotným/ a těm kteréž krmj w těch dnech.

18. Protož modlte se/ aby wtjkánj wásse nebylo w zýmě.

19. Neboť budau ti dnowé sstauženj, * gakéhož nebylo od počátku stworenj, kteréž Bůh stworil, až dosawád, aniž bude. * Dan.12/1.

20. A byť nebyl wkrátil Pán těch dnů/ nebykby spasen žádný člowĕk: ale pro wywolené, kteréž wywolil, wkrátil těch dnů.

21. A tehdáž řekkliby wám kdo; * ay, ted gest Krystus! a neb/ ay tamto! newěrte. * Mat.24/23. Luk. 17/23. k.21/8.

22. Neboť * powstanau fakessnj Krystowé a fakessnj prorocy/ a budau činiti diwy a zázraky k swedenj, by možné bylo také y wywolených.
* Deut.13/1. Luk.21/8. 2 Thes.2/11.

23. Wy pak sstrte se: ay, * předpowědĕl sem wám wssecko. * 1 Thes.3/4.

24. W těch pak dnech, po sstauženj tom, * slunce se zatmj, a měsýc nedá swětla swého: * Jzai.13/10. Ezech.32/7. Joel 2/10. k.3/4. 20. Mat.24/29. Luk. 21/25. Zgew.6/12.

25. A hwězdy nebeské budau padati/ a mocy které gsau na nebi, pohnau se:

26. A tehdáž * wzřj Syna člowĕka, an se bĕře w oblacých, s mocý welikau a s slawau. * Dan.7/13. Mat.16/27. k. 24/30. Luk.21/27. Skute.1/11. 1 Thes.4/16. 2 Thes.1/10. Zgew.1/7.

27. A tehdyť posle * Anděly swé/ a shromáždj wywolené swé ode čtyř wětrů, od konĕin zemĕ, až do konĕin nebe. * Mat.24/31. k.13/41. 1 Kor.15/52.

28. Od * fjku pak wĕte se podobenstwj tomuto/ když giž ratolest geho odmkadne/ a wypuěj se listj/ znáte že bljzko gest léto: * Mat.24/32. Luk.21/29.

29. Takž y wy, když wzřjte ano se tyto wĕcy dĕgj/ wĕzte že bljzko gest a we dwerjch.

30. Amen prawjm wám/ žeť nepominne pokolenj toto/ až se tyto wssecky wĕcy stanau.

31. Nebe * a zemĕ pominau/ ale slowa má nikoli nepominau.
Žak.102/27. Jzai.40/8. k.51/6. Mat.5/18. k.24/35. 1 Pet. 1/25. Žid. 1/11.

32. Ale * o tom dni a hodině žádný newj/ ani Angelé kteřjž gsau w nebesých/ ani Syn, gedině Otec.
* Mat. 24/36. Skute.1/7.

33. Wizte, * bdĕte, a modlte se: nebo newjte kdy bude ten čas.
* Mat.25/13.14. Luk.12/40. k.21/36. 1 Thes.5/6.

34. Gako člowĕk, kterýž daleko odssel opustiw dům swůg, a poručiw služebnjkům swým nkádařstwj, a gednomu každému prácy geho/ wrátnému přikázal aby bdĕl.

35. Protož bdĕte: nebo newjte, kdy Pán domů přigde/ w wečerli, čili o půlnocy, čili když kohauti zpjwagj, čili ráno:

36. Aby snad přigda w nenadale/ nenalezl wás, a wy spjte.

37. A což * wám prawjm/ wssechněm prawjm, † Bdĕte!
* Luk.12/41. † Mat. 24/42. Rim.13/11. 1 Kor. 15/34. Efe.k.5/14. Zgew.3/3. k.16/15.

Kapitola XIV.

Wečeřel Pán w Sſimona: 3. Pomazán masti drahau: 12. gedl Beránka: 33. modlil se: 41. zrazen od Gidasse: 46. gat: 66. Petr ho zapjrał.

1. PO * dwau pak dnech byl hod Beránka a Přesnic: y hledali Bisskupowé a Zákonnjcy, kterakby geg lsti wé gmauce, zamordowali:
* Mat.26/2. Luk.22/1. Jan.11/55. k.13/1.

2. Ale

2. Ale prawili: Ne w Swátek/ aby snad nebyḱ rozbrog w lidu.

3. A ḱdyż byḱ* w Betany w domu Simona makomocnẽho, a sedẽḱ za stokem/ přissḱa zena, magicy nádobu alabastrowau massi welmi drahé, †z nardowẽho korenj: a rozbiwssi alabastrowau nádobu, wylika gi na hkawu geho. *Mat.26,6. Luk.7,37.

Jan.12,3. †Pjs.Sal.1,12.

4. Y hnẽwali se* nẽkterj mezy sebau, ríkauce: Y proč sstráta masti této staḱa se? *Mat.26,8. Jan.12,4.

5. Nebo moh'o toto prodáno býti, dráže než za tři sta penéz/ a dáno býti chudým: Y zpaussli se na ni.

6. Ale Gezjs ríkl: Nechte gi/ proč gi rmautjte? dobrý skutek wčinika nademnau.

7. Wssak chudé máte* wždycky s sebau/ a ḱdyż budete chtjti, můżete gim dobře činiti: ale †nne ne wždycky mjti budete. *Deut.15,11.

Mat.26,11.† Mat.18,20.

8. Ona což moh'a, to wčinika: předesskal aby tẽla mého pomazaḱa ku pohřebu.

9. Amen prawm wám; Kdeżkoli bude kázáno toto Evangelium po wssem swẽtẽ/ takẽž y to což wčinika tato, bude wyprawowáno napomátku gegj.

10. Tedy* Gidiš Isskaryotsḱý, geden ze dwanácti, odssel ḱ Biskupům/ aby gim ho zradiḱ.

*Mat.26,14 Luk.22,3.4.

11. Oni pak vslyssewsse, zradowali se: a sljbili mu penize dáti: y hledal kterakby ho přjhodně zradiḱ.

12. Prwnjho* pak dne Přesnic/ ḱdyż Welikonocnj Beránek zabigjn bywaḱ, ríkau gemu wčedlnjcy geho: Kde chceš, ať gdauce připrawjme aby gedḱ Beránka? *Exod. 12,17.

Deut.16,5. Mat.26,17. Luk. 22,7.

13. Y* poslal dwa z wčedlnjkú swých, a ríkl gim: Gdẽte do města; a potkáť wás člowẽḱ dẽban wody nesa: gdẽtež za nim: *Mat.21,1.

14. A kamżkoli wegde/ rcete hospodáři: Mistr prawj: Kde gest wečeřadko, w němżbych gedḱ Beránka s wčedlnjky swými?

15. A on wám ukáże weċeřadko welikė, podkázené a připrawené: tu nám připrawte.

16. Y odessli wčedlnjcy geho/ a přissli do města/ a nalezli tak, gakož gim byḱ powẽdẽḱ: y připrawili Beránka.

17. Kdyż pak byḱ* wečer, přissel se dwanácti. *Mat.26,20. Luk.22,14.

18. A ḱdyż sedẽli za stokem, a gedli/ ríkl Gezjs: Amen* prawjm wám/ że geden z wás mne zradj/ kterýż gj semnau. *Zak.41,10. Mat.26,21.

Luk.22,22. Jan.13,21. Skute.1,16.

19. A oni se počali rmautiti, a prawiti gemu gedenkażdý obzwkásstně, zdali gá gsem? A giný, Zdali gá?

20. On pak odpowẽdẽw ríkl gim; Geden ze dwanácti, kterýż omáčjwa semnau w mise.

21. Syn zagistė člowẽka gde/ gakož psáno o ném: ale bẽda člowẽku tomu skrze nẽhož Syn člowẽka bude zrazen: dobrẽby byḱo gemu, aby se byḱ nenarodiḱ člowẽḱ ten:

22. A ḱdyż oni gedli/ * wzaw Gežjš chléb, a dobrořeċiw, kámal/ a dáwaḱ gim, ríka; Wezmẽte, gezte: toto gest tẽlo mé.

*Mat.26,26. Luk.22,19. 1 Kor.11,23.

23. A wzaw kalich/ a dźky wčiniw, dal gim: a pili z nẽho wssickni:

24. A ríkl gim: Toto gest krew má, smkauwy té nowé/ kteráž se za mnohé wylewá.

25. Amen prawjm wám/ że giż wjce nikoli nebudu pjti z plodu winného korene, aż do onoho dne, ḱdyż geg pjti budu nowý w králowstwj Božjm.

26. A sezpjwawsse pjsničku, * wyssli na horu Oliwetskau.

*Mat.26,30. Luk.22,39. Jan.18,1.

27. Potom ríkl gim Gezjs: Wssickni wy zhorssite se nademnau této noċy: *nebo psáno gest: bjti budu pastýře, a rozprchnau se owce.

*Zachar.13,7. Jan. 16,32.

28. Ale ḱdyż *zmrtwýchwstanu/ předegdu wás do Galilee.

*Mat.26,32. ł.28,10.16. Mark.16,7.

29. Tedy Petr ríkl* gemu: byť se pak wssickni zhorssili, ale gá nic.

*Jan.13,37.

30. Y

30. Y řekl * gemu Gežjš: Amen prawjm tobě / že dnes této nocy, prwé než kohaut po dwakrát zazpjwá, třikrát mne zapřjš.
* Mat. 26/34. Luk. 22/34. Jan. 13/38.

31. On pak mnohem wjce mluwil: bychť pak měl s tebau y wmřjti / nikoliť nezapřjm tebe. A takž také y wšickni mluwili.

32. Y * přišli na mjsto, kterémuž gméno Getšemany: tedy řekl Wědlnjkům swým; Sedtež tuto, až se pomodlim. * Mat. 26/36.
Luk. 22/39. Jan. 18/1.

33. A pogaw s sebau Petra, a Jakuba, a Jana / počal se lekati a welmi težkliw býti.

34. Y dj gim: * Smutnáť gest duše má až k smrti: počekeytež tuto, a bděte. * Mat. 26/38. Jan. 12/27.

35. A poodšed maličko, * padl na zemi: a modlil se / aby, bykoliby možné, odešla od něho hodina ta. * Luk. 22/41.

36. Y řekl; Abba, Otče * wšecko gest možné tobě / přenes kalich tento ode mne: ale wšak † ne což gá chcy, ale co ty. * Mark. 10/27. Luk. 1/32. 37.
† Mat. 26/39. Jan. 6/38.

37. Y přišel, a nalezl ge ani spj: Y řekl Petrowi; Šimone, spjš / nemohlis gediné hodiny bdjti?

38. Bděte, * a modlte se / abyšte newešli w pokušenj: Duchť † zagisté hotow gest / ale těło nemocno.
* Mat. 26/41. Luk. 22/40. † Gal. 5/17.

39. A opět odšed, modlil se, taž slowa mluwě.

40. A nawrátiw se, nalezl ge ani opět spj / (nebo oči gegich byly ožbjjzeny:) aniž wěděli coby gemu odpowěděli.

41. Y přišel po třetj, a řekl gim: Spěte * giž a odpočjweyte: dosťť gest / přišlať ta hodina: ay Syna člowěka zrazugj w ruce hřjšnych. * Mat. 26/45.

42. Wstaňte, * podme: ay, kterýž mne zrazuge bljzkoť gest. * Jan. 14/31.

43. A hned, když on gessťě mluwil, přišel * Gidáš, kterýž byl geden ze dwanácti, a s nim zástup weliký, s meči, a s kyjmi, od Biskupů, a od Zákonnjků, a Starssich.
* Mat. 26/47. Luk. 22/47. Jan. 18/3.

44. Zrádce pak geho byl gim dal znamenj, řka: Kteréhožkoli poljbjm / ten gest: gměte ho / a wedte opatrně.

45. A přišed, hned přistaupiw k němu, řekl: Mistře, * mistře! a poljbil ho. * 2 Sam. 20/9.

46. Tedy oni wztáhli nań ruce swé / a gali geg.

47. Geden pak z těch kterýž tu okolo stáli / * wytrh meč, wetil skužebnjka Biskupowa, a wťal genu ucho.
* Mat. 26/51. Luk. 22/50. Jan. 18/10. 26.

48. Y odpowěděw Gežjš, řekl gim: Gako na kotra wyssliste s mečí a s kyjmi / abyšte mne gali?

49. Na každý den býwal sem u wás wče w Chrámě / a nezaliste mne: * Ale aby se naplnila Pjsma.
* Žak. 22/7. k. 69/10. Izai. 53/12. Mat. 26/56. Luk 22/52. 53.

50. Tedy * opustiwše geg / wšickni utekli. * Job. 19/13. Žal. 88/9. Mat. 26/56.

51. Geden pak mládeneček šel za nim, odjn gsa rauchem lněným po nahém (těle:) y popadli gg mládency.

52. On pak opustiw raucho, nahý utekl od nich.

53. Y přiwedli * Gežjše k Biskupu / a sešli se k němu wšickni Biskupowé, y Starssi, y Zákonnjci.
* Mat. 26/57. Luk. 22/54. Jan. 18/13. 14.

54. Petr pak šel za nim zdaleka, až na dwůr Biskupů: y seděl * s služebnjky, zhřjwage se u ohně. * Luk. 22/56.

55. Ale * Biskupowé y wšecka ta rada, hledali proti Gežjšowi swědectwj / aby geg na smrt wydali: a wšak nenalezli: * Mat. 26/59. Skutc. 6/13.

56. Nebo (ač) mnozý křiwé swědectwj wydáwali proti němu: wšak swědectwj gegich nebyla gednostegná.

57. Tedy někteří powstawše, křiwé swědectwj dáwali proti němu, řkauce:

58. My sme slyšeli tohoto, že řekl: * Gá zbořjm Chrám tento rukau wzdělaný / a we třech dnech giný ne rukau wzdělaný postawjm:
* Mark. 15/29. Jan. 2/19.

59. Ale ani to gegich swědectwj nebylo gednostegné.

60. Te-

60. Tedy powstaw * Biskup v prostřed, otázal se Gežisse, řka: Neodpowjdáš ničeho? což tito na tebe swědčj? *Mat. 26, 62.

61. Ale on *mlčel / a nic neodpowěděl. Opět Biskup otázal se ho, a řekl gemu: † Gsyliž ty Krystus ten, syn toho Požehnaného?

*Izai. 53, 7. Skute. 8, 32. † Mat. 16, 16.

62. A Gežiš řekl: Gá gsem: * a vzřjte Syna člowěka, an sedj na prawicy mocy (Božj) a přichází s obkaky nebeskými. *Dan. 7, 13.

Mat. 24, 30. k. 26, 64. Luk. 21, 27. k. 22, 69. Jan. 6, 62. Skute. 1, 11. 1 Thes. 4, 16. 1 Thes. 1, 10. Zgew. 1, 7.

63. Tedy Biskup * roztrh raucha swá, řekl: Y což gesstě potřebugeme swědků? *Num. 14, 6. Leu. 10, 6.

64. Skysseliste rauhánj: co se wámzdá? Oni pak wssickni * potupili geg, že gest hoden smrti. *Ger. 26, 11. Mat. 26, 66.

65. Y * počali někteří nań plwati/ a twář geho zakrývati, a geg poličkowati, a říkati gemu; Prorokuj: A služebnjcy, hůlkami geg bili.

*Job. 16, 10. Izai. 50, 6. Mat. 26, 67. Jan. 19, 3.

66. A když byl * Petr w sýni dole, přisska gedna z děwek Biskupowých.

*Mat. 26, 69. Luk. 22, 55. Jan. 18, 17.

67. A vzřewssi Petra an se ohřjwá, a popatřiwssi nań, dj: y ty s Gežissem Nazaretským byl sy.

68. Ale on zapřel, řka: aniž wjm, ani rozumjm co ty prawjš. Y wyssel wen před sýň/ a kohaut zazpjwal.

69. Tedy děwka * vzřewssi geg opět, počala prawiti tém, kteřjž tu okolo stáli/ že tento z nich gest.

*Mat. 26, 71. Luk. 22, 58. Jan. 18, 25.

70. A on opět zapřel. A pomalé chwili, opět ti kteřjž tu stáli/ řekli Petrowi: gistě z nich gsy: nebo y Galileyský gsy/ y řeč twá podobná gest.

71. On pak počal se prokljnati a přisahati: neznám člowěka toho o němž prawjte.

72. A hned podruhé kohaut zazpjwal. Y * rozpomenul se Petr na slowo kteréž byl řekl gemu Gežiš: Že prwé než kohaut dwakrát zazpjwá/ třikrát mne zapřjš; a wyssed, plakal.

*Mat. 26, 34. Mark. 14, 30. Luk. 22, 34. Jan. 13, 38.

Kapitola XV.

Pán Pilátowi wydán, 15. odsauzen, 16. korunowán, 19. uplwán, 20. posmjwán, 24. ukřižowán a usmrcen, 33. diwowé, 42. a pohřeb.

1. A * hned ráno † radiwssse se Biskupowé s Starssimi a s Zákonnjky/ y se wssjm shromážděnjm, swázawsse Gežisse, wedli geg a dali Pilátowi. *Mat. 27, 1.

Luk. 22, 66. k. 23, 1. Jan. 18, 28. † Zak. 2, 2. Skute. 3, 13. k. 4, 26. 27.

2. Y otázal se ho Pilát: Tyli gsy ten * Král Židowský? A on odpowěděw řekl gemu: Ty prawjš!

*Luk. 23, 3. Jan. 18, 33.

3. Y žalowali na něg Biskupowé mnoho. On pak nic neodpowjdal.

4. Tedy Pilát otázal se ho opět, řka: nic * neodpowjdáš? hle gak mnoho proti tobě swědčj. *Mat. 27, 13. Jan. 19, 10.

5. Ale Gežiš předce nic neodpowěděl: tak že se podiwil Pilát.

6. W Swátek pak * propaussťjwal gim gednoho z wězňů / za kteréhožbykoli prosyli.

*Mat. 27, 15. Luk. 23, 17. Jan. 18, 39.

7. Y byl geden kterýž slaul Barabbáš, s swárliwými w wězenj/ kteřjž w swadě wraždu byli spáchali.

8. A zwolaw zástup, počal prosyti (aby činil) gakož gim wždycky činjwal.

9. Pilát pak odpowěděl gim, řka: Chcete li propustjm wám * Krále Židowského? *Jan. 18, 39.

10. (Nebo wěděl, že geg z záwisti wydali Biskupowé.)

11. Ale * Biskupowé ponukli zástupu/ aby gim raděgi propustil Barabbáše. *Mat. 27, 20. Luk. 23, 18. Jan. 18, 40. Skute. 3, 14.

12. A Pilát * odpowěděw, řekl gim zase; Což pak chcete, ať činjm tomu/ kteréhož Králem Židowským nazýwáte? *Jan. 18, 38.

13. A oni opět zwolali/ ukřižug ho!

14. A Pilát prawil gim: y co zlého činil? Oni pak wjce wolali/ ukřižug ho!

15. Tedy Pilát chtě lidu dosti činiti, pustil * gim Barabbáše/ a dal gim Gežisse wbičowaného/ aby byl ukřižowán. *Mat. 27, 26. Luk. 23, 25.

16. Žol-

16. Žoldnerj * pak wwedli geg wnitř do sýně do Rathauzu/ a swolali wssecku zběř: *Mat.27,27. Jan.19,1. sqq.

17. Y oblékli geg w ssarkat/ a korunu zpletsse z trnj, wkozili nań:

18. Y počali ho pozdrawowati; Zdráw buď Králi Židowský.

19. A bili hlawu geho třtinau/a plili na něg/ a sklánějce kolena, klanèli se gemu.

20. A když se gemu * naposmjwali/ swlékli s něho ssarkat/ a oblékli geg w raucho geho wlastnj: y wedli geg, aby ho vkřižowali. *Mat.27,31.

21. Y * přinutili nějakého Simona Cyrenenského, pomjgejcýho: (kterýž sseł z pole, otce Alexandrowa a Rúfowa) aby nesł křiž geho.

*Mat. 27,32. Luk.23,26.

22. Y wedli geg až na mjsto * Golgóta/ to gest (wykozikliby) poprawně mjsto. *Mat.27,33.Luk.23,33.Jan.19,17.

23. Y dáwali mu pjti wjno s mirrau: ale on nepřigał.

24. A vkřižowawsse geg, * rozdèlili raucha geho, mecýce o ně los/ kdoby co wzyti měł: *Žal.22,19. Jan.19,23.

25. A byla hodina třetj, když ho vkřižowali.

26. A byl * nápis winy geho napsán: Král Židowský.

*Mat. 27,37. Luk.23,38.

27. Vkřižowali také s nim dwa kotry: gednoho na prawicy, a druhého na lewicy geho:

28. Y naplněno gest pjsmo * řkaucý; A s neprawými počten gest.

*Izai.53,12. Luk. 22, 37.

29. A kterýž * chodili mimo ně, rauhali se gemu, † potřásagjce hlawami swými, a řikagjce: Hahá, ** kterýž russjs Chrám/ a we třech dnech wzdèláwás: *Mat.27,39. Luk.23,35.

† Žal.22,8. t.69,21. t.109,25. ** Mark. 14,58. Jan. 2,19.

30. Spomoz sobě samému, a sstup s křjže.

31. Též y Biskupowé posmjwagjce se, geden k druhému s Zakonnjky prawili: Giným pomáhał/ sám sobě pomocy nemůže:

32. Krystus ten Král Izraelský, nechaž nynj sstaupj s křjže ať vzřjme, a wwěřjme. A y ti kterýž s nim vkřižowáni byli/ vtrżku mu činili.

33. A když byla hodina * ssestá, stała se tma po wssj zemi, až do hodiny dewáté. *Mat.27,45. Luk. 23,44.

34. A w hodinu dewátau/ zwołał Gežjš hłasem welikým, řka: * Élói, Élói, Lammazabachtaný? což se wykládá: Boże můg! Boże můg! procs mne opustił?

*Žal. 22,2. Mat. 27,46.

35. A někteřj z okolo stogjcých slyssewsse to prawili: hle Eliáše wołá.

36. A běžew geden, naplnił hubu * octem/ a wložiw na trest, dáwał gemu pjti, řka: Ponechte: vzřjme přigdeli Eliáš, aby geg složił.

*Žal.69,22. Mat. 27,48.

37. Gežjš pak * zwoław hłasem welikým/ pustił dussi. *Jan.19,30.

38. A * opona w chrámě roztrhła se na dwé, od wrchu až dołů.

*2 Paral.3,14. Mat.27,51. Luk. 23,45.

39. Widěw pak * Centuryo kterýž tu naproti stál/ že tak wołage wypustił dussi, řekł: gistě člowěk tento, Syn Božj byl. *Mat.27,54.

40. Byly pak tu * y ženy zdaleka se † djwagjce: mezy nimiž była Marya Mágdaléna/ a Marya Jakuba menssjho/ a Jozesowa máte/ a Salomě/

*Mat.27,55. Luk.23,49. †Žal.38,12.

41. Kteréž když gesstě byl w Galilei, * chodiły za nim/ a posłuhowały gemu: y giné mnohé kteréž byly s nim wstaupiły do Geruzaléma. *Luk.8,2.

42. A když giž byl wečer (že byl den připrawowánj, to gest, před Sobotau)

43. Přissed * Jozef z Arymatye, počestná osoba přadná/ kterýž také očekáwał králowstwj Božjho/ směle wssel ku Pilátowi/ a prosył za tělo Gežjssowo.

*Mat.27,57. Luk.23,50. Jan.19,38.

44. Pilát pak podiwił se, gižliby wmřel: A powoław Centuryona/otázał se ho, dáwnoli ge wmřel.

45. A

45. A zwěděw od Centuryona / dal tělo Jozefowi.

46. Y* kaupiw plátna / a sňaw ho, obwinul w plátno: a położil do † hrobu / kterýž byl wytesán z skály / a přiwalil kámen ke dwerům hrobowým.

* Mat.27,60. Luk.23,53. Jan.19,40.41.42.
† Mat.12,40. k.26,12.

47. Ale *Marya Magdaléna / a Marya Jězefowa, djwaly se / kdeby byl położen. * Mat. 27,61.

Kapitola XVI.

Anget ženám o wzkřisseni Páně swědčil, 9. Pán se swým ukazowal / 14. a y wjře ge naprawiw 15. y na wssecken swět wyslaw, 19. na Nebe wstaupil.

(Na den slawný Welikonočnj.)

1. A Když pominula Sobota / Marya Magdaléna, a Marya Jakubowa, a Salome, * nakaupiły † wonných wěcý / aby přigdauce ** pomazaly Gezisse. * Mat.28,1. Luk.24,1. Jan.20,1. † Gen.50,23. ** Zal.16,10. k.45,8.

2. Protož welmi *ráno w prwnj (den) po Sobotě, přissły k hrobu, an giž slunce wzesslo. *Zal.5,4. Dan.6,19.

3. Y prawily wespolek; Kdo nám odwalj kámen ode dwerj hrobowých?

4. (A wzhledsse, wzřeły odwalený kámen:) byl zagisté * weliký welmi.

* Gen.29,2.

5. A * wssedsse do hrobu / wzřeły mládence an sedj na prawicy, oděného rauchem bjlým: y zlekły se:

* Mat.28,5.6. Luk.24,4. Jan.20,12.

6. On pak řekl gim; Nebogte se: Gezisse hledáte Nazaretského toho ukřižowaného / wstalť gest! nenjť ho tuto! ay mjsto kdež geg byli pokozili.

7. Ale gděte, powězte Wědlnjkům geho y Petrowi / žeť wás předegde do Galilee: tam geg uzřjte gakž * powěděl wám:] * Mat. 26,32. Mark. 14,28. Skutc.1,3. k.13,31. 1 Kor.15,5.

8. A wyssedsse * rychle, utekły od hrobu: nebo přissel na ně strach a hrůza: a aniž komu co řekły: nebo se báły.

* Mat.28,8. Luk.24,9. Jan.20,18.

9. Wstaw pak Gezis zmrtwých ráno w Neděli / ukázal se * neyprw Marygi Magdaléně / † z njž byl wyhnal sedm ďáblů.

* Jan. 20,14.16.18. † Luk.8,2.

10. Ona pak sseddši zwěstowala těm, kterjž s nim bywali, kdagjcým a plačjcým.

11. A oni slyssawsse, žeby žiw byl, a widjn od nj / newěřili.

12. Potom pak * dwěma z nich gdaucým ukázal se w giné způsobě, když šli přes pole:

* Luk. 24,13.

13. A ti sseddše, powěděli giným: ani těm newěřili.

(Na den Wstaupenj Páně.)

14. Potom * sedjcým spolu gedenácti ukázal se / a † trestal nedowěru gegich a twrdost srdce / že těm kterjž geg widěli wzkřissenébo, newěřili.

* 1 Kor. 15,5. 7. † Luk. 24,25. 26. 36. Jan. 20,19.

15. A řekl gim: * Gdauce po wssem swětě / kažte Ewangelium † wssemu stwořenj.

* Mat.28,19. Jan. 15,16. † Kol.1,23.

16. Kdož uwěřj, a * pokřtj se / spasen bude: kdož pak † newěřj / budeť zatracen.

* Skutc. 2,40. 41. † Jan. 3,18. 36. k. 12,48.

17. Znamenj pak ti, kterjž uwěřj, tato mjti budau; We * gménu mém ďáblky budau wymjtati: gazyky † nowými mluwiti:

* Luk. 10,17. Skutc. 5,16. k. 8,7. k. 16,18.
† Skutc.2,4.11. k. 10,46. k. 19,6.
1 Kor. 12,10. 28.

18. Hady * bráti: a gestliže by co gedowatého pili / nikoliť gim newyssk odj: na † nemocné ruce wzkládati budau / a dobře se mjti budau.

* Mat.10,8. Skutc.28,5. † Skutc. 28,8.

19. Když pak gim odmluwil Pán / zhůru * wzat gest do nebe: † a sedj na prawicy Božj.

* Luk.24,51. Skutc.1,9. † Zal.110,1.

20. A oni wyssedsse, kázali wssudy: a * Pán gim pomáhal / a slow gegich potwrzowal činěnjm diwů.]

* Skutc.3,16. k.14,3. Žid.2,4.

Ewangelium podlé (sepsánj S.) Lukásse.

Kapitola I.

O přičinách sepsánj tohoto Ewangelium. 5. o rodičích Jana Křtitele, 8. o narozenj geho: 26. též o wtělenj Syna Božjho.

Ponéwadž mnozý vsylowali sepsati pořádně wyprawowánj těch * wěcý, kterěž v nás gistě gsau/ * Skutc.1,1.seqq. k.4,20.

2. Gakž nám * wydali ti, kteřjž od počátku sami widěli / a služebnicy toho Slowa byli: * 1 Jan.1,1. Žid.2,3. 2 Petr.1,16.

3. Widěl o * se y mně, kterýž sem toho wsseho prawě powědomosti z gruntu bedliwě dossek, tobě o tom pořádně wypsati, wýborný Theofile!

* Skutc.1,1. k.15,25.28. 2 Petr.1,20,21.

4. Aby zwěděl * gistotu těch wěcý, gimž sy wyučowán. * Žak. 19,8.

Skutc.17,11. 1 Tym.3,15. 2 Tym. 1,12.

5. Byl za * dnů Heródesa Krále Jůdského kněz nějaký, gménem Zacharyáš, z třjdy † Abiássowy: a manželka geho ze dcer Aronowých / a gméno gegj Alžběta. * Mat.2,1. † 1 Paral.25,10. Neh.12,4.17.

6. Byli pak oba sprawedliwj * před obličegem Božjm / † chodjce we wssech přikázanjch a sprawedlnostech Páně, bez auhony: * Gen.17,1. 2 Král. 20,3. † nijž. w. 75. Žak.119,5.6. Tob. 1,6.

7. A neměli * plodu/ proto, že Alžběta byla neplodná / a oba se byli zstarali we dnech swých. * Gen.16, 1. k.25,21.

8. Y stalo se, když on wřad knězského konal w pořádku třjdy swé před Bohem/

9. Že wedlé obyčege wřadu knězského, los nań přissel/ aby pokoživ * zápal, wegda do Chrámu Páně. * Exod.30,7. Žid.9,6.

10. A * wssecko množstwj lidu bylo † wně, modljce se w hodinu zápalu.

* Leu.16,17. † 1 Král.7,12.

11. Tedy ukázal se gemu Anděl Páně, stoge na * prawé straně † Oltáře zápalu. * Žak.16,8. † Exod.30,1.

12. A wzřew geg Zacharyáš * zstrassil se/ a bázeň připadla na něg.

* nijž.w.29. Saudc.13,20.22. Dan.10,8.

13. Y řekl gemu Anděl: Nebog se Zacharyássi! neboť gest * wsljssána modlitba twá: a Alžběta manželka twá porodj tobě syna/ a nazůwes † gméno geho Jan. * Skutc.10,31. † nijž. w. 60.

14. Z čehož budeš mjti radost a wesselé/ a * mnozý se z geho narozenj budau radowati. * nijž. w. 58.

15. Bude zagistě * weliký před obličegem Páně/ a † wjna y nápoge opogného nebude pjti: a Duchem swatým bude naplněn gesste w ** životě matky swé.

* Mat.11,9.11. † Num.6,3. Saud.13,14.
** Ger.1,5. Gal. 1,15.

16. A * mnohé z synů Izraelských obrátj ku Pánu Bohu gegich. * Mal.4,6.

17. Neboť on předegde před obličegem geho w duchu a w mocy * Eliássowě / aby obrátil srdce Otcu k synům/ a newěřjcý k opatrnosti sprawedliwých: aby postawil Pánu lid hotowý.

* Mal.4,5. Mat. 11,9.14. k.17,2.

18. Y řekl Zacharyáš Angelu: Počemž to poznám? nebo * gá starý gsem/ a manželka má zstaraka se we dnech swých. * Gen. 17,17.

19. Y odpowěděw Anděl řekl gemu: Gá * gsem Gabryel, kterýž stogjm † před obličegem Božjm: a poslán sem, abych mluwil s tebau, a tyto wěcy weselé tobě zwěstowal. * Dan.8,16. k.9,21. † Žak.103,20. Mat. 18,10.

20. A ay, * budeš němý/a nebudeš mocy mluwiti/ až do dne, w kterémž se tyto wěcy stanau: proto, že sy newěřil řečem mým/ kterěž se naplnj časem swým.

* nijž. w. 63.

21. Lid pak očekáwal Zacharyásse: a diwili se, že on tak prodlewal w Chrámě.

22. Wyssed pak, nemohl mluwiti k nim: Y srozuměli, že widěnj widěl w Chrámě: Nebo on náwěsstj gim dáwal: a zustal němý.

23. Y stalo se, když se wyplnili dnowé konánj wřadu geho / odssel do domu swého.

24. A po těch dnech počala Alžběta manželka geho / a tagila se za pět měsýcú, řkucy:

25. Že tak mi * učinil Pán we dnech w nichž wzezřel, aby odgal mé pohanénj mezy lidmi. * Gen.30,23. Izai.4,1.

(Na den Zwěstowánj P. Marygi.)

26. W měsýcy pak sstestém, poslán gest Anděl Gabryel od Boha, do města Galileyského, kterémuž gméno Nazaret,

27. Ku

27. Ku Panně * zasnaubené muži/ kterémuž gméno bylo Jozef, z domu Dawidowa: a gméno Panny, Marya.
* Mat. 1,18. Luk. 3,5.

28. Y wssed k nj Angel dj: Zdráwa buď milostj obdarená/ Pán s tebau/ požehnaná ty mezy ženami.

29. Ona pak vzřewssi hozarmautila se nad řečj geho/ a myslila, gakéby to bylo pozdrawenj.

30. Y řekl gi Angel/ * nebog se Marya! nebo sy † nalezla milost v Boha.
* Mat. 1,20. k. 28,5. † Gen. 6,8. k. 18,3.

31. A * počneš w žiwotě/ a porodjš syna; a † nazůweš gméno geho Gežjš. * Gen. 16,11.
Jzai. 7,14. † Mat. 1,21.

32. Ten bude weliký/ a * Syn Neywyššjho slauti bude: a dát gemu Pán Bůh † stolicy Dawida otce geho. * Jzai. 9,6. † 2 Sam. 7,12.
Zak. 132,11. Jzai. 9,7. k. 16,5.

33. A kralowati * bude w domě Jákobowě na wěky/ a † kralowstwj geho nebude konce. * Zak. 45,7.
k. 89,37. Jzai. 9,7. Dan. 2,44. † Ger. 23,5. Dan. 4,31. k. 7,14. Mich. 4,7. 1 Kor. 15,24. Zid. 1,8.

34. Y řekla Marya Angelu: Kterak se to stane/ ponéwadž gá muže nepoznáwám?

35. A odpowěděw Angel, řekl gj: Duch * swatý sstaupj w tě/ a moc Neywyššjho zastjnj tobě: a protož y to což se z tebe swatého narodj/ slauti bude † Syn Božj.
* Mat. 1,18.20. † Dan. 9,24. Mark. 1,24.

36. A ay, Alžběta přjtelkyně twá/ y ona počala syna w starosti swé: a tento gest gi ssestý měsýc, kterážto * slaula nepłodná. * Jzai. 54,6.

37. Neboť nebude * nemožné v Boha žádné slowo. * Gen. 18,14.
Job. 42,2. Zak. 135,5.6. Ger. 32,17.27. Zach. 8,6. Mat. 19,26. Mark. 14,36. Luk. 18,27.

38. Y řekla Marya: Ay děwka Pánně: staniž mi se podlé slowa twého. Y odssel od nj Angel.

(Na den Nawssstiwenj Alžběty od P. Marye.)

39. TEdy powstawssi Marya w těch dnech/ odessla * na hory s chwátánjm do města Judowa.
* Joz. 20,7. k. 21,11.

40. Y wessla do domu Zacharyášsowa/ a pozdrawila Alžběty.

41. Y stalo se, gakž vslyssela Alžběta pozdrawenj Marye, zplésalo nemluwňátko w žiwotě gegjm: a naplněna gest Duchem swatým Alžběta:

42. Y zwolala hlasem welikým, a řekla: * Požehnaná ty mezy ženami/ a požehnaný plod žiwota twého.
* Saude. 5,24.

43. A odkud mi to/ aby přissla matka Pána mého ke mně?

44. Nebo ay, gakž se stal hlas pozdrawenj twého w vssich mých, zplésalo radostně nemluwňátko w žiwotě mém.

45. A * blahoslawená, kteráž wěřila: neboť dokonány budau ty wěcy, kterěž sau powědjny gj ode Pána.
* Luk. 11,28. //

46. Tedy řekla Marya: Welebj dussě má Hospodina/

47. A weselj se * duch můg w Bohu † Spasytelj swém: * 1 Sam. 2,1.
† Hab. 3,18. Jzai. 61,10. Joel. 2,23.

48. Že * wzezřel na ponjženj děwky swé: neb ay, od † této chwyle, blahoslawiti mne budau wssickni národowé. * 1 Sam. 1,11. † Gen. 30,13.

49. Neboť mi učinil * welikě wěcy ten, kterýž mocný gest/ a swaté gméno geho: * Zak. 126,2.3.

50. A gehož * milosrdenstwj od pokolenj až do pokolenj bogicým se geho. * Exod. 20,6. Zak. 108,13.17.

51. Dokázal * mocy ramenem swým: † rozptýlil pyssné myssleným srdce gegich. * Jzai. 51,9. k. 52,10.
† 2 Sam. 22,28. Zak. 33,10. 1 Petr. 5,5.

52. * Shazel mocné s stolic/ a † powýssil ponjžených. * Zak. 147,6.
† 1 Sam. 2,7. Job. 5,11. k. 12,18. Zak. 11,6.

53. Lačné * nakrmil dobrými wěcmi/ a bohaté puslil prázdné.
* 1 Sam. 2,5. Zak. 34,11. k. 107,9.

54. Přigal * Izraele služebnjka swého/ byw † pamětliw na milosrdenstwj,
* Jzai. 30,18. k. 54,8.
Ger. 31,3.20. † Jzai. 41,8.

55. Gakož * mluwil otcům nassim/ Abrahamowi a semeni geho, na wěky. * Gen. 17,7.19. k. 18,18. Leu. 26,42.

56. Y zustala Marya s nj, asy za tři měsýce/ a nawrátila se do domu swého.]

(Na den Narozenj S. Jana Křtitele.)

57. Alžběté pak naplnil se čas aby porodila: y porodila syna.

58. A vslyssseli sausedé a přátelé gegj, že Hospodin welikė wčinil s nj mikosrdenstwj swė/ y *radowali se spolu s nj.
*Luk. 15, 9.

59. Stako se pak w *den osmý/ přissli obřezowati djtěte: a nazywali geg gménem otce geho, Zacharyássem.
*Gen. 17, 12. Leu. 12, 3.

60. Ale odpowėdėwssi matka geho, řekka; Nikoli: ale slauti bude Jan.

61. Y řekli gi; Wssak žádnėho nenj w rodu twém kteryžby slauk gménem tjm.

62. Y dáwali náwėssti otcy geho, gakby ho chtėl nazywati.

63. A on požádaw dessticky, napsal, řka: Jan gest gméno geho: Y diwili se wssickni.

64. A hned *otewřela se vsta geho, a gázyk geho: y mluwil welebė Boha.
*Mark. 7, 35.

65. Tedy přissla bázeň na wssecky sausedy gegich: a po wssech horách Jůdských rozhlášána sau wssecka ta slowa.

66. A wssickni, kteržž o tom slysseli/ skládali to w srdcy swém, řkauce: Y gaké djtė toto bude? A ruka Páně byla s nim.

67. Zacharyáš pak otec geho naplněn gest Duchem swatým: a prorokowal, řka:

68. Požehnaný *Pán Bůh Izraelský/ že † nawssitwil, a wčinil wykupenj lidu** swému. *Žal. 41, 14. k. 72, 18. †Luk. 7, 16. **Mat. 1, 21.

69. A *wyzdwihl nám roh spasenj, w domė Dawida služebnjka swėho. *Žal. 132, 17.

70. Gakož *mluwil skrze vsta Proroků swých swatých, kteržž byli od wėků/ *Žal. 72, 1. sqq. Izai. 35, 4. Ger. 23, 6. Dan. 9, 27. Hos. 1, 17.

71. O wyswobozenj *z nepřátel nassich/ a z ruky wssech kteržž nás nenáwidėli. *Žal. 106, 10.

72. Aby wčinil mikosrdenstwj s otcy nassimi/ a rozpomenul se na *smlauwu swau swatau:
*Gen. 17, 7. 1 Makab. 4, 10.

73. Na *přissahu, kterauž přisáhl Abrahamowi otcy nassemu: žeť nám to dá/ *Gen. 22, 16. 17. Žal. 105, 9.

74. Abychom bez strachu, z *ruky nepřátel swých gsauce wyswobozeni, † služili gemu,
*Gal. 1, 4. Tyt. 2, 14. †Žid. 9, 14.

75. W *swattosti a w sprawedlnosti, před obličegem geho, po wssecky dny žiwota swého.
*Kol. 1, 22. 1 Petr. 1, 15.

76. Ty pak *djtė, Prorokem Nejwyššiho slauti budeš: nebo předegdeš před twárj Páně připrawowati cesty geho. *Izai. 40, 3. Mal. 3, 1. Mat. 3, 3. Luk. 3, 4. Jan. 1, 23.

77. Aby dáno bylo wėdėnj spasytedlné lidu geho/ na *odpussténj hrjchů gegich/ *Ger. 31, 34. Luk. 3, 3.

78. Skrze střewa mikosrdenstwj Boha nasseho/ w nichž nawssitiwssi nás wyssed z *wýsosti:
*Num. 24, 17. Zach. 3, 8. k. 6, 12. Mal. 4, 2.

79. Aby se ukázal *sedjcým w temnostech, a w stjnu smrti/ k zprawenj noh nassich na cestu pokoge.
*Izai. 9, 2. k. 42, 7. k. 43, 8. k. 49, 9. k. 60, 1. Mat. 4, 16.

80. Djtė *pak rostlo a posylowalo se w duchu: a bylo na paussti až do dne zgewenj swého lidu Izraelskému.]
*Luk. 2, 40. 52.

Kapitola II.

Pána Krysta narozenj, 8. Pastýřům zgewenj, 21. obřezánj, 22. do Chrámu přinesenj, 41. we dwanácti letech s doktory mluwenj.

(Na den Božího Narozenj:)

1. W Stako se w těch dnech/ wyssla poručenj od Cysaře Augusta/ aby byl popsán wssecken swėt.

2. (To *popsánj neyprwė stalo se, když wládařem Syrským byl Cyrenyus.) *Skutc. 5, 37.

3. Y šli wssickni aby zapsáni byli, gedenkaždý do swého města.

4. Wstaupil pak y Jozef, od Galilee z města Nazarétu do Judstwa, do města Dawidowa, *kteréž slowe Betlém/ (proto že byl z domu, a z čeledi Dawidowy.) *1 Sam. 16, 4. Mich. 5, 1. Mat. 2, 6. Jan. 7, 42.

5. Aby zapsán byl s Marygj *zasnaubenau sobė manželkau těhotnau.
*Mat. 1, 18. Luk. 1, 27.

6. Y stalo se když tam byli/ naplnili se dnowė aby porodila.

7. Y *porodila Syna swého prworozeného/ a plénkami ho †obwinula/ a pokožila geg w geslech: proto že nemėli místa w hospodė. *Mat. 1, 25. †Maud. 7, 4.

8. A pastýři byli w kraginė té ponocugjce/ a stráž nocnj držjce nad swým stádem;

9. A

9. A aj, Angel Páně poſtawił ſe podlé nich, a ſláwa Páně oſwjtiła ge: y báli ſe bázuj welikau.

10. Tedy řekł gim Angel: *Nebogteż ſe! nebo aj, zwěſtugi wám † radoſt welikau / kteráž bude ** wſſemu lidu: *Saudc.6,23. Izai.40,1. Dan.10,12. Zgew.1,17. † Mat.2,10. Luk.1,47. 1 Tym.3,16. ** njż. w. 31,32. Mat.1,21.

11. Nebo narodił ſe* wám dnes Spaſytel, kterýž geſt † Kryſtus Pán, w** městě Dawidowě. *Izai.9,6. Žid.2,14.16. † Dan.9,24.25. ** 2 Sám.5,7.9.

12. A toto wám bude za* znamenj: nalezněte nemluwňátko plénkami obwinuté, leżjcý w geſlech. *Exod.3,12.

13. A hned s Angelem zgewiło ſe* mnożſtwj rytířſtwa Nebeſkého, chwáljcých Boha, a řkaucých: *Zak.103,21. k.148,2. Dan.7,10. Zgew.5,11.

14. Sláwa *na wyſoſtech Bohu, a na zemi † pokog, lidem dobrá wůle:] *Izai.57,19. Luk.19,38. † Řim.5,1. Efezk.1,5. k.2,17.

(Též na Boží Narozenj:)

15. Y ſtało ſe, gakž odeſſli od njch Angelé do nebe/ że ti paſtýřj řekli weſpolek: *Pogďme aż do Betléma/ a wizmě tu wěc kteráž ſe ſtala, o njž Pán oznámił nám. *Exod.3,3.

16. Y přiſſli chwátagjce / a nalezli Marygi a Jozefa / y to nemluwňátko leżjcý w geſlech:

17. A widěwſſe, rozhłaſſowali což gim powědjno było o tom děťátku.

18. Y diwili ſe wſſickni, kterýž ſłyſſeli o tom, což gim było mluweno od paſtýřů.

19. Ale Marya *zachowáwała wſſecky wěcy tyto, ſkládagjcy ge w ſrdcy ſwém. *Gen.37,11.

20. Y nawrátili ſe Paſtýřj, welebjce a chwáljce Boha, ze wſſeho což ſłyſſeli a widěli/ tak gakž było gim powědjno:]

(Na nowé Léto.)

21. AKdyż ſe naplnilo dnj *oſm, aby obřezáno było to děťátko/ y nazwáno geſt gméno geho Gežjš/ kterýmž było † nazwáno od Angela, prwě než ſe w žiwotě počało.] *Gen.7,12. Leu.12,3. † Mat.1,21. Luk.1,31.

(Na Hromnice.)

22. AKdyż ſe naplnili dnowé očiſſtěnj Marye podlé *zákona Mogjſſowa/ přinesli geg do Geruzalému/ aby ho poſtawili Pánu: *Leu.12,2. ſqq.

23. (Gakož pſáno geſt w *Zákoně Páně: że każdý pacholjk otwjrage żiwot/ ſwatý Pánu ſłauti bude.) *Exod.13,2. k.22,29. k.34,19. Num.3,13. k.8,16.17.

24. A aby dali obět, gakož powědjno geſt w *Zákoně Páně/ dwě hrdličky, a neb dwě hołoubátek. *Leu.12,8.

25. A aj, był člowěk w Geruzalémě, gemuż gméno Symeon: a člowěk ten był ſprawedliwý a nábožený / očekáwagjcý *potěſſenj Izraelſkého: a Duch ſwatý był w něm. *Gen.5,29.

26. A było gemu zgeweno od Ducha ſwatého/ że newzřj ſmrti/ ażby prwé wzřel Kryſta Páně.

27. Ten přiſſel ponuknut byw od Ducha, do Chrámu. A kdyż wwodili rodičowé, Gežjſſe děťátko, aby činili podlé obyčege zákona při něm:

28. Tedy on wzal geg na łokty ſwé/ y chwálił Boha, a řekł:

29. Nynj *propauſſtjš služebnjka ſwého Pane, podlé ſłowa ſwého, w pokogi: *Gen.46,30. Filip.1,23.

30. Nebo *widěły oči mé ſpaſenj twé, *Zak.98,2. Izai.52,10. Luk.3,6.

31. Kteréž ſy připrawił před *oblj-čegem wſſech lidj: *Izai.11,10. k.49,6. Skutc.28,28.

32. * Swětło k zgewenj národům/ a † ſłáwu lidu twého Izraelſkého:] *Izai.42,6. k.49,6. Skutc.13,47. † Luk.1,68.

(Neděle před Nowým Létem.)

33. OTec pak a matka geho diwili ſe těm wěcem, kterýž praweny byli o něm.

34. Y požehnał gim Symeon, a řekł Marygi matce geho: Aj, pokožen geſt tento ku *pádu a ku powſtánj mnohým w Izraeli/ a na † znamenj kterémuż bude odpíráno. *Izai.8,14. Mat.21,42. Řim.9,33. 1 Kor.1,23. 2 Kor.2,16. 1 Petr.2,8. † Skutc.28,22.

35. (A twau właſtnj duſſi pronikne* mečem:) aby zgewena była z mnohých ſrdcý myſſlenj. *Jan.19,25. ſeqq.

36. Była také Anna prorokyně, dcera Fanuelowa, z pokolenj Aſſer: ta ſe była zſtaraka we dnech mnohých/ a żiwa była s mužem ſedm let od panenſtwj ſwého.

37. A ta * wdowa byla, w letech okolo osmdesáti a čtyřech; kteráž newycházeka z Chrámu, posty a modlitbami † slaužecy (Bohu) dnem y nocy.
* 1 Tym. 5, 5. † Exod. 38, 8. 1 Sam. 2, 22.

38. A ta w tauž hodinu přissedssi, chwálila Pána / a mluwila o něm wssechněm, kteřjž čekali wykaupenj w Geruzalémě.

39. Wykonawsse pak wssecko podlé Zákona Páně / wrátili se do Galilee, do města swého Nazaréta.

40. Dětátko pak * rostlo, a posylowalo se w duchu, plné maudrosti: a milost Bozj byla w něm:]
* Luk. 1, 80.

(1. Neděle po třech Králjch:)

41. Chodjwali rodičowé geho každého roku do Geruzaléma, na * den slawný Welikonočnj.
* Exod. 23, 15. 17. k. 34, 23. Leu. 23, 5.

42. A když byl we dwanácti letech / a oni wstupowali do Geruzaléma, podlé obyčege toho * dne Swátečnjho:
* Deut. 16, 16.

43. A když wykonali ty dni / a giž se nawracowali, zůstalo djtě Gezjš w Geruzalémě: a newěděli Jozef a matka geho.

44. Domnjwagjce se pak o něm, žeby byl w zástupu / wšli den cesty: y hledali ho mezy přjbuznými a mezy známými.

45. A nenalezsse geho, nawrátili se do Geruzaléma, hledagjce ho.

46. Y stalo se po třech dnech, že nalezli geg w Chrámě / an sedj mezy Doktory / poslauchage gich / a otazuge se gich.

47. A děsyli se * wssickni, kteřjž geg slyssely, nad rozumnostj a odpowědmi geho. * Mat. 7, 28.
Mark. 1, 22. Luk. 4, 22. 32. Jan. 7, 15. 46.

48. A wzřewsse ho, zlekli se: y řekla matka geho k němu; Synu, * proč sy nám tak učinil? ay, otec twůg a gá, s bolestj hledali sme tebe.
* Gen. 20, 9. k. 26, 10.

49. Y řekl gim: Co? že ste mne hledali? Zdaliž ste newědeli / že w těch wěcech kteréž gsau Otce mého, musým gá býti?

50. Ale oni * nesrozuměli těm slowům, kteráž gim mluwil.
* Luk. 9, 45. k. 18, 34.

51. Y šel s nimi / a přissel do Nazaréta: a byl poddán gim. Matka pak geho * zachowáwala wssecka slowa ta w srdcy swém. * Gen. 37, 11. Luk. 2, 19.

52. A Gezjš * prospjwal maudrostj / a wěkem a milostj, y Boha y y lidj:]
* 1 Sam. 2, 26. Luk. 1, 80. k. 2, 40.

Kapitola III.

Jan křtitel kázal, 4. křtil, 7. y trestal zůstiwé wssecky, 19. až se y do zalaře dostal: 21. Před tjm wssak pokřtil Krysta, 24. gehož se tu rod wypisuge.

1. Leta pak patnácteho cýsařstwj Tyberya Cýsaře / když pontský Pilát zprawowal Judstwo / a Herodes byl čtwrtákem w Galilei: Filip pak bratr geho byl čtwrtákem Jtureyské a Trachonitydské kraginy / a Lizanyás čtwrtákem Abilinskym /

2. Za Biskupa * Annásse † a Kaifásse / stalo se slowo Páně k Janowi synu Zacharyássowu na pausti.
* Jan. 18, 13. Skute. 4, 6. † Jan. 11, 49. 51.

3. Y chodil po wssj okolnj kragině Jordánské / káze Křest pokánj na odpuštěnj hřjchů.

4. Gakož psáno gest w knize proroctwj * Jzaiásse proroka, řkaucýho: Hlas † wolagjcýho na pausti: ** Připrawugte cestu Páně / přjmé činte stezky geho. * Jzai. 40, 3. † Mat. 3, 3.
Mark. 1, 3. Jan. 1, 23. ** Luk. 1, 76.

5. Každé wdolj bude wyplněno / a každá hora a pahrbek bude ponjžen: y budau kriwé wěcy zpraweny / a ostré cesty budau hladké.

6. A * wzřjt wssecko tělo spasenj Bozj. * Zal. 98, 2. Jzai. 53, 10. Luk. 2, 30.

7. Prawil pak zástupům wycházejcým, aby se křtili od něho; * Plemeno gesstěrčj / kdo wám wkázal, kterakbysste wtekli budaucýho hněwu?
* Mat. 3, 7. k. 23, 33.

8. Protož neste owoce hodné pokánj: a nerjkeytež w sebe; * Otce mámě Abrahama: Neboť prawjm wám / že gest mocen Bůh z kamenj tohoto wzbuditi syny Abrahamowi. * Mat. 3, 9. Jan. 8, 39.

9. A * giž gest y sekera k kořenu † stromů přikozena: Protož každý strom kterýž nenese owoce dobrého / wyňat a na oheň wwržen bywá.
* Mat. 3, 10. † Mat. 7, 19. Luk. 13, 7.

10. Y tázali se ho zástupowé, řkauce: * Což tedy činiti budeme.
* Skute. 2, 37. k. 16, 30.

11. A

11. A odpowjdage prawil gim: * kdo má dwě sukně/ dey nemagjcýmu/ a kdo má pokrmy, tolikéž včiň.
* 1 Jan. 3, 17. k. 4, 20. Jak. 2, 15. seqq.

12. Přissli pak y celnj křtjti se/ y řekli gemu: Mistře, co budeme činiti?

13. A on řekl gim: Nic wjce newybjreyte, mimo to, což gest vstaweno.

14. Y tázali se ho také y žoldnéři, řkauce: A my což činiti budeme? Y řekl gim: * žádného nevtiskúgte/ aniž podwodně činte/ a dosti mégte na swých žoldjch. * Leu. 19, 13.

15. A když pak lid očekáwal/ a mysli li wssickni w srdcých swých o Janowi, nebykliby snad on Krystus.

16. Odpowěděl Jan wssechněm, řka: Gá * zagisté křtjm wás wodau: ale gdeť sylnégssj nežli gá/ kterémuž † negsem hoden rozwázati řemínka v obuwi geho: tent wás křtjti bude ** Duchem swatým a ohněm. * Mat. 3, 11. Mark. 1, 8. Jan. 1, 26. Skute. 1, 5. k. 11, 16. k. 19, 4. † Skute. 13, 25. ** Izai. 44, 3. Joel 2, 28. Skute. 2, 2. seqq.

17. Gehožto wégečka w * ruce geho/ a wyčistjt humno swé/ a shromážd pssenicy do obilnice swé/ ale plewy páliti bude ohněm nevhasytedlným.
* Mat. 3, 12.

18. A tak mnohé y giné wécy, napomjnage, zwěstowal lidu.

19. * Heródes pak čtwrták, když od něho byl trestán pro Herodyadu manželku Filipa bratra swého/ y ze wssech nesslechetnosti kterúž činil Heródes:
* Mat. 14, 5. Mark. 6, 17.

20. Přidal y toto nadewssecko, že * wsadil Jana do žalářе. * Mat. 11, 2.

21. Y * stalo se, když se křtil wssecken lid/ a když se pokřtil y Gezjš, a modlil se, že otewřeko se nebe:
* Mat. 3, 13. 16. Mark. 1, 9. 10. Jan. 1, 32.

22. A sstaupil Duch swatý w tělesné způsobě, gako hokubice na něg: a stal se * hlas s nebe, řkauc: Ty † gsy ten syn mug miký/ w tobě mi se zalibiko.
* Mat. 3, 17. k. 17, 5. Mark. 1, 11. k. 9, 7. Luk. 9, 35. † Izai. 42, 1. Kol. 1, 13. 2 Petr. 1, 17.

23. Gezjš pak počjnal býti gako we třidcýti letech/ gakž domnjn byl syn * Jozefú/ kterýž byl (syn) Heli/
* Mat. 13, 55. Mark. 6, 3. Jan. 1, 45. k. 6, 42.

24. Kterýž byl Matatú/ kterýž byl Lewj/ kterýž byl Melchú/ kterýž byl Janú/ kterýž byl Jozefú/

25. Kterýž byl Matatyássú/ kterýž byl Amosú/ kterýž byl Naum/ kterýž byl Esli/ kterýž byl Nagge/

26. Kterýž byl Mahatú/ kterýž byl Matatyássú/ kterýž byl Semei/ kterýž byl Jozefú/ kterýž byl Júdú/

27. Kterýž byl Johannú/ kterýž byl Resú/ kterýž byl Zorobábelú/ kterýž byl Salatyelú/ kterýž byl Neryú/

28. Kterýž byl Melchiú/ kterýž byl Alddyú/ kterýž byl Kozamú/ kterýž byl Elmódamú/ kterýž byl Erú/

29. Kterýž byl Józú/ kterýž byl Eliezerú/ kterýž byl Jórymú/ kterýž byl Matatú/ kterýž byl Lewj/

30. Kterýž byl Symeonú/ kterýž byl Júdú/ kterýž byl Jozefú/ kterýž byl Jónamú/ kterýž byl Eliachymú/

31. Kterýž byl Meleú/ kterýž byl Ménamú/ kterýž byl Matatanú/ kterýž byl * Nátanú/ kterýž byl Dawidú/
* 2 Sam. 5, 14. 1 Paral. 3, 5. Zach. 12, 12.

32. Kterýž byl * Jesse/ kterýž byl Obédú/ kterýž byl Bózú/ kterýž byl Salmonú/ kterýž byl Názonú/
* Ruth. 4, 17. 22. 1 Sam. 16, 19. 1 Paral. 2, 12.

33. Kterýž byl Aminadabú/ kterýž byl Aramú/ kterýž byl Ezromú/ kterýž byl Fáresú/ kterýž byl Júdú/ kterýž byl Jákobú/

34. Kterýž byl Izákú/ kterýž byl * Abrahamú/ kterýž byl † Táre/ kterýž byl Náchorú/
* Gen. 21, 2. 3. k. 25, 19. † Gen. 11, 26. 27. 1 Paral. 1, 26. 27.

35. Kterýž byl Sáruchú, kterýž byl Ragau/ kterýž byl Fálekú/ kterýž byl Heberú/ kterýž byl Sále/

36. Kterýž byl Kainanú/ kterýž byl Arfazatú/ kterýž byl * Semú/ kterýž byl Nve/ kterýž byl † Lámechú/
* Gen. 11, 10. † Gen. 5, 25. seqq.

37. Kterýž byl Matuzalémú/ kterýž byl Enochú/ kterýž byl Járedú/ kterýž byl Malalehelú/ kterýž byl Kaynanú/

38. Kterýž byl Enosú/ kterýž byl * Setú/ kterýž byl Adamú/ kterýž byl † Bojj.
* Gen. 5, 3. † 1 Kor. 15, 47.

Kapitola IV.

Krystus swjtèzyw nad Ďáblem 14. w swé wlasti kázal: 30. ale když ho nebyli wděčni 31. do Kafarnaum odssel/ a tam netoliko kázal, ale y diwy činil.

1. GEzjš * pak pln byw Ducha swatého/ wrátil se od Jordánu/ a puzen gest † w Duchu na Pausst:

* Mat. 4, 1. Mark. 1, 12. † Skutc. 8, 39.

2. A za čtyřidceti dnj pokaussjn byl od Ďábla: * a nic negedl w těch dnech: ale když se skonali, potom zlačněl.

* Exod. 34, 28. 1 Král. 19, 8.

3. Y řekl gemu Ďábel; Geslliže gsy Syn Božj, rcy * kamenu tomuto, ať gest chléb. * Mat. 4, 3.

4. Y odpowěděl gemu Gežjš, řka; * Psánoť gest, že ne samým chlebem živ bude člowěk/ ale každým skowem Božjm. * Deut. 8, 3. Maud. 16, 26.

Mat. 4, 4.

5. Y wedl geg Ďábel na * horu wysokau, a ukázal mu wssecka králowstwj okrssku země pogednau. * Mat. 4, 8.

6. A řekl gemu Ďábel; Tobě dám tuto wssecku moc, y slawu: nebo mně dána gest/a komužbych koli chtěl, dám gi.

7. Protož ty pokloněssli se předemnau/ budeš wssecko twé.

8. Y odpowěděw Gežjš, řekl gemu: Gdi prýč ode mne Satanássi: nebo * psáno gest; Pánu Bohu swému budeš se klaněti / a gemu samému slauziti. * Deut. 6, 13. k. 10, 12. 20.

1 Sam. 7, 3. Mat. 4, 10.

9. Tedy * wedl geg do Geruzaléma/ a postawil ho na wrchu Chrámu: a řekl mu: Gsyli Syn Božj / pusť se odtud dolů. * Mat. 4, 5.

10. Nebo * psáno gest: Že Angelům swým přikáže o tobě, aby tě ostřjhali:

* Žak. 91, 11. 12. Mat. 4, 6.

11. A že tě na ruce wchopj/ aby nevrazyl o kámen nohy swé.

12. A odpowjdage, dj mu Gežjš: * Powědjnoť gest / Nebudeš pokaussetj Pána Boha swého. * Deut. 6, 16.

Mat. 4, 7.

13. A dokonaw wssecka pokussenj Ďábel, odssel od něho až do času.

14. Y nawrátil se Gežjš * w mocy Ducha do Galilee: a wyssla powěst o něm po wssj tě okolnj kragině.

* Mat. 4, 23. Mark. 1, 14. Jan. 4, 43. Skutc. 10, 37.

15. A on učil w sskolách gegich/ a slawen byl ode wssech.

16. Y přissel do * Nazaréta kdež byl wychowán: a wssel podlé obyčege swého w den Sobotnj do sskoly: † y wstal aby četl: * Mat. 2, 23. k. 13, 53. 54.

Mark. 6, 1. † Nehem. 8, 5.

17. Y dána gemu kniha Izaiášse Proroka. A otewřew knihu, nalezl mjsto * kdež bylo napsáno; * Izai. 61, 1.

18. Duch Páně nade mnau/ proto že pomazal mne: kázati * Ewangelium chudým possal mne/ a uzdrawowati skraussené srdcem: † zwěstowati zatým propusstěnj / a slepým widenj/ a propustiti ssaužené w swobodu: * Mat. 11, 5. † Izai. 42, 7.

19. A * zwěstowati léto Páně wzácné. * Leu. 25, 10. 2 Kor. 6, 2.

20. A zawřew knihu, (a) wrátiw služebnjku, posadil se: A wssech w sskole oči byly obráceny nań.

21. Y počal mluwiti k nim; Že dnes naplnilo se Pjsmo toto w uších wassich.

22. A wssickni gemu poswědčowali/ a * diwili se libým slowům, pocházegjcým z ust geho: a prawili; Zdaliž † tento nenj syn Jozefů? * Žak. 45, 3.

Izai. 50, 4. † Mat. 13, 55. Mark. 6, 3. Luk. 3, 23.

23. Y dj k nim; Zagisstě djte mi toto podobenstwj; Lékaři, uzdraw se sám: Které wěcy slyssseli sme žes činil w * Kafarnaum/ učiň y zde w swé † wlasti.

* Mat. 4, 13. † Mat. 13, 54.

24. Y řekl (gim): Amen prawjm wám, Že žádný * Prorok nenj wzácen w wlasti swé.

* Mat. 13, 57. Mark. 6, 4. Jan. 4, 44.

25. Ale w prawdě prawjm wám; Že mnoho wdow bylo za dnů Eliášse * w lidu Izraelském, když zawřjno bylo nebe za tři léta, a za sest měsýců/ a když byl hlad weliký po wssj zemi:

* 1 Král. 17, 1. 9. Jak. 5, 17.

26. Wssak Eliáš k žádné z nich nenj poslán/ než toliko do Sarepty Sydonské k ženě wdowě.

27. A mnoho malomocných bylo w lidu Izraelském, za Elizea proroka: a wssak žádný z nich nenj očisstěn, * než Náman Syrský. * 2 Král. 5, 14.

28. Y

28. Y naplněni byli wssickni w sskole hněwem, slyssjce to.

29. A powstawsse wywrhli geg wen z města/ a wedli ho až na wrch hory, na njž město gegich byko wzdělano, aby geg dolů sstrčili.

30. Ale on bera se * prostředkem gich, wssel. * Jan. 8,59.

31. Y sstaupil * do Kafarnaum města Galileyského: a učil ge we dny Sobotnj. * Mat.4,13. Mark.1,21.

32. Y diwili se * welmi učenj geho/ nebo mocná byla řeč geho.

* Mat.7,28.29. Mark.1,22.

33. Byl pak w sskole * člowěk magicý ducha Bábelstwj nečistého/ y zwolal hlasem welikým, * Mark.1,23.

34. Řka: Ach což gest tobě do nás Gežjssi Nazaretský? přissel sy zatratiti nás? znám tě kdo gsy, (že) ten * swatý Božj. * Mark.1,24. Luk.1,35.

35. Y přimluwil gemu Gežjš, řka: Wmlkni, a wygdi od něho: A powrha geg Bábel mezy ně, wyssel od něho/ a nic mu neysskodil.

36. Y přissel strach na wssecky: a rozmlauwali wespolek, řkauce: Gakě gest toto slowo? že w * mocy a sýle přikazuge nečistým duchům, a wycházegj?

* Mat.4,23. k.8,16. k.9,33. Luk.9,42. k.10,19.

37. Y rozcházela se o něm powěst po wsselikém mjstě té okolnj kraginy.

38. Wstaw pak ze sskoly / wssel do domu * Ssimonowa: Swegrusse pak Ssimonowa trápena byla těžkau zymnicý: Y prosyli ho za nj.

* Mat.8,14. Mark.1,29.

39. Tedy sloge nad nj, přimluwil zymnicy: y přestala gj: a ona hned wstawssi, poslauhowala gim.

40. Při západu pak slunce/ wssickni kteržj měli nemocné rozličnými neduhy, wodili ge k němu: a on * na gednoho každého z nich ruce wzkládaw, wzdrawowal ge. * Mark.1,34. k.7,32. k.8,23.25.

41. Od mohých také Bábelstwj wycházela křičjcý, a řkagjcý: Ty gsy Krystus Syn Božj: Ale * přimlauwage, nedopausstěl gim mluwiti/ nebo wěděli, že gest on Krystus.

* Mark.1,34. k.3,11. Skutc.16,17.18.

42. A gakž byl den, wyssed, brak se na pustě mjsto: Y hledali ho zástupowé/ a přissli až k němu: a zdržowali ho, aby neodcházel od nich.

43. On pak řekl gim: Y ginými * městům musým zwěstowati králowstwj Božj: Nebo na to poslán sem.

* Mark.1,38.

44. Y kázal w sskolách Galileyských.

Kapitola V.

Krystowo kázanj: 6. ryb množstwj zahrnutj/ 12. malomocného/ 18. a sslakowitého uzdrawenj/ 27. Matausse powolánj/ 31. Farizeů zahanbenj.

(V. Neděle po S. Trogicy.)

1. STako se pak * když se zástup na něg walil/ aby slyssseli slowo Božj / že on stál podlé gezera Genezaretského. * Mat.13,2. Mark.1,16. k.4,1.

2. Y * uzřel dwě lodj/ any stogj u Gezera: Rybáři pak sstaupiwsse z nich, wypjrali sýti. * Mat.4,18. Mark.1,16.

3. Y wstaupiw na gednu z těch lodj, kteráž byla Ssimonowa/ prosyl ho, aby od země odwezl maličko: A posadiw se, učil z lodj zástupy.

4. A když přestal mluwiti, dj k Ssimonowi: Wez na hlubinu/ * a rozestřete sýti swé k lowenj. * Jan.21,6.

5. Y odpowěděw Simon, řekl gemu: Mistře, přes celau noc pracowawsse / * nic sme nepopadli: ale k slowu twému rozestru sýt. * Jan.21,3.

6. A když to učinili / zahrnuli množstwj welikě ryb / tak že se trhala sýt gegich.

7. Y ponukli towarysstu kteržj byli na druhé lodj/ aby přissli, a pomohli gim: y přissli, a naplnili obě lodj/ tak že se pohřižowaly.

8. To uzřew Ssimon Petr / padl k nohám Gežjssowým, řka: * Odegdi ode mne Pane: neboť gsem člowěk hrjssný. * Luk. 8, 37.

9. Hrůza zagistě byla geg obklíčila/ y wssecky kteržj s nim byli/ nad tjm lowenjm ryb kteréž byli popadli:

10. A též * Jakuba a Jana syny Zebedeowy / kteržj byli towarysstj Ssimonowi. Y dj Ssimonowi Gežjš; Nebogž se: giž od tohoto času † lidi budeš lowiti. * Mat.4,18.21. Mark.1,16.19. † Ger.16,16. Ezech.47,9.10.

11. A přiwezšse k břehu lodj, a wšecko * opuštiwše, šli za njm.]
* Mat.19/27. Mark.10/28. Luk.18/28.

12. Y stalo se, když byl w gednom městě/ * a ay muž plný malomocenstwj: a vzřew Gežiše, padl na twář/prosyl ho, řka: Pane, kdyby chtěl, můžeš mne očistiti. * Mat.8/2. Mark.1/40.

13. Y wztáh ruku, dotekl se ho, řka: Chcy, buď čist. A hned odešlo od něho malomocenstwj.

14. Y * přikázal gemu, aby žádnému neprawil: ale gdi, ukaž se knězy/ a obětuj za očisstěnj swé/ gakož † přikázal Mogžiš, na swědectwj gim.
* Mat.8/4. k.9/30. Mark.1/43.44. † Leu.14/2.seqq.

15. Tedy rozhlassowala se wjce řeč o něm/a scházeli se zástupowé mnozy, aby (aeg) slyšseli/ a vzdrawowáni byli od něho w swých nemocech.

16. On pak odcházel na * Pauště/ a modlil se. * Mark. 1, 35.

17. Y stalo se w geden den/ že on učil: a seděli také (tu) y Faryzeowé a Zákona učitelé/ kteřiž se byli sessli ze wšech městeček Galileyských a Jůdských, y z Geruzaléma: a moc Páně přjtomná byla k vzdrawowánj gich.

18. A ay muži * nesli na loži člowěka/ kteréhož † byl sslakem poražený/ y hledali wnésti ho, a položiti před něg:
* Mat.9/2. Mark.2/3. † Skutc.9/33.

19. A nenalezšse kterauby geg stranau wnesli,pro zástup/wstaupili na dům/ a skrze podkahu spustili geg s ložem w prostřed před Gežisse.

20. Kteréžto widěw wjru gegich, řekl mu: Člowěče,* odpuštěnj sau tobě hřjchowé twogi. * Luk. 7, 48.

21. Tedy počali přemyšlowati Zákonnjcy a Faryzeowé, řkauce: Kdo * gest tento, kterýž mluwj rauhánj? Kdo může odpustiti hřjchy, gedině † sám Bůh? * Mat. 9, 3.
† Žal.32/5. k.103/3. Izai.43/25.

22. Poznaw pak Gežiš myšlenj gegich, odpowjdage,řekl gim: Co přemyšlugete w srdcých swých?

23. Co gest snáze řjcy: * Odpauštěgj se tobě hřjchowé twogi: čili řjcy/ Wstaň a chod! * Mat.9/2.5.

24. Ale * abyšste wěděli/ že Syn člowěka má moc na zemi odpauštěti hřjchy/ řekl sslakem porazenému: Tobě prawjm, Wstaň! a wezma lože swé, gdi do domu swého. * Mat.9/6.Mark.2/10.

25. A hned wstaw před nimi, wzal na čemž ležel/ y odšel do domu swého, welebě Boha.

26. Y vžasli se wšickni/ a welebili Boha/ a naplněni sau bázni, řkauce: Widěli sme dnes diwné wěcy.

27. A potom wyšel, a * vzřel Celného, gménem Léwj, sedjcýho na cle: y řekl gemu; Pod za mnau!
* Mat.9/9. Mark.2/14

28. A opustiw wšecko, wstaw,šel za nim.

29. Y učinil gemu hody welké Léwj w domě swém: a byl zástup weliký * Publikánů,y giných/ kteřjž s nim stolili.
* Mat.9/10.13. Mark.2/15. Luk.15,1.

30. Tedy * reptali Zákonnjcy a Faryzeowé,řkauce Učedlnjkům geho: Proč s Publikány a hřjšnjky gjte a pigete?
* Mat.20/11. Jan.6/43.61.

31. Y odpowěděw Gežiš, řekl gim: Nepotřebugjt * zdrawj lékaře/ ale nemocnj: * Mat.9/12.13. Mark.2/17.

32. Nepřišelť sem * wolati spravedliwých/ ale hřjšnych ku pokánj.
* Luk.19/10. 1 Tym.1/15.

33. A oni řekli gemu: Proč učedlnjcy Janowi * postj se často a modlj se/ podobně y Faryzeyšstj/ twogi pak gedj a pigj? * Mat.9/14. Mark.2/18.

34. On pak řekl gim: Zdali můžete * synům zenicha dokudž s nimi gest ženich, kázati se postiti?
* Izai.62/5. 2 Kor.11/2.

35. Přigdauť pak dnowé, když odgat bude od nich ženich/ tehdážť se budau postiti w těch dnech.

36. Prawil pak gim y podobenstwj: Že žádný * záplaty raucha nowého, ne přišiwá k rauchu wetchému: sic ginak to nowé roztrhuge/ a wetchému nepřišlussj záplata z nowého.
* Mat.9/16. Mark.2/21.

37. A žádný newlewá wjna nowého do nádob starých: sic ginak wjno nowé rozpučj nádoby, a samo wyteče/ a nádoby se pokazý:

38. Ale

38. Ale wjno nowé w nádoby nowé má lito býti/ a obé bude zachowáno.

39. A anij kdo, když pige staré, hned chce nowého: ale djť; Staré lepssj gest.

Kapitola VI.

Pán prawému swěcenj dne swátečnjho powěrk, 13. Wčedlnjku powolak, 20. Blahoslawenstwj y zkorečenstwj wyswětlik, 27. a k skutkům dobrým napomenuk.

1. A * Stalo se w druhau Sobotu, že sšel Gežiš skrze obilj: A trhali † Wčedlnjcy gehо klasy / a rukama wymjnagjce, gedli.

* Mat. 12, 1. Mark. 2, 2. † Deut. 23, 25.

2. Tehdy někteřj z Faryzeů řekli gim: Proč činjte, * čehož neskussj činiti w Sobotu? * Exod. 20, 10. k. 23, 12. k. 31, 15. k. 35, 2.

3. A odpowěděw Gežiš, řekk gim: Což sie ani toho * nečtli/ co učinik Dawid/ když lačněk on, y ti kteřjž s nim byli? * 1 Sam. 21, 6. Mat. 12, 3.

4. Kterak wssek do domu Božjho / a chleby poswátné wzak a gedk/ a dak y těm kteřjž s nim byli: gichž nenáležj gjsti než toliko samým * Knežim.

* Exod. 29, 33. Leu. 8, 31. k. 24, 9.

5. A řekk gim: Že gest Syn člowěka * Pánem také y dne Sobotnjho.

* Mat. 12, 8. Mark. 2, 28.

6. Stalo se * pak y w ginau Sobotu/ že wssek do sskoly Gežiš, a učik: a byk tu člowěk gehož prawá ruka byla wschlá.

* Mat. 12, 9. Mark. 3, 1.

7. A sstřili ho * Zákonnjcy a Faryzeowé, budeli w Sobotu uzdrawowati: aby nalezli, z čehoby geg obžalowali.

* Luk. 14, 1.

8. Ale on znak přemyssljwánj gegich: y dj člowěku kteřjž měk ruku wschlau: Wstaň / a stůg w prostředku: A on wstaw, sták.

9. Tedy řekk gim Gežiš: Otjži se wás na gednu wěc: Skussjli w Sobotu dobře činiti, čili zle? dussi zachowati, čili zatratiti?

10. A pohleděw na ně na wssecky wůkol, dj člowěku tomu: Ztáhni tu * ruku swau! A on učinik tak: A přiwedena gest k zdrawj ruka geho/ gako druhá.

* 1 Král. 13, 6.

11. Oni pak naplněni sau hněwiwau nemaudrosti / a rozmkauwali mezy sebau/ coby učiniti měli Gežissowi.

12. A stalo se w těch dnech/ wyssek na * horu k modlenj: y byk tam přes noc na modlitbě Božj. * Mat. 14, 23.

13. A když byk den/ * powolak Wčedlnjků swých, a wywolik z nich dwanácte, kteřjž y Aposstoly nazwak:

* Mat. 10, 1. Mark. 3, 13. 14. k. 6, 7. Luk. 9, 1.

14. (Ssimona, * kterémuž také dak gméno Petr / a Ondřege bratra geho/ Jakuba a Jana/ Filipa a Bartolomége/

* Jan. 1, 42.

15. Matausse a Tomášse / Jakuba Alfeowa/ a Ssimona kteřjž skowe Želótes/

16. Jůdu Jakubowa / a * Gidášse Issskaryotského/ kteřjž potom byk zrádce.) * Luk. 22, 3.

17. A sstaupik s nimi, sták na mjstě polnjm: a zástup Wčedlnjků geho/ * a množstwj welikého lidu, ze wsseho Jůdstwa, y z Geruzaléma, y z Týru/ y z Sydónu, kteřjž při moři gsau/ kteřjž byli přissli aby geg skyssseli / a uzdraweni byli od neduhů swých: * Mat. 4, 25. Mark. 3, 7.

18. A kteřjž trápeni byli od duchů nečistých: a byli uzdrawowáni.

19. A wssecken zástup hledak se ho * dotknauti: nebo moc z něho wycházeka, a uzdrawowaka wssecky.

* Mat. 14, 36. Mark. 5, 30.

20. A on pozdwih očj swých na Wčedlnjky, prawik; * Blahoslawenj chudj: nebo wásse gest králowstwj Božj.

* Mat. 5, 2. sqq.

21. Blahoslawenj * kteřjž nynj lačnjte: nebo nasyceni budete. † Blahoslawenj kteřjž nynj plačete: nebo smáti se budete. * Jzai. 55, 1. k. 65, 13. † Žak. 126, 5. 6. Jzai. 61, 2. 3. k. 66, 10.

22. Blahoslawenj * budete, když wás nenáwiděti budau lidé/ a když wás † wyobcugj / a hanéti budau / a wywrhau gméno wásse gako zlé, pro Syna člowěka. * Mat. 5, 11. 1 Petr. 2, 19. k. 3, 14. k. 4, 14. † Jzai. 66, 5.

23. Radůgte se * w ten den/ a weselte se: nebo ay, odpłata wásse mnohá w nebesých. † Také zagistě činjwali Prorokům otcowé gegich.

* Mat. 5, 12. Skutc. 5, 41. † Skutc. 7, 51. Žid. 11, 36.

24. Ale * běda wám bohatým; nebo wy (giž) máte potéssenj swé.

* Žak. 17, 14. Amos 6, 1. Syr. 31, 8. Luk. 16, 15.

25. Běda * wám, kteřjž ſte naſyceni: nebo kaċnéti budete. Běda wám, † kteřjž ſe nynj ſmégete: nebo kwjliti a plakati budete. * Jzai.10,16. k.65,13.14. Jak.5,1. † Jak.4,9.

26. Běda wám kdyžby dobře o wás mkuwili wſſickni lidé: nebo tak ċinjwali falešnýmprorokům otcowé gegich.

27. Ale wámť prawjm, kteřjž ſlyſſjte; Mikúgte * nepřáteły swé: dobře ċiňte tém, kteřjž wás nenáwidj:

* Exod.23,4. Přiſł.25,21. Mat.5,44. Řim.12,14. 20. 1 Kor.4,12.

28. Dobrořečte * tém, kteřjž wás prokljnagj / a † modlte ſe za ty, kteřjž wám bezprawj ċinj.

* Řim.12,14. † Luk.23,34. Skutc.7,60.

29. A wdeřikliby * tebe kdo w ljce/ naſaď mu y druhého: a tomu kterýž tobě † odgjmá płáſſť/ také y ſuknĕ nebraň.

* Mat.5,39.40. Řim.12,17. † 1 Kor.6,7.

30. Každému * pak proſýċymu tebe dey: a od toho kterýž béře twé wċy, zaſe nežádey. * Deut.15,7. Mat.5,42.

31. A gakž * chcete aby wám lidé ċinili/ y wy gim též podobně ċiňte.

* Tobi.4,16. Mat.7,12.

32. Nebo geſtliže * mikugete ty, kteřjž wás mikugj/ gakau mjti budete mikoſt? nebo y hřjſſnjcy mikugj ty, od nichž mikowáni bywagj. * Mat.5,46.

33. A budeteli dobře ċiniti tém, kteřjž wám dobře ċinj / gakau máte mikoſt? wſſak y hřjſſnjcy to též ċinj.

34. A budeteli * půgċowati tém, od kterýchž ſe nadĕgete zaſe wzýti / gakau máte mikoſt? wſſak y hřjſſnjcy hřjſſnjkům půgċugj/ aby tolikéž zaſe wzali.

* Deut.15,7.8. Mat.5,42. Žał.37,21. k.112,5. Přiſł. 11,24.

35. Nýbrž mikúgte nepřáteły swé / a dobře ċiňte/a půgċúgte,* nic ſe odtud nenadĕgjce: a budeť odplata wáſſe mnohá/† a budete ſynowé Neywyšſſjho: Nebo on dobrotiwý geſt (y) k newděċným a zlým. * Žał.37,26. Syr.29,1. † Mat.5,45.

(IV. Neděle po S. Trogicy:)

36. PRotož budte * mikoſrdnj/ gako y † Otec wás mikoſrdný geſt.

* Zach.7,9. † Žał.103,8.13.

37. Neſuďte/ * a nebudete ſauzeni: Nepotupúgte / a nebudete potupeni: † Odpauſſtĕgte/a budeť wám odpuſſtĕno:

* Mat.7,1. Řim.2,1. 1 Kor.4,5. † Mat.6,12.14.

38. Dáweyte/ * a budeť wám dáno: Mjru † dobrau, natłaċenau, a natřeſenau, a oſutau dadjť w ſúno wáſſe: Tauž ** zagiſtě měrau, kterauž měrjte, budewám zaſe odměřeno. * Syr.14,16.

† Přiſł.10,22. k.19,17. ** Mat.7,2. Mark.4,24. Gal.6,7. Zgew.18,6.

39. Powědĕł gim také y podobenſtwj; Zdali * může ſlepý ſlepého wésti? zdaž oba do gámy nepadnau?

* Jzai. 42,19. Mat.15,14.

40. Nenj Wċedlnjk * nad mistra swého; ale dokonaký bude każdý, budeli gako mistr gehо. * Mat.10,24. Jan.13,16.

41. Což pak * widjš mrwu w oku bratra swého / a břewna kterĕž geſt w twém wkaſinjm oku neznamenáš? * Mat.7,3.

42. A neb, kterak můżeš ríċy bratru swému: Bratře, nech ať wyňmu mrwu, kteráž geſt w oku twém/ſám w oku swém břewna newida? * Pokrytċe, wywrz prwé břewno z oka swého / a tehdy prohlédneš/ aby wyňak mrwu, kteráž geſt w oku bratra twého:] * Přiſł.18,17. Mat.7,5.

43. Neboť * nenj ten ſtrom dobrý, kterýž neſe owoce zlé: aniž geſt ſtrom zlý, kterýž neſe owoce dobré.

* Mat. 7,17. k.12,33.

44. Każdý zagiſtě ſtrom po swém wkaſnjm owocy bywá poznán: Nebo nezbjragj s trnj fjků / ani s hložj zbjragj hroznů.

45. Dobrý * ċłowĕk z dobrého pokładu ſrdce swého wynáſſj dobré: a zlý ċłowĕk ze zlého pokładu ſrdce swého wynáſſj zlé: nebo z hognoſti ſrdce mluwj ſtа gehо. * Mat.12,35.

46. Co pak mi říkáte/* Pane/ Pane/ a nečinjte což prawjm? *Malach.1,6. Mat. 7,21. Řim. 2,13. Jak. 1,22.

47. Każdý kdož přicházý ke mne/ a * ſlyſſj ſlowo mé/ a zachowáwá ge/ ukáži wám komuby podoben byl. * Mat.7,24

48. Podoben geſt ċłowĕku ſtawĕgjcýmu dům / kterýž kopal a wytesał hluboko / a zakložił grunty w ſkále: a když ſe powodeň ſtrhla/ obořila ſe řeka na dům ten/ ale † nemohła njm pohnauti: nebo byl zakložen na ſkále. * Žał.40,3. k. 69,1.2. Jak.1,2.3.12. Zgew.12,15. † Žid.2,1.

49. Ale kdož ſlyſſj, * a nečinj / podoben geſt ċłowĕku, kterýž ſtawj dům swůg na zemi, bez gruntu: na kterýž obořila ſe řeka/ a on hned padł: y byl † pád domu toho weliký. * Mat.7,26.27. † Žid.10,26.

Za-

Kapitola VII.

Wjra Setnjkowa, 14. wzkřisseni mládence, 18. poselstwj Janowo, 24. swědectwj Páně o něm, 30. farizeowé pohrdli radau Božj 37. a hřjssnice přigata na milost.

1. A Když * wykonal wssecka slowa swá při přjtomnosti lidu / wssel do Kafarnaum. * Mat.8,5.

2. Setnjka pak nějakého služebnjk * nemocen gsa, k smrti se přibližowal / kteréhož on sobě mnoho †wážil. * njž.w.10.
† 1 Sam.30,13. Přjsl.14,35. Syr.7,22.

3. Y vslyssaw o Gežissowi / poslal k němu Starssj Židowské prose ho, aby přissel (a) vzdrawil * služebnjka geho.
* Syr.38,31. Ezek.6,9.

4. A oni přissedsse k Gežissowi, prosyli ho snažně, řkauce: Hoden gest aby mu to včinil:

5. Nebo miluge národ náš / a sskolu on nám wystawěl.

6. Tedy Gežiš sel s nimi: A když giž nedaleko byl od domu / poslal k němu ten Setnjk přátely, řka gemu; Pane, nepřidáwey sobě práce: (negsem * zagistě hoden, aby wssel pod střechu mau: * Mat.8,8. Luk.5,8. Gen.32,10.

7. A protož sem y sebe samého za nehodného pokožik, abych přissel k tobě:) ale * rcy slowem / a budeť vzdrawen služebnjk mūg. * Deut.7,15. 1 Sam.2,6.

8. Nebo y gá gsem člowěk pod mocy postawený / mage pod sebau žoldnéře: a djm tomuto / * gdi! a gde: a ginému / přjd! a přigde: a služebnjku swému / včiň toto! a včinj. * Zak.101,2.6.7.

9. Tedy vslyssaw to Gežiš, podiwil se gemu: a obrátiw se, řekl zástupu / kterýž za nim ssel: prawjm wám / že ani * w Jzraeli nenalezl sem tak welikě wjry.
* Mat.8,10. Jan.11,21.

10. Wrátiwsse se pak domů, ti kteřjž poslání byli / nalezli * služebnjka kterýž nemocen byl, zdrawého. * Wyš. w.2.
1 Sam.2,1.6. Zak.46,2.

(xvi. Neděle po S. Trogicy.)

11. Stalo se potom / * ssel do města kteréž slowe Naym: a ssli s nim včedlnjcy geho mnozy, a zástup weliký. * Skutc.10,38.

12. A když se přibljžil k bráně města / ay, mrtwý byl nesen wen, syn * gediný matky swé / a ta wdowa byla: a zástup města mnohý s ni. * 1 Král.17,17. 2 Král.4,20.27. Ser.6,26. Zach.12,10.

13. Kterauzto vzřew Pán, * milosrdenstwjm hnut gest k nj, a řekl gj: Neplačiž! * Ger.31,16. Mat.9,36.

14. A přistaupiw, dotekl se már: (Ti pak kteřjž nesli, zastawili se /) y řekl: Mládence, * tobě prawjm wstaň!
* Mark.5,41. Skutc.9,40.

15. Y posadil se ten mrtwý, a počal mluwiti: * y dal geg mateři geho.
* 1 Král.17,23. 2 Král.4,36.

16. Tedy * podgala wssecky bázeň: y welebili Boha, řkauce: Prorok † welikýpowstal mezy námi: a Bůh ** nawssstjwil lid swūg. * Luk.1,65.
† Deut.18,15. Luk.24,19. Jan.4,19. k.6,14. k.9,17. ** Luk.1,68.

17. Y wyssla * řeč ta o něm po wssem Jůdstwu / y po wssj okolnj kragině:]
* Mat.9,26.

18. Y zwěstowali * Janowi včedlnjcy geho o wssech těchto wěcech: A zawolaw kterýchs dwau z včedlnjků swých Jan / * Mat.11,2. sqq.

19. Poslal k Gežissowi, řka: Tyli gsy ten, kterýž přigjti má / čili giného čekati mámě?

20. Přissedsse pak k němu muži ti, řekli: Jan Křtitel poslal nás k tobě, řka: Tyli gsy ten kterýž přigjti má / čili giného čekati mámě?

21. A w tauž hodinu mnohé vzdrawil od neduhů, od nemocy a duchů zlých: a slepým mnohým zrak dal.

22. Odpowěděw pak Gežiš, řekl gim: gdauce * powězte Janowi co ste widěli / a slyssseli: že slepj † widj / kulhawj chodj / malomocnj ** očisstěnj přigjmagj / hlussj †† slyssj / mrtwj zmrtwých wstáwagj / chudým *** se zwěstuge Ewangelium. * Mat.11,5.
† Jzai.35,5. ** Mat.8,3. †† Jzai.29,18. *** Jzai.61,1. Luk.4,18.

23. A * blahoslawený gest, kdožby se na mně nezhorssil. * Mat.11,6.

24. A když odessli possowé Janowi / počal prawiti zástupům o Janowi; Co ste wyssli na Pausst spatrowati? třtinu, kteráž se wětrem kátj?

25. A neb, nač ste hleděti wyssli? na člowěka měkým rauchem oděného? Ay, kteřjž w rausse slawném a w rozkossi gsau / w domjch králowských gsau.

26. Aneb, co ste wyssli widěti? Prorokali? Gistě prawjm wám / y wjce nežli Proroka. 27. Ten-

27. Tentoť gest o kterémž gest psáno: * Ay, gá posýlám Angela swého před twářj twau/ kterýž připrawj cestu twau před tebau. * Malach.3,1.
Mat.3,3. k.11,10. Mark.1,2.

28. Nebo prawjm wám/ wětssjho proroka mezy synny ženskými nad Jana Křtitele nenj žádného: Ale kdož gest menssj w králowstwj Božjm, wětssjť gest nežli on.

29. Tedy wssecken lid slyssse to y Publikáni, welebili Boha/ bywsse pokřtěni Křtem Janowým.

30. Ale Faryzeowé a Zákonnjcy * pohrdli radau Božj sami proti sobě/ nebywsse pokřtěni od něho. * Skutc.13,46.

31. Y řekl Pán: komu * tedy přirownám lidi pokolenj tohoto, a čemu podobni gsau? * Mat.11,16.

32. Podobni gsau dětem kteřjž na rynku sedj/ a gedni na druhé wokagj, řjkagjce: pjskali sme wám/ a neskákali ste: žalostně sme narjkali wám/ a nepkakali ste.

33. Nebo * přissel Jan Křtitel, ani chleba negeda/ ani nepige wjna: a prawjte; dábelstwj má. * Mat.3,4.

34. Přissel Syn člowěka, geda a pige: a prawjte; Ay, člowěk žráč, a pigán wjna/ přjtel Publikánů a hřjssnjků.

35. Ale osprawedlněna gest * maudrost ode wssech synů swých.
* Mat.11,19.

(Na den Marye Magdalény.)

36. PRosyl ho pak geden z Faryzeů/ aby gedl s nim: procež wssed do domu toho Faryzea, posadil se za stůl.

37. A ay, * žena w městě, kteráž byla hřjssnice, zwěděwssi žeby seděl za stolem w domě Faryzea/ přinesla nádobu alabastrowau masti: * Mat.26,6.
Mark.14,3. Jan.11,2. k.13,3.

38. A stogecy z * zadu u noh geho, s pláčem počala slzami smáčeti nohy geho/ a wlasy hlawy swé wytjrala/ a ljbala nohy geho/ a mastj mazala.
* Mat.9,20. Mark.5,27.

39. Wzrew pak to Faryzeus, kterýž ho byl pozwal, řekl sám w sobě tak; byť * tento byl Prorok/ wědělby která a gaká gest to zena, kteráž se ho dotýká: nebo hřjssnice gest. * Luk.15,2.

40. Y odpowěděw Gežjš, dj gemu: Ssimone, mámť něco powědjti: A on řekl: Mistře, powěz.

41. Dwa dłużnjky měl nějaký wěřitel: geden dłużen byl pět set penez/ a druhý padesát.

42. A když neměli odkudby zaplatili/ odpustil * obéma: powěz tedy/ který z nich wjce bude geg milowati?
* Mat.18,27.

43. Y odpowěděw Ssimon, řekl: mám za to, že ten kterémuž wjce odpustil. A on řekl gemu: Prawě sy rozsaudil.

44. A obrátiw se k ženě, řekl Ssimonowi: widjš tuto ženu? wssel sem do domu twého/ * wody nohám mým nedal sy: ale tato slzami smáčela nohy mé/ a wlasy hlawy swé wytřela.
* Gen.18,4. k.19,2.

45. Nepoljbil * sy mne: ale tato, gakž sem wssel, nepřestala ljbati noh mých. * Rjm.16,16.

46. Olegem hlawy mé nepomazal sy: ale tato mastj mazala nohy mé.

47. Protož prawjm tobě: odpusstěnit sau gi hřjchowé mnozy: neboť milowala mnoho: komuž se pak málo odpaussttj/ málo miluge.

48. Y řekl gi: * odpusstěnit sau tobě hřjchowé. * Mat.9,2. Luk.5,20.

49. Tedy počali, kteřjž tu spolu seděli za stolem, říjcy sami mezy sebau: * Kdo gest tento kterýž y hřichy odpaussttj?
* Mat.9,3. Mark.2,7.

50. Y řekl ženě: Wjra * twá tebe k spasenj přiwedla: gdiž w pokogi:]
* Mark.5,35. k.10,52. Luk.8,48. k.18,42.

Kapitola VIII.

Ženy Krystu poslauhugjcý. 4. Posslauchači slowa rozdjlnj. 19. Přátele Krystowi. 22. Moře spokogenj, 27. Dábelnjka uzdrawenj, 43. ženy též: 49. a dcery knjžecy wzkřjssenj.

1. PStalo se potom/ že on chodil po městech a po městečkách/ káze * a zwěstuge králowstwj Božj, a dwanácte s nim: * Luk.4,43.

2. Y ženy * některé, kteréž byl uzdrawil od duchů zlých/ a od nemocý: Marya, kteráž slowe Magdaléna, † z njž byl ko sedm dáblů wyssło/ * Mat.27,55.56.
Mark.15,40. Jan.19,25. † Mark.16,9.

3. A

3. A Johanna manželka Chůzowa, Wědnjka Heródesowa / a Zuzanna / a giné mnohé / kteřiž poskuhowaky gemu z statků swých.

(II. Nedèle w Dewjtnjku.)

4. Když se pak scházek záſtup mnohý / a z měſt hrnuli se k němu / *mkuwil w podobenſtwj: *Mat.13/3. Mark.4/2.

5. Wyſſek rozſewač / aby rozſýwak ſýmě swé: a když on rozſýwak / gedno padko podlé cesty / y posſlapáno geſt, a ptácy nebeſſtj zzobali ge:

6. A giné padko na skáku / a wzeſſlé wwadko: proto, že neměko wlahy:

7. Giné pak padko mezy trnj / a spoku zrosſlé trnj, wdusyko ge:

8. A giné padko w zemi dobrau / a když wzeſſko, wčiniko * wžitek sty. To powěděw wokak: † kdo má wſſi k slyſſenj, slyš. *Gen.26/12. † Mat.11/15. k.15/10. Mark.7/16. Zgew.2/7.

9. Y otázali se ho Wědlnjcy geho, řkauce: gaké geſt * to podobenſtwj?

*Mark.4/10.

10. A on řekl: wám * dáno geſt znáti tagemſtwj králowſtwj Božjho: ale giným w podobenſtwj / aby hledjce, † newiděli / a ſlyſſjce, nerozumněli.

*Mat.13/14. Mark.4/12. † Izai.6/9.10. Mat.11/25. Jan.12/40. Skutc.28/26. Řim.11/8. 2 Kor.3/14.

11. Geſtiť pak * podobenſtwj toto: Sýmě † geſt ſlowo Božj. *Mat.13/18. Mark.4/14. 15. † 1 Petr.1/23.

12. A kteřiž padko podlé cesty / gſau ti, kteřiž ſlyſſj / a potom přichážý dábel / a wynjmá ſlowo z srdce gegich / aby newěřjce spaſeni nebyli.

13. Ale kteřiž na skálu / ti když ſlyſſj, s radoſtj přigjmagj ſlowo / ale ti kořenů nemagj: ti na čas wěřj / a w čas pokuſſenj odſtupugj.

14. Kteréž pak mezy trnj padko / tit gſau kteřiž ſlyſſj: ale po pečowánj * a zbožj a rozkoſſech žiwota gdauce, bywagj wdusseni / a nepřinášſegj wžitku.

*Mat.19/23. Mark.10/23. Luk.18/24. 1 Tym.6/9.

15. Ale kteréž w zemi dobrau / ti gſau, kteřiž w srdcy ctném a dobrém, ſlyſſjce ſlowo, zachowáwagj / a wžitek přinášſegj w trpěliwoſti:] *Žid.10/36.

16. Žádný pak * rozſwjtě swjcy, nepřikrywá gi nádobau / ani ſtawj pod poſtel: ale na swjcen ſtawj, aby ti kteřjž wcházegj, swětlo widěli. *Mat.5/15. Mark.4/21. Luk.11/33.

17. Nebo * nic nenj tagného, cožby nemělo býti zgeweno: ani co wkrytého, cožby nemělo poznáno býti / a na swětlo wygjti. *Job.12/22. Mat.10/26. Mark.4/22. Luk.12/2.

18. Protož * wizte gak ſlyſſjte! Nebo † kdož má / tomu bude dáno: a kdo nemá / y to což domnjwá se mjti, bude odgato od něho. *Mark.4/24. † Mat.13/12. k.25/29. Mark.4/25. Luk.19/26.

19. Tedy přiſſli k němu * Matka a bratřj geho: ale nemohli ho dogjti pro záſtup. *Mat.12/46. k.13/55. Mark.3/31.

20. Y powěděli mu, řkauce: Matka twá a bratřj twogi ſwogj w ně, chtjce tebe widěti.

21. A on odpowěděw, řekl gim: Matka * má, a bratřj mogi gſau ti kteřjž ſlowo Božj ſlyſſj, a plnj ge. *Jan.15/14. 2 Kor.5/16.

22. Stalo se pak w geden den / že on * wſtaupil na lodj y Wědlnjcy geho; y řekl gim: Přepławme se přes gezero: y puſtili ſe. *Mat.8/23. Mark.4/35.36.

23. A když ſe plawili, wſnul: tedy přiſſel * wjtr baurliwý na gezero / a lodj ſe naplňowala / tak že w nebezpečenſtwj byli. *Jon.1/4.5. Skutc.27/14.41.

24. Y přiſtaupiwſſe zbudili ho, řkauce: Miſtře! miſtře! hyneme: A on * procýtiw, přimkuwil wětru a zdutj wod: y spokogili ſe / a ſtalo ſe wtiſſenj.

*Mat.8/26.

25. Y řekl gim: kdež * geſt wjra wáſſe? kteřjžto bogice ſe, podiwili ſe, wſpořekl řkauce: y kdo geſt tento, že y wětrům † přikazuge y wodám / a poſſauchagj ho? *Mat.8/26. Mark.4/40. † Job.26/12. Žal.107/25.

26. Y * přeplawili ſe do kraginy Gadarenſké / kteráž geſt proti Galilei.

*Mat.8/28. Mark.5/1.

27. A když wyſtaupil na zemi / potkal geg muž nějaký z města / kterýž měl dábelſtwj od mnoha časů / a rauchem ſe neodjwak / ani w domě nebýwak / ale w hrobjch;

28. Wzřew

28. Vzřew pak Gežjsse, a zkřikna padł před nim/ a hlasem welikým řekł:* co gest tobě do mne Gežjssi † Synu Boha neywyššjho? prosým tebe netrap mne. * Mat.8,29. Mark.5,7. † Jak.2,19.

29. Nebo přikazował tomu duchu nečistému/ aby wyssel z toho čkowěka: po mnohé zagisté časy gim komcował: tak že bywał wkowán řetězy, a w poutech ostřjhán: ale on pokamage okowy, bywał od dábelstwj puzen na pausst.

30. Y otázał se ho Gežjš, řka: gakť řjkagj? a on řekł/* Množstwj: nebo bylo mnoho dábků wesslo do něho. * Mark. 5, 9.

31. Tedy prosyli ho/ aby gim nepřikazował odtud odgiti do propasti.

32. Bylo pak tu * welké stádo wepřů, kteřjž se pásli na hoře: y prosyli ho/ aby gim dopustił do nich wgiti: y dopustił gim. * Mat. 8,30.

33. Y wyssedsse dábkowé z toho čkowěka, wessli do wepřů, y hnalo se to stádo prudce s wrchu do gezera/ a ztonulo.

34. A widěwsse pastýřj co se stalo, utekli: a ssedsse, wyprawowali to w městě y po wsech.

35. Y wyssli aby widěli co se stalo: y přissli k Gežjssowi: a nalezli čkowěka toho z kterého dábkowé wyssli, oděného/ a magjcýho rozum/ an sedj u noh Gežjssowých: y báli se.

36. A wyprawowali gim také ti, kteřjž byli widěli/ kterak gest ten wyprosstěn kterýž dábelstwj měl.

37. Y * prosyło ho wssecko množstwj tě okolnj kraginy Gadarenských/ aby odssel od nich: nebo † bázni welikau naplněni byli: A on wstaupiw na lodj, nawrátił se. * Mat. 8,34. Mark.5,17. Skute.16,39. † Luk.1,65. k. 7,16.

38. Prosył * ho pak muž ten z kterého dábkowé wyssli/ aby s nim był: ale Gežjš propustił ho, řka: * Mark.5,18.

39. Nawrať se do domu swého/ a wyprawug kterak * welké wěcy učinił tobě Bůh. Y odssel, po wssem městě wyprawuge/ gak welké wěcy učinił gemu Gežjš. * Žak. 126, 2. 3.

40. Stało se pak když se nawrátił Gežjš/ že přigał geg zástup: nebo wssickni očekáwali ho.

41. A* ay, přissel muž, kterémuž gméno było Jairus/ a ten był knjze sskoły: y padna k nohám Gežjssowým/ prosył ho, aby wssel do domu geho. * Mat. 9,18. Mark. 5,22.

42. Nebo měł dceru gedinau, asy we dwanácti letech/ a ta umjrała. A když sšel, tiskli geg zástupowé.

43. Tedy * žena kteráž † nemoc swau trpěła od let dwanácti, a była na lékaře wynaložila wssecken statek, a od žádného nemohła uzdrawena býti/ * Mat. 9,20. Mark. 5,25. † Lev. 15,25.

44. Přistaupiwssi * po zadu, dotkła se podołka raucha geho: a hned přestała nemoc gegj. * Luk. 7,38.

45. Y řekł Gežjš: kdo gest, gessto se mne dotekł? a když wssickni zapjrali/ řekł Petr, a kteřjž s nim byli: Mistře, zástupowé tebe tisknau a tlačj/ a prawjš/ kdo se mne dotekł?

46. Y řekł Gežjš: dotekł se mne někdo: nebo poznał sem gá že moc ode mne wyssła.

47. A widucy ta žena, žeby tagno nebylo/ třesucy se, přistaupila a padła před nim: a pro kterau přjčinu dotkła se ho/ powěděła gemu přede wssim lidem: a kterak gest hned uzdrawena.

48. A on řekł gj: dobré mysli buď dcero/ * wjra twá tebe uzdrawiła: gdiž u pokogi. * Luk.7,50.

49. A když on * gessté mluwił/ přissel geden od knjzete sskoły, řka gemu: umřela dcera twá/ nezaměstnáwey Mistra. * Mat. 9,18. Mark. 5,35.

50. Ale Gežjš uslyssaw to, odpowěděł gemu: nebog se: * wěř toliko/ a zdráwa bude. * Mark.5,36.

51. A wssed do domu/ nedopustił s sebau wgiti žádnému než Petrowi, a Jakubowi, a Janowi, a otcy, a mateři tě děwečky.

52. Plakali gj pak wssickni a kwjlili: a on řekł: * nepłačtež: newmřela/ † ale spj: * Luk.7,13. † Mat.9,24. Jan.11,11.

53. Y posmjwali se gemu/ wědauce že umřela;

54. On

54. On pak wyhnaw wen wſſecky/ a vgaw ruku gegj/ zwolal, řka: Dẽwečko! wſtaň.

55. Y nawrátil ſe duch gegj/ a * wſtala hned: y kázal gi dáti gjſti:
* Jan.11,44.

56. Y diwili ſe náramně rodičowẽ gegj: A on gim * kázal, aby žádnému neprawili o tom, co ſe bylo ſtalo.
* Mark.7,36. Luk.5,14.

Kapitola IX.

O wyſlánj dwanácti: 12. o pẽti chlebjch: 18. o Kryſtu, zač od lidj gmjn byl: 28. o Proměnẽnj geho: 38. o náměſyčnjku: 46. o neſnázy o přednoſt, 59. a o následowánj Kryſta.

1. Y * Swolaw dwanácte Wẽdlnjkũ ſwých, dal gim ſýlu a moc nad wſſelikým ďábelſtwjm / a aby neduhy vzdrawowali.
* Mat.10,1. Mark.3,13. k.6,7. Luk. 6,13.

2. Y * poſlal ge, aby kázali králowſtwj Božj/ a vzdrawowali nemocné.
* Mat. 10,7. 8.

3. A řekl gim: nic * neberte na tu ceſtu/ ani hůlky/ ani moſſny/ ani chleba/ ani penéz/ ani po dwau ſuknjch mjweyte. * Mat.10,9. Mark.6,8. Luk.22,35.

4. A * do kteréhožkoli domu weſſlibyſſte/ tu zuſtaňte/ a odtud wygdẽte.
* Luk.10,5.6.7. Mark.6,10.

5. A kteržby wás koli nepřigali/ wygdauce z města toho / také y ten * prach z noh swých wyrazte, na ſwẽdectwj proti nim. * Skutc.13,51. k.18,6.

6. Y wyſſedſſe, chodili po městečkách wůkol, zwěſtugjce Ewangelium/a vzdrawugjce wſſudy.

7. Vſlyſſel * pak Heródes čtwrták o wſſech wẽcech, kterěž ſe dály od ně̃ho / y rozgjmal to w myſli swé/ proto, že bylo praweno od některých, žeby Jan wſtal zmrtwých: * Mat.14,1. Mark.6,14.

8. A od ginýchž, žeby ſe Eliáš zgewil: (od) některých pak, žeby geden z Proroků ſtarých wſtal.

9. Y řekl Heródes: Jana ſem gá ſtal; kdož pak geſt tento, o kteremž gá ſlyſſjm takowé wẽcy? y * žádoſtiw byl ho widẽti. * Luk.23,8.

10. Wrátiwſſe ſe pak Apoſſtolé, wyprawowali gemu cožkoli činili: a pogaw ge, odſſel * ſaukromj na mjſto puſté, města řečeného Betſaida.
* Mat. 14,13. Mark.6,32.

11. Zwědẽwſſe pak záſtupowé, ſſli za njm: y přigal ge/ a mluwil gim o králowſtwj Božjm / a ty kterěžž vzdrawenj potřebowali, vzdrawowal.

12. Den pak počal ſe nachylowati: y * přiſtaupiwſſe dwanácte, řekli gemu: propuſť záſtupy, ať rozegdauce ſe do městeček okolnjch a do weſnic / gdau, a hledagj pokrmů: nebo ſme tuto na mjſtě puſtém. * Mat.14,15. Mark.6,35.36.

13. Y řekl gim: dayte wy gim gjſti. A oni řekli: nemámeť wjce než pẽt chlebů, a dwẽ rybẽ/ leč bychom my ſnad ſſli a nakaupili na tento wſſecken lid pokrmů?

14. Nebo bylo mužů okolo pẽti tiſýců. Y řekl Wẽdlnjkům ſwým: rozkažte ſe gim poſaditi w každém řadu po padeſáti.

15. Y učinili tak: a poſadili ſe wſſickni.

16. A wzaw těch pẽt chlebů, a ty dwẽ rybẽ/ wzhlédl w nebe/ a * dobrořečil gim: y lámal, a † rozdáwal Wẽdlnjkům/ aby kladli před záſtup.
* Mat.14,19. † 1 Sam. 9,24.

17. Y * gedli, a naſyceni ſau wſſickni: a ſebráno geſt což gim bylo oſtalo drobtů, dwanácte koſſů.
* Ruth 2,14. 2 Král.4,44. Mark.8,8.

18. Y ſtalo ſe, když ſe on modlil obzwlášſtně / že byli s nim Wẽdlnjcy: y otázal ſe gich, řka: Kým * mne prawj býti záſtupowé?
* Mat.16,13. Mark.8,27.

19. A oni odpowědẽwſſe, řekli: * Janem Křtitelem: a † ginj Eliáſſem: ginj pak, že Prorok geden z ſtarých wſtal.
* Mat.14,2. Mark.6,14. † Luk.9,8.

20. Y řekl gim: wy pak kým mne býti prawjte? odpowědẽw Petr, řekl: Kryſta * toho Božjho.
* Mat.16,16. Jan.6,69.

21. A on s pohrůžkau gim přikázal/ aby toho žádnému neprawili/

22. Prawě: že * Syn člowěka muſý mnoho trpẽti/ a potupen býti od Staršſích, a od Biſkupů, y od Zákonnjků/ a zamordowán býti, a třetjho dne zmrtwých wſtáti.
* Mat.16,21. k.17,22.23. k.20,18.19. Mark.9,31. Luk.18,32.33. k.24,7.

23. Y prawil wſſechnẽm: Chceli kdo * přigjti za mnau/ zapři ſám ſebe/

a beř swůg křjž na každý den/a následug mne. * Mat.10/38. k.16/24. Mark.8/34.

24. Nebo kdož bude * chtjti dussi swau zachowati/ztratjt gi: a kdož ztratj dussi swau pro mne/ tent gi zachowá.
* Luk.17/33. Jan.12/25.

25. Nebo co * gest platno čkowěku, by wssecken swět zýskal/ kdyby sám sebe ztratil/ a neb sám sebe zmrhal? * Mat. 16, 26.

26. Nebo kdožby se * za mne styděl a za mé řeči/ za tohoť se Syn čkowěka styděti bude, když přigde w slawě swé, a Otcowě, y swatých Angelů. * Mat.10/33. Mark.8/38. Luk.12/9. 2 Tym.2/12. 1 Jan.2/23.

27. Ale prawjmť wám gistě: gsau * někteří z stogcých tuto/ kteřjž neokusý smrti, až wzřj králowstwj Božj.
* Mat.16/28. Mark.9/1.

28. Y * stalo se po těch řečech, gako po osmi dnech/ že wzaw sebau † Petra, a Jakuba, a Jana/ wstaupil na horu, aby se modlil. * Mat.17/1. Mark.9/2. † Luk.8/51.

29. A když se modlil/ změněna gest twář geho proměněná/ a oděw geho bjlý a stkwaucý.

30. A ay, * dwa muzj mkuwili s nim: a ti byli † Mogzjš a Eliáš/
* Skutc.1/10. † Mat. 17/3.

31. Kteřjž okázawsse se w slawě/ wyprawowali o smrti geho/ kterauž měl podstaupiti w Geruzalémě.

32. Petr pak a ti kteřjž s nim byli/ obtjženi byli * snem/a procytiwsse, widěli slawu geho/ a ty dwa muze, ani stogj s nim. * Dan. 8/18. k.10/9.

33. Y stalo se když oni odessli od něho, řekl Petr Gezjssowi: Mistře, * dobřeť gest nám zde býti: protož wdělejme tři stánky/ tobě geden, a Mogzjssowi geden, a Eliássowi geden: newěda co mkuwj. * 2 Král.2/19.

34. A když on to mkuwil/ stal se oblak/y zastjnil ge: báli se pak, když onino wcházeli do oblaku.

35. Y stal se hlas z oblaku, řkaucý: Tentoť * gest ten Syn mug miły/ toho † poslaucheyte:
* Izai.42/1. Mat. 3/17. k. 17/5. Mark. 1/11. Luk.3/22. Skutc.3/22. † Deut.18/15.19.

36. A když se ten hlas stal/ nalezen gest Gezjš sám: A oni mlčeli/ a neprawili žádnému w těch dnech ničeho z těch wěcy kteréž widěli.

37. Stalo se pak druhého dne, když sstupowali s hory/ * potkal geg zástup mnohý: * Mat. 17/14. Mark.9/14.

38. A ay, muž z zástupu zwokal, řka: Mistře, prosým tebe, wzhlédni na syna mého: nebotť * gediného toho mám.
* Luk. 7/12.

39. A ay, duch geg napadá/ a (on) y hned křičj/ a komcuge gim slinjcým se/ a nesnadně odcházý od něho, trhage gim.

40. Y prosyl sem Wědlnjků twých, aby geg wywrhli/ ale nemohli.

41. Y odpowěděw Gezjš, řekl: ó pokolenj newěrné a přewrácené/ dokudž budu w wás/ a snásseti budu wás? přiwed sem syna swého.

42. A wtom, když on přicházel/ porazyl geg dábel/ a komcowal gim: Y přimkuwil duchu necistému Gezjš/ a wzdrawil toho mkádence/ a nawrátil geg otcy geho.

43. Y děsyli se wssickni nad welikomocnosti Božskau. A když se wssickni diwili wssem wěcem, kteréž činil Gezjš, řekl Wědlnjkům swým:

44. Skožte wy w wssjch swých řeči tyto: nebotť * Syn čkowěka bude wydán w ruce lidské. * Mat.16/21. k.17/22. Mark.9/31. Luk.18/32. Skutc. 13/29.

45. Ale oni * nesrozuměli slowu tomu/ a byko před nimi skryto, aby newyrozuměli gemu/ a nesměli se ho otázati o tom slowu. * Luk.2/50. k.18/34.

46. Y * wznikka mezy nimi hádka o to/ kdoby z nich byl neywětssj.
* Mat.18/1. Mark.9/34. Luk. 22/24.

47. Gezjš pak widěw přemyssłowánj srdce gegich/ wzaw djtě, postawil ge podlé sebe:

48. A řekl gim: kdožkoli přigalby djtě toto we gménu mém, * mně přigmá: A kdožbykoli mne přigal, přigjmá toho, kterýž mne poslal/ nebo kdožť gest neymenssj mezy wssemi wámi/ † tent bude welikým. * Mat.18/5. Mark.9/37. Luk.10/16. Jan.13/20. † Mat.23/11. Luk.18/14.

49. Y * odpowěděw Jan, řekl: Mistře, widěli sme gednoho/ an we gménu twém dábly wymjtá: y bránili sme mu, proto že nechodj s námi.
* Num.11/27.28. Mark.9/38.

50. Y

50. Y dj gemu Gežjš: nebraňtež; nebo *kdoť nenj proti nám, s námiť gest. *Mat.12,30. Luk.11,23.

51. Y stalo se, když se *doplnili dnowé wzetj geho zhůru: že on se na tom wstawil, aby šel do Geruzaléma.

*Mark.16,19. Skutc. 1,2.

52. Y poslal posly před sebau: a oni gdauce, wessli do *městečka Samaritánského/ aby gemu připrawili.

*Jan. 4,4.9.

53. Ale nepřigali ho/ proto že oblječeg geho byl obrácen k gitj do Geruzaléma.

54. A widěwsse to Wědlnjcy geho, Jakub a Jan, řekli: Pane, chcessli ať djme, aby oheň sstaupil s nebe/ a spálil ge, gako y *Eliáš učinil?

*2 Král.1,10.12.

55. Ale obrátiw se potrestal gich, řka: Newjte čjho gste wy duchu.

56. Syn zagistě člowěka *nepřišel zatracowati dussj lidských/ ale aby spasyl. Y odessli do giného městečka. *Jan.3,17. k.12,47.

57. Stalo se pak když šli, že řekl gemu na cestě geden: *Pane, půgdu za tebau kam se koli obrátjš.

*Mat. 8,19.

58. Y řekl gemu Gežjš: Lišky daupata magj/ a ptácy nebesstj hnjzda: ale Syn člowěka nemá kdeby hlawu sklonil.

59. Y řekl ginému: pod za mnau: ale on řekl: *Pane, dopusť mi prwé gjti a pochowati otce mého.

*Mat. 8,21.

60. Y dj gemu *Gežjš: nech ať mrtwj pochowáwagj mrtwé swé: ale ty gda, zwěstug králowstwj Božj.

*Mat. 8,22.

61. Y řekl opět giný: půgdu *za tebau Pane: ale prwé dopusť mi/ ať se rozžehnám s těmi, kteřjž gsau w domě mém. *1 Král. 19,20.

62. Řekl gemu Gežjš: žádný, kdož wztáhna ruku swau k pluhu, *ohljadalby se na zpět/ nenj †způsobný k Králowstwj Božjmu.

*Gen.19,26. †Přjsl.26,11. 2 Pet. 2,20. Žid. 6,5.

Kapitola X.

Sedmdesáte wědlnjků. 13. Bjda na města pro newděčnost. 21. Pán díky činj Otcy: 25. Zákonnjka, kdo gest geho bližnj, znáti wěj: 41. Martu z přjlissné péče tresce.

1. POtom pak wywolil Pán y giných Sedmdesát/ a poslal ge po dwau před twářj swau/ do každého města y mjsta, kamž měl sám přigiti.

2. A prawil gim: žeň *zagistě gest mnohá/ ale dělnjků málo: †protož proste Pána žně/ ať wypudj dělnjky na žeň swau.

*Mat.9,37. Jan.4,35. †2 Thes. 3,1.

3. Gděte: ay, *gá posýlám wás gako berany mezy wlky. *Mat.10,16.

4. Nenoste *pytlíka/ ani mossny/ ani obuwi: a žádného †na cestě nepozdrawůgte. *Mat. 10,9. Mark.6,8. Luk.9,3. †2 Král.4,29. Luk.22,35.

5. A do kteréhožkoli domu wegdete/ nejprwé rcete: pokog tomuto domu.

6. A budeli tu syn pokoge/ odpočine na něm pokog wás: pakli nic/ k wámť se nawrátj.

7. A w témž domu ostaňte gedauce a pigjce což y nich gest: nebo *hoden gest dělnjk mzdy swé; nechoďte z domu do domu. *Leu.19,13. Deut.24,14. Mat.10,10. 1 Kor.9,14. 1 Tym. 5,18.

8. Ale *do kteréhožkoli města wessliby sste/ a přigaliby wás/ gezte což před wás předložj. *Mat. 10,11.

9. A wzdrawůgte nemocné, kteřjžby w něm byli/ a rcete gim: přiblížilo se *k wám králowstwj Božj.

*Mat.3,2. k.4,17. k.10,7.

10. A do kteréhožkoli města wessliby sste/ a nepřigaliby wás/ wygdauce na ulice geho, rcete:

11. Také y *ten prach kterýž se přichytil nás z města wasseho, wytřjzjme na wás: Ale wssak to wězte/ žeť se gest přiblížilo k wám králowstwj Božj.

*Mat.10,14. Mark.6,11. Skutc.13,51. k.18,6.

12. Prawjm zagistě wám/ že *Sodomskym w onen den lehčegi bude, než tomu městu. *Mat. 11,24.

13. Běda tobě *Korozaim/ běda tobě Betsaido: nebo kdyby w Týru a w Sydónu činěni byli diwowé ti, kteřjž w wás činěni sau/ dáwnoby w žjni a w popele sedjce, pokánj činili. *Mat.11,21.

14. A protož Týru a Sydónu lehčegi bude na saudu, nežli wám.

15. A ty Kafarnaum, kteréž gsy až do nebe zwýsseno, až do pekla sniženo budeš.

16. Kdož* wás slyssj/ mne slyssj: a kdo wámi † pohrdá/ mnau pohrdá: kdož pak mnau pohrdá/ pohrdá tjm, kdož mne poslal. *Mat. 10, 40. Mark. 9, 37. Jan. 13, 20. † 1 Thes. 4, 8.

17. Potom nawrátilo se s radostj těch Sedmdesáte, říkauce: Pane, také y ďáblowé se nám poddáwagj we gménu twém.

18. Y řekl gim: widěl sem* satana, gako blesk, padagicýhos nebe. *Zgew. 12, 8. 9.

19. Ay, dáwámi wám moc* sslapati na hady, a na sstjry, y na wsselikau moc nepřjtele: a nic wám newysskodj. *Žal. 91, 13.

20. A wssak z toho se neradúgte/ že se wám poddáwagj duchowé: ale radégi se radúgte, že* gména wásse napsána gsau w nebesých. *Exod. 32, 32. Izai. 4, 3. Dan. 12, 1. Filip. 4, 3. Zgew. 13, 8.

21. W tu hodinu, * rozweselil se w duchu Gežjš, a řekl: Chwáljm tě Otče, Pane nebe y země/ že sy tyto wěcy† skryl před maudrými a opatrnými/ a zgewils ge nemluwňátkům: owssem Otče/ nebo se tak ljbilo před tebau. * Mat. 11, 25. † Job. 5, 11. Izai. 29, 14. 1 Kor. 1, 19. 26. k. 2, 6. 7.

22. A obrátiw se k Wěedlnjkům, řekl: Wssecky* wěcy dány sau mi od Otce mého: a † žádný newj, kdoby byl syn/ gediné Otec: a kdoby byl Otec/ gediné Syn: a komužby chtěl Syn zgewiti. *Žal. 8, 4. Mat. 11, 27. k. 28, 18. Jan. 3, 35. k. 17, 2. 1 Kor. 15, 27. Efezk. 1, 21. Filip. 2, 9. Žid. 2, 8. † Jan. 1, 18. k. 6, 46.

(XIII. Neděle po S. Trogicy.)

23. A obrátiw se k wěedlnjkům obzwlástnė, řekl: Blahoslawené* oči kteréž widj, co wy widjte. *1 Král. 10, 8. Mat. 13, 6.

24. Nebo prawjm wám/ že* mnozý Prorocy y králowé chtěli widěti, což wy widjte/ ale newiděli: a slyssjeti, což wy slyssjte/ ale neslyssjeli. *1 Petr. 1, 10.

25. A ay, geden* Zákonnjk wstal, pokaussege ho, a řka: Mistře, † co čině giwot wěčný dědičně obdržim? *Mat. 22, 35. Mark. 12, 28. † Mat. 19, 16. Skutc. 16, 30.

26. A on řekl gemu: W Zákoně co gest psáno/ kterak čteš?

27. A on odpowěděw, řekl: Milowati* budeš Pána Boha swého/ ze wsseho srdce swého/ a ze wssj dusse swé/ a ze wssj sýly swé/ y ze wssj mysli swé: a † bližnjho swého gako sebe samého. * Deut. 6, 5. k. 10, 12. k. 30, 6. † Leu. 19, 18. Kim. 13, 9. Gal. 5, 14. 1 Tym. 1, 5.

28. Y řekl mu: prawě sy odpowěděl: to* čiň/ a giw budeš. * Leu. 18, 5. Ezech. 20, 11.

29. On pak chtége se sám osprawedlniti/ dj Gežjssowi: a kdo gest múg* bližnj? *Exod. 11, 2.

30. Y odpowěděw Gežjš, řekl: Člowěk geden sšel z Geruzaléma do Gerycho/ y wpadl mezy kotry: kteřjž oblaupiwsse geg a zraniwsse odessli, odpoku živého nechawsse.

31. Y přihodilo se/ že Kněz geden sšel tauž cestau/ a wzřew geg, pominul.

32. Též y Lewjta přissed až k tomu mjstu, a wzřew geg, pominul.

33. Samarytán pak geden cestau se wbjrage, přissel až k němu/ a* wzřew geg, mikosrdenstwjm hnut gest. * Ezech. 16, 6.

34. A přistaupiw, wwázal rány geho/ naliw olege a wjna: a wkoživ geg na howado swé, wedl do hospody/ a péči o něg měl.

35. Druhého pak dne odgjti mage/ wyňaw dwa penjze, dal hospodáři, a řekl gemu: měg o něg péči: a cožkoli nad to wynakožjš/ gá když se wrátjm, zaplatjm tobě.

36. Kdo tedy z těch tří zdá se tobě bližnjm býti tomu, kteréžs upadl mezy kotry?

37. A on řekl: Ten, kteréžs prokázal mikosrdenstwj nad njm. Y řekl gemu Gežjš: Gdi, y ty wčiň též.]

38. Y stalo se když sšli/ že on wssel do gednoho městečka: žena pak gedna gménem* Marta, přigala geg do domu swého. *Jan. 11, 1. k. 12, 2. 3.

39. A ta měla sestru gménem Marygi: kteráž* seděcy w noh Gežjssowých/ poslauchala slowa geho. * Skutc. 22, 3.

40. Ale

40. Ale Marta pečliwá byla při mnohé službě: kteráž přistaupiwssi řekla: Pane, nemáššliž o to péče / že sestra má nechala mne samé slaužiti? protož rey gj/ ať mi pomůž.

41. A odpowěděw, řekl gj Gežjš: Marta, Marta/ pečliwá gsy, a rmautjš se při mnohých wěcech:

42. Ale * gednohoť gest potřebj. Maryaš dobrau stránku wywolila/ kteráž nebude odgata od nj.

* Žal.27/4. Mat.6/33. Filip. 3/14

Kapitola XI.

Pán wěj modlitbě: 14. dábelstwj wymitá, 15. zprá-wu o swém skutku činj. 29. znamenj žádagjcý trestce, 43. a na Farysee bjdu wydává.

1. A Stalo se, když se na gednom mjstě modlil/ když přestal / řekl gemu geden z Wědlnjků geho; Pane, nauč nás modliti se / gako y Jan wěil Wědlnjky swé.

2. Y řekl gim: když se modljte, * řjkeyte: Otče † náš, kterýž gsy w nebesých: Posswět se** gméno twé: Přiď †† králowstwj twé: Buď *** wůle twá, gako w nebi (tak) y na zemi. * Mat.6/9. † Izai.64/16.

** Exod.20/7. †† Luk.17/20. *** 2 Sam. 10/12. Skute.21/14.

3. Chléb * náš wezdeyssj dáwey nám každého dne. * Přsl.30/8.

4. A* odpusť nám hřichy násse: nebo y my †odpaussťjme wsselikému winnjku swému. A** newoď nás w pokussenj/ ale ††zbaw nás od zlého. * Žal.32/5.6. † Esezk.4/32.

** 1 Kor.10/13. †† 2 Tym.4/18.

5. Y řekl gim: kdo * z wás bude mjti přjtele/ a půgde k němu opůl nocy, a dj gemu: přjteli, půgč mi tři chlebů:

* Luk.18/1. sqq.

6. Nebo přjtel mug přissel s cesty ke mně / a nemám cobych předložil před něg:

7. A on wnitř gsa, odpowědělby; nečiň * mi newole: dwéře giž zawřjny/ a djtky mé semnau gsau w pokogi: nemohuť wstáti a dáti tobě. * Luk.18/5.

8. Prawjm wám: Ačť nedá gemu wstána / proto že gest přjtel geho; ale wssak, pro nezbednost geho wstana / dá gemu kolikoli potřebuge.

9. Y gáť prawjm wám: Proste/ * a budeť wám dáno: hledeyte/ a naleznete: tlucte / a budeť wám otewřjno. * Mat.7/7. k.21/22. Mark.11/24. Jan.14/13. k. 15/7. k.16/ 23/24. 1 Jan.3/22. Jak.1/5.6.

10. Nebo každý kdož prosý, béře/ a kdož hledá, nalezá: a tomu kdož tluče, bude otewřjno.

11. Kterého pak z wás otce * prosykby syn za chléb/ zdali kamene podá gemu? A neb za rybu; zdali mjsto ryby dá gemu hada? * Mat.7/9. sqq.

12. A neb, prosykliby za weyce/ zdali podá gemu sstjra?

13. Poněwadž tedy wy gsauce zlj, wmjte dobré dary dáwati dětem swým: čjm wjce Otec wáš nebeský dáDucha swatého těm kteřjž ho prosý?

(III. Neděle w Poště, Oculi.)

14. A* wymjtal dábelstwj/ a to byl němé: Stalo se pak když wyssel dábelstwj/ mkuwil ten němý: y diwili se zástupowé.

* Mat.9/32. k.12/22. 1 Jan.3/8.

15. Ale někteřj z nich prawili: skrze* Belzebuba knjže dábelské wymjtá dábly. * Mat.9/34. k.12/24. Mark.3/22.

16. A ginj pokaussegjce, * znamenj od něho hledali s nebe.

* Mat.12/38. k. 16/1.4.

17. Ale on * znage myssljenj gegich, řekl gim: Každé † králowstwj samo w sobě rozdělené pustne / y dům rozdwogený padá.

* Jan.2/25. † Mat.12/25. Mark.3/24.

18. Gestližeť gest pak y satan proti sobě rozdělen / kterakž stane králowstwj geho? Nebo prawjte/ že gá skrze Belzebuba wymjtám dábly.

19. Gestliže gá skrze Belzebuba wymjtám dábly / synowé wássi skrze koho wymjtagj? Protož oni saudcowé wássi budau.

20. Paklič * prstem Božjm wymjtám dábly / gistěť přissło k wám králowstwj Božj. * Exod.8/19.

21. Když silný oděnec ostřjhá sýně swé / w pokogi gsau wssecky wěcy kteréž má:

22. Pakliby * silnějssj než on přigda, přemohl geg / wssecka oděnj geho odegme w něž wsak / a kaupeje geho rozděl. * Izai.53/12. Kol.2/15.

23. Kdož * nenj semnau, proti mně gest: a kdož neshromažduge semnau, rozptyluge. * Mat.12,30.

24. Když * nečistý duch wygde od čkowěka/ chodj po mjstech suchých, hledage odpočinutj: a nenalezna, dj: wrátjm se do domu swého, odkudž sem wyssel.

* Mat.12,43.

25. A přigda, nalezne wymetený a ozdobený.

26. Tehdy gde, a přigme k sobě giných sedm duchů horssich než gest sám/ a wegdauce, přebýwagj tam/ y gsau * posledni wěcy čkowěka toho horssi, nežli prwnj. * Jan.5,14.

2 Petr.2,20. Žid. 6,4. seqq. k.10,26.

27. Y stalo se když on to mkuwil, že pozdwihssi hlasu gedna žena z zástupu, řekla gemu: blahoslawený žiwot kterýž tebe nosyl/ a prsy kterýchž sy pozjwal.

28. On pak řekl: anobrž * blahoslawenj kteřjž slyssj slowo Božj, a ostřjhagj geho.]

* Rjm.2,13. Mat.7,21. Jan.8,47.

29. A když se zástupowé scházeli k němu, počal prawiti: pokolenj * toto nesslechetné gest: znamenj wyhledáwá/ ale znamenj gemu nebude dáno/ než znamenj to † Jonásse proroka.

* Mat.12,39. † Jon.2,1.

30. Nebo gakož Jonáš učinén byl znamenjm Nynywitským/ taki bude y Syn čkowěka pokolenj tomuto.

31. Královna * od Poledne stane na saudu s muži pokolenj tohoto/ a odsaudj ge: nebo přigela od končin země, aby slyssela maudrost Salomaunowu: a ay, wjce než Salomaun tuto!

* 1 Král.10,1. 2 Petr.9,1.

32. Muži Nynywitstj powstanau na saudu s pokolenjm tjmto/ a odsaudj ge: nebo * činili pokánj k kázanj Jonássowu: a ay, wjce nežli Jonáš tuto!

* Jon. 3, 5.

33. Žádný * rozswjtě swjcy, nepostawj (gi) do skreysse/ ani pod kbelec/ ale na swjcen: aby ti kteřjž wcházegj, swětlo widěli. * Mat.5,15. Mark.4,21. Luk.8,16.

34. Swjce * těla gest oko: kdyžby tedy oko twé sprostné byko/ y tělo twé wssecko bude swětlé/ a pakli bude nesslechetné/ y tělo twé tmawé bude.

* Mat.6,22.

35. Wizyž tedy, aby swětlo kteréž gest w tobě, nebylo tmau.

36. Pakli celé tělo twé swětlé bude/ nemage žádné částky tmawé: budeť wssecko tak swětlé/ že tě gako swjce blescem oswjtj.

37. A když on mkuwil/ prosyl ho geden Faryzeus/ aby obědwal y něho: a wssed posadil se za stůl.

38. Faryzeus pak widěw to, podiwil se * že se nemyl před obědem.

* Mat.15,2. Mark. 7,7.8.

39. Y řekl Pán gemu: nynj wy * Faryzeowé powrchu konwice a misy čistjte: ale to což wnitř gest y wás, plno gest laupeže a nesslechetnosti.

* Mat.15,3. k.23,25. Luk.18,11.12. Tyt.1,15.

40. Bláznj, zdaliž ten kterýž učinil což zewnitř gest/ nečinil také y toho, což gest wnitř?

41. Ale wssak y z toho což máte, * dáweyte almužnu: a ay, wssecky wěcy wásse čisté budau.

* Izai.58,7. Luk.12,33.

42. Ale běda wám Faryzeům/ že * desátky dáwáte z máty a z rauty/ a ze wsseliké byliny: ale † opaussťjte saud a lásku Božj: tyto wěcy měli ste činiti/ a onech neopaussťěti.

* Mat. 23,23. † 1 Sam.15,22. Oze.6,6. Mich.6,8. Mat. 9,13. k.12,7.

43. Běda wám Faryzeům: nebo * miługete prwnj mjsta w sskolách/ a pozdrawowánj na trzých.

* Mat.23,6.7. Mark.12,38.39. Luk. 20,46.

44. Běda wám Zákonnjcy a Faryzeowé pokrytcy: nebo gste * gako hrobowé nepatrnj/ a lidé chodjce po nich newědj. * Mat.23,27.

45. Y odpowěděw geden z Zákonnjků, řekl gemu: Mistře, tyto wěcy mkuwě/ y nám také lehkosť činjš.

46. A on řekl: y wám Zákonnjkům, běda/ nebo * obtěžugete lidi břemeny nesnesytedlnými: a sami se těch břemen, gednjm prstem nedotýkáte.

* Mat. 23,4. Skute.15,10.

47. Běda wám proto že * wzdělawáte hroby prorocké/ kteréž otcowé wássi zmordowali. * Mat.23,29.

48. A

48. A tak oswědčugete a potwrzugete skutkú otcú swých: nebo oni zagistě zmordowali ge/ wy pak wzděláwáte hroby gegich.

49. Protož y Maudrost Božj řekla: Posslu *k nim Proroky a Aposstoky/ a z těch (některé) † mordowati budau, a (giné) wyhánětj: * Mat. 10,16. k.23,34.37. Luk.10,3.5. † Jan. 16,2. Skutc. 7,52.

50. Aby požádáno byko od tohoto pokolenj krwe wssech Prorokú / kteráž wylita gest od wstanowenj swěta/

51. Od krwe * Abelowy, až do krwe † Zacharyássowy/ kterýž zahynul mezy oltářem a Chrámem: gistě prawjm wám, požádáno (gi) bude od pokolenj tohoto. * Gen.4,8. † 2 Paral. 24,21.

52. Běda wám * Zákonnjkům: nebo ste wzali klj̀č umění: sami ste newessli/ a tém kterýž wcházeli/ zbrániliste. * Mat. 23,13.

53. A když gim to mluwil/ počali Zákonnjcy a Faryzeowé přjssně na něg dotjrati/ a k mnohým řečem přjčiny gemu dáwati:

54. Wklády * činjce gemu/ a hledagjce popadnauti něco z wst geho/ aby geg obžalowali. * Maud.2,12.

Kapitola XII.

Zákonnjčj kwas. 4. Koho se báti. 15. Lakomstwj a nezřízená péče. 35. Napomenutj k bedliwosti. 49. Protiwenstwj wyznawačům prawdy. 54. obwinénj z naschwálnj hlauposti. 58. Pobrůžka neyspnym.

1. A W tom, když se na tisýce lidu sessło/ tak že gedni druhé welmi tlačili: počal mluwiti k Wčedlnjkům swým: neyprwnégi * se warúgte od kwasu Faryzeú/ kterýž gest pokrytstwj. * Mat.16,6. Mark. 8,15.

2. Neboť * nic nenj skrytého/ cožby nemělo býti zgeweno: aniž gest co tagného/ gesstoby nemělo býti zwědjno. * Job.12,22. Mat.10,26. Mark.4,22. Luk. 8,17.

3. Protož to co ste prawili we tmách/ bude na swětle slyssáno: a co ste w ussi sseptali w pokogjch/ hlášanoť bude na střechách.

4. Prawjm pak wám přátelům swým: nestrachugte * se těch kterýž tělo zabjgegj/ a potom nemagj coby wjce činili. * Ger.1,8. Mat.10,28. 1 Petr.3,14.

5. Ale wkážit wám, koho se máte báti: bogte se toho, kterýž když zabige/ má moc wwrcy do pekelného ohně: gistě prawjm wám/ toho se bogte.

6. Zdaliž * nebywá pět wrabečkú prodáwáno za dwa penjžky? a geden z nich nenj w zapomenutj před Bohem. * Mat.10,29.

7. Mýbrž y * wlasowé hlawy wssj wssickni w počtu gsau: protož nebogtež se/ mnohoť wy wrabečkú * přewyssugete. * 1 Sam.14,45. 2 Sam. 14,11. 1 Král.1,52. Mat.10,30. Luk. 21,18. Skutc.27,34.

8. Prawjmť pak wám: Každý, * kdožbykoli wyznal mne před lidmi/ y Syn člowěka wyzná geg před Angely Božjmi. * Mat.10,32. Luk.9,26.

9. Kdožby mne pak * zapřel před lidmi/zapřjnť bude před Angely Božjmi. * Mark.8,38. 2 Tym.2,12.1 Jan.2,23

10. A každý, * kdož dj slowo proti Synu člowěka / bude mu odpusstěno: ale tomu kdožby se Duchu swatému rauhal/ nebudeť odpusstěno. * Mat. 12,31. Mark.3,28. 1 Jan.5,16. Žid.10,26.

11. Když * pak wás woditi budau do sskol a k wládařům, a k mocným / nepečugte kterak a neb cobysste odpowjdali/a neb cobysste mluwili. * Mat.10,19. Mark.13,11. Luk.21,14.

12. Duch swatý zagistě naučj wás w tu hodinu, cobysste měli mluwiti.

13. Y řekl gemu geden z zástupu: Mistře, rcy bratru mému, ať rozdělj semnau dědictwj.

14. A on řekl gemu: člowěče, kdo mne wstawil saudcým a neb děličem nad wámi?

15. Y řekl gim: wizteż, * a wystřjhejte se od lakomstwj: neboť † ne w rozhognénj statku nětčjho, žiwot geho záležj. * 1 Tym.6,10. 1 Jan.5,21. † Mat.4,4.

16. Powěděl pak gim podobenstwj, řka: člowěka gednoho bohatého hogně vrody pole přinesło:

17. Y přemyssłowal sám w sobě, řka: co wčinjm? nebo nemám kdebych shromáždil vrody swé?

18. Y řekl: toto wčinjm: zbořjm stodoky swé, a wětssjch nastawjm: A tu shromáždjm wssecky swé vrody, y zbožj swá:

19. A djm dussi swé: dusse, * máš mnoho statku složeného za mnohá léta/ † odpočjwey, gez, pj, měg dobrau wůli. * Syr.11,19. 1 Kor.15,32. Jak.5,5. † Kazat. 2,1.

20. Y řekl gemu Bůh: * ó blázne/ této nocy požádagj dusse twé od tebe/ a to což's připrawil, † čí bude?
* Job.20/22.23. k.27/8. Žal.52/7. † Žal.39/7. Ger. 17/ 11.

21. Taki gest kdož sobě pokłady shromažďuge/ a nenj w Bohu bohatý.

22. Řekl pak Wědlnjkům swým: protož prawjm wám: nebuďte * pečliwj o žiwot swůg, cobysste gedli/ ani o tělo, čimbysste se odjwali.
* Žal.55/23. Mat.6/25.31. 1 Tym.6/6.8. Filip.4/6. 1 Pet.5/7.

23. Žiwot, wjce gest, nežli pokrm/ y tělo, nežli oděw.

24. Patřte na * hawrany/ žeť nesegj, ani neznau/ a nemagj piwnice, ani stodoły / a wssak Bůh živj ge: y čím w wětssj wážnosti gste wy nez ptactwo?
* Job.38/41. Žak.147/ 9.

25. A kdož pak * z wás pečliwě mysle, můž přidati ku postawě swé koket geden?
* Mat. 6/ 27.

26. Poněwadž tedy nemůžete s to býti, což neymenssjho gest/ proč se o giné wěcy staráte?

27. Patřte na * kwjtj kterak rostau/ nedělagj, ani předau: prawjmť pak wám/ že † ani Sſalomaun we wssj slávě swé nebył tak odjn, gako gedno z těchto.
* Mat.6/28. † Kazat. 2/4.5. sqq.

28. A ponèwadž trávu kteráž dnes na poli gest, a zytra do pecy wrženа bývá/ Bůh tak odjwá: čím wjce wás ó malé wjry?

29. Y wy nehledeytež toho cobysste gedli/ a neb, cobysste pili: aniž o to rozťržité mysli budte.

30. Nebo * těch wssech wěcý národowé swěta tohoto hledagj: Otec pak wáš wj že těch wěcý potřebugete.
* Mat. 6/ 32.

31. Ale radègi * hledeyte králowstwj Božjho/ a tyto wssecky wěcy budau wám přidány. * 1 Král.3/11. Žal.37/ 25. Mat.6/33.

32. Nebog se ó maličké stádce: neboť se * zalibilo Otcy wassemu dáti wám králowstwj. * Mat.11/26.

33. Prodáweyte * statky swé/ a dáweyte almužnu: dělejte sobě pytlíky, kteřjž newetssegj/ † poklad, kterýž nehyne w nebesých/ kdež zlodèg dogjti nemůž/ aniž mol kazý. * Mat.19/21. Skutc.2/45. k.4/34. † Mat.6/19. 1 Tym.6/19.

34. Nebo kdež gest * poklad wáš/ tuť bude y srdce wásse. * Mat.6/21. Kol.3/1.

35. Budtež * bedra wásse přepásaná, † a swjce hořjcý. * Efezk.6/14. 1 Pet.1/13. † Mat.25/1.7.

36. A wy podobni lidem očekáwagjcým Pána swého/ ažby se wrátil z swadby: aby hned gakžby přisscel a potkaukl, otewřeli gemu.

37. Blaze služebnjkům těm, kteréž přigda Pán, nalezkby a oni bdj: Amen prawjm wám, že * přepásse se/ a wsadj ge za stůl/ a chodě, bude gim služiti.
* Jan. 13/ 4. sqq.

38. A přisseklíby w druhé bděnj/ a pakliby w třetj bděnj přisscl/ a tak (ge) nalezk: blahoslawenj gsau ti služebnjcy.

39. Toto pak wězte/ že * byť wěděl hospodář w kterauby hodinu měl zloděg přigjti, bděłby zagistě/ a nedałby podkopati domu swého. * Mat.24/43. 1 Thes.5/2. 2 Pet.3/10. Zgew.3/3. k.16/15.

40. Protož * y wy budte hotowi: nebo w † kterau hodinu nenadègete se, Syn čłowěka přigde. * Mat.24/44. k.25/13. Mark.13/33. 1 Thes.3/13. † Luk.21/34.sqq. 1 Thes.5/6. 2 Pet.3/10. Zgew.3/3.

41. Y řekł gemu Petr: Pane, * námli prawjš toto podobenstwj/ čili wssechněm? * Mark.13/37.

42. Y dj Pán: kdo * gest wěrný sprawce † a opatrný/ gehožby ustanowił Pán nad čeledj swau/ aby gim w čas dáwał wyměřený pokrm: * Mat.24/45. k.25/21. † 1 Kor.4/2.

43. Blahoslawený služebnjk ten/ kteréhož kdyžby přisscl Pán geho, nalezne an tak činj.

44. W prawdě prawjm wám/ že * nade wssjm statkem swým ustanowj geg.
* Mat. 25/ 21. 23.

45. Pakliby řekł služebnjk ten w srdcy swém: Prodlewá přigjti Pán můg: y počałby bjti služebnjky a děwky/ a gjsti, a pjti, y opjgeti se:

46. Přigdeť Pán služebnjka toho w den, w kterýž se nenadège/ a w hodinu, kteréž newj: y oddělj geg/ a djl geho pokožj s newěrnými.

47. Služebnjk * pak ten kterýžby znał wůli Pána swého/ a nebył hotow/ a nečinił podlé wůle geho/ bit bude welmi; * Jak.4/17.

48. Ale

48. Ale kterýž neznal/ a činil hodné wěcy srestánj/ bit bude méně: každému pak komuž gest mnoho dáno/ mnoho bude od něho požádáno: a komuž mnoho poručili/ wjcež požádagj od něho.

49. Oheň * přissel sem pustiti na zemi/ a co chcy, gestliže giž hořj?
* Mat.10/34. Zgew.8/5.

50. Ale křtem * mám křtěn býti/ a kterak sem sdaužen, dokudž se newykoná?
* Mat.20/22. Mark.10/38.

51. Což se domnjwáte/ * žebych přissel pokog wwésti na zemi? nikoli, prawjm wám; ale rozdělenj.
* Mat. 10/21. 34.

52. Nebo giž od této chwile, bude gich pět w gednom domě rozděleno/ těj proti dwěma/ a dwa proti třem.

53. Bude * rozdělen otec proti synu/ a syn proti otcy/ máť proti dceři, a dcera proti mateři: swegrusse proti newěstě swé, a newěsta proti swegrussi swé.
* Mich. 7/6.

54. Prawil také y zástupům: když * wjdete oblak an wzcházý od západu/ hned prawjte: přiwal gde: a tak bywá.
* Mat. 16/2.

55. A když od Poledne wjtr wěge, rjkáte: bude horko: a bywá.

56. Pokrytcy, způsob země y nebe umjte sauditi/ a kterakž pak tohoto času nesaudjte?

57. Ano proč y sami od sebe nesaudjte což spraweddliwého?

58. Když pak gdeš * s protiwnjkem swým k wrchnosti na cestě/ přičiň se o to, aby byl zprosstěn od něho/ aby snad netáhl tebe k saudcy/ a saudce dakby tebe biřicy/ a biřic w sadilby tě do žaláře.
* Přiss.25/8. Mat.5/25.

59. Prawjm tobě/ newygdeš odtud, dokudžby y toho poslednjho haléře nenawrátil.

Kapitola XIII.

Galilegsstj. 4. wěže w Syloe, 6. Fik nepkodnó, 11. žena w Sobotu wzdrawena, 18. Podobenstwj hořčice a kwasu, 25. spasenců málo, 31. Herodes lisska, 34. Pohrůžka Geruzalému.

1. BYli pak tu přjtomnj času toho někteřj, wyprawugjce gemu o Galileyských / kterýchž krew Pilát smjsyl s obětmi gegich.

2. Y odpowěděw Gežjš, řekl gim: co mnjte, že ti Galileysstj byli wětssj * hřissnjcy nežli wssickni Galileysstj/ že takowé wěcy trpěli? * Jan.9/2.5.

3. Nikoli, prawjm wám: nýbrž * nebudeteli pokánj činiti/ wssickni rownè též zahynete. * Žal.7/13. Přiss.1/22. Luk.19/43. Rim.2/3.4.6.

4. Aneb oněch osmnácte/ na kterež wpadla wěže w Syloe, a zbila ge/ zdali se domnjwáte, žeby oni winni byli nad wssecky lidi přebywagjcý w Geruzalémě.

5. Nikoli, prawjm wám: nýbrž nebudeteli pokánj činiti, wssickni rownè též zahynete.

6. Powěděl pak * toto podobenstwj; (Ckowěk) geden, měl strom fikowý sstipený † na winnicy swé: y přissel, ** hledage owoce na něm/ale nenalezl. * Luk.21/29.
† Izai.5/2. ** Mat.21/19. Izai.5/1.2.7.

7. Y řekl winaři: ay, po * tři léta přichážym, hledage owoce na tom fiku/ ale nenalézám: † wytniž geg: proč ** y tu zemi darmo kazý? * Žal.145/9.
Maud.11/24. k.12/16. Rim.11/32. † Mat.3/10. Jan.15/2. ** Rim.11/19.20.21.

8. On pak odpowěděw, řekl gemu: Pane, * ponechey ho y tohoto léta/ až geg okopám, a ohnogjm: * Exod.32/11.

9. Zdaliby * nesl owoce: pakli † neponese/ potom wytneš geg.
* Izai.5/2. † 2 Paral.36/16.

10. Včil pak * w gedné sskole w Sobotu: * Mat. 9/35.

11. A ay, byla tu žena kteráž měla ducha nemocy, osmnáct let: a byla skljčena/ a nigakž se nemohla zpřjmiti.

12. A wzřew gi Gežjš/ zawolal gi k sobě/ a řekl gi: Ženo, zprosstěna gsy od nemocy swé:

13. Y * wložil na ni ruce: a y hned zdwihla se/ a welebila Boha. * Mat.7/32

14. Tedy Knjže sskolnj odpowěděw, hněwage se proto že w den * Sobotnj wzdrawowal Gežjš, řekl zástupu: sstest dnj gest w nichž nálezj dělati: protož w těch přicházegjce, budte wzdrawowáni/ a ne w den Sobotnj. * Exod.20/9. Deut.5/13. Ezech.20/12.

15. Y odpowěděw gemu Pán, řekl: Pokrytče! zdali gedenkaždý z wás w *

* Sobotu neodwazuge woka swého, neb osla od gesli / a newodj napágeti?
* Exod. 23/5. Deut. 22/4. Mat. 12/11. Mark. 3/2. Luk. 6/7. k. 14/5. Jan. 7/23.

16. Tato pak dcera Abrahamowa, kterauž byl swázal satan, ay giž osmnácte let/ což nemělá býti rozwázána z swazku tohoto, w den Sobotnj?

17. A když on to powědě/ zastyděli se wssickni protiwnjcy gebo: ale wssecken lid radowal se ze wssech těch slawných skutků, kteřjž se dáli od něho.

18. Y řekl: čemu podobno gest králowstwj Bozj? a k čemu ge přirownám?

19. Podobno gest * zrnu horčičnému, kteréž wzaw člowěk, wwrhl do zahrady swé: y rostlo/ a wčiněno gest w strom weliký a ptactwo nebeské hnjzda sobě dělali na ratolestech geho.
* Mat. 13/31. Mark. 4/31.

20. A opět řekl: k čemu připodobnjm králowstwj Božj?

21. Podobno gest * kwasu, kterýž wzawssi žena, zadělala we třech měřicých mauky, až skysalo wssecko.
* Gen. 18/6. Mat. 13/33.

22. Y chodil po městech a městečkách wče, bera se do Geruzaléma.

23. Y řekl gemu geden: Pane! co nemnozý gsau ti, kteřj spaseni býti magj? On pak řekl gim:

24. Snažugte se * wcházeti těsnau branau: neboť (prawjm wám) mnozý wsylowati budau wgiti/ ale nebudau mocy: * Mat. 7/13.
Filip. 3/12. 2 Tym. 4/7.

25. Když wstane hospodář/ a zawře dwéře/ a počnete wně státi a klauce na dwéře, řkauce: * Pane, Pane! otewři nám: a on odpowjdage djt wám; neznám wás † odkud gste:
* Mat. 25/11. Luk. 6/46. † Mat. 7/23. k. 25/12.

26. Tedy počnete řjey: gjdali * sme a pjgeli před tebau/ a na ulicech nassich sy wčjwal. * Mat. 7/22.

27. Y dj: prawjm wám/ neznám wás odkud gste: odegděte * ode mne wssickni činitelé neprawosti:
* Žal. 6/9. Mat. 7/23. k. 25/41.

28. Tami bude * pláč a sskřipenj zubů/ když wzřjte Abrahama, a Jzáka, a Jákoba, a wssecky Proroky w králowstwj Božjm: sami pak sebe wyhnané wen. * Mat. 8/12. k. 13/42. k. 24/51.

29. Y * přigdau od wýchodu, a od západu, a od Půknocy, y od pokedne/ a budau stoliti w králowstwj Božjm.
* Jzai. 2/2. Mal. 1/11. Mat. 8/11.

30. A ay, gsau * poslednj, kteřjž budau prwnj/ a gsau prwnj, kteřjž budau poslednj. * Mat. 19/30.
k. 20/16. Mark. 10/31.

31. A w ten den přistaupili někteřj z Faryzeů, řkauce gemu: wygdi, a * odegdi odsud/ nebo Heródes chce tě zamordowati. * Luk. 5/8.

32. Y řekl gim: gdauce powězte lisce té: ay, wymjtám dábly/ a wzdrawugi dnes a zytra/ a třetjho dne dokonám.

33. Ale wssak musým dnes a zytra y po zeytřj choditi: neboť nelze Proroku zahynauti, kromě Geruzaléma.

34. * Geruzaléme! Geruzaléme! gessto morduges Proroky/ a kamenuges ty, kteřjž k tobě bywagj poslání: kolikrát sem chtěl shromážditi djtky twé gako † slepice kuřátka swá pod křjdla? ale nechtěliste. * Mat. 23/37. † Žal. 17/8. k. 91/4.

35. Ay, zanechán bude wám dům wás pustý: Ale giště prawjm wám/ že nikoli mne newzřjte, až přigde když djte; * Požehnaný, kteřjž se béře we gménu Páně. * Žal. 69/26. Jzai. 1/7.
Mich. 3/12. Skutc. 1/20. Žal. 118/26.

Kapitola XIV.

Pán wzdrawiw wodnotedlného, 7. ku pokoře sstauzil/ 16. Podobenstwj o wečeři předložil/ 25. a prawému sebe následowánj přikłady dwéma powčsil.

(XVII. Neděle po S. Trogicy.)

1. Stało se, když wssel Gežjš do domu nějakého knjžete Faryzeyského w Sobotu, aby gedl chléb/ že oni * sstřehli ho: * Žal. 37/32. Mark. 3/2. Luk. 6/7.

2. A ay, člowěk nějaký wodnotedlný byl před nim.

3. Y odpowědew Gežjš, dj Zákonnjkům a Faryzeům, řka: slussjli * w Sobotu wzdrawowati?
* Mat. 12/10. Luk. 6/9.

4. Oni pak mlčeli; Tedy on dosáh geho/ wzdrawil a propustil.

5. A

5. A odpowěděw gim, řekl: čj z wás osel a neb * wůl wpadkby do studnice / a ne y hnedby ho wytáhl w den Sobotnj?
* Exod.23/5. Deut.22/4. Luk.13/15.

6. Y * nemohli gemu na to odpowědjti. * Mat.22/46. 2 Sam.3/11.

7. Powěděl také y pozwaným podobenstwj/ (spatřiw to, kterak přednj mjsta wywolowali,) řka gim:

8. Kdyby byl od * někoho pozwán na swadbu/ nesedey † na přednjm mjstě/ aby snad wzácnégssj než ty, nebyl pozwán od něho: * Přjsl.25/6.7. † Syr.3/20.

9. A přigda ten kterýž tebe y onoho pozwal, řekkby tobě: dey tomuto mjsto: a tehdy počalby s hanbau na posledním mjstě seděti.

10. Ale kdyžby byl pozwán/ gda, posad se na posledním mjstě: a kdyby přissel ten, kterýž tebe pozwal/ řekkby tobě: Přjteli! posedni wýsse: tedy budeš mjti chwálu před spolu stolicými.

11. Nebo * Každý, kdož se powyssuge, bude ponjžen: a kdož se ponižuge, bude powýssen.] * Job.22/29.
Přjsl.29/23. Ezech.21/26. Dan.4/34. Mat.23/12. Luk.1/52. k.18/14. 1 Pet.5/5. Jak.4/6.

12. Prawil také y tomu kterýž ho byl pozwal: když činjš * oběd, neb wečeři/ nezow přátel swých/ ani bratrj swých/ ani přjbuzných swých/ ani sausedů bohatých: aby snad y oni zase nezwali tebe/ a měkby odplatu. * Luk. 6/33.

13. Ale když činjš hody/ * powolcy chudých, chromých, kulhawých, slepých:
* Neh.8/10. Přjsl.3/9. Kaz.11/1. Tob.4/7.

14. A blahoslawený budeš: neboť nemagj odkudby odplatili tobě: ale budeť * odplaceno při wzkřjssenj spraweddliwých. * Přjsl.19/17. 1 Tym.6/18.

15. Y wyslyssaw to geden z spolu přjsedjcých, řekl gemu: blahoslawený kdož gj chléb * w králowstwj Bozjm.
* Luk.13/29. k.22/30. Zgew.19/9.

(11. Neděle po S. Trogicy.)

16. DAl pak řekl gemu: Člowěk nějaký * učinil wečeři welikau/ a pozwal mnohých. * Přjsl.9/1. Izai.25/6. k.55/1. Mat.22/2. Zgew.19/9.

17. Y poslal služebnjka swého w hodinu wečeře/ aby řekl pozwaným: * Podte! nebo giž připraweno gest wssecko.
* Přjsl. 9/2. 5.

18. Y počali se wssickni gednomyslně wymlauwati. Prwnj řekl gemu: wes sem koupil/ y musým wygjti, a shlédnauti gi: prosým tebe wymluw mne.

19. A druhý řekl: patero spřežnj wolů koupil sem/ a gdu, abych gich skusyl: prosým tebe wymluw mne.

20. A giný dj: ženu sem pogal/ a protož nemohu přigjti.

21. Y nawrátiw se ten služebnjk, zwěstowal ty wěcy Pánu swému. Tedy rozhněwaw se Hospodář, řekl služebnjku swému: wygdi rychle na rynky a na ulice města/ a chudé, y chromé, y kulhawé, a slepé, wwed sem.

22. Y řekl služebnjk: Pane, * stalo se, gakž sy rozkázal: a gesstěi mjsto gest.
* Ezech. 9/11.

23. Tedy řekl Pán služebnjku: wygdiž * na cesty/ a (mezy) ploty/ † a přinuť wgjti/ ať se naplnj dům můg.
* Skutc.13/46. † 2 Tym.4/2.

24. Nebo prawjmť wám; že žádný z mužů těch, kterjž pozwáni byli, neokusý wečeře mé.]

25. Sli pak mnozý zástupowé s nim: a obrátiw se, řekl gim:

26. Gdeli kdo ke mně/ a nemáli * w nenáwisti otce swého, y mateře, y ženy, y dětj, y bratrj, y sestr/ ano y té dusse swé/ nemůž býti mým včedlnjkem.
* Deut.13/6. Mat.10/37. k.19/29. Mark.8/34.

27. A kdožkoli * nenese křjže swého/ a gde za mnau/ nemůž býti mým včedlnjkem. * Mat.10/38. k.16/24. Luk.9/23.

28. Nebo kdo z wás gest, chtěge stawěti wěži/ aby prwé sedna, nepočetl nákladu/ máli to, načby gi dokonal?

29. Aby snad kdyžby základ položil, a dokonati nemohl/ wssickni kterjžby to widěli, nepočali se posmjwati gemu/

30. Rkauce: tento člowěk počal stawěti/ a nemohl dokonati.

31. A neb, který Král bera se k bogi proti ginému Králi/ zdaliž prwé nesedne aby se poradil mohkliby s desýti tisýcy potkati se s tjm, kterýž s dwadcýti tisýcy táhne proti němu?

32. Syc

32. Syc ginak, kdyžby onen gesstě podál od něho byk / posšle posły k němu, žádage za to, což gest ku pokogi.

33. Tak zagisté každý z wás, kdož se neodřekne wssech wěcý kterýmiž wládne/ nemůž býti mým wědlnjkem.

34. Dobrá* gest sůl: pakli sůl bude zmařena/ čjm bude naprawena?

* Mat.5, 13. Mark.9, 50.

35. Ani do země, ani do hnoge se nehodj: wen gi wymjtagj. Kdo*má yssi k slyssenj, slyš. * Mat.11,15.

Mark.7, 16. Luk.8, 8.

Kapitola XV.

Kagicý Pán přigimage, 4. sebe y gich podobenstwjmi, ano y příkladem 11. marnotratného syna zastáwal.

(III. Neděle po S. Trogicy.)

1. PRibližowali se pak *k němu wssickni Publikáni a hřjssnjcy/ aby ho slyssely. * Mat.9, 10. Mark.2, 15.

2. Y reptali Faryzeowé a Zákonnjcy, řkauce: Tento * hřjssnjky přigjmá/ a † gj s nimi. * Luk.7, 39. † Mat.11, 19.

3. Y powěděl gim podobenstwj toto, řka:

4. Kdyby někdo z wás měl*sto owec/ a ztratilby gednu z nich, zdaližby nenechal dewadesáti dewjti na pausšti / a nessel † k té kteráž zahynuka, ažby y nalezl gi? * Ezech.34, 11. 16.

† Mat.18, 12. Luk.19, 10.

5. A nalezna, wložilby na ramena swá s radostj:

6. A přigda domů / swolalby přátely a sausedy, řka gim: spoku radůgte se semnau: nebo sem * nalezl owcy swau, kteráž byla zahynuka: *1 Petr.2, 25.

7. Prawjmť wám / že tak gest radost w nebi nad * gednjm hřjssnjkem pokánj činjcým / (wětssj) než nad dewadesáti dewjti spraweduliwými kteřjž nepotřebugj pokánj. * Luk.5, 32.

8. A neb žena některá magjcý groššů deset, ztratikaliby geden groš/ zdaliž nezažže swjce / a nemete domu/ a nehledá pilně, dokudž nenalezne?

9. A když nalezne, swolá přjtelkyně a sausedy, řkucy: spoku * radůgte se semnau: nebo sem nalezla groš, kterýž sem byla ztratika. * Luk.1, 58.

10. Takť, prawjm wám / že gest radost před Angely Božjmi nad gednjm hřjssnjkem pokánj činjcým.]

11. Řekl také: Člowěk geden měl dwa syny:

12. Z nichž mladssj řekl otcy: Otče dey mi djl statku, kterýž mně nálezj. Y rozdělil gim statek.

13. A po nemnohých dnech, shromáždiw wssecko mladssj ten syn, odssel do daleké kraginy: a tam rozmrhal statek swůg, byw prostopassně žiw:

14. A když wssecko vtratil / stal se hlad weliký w kragině té: a on počal nauzy trpěti.

15. Y wssed, přjdržel se gednoho měssťánjna kraginy té: a on geg poslal na pole swé/ aby pásl wepře.

16. Y žádal nasytiti břicho swé mlátem, kterěž swinė gedly / ale žádný nedáwal gemu.

17. Přissed pak sám k sobě, řekl: gak mnozý nágemnjcy v otce mého hognost magj chleba / a * gá hladem mru!

* Přjsl. 23, 21.

18. Wstana, * půgdu k otcy swému/ a djm gemu: Otče! zhřessil sem proti nebi a před tebau: * Ger.3, 14.

19. Aniž gsem hoden wjce slauti synem twým / učiň mne gako gednoho z nágemnjků swých.

20. Y wstaw, ssel k otcy swému: a když gesstě * opodál byk, vzřel geg otec geho/ a mikosrdenstwjm byw hnut, přiběh, padl na ssjgi geho/ † a poljbil ho.

* Skutc.2, 39. Efezk.2, 13. 17. † 1 Sam.14, 33.

21. Y řekl gemu syn: Otče! * zhřessil sem proti nebi a před tebau: aniž gsem hoden wjce slauti synem twým.

* Syr.21, 1. Luk.18, 13.

22. Y řekl otec služebnjkům swým: přineste * to raucho prwnj/ a oblecte geg/ a deyte † prsten na ruku geho/ a ** obuw na nohy: * Izai.61, 10. Zach.3, 4.

Mat.22, 11. Řim.13, 14. Gal.3, 27. † 2 Kor.1, 22. Efezk.1, 13. 14. ** Efezk.6, 15.

23. A přiwedauce to * tele tučné, zabjte/ a hodugjce, budme weseli.

* Gen.18, 7. Izai.25, 6.

24. Nebo

24. Nebo tento syn můg byl* vmřel/ a zase ožil: byl zahynuł/ a nalezen gest. Y počali weseli býti. *Efezk.2,1. k.5, 14. Kol.2, 13. Zgew.3, 1.

25. Byl pak syn geho starssj na poli: a gda, kdyż se přibližowal k domu, vslysseł zpjwánj/ a hluk weseljcých se.

26. Y powoław gednoho z služebnjkú/ otázał se coby to było.

27. A on řekł gemu: bratr twúg přissel/ y zabił Otec twúg tučné tele/ że ho zdrawého přigał.

28. Y *rozhněwał se, a nechtěł wgiti/ Otec pak geho wysseď, prosył ho.

*Mat.20,11.15. Skutc.11, 17.18. k.13,45. Řim. 10, 19.

29. A on odpowěděw, řekł Otcy: ay tolik let slaużim tobě/ a nikdy sem přikázanj twého nepřestaupił: a wssak nikdy sy mi nedał kozelce, abych s přáteły swými wesel pobył.

30. Ale kdyż syn twúg tento, kterýż prożrał statek twúg s newěstkami, přissel/ zabils gemu to tele tučné.

31. A on řekł gemu: *Synu, ty wżdycky semnau gsy/ a wssecky wěcy mé, gsau twé. *Řim.9,4.

32. Ale weseliti* a radowati se náležeło; nebo bratr twúg tento † był vmřel/ a zase ožił: ** zahynuł był/ a nalezen gest. *Řim.10,1.2.3. †Mat.8,22. Efezk.2,1. k.5,14. Kol.2,13. ** wyš. w.4. 6.

Kapitoła XVI.

O wkádaři neprawém, 13. o službě dwěma panům. 14. o łakomých Farizejech, 16. o cyli Zákona a Prorokú, 18. o nepropaussténj ženy 19. o Bohatcy a Lazarowi.

(IX. Neděle po S. Trogicy.)

1. PRawił pak y Wědlnjkům swým: Cłowěk geden był bohatý/ kterýż měł* ssafáře: a ten obżałowán gest před njm, gakoby mrhał statek geho.

*1 Kor. 4, 1.

2. Y powoław ho řekł gemu: což to słyssjm o tobě? wydey počet z wkádařstwj swého: nebo giż nebudeš mocy dále wkádnauti.

3. Y dj wkádař sám w sobě: co wčinjm/ teď Pán můg odgjmá ode mne wkádařstwj? kopati nemohu/ żebrati se*stydjm; *Syr.40,29.32.

4. Wjm *co wčinjm/ aby kdyż budu zsazen z wkádařstwj/ přigali mne do swých domú. *Ger.4,22. Řim.16,19.

5. Y zawoław gednoho każdého dłużnjka Pána swého, řekł prwnjmu: gaks mnoho dłużen Pánu mému?

6. A on řekł/ Sto tun olege: Y řekł mu; Wezmi registra swá/ a sedna rychle, napiš padesát.

7. Potom druhému řekł: Ty pak gaks mnoho dłużen? kterýż řekł; sto korcú pssenice: y dj mu; wezmi registra swá/ a napiš osmdesát.

8. Y pochwálił ten Pán wkádaře toho neprawého, że opatrně wčinił: nebo *synowé tohoto swěta opatrnégssj gsau/ než synowé swětła w swých wěcech:

*Efezk.5,8. 1 Thes.5,5.

9. Y gá ť prawjm wám: Činte sobě* přátely z Mammony neprawosti/ aby kdyżbysste zhynuli/ přigali wás do onech wěčných stanú.] *Mat.6,20. k.19,21. 1 Tym. 6, 19.

10. Kdo gest wěrný *w mále/ y we mnoze wěrný gest: A kdoż w mále gest neprawý/ y we mnoze neprawý gest. *Luk.19,17.

11. Poněwadž tedy w Mammoně neprawé wěrnj ste nebyli/ sprawedliwé kdo wám swěřj?

12. A kdyż ste w cyzým wěrnj nebyli/ což wasseho gest, kdo wám dá?

13. Žádný čeledjn nemúż * dwěma panům slaużiti: nebť zagistě gednoho nenáwiděti bude/ a druhého mikowati: a neb gednoho přidržeti se bude/ a druhým pohrdne: nemúżte Bohu slaużiti a Mammoně. *Mat.6, 24.

14. Skyssseli pak toto wssecko y Farizeowé, kterżj byli* łakomj/ a posmjwali se gemu. *Mat.23,14.

15. Y dj gim: wy gste gessto se sami* sprawedliwj činjte před lidmi: ale † Bůh znáa srdce wásse; nebo což gest v lidj wysokého/ ohawnost gest před Bohem. *Luk.18,9. † 1 Sam.16,7. Žak. 7, 10.

16. *Zákon a Prorocy aż do Jana: (a) od té chwile Králowstwj Božj zwěstuge se/ a każdý se do něho násylně tiskne. *Mat.11,13.

17. Snáz-

17. Snázeť gest * zagistě nebi y zemi pominauti / nežli w Zákoně † gednomu tytlíku zahynauti. * Izai.51,6. Mat.5,18. Luk.21,33. † Izai.40,8. 1 Pet.1,25.

18. Každý, * kdož propustj manželku swau/ a ginau pogjmá, cyzoložj: a kdož propuštěnau od muže pogjmá, cyzoložj. * Deut.24,1. Mat.5,32. k.19,9. Mark.10,11. 1 Kor.7,10.

(1. Neděle po S. Trogicy.)

19. BYl pak člowěk geden Bohatý/ a oblíkáček se w ssarlat a w kment / a hodowal na každý den stkwostně.

20. A byl geden * žebrák, gménem Lazar / kterýž ležel u wrát geho wředowitých/ * Syr.14,14.

21. Žádage nasycen býti těmi drobty/ kterýž padali z stolu bohatce: Ale y psy přicházegjce, ljzali wředy geho.

22. Y stalo se, že ten žebrák umřel/ a nesen gest od Angelů, do lůna Abrahamowa: umřel pak y bohatec / a pohřben gest.

23. Potom w pekle pozdwih očj swých, w mukách gsa, wzřel Abrahama zdaleka/ a Lazara w lůnu geho.

24. Y zwolaw bohatec, řekl: Otče Abrahame! smilůg se nade mnau: a possli Lazara / ať omočj konec prstu swého w wodě / a swlaží * gazyk můg / nebo se † mučjm w tomto plamenj. * Zach.14,12. † Izai.66,24. Mark.9,44.

25. Y řekl Abraham: Synu! rozpomeň se, žes ty wzal * dobré wěcy swé w žiwotě swém, a Lazar též zlé: nynj pak tento se těšj/ ale ty se mučjš. * Job.21,13.23.

26. A nadto nade wšecko, mezy námi a wámi, * propast welikáť wtwrzena gest/ aby ti, kterýž chtj odsud k wám gjti, nemohli/ ani od onud k nám přegjti. * Izai.30,33.

27. Y řekl; ale prosým tebe otče, aby ho poslal do domu otce mého.

28. Neboť mám pět bratrů / ať gim swědčj, aby y oni nepřišli do tohoto mjsta muk.

29. Y řekl gemu Abraham: magjť * Mogžjsse a Proroky/ nechť gich posslauchagj. * Izai.8,20. k.34,16. Jan.5,39.45. Skut.15,21. k.17,11. 1 Tym.3,14.

30. A on řekl: nic otče Abrahame: ale kdyby kdo zmrtwých ssel k nim, budau pokánj činiti.

31. Y řekl mu: Poněwadž Mogžjsse * a Proroků neposlauchagj/ aniž byť kdo zmrtwých wstal, wěřj gemu.] * Mat.12,39.

Kapitola XVII.

Pohorssenj, 3. kagicým odpaussténj, 6. moc wjry, 7. lidská nehodnost, 11. deset malomocných, 20. způsob přjstj Páně k saudu, y lidj na swětě w ten čas.

1. TEdy řekl Wčedlnjkům: Nenj možné, aby * nepřissla pohorssenj/ ale běda † skrze koho přicházegj. * Mat.18,7. 2 Kor.6,3. † Rim.14,20.

2. Lépeby * mu byko, aby žernow oslicj wložen byk na hrdlo geho/ a wwržen byk do moře/ nežby pohorssil gednoho z těchto maličkých. * Mark.9,42.

3. Sstrěte se! Zhřessilliby * pak proti tobě bratr twůg/ potresey ho: a budeli toho želeti/ odpusi mu. * Leu.19,17. Přísl.17,20. Syr.19,13. Mat.18,15.21.22. Jak.5,19.20.

4. A byť pak * sedmkrát za den zhřessil proti tobě/ a sedmkrát za den obrátil se k tobě, řka; žel mi toho: odpusť mu. * Mat.18,22.

5. Y řekli Apostolé Pánu: přispoř * nám wjry! * Mark.9,24. 2 Petr.3,18.

6. Y dj Pán: Kdybysste * měli wjru gako zrnó hořčičné/ řeklibysste této † morussi/ wykořeň se/ a přesaď se do moře: a wposlechlaby wás. * Mat.17,20. k.21,21. Mark.11,23. † Luk.19,4.

7. Kdo pak gest z wás mage služebnjka, gessto oře, a neb pase / aby gemu, kdyžby se s pole nawrátil, hned řekl: pod a sedni za stůl?

8. Anobrž zdali nedj gemu; připrau ať powečeřjm/ a opásse se, služ mi/ až se nagjm a napjm: a potom y ty gez, a pj?

9. Zdali děkuge služebnjku tomu/ že učinil to, což mu byko rozkázáno? nezdá mi se.

10. Tak y wy, když učinjte wšecko což wám přikázáno, rcete: Služebnjcy * nevžitečnj gsme: což sme powinni byli učiniti, učinili sme. * Job.22,2. k.35,7. Mat.25,30. Rim.11,35. 1 Kor.9,16.

(XIV. Neděle po S. Trogicy.)

11. Y stalo se, když se brał do Gerusaléma / že sſeł skrze Samaři a Galilei.

12. A když wcházek do nějakého městečka / potkało se s nim deset mužů malomocných, kteřiž stáli zdaleka:

13. A pozdwihſſe hłasu, řekli: Ježiſſi přikazateli, smiług se nad námi!

14. Kterézto on vzřew, řekł gim: gdauce, * vkažte se Knězjm. Y stało se když sſli, že očiſtěni sau. *Leu.13,2. k.14,2. Mat.8,4. Luk.5,14.

15. Geden pak z nich vzřew, že gest vzdrawen/ nawrátił se s welikým hłasem, welebě Boha.

16. A padł na twář k nohám geho/ djky čině gemu: a ten był Samarytán.

17. Y odpowědew Ježiš, řekł: zdaliž gich deset nenj očiſtěno / a kdež gich dewět?

18. Nenalezli se, aby wrátjce se, chwálu Bohu wzdali/ gediné cyzozemec tento!

19. Y řekł gemu; Wſtana, gdi: wjra * twá tě vzdrawiła.]

* Mat.9,22. Mark.5,34. k.10,52. Luk.7,50. k.8,48. k.18,42.

20. Byw pak otázán od Faryzeů, kdy přigde králowſtwj Božj: odpowědeł gim, a řekł: nepřigdeť * králowſtwj Božj s ſſetřenjm. * 1 Kor.4,20. Jan.18,36.

21. Aniž řeknau: ay * tuto/ a neb, ay tamto: nebo ay Králowſtwj Božj geſtiť † mezy wámi. * Mat.24,23.

† Jan.1,26. Rjm.10,8. k.14,17.

22. Y řekł Wčedlnjkům; přigdau dnowé / že budete žádati widěti w geden den Syna čłowěka/ ale neyzřjte.

23. A děgiť * wám: ay zde/ a neb, hle tamto/ (ale) nechodte/ aniž následugte. * wers 21. Mark.13,21.

24. Nebo gakož błesk oſwěcugicy ſe z (gedné kraginy) kteráž pod nebem geſt/ až do (druhé) kteráž též pod nebem geſt, ſwjtj: tak bude y Syn čłowěka we dni swém.

25. Ale * neyprwé muſý mnoho trpěti/ a zawržen býti od národu tohoto. * Mat.16,21. k.17,22. k.20,18. Mark.8,31. k.9,31. k.10,33. Luk.9,22. k.18,31. k.24,7.26.

26. A gakož ſe dáło * za dnů Noe/ tak bude y za dnů Syna čłowěka:

* Gen.6,2. k.7,7. Mat.24,37.38. 1 Petr.3,20.

27. Gedli, pili, ženili ſe, wdáwały ſe/ až do toho dne / w kterémž Noe wſſeł do korábu: y přiſſła potopa/ a zahładiła wſſecky.

28. A též podobně, gakž ſe dáło we * dnech Lotowých: gedli, pili, kupowali, prodáwali, ſtěpowali, ſtawěli:

* Gen. 19,14.

29. Ale dne toho, když * wyſſeł Lot z Sodomy, dſſtił † ohněm a syrau s nebe/ a zahładił wſſecky: * Gen.19,15.16.24.

† Deut.29,23. Izai.13,19. Ger.50,40. Oze.11,8. Amo.4,11. Ep. Jud. w. 7.

30. Taki nápodobně bude w ten den, když ſe Syn čłowěka zgewj.

31. W ten den kdoby był * na ſtřeſſe, a nádobj geho w domu/ neſſtupůg, aby ge pobrał: a kdo na poli, též newracůg ſe zase. * Mat.24,17. Mark.13,15.16.

32. Pomněte * na Lotowu ženu.

* Gen. 19,26.

33. Kdožbykoli * hledał duſſi swau zachowati, ztratiť gi: a kdožby gi koli ztratił, obživiť gi. * Mat.10,39. k.16,25. Mark.8,35. Luk.9,24. Jan.12,25.

34. Prawjmť wám: w tu * noc budau dwa na koži gednom: geden bude wzat, a druhý opuſſtěn. * Mat.24,40.41. 1 Thes.4,17.

35. Dwě budau mleti ſpołu: gedna bude wzata, a druhá opuſſtěna.

36. Dwa * budau na poli: geden bude wzat, a druhý opuſſtěn.

* Mat. 24,40.

37. Y odpowědewſſe, řekli gemu: kde Pane? On pak řekł gim: Kdeži * bude tělo/ tamť ſe ſhromážděj y orlice.

* Job.39,30. Mat.24,28.

Kapitoła XVIII.

K modlitbě napomíná Pán. 9. Faryzeus a Publikán. 15. Dítky. 18. Rada knjžeti bohatému dána. 31. Smrt Páně předpowědjna. 35. Slepý vzdrawen.

1. Powědeł gim také y podobenſtwj, kterakby potřebj było * wždycky ſe modliti a neoblewowati. *Syr.18,22. Luk.11,5. k.21,36. Rjm.12,12. Efezk.6,18. Kol.4,2. 1 Thes.5,17. 1 Tym.2,1.

2. Řka: Był geden Saudce w městě gednom, kterýž ſe Boha nebał/ a čłowěka neſtyděł;

3. Była

3. Byla pak wdowa w témž městě: y přissla k němu, řkucy: pomsti mne nad protiwnjkem mým.

4. On pak dlauho nechtěl: ale potom řekl sám w sobě: ač se Boha nebogjm/ ani člowěka nestydjm:

5. Wssak že mi * pokoge nedá tato wdowa / pomstjm gj: aby naposledy přigducy nevhaněla mne. * Luk.11,7.

6. Y dj Pán: slyssíte, co prawj ten saudce neprawý.

7. A cožby pak Bůh nepomstil * wywolených swých, wolagicých k němu dnem y nocý / ačkoli y prodlewá gim? * Zgew.6,10.

8. Prawjmť wám/ žeť gich brzo pomstj: ale když přigde Syn člowěka/ zdaliž nalezne wjru na zemi?

(xi. Neděle po S. Trogicy.)

9. Řekl také proti některým, kteřjž w sebe daufali, žeby sprawedliwj byli / ginných za nic newážjce / podobenstwj toto:

10. Dwa * muži wstupowali do Chrámu aby se modlili / geden Faryzeus/ a druhý Publikán. * Gen.43.sqq.

11. Faryzeus * stoge, takto se sám w sobě modlil: Bože, děkugi tobě / že † negsem gako ginj lidé/ dráči, nesprawedliwj, cyzoložnjcy: a neb gako y tento Publikán: * Mat.5,20. Luk.11,39. † Izai.1,15. k.28,2. Zgew.3,17.

12. Postjm se dwakrát do těhodne/ * desátky dáwám ze wssech wěcý kterýmiž wládnu. * Mat.23,23. Luk.11,42.

13. Publikán pak zdaleka stoge/ nechtěl ani očj k nebi pozdwihnauti: ale bil se w prsy swé, řka: Bože buď * milostiw mně hřjssnému! * Zak.51,3.

14. Prawjmť wám; odssel tento ospravedlněn gsa do domu svého/ a ne onen: nebo * každý kdož se powyssuge, bude ponjžen: a kdož se ponižuge, bude powýssen.] * Job.22,29. * Přjsl.29,23. Ezech.17,24.k.21,26. Mat.23,12. Luk.14,11. 1 Petr.5,5. Jak.4,6.10.

15. Přinásseli * také k němu y nemluňátka/ aby se gich dotýkal: to widěwsse Wědlnjcy, přimkauwali gim. * Mat.19,13.14. Mark.10,13.

16. Ale Gežjš swolaw ge, řekl: nechte djtek * ať gdau ke mně/ a nebraňte gim: nebo takowýchť gest Králowstwj Božj. * Mat.18,3. k.19,14.

17. Amen prawjm wám: Kdožby * koli nepřigal Králowstwj Božjho gako djtě/ newegdeť nikoli do něho. * Mark.10,15.

18. Y * otázal se ho gedno knjže, řka: Mistře dobrý / co čině život wěčný obdržjm? * Mat.19,16. Mark.10,17.

19. Y řekl gemu Gežjš: co mne nazýwáš dobrým? žádný nenj dobrý, než gediný (totiž) Bůh.

20. Wjš přikázanj; * Nezcyzoložjš/ Nezabigeš/ Nepokradeš/ Nepromluwjš křiwého swědectwj/ † Cti otce swého y Matku swau. * Exod.20,12. sqq. Deut.5,16. sqq. Rim.13,9. † Efezk.6,2. Kol.3,20.

21. On pak řekl: toho wssého ostřjhal sem od swé mladosti.

22. Ale slyssaw to Gežjš, řekl mu: Gesstěť se * gednoho nedostáwá: wssecko což máš, prodey / a rozdey chudým/ a budeš mjti pokkad w nebi: a pod, následug mne. * Mat.6,19.20. k.19,21. 1 Tym. 6,19.

23. On pak vslyssaw to, zarmautil se: byl zagistě bohatý welmi.

24. A widěw geg Gežjš zarmauceného, řekl: ay * gak nesnadně ti kdož statky magj do Králowstwj Božjho wegdau! * Přjsl.11,28. Mat.19,23. Mark. 10,23.

25. Snáze gest zagistě welblaudu skrze gehelnau djrku progjti/ nežli bohatému wgjti do Králowstwj Božjho.

26. Tedy řekli ti kteřjž to slyssjeli: y kdož může spasen býti?

27. A on dj: což gest nemožného v lidj/ možné gest v Boha. * Job.42,2. Ger.32,17. Zach.8,6. Mat.19,26. Mark.14,36. Luk. 1,37.

28. Y řekl Petr: ay, my * opustili sme wssecko/ a sšli sme za tebau. * Mat.4,20. k.19,27. Mark.10,28. Luk.5,11.

29. On pak řekl gim: Amen * prawjm wám; že nenj žádného kteréhžby opustil dům / neb rodiče / neb bratřj/ neb manželku/ neb djtky / pro Králowstwj Božj, * Deut.33,9.

30. Aby newzal w tomto času * mnohem wjce/ w budaucým pak věku života wěčného.] * Job.42,12.

(Neděle

(Nedéle Masopustnj.)

31. TEdy pogaw dwanácte, řekl gim: Ay, * wſtupugeme do Geruzaléma/ a naplnjt ſe wſſecko Synu čłowěka/ to což pſáno geſt ſkrze † Proroky.

* Mat.16/21. k.17/22. k.20/17. Mark.10/32.33. Luk.9/22. k.24/7. † Žal.22/7. Jžai.53/7.

32. Nebo * wydán bude Pohanům/ a bude poſmjwán, a zlehčen, y vplván,

* Mat.27/2. Luk.23/1. Jan.18/28. Skutc.3/13.

33. A vbičugjce, zamordugj geg: ale * třetjho dne z mrtwých wſtane.

* Jan.2/19.

34. Oni pak tomu * nic nerozuměli/ a było ſłowo to ſkryto před nimi/ aniž wěděli, co ſe prawiło.

* Luk.2/50. k.9/45.

35. Y ſtało ſe, když ſe přiblížowali k Gerycho/ * ſlepý geden ſeděł podlé cesty, žebře. * Mat.20/30. Mark.10/46.

36. A ſłyſſew zástup pomjgegjcý/ otázał ſe coby to było.

37. Y oznámili gemu/ že Gežjš Nazaretſký tudy gde.

38. Y zwołał, řka: Gežjſſi * ſynu Dawidů! ſmiług ſe nademnau.

* Mat.15/22. Luk.17/13.

39. A ti kteřjž napřed ſſli, přimkauwali mu aby mlčał: ale on mnohem wjce wołał: Synu Dawidů! ſmiług ſe nademnau.

40. Tedy zaſtawiw ſe Gežjš, rozkázał ho k ſobě přiwéſti: A když ſe přibližował/ otázał ho,

41. Řka: co chceš, ať včinjm? on pak dj; Pane ať widjm.

42. A Gežjš řekl gemu: prohlédni: wjra * twá tě vzdrawiła. * Mat.9/22. Luk.7/50. k.17/19.

43. A y hned prohlédł/ a ſłeł za nim * welebě Boha: a wſſecken lid widěw to, wzdał chwálu Bohu.] * Skutc.3/8.9.

Kapitoła XIX.

Zacheus. 13. Hřiwny. 29. Přigezd P. do Geruzaléma, 45. a wyčiſſtěnj Chrámu.

(Na den Poſwěcenj Chrámu.)

1. A Wſſed, brał ſe přes Gerycho:

2. A ay, muž gménem Zacheus/ a ten był heytman nad celnými, a był bohatý:

3. Y * žádoſtiw był widěti Gežjſſe kdoby był: a nemohł pro zástup/ nebo poſtawy małé był. * Jan.12/21.

4. A předběh napřed/ wſtaupił na ſtrom * planého fíku/ aby geg widěł: nebo tudy měł gjti. * Luk.17/6.

5. A když přiſſeł k tomu mjſtu, pohleděw zhůru Gežjš, vzřeł geg/ y řekł gemu: * Zachee! ſpěſſně ſ ſtup doků: nebo dnes w domu twém muſým zůſtati.

* Jan.10/3.

6. Y ſſtaupił rychle: a přigał geg radoſtně.

7. A widěwſſe to wſſickni, reptali řkauce: k čłowěku hřjſſnému ſe obrátił.

8. Stoge pak Zacheus řekł Pánu: ay, pokowicy ſtatku ſwého, Pane, dáwám chudým: a okłamałi ſem w čem koho/ nawracugi to * čtwernáſob. * Exod.22/1. Jžai.58/6. Ezech.33/15. Luk.3/14.

9. Y dj gemu Gežjš: Dnes ſpaſenj ſtało ſe domu tomuto/ proto, že y on geſt Syn * Abrahamů. * Luk.13/16.

10. Nebo * přiſſeł Syn čłowěka/ aby hledał a ſpaſył což było zahynuło. * Mat.10/6. k.15/24. k.18/11. Luk.5/32. Skutc.13/46. 1 Tym.1/15.

11. Toho když oni poſłauchali/ prowmłuwił k nim dále podobenſtwj/ proto že był bljzko od Geruzaléma/ a že ſe oni domnjwali, žeby ſe hned měło zgewiti králowſtwj Božj.

12. Y řekł: * Čłowěk geden rodu znamenitého, odſſeł do daleké kraginy aby přigał králowſtwj/ a zaſe ſe nawrátił.

* Mat.25/14. Mark.13/34.

13. Y powoław deſýti ſłužebnjků ſwých/ dał gim deſet hřiwen/a řekł gim; Kupčtež dokudž nepřigdu.

14. Měſſtané pak geho nenáwiděli ho/ a poſłali poſeł ſwj za nim, řkauce: nechcemei aby tento kralował nad námi.

15. Y ſtało ſe když ſe nawrátił, přigaw králowſtwj/ že rozkázał zawołati těch ſwých ſłužebnjků/ kterýmž był dał penjze/ aby zwěděł gak kdo mnoho zyſkał.

16. Y přiſſeł prwnj, řka: Pane, hřiwna twá deſet hřiwen zyſkała.

17. Y řekł gemu: (hodjš miſe!) to dobře * ſłužebnjče dobrý! že ſy nad málem był wěrný, mějž moc nad deſýti měſty. * Mat.25/21. Luk.16/10.

18. A druhý přišel, řka: Pane, hřiwna twá zyskala pět hřiwen.

19. Y tomu řekł: Y ty budiž nad pěti městy.

20. A giný přišel, řka: Pane, ay ted hřiwna twá/ kterauž sem měł složenau w sátku:

21. Nebo sem se bál tebe/ gesto gsy člowěk přísný/ béřeš, čeho sy nepokožił/ a žneš, čeho sy nerozsýwał.

22. Y řekł gemu: z *ust twých saudim tebe služebníče zlý: wěděł sy, † že gsem gá člowěk přísný/ bera což sem nepokožił/ a žna čehož sem nerozsýwał?

*2 Sam.1/16. Mat.12/37. † Mat.25/27.

23. Y proč sy tedy nedał penez mých na stůl/ a gá přigda, bykbych ge wzał y s úžitky.

24. Y řekł těm, kteříž tu stáli: wezměte od něho tu hřiwnu/ a deyte tomu, kterýž má deset hřiwen.

25. Y řekli gemu: Pane, máť deset hřiwen.

26. Gistě prawjm wám; že *každému kdož má, bude dáno: ale od toho kterýž nemá, y to což má, bude odgato. *Mat.13/12. ł.25/29. Mark.4/25. Luk.8/18.

27. Ty pak nepřátely mé/ kteříž nechtěli abych nad nimi kralował, přiwedte sem/ a zmordugte předemnau.

28. To powěděw, sšel napřed, wstupuge k Geruzalému.

29. Y* stało se když se přibližił k Betfagi a k Betany, k hoře kteráž skowe Oliwetská/ poslał dwa Wědlnjky swé,

*Mat.21/1. Mark.11/1. Jan.12/1.

30. Řka: Gděte do městecka kteréž proti wám gest: do kteréhož wegdauce, naleznete oslátko přiwázané/ na němž nikdy žádný z lidj neseděł: odwěžteż ge/ a přiwedte ke mně.

31. A optaklíby se wás kdo, proč odwazugete? tak djte gemu: proto že Pán ho potřebuge.

32. Tedy odsšedsše ti, kteříž byli posláni, nalezli gakž gim byl powěděł.

33. A když odwazowali to oslátko, řekli páni geho k nim; proč odwazugete oslátko?

34. A oni řekli; Pán ho potřebuge.

35. Y přiwedli* ge k Gežíssowi: a wložiwsše † raucha swá na to oslátko/ wsadili na ně Gežíše. *Jan.12/14.

† 2 Král.9/13.

36. A když on gel/ sťkali raucha swá na cestě.

37. Když se pak giž přibližował k mjstu tomu, kudyž scházegj s hory Oliwetské/ počało wssecko množstwj Wědlnjků radostně chwáliti Boha hłasem welikým, ze wssech diwů kterěž byli widěli/

38. Řkauce: *Požehnaný Král, kterýž se béře we gménu Páně: † Pokog na nebi/ a Sláwa na wýsostech.

*Jak.118/26. † Luk.2/14. Efezk.2/14.

39. Ale někteřj z Faryzeů, kteříž tu byli w zástupu, řekli gemu: Mistře, potresey Wědlnjků swých.

40. Y odpowěděw, řekł gim: prawjmť wám/ Budauli tito mlčeti/* kamenj hned bude wokati. *Hab.2/11.

(x. Neděle po S. Trogicy.)

41. A Když se přibljžił/ wzřew město,* plakał nad njm,

* 2 Král. 8/11.

42. Řka: o kdyby * poznało y ty/ a to aspoň w takowý tento den twůg/ kteréby wěcy ku pokogi tobě byly: ale skryto geſt to nynj před očima twýma.

* Deut.32/29.

43. Nebo přigdau na tě dnowě/ obkljčj tě nepřátelé twogi * wałem/ a obklenau tebe/ a sťaužj tě se wssech stran:

* Ezech.21/22. ł.23/14.

44. A s* zemj srownagj tě, y syny twé w tobě: a nenechagjť w tobě kamene na kameni: proto, ježs nepoznało času nawsštjwenj swého. * 1 Král.9/7.

Mich.3/12. Mat.24/2. Mark.13/2. Luk.21/6.

45. A wssed do Chrámu, počał wymjtati prodawače a kupce z něho:

46. Řka gim: * psáno geſt/ Dům mug, Dům modlitby geſt: † wy ste geg pak učinili peleſſ lotrowskau.

* 1 Král.8/29. Izaj.56/7. Mat.21/13. Mark.11/17. † Ger.7/11.

47. Y učił na každý den w Chrámě: Biskupowé pak * a Zákonnjcy, y přednj w lidu hledali ho zahładiti:

* Mark.11/18. Jan.7/19. ł.8/37.

48. Ale

48. Ale * nenalezli coby wčinili: nebo wssecken lid geg sobě libowak / poslauchage ho.] * Skutc.4,21.

Kapitola XX.

Čj moc ý Pán wjwá. 4. Křest Janů odkud. 9. Winnice pronagatá. 20. Otázka o dani. 27. s Saducei nesnáz. 41. Krystus čj syn. 45. Wostraha před Zákonnjky.

1. Stalo * se těch dnů w geden den, když on wčil lid w Chrámě / a kázal Ewangelium / že přissli k tomu Biskupowé a Zákonnjcy, s Starssjmi:

* Mat.21,23. Mark.11,27.

2. Y řekli gemu: powěz nám / gakau * mocý tyto wěcy činjš? a neb, Kdo gest ten, kterýž tobě tuto moc dal?

* Skutc.4,7. k.7,27.

3. Y odpowěděw, řekk gim: otjžit se y gá wás na gednu wěc, protož powěztež mi /

4. Křest Janů s nebeli byk, čili z lidj?

5. Oni pak wwažowali to mezy sebau, řkauce: gestližebychom řekli; s nebe: djt/ pročež ste tedy newěřili gemu?

6. Pakli djme; z lidj: lid wssecken wkamenuge nás: nebo cele * tak drží / že Jan gest Prorok. * Mat.14,5. k.21,26. Mark.6,20.

7. Y odpowěděli; že newědj odkud byk.

8. Y řekk gim Gežíš: aniž gá wám powjm gakau mocý toto činjm.

9. Y počak lidu prawiti podobenstwj toto: Člowěk geden * sstjpik winnicy / a pronagal gi winařům: a sám odssek přes pole na dkauhé časy.

* Jzai.5,1. Ger.2,21. k.12,10. Mat.21,33. Mark. 12, 1.

10. A w čas skussný poslak k těm winařům služebnjka / aby wžitek z winnice dali gemu: Ti pak winaři zmrskawsse geg, pustili prázdného.

11. Y poslak druhého služebnjka: oni pak y toho zmrskawsse a z ohawiwsse, pustili prázdného.

12. Y poslak třetjho: Ale oni y toho zraniwsse, wystrčili wen.

13. Tedy řekk Pán té winnice: co wčinjm? possli swého mikého Syna / snad když toho wzřj, wstydnau se.

14. Ale winaři wzřewsse geg / rozmkauwali mezy sebau, řkauce: tentok gest * dědic: podte, † zabjme geg / aby nássе byko to dědictwj: * Zak.2,8. Zid.1,8. † Gen.37,18. Mat.26,4. k.27,1. Jan.11,53.

15. A wystrčiwsse geg wen z winnice, zamordowali: Což tedy wčinj gim Pán té winnice?

16. Přigde, a wyhkadj winaře ty / a dá winnicy ginym. To wslyssawsse řekli; odstup to:

17. Ale on pohleděw na ně, řekk; co gest pak to, což napsáno gest? * Kámen, kterýmž pohrdli stawitelé / ten wčněn gest w hkawu vhelnj.

* Zak.118,22. Jzai.8,14. k.28,16. Mat.21,42. Mark.12,10. Skutc.4,11. Rim.9,33. 1 Petr.2,7.

18. Každý, * kdož padne na ten kámen, rozrazý se: a † na kohožby on wpadk, potřeť geg. * Jzai.8,15. Zach.12,3. † Dan.2,34.

19. Y hledali Biskupowé a Zákonnjcy, gakby nań wztáhli ruce w tu hodinu: * ale báli se lidu: nebo porozumělj, žeby na ně mkuwik podobenstwj to.

* Luk.19, 48.

20. Tedy střehauce ho, * poslali sspehéře, kteržby se sprawedliwými činili, aby ho pokapili w řeči / a potom geg wydali wrchnosti, a w moc Heytmanu.

* Mat.22,15. Mark.12,13.

21. Y otázali se ho řkauce: Mistře! wjme že prawě mkuwjš, a wčjš / a nepřigjmáš osoby / ale w prawdě cestě Božj wčjš:

22. Skussili nám dań dáwati Cýsaři / čili nic?

23. Ale porozumčw chytrosti gegich, dj gim: co mne pokaussjte?

24. Wkažte mi penjz: čj má obraz a nápis? Y odpowěděwsse, řekli: Cýsařů.

25. On pak řekk gim: Dejtež * tedy co gest Cýsařowa, Cýsaři: a co gest Božjho, Bohu. * Mat.17,25. k 22,21. Rim.13,7.

26. Y nemohli ho za slowo popadnauti před lidem; a diwjce se odpowědi geho wmlkli.

27. Přistaupiwsse * pak někteřj z Saducegů, († kteřjž odpjragj býti wzkřijssenj/) otázali se ho, * Mat.22,23. Mark.12,18. † Skutc.23,6.8.

28. Řkauce; Mistře, * Mogžjš napsal nám: kdyby bratr nětěj wmřel, mage manželku, a wmřelby bez dětj/ aby gi pogal bratr geho za manželku, a wzbudil symě bratru swému. * Deut.25,5.

29. Y byko sedm bratřj: a prwnj pogaw ženu, wmřel bez dětj/

30. Y pogal druhý tu ženu/ a wmřel y ten bez dětj/

31. Potom třetj pogal/ též y (wssech) těch sedm: a nezůstawiwsse dětj, zemřeli.

32. Neyposlèze po wssech wmřela y ta žena:

33. Protož při wzkřijssenj, kterého z nich bude ta žena? ponéwadž sedm gich mělo gi za manželku.

34. A odpowjdage, řekl gim Gežjš: Synowé tohoto wěku ženj se a wdáwagj:

35. Ale ti kteřjž hodni gmjni budau dosáhnauti onoho wěku, a * wzkřijssenj z mrtwých/ ani se ženiti nebudau ani wdáwati. * Luk.14,14.

36. Nebo ani wmjrati wjce nebudau mocy: Angelům * zagisté rowni budau: a gsau synowé Božj/ ponéwadž gsau synowé wzkřijssenj. * Mat.22,30. 1 Jan.3,2.

37. A že mrtwj wstanau zmrtwých/ y Mogžjš wkázal při onom Kři/ když * nazýwá Pána, Bohem Abrahamowým, a Bohem Izákowým, a Bohem Jákobowým. * Exod.3,6. Mat.22,32. Mark.12,26. Skutc.7,32. Žid.11,16.

38. Bůh pak nenj mrtwých/ ale živých: nebo wssickni gsau gemu živi.

39. Tedy odpowěděwsse, někteřj z Zákonnjků, řekli: Mistře, * dobře sy powěděl. * Mark.12,32.

40. Y nesměli se geho na nic wjce tázati.

41. Řekl pak gim; Kterak prawj Krysta * býti synem Dawidowým?

* Mat.22,41. Mark.12,35.

42. A sám Dawid prawj w knize * Žalmů: Řekl Pán, Pánu mému/ Seď na prawicy mé/ * Žal.110,1. Skutc.2,34. 1 Kor.15,25. Žid.1,13. k.10,13.

43. Až pokožim nepřátely twé w podnož noh twých.

44. Ponéwadž Dawid geg Pánem nazýwá/ y kterakž syn geho gest?

45. Y řekl Wědomjkům swým předewssjm lidem;

46. Warugte * se Zákonnjků/ kteřjž rádi chodj w krásném rausse / a mikugj pozdrawowánj na trzých/ a přednj stolice wsskolách/ a prwnj mjsto na wečerjch. * Mat.23,3. sqq. Mark.12,38. sqq. Luk.11,43.

47. Kteřjž * zjragj domy wdowské, pod zámyslem dlauhé modlitby: tit wezmau † těžssj odsauzenj. * Mat.23,14. Mark.12,40. 2 Tym.3,6. † Tyt.3,11.

Kapitola XXI.

Almužna chudé wdowy. 5. Zkáza Geruzaléma, a den saudný: 8. znamenj toho. 34. Napomenutj k střjzwosti, bedliwosti a modlitbě. 37. Kázanj w Chrámě.

1. A Pohleděw, * wzřel bohaté, kteřjž † metali dary swé do pokladnice. * Mark.12,41. † 2 Král.12,9.

2. Wzřel pak y gednu wdowu chudičkau/ ana wwrhla tam dwa ssarty.

3. Y řekl: w prawdě prawjm wám/ že wdowa tato chudá, * wjce než wssickni wwrhla. * 2 Kor.8,12.

4. Nebo wssickni tito z toho což gim zbýwalo, dali dary Bohu: tato pak z swé chudoby wssecku živnost swau, kterauž měla wwrhla.

5. A * když někteřj prawili o Chrámu/ kterakby kamenjm pěknym, y okrasami ozdoben byl, řekl: * Mat.24,1.2. Mark.13,1.

6. Nač se to djwáte? přigdauť dnowé/ w nichž nebude * zůstawen kámen na kameni, kterýžby nebyl zbořen. * 1 Král.9,7.8. Mich.3,12. Luk.19,44.

7. Y otázali se ho, řkauce: Mistře, kdy to bude? a které znamenj, když se to bude mjti státi?

8. On pak řekl: wizte, * abysste nebyli swedeni: nebo mnozj přigdau we gménu mém, řkauce; Gá gsem: a čas se bljžj: protož nepostupugte po nich. * Ger.14,14. k.23,21. k.29,8. Mat.24,4. Mark.13,5.22. Efezk.5,6. Kol.2,18. 2 Thes.2,3. 1 Jan.4,1.

9. Když pak vslyssjte o wálkách a rúznicech/ nestrachugte se: neboť musý to prwé býti/ ale ne y hned konec.

10. Teh-

10. Tehdy, prawil gim: powstanet * národ proti národu / a králowstwj proti králowstwj: * Izai.19,2. Mat.24,7.

11. A zemè třesenj welikà budau po mjstech/ a hladowè, a morowè, hrůzy, y zázrakowè s nebe welicý.

12. Ale před tjm předewssjm * wztáhnau ruce swé na wás/a protiwiti se budau, wydáwagjce wás do sskol a † zakázů/ wodjce k** Králům a k wládařům, pro gméno mè. * Mat.10,17. k.24,8.9. Mark.13,9. Jan.16,2. † Skute.4,3. k.5,18. k.12,4. k.16,24. ** Skute.25,23.

13. A tot se wám djti bude na swědectwj.

14. Protož * skložtež to w srdcých swých/ abysste se nestarali kterakbysste odpowjdati měli: * Mat.10,19. Mark.13,11. Luk.12,11.

15. Gá zagisté dám wám * usta a maudrost / kterè nebudau mocy † odolati, ani proti nj ostáti wssickni protiwnjcy wássi. * Exod.4,12. Izai.54,17. † Skute.6,10.

16. Budete pak zrazowáni y od rodičů,a * od bratrj,od přjbuzných,y od přátel/ a † zmorduaj některé z wás: * Mich.7,6. † Skute.7,59. k.12,2.4.

17. A budete * w nenáwisti y † wssech pro gméno mè: * Mat.10,22. Mark.13,13. † Jan.15,18.

18. Ale ani * wlas s hlawy wassj nikoli nezahyne. * 1 Sam.14,45. 2 Sam.14,11. 1 Král.1,52. Mat.10,30. Luk.12,7.

19. W * trpèliwosti swé wládněte dussemi swými. * 2 Paral.15,7.

20. Když pak *wzjte obležený od wogska Geruzalém/ tehdy wězte, žeť se přibližiko zkažení geho. * Dan.9,26.27. Mat.24,15. Mark.13,14.

21. Tehdy ti kdož gsau w Jůdstwu, utjkeyte k horám: a kdo y prostřed něho, wygděte: a kterj w končinách, newcházeyte do něho.

22. Neboť budau dnowè pomsty/ aby se naplniko wssecko, což psáno gest.

23. Ale běda těhotným, a tém kterèž kogj w těch dnech: neboť bude daw welký w této zemi / a hněw (Božj) nad lidem tjmto.

24. Y padati budau ostrostj mečè/ a zgjmanj wedeni budau mezy wssecky národy: a Geruzalém tlačen bude od Pohanů / dokudž se * nenaplnj časowè Pohanů. * Rjm.11,25.

(II. Neděle Adwentnj.)

25. A budauť * znamenj na Skuncy a na Měsýcy y na hwězdách/a na zemi sstauženj národů newědaucých se kam djti/ když zwuk wydá More a wlnobitj: * Izai.13,10. Ezech.32,7. Joel.2,10.31. k.3,15. Mat.24,29. Mark.13,24. 2 Pet.3,10.12. Zgew.6,10.

26. Tak že * zmrtwègj lidè/ pro strach a pro očekáwánj těch wěcý, kterèž přigdau na wssecken swět. Nebo mocy nebeskè pohybowati se budau. * Žak.5,17.

27. A tehdyť * uzřj Syna člowěka an se bèře w oblace, s mocy a slawau welikau. * Dan.7,13. Mat.16,27. k.24,30. k.25,31. k.26,64. Mark.13,26. k.14,62. Skute.1,11. 2 Thes.1,10. Zgew.1,7.

28. A když se toto počne djti/ pohleďtež a * pozdwihněte hlaw swých: protoť že se přibližuge wykaupenj wásse. * Izai.40,26. † Rim.8,21.23.

29. Y powěděl gim podobenstwj: patřte * na sykowý strom / y na wssecka stromowj: * Mat.24,32. Mark.13,28.

30. Když se giž puěj / widauce to, sami to znáte, že bljzko gest giž léto:

31. Takž y wy, když uzřjte, ano se tyto wěcy dějj / wězte, že bljzko gest králowstwj Božj.

32. Amen prawjm wám / že nepomine wěk tento/ až se wssecko stane.

33. Nebe * a zemè pominau/ ale † slowa má nepominau. * Žak.102,27. Izai.51,6. Mat.24,35. 2 Petr.3,7.10. Jid.1,11. † Mat.5,18. Luk.16,17. 1 Petr.1,25.

34. Pilně * se pak warugte, aby snad nebyla obtjžená srdce wásse obžerstwjm, a opilstwjm,a peèowánjm o tento žiwot: a w náhle přikwačilby wás ten den. * Rim.13,13. Efezk.5,18. 1 Thes.5,6. 1 Pet.4,7.8.

35. Nebo gako * osydko přigde na wssecky, kterjž přebýwagj na twáři wssj zemè. * 1 Thes.5,2. 2 Petr.3,10. Zgew.3,3. k.16,15.

36. Protož * bděte, wsselikého času † modléce se/ abysste bodni byli wgiti wssech těch wěcý, kterèž se budau djti / a postawiti se před Synem člowěka.] * Mat.24,42. k.25,13. Mark.13,33. Luk.12,40. 1 Thes.5,6. † Luk.18,1.

37. Y býwal we dne w Chrámě wče, ale w nocy wycházege,přebýwal * na hoře, kteráž slowe Oliwetská: * Jan.8,1.2.

38. A wssecken lid na switě přicházel k němu do Chrámu/ aby ho poslauchal.

Kapitola XXII.

Swátek přesnic. 3. Gidássowa zrada. 7. Wečeře ſkarà y nowá. 24. Wada o prwotnost. 31. Těbeni Wědlnjkù. 37. Připrawa k wtrpènjm, y začátek gich.

1. PRiblížowal se pak * swátek přesnic/ kterýž ſkowe Welikanoc:

* Exod.12,15. Mat.26,2. Mark.14,1.

2. Y hledali Biſkupowé a Zákonnjcy, * kterakby geg wyhkadili: neboť obáwali se lidu. * Žak.2,2.

Jan.11,47. Skute.4,27. † Luk.20,19.

3. Tedy * wſtaupil Satan do Gidásse, přjgmjm Iſſkaryotského, kterýž byl z počtu dwanácti. * Mat.26,14.

Mark.14,10. Jan.13,2.27.

4. A on odſſed, mkuwil s Biſkupy a s Wědnjky/ kterakby ho gim zradil.

5. Y zradowali se: a ſmkuwili s nim, že mu chtj penjze dáti.

6. Y ſljbil: a hledal přjhodného času/ aby ho gim zradil bez záſtupu.

7. Tedy * přiſſel den přesnic / w kterémž zabit mél býti Beránek.

* Mat.26,17. Mark.14,12.

8. Y poſlal Petra a Jana, řka: gdaute připrawte nám Beránka/ abychom gedli.

9. A oni řekli mu: kde chceš ať připrawjme?

10. On pak řekl gim: ay, když wchážeti budete do města/ potkáj wás člowék děbán wody neſa: gdeťež za nim do domu do kterehož wegde.

11. A djte hoſpodáři toho domu: wzkazuge tobě Mistr: kde geſt sýň/ kdež budu gjſti Beránka s Wědlnjky swými?

12. A oně wám ukáže wečeřadlo welké podkažené: tam připrawte.

13. Y odſſedſſe * nalezli gakž gim powědél: a připrawili Beránka.

* Luk. 19,32.

14. A když přiſſel čas/ poſadil se za ſtůl/ a dwanácte Apoſſtolů * s nim.

* Mat.26,20. Mark.14,17.18.

15. Y řekl gim: žádoſtj žádal sem tohoto Beránka gjſti s wámi, prwé nežbych trpél.

16. Nebo prawjmť wám/ žeť ho giž wjce nebudu gjſti/ ažť se naplnj w králowſtwj Božjm.

17. A wzaw Kalich a djky činiw, řekl: Wezměte geg/ a dělte mezy sebau.

18. Nebo prawjm * wám: žeť nebudu pjti z plodu winného kořene/ažť králowſtwj Božj přigde.

* Mat.26,29. Mark.14,25.

19. A * wzaw chléb/ a djky činiw, lámal/ a dal gim, řka: To geſt tělo mé/ kteréž se za wás dáwá: to čiňte na mau památku. * Mat.26,26.

Mark. 14,22. 1 Kor.11,23.24.

20. Takž y Kalich, když bylo po wečeři, řka: Tento Kalich geſt ta nowá ſmlauwa w mé krwi/ kteráž se za wás wylewá.

21. Ale ay, * ruka zrádce mého ſemnau za ſtolem. * Mat.26,21.23.

Mark. 14,18. Jan. 13,18.

22. A Syn zagiſté člowéka gde/ tak, gakž geſt * vložено: ale běda člowéku tomu, kterýž ho zrazuge.

* Žak.41,10. Skute.1,16. k.2,23.

23. Tedy oni počali wyhledáwati mezy sebau/ kdoby z nich byl, kterýžby to mél učiniti.

(Na den S. Bartolomège.)

24. STak se pak y swár mezy nimi/ * kdoby z nich zdal se býti neywětſſj. * Mat. 18,1.

Mark. 9,34. Luk. 9,46.

25. On pak řekl gim: * Králowé národů panugj nad nimi/ a kteřjž moc magj nad nimi, dobrodjncowé ſkowau. * Mat.20,25. Mark.10,42.

26. Ale wy * netak: nýbrž kdož neywětſſj geſt mezy wámi/ budiž gako neymenſſj, a kdož wůdce geſt / gako ſlaužjcý. * Luk.9,48. 1 Pet.5,3.5.6.

27. Nebo kdo wětſſj geſt / tenli kterýž ſedj / čili ten kterýž ſlaužj? zdali neten kterýž ſedj? ale * gá mezy wámi gſem gako ten, kterýž ſlaužj.

* Mat.20,28. Jan.13,14. Filip.2,7.

28. Wy pak gſte ti, * kteřjž ſte w mých pokuſſenjch ſemnau zůſtali.

* 1 Král.2,26. 1 Pet.4,13.

29. A gá * wám způſobugi/ gakož mi způſobil Otec můg, králowſtwj/

* Mat.24,47. Luk.12,32.

30. Abyſſte * gedli a pili za ſtolem mým, w králowſtwj mém/ a † ſeděli na ſtolicých ſaudjce dwanáctero pokolenj Jzraelské.] * Mat. 8,11.

† Mat.19,28. Zgew.3,21.

31. Y

31. Y řekl Pán: Ssimone! Ssimone! ay, satan * wyprosył, aby wás třibił gako pssenicy: * 1 Pet. 5, 8.

32. Ale gá sem * prosył za tebe / aby nezhynuła wjra twá: a ty † někdy obrátě se, potwrzůg bratřj swých.

* Jan. 17, 20. † Žal. 51, 15.

33. A on řekl gemu: Pane s tebau hotow gsem y do žaláře, y na smrt gjti.

34. On pak dj: Prawjm * tobě Petře: nezazpjwá dnes kohaut až prwě třikrát zapřjš, že neznáš mne.

* Mat. 26, 34. Mark. 14, 30. 72. Jan. 13, 38.

35. Y řekl gim: když * sem wás posýlał bez pytlíka, a bez mossny, a bez obuwi / zdalíste w čem † nedostatek měli? a oni řekli; wničemž. * Mat. 10, 9.

Mark. 6, 8. Luk. 9, 3. k. 10, 4. † Žal. 23, 1.

36. Tedy dj gim: ale nynj kdo má pytlík, wezmi / a též y mossnu: a kdož meče nemá, prodey sukni swau, a kup sobě.

37. Nebo prawjm wám; že se gesstě ko * pjsmo naplniti musý na mně: A s nesslechetnými počten gest. Nebo ty wěcy kterěž (swědčj) o mně, konec berau. * Izai. 53, 12. Mark. 15, 28.

38. Oni pak řekli: Pane, ay, dwa meče tu. A on řekl gim: dostit gest.

39. A wyssed, ssel podlě obyčege swého na * horu Oliwowau: a ssli za njm y Wědlnjcy geho. * Mat. 26, 36.

Mark. 14, 26. 32. Jan. 18, 1.

40. A když přissel na mjsto, řekl gim: modlte se, abysste newessli w pokussenj.

41. A sám * wzdáliw se od nich, gakoby mohl kamenem dohoditi / a poklekl na kolena, modlil se,

* Mat. 26, 39. Mark. 14, 35.

42. Řka: Otče, chcessli přenes kalich tento odemne: ale wssak * ne má wůle, ale twá stań se. * Jan. 6, 38.

43. Y ukázal se gemu Angel s nebe, posyluge ho.

44. A gsa w bogi, * horliwěgi se modlił. Y učinen gest pot geho, gako krůpě krwe tekaucý na zemi.

* Jan. 12, 27. Žid. 5, 7.

45. A wstaw od modlitby / a přissed k Wědlnjkům, nalezl ge ani spj zámutkem.

46. Y řekl gim: Co spjte? Wstańte / a modlte se / abysste newessli w pokussenj.

47. A * když on gesstě mkuwil / ay zástup a ten kterýž slaul Gidáš, geden ze dwanácti / ssel napřed, a přibljžil se k Gežissowi, aby geg poljbil.

* Mat. 26, 47. Mark. 14, 43. Jan. 18, 3.

48. Gežjš pak řekl gemu; Gidáši, poljbenjm Syna čkowěka zrazuges?

49. A widauce ti, kteřjž při něm byli, k čemu se chlj, řekli gemu; Pane, budemeliž bjti mečem?

50. Y * wdeřil geden z nich služebnjka Biskupowa, a wiał wcho geho prawé.

* Mat. 26, 51. Mark. 14, 47. Jan. 18, 10.

51. A Gežjš odpowěděw, řekl: nechtež až potud: A dotek se wcha geho / uzdrawil geg.

52. Y dj Gežjš těm kterjž přissli na něho, Biskupům a Wědnjkům Chrámu, a Starssjm: gako * na kotra wyssliste / s mečí, a s kygmi:

* Mat. 26, 55. Mark. 14, 48.

53. Gessto na každý den bywal sem s wámi w Chrámě / a newztáhliste rukau na mne: ale totoť gest ta wásse hodina / a moc temnosti.

54. Y gawsse geg, * wedli / a wwedli do domu Biskupowa: Petr pak ssel za nim zdaleka. * Mat. 26, 57. 58.

55. A když * zanjtili oheň wprostřed sýně / a posadili se wůkol / sedl Petr mezy ně. * Mat. 26, 69.

56. A wzřewssi ho gedna děwečka, an sedj w ohně / a pilně nań pohlediwssi, řekla: y tento byl s nim.

57. On pak zapřel ho, řka: ženo, neznám ho:

58. A po malé chwjli giný wida geg, řekl; y ty z nich gsy: Petr pak řekl: ó čkowěče, negsem.

59. A potom asy po gedné hodině, giný potwrzowal, řka; W prawdě y tento s nim byl: nebo také Galilegský gest.

60. Y řekl Petr: člowěče, newjm co prawjš. A hned, když on gesstě mkuwil, kohaut * zazpjwal.

* Mat. 26, 75.

61. Y obrátiw se Pán, pohleděl na Petra: y rozpomenul se Petr na slowo Páně/ kterak gemu byl řekl: že prwě než * kohaut zazpjwá/ třikrát mne zapřjš.

* Mat. 26, 34. Mark. 14, 30. 72. Jan. 13, 38.

62. Y wyssed wen Petr, plakal hořce.

63. Mužj pak ti kteřjž drželi Gežisse/ posmjwali se gemu, * tepauce ho:

Job. 16, 10. Izai. 50, 6. Mat. 26, 67. Jan. 18, 22. k. 19, 2. 3.

64. A zakrywagjce ho, bili geg w twář: a tázali se ho, řkauce; prorokug, kdo gest kterýž tebe wdeřil?

65. A giného mnoho rauhagjce se, mkuwili proti němu.

66. A když byl den/ * sessli se Strassj lidu a Biskupowé, a Zákonnjcy/ a wedli ho do rady swé, * Zak. 2, 2.

Mat. 27, 1. Mark. 15, 1. Jan. 18, 28.

67. Řkauce: gsyli ty Krystus? powěz nám. Y dj gim; powjmli wám/ nikoli newěřjte:

68. A pakli se wás co otjži/ neodpowjte mi ani nepropustjte.

69. Od * této chwjle Syn člowěka sedne na prawicy mocy Božj.

* Dan. 7, 9. 13. Mat. 16, 27. k. 24, 30. k. 25, 31. k. 26, 64. Mark. 14, 62. Skute. 1, 11. 1 Thes. 1, 10. Zgew. 1, 7.

70. Y řekli wssickni: tedy gsy ty Syn Božj? On pak řekl gim: wy prawjte/ nebo gá gsem.

71. A oni řekli: což gesstě potřebugeme swědectwj? wssak sme sami skysseli z wst geho.

Kapitola XXIII.

Pán Pilátowi wydán, 7. k Heródesowi posłán, 24. odsauzen, 26. wyweden, 33. ukřižowán, 46. umrel, 53. y pohřben.

1. TEhdy powstawssi wssecko množstwj gich, * wedli geg ku Pilátowi.

* Mat. 27, 2. Mark. 15, 1. Jan. 18, 28.

2. A počali nań žalowati, řkauce: Toť ok> sme nalezli, an převracý lid/ a * bránj dané dáwati Cysaři / prawě se býti Krystem Králem.

* Mat. 17, 25. k. 22, 21. Luk. 20, 25. Řim. 13, 7. Skute. 17, 7.

3. Pilát pak * otázal se ho, řka: gsyliž ty Král ten Židowský? A on odpowědew, řekl gemu: ty prawjš.

* Mat. 27, 11. Mark. 15, 2. Jan. 18, 33. 1 Tym. 6, 13.

4. Y dj Pilát Biskupům a zástupům: žádné winy nenalézám na tomto člowěku.

5. Oni pak wjce se sylili, řkauce: bauřjt lid, wče po wssem Judstwu/ počaw od Galilee, až sem.

6. Tedy Pilát wskyssaw o Galilei/ otázal se bykliby člowěk Galileyský.

7. A když zwěděl žeby byl z panstwj * Heródesowa: poslal geg k Heródesowi/ kterýž také w Geruzalémě byl w ty dni. * Luk. 3, 1.

8. Heródes pak wzřew Gežisse, zradował se welmi: nebo * dáwno žádal widěti geg/ proto že mnoho o něm slýchal/ a nadal se, že nějaký diw wjti od něho wčiněný. * Mat. 14, 1. 2. Luk. 9, 9.

9. Y tázal se ho mnohými řečmi: ale on gemu nic neodpowjdal.

10. Stáli pak Biskupowé a Zákonnjcy, tuze na něg žalugjce.

11. A pohrdna gim Heródes s swým rytjřstwem/ a naposmjwaw se gemu, oblékl geg w raucho bjlé/ y odeslal zase ku Pilátowi.

12. Y učinění sau přátele * Pilát s Heródesem w ten den: nebo předtjm nepřátelé byli wespolek.

* Skute. 4, 27.

13. Pilát pak swolaw Biskupy a wřadné osoby, y lid,

14. Řekl gim: daliste mi * tohoto člowěka jakoby lid odwracel: a ay, já před wámi wyptáwage se (ho)/ žádné winy sem nenalezl na tom člowěku, w tom což na něg žalugete.

* Mat. 27, 23. Mark. 15, 14. Jan. 18, 38. k. 19, 4.

15. Ano ani Heródes: nebo odeslal sem wás k němu: a ay, nic hodného smrti nestalo se gemu.

16. Protož potrestage, propustjm ho.

17. Musyl pak propausstjwati gim gednoho w Swátek:

18. Protož zkřikko spolu wssecko množstwj řkauce: * zahlaď tohoto/ a propust nám Barabbášse:

* Mat. 27, 22. Mark. 15, 13. Jan. 18, 40. Skute. 3, 14.

19. Kte-

19. Kterýž byl pro baurku nègakau w městě učinènau, a pro wraždu wsazen do žalářе.

20. Tedy Pilát opět mluwil, chtège propustiti Gežisse.

21. Oni pak wždy wokali, řkauce: wkřižug ho, wkřižug.

22. A on potřetj řekl gim: Což pak zlèho učinil tento? žádné přičiny smrti nenalezl sem na něm: protož potresce, propustim ho.

23. Oni pak předce dotjrali křikem welikým/ žádagjce, aby byl wkřižowán: a* rozmáhali se hlasowè gegich y Bisku-pů. *Jan.19,12.

24. Pilát pak přisaudil, aby se naplnila žádost gegich.

25. Y * propustil gim toho, kterýž pro baurku, a wraždu wsazen byl do žalářе/ za něhož prosyli: ale Gežisse wydal k wůli gegich.

*Mat.27,26. Mark.15,15. Jan.19,16.

26. A když geg wedli: chytiwsse* Ssimona něgakèho Cyrenenskèho, gdaucýho s pole, wložili na něg křiž/ aby nesl za Gežissem.

*Mat.27,32. Mark.15,21.

27. (Y) sslo za njm welikè množstwj lidu, y žen/ kterèž plakały a kwiliky ho.

28. A obrátiw se k nim Gežiš, dj: dcery Geruzalemskè, nepkačte nademnau: ale radègi samy nad sebau plačte, a nad swými dětmi.

29. Nebo ay, dnowè gdau, w nichž řeknau: * blahoslawenè nepkodnè/ † a břicha kteráž nerodila/ a prsy kterèž neckrmily. *Jzai.54,1. †Mat.24,19.

30. Tehdyť počnau řjcy k horám/ * padněte na nás: a pahrbkům/ přikreyte nás. *Jzai.2,19.

Ozea.10,8. Zgew. 6,16. k.9,6.

31. Nebo ponèwadž na * zeleném dřewě toto se dège/ y co pak bude na suchém? *Ger.25,29. 1 Petr.4,17.

32. Wedeni pak byli * y ginj dwa zločincy/ aby spolu s nim byli wkřižowáni.

*Jzai.53,12. Jan.19,18.

33. A když přissli na mjsto, * kterèž sslowe poprawissině/ tu geg wkřižowali/ y ty zločince: gednoho na prawicy, druhého pak na lewicy.

*Mat.27,33. Mark.15,22. Jan.19,17.18.

34. Tedy Gežiš řekl: Otče* odpusť gim: neboť † newědj co činj. A** rozdělilysse raucho geho, metali los.

*Jzai.53,12. Mat.5,44. Skutc.7,60. 1 Kor.4,12. †Skutc. 3,17. **Žal. 22,19. Mat. 27,35. Mark. 15,24. Jan.19,23.

35. Y stál lid djwage se/ a posmjwali se gemu * Biskupowè s nimi, řkauce: ginými spomáhal: nechať pomůže sám sobě/ gestliže on gest Krystus ten Božj zwolený. *Mat.27,39. Mark.15,29.

36. Posmjwali se pak gemu y žoldnèři, přistupugjce, a octa podáwagjce gemu:

37. A řjkagjce/ gsyli ty Král ten Židowský, spomozyž sám sobě.

38. A byl také y nápis* napsaný nad nim, literami Reckými, a Latinskými, a Židowskými: Tento gest Král Židowský. *Mat.27,37. Mark.15,26. Jan. 19,19.

39. Geden pak z těch zločinců, kterýž s nim wiseli, rauhal se gemu, řka: gsyli ty Krystus, spomozyž sobě y nám.

40. A odpowěděw druhý/ trestal ho, řka: ani ty se Boha nebogjš/ gessto gsy w témž potupenj?

41. A my zagistě spraweдliwè: nebo hodnau pomstu za skutky swè bèreme: ale tento nic zlèho newčinil.

42. Y dj Gežissowi: Pane, * rozpomeň se na mne, když přigdeš do Králowstwj swèho.

*Gen.40,14. Neh.5,19.

43. Y řekl mu Gežiš: Amen prawjm tobě/ dnes budeš semnau w Rági.

44. A byko okolo hodiny sstè: y stala se * tma po wssj zemi až do hodiny dewátè. *Mat.27,45. Mark.15,33.

45. Y zatmělo se Skunce/ a Opona Chrámowá roztrhla se napoly.

46. A zwokaw Gežiš hlasem welikým, řekl: Otče * w ruce twè poručjm ducha swèho. A to powěděw, wmřel.

*Mat.27,50. Žal.31,6. Skutc.7,59.60.

47. A widěw * Centuryo, co se stalo/ welebil Boha, řka: gistě člowěk tento sprawedliwý byl.

*Mat.27,54. Mark.15,39.

48. A wssickni zástupowé přjtomni tomu diwadlu, hledjce na to co se dálo/ tepauce prsy swé, nawracowali se.

49. Stáli pak wssickni známj geho zdaleka, hledjce na to, y ženy kterés byly přisly za nim z Galilee.

50. A ay, *muž gménem Jozef, geden z radu, muž dobrý a spraweďliwý/

*Mat.27,57. Mark.15,43. Jan.19,38. sq.

51. Kterýž byl nepowolil radě a skutku gegich/ z Arymatye města Jůdského/ kterýž *také očekáwal králowstwj Božjho: *Luk.2,25.38.

42. Ten přistaupiw ku Pilátowi, wyprosyl tělo Gežjssowo.

53. A složiw ge obwinul w kment/ a pochowal ge w hrobě *wytesaném w kterémž gesště nikdy nebyl žádný pochowán. *Mat.12,40. k.26,12. k.27,59.60. Mark.15,46.

54. A byl den *připrawowánj/ a Sobota se začjnala.

*Mat.27,62. Jan.19,42.

55. Sedsse pak také za nim *ženy, kterés byly s Gežjssem přisly z Galilee/ pohledély na hrob/ a kterak pochowáno bylo tělo geho. *Luk.8,2.

56. Wrátiwsse se pak připrawily wonné wěcy a masti: ale w Sobotu odpočinuly, podlé přikázanj. *Exod. 20,10.

Kapitola XXIV.

Angelé swědčj o wzkřissenj Páně. 13. Pán sám neyprw dwěma, 36. potom spolu shromážděným se zgewil: 49. a zaslibiw Ducha Swatého, 51. brak se do nebe.

1. PRwnjho pak (dne) po *Sobotě, welmi ráno sšly k hrobu/nesauce wonné wěcy, kterés byly připrawily: a některé giné s nimi. *Mat.28,1. Mark.16,1. Jan.20,1.

2. Y nalezly kámen odwalený od hrobu:

3. A wssedsse, nenalezly těla Páně Gežjsse.

4. Y stalo se když ony se toho vžasly: ay, *muži dwa postawili se podlé nich, w rausse †sškwaucým: *Skutc.1,10. †Luk.9,30.31. Jan.20,12.

5. Když se pak ony bály/ a sklonily twáři swé k zemi, řekli gim: co hledáte živého s mrtwými?

6. Nenj ho *tuto: ale wstalť gest. †Rozpomeňte se kterak mluwil wám, když gesště w Galilei byl,

*Mark.16,6. †Mat.16,21. k.20,18.19. Mark.8,31. k.10,33.

7. Řka: Že *Syn člowěka musý wydán býti w ruce hřjssných lidj/ a wkřižowán býti/ a w třetj den zmrtwých wstáti. *Mat.17,22. Mark.9,31. Luk.9,22. k.18,31.

8. Y *rozpomenuly se na slowa geho. *Jan.22,2.

9. A *nawrátiwsse se od hrobu, zwěstowaly to wssecko těm gedenácti/ y giným wssechněm. *Mat.28,8. Mark.16,8.10.

10. Byly pak, *Marya Magdalena/a Johanna/ a Marya Jakubowa/ a giné s nimi/kterés wyprawowaly to Aposstolům. *Luk.8,2.3.

11. Ale oni měli za bláznowstwj slowa gegich/a newěřili gim.

12. Tedy *Petr wstaw, běžel k hrobu: a pohleděw do něho, wzřel prostěradla ana sama ležj: y odssel diwě se sám w sobě, co se to stalo. *Jan.20,3.6.

(W Pondělj Welikonočnj.)

13. AAy, *dwa z nich ssli toho dne do městečka, kterés bylo wzdálj od Geruzaléma honů ssedesáte/gemuž gméno Emaus. *Mark.16,12.

14. A rozmlauwali wespolek o těch wssech wěcech kterés se byly staly.

15. Y stalo se, *když rozmlauwali/ a sebe se otazowali/ že y Gežjš přibljživ se, ssel s nimi. *Mat.18,20. Luk.24,36.

16. Ale oči gegich držány byly, aby ho nepoznali.

17. Y řekl gim; Které gsau to wěcy, o nichž rozgjmáte wespolek gdauce, a gste smutnj?

18. A odpowěděw geden, kterémuž gméno Kleofáš, řekl gemu: Ty sám gsy z přichozých do Geruzaléma, gesstos nezwěděl co se stalo w něm těchto dnů?

19. Kterýmž on řekl; y co? oni pak řekli gemu; o *Gežjssowi Nazaretském/ kterýž byl †muž Prorok, mocný w skutku y w slowu/ před Bohem y přede wssim lidem. *Mat.21,11. Luk.7,16. Jan.4,19. k.6,14. †Skutc.2,22.

20. Totiž kterak geg wydali Biskupowé a Knjzata nássi na odsauzenj k smrti/ y wkřižowali geg.

21. My pak sme se nadáli/ *žeby on měl wykaupiti Izraele: ale nynj tomu wssemu třetj den gest dnes, gakž se to stalo. *Skutc.1,6.

22. Ale

22. Ale * y ženy nękterè z nassich zděsyky nás/ kterèž ráno byky v hrobu:
*Mat.28/8. Mark.16/10. Jan.20/18.

23. A nenalezsse tęla geho přissky/ prawjce že takè widěnj Angelskè widěky/ kterýž prawj žeby žiw byk.

24. Y chodili nękterý z nassich k hrobu/ a nalezli tak, gakž prawiky ženy: ale geho newidęli.

25. Tedy on řekk gim: o * nesmyslnj a zpozdilj srdcem k wěřenj, wssemu tomu coz mkuwili Prorocy: *Gal.3/1.

26. Zdaliž * nemusyk tęchy węcy trpęti Kristus / a wgiti w slawu swau? *Izai.50/6. k.53/11. sq.
Skute.17/3. Filip.2/7.sqq. 1 Petr.1/11. Žid. 12/2.

27. A počaw od * Mogžjsse, a wssech Prorokú/ wykładak gim wssecka ta Pjsma kteraž o něm byka.
*Gen.3/15. k.22/18. k.26/4. k.49/10. Job.19/25. Žak.8/6. k.16/9.10. k. 22/ 1.19. k.132/11. Izai. 53/1. sqq. Dan.9/24. sqq. Oz. 6/ 1.2.

28. Y přibljžili se k městečku, do ktereho žssli: a on potrh se, gakoby chtěk dále gjti:

29. Ale přinutili ho, řkauce; * zůstaň s námi: nebo se giž připozdjwá/ a den se nachýlik: y wssek, aby s nimi zůstak.
*Gen.19/3. Saud.19/ 9. Skute.16/15. Žid.13/2.

30. Y stako se když seděk s nimi za stokem/ wzaw chléb, dobrořečik/ a lámage, podáwak gim.

31. Y otewřjny sau oči gegich / a poznali ho: on pak odnesk se od nich.

32. Y řekli wespołek; zdaliž srdce násse w nás nehořeko/ když mkuwik nám na cestě/ a když otwjrak nám Pjsma?

33. A wstawsse w tu hodinu, wrátili se do Geruzaléma: a nalezli shromážděných těch Gedenácte/ a ty kterýž s nimi byli/

34. Ani prawj: že * wstak Pán prawě/ a ukázak se Simonowi. *1Kor.15/4.5.

35. Y wyprawowali oni takè to, co se (stako) na cestě/ a kterak ho poznali w lámánj chleba.]

(W Autorů Welikonočnj.)

36. A Když oni o tom rozmkauwali/ * postawik se Gežiš v prostřed nich/ a řekk gim: Pokog wám!
*Mark.16/14. Jan.20/19. 1 Kor.15/5.

37. Oni pak zhrozywsse se a přestrasseni bywsse/ domnjwali se, žeby ducha widęli.

38. Y dj gim: co * se strassjte/ a proč myssljenj wstupugj na srdce wásse?
*Mat.14/ 26. Mark.4/ 40.

39. Wizte * ruce mé, y nohy mé: gá zagistě gsem ten: dotýkeyte se mne, a wizte: neboť duch, tęla a kostj nemá/ gako mne widjte mjti.
*Jan. 20/ 20. 27.

40. A powěděw to, ukázak gim ruce y nohy:

41. Když pak oni gesstě newěřili pro radost, ale diwili se/ řekk gim: máteli tu * co k gjdku? *Jan. 21, 10.

42. A oni podali gemu kusu ryby pečenè/ a plástu sirdi.

43. A wzaw pogedk před nimi:

44. A řekk gim: Tatoť gsau * slowa kteraž sem mkuwik wám, gesstě byw s wámi/ že se musý naplniti wssecko, což psáno gest w Zákoně Mogžjssowě, a w Prorocých, y w Žalmich o mně.
*Mat.16/21. k.17/22. Mark.8/31.k.9/31. Luk.9/22. k.18/31. k.24/ 6.

45. Tedy otewřek gim mysl/ aby rozuměli Pjsmům.

46. A řekk gim: Takť gest psáno/ * a tak musyk Kristus trpěti/a třetjho dne zmrtwých wstáti.
*Žak.22/ 7. Luk.24/ 26. Skute.17/ 3.

47. A aby bylo kázáno we gménu geho * pokánj, a odpusstěnj hřichů mezy wssemi národy/ počna od Geruzaléma.] *Skute.5/ 31. k.13/38. 1 Jan. 2/12.

48. Wy pak gste swědkowé toho.

49. A ay, * gá possli zasljbenj Otce swého na wás: Wy pak čekeyte w městě Geruzalémě, dokudž nebudete obleceni mocý s wýssosti. *Jan. 14, 26. k.15/26. k.16/7. Skute.1/4. k.2/1.sqq.

50. Y * wywedk ge wen až do Betany/ a pozdwih rukau swých, dak gim požehnánj. *Skute.1/ 12.

51. Y * stako se, když gim žehnal/ brak se od nich/ a nesen gest do nebe.
*Mark. 16/ 19. Skute. 1/ 9.

52. A oni pokłoniwsse se gemu, nawrátili se do Geruzaléma, s radostj welikau.

53. A byli wždycky w Chrámě/ chwáljce a dobrořečjce Boha. Amen.

Ewan-

Ewangelium podlé (sepsánj S.) Jana.

Kapitoła I.

Ewangelisty 15. y křtitele swědectwj o Pánu K. 37. a powolánj některych včedlnjkůw.

(Na den Božjho Narozenj.)

W * počátku było †Słowo/ a to Słowo było v Boha/ a to Słowo był ** Bůh.

* Gen. 1/1. 1 Jan. 1/1. 2. † Zgew. 19/13. ** Jan. 10/33. 36. 1 Jan. 5/20.

2. To * było na počátku v Boha.

* Přísł. 8/22.

3. Wssecky * weczy skrze ně včiněny sau/ a bez něho nic nenj včiněno, což včiněno gest. Zak. 33/6.

Efezk. 3/9. Kol. 1/16. Žid. 1/2.

4. W něm žiwot * był/ a žiwot był swětło lidj: * Jan. 5/26. 1 Jan. 5/11.

5. A to * Swětło w † temnostech swjtj: ale tmy ho newzsáhły.

* Jan. 8/12. k. 9/5. k. 12/46. † Izai. 60/2.

6. Był * čłowěk poslaný od Boha/ gemuž gméno było Jan:

* Mat. 3/1. Mark. 1/4. Luk. 3/3. Skutc. 13/24.

7. Ten přissel na swědectwj/ aby swědčil o tom Swětle/ aby * wssickni wěřili skrze něho. * Kol. 1/28.

8. Nebył on * to Swětło/ ale (přissel,) aby swědectwj wydáwał o tom Swětle.

* Jan. 5/35.

9. (Tentoť) był to * prawé Swětło/ kteréž oswěcuge † każdého čłowěka přicházegjcýho na swět.

* Jan. 3/19. k. 8/12. k. 9/5. k. 12/46. † Kol. 1/28.

10. Na swětě był/ a * swět skrze něho včinén gest: ale swět ho nepoznał:

* Žid. 1/2. k. 11/3.

11. Do swého wlasnjho přissel/ ale wlastnj geho nepřigali ho.

12. Kteřjž pak koli přigali geg/ dał gim moc * syny Božjmi býti/ tèm kteřjž wěřj we gméno geho:

* Rjm. 8/15. Gal. 3/26. 1 Pet. 1/14. 2 Pet. 1/4.

13. Kteřjž ne ze krwe, ani z wůle těła, ani z wůle muže, ale z * Boha zplozeni sau. * Jan. 3/5.

1 Jan. 5/4. Jak. 1/18.

14. A Słowo to Tělo * včiněno gest/ a přebywało mezy námi/ (A † widěli sme ** slawu geho/ slawu gakožto gednorozeného od Otce:) †† plné milosti *** a prawdy.

* Izai. 7/14. Mat. 1/16. Luk. 1/31. k. 2/7. † Izai. 40/5. Mat. 17/2. 2 Pet. 1/16. 17. ** Izai. 60/1. †† Kol. 1/19. k. 2/3. 9. *** Luk. 2/40.

15. Jan * swědectwj wydáwał o něm/ a wołał, řka: Tentoť gest o němž sem prawił/ že po mně přissed, předssel mne: nebo předněgssj gest než gá.

* Mat. 3/11. Mark. 1/7. Luk. 3/16. Jan. 1/26. 27.

16. A z plnosti * geho my wssickni wzali sme/ a to milost za milost.

* Jan. 3/34. Kol. 1/19. k. 2/9.

17. Nebo * Zákon skrze Mogžjsse dán gest; milost a prawda skrze Geżjsse Krysta staka se.

* Exod. 20/1. seqq. Deut. 5, 6. sqq.

18. Boha * žádný nikdy newiděl: gednorozený ten † Syn, kteryž gest w kůnu Otce, oni wyprawił.

* Exod. 33/20. Deut. 4/12. 1 Tym. 6/16. 1 Jan. 4/12. † Mat. 11/27. Luk. 10/22. Jan. 6/46.

(IV. Neděle Adwentnj.)

19. A Totoť gest swědectwj * Janowo/ když poslali Židé z Geruzaléma knězj a Lewjty, aby se ho otázali/ Ty kdo gsy? * Jan. 5/33.

20. Y wyznał a nezapřel: a wyznał/ že gá negsem * Krystus.

* Jan. 3/28. Skutc. 13/25.

21. Y otázali se ho: Což pak? * Eliáš gsy ty? Y řekł: Negsem: Gsy † ten Prorok? Odpowěděl: Negsem.

* Mat. 11/14. † Deut. 18/15.

22. Y řekli gemu: Kdožs pak? ať odpowěd dáme tèm kteřjž nás poslali: Co prawjš sám o sobě?

23. Řekł: * Gá gsem hlas wołagjcýho na pausti: Zprawte cestu Páně: gakož powěděł Izaiáš prorok.

* Izai. 40/3. Mat. 3/3. Mark. 1/3. Luk. 3/4.

24. Ti pak kteřjž byli posłáni, z Faryzeů byli.

25. Y otázali se ho, a řekli gemu: Proč tedy křtjš/ gestlize ty negsy Krystus/ ani Eliáš/ ani ten Prorok?

26. Odpowěděł gim Jan, řka: Gá křtjm wodau; ale v prostřed wás stogj gehož wy neznáte: * Mat. 3/11.

Mark. 1/8. Luk. 3/16. Skutc. 1/5. k. 11/16.

27. Totoť gest ten, * kteryž po mně přissed/ předssel mne: v gehož obuwi gá negsem hoden rozwázati řemínka.

* Jan. 3/26.

28. To-

28. Toto w *Betabaře stalo se † za Jordánem/ kdež Jan křtil.]
*Gaud. 7, 24. † Jan. 3, 23.

29. Druhého dne wzřel Jan Gežjsse an gde k němu; y dj: Ay, *Beránek Božj kterýž snjmá hřich † swěta.
*Exod. 12, 3. Izai. 53, 7. Skutc. 8, 32. 1 Pet. 1, 19. † Izai. 53, 4. 6. 11. 1 Jan. 2, 2.

30. Tentoť gest, o kterémž sem gá prawil/ že za mnau gde muž, kterýž mne* předssel: nebo předněgssj gest nez gá:
*Jan. 1, 15.

31. A gá sem ho neznal: ale aby* zgewen byl lidu Izraelskému/ proto sem gá přissel křtě wodau. *Jan. 7, 4.

32. A swědectwj wydal Jan, *řka: Widěl sem Ducha sstupugjcýho gako hokubicy s nebe/ a zustal na něm.
*Mat. 3, 16. Mark. 1, 10. 11. Luk. 3, 21. 22.

33. A gá sem ho neznal: ale kterýž mne poslal křtjti wodau/ ten mi řekl: Nad kýmž wzřjš Ducha sstupugjcýho a zůstáwagjcýho na něm/ ten gest kterýž křtj *Duchem swatým. *Skutc. 1, 5.

34. A gá sem widěl/ a* swědectwj sem wydal, že on gest ten Syn Božj.
*wyš. w. 6. 7.

35. Druhého pak dne opět stál Jan/ a z Wčedlnjkú geho dwa:

36. A wzřew Gežjsse an se prochážý, řekl: *Ay, Beránek Božj.
*wyš. w. 29.

37. Y sslyssseli ho ti* dwa Wčedlnjcy mkuwjcýho/ a sslj za Gežjssem.
*Mat. 11, 2.

38. Y obrátiw se Gežjš/ a wzřew geani gdau, dj gim:

39. Co hledáte? a oni řekli gemu: Rabbi, (což se wykládá, Mistře) kde bydljš?

40. Dj gim: Podte a wizte: (Y) sslj/ a widěli, kde bydlil/ a zůstali u něho ten den/ nebo byko okolo desáté hodiny.

41. Byl *Ondřeg bratr Ssimona Petra geden z těch dwau/ kterýž byli to sslyssseli od Jana, a sslj za nim.
*Mat. 4, 18.

42. (Y) nalezl ten prwnj bratra swého wlastnjho Ssimona, a řekl mu: nalezli sme* Messyásse/ což se wykládá Krystus; *Dan. 9, 24. 26.

43. Y prziwedl geg k Gežjssowi: A pohleděw nań Gežjš, dj: Ty gsy Ssimon syn Jonássů: ty slauti budeš* Céfas/ což se wykládá, Petr. *Mat. 16, 18.

44. Na druhý den chtěl Gežjš wygjti do Galilee/ y nalezl Filipa, a řekl gemu: Pod za mnau.

45. A byl *Filip z Betsaidy, města Ondřegowa a Petrowa. *Jan. 12, 21.

46. Nalezl Filip Natanaele: Y dj gemu: O kterémž psal* Mogjjš w Zákoně † a Prorocy, nalezli sme Gežjsse syna Jozefowa z Nazaréta:
*Gen. 3, 15. k. 22, 18. k. 49, 10. k. 26, 4. Deut. 18, 15. 18. † 2 Sam. 7, 12. Izai. 7, 14. k. 9, 6. k. 40, 11. k. 53, 2. k. 45, 8. Ger. 32, 5. 6. Ezech. 34, 25. k. 37, 24. Dan. 9, 24. Mich. 5, 2. Zach. 6, 12. k. 9, 9.

47. Y řekl gemu Natanael: (A) může* z Nazaréta co dobrého býti? Řekl gemu Filip: Pod † a wiz.
*Mat. 2, 23. Luk. 2, 4. Jan. 7, 41. 42. † wyš. w. 39.

48. Wida Gežjš Natanaele an gde k němu, y dj o něm: Ay, prawé Izraelitský, w němžto* lsti nenj.
*Žal. 32, 2. k. 73, 1.

49. Řekl mu Natanael: Gakž (ty) mne znáš? Odpowěděl Gežjš, a řekl gemu: Prwé nez tě Filip zawolal, kdyžs byl pod sykem, widěl sem tebe.

50. Odpowěděl Natanael, a řekl gemu: Mistře! Ty gsy* Syn Božj: ty gsy ten Král Izraelský. *Mat. 14, 33. k. 16, 16.

51. Odpowěděl Gežjš, a řekl gemu; Žeť sem řekl/* widěl sem tebe pod sykem/ wěřjš: wětssj wěcy nad tyto wzřjš.
*Jan. 20, 29.

52. Y dj mu: Amen amen prawjm wám/ od* tohoto času wzřjte nebe otewřené/ a † Angely Božj wstupugjcý/ a sstupugjcý na Syna člowěka.
*Gen. 28, 12. † Mat. 4, 11. Luk. 22, 43. k. 24, 4.

Kapitola II.

Swadba w Galileysté Káni. 13. Penězoměnecy z Chrámu wyhnáni. 18. Hádka s židy. 23. Mnozy w Krysta uwěrili.

(II. Neděle po třech Králích.)

1. TRetjho pak dne stala se swadba w Káni Galileysté/ a byla matka Gežjssowa tam.

2. A pozwán gest také Gežjš y Wčedlnjcy geho na tu swadbu.

3. Když

3. Když se pak nedostalo wjna, řekla matka Gežjssowa gemu: Wjna nemagj.

4. Dj gi Gežjš: co mně a * tobě ženo? gesstě nepřissla hodina má.

*2 Sam.16/10. Mat.8/29. Mark.1/24.

5. Dj matka geho služebnjkům: *což bykoli wám řekl, učiňte.

*Gen. 41/55. Mat. 17/5.

6. Y byko tu kamennych Staudwj sest postaweno, podle * očissťowánj Židowskeho/ beraucý w sebe gedna každá dwě neb tři mjry. *Mark.7/3.

7. Řekl gim Gežjš: Naplňte ty Staudwe wodau: y naplnili ge až do wrchu.

8. Y dj gim: Naléweytež giž/ a neste wrchnjmu správcy swadby: y nesli.

9. A gakž okusyl wrchnj správce swadby, té wody wjnem učiněné, (newěděl pak odkudby byko: ale služebnjcy wěděli, kteřjž wážili wodu) powolal Zenicha ten wrchnj správce,

10. A řekl mu: každý člowěk neyprwě dobré wjno dáwá/ a kdyžby se * hogně napili, tedy to horssj: ty zachowal sy wjno dobré až dosawád.

*Gen. 43/34. Agg. 1/6.

11. To učinil Gežjš počátek diwů * w Káni Galileyské/ a zgewil slávu swau: Y † uwěřili w něho Wědlnjcy geho.]

*Jan. 4/46. †Jan. 11/45.

12. Potom sstaupil do Kafarnaum, on y Matka geho, y Bratřj geho, y Wědlnjcy geho: a pobyli tam nemnoho dnj:

13. Nebo bljzko byka Welikanoc Židowská: Y wstaupil Gežjš do Geruzaléma.

14. A nalezl * w Chrámě prodawače wolů, a owec, y holubic, a penězoměnce sedjcý: *Mat.21/12.

Mark.11/15. Luk. 19/45.

15. A udělaw bič z prowázků wssecky wyhnal z Chrámu, y owce, y woly/ a penězoměncům rozsypal penjze/ a stoly zpřewracel:

16. A těm kteřjž holuby prodáwali, řekl: Odneste tyto wěcy odsud/ a nečiňte domu Otce mého, domem kupeckym.

17. Y rozpomenuli se Wědlnjcy geho, že psáno gest: * Horliwost domu twého snědla mne. *Zal. 69/10.

18. Tedy odpowěděli Židé, a řekli gemu: Gaké * znamenj nám ukážeš/ že tyto wěcy činjš. * Mat. 12/38. k.16/1. Mark.8/11. Luk.11/29. Jan.6/30.

19. Odpowěděl Gežjš, a řekl gim: *Zrussťe Chrám tento/ a we třech dnech zase wzdělám geg.

*Mat.26/61. k.27/40. Mark.14/58. k.15/29.

20. Y řekli Židé: Čtyřidceti a sest let dělán gest Chrám tento/ a ty we třech dnech wzdělás geg?

21. Ale on mluwil o Chrámu těla swého.

22. A protož když zmrtwých wstal/ * rozpomenuli se Wědlnjcy geho/ že gim to byl powěděl: y uwěřili pjsmu, a slowu kteréž powěděl Gežjš.

*Luk. 24/8.

23. A když byl w Geruzalémě na Welikunoc w den swátečnj/ mnozý uwěřili we gméno geho/ widauce diwy geho, kteréž činil.

24. Ale Gežjš neswěřil sebe samého gim: proto že on * znal wssecky:

*Jan.6/64. Zgew. 2/23.

25. Aniž potřebowal aby kdo swědectwj wydáwal o člowěku: *nebo on wěděl coby byko w člowěku.

*1 Sam.16/7. 1 Par.29/17. Zal.7/10. Ger.11/20. k.17/10. k.20/12. Mat.22/18. Skutc.1/24.

Kapitola III.

Rozmkauwánj Páně s Nykodémem. 22. Wědlnjcy Krystowi y Jan křtili. 25. Swěde.twj Jana Křtitele slawně o Krystu Pánu.

(Na den S. Trogice.)

1. BYl pak člowěk z Faryzeů, gménem * Nykodém, Knjže Židowské:

*Jan. 7/50. k.19/39.

2. Ten přissel k Gežjssowi w nocy, a řekl gemu: Mistře wjme že sy od Boha přissel Mistr: nebo † žádný nemůže těch diwů činiti, kteréž ty činjš/ lečby Bůh byl s nim. *Skutc.2/22.

†Jan. 9/16. Skutc. 10/38.

3. Odpowěděl Gežjš, a řekl gemu: Amen amen prawjm tobě/ *Nenarodjli se kdo znowu/ † nemůž widěti Králowstwj Božjho.

*Tyt. 3/5. †Mat. 18/3.

4. Řekl gemu Nykodém: Kterak může člowěk naroditi se starý gsa? Zdali může po druhé w žiwot matky své wgjti/ a naroditi se?

5. Od-

5. Odpowěděl Gežjš; Amen amen prawjm tobě / Nenarodili se kdo * z wody a z Ducha / nemůž wgjti do králowstwj Božjho. * Ezech.36,25.27. 1 Pet.3,21. Žid.10,23.

6. Což se narodiko * z těla, těko gest/ a což se narodiko z Ducha, duch gest. * Gen.5,3. Řim.3,23. k.8,5.

7. Nediwiž se, že sem řekl tobě/ Musýte se znowu zroditi:

8. Wjtr kam chce wěge, a hlas geho slyssjš / ale newjš * odkud přicházý, a kam gde: Taki gest každý, kdož se † z Ducha narodil. * Žak.135,7. Kaz.11,5. † 1 Kor.2, 11.

9. Odpowěděl Nykodém, a řekl gemu: Kterak * mohau tyto wěcy býti?

* Ezech.36,26. Jan.6,52.60.

10. Odpowěděl Gežjš, a řekl gemu: Ty gsy mistr w Izraeli, a toho neznáš?

11. Amen amen prawjm tobě/ Že což * wjme mluwjme, a což sme widěli swědčjme / ale swědectwj nasseho † nepřigjmáte. * Jan.7,16. k.8,28. k.12,49. k.14,24. † Jan.3,32. Skutc.28,22.

12. Poněwadž * zemské wěcy mluwil sem wám, a newěrjte/ kterak buduli wám prawiti nebeské, uwěrjte? * Maud.9,16.

13. A gistě * žádnýť newstaupil w nebe / než ten kterýž sstaupil s nebe/ Syn čkowěka, kterýž gest w nebi. * Mat.28,2. Jan.6,62. Ezek.4,9.

14. A gakož * Mogžjš powýssil hada na poussti/ taki musý † powýssen býti Syn čkowěka / * Num.21,8.9. 2 Král.18,4. Maud.16,6. † Jan.8,28. k.12,32.

15. Aby každý kdož * wěrj w něho, † nezahynul / ale měl žiwot wěčný.]

* Mark.16,16. Jan.6,36. † Luk.19,10. 1 Jan.5,10. seqq.

(W Pondělj Swatodussnj.)

16. Nebo * tak Bůh miloval swět/ že Syna swého gednorozeného dal/ aby každý kdož wěrj w něho, nezahynul/ ale měl žiwot wěčný.

* Řim.5,8. k.8,32. 1 Jan.4,9.

17. Neboť * neposlal Bůh Syna swého na swět, aby odsaudil swět/ ale aby † spasen byl swět skrze něho.

* Luk.9,56. Jan.9,39. k.12,47. † 1 Jan.4,9.

18. Kdož * wěrj w něho, nebude odsauzen/ ale kdož † newěrj, gižť gest odsauzen / nebo newěřil we gméno gednorozeného Syna Božjho. * Jan.5,24. k.6,40.47. k.20,31. † Jan.3,36.

19. Totoť pak gest ten * saud/ že Swětko přissko na swět/ ale miłowali lidé wjce tmu nežli Swětko: nebo skutkowé gegich byli zlj. * Jan.1,5.9. 1 Jan.2,9.

20. Každý zagistě kdož * zle činj, nenáwidj swětla/ a negde k swětku/ aby nebyli trestáni skutkowé geho: * Job.24,13. seqq. Jan.8,46.

21. Ale * kdož činj prawdu, gde k swětku/ aby zgeweni byli skutkowé geho, že w Bohu učinění sau.] * Ezek.5,8.

22. Potom přissel Gežjš y wčedlnjcy geho do země Jůdské / a tu přebýwal s nimi, a * křtil. * Jan.4,1.2.

23. A Jan také křtil, w Enon, * bljzko Sálim: nebo byly tam wody mnohé: y přicházeli, † a křtili se: * 1 Sam.9,14. † Mat.3,6.16. Mark.1,5. Luk.3,7.

24. Nebo gesstě * Jan nebyl wsazen do žaláře. * Mat.14,3. Luk.3,19.20.

25. Tedy wznikla otázka, mezy wčedlnjky Janowými a Židy, o očissťowánj.

26. Y přissli k Janowi, a řekli gemu: Mistře, ten kterýž byl s tebau * za Jordánem, gemužs ty † swědectwj wydal, ay, on křtj/ a wssickni gdau k němu.

* Mat.3,13. † Mat.3,11. Jan.1,7.15.16.34.

27. Odpowěděl Jan, a řekl; Nemůž člowěk wzýti ničeho / leč by gemu dáno bylo s nebe. * Jan.19,11. 1 Kor.4,7. Jak.1,17.

28. Wy sami * swědkowé gste mi, že sem powěděl; Negsem gá Kryssus/ † ale že sem poslán před nim: * Jan.1,20.30. † Mal.3,1. Mat.11,10. Mark.1,2. Luk.1,17. k.7,27.

29. Kdož má newěstu, ženichť gest: přitel pak ženicha kterýž stogj a slyssj ho, radostj raduge se pro hlas ženicha: protož ta radosť má naplněna gest.

30. Onť * musý růsti/ gá pak menssiti se. * 2 Sam.3,1. Skutc.6,7.

31. Kdožť * s hůry přissel, nadewssecký gest: Kdož gest z země, zemský gest/ a zemské wěcy mluwj: ten kterýž s nebe přissel, nadewssecky gest. * Jan.3,23. 1 Kor.15,47.

32. A což widěl a slyssel, * toť swědčj: ale † swědectwj geho žádný nepřigjmá.
* Jan.5/20. k.8/26.28. k.14/10. † Jan.3/11.

33. Kdož přigjmá swědectwj geho/ spečetil to, že Bůh * prawdomluwný gest. * Deut.7/9. Jan.7/17. Rjm.3/4.

34. Nebo * ten kteréhož Bůh poslal/ slowo Božj mluwj: Nebo ne w mjru † dáwá Bůh ducha. * Jan.1/16.
† Žak.4/8. Izai.61/1. Luk.4/18.

35. Otec miluge Syna, * a wssecko dal w ruku geho. * Žak.8/7. Mat.11/27. k.28/18. Luk.10/22. Jan.5/22. k.13/3. Žid.2/8.

36. Kdož wěřj w Syna, má žiwot wěčný: ale kdožť gest * newěřjcý Synu, newzřjt žiwota/ ale hněw Božj zůstáwá na něm. * Mark.16/16. Jan.3/18.

Kapitola IV.

Poslauženj k wýře Samarytánce 47. y giným Samarytánům / 46. a Syna služebnjka Královského wzdrawenj.

1. A Gakž poznal Pán, že slyssely Farizeowé / žeby Gezjš wjce Wědlnjků činil * a křtil, než Jan:
* Jan.3/22.26.

2. (Ačkoli Gezjš sám nekřtil / ale Wědlnjcy geho;)

3. Opustil Jůdstwo/ a odssel opět do Galilee.

4. Musyl pak gjti skrze Samařj.

5. Y přissel k městu Samařskému/ kteréž slowe Sychar/ wedlé popluží, kteréž byl dal * Jákob Jozefowi synu swému. * Gen.33/19. k.48/22. Još.24/32.

6. Byla pak tu studnice Jákobowa: protož wstaw na cestě Gezjš/ posadil se tak na studnicy: a byko okolo sseste hodiny.

7. (Y) přissla žena z Samařj wážiti wody: kteréž řekl Gezjš: * dey mi pjti. * Gen.24/17.

8. Nebo Wědlnjcy geho byli odessli do města/ aby nakaupili pokrmů.

9. Y řekla gemu žena ta Samarytánka: kterakž ty gsa Žid / žádáš ode mne nápoge od ženy Samarytánky? (nebo * neobcugj židé s samarytány.)
* 2 Král.17/24. Syr.50/27.28. Luk.9/52. Jan.8/48.

10. Odpowěděl Gezjš, a řekl gi: kdyby znala ten dar Božj / a kdo gest ten kterýž prawj tobě: Dey mi pjti: tyby prosyla geho/ a dalby tobě wody * žiwé. * Ger.2/13. Jan.6/35. k.7/38.39.

11. Y dj gemu žena: Pane, aniž máš čjmby nawážil/ a studnice gest hluboká: odkudž tedy máš tu wodu žiwau?

12. Ždaliž gsy ty wětssj nežli otec náš Jákob / kterýž nám dal tuto studnicy, a sám z nj pil y synowé geho, y dobytek geho?

13. Odpowěděl Gezjš, a řekl gi: každý kdož pige * wodu tuto / zjzniti bude opět: * Jan.6/58.

14. Ale kdožby se napil wody té, kterauž * gá dám gemu/ nežjznikby na wěky; ale woda ta kterauž gá dám gemu, bude w něm studnicy wody preyssijcý se k žiwotu wěčnému.
* Jan.6/27.35. k.7/38.39.

15. Řekla gemu žena: Pane, dey mi té wody abych nežjznika/ani chodila sem wážiti.

16. Řekl gi Gezjš: Gdi, zawoley muže swého, a přiď sem.

17. Odpowěděla žena, a řekla: nemám muže: Dj gi Gezjš; dobřes řekla/ Nemám muže.

18. Nebos pět mužů měla: a nynj kteréhož máš, nenj twůg muž: to sy prawdu powěděla.

19. Řekla gemu žena: Pane, widjm že gsy ty * Prorok. * Luk.7/16. k.24/19. Jan. 6/14.

20. Otcowé nássi na této hoře modljwali se: a wy prawjte/ že w * Geruzalémě gest mjsto kdež náležj se modliti.
* Deut.12/5.11. 1 Král.8/29. seqq. k.9/3. 2Par.7/12.

21. Dj gi Gezjš: Ženo, wěř mi, žeť gde hodina / kdyžto ani na této hoře, ani w Geruzalémě nebudete se modliti Otcy.

22. Wy se modljte a * newjte čemu; my se modljme čemuž wjme: † nebo spasenj z Židů gest. * 2 Král.17/29. Mat.20/22. † Gen.12/3. Izai.2/3. Luk.24/47. Rjm.3/2. k.9/4. Žid.7/14.

23. Ale gdeť hodina, a nynjť gest/ kdyžto prawj modlitebnjcy modliti se budau Otcy w duchu a w prawdě: Neboť takowých Otec hledá aby se modlili gemu.

24. Bůh * duch gest/ a ti, kteříž se gemu modlj/ w duchu a w prawdě musegj se modliti. * 2 Kor.3/17.

25. Dj

25. Dj gemu žena: wjm * že Mesyáš přigde kterýž skowe Krystus: ten když přigde oznámj nám wssecko.
* Jan. 1, 41.

26. Dj gi Gežjš: * Gá gsem, kterýž mkuwjm s tebau.
* Jan. 8, 25. k. 9, 37.

27. A w tom přissli Wčedlnjcy geho/ y diwili se žeby s ženau mkuwil: a wssak žádný neřekl: nač se ptáš? a neb proč mkuwjš s nj?

28. Y nechala tu žena wědra swého/ a sska do města/ a řekla těm lidem:

29. Podte, wizte čkowěka, kterýž powěděl mi wssecko, což sem koli činila: nenjli on ale Krystus.

30. Tedy wyssli z města/ a přissli k němu.

31. Mezy tjm pak prosyli ho Wčedlnjcy, řkauce; Mistře, pogez.

32. A on řekl gim; Gá mám pokrm gjsti, kteréhož wy newjte.

33. Wčedlnjcy pak mkuwili wespokek; Zdali gemu kdo přines gjsti?

34. Dj gim Gežjš: Můgť pokrm gest abych činil wůli toho, kterýž mne poslal/ a dokonal djlo geho.

35. Wssak wy prawjte/ že gesstě čtyři měsycowé gsau, a žeň přigde? ay, prawjm wám; pozdwihnéte očj swých/ a patrte na kraginy/ žeť se giž * bělegj ke žni.
* Mat. 9, 37. Luk. 10, 2.

36. Kdož pak žne/ odplatu béře/ a shromažduge vžitek k žiwotu wěčnému: aby y ten kdož rozsywá, radowal se spolu, y kdo žne.

37. Nebo w tom prawé gest skowo/ žeť giný gest kdož rozsywá/ a giny, kterýž žne.

38. Gá sem wás poslal žjti/ o čemž ste wy nepracowali: Ginjť pracowali/ a wy ste w gegich práce wessli.

39. Z města pak toho mnozy z Samarytánů wwěřili w něho/ pro řeč té ženy swědčicy; Že mi powěděl wssecko což sem činila.

40. A když k němu přissli Samarytáni/ prosyli ho aby s nimi zůstal: y pobyl tu za dwa dni.

41. A mnohém gich wjce wwěřiko pro řeč geho.

42. A ženě té řekli: giž ne pro twé wyprawowánj wěřjme: nebo * sami sme slyssseli, a wjme, že tento gest práwě Spasytel swěta Krystus.
* Jan. 17, 8.

43. Po * dwau pak dnech wyssel odtud, a ssel do Galilee.
* Mat. 4, 12. Mark. 1, 14.

44. Nebo sám Gežjš byl swědectwj wydal; že * Prorok w wlasti swé w poctiwosti nenj.
* Mat. 13, 57. Mark. 6, 4. Luk. 4, 24.

45. A když přissel do Galilee/ přigali geg Galileysstj/ wssecko widěwsse co činil w Geruzalémě w Swátek: nebo y oni byli přissli k Swátku.

46. Tedy opět přissel Gežjš do Kány Galileyské, kdež * učinil byl z wody wjno.

(XXI. Neděle po S. Trogicy.)

Byl geden králowský (služebnjk) w Kafarnaum, gehožto syn nemocen byl. * Jan. 2, 1. segq.

47. Ten wslyssew žeby Gežjš přissel z Jůdstwa do Galilee, ssel k němu, a prosyl ho aby sstaupil a wzdrawil syna geho: nebo počjnal wmjrati.

48. Y řekl gemu Gežjš: * newzřjteli diwů a zázraků newwěřjte.
* Jan. 2, 18. 1 Kor. 1, 22.

49. Dj gemu ten králowský (služebnjk): Pane, podiž prwé nežli wmře syn můg.

50. Dj gemu Gežjš: gdi, * syn twůg žiw gest. Y wwěřil čkowěk řeči, kterauž mkuwil gemu Gežjš/ a ssel.
* 1 Král. 17, 23.

51. Když pak on giž ssel/ potkali se s nim služebnjcy geho a zwěstowali, řkauce: Syn twůg žiw gest.

52. Tedy otázal se gich na hodinu, w kterauby se lépe měl: Y řekli gemu: wčera w hodinu sedmau přestala mu zymnice:

53. Tedy poznal Otec/ že práwě tá hodina (byla) w kterauž řekl byl gemu Gežjš/ Syn twůg žiw gest: y wwěřil on * y dům geho wssecken. * Skutc. 18, 8.

54. To opět druhý diw učinil Gežjš/ přišed z Jůdstwa do Galilee.

Kapitola V.

Pán člowěka od třidcýti osmi let nemocného wzdrawiw, 16. nesnáz o to s Židy měl.

1. POtom byl* Swátek Židowský: y šel Gežjš do Geruzaléma:
* Leu.23,2. Deut.16,1.

2. Byl pak w Geruzalémě rybnjk brawný/ kterýž slowe Židowsky Bethesda/ patero přjstřešj mage.

3. Kdež leželo množstwj welikě nedužiwých, slepých, kulhawých, suchých, očekáwagjcych hnutj wody.

4. Nebo Anděl gistým časem sstupowal do rybnjka/ a kormautil wodu: protož kdož neyprwé sstaupil, potom zkormaucenj wody/ wzdrawen bywal, od kterěkoli nemocy trápen byl.

5. Y byl tu člowěk geden/ kterýž osm a třidceti let nemocen byl.

6. Toho wzřew Gežjš ležjcýho/ a poznaw že gest giž dáwno (nemocen,) dj gemu; chcessli zdráw býti?

7. Odpowěděl mu ten nemocný: Pane! nemám člowěka/ kterýžby, když se zkormautj woda, wwrhl mne do rybnjka: ale když gá gdu, giný předemnau sstupuge.

8. Dj gemu Gežjš: * Wstaň, wezmi kože swé, a chod. * Mat.9,6. Mark.2,11. Luk.5,24. Skute.9,34.

9. A hned zdráw gest učinén člowěk ten/ a wzaw kože swé, y chodil? byla* pak Sobota w ten den. * Jan.9,14.

10. Tedy řekli Židé tomu wzdrawenému: Sobota gest/ * nesluššj tobě kože nosyti. * Exod. 20,10. Deut.5,13. Neh.13,19. Ger.17,21. Mat.12,2. Mark.2,24. Luk. 6,2. Jan.9,16.

11. Odpowěděl gim; Ten kterýž mne wzdrawil/ oni mi řekl: wezmi kože swé/ a chod.

12. Y otázali se ho; kdo gest ten člowěk, kterýž tobě řekl/ wezmi kože swé, a chod?

13. Ten pak wzdrawený newěděl kdoby byl: nebo Gežjš byl poodssel od zástupu shromážděného na tom mjstě.

14. Potom pak nalezl geg Gežjš w Chrámě, a řekl gemu: ay, zdráw sy učinén: * nikoli wjce nehřeš/ aiby se nětco † horssího nepřihodilo.
* Jan.8,11. † Mat.12,45. Luk.11,26.

15. Odssel ten člowěk/ a powěděl Židům/ žeby Gežjš byl ten, kterýž ho zdrawého učinil.

16. A protož protiwili se Židé Gežjssowi/ a hledali ho zabiti/ že to učinil w Sobotu.

17. Gežjš pak odpowěděl gim: * Otec můg až dosawad dělá, y † gá dělám. * Jan.14,10. † Jan.9,4.

18. Tedy Židé gesstě wjce proto * hledali ho zamordowati/ žeby netoliko russil Sobotu/ ale že † Otce swého prawil býti Boha/ rowného se čině Bohu.
* Jan.7,29.30. k.8,37. † Maud.2,16. Jan.7,29. k.10,33. Filip.2,6.

19. Y odpowěděl Gežjš, a řekl gim: Amen amen prawjm wám: * nemůžeť Syn sám od sebe nic činiti, gedině což † widj an Otec činj: nebo cožkoli on činj/tot y Syn též podobně činj.
* Jan.5,30. † Jan.3,11.32. k.8,38.

20. Otec zagistě * miluge Syna/ a † ukazuge mu wssecko což sám činj: a wětssj nad to ukáže gemu skutky/ abysste wy se diwili: * Jan.3,35. † Jan.1,3. Zgew.1,1.2.

21. Nebo gakož Otec křsý mrtwé a obživuge: tak y Syn, kteréž chce obživuge.

22. Aniž zagistě Otec saudj koho: ale * wssecken saud † dal Synu:
* Skute.17,31. † Mat.11,27. k.28,18. Jan.17,2.

23. Aby wssickni ctili Syna/tak gakž Otce ctj: kdo * nectj Syna / nectj ani Otce, kterýž ho poslal. * 1 Jan.2,23.

24. Amen amen prawjm wám / že kdož slowo mé slyssj / a wěřj tomu kterýž mne poslal / * mát žiwot wěčný: a na saud nepřigde/ ale přeššelť gest z smrti do žiwota.
* Luk.23,43. Jan.3,18. k.6,40.47. k.8,51. Rjm. 8,24. Efezk.2,8.

25. Amen amen prawjm wám/ že přigde hodina, a nynjť gest / když * mrtwj vslyssj hlas Syna Božjho: a kteřjž vslyssj, živi budau. * Rjm.6,4. Gal.2,20. Efezk.2,15. 1 Tym.5,6. Zgew.3,1.

26. Ne-

26. Nebo gakož Otec má žiwot sám w sobě / tak dał y Synu, aby měł žiwot w samém sobě.

27. A dał gemu * moc y saud činiti: že Syn čkowěka gest:
* Jan.5,22. Skutc.10,42.

28. Nediwtež se tomu: neboť přigde hodina / w kterauž * wssickni, kteřjž w hrobjch gsau, wslyssj hłas gebo:
*1 Kor.15,52. 1 Thes.4,16.

29. A * pūgdau ti, kteřjž dobré wěcy činili na wzkřjssenj žiwota: ale ti, kteřjž złé wěcy činili, na wzkřjssenj saudu. * Dan. 12,2. Mat.25,46.

30. Nemohuť * gá sám od sebe nic činiti: gakžť slyssjm, taki saudjm: a saud můg sprawedliwý gest: nebo nehledám † wůle swé / ale wůle toho, kterýž mne poslał, Otcowy. * Jan. 5,19.
† Mat.26,39. Jan.6,38.

31. Wydámli * gá swědectwj sám o sobě / swědectwj mé nenj prawé.
* Jan. 8,14.18.

32. Giný * gest, kterýž swědectwj wydáwá o mně / a wjm že prawé gest swědectwj, kteréž wydáwá o mně.
* Jzai.42,1. Mat.3,17. k.17,5.

33. Wy ste byli * poslali k Janowi / a on swědectwj wydał prawdě. * Jan.1,19.

34. Ale gá nepřigjmám swědectwj od čkowěka: než totoť prawjm / abysste wy spaseni byli.

35. Oný był swjce hořjcý a swjtjcý: wy pak chtěliste se na čas poradowati w swětle geho:

36. Ale gá mám wětssj swědectwj, * než Janowo: nebo skutkowě, kteréž mi dał Otec, abych † ge wykonał, tiť skutkowé, kteréž gá činjm, swědčj o mně, že mne Otec poslał.
* Jan.1,33. † Jan.3,2. k.7,31. k.10,25. k.14,11.

37. A kterýž mne poslał * Otec, oný swědectwj wydał o mně: gehož ste wy hłasu nikdy neslyssjeli, ani † twáři geho newiděli / * Mat.3,17. k.17,5.
Mark.1,11. k.9,7. Luk.3,22. k.9,35. Jan.1,33. k.6,27. k.8,18. k.12,28. † Exod.33,20. Deut. 4,12. 1 Tym.6,16. 1 Jan.4,12.

38. A słowa geho nemáte w sobě zůstáwagjcýho: nebo kteréhož on poslał, tomu wy newěřjte.

39. Pteyte * se na Pjsma / nebo wy domnjwáte se w nich wěčný žiwot mjti: † a tať swědectwj wydáwagj o mně. * Jzai.8,20. k.34,16. Luk.16,29.
Skutc.17,11. 1 Tym.4,15. † Deut. 18,15.18. Luk.24,27. Jan.1,45.

40. Ale * nechcete přigjti ke mně / abysste žiwot měli. * Jan.6,37.

41. Chwály od lidj nepřigjmám.

42. Ale poznał sem wás / že mikowánj Božjho nemáte w sobě.

43. Gá sem přissel we gménu Otce swého, a nepřigjmáte mne: kdyby giný přissel we * gménu swém / toho přigmete. * Skutc.4,7.

44. Kterak wy můžete * wěřiti / chwály gedni od druhých hledagjce? a † chwály kteráž gest od samého Boha, nehledáte. * Jan.12,43. † Rjm. 2,29.

45. Nedomnjweyte se, bychť gá na wás žałowati měł před Otcem: gestiť kdoby žałował na wás / * Mogjjš, w němž wy naděgi máte. * Skutc.15,21.

46. Nebo kdybysste wěřili Mogjjssowi / wěřilibysste y mně: * neb on o mně psał. * Gen.3,15. k.22,18. k.49,10. Deut. 18,15.18.

47. Ale poněwadž geho pjsmům newěřjte / y kterak słowům mým wěřjte?

Kapitola VI.

Pán mnohostwj lidj nasytiť, 15. Králem býti nechtěł, 19. po Moři chodił, 25. o Chlebu nebeském kázał, 42. někteří se horssili, 68. Apostołé wjru o něm wyznali.

(IV. Neděle w Postě.)

1. POtom * odssel Gežjš za moře Galileyské (neb) Tyberyadské:
* Mat.14,13. Mark.6,32.

2. A ssel * za nim zástup weliký: nebo widěli diwy geho, kteréž činił nad nemocnými. * 1 Král.4,34.
Mat.4,25. Luk.5,15.

3. Y wssel na horu Gežjš / a tam seděł s Učedlnjky swými.

4. Byłka pak bljzko * Welikanoc, Swátek Židowský. * Exod.12,18. Leu.23,5. Num.28,16. Deut.16,16.

5. Tedy pozdwih * oči Gežjš, a widěw že zástup weliký gde k němu, dj Filipowi: kde nakaupjme chlebů / aby pogedli tito? * Mat.14,15. Mark.6,35. Luk.9,10.

6. (Ale to řekł pokaussege ho: nebo on wěděł coby měł učiniti.)

7. Odpowěděł gemu * Filip: za dwě stě penez chlebů nepostačj gim / aby gedenkažd z nich něco maličko wzak.
* Mark.6,37.

8. Dj gemu geden z Učedlnjků geho * Ondřeg bratr Ssimona Petra:
* Jan.1,40.

9. Gestiť * mkádeníček geden zde, kterýž má pět chlebů ječných, a dwě rybičky: ale † což gest to mezy tak mnohé?
* Mat.14,17. Luk.9,13. † 2 Král.4,43.

10. Y řekł Gežjš: rozkažte lidu ať se vsadj. A byko trávy mnoho na tom mjstě: Y * posadilo se mužů w počtu okolo pěti tiscůw. * Mat.14,19.
Mark. 8, 19.

11. Tedy Gežjš wzal ty * chleby/ a djky včiniw, rozdáwał Včedlnjkům/ Včedlnjcy pak sedjcým: též podobně z těch † rybiček gakž mnoho chtěli.
* 1 Sam. 9, 13. † Jan. 21, 13.

12. A když byli * nasyceni/ řekł Včedlnjkům swým: zběrte ty drobty, kteříž zůstali, ať nezhynau.
* Mat.15,37. Mark.8, 8.

13. Y sebrali, a naplnili dwanácte kossů drobtů z těch pěti chlebů ječných/ kteříž pozůstali po těch, kteříž gedli.

14. Ti pak lidé vzřewsse ten diw, kterýž včinił Gežjš, prawili; Tento gest gistě * Prorok, kterýž měł přigjti na swět.] * Deut. 18, 15. 18.
Luk.7,16. k.24,19. Jan.1,21. k.4,19. k.7,40.

15. Tedy Gežjš wěda, žeby měli přigjti a chytiti geg/aby ho včinili Králem/ * wssel na horu opět sám gediný.
* Jan. 18, 36.

16. Když * pak byl wečer, sstaupili Včedlnjcy geho k moři.
* Mat. 14, 22. Mark. 6, 45.

17. A wstaupiwsse * na lodj/ plawili se přes moře do Kafarnaum/ a byko giž tma/ a nepřissel byl Gežjš k nim.

18. Moře pak dutjm welikého wětru * zdwihako se. * Žal.107, 25.

19. A odplawiwsse se honů gako pět mecýtma, neb třideceti/ vzřeli Gežisse, an chodj po moři, a přibližuge se k lodj: y báli se.

20. On pak řekł gim: Gá gsem, nebogte se!

21. Y wzali ho na lodj ochotně: a hned lodj přiběhła k zemi, do kteréž se plawili.

22. Nazeytřj, zástup, kterýž byl za mořem, widěw, že giné lodičky nebylo, než ta gedna, na kterauž byli wstaupili Včedlnjcy geho/ a že Gežjš nebył wssel s Včedlnjky swými na lodj/ale sami Včedlnjcy geho byli se plawili:

23. (Giné pak lodj byly připłauły od Tyberyadu/ k tomu mjstu bljzko, kdež byli gedli chléb, když * djky včinił Pán.)
* Jan. 6, 11.

24. Když tedy vzřeł zástup že Gežjsse tu nenj, ani Včedlnjků geho/ wstaupili y oni na lodj/ a přigeli do Kafarnaum, hledagjce Gežjsse.

25. A nalezsse ho za mořem, řekli gemu: Mistře, kdy sy sem přissel?

26. Odpowěděł gim Gežjš, a řekł: Amen amen prawjm wám/hledáte mne, ne proto, že ste diwy widěli/ ale že ste gedli chleby a nasyceni ste.

27. Pracůgte ne o pokrm, kterýž hyne/ ale * o ten pokrm, kterýž zůstáwá k žiwotu wěcnému/ kterýž Syn čłowěka dá wám. Nebo † tohoť potwrdił Bůh Otec. * Jan.3,16. k.4,14. k.6,40.54.
† Mat.3,17. k.17,5. Mark.1,11. k.9,7. Luk.3,22. k.9,35. Jan.1,32. k.8,18. Skute.10,38. 2 Pet.1,17.

28. Tedy řekli gemu: co budeme činiti, abychom dělali djko Božj?

29. Odpowěděł Gežjš, a řekł gim: Totoť gest to * djko Božj/abysste wěřili w toho kteréhož on poslał.
* Jan. 4, 48. 1 Jan. 3, 23.

30. Y řekli gemu: * gakéž pak ty znamenj činjš/ abychom widěli a wěřili tobě? co děłáš? * Mat.12, 38. k.16, 1.
Mark.8,11. Luk.11,29. Jan.2,18. 1 Kor.1,22.

31. Otcowé * nássi gedli Mannu na pausšti: gakož psáno gest: chléb s nebe dał gim gjsti: * Exod.16, 14.15.
Num.11,7. Žal.78,24. k.105,40. Maud.16, 20. 1 Kor. 10,3.

32. Tedy řekł gim Gežjš: Amen amen prawjm wám: ne Mogžjš dał wám chléb s nebe, ale Otec můg wám dáwá ten chléb s nebe prawý.

33. Nebo chléb Božj ten gest, kterýž sstupuge s nebe/ a dáwá žiwot swětu.

34. Y řekli gemu: Pane, dáweyž nám chléb ten wždycky.

35. Gežjš pak řekł gim: Gá gsem ten chléb žiwota: Kdož přichází ke mně, nebude nikoli łačněti: a kdož wěřj we mne/ nebude * žjznit nikdy.
* Izai.55,1. Syr.24, 28. Jan.4,14. k.7, 37.

36. Ale powěděł sem wám/ anobrž widěli ste mne, * a newěřjte. * Jan.12,37.

37. Wsse-

37. Wſſecko * což mi dáwá otec, ke mně přigde: a toho kdož † ke mně přigde, newywrhu wen.
* Jan. 17, 9. † Jan. 5, 40.

38. Nebo sem sſtaupił s nebe, ne abych činíł * wůli swau/ ale wůli toho, kterýž mne poſłał. * Mat. 26, 39.
Mark. 14, 36. Luk. 22, 42. Jan. 4, 34. k. 5, 30.

39. Tatoť geſt pak wůle toho, kterýž mne poſłał, Otcowa/ abych * ničeho toho, což mi dał, neztratił/ ale wzkřijſył to w neyposlednějſſj den.
* Jan. 10, 28. 29. k. 17, 12. k. 18, 9.

40. A * tatoť geſt wůle toho, kterýž mne poſłał/ aby każdý, † kdož widj Syna, a ** wěřj w něho, měł žiwot wěčný: a gá geg wzkřijſým w den neyposlednějſſj. * Mat. 7, 21.
† Jan. 6, 36. ** Jan. 3, 15. 16. k. 6, 47. 54.

41. Y reptali Židé na něho, že řekł/ Gá gſem chléb ten, kterýž ſem s nebe sſtaupił.

42. A prawili: zdaliž tento nenj * Gežjš, syn Jozefů, gehož my otce y matku známe? Kterak pak dj tento; s nebe ſem sſtaupił? * Mat. 13, 55.
Mark. 6, 3. Luk. 4, 22.

43. Tedy odpowěděł Gežjš, a řekł gim: * nereptete wespołek.
* Přik. Ger. 3, 39.

44. Žádný nemůž přigjti ke mně/ gedině leč otec můg, kterýž mne poſłał, * přitáhłby geg/ a gá geg wzkřijſým w den neyposlednějſſj.
* Pjſeň Sſał. 14. Ger. 31, 3. Jan. 6, 65. k. 12, 32.

45. Pſáno * geſt w Prorocých: A budau wſſickni wčeni od Boha: Protož każdý kdož ſłyſſeł od Otce, a naučił ſe, gdeť ke mně: * Izai. 54, 13. Ger. 31, 33.
Mich. 4, 2. 1 Theſ. 4, 9. Žid. 8, 11. k. 10, 16.

46. Ne * żeby kdo widěł Otce/ gedině ten, kterýž geſt od Boha: ten widěł Otce. * Mat. 11, 27. Luk. 10, 22. Jan. 1, 18.

47. Amen amen prawjm wám: kdož * wěřj we mne, mát žiwot wěčný.
* Jan. 3, 16. 18. 36. k. 6, 35. 40.

48. Gá gſem ten chléb žiwota.

49. Otcowé * wůſſi gedli Mannu na pauſſti, a † zemřeli. * Exod. 16, 15.
Num. 11, 7. Žal. 78, 24. Maud. 16, 20. 1 Kor. 10, 3. † 1 Kor. 10, 5. Žid. 3, 17. 19.

50. Totoť geſt chléb ten s nebe sſtupugjcý: kdožbykoli geg gedł, nemřeł.

51. Gá gſem * ten chléb žiwý, kterýž ſem s nebe sſtaupił: budeli kdo gjſti ten chléb, žiw bude na wěky: A chléb, kterýž gá dám, Tělo mé geſt/ kteréž gá dám za † žiwot swěta. * Jan. 3, 13. † Žid. 10, 5. 10.

52. Tedy hádali ſe Židé wespołek, řkauce: kterak tento * může nám dáti Tělo gjſti? * Jan. 3, 9.

53. Y řekł gim Gežjš: Amen amen prawjm wám: nebudeteli * gjſti Těła Syna člowěka, a pjti krwe geho, nemáte žiwota w sobě.
* Mat. 26, 26. 1 Kor. 11, 23. ſqq.

54. Kdož gj * mé Tělo, a pige mau Krew, mát žiwot wěčný: a gá geg wzkřijſým w neyposlednějſſj den.
* Jan. 4, 14.

55. Nebo Tělo mé prawě geſt pokrm/ a Krew má prawě geſt nápoj.

56. Kdo gj mé Tělo, a pige mau Krew, we mně * přebýwá, a gá w něm.
* Jan. 15, 4.

57. Gakož mne poſłał ten žiwý Otec, a gá žiw gſem ſkrze Otce: tak kdož gj mne, y on žiw bude ſkrze mne.

58. Totoť geſt ten chléb, kterýž * s nebe sſtaupił: ne † gako Otcowé wůſſi gedli Mannu, a zemřeli: kdož gj chléb tento, žiwě bude na wěky.
* Jan. 3, 13. † Jan. 6, 49. 1 Kor. 10, 3. 5.

59. Toto mluwił w ſſkole, wče w Kafarnaum.

60. Tedy mnozj z Wčedlnjků geho ſłyſſewſſe to, řekli; Twrdáť geſt tato řeč: kdo gi může ſłyſſeti?

61. Ale wěda Gežjš sám w sobě, żeby proto reptali Wčedlnjcy geho, řekł gim: To wás wráží!

62. Co pak kdybyſſte wzřeli Syna člowěka * an wſtupuge, kdež prwé był?
* Mark. 16, 19. Luk. 24, 51. Jan. 3, 13. Skutc. 1, 9. Ežek. 4, 8.

63. Duch * geſt kterýž obživuge/ tělo nic neproſpjwá: Słowa kteráž gá mluwjm wám, Duch gſau a žiwot gſau: * 2 Kor. 3, 6.

64. Ale gſauť někteří z wás, geſſto newěřj. Nebo * wěděł Gežjš od počátku, kdoby byli newěřjcý/ a kdoby ho měł zraditi. * Jan. 2, 25. k. 13, 11.

65. Y prawil; Protož sem wám * řekl/ Že žádný nemůže přigiti ke mně/ lečby gemu bylo dáno od Otce mého.
* Jan. 6, 44.

66. A z toho mnozý z Wědlnjků geho odessli zpět: a nechodili s nim wjce.

67. Tedy řekl Gežjš ke dwanácti: Zdaliž y wy chcete odgiti?

68. Y odpowěděl gemu Simon Petr: Pane! k komu půgdeme? Slowa * wěčného žiwota máš.
* Jan. 6, 63. Skutc. 5, 20.

69. A my sme wyěřili, a poznali/ že gsy ty Krystus * Syn Boha žiwého.
* Mat. 16, 16. Mark. 8, 29. Luk. 9, 20. Jan. 11, 27.

70. Odpowěděl gim Gežjš: wssak sem gá wás * dwanácte wywolil/ a geden z wás † ďábel gest?
* Luk. 6, 13. † Jan. 8, 44.

71. A to řekl o Gidássowi Simona Isskaryotského: nebo ten geg * měl zraditi, biw geden ze dwanácti.
* Mat. 26, 47.

Kapitola VII.

Pán přissed tagně k Swátku, 14. wčil zgewně w Chrámě: 15. Židy přemáhal, 25. rozličnj o něm smyslowé y řeči, 45. a marná proti němu wsylowánj.

1. POtom pak chodil Gežjš po Galilei: nebo nechtěl býti w Jůdstwu/ proto, že ho hledali Židé zabiti.

2. A byl bljzko swátek Židowský, * Stánků. * Leu. 23, 34. Num. 29, 12.

3. Tedy řekli gemu * bratřj geho: Wygdi odsud, a gdi do Jůdstwa/ ať y Wědlnjcy twogi widj skutky twé, kteréž činjš. * Mat. 12, 46. Mark. 3, 31.

4. Nižádný zagistě w skrytě nic nedělá, kdož chce widjn býti: protož ty činjssli takowé wěcy, zgew se swětu.

5. Nebo * ani bratřj geho newěřili w něho. * Jan. 6, 64.

6. Y dj gim Gežjš: čas * můg gesstě nepřissel; ale čas wáš wždycky gest hotow. * Jan. 2, 4. k. 7, 8.

7. Nemůžei * wás swět nenáwiděti: ale mnei nenáwidj/ nebo gá swědectwj wydáwám o něm/ že † skutkowé geho zlj gsau. * Jan. 14, 17. k. 15, 18. † Jan. 3, 19.

8. Gděte wy k Swátku tomuto: gá gesstě nepůgdu k Swátku tomuto/ * nebo čas můg se gesstě nenaplnil.
* Jan. 7, 6. 30. k. 8, 20. Gal. 4, 4.

9. To pak powěděw gim, zůstak w Galilei.

10. A když odessli bratřj geho/ tehdy y on ssel k Swátku, ne zgewně, ale gako wkrytě.

11. Židé pak hledali ho w Swátek, a prawili: Kde * gest onen? * Jan. 11, 56.

12. A * mnoho řečj bylo o něm w zástupu: nebo někteřj prawili/ že † dobrý gest; a ginj prawili/ nenj: ale ** swodj zástup. * Jan. 9, 16. k. 10, 19.
† Mat. 21, 46. Luk. 7, 16. Jan. 6, 14. ** Mat. 27, 63.

13. Žádný wssak o něm nemluwil zgewně, pro bázeň Židů.

14. Když pak giž pokowicy Swátku se wykonalo/ wstaupil Gežjš do Chrámu, a wčil.

15. Y diwili se Židé, řkauce: kterak * tento Pjsmo umj, newčiw se?
* Mat. 13, 54. 56.

16. Odpowěděl gim Gežjš, a řekl: Mé * wčenj, nenjt mé/ ale toho kteréhož mne poslal: * Jan. 8, 28. k. 12, 49.

17. Budeli kdo * chtjti wůli geho činiti/ tenť bude wměti rozeznati, gestli to wčenj z Boha/ čili mluwjm gá sám od sebe. * Jak. 50, 23. Jan. 8, 32.
Efezk. 5, 14. 2 Pet. 1, 8.

18. Kdoi sám od * sebe mluwj, chwály swé wlastnj hledá: ale kdož hledá chwály toho, kteréhož ho poslal/ tenť prawdomluwný gest/ a neprawosti w něm nenj. * Jan. 5, 41.

19. Wssak * Mogžjš dal wám Zákon? a žádný z wás † neplnj Zákona? ** Proč mne hledáte zamordowati?
* Exod. 20, 1. k. 24, 3. † Skutc. 7, 53. ** Mat. 12, 14. Mark. 3, 6. Jan. 7, 1. k. 10, 39. k. 11, 53.

20. Odpowěděl zástup, a řekl: * ďábelstwj máš: kdo tě hledá zamordowati?
* Jan. 8, 48. 52. k. 10, 20.

21. Odpowěděl Gežjš, a řekl gim: geden skutek wčinil sem, a wssickni se tomu diwjte.

22. Wssak * Mogžjš wydal wám obřjzku (ne žeby z Mogžjsse byla ale z Otců/) a w Sobotu obřezugete čkowěka.
* Gen. 17, 10. Leu. 12, 3.

23. Poněwadž čkowěk obřjzku přigjmá w Sobotu, aby nebyl russen Zákon Mogžjssůw/ (Proč) se na mne hněwáte, že sem * celého čkowěka wzdrawil w Sobotu? * Jan. 5, 8. 9.

24. Nesuďte * podlé osoby/ ale sprawedlinýh saud suďte. * Leu. 19, 15.
Deut. 1, 16. 17. k. 16, 19. Přísl. 24, 23. Jak. 2, 1.

25. Te-

25. Tedy někteřj z Geruzalémských prawili; Zdaliž toto nenj ten, kteréhož hledagj zabiti?

26. A ay swobodně mluwj, a nic mu nerjkagj: Zdali giž práwě poznali knjžata/ že tento gest práwě Kryſtus?

27. Ale o tomto * wjme odkud gest: Kryſtus pak když přigde, žádný nebude wěděti odkudby byl. * Mat.13,55.

Mark.6,3. Luk.4,22. Jan.9,29.

28. Y wolal Gežjš w Chrámě wče, a řka: Y mne znáte/ y odkud sem, wjte: a nepřiſſeli sem sám od sebe/ ale gestiť * prawdomluwný ten, kterýž mne poslal/ gehož wy † neznáte:

* Jan.8,26.42. Nim.3,4. † Jan.8,55.

29. Ale * gá znám geg/ nebo od něho gsem, a on mne poslal.

* Mat.11,27. Jan. 8,55. k.10,15.

30. Y * hledali ho gjti: ale † žádný newztáhl ruky na něho/nebo** gesště byla nepřiſſla hodina geho.

* Mark.11,18. Luk. 19,47. k.20,19. Jan.7,19. † Jan.7,44. k.8,20.37. ** Luk.22,53.

31. Z zástupu pak * mnozý wwěřili w něho, a prawili: Kryſtus když přigde, zdali wjce diwů činiti bude, nad ty, kteréž tento činj? * Jan.8,36.

32. Skyſſeli pak Faryzeowé zástup, an o něm takowé wěcy rozmlauwá/ y poſſali Faryzeowé a Biſkupowé služebnjky, aby geg gali.

33. Tedy * řekl gim Gežjš: Gesště maličký čas gsem s wámi/ potom † odegdu k tomu, kterýž mne poslal.

* Jan.13,33. † Jan. 16,5.16.

34. Hledati * mne budete/ ale nenaleznete: a kdež gá budu/ wy nemůžete přigjti. * Jan.8,21. k.13,33.36.

35. Y řekli Židé k sobě wespolek: kam tento půgde/že my ho nenalezneme? zdali w rozptýlenj Pohanů půgde/ a bude učiti Pohany?

36. Gaká gest * to řeč kterauž promluwil/ Hledati mne budete, ale nenaleznete: a kdež gá budu, wy nemůžete přigjti? * Jan. 16,18.

37. W * poslednj pak den ten weliký Swátku toho/ ſtál Gežjš a wolal, řka: † Žjznjli kdo, pod ke mně, a napj se.

* Leu.23,36. † Izai.55,1. Jan.4,14. Zgew.22,17.

38. Kdož wěřj we mne, * gakož dj Pjſmo/řeky † z břicha geho poplynau wody živé. * Izai.44,3. Joel 2,28. Zach. 14,8. Skute.2,17. † Izai. 12,3. Jan.4,14.

39. (A to řekl o * Duchu, kterýhož měli přigjti † wěřicý w něho: Nebo gesště nebyl (dán) Duch swatý/ proto, že gesště Gežjš nebyl oslawen.) * Joel.2,28. Jan.16,7. Skute.2,1. seqq. † Jan.14,17.

40. Tedy mnozý z zástupu ſlyſſewſſe tu řeč, prawili; Tentoť gest práwě * Prorok ten. * Deut.18,15.18. Mat.21,46. Luk.7,16. Jan.4,42. k.6,14. k.9,17.

41. Ginj prawili: Tentoť gest Kryſtus. Ale někteřj prawili: * zdaliž z Galilee přigde Kryſtus?

* Jan.1,46. k.7,52.

42. Zdaž neprawj Pjſmo; že z * ſemene Dawidowa, a z † Betléma městečka, kdež bywal Dawid, přigjti má Kryſtus?

* 2 Sam.7,12. Žal. 132,11. † 1 Sam.16,1.4. Mich.5,1. Mat.2,5.6. Luk.2,4.

43. A tak * různice w zástupu ſtala ſe pro něg: * Jan.7,12. k.9,16. k.10,19.

44. Někteřj pak z nich chtěli ho gjti: ale * žádný newztáhl ruky na něg.

* Jan. 7,30. k.8,20.37.

45. Tedy přiſſli ſlužebnjcy k Biſkupům/ a k Faryzeům: kteřjž řekli gim; Proč ſte ho nepřiwedli?

46. Odpowěděli ti služebnjcy: nikdy tak člowěk nemluwil, gako tento člowěk.

47. Y odpowěděli gim Faryzeowé: Zdali y wy ſte swedeni?

48. Zdaliž kdo z Knjžat * wwěřil w něho/ a neb z Faryzeů?

* Jan.12,42. Skute.6,12. 1 Kor. 1,20. k.2,8.

49. Než zástup ten, kterýž nezná Zákona; zkořečenjť gſau.

50. (Y) dj gim * Nykodém, ten kterýž byl přiſſel k němu w nocy/ byw geden z nich; * Jan.3,1.2. k.19,39.

51. Zdali Zákon * náš ſaudj člowěka/ leč prwé wſlyſſj od něho/ a zwj coby činil? * Exod.23,1. Deut.17,8. k.19,15.

52. Odpowěděli, a řekli gemu: negſylť y ty * Galileyský? ptey ſe, a wiz/ žeť Prorok z † Galilee nepowſtal.

* Luk.22,59. † Izai.9,1.2. Mat.4,15. Jan.1,46.

53. Y ſſel gedenkaždý do domu ſwého.

Kapitoka VIII.

Žena přistižena w cyzokožstwj 12. Pán sebe w známost wwodj: 22. Židé odpory gemu činjce a s nim se hádagjce, 50. kamenowati geg chtěgj.

1. GEžjš pak odssel na horu Oliwetskau.

2. Potom na wswitě zase * přissel do Chrámu/ a wssecken lid ssel se k němu: y posadiw se učil ge. * Jan.7,14.

3. Y přiwedli k němu Zákonnjcy a Faryzeowé ženu w cyzokožstwu popadenau: a postawiwsse gi w prostředku,

4. Rekli gemu: Mistře, tato žena gest postižena při skutku, když cyzokožila.

5. A * w Zákoně Mogjžš přikázal nám takowé kamenowati: Ty pak co prawjš? * Leu.20,10. Deut.22,22.

6. A to řekli * pokaussegjce ho/ aby geg mohli obžalowati: Gežjš pak sklonjw se dolů, prstem psal na zemi.

* Jan. 6,6.

7. A když se nepřestáwali otazowati geho/ zdwihl se, a řekl gim: * Kdo gest z wás bez hřjchu, neyprw hoď na ni kamenem. * Deut.17,7. Rim.2,1.

8. A opět schýliw se, psal na zemi.

9. A oni wslyssewsse to, a w swědomjch swých obwinění bywsse/ geden po druhém odcházeli, počawsse od starssjch až do posledních: (Y) zůstal tu Gežjš sám/ a ta žena v prostřed stogecy.

10. A pozdwih se Gežjš/ a žádného newiděw, než tu ženu/ řekl gi: Ženo, kde gsau ti kteřjž na tebe žalowali? Žádnýli tě neodsaudil?

11. Kteráž řekla; Žádný, Pane: Y řekl gi Gežjš: aniž gá tebe odsuzugi: gdiž, * a nehřeš wjce. * Jan.5,14.

12. Tedy Gežjš opět gim mluwil, řka: Gá gsem * swětlo swěta: kdož mne následuge, nebude choditi w temnostech/ ale bude mjti swětlo žiwota.

* Jzai.42,6.7.16. Jan.1,5.9. k.9,5. k.12,46.

13. Y řekli gemu Faryzeowé; Ty sám o sobě swědectwj wydáwáš: swědectwj twé nenj prawé.

14. Odpowěděl Gežjš, a řekl gim: Ačkoli * gá swědectwj wydáwám sám o sobě/ prawé gest swědectwj mé: nebo wjm odkud sem přissel, a kam gdu: ale wy newjte odkud sem přissel/ a neb kam gdu. * Jan. 5,31.

15. Wy podlé těla saudjte: gá nesaudjm žádného.

16. A bych pak y gá saudil/ saud můg gest prawý: nebo * negsem sám/ ale gsem gá, a ten, kterýž mne poslal, Otec.

* Jan.8,29. k.16,32.

17. A w * Zákoně wassem psáno gest: že dwauch ěkowěků swědectwj prawé gest.

* Deut.17,6. k.19,15. Mat.18,16. 2 Kor.13,1. Žid. 10,28.

18. Gá swědectwj wydáwám sám o sobě/ a swědectwj wydáwá o mně ten, kterýž mne poslal, Otec.

19. Tedy řekli gemu: kdež gest ten twůg Otec? Odpowěděl Gežjš; Aniž * mne znáte, ani Otce mého: kdybysste mne † znali/ y Otce mého znalibysste.

* Jan.16,3. † Jan. 14,7.

20. Tato slowa mluwil Gežjš v pokladnice, wče w Chrámě/ a žádný ho * negal/ nebo gessté byla † nepřissla hodina geho.

* Jan.7,30.44. † Jan. 2,4.

21. Y řekl gim opět Gežjš: Gá gdu/ * a hledati budete mne/ a w hřjchu swem zemřete: kam gá gdu/ wy nemůžete přigjti. * Jan.7,34. k.13,33.

22. Y * prawili Židé: zdali se sám zabige/ že prawj/ kam gá gdu, wy nemůžete přigjti? * Jan.7,35.

23. Y řekl gim: wy * z důlu gste/ gá s hůry gsem: wy gste z tohoto swěta/ gá negsem z swěta tohoto. * Jan. 3,41.

24. Protož sem řekl wám/ že * zemřete w hřjssjch swých: nebo gestliže nebudete wěriti, že gá gsem, zemřete w hřjssjch swých. * Mark.16,16.

25. Y řekli gemu: Kdo gsy ty? Y řekl gim Gežjš; To * což s počátku prawjm wám: * Jan.4,26. k.9,37.

26. Mnohoť mám o wás mluwiti a saudit: ale ten, kterýž mne poslal, * prawdomluwný gest: a gá což sem slyssel od něho/ † to mluwjm na swěte.

* Jan.7,28. Rim.3,4. † Jan.15,15.

27. (Ale) neporozuměli, žeby o Otcy prawil gim.

28. Protož řekl gim Gežjš: když * powýssjte Syna ěkowěka/ tehdy poznáte že gá gsem/ a sám od sebe nic nečinjm/ ale gakž mne naučil Otec můg, tak mluwjm. * Jan. 3, 14. k.12,32.

29. A

29. A ten, * kterýž mne poslał, semnau gest: neopustiłi † mne samého Otec / nebo což gest gemu libého, to gá činjm wždycky.
*Jan.14/10. † Jan.8/16. k.16/32.

30. Ty wěcy když mluwił, mnozý * wěřili w něho.
*Jan.2/11. k.7/31.

31. Tedy řekł Gežiš těm Židům, kteřjž wěřili gemu: gestliže wy * zůstanete w řeči mé prawě učedlnjcy mogi budete: *Jan.7/17. k.15/10.14.

32. A poznáte prawdu/ * a prawda wás wyswobodj. * njž. w. 36.
Řim.6/18.22. Gal.5/1.

33. (Y) odpowěděli gemu; Sýmě Abrahamowo gsme/ a žádnému sme neslauzili nikdy: y kterakž ty djš/ že swobodnj budete?

34. Odpowěděł gim Gežiš: Amen amen prawjm wám: že * každý kdož činj hřich, služebnjk gest hřicha.
*Řim.6/16.20. 2 Petr.2/19. 1 Jan.3/8.

35. A *služebnjk nezůstáwá w domě na wěky: Syn zůstáwá na wěky. *Gal.4/30.

36. Protož gestliže wás Syn * wyswobodj/ prawě swobodnj budete.
*Jan.8/32. Řim.8/2.

37. Wjm že gste sýmě Abrahamowo: ale hledáte mne zabiti/ nebo řeč má nemá mjsta w wás.

38. Gá což sem widěł w Otce swého, mluwjm: y wy tedy, co ste widěli w Otce swého, činjte.

39. Odpowěděli, a řekli gemu: Otec náš gest * Abraham. Dj gim Gežiš: kdybysste synowě Abrahamowi byli, † činilibysste skutky Abrahamowy.
*Mat.3/9. Luk.3/7. † Řim.2/28. k.9/7.

40. Ale nynj hledáte mne zabiti, člowěka toho, kterýž sem prawdu mluwił wám/ kterauž sem slyssel od Boha: tohoť Abraham nečinił.

41. Wy činite skutky otce swého. Y řekli gemu; myť z smilstwa negsme zplozeni: gednohoť Otce máme, Boha.

42. Tedy řekł gim Gežiš: byť Bůh Otec wáš byl, * mikowalibysste mne: nebo gá sem z Boha possel, a přissel sem: aniž sem sám od sebe přissel; ale on mne poslał. * Jan.16/27.

43. Proč mluwenj mého nechápáte? proto, že slyssěti nemůžete řeči mé.

44. Wy z * otce ďábla gste/ a žádosti otce swého chcete činiti: On byl † wražedlnjk od počátku/ a w ** prawdě nestál: nebo prawdy w něm nenj. Když mluwj kež, z swého wlastnjho mluwj/ nebo †† lhář gest a otec lži.
*1 Jan.3/8. † Gen.3/4. 2 Kor.11/3. **2 Pet.2/4. Ep. Jud. w. 6. †† 1 Král.22/22.

45. Gá pak že prawdu prawjm, newěřjte mi:

(v. Neděle w Postě, ginak Smrtna:)

46. Kdo * z wás winj mne z hřjchu? A ponewadž prawdu prawjm/ proč wy mi newěřjte? * 1 Pet. 2/22.

47. Kdo * z Boha gest, slowa Božj slyssj/ protož wy † neslyssjte, že z Boha negste. * 1 Jan.4/6.
† Jan.6/36. k.10/26.27.

48. Tedy odpowěděli Židé, a řekli gemu: zdaliž my dobře neprawjme, že gsy ty Samarytán, * a ďábelstwj máš?
*Jan.7/20. k.10/20.

49. Odpowěděł Gežiš: Gá ďábelstwj nemám/ ale * ctjm otce swého/ než wy ste mne newctili. *Jan.7/18.

50. Gá pak * nehledám chwály swé: gestliť kdo hledá a saudj. *Jan. 6/15.

51. Amen amen prawjm wám: Budeli kdo * zachowáwati slowo mé, smrti newzřj na wěky.
*Jan.5/24. k.11/25.26.

52. Tedy řekli mu Židé: nynj sme poznali že ďábelstwj máš. Abraham wmřeli y Prorocy: a ty prawjš; Budeli kdo zachowáwati řeč mau, smrti neokusj na wěky.

53. Zdali gsy ty wětšj Otce nasseho Abrahama/ kterýž wmřel? y Prorocy zemřeli: kým ty se činjš?

54. Odpowěděł Gežiš: Chwáljmli-li * gá se sám, chwála má nic nenj: Gestiť Otec můg, kterýž mne chwálj/ o němž wy prawjte, že Bůh wáš gest. *Jan.5/31.41.

55. Ale * nepoznaliste ho: gá † pak geg znám. A kdybych řekł, že ho neznám/ byłbych podobný wám, lhář: ale ** známť geg / a řeč geho zachowáwám. *Jan.7/28.
† Maud.2/13. **1 Jan.2/3.

56. Abraham otec wáš * weselil se, aby widěl den můg: y widěl a radowal se. * Gen.17,17. Luk.10,24. Žid.11,13.

57. Tedy řekli gemu Židé: Padesáti let gesstě nemáš/ a Abrahama sy widěl?

58. Řekl gim Gežjš: Amen amen prawjm wám/ prwé nežli * Abraham byl, gá gsem. * Jan.1,1.2.15.30.

59. Y * zchápali kamenj, aby házeli na něg: Gežjš † pak skryl se/ a prosšed skrze ně/ wyssel z Chrámu: a tak odssel.

* Jan.10,31. † Luk.4,30.

Kapitola IX.

Slepý od narozenj ode Pána zrak přigal/ 13. a mew o to s Faryzei welikau nesnáz, byw od nich y zahnán, 35. od Krysta dokonálegi y wjre utwrzen.

1. A Pomjgege/ wzřel člowěka * slepého od narozenj.

* Skute. 3,2.

2. Y otázali se ho Včedlnjcy geho, řkauce: Mistře, kdo * zhřessil/ tentoli čili rodičowé geho, že se slepý narodil?

* Luk. 13,2.

3. Odpowěděl Gežjš: Ani tento zhřessil/ ani rodičowé geho; ale * aby zgeweni byli skutkowé Božj na něm.

* Jan. 11,4.

4. Gá * musým dělati djlo toho, kterýž mne poslal, dokudž den gest: Přicházyť noc, když žádný nebude mocy dělati.

* Jan. 5,17.

5. Dokudž sem na swětě, * Swětlo gsem swěta. * Jan. 1,9. k. 8,12. k. 12,35.36.

6. To * powěděw, plinul na zemi/a učinil blato z sliny/y pomazal tjm blátem očj slepého: * Mark. 8,23.

7. A řekl gemu: Gdi, * umey se w rybnjku † Silve/ což se wykládá, poslaný. A on ssel a umyl se/ y přissel wida. * 2 Král.5,10.14.

† Neh. 3,15.

8. Sausedé pak, a ti kteřjž geg prwé wjdali slepého, řekli: nenjliž toto ten, * kterýž sedáwal a žebráwal?

* Skute. 3,2.

9. Ginj prawili/ že ten gest: A ginj, že gest podoben k němu. Ale on prawil/ Gá gsem.

10. Tedy řekli gemu; Kterak sau otewřjny očj twé?

11. On odpowěděl, a řekl: Člowěk ten kterýž slowe Gežjš, blato učinil/ a pomazal očj mých, a řekl mi; Gdi k rybnjku Silve/ a umey se: Y odssed a umyw se, prohlédl sem.

12. Y řekli gemu: Kde gest ten? Řekl/ Newjm.

13. (Tedy) přiwedli toho kterýž někdy byl slepý, k Faryzeům.

14. Byla pak * Sobota, když Gežjš učinil blato/ a otewřel očj geho.

* Mat.12,1. Mark.2,23. Luk.6,1. Jan.5,9.

15. Y otázali se ho opět y Faryzowé, kterakby prozřel. On pak řekl gim; Blato położil na očj mé/a umyl sem se/ y widjm.

16. Tedy někteřj z Faryzeů řekli: Ten člowěk nenj z Boha: nebo neostřjhá Soboty. Ginj prawili; Kterak * může člowěk hřjssný takowé diwy činiti? Y byla † rožnice mezy nimi.

* njž. w.31.33. † Jan.7,12.43. k.10,19.

17. Řekli opět slepému; Co ty o něm prawjš/ ponewadž otewřel očj twé? A on řekl: Že * Prorok gest.

* Luk.7,16. Jan.4,19. k.6,14. k.7,40.

18. Y newěřili Židé o něm by slepý býwal, a prozřel/ až powolali rodičů toho, kterýž byl prozřel:

19. A otázali se gich, řkauce; Gestli tento syn wáš, o kterémž wy prawjte, žeby se slepý narodil? kterakž pak nynj widj?

20. Odpowěděli gim rodičowé geho, a řekli; Wjmeť že tento gest syn náš/ a že se slepý narodil:

21. Ale kterak nynj widj, newjme: a neb kdo otewřel očj geho, myť newjme: mať léta, pteyte se ho/ on sám za sebe mluwiti bude.

22. Tak mluwili rodičowé geho, že * se báli Židů: nebo giž tak byli wložili Židé/ aby kdožby ho koli wyznal Krystem, wyobcowán byl ze sskoly.

* Jan. 7,13. k. 12,42.

23. Protož řekli rodičowé geho: mať léta, pteyte se geho.

24. Tes

24. Tedy zawolali po druhé čkowéka toho, kterýž bywal slepý, a řekli gemu: wzdey * chwálu Bohu: my wjme že čkowék ten hřjssnjk gest: * Jan.7,18.
1 Sam. 6,5.

25. Y odpowěděl on, a řekl; Gestli hřjssnjk, newjm / než to wjm, že byw slepý nynj widjm.

26. Y řekli gemu opět; což činik? kterak otewřel oči twé?

27. Odpowěděl gim: giž sem wám powěděl, a neslyssely ste? což opět chcete slyssety? zdaliž y wy chcete Včedlnjcy geho býti?

28. Y zkořečili gemu, a řekli: ty gsy Včedlnjk geho: ale my gsme Mogžjssowi Včedlnjcy.

29. My wjme že * Mogžjssowi mluwil Bůh: tento pak † newjme odkud gest. * Exod.3,6. k.19,19.
† Jan.7,27. k.8,14.

30. Odpowěděl ten čkowék, a řekl gim: Toť gest gistě diwná wěc, že wy newjte odkud gest, a otewřel oči mé.

31. Wjme pak * že Bůh hřjssnjků neslyssj: ale kdoby ctitel Božj byl, a wůli geho činil, tohoť slyssj.
* Job.27,9. k.35,13. Žak.66,18. Přjsl.15,29. k.28,9. Žsai.1,15. 1 Jan.5,16.

32. Od wěků nenj slýcháno, aby kdo otewřel oči slepého narozeného.

33. Byť tento * nebyl od Boha / nemohliby nic činiti. * wýs.w.16.

34. Odpowěděli, a řekli gemu: ty sy wssecken se w hřjssjch narodil/ a ty nás učjš? y wyhnali geg wen.

35. Wslyssel pak Gežjš že geg wyhnali wen: a když geg nalezl, řekl gemu: wěřjssliž ty w Syna Božjho?

36. Odpowěděl on, a řekl: y kdož gest Pane, abych wěřil w něho?

37. Y řekl gemu Gežjš: y widěl sy ho, a * kterýž mluwj s tebau, onť gest.
* Jan.4,26.

38. A on řekl: Wěřjm Pane: a klaněl se gemu.

39. Y řekl gemu Gežjš: na * saud přjssel sem gá na tento swět: aby ti, kteřjž newidj, widěli / a ti, kteřjž widj, aby slepj byli. * Mat.13,13. Jan.3,19.

40. Y wslyssseli to někteřj z Faryzeů kteřjž s nim byli: a řekli gemu; Zdali y my slepj gsme?

41. Řekl gim Gežjš: byssste * slepj byli, hřjchubyssste neměli: ale nynj prawjte / widjme: protož hřjch wáš zůstáwá. * Jan.15,22.

Kapitola X.

O Pastýři, Nágemnjku a Owcech. 22. Rozmkauwánj Páně s Židy w Sýrich Sslomaunowě/ 39. a zgewná zlost gegich proti němu.

(W Auterý Swatodussnj.)

1. AMen amen prawjm wám: kdož newchážý * dwerěmi do owčince owcý / ale † wchážý ginudy/ ten * * zloděg gest, a lotr: * njž.w.7.9. k.14,6.
† Ger.23,21. ** Ezech.34,2.4. Fil.2,21.

2. Ale kdož wchážý * dwerěmi/ pastýř gest owcý. * Jan.14,6

3. Tomuť wrátný otwjrá / a owce hlas geho slyssj: a on swých wlastnjch owec že * gména powoláwá, a wywodj ge. * Izai. 43,1.

4. A gakž owce swé wlastnj wypustj, před nimi gde/ a owce gdau za nim: nebo znagj hlas geho.

5. Cyzýho pak nikoli následowati nebudau/ ale utekau od něho: nebo neznagj hlasů cyzých.

6. To podobenstwj powěděl gim Gežjš: ale * oni newěděli, coby to bylo, což gim mluwil. * Mark.9,32. Luk.18,34.

7. Tedy opět řekl gim Gežjš: Amen amen prawjm wám / že gá gsem dwéře owcý:

8. Wssickni kolikž gich koli předemnau přjssli, * zloděgi gsau a lotři: ale neslyssely gich owce. * Ger.23,2.

9. Gá gsem dwéře: skrze mne wssekliby kdo, spasen bude: a wegde y wygde, a pastwu nalezne.

10. Zloděg neprichážý než aby kradl, a mordowal, a hubil: gá sem přjssel, aby * žiwot měly/ a † hogně měly.
* Jan.1,4. † Žak.23,1. Jan.1,16. 2 Pet.1,4.

(II. Neděle po Welikonocy.)

11. GA gsem ten pastýř dobrý: dobrý * pastýř dussi swau † pokládá za owce: * Žak.23,1. segq. k.80,2. Izai.40,11. Ezech.34,11.23. k.37,24. † Jan.15,3.

12. Ale nágemnjk, a ten, kterýž nenj pastýř/ gehož negsau owce wlastnj/ wida wlka an gde/ y opaustj owce, y utjká: a wlk lapá a rozhánj owce.

13. Ná-

13. Nágemnjk pak vtjká: nebo nágemnjk gest/ a nemá péče o owce.

14. Gá gsem * ten dobrý pastýř/ a † známť swé, a znagjť mne mé:

* Mich.5/4. Žid.13/20. 1 Pet.5/4. †2 Tym.2/19. 2 Kor.5/11.

15. Gakož * mne zná Otec/ a gá znám Otce. A dussi swau pokládám za owce.

* Jan.6/46. k.7/29. Mat.11/27. Luk.10/22.

16. A mámť (y) * giné owce/ kteréž negsau z tohoto owčince: y tyť musým přiwesti: nebo hlas můg slyssetí budau/ a † budeť geden owčinec a geden pastýř.]

* Izai.56/8. Mich.2/12. † Ezech.37/17. Oz.1/11. Efezk.2/13.14.

17. Protož mne Otec miluge/ že gá * pokládám dussi swau/ abych gi zase wzal. * Izai.53/10.

18. Nižádnýť gi nebéře odemne/ ale gá pokládám gi sám od sebe: mám * moc pokoziti gi/ a mám moc zase wzýti gi. To † přikázanj wzal sem od Otce swého. * Jan.2/19. † Jan.14/31.

19. Tedy staka se opět * různice mezy Židy pro ty řeči. * Jan.7/12.43. k.9/16.

20. A prawili mnozý z nich; Dábelstwj * má a bláznj: co ho poslauchátе?

* Jan.7/20. k.8/48.52.

21. Ginj prawili; Tato slowa negsau dábelstwj magicýho: Zdaliž dábelstwj může slepých oči otwjrati?

22. Bylo pak * poswjcenj w Geruzalémě, a zyma byla. * 1 Makab.4/59. 2 Makab. 1/9.

23. Y procházel se Gežjš w Chrámě * po sýnčy Ssalomaunowě. * 1 Král.6/3. Skutc.3/11. k.5/12.

24. Tedy obstaupili geg Židé, a řekli gemu: Dokudž dussi nassi držjš? gestliže gsy ty Kryštus, powěz nám zgewně.

25. Odpowěděl gim Gežjš: powěděl sem wám, a newěřjte: skutkowé kteréž gá činjm we gménu Otce swého/ tiť * swědectwj wydáwagj o mně. * Jan.5/36.

26. Ale wy * newěřjte: nebo negste z owcý mých/ gakož sem wám powěděl.

* Jan.8/45.

27. Gwceť * mé hlas můg slyssj, a gá ge znám/ a následugjť mne:

* Jan.8/47.

28. A gá žiwot wěčný dáwám gim, a nezahynauť na wěky/ aniž gich kdo wytrhne z ruky mé.

29. Otec můg kterýž mi (ge) dal, * wětssj gest nadewssecky: a žádnýť gich nemůže wytrhnauti z ruky Otce mého. * Jan.14/28.

30. Gá a Otec * gedno gsme.

* Jan.5/19. k.14/9. k.17/11.21.

31. Tedy * zchápali opět kamenj Židé/ aby geg kamenowali. * Jan.8/59.

32. Odpowěděl gim Gežjš: mnohé dobré skutky wkázal sem wám od Otce swého/ pro který z těch skutků kamenugete mne?

33. Odpowěděli gemu Židé, řkauce: pro dobrý skutek tebe nekamenugeme/ ale pro rauhánj: totiž, že ty člowěk gsa děláš se Bohem.

34. Odpowěděl gim Gežjš; wssak * psáno gest w Zákoně wassem/ Gá sem řekl/ Bohowé gste. * Žal.82/6.

35. Ponewadž ty nazwal Bohy, k nimž řeč Božj staka se/ a nemůže zrusseno býti Pjsmo:

36. (Mně pak) kteréhož poswětil otec a poslal na swět, wy prawjte: rauháš se/ že sem řekl/ * Syn Božj gsem?

* Jan.5/17. Maud.2/13.

37. Nečinjmlij * skutků Otce swého, newěřte mi: * Jan.15/22.

38. Pakliť * činjm/ byssteť pak mně newěřili/ skutkům wěřte: abyssteť poznali a wěřili že † Otec we mně gest, a gá w něm. * Jan.14/11. † Jan.14/10.11. k.17/21.22.

39. Tedy opět hledali ho gjti: ale * wyssel z rukau gegich. * Luk.4/30. Jan.8/59.

40. Y odssel opět za Jordán, na to mjsto kdež neyprwé * Jan křtil: a pozůstal tam. * Jan.1/28. k.3/23.

41. Y přissli k němu mnozý, a prawili: Jan zagistě žádného diwu nevčinil: * ale wssecko cožkoli mluwil Jan o tomto, prawé byko. * Jan.5/33.

42. A mnozý tam * wwěřili w něho.

* Jan.8/30.

Kapitola XI.

Páu wzkříšj Lazara. 46. Biskupi a Farizeowé radu proti němu drželi: 55. On ssel do města Efraim, 57. oni pak Mandát nań wydali.

1. BYl pak nemocen nějaký Lazar z * Betany, z městečka Maryc a Marty sestry gegj. * Luk.10/38.39.

2. A

2. A to byla ta *Marya, kteráž pomazala Pána maſti/ a wytřela nohy geho wlaſy ſwými: gejž bratr Lazar byl nemocen. *Mat.26,7. Mark.14,3. Jan.12,3. Luk.7,38.

3. Tedy poſlaly k němu ty ſeſtry, řkauce: Pane, ay, ten *kterehož miluges nemocen geſt. *Jan.13,23. k.21,20.

4. A vſlyſſaw to Gežjš, řekl: Nemoc ta nenj k ſmrti/ ale pro ſlawu Božj: *aby oſlawen byl Syn Božj ſkrze ni. *Jan.9,3.

5. Miloval pak Gežjš Martu, y ſeſtru gegj, y Lazara.

6. A gakž vſlyſſel žeby nemocen byl/ tedy pozůſtal za dwa dni na tom mjſtě, kdež byl.

7. Potom pak dj Včedlnjkům: poďme zaſe do Jůdſtwa.

8. Rekli gemu Včedlnjcy: Miſtře, nynj *hledali tě židé kamenowati/ a zaſe tam chceš gjti? *Jan.8,59. k.10,31.

9. Odpowěděl Gežjš: zdaliž nenj dwanácte hodin za den? chodjli kdo we dne, nevrazý ſe: nebo ſwětlo tohoto ſwěta widj:

10. Pakliby kdo chodil *w nocy, vrazýt ſe: nebo ſwětla nenj w něm. *Jan.8,12. k.9,4.

11. To powěděl: a potom dj gim: Lazar přjtel náš *ſpj: ale gdu abych geg ze ſna probudil. *Mat.9,24. Luk.8,52.

12. Y řekli Včedlnjcy geho: Pane, ſpjlit, zdráw bude.

13. Ale Gežjš řekl o ſmrti geho: oni pak domnjwali ſe, žeby o ſpánj ſna mluwil.

14. Tedy řekl gim Gežjš zgewně; Lazar vmřel.

15. A radugi ſe pro wás, že ſem tam nebyl/ abyſſte wěřili: ale poďme k němu.

16. Y řekl Tomáš, *kterýž ſkowe Dydymus ſpolu Včedlnjkům: poďme y my, abychom zemřeli s nim. *Jan.20,24.

17. Přiſſel tedy Gežjš a nalezl ho giž čtyři dni w hrobě pochowaného.

18. Byla pak Betany bljzko od Geruzaléma okolo honu patnácte.

19. Mnozý pak z Židů byli přiſſli k Martě a Marygi/ aby ge těſſili pro bratra gegich.

20. Tedy Marta gakž vſlyſſela, že Gežjš gde, wyſſla proti němu: ale Marya doma ſeděla.

21. Y řekla Marta Gežiſſowi: *Pane! kdyby ty byl zde, bratr můg bylby nevmřel. *njž. w. 32.

22. Ale y nynjť wjm/ že cožkoli požádakby od Boha, dá tobě Bůh.

23. Dj gi Gežjš; wſtane ť bratr twůg.

24. Rekla gemu Marta: wjm že wſtane *při wzkřiſſenj w den nejpoſlednějſſj. *Job.19,25. Jzai.26,19. Ezech.37,4.5. Dan.12,2. Luk.14,14. Jan.5,28.29. k.6,40. Skutc.23,6. k.24,15. 1 Kor.15,52. Filip.3,21. Kol.3,4. 1 Theſ.4,14. Zgew.20,12.

25. Řekl gi Gežjš: Gá gſem wzkřiſſenj y *život: kdo wěřj we mne, byť pak y vmřel, živ † bude: *Jan.1,4. k.14,6. 1 Jan.5,20. †Jan.6,40.54.

26. A každý *kdož geſt živ, a wěřj † we mne/ nevmřeť na wěky. Wěřjſſli tomu? *1 Theſ.4,17.† Jan.6,35.

27. Řekla gemu; Owſſem Pane/ Gá ſem wěřila, *že gſy ty Kryſtus Syn Božj/ kterýž měl přigjti na ſwět. *Mat.16,16. Jan.4,42. k.6,69.

28. A když to powěděla, odeſſla/ a zawolala tagně Marye ſeſtry ſwé, řkucy: Miſtr zde geſt/ a wolá tebe.

29. Ona gakž vſlyſſela, wſtala rychle, a ſſla k němu.

30. Geſſtě pak byl Gežjš nepřiſſel do městečka: ale byl na tom *mjſtě, kdež wyſſla byla proti němu Marta. *wyš.w. 20.

31. Tedy Židé, kteřjž s nj byli w domě/ a těſſili gi/ widěwſſe Marygi, že rychle wſtala, a wyſſla, ſſli za nj, řkauce: gde k hrobu, aby tam plakala.

32. Ale Marya když tam přiſſla, kdež byl Gežjš/ vzřewſſi geg, padla k nohám geho, řkucy gemu: Pane! by ty byl zde, bratr můg bylby nevmřel.

33. Gežjš pak gakž vzřel ana pláče/ y Židy, kteřjž byli s nj přiſſli, ani plačj/ zaſtonal duchem, a zkormautil ſe,

34. A řekl: kdež ſte geg položili? řkau gemu; Pane! pod a pohleď.

35. Y

35. Y * zaplakal Gežjš. * Luk.19,41.

36. Tedy řekli Židé: ay, kterak ho * miłowal! * wýš. w.3.5.

37. Někteřj pak z nich řekli: nemohlliž tento, * kterýž otewřel oči slepého, učiniti aby tento nezemřel? * Jan.9,6.7.

38. Gežjš pak opět zasstonaw sám w sobě, přissel k hrobu: byla pak geskyně/ a kámen * byl swrchu położen na ni.

* Mat.27,60.

39. Dj Gežjš: zdwihněte kámen: Řekla gemu Marta, sestra toho mrtwého: Pane, giž smrdj: nebo čtyři dni w hrobě gest.

40. Dj gi Gežjš: wssakť sem * řekl/ že budessli wěřiti, vzřjš slawu Božj?

* wýš.w.23.26.

41. Tedy zdwihli kámen, kdež byl ten mrtwý pochowán. Gežjš pak pozdwihl zhůru * očj, a řekl: Otče, děkugi tobě že sy mne skyssel, * Mark. 7,34.

42. Gá zagistě wjm/ že mne wždycky skyssjš: *ale prozástup, kterýž okolo stogj, řekl sem / aby wěřili, že sy ty mne poslal. * Jan.12,30.

43. A to powěděw, zawolal hlasem * welikým: Lazaře, pod wen!

* Jan.5,28.

44. Y wyssel, ten, kterýž byl zemřel/ mage swázané ruce y nohy rauchami/ a twář geho ssatem byla obwinuta. Řekl gim Gežjš: rozwěžteg geg/ a nechte ať odegde.

45. Tedy mnozý z Židů, kteřjž byli přissli k Marygi/ widěwsse, co učinil Gežjš, * wěřili w něho. * Jan.10,42.

46. Někteřj pak z nich odessli k Faryzeům/ a powěděli gim, co učinil Gežjš.

47. Y * sessli se Biskupowé a Faryzeowé w radu, a prawili; Co činjme? nebo tento člowěk diwy mnohé činj:

* Žal.2,1.2. Mat.26,3. Mark.14,1. Luk.22,2. Skute.4,27.

48. Nechámeli ho tak/ wssickni wěřj w něho: y přigdau Rjmané a odegmau mjsto násse, y lid.

49. Geden pak z nich, Kaifáš, Biskupem byw toho léta, řekl gim: wy nic newjte:

50. Aniž přemyssljgete/ * že gest wžitečné nám, aby geden člowěk zemřel za lid/ a ne aby wssecken tento národ zahynul. * Jan.18,14.

51. Toho pak nerekl sám od sebe: ale Biskupem byw léta toho, prorokowal, že měl Gežjš zemřjti za tento národ:

52. A netoliko za tento národ/ ale také aby syny Božj rozptýlené shromáždil* w gedno. * Efezk.2,16.

53. Protož od toho dne * radu společně drželi, aby geg zabili.

* Mat.12,14. Mark.3,6. Jan.10,39.

54. Gežjš pak giž nechodil zgewně mezy Židy: ale odssel odtud do kraginy, blizko pausště/ do města kteréž slowe Efraim/ a tu bydlil s Učedlnjky swými.

55. Byla pak blizko Welikanoc Židowská: Y sssli mnozý do Gerusaléma z kraginy té před Welikonocý, aby se očistili.

56. Y * hledali Gežjsse/ a rozmlauwali wespolek w Chrámě stogjce: co se wám zdá, že nepřissel k Swátku?

* Jan.7,11.

57. Wydali pak byli Biskupowé a Faryzeowé mandát/ gestliżeby kdo zwěděl kdeby byl, aby powěděl/ aby geg gali.

Kapitola XII.

Pán masti pomazán, 4. Gidáš o to reptak. 12. Gizda Krystowa na oslatku. 20. Přjchod Řeků. 28. Hlas s nebe. 37. slepota Židů. 44. Oswědčenj se gim Páně.

1. TEdy Gežjš * sestý den před Welikonocý přissel do Betany, kdež byl Lazar, ten, kterýž byl zemřel, gehož wzkřjsyl z mrtwých. * Mat.26,6.

2. Y připrawili * gemu tu wečeři/ a Marta poskuhowala: Lazar pak byl geden z stolječých s nimi.

* Jan. 11, 14. 43.

3. Marya pak * wzawssi libru masti drahé z nardu wýborného/ pomazala noh Gežjssowých/ a † wytřela wlasy swými nohy geho: y naplněn gest dům wůnj té masti. * Mat.26,7. Mark.14,3. Jan.11,2. † Luk.7,38.

4. Tedy

4. Tedy řekl geden z Wčedlnjků geho, * Gidáš Ssimona Jsskaryotského, kterýž geg měl zraditi: * Mat. 26, 8.

5. Proč tato mast nenj prodána za tři sta penéz/ a nenj dáno chudým?

6. To pak řekl, ne žeby měl péči o chudé; ale že zloděg byl/ * a měssec měl/ a to což (do něho) vkladeno bylo, nosyl. * Jan. 13, 29.

7. Tedy řekl Gežjš: nech gi/ ke dni pohřbu mého zachowala to.

8. Nebo * chudé wždycky máte s sebau: ale mne ne wždycky mjti budete. * Deut. 15, 11. Mat. 26, 11.

9. Zwěděl pak zástup welikých z Židů žeby tu byl: y přissli, ne pro Gežjsse toliko/ ale také aby Lazara widěli/ * kteréhož byl wzkřjsyl zmrtwých. * Jan. 11, 43. 44.

10. Radili se pak Biskupowé/ aby y Lazara zamordowali:

11. Nebo mnozý z Židů odcházeli pro něho/ a * wěřili w Gežjsse. * Jan. 11, 45.

12. Nazeytřj, mnohý * zástup kterýž byl přissel k Swátku, když vslysseli že Gežjš gde do Geruzaléma/ * Mat. 21, 8. Mark. 11, 8. Luk. 19, 36. Jan. 5, 1.

13. Nabrali * ratolesti Palmowých/ a wyssli proti němu/ a wolali/ Hosanna: †Požehnaný kterýž se béře we gménu Páně, Král Izraelský. * Mat. 21, 8. 9. Mark. 11, 9. Luk. 19, 37. 38. † Zak. 118, 25. 26.

14. Y dostaw Gežjš * oslátka/ wsedl na ně, gakož psáno gest/ * Mat. 21, 7.

15. Nebog se dcero Syonská: ay, Král * twůg béře se, na oslátku sedě. * Izai. 62, 11. Zach. 9, 9.

16. Tomu pak nerozuměli Wčedlnjcy geho sprwu: ale když oslawen byl Gežjš/ tedy se rozpomenuli že to psáno bylo o něm/ a že gemu to včinili.

17. Wydáwal pak swědectwj zástup, kterýž byl s nim/ že Lazara powolal z hrobu, a wzkřjsyl geg zmrtwých.

18. Protož y w cestu wyssel gemu zástup/ když slyssseli, žeby ten diw včinil.

19. Tedy Faryzeowé prawili mezy sebau; widjteli že nic neprospjwáte? ay, swět postaupil po něm.

20. Byli pak někteřj Řekowé z těch kteřjž přicházywali, * aby se modlili w Swátek. * Skutc. 8, 27.

21. Ti tedy přistaupili k Filipowi, * kterýž byl od Betsaidy Galileyské/ a prosyli ho, řkauce/ Pane, chtělibychom Gežjsse widěti. * Jan. 1, 44.

22. Přissel Filip, a powěděl Ondřegowi: Ondřeg pak zase a Filip, powěděli Gežjssowi.

23. A Gežjš odpowěděl gim, řka; * Přisskal hodina/ aby oslawen byl Syn člowěka. * Jan. 13, 32. k. 17, 1.

(Na S. Wawřince.)

24. AMen amen prawjm wám; zrno * pšeničné padna w zemi, newmřeli/ onoť samo zůstane: a pakli wmře, mnohý wžitek přinese. * 1 Kor. 15, 37. 43.

25. Kdož * miluge dussi swau, ztratjť gi: A kdož nenáwidj dusse své na tomto swětě, k žiwotu wěčnému ostřjhá gi. * Mat. 10, 39. k. 16, 25. Mark. 8, 35. Luk. 9, 24. k. 17, 33.

26. Skaužjli mi kdo/ následůgž mne: * a kdež gsem gá/ tuť y můg služebnjk bude: A budeli † mi kdo skaužiti/ poctjť ho Otec.] * Jan. 14, 3. k. 17, 24. 1 Thes. 4, 17. † 1 Sam. 2, 30.

27. Nynj * dusse má zkormaucena gest: a což djm? Otče, wyswobod mne z této hodiny: Ale proto sem přissel k hodině této. * Mat. 26, 38.

28. Otče, oslawiž gméno swé. Tedy přissel hlas s nebe; Y oslawil sem/ y gesstě oslawjm.

29. Ten pak zástup, kterýž tu stál a slyssel, prawil; Zahřměło. Ginj prawili; Angel k němu mluwil.

30. Odpowěděl Gežjš, a řekl: ne pro mne hlas tento se stal/ ale * pro wás. * Jan. 11, 42.

31. Nynj * gest saud swěta tohoto: nynj † knjže swěta tohoto wyhozeno bude wen. * Jan. 16, 11. † Jan. 14, 30. Kolos. 2, 15.

32. A gá budulit * powýssen od země, wssecky † potáhnu k sobě. * Jan. 3, 14. k. 8, 28. † Jan. 6, 44.

33. (To pak powěděl, znamenage, kterauby smrtj měl wmřjti.)

34. Od-

34. Odpowěděl gemu zástup; my sme slýchali z Zákona / že* Krystus zůstáwá na wěky: a kterakž ty prawjš/ že musý býti powýssen Syn čkowěka? Kdo gest to Syn čkowěka?

* 2 Sam.7,13.16. Žalk.45,7. k.89,30.37. k.110,4. Izai.9,6.7. Ezech.37,25. Dan.2,44. k.7,14.27. Mich.5,2. Luk.1,33. Žid.1,8.

35. Tedy řekl gim Gežiš: gesstě* na maký čas Swětlo s wámi gest: chodte dokud Swětlo máte/ ať wás tma nezachwátj: nebo kdo chodj †we tmách, newj kam gde. * Jan.1,9. k.8,12.† k.11,10.

36. Dokud Swětlo máte, wěrte w Swětlo / abyste* synowé Swětla byli. Toto powěděl Gežiš / a odssed skryl se před nimi. * Efezk.5,9. 1 Thes.5,5.

37. A ačkoli tak mnohá znamenj činil před nimi; (wssak) newěřili w něho.

38. Aby se naplnila řeč Izaiášse Proroka, kterauž powěděl: Pane, kdo* wěřil kázanj nassemu? a rámě Páně komu gest zgeweno? * Izai.53,4. Řim.10,16.

39. Protoť nemohli wěřiti, že opět* Izaiáš řekl: * Izai.6,9.10. Mat.13,14. Mark.4,12. Luk.8,10. Skutc.28,26. Řim.11,8.

40. Oslepil oči gegich/ a zatwrdil srdce gegich: aby očima newiděli/ a srdcem nerozuměli / a neobrátili se, abych gich nezdrawil.

41. To powěděl Izaiáš, když widěl* slávu geho/ a mluwil o něm.

* Izai.6,1. seqq.

42. A ačkoli mnozý z Knižat wěřili w něho: wssak pro Faryzee newyznáwali, aby ze sskoly nebyli* wyobcowáni. * Jan.9,22.

43. Nebo* milowali slávu lidskau wjce, než slávu Božj. * Jan.5,44.

44. Gežiš pak zwolal, a řekl: Kdo wěřj we mne / ne we mne ale wěřj/ ale * w toho kterýž mne poslal.

* 1 Pet.1,21.

45. A kdož widj* mne/ widj toho kterýž mne poslal. * Jan.10,30.k.14,9.

46. Gá * swětlo na swět sem přissel/ aby žádný kdož wěřj we mne, we tmě nezůstal: * Luk.2,32. Jan.1,9. k.8,12. k.9,5.

47. A slyssel-litby kdo slowa má,* a newěřil-by/ gá ho nesaudjm: nebo nepřissel sem † abych saudil swět/ ale abych spasyl swět. * Mark.16,16. † Jan.3,17.

48. Kdož mnau pohrdá / a nepřigjmá slow mých / má* kdoby geg saudil: slowa kteráž sem mluwil/ tať geg sauditi budau w neyposlednějssj den. * Jan.3,18. k.8,24.

49. Nebo* gá sám od sebe sem nemluwil/ ale ten kterýž mne poslal otec, on mi přikázanj dal, cobych měl prawiti a mluwiti: * Deut.18,15. Jan.3,27.k.14,10

50. A wjm že přikázanj geho, gest žiwot* wěčný. A protož což gá mluwjm, gakž mi powěděl Otec, takť mluwjm.

* Izai.53,11. Jan.17,1.2. Filip.2,16.

Kapitola XIII.

Pán wědlnjkům nohy myl, 18. Zrádce oznámil, 34. Přikázanj nowé wydal.

(W zelený Čtwrtek.)

1. PRed Swátkem* pak Welikonočnjm / wěda Gežiš, že přissla † hodina geho, aby sšel z tohoto swěta k Otcy: milowaw swé kterýž byli na swětě/ až do konce ge milowal. * Mat.26,2. Mark.14,1. Luk.22,1. † Jan.7,6.30.

2. A když wečeřeli / (a* ďábel giž byl wnukl w srdce Gidášse Ssimona Jskaryotského, aby geg zradil.)

* Luk.22,3.

3. Wěda Gežiš že gemu* Otec wssecko w ruce dal/ † a že od Boha wyssel, a k Bohu gde: * Mat. 11,27. k.28,18. Jan.3,35. k.17,2. † Jan.16,28.

4. Wstal od wečeře/ a složil raucho/ a wzaw rauchu, přepásal se.

5. Potom nalil wody do medenice/ y počal wmýwati nohy Včedlnjkům/ a wytjrati rauchau, kterauž byl přepásán.

6. Tedy přissel k Ssimonowi Petrowi: a on řekl gemu: Pane,* ty mi chceš nohy mýti? * Mat.3,14.

7. Odpowěděl Gežiš, a řekl gemu: co gá činjm, ty newjš nynj/ ale potom zwjš.

8. Dj gemu Petr: nebudeš ty mýti noh mých na wěky. Odpowěděl gemu Gežiš: nemygilil tebe/ nebudeš mjti djlu semnau.

9. Dj gemu Ssimon Petr: Pane! netoliko nohy mé/ ale y ruce, y hlawu.

10. Řekl gemu Gežiš: kdož gest wmyt, nepotřebuge než aby nohy wmyl; nebo čist gest wssecken: * y wy čisti gste/ ale ne wssickni: * Jan.15,3.

11. Ne-

11. Nebo * wěděl o zrádcy swém; protož řekl: ne wšickni čisti gste.
*Jan.6,64.

12. Když pak umyl nohy gegich, a wzal raucho swé, posadiw se za stůl zase, řekl gim: wjteliž, co sem včinil wám?

13. Wy nazýwáte mne * Mistrem a Pánem / a dobře prawjte: gsemť zagistě. *Mat.23,8.10. Skutc.2,36. 1 Kor.8,6. k.12,3. k.15,47. Filip.2,11. 2 Pet.2,1.

14. Ponéwadž tedy gá umyl sem nohy wásse, Pán * a Mistr: y wy máte geden druhému nohy umýwati.
*Luk.22,27.

15. Příkład * zagistě dal sem wám/ abyste gakož sem gá včinil wám, y wy činili.] *1 Pet.2,21. 1 Jan.2,6.

16. Amen amen prawjm wám: * nenj služebnjk wětssj nad Pána swého/ ani posel wětssj nežli ten kdož geg poslal. *Mat.10,24. Luk.6,40. Jan.15,20.

17. Znáteli tyto wěcy / * blahoslawenj gste, budeteli ge činiti. * Mat.7,24.

18. Ne o wšech wás prawjm: Gá wjm které sem wywolil: ale aby se naplnilo * Pjsmo: Ten kdož gj chléb semnau, pozdwihl proti mně paty swé.
*Žalm.41,10. Skutc.1,16.

19. Nynj * prawjm wám, prwé nežby se stalo/ abyste když se stane, wěřili/ že gá gsem. *Jan.14,29.

20. Amen amen prawjm wám: kdo* přigjmá koho, kohožbych gá poslal, mnel přigjmá: a kdož mne přigjmá, přigjmá toho, kterýž mne poslal.
*Mat.10,40. Mark.9,37. Luk.10,16.

21. A to powěděw Gežíš, zkormautil se w duchu/ a oswědčil, řka: * Amen amen prawjm wám/ že geden z wás mne zradj. *Mat.26,21. Mark.14,18. Luk.22,21. Skutc.1,16.

22. Tedy Včedlnjcy wzhlédali na sebe wespolek, *pochybugjce o kom by to prawil. *Luk.12,50.

23. Byl pak * geden z Včedlnjků Gežíssowých, kterýž zpolehl na kljně geho/ ten gehož miloval Gežíš. * Jan.21,20. k.19,26. k.20,2.

24. Protož tomu nawěstj dal Simon Petr / aby se zeptal, kdoby to byl o němž prawj.

25. A on odpočjwage na prsech Gežíssowých, řekl gemu: Pane, kdo gest?

26. Odpowěděl Gežíš: ten * gest, komuž gá omočené skywu chleba podám: a omočiw skywu chleba, podal Gidášowi (synu) Simona Iskaryotského.
*Mat.26,25.

27. A hned po té skywě chleba, wstaupil do něho satan: y řekl gemu Gežíš; co činjš, čiň spěšně.

28. Tomu pak žádný z přisedjcých nerozuměl / k čemuby gemu to řekl.

29. Nebo někteřj se domnjwali/ ponéwadž *Gidáš měšec měl/ žeby gemu řekl Gežíš: nakup těch wěcý, kterýchž gest nám potřebj k Swátku: a neb aby něco chudým dal. *Jan.12,6.

30. A on wzaw skywu chleba, hned wyšel: a byla noc.

31. Když pak on wyšel, dj Gežíš: nynjť oslawen gest Syn člowěka / a Bůh oslawen gest w něm.

32. A ponéwadž Bůh oslawen gest w něm/ * y Bůh oslawj geg sám w sobě/ a to hned oslawj geg. *Jan.12,23.

33. Synáčkowé, gesstě maličko s wámi gsem: hledati mne budete: ale gakož sem řekl *Židům; kam gá gdu, wy nemůžete přigjti: y wám prawjm nynj.
*Jan.7,34. k.8,21.

34. Přikázanj nowé dáwám wám / * abyšste se miłowali wespolek: gakož gá miłował sem wás/ abyšste y wy miłowali geden druhého. *Leu.19,18. Mat.22,39. Jan.15,12.17. Gal.5,6. k.6,2. Efezk.5,2. 1 Thes.4,9. 1 Pet.1,22. 1 Jan.3,11.23. k.4,21. Jak.2,8.

35. Po tomť * poznagj wšickni, že ste mogi Včedlnjcy/ budeteli mjti lásku geden k druhým. *1 Jan.2,5. k.4,20.

36. Dj gemu Simon Petr: Pane, kam gdeš? odpowěděl mu Gežíš; kam *gdu, nemůžeš ty nynj gjti za mnau/ ale †půgdeš potom. *Jan.7,34. †Jan.21,18.

37. Dj gemu Petr: Pane, pročbych nemohl nynj gjti za tebau? * dussi swau za tebe położjm. *Jan.10,12.15. Mat.26,33. Mark.14,31.

38. Odpowěděl gemu Gežíš: dussi swau za mne położjš? Amen amen prawjm tobě/ * nezazpjwát kohaut, až mne trikrát zapřeš. *Mat.26,34. Mark.14,30.72. Luk.22,34.

Kapitola XIV.

Těssj Pán Wědlnjky. 3. Wjtek odgitj swého y swě bo=stwj wce znati. 16. Wtěssitele zaslibuge, 26. o dile gebo wyprawuge, 27. a swého pokoge gim zanechawá.

(Na den S. Filipa a Jakuba.)

1. Nermutiž * se srdce wásse: wěřjte† w Boha? y we mne wěrte.
* Jan.14,27. † k.12,44.

2. W domě Otce mého * přibytkowě mnozý gsau: byť nebylo tak, powědělbych wám. * 2 Kor.5,1. Zid.8,2. k.11,10.

3. Gduť abych wám připrawil mjsto: a když odegdu, a připrawjm wám mjsto/ zase přigdu / a poberu wás k sobě samému/ * abysste kde gsem gá, y wy byli.
* Jan.12,26. k.17,24. Filip.1,23. 1 Thes.4,17.

4. A kam gá gdu, wjte/ y cestu wjte.

5. Dj gemu Tomáš; Pane, newjme kam gdeš: a kterak můžeme cestu wěděti?

6. Dj gemu Gežjš: Gá * gsem ta cesta, y prawda, † y žiwot: žádný ** nepřicházý k Otcy, než skrze mne.
* Izai.35,8. Zid.9,8. † Jan.11,25. ** Jan.10,9.

7. Bysste znali mne/ také y Otce mého znalibysste: a giž od nynějssj chwjle geg znáte, a widěliste ho.

8. Řekl gemu Filip: Pane! ukaž nám Otce/ a dostit gest nám.

9. Dj gemu Gežjš: tak dlauhý čas s wámi gsem / a nepoznal sy mne? Filipe! kdož * widj mne, widj Otce: a kterakž ty prawjš / Ukaž nám Otce?
* Jan.12,45. k.14,20. k.17,21.22.

10. Newěřjš, * že gá w Otcy, a Otec we mně gest? Slowa, která gá † mluwjm wám, sám od sebe nemluwjm: ale Otec we mně přebýwage, oni činj skutky. * Jan.10,38. k.17,21. † k.5,19. k.8,28.38.

11. Wěrtež mi, že gsem gá w Otcy, a Otec we mně: a neb aspoň pro ty samy * skutky wěrte mi. * Jan.5,36. k.10,25.38.

12. Amen amen prawjm wám: kdož wěřj we mne, skutky které gá činjm, y on činiti bude / a wětssj nad ty činiti bude. Nebo gá gdu k Otcy swému.

13. A gestliže bysste * co prosyli we gménu mém, toť učinjm: aby oslawen byl Otec w Synu. * Mat.7,7.11. k.21,22. Mark. 11,24. Luk.11,9. Jan.16,23.24. Jak. 1,5.

14. Budete-li zač prosyti we gménu mém, gá učinjm.

15. Milugeteli * mne, přikázanj mých ostřjheyte. * Jan.15,10. 1 Jan.5,3.

16. A gá prosyti budu Otce/ a giného Wtěssitele dá wám/ aby s wámi zůstal na wěky:

17. Toho Ducha prawdy/ * gehož swět nemůže přigjti: nebo newidj ho/ aniž ho zná: ale † wy znáte geg/ neboť u wás přebýwá, a w wás bude.
* Maud.1,5. † Jan.7,39. Skute.5,32.

18. Neopustjmť * wás syrotků: přigduť k wám. * Ger.51,5. Mat.28,20. Zid. 11,5.

19. Gesstě maličko, a swět mne wjce newzřj / ale wy wzřjte mne: nebo gá žiw gsem/ y wy živi budete.

20. W * ten den wy poznáte/ že gá gsem w Otcy swém/ a wy we mně, a gá w wás. * Jan.17,21.23.

21. Kdožby * měl přikázanj má, a ostřjhal gich/ ont gest ten, který mne miluge: a kdož mne miluge / milowán bude od Otce mého: a gá geg budu milowati / a zgewjm gemu samého sebe.
* Syr. 2,18.

22. Řekl gemu Jůdas, ne onen Jsskaryotský; Pane! gakž gest to, že sebe nám zgewiti chceš, a ne swětu?

(Na den slawný Ducha S.)

23. Odpowěděl Gežjš, a řekl gemu: Milugeli * mne kdo / slowa mého ostřjhati bude: a Otec můg bude geg milowati/ a k němu přigdeme, a † přibytek u něho učinjme.
* Přjsl.8,17. † 1 Kor.3,16. k.6,19. Efezk.5,17.

24. Kdožť nemiluge mne / slow mých neostřjhá: a slowo které slyssjte, nenjť mé/ ale toho který mne poslal, Otcowo.

25. Toto mluwil sem wám, u wás přebýwage.

26. Wtěssitel pak, ten * Duch swatý, kterehož posle Otec we gménu mém/ ont wás † naučj wssemu / a připomenet wám wssecko, což sem koli mluwil wám.
* Luk.24,49. Jan.15,26. k.16,7. † 1 Jan.2,20.27.

27. Pokog * zůstawugi wám / pokog swůg dáwám wám: ne gako swět dáwá, gá dáwám wám: Nermutiž † se srdce wásse/ ani strachug. * Filip.4,7. † Jan.14,1.

28. Sly-

28. Skysseliste, že gá řekl sem wám/ gdu, a zase přigdu k wám: kdybysste mne miłowali/ radowalibysste se giste/ že sem řekl; gdu k Otcy: nebo * Otec wětšj gest nežli gá. * Jan.10,29.

29. A nynj powěděl sem wám, prwé nežby se stało/ * abysste když se stane, wěřili. * Jan.13,19.

30. Giž nemnoho mluwiti budu s wámi: neboť gde * Knjže tohoto swěta/ ale nemá nic na mně. * Jan.16,11.

31. Ale aby poznał swět, že miługi Otce/ a gakož mi * přikázał Otec, tak činjm.] Wstańte, † pogdme odtud.

* Jan.10,18. † Mat.26,46.

Kapitola XV.

Winný kmen. 9. Následowánj Krysta. 12. Napomenutj k společnemu miłowánj.

1. JÁ gsem ten * winný kmen prawý/ a Otec mug † winař gest.

*Deut.32,32. Izai.5,2. Syr.24,18. † 1 Kor.3,9.

2. Každau ratoleſt, kteráž we mně * neneſe owoce, odřezuge/ a každau, kteráž neſe owoce, čistj/ aby hogněgšj owoce neſła. * Mat.15,13.

3. Giž wy čisti * gste, pro řeč, kterauž sem mluwił wám. * Jan.13,10. Skute.15,9.

4. Zůstańtež * we mně/ a gá w wás: gakož ratoleſt nemůže nésti owoce sama od sebe, nezůstałaliby při kmenu: takž ani wy, leč zůstanete we mně. * Jan.6,56.

5. Gá gsem winný kmen/ a wy ratolesti: kdo zůstáwá we mně, a gá w něm/ ten neſe owoce mnohé: nebo * beze mne nic nemůžete učiniti.

* 2 Kor.3,5. Filip.2,13.

6. Nezůstałliby kdo we mně/ wywržen bude wen, gako ratoleſt/ a wschnet: * a sberau ge, a na oheň wrhau, a shořj. * Mat.3,10. ł.7,19.

7. Zůstaneteli we mně/ a słowa má zůstanaulił w wás/ * cožbysste koli chtěli, proſte/ a stanet se wám.

* Mat.7,7. ł.21,22. Luk.11,9.10. Jan.14,13.14. ł.16,23. 1 Jan.3,22.

8. W tomť bywá * oslawen Otec mug, když owoce neſete hogné: a budete mogi Učedlnjcy. * Mat.5,16. Filip.1,11.

9. Gakož miłował mne Otec/ y gá miłował sem wás: zůstańtež w miłowánj mém.

10. Budeteli * zachowáwati přikázanj má, zůstanete w mém miłowánj: gakož y gá přikázanj Otce swého zachował sem/ y zůstáwám w geho miłowánj.

* Ján.14,15. 1 Jan.5,3.

11. Toto mluwił sem wám/ aby radoſt má zůstáwała w wás/ a radoſt * wásſe była plná. * Jan.16,24.

12. Totoť gest * přikázanj mé/ abysste se miłowali wespołek/ gako gá miłował sem wás. * Jan.13,34. Efezk.5,2. 1 Thes.4,9. 1 Pet.4,8. 1 Jan.3,11. ł.4,21.

13. Wětšjho * miłowánj nad to žádný nemá/ než aby * duſſi swau położił za přátely swé. * Rjm.5,7.8. Efezk.5,2. 1 Jan.3,16. † Jan.10,12.15.

14. Wy * přátelé mogi gste/ wčinjteli to, což gá přikazugi wám. * Mat.12,50. Jan.8,31.

15. Nebudu wás wjce nazýwati služebnjky/ nebo služebnjk newj, coby činił Pán geho: Ale wás sem nazwał přátelky/ * nebo wſſecko což sem koli słyſſek od Otce swého, oznámił sem wám.

* Jan.8,26.

16. Ne * wy sse mne wywolili/ ale gá sem wás wywolił, a postawił, † abysste šli/ a owoce přinesli/ a owoce wásſe aby zůstało: aby zač byſſte koli prosyli Otce we gménu mém, dał wám. * Izai.43,22. Efezk.1,4. † Mat.28,19. Kolos.1,6.

(Na den S. Šimona a Jůdy.)

17. TOto * přikazugi wám/ abysste se miłowali wespołek. * Jan.13,34.

18. Geſtližeť wás * swět nenáwidj/ wite, žeť mne prwé, než wás w nenáwisti měł. * Jan.3,13.

19. Byſſte * byli z swěta/ swět což gest geho, miłowałby: že † pak negste z swěta/ ale gá z swěta wywolił sem wás/ protož wás swět nenáwidj. * 1 Jan.4,5. † Jan.17,14. Gal.1,10.

20. Pamatugte na tu řeč, kterauž sem gá mluwił wám: * Nenj služebnjk wětšj než Pán geho: ponéwadž se mně protiwili/ y † wámi se protiwiti budau: ponéwadž řeči mé sſetřili, y wasſi sſetřiti budau. * Mat.10,24. Luk.6,40. Jan.13,16. † Mat.24,9. Jan.16,2.

21. Ale toto wſſecko wčinj wám pro gméno mé: nebo * neznagj toho, kterýž mne poslał.] * Jan.16,3.

22. Kdybych byl nepřišel, a nemluwil gim/ hřjchuby * neměli: ale nynj wymluwy nemagj z hřjchu swého.
* Luk.12/47. Jan.9/41.

23. Kdož * mne nenáwidj/ y Otce mého nenáwidj: * Jan.14/21.

24. Bych byl skutkú nečinil mezy nimi/ * gichž žádný giný nečinil/ hřjchuby neměli: ale nynj y widěli/ y nenáwiděli, y mne, y Otce mého. * Jan.10/37.

25. Ale aby se naplnika řeč, kteráž w * Zákoně gegich napsána gest: Že w nenáwisti měli mne darmo.
* Žal.35/19. k.69/5.

(Neděle po Božim Wstaupenj.)

26. KDyž pak přigde ten * Utěssitel, kteréhož gá possli wám od Otce/ Duch prawdy, kterýž od Otce pochazý/ tenť swědectwj wydáwati bude o mně.
* Luk.24/49. Jan.14/26. k.16/7. Skutc.2/2. seqq.

27. Ano y wy * swědectwj wydáwati budete/ nebo od počátku semnau gste.
* Skutc.1/8. k.2/23. k.5/32.

Kapitola XVI.

Pán předpowjdage swým pokussenj, 6. Potěssuge gich, 13. a napomjná k modlitbám.

1. TOto * mluwil sem wám, abysste se nezhorssili. * Jan.14/25.

2. Wypowědjť * wás ze sskol: Ano přigdeť čas, že wšeliký kdož wás mordowati bude/ domnjwati se bude, že tjm Bohu slaužj. * Mat.24/9. Mark.13/9. Luk. 21/12.

3. A toť učinj wám * proto, že nepoznali Otce, ani mne. * Jan.15/21. 1 Kor. 2/8.

4. Ale toto mluwil sem wám/ abysste * když přigde ten čas, rozpomenuli se na to/ že sem gá předpowěděl wám. Towhoť pak sem wám s počátku nemluwil/ nebo † sem byl s wámi.] * Jan.13/19. k.14/29. † Mat.9/15.

(IV. Neděle po Welikonocy.)

5. NYnj pak * gdu k tomu, kterýž mne poslal/ a žádný z wás neptá se mne; Kam gdeš? * Jan.7/33.

6. Ale že sem wám tyto wěcy mluwil/ zámutek naplnil srdce wásse.

7. Gá pak * prawdu prawjm wám/ že gest wám wžitečné/ abych gá odssel: nebo neodegdulit, † Utěssitel nepřigde k wám: a pakli odegdu/ possli ho k wám.
* Jan.8/46. † Jan.14/16.26. k.15/26.

8. A onť přigda, obwiňowati bude swět z hřjchu, a z sprawedlnosti, a z saudu.

9. Z hřjchu zagistě/ že newěřj we mne:

10. A z sprawedlnosti/ proto, že gdu k Otcy/ a giž wjce newzřjte mne:

11. Z saudu pak/ proto, * že Knjže tohoto swěta giž gest odsauzeno.
* Jan.12/31. k.14/30.

12. Gesstě bych měl mnoho mluwiti wám/ ale nemůžete snésti nynj:

13. Když pak přigde ten * Duch prawdy/ wwedeť wás we wsselikau prawdu. Nebo † nebude mluwiti sám od sebe: ale cožkoli wslyssj, toť mluwiti bude: ano y budaucý wěcy zwěstowati bude wám. * Jan.14/26. k.15/26. † k.12/49.

14. Onť mne oslawj: nebo z mého wezme, a zwěstuge wám.

15. Wssecko * cožkoli má Otec, mé gest: protož sem řekl/ že z mého wezme, a zwěstuge wám.] * Jan.17/10.

(III. Neděle po Welikonocy.)

16. MAličko * a newzřjte mne: a opět maličko, a wzřjte mne: nebo gá gdu k Otcy: * Jan.7/33. k.13/33.

17. Y řekli někteřj z Učedlnjkú geho mezy sebau: Co gest to, že * prawj nám; maličko, a newzřjte mne/ a opět, maličko, a wzřjte mne/ a že gá gdu k Otcy? * Jan.7/36.

18. Protož prawili/ co gest to, že prawj/ maličko? Newjme co prawj.

19. Y poznal Gežjš, že se ho chtěli otázati/ y řekl gim; O tom tjžete mezy sebau/ že sem řekl/ maličko, a newzřjte mne: a opět, maličko, a wzřjte mne?

20. Amen amen prawjm wám/ že plakati a kwjliti budete wy: ale swět se bude radowati: wy pak se budete zmauciti: ale * zámutek wáš obrátjť se w radost. * Žal.30/12.

21. Žena, * když rodj, zámutek má/ nebo přišla hodina gegj: ale když porodj dietátko/ giž nepamatuge na sauženj, pro radost/ proto že se narodil člowěk na swět. * Izai.26/17.

22. Pro-

22. Protož y wy zámutek máte nynj: ale opět vzřjm wás / * a radowati se bude ſrdce wáſſe/ a radoſti waſſj žádný neodegme od wás: *Jzai.35,10.k.51,11.

23. A w * ten den nebudete se mne tázati o ničemž:] *Jan.14,20.

(v. Neděle po Welikonoczy.)

AMen amen prawjm wám / že † začhyſſtekoli proſyli Otce we gménu mém/ dáť wám. † Mat.7,7. Mark.11,24. Luk.11,9. Jan.14,13. k.15,7.16.

24. Až doſawad za nic ſte neproſyli we gménu mém: Proſtež, a wezmete/ aby radoſt wáſſe doplněna byla.

25. Toto w přjſſlowjch mluwil ſem wám / ale přigdeť hodina, když wjce nebudu w přjſſlowjch mluwiti wám/ nýbrž zgewně o Otcy zwěſtowati budu wám.

26. W ten * den we gménu mém proſyti budete: a neprawjmť wám, že gá budu proſyti Otce za wás. *Jan.14,20.

27. Nebo * ſám Otec miluge wás/ proto že ſte wy mne miłowali/ a † uwěřili, že ſem gá od Boha wyſſeł.

*Jan.14,21. † Jan.17,8.25.

28. Wyſſeł ſem od Otce, a přiſſeł ſem na ſwět: a opět * opauſſtjm ſwět/ a gdu k Otcy. *Jan.13,3.

29. Řkau gemu Včedlnjcy geho: Ay, nynj zgewně mluwjš / a přjſſlowj žádného neprawjš.

30. Nynj wjme, že * wjš wſſecko/ a nepotřebuješ, aby ſe kdo tebe tázał: ſkrze to wěřjme, že ſy od Boha přiſſeł.]

*Jan.21,17.

31. Odpowědeł gim Gežjš: nynj wěřjte?

32. Ay, * přigdeť hodina/ anobrž giž přiſſła/ že † ſe rozprchnete gedenkażdý k ſwému / a mne ſamého necháte: ale ** negſemť ſám: nebo Otec ſemnau geſt.

*Jan.5,25. † Zach.13,7. Mat.26,31. Mark.14,27.

** Jan.8,16.

33. Tyto wěcy mluwił ſem wám, abyſſte we mně * pokog měli. V ſwětě ſauženi mjti budete: ale daufeyteż/ gáť ſem přemohł ſwět.

*Jzai.9,6. Jan.14,27. Řim.5,1. Efezk.2,13.14.

Kapitoła XVII.

Horliwá Modlitba Kryſta Pána / kterauž Otcy ſwemu miłému za Včedlnjky ſwé 20. y gegich potomky wérné, činił.

1. TO powěděw Gežjš/ y * pozdwihł očj ſwých k nebi, a řekł: Otče, † přiſſłať hodina / oſławiž Syna ſwého/ aby y Syn twůg oſławił tebe.

*Jan.11,41. † k.12,23.28. k.13,31.

2. Gakož ſy * dał gemu moc nad wſſeckým tělem/ aby těm wſſechněm, kteréž ſy dał gemu, žiwot wěčný dał.

*Žak.8,7. Mat.28,18. Jan.3,35. k.5,27.

3. Totoť * geſt pak wěčný žiwot/ aby tebe ſamého prawého Boha/ a kteréhož ſy poſłał † Gežjſſe Kryſta, ** poznali. *Maud.15,3. † Jzai.53,11.

** Kolos.2,2.

4. Gáť ſem * oſławił tebe na zemi: djło † ſem wykonał, kteréž ſy mi dał, abych činił: *Jan.13,31. † k.4,34. k.19,30.

5. A nynj oſławiž ty mne Otče u ſebe ſamého / tau ſławau kterauž ſem měł u tebe, prwé nežli ſwět byl.

6. Oznámił ſem gméno twé lidem, kteréž ſy mi dał z ſwěta: twogit * byli/ a mně ſy ge dał/ a řeč twau zachowali.

*Jan.6,37.

7. (A) nynj poznali/ že wſſecky wěcy, kteréž ſy mi dał, od tebe gſau.

8. Nebo ſłowa, kteráž ſy mi dał/ dał ſem gim: a oni přigali, a poznali práwě, že * ſem od tebe wyſſeł/ a uwěřili, že ſy ty mne poſłał. *Jan.16,27.30.

9. Gá za ně proſým: ne za ſwět proſým / ale za ty, * kteréž ſy mi dał/ nebo twogi gſau. *Jan.6,37.

10. A * wſſecky wěcy mé, twé gſau/ a twé, mé gſau: a oſławen ſem w nich.

*Jan.16,15.

11. Giž pak wjce negſem na ſwětě/ ale oni gſau na ſwětě/ a gá k tobě gdu: Otče ſwatý, oſtřjheyž gich we gménu ſwém/ kteréž ſy mi dał/ * aby byli gedno, gako my. *Jan.10,30. k.17,21.

12. Dokudž ſem ſ nimi byl na ſwětě/ gá ſem gich * oſtřjhał we gménu twém: kteréž ſy mi dał, zachował ſem / a žádný z nich nezahynuł / než syn zatracenj: aby † ſe Pjſmo naplnilo. *Jan.6,39. k.10,28. k.18,9. † Žal.109,8.

13. Ale nynj * k tobě gdu/ a toto mluwjm na ſwětě/ aby † měli radoſt mau plnau w ſobě. *Jan.16,5. † Jan.15,11.

14. Gá ſem gim dał ſłowo twé/ a *

swět gich nenáwiděl: nebo negsau z swěta/ gako † gá negsem z swěta.
* Jan.15,18.19. † Jan.18,36.

15. Neprosými, aby ge wzal z swěta/ ale aby ge * zachowal od toho zlého.
* 2 Thes.3,3.

16. Z swětať negsau/ gako y gá negsem z swěta.

17. Poswětiž gich w prawdě swé: Slowo * twé prawda gest.
* Jan. 8,40.

18. Gakož * sy mne poslal na swět/ y gá sem ge poslal na swět: * Jan.20,21.

19. A gá * poswěcugi sebe samého za ně/ aby y oni poswěceni byli w prawdě.
* 1 Kor.1,2.30. Žid.2,11.

20. Ne za tyto pak toliko prosým/ ale y za * ty, kteržž skrze slowo gegich magj wěřiti we mne: * Jan.20,31.
Skutc.10,43.

21. Aby wssickni * gedno byli/ gako ty Otče † we mně, a gá w tobě/ aby y oni w nás gedno byli: aby wěřil swět, že sy ty mne poslal. * Gal.3,28. Efezk.4,3.
† Jan.10,38. k.14,20. 1 Jan.1,3. k.3,24.

22. A gá sláwu, kterauž sy mi dal, dal sem gim/ aby byli gedno/ gako my gedno gsme.

23. Gá * w nich, a ty we mně/ aby dokonáni byli w gedno/ a aby poznal swět, že sy ty mne poslal/ a že sy ge miłowal/ gakož mne miłowal. * 1 Kor.6,17.

24. Otče, kteréž sy mi dal/ * chcyť ať gsem gá, aby y oni byli semnau: aby hleděli na sláwu mau, kterauž mi dal: nebo sy mne miłował † před ustanowenim swěta. * Jan.12,26.
k.14,3. 1 Thes.4,17. Zgew.3,21. † Efezk.1,4.

25. Otče spravedliwý! * tebeť swět nepoznal: ale † gá sem tebe poznal: a (y) tito ** poznali, že sy ty mne poslal.
*Jan.15,21. k.16,3. † k.7,29. k.8,55. **k.16,27. k.17,8.

26. A známě sem gim učinil gméno twé/ a známo učinjm: aby miłowánj, kterýmž sy mne miłował, * było w nich/ a y gá w nich. * Jan.15,9.

Kapitola XVIII.

Pán w zahradě skrowem porazyw nepřátely, dal se giti, 12. k Annášowi 24. potom k Kaifassowi weden/ 27. od Petra zapiran/ 28. a před Pilatem postawen.

1. TO když powěděl Gežjš/ * wyssel s Učedlnjky swými přes potok † Cedron, kdež byla zahrada/ do kterežto wssel on y Učedlnjcy geho. * Mat.26,36.
Mark.14,32. Luk.22,39. † 2 Sam.15,23.

2. Wěděl pak y Gidáš zrádce geho, to mjsto: nebo často chodjwal tam Gežjš s Učedlnjky swými.

3. Protož * Gidáš pogaw zástup/ a od Biskupů a Faryzeů služebnjky/ přissel tam s lucernami, a s pochodněmi, a s zbrogj. * Mat.26,47. Mark.14,43.
Luk.22,47. Skutc.1,16.

4. Gežjš pak wěda wssecko, což přigjti mělo na něg/ wyssed, řekl gim: Koho hledáte?

5. Odpowěděli gemu/ Gežjsse Nazaretského: Řekl gim Gežjš: * Gát gsem. Stál pak s nimi y † Gidáš zrádce geho: * 1 Tym.4,1.

6. A gakž řekl gim/ Gá gsem: postaupili na zpět, a padli na zem.
* Jan.6,20.

7. Y otázal se gich opět: Koho hledáte? A oni řekli: Gežjsse Nazaretského.

8. Odpowěděl Gežjš: Powěděl sem wám/ že gá gsem: Poněwadž tedy mne hledáte, nechtež těchto, ať odegdau.

9. Aby se naplnila řeč, kterauž byl powěděl: * Z těch, kteréž sy mi dal/ neztratil sem žádného. * Jan.6,39.
k.10,28. k.17,12.

10. Tedy Ssimon Petr mage meč, * wytrhl geg/ a vderil služebnjka Biskupowa/ a vťal mu wcho geho prawé: bylo pak gméno služebnjka toho, Malchus.
* Mat.26,51. Mark.14,47. Luk.22,50.

11. Y řekl Gežjš Petrowi: schowey meč swůg do pošwy: což nemám pjti kalicha, kterýž mi dal Otec?

12. Tedy zástup, a heytman, a služebnjcy Židowšstj, gali Gežjsse/ a swázali geg.

13. A * wedli ho k Annášsowi neyprwě: nebo byl Test Kaifášsů/ kterýž byl Biskupem toho léta. * Mat.26,57.
Mark.14,53. Luk.22,54.

14. Kaifáš pak byl ten, * kterýž byl radu dal Židům/ žeby wžitečné było/ aby člowěk geden wmřel za lid.
* Jan.11,50.

15. Sšel pak za Gežjssem * Ssimon Petr/ a giný Učedlnjk. A ten Učedlnjk byl znám Biskupowi/ y wssel s Gežjssem do sýně Biskupowy. * Mat.26,58.

16. Ale

16. Ale Petr ſtál v dweřj wně: y wyſſel ten druhý Wčedlnjk, kterýž byl znám Biſkupowi/ a promluwil s wrátnau/ y wwedl tam Petra.

17. Tedy řekla Petrowi děwka wrátná; Negſyliž y ty z Wčedlnjků čkowěka toho? Řekl on: Negſem!

18. Stáli pak tu ſlužebnjcy a pachokcy, kteřjž oheň vdělali/ nebo zyma byko/ y zhřjwali ſe: a byl s nimi také y Petr ſtoge a zhřjwage ſe.

19. Tedy Biſkup tázal ſe Gežiſſe o Wčedlnjcých geho/ a o včenj geho.

20. Odpowěděl gemu Gežjš: *Gá zgewně mluwil ſem ſwětu: Gá wždycky včjwal ſem w ſſkole a w Chrámě/ kdež ſe odewſſad Židé ſcházegj: a tagně ſem nic nemluwil: *Jan.7,26.

21. Co ſe mne ptáš? Ptey ſe těch, kteřjž ſlyſchali, co ſem gim mluwil: ay, tiť wědj co ſem gá mluwil.

22. A když on to powěděl/ geden z ſlužebnjků ſtoge tu/ dal poliček Gežiſſowi, řka: Takliž odpowjdáš Biſkupowi? *1 Král. 22,24. Ger.20/2. Skutc. 23/2.3.

23. Odpowěděl mu Gežjš: Mluwikli ſem zle/ ſwědectwj wydey o zlém: pakli dobře, proč mne tepeš?

24. Y *poſlal geg Annáš ſwázaného k Kaifáſſowi Biſkupowi. *Mat.26/57. Mark. 14/53.

25. Stál pak *Šimon Petr/ a zhřjwal ſe: Tedy řekli gemu: Negſyliž y ty z Wčedlnjků geho? Zapřel on, a řekl/ Negſem! *Mat.26/58.69. Mark.14/54.66. Luk.22/55.56.

26. Dj gemu geden z ſlužebnjků Biſkupowých/ přjbuzný toho, kterémuž Petr vťal vcho; Zdaž ſem gá tebe newiděl s nim w zahradě?

27. Tedy Petr opět zapřel: a hned kohaut zazpjwal.

28. Y *wedli Gežiſſe od Kaifáſſe, do Radného domu: a byko ráno: Oni pak † neweſſli do Radného domu, aby ſe nepoſſkwrnili: ale aby gedli beránka. *Mat. 27,2. Mark. 15/1. Luk. 23/1. †Skutc. 10/28. k. 11/3.

29. Tedy wyſſel k nim Pilát, a řekl: gakau žalobu wedete, proti čkowěku tomuto?

30. Odpowěděli, a řekli gemu: Byť tento nebyl zločinec/ newydalibychom ho tobě.

31. Y řekl gim Pilát: wezměte wy geg/a podlé Zákona ſwého ſudte ho. Y řekli mu Židé; Nám neſkuſſj zabiti žádného.

32. Aby ſe řeč Gežiſſowa naplnila/ *kterauž řekl, znamenage kterauby ſmrtj měl vměrti. *Mat.16,21. k.17,22. k. 20/19. Mark.10,33. Luk.18/32. Jan.12/32.

33. Tedy Pilát *wſſel opět do Radného domu/ y powolal Gežiſſe, a řekl gemu: Tyli gſy Král Židowſký? *Mat.27/11. Mark. 15/2. Luk.23/3.

34. Odpowěděl Gežjš; Sámli od ſebe to prawjš? čili ginj tobě powěděli o mně?

35. Odpowěděl Pilát; Zdaliž gſem gá Žid? Národ twůg a Biſkupowé dali mi tebe: co ſy včinil?

36. Odpowěděl Gežjš; **Králowſtwj * mé nenj z † tohoto ſwěta: Byť z tohoto ſwěta byla Králowſtwj mé/ ſlužebnjcy mogi bránili by, abych nebyl wydán Židům: ale nynj mé Králowſtwj nenj odſud.** *Jan.6/15. 1 Tym.6/13. †Jan.17/14.

37. Y řekl gemu Pilát; Tedy Král gſy ty? Odpowěděl Gežjš: Ty prawjš, že gá Král gſem: gáť ſem ſe k tomu narodil/ a proto ſem na ſwět přiſſel/ abych ſwědectwj wydal prawdě: Každý, kdož geſt z prawdy, ſlyſſj hlas můg.

38. Dj gemu Pilát: Co geſt prawda? A to powěděw/ opět wyſſel k Židům, a dj gim: *Gá na něm žádné winy nenalézám. *Mat. 27/23. Mark.15/14. Luk.23/14.

39. Ale geſt *obyčeg wáš, abych wám propuſtil geduoho na Welikunoc: chceteliž tedy ať wám propuſtjm toho Krále Židowſkého? *Mat.27/15. Mark.15/6. Luk.23/17.

40. Y zkřikli opět wſſickni, řkauce ne toho, *ale Barabbáſſe. Byl pak ten Barabbáš †lotr. *Mark.15/7. †Skutc. 3/14.

Kapitola XIX.

Pán vbičowaný korunowán, 3. posmjwán, 16. na smrt odsauzen, 18. vkřižowán, 20. vmřel, 38. od Jozefa a Nykodéma počestně pohřben.

1. TEdy wzal Pilát Gežisse, a *zbičowal. *Mat.27,26. Mark.15,15. Luk.23,22.

2. A žołdnéři *zpletsse korunu z trnj/ wstawili na hlawu geho/ a plášstěm ssarlatowým přioděli geg. *Mat. 27,29.

3. A říkali: Zdráw buď Králi Židowský! a dáwali gemu políčky.

4. Y *wyssel opět wen Pilát, a řekl gim: ay, wywedu geg wám wen/ abysste poznali, žeť na něm žádné winy nenalézám. *Jan.18,29.38.

5. Tedy wyssel Gežiš wen, nesa tu korunu trnowau/ a ten plášť ssarlatowý: Y řekl gim (Pilát;) Ay člowěk!

6. A gakž geg wzřeli Biskupowé a služebnjcy/ zkřikli řkauce: Wkřižuj, wkřižuj (ho)! Dj gim Pilát: *wezměte wy geg/ a wkřižugte: nebo gá na něm winy nenalézám. *Jan.18,31.

7. Odpowěděli gemu Židé: My Zákon máme, *a podlé Zákona nasseho mát wmřjti: † nebo Synem Božim se činil. *Leu.24,15.16. Deut.18,20. † Jan.5,18. k.10,33.

8. A když Pilát vslyssel tuto řeč/ wjce se obáwal.

9. Y *wssel do Radného domu zase, a řekl Gežissowi: Odkud gsy ty? Ale Gežiš nedal gemu odpowědi. *Jan.18,33.

10. Tedy řekl gemu Pilát: Nemluwjš semnau? newjssliž, že mám moc wkřižowati tě/ a moc mám propustiti tebe.

11. Odpowěděl Gežiš: nemělby nademnau mocy nižádné/ * byť nebylo dáno s hůry: Protož kdo mne tobě wydal/ wětssjť hřjch má. *Saude.5,13. Zak.47,4. Izai.22,21. Judyt. 9,2. Maud.6,3.4. Num.13,1.

12. Od tě (chwjle) hledal Pilát propustiti ho: Ale Židé wolali, řkauce: Propustjssli tohoto/ negsy přjtel Cýsařů: *každý kdož se králem činj, protiwj se Cýsaři. *Skutc.17,7.

13. Tedy Pilát vslyssew tu řeč, wywedl wen Gežisse/ a sedl na saudné stolicy, na místě kterež skowe Litostrotos/ a Židowsky Gabbata.

14. A bylo w Pátek před Welikonocý/ okolo ssesté hodiny: Y řekl Židům: Ay král wáš!

15. Oni pak zkřikli: Wezmi, wezmi/ wkřižug geg! Rekl gim Pilát: Krále wasseho wkřižugi? Odpowěděli Biskupowé: Nemámeť *Krále než Cýsaře. *Gen. 49,10.

16. Tedy *wydal gim ho/ aby byl wkřižowán: Y pogali Gežisse/ a wedli. *Mat.27,26. Mark.15,15. Luk.23,25.

17. A nesa křjž swůg/ ssel *na mjsto, kterež skowe poprawné/ a Židowsky Golgota. *Mat.27,33. Mark.15,22. Luk.23,33. Žid.13,12.

18. Kdež wkřižowali ho/ a s nim giná dwa s obau stran/ a w prostředku Gežisse.

19. Napsal pak y *nápis Pilát/ a wstawil na křjž: a bylo napsáno: Gežiš Nazaretský Král Židowský. *Mat.27,25.

20. Ten pak nápis mnozý z Židů čtli: nebo bljzko města byko to mjsto, kdež wkřižowán byl Gežiš: A byko psáno, Židowsky, Recky, a Latině.

21. Tedy Biskupowé Židowsstj řekli Pilátowi: Nepiš, Král Židowský: ale že on řekl/ Král Židowský gsem.

22. Odpowěděl Pilát: Co sem psal, psal sem.

23. Žołdnéři *pak, když Gežisse wkřižowali/ wzali raucha geho (a učinili čtyři djly/ každému rytjři djl) a sukni: byla pak sukně nesssjwaná/ (ale) od wrchu wssecka naskrze setkaná. *Mat.27,35. Mark.15,24. Luk.23,34.

24. Y řekli mezy sebau: neroztrhugme gi/ ale losugme o ni, čj bude. Aby se naplnilo *Pjsmo řkauc: Rozdělili sobě raucho mé/ a o mug odew metali los: tedy žołdnéři tak učinili. *Žak. 22,19.

25. Stály *pak u křjže Gežissowa, Matka geho/ a sestra Matky geho, Marya Kleofássowa/ a Marya Magdaléna. *Mat.27,61. Mark.15,40. Luk.23,49.

26. Te-

26. Tedy Gežíš vzřew Matku, a Včedlnjka tu stogjcýho, *kteréhož miłował, řekł Matce swé: Ženo / ay syn twůg! *Jan.13,23. k.20,2. k.21,7.

27. Potom řekł Včedlnjkowi: Ay* Matka twá! a od té hodiny, přigał gi Včedlnjk ten k sobě. *Mat.12,50.

28. Potom wěda Gežíš, že giž wšecko dokonáno gest / *aby se naplniło Pjsmo, řekł: Žiznjm!

*Jan.18,4. Žał.69,22.

29. Była pak (tu) postawena nádoba plná octa: *Tedy oni naplniwše hubu octem / a obložiwše Jzopem, podali vstům geho. *Mat.27,48. Mark.15,36.

30. A když okusył Gežíš octa, řekł: *Dokonánoť gest: a nakloniw hławy, ducha † (Otcy) poručił.

*Jan.17,4. Žał.31,6. Łuk.23,46.

31. Židé pak, aby nezůstała na křjži těła na Sobotu / poněwadž był den přjprawowánj/ (był zagistě welikýť ten den Sobotnj) prosyli Piláta / aby złámáni byli hnátowé gegich/ a byli složeni.

32. Y přjšli Žołdnéři / a prwnjmu zagistě złámali hnáty, y druhému, kterýž vkřižowán był s nim:

33. Ale k Gežíssowi přjssedše / gakž vzřeli geg giž mrtwého/ nełámali hnátů geho:

34. Ale geden z Žołdnéřů, bok geho kopjm otewřeł / a hned wyšła krew* a woda. *Jzai.55,1.

Zach.13,1. Jan.7,37. 1 Jan.5,6.

35. A ten kterýž widěł, swědectwj wydał/a prawé gest swědectwj geho:oni wj, že prawé wěcy prawj/ abyšte wy wěřili.

36. Stało se pak to / aby se naplniło to Pjsmo: *Kost geho nebude złámána. *Exod.12,46. Num.9,12.

37. A opět giné Pjsmo dj: *Vzřjt wkoho sau bodli.

*Zach.12,10. Zgew.1,7.

38. Potom pak* prosył Piláta Jozef z Arymatye, (kterýž był Včedlnjk Gežíssů / † ale tagný, pro** strach Židowský /) aby sňał tělo Gežíssowo: y dopustił Pilát. A (on) přjssed, sňał tělo Gežíssowo.

*Mat.27,57. Mark.15,43. Łuk. 23,50. † Jan. 12,42. **Jan.20,19.

39. Přjssel pak y Nykodém, (*kterýž był prwé přjssel k Gežíssowi w nocy,) nesa* smjssenj Mirry a Aloes około sta liber. *Jan.3,2.

k.7,50. † Mark. 16,1.

40. Tedy wzali tělo Gežíssowo/ a obwinuli ge prostěradły s těmi wonnými wěcmi/ gakž obyčeg gest Židům se pochowáwati.

41. A była na tom mjstě, kdež vkřižowán był, zahrada/ a w zahradě hrob nowý/ w němž gesště žádný nebył pochowán.

42. Protož tu pro den přjprawowánj Židowský, že bljzko był ten hrob, położili Gežíssse.

Kapitoła XX.

Pán z mrtwých wstał/ 14. Maryni se ukázał 19. y Apoštołům/ 22. kterým (naprawiw ge, zwłašť Tomášse) poselstwj swé swěřił.

1. PRwnjho *pak dne po Sobotě, Marya Magdaléna šła ráno k hrobu, když gesště tma było: y vzřela kámen odwalený od hrobu:

*Mat.28,1. Mark.16,1. Łuk.24,1.

2. Y běžela, a přjšła k Simonowi Petrowi / a k druhému Včedlnjkowi, *tomu, gehož miłował Gežíš, a řekła gim: wzali Pána zhrobu/ a newjme kde geg położili.

*Jan.13,23. k.19,26. k.21,7.

3. Tedy *wyšel Petr, y ten druhý Včedlnjk/ a šli k hrobu.

*Łuk.24,12.

4. Běželi pak oba społu: ale ten druhý Včedlnjk předběhł Petra / a přjšel prwé k hrobu/

5. A nachýliw se, vzřel prostěradła położená: ale wšak tam newšel.

6. Tedy přjšel Simon Petr za njm gda/ a wšel do hrobu: y vzřel prostěradła położená/

7. A rauchu, kteráž była na hławě geho, ne s prostěradły położenau / ale obzwłášťně swinutau na gednom mjstě.

8. Potom wšel y ten druhý Včedlnjk, kterýž był prwé přjšel k hrobu: y vzřel a uwěřił.

9. Nebo gesště neznali pjsma, že měł (Kryštus) z* mrtwých wstáti.

*Žał.16,10. Jzai.53,8. Jon.2,1. Łuk.24,26. Skutc.2,27. k.13,35. k.17,3.

10. Y odešli zase ti Včedlnjcy tam, kdež prwé byli.

11. Ale Marya * stáła v hrobu wně płačecy: a když płakała, nakłonika se do hrobu. * Mark.16,5.

12. A vzřeła dwa Angely w bjłém (rausse) sedjcý, gednoho v hławy, a druhého v noh tu, kdež było położeno tělo Gežissowo.

13. Kteřjž řekli gi: Ženo, co płáčeš? Y dj gim: wzali Pána mého/ a newjm kde ho położili.

14. To když řekła, obrátika se zpátkem/ * a vzřeła Gežisse an stogj: ale † newěděła by Gežjš był.

* Mat.28,9. Mark.16,9. † Luk.24,16.

15. Dj gi Gežjš: Ženo, co płáčeš? koho hledáš? Ona domnjwagicy se, žeby zahradnjk był, řekła gemu: Pane, wzałiš ty geg/ powěz mi, kdes ho położił, ať gá geg wezmu.

16. Řekł gi Gežjš: Marya! Obrátiwssi se ona, řekła gemu: Rabbóny, což se wykládá, Mistře.

17. Dj gi Gežjš: Nedotýkeyž se mne: nebo sem gesstě newstaupił k Otcy swému: * ale gdiž k Bratřjm mým/ a powěz gim: † Wstupugi k Otcy swému/ a k Otcy wassemu/ k Bohu swému, a k Bohu wassemu.

* Žak.22,23. † Jan.16,16.

18. Přissła * Marya Magdaléna, zwěstugicy Wčedlnjkům, žeby † widěła Pána/ a že gi to powěděł.

* Mat.28,8. Mark.16,8. Luk.24,9. † Gen.32,30. Jan. 20,25.

(1. Neděle po Welikonocy.)

19. KDyž* pak był wečer toho dne, kteryž gest prwnj po Sobotě/ a dwéře były zawřjny, kdež byli Wčedlnjcy shromážděni pro † strach Židowský, přissel Gežjš/ a stáł v prostřed, a řekł gim/ ** Pokog wám!

* Mark.16,14. Luk.24,36. 1 Kor.15,5. † Jan.19,38. ** Saud.6,23. k.19,20.

20. A to powěděw, ukázał gim ruce y bok swůg/ * y zradowali se Wčedlnjcy widauce Pána. * Jan.16,22.

21. Tedy řekł gim Gežjš opět: Pokog wám! * gakož mne poslał Otec/ tak y gá posýlám wás. * Jzai.61,1.

* Mat.16,15. Luk.4,18. Jan.17,18.

22. A to powěděw, dechł, a řekł gim: Přigmětě Ducha Swatého.

23. Kterýmžkoli * odpustilibysste hřjchy/ odpaussťegjť se gim: kterýmžkoli zadrželibysste/ zadržánit sau.

* Mat.16,19. k.18,18.

(Na den S. Tomásse.)

24. TOmáš pak geden ze dwanácti, kteryž slauł Dydymus, * nebył s nimi, když był přissel Gežjš.

* Jan.11,16.

25. Y řekli gemu ginj Wčedlnjcy; Widěli sme Pána. Ale on řekł gim: Leč vzřjm w rukau geho bodenj hřebů/ a wpustjm prst swůg w mjsto hřebů/ a ruku swau wložjm w bok geho/ nikoli newěřjm.

26. A po osmi dnech, opět Wčedlnjcy geho byli wnitř, a Tomáš s nimi: přissel Gežjš a dwéře były zawřjny/ y stáł v prostřed, a řekł: Pokog wám!

27. Potom řekł Tomássowi: Wlož prst swůg sem/ a wiz ruce mé/ a wztáhni ruku swau/ * a wpust w bok můg: a nebudiž newěřjcý/ ale wěrný.

* 1 Jan.1,1.

28. Y odpowěděł Tomáš, a řekł gemu: Pán * můg a Bůh můg.

* 1 Král. 18,39.

29. Dj gemu Gežjš; Žes mne widěł Tomássi, uwěřił sy: Blahoslawenj, * kteřjž newiděli, a uwěřili.

* 1 Pet.1,8.

30. Mnohé * zagistě y giné diwy činił Gežjš před obljčegem Wčedlnjků swých/ kteřjž negsau zapsáni w knize této. * Jan.21,25.

31. Ale tito zapsáni sau/ * abysste wěřili, že Gežjš gest Krystus Syn Božj/ a abysste wěřjce, žiwot měli we gménu geho.] * 1 Jan.5,13.

Kapitola XXI.

Pán se zgewil Wčedlnjkům při lowení ryb. 15. Petr, že Pána miluge, třikrat wyznał, a Pán gemu beránky y owce poručiw, 18. smrt geho předpowěděł.

1. POtom zgewił se opět Gežjš Wčedlnjkům v moře Tyberyadského: zgewił se pak takto:

2. Byli spolu Simon Petr/ a Tomáš, * kteryž slauł Dydymus/ † a Natanael, kteryž był z ** Kány Galileyské/ †† a (synowé) Zebedeowi/ a ginj z Wčedlnjků geho dwa. * Jan.20,24.

† k.1,45. ** k.2,1.11. †† Mat.4,21. Mark.1,19. Luk.5,10.

3. Dj

3. Dj gim Sſimon Petr: Půgdu ryb kowiti. Rekli gemu: Půgdeme y my s tebau: Y ſſli / a wſtaupili na kodj hned: a * tě nocy nic nepopadli.
* Luk.5, 5.

4. A kdyż bylo giż ráno, ſtál Gežjš na břehu: newěděli * wſſak Wčedlnjcy, by Gežjš byl. * Luk.24,16. Jan.20,14.

5. Tedy dj gim Gežjš: Djtky, máteli gakau krmičku: Odpowěděli gemu/ Nemáme.

6. On pak řekl gim: * Zawrzteż sýt na prawau ſtranu kodj/ a naleznete: Y zawrhli/ a hned nemohli gi táhnauti pro mnożſtwj ryb. * Luk.5,4.

7. Y řekl Wčedlnjk ten, * kterěhož milowal Gežjš, Petrowi: Pán geſt. A Sſimon Petr, gakż vſlyſſel, że Pán geſt/ opásal se pokoſſili, (†nebo byl nah) a puſtil ſe do moře. * Jan.13,23. k.19,26. k.20,2. k.21,20. † Gen.3,10.

8. Ginj také Wčedlnjcy na kodj připlawili ſe, (nebo nedaleko byli od břehu/ aſy okoko dwau ſet loket) táhnauce tu ſýt s rybami.

9. A gakż wyſtaupili na břeh, vzřeli řeřawé vhlj, a rybu ſwrchu położenau, a chléb.

10. Řekl gim Gežjš: * Přineſte ryb, kterýchż ſte nalapali nynj. * Luk.24,41.

11. Wſtaupil pak Sſimon Petr / a wytáhl ſýt na zem plnau ryb welikých, ſto padeſáte a tři: A ačkoli gich tak mnoho bylo/ * neztrhala ſe ſýt. * Luk.5,6.

12. Řekl gim Gežjš: Podte, obědůgte! Žádný pak z Wčedlnjků neſměl ſe ho otázati / Ty kdo gſy? wědauce że Pán geſt.

13. A přiſſel Gežjš/ a wzal ten chléb/ a dáwal gim/ * y rybu též. * Jan.6, 11.

14. To * giż po třetj vkázal ſe Gežjš Wčedlnjkům ſwým, wſtaw zmrtwých.
* Jan.20,19. Luk.24,36. Skutc.10.41.

15. A kdyż poobědwali / řekl Gežjš Sſimonowi Petrowi: Sſimone Jonášſů, milugeſſli mne wjce než tito? Řekl gemu: Owſſem Pane, ty wjš że tě miluji! Dj gemu/ Paſyż beránky mé.

16. Řekl gemu opět po druhé; Sſimone Jonášſů, milugeſſli mne? Řekl gemu: Owſſem Pane, ty wjš że tě miluji! Dj gemu / * Paſyż owce mé.
* Ezech.34, 8.

17. Řekl gemu po třetj; Sſimone Jonášſů, milugeſſli mne? Y zarmautil ſe Petr: Proto że gemu řekl po třetj/ milugeſſli mne? A odpowěděl gemu: Pane, * ty znáš wſſecko/ ty wjš że tě miluji. Řekl gemu Gežjš/ Paſyż owce mé. * Syr.42,19.
Bar.3,32. Jan.16,30.

18. Amen * amen prawjm tobě: Kdyż ſy byl mladſſj, opaſowáls ſe/ a chodjwal ſy kams chtěl: ale kdyż ſe ſtaráš, ztáhneš ruce ſwé/ a giný tě opáſſe, a powede kamżby ty nechtěl.
* Jan.13,36. Skutc.12,3.

19. To pak powěděl, * znamenage kterauby ſmrtj měl oſlawiti Boha.
* 2 Pet. 1, 14.

(Na den S. Jana Ewangeliſty.)

A To powěděw, řekl gemu: Poď za mnau!

20. Y obrátiw ſe Petr, vzřel toho Wčedlnjka, * kterěhož milowal Gežjš, an gde za nim / kterýż y odpočjwal za Wečeřj na prſech geho/a byl řekl: Pane, kdo geſt ten kterýż tě zradj? * Jan.21,7.

21. Toho widěw Petr, dj Gežjſſowi: Pane, co pak tento?

22. Řekl gemu Gežjš: Chcyli ho nechati, dokudż nepřigdu, co tobě po tom? * Ty poď za mnau.
* Mat.4,19. k.9,9.

23. Y wyſſla řeč ta mezy bratřj/ żeby Wčedlnjk ten neměl vmřjti: ale neřekl byl gemu Gežjš, żeby neměl vmřjti: ale/ Chcyli ho nechati dokudż nepřigdu/ co tobě po tom?

24. Toť geſt Wčedlnjk ten, * kterýż ſwědectwj wydáwá o těchto † wěcech/ a napſal toto/ a wjme, że prawé geſt ſwědectwj geho.] * Jan. 15, 27.
† Jan. 19, 35.

25. Geſtit pak y giných mnoho wěch, kterěż činil Gežjš / kteréż kdyby měly wſſecky, każdá obzwláſſtně pſány býti/ mám za to, żeby ten ſwět nemohl přigjti těch knih, kterěžby napſány byly.
Amen.

Sku-

Skutkowé swatých Aposstolů.

Kapitola I.

Lukáš Swatý summownè připomenuw, co w swém Swangelium sſiře pſal, 12. Začjná wyprawowati o Skutcych Apoſſtolſkych: 15. A neyprw o wywolenj Swatého Matège.

(Na den Božího Wstaupenj.)

V Rwnj * zagiſtè Knihu ſepſal ſem, ó Teofile! o wſſech wècech, kterèž začal Gežjš † y činiti y wčiti/ * Luk. 1, 3. † Mat. 5, 19.

2. Až do toho * dne, w němž † daw přikázanj Apoſſtolům, kterèž byl ſkrze Ducha swatého ** wywolil / wzhůru wzat geſt. * Luk. 24, 50. 51.

† Jan. 20, 21. ** Jan. 15, 16.

3. Kterým y * zgewowal ſebe samého živého po swém vmučenj, we mnohých giſtých důwodjch/ za čtyřidceti dnů vkazuge ſe gim/ a † mkuwě o králowſtwj Božim. * Mark. 16, 14. Jan. 20, 20. 1 Kor. 15, 5. † Luk. 17, 20. 21. Rim. 14, 17. 1 Kor. 4, 20.

4. A * shromáždiw ge, přikázal gim/ aby z Geruzaléma neodcházeli: ale aby očekáwali zaſljbenj Otcowa: † o kterémž ſte (prý) ſlyſſeli ode mne.

* Luk. 24, 49. † Jan. 14, 26. k. 15, 26. k. 16, 7.

5. Nebo * Jan zagiſtè křtil wodau: ale wy pokřtěni budete † Duchem swatým, po nemnohých těchto dnech.

* Jan. 1, 26. † Izai. 44, 3. Joel. 2, 28. Mat. 3, 11. Mark. 1, 8. Luk. 3, 16. Skutc. 2, 2. ſeqq. k. 11, 16.

6. Oni pak sſſedſſe ſe/ otázali ſe ho, řkauce: * Pane, w tomtoli času naprawjš králowſtwj Izraelſké? * Luk. 24, 21.

7. Y řekl gim: nenjt * wáſſe wèc znáti časy, a neb přihodnoſti času/ kterèž Otec w mocy swé położil:

* Mat. 24, 36. Mark. 13, 32.

8. Ale přigmète * moc Ducha swatého, přicházegjcyho na wás/ † a budete mi ſwědkowé, y w Geruzalémě/ y we wſſem Jůdſtwu/ y w Samarj, a až do poſledních končin země. * njž 2, 2.

† Luk. 24, 48. Jan. 15, 27. Skutc. 2, 32.

9. A to powěděw, ani na to hledj, * wzhůru wyzdwižen geſt: a oblak wzal geg od očj gegich. * Mark. 16, 19. Luk. 24, 51.

10. A když za nim w Nebe gdaucým pilně hleděli/ ay, * dwa muži poſtawili ſe podlé nich, w rauſſe bjlém:

* Luk. 9, 30.

11. A řekli: Muži Galileyſſtj/ co ſtogjte hledjce do Nebe? Tento Gežjš, kterýž wzhůru wzat geſt od wás do Nebe/ takť přigde * gakžſte ſpatřili geho gdaucýho do Nebe.] Dan. 7, 13. Mat. 16, 27. Luk. 21, 27. 1 Thes. 1, 10. 2 Thes. 1, 10. Zgew. 1, 7.

12. Tehdy * nawrátili ſe do Geruzaléma, od hory kteráž ſkowe Oliwetſká/ kteráž geſt bljzko od Geruzaléma/ wzdálj cesty gednoho dne Sobotnjho.

* Luk. 24, 50. 51. 52.

13. A wſſedſſe/ wſtaupili do wrchnjho přjbytku domu, kdež přebýwali/ * y Petr, y Jakub, y Jan, a Ondřeg/ Filip, a Tomáš: Bartolomèg, a Mataus/ Jakub Alfeů, a Sſimon Zelotes, a Jůdas (bratr) Jakubů. * Mat. 10, 2.

14. Ti wſſickni trwali * gednomyſlně na modlitbě, a pokorné proſbě, s ženami/ a s Marygj matkau Gežjſſowau/ y s Bratřjmi geho. * njž. 2, 1.

(Na den S. Matège.)

15. W Těch pak dnech powſtaw Petr y proſtřed Wčedlnjků, řekl/ (a byl záſtup lidj ſpolu shromážděných * okolo ſta a dwadcjti.) * 2 Par. 5, 12.

16. Muži bratrj! muſyko ſe naplniti Pjſmo to, * kterèž předpowěděl Duch swatý ſkrze vſta Dawidowa, o Gidáſſowi, † kterýž byl wůdce těch, kterjž gjmali Gežjſſe: * Žal. 41, 10.

Mat. 26, 21. Jan. 13, 18. † Jan. 18, 5.

17. Nebo byl * přičten k nám/ a byl doſſel koſu přiſluhowánj tohoto.

* Mat. 10, 4. Luk. 6, 16.

18. Ten zagiſtè obdržel * pole ze mzdy neprawoſti/ † a oběſyw ſe, rozpukl ſe na dwé/ y wykydla ſe wſſecka ſtřewa geho:

* 2 Sam. 17, 23. Mat. 27, 9. † Mat. 27, 5.

19. A to známě geſt wčiněno wſſechněm přebýwagjcým w Geruzaléměː tak že geſt nazwáno * pole to wlaſtnjm gazykem gegich, Akeldama/ to geſt, pole krwe. * Zach. 11, 13. Mat. 27, 7. 8.

20. Pſáno geſt zagiſtè w knize Zakmů: * Budiž přjbytek geho puſtý/ a nebuď, kdoby přebýwal w něm. † A Biſkupſtwj geho wezmi giný.

* Žal. 69, 26. † Žal. 109, 8.

21. Protož muſyť geden z těch mužů, kterjž ſ námi býwali po wſſecken čas, w němž přebýwal mezy námi Pán Gežjš/

22. Po-

22. Počaw od křtu Janowa, aż do dne toho, w kterémž wzhůru wzat geſt od nás, býti ſwědkem ſpolu s námi wzkřjſſenj geho.

23. Tedy poſtawili dwa, Jozefa, ktery̆ż ſtaul Barſabáš, ktery̆ż měl přigmj Juſtus/ a Matége.

24. A modléce ſe řekli: * Ty Pane, wſſech ſrdcý zpytateli/ Vkažtj, ktereho ſy wywolil z těchto dwau/

* 1 Sam.16,7. 1 Par.28, 9. Žak.7,10. Ger.11,20. k.17,10. k.20,12. Syr.42, 18. Luk.16,15.

25. Aby přigal los přiſluhowánj tohoto a Apoſtolſtwj/ z néhož wypadl Gidáš/ aby odſſel na mjſto ſwé.

26. Y dali gim * losy: spadl pak los na Matége: y připogen geſt z společného ſneſſenj, k gedenácti Apoſtolům.)

* Přjſſ.16, 33.

Kapitola II.

Apoſtolé přigawſſe Ducha S. 4. rozličnými gazyky mluwili/ 37. a mnohé Pánu zyſkali.

(Na den Seſtánj S. Ducha.)

1. A Kdyż přiſſel den * padeſátý, byli wſſickni †gednomyſlně spolu.

* Leu.23,16. Deut.16,9. † Skutc.1,14.

2. Y * stal se rychle zwuk s nebe/ gako waljcýho se wětru prudkého/ a naplnil wſſecken dům kdež ſeděli.

* Joel. 2,28. Zach.12,10.

3. Y vkázali se gim rozdělenj gazykowé, gako oheň/ ktery̆ż posadil se na každém z nich.

4. Y * naplněni sau wſſickni Duchem swatým/ a počali mluwiti † ginými gazyky, gakż ten Duch dáwal gim wymlauwati. * Skutc.1,5. k.11,15. k.19,6.

† Mark.16, 17. Skutc.10,46.

5. Byli pak w Geruzalemě přebýwagjcý Židé, muži * náboženj, ze wſſelikého národu, ktery̆ż pod nebem (geſt.)

* Skutc.13, 26.

6. A kdyż ſe stal ten hlas/ ſeſſlo ſe mnożſtwj/ a vżaſli ſe/ że ge slyſſel gedenkażdý, ani mluwj přirozeným gazykem geho.

7. Y * děſyli ſe wſſickni a diwili, řkauce gedni k druhým: Ay, zdaliż negsau tito wſſickni, ktery̆ż mluwj, Galileyſſtj?

* Skutc.10, 45.

8. A kterak my ſlyſſime gedenkażdý gazyk náš, w kterémž ſme se zrodili?

9. Partſſtj, a Medſſtj, a Elamitſſtj/ a ktery̆ż přebywáme w Mezopotamij/ w Židowſtwu, a w Kappadocij/ w Pontu, a w Azij.

10. W Frygij/ a w Pamfilij/ w Egyptě, a w kraginách Libie, kterăż geſt wedlé Cyrénu/ a přjchozý Rjmané/ Židé, y w nowé na wjru obrácenj/

11. Kretſſtj, y Arabſſtj/ ſlyſſime ge, ani mluwj gazyky naſſimi welikě wěcy Božj.

12. Y děſyli ſe wſſickni, a diwili, geden k druhému řkauce: Y což toto bude!

13. Ginj pak poſmjwagjce ſe, prawili: Mſtem ſe zpili tito.

14. A ſtoge Petr s Gedenácti, pozdwihl hlaſu swého/ a promluwil k nim: Muži Židé, a wſſickni ktery̆ż bydljte w Geruzalémě/ toto wám známo buď/ a wſſima pozorůgte slow mých.

15. Giſtě negsau tito, gakż wy ſe domnjwáte, zpilj/ poněwadž geſt teprw třetj hodina na den:

16. Ale totoť geſt, což geſt předpowědjno ſkrze proroka * Joele:

* Joel. 2,28. ſegq.

17. A budeť * w poſledních dnech, (dj Bůh) Wylegi z Ducha swého na wſſelikě tělo: a prorokowati budau synowé wáſſi, * y dcery wáſſe/ a mládency wáſſi widěnj wjdati budau/ a ſtarcy wáſſi ſny mjti budau. * Jzai.44,3. Ezech.36,27.

Zach.12,10. Jan.7,38. † Skutc.21,9.

18. A zagiſtě na ſlužebnjky, a na ſlužebnice swé, w těch dnech, wylegi z Ducha swého/ a budau prorokowati:

19. A vkáži zázraky na Nebi ſwrchu/ a znamenj na zemi dole/ krew, a oheň, a páru dymowau:

20. Slunce * obrátj ſe w temnoſt/ a Měſýc w krew/ prwě než přigde ten den Páně welký a zgewný: * Joel.2,31.

Amos 8/9. Mich.3,6. Mat.24,29. Luk.21,25.

21. A ſtanet ſe, * (że) każdý kdożkoli wzýwatby gména Páně, ſpasen bude.]

* Joel.2,32. Rim.10,13.

22. Muži Izraelſſtj! ſlyſſte ſlowa * tato: Gežiſſe toho Nazaretſkého/ muže od Boha zwelicěného mezy wámi, mocmi a zázraky, a znamenjmi/ ktery̆ż činil ſkrze něho Bůh v proſtřed wás/ gakož y wy ſami wjte: * Skutc.10,38.

23. Toho * wydaného z vložené rady, a předzwěděnj Božjho wzawſſe/ a ſkrze

ruce

ruce nesslechetnych † vkřižowawsse / zamordowali ste. *Mat.27,1.
Luk.22,22. Skutc.4,28. † k.5,30.

24. Gehoż * Bůh wzkřisyl / zprostiw bolestj smrti / gakoż nebylo możné gemu držánu byti od nj. *Skutc.2,32.
k.3,15. k.4,10. k.10,40. k.13,30.34. k.17,31. Řim.4,24. k.8,11. 1 Kor.6,14. k.15,5. 2 Kor. 4,14. Gal.1,1. Efezk.1,20. Kol.2,12. 1 Thes. 1,10. Žid. 13,20.

25. Nebo * Dawid prawj o nim: Spatřowal sem Pána před sebau wždycky / nebo gest mi po prawicy, abych se nepohnuk. *Žak.16,8. seqq.

26. Protoż rozweseliko se srdce mé / a zplésal gazyk mug: nýbrž y tělo mé odpočine w naděgi:

27. Nebo * nenechás dusse mé w pekle: aniž dás widěti swatému swému porussenj. *Skutc.13,35.

28. Známé sy mi včinik cesty żiwota / a naplnjs mne vtěssenjm před obljčegem swým.

29. Muži bratřj / slussj směle mluwiti k wám o Patryarchowi Dawidowi / * że y vmřel, y pochowán gest / y hrob geho gest v nás až do dnessnjho dne.
*1 Král.2,10. Skutc.13,36.

30. Prorok tedy byw / a wěděw, że * přjsahau zawázak se gemu Bůh / że z plodu ledwj geho, podlé těla, wzbudj Krysta / a posadj na stolicy geho.
*2 Sam.7,12. 1 Král.8,20. Žak.89,4.5. k.132,11. Luk.1,32. Skut. 13,32. Řim.1,2.3. 2 Tym.2,8.

31. To předzwěděw, mluwil o wzkřjssenj Krystowu / że * nenj opusstěna dusse geho w pekle / ani tělo geho widělo porussenj. *Žak.16,10. Skutc.13,35.

32. Toho Gežisse * wzkřisyl Bůh: † gehoż my wssickni swědkowé gsme.
*1 Kor.15,15. † Skutc.1,8. Jan.15,27.

33. Protoż * prawicy Božj gsa zwýssen / a wzaw zasljbenj Ducha swatého od Otce / wylik to, † což wy nynj widjte a slyssjte. *Skutc.5,31.
Filip.2,9. †Mat.11,4.

34. Neboť Dawid newstaupil w Nebe: ale on * prawj; Rekl Pán, Pánu mému / Sed na prawicy mé /
*Žak.110,1. 1 Kor.15,25. Efezk.1,20. Žid.1,8. k.10,12.

35. Dokudž nepoložjm nepřátel twých, za podnože noh twých.

36. Wězyž tedy gistotně wssecken dům Izraelsky / že Bůh * y Pánem ho včinik, y Krystem / toho Gežisse, kteréhož ste wy vkřižowali. *Filip.2,9.

37. To slyssewsse * zkormauceni sau w srdcy, a řekli Petrowi, a ginym Apostolům: † Což máme činiti muži bratřj? *Zach.12,10. † Luk.3,10.
Skutc. 9,6. k.16,30.

38. Tedy Petr řekl gim: *Pokánj čiňte / a pokřti se gedenkaždý z wás we gménu Gežisse Krysta, na odpuštěnj hřichů: a přigmète dar Ducha swatého. *Mat.3,2.k.4,17. Mark.1,15.

39. Wámť zagistě zasljbenj to (swědčj,) a synům wassjm / y wssechném, kteržj daleko gsau / kteréhžkoli * powolalby Pán Bůh náš. *Jan.10,16.

40. A ginými slowy mnohými oswědčowal / a napomjnal, řka: Oddělte se od pokolenj toho zlého.

41. Tedy ti, kteržj ochotně přigali slowa geho, pokřtěni sau: a připogiko se w ten den dussj okolo tři tisýců.

42. Y zůstáwali w včenj Apossto-ském / a w spokečnosti / a w lámánj chleba, a na modlitbách).

43. Y přissla na wsselikau dussi bázeň: * a mnohý diwowé a zázrakowé dáli se skrze Apossstoly.
*Skutc.5,15. Mark.16,17.

44. Wssickni pak wěřjcy byli pospoku / a * měli wssecky wěcy obecné.
*Deut.15,4.11. Skutc.4,32. Filip.2,4.

45. A prodáwali wládařstwj a statky / a dělili mezy wssecky gakž komu potřebj byko.

46. A na każdý den trwagjce gednomyslně w Chrámě / a * lámagjce po domých chléb / přigjmali pokrm s potěssenjm a sprostnosti srdce:
*Skutc.20,7. 1 Kor.10,16.

47. Chwáljce Boha / a milost magjce y wsseho lidu. Pán pak přidáwal Církwi na * każdý den, těch, kteržby spaseni byli. *Skutc.4,4. k.5,14. k.11,21.

Kapitola III.

Petr S. wzdrawiw Chromého / 12. mnohé kázanjm swým wzbudik ku pokánj.

1. POtom pak Petr a Jan, wstupowali do Chrámu w hodinu modlitebnau * dewátau: *Skut.10,3.

2. A

2. A muž nějaký byw * chromý od žiwota matky swé, nesen byl / kterémuž sázeli na každý den u dwerj Chrámowých, kteréž sauky Krásné/ aby prosyl za almužnu, těch, kteříž wcházeli do Chrámu. * Skutc. 14, 8.

3. Ten wzřew Petra a Jana, ani wcházeti měli do Chrámu / prosyl, aby mu almužnu dali.

4. U pohleděw naň Petr s Janem, řekl: hleď na nás.

5. A on pilně pohleděl na ně/ naděge se, že něco wezme od nich.

6. Tedy řekl Petr: Stříbra a zlata nemám/ ale což mám, to tobě dám/ * we gménu Gežjsse Krysta Nazaretského wstaň, a chod!

* Skutc. 3, 16. k. 14, 9. 10.

7. (U) * wzal geg za ruku geho prawau, pozdwihl (ho): a hned utwrzený sau nohy geho y kaubowé.

* Mat. 8, 15. k. 9, 25.

8. A zchytiw se stál, a chodil/ a wssel s nimi do Chrámu / chodě, a poskakuge, a chwále Boha.

9. A widěl geg wssecken lid, an chodj, a chwálj Boha.

10. U * poznali ho že gest ten, kterýž na almužně sedáwal u dwerj Krásných Chrámowých: y naplněnj sau strachem a děssenjm, nad tjm, což se stalo gemu.

* Jan. 9, 8.

11. A když se ten uzdrawený přidržel Petra a Jana/ zběhl se k nim wssecken lid * do Sýnce, kteráž sauka Salomaunowa, předěssen gsa.

* 1 Král. 6, 3. Jan. 10, 23. Skut. 5, 12.

12. To widěw Petr, promluwil k lidu: Muži Izraelšstj/ co se diwjte tomuto? a neb co na nás tak pilně hledjte/ gakobychom my swau wlastnj mocý, a neb náboženstj učinili to, aby tento chodil?

13. Bůh * Abrahamů, a Izáků, a Jákobů, Bůh † otců nassich oslawil Syna swého Gežjsse/ kteréhož ste wy wydali/ a odepřeli se před twáří Pilátowau/ kterýž hy ** saudil býti hodného propuštěnj. * Exod. 3, 6. 15. 16.

† Skutc. 5, 30. 31. Filip. 2, 9. ** Mat. 27, 23. Mark. 15, 14. Luk. 23, 14. Jan. 18, 38.

14. Wy pak toho swatého a spraweddliwého * odepřeli ste se/ a prosyli ste za muže wražedlnika, aby wám byl dán:

* Mat. 27, 20. Mark. 15, 11. Luk. 23, 18. Jan. 18, 40.

15. Dárce * pak žiwota zamordowali ste/ kteréhož † Bůh wzkřjsyl zmrtwých: čehož ** my swědkowé gsme.

* 1 Kor. 2, 8. † Skutc. 2, 24. k. 4, 10. 33. ** Skutc. 1, 8. k. 2, 32. Jan. 15, 27.

16. A skrze wjru we gméno geho, tohoto kteréhož wy widjte a znáte, utwrdiko gméno geho: wjra prawjm, kteráž gest skrze něho, daka gemu celé zdrawj toto před obljčegem wssech wás.

17. Ale nynj, bratřj, wjm * že ste to z newědomj učinili/ gako y knjžata wásse.

* Jan. 16, 3. Skutc. 13, 27. 1 Kor. 2, 8. 1 Tym. 1, 13.

18. Bůh pak to což předzwěstowal skrze usta * wssech Proroků swých, že měl Krystus trpěti, tak naplnil.

* Izai. 50, 6. k. 53, 4. Luk. 24, 44. 46.

19. Protož * čiňte pokánj / a obraťte se/ aby byli shlazeni hřjchowé wássi: kdyžby přissli časowé † rozwlažnj od twáří Páně/ * Skutc. 2, 38.

† Dan. 7, 22. 27. Rim. 8, 21. Zgew. 20, 6.

20. A poslal by toho, kterýž wám kázán gest, Gežjsse Krysta:

21. Kterýž zagistě musý zaugjti nebesa, až do času naprawenj wssech wěcý/ což byl předpowěděl Bůh skrze usta wssech swých swatých Proroků od wěků.

22. Mogjjš zagistě Otcům * řekl: Proroka wám wzbudj Pán Bůh wáš z bratřj wassich, gako mne: gehož † poslauchati budete we wssem, což koli bude mluwiti wám.

* Deut. 18, 15. 18. Jan. 1, 21. 45. k. 4, 19. Skutc. 7, 37. † Mat. 17, 5. Mark. 9, 7. Luk. 9, 35.

23. Stane ť se pak, že * každá dusse, kterážby neposlauchala toho Proroka, wyhlazena bude z lidu.

* Deut. 18, 19. Zak. 2, 12.

24. Ano y wssickni Prorocy od Samuele, a potomnjch, kteříkoli mluwili, také o těchto dnech předzwěstowali.

25. Wy * gste synowé Proroků a umluwy, kterauž učinil Bůh s Otcy nassimi, řka Abrahamowi: † W semeni twém požehnány budau wssecky čeledi země. * Rim. 9, 4.

† Gen. 12, 3. k. 18, 18. k. 22, 18. k. 26, 4. Rim. 15, 8. Gal. 3, 8.

26. Wám * nejprwé Bůh wzbudiw Syna swého Gežjsse, poslal ho dobrořečjcýho † wám/ aby se ** gedenkažděho z wás odwrátil od neprawostj swých.

* Skutc. 13, 46. † Mat. 15, 24. ** Skutc. 17, 30.

Kaž-

Kapitola IV.

Apostolé zgimanj, 8. Krysta před Knjžaty směle wyznáwagj: 18. a propuštěnj, 24. Pánu Bohu se modlj. 32. Kdež y způsob prwotnj Cyrkwe wypsán.

1. A Když oni mluwili k lidu/ * přišli na ně Knězj a † Wědnjk Chrámu, a Saducegowé/

* Skutc.5,17. † Luk.22,4.52.

2. Těžce to nesauce, že lid učili/a zwěstowali we gménu Gežjsse wzkřjsenj zmrtwých.

3. Y * wztáhli na ně ruce/ a wsadili ge do žalářе, až do gitra: nebo giž byl wečer. * Skutc.5,18.

4. Mnozý * pak z těch, kteřjž slyssели slowo,uwěřili: y učiněn gest počet mužů, okolo pěti tisýců.

* Jan.8,30. k.2,47.

5. Stalo se pak nazeytřj / že se sessla Knjžata gegich, a Starssj, a Zákonnjcy w Geruzalémě:

6. A * Annáš Biskup, a Kaifáš, a Jan, a Alexander, a kteřjžkoli byli z pokolenj Biskupského.

* Luk.3,2. Skutc.5,17.

7. Y postawiwsse ge mezy sebau, otázali se: * Gakau mocý, a neb w kterém gménu učinilisse to wy?

* Mat.21,23.

8. Tehdy Petr gsa pln Ducha swatého, řekl gim: Knjžata lidu, a Starssj Izraelsstj!

9. Poněwadž my dnes * k saudu sme přiwedeni pro dobrodinj člowěku nemocnému / kterakby on zdráw učiněn byl: * Jan.10,32.

10. Známo buď wssechněm wám, y wssemu lidu Izraelskému / že * we gménu Gežjsse Krysta Nazaretského,kteréhož ste wy † wkřižowali/ gehož Bůh wzkřjsyl zmrtwých/ skrze toho (gméno) tento stogj před wámi zdrawý.

* Skutc.3,16. † Skutc.2,24. k.5,30.

11. Tot gest ten kámen, za nic pokožený od wás stawitelů/ * kterýž gest w hlawu wbelnj: * Žal.118,22.

Izai.28,16. Mat.21,42. Mark.12,10. Luk.20,17. Rjm.9,33. 1 Petr.2,6.

12. A nenjt w žádnem giném spasenj: * nebot nenj gineho gména pod nebem daného lidem skrze kterežbychom mohli spaseni býti.

* Mat.1,21. Luk.1,31. Skutc.10,43. 1 Tym.2,5.

13. Y widauce takowau wdatnost a směłost w mluwenj Petrowu a Janowu/ a shledawsse, že gsau lidé nevčenj a prostj / diwili se a poznali ge, že s Gežjssem bywali:

14. Člowěka také toho widauce an stogj s nimi,kterýž byl wzdrawen/ neměli co mluwiti proti nim.

15. Y rozkázawsse gim wystaupiti z rady, rozmlauwali wespolek.

16. Rkauce: co * učinjme lidem těmto? nebo že zgewný zázrak stal se skrze ně / wssechněm přebywagicým w Geruzalémě známé gest/ aniž můžeme zapřjti:

* Jan.11,47.

17. Ale aby se to wjce nerozhlassowalo w lidu/ s pohrůžkau přikažme gim, aby wjce w tom gménu žádnému z lidj nemluwili.

18. Y powolawsse gich, * přikázali gim / aby nikoli nemluwili, ani nevčili we gménu Gežjssowu. * Skut.5,40.

19. Tedy Petr a Jan odpowjdagjce gim, řekli: Gestli to sprawedliwé před obljčegem Božjm/ * abychom wás wjce poslauchali než Boha/ sudte.

* Skutc.5,28.29.

20. Neboť my nemůžeme nemluwiti toho, co sme * widěli a slyssели.

* Mat.11,4.

21. A oni pohrozywsse gim, propustili ge / nenalezsse na nich přičiny trestánj, pro lid: nebo wssickni welebili Boha z toho, co se bylo stalo.

22. Byl zagistě w letech wjce než we čtyřidcyti člowěk ten, při kterémž se byl stal zázrak ten wzdrawenj.

23. A gsauce propusstěni / přišli k swým/ a powěděli co k nim Biskupowé a Starssj mluwili.

24. Kteřjž wslyssewsse to/ gednomyslně pozdwihli hlasu k Bohu, a řekli: Gospodine * ty gsy Bůh, kterýž sy učinil nebe,y zemi,y more, y wssecko což w nich gest: * Gen.1,1. Žal.102,26.

Izai.37,17. Zgew.14,7.

25. Kteřjž sy skrze ussta Dawida služebnjka swého řekl: Proč se * bauřili národowé/ a lidé myslili marné wěcy? * Žal.2,1.

26. Postawili se králowé zemsstj/ a knjžata sessla se wespolek proti Pánu, a proti Pomazanému gebo.

27. Prawě se gistě jessli proti swatému

mu Synu twému Gežissowi, kteréhož sy pomazal/ * Heródes a Pontský Pilát, s Pohany a lidem Izraelským/
* Mat.26,3. Mark.14,1. Luk.22,2. k.23,12. Jan.11,47.

28. Aby učinili to, * což ruka twá a rada twá předyložila, aby se stalo.
* Skut.2,23.

29. A nynj Pane, pohlediž na pohrůžky gegich/ a dey služebnjkům swým mluwiti slowo swé, * swobodně a směle/
* Luk.21,15. Efezk.6,19.

30. Wztahuge ruku swau k uzdrawowánj a k činěnj diwů a zázraků, skrze gméno swatého Syna twého Gežisse.

31. A když se oni modlili/ * zatřáslo se to mjsto na kterémž byli shromážděni: † a naplněni sau wssickni Duchem swatým/ a mluwili slowo Božj směle a swobodně. * Skutc.16,26. † k.2,4.

32. Toho pak množstwj wěřjcých, * było gedno srdce, a gedna dusse: Aniž kdo co z těch wěcý kteréž měl, swým wlastnim býti prawił/ ale měli † wssecky wěcy obecné. * Skut.1,14. k.2,1.
1 Pet.3,8. † Skut.2,44.

33. A mocý welikau wydáwali Aposstolé swědectwj o wzkřjssenj Pána Gežisse: * a milost welikáprjtomná była wssechněm gim. * Skut.1,22. k.2,23.

34. Žádný zagistě mezy nimi nebył nuzný: nebo kterýžkoli měli pole, neb domy/ prodáwagice, přinásseli penize, za které prodáwali:

35. A kładli před nohy Apossstolské: y było * rozdělowáno to gednomukaždému, gakž komu potřebj było.
* Deut.15,11. Izai.58,7.

36. Jozes pak, kterýž přigmj měl od Aposstoků, Barnabás, (což se wykládá syn utěssenj) z pokolenj Lewitského, z Cypru rodem/

37. Měw pole, prodał ge/ a přinesł penize, a * położił k nohám Apossstolským. * k.5,2.

Kapitola V.

Ananyás s manželkau pro newýmnost trestáni. 12. Diwowé Apossstolssti/ 17. Wězenj gegich, 19. a wyprossenj z něho skrze Anyela.

1. MUž pak nékaký/ gménem Ananyás, s Zafirau manželkau swau, prodał statek:

2. A kstiwě těch penez vgał, s wědomjm manželky swé: a přinesa dił nékaký, * położił k nohám Apossstolským.
* Skut.4,37.

3. Y řekł Petr: Ananyássi, proč * naplnił satan srdce twé/ tak aby łhał Duchu swatému/ a kstiwě vgał penez za to pole? * Jan.13,2.

4. Zdaliž nebyło twé, kdyby ho był sobě nechał? a když było prodáno, w mocy twé było: y proč sy tuto wěc složił w srdcy swém? * Neselhał sy lidem, ale Bohu. * 1 Thes.4,8.

5. Tedy vslyssaw Ananyás ta slowa/ padna, zdechł. Y spadła * bázeň welikána wssecky kteříž to slyssseli.
* Luk.1,65. k.7,16.

6. A wstawsse mládency, wzali geg/ * a wynesse wen, pochowali.
* Leu.10,4.5.

7. Y stało se po chwili, gako po třech hodinách/ že y geho žena, newěducy co se było stało, přissła.

8. Y řekł gi Petr: Powěz mi/ za tolikli ste pole prodali? A ona řekła: ano, za tolik.

9. Tedy dj gi Petr: y proč ste se smluwili, abysste pokaussseli Ducha Páně? Ay nohy těch, kteříž pochowali muže twého, přede dwermi/ a wynesau tebe.

10. Y padła hned před nohy geho, a zdechła. A wssedsse mládency, nalezli gi mrtwau/ y wynesse, pochowali podlé muže gejho.

11. Y było * bázeň welikápo wssj Církwi/ y mezy wssemi kteřížto skyssseli.
* Luk.7,16. Skut.5,5.

12. Skrze ruce pak Apossstoků * dáli se diwowé a zázrakowé mnozý w lidu: (a bywali wssickni gednomyslně † w síni Salomaunowé. * Skut.2,43.
Mark.16,17. † Skut.3,11. 1 Král.6,3. Jan.10,23.

13. Giný pak žádný nesmél se připogiti k nim: ale welebił ge lid.

14. Anobrž wždy wjce se rozmáhako množstwj wěřjcých Pánu, mužů y také žen.)

15. Tak že y * na ulice wynásseli nemocné/ a kładli na ložcých a na nosydłach/ aby kdyžby sšeł Petr, aspoň stjn geho sjnił na některé z nich.
* Skut.19,11.12.

16. Schážeko ſe pak mnoſtwj z okolnjch měſt do Geruzaléma/ neſauce nemocné, a trápené od duchů nečiſtých: a vzdrawowáni byli wſſickni.

17. Tedy powſtaw Biſkup, a wſſickni, kteřjž byli s nim/(genž byli * Saduceyſké ſekty,) naplněni ſau záwiſtj.

* Skut.4,1.

18. Y wztáhli ruce na Apoſſtoły/ a wſázeli ge do žaláře obecného.

19. Ale * Angel Páně w nocy otewřew dwéře v žaláře, wywedł ge wen, a řekł: * Skut.12,7. ł.16,26.

20. Gděte/ a poſtawjce ſe, mluwte lidu w Chrámě wſſecka ſkowa žiwota tohoto.

21. Tedy (oni) vſlyſſewſſe, weſſli na vſwitě do Chrámu, a včili. Přiſſed pak * Biſkup, a ti kteřjž s nim byli/ ſwolali radu/ a wſſecky Starſſj synů Izraelſkých: y poſlali do žaláře/ aby oni byli přiwedeni. * Skut.4,5.

22. A ſlužebnjcy přiſſedſſe, nenalezli gich w žaláři: a nawrátiwſſe ſe, wyprawowali,

23. Rkauce; Žalář zagiſtě nalezli ſme zawřený ſe wſſj pilnoſtj / a ſtrážné wně ſtogjcý v dwerj: ale otewřewſſe, žádného ſme tam nenalezli.

24. A když vſlyſſeli řeči tyto, y Biſkup, y Wědnjk Chrámu/ y přednj Knězj/ nerozumělí coby ſe to ſtało.

25. A přiſſed kdoſy / powěděl gim řka: ay muži kteréž ſte wſázeli do žaláře, w Chrámě ſtogj/ a wěj lid.

26. Tehdy odſſed Wědnjk s ſlužebnjky, přiwedł ge bez násylě: (nebo ſe báli lidu/ aby nebyli wkamenowáni.)

27. A přiwedſſe ge, poſtawili ge w Radě: Y otázał ſe gich Biſkup,

28. Rka; Zdaliž * ſme wám přiſné nepřikázali/ abyſſte newčili w tom gménu? a ay, naplniliſte Geruzalém wčenjm ſwým/ a chcete na nás † wwesti krew čłowěka toho. * Skut.4,17.18.

† Mat. 27, 25.

29. Odpowěděw pak Petr a Apoſſtolé, řekli: Wjce * ſlušj poſlauchati Boha, než lidj. *Dan.6,10. Skut.4,19.

30. Bůh * otců naſſich wzkřiſył Gežiſſe/ kteréhožſte wy zamordowali, powěſywſſe na dřewě. *Skut.2,24. ł.3,15.

31. Toho Bůh, Knjže a Spaſytele * powýſił prawicý ſwau/ aby było dáno lidu Izraelſkému † pokánj a odpuſſtěnj hřjchů: *Skut.2,33. Filip.2,9. Žid.2,10.

† Łuk.24, 47.

32. A my gſme * ſwědkowé toho, což mluwjme: ano y Duch ſwatý / kteréhož dał Bůh těm, † kteřjž gſau poſlušſni geho. * Łuk.24,48. Jan.15,27. Skut.2,32.

† Maud.1,5. Jan.14,17.

33. Oni pak ſlyſſewſſe to * rozzłobili ſe/ a radili ſe o to, kterakby ge wyhładili. * Skut.2,37.

34. Tedy powſtaw w Radě geden Faryzeus, gménem * Gamaliel, Zákona wčitel, wžácný v wſſeho lidu/ rozkázał, aby na makau chwjli wen wywedli Apoſſtoły. * Skut.22,3.

35. Y řekł gim: Muži Izraelſſtj/ pilně ſe rozmyſlte při těchto lidech, co máte činiti.

36. Nebo * před těmito časy był powſtał Teudas/prawě ſe býti něčjm/gehož ſe přidrželo mužů w počtu około čtyř ſet: kteréhož zahynuł / y wſſickni kteřjž přiſtaupili k němu, rozptýleni ſau / a w nic obráceni. * Skut.21,38.

37. Po něm pak powſtał Jůdas Galileyſký za dnů popiſu/ a mnoho lidu po ſobě obrátił: ale y ten zahynuł/ a wſſickni, kteřjžkoli přiſtaupili k němu, rozptýleni ſau.

38. A protož nynj prawjm wám: Deyte * pokog těmto lidem / a nechte gich: nebo geſtliže geſt z lidj rada tato, a neb djło toto, rozprchne ſe:

* Mat.15,13. Přiſł.21,30.

39. Pakliť geſt z Boha/ nebudete mocy toho zkazyti: * abyſſte ſnad y Bohu odporni nalezeni nebyli.

* Skut.9,4. ł.22,7.

40. Y powolili gemu: a powoławſſe Apoſſtoků/ * a zmrſkawſſe (ge/) přikázali, aby nemluwili we gménu Gežiſſowu: Y propuſtili ge. * Mat.23,34. Skut.22,19.

41. Oni

41. Oni pak ſſli z toho ſhromážděnj/* radugjce ſe, że ſau hodni včinění trpěti protiwenſtwj pro gméno Pána Gežiſſe.
* Mat.5,10. ſegq. Rim.5,3. Filip.1,29. 1 Pet.4,13. Jak.1,2.

42. Na każdý pak den nepřeſtáwali w Chrámě, y po domjch včiti a zwěſtowati Gežiſſe Kryſta.

Kapitola VI.

K přiſſluhowánj časnými wěcmi, ſedm mužů zřjzeno: 8. z nichž S. Sſtěpán gſa obžalowán / 12. před Starſſj k ſaudu poſtawen.

1. A W těch dnech, když ſe rozmnožowali Včedlnjcy/ſtalo ſe reptánj Reků proti Židům/ żeby zanedbáwány byly w přiſſluhowánj wezdeyſſjm wdowy gegich.

2. Tedy dwanácte, ſwolawſſe množſtwj Včedlnjků, řekli: nenj * ſſluſſné, abychom my opuſtjce ſkowo Božj, přiſſluhowali ſtolům. * Exod.18,17.

3. Protož bratřj, *wybeřte z ſebe mužů ſedm dobropowěſných/ plných Ducha ſwatého, a maudroſti / gimžbychom poručili tu prácy. * Deut.1,13. 1 Tym.3,7.

4. My pak * modlitby a ſłużby ſłowa, pilni budeme. *Rjm.12,12. Efezk.6,18.

5. Y ljbila ſe ta řeč wſſemu množſtwj: y wywolili Sſtěpána, muże plného wjry a Ducha ſwatého, * a Filipa, a Prochora, a Nykánora, a Tymona, a Parména, a Mikukáſſe Antyochenſkého, k wjře w nowě obrácného.
* Skut.8,5. k.21,8.

6. Ty * poſtawili před obljčegem Apoſſtolu: kterýž pomodliwſſe ſe wzkládali na ně ruce. * Skut.1,23. k.13,3. 1 Tym.4,14. k.5,22. 2 Tym.1,6.7.

7. Y * roſtlo ſkowo Božj / a rozmáhal ſe počet Včedlnjků w Geruzalémě welmi: Mnohý také zástup kněži, poſſlauchal wjry. * Skut.19,20.

(Na den S. Sſtěpána.)

8. Sſtěpán pak gſa plny wjry a mocy, * činil diwy a zázraky weliké w lidu. * Skut.2,43. k.5,12.

9. Y powſtali někteří z ſſkoły, kteráž ſſlauła Libertynſkých, a Cyrenenſkých, a Alexandrynſkých / a těch kteřjž byli z Cylicye a Azye hádagjce ſe ſ Sſtěpánem.

10. Ale * nemohli odolati maudroſti a Duchu kterýž mluwil. * Exod.4,12. Izai.54,17. Luk.21,15.

11. Tedy kſtiwě naſtrogili muże, kteřjž řekli: * My ſme geg ſłyſſeli mluwiti ſkowa rauhawá, proti Mogžjſſowi, a proti Bohu. * 1 Král.21,13. Mark.14,55.58.

12. A (tak) zbauřili lid a Starſſj, y Zákonnjky: a obořiwſſe ſe na něg/ chytili geg/ a wedli do Rady.

13. Y wyſtawili ſakeſſné ſwědky, kteřjž řekli: Člowěk tento nepřeſtáwá mluwiti ſkow rauhawých proti mjſtu tomuto ſwatému, y Zákonu.

14. Nebo ſme ſłyſſeli geg, an prawj/ że ten Gežiš Nazaretſký, zkazý mjſto toto / a proměnj wſtanowenj, kteráž nám wydal Mogžjš.

15. A pilně patřjce na něg wſſickni, kteřjž ſeděli w Radě / widěli twář geho, gako * twář Angela.
* 2 Sam.14,17. k.19,27.

Kapitola VII.

Směrá, horliwá, a obſſirná S. Sſtěpána řeč/ 54. Pro niž ho rozſſiceni nepřátelé, wzowagjcyho Pána Gežiſſe, při přítomnoſti Saule kamenowali.

1. TEdy řekl Biſkup: geſtliž to tak?

2. A on řekl: Mužj bratřj a otcowé, ſłyſſte! Bůh ſláwy ukázal ſe otcy naſſemu Abrahamowi, když byl w Mezopotamij/ prwě než bydlil * w Cháran.
* Gen.11,31.

3. A řekl gemu: Wygdi * z země ſwé a z přjbuznoſti ſwé/a pod do země kterauž ukáži tobě. * Gen.12,1.

4. Tedy wyſſed z země Kaldeyſké/ bydlil w Cháran. A odtud, když *umřel otec geho, přeſtěhowal geg do země této, w kterážto wy nynj bydljte. * Gen.12,5.

5. A nedal gemu dědictwj w nj, ani ſſlepěge nožné: * ač byl gemu gj ſljbil dáti k wládařſtwj/y ſemeni geho po něm/ když geſtě neměl ſyna. *Gen.12,7. k.13,15.

6. Mluwil pak Bůh takto: * Budeť ſymě twé pohoſtinu w zemi cyzý/ a bude w ſłużbu podrobeno / a zle ſ nim budau nakládati † za čtyři ſta let. * Gen.15,13. † Exod.12,40. Gal.3,17.

7. Ale * národ ten, gemuž ſłaużiti budau, gá ſauditi budu, prawjť Bůh: A potom zaſe wygdau, a ſłaużiti mi budau na tomto mjſtě. * Gen.15,14.

8. Y * wydal gemu smlauwu Obřizky: a † tak zplodil Jzáka/ a obřezal geg osmého dne: a ** Jzák Jákoba/ a † † Jákob dwanácte Patryarchů.

* Gen.17,10. † Gen.21,2. ** Gen.25,26. †† Gen.29, 31. seqq. k.30,5. seqq. k.35,5.

9. A Patryarchowé w nenáwisti mjwsse Jozefa, * prodali geg do Egypta: ale Bůh byl s nim. * Gen.37,27.28. Žal.105,17.

10. A wyswobodil ho ze wssech vzkosti geho/ a dal gemu mikost a maudrost před twářj Faraona krále Egyptského/ kterýž ho vstanowil * Wědnjkem nad Egyptem, a nade wssim domem swým.

* Gen.41,39. seqq.

11. Potom přissel * hlad na wssecku zemi Egyptskau y Kananeyskau/ a sauženj welikě: aniž měli pokrmů otcowé nássi: * Gen.41,54.

12. A * vslyssew Jákob, žeby obilě bylo w Egyptě, poslal otce násse gednau. * Gen.42,1.

13. A po druhé, poznán gest * Jozef od bratřj swých/ a zgewena gest Faraonowi rodina Jozefowa. * Gen.45,4.

14. Tedy poslaw Jozef, přistěhowal otce swého Jákoba, y wssecku rodinu swau, w osobách sedmdesáti pěti.

15. Y * wstaupil Jákob do Egypta/ † a vmřel on, y otcowé nássi.

* Gen. 46,1.5.6. † k.49,33.

16. Y přeneseni sau do Sychem/ a pochowáni w hrobě, kterýž byl * kaupil Abraham za stříbro, od Synů Emorowých (otce) Sychemowa. * Gen.23,16.17 Joz.24,32.

17. Když se pak přibližowal čas zaslibenj, o kterémž byl přisáhl Bůh Abrahamowi/ * rosil lid, a množil se w Egyptě/ * Exod.1,7.

18. Až w tom powstal giný král, kterýž neznal Jozefa.

19. Ten kstiwě nakkádage s pokolenjm nassjm, trápil otce násse/ * tak že musyli wyhazowati nemluwňátka swá, aby se nerozplozowali. * Exod.1,22.

20. W tom času * narodil se Mogžjš/ a byl † krásný Bohu, kterýž chowán gest za tři měsýce w domě otce swého.

* Exod.2,2. Num.26,59. Žid.11,23. † Maud.8,19.

21. A když wykozen byl/ * wzala geg dcera Faraonowa/ a wychowala geg sobě za syna. * Exod.2,10.

22. Y wyučen gest Mogžjš wssj maudrosti Egyptské: a byl * mocný w řečech y w skutcých. * Luk.24,19.

23. A když gemu bylo čtyřidceti let/ wstaupilo na srdce geho/ * aby nawssťjwil bratřj swé syny Jzraelské.

* Exod.2,11. Žid.11,24.

24. A vzřew gednoho, an bezprawj trpj, zastal ho/ a pomstil toho, kterýž bezprawj trpěl, zabiw Egyptského.

25. Domnjwal se zagistě, že bratřj geho rozumějj, že skrze ruku geho chce gim dáti Bůh wyswobozenj: ale oni nerozuměli.

26. Druhého * pak dne, ukázal se gim když se wadili/ y wedl ge ku pokogi, řka: Muži † bratřj gste! y proč křiwdu činjte sobě wespolek? * Exod.2,13. † Gen.13,8.

27. Ten pak, kterýž činil křiwdu bližnjmu/ odehnal ho, řka: Kdo tě * ustanowil knjžetem a saudcým nad námi?

* Exod.2,14.

28. Což ty mne chceš zamordowati, gako sy wčera zabil Egyptského?

29. Y * utekl Mogžjš pro to slowo/ a bydlil pohostinu w zemi Madyánské/ kdež splodil dwa syny. * Exod.2,15. Žid.11,27.

30. A když se wyplnilo let čtyřidceti/ * ukázal se gemu na pausti hory Synai Angel Páně, w plamenj ohně we kři.

* Exod.3,2.

31. A Mogžjš vzřew, diwil se tomu widěnj: a když bliže přistaupil, aby to pilněgi spatřil/ stal se k němu hlas Páně;

32. Gá * gsem Bůh otců twých/ Bůh Abrahamů, a Bůh Jzákú, a Bůh Jákobú: Y zhrozyw se Mogžjš, nesměl patřiti. * Exod.3,6.15.16. Mat.22,32. Mark.12,26. Žid.11,16.

33. Y řekl gemu Pán: Z * zůg obuw s noh swých; nebo mjsto na kterémž stogjš/ země swatá gest. * Exod.3,5. Jozue.5,15.

34. Widěl sem, widěl trápenj lidu swého, kterýž gest w Egyptě/ a wzdychánj gegich vslyssel sem/ a sstaupil sem, abych ge wyswobodil: protož nynj pod! possli tě * do Egypta. * Exod.3,10.

35. To-

35. Toho Mogžjsse, kterého gsou odepřeli, řkauce: kdo tě wstanowil knjzetem a saudcým: tohoť Bůh knjze a wyswoboditele poslal: skrze ruku Angela, kterýž se gemu vkázal we kři.

36. A *ten ge wywedl, čině diwy a zázraky w zemi Egyptské, a na moři Cerweném, † y na pausti za čtyřideceti let.

*Exod.7/10. k.8/5. k.9/8. k.10/13. k.11/4. k.14/21. Skut.2/43. k.5/12. k.6/8. †Exod.16/4. Žid.3/9.

37. Toť gest ten Mogžjš, kterýž řekl synům Izraelským: Proroka *wám wzbudj Pán Bůh wáš z bratrj wassich, gako mne: toho † possauchegte. *Deut.18/15. Skut.3/21.

†Mat.17/5. Mark.9/7. Luk.9/35.

38. Onť gest, *kterýž byl mezy lidem na poušti s Angelem / kterýž mluwil k němu na hoře Synai, y s otcy nassimi/† kterýž přigal slowa živá, aby ge nám wydal. *Exod.19/3. k.20/1. †Jan.6/68.

39. Gehož nechtěli posslussni býti otcowé nássi: ale zawrhli (geg)/ a odwrátili se srdcy swými do Egypta/

40. Řkauce Aronowi: *wčiň nám Bohy, kteřjžby šli před námi. Nebo Mogžjssowi tomu, kterýž nás wywedl z země Egyptské newjme co se přihodilo.

*Exod.32/1. segq.

41. Y obětowali w těch dnech Tele/ a obětowali oběti té modle / a weselili se w djle rukau swých.

42. Y odwrátil se Bůh / a wydal ge, *aby sslauzili wogsku nebeskému: gakož napsáno gest w † knihách Prorockých: Zdaliž ste mi oběti a neb dary obětowali, za čtyřideceti let, na poušti, dome Izraelský? *Ger.19/13. †Amos.5/25.

43. Nýbrž nosyliste stánek Molochů, a hwězdu Boha swého Remfan/ ta podobenstwj kteráž ste zdělali sobě/ abysste se gim klaněli: protož přestěhugi wás za Babilon.

44. Stánek swědectwj měli otcowé nássi na poušti / gakož byl nařjdil ten, kterýž řekl Mogžjssowi/ aby geg wdělal *podlé způsobu toho, kterýž byl widěl.

*Exod.25/40. Žid.8/5.

45. Kterýž přigawsse Otcowé nássi,* wnesli s Jozue tam, kdež bylo wkládaństwj Pohanů/ kteréž wyhnal Bůh od twáři otců nassich/ až do dnů Dawida.

*Joz.3/3.14.

46. Kterýž nalezl milost *před oblježegem Božjm: † a prosyl, aby nalezl stánek Bohu Jákobowu. *1 Sam.16/13.

Žal.89/21. Skut.13/22.†2 Sam.7/2. 1 Par.17/1. Žal.132/5.

47. Sſalomaun pak * wdělal gemu dům: *1 Král.6/1.

48. Ale*Neywyššj nebydlj w Chrámjch rukau wdělaných: gakož dj Prorok:

*1 Kral.8/27. Skut.17/24.

49. Nebe* gest mi stolice / a země podnoží noh mých/ y gakýž mi dům wdělátе, prawj Pán? a neb, gaké gest mjsto odpočjwánj mého? *Jzai.66/1.

Mat.5/35. k.23/22.

50. Ždaliž ruka má wsseho toho newčinila.

51. *Twrdossignj, a † neobřezaného srdce y wssj / wy ** ste se wždycky Duchu swatému protiwili/ gakž otcowé wášsi, tak y wy. *Exod.32/9. k.33/3.

Deut.9/13. Neh.9/16.17. † Ger.6/10. k.9/26. Ezech.44/9. **Luk.7/30.

52. Kterému z *Proroků otcowé wássi se neprotiwili? zmordowali zagisté ty, kteřjž předzwěstowali přjchod sprawedliwého tohoto/ gehož wy nynj zrádcy a wrazedlnjcy gste. *Mat.23/34.

53. Kteřjž ste wzali Zákon púsobenjm* Angelským/ † a neostřjhali ste.

*Exod.20/1. segq. Gal.3/19. †Jan.7/19.

54. Tedy slyssjce to *rozzlobili se w srdcých swých/ a sskřipěli zuby na něho.

*Skut.5/33.

55. On pak pln gsa Ducha swatého/ pohleděw do Nebe, wzřel slávu Božj / a Gežjsse stogjcýho *na Prawicy Božj:

*Mark.16/9.

56. Y řekl: *Aly, widjm nebesa otewřená / a † Syna člowěka stogjcýho na Prawicy Božj. *Job.16/19.†Rjm.8/34.

Žid.12/2.

57. A oni zkřikssse hlasem welikým,* zacpali wssi swé / a obořili se gednomyslně na něg. *Žal.58/5. Žid.3/7.15. k.4/7.

58. A* wywedsse geg z města, kamenowali (ho): † a swědkowé složili raucha swá w noh mládence, kterýž slaul Saul. *Žid.13/13. †Skut.22/20.

59. Y kamenowali Sstěpána modljcýho se, a řkaucýho: *Pane Gežjssi, přigmi ducha mého. *Žal.31/6.

Luk.23/46. 1 Pet.4/19.

60. A poklek na kolena/ zwokal hlasem welikým: *Pane! nepokládey gim toho za hřich: A to powěděw, vsnuk.]
*Mat.5,44. Luk.23,34.

Kapitola VIII.

S. Stěpán pohřben. 5. Filip kázal w Samařj. 12. Ssimon černoknéžnjk pokřtěn. 17. Duch swatý na wěřj y wylit. 18. Ssimonowo swatokupectwj. 27. Komornjk královsky pokřtěn.

1. SAul* pak přiwolil k †wsmrcenj geho. Y přisslo w ten čas welikě protiwenstwj na Cyrkew, kteráž byla w Geruzalémě: ** a wssickni se rozprchli po krajinách Judských a Samařských, kromě Apoſſtolů.
*Skut.7,58. †Skut.22,20. **Skut.11,19.

2. Y* pochowali Stěpána muzj pobožnj/ a plakali welmi nad nim.
*Mat. 14,12.

3. Saul pak* hubil Cyrkew do domů wcházege/ a gjmage muže y ženy, dáwal ge do žalářě. *Skut.9,1. k.22,4.5. k.26,10. 1 Kor.15,9. Gal.1,13. 1 Tym.1,13.

4. Ti pak,* kteržj se byli rozprchli, chodili kážjce slowo. *Skut.11,19.

5. A* Filip wssed do města Samařj/ kázal gim Krysta. *Skut. 6,5.

6. Y pozorowali* zástupowé gednomyslně toho, což se prawiko od Filipa/ slyssjce a widauce diwy, kterěž činil.
*Mark. 6,2.

7. Nebo* duchowé nečistj z mnohých, kteržj ge měli, křičjce hlasem welikým, wycházeli: A mnozj sslakem poražengj a kulhawj, vzdrawemi sau.
*Mark.16,17. Luk.4,33. Skut.5,16. k.16,18. k.19,12.

8. A staka se* radost welikáw tom městě. *Jan. 4,40. seqq.

9. Muž pak nějaký gménem Ssimon, před tjm w tom městě čáry prowodil/ a lid Samařský mámil/ prawé se býti nějakým welikým.

10. Na něhož pozor měli wssickni, od neymenssjho až do neywětssjho, řjkagjce; Tentot gest Božj moc welikáw.

11. Pozor pak měli na něho, proto, že ge za mnohý čas mámil čáry.

12. A když, wwěřiwsse Filipowi zwěstugjcýmu o královstwj Božjm, a o gménu Gežisse Krysta, křtili se muži y ženy:

13. Tedy y ten Ssimon wwěřil/ a pokřtěn byw, přidržel se Filipa: a wida zázraky a mocy welikě činěné, děsyl se.

(W Autorý Swatodussnj.)

14. VSkyssawsse pak w Geruzalémě Apoſſtolé/ žeby Samarj přigaka slowo Božj, poslali k nim, Petra a Jana.

15. Kteržj přissedsse modlili se za ně/ aby přigali Ducha swatého.

16. (Nebo gesstě byl* na žádného z nich nesstaupil: ale pokřtěni toliko byli we gménu Pána Gežisse.) *Skut.19,2.

17. Tehdy* wzkládali na ně ruce/ a oni přigali Ducha swatého.]
*Skut. 6,6. k.13,3.

18. Y wzřew Ssimon, že skrze wzkládánj rukau Apoſſtolských dáwá se Duch swatý/ přinesl gim penize,

19. Řka: deyte y mně tu moc, ať na kohožbychkoli wzložil ruce, přigme Ducha swatého.

20. Y řekl gemu Petr: penize twé budtež s tebau na zatracenj/ proto, že sy se domnjwak, žeby* dar Božj mohl býti zgednán za penize. *Mat. 10,8.

21. Nemáš dílu ani losu w této wěcy: nebo srdce twé nenj wprjmé před Bohem.

22. Protož čiň* pokánj z této swé nesslechetnosti/ a pros Boha/ zdaby odpusstěno bylo tobě to myssljenj srdce twého.
*Skut. 3,26.

23. Nebo* w žluči hořkosti, a w swazku neprawosti tebe býti widjm.
*Deut. 29,18.

24. Y odpowěděw Ssimon, řekl: modltež wy se za mne Pánu/ aby na mne nepřissko něco z těch wěcý, kteréž ste mluwili.

25. Oni pak oswědčowawsse, a mluwiwsse slowo Páně, nawrátili se do Geruzaléma/a we mnohých městečkách Samarytánských kázali Ewangelium.

26. Angel pak Páně mluwil k Filipowi, řka: wstaň, a gdi ku Polednj straně/ na cestu kteráž wede od Geruzaléma, do Gázy/ kterěž gest pustě.

27. Y wstaw, sssel: A ay, muž Maurenin klesstěnec, Komornjk královny Maurenynské Kandáces/ kteržž wládl wssemi pokladi gegjmi/ *a byl přigel do Geruzaléma, aby se modlil:
*1 Král.8,41. Jan.12,20.

28. Na-

28. Nawracowal se, na woze swém sedě/ a četl Izaiášse proroka.

29. Y řekl Duch Filipowi; Přistup, a přiwiň se k wozu tomu.

30. A přiběh Filip, slyssel geg an čte Izaiášse proroka: Y řekl: rozumjšliž medle co čteš?

31. A on řekl: Kterakžbych mohl/leč by mi kdo wyložil? Y prosyl Filipa, aby wstaupil a seděl s nim.

32. Místo pak toho Pjsma, kteréž četl, toto bylo: * Gako owce k zabitj weden gest: a gako beránek němý před tjm kdož geg stříže, tak neotewřel ost swých:

* Izai. 53, 7. 8.

33. W ponjženj geho odsauzenj geho wyhlazeno gest: rod pak geho kdo wyprawj? nebo zahlazen byl z země žiwot geho.

34. A odpowjdage Komornjk Filipowi, dj: prosým tebe, o kom toto mluwj Prorok? sámli o sobě/ čili o někom giném?

35. Tedy otewřew Filip vsta swá, a počaw od toho Pjsma, zwěstowal gemu Gežisse.

36. A když geli cestau/ přigeli k gedné wodě: Y řekl Komornjk: ay woda: Proč * nemám býti pokřtěn?

* Skutc.10, 47.

37. Y řekl Filip: wěřjssli celým srdcem, slussjt. A (on) odpowěděw, řekl: wěřjm, že * Gežjš Kryštus gest Syn Božj. * Mat.16, 16.

38. Y rozkázal státi wozu: a sstaupili oba do tě wody, y Filip, y Komornjk: y pokřtil ho.

39. A když wystaupili z wody/ Duch Páně pochopil Filipa/ a newiděl ho wjce Komornjk: nebo gel cestau swau, raduge se.

40. Filip pak nalezen gest w Azotu: a chodě kázal Ewangelium wssechněm městům/ až * přissel do Cesaree. * Skutc.10, 1.

Kapitola IX.

Saul byw protiwnjkem, 15. nádobau wywolenau učinén: 20. Krysta wyznáwal, 22. a Židy přemáhal. 32. Petr Eneášse uzdrawil; 37. a Tabitu wzkřisil.

(Na den S. Pawla na wjru obrácený.)

1. Saul * pak gesstě dychtě po pohrůžkách a po mordu proti Wčedlnjkům Páně/ sšel k Biskupowi:

* Skutc.8, 3. k.26, 10. Gal.1, 13. 1 Tym.1, 13.

2. A wyžádal od něho * listy do Damassku do sskol: nalezlliby tam tě cesty které, muže neb ženy/ aby swázané přiwedl do Geruzaléma. * Skutc.22, 5.

3. A když byl na cestě/ stalo se, že giž přibližowal se k Damassku/ tedy pogednau rychle * obklicilo geg swětlo s Nebe. * Skutc.22, 6.

1 Kor.15, 8. 2 Kor.12, 2.

4. A padna na zem, vslyssel * hlas k sobě řkaucý; Sauli, Sauli/ † proč mi se protiwjš?

* Skut.26, 14. † Luk.10, 16.

5. Kterýž řekl: Y kdo gsy Pane? A Pán řekl: Gá gsem Gežjš, gemuž ty se protiwjš. Twrdo * gest tobě proti ostnům se zpěčowati. * Skutc.5, 39.

6. A on třesa se, a boge se, řekl: Pane, co chceš abych činil? A Pán k němu: Wstaň, * a gdi do města/ a bude tobě powědjno, coby ty měl činiti.

* Skutc.10, 6.

7. Ti pak muži, kteřjž sšli s nim/ stáli ohromeni gsauce/ hlas zagistě slyssjce/ ale žádného newidauce.

8. Y wstal Saul z země: a otewřew oči swé, nic newiděl: Tedy pogawsse ho za ruce/ wwedli geg do Damassku.

9. Y byl tu za tři dni newida: a negedl, ani nepil.

10. Byl pak geden Wčedlnjk * w Damassku, gménem Ananyás: Y řekl gemu Pán w widěnj: Ananyássi! A on řekl: Ay gá Pane!

* Skutc.22, 12.

11. A Pán k němu: Wstaň/ a gdi do ulice, kteráž slowe Přjmá/ a hledey w domě Jůdowě Saule gménem Tarsenského: nebo ay modlj se.

12. A widěl w widěnj muže Ananyásse gménem, an gde k němu/ a wzkládá nań ruku, aby prohlédl.

13. Y odpowěděl Ananyás: Pane, slyssel sem od mnohých o tom muži/ kterak mnoho zlého činil swatým twým w Geruzalémě.

14. A y zdeť má moc od Biskupů/aby gjmal wssecky, kteřjž wzýwagj gména twé.

15. Y řekl gemu Pán: Gdi, neboť gest * on má nádoba wywolená, aby nosyl gména mé před pohany, y krále, y před syny Izraelské:

* Skutc.13/2. k.22/21. Řim.1/1.

16. Gáť zagisté vkáži gemu, kterak on * mnoho musý trpěti pro gméno mé.

* 2 Kor.11/23. seqq.

17. Y ssel Ananyáš/ a wssel do toho domu/ a wkoziw ruce nań, řekl: Sauli bratře! Pán Gežíš poslal mne, kterýž se vkázal tobě na cestě po niž sy ssel/ aby prohlédl/ a naplněn byl Duchem swatým.

18. A hned spadly s očj geho gako kupiny/ y prohlédl pogednau: a wstaw, pokřtěn gest:

19. A přigaw pokrm, posylnil se: Y zůstal Saul s Wědlnjky, kteřjž byli w Damasku za několik dnj.

20. A hned w sskolách kázal Krysta, že on gest Syn Božj.

21. Y diwili se náramně wssickni, kteřjž geg slyssely, a prawili: zdaliž toto nenj ten, kterýž hubil w Geruzalémě ty, kteřjž wzýwali gména toto? a sem na to přissel/ aby ge swázané wedl k Biskupům?

22. Saul pak wjce se zmocňowal, a zahanbowal Židy, kteřjž bydleli w Damasku/ * potwrzuge toho, že ten gest Krystus.] * Tyt.1/9.

23. A když přeběhlo drahně dnů/ radu * mezy sebau na tom zawřeli Židé/ aby geg zabili. * 2 Kor.11/32.

24. Ale zwěděl Saul o těch vkladech gegich. Ostřjhali také y bráně we dne y w nocy/ aby geg zahubili.

25. Ale Wědlnjcy w nocy wzawsse ho, spustili geg po prowaze přes zed w kossi.

26. Přissed pak Saul do * Geruzalému, pokaussel se přitowaryssiti k Wědlnjkům: ale báli se ho wssickni, newěřjce by byl Wědlnjkem. * Gal.1/18.

27. Barnabáš pak přigaw geg, wedl ho k Apostolům/ a wyprawowal gim, kterak na ceste widěl Pána/ a že mluwil s nim; a kterak w Damasku * swobodně mluwil, we gménu Gežisse.

* Skutc.26/22.23.

28. Y bydlil s nimi w Geruzalémě:

29. A smele mluwil we gménu Pána Gežisse/ a hádal se s Reky: oni pak wsylowali ho zabiti.

30. To zwěděwsse bratřj/ dowedli ho do Cesaree/ a poslali geg * do Tarsu.

* Skutc.11/25.

31. A tak Zborowé po wssem Judstwu a Galilei y Samařj měli pokog/ wzdělawagjce se, a chodjce w bázni Páně/ a rozhogňowali se * potěssenjm Ducha swatého. * Syr.1/18.

32. Stalo se pak, že Petr když procházel wssecky/ přissel také k swatým, kteřjž bydleli w Liddě.

33. Y nalezl tu člowěka gednoho, gménem Eneásse/ giž od osmi let na loži ležjcýho/ kterýž byl sslakem poražený.

34. Y řekl mu Petr: Eneáši, vzdrawuge tebe * Gežiš Krystus: wstaň! a vsstel sobě: A hned wstal.

* Mat. 9/6.

35. Y widěli geg wssickni, kteřjž bydlili w Liddě, a w * Saroně, kteřjž se obrátili ku Pánu: * Izai.33/9.

36. Byla pak gedna Wědlnice w Joppen gménem Tabita/což se wykládá Dorkas: ta byla plná skutků dobrých a * almužen, kteréž činila:

* Skutc.10/2.

37. Y stalo se w těch dnech/ že roznemohssi se, umřela: kterauž umywsse, położili na syň wrchnj.

38. A že byla blizko Lidda od Joppen/ vslyssawsse Wědlnjcy, žeby tam byl Petr/ poslali k němu dwa muže, prosýce ho/ aby sobě neobtěžowal přigiti až k nim:

39. Tedy wstaw Petr, ssel s nimi: a když přissel/ wedli geg na syň: Y obstaupily ho wssecky wdowy, plačjce/ a vkazugjce sukně a plášťě kteréž gim dělala, dokudž s nimi byla, Dorkas.

40. Y rozkázaw wssechněm wygiti wen Petr/ poklek na kolena, modlil se/

a o-

a obrátiw se k tomu tělu, řekl: Tabito, *wstaň. A ona otewřela oči swé, a vzřewsse Petra, posadila se:

*Mark.5, 41. Luk.7, 14.

41. A podaw gj ruky, pozdwihl gj: a powolaw swatých a wdow, vkázal gim gi živau.

42. Y rozhlásseno gest to po wssem Joppen/ a *wěřili mnozy w Pána.

*Jan.8,30. k.10,42. Skutc.4, 4.

43. Y stalo se, že za mnohé dni pozůstal Petr w Joppen/ v nějakého *Simona koželuha.

*Skutc.10,6.

Kapitola X.

Petr Kornelia zůstal: 44. a pokřtil ho, y ty wssecky, na které Duch swatý s nebe w přjtomnosti Židu přišel.

1. Muž pak nějaký byl w Cesarij, gménem Kornelius, *Setnjk, z zástupu, kterýž slaul Wlaský:

*Mat.8,5.

2. Nábožný *a bohobogný se wssjm domem swým/ čině †almužny mnohé lidu: *Skutc.10,22. †Dan.4,24.

3. A modljwage se wždycky Bohu, widěl v widěnj zřetelně, jako w hodinu dewátau na den, Anjela Božjho, an wssel k němu, a řekl gemu: Kornéli!

4. A on pilně popatřiw nań, a zstrasšiw se, řekl: Co chceš Pane? Y řekl gemu: Modlitby twé a almužny twé, wstaupiły na pamět před twářj Božj.

5. Protož nynj possli muže do Joppen/ a powoley Simona, kterýž má přjmjm Petr.

6. Tenť hospodu má v nějakého* Simona koželuha, kterýž má dům v moře: ouť †powj tobě, coby ty měl činiti. *Skutc.9,43. †k.9,6.

7. A když odssel Anjel, kterýž mluwil Korneliowi/ zawolal dwau služebnjků swých, a wtipe pobožného/ z těch, kteřjž wždycky při něm byli:

8. A oznámiw gim wssecko to, poslal ge do Joppen.

9. Nazejtřj pak, když oni ssli/ a přibližowali se k městu/ wssel Petr na horu/ aby se modlil, okolo hodiny sseste.

10. A potom welice zkadnéw, chtěl pogjsti: když pak oni strogili, připadlo na něg myssli wytržený.

11. Y wzřel Nebe otewřené/ a sstupugjcý k sobě nádobu gakaus, jako prostěradlo welikě, za *čtyři rohy wwázanau/ ana se spausstj na zem:

*Luk.13, 29.

12. Na niž byla wsseliká zemská howada čtwernohá, a zwjřata, a zemépkazowé, y ptactwo nebeské.

13. Y stal se hlas k němu: Wstaň Petře! bj, a gez.

14. Y řekl Petr: nikoli Pane! neboť sem nikdy negedl nic obecného, *a neb nečistého. *Leu.11,3. seqq. Deut.14,3. Ezech.4,14.

15. Tedy opět po druhé stal se hlas k němu: *Což Bůh očistil, neměg ty toho za nečisté. *Mat.15,11. Rim.14,14.17. 1 Tym.4,4. Tyt.1,15.

16. A to se stalo po třikrát. Y wzata gest zase ta nádoba do Nebe.

17. A když Petr sám v sebe rozgjmal, coby znamenalo widěnj to, kteréž widěl: Ay, muži ti kteřjž poslání byli od Kornelia, ptagjce se na dům Simonů, stáli přede dwerми:

18. A zawolawsse, tázali se: máli zde hospodu Simon, kterýž má přjgmj Petr?

19. A když Petr přemyssljwal o tom widěnj/ řekl gemu Duch: Ay, muži třj hledagj tebe.

20. Protož *wstana, segdi dolů/ a gdi s nimi, nic se nerozpakuge/ neboť sem gá ge poslal.

*Skutc.11,12. k.15, 7.

21. Tedy sstoupiw Petr k těm mužům, kteřjž poslání byli k němu od Kornelia, řekl: ay, *gát gsem ten, kterého hledáte: gaká gest přjčina pro niž ste přišli?

*Jan.18,5.

22. Oni pak řekli: Kornelius *Setnjk, muž sprawedlivý a Bohabogjcý, y swědectwj dobré magjcý †ode wssého národu Židowského/ v widěnj napomenut gest od Anjela swatého/ aby powolal tebe do domu swého/ a slyssel řeč od tebe. *Skutc.10,2. †Luk.7,4.5.

23. Tedy zawolaw gich do domu, přigal ge do hospody. Druhého pak dne Petr ssel s nimi/ a někteřj bratřj z Joppen ssli s nim:

24. A nazeytřj přissli do Cesaree. Kornelius pak očekáwal gich / swolaw přjbuzné swé, a přátely bljzké.

25. Y stalo se když wcházel Petr/ wyssel proti němu Kornelius/a padna k nohám geho, klanèl se mu.

26. Ale Petr pozdwihl ho, řka: * wstaň! y gáť také sám člowèk gsem.

* Skutc.14,15. Zgew.19,10. k.22,9.

27. A rozmlauwage s nim, wssel/ a nalezl mnoho těch, kteřjž se byli sessli:

28. Y řekl gim: * Wy wjte, že nesslussné gest muži Zidu připogiti se, a neb přistaupiti k cyzozemcy: ale mně vkázal Bůh/ abych žádného člowèka neprawil obecným, neb nečistým býti.

* Gen.43,32. Exod.23,33. Deut.7/ 2. Jan.4/9. Skutc.11/ 3.

29. Protož bez odporu přissel sem, powolán gsa. Y ptám se/ pro kterau přjčinu poslali ste pro mne?

30. A Kornelius řekl: Před čtyřmi dny postil sem se až do této hodiny / a w hodinu dewátau, modlil sem se w domè swém: a ay, postawil se přede mnau muž w rausse bělostkwaucým:

31. A řekl: Kornéli, * vslyssánat gest modlitba twá / a almužny twé gsau w paměti před twářj Božj. * Luk.1,13.

32. Protož possli do Joppen/ a powolkey Simona, kteréž slowe Petr: tenť má hospodu w domè Simona kožekuha y moře: on přigda, bude mluwiti tobě.

33. Protož hned té chwile sem poslal k tobě / a ty sy dobře učinil, žes přissel. Nynj tedy my wssickni před obljčegem Božjm, hotowi gsme * slyssetj wssecko, což gest koli přikázano tobě od Boha.

* 1 Sam.3/9.

(W Pondèlj Welikonočnj.)

34. TEdy Petr otewřew vsta, řekl: W prawdè sem shledal / že * Bůh nenj přigimač osob:

* Deut.10/17. 2 Par.19/7. Job.34,19. Maud. 6/7.8. Rim.2/11. Gal.2/6. Kol.3/25. 1 Pet.1/17.

35. Ale * w každém národu, kdož se ho bogj a činj sprawedlnost, přigemný gest gemu. * Jzai.56/6.

36. Gakž to oznámil synům Izraelským, * zwěstuge pokog skrze Gežisse Krysta, † kteréž gest Pánem wsseho.

* Jzai.9/7. Luk.4/14. Jan.16/33. Rim.5/1. Kol.1/20. † Mat.28/18. Skutc.2/36. 1 Kor. 8/6. Filip.2/9.

37. Wy sami wjte co se dálo po wssem Zidowstwu, * počna od Galilee, po křtu, kteréž kázal Jan:

* Mat.4/12. seqq. Luk.4/14.

38. Kterak Gežisse od Nazaréta * pomazal Bůh Duchem swatým a mocý: kteréž chodil dobře čině, † a vzdrawuge wssecky posedlé od ďábla: nebo Bůh ** s nim byl. * Zal.45/8. Jzai.61/1. Luk.4/18. † Mat.8/16. Luk.4/36.40. ** Jan. 3/2. Kol.2/9.

39. A my gsme * swědkowé wsseho toho, což činil w kraginè Judské, a w Geruzalèmè: kterehož zamordowali powěsywsse na dřewè.

* Jan.15/27. Skutc.5/32.

40. Toho Bůh * wzkřjsyl třetjho dne/ a způsobil to, aby zgewen byl.

* Skutc.2/24. Mark.16/14. Luk.24/36. Jan. 20/17. 1 Kor.15/4.

41. Ne wssemu lidu / ale * swědkům prwé k tomu zřjzeným od Boha, nám, † kteréž sme s nim gedli a pili po geho zmrtwých wstánj.] * Jan.15/27. k.20/19.26. 1 Kor.15/5. † Luk.24/30. Jan.21/13.

(W Pondèlj Swatodussnj.)

42. A Přikázal nám * kázati lidu / a a swědčiti, že on gest ten vstanowený od Boha † saudce živých y mrtwých. * Mat.28/19. Mark.16/15. † Skutc.17/31. Rim.2/16. k.14/9. 2 Kor.5/10.

43. Gemu wssickni Prorocy * swědectwj wydáwagj / že odpusstènj hřjchů wezme skrze gména geho každý, kdožkoli wěřjkly w něho.

* Jzai.53/5.6. Ger.31/34. Ezech.34/16. Dan.9/24. Dieaš. 1/7. k.13/14. Mich.7/18. Skutc.13/38.

44. A když gesstè Petr mluwil slowa tato/ * sstaupil Duch swatý na wssecky kteréž poslauchali slowa.

* Skutc.4/31. k.8/17.

45. Y vžasli se ti, kteřjž z obřezaných wěřjcý byli/ kteřjž byli přissli s Petrem/ že y na Pohany dar Ducha swatého gest wylit.

46. Nebo slyssseli ge, ani mluwj gazyky (rozličnými)/a welebj Boha. Tehdy odpowědèl Petr:

47. Zdali může kdo zabrániti wodu, aby tito nebyli pokřtěni / * kteřjž Ducha swatého přigali, gako y my? * Skut.15/8.

48. A rozkázal ge pokřtiti we gménu Páně.] Y * prosyli ho, aby (v nich) pobyl za některý den. * Jan.4/40.

Ka-

Kapitola XI.

Petr swatý činj zprámu, proč ku pohanům sſel: 19. w Antyochij Krystus rozhlássen: 28. Agabus budauch hlad předpowěděl.

1. VSkyssely pak Apostołe a bratrj, kterjž byli w Jůdstwu / žeby y *Pohané přigali slowo Božj.
* Efezk. 3/1.

2. A když přissel Petr do Geruzalema/ domkauwali se nań ti,* kterjž byli z obrezanych, * Skutc. 10/45.

3. Rkauce: * K mužům neobrezaným wssel sy/ a gedl sy s nimi.
* Skut. 10/28.

4. Tedy začaw Petr, wyprawowal gim pořád, řka:

5. Byl sem w * městě Joppen, modle se: y widěl sem w wytrženj mysli, widenj / nádobu nějakau sstupugicy gako prostěradlo welike, za čtyři rohy spaussténcý se s Nebe/ a přissla aż ke mně.
* Skutc. 9/42. k. 10/8. 9.

6. Do kteréž pohleděw pilně, spatřil sem howada zemská čtwernohá, y zwjřata, a zeměplazy, y ptactwo nebeské:

7. Skyssel sem k sobě také hlas řkaucý: Wstań Petře/ bj, a gez.

8. Y řekl sem: nikoli, Pane! * nebo nic obecného, a neb nečistého, nikdy newcházelo w usta má.
* Leu. 11/2. Deut. 14/3. seqq. Ezech. 4/14.

9. Y odpowěděl mi hlas po druhé s Nebe: co Bůh očistil / nemeg ty toho za nečisté.

10. A to se stalo po třikrát: y wtrženo gest zase (to) wssecko do Nebe.

11. A ay, * hned tě chwile tři mužj stáli u domu, w kterémž sem byl / posłáni sauce ke mně z Cesaree. * Skut. 10/17.

12. Y řekl mi Duch / abych sſel s nimi nic se nerozpakuge. A sſko semnau y těchto sſest bratrj/ a wessli sme do domu muže toho:

13. Kterýž wyprawowal nám/ kterak widěl Angela w domě swém/ an se před nim postawil, a řekl gemu: Possli do Joppen muže/ a powolay Ssimona, kterýž slowe Petr:

14. Onť tobě bude mluwiti slowa, skrze něž spasen budeš, ty y wssecken twůg dům.

15. Když sem pak gá mluwiti začal, sstaupil Duch swatý na ně, * gako y na nás na počátku. * Skut. 2/4. k. 10/44. k. 19/6.

16. Y rozpomenul sem se na slowo Páně, kterěž byl powěděl, * Jan zagistě křtil wodau / ale † wy pokřtěni budete Duchem swatým. * Skutc. 1/5. Mat. 3/11. Mark. 1/8. Luk. 3/16. Jan. 1/26. † Izai. 44/3. Joel. 2/28. Skutc. 2/3. k. 8/17. k. 19/6.

17. Poněwadž tedy gednostejný dar dal gim Bůh, gako y nám wěřjcým w Pána Gežisse Krysta: y kdož sem gá byl/ abych mohl zabrániti Bohu?

18. To wslyssawsse, spokogili se/ a slawili Boha, řkauce: Tedy y Pohanům Bůh pokánj dal k žiwotu.

19. Ti pak, * kterjž se byli rozprchli přjčinau sſaužen, kterěž se byko stalo pro Sstěpána/ přissli aż do Fenycen, a Cypru, a do Antyochie, žádnému nemluwjce slowa, než samým toliko Židům.
* Skut. 8/1.

20. A byli někteří z nich mužj z Cypru/ a z Cyrénu / kterjž přissedsse do Antyochie, mluwili Rekům, zwěstugjce Pána Gežisse.

21. A byla * ruka Páně s nimi: a welikým počet wěřjcých obrátil se ku Pánu. * Jan. 8, 30. k. 10/42. Skut. 4/4. k. 5/14. k. 9/42.

22. Y přissla powěst o tom k Cyrkwi, kteráž byla w Geruzalémě: y poslali Barnabášse/ aby sſel aż do Antyochie.

23. Kterýž přissed tam, a wzřew milost Božj/ zradowal se: a napomjnal wssech, aby w umysku srdce trwali * w Pánu. * Skut. 13/43.

24. Nebo byl muž dobrý / * a pluný Ducha swatého, a wjry: Y přibyl † welikým zástup Pánu.
* Skut. 6/5. † Skut. 5/14.

25. Tedy odssel Barnabáš do Tarsu, hledati Saule: a nalezna geg, * přiwedl ho do Antyochie. * Gal. 2/11.

26. Y byli přes celý rok při tom Zboru/ a učili zástup welikým: tak že neyprwe tu w Antyochij Wěedlnjcy nazwáni sau Křesťané.

27. W těch pak dnech, přissli z Geruzaléma Prorocy do Antyochie:

28. Y powstaw * geden z nich gménem Agabus/ oznamowal skrze Ducha / že bu-

bude hlad welikỳ po wssem okrssku zemském: kterýž y stal se za Cýsaře Klaudya. * Skut.21,10.

29. Tedy Wědlnjcy, gedenkaždý podlé možnosti swé, vmjnili * poslati ku pomocy bratřjm přebýwagjcým w Jůdstwu. * Rjm.15,25. 1 Kor.16,1.2. 2 Kor.8,9. Gal.2,10.

30. Což y včinili, poslawsse k starssjm, skrze * ruce Barnabásse a Saule. * Skut.12,25.

Kapitola XII.

Jakub od Heródesa stat: 7. Petr k modlitbám swatych, wyswobozen: 23. Heródes pak hrozně strestán.

(Na den S. Petra a Pawla.)

1. A při tom času * dal se w to Heródes král, aby sslužowal některé z Cýrkwe. * Skut.4,3. k.5,18.

2. Y zamordowal Jakuba bratra Janowa, mečem.

3. A wida že se to ljbilo Židům/ wmjnil gjti y Petra: (a byli dnowě Přesnic.)

4. Kterého * gaw, do žaláře wsadil/ poručiw geg sssestnácti žoldnéřům, k ostřjhánj: chtěge po Welikonocy wywessti geg lidu. * Jan.21,18. Skut.16,24.

5. Y byl Petr ostřjhán w žaláři: modlitba pak wstawičná k Bohu dála se za něg od Cýrkwe.

6. A když geg giž wywessti měl Heródes / tě nocy spal Petr mezy dwěma žoldnéři, swázán biw dwěma řetězy: a strážnj přede dwěrmi ostřjhali žaláře.

7. A ay, * Angel Páně postawil se / a † swětlo se zastkwělo w žaláři: a wdeřiw Petra w bok, zbudil ho, řka: Wstaň rychle. Y spadli gemu ti řetězowé z rukau. * Skut.5,19. † Luk.2,9.

8. Tedy řekl gemu Angel: opaš se/ a * podwaž obuw swau. Tedy včinil tak: Y řekl gemu: Oděg se plášstěm swým/ a pod za mnau. * Mark.6,9.

9. Tedy wyssed, brał se za nim/ a newěděl by to prawě bylo, co se dálo skrze Angela: ale domnjwal se, jeby widěnj widěl.

10. A prossedsse skrze prwnj y druhau stráž/ přissli k bráně železné, kteráž wede do města/ a * ta se gim sama od sebe otewřela: a wyssedsse, přessli wlicy gednu: a hned odssel Angel od něho. * Skute.16,26.

11. Tedy Petr přissed sám k sobě, řekl: nynj * prawě wjm/ že poslal Pán Angela swého, a wytrhl mne z ruky Heródesowy/ a ze wsseho očekáwánj lidu Židowského.] * Dan.6,22.

12. A powáživ toho, ssel k domu * Marye matky Janowy, kterýž přjgmj měl † Marek / kdež se gich bylo mnoho sessko/ a modlili se. * Skut.15,37. † Kol.4,10.

13. A když Petr potkaukl na dwéře/ wyssla děwečka, aby posslechla, gménem Rodé.

14. A poznawssi hlas Petrů/ pro radost neotewřela dwerj: ale wběhssi, zwěstowala, že Petr stogj w dwerj.

15. A oni řekli gi: bláznjš. Ona pak potwrzowala, že tak gest. Tedy oni řekli: Angel geho gest.

16. Ale Petr předce klaukl: A otewřewsse, vzřeli geg/ y vlekli se.

17. A * pokynuw na ně rukau, aby mlčeli / wyprawowal gim, kterak geg Pán wywedl z žaláře; a řekl: Powězte to Jakubowi † a bratřjm. A wyssed, brał se na giné mjsto. * Skut.13,16. k.19,33. † Mark.16,7.

18. A když byl * den/ stal se rozbrog nemalý mezy žoldnéři (o to,) co se stalo při Petrowi. * Skutc.5,22.

19. Heródes pak ptage se na něg / a nenalezna, wytazowaw se na strážnýchy/ kázal ge pryč wésti: a odebraw se z Jůdstwa do Cesaree, přebýwal tam.

20. A w ten čas Heródes rozzlobil se proti Tyrským a Sydonským: Kteřížto gednomyslně přissli k němu / a namluwiwsse Blasta přednjho Komornjka královského/ žádali za pokog: * proto že gegich kraginy potrawu měly z královstwj. 1 Král.5,9.11. Ezech.27,17.

21. W

21. W vložený pak den, Herödes * obleka se w králowské raucho, a posadiw se na saudné stolicy/ wčinil k nim řeč.
* Zir. 11, 4.

22. Y zwokal lid (řka): * Božj hlas, a ne lidský! * Ezech.28,2. Dan.5,20.

23. A y hned ranil geg Angel Páně/ proto že newzdal sláwy Bohu: a * rozlez se čerwy, wmřel. * 2 Makab.9,9.

24. A slowo * Páně rostlo, a rozmáhalo se. * Izai.55,11.
Skutc.6,7. k.19,20. Kol.1,6.

25. Barnabáš pak a Saul nawrátili se z Geruzaléma/ * wykonawsse službu: pogawsse s sebau † y Jana, kterýž přigmj měl Marek. * Skutc.11,29.30.
† Skutc. 15, 37.

Kapitola XIII.

Wywoleni, oddělení, y poswěcení gsauce Barnabáš a Pawel/ 46. kázali Krysta Pohanům, Elimasa proroka falessného hrozné zahanbiwsse.

1. BYli pak w Církwi, která byla w Antyochij * některý Prorocy a učitelé: gako Barnabáš/ a Ssimon který měl přigmj Černý, a Lucyus Cyrenenský, a Manahen / který byl spoku wychowán s Heródesem Tetrarchau, a Saul. * Skutc.11,27. k.15,32.

2. A když oni služby Páně konali a postili se/ dj Duch swatý: Oddělte * mi Barnabášse a Saule/ k djlu k kterémuž sem gich powolal. * Mat.9,38.
Skutc.9,15. k.22,21. Řim.1,1. k.10,15. Gal.1,15. k.2,8. Efezk.3,8. 1 Tym.2,7. 2 Tym.1,11.

3. Tedy * postjce se, a modljce se, a † wzkládagjce na ně ruce, propustili (ge).
* Skutc.14,23. † Skutc.6,6. k.8,17.

4. A oni posláni bywsse od Ducha swatého, přissli do Seleucie/ a odtud plawili so do Cypru.

5. A přissedsse do Salaminy, zwěstowali slowo Bozj w sskolách Židowských: a měli s sebau * y Jana k službě.
* Skutc. 12, 12. 25.

6. A když zchodili ten ostrow až do Páfu/ nalezli gakéhos čaroděgnjka, falessného proroka Žida/ gemuž gméno Barjezus/

7. Kterýž byl w znamenitého wládaře Sergia Pawka, muže opatrného. Ten powolaw Barnabášse a Saule, † žádal slyssetí slowo Bozj. * Mark.6,20.

8. Ale * protiwil se gim Elimas, ten čaroděgnjk: (nebo se tak wykládá gméno geho) wsylugc odwrátiti wládaře od wjry. * Exod.7,11. 2 Tym.3,8.

9. Tedy Saul, kterýž (sskowe) y Pawek: naplněn byw Duchem swatým a pilně pohleděw na něg,

10. Řekl: O plný wssj klsti, a wssj nesslechetnosti, * synu dábků, nepřjteli wssj sprawedlnosti/ což nepřestaneš převracetí cest Páně přjmých?
* Deut.13,13. Mat.13,38. Jan.8,44. 1 Jan.3,8.

11. A ay nynj, ruka Páně nad tebau: a budeš slepý, newida slunce aj do času. A pogednau připadla na něg mrákota a tma: a gda wůkol/ hledal, kdoby ho za ruku wedl.

12. Tehdy wládař wzřew co se stalo, wěřil, diwě se učenj Páně.

13. A pustiwsse se od Páfu, Pawel a ti, kteřjž s nim byli/ přissli do Pergen, (w) Pamfilij. Jan * pak odsšed od nich, wrátil se do Geruzaléma. * Skutc.15,38.

14. Oni pak sšedsse z Pergen, přissli do Antyochie Pisydycké/ a wsšedsse do sskoly w den Sobotnj, posadili se.

15. A když bylo * po přečtenj Zákona a Proroků/ poslali k nim Knjzata sskoly té, řkauce: muži bratřj/ máteli wmysl gaké napomenutj učiniti k lidu, mluwte.
* Skutc. 15, 21.

16. Tedy Pawel powstaw, a rukau * pokynuw, řekl: Muži Izraelsstj, a kteřjž se bogjte Boha, slysste!
* Skutc. 12, 17. k.19, 33.

17. Bůh lidu tohoto Izraelského wywolil otce násse/ a lidu powýssil, když byl pohostinu w zemi Egyptské: * a w rameni wztaženém wywedl ge z nj.
* Exod.12,37.41. k.13,3.4.

18. A za čas * čtyřidceti let, snássel gegich obyčege na pausstj.
* Exod.16,2. Num.14,34. Zak.45,10. Ezech.4,6.

19. A zahladiw * sedm národů w zemi Kanán/ † rozdělil losem mezy ně zemi gegich. * Deut.7,1. † Joz.14,2.

20. A potom téměř za čtyři sta a padesáte let, * dáwal (gim) saudce až do Samuele Proroka. * Saud.2,16. k.3,9.

21. A * w tom žádali za krále/ y dal gim Bůh † Saule syna Cys/ muže z pokolenj Benyaminowa/ za čtyřidceti let.
* 1 Sam.8,5. † 1 Sam.9,15.16. k.10,21.

22. A když toho * zawrhl/ wzbudil gim † Dawida krále: kterémuž swědectwj

ctwj dáwage, řekl: ** Nalezl sem Dawida (syna) Jesse, muže podlé srdce swého/ kterýž bude činiti wssecku wůli mau. * Ozea. 13/11. † 1 Sam. 13/14. k. 15/28. k. 16/13. ** Žal. 89/21. Skutc. 7/45.

23. Z gehož * semene, Bůh podlé zaslibenj wzbudil Izraelowi Spasytele Gežisse: * 2 Sam. 7/12. Izai. 11/1. Mat. 1/6. Luk. 1/27. k. 2/4. k. 3/31.

24. Před gehož přjsstjm * kázal Jan křest † pokánj wssemu lidu Izraelskému. * Mat. 3/1. Mat. 3/1.2. Mark. 1/4. Luk. 3/3. Jan. 3/23. † Skut. 19/4.

25. A když Jan * běh dokonáwal, prawil: Kteréhož se mne domnjwáte býti / † negsem gá: ale ay, gdeť po mně, v gehož noh obuwi rozwázati negsem hoden. * Jan. 1/20. † Mark. 1/7. Luk. 3/16.

(W Auterý Welikonocnj.)

26. Mužj bratřj, * synowé rodu Abrahamowa / a kteřjž mezy wámi bogi se Boha / † wám slowo ** spasenj tohoto posláno gest. * Mat. 3/9. Luk. 3/8. † Mat. 10/6. Skut. 3/26. k. 13/46. ** Řim. 1/16.

27. Nebo ti kteřjž přebýwagj w Geruzalémě/a knjžata gegich, toho (Gežisse) * neznagjce, odsaudili/ a tak hlasy Prorockė, kteřjž se na † každau Sobotu čtau, naplnili: * Jan. 6/3. Skut. 3/17. 1 Kor. 2/8. 1 Tym. 1/13. † Skutc. 15/21.

28. A žádné přjčiny smrti na něm nenalezsse/ * prosyli Pilata, aby zamordowán byl. * Mat. 27/22. Mark. 15/13. Luk. 23/23. Jan. 19/6.

29. A když dokonali wssecko což o něm psáno bylo/ složiwsse * s dřewa, do hrobu geg pokozili. * Mat. 27/59.

30. Bůh pak * wzkřjsyl geg z mrtwých. * Mat. 28/6. Mark. 16/6. Luk. 24/6

31. Kteřjž * widjn gest po mnohé dni, od těch, genž spoku s nim byli přjssli z Galilee do Geruzaléma/ kteřjž gsau swědkowé geho k lidu. * Mat. 8/2. 17. Mark. 16/10. 14. Luk. 24/36. Jan. 20/19. k. 21/1. segq. Skut. 1/3. k. 10/41. 1 Kor. 15/5. 6.

32. A my wám zwěstugeme to zaslibenj, * kteréž se stalo otcům/ že Bůh naplnil ge nám synům gegich, wzkřjsyw Gežisse. * Gen. 3/15. k. 22/18. k. 26/4. k. 49/10. Deut. 18/15. 2 Sam. 7/12. Žal. 132/11. Izai. 4/2. k. 7/14. k. 9/6. k. 40/10. Ger. 23/5. k. 33/14. segq. Ezech. 34/23. k. 37/24. Dan. 9/24. 25.

33. Gakož y w * druhém Žalmu napsáno gest: **Syn můg gsy ty, gá dnes zplodil sem tebe.** * Žal. 2/7. Žid. 1/5. k. 5/5.

34. A že geg zmrtwých wzkřjsyl, aby se giž wjce nenawracowal k porussenj/ takto * řekl: **Dám wám swaté wěcy Dawidowy wěrné.** * Izai. 55/3.

35. Protož y ginde * dj: **Nedáš swatému swému widěti porussenj.** * Žal. 16/10. Skut. 2/27.

36. Dawid zagistě za swého wěku poslauživ wůli Božj, * vsnul / a přikožen gest k Otcům swým, a widěl porussenj: * 1 Král. 2/10. Skut. 2/29.

37. Ale ten kteréhož Bůh wzkřjsyl, newiděl porussenj:

38. **Protož známo wám buď mužj bratřj/ * že skrze toho zwěstuge se wám odpusstěnj hřjchů:** * Luk. 24/47. Skut. 10/43. Řim. 3/24. 28. k. 8/3. Gal. 2/16. 1 Jan. 2/12. Žid. 7/19. k. 9/15.

39. **A to ode wssech, od kterýchž ste nemohli skrze Zákon Mogžjssiů osprawedlněni býti/ skrze * tohoto každý kdož wěřj, bývá osprawedlněn.** * Izai. 53/6. 11. Řim. 10/4.

40. Protož wizte, ať na wás nepřigde to což gest w Prorocých powědjno/

41. **Wizte * potupnjcy/ a podiwte se, a na nic přjdte: nebo gá djlo děkám za dnů wassich/ djlo to, gemuž newěřjte/ byť wám kdo o něm wyprawowal.** * Izai. 58/14. Abak. 1/5.

42. A když wycházeli ze sskoly Židowské/ prosyli Pohané, aby gim w druhau Sobotu mluwili táž slowa.

43. A když bylo propusstěno shromáždění/ sslo mnoho Židů, a * nábožných znowu na wjru obrácených, za Pawlem a Barnabássem: kteřjž † promlauwagjce k nim / radili gim, aby trwali w milosti Božj. * Skut. 11/23. k. 14/22.

44. W druhau pak Sobotu/ témeř wssecko město sessko se k slyssenj slowa Božjho.

45. A Židé, widauce zástupy, * naplněni sau zawisti/ a odporowali tomu, co bylo praweno od Pawka, protiwjce a rauhagjce se. * Skutc. 5/17.

46. Te-

46. Tedy swobodnè Pawek a Barnabáš řekli: *Wámť mělo neyprw mluweno býti slowo Božj: † ale ponèwadž ge zamytáte/ a za nehodné sebe saudite wěčného žiwota/ay, ** obracýme se ku pohanům.

* Mat.10/6. Skut.1/8. k.13/26.†Luk.7/30. ** Erod. 32/10. Deut.32/21. Jzai.55/5. Mat.8/11.k.21/43. Skut.13/6. k.28/28. Rim.10/19. k.11/19.

47. Neboť nám tak přikázal Pán, (řka;) *Položil sem tebe swětlo Pohanům/ aby ty byl spasenj až do končin zemè. *Jzai.42/6. k.49/6.Luk.2/32.

48. A slyssewsse* to Pohanè, radowali se/ a welebili slowo Páně: a wěřili wssickni, což gich koli bylo † předzřjzeno k žiwotu wěčnému. *Jzai.55/5.

† Rim.8/29.30.

49. Y rozhlassowalo se slowo Páně po wssj tè kraginè.

50. Tedy Židè zbaurili ženy nábožnè a poctiwè,a přednj měssťany/a* wzbudili protiwenstwj proti Pawkowi a Barnabássowi/ y wyhnali ge z končin swých.

*2 Tym.3/31.

51. A oni * wyrazywsse prach z noh swých na ně, přissli do Jkonye.

* Mat.10/14. Mark.6/11. Luk.9/5. Skut.18/6.

52. Wčedlnjcy pak naplněni byli radostj a Duchem swatým.

Kapitola XIV.

Někteřj w Krysta wwěřili: 4. ginj se protiwili: 8. Chromý wzdrawen: 10. Pawek s Barnabassem cten/ 19. potom pak kamenowan: 20. ale zachowán gsa/ ginde s prospěchem kázal.

1. Stako se tolikéž w Jkonyj/ že wessli do sskoly Židowské/ a mluwili: tak že wwěřilo y Židů y Řeků *welikè množstwj. *Skut.11,21.

2. Ale kteřjž z Židů nepowolnj byli, ti zbaurili a zdrážděli mysli Pohanů proti bratřjm.

3. Y byli tu za dlauhý čas, swobodnè mluwjce w Pánu/ *kteryž swědectwj wydáwal slowu milosti swè/ a působil to, aby se dáli diwowè a zázrakowè skrze ruce gegich. *Mark.16,20. Skut.19,11.

Žid. 2/4.

4. Y rozdělilo se množstwj města: a gedni byli s Židy / ginj s Apossťoly.

5. A když se obořili, y Pohanè y Židè s knjžaty swými, aby gim *posmèch učinili a kamenowali ge: *2 Tym.3,11.

6. Srozumèwsse tomu,*utekli do měst Likaonských/ do Listry a do Derben/ a do toho okolj. *Mat.10,23.Skut.8,1.

7. A tu *kázali Ewangelium.

*Skut.11/20.

8. Muž pak nègaký w Listře nemocný na nohy,sedáwal/byw* chromý z žiwota matky swè/ kteryž nikdy nechodil.

*Skut.3/2.

9. Ten poslauchal Pawka mluwjcýho: Kteryž pohlediw nań,a widaan wěřj, že wzdrawen bude/

10. Řekl welikým hlasem: postaw* se přjmè na nohách swých, † y zchopil se a chodil. *Skut.3/6. † Jzai.35/6.

11. Zástupowè pak widěwsse co učinil Pawek, pozdwihli hlasu swého, Likaonytsky řkauce: Bohowè* připodobniwsse se lidem sstaupili k nám. *Skut.28/6.

12. Y nazwali Barnabášse Jupiterem: a Pawka Merkuryášsem: nebo on mluwil slowo.

13. Tedy Kněz Jupiterů, kteryž byl před městem gegich, přiwedl býky s wěnci před bránu / a chtěl s lidem oběti obětowati.

14. To když wslyssely Apossťolé, Barnabáš a Pawek/ * roztrhsse sukně swè, wyběhli k zástupům,křičjce/ *Num.14,6.

Joz.7/6. Esr.9/3. Mat.26/65.

15. A řkauce: Muži * což to činjte? wssak y my lidè gsme, tým bjdám gako y wy poddánj/ kteřjž wám zwěstugeme/† abyssťe se obrátili od těchto marnostj, k Bohu živému/** kteryž učinil nebe y zemi, y moře, y wssecko což w nich gest.

* Skut.10/26. Zacw.19/10. k.22/9.† 1 Thes.1/9. ** Gen.1/1. Zal.33/6. k.102/26. k.104/2. k.124/8. k.146/6. Jan.1/1. Skut.4/24. k.17/24. Zacw.14/7.

16. Kteryž za * předessłych wěků, wssech Pohanů nechával, aby chodili po †cestách swých.*Skut.17/30. †Zal.81/13.

17. Ačkoli proto *nenechal sebe bez oswědčenj/ dobře činè, dáwage nám s nebe déšť, a časy vrodné/† naplňuge pokrmem a potěssenjm srdce nášse. *Skut.17/27. Rim.1/19. † Zak.104/27.28.

18. A to mluwjce, sotwa spokogili zástupy/ aby gim neobětowali.

19. A w tom přissli do Antyochie a Jkonye Židè / kteřjž nawedsse zástupy/ *a ukamenowawsse Pawka, wytáhli před město/ domnjwawsse se že wmřel.

*2 Kor.11/25. 2 Tym.3/11.

20. A

20. A když geg obstaupili Wčedlnjcy/ wstal a wssel do města: a nazeytřj odssel s Barnabássem do Derben:

21. A kázawsse Ewangelium městu tomu/a Wčedlnjkům mnoho zyskawsse, nawrátili se do Listry a do Jkonye a do Antyochie/

22. Potwrzugjce dussj Wčedlnjkům/ a *napomjnagjce, aby trwali w wjře: a že musýme †skrze mnohá sauženj wgjti do králowstwj Božjho.

*Skut.11,23. k.13,43. † Job.7,3. Žal.34,20. Syr.2,1. Mat.7,14. k.10,38. k.16,24. Luk.22,28. 29. k.24,26. Rim.8,17. 1 Thes.3,3. 2 Tym.3,12. 1 Pet.5,10. Zgew.13,10. k.14,12.

23. A *zřjdiwsse gim, podlé daných hlasů, Starssj po Cýrkwech/ a modliwsse se s postem/ poručili ge Pánu, w kterémž wwěřili. *Skut.1,26.k.6,6. Tyt.1,5.

24. A prossedsse Pisydyj/ přissli do Pamfilie.

25. A mkuwiwsse slowo w Pergen/ ssli do Attalie:

26. A odtud plawili se do Antyochie/ *odkudž poručeni byli milosti Božjm djlu, kteréž wykonali. *Skut.13,1.2.

27. A když tam přissli, a shromáždili Cýrkew: *wyprawowali kterake wěcy Bůh skrze ně učinil, a že otewřel Pohanům †dwéře wjry. *Skut.15,4. †1 Kor.16,9. 2 Kor.2,12. Zgew.3,8.

28. Y byli *tu za nemalý čas s Wčedlnjky. *Skut.15,35.

Kapitola XV.

Nesnáz o Obřjzku od Aposstolů spokogena: 37. mezy pak Barnabassem a Pawlem wznikla newole o Jana.

1. PRissedsse pak někteřj z Židowstwa, učili bratřj/ *že nebudeteli se obřezowati podlé obyčege †Mogzjssowa/ nebudete mocy spaseni býti. *Gal.5,2. Filip.3,3. Kol.2,16. †Gen.17,10. Leu.12,3.

2. A když rúznicy a nemalau hádku Pawel a Barnabáš s nimi měl/ *y zůstali na tom/ aby Pawel a Barnabáš, a někteřj ginj z nich, ssli k Apossstolům a Starssjm do Geruzaléma, o tu otázku. *Skut.11,30. Gal.2,1.

3. Tedy oni gsauce wyprowozeni od Cýrkwe/ ssli skrze Fenycen a Samarj/ wyprawugjce o obrácenj Pohanů: y způsobili radost welikau wssechněm bratřjm.

4. A když se dostali do Geruzaléma/ přigati sau od Cýrkwe, a od Apossstolů * a Starssjch: Y zwěstowali, cožkoli činil skrze ně Bůh. *Skut.14,27.

5. Ale powstali někteřj z sekty Farysegské, kteřjž byli wwěřili, prawjce/ že musegj obřezowáni býti/ a aby gim bylo přikázáno zachowáwati Zákon Mogzjssů.

6. Tedy sessli se Apossstolé a Starssj, aby toho powážili.

7. A když mnohé wyhledáwánj toho bylo/ powstaw Petr, řekl gim: *Mužj bratřj! wy wjte že od dawnjch dnů mezy námi Bůh wywolil, aby skrze † usta má slysseli Pohané slowo Ewangelium/ a wwěřili. *Skut.10,19.20. k.11,12. †Skut. 11, 18.

8. A Bůh *zpytatel srdce swědectwj gim wydal, daw gim †Ducha swatého, gako y nám. *1 Sam.16,7. Žal.7,10. k.139,1.2. Ger.11,20. k.17,10. k.20,12. Skut.1,24. Luk.16,15. †Skut.10,44.47. k.19,6.

9. A *nerčinil rozdjlu mezy nimi a námi, wěrau očistiw srdce gegich. *Skut.10,43. Luk.7,50. 1 Pet.1,22.

10. Protož nynj, proč pokaussjte Boha *wzkládagjce na hrdlo Wčedlnjkům gho, kteréhož ani otcowé nássi, ani my nésti sme nemohli? *Mat.23,4. Luk.11,46.

11. Ale* skrze milost Pána Gežjsse Krysta, wěrjme že spaseni budeme, rownè gako y oni. *Rim.3,24. Efezk.2,8. 2 Tym.1,9. Tyt.3,4.5.seqq.

12. Y mlčelo *wssecko to množstwj/ a posslauchali Barnabásse, a Pawka, wyprawugjcých, kterake diwy a zázraky činil Bůh skrze ně mezy Pohany. *Skut.11,18.

13. A když oni umlkli/ odpowěděl Jakub, řka: Mužj bratřj, slysste mne:

14. Ssimon teď wyprawowal, kterak *Bůh neyprwé popatřil na Pohany/ aby přigal lid gménu swému. *Skut.10,44.

15. A s tjm se srownáwagj y řeči Prorocké: gakož psáno *gest:* Amos.9,11.

16. Potom se nawrátjm/ a wzděláwám zase stánek Dawidů, kteréž byl klesk/ a zbořeniny geho zase wzděláwám/ a wzdwihnu geg:

17. Také aby ty ostatkowé toho lidu, hledali Pána/ y wssickni Pohané, nad kte-

kterýmiž geſt wzýwáno gméno mé, dj Pán/ kterýž činj tyto wſſecky wěcy.

18. Známáť sau Bohu od wěků wſſecka dila geho.

19. Protož gá tak ſaudjm/ aby nebyli kormaucemi ti, kteřjž ſe z Pohanů obracegj k Bohu.

20. Ale aby gim napſáno byko/ ať ſe zdržugj od poſſkwrn *modl, † a ſmilſtwa, a toho což geſt vdáweného, a ** od krwe. * Exod.20,3. k.23,13.

1 Kor.8/1. k.10/20. † Eſez.k.5/3. 1 Thes.4/3.
** Gen.9/4. Leu.3/17. k.17/10.ſeqq. Deut.12/23.

21. Nebo Mogžjš od dáwnjch wěků, má po městech kdoby geg kázal/ponéwadž w ſſkolách na każdau Sobotu čtán bywá.

22. Tehdy widěko ſe Apoſſtolům a Starſſjm ſe wſſj Cyrkwj/ aby wybrané z ſebe muže/ poſkali do Antyochie ſ Pawlem a Barnabáſſem: (totiž) Jůdu, kterýž ſlauł Barſabáš, a Sjlu muže znamenité mezy bratřjmi/

23. Napſawſſe po nich toto: Apoſſtolé a Starſſj, y bratřj, těm, kteřjž gſau w Antyochij, a w Syryj, a w Cylicyj bratřjm, kteřjž gſau z Pohanů, pozdrawenj wzkazugj.

24. Ponéwadž * ſme ſlyſſeli/ že někteřj wyſſedſſe od nás, zkormautili wás, řečmi zemdlěwagjce duſſe wáſſe, prawjce, že ſe muſyte obřezowati/ a Zákon zachowáwati/ gimž ſme toho neporučili:

* Skut.20/30. Gal.2/4. 1 Jan.2/19.

25.(Y) widěko ſe nám ſhromážděným gednomyſlně wybrané muže, poſkati k wám ſ témito neymilegſſjmi swými, Barnabáſſem a Pawlem/

26. Lidmi těmi, kteřjž wydali duſſe ſwé pro gméno Pána naſſeho Gežiſſe Kryſta.

27. Protož poſkali ſme Jůdu a Sjlu/ a tiť y ſame powědj to též.

28. Widěko ſe zagiſtě Duchu ſwatému y nám, žádného wjce na wás břemene newzkládati, kromě těchto wěcy potřebných:

29. Abyſſte ſe * zdržowali od obětowaného modlám/ a od krwe, a od vdáweného, a od ſmilſtwa: od těch wěcy budeteli ſe oſtřjhati/ dobře budete činiti. Mějte ſe dobře. * Skut.16,4.

30. Tedy oni propuſſtěni bywſſe, přiſſli do Antyochie: a ſhromáždiwſſe množſtwj, dodali toho liſtu:

31. Kterýžto čtauce/ * radowali ſe z toho potěſſenj. * Skut.13,48.

32. Jůdas pak a Sjlas, bywſſe y * oni Prorocy/ ſſirokau řečj napomjnali bratřj, a potwrzowali. * Skut.11, 27.

33. A pobywſſe ku za některý čas, propuſſtěni ſau od bratřj w pokogi k Apoſſtolům.

34. Ale Sjlowi ſe widěko, aby tu zůſtał.

35. Tolikéž Pawel y Barnabáš, pobyli w Antyochij, wčjce a zwěſtugjce, y ſ mnohými giným, ſkowo Páně.

36. Po několiká pak dnech, řekł Pawel Barnabáſſowi: Wracugjce ſe, nawſſtěwme bratřj swé po wſſech městech w kterýchž ſme kázali ſkowa Páně/ kterak ſe magj.

37. Tedy Barnabáš radił, aby pogali ſ ſebau * y Jana, kterýž přigmj měł Marek: * Skut.12,12.25.

k.13,5. Kol.4,10. 2 Tym.4,11. Filem.w.24.

38. Ale Pawłowi ſe nezdálo, pogjti toho ſ ſebau, kterýž był * odſſeł od nich z Pamfilie, aniž ſſeł ſ nimi ku prácy. * Skut.13,13.

39. Y wznikł mezy nimi tuhý odpor/ tak že ſe rozeſſli různo: Barnabáš pak pogaw ſ ſebau Marka, plawił ſe do Cypru:

40. A Pawel přiwzaw Sjlu, odſſeł poručen byw mikoſti Božj od bratřj.

41. Y procházeł Syryj a Cylicyj, potwrzuge Cyrkwj.

Kapitola XVI.

Tymotea Pawel obřezał: 9. do Macedonye ſſeł: 14. Lidya zyſkaná: 16. děwečka wěſſtj uzdrawená: 22. Pawel zakárného zoſtał/ 33. y pokřtił.

1. PRiſſeł pak do Derben a do Liſtry: a ay, wčedlnjk geden tu był gménem * Tymoteus/ ſyn nějaké ženy Židowky wěřjcý/ ale otce měł Řeka.

* Skut.19/22. k.20/4. Řim.16/21. 1 Kor.4/17. Fil.2/19. 1 Thes. 3/2. 1 Tym.1/2. 2 Tym.1/5.

2. Tomu * ſwědectwj wydáwali bratřj ti, kteřjž byli w Liſtře a Ikonyj.

* Skutc.6,3. k.10/22.

3. Toho ſobě obljbił Pawel, aby ſ nim ſſeł: Y * pogaw ho, obřezał geg, pro

Židy / kterýž byli w těch mistech: nebo wěděli wssickni že otec geho byl Rek.
*1 Kor.9,20.

4. A když chodili po městech/ wydáwali gim k ostrýhánj wkanowenj zrjzená* od Aposstolů a od Starssjch/ kterýž byli w Geruzalémě. *Skut.15,20.29.

5. A tak Cyrkwe utwrzowaly se w wjře / a rozmáhaly se w počtu na každý den.

6. A prossedsse* Frygii y Galatskau kraginu/ když gim zabráněno od Ducha swatého / aby nemluwili slowa w Azyj/
*Skute.18, 23.

7. Přissedsse do Mizye/ pokaussely se gjti do Bitynye: ale nedal gim Duch.

8. Tedy pominuwsse Mizyj, slli* do Troady. *Skut.20, 6.
2 Kor.2,12. 2 Tym.4, 13.

9. Y* ukázalo se Pawlowi w nocy widěnj: muž nějaký Macedonský stál, prose ho, a řka: Přigda do Macedonye pomoz nám. *Skut.18,9. k.23,11.

10. A gakž to widěnj widěl / y hned sme wsylowali o to, abychom slli* do Macedonye/ tjm wgisstěni gsauce, že nás powolal Pán, abychom gim kázali Ewangelium. *Skut.20, 1.

11. Protož pustiwsse se od Troady/ přjmým během připlawili sme se do Samotracye/ a nazeytřj do Neapolis:

12. A odtud do Filippis/ kterýž gest prwnj město kraginy Macedonské, obywateli cyzými osazené: Y* zůstali sme w tom městě za několik dnj.
*Skut.15,35.

13. W den pak Sobotnj, wyssli sme wen za město k řece/ kdež bywal obyčeg modliti se: a wsadiwsse se, mluwili sme ženám, kterýž se (tu) byly sessly.

14. Gedna pak žena gménem Lidya, kteráž ssarlaty prodáwala w městě Tyatyrských, Bohabogicý, poslauchala: gejž srdce* otewřel Pán / aby to pilně rozsuzowala, co se od Pawka prawilo.
*Luk. 24, 45.

15. A když pokřtěna byla y dům gegj/ prosyla, řkucy: Poněwadž ste mne saudili wěrnau Pánu býti / *wegdauce, w domě mém pobudte: y† přinutila nás. *Gen.18,3. k.19,3. Saud.19,21.
Žid.13,2. † Gen.33,11. Luk.24,29.

16. Y stalo se, když sme slli k modlitbě/ že děwečka nějaká, * magicý ducha wěsstjho, potkala se s námi/ kteráž welký † užitek přinásseła panům swým, budaucých wěcý předpowjdánjm.
*1 Sam.28,7. † Skute.19,24.

17. Ta ssedssi za Pawlem a za námi, wolała, *řkucy: Tito lidé gsau služebnjcy Boha neywyssssjho/ kterýž zwěstugj nám cestu spasenj. *Mat.8,29.
Mark.1,24. k.5, 7. Luk.8,28.

18. A to činjwala za mnoho dnj: Pawel pak těžce to nesa, a obrátiw se, řekl duchu tomu: *přikazugi tobě we gménu Gežjsse Krysta, aby wyssel z nj. Y wyssel hned té chwile. *Mark.16,17.

19. A widěwsse Páni gegj, že odessla naděge zysku gegich / *chytiwsse Pawka a Sjlu/ wedli ge na rynk před Wrad:
*2 Kor.6,5.seqq. 1 Thes.2, 2.

20. A postawiwsse ge před Wrednjky, řekli: *Tito lidé baurj město násse, gsauce Židé: *1 Král.18,17. Skut.17,6.

21. A zwěstugj obyčege, kterýchž nám neslussj přigjti, ani zachowáwati / poněwadž gsme Rjmané.

22. Y powstala obec proti nim: a Wrednjcy roztrhsse sukně gegich, kázali ge* metkami mrskati. *2 Kor.11,25.
Filip.1,13. 1 Thes.2,2.

23. A množstwj ran gim dawsse, wsadili do žaláře / přikázawsse strážnému žaláře, aby gich pilně ostřjhal.

24. Tedy on takowé mage přikázanj/ wsadil ge do neyhlubssjho žaláře/ a nohy gegich* sewřel kladau. *Žal.105,18.

25. Opůl nocy* pak Pawel a Sjlas modlece se, zpjwali pjsničky Bohu / tak že ge skyssseli wězňowé. *Skut.4,31.

26. A w tom pogednau země třesenj stalo se welké / až se pohnuli gruntowé žaláře: * a hned se wssecky dwéře otewřely/ a wssech okowy spadli.
*Skut.5,19. k.12,7.

27. A procytiw strážný žaláře, a widěw dwéře žaláře otewřené/ wytrhl meč, aby se zabil/ domnjwage se, že wězňowé utekli.

28. Y zkřikl Pawel hlasem welikým, řka: nečiň sobě nic zlého: wssak gsme tu wssickni.

29. A

29. A požádaw swětla, wběhl k nim/ a třesa se, padl y Pawla a Sjli.

30. Y wywed ge wen, řekl: *Páni, co gá mám činiti, abych spasen byl?

*Luk.3/10. k.10/25. Skut.2/37. k.9/6.

31. A oni řekli: *Wěř w Pána Gežisse Krysta/ a budeš spasen ty, y dům twůg. *Mark.16/16. Jan.3/16.36. k.6/47. 1 Jan.5/10.

32. Y mluwili gemu slowo Páně, y wssechněm, kteřjž byli w domě geho.

33. A pogaw ge w tu hodinu w nocy, umyl (gim) rány: Y pokřtěn gest hned, on y wssickni domácý geho.

34. A když ge *wwedl do domu swého/ připrawil stůl: a weselil se, že se wssim domem swým wěřil Bohu.

*Luk.5/29. k.19/6.

35. A když byko we dne/ poslali Wředncy služebnjky, řkauce: wypusť ty lidi.

36. Y oznámil stráżný žalářе slowa ta Pawlowi; že poslali Wředncy, abysste byli propusštěni: protož nynj wygdauce, gděžtěž w pokogi.

37. Ale Pawel řekl gim: Zmrskawsse nás zgewně, a bez wyslyssenj, lidi Rjmany, wsázeli do žalářе: a nynj nás chtěgj tagně wyhnati? nikoli: ale nechaj sami přigdau/ a wywedau nás.

38. Tedy powěděli Wředujkům služebnjcy slowa ta: Y báli se, vslyssawsse, žeby Rjmané byli.

39. A přissedsse prosyli gich: a wywedsse ge, *žádali gich, aby šli z města.

*Mat.8/34.

40. Y wyssedsse z žalářе/ wessli k Lidyj: a vzřewsse bratřj, potěssili gich: a odessli.

Kapitola XVII.

Pawel w Tessalonyce Krysta s mnohau odpornosti 15. potom w Atenách prawého Boha pokognězi w známost wwodil.

1. A prossedsse Amfipolim a Apollonyj/ přissli *do Tessalonyky/ kdež byla skola Židowská. *1Thes.2/1.2.

2. Tedy Pawel podlé obyčege swého wssel k nim/ a po tři Soboty kázal gim z Pjsem,

3. Otwjrage* a předkládage to/ †že měl Krystus trpěti/ a z mrtwých wstáti: a že ten gest** Krystus Gežjš, kterého ja gá zwěstugi wám. *Luk.24/27.45, †Žak.22/7. Izai.53/3. Mat.16/21. Luk.24/26.46. **Jan.1/41.

4. Y *wwěřili někteří z nich/ a připogili se Pawlowi a Sjlowi: y Řeků nábožných welikě množstwj/ y žen znamenitých nemalo. *Skut.17/17.18. k.28/24.

5. Ale zažženi bywsse záwistj Židé nepowolnj/ a přiwzawsse k sobě některé lehkomyslné a nesslechetné lidi/ a shlukusse se, zbaurili město: a vtok včiniwsse na dům Jázonů, hledali gich, aby ge wywedli před lid.

6. A nenalezsse gich, táhli Jázona, a některé bratřj k Starssjm města, křičce: tito, *kteřjž wssecken swět baurj, ti sem také přissli: *Skut.16/20. k.24/5.

7. Kterěž přigal Jázon: a ti wssickni proti vstanowenj Cýsařskému činj/ prawjce býti *králem giného, (totiž) Gežjsse. *Luk.23/2. Jan.19/12.

8. A tak zbaurili obec y Starssj města/ kteřjž to slyssely.

9. Ale přigawsse dosti včinění od Jázona a ginych/ propustili ge.

10. Bratřj *pak hned w nocy wyslali, y Pawla, y Sjlu do Berye: kteřjž přissedsse tam, wessli do skoky Židowské. *Skut.9/25.

11. A ti byli vdatnějssj nežli Tessalonytstj/ kteřjž přigali slowo Božj se wssj chtiwostj/ *na každý den rozwažugjce Pjsma/ takliby ty wěcy byky. *Izai.8/20. k.34/16. Luk.16/29. Jan.5/39. 1 Tym.4/6. 1 Petr.1/10.

12. A tak mnozý z nich wwěřili/ y Řecké ženy poctiwé, y mužů nemalo.

13. A když zwěděli Židé w Tessalonyce, žeby y w Beryj kázano byko slowo Božj od Pawka/ přissli také tam, *baurjce zástupy. *1 Thes.2/14.

14. Ale hned bratřj wyslali Pawka/ aby šel gako k moři: Sjlas pak a *Tymoteus pozůstali tu. *Skut.16/1.

15. Ti pak kteřjž prowodili Pawka, dowedli ho až *do Atén: a wzawsse poručenj k Sjlowi a k Tymoteowi, aby přissli k němu což nejspjsse mohau, šli zase: *1 Thes.3/1.

16. A když Pawel čekal gich w Atenách/ * rozněcowal se w něm Duch geho/ widaw to město oddané býti modkoslužbě. * Num.25,13.

17. Y rozmlauwal s Židy a nábožnými w sſkole/ ano y na rynku, po wſſecky dni, s těmi, kteřjž se koli nahodili.

18. Tedy někteřj z Epikureů a Stoických mudreů hádali se s nim: a někteřj řekli: y* co tento zwáč chce powědjti? Ginj pak: zdá se býti cyzých bohů zwěſtowatel: nebo gim o Gežiſſowi, a o zmrtwých wſtánj wyprawowal.

* 1 Kor.4/10.

19. Y popadſſe geg, wedli ho do Areopágu, řkauce: můžemeli wěděti, gaké geſt to učenj nowé, kteréž wyprawuges?

20. Nebo* nowé gakéſy wěcy wkládáš w wſſi náſſe: protož chceme wěděti, coby to było.

* Skut.26,22.23.

21. (Atenſſtj zagiſté wſſickni, y ti kteřjž tu byli hoſté, k ničemu ginému tak hotowi nebyli/ nežprawiti, neb slyſſeti něco nowého.)

22. Tedy Pawel ſtoge y prostřed Areopágu, řekl: Mužj Atenſſtj, widjm wás býti wſſeligak* přjliš nábožné lidi.

* Skut.17,16.

23. Nebo procházege/ a spatřuge náboženſtwj wáſſe/ nalezl ſem také oltář, na kterémž napſáno geſt/ Neznámému Bohu. Protož kterého ctjte neznagjce/ tohoť gá zwěſtugi wám.

24. Bůh ten, * kterýž ſtworil ſwět, y wſſecko což geſt na něm/ten gſa Pánem Nebe y země, † nebydlj w chrámjch rukau vdělanjch:

* Gen.1,1.

Jak.33/6. ž.124/8. ž.146/6. Skut.14,15. ž.4/24. † 2 Par.6/18. Jžai.66/1. Skut.7,48.

25. Aniž bývá cten lidſkýma rukama/ (gakoby) * nětčeho potřebował: † Ponéwadž on dáwá wſſechněm žiwot, y dychánj, y wſſecko:

* Jak.50/8. † Gen.2/7. Jak.21/5. ž.27/1. Job. 33/4. Jan.1/4. ž.10/28.

26. A učinil z gedné krwe wſſecko lidſké pokolenj/ aby přebýwako na twáři wſſj země/ wyměřiw gim vložené časy* a cyle přebýwánj gegich:

* Deut.32/8.

27. Aby* hledali Pána/ zdaby snad makagjce, mohli nalezti geg: ačkoli † nenj daleko od gednoho každěho z nás.

* Jžai.55/6. † Ger.23/23.

28. Nebo* gjm žiwi ſme, a hýbeme ſe, y trwáme: gakož y někteřj z waſſich Poetů powědělj/ že y rodina geho gſme.

* Job.10/12.

29. Rodina tedy Božj gſauce/ * nemámeť se domnjwati/ žeby Bůh zlatu, neb stříbru, neb kamenu řemeſkem a neb důwtipem lidſkým wyrytému byl podoben. * Jžai.40,18.ſeqq. Skut.19,25.

30. Nebo časy této * neznámoſti přehljdage Bůh/ † giž nynj zwěſtuge lidem wſſechněm wſſudy, aby pokánj činili.

* Skut.14,16.

† Luk.24,47. Řim.16/26. Efezk.1/9. k.3/5. Kol. 1/26. 2 Tym.1/10. 1 Pet.1/20.

31. Proto* že wložil den, w kterémž ſauditi bude wſſecken ſwět w ſprawedlnoſti, ſkrze toho muže, kteréhož k tomu wyſtawil/ ſkauže k wjře wſſechněm, wzkřjſſenjm geho zmrtwých.

* Jan.5,22.

Skut.10/42. Řim.2/16.

32. Wſkyſſewſſe pak o wzkřjſſenj zmrtwých, někteřj ſe* poſmjwali: a někteřj řekli: Budeme tě ſlyſſeti o tom po druhé.

* 1 Kor.1,23.

33. A tak Pawel wyſſel zprostředku gegich.

34. Někteřj pak mužj přidržjce se ho, wěřili: mezy kterýmiž byl y Dyonyzyus Areopagitſký/ y žena gménem Damarys/ a ginj s nimi.

Kapitola XVIII.

Pawel w Koryntu Krysta kázal, 9. widěnj widěl, 11. mnohé zůſtal, 12. protiwenſtwj trpěl, 21. do Geruzaléma ſſel. 24. Apollo Žid horliwý Krysta oſſlawował.

1. POtom pak Pawel wyſſed z Atén, přiſſel do Koryntu.

2. A nalez gednoho Žida gménem* Akwilu, kterýž byl rodem z Pontu/ kterýž nedáwno byl přiſſel z Wlach, y Pryſcyllu manželku geho: (proto že byl rozkázal Klaudyus/ aby wſſickni Židé z Řima wyſſli) y přiwinul ſe k nim.

* Řim.16,3. 1 Kor.16/19. 2 Tym.4/19.

3. A že byl téhož řemeſla, bydlil u nich, a* dělal: nebo řemeſlo gegich było, ſtany dělati.

* Skut.20/34. 1 Kor.4/12. 2 Kor.11/9. k.12/13. 1 Thes.2/9. 2 Thes.3/8.

4. Y hádal ſe w ſſkole na každau Sobotu/ a k zýſkánj přiwodil, y Židy, y Řeky.

5. A

5. A když přissli z Macedonye, *Sylas a † Tymoteus / ** rozněcowal se w duchu Pawel/ oswědčuge Židům, že Gežíš gest Krystus. * Skutc.17,14.15.
† 1 Thes.3,6. ** Skut.9,22.

6. A když oni odporowali a rauhali se/ * wyrazyw prach z raucha, řekl gim: krew † wásse na hlawu wáši; gá čist gsa, ** hned půdu ku Pohanům.
*Mat.10,14. Skut.13,51. † Lew.20,9.12. 2 Sam. 1,16. Ezech.3,18.19. Mat.27,25. ** Skut.13,46.

7. A gda odtud, wssel do domu nějakého Justa gménem/ ctitele Božího/ kterýhož dům byl w samé sskoly.

8. Krysppus * pak knjže sskoly, wwěřil † Pánu se wssim domem swým/ a mnozý ** z Koryntských slyssawsse, wwěřili, a pokřtěni byli. * 1 Kor.1,14.
† Jan.4,53. ** Skut.4,4. k.9,42.

9. Y řekl Pán w nocy * w widěnj Pawlowi: nebog se, ale mluw, a nemlč. * Skut.16,9. k.23,11.

10. Nebo * gá s tebau gsem/ a žádný nesáhne na tebe aby zle učinil: † nebo mnoho mám lidu w tomto městě.
* Jsai.41,10. † Jer.1,19.

11. Y byl tu půl druhého léta, káze gim slowo Boží.

12. Když pak Gallio wkádařem byl w Achaij, powstali gednomyslně Židé proti Pawlowi / a přiwedli geg před saudnau stolicy,

13. Prawjce: tento nawodj lidi/ aby proti Zákonu ctili Boha.

14. A když Pawel měl gíž otewříti ussta, řekl Gallio Židům: ó Židé/ gestliže by * co neprawého stalo se / neb nessletchetnost nějaká/ sslussnébych wás wyslyssel: * Skut.25,11.

15. Pakli gsau gaké hádky o slowjch a o gménjch, a Zákonu wassem/ * wy sami k tomu přihlédněte; gá zagistě toho saudce býti nechcy. * Mat.27,5.24.

16. Y odehnal ge od saudné stolice.

17. Tedy Řekowé wssickni wchopiwsse * Sostena knjže sskoly / bili geg před saudnau stolicy: a Gallio na to nic nedbal. * 1 Kor.1,1.

18. Pawel pak pobyw tam gesstě za mnoho dnj / y rozžehnaw se s bratřjmi, plawil se do Syrye / a s nim spolu Prysscylla a Akwila / oholiw hlawu w Cenchreis: nebo byl * učinil slib.
* Num.6,9.18. Skut.21,24.

19. Y přissed do Efezu, nechal gich tu: * sám pak wssed do sskoly, hádal se s Židy. * Skut.19,8.

20. A když ho prosyli aby déle pobyl u nich, nepowolil:

21. Ale pozehnaw gich, řekl: musým gá gistotně swátek ten, kterýž nastáwá w Geruzalémě slawiti: ale nawrátjm se k wám zase, budeli wůle * Boží. Y bral se z Efezu. * 1 Kor.4,19.
Žid.6,3. Jak.4,15.

22. A přissed do Cesaree, wstaupil a pozdrawiw Církwe, odtud ssel do Antyochie.

23. A pobyw tu za některý čas, odssel/ a procházel pořád Galatskau kraginu, a Frygij, potwrzuge wssech Učedlnjků.

24. Žid pak nějaký gménem * Apollo, rodem z Alexandrye, muž wýmluwný, přissel do Efezu/ učený w Pjsmě.
* 1 Kor.1,12. k.3,6.

25. Ten byl počátečně naučen cestě Páně: a byw wraucýho ducha/ mluwil a učil pilně těm wěcem, kterěž gsau Páně/ znage * toliko křest Janů.
* Skutc. 19,3.

26. A ten počal swobodně mluwiti w sskole. Kteréhož slyssewsse * Akwila a Prysscylla, přigali ho k sobě/ a dokonalegj wyprawowali gemu u cestě Božj.
* Skut. 18,2.

27. A když chtěl gjti do Achaie/ bratřj napomenuwsse ho, psali Učedlnjkům, aby geg přigali: kterýž když tam přissel, * mnoho prospěl těm kteříž uwěřili skrze milost (Božj.) * 1 Kor.3,6.

28. Nebo náramně * přemáhal Židy/ zgewně přede wssemi toho dokazuge z Pjsem, že Gežíš gest Krystus.
* Skutc. 9,22.

Kapitola XIX.

S. Pawel za dwě léte w Efezu Ewangelium mocně kázal. 13. Zaklinači strestáni. 20. Pawel ssel k Geruzalému, 25. baurka o Dyánu.

1. Y Stalo se, když * Apollo byl w Koryntu/ že Pawel prossed wrchnj kra-

kraginy, † přissel do Efezu: a nalezna tu některé Včedlnjky,

* 1 Kor.1,12. † Skut.18,18.

2. Řekl gim: přigaliliste * Ducha swatého, vwěřiwsse? A oni řekli gemu: ba aniž sme slychali, gestli Duch swatý. * Jan.7,39. Skut.10,44.

3. Tedy řekl gim; načež tedy pokřtěni gste? a oni řekli: křtěni sme * křtem Janowým. * Skut.18,25.

4. Y řekl Pawel: * Jan zagistě křtil křtem pokánj / prawě lidu, aby w toho kteréž měl po něm přigiti, wěřili/ to gest, w Krysta Gežisse.

* Mat.3,11. Mark.1,8. Luk.3,16. Jan.1,26. Skut.1,5. k.11,16. k.13,24.

5. Kteréž pak vposlechli/ pokřtěni sau we gména Pána Gežisse.

6. A když wzkládal na tyto ruce Pawel, * sstaupil Duch swatý na ně: y mluwili gazyky/ a prorokowali.

* Skut.10,44. k.11,15. k.2,4. k.4,31. k.8,17.

7. A bylo wssech spolu okolo dwanácti muží.

8. Tedy * wssed do sskoly, swobodně mluwil za tři měsýce/ hádage se, a wče o králowstwj Božim.

* Skut.18,26. k.17,2.

9. A když se někteří * zatwrdili, a nepowolowali/ zle mluwjce o cestě (Božj,) přede wssim množstwjm / odstaupiw od nich, oddělil Včedlnjky/ na každý den kázanj čině w sskole nějakého Tyranna. * 2 Tym.1,15.

10. A to se dálo za dwě léte: tak že wssickni, kteříž přebýwali w Azyj, poslauchali slowa Pána Gežisse, y Židé, y Řekowé.

11. A diwy * welikě činil Bůh skrze ruce Pawlowy:

* Mark.16,20. Skut.14,3.

12. Tak že y * na nemocné nošywali od geho těla sátky a fértochy / a odstupowaly od nich nemocy / a duchowé nečistj wycházeli z nich. * Skut.5,15.

13. Tedy pokusyli se někteří z Židů tuláků, kteříž se s zakljnánjm objrali, wzýwati gméno Pána Gežisse, nad těmi, kteříž měli duchy nečisté, řkagjce: zakljnáme wás skrze Gežisse, kteréhož káže Pawel.

14. A bylo gich * sedm synů gednoho Žida, gménem Scewy Biskupa/ kteříž to činili. * 2 Mak.7,1.

15. Tedy odpowěděw duch zký, řekl: Gežisse znám, a o Pawlowi wjm; ale wy kdo gste?

16. A obořiw se na ně člowěk ten, w kterémž byl duch zký / opanowaw ge, zmocnil se gich/ tak že nazý a zraněni wyběhli z domu toho.

17. A to známo učiněno gest wssechněm Židům y Řekům bydljcým w Efezu: * a spadla bázeň na ně na wssecky: y oslaweno gest gméno Pána Gežisse.

* Skut. 5,5. 11.

18. Mnozý pak z wěřjcých * přicházeli, wyznáwagjce se / a zgewugjce skutky swé. * Mat.3,6.

Luk.10,17. 1 Jan.1,9.

19. Mnozý také z těch, kteříž se s marnými wměnjmi objrali/ sneste knihy spálili ge přede wssemi: a početsse cenu gegich, shledali toho padesáte tisýců penéz.

20. Tak * mocně rostlo slowo Páně/ a zmocňowalo se. * Izai.55,11.

Skut. 6,7. k.12,24.

21. A když se to dokonalo/ wložil Pawel w duchu aby progda Macedonyj a Achaij, sel * do Geruzaléma, řka: když pobudu tam / musýmť také y na Rjm pohleděti. * Skut.18,21. Rjm.15,25. Gal.2,1.

22. Y poslaw do Macedonye * dwa z těch kteříž mu † přisluhowali, Tymotea a ** Erasta/ sám pozůstal w Azyj do času. * Mat.11,2. † Skut.13,5.

** Rjm.16,23. 2 Tym.4,20.

23. Tedy staka se w ten čas * nemalá bauřka pro cestu (Božj.)

* Skutc.22,4. 2 Kor.1,8.

24. Nebo zlatnjk geden gménem Demetrius, kteréž dělával chrámy stříbrné Dyány, * nemalý zysk přiwodil řemeslnjkům: * Skutc.16,16.

25. Kteréž swolaw, y ty kteříž byli k těm podobných wěcy dělnjcy, řekl: muži, wjte že z tohoto řemesla gest žiwnost násse:

26. A

26. A widjte, y slyssjte/ že netoliko w Efezu, ale temeř po wssj Azyj, tento Pawel swedka odwrátil welikė množstwj, prawė: že to negsau bohowė, kterjž sau* rukama vdėlanj. *Žal.115,4. Ger.10,3.

27. A protož strach gest, netoliko aby se nám w živnosti přjtrž nestala/ ale také y welikė Bohynė Dyány chrám, aby za nic nebyl gmjn: a aby nepřisslo k zkáze důstogenstwj gegj/ kterauž ctj wssecka Azya, y swėta okrssleg.

28. To vslyssawsse/ a naplnėni bywsse hnėwem, zkrikli, řkauce: welikà gest Dyána Efezských!

29. Y naplnėno gest wssecko mėsto rozbrogem: a *walili se wssickni spolu na plac/ pochopiwsse Gáia † a Arystarcha Macedonské, towarysse cesty Pawlowy. *2Kor.1,8. †Skut.20,4.k.27,2.

30. Pawlowi pak, když chtėl gjti k lidu, nedopustili Wėdlnjcy.

31. Ano y nėkterj z přednjch mužů Azyanských, kterjž gemu přáli, poslawsse k němu prosyli, aby se nedáwal do toho hluku.

32. A gedni tak, ginj ginak křičeli: nebo byla tà obec zbaurena/ a mnozy nevėdėli proč se zbėhli.

33. Z zástupu pak Alexandra nėgakė-do táhli/ kterėhož y Židė nutili: Alexander* pak pokynuw rukau, chtėl zprávu dáti lidu. *Skut.12,17. k.13,16. k.21,40.

34. Ale gakž poznali že gest Žid/ stal se gednosteyný wssech hlas, gako za dwė hodinė wokagjcých: welikà gest Dyána Efezských!

35. A když pjsař pokogil zástup, řekl: muži Efezstj/ y kdož z lidj gest gesstoby newėdėl, že mėsto Efezské skaužj welikė Bohyni Dyánė, a od Jupitera spadlé?

36. A ponėwadž tomu odpjrano býti nemůže/ slussnė gest, abysste se vpokogili/ a nic kwapnė nečinili.

37. Přiwedli ste zagistė lidi tyto, kteržjž negsau ani swatokrádcowė, ani ruhali Bohynė wassj.

38. Gestliže pak Demetrius, a ti, kteržjž gsau s nim řemeslnjcy, magj s kym gakau při/ bywà obecný saud, a gsau Konsselė/ nechaj gedni druhė winnj.

39. Pakli čeho giného hledáte/ y tot můž w pořádném swolánj obce skoncowáno býti.

40. Nebo strach gest, abychom nedossli nesnáze, pro tu baurku dnessnj/ ponėwadž žádné přičiny nenj/ kterauž bychom mohli předložiti, proč sme se tuto zbėhli. A to powėdėw/ propustil lid.

Kapitola XX.

Pawel w Troadė kázal, a mládence wzkřisyl: 17. a swolaw starssj Efezské do Miletu, a gim oswėdčenj potrebné předloživ, s nimi se zarmaucené rozžehnal.

1. KDyž pak přestala ta baurka/ powolaw Pawel Wėdlnjků, a požehnaw gich/ wyssel odtud* aby se brał do Macedonye. *1 Tym.1,3.

2. A když prossel ty kraginy, a napomenutj gim včinil mnohými řečmi, přissel do zemė Recké.

3. A pobyw tam za tři měsyce/ (kdež Židė včinili gemu zákohy,) když se měl plawiti do Syrye/ vmjnil nawrátiti se skrze Macedonyj.

4. Y ssel s nim* Sópater Beryenský až do Azye/ a z Tessalonycenských † Arystarchus, a Sekundus, a** Gáius Derbeus, a †† Tymoteus: z Azyanských pak, *** Tychikus a ††† Trofimus. *Skut.17,10. † k.19,29. k.27,2.

** 1 Kor.1,14. †† Skut.16,1. *** Efezk.6,21. Kol.4,7. 2Tym.4,12. Tyt.3,12. ††† Skut.21,29.

5. Ti ssedsse napřed, dočkali nás* w Troadė/ *Skut.16,8.

6. My pak plawili sme se po Welikonocy z Filippis/ a přissli sme k nim do Troady w pėti dnech/ a tu sme pobyli za sedm dnj.

7. Tedy prwnj den po Sobotė, *když se Wėdlnjcy sessli k † lámánj chleba/ Pawel mluwil k nim, mage nazeytřj gjti pryč: y prodlil řečj až do půlnocy.

*1 Kor.11,20. † Skut.2,42.46. 1 Kor.10,16.

8. A bylo mnoho swėtel na tė sýni, kdež byli shromážděni.

9. Geden pak mládenec gménem Eutychus, sedė na okně, gsa obtjžen hlubokým snem/ když tak dlauho Pawel kázal/ spė, spadl s třetjho ponebj dolů: a wzat gest mrtwý.

10. Y sstaupiw dolů Pawel, *zpolehl na ně, a obgaw geg, řekl: nermuitež se: wssak dusse geho, w něm gest.
*1 Král.17,21. 2 Král.4,34.

11. A wstaupiw, kámak chléb, a gedl/ a kázanj gim činiw dlauho až do switánj, tak odssel pryč.

12. Y přiwedli toho mládence živého/ a byli welice potěsseni.

13. My pak wstaupiwsse na lodj, plawili sme se do Asson/ odtud magjce k sobě wzýti Pawka: nebo byl tak poručil/ mage sám gjti po zemi.

14. A když se k nám připogil w Asson/ wzawsse geg, přigeli sme do Mitylénu.

15. A odtud plawjce se, druhý den byli sme proti Chium: a třetjho dne připlawili sme se k Sámu: a pobywsse w Trogillj, nazeytřj přissli sme do Miletu.

16. Nebo Pawel byl umjnil pominauti Efez/ aby se nemesskal w Azyj. Nebo *pospjchal by možné gemu bylo, aby byl o Letnicých w Geruzalémě.
*Skut.21, 4.12.

17. Tedy z Miletu poslaw do Efezu, powolal k sobě starssjch Cýrkwe.

18. Kterýž když přissli k němu, řekl gim: wy wjte, od prwnjho dne w který* přissel sem do Azye/ kterak sem po wssecken ten čas s wámi byl/
*Skut. 19, 20.

19. Skauže Pánu se wssj pokorau y s mnohými slzami, a pokussenjmi/ kteráž na mne přicházela z vkladů Židowských:

20. Kterak sem ničeho nepominul, cožby vžitečného bylo/ abych wám neoznámil/ a nevčil wás wůbec zgewně, y po domjch:

21. Swědectwj wydáwage, y Židům, y Řekům* o pokánj k Bohu/ a o wjře w Pána nasseho Gežisse Krysta.
*Mark.1,15. Luk.24,47.

22. A ay nynj, gá sewřjn gsa duchem, beru se do Geruzaléma newěda, co mi se w něm má státi:

23. Než že Duch swatý po městech,* oswědčuge (mi) prawě; že wězenj, a sauženj mne očekáwagj. *Skut.21,4.11.

24. Wssak gá *nic na to nedbám/ aniž gest mi tak drahá dusse má/† gen abych běh swug s radostj wykonal/ ** a přislužowánj kterež sem přigal od Pána Gežisse, k oswědčowánj Ewangelium milosti Božj. *Skut.21,13.
† 2 Tym.4,7. ** Gal.1,1. Tyt.1,3.

25. A ay gá nynj wjm, že giž wjce nevzřjte twáři mé, wy wssickni mezy kterými sem chodil, káže o králowstwj Božjm,

26. Protož oswědčugi wám w dnessnj den/ žeť gsem čist od krwe wssech.

27. Nebo sem neobmesskal zwěstowati wám* wsseliké rady Božj.
*Luk.7,30. Efez.1,11.

28. Budtež* tedy sebe pilni y wsseho stáda/ w němž Duch swatý vstanowil wás† Biskupy/ abysste pásli Cýrkew Božj/ kterež sobě dobyl** swau wlastnj krwj. *1 Tym.4,16. 1 Pet.5,2.† Fil.1,1. 1 Tym.3,1.2.**1 Kor.1,30. k.6,20. k.7,23. Efez.k.1,7. Kol.1,14.20. 1 Pet.1,19. Zgew.1,5. k.5,9.

29. Nebo gá to wjm/ že po mém odgitj, wegdau mezy wás* wlcy hltawj/ kteřjž nebudau odpaussteti stádu:
*Mat.7,15. 2 Pet.2,1.

30. A z wás* samých powstanau mužj, kteřjž budau mluwiti převrácené wěcy/ aby obrátili Wědlnjky po sobě.
*Žal.41,10. Skut.15,24. 2 Pet.2,2. 1 Jan.2,19.

31. Protož bděte/ w paměti magjce že sem po tři* léta nepřestáwal, dnem y nocý s pláčem napomjnati gednohokažděho. *Skut.19,10.

32. A giž nynj bratřj, poroučjm wás Bohu a slowu milosti geho: kterýž mocen gest wzdělati, a dáti wam dědictwj mezy wssemi poswěcenými.

33. Stříbra* neb zlata neb raucha nežádal sem od žádného. *Num.16,15. 1 Sam.12,3. 1 Kor.9,12. 2 Kor.11,9. k.12,13.

34. Nýbrž* sami wjte, že toho, čehož mi kdy potřebj bylo, y těm kterýž gsau semnau, dobýwaly ruce tyto.
*Skut.18,3. 1 Kor.4,12.

35. Wsse vkázal sem wám/ *že tak pracugjce, musýme snášseti mdlé/ a pamatowati na slowa Pána Gežisse: nebť on† řekl: **Blahoslawenèjgi gest dáti nežli bráti.** *1 Thes.2,9. 2 Thes.3,8.
† Luk.6,38. k.16,9.

36. A to powěděw/ klekna na kolena swá, * modlil se s nimi se wssemi.
* Skut.21,5.

37. Y stal se plác̃ welikỳ ode wssech: a padagjce na hrdlo Pawlowo, ljbali geg:

38. Rmautjce se neywjce nad tjm slowem, kterèž řekl/ žeby giž wjce neměli twáři geho widěti: y prowodili geg až k lodj.

Kapitola XXI.

S. Pawek ač slyssel w Cesarei prorocstwj o swém wezenj wssak predce do Geruzaléma sel: 24. kdež ačkoli opatrnosti téla proti Židům vžil/ wssak to gemu nic neprospělo: 28. nebo proti němu Geruzalém zbauren.

1. Dyž sme se pak plawili/ rozkaucíwsse se s nimi/ přjmým během přigeli sme do Koum/ a druhỳ den do Ródu: a odtud do Patary.

2. Y nalezsse tu lodj, kterážto měla plauti do Fenyceu/ a wstaupiwsse na nj, plawili sme se.

3. A když se nám počal vkazowati Cyprus/ nechawsse ho na lewé straně, plawili sme se do Syryc/ a připlawili sme se do Týru: nebo tu měli složiti nákład z lodj.

4. A nalezsse Wčedlnjky pobyli sme tam za sedm dnj: * kteřjž prawili Pawkowi skrze Ducha/ aby nechodil do Geruzaléma. * Skut.20,23. k.21,11.12.

5. A když sme wyplnili ty dni/ wyssedsse, brali sme se prycˊ a sprowodili nás wssickni s ženami y s dětmi, až za město: * a poklekssе na kolena na břehu, pomodlili sme se. * Skut.20,36.

6. A když sme se wespolek rozžehnali/ wstaupili sme na lodj, a oni se wrátili domů.

7. My pak přeplawiwsse se od Týru/ dostali sme se až do Ptolemaidy: a pozdrawiwsse bratřj/ pobyli sme y nich geden den.

8. A nazeytřj wyssedsse, Pawek a my kterjž sme s nim byli/ přissli sme do Cesaree: * a wssedsse do domu Filipa † Ewangelisty (kterỳž byl geden z onech sedmi,) pobyli sme y něho. * Skut.6,5. k.8,5.26.40. † Efezk.4,11.

9. A ten měl čtyři dcery * panny, prorokyně. * Joel.2,28. Skut.2,17.

10. A když sme tu pobyli za drahně dnj/ přissel prorok nějakỳ z Judstwa, gménem * Agabus: * Skut.11,28.

11. Ten když k nám přissel/ wzal pás Pawkůw/ a swázaw sobě ruce y nohy, řekl: Totoť * prawj Duch swatỳ: muže toho gehož gest pás tento/ tak Židé † swážj w Geruzalémě, a wydadj w ruce Pohanům. * Skut.20,23. k.21,4. † Skut.21,33.

12. A gakž sme to vslyssely/ prosyli sme y my, y ti kterjž byli w tom mjstě/ aby nechodil do Geruzaléma.

13. Tedy odpowěděl Pawek: y co činjte plačjce a trápjce srdce mé? wssak gá netoliko swázán býti/ * ale y vmřjti hotow gsem w Geruzalémě, pro gméno Pána Gežjsse. * Skut.20,24.

14. A když nechtěl powoliti/ dali sme tomu pokog, řkauce: * Stañ se wůle Pánė. * 1 Sam.3,18. 1 Makab.3,60. Mat.6,10. Luk.11,2. k.22,42.

15. Po těch pak dnech připrawiwsse se/ brali sme se do Geruzaléma.

16. A šli s námi y Wčedlnjcy z Cesaree/ wedauce s sebau nějakého Mnázona z Cypru, starého Wčedlnjka/ v něhožbychom hospodu měli.

17. A když sme přissli do Geruzaléma, wděčně nás přigali bratřj.

18. Druhého pak dne wssel Pawek s námi k * Jakubowi: a tu se byli wssickni Starssj sessli. * Skut.15,13. Gal.1,19.

19. Gichž pozdrawiw * wyprawowal wssecko, což Bůh skrze službu geho činil mezy Pohany. * Luk.10,17. Skut.19,18

20. A oni skyssewsse, * welebili Pána: a řekli gemu: widjš bratře/ kterak gest mnoho tisyců Židů wěřjcých: a ti wssickni gsau † horliwj mikownjcy Zákona; * Skut.19,17. † Rjm.10,2.3 Gal.1,14.

21. Ale o tobě magj zprawu/ žeby * ty wedl od Zákona Mogžjssowa, wssecky ty Židy, kterjž gsau mezy Pohany, prawě: že nemagj obřezowati synů/ ani zachowáwati vstanowenj. * Skut.19,26.

22. Což tedy? musyt zagisté shromážděno býti množstwj: neboť vslyssj o tobě, že sy přissel.

23. Včiniž tedy toto, což powjme: Máme* tu čtyři muže, kteřjž magj slib na sobě: *Num.6,4.18. Leu.27,2. Skut.18,18.

24. Ty přigma k sobě, poswěť se snimi / a nákład včiň s nimi, aby oholili hlawy: y zwědj wssickni, že to což slyssěli o tobě, nic nenj; ale že y sám ty chodjš ostřjhage Zákona.

25. Z strany pak těch, kteřjž z Pohanů * wěřili/ my sme psali/ vsaudiwsse, aby tohoto ničeho nessetřili / toliko aby se warowali modlám obětowaného, a krwe, a vdáweného, a smilstwa. * Skut.15/20.29.

26. Tedy Pawel přigaw k sobě ty muže/na druhý den poswětiw se s nimi, wssel do Chrámu / * a wyprawowal o wyplněnj dnj toho poswěcenj / až y obětowána gest obět za gednoho každého z nich. * Num.6,13.

27. A když se wyplniti měli dnj sedm: *Židé někteřj z Azye vzřewsse geg w Chrámě, zbaurili wssecken lid/ a wztáhli nań ruce: *Skut.24,18.

28. Křičjce: mužj Izraelsstj, pomozte: totoť gest ten člowěk, kterýž proti lidu, y Zákonu, y mistu tomuto wssecky wssudy wčj/ a k tomu * y Pohany wwedl do Chrámu / a † posskwrnil swatého tohoto mjsta. *Skut.24,6. † Deut.23,3.

29. (Nebo byli widěli prwé * Trofima Efezského s nim w městě / kterýhož domnjwali se, žeby Pawel do Chrámu wwedl.) *Skut.20,4. 2 Tym.4,20.

30. Takž se zbauřilo wssecko město/ a zběhli se lidé: a * wchopiwsse Pawla, táhli geg wen z Chrámu: a hned zawřjny sau dwéře: * Skut.26,21.

31. A když geg chtěli zamordowati/ powědjno Heytmanu wogska/ že se bauřj wssecken Geruzalém:

32. Kterýž hned pogaw s sebau žoldnéře a setnjky, přiběhl na ně. A oni wzřewsse Heytmana a žoldnéře, přestali bjti Pawla.

33. Tedy přistaupiw Heytman, dosáhl ho/a rozkázal * swázati dwéma řetězy: a ptal se/ kdo gest, a co včinil?

* Skut.21,11.

34. W zástupu pak gedni tak, ginj ginak křičeli: a nemoha nic gistého zwěděti pro hluk/rozkázal geg wésti do wogska.

35. A když přissel k stupňům / nahodilo se, že nesen byl od žoldnéřů pro násylé lidu.

36. Nebo sslo za nim množstwj lidu, křičjce: * zahlaď geg. * Luk.23,18. Jan.19,15. Skut.22,22.

37. A když měl giž wweden býti do wogska Pawel, řekl Heytmanu: mohuli co promluwiti k tobě? kterýž řekl; umjš Recky?

38. Negsyliž ty ten Egyptský, kterýž sy před těmito dny byl baurku včinil/ a wywedls na pausst ty čtyři tisýce mužů těch kotrů?

39. Y řekl Pawel: gá gsem člowěk Zid * Tarsenský / nepozednjho města w Cylicyi obywatel: protož prosým tebe/ dopusť mi promluwiti k lidu. * Skut.9,11. k.22,3.

40. A když mu on dopustil / Pawel stoge na stupnjch / * pokynul rukau na lid: a když se welikém mlčenj stalo/ mluwil k nim † židowsky, řka: *Skut.12,17. k.13,16. k.19,33. †k.22,2.

Kapitola XXII.

Pawel S. počet činj před lidem z swého včenj y žiwota: 21. ale pro zmjnku o Pohanech, wssickni se s baurili proti němu.

1. Mužj * bratřj, a † otcowé, poslechněte této mé před wámi omluwy: * Skut.13,26. † k.7,2.

2. (Wslyssewsse pak, žeby k nim mluwil * Židowským gazykem/ tjm raděgi mlčeli.) Y řekl: * Skut.21,40.

3. Gá zagisté gsem * muž Zid/ narozený † w Tarsu Cylickém/ ale wychowán sem w tomto městě u noh ** Gamalielowých/ wyučený s pilnosti Zákonu otcowskému,†† horliwý gsa milownjk Boha/ gakož y wy wssickni podnes gste.

* 2 Kor.11,22. † Skut.9,11. k.21,39. ** k.5,34. †† Řim.10,2. Gal.1,14.

4. Kterýž sem se této cesté * protiwil až k smrti/ swazuge, a dáwage do žalářě, y muže y ženy. * Skut.8,3. k.9,2. k.26,9. 1 Kor.15,9. Gal.1,13. 1 Tym.1,13.

5. Gakož y * Biskup swědek mi toho gest / y wssickni Starssj: od nichž y listy k bra-

k bratřjm wzaw, ssel sem do Damasssku/ abych y ty kteřjž tam byli, swázané přiwedl do Geruzaléma/ aby byli trápeni:
* Skut.9/2. k.26/12.

6. Y stalo se, když sem se brak cestau/ * a přiblizowal k Damasssku, okolo pokedne / že pogednau s nebe obkljčiko mne swětko welikě. *Skut.9/3. k.26/13.
1 Kor.15/8. 2 Kor.12/2.

7. Y padl sem na zem / a slyssel sem hlas, * an mi dj: Sauli, Sauli! proč mi se protiwjš? * Skut.9/4. k.26/14.

8. A gá odpowěděl sem; kdo gsy Pane? Y řekl ke mně: Gá gsem Gežjš Nazaretský, kterémuž ty se protiwjš.

9. Ti pak, kteřjž * semnau byli/ swětko zagistě widěli/ a přestrasseni gsau: Ale hlasu toho kteryž semnau mluwil, nesslyssely. *Dan.10/6.7. Skut.9/7.

10. Y řekl sem: Pane, což mám činiti? a Pán řekl ke mně; wstana, gdi do Damasssku: a tu tobě bude powědjno wssecko, což gest vkoženo, aby ty činil.

11. A že sem byl newidomý od blesku swětla toho / za ruce gsa weden od těch kteřjž semnau byli/ přissel sem do Damasssku.

12. Ananyáš * pak nějaký, muž pobožný podlé Zákona, † swědectwj mage ode wssech spoku saussedů, Židů/
* Skut.9/10.17. † k.10/22.

13. Přissel ke mně / a stoge, řekl mi: Sauli bratře, prohlédni. A gá hned té chwjle pohleděl sem na něg.

14. On pak řekl: Bůh otcú nassich * wywolil tě, aby poznal wůli geho/ † a wzřel sprawedliwého tohoto / a slyssel hlas z wst geho. * Skut.9/15. k.26/16.
† k.3/14. k.7/52. 1 Jan.1/9. k.2/1.

15. Nebo * swědkem gemu budeš w wssech lidj, toho což sy widěl, a slyssel.
* Skut. 26/16.

16. A protož nynj, co prodlěwáš? wstana, * pokřti se/ a obmeg hřjchy swé, wzywage gména Páně. * Mat.3/11.
Mark.1/4. Luk.3/3. Skut.2/38.

17. Stalo se pak, když sem se nawrátil do Geruzaléma, a modlil sem se w Chrámě / že sem byl w wytržnj mysli.

18. Y * widěl sem geg, an dj ke mně: pospěš, a wygdi rychle z Geruzaléma: neboť nepřigmau swědectwj twého o mně. * Skut.9/26. 2 Kor.12/2.

19. A gá řekl sem/ Pane, * oni wědj, že sem gá do zalářе dáwal/ a bil sem w sskolách, ty kteřjž wěřili w tebe.
* Skut.9/2. k.22/4.

20. A když wylěwali krew * Štěpána swědka twého/ gá také sem tu stál/ a přiwolil sem k osmrcenj geho: a ostřjhal sem raucha těch, kteřjž geg mordowali.
* Skut.7/58. k.8/1.

21. Tedy řekl mi; Gdi: * neboť gá ku Pohanům daleko posslu tebe.
* Skut.9/15. k.13/2. Gal.1/15. k.2/8. Efez.k.3/8. 1 Tym.2/7. 2 Tym.1/11.

22. Y poslauchali ho až do toho slowa: a tu pozdwihli hlasu swého, řkauce; * Zahlaď z země takowého: neboť nesslussj gemu žiwu býti. * Skut.21/36.

23. A když oni křičeli/ a metali raucha, a prachem házeli w powětřj:

24. Rozkázal geg Heytman do wogska wwesti / a kázal biči mrskati: aby zwěděl, pro kterau přjčinu na něg tak křičj.

25. A když geg swázali řemenjm/ řekl Pawel Setnjkowi kterýž tu stál; * Skussiliž wám člowěka Rjmana a neodsauzeného mrskati? * Skut.16/37.

26. To wslyssew Setnjk, přistaupě k Heytmanu, powěděl gemu, řka; Wiz co chceš činiti: nebo člowěk tento gest Rjman.

27. A přistaupiw Heytman, řekl mu; Powěz mi/ gsyli ty Rjman? A on řekl; A gá gsem.

28. Y odpowěděl Heytman; Gá sem za welikě penjze toho městianstwj dosáhl. Pawel pak řekl; Ale gá sem se y narodil.

29. Tedy y hned odstaupili od něho ti, kteřjž geg měli trápiti: ano y Heytman bál se zwěděw, že gest Rjman/ a proto že geg byl kázal swázati.

30. Nazejtřj pak, chtěge zwěděti gistotu z čehoby geg winnili Židé/ propustil geg z pauť, a rozkázal, aby se sessli Biskupowé y wssecka rada gegich: Y wywedl Pawla/ a postawil před nimi.

Kap.

Kapitola XXIII.

Pawel mluwiw k lidu, k Farizeům se přiznal: 7. Židé odtud zhaněni. 16. Vkład proti Pawlowi wyswen/ 23. Proteż nocně do Cesaree zawezen.

1. TEdy Pawel pohleděw pilně na to shromážděnj, řekl: Muži bratřj/ *gá wsseligak s† dobrým swědomjm obcowal sem před Bohem až do dnessnjho dne. *Skut.22,1.2.

†Skut.24,16. 2 Tym.1,3.

2. Tedy * Biskup Ananyáš kázal těm, kteřjž u něho stáli, aby geg bili w ssta. *1 Král.22,24. Ger.20,2. Jan.18,22.

3. Pawel pak řekl gemu: budeť tebe bjti Bůh, stěno zbjlená: a ty *sedjš saudě mne wedlé Zákona/ a proti Zákonu weljš mne bjti. *Leu.19,15. Deut.17,4.9. k.25,2.

4. Ti pak, kteřjž tu stáli, řekli; Biskupu Božjmu zkořečjš?

5. Y řekl Pawel: newěděli sem bratřj, byť Biskupem byl: psánoť gest zagistě; *Kujžeti lidu swého nebudeš zlořečiti. *Exod.22,28.

6. A wěda Pawel že tu byla gedna strana Saduceů, a druhá Farizeů/ zwolal w Radě: Muži bratřj, *gá gsem Farizeus, syn Farizeů: pro naděgi a zmrtwých wstánj gá tuto k saudu stogjm.

*Skut.26,5. Filip.3,5.

7. A když on to promluwil/ stal se rozbrog mezy Farizei a Saducei, a rozdwogiko se množstwj.

8. Nebo *Saduceowé prawj/ že nenj wzkřjssenj, ani Angela, ani ducha: ale Farizeowé obé to wyznáwagj.

*Mat.22,23. Mark.12,18. Luk.20,27.

9. Y stal se křik welikỳ: a powstawsse wčitelé strany Farizeyské/ zastáwali ho, řkauce: * nic sme zlého nenalezli na tomto člowěku: protož buď že † mluwil gemu duch, neb Angel/ ** nebogůgme s Bohem. *Skut.25,25. k.26,31.

†Skut.22,17.18. **k.5,39.

10. A když welikỳ rozbrog wznikl/ obáwage se Heytman, aby Pawel nebyl od nich roztrhán/ rozkázal žoldnéřům sgjti dolů/ a wychwátiti ho z prostředku gegich/ a wésti do wogska.

11. W druhau pak noc, postawiw se při něm Pán, řekl: *Budiž stálỳ Pawle! nebo gakož sy swědčil o mně w Geruzalémě/ tak musýš swědčiti y w Rjmě.

*Skut.18,9.

12. A když byl den/ sšedsse se někteřj z Židů, *zapřisáhli se s klátbau, řkauce/ že nebudau gjsti ani pjti, až zabigj Pawka. *Mat.26,74.

13. A bylo gich wjce než čtyřideceti, kteřjž se byli tak spikli.

14. Kteřjzto přistaupiwsse k Biskupům a k Starssjm, řekli: prokletjm prokleli sme se/ že neokusýme ničeho, dokudž nezabigeme Pawka.

15. Protož wy nynj deyte wěděti Heytmanu, s swolenjm wssj rady/ aby geg zytra k wám přiwedl/ gakobysste něco gistssjho chtěli zwěděti o geho wěcech: my pak prwé nežli se přibljžj, hotowi gsme geg zabiti.

16. Skyssew pak syn sestry Pawlowy, o těchto wkladech, odssel/ a wssed do wogska, powěděl Pawlowi.

17. Tedy zawolaw Pawel k sobě gednoho z Setnjků, řekl: doweď mládence tohoto k Heytmanu: nebo má gemu něco powědjti.

18. A on pogaw geg, wedl k Heytmanu/ a řekl: wězeň Pawel zawolaw mne, prosyl abych tohoto mládence přiwedl k tobě/ žeby měl něco mluwiti s tebau.

19. Y wzaw geg Heytman za ruku/ a odstaupiw s nim saukromj, otázal se: co gest to, gessto mi máš oznámiti?

20. Tedy on řekl/ že uložili Židé prosyti tebe/ aby zytra do rady wwedl Pawka, gakoby něco gistssjho chtěli wyzwěděti o něm.

21. Ale ty nepowolůg gim: neboť wkladu činj gemu, wjce než čtyřideceti mužů z nich/ kteřjž se zapřisáhli s klátbau/ že nebudau ani gisti ani pjti, až geg zabigj: a gižť gsau hotowi, čekagjce na odpowěd od tebe.

22. Tedy Heytman propustil toho mládence/ přikázaw, aby žádnému neprawil, žes mi to oznámil.

23. A zawolaw dwau Setnjků, řekl: připrawte žoldnéřů dwě stě/ aby sšli až do Cesaree: a gezdců sedmdesáte/ a drabantů dwě stě k třetj hodině na noc/

24. Y

24. Y howada přiwedte/ aby wsadjce (na ně) Pawka, we zdrawj geg dowedli k Felixowi wkádaři.

25. Napsaw gemu y list w tento rozum:

26. Klaudyus Lizyás wýbornému wkádaři Felixowi wzkazuge pozdrawenj.

27. Muže * tohoto gawsse Židé, hned zamordowati méli/ kteréhož, přispěw s hausem žołdnéřů, wydřel sem / † zwědéw že gest Rjman.

* Skut. 21, 33. † Skut. 22, 25.

28. A chtěge zwědéti, z čehoby geg winnili/ * wwedl sem ho do rady gegich.

* Skut. 22, 30.

29. Y shledal sem / že na něg žalugj * o négaké pohádky Zákona gegich / a že nemá žádné winy, pro kterauzby byl hoden smrti/ neb wězenj.

* Skut. 25, 25. k. 26, 31.

30. A když mi * powědjno o vkladech, kteréž o něm skládali Židé / y hned sem geg poslal k tobě: přikázaw také y tém žalobnjkům/ aby což magj proti němu, vznámili před tebau. Měg se dobře.

* Skut. 23, 20. 21.

31. Tedy žołdnéři gakž gim poručeno było, pogawsse Pawka, přiwedli geg w nocy do Antypatrydy.

32. A nazeytřj, nechawsse gjzdných aby s nim geli/ wrátili se do wogska.

33. Oni pak přigewsse do Cesarce, a dodawsse listu Wkádaři/ Pawka také postawili před nim.

34. A přečta (list) Wkádař/ otázal se ho, z kteréby kraginy był: a zwědéw že gest * z Cylicye, * Skut. 22, 3.

35. Řekl: budu tě slyssetj/ když twogi žalobnjcy také přigdau. Y rozkázal ho ostřjhati w domě Heródesowě.

Kapitola XXIV.

S. Pawel proti žalobě Židů odpowjdal: 10. Wkádař s nim často pokogně čekage od něho daru, mluwjwal.

1. PO pěti pak dnech, sstaupil Biskup * Ananyás s Starssjmi, a s négakým Tertullem řečnjkem: kterjž postawili se před Wkádařem proti Pawkowi, * Skut. 23, 2.

2. A když powolán był/ počal žalowati Tertullus, řka:

3. Kterak mnohý pokog způsoben gest nám skrze tebe/ a mnohé wěcy w tomto národu wýborně se dějj * skrze twau opatrnost: to my y wsseligak, y wssudy se wssjm děkowánjm wyznáwáme, wýborný Felix! * Skut. 23, 26.

4. Ale abych tě dále nezaměstknával/ prosým, wyslyssiž nás maličko podlé obyčege přjwětiwosti swé.

5. Nalezli sme zagisté muže tohoto nesslechetného/ * a wzbuzugjcýho rúznice mezy wssemi Židy po wssem swěte/ a wúdcy té † sekty Nazaretské.

* 1 Král. 18, 17. Skut. 17, 6. † Skut. 28, 22.

6. Kterýž také y o to se pokanssel, aby Chrámu * posskwrnil: a kteréhož gawsse/ wedlé zákona swého, chtěli sme sauditi.

* Skut. 21, 28.

7. Ale přisssed Heytman * Lizyás, s mocý welikau, wzal ho z rukau nassich,

* Skut. 21, 31. seqq.

8. Rozkázaw, aby žalobnjcy geho sslj k tobě, od néhož ty sám budeš mocy wyptage se zwědéti, o tom o wssem z čeho my geg winnjme.

9. A k tomu se přimluwili y Židé, prawjce že to tak gest.

10. Tedy Pawel odpowědél, * když mu náwěstj dal Wkádař, aby mluwil: Od mnohých let wéda tebe býti saudcým národu tomuto předstawenym/ s lepssj myslj k tomu, což se mne dotýče, odpowjdati budu: * Luk. 1, 62.

11. Ponéwadž ty můžeš to wědéti/ že nenj tomu dnj wjce než dwanácte/ gakž sem přissel do Geruzaléma, abych se modlil.

12. A aniž mne * nalezli w Chrámě s někým se hádagjcýho/ a neb činjcýho roty w zástupu/ ani w sskolách, ani w městě: * Skut. 25, 8. k. 28, 17.

13. Aniž toho prokázati mohau, což na mně nynj žalugj.

14. Ale totoť před tebau wyznáwám/ že podlé té cesty, kterauž nazýwagj kacýrstwjm/ tak slaužjm Bohu otcú/ wěře wssemu což koli psáno gest w Zákoně a w Prorocých:

15. Mage naděgi w Bohu/ že bude, gehož y oni čekagj/ * wzkřjssenj zmrtwých, y spravedlivých, y nespravedlivých.

* Dan. 12, 2. Jan. 5, 28. 29.

16. Sám

16. Sám pak o to pracugi/ abych měl swědomj bez vrazu, před Bohem, y před lidmi wždycky. * Skut.23, 1.

1 Pet. 3, 16.

17. Po mnohých pak letech přissel sem * almužny nesa národu swému, a oběti.

* Skut.21,26. Řim.15,25.26. 2 Kor.9,1. Gal.2,10.

18. Při čemž mne nalezli w Chrámě očisstěného, ne s zástupem, ani s bauřkau, někteří Židé z Azye/

19. Kteřížby měli tuto také před tebau státi, a žalowati, měliliby co proti mně:

20. A neb nechať tito sami powědj/ nalezlili na mně gakau neprawost/ když sem stál w Radě.

21. Leč to gedno promluwenj/ že sem zawolal stoge mezy nimi: * pro wzkřjssenj zmrtwých gá k saudu potazen sem dnes od wás.

* Skut. 23, 6. k. 28, 20.

22. A wyslyssaw to Felix odložil gim, řka/ ažbych o tě cestě nětco mjstnějssjho wyzwěděl, když Heytman * Lizyás sem přigede, posaudjm tě pře wassj.

* Skut. 23, 26.

23. Y poručil * Setnikowi, aby Pawla ostřjhal, a polehčil mu/ a nebránil žádnému z přátel geho poskuhowati gemu, a neb nawsstěwowati ho.

* Skut. 27, 3. k. 28, 16.

24. Po několika pak dnech, přissed Felix s Druzyllau manželkau swau, ktoraž byla Židowka/ zawolal Pawla, a slyssel od něho o wjře w Krysta.

25. A když on wyprawowal o sprawedlnosti, a o zdrželiwosti, a o budaucým saudu/ vlekl se Felix, a odpowěděl: nynj odegdi/ a w čas přjhodný powolám tě.

26. Při tom pak nadál se, že gemu Pawel dá penjze, aby geg propustil: pročež y tjm častěgi, powolawage ho, mluwjwal s nim.

27. Po dwau pak letech, měl po sobě náměstka Felix, * Porcya Festa: a chtěge se † zaljbiti Židům Felix, nechal Pawla w wězenj.

* Skut. 25, 14. † Skut. 25, 9.

Kapitola XXV.

S. Pawel před Festem při swau wywodil/ 21. až se y k Cýsaři odwolal: 24. potom Festus králi Agryppowi o Pawlowi zprawu dal.

1. TEdy Festus wkádařstwj vgaw, po třech dnech přigel z Cesarce do Geruzaléma.

2. Y postawili se Biskup a přednégssj z Židů proti Pawlowi/ a prosyli ho,

3. Žádagice tě mikosti proti němu/ aby geg kázal přiwesti do Geruzaléma: * zákohy včiniwsse gemu, aby ho zabili na cestě. * Skut. 23, 15.

4. Ale Festus odpowěděl/ že má Pawel ostřjhán býti w Cesaree/ a on sám že tudjž přigede.

5. Protož (řekl,) kteřjž z wás mohau, nechť tam také se wyprawj spoku semnau: a gestli gaká wina na tom muži/ nechať nań žalugj.

6. A pobyw mezy nimi, nic wjce než deset dnj/ gel do Cesaree: a druhého dne posadiw se na saudně stolicy, kázal Pawla přiwesti. * Jan. 19, 13.

7. Kteřjž když byl přiweden/ obstaupili ti, kteřjž byli přissli z Geruzaléma Židé/ * mnohé a těžké žaloby proti Pawlowi přednássegice, kterýchž nemohli dowesti: * Skut. 24, 2. 3.

8. Když on wssem mjrnau zprawu dáwal, že ani * proti Zákonu Židowskému, ani proti Chrámu, ani proti Cýsaři nic neprowinnil. * Skut. 24, 12.

9. Ale * Festus chtěge se Židům zaljbiti/ odpowěděw, řekl Pawlowi; chcessli gjti do Geruzaléma, a tam o to sauzen býti předemnau?

* Skut. 24, 27. k. 28, 17.

10. Y řekl Pawel: před stolicý Cýsařowau chci státi/ a tam sauzen býti: Židům sem nic nevbljžil/ gakož y ty dobře to wjš.

11. Nebo * gestližeť gsem křiw/ a neb nětco smrti hodného sem spáchal/ neodpjrámť vmřjti: a paklit nic toho nenj, z čehož mne oni winnj/ žádnýť mne gim nemůže dáti: † k Cýsaři se odwolawám.

* Skut. 18, 14. † Skut. 26, 32.

12. Tehdy Festus promluwiw s Radau, odpowěděl: k Cýsařis se odwolal? k Cýsaři půgdeš.

13. A po nékolika dnech, král Agryppa a Bernyce přigeli do Cesarce / aby pozdrawili Festa.

14. A když tu za mnoho dnj byli/ oznámil Festus Králi o Pawkowě při, řka: * Muž nějaký zanechán gest od Felixa w wězenj: *Skut.24,27.

15. O kterémž, když sem byl w Geruzalémě, * oznámili Biskupowé a Starssj Zidowsstj/ žádagice na něg ortele.
*Skut. 25,2.

16. Kterýmž sem odpowěděl / že nenj obyčeg Rjmanům wydati člowěka na smrt / * prwé nežby ten, na kohož se žaloba děge, přjtomné měl žalobnjky/ a wolnost k odpowjdánj na to, z čehožby byl obwiňowán. *Deut. 17,4.

17. A protož když se byli sem sessli/ hned beze wsseho meskánj, druhý den posadiw se na saudné stolicy/ rozkázal sem přiwesti toho muže.

18. Gehož žalobnjcy tu stogjce, z ničeho takowého newinnili ho/ o čemž sem gá se domnjwal.

19. Ale o nějaké otázky při tom swém náboženstwj, měli s nim nesnáz/ a o gakémsy Gežissowi mrtwém / o kterémž gistil Pawel,* že gest žiw. *Luk.24,23.

20. Gá pak mage tu při w pochybnosti, řekl sem/ *chtěliby gti do Geruzaléma / a tam o ty wěcy sauzen býti.
*Skut. 25,9.

21. A když se on odwolal, aby byl chowán k saudu Augustowu, kázal sem ho hljdati/ ažbych geg poslal k Cýsaři.

22. Tedy Agryppa řekl Festowi: chtěljbych y gá rád člowěka toho slyssěti. A on řekl: zytra ho vslyssjš.

23. Nazejtřj pak když přissel Agryppa a Bernyce s welikau slawau/ a wessli na sýň, s Heytmany a s lidmi neyznamenitégssjmi města toho: k rozkázanj Festowu přiweden gest Pawek.

24. Y řekl Festus: Králi Agryppo, a wssickni mužj kteřjž gste tuto s námi/ widjte tohoto/ za něgž wssecko množstwj Židů prosyli mne, y w Geruzalémě, y zde, křičjce, že takowý nemá wjce žiw býti.

25. Gá pak shledaw to / * že nic hodného smrti nespáchal/ wssak když se sám k Augustowi odwolal/ wmjnil sem geg poslati. *Skut.23,9. k.26,31.

26. O němž cobych gistého napsal Pánu, newjm: protož sem geg ted přiwedl před wás/ a zwlásstě před tebe, Králi Agryppo/ abych wyptage se, wěděl co psáti.

27. Nebo zdá mi se to neskussné býti/ poslati wězně/ a přes geho neoznámiti.

Kapitola XXVI.

Před Králem Agryppau Pawel swětle Krysta wyznáwal: 31. Král pak a Wládař, srozuměli/ že žadné spráwedliwé wyhony Židé na Pawlowi nemagj.

1. POtom * Agryppa řekl Pawlowi: Dopaussti se, aby sám za sebe promluwil. Tedy Pawel wztáh ruku, tuto zprámu dáwal. *Skut.25,13.

2. Na wssecky ty wěcy, z kterýchž mne winnj Židé, králi Agryppo, za sstastného se počitám, že dnes před tebau odpowjdati mám:

3. A zwlásstě proto/ poněwadž sy ty powědom wssech těch kterýž v Židů gsau, obyčegů a otázek: protož prosým tebe, wyslyssiž mne trpélliwé.

4. O žiwotu mém od mladosti, gaký byl od počátku, w národu mém w Geruzalémě, wědj wssickni Židé:

5. Wěwsse mne prwé zdáwna w dobré známosti, (kdyby chtěli swědectwj wydati) kterak wedlé neygistssj sekty w nassem náboženstwj, byl * sem žiw Faryzeus. *Skut.23,6. Filip.3,5.

6. A nynj * pro naděgi toho † zaslíbenj, kterýž se stalo otcům od Boha, stogim saudu gsa poddán.

* Skut.24,15.21. k.28,20. † Gen.3,15. k.22,18. k.26,4. k.49,10. Deut.18,15. 2 Sam.7,12. Zalk. 132,11. Izai.4,2. k.7,14. k.9,6. k.40,10. Ger. 23,5. k.33,15. Ezech.34,23. k.37,24. Dan.9,24. Mich.5,2. k.7,20. Skut.13,32.

7. K kterémuž dwanáctero pokolenj nássse, slaužjce (Bohu) vstawičně dnem y nocy, naděgi má že přigde: pro tuto naděgi žalugj na mne Židé, ó králi Agryppo.

8. A takliž se to od wás za nepodobné k wjře saudj/ že Bůh křjsy mrtwé?

9. Ačť mně se * zdálo, žeby náležité bylo proti gménu Gežisse Nazaretského mnoho odporného činiti. *Skut.8,3. k.9,1. k.22,4. 1 Kor.15,9. Gal.1,13. 1 Tym.1,13.

10. Gá-

10. Gakož sem y činił w Geruzalémě: a mnohé z swatých gá sem do žalářů dáwał, wzaw moc od Biskupů: a když mĕli mordowáni býti/ gá sem pomáhał ortele wynásseti.

11. A po wssech sskolách často ge trápě, přinucował sem rauhati se: a náramně rozlitiw se na ně, zhánĕł sem se po nich y w ginych městech.

12. A w tom když sem sšeł do Damasšku, * s mocý a s poručenim Biskupů/

* Skut.9/2. seqq. k.22/9.

13. O pokledni na cestě, ó králi, wzřeł sem, * ano swětło s nebe gasnĕgssí nad blesk skunečný obkljčilo mne/ y ty, kteržj semnau ssli. * Mat. 17/2.

14. A když sme my wssickni na zem padli/ skyssel sem hlas mluwjcý k sobě, a řkaucý * židowskym gazykem: Sauli, Sauli! proč mi se protiwjš? twrdoť gest tobě proti ostnům se zpěčowati.

* Skut. 21/40.

15. A gá sem řekł: y kdo gsy Pane? A on řekł/ Gá gsem Gežjš, kteréhož ty se protiwjš:

16. Ale wstaň, a stůg na nohách swých: nebo protoť sem se tobě ukázał/ * abych tebe učinił služebnjkem a swědkem y těch wĕcý, kterĕž sy widĕł/ y těch w kterýchž wkazowati se budu tobě: * Skut. 22/15.

17. Wyswobozuge tebe z lidu tohoto, y z Pohanů, k nimž tě nynj posýlám.

18. Otwjrati * oči gegich/ aby se obrátili od temnosti k swětlu/ a z mocy ďábelské k Bohu: aby tak hřichů odpusstĕnj/ a djl s poswěcenými wzali, skrze wjru kteráž gest we mne.

* Izai.35/5. k.42/6. k.60/1. Luk.2/32. Efez.k.1/18. Kol.1/13. 1 Pet.2/25.

19. A protož, ó králi Agryppo, nebył sem * newĕřicý tomu nebeskému widĕnj:

* Gal. 1/16.

20. Ale neyprw těm kteržj gsau * w Damasšku a w Geruzalémě, y po wssi kragině Judské, y Pohanům, zwěstował sem † aby pokánj činili/ a obrátili se k Bohu/ skutky hodné činjce pokánj.

* Skut.9/20. k.13/14. k.20/20.28. k.22/17.21. † Ger.18/8. Ezech.18/21. k.33/11. Mat.3/2.8. k.4/17. k.9/13. Luk.13/3. k.24/47. Řim. 2/4. 2 Pet.4/9. Zgew.2/16. k.3/3. Skut.2/38. k.3/19.

21. A pro tu přičinu Židé * gawsse mne w Chrámě, pokaussели se rukama zamordowati: * Skut. 21/30. 31.

22. Ale s pomocý Božj gesstě až do dnessnjho dne stogjm/ wydáwage swědectwj, y malému y welikému/ nic ginĕho newyprawuge, nežto, * což Prorocy a Mogžjš zwěstowali, že se mĕło státi:

* Luk. 24/44. seqq.

23. Že mĕł Krystus trpĕti/ * a zmrtwých wstana prwnj, † zwěstowati ** swětło lidu tomuto y Pohanům:

* Mat.16/21. † 1 Kor.15/20. Kol.1/18. Zgew.1/5. ** Luk. 2/32.

24. To když od sebe promkuwił Pawel/ Festus hlasem welikým řekł: Bláznjš Pawle! mnohé twé umĕnj k bláznowstwj tebe přiwodj.

25. On pak řekł: nebláznjm wýborný Feste; ale slowa prawdy a střĕdmosti mluwjm.

26. Wjť zagistě o těch wĕcech král/ před kterýmž swobodně mluwjm: nebo* mám za to, žeť ho nic z těchto wĕcý tagno nenj/ ponĕwadž se toto nedálo pokautně.

* Jan. 18/20.

27. Wĕřjssli králi Agryppo Prorokům? wjm že wĕřjš.

28. Tedy Agryppa řekł Pawlowi: Téměřby mne k tomu nakłonił, abych był Křesťanem.

29. A Pawel řekł: žádakibych od Boha, abyssťe y ponĕkud y z cela, netoliko ty, ale wssickni, kteržj skyssj mne dnes, byli takowj, gakýž * gá gsem/ kromĕ okowů těchto. * 1 Kor. 7/7.

30. A když to Pawel promkuwił/ wstał Král, y Wládař a Bernyce, y ti kteržj s nimi sedĕli:

31. A odssedsse na stranu, mluwili spolu, řkauce: nic * hodnĕho smrti neb wĕzenj, nečinj člowĕk tento.

* Skut. 23/9. k. 25/25.

32. Agryppa pak Festowi řekł: mohł propusstĕn býti člowĕk tento/ kdyby se był * neodwołał k Cýsaři. ** Skut. 25/11.

Kapitola XXVII.

S. Pawel k Rjmu nebezpečně se plawiw, 22. potěssował přjtomnych že při hrdle zachowáni budau/ 41. ač lodj potom od wln roztrhaná.

1. A Když bylo giž usauzeno, abychom my se * plawili do Wlach/ poručen gest y Pawel, y nĕkterj giný wĕzňowé Setnjku, gménem Juliowi, kterýž był nad hausem Augustowým.

* Skut. 25/12.

2. Te-

2. Tedy wssedsse na lodj *Adramittenskau, abychom se plawili/ podlé kragin Azye, pustili sme se: a byl s námi † Arystarchus Macedonský z Tessalonyky. *2 Kor. 11, 25. 26.
† Skut.19,29. k.20,4. Kol.4,10.

3. Druhý pak den připławili sme se k Sydónu: a tu *Julius přjwětiwě se mage ku Pawłowi, dopustił mu/aby gda k přátelům, v nich měł pohodlj.
*Skut. 24, 23. k. 28, 16.

4. A berauce se odtud, plawili sme se podlé Cypru/ proto že byli wětrowé odpornj.

5. A tak přeplawiwsse se přes moře Cylické a Pamfilické, přissli sme do Miry (města) Licyckého.

6. A tu nassed Setnjk bárku Alexandrynskau, kteráž měła plauti do Włach, wwedł nás na ni.

7. A když sme za mnoho dnj znenáhła se plawili/ a sotwa přigeli proti Gnydum/ proto že wjtr nám bránił/ y podgeli sme Krétu podlé Salmóny:

8. A sotwa gi pomjgeti mohsse, přigeli sme na gedno mjsto, kteréž skowe Pěkný břeh/ od kteréhož nedaleko było město Lasea.

9. Když pak drahný čas přessel/ a giž było * nebezpečné plawenj: (Nebo giž był y † půst pominuł) napomjnał Pawel. *2 Kor.11,26.
† Leu.16/29. k.23/27. Num.29/7.

10. Řka gim: Muži! widjm že s vbljženjm a s mnohau skodau, netoliko nákładu a lodj/ ale y životů nassich, toto plawenj bude.

11. Ale Setnjk wjce wěřił zpráwcy lodj a Marynáři/ než tomu co Pawel prawił.

12. A když nebyło tu přjhodného přistawu, kdežby pobyli přes zymu/ mnozí tak radili, aby se předce pustili odtud/ zdaby gak mohli přigedauce do Fenycen, přes zymu tu pobyti na břehu Kréty/ kteréž leží k wětru Nessppornjmu/ a k wětru mezy západnjm a půlnočnjm wěgcjmu.

13. A když počał wjtr wjti od Pokedne/ za to měli že se budau wmjněnau cestau držeti/ (ale) pustiwsse se, geli bljzko Kréty.

14. Po newelikém pak chwjli, wdeřił na ně wjtr bauřliwý Půlnočnj, kteréž skowe Euroklidon.

15. A když lodj zachwácena była/ a nemohła odołati wětru/ pustiwsse (tak) sme se wezli.

16. A w běhu snesseni bywsse pod geden ostrow newelikí, kteréž skowe Klauda, sotwa sme mohli obdržeti člun.

17. Kteréž zdwihsse, pomocy wžjwali, podpásawsse bárku: a bogjce se, aby nevhodili na mjsto nebezpečné/ spustiwsse plachtu, tak se plawili.

18. A když bauře wichrowá námi welmi zmjtała/ na zeytřj nákład wen metali:

19. A w třetj den, y to nádobj bárce potřebné swýma rukama wyháželi sme.

20. A když ani slunce se nevkázało/ ani hwězdy za mnoho dnj/ a *bauře wždy wětssj nastáwała/ giž była wssecka † nadége o wyswobozenj nassem odgata.
*Jon.1, 4.5. Mat. 8, 24. † 2 Kor.1, 8. k. 11, 23.

21. A když sme giž byli hładem welmi ztrápeni/ tehdy stoge Pawel v prostřed nich, řekł: měliste zagistě, o muži, *vposłechnauce mne, nehýbati se od Kréty/ a vwarowati se nebezpečenstwj tohoto a sskody. *Skut.27,10.11.

22. A y nynj wás napomjnám/ abysste dobré mysli byli: neboť nezahyne žádný z wás, kromě bárky samé:

23. Nebo této nocy *vkázał mi se Angel Boha toho, gehož gá gsem/ a kterémuž slaužjm/ *Gen.16,7.

24. Řka: nebog se *Pawle! před Cýsařem máš státi: a ay, dałi tobě Bůh wssecky kteréž se plawj s tebau.
*Skut. 23, 11.

25. Protož buďte dobré mysli muži: neboť wěřjm Bohu, že se tak stane, gakž gest mi mkuweno.

26. Mámeť se pak dostati *na négaký ostrow. *Skut. 28,1.

27. A když giz była čtrnáctá noc/ a my se plawili po moři Adryatyckém, około půlnocy, domnjwali se plawcy žeby se gim ukazowała kragina négaká.

28. Kteréž spustiwsse okownicy/ nalezli (hłubokost) dwadcýti loktů: a odgewsse odtud maličko, opět spustiwsse okownicy/ nalezli, patnácti loktů.

29. A bogjce se, aby na mjsta skalnatá newhodili/ spustiwsse z bárky čtyři kotwe, žádali aby den byl.

30. Když pak chtěli Marynářj vtecy z bárky/ a *pustiti čkun do moře/ pod zámyslem, gakoby chtěli od předku lodj kotwe roztahowati: *Skut. 27, 16.

31. Řekl Pawel Setnjkowi a žołdnéřům: nezůstanauli tito na lodj/ wy nebudete mocy zachowáni býti.

32. Tedy žołdnéřj vtnali prowazy y čkunu/ a pustili geg aby pryč plynul.

33. A když giž dněko/ napomjnal Pawel wssech/ aby pogedli, řka: giž gest tomu dnes *čtrnáctý den, gakž očekáwagjce trwáte lačnj/ nic negedauce:

*Skut. 27, 27.

34. Protož prosým wás, abysste pogedli/ neboť to k zachowánj wasseho zdrawj slauží: žádnéhoť zagistě z wás *wlas s hlawy nespadne.

*1 Sam.14,45. 2 Sam.14,11. Mat.10,30. Luk. 12, 7. k. 21, 18.

35. To powěděw, a wzaw chléb *djky wzdáwal Bohu přede wssemi: a rozkomiw počal gisti. *1 Sam. 9, 13.

Mark.6,41. Luk.24,30. Jan.6, 11. Řim.14, 6. 1 Kor.10,30.31. 1 Tym.4, 5.

36. A tak potěssení bywsse wssickni, pogedli y oni.

37. Byko pak nás wssech osob na lodj dwě stě, sedmdesáte a sest.

38. A nasytěni bywsse pokrmem, oblehčowali bárku, wysypagjce pssenicy do moře.

39. A když byl den/ nemohli země widěti nez okřjdlj nějaké znamenali, ano má břeh: k němuž myslili, kdyby gak mohli, přistati s lodj.

40. A wytáhsse kotwy, pustili se po moři/ rozpustiwsse také prowazy prawidl: a zdwihsse plachtu k wětru, táhli se k břehu:

41. Ale když trefili na to mjsto, kdež se dwoge moře schází/ tu se *zastawila lodj: a přednj konec lodj wáznutý stál, nehybage se/ zadnj pak konec lámal se násylim wlnu.

*Mat. 8, 24. 2 Kor. 11, 25.

42. Tedy žołdnéřj radili/ aby wězně zmordowali/ aby gim některý wyplyna, nevtekl.

43. Ale Setnjk chtěge zachowati Pawla, nedal toho učiniti: Y rozkázal těm, kteřjž mohli plowati aby se pustili neyprw, a wyplynuli na zem:

44. Ginj pak na dskách/ a někteřj na (kusých) lodj. A tak se stalo/ *že wssickni zdrawj wyssli na zemi.

*Skut. 27, 22. 24.25.34.

Kapitola XXVIII.

Na ostrowě, z wod Mořských wyplynuwsse, dobře se měli: 5. Pawel diwy činil: 17. potom w Řjmě před Starssjmi omlauwal se: 23. Krysta kázal po dwě léte pokad.

1. A *tak zachowáni bywsse, teprw poznali/ že ostrow ten slauł Melita. *Skut.27, 26.

2. Lidé pak toho ostrowa, welikau přjwětiwost k nám vkázali. Nebo zapáliwsse hranicy drew přigali nás wssecky, pro *déšť kterýž w tu chwili byl, a pro zymu. *2 Kor.11,27.

3. A když Pawel sebral drahně rožd/ a kládl na oheň/ gesstérka vtikagic před horkem/ připáka se k ruce geho.

4. A když vzřeli lidé toho ostrowa/ ano gesstérka wisý v ruky geho, řekli gedni druhým: gistě člowěk tento gest wražedlnjk: nebo ač z moře wyssek/ wssak pomsta (Božj) nedá gemu živu býti.

5. Ale on *střásl tu gesstérku do ohně/ a nic se gemu zlého nestalo.

*Mark.16,18. Luk.10,19.

6. Oni pak očekáwali že oteče, a neb padna po gednau vmře: a když toho dlauho čekali a widěli, že se mu nic zlého nestalo/ změniwsse se, prawili/ *že gest on Bůh. *Skut. 14, 11.

7. Na těch pak mjstech měl popluží knjže toho ostrowa, gménem Publius/ kterýž přigaw nas k sobě/ za tři dni, *přátelsky v sebe w hospodě chowal.

*Řim. 12, 13.

8. Y přihodilo se, že otec toho Publia ležel, *mage zymnicy, a červenau nemoc: k němuž wssed Pawel, a † pomodliw se, **wzložil na něg ruce/ a vzdrawil geg. *Mat. 8, 14.

†Jak. 5, 14. **Mark.16, 18.

9. A

9. A když se to stalo/ tedy ginj, kteřjž na ostrowě tom nemocnj byli, přistupowali/ a byli vzdrawowáni.

10. Ctili nás pak welice/ a když sme se měli prye plawiti/ nakladli (nám na lodj) toho, čehož potřebj bylo.

11. A po třech měsýcých, plawili sme se na bárce Alexandrynské, kteráž tu byla na tom ostrowě přes zymu/ magicý za Erb, Kastora a Polluxa.

12. A když sme přigeli do Syrakúsys/ zůstali sme tu za tři dni:

13. A odtud okolo plawjce se, přissli sme do Regium. A po gednom dni, když wák wjtr od Polednе/ druhý den přigeli sme do Puteolos.

14. Kdežto nalezsse bratřj/ žádáni sme byli od nich, abychom pobyli v nich za sedm dnj: a tak sme se k Rjmu brali.

15. Odkudž když o nás vslyssseli bratřj/ * wyssli proti nám až na rynk Appiů/ a ke Třem krčmám: kterež vzřew Pawek, podékował Bohu/ a počal býti dobré mysli. * Exod. 4, 27.

16. A když sme přissli do Rjma/ * Setnjk dal wězně w moc Heytmanu wogska: † ale Pawkowi dopusstěno, aby sám bydlil s žołdnéřem kterýž ho ostřjhal. * Skut. 23, 33.

† Skut. 24, 23. k. 27, 3.

17. Y stalo se po třech dnech, swolal Pawek přednj z Židů: a když se sessli, řekl gim: * Mužj bratřj/ gá nic † nevčiniw proti lidu, ani proti obyčegům otcowským/ gat gsa z Geruzaléma wydán sem w ruce Rjmanům:

* Skut. 23, 1. † Skut. 21, 26. k. 24, 12. 13. k. 25, 8.

18. Kteřjž wyslyssewsse mne, * chtěli propustiti/ † proto že žádné winy (hodné) smrti na mně nebylo.

* Skut. 24, 26. † Skut. 25, 9. k. 25, 25. k. 26, 31.

19. Ale když židé odpjrali/ * přinucen sem odwolati se k Cýsaři: ne gakobych měl co na swůg národ žalowati.

* Skut. 25, 11. k. 26, 32.

20. A protož z té přjčiny powolal sem wás/ abych wás widěl/ a s wámi promluwil: * nebo pro nadégi lidu Izraelského † řetězem tjmto swázán sem.

* Skut. 23, 6. k. 24, 21. k. 26, 6. 7. † Ezech. 6, 20. 2 Tym. 1, 16.

21. A oni řekli gemu: Myť sme žádného přání neměli o tobě z Židowstwa: aniž kdo z bratřj přigda wyprawował, neb mluwil co zlého o tobě.

22. Ale žádáme od tebe slyssseti gak smyslješ: * nebo wjme o té sekté že se gj wssudy † odpjrá.

* Skut. 24, 14. † Luk. 2, 34.

23. A když gemu vložili den, sessko se gich mnoho do Hospody k němu/ gimž s* oswědčowánjm wyprawował o králowstwj Božjm/ slauže gim k wjře o Gežjssowi, † z Zákona Mogžjssowa a Proroků/ od gitra až do wečera:

* Skut. 26, 22. † Luk. 24, 27. 44.

24. A někteřj * wěřili tomu což wyprawował/ někteřj pak newěřili.

* Skut. 17, 4.

25. A tak negsauce mezy sebau swornj, rozessli se/ když promluwil Pawek to gedno slowo; Gistě že dobře * Duch swatý skrze Proroka Izaiásse mluwil k otcům nassim, * 2 Pet. 1, 21.

26. Řka: * Gdi k lidu tomuto, a rcy gim; Slyssenjm slyssseti budete, ale nesrozumjte: a hledjce hleděti budete, ale newzřjte. * Izai. 6, 9.

Ezech. 12, 2. 18. Mat. 13, 14. Mark. 4, 12. Luk. 8, 10. Jan. 12, 40. Řim. 11, 8.

27. Nebo zhrubło srdce lidu tohoto/ a vssima tězce slyssseli/ a oči swé zamhauřili: aby snad newiděli očima/ a vssima neslyssseli/ a srdcem nesrozumněli/ a neobrátili se/ abych gich newzdrawił.

28. Budiž wám tedy * známo/ že gest † Pohanům posláno toto spasenj Božj/ a oni slyssseti budau.

* Skut. 13, 38. † Luk. 24, 47. Skut. 13, 14. 46. k. 18, 6.

29. A když on to propowědél/ odessli Židé, magjce mezy sebau hádky mnohé.

30. Pawek pak trwal za celé dwé léte w hospodě swé: a přigjmal wssecky kteřjž přicházeli k němu:

31. Káze o králowstwj Božjm, a wče těm wěcem kterež sau o Pánu Gežjssi Krystu, se wssj daufanliwosti bez překážky.

Předmluwa na Epistolu S. Pawla k Řjmanům.

TAto Epistola gest prawě hlawnj Částka nowého Zákona, a to negčistssj Ewangelium / která gistě hodna gest, aby gi Křestanský-Člowěk, ne gen Slowo od Slowa zpaměti wěděl; ale s nj každodennè zacházel / gako s každodennjm Chlebem Dusse. Nebo ona nemůže nikdy dosti a dobře wyučena, nebo powažowána býti/ano čjm wjcegi rozgjmána bywá/ tjm wýbornějssj se nachází a tjm lepssj chut dáwá.

Proto gá také mau Služby na to wynaložiti / a skrze tuto Předmluwu k nj Přjstup připrawiti chcy: tak gak mně Bůh darůw propůgčil / aby tjm lépegi každý gi wyrozuměti mohl. Nebo až posawád s glossy a mnohými básněmi zle zatemněná byla / která syce sama w sobě gasně Swětlo gest, a téměř dostatečná celé Pjsmo wyswětliti.

Negprwě musýme Způsobu mluwenj powědomj býti / a wěděti co S. Pawel mjnj skrze ta Slowa: Zákon / Hřjch/ Milost/ Wjra/ Sprawedlnost/ Tělo/Duch a těm podobná; ginak wssecko čtenj gest bez užitku.

Skrze to Slowéčko, ZÁKON, nemusýš zde rozuměti po lidsku, Včenj o Skutcých, kteřj činěnj a nebo zanechánj býti magj: gako s se lidskými zákony děge, kdežto prawům skutky se dosti činj/ byť srdce při tom nebylo. Bůh saudj podlé gruntu Srdce: protož wyhledáwá také geho Zákon gruntu srdce / a nedá se samými skutky spokogiti; ale tresce raděgi Skutky bez gruntu Srdce činěné/gakožto Pokrytstwj a Lest.

Proto wssickni lidé kářj slowau / w Žal. 116, 11. že žádný z gruntu Srdce Božského Zákona neplnj, ani plniti nemůž/ když každý nachází v sebe sám neljbost k dobrému, a ljbost ke zlému. Kde tedy nenj swobodné ljbosti k dobrému/ tu nenj gruntu a wnitřnosti Srdce k Zákonu Božjmu/ tu gest tedy gistotně také Hřjch a Hněw zaslauzený v Boha / byť se zewnitř mnozý dobřj Skutkowě a počestnýZiwot wkazowak.

Odtud zawjrá S. Pawel w Kap 2. že Židé wssickni Hřjssnjcy gsau / a prawj w. 13. že sami činitelé Zákona sprawedliwi gsau před Bohem. Chce tudy dokázati/ že žádný s Skutky Zákona činitelem nenj; nýbrž prawj raděgi k njm takto: Ty wčjš, že nemá cyzoloženo býti/ a sám cyzoložjš. K tomu, w čem ty giného saudjš/ w tom zatracugeš sebe samého / když rownè to činjš, co na giném tupjš. Gakoby řjcy chtěl: Ty zewnitř herský gsy živ w Skutcých Zákona/a saudjš ty, kteřj tak žiwi negsau/a wjš každého wčiti a trestati; Mrwu w oku Bratra znamenáš/ ale břewna w Oku swém newidjš. Mat. 7, 3.

Nebo ačkoliwěk zewnitř Zákon s Skutky plnjš, z strachu pokuty, neb z milowánj odplaty/ wssak činjš předce wssecko bez swobodné ljbosti a kásky k Zákonu / ale s neljbostj a s nucenjm/ chtělbys raděgi gináče činiti/kdyby Zákona nebylo. Odkudž se zawjrá/ že z gruntu srdce, Zákona nepřjtel gsy. Co gest tedy/že ty giné wčjš, že nemá krádeno býti, když ty w Srdcy sám zloděg gsy/ a zewnitř rádbys byl/ kdybys směl? Gakož také zewnitřnj Skutek nedlauho poostáwá v takowých Pokrytcům. A tak wyučugeš giné / a sebe samého ne; newjš také sám, co ty wčjš / aniž gsy Zákonu gesstě kdy dobře wyrozuměl. Ano k tomu, Zákon množj Hřjch / gakž on prawj w Kap. 5, 20. proto/ že člowěk k Zákonu tjm wětssj neljbost má/ čjm wjce on wyhledáwá toho, čehož člowěk naplnit nemůže.

Pročež prawj w Kap. 7, 14. Zákon gest duchownj. Co gest to: Kdyby Zákon tělesný byl / tedy mohkoby gemu Skutky dosti učiněno býti; Ponèwadž ale duchownj gest, nečinj mu žádný dosti/ leč by sšlo z gruntu Srdce wssecko co činjš. Ale takowého Srdce nedáwá žádný/ než Duch Swatý/ kterýž Člowěka s Zákonem

konem srownáwá, tak že on Ljbost k Zákonu srdečnau má/a napotom nic z bázně a nutkánj / ale raděgi z dobrowolného srdce wssecko činj. Tak tedy Zákon gest duchownj, genž s takowým duchownjm srdcem chce mikowán a naplněn býti / a wyhledáwá takowého ducha. Kde ten w Srdcy nenj/ tu zůstáwá Hřjch/ Neljbost/ Nepřátelstwj proti Zákonu / kterýžto wssak dobrý, sprawedlimý a swatý gest.

Tedy zwykni této Reči, že mnohem giná wěc gest / Skutky Zákona činiti/ a giná Zákon naplniti. Skutek Zákona gest wssecko to, co Člowěk činj a nebo činiti může, podlě Zákona z swé swobodné Wůle/ a wlastnj Mocy. Ponéwadž pak mezy takými Skutky, a při nich, zůstáwá w srdcy neljbost a nucenj k Zákonu/ gsau takowj Skutkowé wssickni zmařenj a neužitečnj. A to gest co S. Pawel mjnj w Kap. 3, 20. kdež dj: Skrze Skutky Zákona nebude před Bohem osprawedlněn žádný Člowěk. Odkudž widjš nynj/ že Sskolmistři swárliwj, a Mudráčkowé lapawj, swodnjcy gsau/ když wěgj, že mámě s Skutky sebe k Mikosti připrawiti. Gak se ten může s Skutky k dobrému připrawiti / který žádného dobrého Skutku, bez neljbosti a nechuti Srdce swého nečinj? A kterak se takowý Skutek může Bohu ljbiti/ genž z nelibého a nepowolného Srdce pocházý?

Ale Zákon plniti / gest s Ljbosti a Laskau Skutky geho činiti/ a swobodně bez Zákona nucenj, Božsky a dobré žiwu býti/ gakoby nebylo žádného Přikázanj / nebo Pokuty. Takowau Ljbost nebo swobodnau Láski dáwá Duch swatý w Srdce/ gakž on dj w Kap. 5, 5. Duch pak nebýwá dán / než toliko v Wjře, s Wjrau, a skrze Wjru w Krysta Gežisse/ gakž w předmluwě oznamuge. Tak tedy Wjra nepřicházy než genom skrze Slowo Božj a Ewangelium/ genž Krysta káže/ že on gsa Syn Božj a Člowěk, wmřel a z mrtwých wstal pro nás / gakož pisse w Kap. 3, 25. k. 4, 25. k. 10, 4.

Odtud pocházý / že sama Wjra činj sprawedliwá, a Zákon naplňuge; nebo přinássj s sebau těhož Ducha z Záslahy Krystowy. Ten Duch pak činj wesselé a ochotné Srdce / gakž Zákon wyhledáwá / tak gdau potom dobrj Skutkowé z Wjry dobrowolně sami. To on mjnj w Kap. 3, 31. když Skutky Zákona byl zawrhl/ což znj / gakoby Zákon skrze Wjru wyprázdniti chtěl: Nikoli (prawj on/) My twrdjme Zákon totiž skrze Wjru, to gest, my naplňugeme Zákon skrze wjru.

HŘJCH, sluge w Pjsmě / ne gen zewnitřnj Skutek Těla / ale wssecko to konánj, genž se spoku hýbá a působj w zewnitřnjm Skutku/ totiž grunt Srdce se wssemi mocnostmi / tak že to slowo, Konati, skauti má / gako když člowěk cele a plně w Hřjch padá a wněg leze. Nebo žádný Skutek zewnitřnj hřjcha se nekoná/ w kterýžby Člowěk cele s tělem y s dussj newlezl a nepadl. Obzwlásstně pak Pjsmo hledj do Srdce a na kořen a pramen wsseho Hřjcha / genž gest Newěra v wnitřnostech Srdce. Podobně gako sama Wjra činj sprawedliwá/ Ducha a ljbost dáwá k dobrým zewnitřnjm Skutkům / tak sama Newěra hřessj/ a powzbuzuge Tělo a Žádosti k zewnitřnjm zlým Skutkům/ gakož se s Adamem a s Ewau stalo w Rági. Gen. 3, 6.

Protož také Krystus samau Newěru Hřjchem gmenuge / když dj v S. Jana 16, 8. Duch bude obwinowati Swět z Hřjchu/ že newěřj we mně. Proto také dějwegi nežli dobřj a nebo zlj Skutkowě se konagj, gakožto dobré a nebo zlé Owoce/ musý w Srdcy dějwe býti Wjra a nebo Newěra/ gakožto kořen, semeno, a přednj moc hřjcha wsseho; což se w Pjsmě Hadj hlawau a starého Draka hlawa gmenuge / kterauzto Semeno Zeny Krystus potřjti musý / gakož Adamowi zaslibeno gest. Gen. 3, 15.

MJLOST, a DAR gsau toho rozdjlu, že Mikost wlastně sluge Přjzeň a dobrotiwost Božj / kterauž k nám má w sobě, z njž nakloněn bywá, k wyljti w nás Krysta a Ducha S. s dary geho/ gakž w Kap. 5, 15. patrně gest/ kdežto prawj: Mikost a Dar w Krystu ꝛc. Ačkoli Darowé a Duch w nás každodenně rostau/ a gesstě dokonalj negsau/ tak že zká Žádost a Hřjch w nás gesstě pozůstáwagj, a proti Duchu bogugj/ gakž on prawj w Kap. 7, 14. Gal. 5, 17. a gako Gen. 3, 15. předpowědjno gest Nepřátelstwj mezy Semenem Zeny

a Semenem Hada; Wssak působj přede Mikost tak mnoho/ že cele a dokonale Sprawedliwj před Bohem počteni bywáme. Nebo geho Mikost nerozdělugea nečáskuge se/ gako darowé; nýbrž přigjmá nás cele w Kásku a přjwětiwost pro Krysta nasseho Přjmkuwce a Prostřednjka/ a proto že w nás ti darowé začatj gsau.

Tak rozumjš tedy Kap. 7, 14. seq. kdež se Swatý Pawel gesstě Hřjssnjkem nazywá/ a wssak w Kap. 8, 1. prawj: Že nenj žádného odsauzenj na těch, genž gsau w Krystu Gežjssi/ byť pak Darowé a Duch w nich nedokonalj byli. Pro newmrtwené Těko gsme gesstě Hřjssnj; ale ponéwadž w Krysta wěřjme / a Ducha počátky máme/ Bůh gest nám dobrotiwý a mikostiwý/ že takowý Hřjch snássj a w saud nebéře/ ale podlé Wjry w Krysta s námi zachází, až Hřjch wmrtwen bude.

WJRA, nenj lidské négaké domnénj/ a nebo Sen/ gak někteřj to za Wjru magj; a když widégj/ že nenásleduge polepssenj Žiwota a dobrj Skutkowé/ ačkoli o Wjře mnoho slyssetj a mkuwiti mohau, padagj w Blud, že řjkagj: Wjra nenj dostatečná/ mussý také dobré Skutky činiti/ kdo chce pobožný a spasený býti. Přjčina toho gest, když slyssegj Ewangelium/ sami swau Mocy sobě w Srdcy takowá Myssljenj wywádégj, podlé kterého prawégj: Gá wěřjm/ a držegj to za prawau Wjru: Ale podobně, gakož to gen toliko lidské Myssljenj a nálezek gegich wlastnj gest/ gehož grunt srdce nikdy neokussuge/ tak také nemá žádné mocy a nepůsobj polepssenj Žiwota.

Ale Wjra gest Božské djlo w nás/ genž nás proměnuge a znowu rodj z Boha, Jan. 1, 13. mrtwj starého Adama/ činj nás do konce giné Lidi w Srdcy/ Mysli/ Mjnénj a wssech mocech / a přinássj Ducha Swatého s sebau. O gistě/ Wjra gest živá, dělná, působjcý, a mocná Wěc/ ona nemůže než wždycky konati to, co dobrého gest/ neptá se/ takéli gest potřebj dobré Skutky činiti; ale před optánjm ge činj/ a wždycky gest w konánj a djle dobrém; kdo pak nekoná takowého dobrého djla a Skutků, ten gest Člowěk prázdný Wjry/ on maká a hledá okolo sebe wjry/ a newj co Wjra a dobrj Skutkowé gsau/ sswastá wssak a mnoho mkuwj o Wjře a dobrých Skutcých. Wjra gest živá a cele oddaná důwěrnost w Mikost Božj, tak gistotně/ žeby tisýc Smrtj nad tjm wolika. A takowá důwěrnost a Známost Mikosti Božj, weselé, zmužilé a ochotné Srdce k Bohu, a ke wssemu Stwořenj činj/ což Duch Swatý působj w Wjře. Odkudž Člowěk bez nucenj ochotný a chtiwý gest každému dobře činiti/ každému skauziti/ wssecko trpěti/ z lásky k Bohu a k Sláwě geho/ kterýž takowé Mikosti gemu prokázati ráčil. A tak nemožné gest Skutky od wjry odkauzeti/ gako nemožné gest Pálčiwost a Swětko od Ohně oddéliti. Protož sstě se před twým wlastnjm fakessnýmdomnénjm, a před daremnými Zwáčj/ genž o Wjře a dobrých Skutcých maudře chtégj sauditi, a gsau neywětssj Bláznj. Žádeg Boha/ aby w tobě Wjru působil/ ginák zůstaneš na wěky bez Wjry/ bys pak zpytowal/ myslil a činil co chceš/ a můžeš.

SPRAWEDLNOST tedy, gest takowá Wjra/ a gmenuge se Sprawedlnost Božj, a nebo která před Bohem platj; proto že Bůh gi dáwá/ a přičjtá k Sprawedlnosti pro Krysta nasseho Prostřednjka/ a wede tak Člowěka, že on každému dáwá co powinen gest. Nebo skrze Wjru zbawen bywá Člowěk Hřjcha/ a nabywá chuti a chtiwosti k Zákonu Páně / a tak dáwá Bohu geho čest / a platj to co powinen gest/ Bližnjmu pak skauží ochotně s čjm může / a tak dáwá každému, co powinen gest. Takowau Sprawedlnost nepřinássj násse přirozenj/ swobodná Wůle/ a nebo násse možnost; nebo gako žádný nemůže sobě Wjru dáti/ tak nemůže sobě žádný newěry odnjti/ gak pak ten neymenssj Hřjch sám z sebe segme? Protož wssecko gest Fakes/ Pokrytstwj a Hřjch, co bez Wjry a nebo w newěře se koná, k Rjm. 14, 23. byť se zewnitř stkwěko gak chtělo.

TĚLO a DUCH nemussýš zde tak rozuměti/ gakoby těko byko to, co od Chlipnosti pocházý/ a Duch, co od wnitřnosti Srdce pocházý; ale S. Pawel gmenuge Těko, gako y Krystus y S. Jana 3, 6. wsse-

cko

cko, co se z Těla narodiko / celého Člowěka, s Tělem y s Dussi, s Rozumem a s Mysli/proto, že wssecko co w něm gest/ Těla hledá/ a tělesně smyssleno gest; tak abys y toho gmenowal tělesného, kterýž bez Mikosti o wysokých duchownich Wěcech mnoho zpytuge, wěj a mluwj/ gakož z Skutkům Těla k Gal. 5, 19. wyčiti se můžeš/ kdež se Sekty a Záwisti Skutkowé Těla gmenugj/ a k Rjm. 8. dj, že pro Tělo Zákon mdlý bywá/ což se ne o Chlipnosti toliko/ ale o wssech Hřjssich/ neywjce pak o Newěře prawj/ genž ten neyduchownégssi Hřich gest.

Na proti tomu/Duch se gmenuge také to, co s těmi neyzewnitřnégssimi Skutky zachází/ gako: Když Krystus Wčedlnjkům Nohy myl; Petr na lodj gek a ryby lowil. Tak Tělo gest Člowěk, který wnitř y zewnitř žiw gest/ a koná co Tělu wžitečné gest/ a k časnému Žiwotu slauží: Duch gest ten Člowěk, kterýž wnitř y zewnitř žiw gest/ a působj to, co Duchu a k budaucýmu Žiwotu slauží. Bez takowého rozumu těchto slow/nikdy ty této Epissitole S. Pawka, ani které Knize Pjsma S. newyrozumjš. Protož sstěr se wssech Wčitelům/kteřjž ginak těchto slow wzjwagj, nechť gsau kdokoli/ byť byl Origenes, Ambrosius, Augustinus, Hieronymus, a ginj podobnj a nebo wyssij.

Gž přistaupjme k Epissitole.

Ponéwadž každému Ewangelitskému Kazateli náležj, skrze zgewnj Zákona a Hřicha wssecko trestati a, Hřjchem wyhlassowati, co z Ducha a z Wjry w Krysta zjwo nenj/ aby lidé k poznánj sebe/ a swé wlastnj bjdy přiwedeni byli/ tak aby se kořili a pomocy žádali.

Tak S. Pawek to činj/začjná w I. Kap. a tresce welikě Hřjchy a Newěru, kteréž wěregné a patrné gsau/ gakož gsau byli Hřjchowé Johanům, a gesstě gsau těch, genž bez Mikosti Božj Žiwot wedau, a dj: Že se skrze Ewangelium zwěstuge Hněw Božj s Nebe proti každé Neprawosti a Bezbožnosti Lidj. Nebo ač wědj a každodenně poznáwagj, že Bůh gest/ wssak Přirozenj samo w sobě bez Mikosti tak zlé gest/ze gemu ani neděkuge, ani ho nectj; ale samo sebe zaslepuge, a padá bez přestánj w horssj spůsob/ až po Modlářstwj/ ty neyohawnégssj Hřjchy, se wssemi neprawostmi beze wsseho studu páchá/ a na ginych netresce.

W Kap. II. wstahuge takowé trestánj dálegi také na ty, genž zewnitř dobřj se býti zdagj/ ale tagně hřessj/ gakož Židé byli, a wssickni Pokrytcy gsau; genž bez lásky a chuti, počestně zewnitř žiwi gsauce/ wnitř Zákon Páně w nenáwisti magj/ a wssak giné lidi odsuzugj/ gakož wssechnéch Swatáčků pomaha gest/ že se sami drzegj za čistě/ gessto w nich plno Lakomstwj/ Hněwu, Záwisti, Pýchy, a wssj Nečistoty wězý/ v S. Mat. 23, 23. 26. To gsau ti/ genž dobrotiwostj Božj pohrdagj/ a podlé twrdosti Srdce swého shromážděugj sobě Hněw. A tak S. Pawek, gakožto Wykladač Zákona/ žádného bez Hřjchu nenechává/ uýbrž wssechněm zwěstuge Hněw Božj/ genž z Mocy Přirozenj a Wůle swé chtěgj dobře žiwi býti/ a nedopaussti gim lepssjmi slauti/ nežli gsau zgewnj Hřjssnjcy/ ano prawj, že gsau zatwrdilého a nekagjcýho Srdce.

W III. Kap. Wssecky w gednu Hromadu spoguge, a dj: Gest geden gako druhý/ wssickni Hřjssnjcy před Bohem/ kromě že Židé měli Slowo Božj/wssak w ně ne mnozý wěřili/ ačkoli tudy Wěrnosti Prawdy Božj newyprázdnili/ a přjpadně přiwodj Slowa z Zalmu 51, 6. Že Bůh spravedliwý zůstáwá w Rečech swých. A potom zase přichází na to/ a dokazuge toho Pjsmem, že wssickni Hřjssnj gsau/ a z Skutkům Zákona nebude spravedliwý žádný Člowěk/ ale Zákon že dán gest toliko pro poznánj Hřicha. Potom začjná wkazowati prawau Cestu/ gakbychom mohli dobřj a spasenj býti/ prawjce: Wssickni zagistě zhřessili/ a nemagj slávy Božj. Sprawedliwj pak učinění bywagj skrze Wjru w Krysta Gežjsse/ kterýž nám to wyslauzil Krwj swau a nám Trůnem mikosti gest před Bohem, genž nám wssecky předessié Hřjchy odpaussti. Aby dokázal že samá Spravedlnost kterau nám w Wjře dáwá/ nám zpomáhá/ genž w tento čas skrze Ewangelium se zwěstuge/ a před tim skrze Zákon a Proroky oswědčená byla. A tak Zákon skrze Wjru twrzen bywá: Ačkoli

Skutkowé Zákona tudy wyprázdnéni bywagj spoku y s chwalau gegich.

W IV. Kap. Poněwadž w prwnjch třech Kapitolách Hřjch wygewen / a Cesta Wjry k Sprawedlnosti okázána byla; začjná on proti některým otázkám a Sporům se obmezowati. A bére před sebe negprwé ten Odpor, kterýž obyčegné ti/ genž slyssj o Wjře / že bez Skutkům činj sprawedliwá/ přiwádegj a řjkagj: Co pak nemáme žádných dobrých Skutkům činiti? A tak předstawuge sám sobě Abrahama, a dj: Co pak Abraham s swými Skutky spůsobil? zdaž to wssecko daremné byko? zdaliž geho Skutkowé nevžitečnj byli? A zawjrá/ že Abraham beze wssech Skutkům samau Wérau Sprawedliwý učinén gest; a to tak/ že před Skutkem swého Obřezánj skrze samau Wjru Sprawedliwý Pjsmem S. wyhlassowán bywá Gen. 15, 6. Gestli pak Skutek geho Obřjzky k geho Sprawedlnosti nic nezpůsobil, gessto geg Bůh sám přikázal / a byl dobrý Skutek Posslussenstwj: gistě také aniž giný dobrý Skutek něco k Sprawedlnosti pomůže. Nýbrž gako Obřjzka Abrahamowa byla zewnitřnjm Znamenjm / kterým on swé Sprawedlnosti z Wjry dokazowal; tak také y wssickni dobrj Skutkowé gsau znamenj, genž z Wjry následugj, a dokazugj gako Owoce dobré/ že Člowék před Bohem y wnitř giž sprawedliwý gest.

Čjmž S. Pawel potwrzuge, gakožto mocným Přjkladem Pjsma S. swé předesslé Včenj w Kap. 3. o Wjře / a přiwodj gesstě gednoho swědka Dawida z Žal. 32. když dj: Že Člowék bez Skutkům sprawedliw bywá/ ačkoli bez Skutkům nezůstáwá, když osprawedlnén gest. Z té přjčiny rozssjřuge ten Přjklad proti wssechném giným Skutkům Zákona a zawjrá: že Židé nemohau býti Dědicowé Abrahamowi, gen pro Krewnost/ mnohem méně pro Skutky Zákona; ale že Wiru Abrahamowu dediti musegj/ chtěgili oprawdowj Dědicowé býti; poněwadž Abraham, před Zákonem Mogžjssowým y před Obřjzkau sprawedliwý gest učinén skrze Wjru/ a Otec wssechnéch wěrjcých se gmenuge. K tomu působj Zákon mnohem wjce Hněw nežli Mikost; nebo žádný ho s chutj a ljbostj neplnj/ takže wjce nemikosti/ než mikosti skrze Zákon přichází. Protož musý samá Wjra Mikosti Abrahamowi zaslibené dosahowati. A takowé přjklady pro nás napsány sau/ abychom y my také wěřili.

W V. Kapit. přichází k powažowánj Owotce a Skutkům Wjry/ gakož gsau: Pokog/ Radost/ Láska k Bohu a k každému/ k tomu Vgisstěnj, Potěssenj, Směkost/ Vdatnost, Daufánj w každém sauženj a vtrpénj. Nebo to wssecko následuge, kde Wjra oprawdowé se nachází pro to nesmjrné dobré / které nám Bůh w Krystu prokázati ráčil/ že geg wydal na Smrt pro nás, dřjwegi nežli sme ho mohli za to žádati / ano když gsme gesstě geho Nepřátelé byli. A tak máme Zprá-wu že Wjra bez Skutkům sprawedliwá činj; wssak z toho nenásleduge / že proto nemáme dobrých Skutkům činiti/ alebrž že nenj nedostatku oprawdowých dobrých Skutkům/ a to takowých, o kterých Skutko-Swatáčkowé nic newědj: nebo oni sobě sami wymyssljegj Skutky, w kterých ani Pokoge/ Radosti/ Vgisstěnj/ Lásky/ Naděge/ Potěssenj/ ani gakého Křestanského Skutku, ani oprawdowého spůsobu Wjry nenj. Potom wystupuge/ a procházege se wessele, powjdá odkud Hřjch a Sprawedlnost / Smrt a Žiwot pocházegj / a to dwé proti sobě stawj/ totiž Adama a Krysta. A chce tak mnoho powědjti; Proto musyl Krystus přigjti, druhý Adam / aby swau Sprawedlnost nám w dědictwj dal, skrze giné a nowé rozenj y Wjře: Gako prwnj Adam na nás wwedl dědictwj Hřjcha, skrze staré tělesné rozenj. Tjm se oznamuge a potwrzuge, že žádný sobě nemůže z Hřjchům k Sprawedlnosti s swými Skutky pomocy / tak gako nemůže zbrániti aby tělesně narozený nebyl; což se také tjm dokazuge / že Zákon Božj, genžby Prá-wem měl pomáhati k sprawedlnosti nade wssecko giné; netoliko bez pomocy přichází / ale přes to Hřjch rozmnožuge: Protož také porussené přirozenj Lidské / tjm wjce Zákona nenáwidj / a tjm raději swau Žádost zkau wykonáwati chce/ čjm wjcegi Zákon tomu bránj. Tak že Zá-

kon

kon Krysta tjm potřebnèggſſiho činj/a tjm wjce Mikoſti wyhledáwá/aby Přirozenj (poruſſenému) ſpomoženo bylo.

W VI. Kap. bèře před ſebe obzwlá-ſſtnj Stutek Wjry, totiž bog Ducha a těla, k vmrtwenj oſtatkům hřjcha a žádoſtj, které geſſtě po oſprawedlnění zů-ſtáwagj. A wyučuge nás, že ſkrze Wj-ru neggſme tak wyproſſtěnj od Hřjchu, že bychom bezpečnj, leniwj a zahálčiwj býti mohli/ gakoby giž žádného Hřjcha wjce nebylo. Hřjch geſt geſſtě(w nás/)ale ne-bywá přičten k zatracenj pro Wjru, která s nim boguge. A z tě přjčiny máme doſti práce ſami s ſebau w celém Žiwotě, abychom tělo podmanowali, geho žá-doſti mrtwili, a geho audy w ſlužbu po-drobowali, aby poſluſſnj byli Duchu a ne Žádoſtem; tak abychom Smrti a Wzkřjſſenj Krysta ſe připodobňugjce, Smkauwu naſſeho Křtu plnili/ (genž ta-ké Smrt naſſjch hřjchů a nowý žiwot miloſti znamená,) až dokud gſauce čiſtj wſſech hřjchů, také podlé Těla s Kry-ſtem wſtaneme, a wěčně žiwi budeme.

A to můžeme konati, gakž dj: Ponè-wadž pod Miloſti a ne pod Zákonem gſme. Což on ſám tak wykládá; že bez Zákona býti/ newyznamenáwá, žádného Zákona nemjti/ a činiti coby ſe komu ljbilo; než že pod Zákonem býti, geſt bez Miloſti s Skutky Zákona zacházeti/ při čemž giſtotně hřjch panuge ſkrze Zákon, ponèwadž žádný od Přirozenj k Zákonu nakloněný nenj, což ten negwětſſj Hřjch geſt. Ale pod Miloſti býti, geſt chut a ljboſt k Zákonu mjti, a tu nenj Hřjchu/ nebo Zákon nenj proti nám, ale s námi ſe ſrownáwá, a my s nim.

A to geſt prawá Swoboda od Hřjchu a Zákona, o které on až do konce této Kapitole piſſe/ že geſt Swoboda dobře činiti a to s chutj a ljboſtj/ a pobožně ži-wu býti bez nucenj Zákona. Kterážto Swoboda geſt Duchownj Swoboda, genž Zákona newyprazdňuge, ale dodáwá toho, co Zákon wyhledáwá/ totiž, ljboſt a ochotnoſt/ čjmž Zákon wypokogen bý-wá/ že wjcegi newyhledáwá a nenutj. Podobně gako kdybys ty twému Wěři-teli dłużen byl a nemohl zaplatiti/ Dwognáſobnjm Spůſobem mohlbys to-ho proſi býti/ negprwě kdyby on od tebe nic nežádal, a zapis roztrhal a zruſſil; Podruhé, kdyby nègaký dobrý Člowěk za tebe zaplatil/ a tobě dal abys Zá-pisu doſti učinil. Na ten Spůſob nás Kryſtus od Zákona oſwobodil. Ale to nenj nègaká diwoká a tělesná Swoboda/ gakoby nic (dle Zákona) konati nemě-la/ ale radègi, která mnoho a wſſeligaké Skutky koná/ a od dłuhu, a wyhledáwá-nj Zákona wyproſſtěna geſt.

W VII. Kap. twrdj to podoben-ſtwjm Manželſtwa: gako když Man-žel wmjrá/ Manželka geſt ſwobodná, a tak geden druhého proſt a oſwobozen geſt; Ne gakoby Manželka nemohla ginèho Manžela wzýti/ nýbrž že giž práwě Swobodu má ginèho pogjti/ což prwé nemohla, dèjw nežli Manžela ſwého proſtá byla.

Tak nášſe Swědomj geſt zawázano Zákonu pod hřjſſným ſtarým Člowě-kem; když ten wmrtwen bywá ſkrze Du-cha/ Swědomj geſt oſwobozeno, a ge-den druhého proſt. Ne gakoby Swě-domj nemělo nic činiti/ ale teprw a tjm wjce ſe ſwého druhého Manžela Kryſta přjdržeti, a owoce žjwota přinášſeti má.

Potom obſſirnègi wyprawuge Spů-ſob Hřjcha a Zákona/ gak totiž ſkrze Zákon Hřjch ſe pohybuge a ſylj; Nebo ſtarý Člowěk tjm wjce bère Zákon w nenáwiſt, že nemůže zaplatiti/ co Zákon od něho wyhledáwá; Ponèwadž Hřjch geſt geho Přirozenj, a ſám z ſebe nic ginèho nemůže (totiž než hřeſſiti/) pro-tož Zákon geſt geho Smrt a neywětſſj trápenj. Ne gakoby Zákon zlý byl/ ale že zlé Přirozenj nemůže toho dobrè-ho (totiž Zákona) ſnáſſeti/ že on wěcy dobré od něho wyhledáwá. Podobně ga-ko nemocný nemůže toho ſnésti, geſtliby kdo od něho žádal, aby běhal a ſkákal/ a nebo ginè djlo Člowěka zdrawého wyko-náwal.

Protož zde S. Pawel zawjrá/ že kde Zákon práwě poznán, a co neglépe po-chopen bywá, tu ničeho wjce nepůſobj, než to/ že nám Hřjch náš připomjná/ ſkrze něg nás wmrtwuge, a činj winně wěčně-ho Hněwu/ což ſe wſſecko znamená a po-cyługe w Swědomj, genž oprawdowè

Zákonem dotknuto a trefeno bywá; Tak že potřebj gest něčeho giného/ a wicegi, nežli gest Zákon/ k tomu, aby člowěk sprawedliwý a spasený učiněn byl. Kteřj pak Zákona prawé nepoznáwagj, gsau slepj/ postupugj w chlaubném mysslenj swém/ domnjwagj se, že skrze Skutky Zákonu dosti učinj; nebo newědj gak mnoho Zákon wyhledáwá, totiž dobrowolné ochotné Srdce. Takowj nepatřj dobře Mogžjssowi w oči, zástěra gim stinj a ge zakrywá.

Potom oznamuge, gak Duch a Tělo wespolek w Člowěku bogugj, a předstawuge sebe sám za Přjklad / abychom se učili to dilo, (totiž Hřjch w nás umrtwowati/) prawé poznáwati. Wssak nazywá to obé Ducha y Tělo Zákonem/ proto, že gako wlastnost Zákona Božjho gest nutiti a wyhledáwati: tak nutj, wyhledáwá a wstěká se Tělo proti Duchu/ a chce žádost swau naplniti: Také naproti tomu nutj a praeuge Duch proti Tělu/ a chce žádost swau wykonati. Tento zpor a potykánj trwá w nás dokud žiwi gsme/ w gednom wjce nežli w druhém/ gak Duch nebo Tělo sylnějssj gest, gessto celý Člowěk to obé gest/ totiž, Duch a Tělo/ genž sám s sebau boguge, až cele duchownj učiněn bywá.

W VIII. Kap. potěssuge takowé bogownjky, že takowé tělo gich neodsauzuge/ a dalegi wkazuge/ gaká wlastnost Těla a Ducha gest/ a gak Duch od Krysta přichážj, kteryž nám dal Ducha swého S. genž nás duchownė činj/ a Tělo podmaňuge/ a nás wgisstuge/ že byť se Hřjch dosti tuze w Těle nassem wstěkal / my předce Synowé Božj gsme, dokud Duchu powolugeme a Hřjchu odpirame, abychom ho mrtwili. Poněwadž pak nic tak wzteckého nenj k podmaňowánj Těla, gako Křjž a Sauzenj / těssj on nás w sauzenj posykau Ducha/ Láský, a Wtrpnostj wsseho Stwořenj, totiž že Duch w nás kká, a stwořenj spoku tauzj / abychom Těla y Hřjcha oswobozeni byli. Tak widjme že w těchto třech Kapitolách VI. VII. VIII. wykládá se obssirně, gediný ten Skutek Wjry, genž sluge starého Adama mrtwiti, a Tělo podmaňowati.

W IX. X. a XI. Kap. wěj o wěčnem (Wložen) Předzwědėnj Božjm, z něhož přjwodné wyplywá, kdo wěřiti a nebo newěřiti/ Hřjcha oswobozen býti má, a nebo nemá/ aby nám to bylo wyňato z Rúky a wsseckno w Ruce Pána Boha wloženo/ tak abychom pobožnj byli. A to gest neypotřebnějssj/ nebo my gsme tak mdlj a nestálj, že kdyby to na nás záleželo, owssem žádnýby Člowěk spasen nebyl, a dábelby gistě wsseckny přemohl. Ale poněwadž Bůh gistý a pewný gest, že geho Předzwědėnj chybyti, a žádný gemu zbrániti nemůže/ mámeť tedy Nadėgi proti Hřjchu. Ale zde musý spurným a wysokomyslným Duchům, mezero býti wystaweno, kteřj swým rozumem sem se pozdwihugi/ a zhůry začjnagi, neg prwé Wysokost Božjho Předzwědėnj a Wložen zpytowati, a daremně wyskaumati to, gsauli y oni w něm. A takowj musegj padnauti/ že nebo zaufagj, a nebo w bezpečnost se wydagj.

Ty pak následug Pořádku této Epistoly, pečug podlé Krysta a Ewangelium, negprwé abys twé Hřjchy a geho Mikost poznal/ potom proti Hřjchu bogowal, gak I. ... VIII. Kapitola wyčtowala/ potom když do osme Kapitole přigdes, pod Křjž a w Sauzenj, to tebe wyčtj Předzwědėnj a Wloženj Božjmu; w IX. X. XI. Kapitole pak, gak potěssitedlné gest! Nebo bez Sauzenj, Kříže, a těžkosti Smrti, nemůžeme, bez Sskody a tagné neljbosti k Bohu o Předzwědėnj a Wloženj Božjm gednati. Adam musý prwé umrtwen býti, dřjwe nežli takowé wěcy snese/ a nebo tak sylné Wjno pjti může. Deg pozor abys nepil Wjna/ dokud gsy gesstě dítě ssagjcý a mlěka potřebugjcý: Každé Wčenj ma swau mjru/ čas, a wěk.

W XII. Kap. wyčtuge prawým Služebám Božjm/ a činj ze wssech Křesťanům Kněžj, aby obětowali, ne Penize a nebo howada (gako w Zákoně/) ale swá wlastnj Těla w mrtwenj žádosti. Potom wypisuge zewnitřnj obcowánj Křesťanů w duchownj správě/ gak magj učiti/ kázati/ wládnauti/ slauziti/ dáwati/ trpěti/ milowati/ žiwi býti a se chowati k Přátelům, nepřátelům a ke wssem. To gsau Skutkowé kteřj Křesťan činj/ nebo Wjra, gak powědjno, nenj zahálegjcý.

W

W XIII. Kap. wywěcuge Swětſkau Wrchnoſt cżiti a gi poſluſſenſtwj zachowáwati, kteráž proto geſt vſtanowená; ačkoli před Bohem nečinj čkowěka dobrého a ſprawedliwého/ wſſak přinášſj předce tak mnoho, že dobřj magj zewnitřnj Pokog a Ochranu/ a zlj bez hrůzy, ſwobodně a bez překážky nemohau zkě činiti. Protož má také od dobrých cteną býti/ ačkoli oni gi pro ſebe nepotřebugj, (hotowi gſauce y bez poručenj Wrchnoſti, dobře činiti, a každému ſkaužiti.)

Naposledy wſſecko obſahuge w Láſce, a vkazuge na Přykład Kryſta/ gako on nám včinił, abychom my také činili, a geg následowali.

W XIV. Kap. wywěcuge mdlá Swědomj v Wjře ſluſſně pozorowati, a gich ſſanowati/ aby Křeſtanſká Swoboda nebyła vzjwáná ke ſſkodě, ale k wzděłánj Mdłých. Nebo kde ſe to nečinj/ tu powſtáwagj Roztržitoſti a Potupa Ewangelium, odkudž wſſecky neſnáze gdau, tak že lépe geſt Mdłým v Wjře nětco vſtaupiti, až ſe zmocnégj / nežli aby Wěcnj Ewangelium mělo zkázu wzýti. A takowý Skutek geſt obzwlášſtnj Skutek Lásky, kterýžto také nynj potřebný geſt/ když Řrze gedenj Maſſa a giné Swobody nemaudře a neuſtupně beze wſſj potřebi mdłá Swědomj ſe kormautj a nepokogj/ dřjw nežli grunt prawdy poznagj.

W XV. Předſtawuge Kryſta za Přjkład/ abychom také giné mdłé ſnášſeli; gako y ty, genž auhonnj gſau w hřjſſjch, a nebo nepřjgemnj w ſwých mrawých, pro něž nemagj býti hned zawrženi, ale raděgi trpělivě ſnášſeni, dokudžby ſe též polepſſili. Nebo tak Kryſtus ſ námi zacházek, a zachází każdodenně, když mnoho nectnoſti, zlých obyčegů, a nedokonalоſtj na nas ſnášſj/ a předce bez Přeſtánj nám pomáhá. Potom při koncy modlj ſe za ně, wychwaluge ge, a porauěj ge Pánu Bohu, oznamuge při tom ſwůg Auřad a Kázanj. Včtivě také proſy za Zbjrku pro chudé w Geruzalémě. A to wſſecko o čemž mkuwj a gedná, geſt ſama Láſka.

Poſledni Kapitoła geſt Kapitoła pozdrawowánj/ ale při tom on přimíſſuge důležitau Wýſtrahu před Lidſkým Wčenjm, genž podlé včenj Ewangelitſkého ſe wyſkytuge a pohorſſenj tropj: Práwě gakoby widěł, že z Řima a Řrze Řim přigdau ſwodná a pohorſſitedlná Vſtanowenj, Canones a Decretales, a celý Rogowé a hauſowé Lidſkých Vſtanowenj a Zákonům/ genž nynj celý Swět potopili/ a tuto Epiſſtoku ano celé Pjſmo, Ducha a Wjru zahładili/ tak že nic nezůſtáło, než modła, genž břicho ſluge, gehožto Služebnjky zde S. Pawel kárá a treſce. Hoſpodin wyſwobod nás od nich, Amen.

A tak nacházýme w této Epiſſtole welmi bohatě a hogně, co gedenkażdý Křeſtan wěděti má, totiž: co geſt Zákon, Ewangelium, Hřich, Pokuta, Miłoſt, Wjra, Sprawedlnoſt, Kryſtus, Bůh, dobřj Skutkowé, Láſka, Naděge, Křž, a gak ſe k gednomukażdému, buď Pobožný a nebo Hřjſſnjk, Sylný a nebo Mdłý, Přjtel a nebo Nepřjtel, a také ſami k ſobě chowati máme. Což wſſecko Pjſmy vtwrzeno, a Přjkładem wkaſinjm Prorokům dokázáno geſt/ že nenj potřebj wjce něčeho žádati a hledati: gakož také ſe widj, že S. Pawel w této Epiſſtole na gedenkrát w krátkoſti chtěł obſáhnauti wſſecko Křeſtanſké a Ewangelitſké Wčenj, a Přiſtup připrawiti k celému Starému Zákonu.

Nebo bez pochyby, kdo tuto Epiſſtoku w Srdcy má, ten také má ſtarého Zákona ſwětło a moc w ſobě. Proto nechť gedenkażdý Křeſtan má gi ſobě welmi domáckau, a nechť ſe w nj ſtále cwičj.

K čemuž Pán Bůh ráč swé Miłoſti propůgčiti.

A M E N.

Epiſtoka (S.) Pawka Apoſtoka k Rjmanům.

Kapitola I.

Pawel powolánj swé, přiwětiwoſt, y kásku k Rimanům oſwědčiw / 16. Ewangelium, 17. a ſprawedlnoſt Božj, 18. y hněw geho proti bezbožnjkům ohlaſſuge.

PAwel ſlužebnjk Gezukrystů/ powolaný Apoſtok/ * oddělený (k kázanj) Ewangelium Božjho. * Skut. 9/15. k. 13/2.

2. Kteréž * zdáwna zaſljbil ſkrze † Proroky swé w Pjſmich ſwatých/

* Zót. 1/2. † Gen. 3/15. k. 22/18. k. 26/4. k. 49/10. Deut. 18/15. 2 Sam. 7/12. Zal. 132/11. Jzai. 4/2. k. 7/14. k. 9/6. k. 40/10. Ger. 23/5. k. 33/15. Ezech. 34/11. k. 37/24. Dan. 9/24. Mich. 7/2.

3. O Synu ſwém zplozeném * z ſemene Dawidowa s ſtrany těla:

* 2 Sam. 7/12. Mat. 1/1. Luk. 1/32. k. 2/4. 11.

4. Kterýž * prokázán geſt býti Synem Božjm mocně, podlé Ducha poſwěcenj / ſkrze zmrtwých wſtánj/ (totiž o) Gežiſſi Krystu Pánu naſſem.

* Jan. 10/36. Skut. 13/32. 33. Žid. 1/5. k. 5/5. 6.

5. Skrze něhož ſme přigali * miloſt a † Apoſtolſtwj, ku ** poſlúſſenſtwj wjry, mezy wſſemi národy, pro gméno geho: * Rjm. 12/3. k. 15/15. 1 Kor. 15/10. Efezk. 3/8. † Skut. 9/15. 1 Tym. 2/7. ** Rim. 16/26.

6. Z nichž y wy gſte / powolanj Gežiſſe Krysta.

7. Wſſechněm kterjž gſte w Rjmě/ miłým Božjm, * powolaným Swatým: † miloſt wám a pokog, od Boha Otce naſſeho, a Pána Gežiſſe Krysta.

* 1 Kor. 1/2. Efezk. 1/1. 1 Tes. 4/7. † 1 Kor. 1/3. 2 Kor. 1/2. Gal. 1/3.

8. Neyprwé pak * djky činjm Bohu swému ſkrze † Gežiſſe Krysta, ze wſſech wás / že ** wjra wáſſe rozhlaſſuge ſe po wſſem swěté. * 1 Kor. 1/4. 5. Filip. 1/3. † Efezk. 5/20. 1 Pet. 2/5. Žid. 13/15. ** 1 Tes. 1/8.

9. Swědek mi geſt zagiſté * Bůh, kterémuž ſlaužjm duchem swým, w Ewangelium Syna geho/ žeť † bez přeſtánj zmjnku o wás činjm: * Rjm. 9/1. 2 Kor. 1/23. k. 11/31. Gal. 1/20. Filip. 1/8. 1 Tes. 2/5. † Efezk. 1/16. 2 Tym 1/3.

10. Wždycky na swých * modlitbách žádage abych † aſpoň někdy mohl ſſtaſtně, bykaliby wůle Božj, k wám přigjti.

* 1 Tes. 3/10. † Skut. 18/21.

11. Neboť * welice žádám widěti wás/ abych wám wdělil čáſtku nějakau miloſti duchownj/ ku potwrzenj waſſemu:

* Rjm. 15/23. 29.

12. To geſt, abych ſpoku s wámi potěſſen byl / ſkrze * ſpokečnau y wáſſi, y mau wjru. * 2 Pet. 1/1.

13. Nechcyť pak bratřj, abyſſte newěděli / žeť * ſem mnohokrát wložil přigjti k wám: (ale překážky ſem měl až doſawád/) abych nějaký wžitek také y mezy wámi měl/ gako y mezy ginými národy. * 1 Tes. 2/18.

14. Nebo Řekú y kteréchkoli giných národů/ y maudrých, y nemaudrých * dłužnjk gſem. * 1 Kor. 9/16. 2 Kor. 11/28.

15. A tak pokudž na mně geſt, hotow gſem y * wám, kterjž w Rjmě gſte, zwěſtowati Ewangelium. * Skut. 28/31.

16. Neboť ſe * neſtydjm za Ewangelium Kryſtowo: † moc zagiſté Božj geſt k ſpaſenj každému wěrjcýmu/ Židu předně, (potom) y Řeku.

* Zal. 40/10. k. 119/46. Mark. 8/38. Luk. 9/26. 1 Tym. 1/11. 2 Tym. 1/8. † Zal. 119/105. Jzai. 55/11. Ger. 23/29. Jan. 6/68. Filip. 2/15. 1 Kor. 1/18. 24. k. 15/2. 2 Kor. 2/15. Žid. 4/12. 1 Petr. 1/23.

17. Nebo * ſprawedlnoſt Božj zgewuge ſe ſkrze ně z wjry w wjru: gakož pſáno geſt: † Sprawedliwý pak z wjry žiw bude. * Rjm. 3/21. 22. Filip. 3/9. † Abak. 2/4. Jan. 3/36. Gal. 3/11. Žid. 10/38.

18. Zgewuge ſe zagiſté hněw Božj s nebe, proti každé bezbožnoſti a neprawoſti, lidj prawdu Božj w neprawoſti zadržugjcých.

19. Nebo což * poznáno býti může o Bohu / známé geſt gim: Bůh zagiſté zgewił gim: * Skut. 14/15. ſeqq. k. 17/23. 24. Maud. 14/17.

20. Nebo * newiditedlné wěcy geho, hned od † ſtworenj ſwěta, po wěcech wčiněných, rozumem pochopeny bywagj/ totiž ta geho wěčná moc a Božſtwj: tak aby oni byli bez wýmkuwy. * Žid. 11/1. † Job. 12/7. 8. Zak. 19/2. k. 148/1. ſeqq.

21. Proto že poznawſſe Boha, nectili gako Boha / ani gemu děkowali: ale marnj wčinění ſau w myſſlenjch swých/ * a zatmjno geſt nemaudré ſrdce gegich.

* Deut. 28/28. 29. Job. 5/14. Maud. 13/1. 2. Zjai. 59/10. Efezk. 4/17. 18.

22. Měwſſe ſe za * maudré, bláznj wčiněni ſau: * 1 Kor. 1/20.

23. Nebo * změnili ſlawu neporuſſitedlného Boha, w podobenſtwj obrazu poruſſitedlného člowěka, y ptactwa, y † howad čtwernohých, y zeměplazů.

* Exod. 32/4. Deut. 4/15. 2 Král. 17/29. Zak. 106/20. Jzai. 40/18. Ger. 2/11. Maud. 14/15. Skut. 17/29. † Maud. 11/16.

24. Pro-

24. Protož y Bůh wydal ge * w žádosti srdce gegich k nečistotě/ aby zprznili těla swá wespolek. *Žal.81/13. Izai.6/9.10. Skut.14/16. 2 Tes.2/11.

25. (Gako) ty, kteřjž proměnili prawdu Božj w lež / a ctili y skaužili stwořenj, raděgi nežli Stwořiteli: kteryž gest * požehnaný na wěky, Amen. *Řjm.9/5.

26. Protož ge wydal Bůh w žádosti ohawné. Nebo y ženy gegich změniky * přirozené sebe vžjwánj, w to které gest proti přirozenj. *Leu.18/22.23. Efezk.5/11.12.

27. A podobně y mužské pohlawj, opustiwsse přirozené vžjwánj ženy/ rozpálili se w žádosti swé, gedni k druhým/ mužské pohlawj s mužským pohlawjm * mrzkost pássjce / a sprawedliwau mzdu, kteráž na gegich blud skusseka, sami na sebe wwodjce. *Leu.20/13. 1 Kor.6/9.

28. A gakož sobě * newážili zsámosti Boha: tak y Bůh wydal ge w † přewrácený smysl/ aby činili to což neskussj: *Přjsl.1/24. Izai.65/12. k.66/4. Ger.7/14. † Žal.81/13. Izai.19/14. Oze.9/10.

29. Gsauce naplněni wssj neprawosti / smilstwem, nesslechetnosti, kakomstwjm, zkosti: plni záwisti, wražd y, swárů, ksti, zlých obyčegů:

30. Wtrhači, pomkuwači, Boha nenáwidjcy, hánliwj, pyssnj, chkubnj, nalezači zlých wěcy, rodičů neposslussnj,

31. Nemaudřj, smkuw nezdrželiwj, beze wssj ljtosti/ newšimawagjcy, a nemilosrdnj.

32. Kteřjž wědauce o tom práwu Božjm/ (že ti kteřjž takowé wěcy činj, hodni sau smrti) netoliko ty wěcy činj, ale y činjcým powolugj. *Oze.7/2.3.

Kapitola II.

Božj saud gest bez přigjmánj osob: 13. protož každý, nezpolehage na wymkuwy, k sobě přihlédni.

1. PRotož nemůžeš se wymkuwiti o čkowěče každý * saudcy: nebo tjm že giného saudjš/sám sebe odsuzuges; ponewadž to též činjš, což (na giném) saudjš. *1Sam.12/5. Mat.7/2. Luk.6/37. 1 Kor. 4/5.

2. Wjmeť zagistě že saud Božj gest podlé prawdy / proti těm, kteřjž takowé wěcy činj.

3. Zdali se domnjwáš o čkowěče, kteryž saudjš ty kdož takowé wěcy činj, a sám to též čině / že ty vgdeš saudu Božjho?

4. Čili bohatstwjm dobrotiwosti geho, a snásseliwosti, * y dlauhočekánj pohrdáš? newěda že † dobrotiwost Božj ku pokánj tebe wede? *2Pet.3/9.15. †Izai.30/18. Maud.12/10. Zgew.2/21. Skut.17/30. 1 Tym.2/4.

5. Ale podlé * twrdosti swé, a srdce nekagjcýho, shromažduges † sám sobě hněw ke dni hněwu a zgewenj sprawedliwého saudu Božjho. * Deut.32/34. Řjm.9/22. Jak.5/3. † Syr.18/25.

6. Kteryž * odplatj gednomu każdému podlé skutků geho:

* Job.34/11. Zalm.62/13. Ger.17/10. k.32/19. Mat. 16/27. Řjm.14/12. 1 Kor.3/8. 2 Kor.5/10. Gal. 6/7.8. Zgew.2/23. k.22/12.

7. Těm zagistě kteřjž trwagjce w dobrém skutku/ slawy, a cti, a nesmrtelnosti hledagj/ žiwotem wěčným:

8. Těm pak kteřjž gsau * swárliwj, a prawdě nepowolugj, ale powolugj neprawosti/ † prchliwosti a hněwem,

* Oze.4/4. † Žak.11/7. Ger.23/19. 2 Tes.1/8. Žid. 10/27. 2 Pet.3/10. Jůd. w.15.

9. Trápenjm a vzkossj: každé dussi čkowěka činjcýho zlé / y Žida * předně, y Reka. *Řjm.3/9.

10. Ale slawa, a čest, a pokog každému kdo činj dobré / y Židu předně, y Reku.

11. Neboť * nenj přigjmánj osob v Boha. * Deut.10/17. 2 Par.19/7. Job.34/19. Maud.6/7. Syr.35/13. Skut.10/34. Gal.2/6. Efezk.6/9. Kol.3/25. 1 Pet.1/17.

12. Kteřjžkoli zagistě bez Zákona hřessili / bez Zákona y zahynau: a kteřjžkoli pod Zákonem hřessili, skrze Zákon odsauzeni budau.

13. (Nebo ne ti kteřjž slyssj Zákon, sprawedliwj gsau před Bohem: ale * činitelé Zákona sprawedliwi budau. *Mat.7/21. Luk.6/46. 1 Jan.3/7. Jak.1/22.

14. Nebo když Pohané Zákona nemagjce / od přirozenj činj to, což přikazuge Zákon / takowj Zákona nemagjce/ sami sobě Zákonem gsau:

15. Gako ti kteřjž vkazugj djlo Zákona napsané na srdcých swých / když gim (to) oswědčuge swědomj gegich / y myssljenj, kteráž se wespolek obwinugj / a neb také wymkauwagj.)

16. W ten * den, když sauditi bude Bůh tagné wěcy lidské / podlé Ewangelium mého skrze Gezukrysta. *Kazat.12/14. Mat.25/31. Skut.10/42. k.17/31. 1 Kor.4/5. 2 Kor.5/10. 2 Tes.1/7. 2 Tym.4/1. 1 Pet.4/5. Jůd. w.15. Zgew.20/12.

17. Ay

17. Ay, ty ſlowes Žid/ a zpolehás na Zákon/ a*chlubjs ſe Bohem/ *Rjm.9,4.

18. A znás wůli (geho) a *rozeznáwás co ſlussj, naučen gſa z Zákona:

* Filip. 1, 10.

19. A za to más že gſy ty *wůdcým ſlepých/ ſwětlem těch kteřjž gſau we tmě/

* Mat.15,14. Luk.6,39.

20. Reditelem nemaudrých/učitelem nemluwňat / magjcým formu wmělj a prawdy w Zákoně.

21. Kterakž tedy giného wče* sám sebe newčjs? wyhlaſſuge že nemá kradeno býti, kradeš? *Žak.50,16.

Mat.23,1. seqq.

22. Prawé / Nezcyzokožjš, cyzokožſtwj páchás? w ohawnoſti mage modły, ſwatokrádeže ſe dopauſſtjš?

23. Zákonem ſe* chlubé, přeſtupowánjm Zákona Bohu nectu činjš?

* Rjm.9, 4.

24. Nebo *gmeno Božj pro wás w porauhánj geſt mezy Pohany: gakož pſáno geſt/ *2 Sam.12,14. Jžai.52,5.

Ezech.36,20.23. 1 Tym.6,1.

25. Obřezánjm zagiſté proſpěge/budeš-li Zákon plniti: pakli budeš přeſtupitelem Zákona / obřezánj twé učiněno geſt neobřezánjm:

26. A protož geſtliže iby neobřjzka oſtřjhaka práw Zákona/ zdaliž nebude počtena neobřjzka gegich za obřjzku?

27. A ti kteřjž gſau z přirozenj neobřjzka, zachowáwagjce Zákon/ zdaliž neodſandj tebe, kteryž pod literau a obřjzkau přeſtupnjk gſy Zákona?

28. Nebo ne ten geſt Žid, *kteryž geſt zgewně: aniž to geſt obřezánj, kterěž bywá zgewně na těle: *Jan.8,39.

Rjm.9,6.7.

29. Ale ten geſt *Žid, kteryž wnitř geſt Židem / † obřezánj (mage) ſrdečné w duchu, a ne podlé litery: gehož **chwála ne z lidj geſt, ale z Boha.

* Rjm.4,12. Gal.6,15. 1 Pet.3,4. † Deut.10,16. k. 30,6. Ger.4,4. Filip.3,3. Kol.2,11. * * 1 Kor. 4,5. 1 Teſ.2,4.

Kapitoka III.

Ač něco magj Židé před Pohany: 9. wſſak ani ti nemohau oſprawedlněni býti / leč wjrau w Krysta.

1. CO tedy má wjce Žid? a neb gaký geſt užitek obřjzky?

2. Mnohý wſſeligak. Přednj zagiſté/ *že gſau gim ſwěřené wýpowědi Božj.

*Deut.4,7. Žak.147,19. Rjm.9,4.

3. Nebo co geſt do toho, geſtliže byli někteřj *newěrnj? Zdaliž † newěra gegich wěrnoſt Božj wyprázdnj?

* Deut.29,19. Rjm.9,6. 1 Kor.10,5. Žid.4,2. †Num.23,19. 1 Sam.15,29. 2 Tym.2,13. 2Kor.1,18. Tyt.1,2. Žid.6,18.

4. Nikoli! *nýbrž budiž Bůh prawdomluwný / † ale každý člowěk lhář: gakož pſáno geſt, aby oſprawedlněn byl w řečech ſwých / a přemohl kdyžby ſaudil. *Jan.3,33. k.8,26. Zgew.19,11. Žak.86,15. † Žak.62,10. k.116,11. * * Žak.51,6.

5. Geſtliže pak neprawoſt náſſe, ſprawedlnoſt Božj zwelebuge / což djme? Zdali *neſprawedliwý geſt Bůh/ kteryž wwodj hněw? (po † lidſkut prawjm.)

*Job.8,3. k.34,10. Rjm.9,14. † Gal.3,15.

6. *Nikoli! ſyc † ginak kterakžby Bůh ſaudil ſwět? *Gen.18,25. † Skut.17,31.

7. Nebo geſtliže prawda Božj mau kžj rozmohla ſe k ſláwě geho: y proč pak gá geſſtě gako hřjſſnjk bywám ſauzen?

8. A ne (raděgi) (gakž o nás zle mluwj/ a gakož někteří prawj žebychom my řjkali/) Činme *zlé wěcy, aby přiſſly dobré? gichž ſprawedliwé geſt odſauzenj. *1 Sam.15,21. seqq.

9. Což tedy? máme něco napřed? Nikoli! nebo ſme *prwé dokázali toho/ že ſau y Židé, y Řekowé † wſſickni pod hřjchem. *Gal.3,22. † Rjm.3,23.

10. Gakož pſáno geſt: *Že nenj ſpraweduwého ani gednoho: *Žak.14,3. k.53,4.

11. Nenj rozumného / nenj kdoby hledal Boha.

12. Wſſickni ſe odchýlili/ ſpolu nevžitečnj učinění ſau: nenj kdoby činil dobré/ nenj ani gednoho.

13. Hrob *otewřený, geſt hrdlo gegich: gazyky ſwými klamali: ged ljtých hadů geſt pod rty gegich.

*Žak.5,10. k.140,4.

14. Kteryžjž *uſta plná gſau zlořečenj a hořkoſti. *Žak.10,7.

15. Nohy *gegich rychlé k wylewánj krwe. *Přjſſl.1,16. Jžai.59,7.

16. Setřenj a bjda na cestách gegich.

17. A cesty pokoge nepoznali.

18. Nenj *bázně Božj před očima gegich. *Gen.20,11. Žak.36,2.

19. Wj-

19. Wjme* pak, że cožkoli Zákon mluwj/ těm kteřjž gsau pod Zákonem mluwj: aby wssech † usta zacpána byla/ a aby winen byl wssecken swět Bohu.
* Gal.2/17. k.3/10. † Ezech.16/63.

20. Protož z skutků Zákona nebude osprawedlněn* žádný čkowěk, před obljčegem geho: nebo skrze † Zákon poznánj hřjcha. * Gal.2/16. † Řjm.7/7.

21. Ale nynj bez* Zákona sprawedlnost Božj zgewena gest/ † oswědčená Zákonem y proroky. * Skut.15/11.
Řjm.1/17. Filip.3/9. † Jan.5/46. Skut.26/22.

22. Sprawedlnost totiž Božj, skrze wjru Gežjsse Krystа, ke wssem a na wssecky wěřjcý.

23. Neboť nenj rozdjlu; wssickni zagistě † zhřessili / a nemagj slávy Božj. * Řjm.10/12. Gal.3/28. Kol.3/11.
† Řjm.3/9. k.11/32. Gal.3/22.

24. Sprawedliwi (pak) včiněni bywagj* darmo, milostj geho, skrze † wykaupenj, kteréž (se stalo) w Krystu Gežjssi: * Efez.2/8.9. Týt.3/5.7.
† Mat.20/28. Efez.1/7. 1 Tym.2/6. 1 Pet.1/18.

25. Gehož Bůh wydal* za smjrcy, skrze wjru we krwi geho/ k ukázanj sprawedlnosti swé/ skrze † odpusstěnj předesslých hřjchů/
* 2 Kor.5/19. Kol.1/20. 1 Jan.2/2. k.4/10. Žid.4/16. k.9/5. † Skut.13/38.39. k.17/30.

26. W showjwánj Božjm: k dokázanj sprawedlnosti swé w nynégssjm čase: k tomu aby on sprawedliwým byl/a osprawedlňugjcým toho, kterýž gest z wjry Gežjssowy.

27. Kdež gest tedy ta* chlauba? Wyprázdněna gest. Skrze který Zákon? Skutkůli? Nikoli! ale skrze Zákon wjry. * Řjm.4/2.

28. Protož za to máme/* že čkowěk bywá sprawedliw včiněn wjrau bez skutků Zákona. * Skut.13/38.
Řjm.4/5. Gal.2/16. Efez.2/8. Týt.3/4.5. 2 Tym.1/9. Žid.7/19.

29. Zdaliž gest toliko Bůh Židů? Zdali také nenj y Pohanů? gistě y Pohanů.

30. Poněwadž geden gest Bůh/ kterýž osprawedlňuge obřjzku* z wjry / a neobřjzku skrze wjru: * Skut.15/11.

31. Což tedy Zákon wyprázdňugeme skrze wjru? nikoli! nýbrž Zákon twrdjme.

Kapitola IV.

Wkazuge Apostol w této kapitole naskrze, 4. že ne z skutků, ale z milosti, wjrau osprawedlněn bywá čkowěk.

1. Což tedy djme, že dossel* Abraham otec náš podlé těla? * Gen.17/5.
Izai.51/2.

2. Nebo byli Abraham z skutků sprawedliw včiněn, mát se čím* chlubiti/ ale ne y Boha. *Řjm.3/27. Efezk.2/9.

3. Nebo co prawj Pjsmo? * Uwěřil pak Abraham Bohu/ y počteno gemu za sprawedlnost. * Gen.15/6. Gal.3/6.
Jak.2/23.

4. Kdožť skutky činj/ tomuť odplata* nebywá počtena podlé milosti/ ale podlé dluhu: * Řjm.11/6.

5. Tomu pak, kdož* nečinj skutků/ ale wěřj w toho, kterýž sprawedliwého činj bezbožnjka/bywá počtena † wjra geho za sprawedlnost.
* Řjm.3/28. Efezk.2/8. † 2 Kor.5/19.21. Filip.3/9.

6. Gakož y Dawid wyprawuge blahoskawenstwj čkowěka, gemuž Bůh přiwlastňuge sprawedlnost bez skutků, (řka):

7. Blahoskawenj * gichž odpusstěny sau neprawosti / a gegichž přikryti sau hřjchowé: * Žak.32/2.

8. Blahoskawený muž, kterémuž Pán nepočjtá hřjchu.

9. Blahoskawenstwj tedy toto / k obřjzceli (přináležj), čili také k neobřjzce? Nebo prawjme / že Abrahamowi wjra gest počtena za sprawedlnost.

10. Kterak pak gest počtena? když byl obřezán/ či před obřezánjm? *Ne w obřjzce/ ale před obřezánjm: *Gen.15/6.

11. A znamenj obřjzku přigal (za)* znamenj sprawedlnosti wjry/ kteráž byla před obřezánjm: na to, aby byl otcem wssech wěřjcých w neobřjzce/ aby y gim přičtena byla sprawedlnost: *Gen.17/11.
Gal.3/6.7.

12. A otcem obřjzky / těch kteřjž ne z obřjzky toliko gsau / ale kteřjž krácegj sslepěgemi wjry otce nasseho Abrahama/ kteráž byla před obřezánjm.

13. Nebo ne skrze Zákon (stalo se)* zaslibenj Abrahamowi, a neb semeni geho, aby byl dědicem swěta: ale skrze sprawedlnost wjry. *Gen.15/6. k.17/2.

14. Nebo * gestliže ti, kteřj (gsau) z Zá-

buď hřichu k ſmrti / buď poſlussenſtwj k ſprawedlnoſti? *1 Kor.9,24.
†Jan.8,34. 2 Petr.2,19.

17. Ale djka Bohu/ že bywſſe ſlužebnjcy hřicha, vpoſlechli ſte z ſrdce způſobu wčenj toho, w kterėž wwedeni ſte.

18. Wyſwobozeni *pak gſauce od hřichu, včiněni ſte ſlužebnjcy ſprawedlnoſti. *Jan.8,32.
Gal.5,1. 1 Pet. 2,16.

(VII. Nedėle po S. Trogicy.)

19. PO *lidſku prawjm, pro mdlobu těla waſſeho / gakž ſte† wydáwali audy ſwė w ſlužbu nečiſtotė a neprawoſti, k (činěnj) neprawoſti: tak nynj wydáweyte audy ſwė w ſlužbu ſprawedlnoſti ku poſwěcenj.
*Rim.3,5. †k.6,13.

20. Nebo když ſte byli *ſlužebnjcy hřicha / cyzý ſte byli od ſprawedlnoſti: *Jan.8,34.

21. Gaký ſte pak vžitek měli tehdáž (toho,) začež ſe nynj ſtydjte? Konec* zagiſtė těch wěcý geſt ſmrt.
*Rim. 8,6.

22. Nynj pak* wyſwobozeni gſauce od hřichu, a podmanění w ſlužbu Bohu, máte vžitek ſwůg ku poſwěcenj: konec pak †žiwot wěčný. *Rjm.6,18.
†1 Pet. 1,9.

23. Nebo* **odplata za hřich, (geſt) ſmrt: ale †mikoſt Božj, žiwot** wěčný w Kryſtu Gežjſſi Pánu naſſem.] *Gen.2,17.
Rjm.5,12. 1 Kor.15,21. Jak.1,15. †Rim.11,6. 1 Pet.1,3. **Rim.5,21.

Kapitola VII.

Oſprawedlnėnj lidė, negſau pod Zákonem/ale pod mikoſti: 7. protož ač odpor ducha a těla w ſobė magj: 25. wſſak gich Zákon nemůže odſauditi.

1. ZDaliž newjte bratřj/ (nebo powėdomým Zákona mkuwjm/) že *Zákon panuge nad čkowėkem dokudž žiw geſt?
*Rjm.6,14.

2. Nebo *žena tteráž za mužem geſt/ žiwému muži přiwázána geſt Zákonem: pakliby vmřel muž/ ſwobodna geſt od Zákona muže: *1 Kor.7,10.39.

3. A protož dokudž geſt žiw muž, ſlauti bude * cyzokložnice, budeli s ginýmmužem: paklitby muž gegj vmřel/ geſt ſwobodna od Zákona toho/ tak že giž nebude cyzokložnice, budeli s ginýmmužem. *Mat.5,32. k.19,9.

4. Takž *tedy bratřj mogi/ y wy vmrtweni ſte Zákonu, ſkrze tėlo Kryſtowo: abyſſte byli ginėho/ toho (totiž) kteréhož z mrtwých wſtal/ abychom owoce neſli Bohu. *Rjm. 8,2. 1 Kor.5,15.
Gal.2,19. k.5,18.22. 1 Teſ.5,10.

5. Nebo když ſme byli w těle, žádoſti hřichů ſkrze Zákon moc ſwau prowodiky w audech naſſich, k* neſenj owoce ſmrti: *Rjm.6,21. Gal.3,19.

6. Nynj pak oſwobozeni ſme od Zákona, když *wmřel ten w němž ſme držáni byli: tak abychom †ſlauzili w nowotė ducha/a ne w wetchoſti litery).
*Rjm.6,2. †k.2,29. 2 Kor.3,6.7.

7. Což tedy djme? že Zákon geſt hřichem? Nikoli! Nýbrž *hřichu ſem nepoznal, nez ſkrze Zákon. Nebo y o žádoſti bykbych newėdėl, †kdyby byl Zákon neřekl: nepožádáš:
*Rjm.3,20. k.4,15. † Erod.20,17. Deut.5,21.

8. Ale* přjčinu wzaw hřich ſkrze přikázanj/ zpkodil we mně wſſelikau žádoſt. Bez Zákona zagiſtė hřich mrtew geſt.
*Jan.15,22. Rim.4,15. k.5,20. Gal. 3,19.

9. Gá pak byl ſem žiw někdy bez Zákona: ale když přiſſlo přikázanj/ hřich ožil,

10. A gá wmřel: y ſhledáno geſt, že to přikázanj, kterėž (mėlo býti) k*žiwotu/geſt mi k ſmrti. *Leu.18,5.
Ezech.20,11.13. Luk.10,28.

11. Nebo hřich wzaw přjčinu ſkrze to přikázanj, podwedl mne / a ſkrze ně zabil.

12. A tak Zákon * zagiſtė geſt ſwatý: a přikázanj ſwatė y ſprawedliwé a dobré. *Žal.19,8. 1 Tym.1,8.

13. Tedy to dobré, včiněno geſt mi ſmrt? Nikoli! ale hřich, aby ſe okázal býti hřichem, ſkrze to dobré zpkodil mi ſmrt/ aby byl přjliš welmi hřeſſicý hřich ſkrze přikázanj.

14. Wjme zagiſtė že Zákon geſt *duchownj/ ale gá gſem tělesný, † prodaný hřichu. *Rjm.8,3. †1 Král.21,20.25.
Izai.50,1. 1Machab.1,16.

15. Nebo toho což činjm, neoblibugi:

Nebo

Nebo * ne což chcy, to činjm: ale což w nenáwisti mám, to činjm.
* Gal. 5, 17.

16. Geſtliže pak což nechcy, to činjm/ * powolugi Zákonu že geſt dobrý.
* Rim. 7, 12.

17. A tak nynj wjce, ne gá to činjm/ ale ten hřích kterýž * we mně přebýwá.
* Gen. 6, 5. k. 8, 21. Rim. 7, 20.

18. Wjmť zagiſtě že * nepřebýwá we mně (to geſt w těle mém) dobré. Nebo chtěnj hotowé mám: ale † abych wykonati mohł dobré, tohoť nenalézám/
* Gal. 5, 17. † Přiſt. 16, 1.

19. Nebo nečinjm dobrého, kteréž chcy: ale činjm to zlé, gehož nechcy.

20. A poněwadž pak čehož gá nechcy, to činjm/ tedyť giž ne gá činjm to / * ale ten hřích kterýž we mně přebýwá.
* Rim. 7, 17.

21. Nalézám tedy Zákon / když chcy činiti dobré, * že se mne přjdržj zlé.
* Job. 14, 4. Žal. 51, 7.

22. Nebo * zwlášſtnj ljbost mám w Zákoně Božjm, podlé † wnitřnjho člowěka:
* Žak. 1, 2.
† 2 Kor. 4, 16. Efez. 3, 16.

23. Ale widjm giný Zákon w audech swých, * odporugjcý Zákonu mysli mé, a † gjmagjcý mne ** Zákonu hřícha, kterýž geſt w audech mých. * Gal. 5, 17.
† Izai. 50, 1. ** Rim. 8, 2.

24. Bjdný gá člowěk! kdo mne wyſwobodj z toho těla smrti?

25. Děkugit * Bohu skrze Gezukrysta Pána nasſeho. A takž tedy ten týž gá ſlauzjm mysljZákonu Božjmu/ ale tělem Zákonu hřícha. * 1 Kor. 1, 4.

Kapitola VIII.

Kterj podlé Ducha chodj, swobodni gſau od odsauzenj: 17. Ti s Krystem trpjce, 18. ſlawy budaucý, 23. ačkoli ne bez truchliwého vkánj, w giſtotě očekáwagi.

1. A Protož * nenjť giž žádného odsauzenj, těm † kterýž gſau w Krystu Gežiſſi/ ** nechodjcým podlé těla, ale podlé ducha. * Rim. 10, 4.
† 2 Kor. 5, 17. ** Gal. 5, 16.

2. Nebo * Zákon ducha žiwota w Krystu Gežiſſi, wyſwobodił † mne od Zákona hřícha y smrti. * Jan. 8, 36.
Rim. 3, 27. k. 6, 18. Gal. 5, 1. † Rim. 7, 23.

3. Nebo * což nemožné bylo Zákonu, poněwadž byl † mdlý pro tělo/ Bůh poſław Syna swého w ** podobnoſti těla hřícha/ a přjčinau hřícha, odſaudił hřích na těle: * Skut. 13, 39. k. 15, 10.
Rim. 3, 28. k. 7, 14. † Žid. 7, 18. ** 2 Kor. 5, 21. Gal. 3, 13. Efez. 2, 14. 15.

4. Aby ſprawedlnoſt Zákona wyplněna byla w nás/ kteřjž nechodjme podlé těla, ale podlé ducha.

5. Ti zagiſtě kteřjž gſau * podlé těla, chutnagj to což geſt těla: ale ti kteřjž podlé ducha, to což geſt ducha.
* 1 Kor. 2, 14.

6. Nebo * opatrnoſt těla geſt smrt: opatrnoſt pak ducha, žiwot a pokog:
* Rim. 6, 21. Gal. 6, 8.

7. Proto že opatrnoſt těla geſt nepřjtelkyně Bohu: nebo Zákonu Božjmu nenj poddána/ aniž hned může býti.

8. Protož ti kteřjž * gſau w těle, Bohu † ſe ljbiti nemohau.
* 1 Kor. 2, 14. † Žid. 11, 6.

9. Wy pak negſte w těle, ale w duchu/ poněwadž * Duch Božj w wás † přebýwá: Geſtliže pak kdo ** Ducha Krystowa nemá/ ten nenj gehо.
* 1 Kor. 3, 16. † 2 Kor. 13, 5. ** Gal. 4, 6. Filip. 1, 19. 1 Jan. 3, 24. Zgew. 19, 10.

10. A geſtliť Krystus w wás / tedy ač těło wmrtweno geſt pro hřích: wſſak duch žiw geſt pro ſprawedlnoſt.

11. Geſtliže pak * Duch toho, kterýž wzkřjſył Gežiſſe zmrtwých, † w wás přebýwá: (tedy) ten kterýž wzkřjſył Krysta z mrtwých/ obžiwj ** y smrtedlná těła wáſſe, pro přebýwagjcýho Ducha geho w wás. * Skut. 2, 24. Rim. 6, 4.
† Rim. 8, 9. ** Rim. 6, 5. 1 Kor. 6, 14. 2 Kor. 4, 14. Efez. 2, 5. Kol. 2, 13. Filip. 3, 21.

(VIII. Neděle po S. Trogicy.)

12. A Takž tedy bratrj * dłužnjcy gſme ne tělu/ abychom podlé těla žiwi byli. * Rim. 6, 7. 18.

13. Nebo * budeteli podlé těła žiwi/ zemřete: paklibyſſte Duchem ſkutky těła mrtwili/ žiwi budete. * Ezech. 18, 4. 9.
Efez. 4, 22. k. 5, 3. Kol. 3, 5. 6.

14. Nebo * **kteřjžkoli Duchem Božjm wedeni bywagj / ti gſau ſynowé Božj.** * Jan. 3, 6. Rim. 4, 5. 6. Gal. 4, 6. k. 5, 18.

15. Nepřigali ſte * zagiſtě Ducha ſłużby opět k † bázni: ale přigali ſte Ducha ** ſynowſtwj, w němž wołáme, †† Abba (totiž) Otče! * 1 Kor. 2, 12.
2 Tym. 1, 7. † Mark. 4, 40. 41. ** Gal. 3, 26. k. 4, 6. †† Mark. 14, 36.

16. Tenť * Duch oſwědčuge duchu naſſemu, že gſme ſynowé Božj.
* Rim. 8, 26. 27. 2 Kor. 1, 22. k. 5, 4. Efez. 1, 13.

17. A gestliže * synowé/ (tedy) y dědicowé: dědicowé zagistě Božj/ spoku pak dědicowé Krystowi: † wssak, gestliže spoku trpjme/ ** abychom spoku y oslaweni byli.] * Maud. 5, 5. Gal. 4, 7.
† Skut. 14, 22. 2 Tym. 2, 11. 12. ** 1 Petr. 4, 13.

(IV. Neděle po S. Trogicy.)

18. Nebo tak za to mám/ že * negsau rownā utrpenj nynějssj, oné budaucý slāwě, kteráž se † zgewiti má na nás. * Mat. 5, 12. 2 Kor. 4, 17.
Filip. 3, 10. 21. 1 Pet. 1, 6. k. 4, 13. 1 Jan. 3, 1. 2.
† Kol. 3, 4. Zgew. 14, 15.

19. Nebo stwořenj pečliwě (gako) wyhljdage, očekáwá zgewenj synů Božjch.

20. Marnosti zagistě poddāno gest stwořenj nechtě/ ale pro toho, kterýž (ge) poddal/

21. W naděgi, že y to * stwořenj wyswobozeno bude od služby porussenj/ w swobodu slāwy synů Božjch.
* Luk. 21, 28. Zgew. 21, 5.

22. Nebo wjme, že wssecko stwořenj spoku ká/ a spoku ku * porodu pracuge aż posawād: * Jan. 16, 21.

23. A netoliko (ono/) ale y my prwotiny ducha magjcý/ y myť sami w sobě kāme, zwolenj synů * očekáwagjce/ (a tak) wykaupenj † těla swého.]
* Gal. 4, 5. Efez. 1, 5. † Luk. 21, 28. 2 Kor. 5, 2. 4. 1 Jan. 3, 2.

24. Nebo * naděgj spaseni sme. Naděge pak kteráž se widj, nenj naděge. Nebo což kdo widj, pročby se toho nadal?
* 2 Kor. 5, 7.

25. Pakli čehož newidjme, * toho se nadějeme/ (tedy toho) skrze trpěliwost očekáwáme. * 2 Kor. 4, 18. Žid. 11, 1.

26. Ano také y Duch pomocen gest mdlobām nassim. * Nebo začbychom se měli modliti, gakžby náležeło, newjme: ale ten † Duch prosý za nás kkánjmi newyprawytedlnými. * Mat. 20, 22.
Jāk. 4, 3. † Zach. 12, 10. Rim. 8, 15.

27. Ten pak, * kterýž gest zpytatel srdcý/ zná gakýby byl smysl ducha: že podlé Boha prosý za swatě.
* 1 Par. 28, 9. Jāk. 7, 10. Ger. 11, 20. k. 17, 10. k. 20, 12. Skut. 1, 24. Luk. 16, 15.

(Na den S. Jakuba.)

28. Wjmeť pak, že * mikugjcým Boha wssecky wěcy napomáhagj k dobrému/ (totiž) těm kteřjž podlé † wložen (geho) powolāni sau. * Jāk. 1, 12. † Efez. 1, 11. k. 3, 11.

29. Nebo kteréž předzwěděl/ (ty) y * předzřjdil/ (aby byli) † připodobněni obrazu syna geho: aby on byl ** prworozený mezy mnohými bratřjmi.
* Skut. 13, 48. † Fil. 3, 10. 21. ** Kol. 1, 18.

30. Kteréž pak předzřjdil/ těch y powolal: a kterýchž powolal/ ty y osprawedlnil: a kteréž ospravedlnil/ ty y oslawil.

31. Což tedy djme k tomu? * Kdyžť gest Bůh s námi/ y kdo proti nám?
* Num. 14, 9. Žal. 56, 12. k. 118, 6.

32. Kterýž ani * wlastnjmu Synu swému neodpustil/ ale za nás za wssecky wydal geg: y kterakžby tedy nám s nim wssech wěcý nedal?
* Gen. 22, 16. Izai. 53, 5. 10. Jan. 3, 16. Rim. 4, 25.

33. Kdo budež žalowati na wywolené Božj? * Bůh gest kterýž ospravedlňuge. * Izai. 50, 8. k. 53, 11.
Ger. 23, 6. k. 33, 16. 1 Kor. 6, 11. Tyt. 3, 7.

34. Kdo gest * gesstoby odsaudil? Krystus gest kterýž umřel, nýbrž y z mrtwých wstal/ a kterýž y na † Prawicy Božj gest, kterýž y ** orodugе za nás. * Job. 34, 29. Izai. 50, 9.
† Žal. 110, 1. Mark. 16, 19. 1 Pet. 3, 22. Žid. 1, 3. k. 8, 1. k. 12, 2. ** 1 Jan. 2, 1. Žid. 7, 25. k. 9, 24.

35. Kdo * nás odkaučj od lásky Krystowy? zarmaucenjli? a neb uzkost? neb protiwenstwj? zdali hlad? čili nahota? zdali nebezpečenstwj? čili meč? * Pjseň Sal. 8, 6. 7.

36. Gakož * psáno gest: Pro tebe mrtweni bywāme celý den: gmjni sme gako owce oddané k zabitj: * Žal. 44, 23.
1 Kor. 4, 9. 2 Kor. 4, 11.

37. Ale w tom we wssem * wdatně wjtězýme/ skrze toho kterýž nás zamilowal.
* 1 Kor. 15, 57. 2 Kor. 2, 14. 1 Jan. 4, 4. k. 5, 4. 5.

38. Gist sem * zagistě, že ani smrt, ani žiwot, ani Angelé, ani † Knjžatstwo, ani mocnosti, ani nastāwagjcý wěcy, ani budaucý, * Fil. 1, 6. 2 Tym. 1, 12.
† Efez. 1, 21. k. 6, 12. Kol. 2, 15. 1 Pet. 3, 22.

39. Ani wysokost, ani hlubokost, ani kterékoli giné stwořenj, nebude mocy nás odkaučiti od * lásky Božj/ kteráž gest w Krystu Gežissi Pānu nassem.]
* 2 Tym. 1, 9.

Kapitola IX.

Izraelitowé dwogj. 30. Prawj, wěřiwsse w Krysta, měli důwod wywolenj: fakessjni hledawsse ginde než w Krystu spravedlnosti, zahynuli.

1. Prawdu * prawjm w Krystu, (a) neklamāmť/ čemuž y † swědomj mé swědectwj wydáwá w Duchu swatém/
* 2 Kor. 11, 31. 1 Tym. 2, 7. † Rim. 1, 9. 2 Kor. 1, 12.

2. Žeť

2. Žeť mám * weliký zámutek/ a vstawičnau bolest w srdcy swém. * Rim.10,1.

3. Nebo * žádalbych gá sám zawrženým býti od Krystа, místo bratřj swých, přjbuzných swých podlé těla:

* Exod.32,32.

4. Kteřjžto gsau Izraelstj: gegichž gest * přigetj za syny, y sláwa, † y smlauwy, y Zákona dánj, y služba, y zaslibenj.

* Num.4,22. Deut.7,6. Žal.147,19. Ger.31,9. Ezech.2,18. † Rim.2,17. Efezk.2,12.

5. Gegichž gsau * otcowé, a ti z nichž (gest) Krystus podlé těla: kteryž gest nade wssecky † Bůh ** požehnaný na wěky, amen. * Mat.1,1. seqq. Luk.3,23. seqq.

† Jan.1,1. Žid.1,8. ** Rim.1,25. 2 Kor.11,31.

6. A wssak * nemůže zmařeno býti slowo Božj: nebo † newssickni, kteřjž gsau z Izraele, Izraelstj gsau:

* Num.23,19. † Jan.8,39. Rim.2,28. Zgew.2,9.

7. Aniž proto že gsau sýmě Abrahamowo, wssickni gsau synowé: ale w * Jzákowi nazwáno bude twé sýmě.

* Gen.21,12. Gal.4,28. Žid.11,18.

8. To gest ne ti kteřjž gsau synowé těla/ gsau synowé Božj: ale kteřjž gsau * synowé zaslibenj/ ti se † počjtagj za sýmě.

* Gal.4,28. † t.3,29.

9. Nebo toto gest slowo zaslibenj; * W tý čas přigdu / a Sára bude mjti syna. * Gen.18,10.

10. A netoliko (to)/ * ale y Rebeka z gednoho počawssi, (totiž) z Jzáka otce nasseho. * Gen.25,21.

11. Nebo gesště před narozenjm / a prwé než co dobrého neb zlého učinili/ aby wkozenj Božj, kteréž gest podlé wywolenj, ne z skutků/ ale z toho kteryž powoláwá, pewně byko/

12. Řečeno gest gi: wětssj * skauziti bude mensjmu. * Gen.25,23.

13. Gakož psáno gest: * Jákoba sem † mikowal/ ale Ezau nenáwiděl sem.

* Mal.1,2.3. † Žal.47,5.

14. Y což tedy djme? Zdali * nesprawedlnost gest w Boha? Nikoli!

* Deut.32,4. 2 Par.19,7. Job.8,3. t.34,10. Rim.3,5.

15. Nebo Mogjssowi dj: * Smilugi se, nad kým se smilugi/a slitugi se, nad kýmž se slitugi. * Exod.33,19. Rim.11,32.

16. A tak tedy nenj na tom kdož chce/ ani na tom kdož běžj / ale na Bohu, kteryž se smilowáwá.

17. Nebo dj * pjsmo Faraonowi: Proto sem wzbudil tebe / abych na tobě ukázal moc swau/ a aby rozhlásseno byko gméno mé po wssj zemi. * Exod.9,16.

18. A tak tedy * nad kýmž chce, smilowáwá se/ a koho chce, zatwrzuge.

* Rim.9,15.

19. Ale djš mi: y proč se pak hněwá? * nebo wůli geho kdo odepřel?

* Izai.45,9.

20. Nýbrž ó člowěče, * kdo gsy ty/ že odmkauwáš Bohu? Zdaž hrnec dj hrnčjři: † proč s mne tak udělal?

* Maud.12,12. † Ger.18,6. Maud.15,7. Syr.33,13.

21. Zdaliž * hrnčjř nemá † mocy nad hlinau/ aby z gednostegného truple udělal gednu nádobu ** ke cti / a ginau ku potupě? * Izai.64,8. † Mat.20,15.

** 2 Tym.2,20.

22. Což pak (že) Bůh chtěge ukázati hněw/ a oznámiti moc swau/ (snášel * we mnohé trpělliwosti nádoby hněwu, připrawené k zahynutj): * Rim.2,4.

23. A * známé učiniti bohatstwj sláwy swé při nádobách milosrdenstwj, kteréž připrawil k sláwě? * Kol.1,27.

24. Kteréhžj y powolal, (totiž) nás/ netoliko z Židů, ale také y z Pohanů.

25. Gakož y skrze * Ozé dj: Nazowu nelid swůg, lidem swým: a nemilau, milau. * Oze.2,23. 1 Pet.2,10.

26. A stane-li * se, že místo toho, kdež řečeno byko gim: Negste wy lid můg/ tuť nazwáni budau synowé Boha živého. * Oze.1,10.

27. Izaiáš pak wolá nad Izraelem, * (řka): Byť pak byl počet synů Izraelských gako pjsek mořský/ † ostatkowé spaseni budau. * Izai.10,22. † Amos.9,8. Zach.13,8. Rim.11,5.

28. Nebo * pohubenj učinj spraweddliwě, a to gistě: pohubenj zagistě učinj Pán na zemi, a to gistě. * Izai.10,23. t. 28,22.

29. A gakož prwé powěděl * Izaiáš: Byť byl Pán zástupů nepozůstawil nám semene/ gako * Sodoma učinění bychom byli/ a Gomoře bylibychom podobni.

* Izai.1,9. † Gen.19,24.25. Izai.13,19. Ger.49,18. t.50,40. Ptač Ger.4,6. Ezech.16,46.49.55.

30. Což tedy djme? (Y to) že Pohanè kterýž nenásledowali sprawedlnosti, dosáhli sprawedlnosti/ a to sprawedlnosti tè kteráž gest z wjry:

31. Jzrael* pak následowaw Zákona sprawedlnosti / k Zákonu sprawedlnosti nepřissel. *Rjm.10,2. k.11,7.

32. Proč? nebo ne z wjry/ ale gako z skutkú Zákona: Vrazyli * se zagistè o kámen vrážky. *1 Kor.1,23.

33. Gakož psáno gest:* Ay kladu na Syonu kámen vrážky/ a skálu pohorssenj: a každý, † kdož wěřj w něg/ nebude zahanben. *Jzai.8,14. k.28,16.

Žak.118,22. Mat.21,42. Luk.2,34. Mark.12,10. 1 Pet.2,6.7.8. † Žak.2,12. Jzai.49,23. Syr.2,11. Rjm.10,11.

Kapitola X.

Židé s horliwosti bez wmènj, sprawedlnosti Krystowau pohrdli: 11. Pohané pak w Krysta wwěriwsse, o sprawedlnènj dossli.

1. BRatrj, přjchylnost zagistè s zwlástnj ljbosti srdce mého gestiť k Jzraelowi/y modlitba za něg k Bohu/aby spasen byl.

2. Neboť gim* swědectwj wydáwám, † žeť horliwost Božj magj/ ale ne podlè wmènj. *Kol.4,13. † Skut.21,20. k.22,3. Rim.9,31. Gal.1,14. k.4,17.

3. Nebo* neznagice Božj sprawedlnosti/a swau wlastnj sprawedlnost wslužgjce wystawiti/sprawedlnosti Božj nebyli poddáni. * Rjm.9,30.

4. Konec* zagistè Zákona gest Krystus, k ospravedlnènj každému † wěřjcýmu. *Mat.5,17. Gal.3,22.24. 1 Tym.1,15. † Jan.3,18. Skut.13,39.

5. Nebo Mogžjš* pjsse o sprawedlnosti, kteráž gest z Zákona, (prawè); Kterýbykoli čłowěk činil ty wěcy / žiw bude w nich. *Leu.18,5. Ezech.20,11. Luk.10,28. Gal.3,12.

6. Ta pak sprawedlnost kteráž gest z wjry,* takto prawj: neřjkey w srdcy swém/ Kdo wstaupj na nebe? to gest Krysta s wýsosti swésti. *Deut.30,12.

7. A neb kdo sstaupj do propasti? to gest Krysta z mrtwých wzbuditi.

8. Ale co dj:* Blizko tebe gestiť slowo/ w ustech twých, a w srdcy twém.

*Deut.30,14. Jzai.51,16. k.59,21.

(Na den S. Ondřege.)

TOť gest † slowo to wjry, kterýž kážeme: † 1 Tym.4,6.

9. Wyznássli ustý* swými Pána Gežisse/ a srdcem swým wwěřjssli, že geg Bůh wzkřjsyl z mrtwých / spasen budeš. *Mat.10,32. 2 Tym.2,12.

10. Srdcem se zagistè wěřj k sprawedlnosti / ale * ustý wyznánj se dège k spasenj. * Žak.116,10. 2 Kor.4,13. 1 Pet. 3,15.

11. Nebo dj * Pjsmo: Každý kdož wěřj w něg, nebude zahanben. *Jzai.28,16. Žak.25,3. Rim.9,33. 1 Pet.2,6.

12. Nenjť* zagistè rozdjlu mezy Židem a Rekem: nebo ten týž † Pán wssech,** bohatý gest ke wssechněm wzywagjcým geg. * Skut.10,34. k.15,9. Rim.3,28.29. † 1 Tym.2,5. ** Efezk.1,7. k.2,4.7.

13. Každý * zagistè kdožkoli wzýwalby gména Páně, spasen bude. *Joel.2,32. Skut.2,21.

14. Ale kterak budau wzýwati toho, w kterémož newwěřili? a kterak wwěřj tomu, o němž neslyssseli? a kterak wslyssj bez kazatele?

15. A kterak* kázati budau, gestliže nebudau possláni? Gakož psáno † gest: Gak krásné nohy zwěstugjcých pokog, zwěstugjcých dobré wěcy. * Ger.23,21. k.25,15. † Jzai.52,7. Nahum.1,15.

16. Ale* newssickni vposlechli Ewangelium; nebo Jzaiáš † prawj: Pane, kdo wwěřil kázanj nassemu. *2 Tes.1,8. † Jzai.53,1. Jan.12,38.

17. Tedy * wjra z slyssenj / slyssenj pak skrze slowo Božj. *Jan.17,20.

18. Ale prawjmè; Zdaliž neslyssseli? anobrž* po wssj zemi rozssel se zwuk gegich/ a do † končin okrsilku zemè slowa gegich:] *Žak.19,5. † Jzai.49,6. 2 Kor.2,14. Kol.1,6.23.

19. Ale prawjm: Zdaliž (to) nepoznal Jzrael? Ano prwnj * Mogžjš řekl: Gá k roztauženj wás přiwedu skrze národ ten kterýž nenj národ: skrze národ nemaudrý k hněwu popudjm wás. *Deut.32,21.

20. A Jzaiáš směle* dj: Nalezen sem od těch, kterýž mne nehledali/ zgewen sem těm, kterýž se na mne neptali. *Jzai.65,1.

21. Ale

21. Ale proti Izraelowi * dj: Přes celý den roztahowal sem ruce swé k lidu nepowolnému a protiwnému. *Izai.65,2

Kapitola XI.

Gakož newssickni Židé zawrženi / 5. tak Pohané newssickni zahrnuti: 17. protož potřebj bázně Božj a pokory. 33. Nebo Bůh gakož w swé milosti, tak y sprawedlnosti gest nesmírný.

1. PRotož prawjm; * Zdaliž Bůh zawrhl lid swůg? Nikoli! Nebo y gá † Izraelský gsem / z semene ** Abrahamowa / z pokolenj Benyaminowa.
* Ger.31,37. †2 Kor.11,22. Filip.3,5. ** Řim.9,1.

2. Nezawrhl Bůh lidu swého / kterýž předzwěděl. Zdali newjte co Pjsmo prawj o Eliássowi? Kterak se modlj Bohu proti lidu * Izraelskému, řka:
* 1 Král.19,10.18.

3. Pane, Proroky twé zmordowali / a oltáře twé rozkopali; gá pak zůstal sem sám / a y mého dusse hledagj.

4. Ale co gemu dj odpowěd Božj? Pozůstawil sem sobě sedm tisýců mužů, kteřjž neskláněli kolen před Bálem.

5. Taki y nynj, * ostatkowé podlé wywolenj mikosti zůstali: * Řim.9,27.

6. A poněwadž z * mikosti / tedy ne z skutků / sye ginak mikost gizby nebyla mikost: Pakli z skutků / giž nenj mikost: ginak skutek, nebylby skutek.
* Deut.9,4.5. Řim.3,28. k.4,5. Efezk.2,8.

7. Což tedy? * Čeho hledá Izrael, toho nedosset: ale wywolenj dyssli toho / ostatnj pak zatwrzeni sau, * Řim.9,31.

8. (Gakož psáno * gest: Dal gim Bůh ducha zkormaucenj: oči, aby newiděli / a ussi, aby neslyssely) až do dnessnjho dne. * Izai.6,9.10. k.29,10.
Ezech.12,2. Mat.13,13.14. Mark.4,12. Luk.8,10. Jan.12,40. Skut.28,26.

9. A Dawid * dj: Budiž gim stůl gegich oshýdkem, a pastmi, a pohorssenjm, y odplacenjm. * Žal.69,23.24.

10. Zatmětež se oči gegich, ať newidj: a hřbet gegich wždycky shýbey.

11. Prawjm tedy: Takliž pak klesli / aby padli? Nikoli! * ale gegich pádem, † spasenj (přisslo) Pohanům / aby ge k roztaužení se přiwedl. * Skut.13,46.
† Luk. 21, 24.

12. A poněwadž pak gegich pád, gest bohatstwj swěta / a zmenssenj gegich, gest bohatstwj Pohanů: * čjm wjce plnost gich? Oze.1,10. Řim.9,27.

13. Wámi zagistě prawjm Pohanům / že gelikož gsem gá * Aposstol Pohanský, přisslužowánj swé oslawugi:
* Skut.9,15. k.13,2. k.22,21. Řim.1,5. k.15,16. Gal.1,16. k.2,2.8. 1 Tym.2,7. 2 Tym.1,11.

14. Zdabych gak k roztaužení wzbuditi mohl tělo mé / a k * spasenj přiwesti některé z nich. * 1 Tym.4,16.

15. Nebo kdyžť zawržení gich, gest smjření swěta / co pak zase gich přigetj, než život z mrtwých?

16. Poněwadž prwotiny swaté / také y těsto: a gestlit kořen swatý / y ratolesti.

17. Žeť sau pak * některé ratolesti wykomeny / a ty byw planau oliwau, wsstjpen sy mjsto nich / a učiněn sy účastnjk kořene, y tučnosti oliwy: *Ger.11,16.

18. Nechlub se proti ratolestem: pakli se chlubjš / (wěz že) ne ty kořen neseš / ale kořen tebe.

19. Pakli djš: Wykomeny * sau ratolesti, abych gá byl wsstjpen:
* Skut.13,46.

20. Dobře: pro newěru * wykomeny sau / ale ty wěrau stogjš: nebuď wysokomyslný / † ale bog se.
*1 Kor.10,11.12. † Přísl.28,14. Jai.66,2. Řim.12,16. Filip.2,12.

21. Nebo poněwadž Bůh * ratolestem přirozeným neodpustil / (wěz) žeby ani tobě neodpustil. * 2 Pet.2,4.5.

22. A protož wiz dobrotiwost y zůřiwost Božj: k těm zagistě kteřjž padli, zůřiwost / ale k tobě dobrotiwost ač * budeš li trwati w dobrotě: Sye ginak y ty wyřat budeš. *Jan.15,2. 1 Kor.15,2. Žid.3,6.

23. Ano y oni, gestliže nezůstanau w newěře, zase wsstjpeni budau: * Mocen gest zagistě Bůh zase wsstjpiti ge.
* 2 Kor.3,16.

24. Nebo poněwadž ty wyřat sy z přirozené plané oliwy / a proti * přirozenj wsstjpen sy w dobrau oliwu / čjm wjce ti kteřjž podlé přirozenj gsau, wsstjpenj budau w swau wlastnj oliwu.
* Ger. 11,16.

25. Neboť nechcy bratřj, abysste newědělj tohoto tagemstwj, (abysste nebyli sami y sebe mudřj) že zatwrdilost s částky přihodila se Izraelowi / * dokudžby newessla plnost Pohanů. * Luk.21,24.

26. A taki * wssecken Izrael spasen bude: gakož † psáno gest: Přigde ** z Syona wyswoboditel / a odwrátjt bezbožnosti od Jákoba. *2 Kor.3,16.
† Izai.59,20. ** Žak.14,7.

27. A * tatoi bude smlauwa má s nimi, když † shladjm hřichy gegich.
* Izai.27,9. Ger.31,33. Žid.8,8. k.10,16.
† Mich.7,18.

28. A tak s strany Ewangelium gsauc nepřátelé pro wás: ale podlé wywolenj, gsau milj pro Otce.

29. Darů * zagisté swých a powolánj Bůh nelituge. *2 Tym.2,13.

30. Nebo gakož y wy * někdy ste nebyli poslussnj Boha: ale nynj milosrdenstwj ste dossli pro gegich newěru:
* Efezk.2,2.

31. Tak y oni nynj newyposlechli / aby pro wámě wám milosrdenstwj, y oni milosrdenstwj dosáhli.

32. Zawřel zagisté * Bůh wssecky w newěře / aby se † nade wssemi smilkowal. *Rjm.3,9. Gal.3,22. †Žak.145,9 Syr.18,12.

(Na den S. Trogice.)

33. O * hlubokosti bohatstwj, y maudrosti, y wmênj Bozjho! gak gsau † nezpytatelnj saudowé geho / a ** newystižitelné cesty geho. * Job.11,7.
Žal.35,7. † Maud.9,13. k.17,1. 1 Kor.2,16.
** Modl. Man. w. 6.

34. Nebo * kdo poznal mysl Páně? a neb kdo gemu † radil? *Job.36,22. Žak.92,6. Ger.23,18. Maud.9,13. 1 Kor.2,16. † Izai.40,13. Syr.42,22.

35. Nebo kdo * prwé dal gemu / a bude mu odplaceno? *Job.41,2.

36. Nebo z * něho, a † skrze něho, a ** w něm gsau wssecky wěcy: †† gemuž sláwa na wěky. Amen.] * Přísl.16,4.
1 Kor.8,6. † Žal.33,6. Jan.1,3. Efezk.3,9. Kol.1,16 Žid.1,2. ** Kol.1,17. †† 2 Tym.4,18. Rim.16,27.

Kapitola XII.

Gakými etnostmi osprawedlnénj ozdobowati se mají, obssirně ukazuge Apostol.

(1. Neděle po Třech Králích.)

1. Protož prosým wás bratřj skrze milosrdenstwj Božj / * abysste wydáwali těla swá † w obět živau, swatau, Bohu libau, rozumnau službu swau. *Rjm.6,13.16. † 1 Kor.6,20. 2 Kor.7,1. Filip.1,20. k.4,18. 1 Pet.2,5.

2. A * nepřipodobňugte se swětu tomuto / ale † proměňtež se obnowenjm mysli swé / tak abysste zkusyli ** gakáby byla wůle Božj dobrá, libá, a dokonalá. * 1 Pet.1,14. 1 Jan.2,15. Jak.4,4.
† Efez.4,23. Kol.3,10. ** Efez.5,17. Kol.1,9. 1 Tes.4,3. Žid.5,14.

3. Neboť prawjm (skrze * milost která dána gest mi) každému, kdož gest mezy wámi, aby † nesmyslil wjce, nez slussj smysliti: ale ** aby smyslil w střednosti / †† tak gakž komu Bůh wdělil mjru wjry. * Rjm.1,5. † 1 Kor.4,6.7.
** Přísl.25,27. †† 1 Kor.12,11. Efez.4,7.16.

4. Nebo gakož w gednom těle * mnohé audy máme / ale nemagj wssickni audowé gednostegného dska: * 1 Kor.12,12. Efez.1,22.23. k.4,16.

5. Tak mnozý * gedno tělo sme w Krystu / a obzwlásstně gedni druhých audowé:] * 1 Kor.12,27. Efez.1,23. k.5,23. Kol.1,2.

(11. Neděle po Třech Králích.)

6. Ale * magjce obdarowánj rozdjlná podlé milosti, která dána gest nám: budto proroctwj / (to at se koná) podlé prawidla wjry: * 1 Kor.12,4. 2 Kor.10,13. 1 Pet.4,10.

7. Budto * wřad / w přisluhowánj: budto ten kdož wěj / w wyučowánj.
* 1 Kor.12,28. 1 Pet.4,10.11. Efez.4,7.

8. Těj kdo napomjná / w napomjnánj: * ten kdo rozdáwá / w prostnosti: kdož † předložen gest / w pilnosti: ** kdo milosrdenstwj činj / (činte) s ochotnosti. * Deut.15,7. Mat.6,2. Luk.11,41. † Skut.20,28. 1 Tym.5,17. 1 Pet.5,2. ** 2 Kor.9,7.

9. Milowánj bud bez * pokrytstwj: w † ostřliwosti mějte zlé, připogeni gsauce k dobrému. * 1 Tym.1,5. 1 Pet.1,22. k.4,8. † Žak.36,5. k.97,10. k.139,21. Amos.5,15.

10. Láskau * bratrskau gedni k druhým nakloněni gsauce, † poctiwosti se wespolek předcházeyte. * Efez.4,3. 1 Tes.4,9. 1 Pet.1,22. k.2,17. 2 Pet.1,7. Žid.13,1. † Fil.2,3. 1 Pet.5,5.

11. W pracech nelenjwj: Duchem * wraucý / Pánu služejce. * Zgew.3,15.

12. Nadějj * se weseljce: † w soužejch trpělivj: ** na modlitbě wstawičnj:
* Luk.10,20. Rjm.15,13. 2 Kor.6,10. † Syr.2,4. Žid.10,36. k.12,3. Jak.5,7. ** Luk.18,1. Efez.6,18. Kol.4,2. 1 Tes.5,17.

13. W * potřebách s Swatými se zdělugjce / † přjwětiwosti k hostem následugjce: * 1 Kor.16,1. † 1 Pet.4,9. Žid.13,2.

14. Dobrořečte * protiwnjkům swým: dobrořečte, a nezlořečte. * Mat.5,44. Luk.6,28. 1 Kor.4,12. 1 Pet.3,9.

15. Ra-

15. Radůgte se s radugjcýmj/ a plačte * s plačjcýmj. * Žak.35/13. Syr.7/38.

16. Budte * wespolek gednomyslnj. Ne † wysoce (o sobě) smýssleiice/ ale k nizkým se nakłoňugjce:] * Řim.15/5. 1 Kor.1/10. Fil.2/2. k.3/16. 1 Pet.3/8. † Žak.131/1. Přísł.3/7. Izai.5/21. Ger.45/5. Syr.5/18. Řim.11/20.

(III. Neděle po Třech Králích.)

17. Nebudte * opatrnj sami v sebe. žádnému † zlého za zlé neodplacugte: opatrugjce ** dobré přede wssemi lidmi: * Přísł.3/7. k.26/12.16. Izai.5/21. † Přísł.20/22. Mat.5/40. Luk.6/29. 1 Tes.5/15. 1 Pet.3/9. ** 2 Kor.8/21. 1 Pet.2/12.

18. Gestli je gest možné, pokudž na wás gest, * se wssemi lidmi pokog magjce. * Mark.9/50. Žid.12/14.

19. Ne sami * sebe mstjce negmilegssj/ ale deyte mjsto hněwu: nebo † psáno gest/ Mně pomsta: gá odplatjm/ prawj Pán. * Leu.19/18. Mat.5/39. Luk.6/29. 1 Kor.6/7. † Deut.32/35. Žid.16/30.

20. A protož * łačnjli nepřjtel twůg, nakrm geg: a žjznjli, dey mu pjti. Nebo to včině, vhlj řeřawé shrneš na hlawu geho. * Přísł.25/21. Mat.5/44.

21. Nedey se přemocy * zlému/ ale † přemáhey w dobrém zlé.] * Maud.7/30. † 1 Sam.24/18.

Kapitola XIII.

Wrchnostj y poddanych powinnosti.

1. Každá * dusse wrchnostem poddána bud. Neboť † nenj wrchnosti gediné od Boha: a kteréž wrchnosti gsau, od Boha zřjzené sau. * Tyt.3/1. 1 Pet.2/13. † Přísł.8/15.16. Dan.4/32. Maud.6/4. Jan.19/11.

2. A protož, * kdož se wrchnosti protiwj/ Božjmu zřjzenj se protiwj: kteržj se pak protiwj/ odsauzenj sobě dobudau. * Přísł.24/21.

3. Nebo * wrchnosti negsau k strachu † dobře činjcým; ale zle činjcým. Chceš-li se pak nebáti wrchnosti? čiň dobře/ a budeš mjti chwálu od nj. * Luk.22/25. † 1 Pet.2/14.

4. Božj zagistě * služebnjk gest/ tobě k dobrému. Pakliby zle činil/ bog se: nebo† nenadarmo nese meč. Božj zagistě služebnjk gest, † mstitel zůřiwý nad tjm, kdož zle činj. * Žak.82/6. † 1 Pet.2/14.

5. A protož náležjt poddanu býti/ nettoliko pro hněw/ ale y pro swědomj.

6. Nebo proto y daň dáwáte: že služebnjcy Božj gsau, pilnau prácy o to samo wedauce.

7. Každému * tedy což gste powinni, dáweyte: komu daň, (tomu) daň: komu cło, (tomu) cło: komu bázeň, (tomu) bázeň: komu čest, (tomu) čest. * Mat.22/21. Mark.12/17. Luk.20/25.

(IV. Neděle po Třech Králích.)

8. Žádnému nebýweyte nic dłużnj/ než (to) abysste se wespolek mikowali; nebo * kdož mikuge bližnjho/ Zákon naplnjk. * Gal.5/14. 1 Tym.1/5. Jak.2/8.

9. Poněwadž to (přikázanj) * Neseśmilnjš/ Nezabigeš/ Nekradneš/ Nepromłuwjš křiwého swědectwj/ Nepožádáš/ a gestli které giné přikázanj/ w tomto † skrowu se zawjrá, Mikowati budeš bližnjho swého gako sebe samého. * Exod.20/14. seqq. Deut.5/18. seqq. Mat.19/18. † Leu.19/18. Mat.22/39. Mark.12/31. Luk.10/27. Jak. 2/8.

10. Láska * bližnjmu zle nečinj: a protož † plnost Zákona (gest) láska:] * 1 Kor.13/4. 1 Tym.1/5. 1 Pet.4/8. † Mat.22/40. Mark.12/31. Gal.5/14.

(I. Neděle Adwentnj.)

11. A zwłáště pak widauce takowau přjhodnost/ * žeť gest se nám giž čas ze sna probuditi. Nynjť zagistě † bljže nás gest spasenj, nežli když sme wěřili. * 1 Kor.15/34. Efez.5/14. 1 Tes.5/6. † Žid.6. 9.

12. Noc * pominuła: ale den se přibljžił. Odwrzmež † tedy skutky temnosti/ a oblecme ** se w oděnj světła. * 1 Jan.2/8. † Efez.5/11. k.6/13. Kol.3/8. 1 Tes.5/5. ** 1 Tes.5/8.

13. Gakožto we dne * poctiwě chodme: ne † w hodowánj a w opilstwj/ ne ** w smilstwjch a w chlipnostech/ ne †† w swáru a w záwisti. * Filip.4/8. 1 Tes.4/12. Tyt.2/12. † Luk.21/34. Efez.5/18. 1 Tes.5/6. ** 1 Kor.6/9. Efez.5/5. †† Jak.3/14.

14. Ale * oblecte se w Pána Gezukrysta/ a nepečúgte † o tělo, k ** žádostj (geho.) * Gal.3/27. k.5/16. Kol.3/10. Zgew.16/15. † Přísł.23/20. Efez.5/29. 1 Pet.2/11. 1 Jan.2/16. ** 1 Tym.5/11.

Kapitola XIV.

W věcech přjpadnych a Ceremonyjch tak se chowati sługi/ aby swědomj dobré było zachowáno, 13. a bližnjmu přjčin k wrazu a pohorssenj, nebylo dáwáno.

1. Mdlého * pak w wjře přigjmeyte, ne k hádkám o otázkách. * Skut.20/35. Řim.15/1.7. 1 Kor.8/9.11. k.9/12. Gal.6/1.

2. Nebo někdo wěřj, že může gjsti wssecko: giný pak * mdlý gsa, gj zelj. * Gen.1/29. k.9/3.

3. Ten * kdož gj/ nepokládey sobě za nic toho, kdož negj: a kdo negj / toho neodsuzug, kdož gj: nebo Bůh přigal geg. * Kol. 2, 16.

4. Ty kdo gsy, * aby tupil cyzýho skuzebnjka? (wssak) Pánu swému stogj/ a neb padá: budeť pak vstawen: mocen gest zagistě Bůh vtwrditi geg.
* Jak. 4, 12.

5. Nebo někdo * rozsuzuge mezy dnem a dnem: a někdo saudj každý den. Gedenkažd̀ý w swém smyslu vgisstěn buď.
* Gal. 4, 10.

6. Kdož dnů sſetřj / Pánu sſetřj: a kdo nesſetřj/ Pánu nesſetřj: a kdo gj/ Pánu gj: nebo * děkuge Bohu: a kdož negj/ Pánu neaj, a děkuge Bohu.
* Deut. 8, 10. Skut. 27, 35. 1 Kor. 10, 31. 1 Tym. 4, 3.

7. **Žádný * zagistě z nás nenj sám sobě žiw/ a žádný sobě sám nevmjrá.**
* 2 Kor. 5, 15. Gal. 2, 20. 1 Tes. 5, 10. 1 Pet. 4, 2.

8. **Nebo buď že gsme živi / Pánu živi gsme: buď že mřeme/ Pánu mřeme: A tak buď že gsme živi / buď že vmjráme / * Páně gsme.**
* 1 Kor. 6, 20. 1 Petr. 1, 19.

9. **Na * tok zagistě Kryſtus y vmřel, y z mrtwých wstal, y ožil/ aby nad živými y nad mrtwými panowal.** * Skut. 10, 42. 2 Kor. 5, 15.

10. Ty pak proč saudjš * bratra swého? A neb také ty, proč za nic pokládáš bratra swého? Wſſak † wſſickni staneme před stolicy Kryſtowau.
* Luk. 6, 37. † Mat. 25, 31. Skut. 17, 31. 2 Kor. 5, 10.

11. Psáno * gest zagistě: Živ̀ gsem gá, prawj Pán/ žeť předemnau bude klekati každé koleno/ a každý gazyk wyznáwati bude Boha. * Izai. 45, 23.
Fil. 2, 10.

12. A tak * gedenkažd̀ý z nás, sám za sebe počet wydáwati bude Bohu.
* Mat. 12, 36. Řim. 2, 6. 16. 1 Kor. 3, 8. 2 Kor. 5, 10. Gal. 6, 5. 1 Pet. 4, 5.

13. Nesuďmež tedy wjce gedni druhých: ale toto raděgi rozsuzugte / * abyſſte nekladli vrazu, neb pohorssenj bratru. * Mat. 18, 7. seqq. 1 Kor. 10, 32. 2 Kor. 6, 3.

14. Wjmť a vgisstěn sem w Pánu Geziſſi / žeť nic nečistého nenj samo z sebe: než tomu kdož tak saudj žeby nečistě byko/ gemuť nečistě gest. * Mat. 15, 11. Skut. 10, 15. 1 Kor. 8, 4. 7. 10. 1 Tym. 4, 4. Tyt. 1, 15.

15. Ale bywáliť rmaucen bratr twůg pro pokrm / giž nechodjš podlé láſky. Nepřiwozůgž k * zahynutj pokrmem swým toho, za kteréhož Kryſtus vmřel.
* 1 Kor. 8, 11. 13.

16. Nebuďiž tedy w * porauhánj dáno dobré wáſſe. * Filip. 2, 12.

17. **Králowſtwj * zagistě Božj nenj pokrm a nápog: ale sprawedlnoſt a pokog, a radoſt w Duchu swatém.**
* Luk. 17, 20. 1 Kor. 4, 20. k. 8, 8.

18. **Nebo kdož w tom slauží Kryſtu, * miły gest Bohu / a lidem přigemný.** * 1 Tes. 2, 15.

19. Protož následůgme toho, což gest ku pokogi, a k * wzdělánj spokočnému.
* Řim. 15, 2.

20. Nekazyž pro * pokrm djla Božjho. † Wſſecko zagistě čiſté gest: ale zlé gest člowěku, kterýž gj s pohorssenjm.
* Řim. 14, 15. † Mat. 15, 11. Skut. 10, 15. k. 11, 9. Tyt. 1, 15.

21. Dobré (gest) * negjſti massa, a nepiti wjna / ani na čem se koli wrážj bratr twůg/ neb horssj/ a neb zemdljwá.
* 1 Kor. 8, 13.

22. Ty wjru máš? mězj gi sám v sebe před Bohem. Blahoslawený kdož nesaudj sebe saměho w tom což oblibuge:

23. Ale kdož pak rozsuzuge kdyby gedl, odsauzen gest/ nebo ne z wjry (gj:) a * cožkoli nenj z wjry, hřich gest.
* Tyt. 1, 15. Žid. 11, 6.

Kapitola XV.

Napomenuti k snášſenj mdlob bližnjch. 23. Slib o nawſſtjwenj gich. 30. Žádoſt za modlitby swaté.

1. POwinnit gsme pak my * sylnj mdloby nemocných snášſeti/ a ne sami sobě se ljbiti. * Řim. 14, 1. 1 Kor. 9, 22. Gal. 6, 1. 1 Tes. 5, 14.

2. A protož gedenkažd̀ý z nás * bližnjmu se lib k dobrému pro † wzdělánj. * 1 Kor. 9, 19. k. 10, 24. 33. k. 13, 5. Fil. 2, 4. † Řim. 14, 19.

3. Nebo y Kryſtus ne sám se sobě ljbil: ale gakož * psáno gest; Haněnj haněgcých tebe připadla na mne.
* Žal. 69, 10. Izai. 53, 4.

(II. Nedèle Adwentnj.)

4. NEbo kterékoli * wěcy napſány ſau, k naſſemu naučenj napſány ſau: abychom ſkrze ſnáſſeliwoſt a potěſſenj Pjſem,nadègi měli.*Rjm.4,23.24. 1Kor.10,11. 2Tym. 3, 16.

5. Bůh pak trpěliwoſti a potěſſenj/ * deyž wám býti gednomyſlnými weſpolek podlé Gezukryſta: *Žak.133,1.ſeqq. Rjm.12,16. 1Kor.1,10. Fil.2,2. k.3,15.16. 1Pet.3,8.

6. Abyſſte * gednomyſlně gednèmi vſty oſlawowali † Boha a Otce Pána naſſeho Gezukryſta. *Skut.1,14. k.4,24. † Efezk.1,3.

7. Protož přigjmeyte ſe weſpolek/ gakož y Kryſtus přigal nás w ſlávu Božj.

8. Neboť prawjm/ že Kryſtus Gežiš byl * ſlužebnjkem obřjzky, pro prawdu Božj/ aby potwrdil † ſlibů otcům: * Mat.15,24. † Skut.3,25.

9. A aby Pohané z * miloſrdenſtwj ſlawili Boha: Gakož † pſáno geſt: Protož wyznáwati tebe budu mezy Pohany/ a gménu twému pléſati budu. * Rjm. 11, 30. † 2Sam.22,50. Žak.18, 50.

10. A opět * dj: Weſelte ſe Pohané s lidem geho. *Deut.32,43. Žak.67,5.

11. A opět: * Chwalte Hoſpodina wſſickni národowé / a welebtež ho wſſickni lidé. *Žak.117,1.

12. A opět *Jzaiáš dj: Budeť † kořen Jeſſe, a w tom kterýž powſtane/ aby panowal nad Pohany, Pohané daſati budau. *Jzai.11,10. †Zgew.5,5.

13. Bůh pak nadège, naplňůgž wás * wſſelikau radoſtj a pokogem v wjře/ abyſſte ſe rozhognili w nadègi ſkrze moc Ducha ſwatého.] *Rjm.14,17.

14. Giſt * gſem zagiſtě bratřj mogi y gá také o wás/ že y wy gſte † plnj dobroty / naplněni gſauce wſſelikau známoſtj/ tak že ſe y ** napomjnati můžete weſpolek. *2Pet.1,12. 1Jan.2,21. † 1Teſ.4/9.10. **Mat.18,15. 1Teſ.5,14. 2Teſ.3,14.15. Žid.3,13.

15. A wſſak pſak ſem wám bratřj poněkud ſměle/ gako napomjnage wás/ podlé mikoſti, * kteráž geſt mi dána od Boha, * Rjm.1,5. k.12,3. Skut.13,2.

16. K tomu abych byl * ſlužebnjkem Gežiſſe Kryſta mezy Pohany/ ſlauže Ewangelium Božjmu, aby byla † obět Pohanů wzácná/ ** poſwěcena gſucy ſkrze Ducha ſwatého. *Skut.9,15.k.26, 17. Rjm.11, 13. Gal.2, 2.7.8. 1Tym.2, 7. 2Tym. 1, 11. †Fil.2,17. 2Tym.4,6. **Rjm.12,1.

17. Mám ſe tedy čjm * chlubiti w Kryſtu Gežiſſi, w Božích wěcech. * 1Kor.1, 31.

18. Neboťbych *neſměl mluwiti toho, čehožby ſkrze mne nevčinil Kryſtus/ku † poſluſſenſtwj Pohanů, ſlowem y ſkutkem:*Mat.10,19.20.†Rjm.1,5.k.16,26

19. W *mocy diwů a zázraků/w ſýle Ducha Božjho: tak že ſem od Geruzalèma wůkol až k Illyrické zemi,naplnil Ewangelium Kryſtowým. * Mark.16,17. Skut.14,3.

20. A to tak byw žádoſtiw * kázati Ewangelium/kdež ani gmenowán nebyl Kryſtus/abych na cyzý základ neſtawěl: * 2Kor.10,15.16.

21. Ale gakož pſáno * geſt: Kterýmž nenj zwěſtowáno o něm, vzřj/ a ti kteřjž neſlýchali,srozumègj.*Jzai.52,15.k.65,1

22. A * tjmť geſt mi mnohokrát překáženo přigjti k wám. *Rjm. 1, 13. 1Teſ.2, 16.

23. Nynj pak nemage giž wjce miſta w těchto kraginách/a * žádoſt mage přigjti k wám od mnoha let: * 1Teſ.3,10. k.2, 17. 2Tym.1, 4.

24. Kdyžkoli půgdu do Hyſſpanye, přigdu k wám. Mámť zagiſtě nadègi/ že tudy gda, vzřjm wás/ a že * wy mne prowodjte tam: a wſſak ažbych prwé v wás poněkud pobyl. *1Kor. 16, 6.

25. Nynj pak * beru ſe do Geruzalèma, ſlužbu čině Swatým. * Skut.19,21. k.24,17.

26. Nebo za dobré ſe widělo Macedonſkým a Achaiſkým / aby * zbjrku něgakau včinili na chudé Swaté, kteřjž gſau w Geruzalémě. * 1Kor.16,1. 2 Kor. 8, 1. Gal.2, 9.10.

27. Taki ſobě to obljbili / a také powinni gſau gim to: Nebo poněwadž duchownjm wěcem gegich * obcowali Pohané/ powinnit gſau gim také ſlauziti tělesnými. *Rjm.11,17. 1 Kor. 9, 11. Gal. 6, 6.

28. A protož když to wykonám, a gim odwedu wzitek ten / půgdut ſkrze wás do Hyſſpanye.

29. A wjmť, že když přigdu k wám, w * hognoſti požehnánj Ewangelium Kryſtowa přigdu. *Rjm. 1, 11.

30. Pro-

30. Prosými * pak wás Bratřj, skrze Pána nasseho Gezukrysta/ a skrze † láſku Ducha, abyſſte ** spolu semnau modlili se za mne Bohu snažně: * 2 Teſ. 3, 1. † Filip. 2, 1. ** 2 Kor. 1, 11. Fil. 1, 27. Kol. 4, 12. Efez. 6, 18. 19.

31. Abych * wyſwobozen byk od protiwnjkú w Júdſtwu/ a aby ſlužba tato má přjgemná byla Swatým w Gerusalémě. * Skut. 2, 40. 2 Teſ. 3, 2.

32. Abych k wám bohdá s * radostj přiſſel/ a s wámi poodpočinul. * Skut. 18, 21. Řim. 1, 10. k. 15, 22. 1 Kor. 4, 19. Jak. 4, 15.

33. Bůh pak * pokoge se wſſemi wámi, Amen. * Řim. 16, 20. 1 Kor. 14, 33. 2 Kor. 13, 11.

Kapitola XVI.

Pozdrawenj. 17. Napomenutj k warowáni se nepokognych, 20. porucenj gich Bohu.

1. Poručugmi pak wám Feben ſeſtru náſſi, ſlužebnicy Cyrkwe Cenchrenſké.

2. Abyſſte * gi přigali w Pánu, tak gakž ſluſſj na Swatě/ a abyſſte gi pomocni byli/ geſtlizeby wás w čem potřebowala. Nebo y ona mnohým hoſtem ochotně poſkuhowala/ aj y mně také. * 3 Epiſſt. Jan. w. 6.

3. Pozdrawte * Pryſcylu, a Akwila, pomocnjkú mých w Krystu Gežiſſi: * Skut. 18, 2. 26. 2 Tym. 4, 19.

4. Kteřjž pro múg žiwot, swých wlaſtnjch hrdel naſadili: gimž ne gá ſám toliko děkugi/ ale y wſſecky Cyrkwe Pohanſké:

5. Y domácyho gegich ſhromážděnj. Pozdrawte mého mílého Epěneta/ kteřjž geſt prwotiny Achaie w Krystu.

6. Pozdrawte Marye, kteráž mnoho práce měla s námi.

7. Pozdrawte Andronyka a Junya, přjbuznych mých a spolu wězňú mých/ kteřjž gſau wzácnj y Apoſtolú/ a kteřjž předemnau byli w Krystu Gežiſſi.

8. Pozdrawte Amplia mně w Pánu mílého.

9. Pozdrawte Vrbana pomocnjka naſſeho w Krystu/ a Stachyna mého mílého.

10. Pozdrawte Apella zkuſſeného w Krystu. Pozdrawte domácych Aryſtobulowých.

11. Pozdrawte Herodyona přjbuzného mého. Pozdrawte domácych Narcyſſowých, kteřjž gſau w Pánu.

12. Pozdrawte Tryfény a Tryfózy/ kteřj práccy wedau w Pánu. Pozdrawte Perſydy mílé/ kteráž mnoho pracowala w Pánu.

13. Pozdrawte Rufa zwlášſtnjho w Pánu/ a matky geho/ y mě.

14. Pozdrawte Aſynkryta, Flegonta, Hermy, Patroba, Hermena/ y bratřj kteřjž gſau s nimi.

15. Pozdrawte Filologa, y Julie, Nerea a ſeſtry geho/ y Olimpa/ y wſſech swatých kteřjž gſau s nimi.

16. Pozdrawte ſebe wſpolek w * polibenj swatém. Pozdrawugjt wás Cyrkwe Kryſtowy. * 1 Kor. 16, 20. 2 Kor. 13, 12. 1 Teſ. 5, 26. 1 Pet. 5, 14.

17. Prosými * pak wás bratřj/ abyſſte ſſetřili těch, kteřjž † rúznice a ** pohoršenj činj naodpor učenj tomu, kteréhož ſte wy ſe naučili: a †† warúgte se gich. * Mat. 7, 15. 1 Jan. 4, 1. † Fil. 3, 2. Kol. 2, 8. 18. ** Mat. 18, 8. †† 1 Kor. 5, 9. 11. 2 Teſ. 3, 6. 14. 1 Tym. 6, 5. Tyt. 3, 10. 2 Jan. w. 10.

18. Nebo takowj Pánu naſſemu Gežiſſi Krystu neſlauží/ * ale ſwému břichu: a † lahodnými řečmi, a pochlebenſtwjm ſwodj ſrdce prostých. * Fil. 3, 19. † 2 Pet. 2, 3. Ezech. 13, 18.

19. Nebo wáſſe * poſluſſenſtwj wſſech doſſlo. A protož radugi ſe z wás: Nežcheyt † abyſſte byli maudřj k dobrému/ a prostj k zlému. * Řim. 1, 8. † Ger. 4, 22. Mat. 10, 16. 1 Kor. 14, 20.

20. Bůh pak * pokoge potře † Satana pod nohy wáſſe brzo. Miloſt ** Pána naſſeho Gezukryſta s wámi, Amen. * Řim. 15, 33. 1 Kor. 14, 33. † Gen. 3, 15. Žal. 91, 13. ** niž. w. 24. 1 Kor. 16, 23. Fil. 4, 23.

21. Pozdrawugj wás, * Tymoteus pomocnjk múg/ a Lucyus, a Jázon, a Sozypater † přjbuznj mogi. * Skut. 16, 1. 2. Fil. 2, 19. † Řim. 16, 7.

22. Pozdrawugi wás w Pánu gá Tercyus, kteryž ſem pſal tento liſt.

23. Pozdrawuge wás * Gaius hoſpodář múg y wſſj Cyrkwe. Pozdrawuge wás † Eraſtus důchodnj pſař městſký/ a Quartus bratr. * 1 Kor. 1, 14. 3 Jan. w. 1. 5. 6. † Skut. 19, 22.

24. Miloſt * Pána naſſeho Gezukryſta ſe wſſemi wámi. Amen. * wóš. w. 20. 1 Kor. 16, 23. 1 Teſ. 5, 28.

25. Tomu pak, * kteryž může wás v twrditi/ podlé Ewangelium mého a kázanj Gežiſſe Krysta, † podlé zgewenj tagemſtwj od časú wěčných skrytého: * Efez. 3, 20. † Efez. 1, 9. k. 3, 9. Kol. 1, 26. 2 Tym. 1, 10. Tyt. 1, 2. 1 Pet. 1, 20. 26. Ny-

26. Nynj pak * zgewenéhо y ſkrze Pjſma Prorocká, podlé poručenj wěčnéhо Boha/ ku † poſlussenſtwj wjry wſſechnėm národům známenéhо:
* 2 Tym. 1/10. Tyt. I/ 3. 1 Pet. 1/20.
† Řim. I/ 5.

27. Tomu ſamému * maudrému Bohu, † ſláwa ſkrze Gezukryſta na wěky. Amen.
* Wyš. 11/33. 1 Tym. 1/17. † 1 Tym. 6/16. Jud. 13/21.

(Liſt tento) k Řjmanům pſán geſt z Koryntu/
(a poſlán) po Febem ſlužebnicy
zboru Cenchrenſkéhо.

Prwnj Epiſſtola k Koryntſkým (S.) Pawka Apoſſtola.

Kapitola I.

Apoſſtol Koryntſké chwáli/ 10. a napomíná k gednomyſlnoſti: od wyſoké pak myſli wyſtříhá/ 17. prawě, že y Bůh prawdu ſwau ne w lidſké maudroſti zgewil/ 27. a nyzké wěcy wywolil.

Pawel * powolaný Apoſſtok Gežiſſe Kryſta, ſkrze wůli Božj/ a bratr † Soſtenes/
* Gal. I/ 1. Efezk. I/1. † Skut. 18/17.

2. Cyrkwi Božj kteráž geſt w Korynthu/ * poſwěcenýmwKryſtu Gežiſſi/ † powolaným Swatým/ ſpoku ſe wſſechněmi, kteřjž ** wzywagj gméno Pána naſſeho Gezukryſta, na wſſelikém miſtě, y gegich y naſſem. * Jan. 17/19.
Skut. 15/9. k. 26/18. 1 Kor. 6/11. † Řim. 1/7. Efezk. 1/ 1. 1 Teſ. 4/7. 2 Tym. 1/9. Ep. Jud. w. 1. ** 2 Tym. 2/22.

3. Mjlość * wám a pokog od Boha Otce naſſeho, a Pána Gezukryſta.
* Řim. 1/7. 2 Kor. 1/2. Efezk. 1/2. 1 Pet. 1/2.

(XVIII. Nedéle po S. Trogicy.)

4. Děkugi * Bohu swému wždycky z wás/ pro tu mikoſt Božj, kteráž dána geſt wám w Kryſtu Gežiſſi:
* Řim. 1/8. Efezk. 1/15. 16. Kol. 1/3. Fil. 1/3. 2 Teſ. 1/3.

5. Že * wſſemi wěcmi obohaceni ſte w něm, kažďým ſlowem/ y wſſelikým umění:
* 1 Kor. 12/8. 2 Kor. 8/7. Kol. 1/9. 10.

6. Gakož ſwědectwj Kryſtowo * upewněno geſt mezy wámi: * Řim. 1/16.

7. Tak že * nemáte žádného nedoſtatku w žádném daru, † očekáwagjce zgewenj Pána naſſeho Gezukryſta.
* Zak. 23/1. k. 34/11. † Filip. 3/20. Tyt. 2/13.

8. Kteřjž y * utwrdj wás až do konce bez † auhony/ ke dni Pána naſſeho Gezukryſta. * 2 Kor. 1/21. Filip. 1/10. 1 Pet. 1/9. † Kol. 1/22. 1 Teſ. 3/13. k. 5/23.

9. Wěrnýť (geſt) * Bůh, ſkrze něhož powolání ſte k † wčaſtenſtwj Syna geho Gezukryſta Pána naſſeho.]
* 1 Kor. 10/13. 1 Teſ. 5/24. 2 Teſ. 3/3. † Jan. 15/5. Gal. 2/20. 1 Jan. 1/3. 7.

10. Proſýmť pak wás bratřj, ſkrze gméno Pána naſſeho Gezukryſta/ * abyſſte gednoſtegně mkuwili wſſickni/ a aby nebyło mezy wámi roztržek: ale buďte ſpogeni gednoſtegnau myſlj/ a gednoſtegným ſmyſlem. * Řim. 15/5. Efezk. 4/3. Fil. 2/2. k. 3/15. 16. 1 Pet. 3/8.

11. Nebo známeno geſt mi o wás, bratřj mogi, od domácých Chloe/ žeby mezy wámi były rúznice.

12. Mjnjm pak toto: Že gedenkažďý z wás řjká/ gá gſem * Pawlúw/ gá † Apollúw/ gá ** Petrúw/ gá pak Kryſtúw.
* 1 Kor. 3/4. † Skut. 18/24. ** Jan. 1/42.

13. Rozdělenlj geſt Kryſtus? Zdali Pawel ukřižowán geſt za wás? a neb zdaliſte we gménu Pawlowu pokřtěni byli.

14. Děkugi Bohu, že ſem žádného z wás nekřtił/ než * Kryſpa a † Gáia:
* Skut. 18/8. † Řim. 16/23.

15. Aby někdo neřekł/ že ſem we gménu ſwém křtił.

16. Křtiłť ſem také y * Sſtěpánowu čeled: wjce newjm abych koho giného křtił. * 1 Kor. 16, 15. 17.

17. Nebo neposłał mne Kryſtus křtjti, ale * Ewangelium kázati: ne w † maudroſti řeči/ aby nebył wyprázdněn křjž Kryſtúw.
* Skut. 14/7. † 1 Kor. 2/4. 13. 2 Pet. 1/16.

18. Nebo ſłowo křjže těm, * kteřjž hynau, bláznowſtwjm geſt: Ale nám, † kteřjž ſpaſenj doſahugeme, moc Božj geſt. * 2 Kor. 2/15. k. 4/3. 2 Teſ. 2/10. † Řim. 1/16. 1 Kor. 1/24.

19. Nebo * pſáno geſt; Zahładjm maudroſt maudrých/ a opatrnoſt opatrných zawrhu. * Job. 5/12.
Jzai. 29/14. Abdyáš w. 8.

20. Kde

20. Kde * gest maudrý? a kde wčený/ a kde chytrák tohoto swěta? Zdaliž Bůh † neobrátil maudrosti tohoto swěta w bláznowstwj? * Job. 12, 17.

Iza. 33, 18. † Bar. 3, 28. Mat. 11, 25. Luk. 10, 21. Rim. 1, 21. 22.

21. Nebo když w maudrosti Božj swět * nepoznal skrze maudrost Boha/ zaljbilo se Bohu skrze bláznowě kázanj spasyti wěrjcý. * Mat. 11, 25.

Luk. 10, 21. Rim. 1, 21. 28.

22. Ponewadž * y Židé zázraků žádagj/ y † Rekowé hledagj maudrosti.

* Mat. 12, 38. k. 16, 1. Jan. 4, 48. † Bar. 3, 23.

23. Myť pak kážeme Krysta wkřižowaného/ Židům * zagistě pohorssenj, † Rekům pak bláznowstwj:

* Mat. 11, 6. Jan. 6, 60. 61. † 1 Kor. 2, 14.

24. Ale powolanym y Židům y Rekům/ Krysta * Božj moc, a † Božj maudrost. * Rim. 1, 16. † Kol. 2, 3.

25. Nebo to bláznowstwj Božj, gest maudřegssj nežli lidé: a mdloba Božj, gest sylnějssj než lidé.

(VI. Neděle po Třech Králjch.)

26. Widjte zagistě powolánj swé, bratřj/ že * nemnozý maudřj podlé těla/ † nemnozý mocnj/ nemnozý wrozenj: * Jan. 7, 48.

Jak. 2, 5. † Skut. 8, 27.

27. Ale což bláznjwého gest w swěta/ to wywolil Bůh/ aby zahanbil maudré: a to což gest w swěta mdlé wywolil Bůh/ aby zahanbil sylné:

28. A nevrozené w swěta, a zanic pokožené wywolil Bůh/ anobrž kterěž negsau, aby ty wěcy kterěž gsau zahladil:

29. Proto, aby se * nechlubilo před obljčegem geho žádné těło.

* Rim. 3, 27. Efes. 2, 9.

30. Wy pak gste z něho w Krystu Gežissi/ **kterýž učinén gest nám * maudrost od Boha, y † sprawedlnost, ** y poswěcenj, †† y wykaupenj:**

* Kol. 2, 3. Wšk. w. 24. † Ger. 23, 5. Rim. 4, 25. 2 Kor. 5, 21. ** Jan. 17, 19. †† Efez. 1, 7. Kol. 1, 14.

31. Aby gakož gest napsáno/ * Kdo se chlubj, w Pánu se chlubil.] * Izai. 65, 16.

Ger. 9, 23. 24. 2 Kor. 10, 17.

Kapitola II.

Rozdil mezy maudrostj Božj, a swětskau/ mezy kazateli Ewangelium, a rečnjky: 14. Též, mezy člowěkem tělesnym a duchownjm.

1. Ja gá přissed k wám, bratřj/ nepřissel sem * s důstognostj řeči, neb maudrostj/ zwěstuge wám swědectwj Božj. * 1 Kor. 1, 17. k. 2, 4. 13. 2 Pet. 1, 16.

2. Nebo tak sem wsaudil, nic giného newěděti mezy wámi, * nežli Gežisse Krysta/ a to, toho wkřižowaného. * Gal. 6, 14.

3. A byl * sem gá w wás † w mdlobě, a w bázni, y w strachu mnohém.

* Skut. 18, 1. 3. 9. † 2 Kor. 10, 10. k. 11, 30. k. 12, 5. 9. Gal. 4, 13.

4. A řeč má a kázanj mé nebylo w * slibných lidské maudrosti řečech: ale w dokázanj Ducha a mocy:

* 1 Kor. 1, 17. 2 Pet. 1, 16.

5. Aby wjra wásse nebyla na maudrosti lidské založena/ ale * na mocy Božj. * Efez. 1, 17. segq. 1 Tes. 1, 5.

6. Maudrost pak mluwjme mezy dokonalými: ale * maudrost ne tohoto swěta/ ani Knjžat swěta tohoto, † kterýž hynau: * Jak. 3, 15. 17. † 1 Kor. 15, 24.

7. Ale mluwjme tu * maudrost Božj w tagemstwj skrytau/ kterauž Bůh předwložil před wěky k slawě nassj. * Jak. 5, 1. 8.

Rim. 16, 25. 1 Kor. 4, 1.

8. Gjž žádný z * Knjžat swěta tohoto nepoznal: nebo † kdyby byli poznali/ nebyliby Pána slawy wkřižowali.

* Mat. 11, 25. Luk. 10, 21. Jan. 7, 48. k. 16, 3. 2 Kor. 3, 14. 1 Tym. 1, 13. † Skut. 3, 15. Jak. 2, 1.

9. Ale, * gakož psáno gest: **Čeho oko newjdalo, ani ucho neslýchalo, ani na srdce lidské newstaupilo, co připrawil Bůh těm † kterýž geg miługj.** * Izai. 64, 4. † Jak. 1, 12.

10. Nám * pak Bůh zgewil skrze Ducha swého: nebo † Duch zpytuge wssecky wěcy, y hlubokosti Božské.

* Mat. 13, 11. k. 16, 17. 2 Kor. 3, 18. 1 Jan. 2, 27. † Maud. 7, 22.

11. Nebo * kdo z lidj wj co gest w člowěku/ gedině duch člowěka, kterýž gest w něm? Taki y Božjch wěcý nezná žádný, gedině Duch Božj. * Přjsl. 20, 27.

k. 27, 19. Ger. 17, 9. 10.

12. My pak * nepřigali sme ducha swěta/ ale Ducha toho kterýž gest z Boha: abychom wěděli, které wěcy od Boha darowány sau nám.

* Rim. 8, 15.

13. O nichž y *mkuwjme / ne těmi slowy gimž lidská maudrost wčj: ale kterýmž wyučuge Duch swatý / duchownjm to, což duchownjho gest přiwlastňugjce. *1 Kor.1,17. k.2,1.4. 2 Pet.1,16.

14. Ale * tělesný čkowěk nechápá těch wěcý, kterěž gsau Ducha Božjho: nebo gsau gemu bláznowstwj / aniž (gich) může poznati/ proto, že ony duchownè magj rozsuzowány býti.
* Řim.8,7. Ep. Jůd. w.19.

15. Duchownj* pak rozsuzuge wssecko: sám pak od žádného nebýwá sauzen.
* Přjsł.20,5. k.28,5. 1 Tes.5,21. 1 Jan.4,1.

16. Nebo kdo * pozná mysl (toho) Pána kterýž geg wyučowati bude? my pak † mysl Krystowu máme. *Job.15,8.
Izai.40,13. Ger.23,18. Maud.9,13. Řim.11,34. † Filip.2,5.

Kapitola III.

Přjčina eprostného kázanj / 4. těl zač služebnjky mjti, y gak cyrkew má wzděláwána býti/Aposstol wykazuge: 18. a od posskwrnowánj dusse maudrosti swěta, wystřjha.

1. A Gá, bratřj, nemohł sem wám mluwiti gako duchownjm: ale gako tělesným, gako maličkým w Krystu.

2. Mlékem * sem wás žiwił, a ne pokrmem: nebo ste gesstě nemohli: ano y nynj gesstě nemůžete. * 1 Pet.2,2.
Žid.5,12.13.

3. Gesstě zagistě tělesnj gste; nebo * ponéwadž gest mezy wámi nenáwist, swárowé a různice, zdaž gesstě tělesnj negste, a podlé čkowěka nechodjte?
* 1 Kor.1,10.11. Gal.5,19.20. Jak.3,14.15.16.

4. Nebo * když někdo řjká: Gá gsem Pawlů: giný pak; Gá Apollů / zdaliž negste tělesnj? * 1 Kor.1,12.

5. Kdo tedy gest Pawel? kdo * Apollo? nez služebnjcy skrze nèž ste wěřili/ a gakž gednomukažděmu dał Pán.
* Skut.18,24. 1 Kor.16,12.

6. Gá * sem sstjpił / † Apollo zalewał: ale Bůh dał zrůst. * Skut.18,1.4.
Jak.1,21. † Skut.18,24.26. k.19,1.

7. A protož aniž ten kdož sstěpuge gest něco/ ani ten kdož zalewá: ale Bůh, kterýž zrůst dáwá.

8. Ten pak kdož sstěpuge, a ten kdož zalewá, gedno gsau: a * wssak gedenkažděj, swau wlastnj odplatu wezme, podlé swé práce. * Žal.62,13. Přjsł.12,14.
Ger.17,10. k.32,19. Mat.16,27. Řim.2,6. Gal.6,5. Zgew.2,23. k.22,12.

9. Božjch gsme zagistě * pomocnjcy: Božj rolj, † Božj wzděláni gste.
* 2 Kor.6,1. † Efez.2,20. Kol.2,7. 1 Pet.2,5. Žid.3,3.4.

10. Podlé * milosti Božj † sobě daně gako maudrý stawitel, základ ** sem zakožił: giný pak na něm stawj. Ale gedenkaždý wiz, gak na něm stawj.
* 1 Kor.15,10. † Řim.1,5. k.12,3. ** Zgew.21,14.

11. Nebo * základu giného žádný položiti nemůž, mimo ten kterýž położen gest/genž gest Gežjš Krystus. * Žal.118,22.
Izai.28,16. Mat.16,18. Efez.2,20.

12. Stawjlił pak kdo na ten základ zlato, stříbro, kamenj drahé, dřjwj, seno, strnisstě/

13. Gednohoikaždého djlo * zgewno bude: Den † zagistě to okáže: nebo w ohni zgewj se: a gednohokaždého djlo gakéby bylo, ** oheň zprubuge.
* Izai.8,20. 2 Pet.1,19. † 1 Kor.4,5. ** Izai.48,10. Ger.23,29. 1 Pet.1,7. k.4,12.

14. Zůstanelił čj djlo kterěž na něm stawěł/ wezme odplatu:

15. Paklił čj djlo shořj/ wezme sskodu: ale sám spasen bude/ a wssak tak gako skrze oheň.

16. Zdaliž * newjte, že Chrám Božj gste / a Duch Božj w wás přebýwá?
* 1 Kor.6,19. 2 Kor.6,16. Efez.2,21.22. Žid.3,6. 1 Pet.2,5.

17. Gestližeł kdo Chrámu Božjho posskwrnuge/ tohoť zatratj Bůh: nebo Chrám Božj swatý gest/ genž ste wy.

18. Žádný sám sebe * neswod: zdáli se komu z wás, že † gest maudrý na tomto swětě/ budiž ** bláznem/ aby byť učinén maudrým. * Jak.1,22. † Přjsł.3,7.
Izai.5,21. ** Kazat.10,1. 1 Kor.4,10.

19. Maudrost zagistě swěta tohoto, bláznowstwj gest y Boha: nebo * psáno gest; Kterýž lapá maudré w chytrosti gegich. * Job.5,13.

20. A * opět: Znáť Pán přemyssłowánj maudrých, že gsau marná.
* Žal.94,11.

21. A tak nechlub se žádný lidmi: nebo wssecky wěcy wásse gsau:

22. Bud Pawel / bud Apollo/ bud Petr/ bud swět/ bud * žiwot/ bud smrt/ bud přjtomné wěcy / budto budaucy/ wssecko gest wásse: * Řim.8,38.

23. Wy * pak Krystowi: a Krystus Božj. * 1 Kor.11,3.

Kapi-

Kapitola IV.

Služebnjcy Cýrkwe ne k lidstému, ale k swého Pána saudu přinalezegj. Protož wěrný lid ge přigjmati y gich následowati má.

(III. Neděle Adwentnj.)

1. TAk o nás smýssley člowěk/ gako o * služebnjcých Krystowých/ † a sprawcých tagemstwj Božjch. * Mat. 16/19. k. 18/18. Jan. 20/23. 1 Kor. 3/5. 2 Kor. 4/5. k. 6/4. Kol. 1/25. † Mat. 24/45. Týt. 1/7. 1 Pet. 4/10.

2. Dále pak, wyhledáwá se při sprawcích/ aby každý * wěrný nalezen byl. * Luk. 12/42.

3. Mně pak to za neymenssj gest, abych od wás sauzen byl/ a neb od lidského saudu: nýbrž ani sám sebe saudjm.

4. Nebo (ač) do sebe nic newjm: * wssak ne skrze to gsem sprawedliw; nebo ten gestto mne saudj, Pán gest. * Exod. 34/7. Job. 9/2. Žalm. 130/3. k. 143/2. Přim. 3/20. k. 4/2. † Žalm. 35/24.

5. Protož * nesaudte nic před časem/ ažby † přissel Pán/ kterýž y ** osswjtj to, což skrytého gest we tmě/ a zgewj rady srdcý: a tehdážť bude mjti chwálu geden každý od Boha.] * Mat. 7/1. Luk. 6/37. Řim. 2/1. † 1 Kor. 11/26. ** Dan. 7/10. 2 Kor. 5/10. Zgew. 20/12.

6. Tyto pak wěcy, bratřj, w podobenstwj obrátil sem na sebe, a (na) Apollo, pro wás: abysste se na nás učili, nad to což psáno gest * wýsse nesmýssleti: abysste geden pro druhého nenadýmali se proti někomu. * Přísl. 3/7. Řim. 12/3.

7. Nebo kdož tě saudj? A co * más gesstoby newzal? A když sy wzal/ proč se chlubjš, gakoby newzal? * Jan. 3/27. Řim. 12/6. 1 Pet. 4/10. Jak. 1/17.

8. Giž ste nasyceni/ giž ste zbohatli/ bez nás kralugete: ale ó bysste kralowali/ abychom y my spolu s wámi kralowali.

9. Za to mám gistě, že nás * Bůh Apostoly posledny okázal † gako k smrti oddané: nebo ** učiněni sme diwadlo tomuto swětu, y Angelům, y lidem. * 1 Kor. 15/8. 9. 2 Kor. 11/5. Efez. 3/8. † Žalm. 44/23. Řim. 8/36. 2 Kor. 4/11. ** Žid. 10/33.

10. My * bláznj pro Krystа; ale wy opatrnj w Krystu: my † mdlj; wy pak sylnj: wy slawnj; ale my opowržení. * 1 Kor. 3/18. † 1 Kor. 2/3. 2 Kor. 13/9.

11. Až do tohoto času y * lačnjme, y žjznjme, y nahotu trpjme, † policko-wáni bywáme, y místa nemáme: * 2 Kor. 11/27. † Skut. 23/2. 2 Kor. 4/8. k. 6/5. k. 11/23.

12. A * pracugeme, dělagjce rukama wlastnjma: † whaněni gsauce, dobrořečjme: protiwenstwj trpjce, snášjme. * Skut. 18/3. k. 20/34. 1 Tes. 2/9. 2 Tes. 3/8. † Mat. 5/44. Luk. 6/28. k. 23/24. Řim. 12/14.

13. Když se nám rauhagj, modljme se: gako smeti tohoto swěta učinění sme/ powrhel y wssech, až posawád. * Přísl. Ger. 3/45.

14. Ne proto, abych wás zahanbil pjssi toto/ ale gako swých * milých synů napomjnám. * 1 Tes. 2/11.

15. Nebo bysste pak deset tisýc pěstaunů měli w Krystu/ wssak proto nemnoho otců; nebo w Krystu Ježjssi skrze Ewangelium gá sem wás * zplodil. * Skut. 18/11. Gal. 4/19. Filem. w. 10. Jak. 1/18.

16. Protož prosým * wás/ budte následownjcy mogi. * 1 Kor. 11/1. Fil. 3/17. 1 Tes. 1/6. 2 Tes. 3/7. 9.

17. Pro tu příčinu * poslal sem wám Tymotea/ kterýž gest syn můg miły a wěrný w Pánu: tent wám připomjnati bude, které gsau cesty mé w Krystu/ gakž wssudy w každé Cýrkwi učjm. * 1 Tym. 1/2. 2 Tym. 1/2.

18. Rownež gakobych neměl k wám přigjti, naduli se někteří.

19. Ale * přigdu k wám brzo, budeli † Pán chtjti/ a poznám, ne řeč těch nadutých/ ale moc. * Řim. 15/32. † Skut. 18/21. Žid. 6/3. Jak. 4/15.

20. Neboť ne (záležj) * w řeči králowstwj Božj/ ale w mocy. * Luk. 17/20. Řim. 1/16. k. 14/17. 1 Kor. 2/4. 1 Tes. 1/5. 2 Pet. 1/16.

21. Co chcete? s * metkauli abych přissel k wám/ čili s láskau, a s duchem tichosti? * 2 Kor. 10/2. k. 13/10.

Kapitola V.

Winnj Koryntské Apostol, že hanebného hřjssnjka mezy sebau trpěli: 3. welj geg satanu dáti: 9. a wyměruge gim gak se magj mjti k wykaučeným.

1. MAprosto slyssetі, (že) gest mezy wámi smilstwo/ a to takowé smilstwo, gakéž se ani mezy pohany negmenuge/ * aby někdo měl manželku otcowu. * Leu. 18/8. k. 20/11. Deut. 27/20.

2. A wy nadutj gste/ nežbysste raděgi rmautili se/ aby wywržen byl z prostředku wás, ten kdož takowý skutek spáchal.

3. Gá

3. Gá* zagistě ač wzdálený tělem, ale přjtomný duchem/giž sem to vsaudil, gakobych přjtomen byl/abysste toho, ktery to tak spáchal/ *2 Kor.10,2. k.13,10. Kol.2,5.

4. We gménu Pána nasseho Gezukryssa segdauce se spolu, y s mým duchem/ s* mocy Pána nasseho Gezukryssa, *Mat.16,19. k.18,18. Jan.20,23.

5. Wydali takowého* Satanu k zahubenj těla/ aby duch spasen byl w den Pána Gezisse. *1 Tym.1,20.

6. Nenj dobrá chkauba wásse: zdaliž newjte, že* malicko kwasu wssecko těsto nakwassuge.] *Gal.5,9.

(Na den slawný Welikonocnj.)

7. Wyčistěte tedy stárý kwas/ abysste byli nowé zadělánj/ gakož ste nenakwassenj: neboť gest* Beránek náš Welikonocnj za nás † obětowán, Krystus. *Jzai.53,7. Jan.1,29. 1 Pet.1,19. †1 Kor.15,3. 1 Pet.2,24.

8. A protož hodůgmež* ne w kwasu starém/ ani w kwasu zlosti a nesslechetnosti: ale w přesnicych wpřjmnosti a prawdy.] *Exod.12,3.15.19. k.13,7. Deut.16,3.

9. Psal sem wám w listu/ abysste se *nesměssowali s smilnjky.

*Mat.18,17. 2 Kor.6,14. Efez.5,11. 2 Tes.3,14.

10. Ale newsseligak s smilnjky tohoto swěta/ neb s lakomcy/ neb s dráči a neb s modlářj: sye ginak musylibysste z tohoto swěta wygjti.

11. Nynj pak psal sem wám/ abysste se nesměssowali, kdyby kdo mage gméno bratr/ byl smilnjk, neb lakomec, neb modlář, neb zlořečce, neb opilec, neb dráč: s* takowým ani negezte.

*Mat.18,17. Rim.16,17. 2Tes.3,6.14. Tyt.3,10. 2 Jan.w.10.

12. Nebo proč gá mám y ty, ktery gsau* wně sauditi? wssak ty, ktery gsau wnitř, wy saudjte? *Mark.4,11. Kol.4,5. 1Tes.4,12. 1Tym.3,7.

13. Ty pak, ktery gsau wně, Bůh saudj. *Wywrzteż tedy toho zlého sami z sebe. *Deut.13,5. k.22,21.segg.

Kapitola VI.

Saudů před newěrjcymi se wystřihati, 9. a smilstwa y ginych hřjchů pilně otjkati.

1. Smj někdo z wás mage při s druhým sauditi se před neprawými/ a ne před Swatými.

2. Newjteliž, že* Swatj swět sauditi budau? Y poněwadž od wás sauzen býti má swět/ kterakž nehodni gste těch neymenssich wěcy rozsuzowati?

*Zak.149,5. segq. Ep.Jud.w.14.15.

3. Zdaliž newjte, že Angely sauditi budeme? co pak tyto časné wěcy?

4. Protož kdyžbysste měli mjti saud o tyto časné wěcy / těmi ktery neyzadnějssj sau w Cyrkwi, saud osadte.

5. K zahanbenjť wassemu to prawjm. Takliž nenj mezy wámi moudrého ani gednoho/ kterýžby mohl rozsauditi mezy bratřjmi swými?

6. Ale bratr s bratrem saudj se/ a to před newěrjcymi?

7. Giž tedy konečně nedostatek mezy wámi gest/ že saudy máte mezy sebau. *Proč raděgi křiwdy netrpjte? Proč raděgi sskody nebéřete?

*Přjsl. 20/22. k.24,29. Mat. 5,39. 40. Luk. 6,29. Rim. 12,19. 1 Tes. 5,15. 1 Pet. 3,9.

8. Nýbrž* wy křiwdu činjte/a k sskodě přiwodjte/ a to bratrj swé.

*Leu. 25,14. 1 Tes.4,6.

9. Zdaliž newjte, že* nesprawedliwj dědictwj králowstwj Božjho nedosáhnau? Nemylte se: † ani smilnjcy, ani modlářj, ani cyzokložnjcy, ani měkcy, ani **samcokložnjcy,

*Gal. 5,19. Efezk.5,5. 1 Tym.1,9. Zid. 12,14. Zgew. 22,15. †Gal. 6,7. Efez.5,5. **Leu. 18,22. Rim.1,27.

10. Ani zloděgi, ani lakomcy, *ani opilcy, ani zlořečnjcy, ani dráčj, dědictwj králowstwj Božjho nedůgdau.

*Gal. 5,21.

11. A takowj ste* někteřj byli: ale † obmyti ste/ale** poswěceni ste/ale osprawedlněni ste we gménu Pána Gezukryssa/ a skrze Ducha Boha nasseho.

*Efez.2,1.2.3. k.5,8. Kol.3,7. Tyt.3,3. †Zid. 10,22. **1 Kor.1,2.

12. Wssecko mi slussj/ *ale ne wssecko prospjwá: wssecko mi slussj/ ale gá žádné z těch wěcy w moc nebudu podmanén. *1 Kor.10,23.

13. Pokrmowé * břichu/ a břicho pokrmům: Bůh pak y břicho y pokrmy zkazý: Ale† tělo ne smilstwu ale Pánu/ a Pán tělu. * Mat. 15, 17.
Rim. 14, 17. 1 Kor. 15, 50. Kol. 2, 22. † 1 Kor. 6, 19. 20. 1 Tes. 4, 3.

14. Bůh pak y * Pána wzkřisyl/ y nás (také) wzkřisý mocý swau.
* Skut. 2, 24. 32. Rim. 6, 5. 8. 8, 11. 2 Kor. 4, 14.

15. Newjtelitž, že * těla wásse, gsau audowé Krystowi? Což tedy wezma audy Krystowy/ činjm (ge) audy newěstky? Odstup to. * 1 Kor. 12, 27.
Efez. 4, 12. 15. 5, 30.

16. Zdaliž newjte/ že kdož se připogugе k newěstce/ gedno tělo gest (s ni:) nebo dj: * Budau dwa gedno tělo.
* Gen. 2, 24. Mat. 19, 5. Mark. 10, 7. Efez. 5, 31.

17. Ten pak kdož se * připoguge Pánu, geden † duch gest (s nim.)
* Jan. 17, 21. 22. Efez. 5, 30. † 1 Kor. 12, 13. Efez. 4, 4.

18. Vtjkeyte * smilstwa. Wsseliký hřjch kteryžkoli činilkby člowěk/ kromě těla gest; ale kdož smilnj, ten proti swému wlastnjmu tělu hřessj.
* 1 Kor. 10, 8. 1 Tes. 4, 3.

19. Zdaliž newjte/ že * tělo wásse, gest chrám † Ducha swatého w wás? kteréhož máte od Boha/ a negste sami swogi:
* 1 Kor. 3, 16. 2 Kor. 6, 16. † Efez. 2, 21. Žid. 3, 6. 1 Pet. 2, 5.

20. Nebo * kaupeni ste za mzdu: oslawugtež † tedy Boha tělem swým y duchem swým/ kterýžto (wěcy) Božj gsau.
* Skut. 20, 28. 1 Kor. 7, 23. Gal. 3, 13. 1 Pet. 1, 18. 19. 2 Pet. 1, 1. Žid. 9, 12. Zgew. 5, 9.
† Fil. 1, 20.

Kapitola VII.

Ženěnj y wdáwánj na swobodě zanechawá (posstol.) 10. Manželům rozkaučenj bránj: 25. z strany pak proměňowánj stawu, gak se mjti a čeho sstrčiti/ wkazuge.

1. Strany pak toho, o čemž ste mi psali: Dobréiby * bylo člowěku ženy se nedotýkati: * Gen. 2, 18.

2. Ale z přičiny smilstwa/ gedenkaždý manželku swau mějž/ a gednakaždá mějž muže swého.

3. Muž k ženě * powinnau přjwětiwost prokazůž/ podobně též y žena k muži. * 1 Pet. 3, 7.

4. Žena swého wlastnjho těla w mocy nemá, ale muž: též podobně y muž těla swého wlastnjho w mocy nemá, ale žena.

5. Neokkamáweyte geden druhého/ lečby to bylo z spokečného swolenj na čas/ abysste se wprázdnili ku * postu a k modlitbě: a zase spolu se segděte/ aby wás nepokaussel satan pro nezdrželiwost wássi. * Joel. 2, 13. Mat. 17, 21.

6. Ale totoť prawjm podlé dopusstěnj, ne podlé rozkazu.

7. Nebo chtělbych, aby * wssickni lidé tak byli gako gá; ale † gedenkaždý swůg wlastnj dar od Boha má/ geden tak, a giný ginak: * Skut. 26, 29.
† Mat. 19, 12. 1 Kor. 12, 11.

8. Prawjm pak neženatým a wdowám/ Dobré gest gim zůstalilyby tak gako gá:

9. Paklit se * nemohau zdržeti/ nechažť w staw manželský wstaupj: nebo † lépe gest w staw manželský wstaupiti, nežli páliti se. * 1 Tym. 5, 14. † Syr. 23, 22. wýš. w. 2.

10. Manželům pak přikazugi/ ne gá, ale * Pán, (řka:) Manželka od muže † neodcházey: * 1 Tes. 4, 15. † Mal. 2, 14. 16. Mat. 5, 32. k. 19, 9. Luk. 16, 18.

11. Paklitby odessla/ zůstanitž newdaná/ a neb smitě se s mužem: tolikéž muži nepropaussteg ženy.

12. Giným pak prawjm gá a ne Pán: máli který bratr manželku newěřjcý/ a powoluge býti s nim/ nepropaussteg gj.

13. A máli která žena muže newěřjcého/ a on chce býti s nj/ nepropaussteg ho.

14. Poswěcen gest zagisté newěřjcý muž pro ženu/ a žena newěřjcý poswěcena gest pro muže: syc ginak děti wássi nečistjby byli/ ale nynj * swatj gsau.
* Rim. 11, 16.

15. Paklit newěřjcý odgjti chce/ nechť gde: nenjť manem bratr neb sestra w takowých wěcech: ale * ku pokogi powolal nás Bůh. * Efez. 2, 14. 17.

16. A kterak ty * wjš ženo, zyskássli muže swého? a neb co ty wjš muži, zyskássli ženu? * 1 Pet. 3, 1.

17. Ale gakž gednomukazdému odměřil Bůh/ a gakž gednohokazdého * powolal Pán, tak chod: a taki we wssech Cyrkwech řjdjm. * 1 Kor. 7, 20. 24.
Gal. 3, 28.

18. Obře-

18. Obřezaný někdo powolán gest? newwodiž na sebe (neobřizky:) w neobřizce někdo powolán gest? neobřezug se.

19. Obřizka * nic nenj/ též neobřizka nic nenj: ale zachowáwánj přikázanj Božjch. * Gal.5,6. k.6,15.

20. Gedenkaždý w tom * powolánj, w němž powolán gest, zůstáwey.
* wyš.w.17. njž.24. Efez.4,1. Fil.1,27. Kol. 1,10. 1 Tes.2,12.

21. Služebnjkem * powolán sy? nedbey na to: pakliby mohł býti swobodný/ raděgi (toho) vžjwey.
* 1 Tym. 6,2.

22. Nebo kdož gest w Pánu powolán služebnjkem/ * oswobozený gest Páně: Též podobně kdož gest powolán swobodný/ † služebnjk gest Krystů.
* Jan.8,36. Řim.6,18.22. 1 Kor.9,21. Gal.5,13. † Efez.6,6. 1 Pet.2,16.

23. Za * mzdu kaupeni ste/ nebuďtež služebnjcy lidsstj. * 1 Kor.6,20.
1 Petr.1,19. 2 Pet.2,1. Žid.9,12.

24. Gedenkaždý gakž * powolán gest, bratřj, w tom zůstáwey před Bohem.
* wyš. w. 17. 20.

25. O Pannách pak přikázanj Páně nemám; ale wssak radu dáwám/ gako ten, gemuž z * miłosrdenstwj swého Pán dał wěrným býti. * 2 Kor.4,1.

26. Zatoť pak mám/ že gest * to dobré pro † nastáwagicy potřebu: (totiž) že gest dobré člowěku tak býti.
* Gen.2,18. wyš.w.1. † Ger.16,2.

27. Přiwázáns k ženě? nehledey rozwázánj: gsy prost od ženy? nehledey ženy.

28. Pakliby se y oženił/ nezhřessiłs: a wdakaliby se panna/ nezhřessila: *ale trápenj těła mjti budau takowj: gáť pak wám odpaussťjm. * Gen.3,16.17.18.

29. Ale totoť prawjm, bratřj, ponewadž * čas ostatnj gest wkrácený/ aby y ti, kteřjž magj ženy, byli gakoby gich neměli: * Řim.13,11. 1 Pet.4,7. 2 Pet.3,8.

30. A kteřjž plačj, gakoby neplakali: a kteřjž radugj se/ gakoby se neradowali: a kteřjž kupugj/gakoby newládli:

31. A kteřjž vžjwagj tohoto swěta/ gakoby nevžjwali; neboť * pomjgj způsob tohoto swěta. * Žak.39,7. Izai.40,6. 1 Pet.1,24. 1 Jan.2,17. Jak.1,10. k.4,14.

32. Chcyť pak * abyssťe wy bez pečowánj byli. Nebo kdo ženy nemá/ † pečuge o to což gest Páně/ kterakby se ljbił Pánu: * Luk.12,15. † 1 Tym.5,5.

33. Ale kdo se oženił/ * pečuge o wěcy tohoto swěta, gakby se ljbił ženě.
* Efez.5,29.

34. Rozdjlněť gsau, žena a panna. Newdaná pečuge o to což gest Páně/ aby * była swatá, y tělem, y duchem: ale wdaná, pečuge o wěcy tohoto swěta/ kterakby se ljbila muži. * 2 Kor.7,1.

35. Totoť pak k wassemu dobrému prawjm: ne abych na wás oždko wwrhł/ ale abyssťe skussně a přjpadně Pána se přidrželi bez wsseliké roztržitosti.

36. Pakli kdo za neskussnau wěc swé panně pokládá pomjgenj času k wdánj, a takby se státi měło: wčiň gakžkoli chce/ nezhřessj: nechažť gi wdá.

37. Ale kdož se pewně wstawił w srdcy/ a nenj mu toho nauze/ ale w mocy má swau wlastnj wůli/ a to wložił w srdcy swém, aby chował pannu swau/ dobře činj.

38. A tak ten kdož wdáwá, dobře činj: ale kdo newdáwá, lépe činj.

39. Žena * přiwázána gest Zákonem/ dotud dokudž gegj muž živ gest: pakliby wmřel muž gegj/ swobodná gest/ můž se wdáti za kohož chce/toliko † w Pánu:
* Řim.7,2. † 1 Tym.2,15.

40. Ale blahoslawenějssj gest, zůstakaliby tak, podlé mého saudu: mámť pak zato, žeť y gá mám * Ducha Božjho. * 1 Teš.4,8.

Kapitola VIII.

Modłám obětowané gjsti nenj hřjch: 9. wssak s pohorssenjm bližnjho mdlého gjsti, gest welikým hřjch.

1. WTěch pak wěcech, * kteréž modłám obětowány bywagj/ wjme, že wssickni známost máme. (A) známost † nadymá/ ale láska wzděláwá. * Skut.15,20.29. Řim.14,3.10. 14.22. † 1 Kor.5,2.

2. Zdáli se * pak komu že něco wmj/ gesstě nic nepoznał, tak gakžby měł znáti. * Gal.6,3. 1 Tym.6,4.

3. Ale gestliže kdo miługe Boha/ tenť gest * wyvčen od něho. * Žak.1,6. Jan.10,14.27. k.14,21.23. Gal.4,9.

4. A protož o pokrmjch, kterýž se modlám obětugj, *wjme/ že modla na swěte nic nenj/ a † že nenj giného žádného Boha než geden. *Rim.14,14.
1 Kor.10/19. † Deut.4/39. k.6/4. Mark.12/29. Efez.4/6. 1 Tym.2,5.

5. Nebo ačkoli gsau některj, gessto skowau *Bohowé, y na nebi, y na zemi: (gakož gsau mnozý Bohowé, a Páni mnozý:) *Zak.82,16. Jan.10,34.35.

6. Ale my *máme gediného Boha Otce/ z néhož † wssecko/ a my w něm: a gednoho ** Pána Gežisse Krysta/ †† skrze néhož wssecko/ y my skrze ného.
* Mal.2/10. † Rim.11/36. ** Skut.17/28. †† Jan.1/3. 1 Kor.12/6. Efez.4/6. Žid.2/11.

7. Ale ne we wssechi gest to *wmênj; nebo † některj s swědomjm pro modlu až do dnes, gako modlám obětowané gedj/ a swědomj gegich gsucy mdlé posskwrnuge se. *Rim.14,14.
† Rim.14/23. 1 Kor.10/28.

8. Nečinjt * pak nás pokrm wzácných Bohu: nebo budemeli gisti/ nic tjm lepssj nebudeme/ a nebudemeli gisti/ nic horssj nebudeme. *Rim.14,17.
Žid.13,9.

9. Ale *wizte/ atby snad ta wásse moc, nebyla k † urážce mdlým.
*1 Pet.2/16. † Rim.14/13.20.

10. Nebo vzřili kdo tebe magicýho známosť/ a ty sedjš pri pokrmu modlám obětowaném/ zdaliž swědomj toho, kterýž gest mdlý, nebude přiwedeno k tomu/ aby také gedl modlám obětowané?

11. Y *zahyne pro to twé wědênj, bratr mdlý za kterého Krystus vmřel?
*Rim. 14/15.

12. A tak hřessjce proti bratřjm/ a urážegjce swědomj gegich mdlé/ proti Krystu hřessjte.

13. A protož *gestližeť pohorssuge pokrm bratra mého/ nebudu gisti massa na wéky/ abych nezhorssil bratra swého. *Rim.14,21. 2 Kor.11,29.

Kapitola IX.

Příkladem swým wěj práwa swého w wěcech příhodnych vstupowati: 24. ginak žeby o korunu wěčnau přišli.

1. ZDaliž negsem Aposstol? zdaliž negsem swobodný? zdaliž *sem Gežukrysta Pána nasseho newiděl? zdaliž † wy negste práce má w Pánu?
* Skut.9/3.17. k.22/17. k.23/11. 1 Kor.15/8. 2 Kor.12/2. † 1 Kor.4/15.

2. Bychť pak giným nebyl Apossto-lem/ tedy *wám gsem: nebo pečet mého Apossstolstwj wy gste w Pánu.
*2 Kor. 3/2.3.

3. Odpowěd má před těmi kterýž mne saudj, ta gest.

4. Zdaliž * nemáme mocy gisti a pjti? *Luk.10/8. 1 Kor.9/14. 2 Tes.3/9.

5. Zdaliž nemáme mocy sestry ženy při sobě mjti/ gako y * ginj Apossstolé, y bratřj Páně, y † Petr?
*Mat.8/14. k.12/46. Mark.6/3. Gal.1/19. † Jan.1/41. 1 Kor.3/22.

6. Zdaliž sám gá a Barnabáš *nemáme mocy djla zanechati?
*2 Tes.3/9.

7. Y kdo * boguge kdy na swůg nákład? Kdo † sstépuge winnicy/ a ** owoce gegjho negj? a neb kdo †† pase stádo/ a mléka od stáda negj?
*2 Kor.10/4. † 1 Kor.3/6.7.8. **Gen.9/20.21. †† Jan.21/15. 1 Petr.5/2.

8. Zdali podlé člowéka to prawjm? Zdaliž y Zákon toho neprawj?

9. Nebo w Zákoně Mogžissowě *psáno gest; Nezawjžeš vst woku mlátjcýmu. Y zdali Bůh o woky pečuge?
*Deut.25/4. 1 Tym.5/18.

10. Čili naprosto pro nás (to) prawj: Pro nás giště napsáno gest. Nebo kdo *oře, w nadégi orati má: a kdo mlátj w nadégi, nadége swé má včasten býti. *2 Tym.2/6.

11. Ponéwadž sme my wám *duchownj wěcy rozsýwali/ welikáližby wěc byla, kdybychom my wásse časné wěcy žali? *Rim.15/27. Gal.6/6.

12. Kdyžť ginj práwa swého k wám vžjwagj/ proč neradégi my? A wssak *nevžjwali sme práwa toho: ale wsseczko snássjme/ abychom žádné překážky nevčinili Ewangelium Krystowu.
*Skut.20/33.seqq. 2 Kor.11/9.12. k.12/13. 1 Tes.2/9. 2 Tes.3/8.

13. Zdaliž newjte/ že ti kterýž o *swatých wécech pracugj, z swatých wěcý gedj? (a) kterýž oltáři přjslugj/ s oltářem spoku djl magj?
*Num.18/8. Deut.18/1.4.

14. Tak y Pán nařidil, těm kterýž *Ewangelium zwěstugj/ aby z Ewangelium žiwi byli. *Leu.19,13.
Deut.24/14. k.25/4. Mat.10/10. Luk.10/7. 1 Tym. 5/18.

15. Gáť

15. Gák sem wšak * ničeho toho neužiwak. Aniž sem toho proto psak/ aby se to při mně tak dáko: anokby mi mnohem lépe byko umřjti / nežli aby kdo † chwálu mau wyprázdnik.
* Skut.18,3. k.20,34. 1 Kor.4,12. 1 Tes.2,9. 2 Tes.3,8. † 2 Kor.11,10.

16. Nebo * kážili Ewangelium / nemám se čim chlubiti / poněwadž sem to powinen; ale bědaby mně byko, kdybych nekázak. * Rjm.1,15.

17. Gestliže pak dobrowolně to činim/ mámť odplatu: pakli bezděk / wrdl * gest mi swěřen. * 1 Kor.4,1.

18. Gakauž tedy mám odplatu? Abych Ewangelium káže, wkázak že gest bez nákkadů Ewangelium Krystowo/ proto abych zle * neužjwak práwa swého při Ewangelium. * 1 Kor.8,9. Gal. 5, 13.

19. Swoboden zagistě gsa ode wssech/ wssechněm sebe samého * w službu sem wydak/ abych † mnohé zyskak.
* Mat.20,28. 1 Kor.10,33. † Mat.18,15. Rjm 11,14. 1 Pet.3,1.

20. A wčinén sem * Židům gako Žid/ abych Židy zyskak: těm, kteřjž pod Zákonem gsau, gakobych pod Zákonem byk/ abych ty, kteřjž pod Zákonem gsau zyskak. * Skut.16,3. k.18,18. k.21,23.

21. Těm kteřjž gsau bez Zákona / gakobych * bez Zákona byk: (negsa bez Zákona Bohu/ ale gsa pod Zákonem Krystu) abych zyskak ty, kteřjž gsau bez Zákona. * 1 Kor.7,22. Gal.2,3.

22. Wčinén sem * mdlým gako mdlý/ abych mdlé zyskak. Wssechněm † wssecko sem wčinén / abych wždy některé k spasenj přiwedk: * Rjm.11,14. k.15,1.2. 2 Kor.11,29. Gal.6,1. † 1 Kor.10,33.

23. A toť činim * pro Ewangelium, abych wčastnjk geho byk. * Gal.2,2. Fil.1,5. k.2,16. k.3,14. 2 Tym.4,7.

(Neděle w Dewjtnjk.)

24. ŽDaliž newjte/že ti, kteřjž w závod běžj/wssickni zagistě běžj/ ale geden béře zákkad? Tak * bežte/abysste dosáhli. * Filip.3,14. Žid.12,1.

25. A každý, * kdož boguge/ we wssem gest zdrželiwý. A oni zagistě proto aby porussitedlnau korunu wzali/ale my † neporussitedlnau. * Efez.6,12. 1 Tym.6,12. 2 Tym.2,5. k.4,7.8. † 1 Pet.1,4. k.5,4. Jak.1,12. Zgew.2,10. k.3,11.

26. Protož gá * tak běžjm/ ne gako w negistotu: tak bogugi/ne gako wjtr rozrážege: * Gal.2,2. 2 Tym.2,5. k.4,7.

27. Ale * podmaňugi tělo swé, a w službu podrobugi/ abych snad giným káže, sám nebyk nesslechetný.]
* Rjm.6,11. k.8,13. Gal.5,24. Kol.3,5.

Kapitola X.

Žádostem bžjssným nepowolowati, 9. na Krysta nehřesiti, 14. Satanu se neprjwčastnowati, 23. mdlých nevrážeti, wčj.

1. NEchcyť pak abysste newědělj, bratřj / * že Otcowé nássi wssickni pod onjm oblakem byli / † a wssickni moře přessli: * Exod.13,21.22. Num.9,18. Deut.1,33. Nehem.9,12. Žak.78,12.14. k.105,39. † Exod.14,22. Jos.4,22.

2. A wssickni w Mogžjsse pokřtěni sau, w oblace a w moři:

3. A wssickni * týž pokrm duchownj gedli: * Exod.16,15. Žak.105,40.

4. A wssickni * týž nápog duchownj pili. Pili zagistě z duchownj skály, kteráž za nimi sska: ta pak skála byk Krystus. * Exod.17,6. Num.20,11. k.21,16. Žak.78.16. Jzai.43,20.

5. Ale ne * we mnohých z nich zaljbilo se Bohu: † nebo zhynuli na pausšti.
* Žid.3,19. † Num.11,33. k.14,23.36. k. 26, 64.65. Žid.3,17.18.

6. Ty pak wěcy ku přjkkadu nám se staky/ abychom * nebyli žádostiwi zkého/ gako oni žádali. * Num.11,4.34. Žak.78,30. k.106,14.

7. Protož nebudte * modkáři / gako někteřj z nich/gakož † psáno gest: Posadik se lid,aby gedk a pik / a wstali, aby hrali. * Exod.20,3. k.23,13. 1 Jan.5,21. † Exod.32,6.

8. Aniž * smilněme, gako † někteřj z nich smilnili / a padko gich geden den třimecýtma tiščů. * 1 Kor.6,18. † Num.25,1.9. Žak.106,28.

9. Ani * pokaussegme Krysta, † gako někteřj z nich pokaussili / a ** od hadů zhynuli. * Skut.5,9. † Exod.17,2.7. Žak.106,14. ** Num.21,5.6.

10. Ani * repcete, gako † y někteřj z nich reptali/ a zhynuli od záhubce.
* Fil. 2,14. 1 Pet. 4,9. Ep. Jud. w. 16. † Num. 14,2.36.

11. Toto pak wssecko w figúře dáko se gim / a * napsáno gest k napomenutj nassemu/ kteřjž gsme na † konecy swěta.
* Rjm.4,23.24. k.15,4. 1 Kor.9,10. † Fil.4,5. Žid. 9,26. k. 10,25.

12. A protož kdo se * domnjwá že stogj/ hledi aby nepadl. * Rjm. 11, 20.

13. Pokussenj wás nezachwátilo, než lidské: ale * wěrnýť gest Bůh/ kterýž nedopustj wás † pokausseti nad wássi možnost: ale ** způsobjť s pokussenjm také y wyswobozenj/ abyste mohli snésti.]

* 1 Kor. 1, 9. 1 Tes. 5, 24. † Žal. 68, 20. 2 Pet. 2, 9. ** Žal. 125, 3. Ger. 29, 11.

14. Protož mogi milj, * vtjkeytež modlářstwj. * Exod. 20, 3. Skut. 15, 20. 29. 1 Kor. 10, 7. 2 Kor. 6, 17. 1 Jan. 5, 21.

15. Gakožto * opatrným mluwjm: wy sudte co prawjm. * 1 Kor. 2, 15.

16. Kalich * dobrořečenj, kterémuž dobrořečjme/ zdaliž nenj společnost krwe Kristowy? (A) chléb, kterýž lámeme/ zdaliž nenj společnost těla Kristowa?

* Mat. 26, 26. 27.

17. Poněwadž geden chléb, gedno * tělo mnozý gsme: wšickni zagistě gednoho chleba včastni gsme.

* Rjm. 12, 5. 1 Kor. 12, 13. 27.

18. Pohledte na Izraele podlé těla: zdaliž ti, * kteřjž gedj oběti/ negsau včastnjcy oltáře? * Leu. 3, 3. k. 7, 15.

19. Což tedy djm? * že modla gest něco? a neb že modlám obětowané † něco gest? * 1 Kor. 8, 4.

† Skut. 15, 29. Zgew. 2, 20.

20. Anobrž/ což * obětugj Pohané, dáblům obětugj, a ne Bohu: nechtělibych pak abyste wy byli včastnjcy dáblů. * Leu. 17, 7. Deut. 32, 17. Žal. 106, 37. Zgew. 9, 20.

21. Nemůžete * kalicha Páně pjti, y kalicha dáblů: nemůžete včastnjcy býti stolu Páně, y stolu dáblů.

* 2 Kor. 6, 15.

22. Či k hněwu * popauzýme Pána? zdaž sylnégssj gsme geho?

* Deut. 32, 21.

23. Wssecko * mi slussj/ ale ne wssecko gest vžitečné: wssecko mi slussj/ ale ne wssecko wzdělawá.

* 1 Kor. 6, 12.

24. Žádný * nehledey swých wěcý/ale gednokaždý toho, což gest bližnjho.

* Rjm. 15, 2. 1 Kor. 10, 33. Fil. 2, 4.

25. Wssecko což se w masných krámjch prodáwá, gezte/ nic se newyptáwagjce pro swědomj.

26. Nebo * Páně gest země, y plnost gegj. * Exod. 19, 5. Žal. 24, 1. k. 50, 12. 1 Kor. 10, 28.

27. Pozwalkliby wás pak kdo z newěřjcých/ a chcete gjti/ wsse * cožkoli bykoby wám předložено, gezte/ nic se newyptáwagjce pro swědomj.

* Luk. 10, 7. 1 Kor. 8, 7.

28. Pakliby wám někdo řekl: Toto gest modlám obětowané/ * negezte/ pro toho, kdož oznámil/ a [pro] swědomj. Páně † zagisté gest země, y plnost gegj.

* 1 Kor. 8, 10. 11. † Exod. 19, 5. Žal. 24, 1. 1 Kor. 10, 26.

29. Swědomj pak prawjm ne twé/ ale toho druhého. Nebo proběhy měla * swoboda má potupena býti od cyzýho swědomj? * Rjm. 14, 16.

30. A poněwadž gá * s dikú činěnjm požjwám/ proč za bezbožného gmjn býti mám, [proto] z čehož gá díky činjm?

* Rjm. 14, 6. 1 Tym. 4, 4.

31. Protož * buď že gjte, neb pigete, a neb cožkoli činjte/ wssecko k slawě Božj činte.

* Deut. 8, 10. Kol. 3, 17.

32. Bez * vrazu budte y Židům, y Rekům, y Cýrkwi Božj. * Rjm. 14, 13.

33. Gakož y * gá we wssem ljbjm se wssechněm/ † nehledage w tom swého vžitku, ale mnohých/ aby spaseni byli.

* Rjm. 15, 2. 1 Kor. 9, 19. 22. † 1 Kor. 10, 24. Fil. 2, 4.

Kapitola XI.

Gak se chowati w společných shromážděnjch, wčj 16. nezpůsob při wečeři Páně trestce. 33. a k wydanému prwé, wede.

1. Následownjcy * mogi budte/ gako y gá Krystů.

* 1 Kor. 4, 16. Efez. 5, 1. Fil. 3, 17. 1 Tes. 1, 6. 2 Tes. 3, 9. Žid. 13, 7.

2. Chwáljmť pak wás bratřj/ že wssecky wěcy mě w paměti máte/ a gakž sem wydal wám, * vstanowenj zachowáwáte. * 1 Kor. 11, 23. k. 15, 1. 3.

3. Chcyť pak abyste wěděli/ že wsselikého muže hlawa gest Kristus: a * hlawa zeny, muž: hlawa † pak Kristowa, Bůh. * Gen. 3, 16. Efez. 5, 23. 1 Tym. 2, 11. 12. † 1 Kor. 3, 23. k. 15, 27. 28. Fil. 2, 7. 8.

4. Každý muž modle se, a neb prorokuge s přikrytau hlawau/ ohyzdnge hlawu swau.

5. Každá pak zena modlecy se, a neb prorokugicy s nepřikrytau hlawau/ ohyzdnge hlawu swau: nebo gednostegná wěc gest gakoby se oholila.

6. Ne-

6. Nebo * nezawjgilit se žena, nechažt se také ostřihá: Pakli gest mrzká wěc ženě oholiti se, neb ostřihati / nechažt se zawjgj. * Num.5,18. Deut.22,5.

7. Muž nemá zawjgeti hlawy, * gsa obraz a sláwa Božj: ale žena gest sláwa mužowa. *Gen.1, 27. k.5,1.

8. Nebo nenj muž z ženy/ ale * žena z muže. * Gen.2, 23.

9. Nenj * zagistě muž stwořen pro ženu/ ale žena pro muže. * Gen.2,18.23. 1 Tym.2,13.

10. Protož mát žena mjti obestřenj na hlawě pro Angely.

11. A wssak ani muž bez ženy/ ani žena bez muže, * w Pánu. * Gal.3,28.

12. Nebo gakož žena z muže/ tak y muž skrze ženu: wssecky * pak wěcy z Boha. * Řim.11,36. 1 Kor.8,6.

13. Wy sami mezy sebau * sudte/ slussjli se ženě bez zawitj modliti Bohu? * Skut.4,19.

14. Zdaliž wás y samo přirozenj newěj / žet gest ohyzda muži, mjti dlauhé wlasy:

15. Ale ženě mjti dlauhé wlasy, poctiwé gest. Nebo wlasowé k zastjránj dány sau gi.

16. Gestliže * pak komu se widj newstupným býti / myt takowého obyčege nemáme/ani Cýrkew Božj. * 1 Tym.6,4.

17. Tyto pak wěcy předkládage, * nechwáljm že ne k lepssjmu, ale k horssjmu se schážyte. * 1 Kor.11,22.

18. Neyprwé zagistě když se schážyte do shromážděnj/ slyssjm že gsau * roztržky mezy wámi: a ponékud tomu wěrjm. * 1 Kor.1,10.11.12.

19. Neboť * musegj y † kacýřstwa mezy wámi býti / ** aby prawé pobožnj zgewenj byli mezy wámi. *Mat.18,7. Luk.17,1. † Skut.20,30. 1 Jan.2,19. ** Luk.2,35.

(Na Zelený Čtwrtek.)

20. Když tedy tak se schážyte wespolek/ toť nenj Wečeři Páně gjsti:

21. Ponéwadž gedenkažd neyprw s gjdlem wečeře swé se wspjssj: a tu někdo kačnj/ a giný se přepil.

22. A což pak domů nemáte k gjdlu a ku pitj? čili Cýrkew Božj * tupjte, a zahanbugete ty, kterjž nemagj? Což wám djm? chwáliti budu wás? w tom nechwáljm. * Jak.2, 6.

23. Gá * zagistě přigal sem ode Pána, což y † wydal sem wám / ** že Pán Gežjš w tu noc, w kterauž zrazen gest/ wzal chléb:

* 1 Kor.15,3. Gal.1,12. † 1 Kor.11,2. ** Mat.26,26. Mark.14,22. Luk.22,19.

24. A djky činiw, lámal, a řekl: Wezmète/ gezte: to gest tělo mé, které se za wás láme: to čiňte na mau * památku. * Žak.38,1. k.111,4.

25. Takž y kalich, když poweče-řel, řka: Tento kalich gest ta nowá smlauwa w mé krwi: to čiňte kolikrátkoli pjti budete/ na mau památku.

26. Nebo kolikrátžbyssteckoli gedli chléb tento, a kalich tento pili / smrt Páně zwěstugete, dokudž * nepřigde. * Jan.14,3. Skut.1,11. 1 Kor.4,5.

27. A protož kdokoli gedkby chléb tento, a pil kalich Páně * nehodně/ winen bude tělem a krwj Páně. * Num.9,13. Jan.6,51.63.64. 1 Kor.10,21.

28. Zkusyž * tedy sám sebe člowěk/ a tak chléb ten gez, a z toho kalicha pj. * Gal.6,4. 2 Kor.13,5.

29. Nebo kdož gj a pige * nehodně/ odsauzenj sobě gj a pige / nerozsuzuge těla Páně. * Num.9,10.13.

30. Protož mezy wámi gsau mnozy mdlj, a nemocnj/ a spj mnozy:

31. Gessto kdybychom se * sami rozsuzowali, nebylibychom sauzeni. * Žak.32,5. Přjsl.18,17.

32. Ale když bywáme * sauzeni/ ode † Pána bywáme powěowáni / abychom s swětem nebyli odsauzeni.]

* Maud.12,22. k.16,11. † Žid.12,5.6. seqq.

33. A tak, bratřj mogi, když se schážyte k gjdlu/ gedni na druhé čekáweyte.

34. Pakli kdo kačnj/ doma gez: abysste se nescháželi k odsauzenj. Giné pak wěcy, když přigdu, zřjdjm.

Kapitola XII.

Wčj Aposstol darů Božjch dobře užjwati/ 12. a w swornosti, w lásce, y w gednotě ducha zůstáwati.

(x. Neděle po S. Trogicy.)

1. O Duchownjch pak (darjch,) bratřj/ * nechcy abysste newědělj. * 1 Kor.10,1. 1 Tes.4,13.

2. Wjte * že ſte byli Pohané/ kteřjž k modlám němým gakž ſte bywali wedeni, (tak) ſte chodili. *1 Kor. 6,11. Efez. 2,11.12.

3. Protož známoť wám činjm/ * že žádný w duchu Božjm mkuwě, nezkořeč Gežiſſi: a žádný nemůže řjcy † Pán Gežjš/ gedině w ** Duchu ſwatém.

* Mark. 9,39. † Jan. 13,13. 1 Kor. 8,6. Fil. 2,11. ** 2 Kor. 3,5.

(Na den S. Matauſſe.)

4. Rozdjlnjť * pak darowě gſau/ ale † ten týž Duch: * Rjm. 12,6. 1 Pet. 4,10. Žid. 2,4. † Maud. 7,27. Efez. 4,4.

5. A rozdjlná * gſau přiſluhowánj/ ale ten týž Pán: * Efez. 4,11.

6. A rozdjlné gſau mocy/ ale ten týž geſt Bůh/ kterýž půſobj wſſecko we wſſech.

7. Gednomu pak každému dáno bywá zgewenj Ducha, k wzitku.

8. Nebo někomu dána bywá ſkrze Ducha řeč maudroſti/ ginému pak řeč wměnj podlé téhož Ducha:

9. Ginému pak wjra w témž Duchu: ginému * darowě wzdrawowánj w gednoſtegném Duchu: * 1 Kor. 12,28.30.

10. Někomu pak diwů činěnj/ ginému pak proroctwj/ ginému pak rozeznánj duchů/ ginému pak * rozličnoſt gazyků/ ginému pak wykládánj gazyků.

* Skut. 2,4. k. 10,46.

11. Ale to wſſe půſobj geden a týž Duch/ * rozdéluge gednomu každému obzwláſſtně gakž ráčj:] * Rjm. 12,3.6. 1 Kor. 7,7. k. 10,13. Efez. 4,7. Žid. 2,4.

12. Nebo gakož tělo gedno geſt, a mnoho má audů/ ale wſſickni ti gednoho těla audowé, mnozj gſauce, * gedno tělo gſau: tak y Kryſtus. * Rjm. 12,4.5. 1 Kor. 10,17. Efez. 4,15.16.

13. Skrze * gednoho zagiſtě Ducha my wſſickni w gedno tělo pokřtěni ſme: † buď Židé/ buď Řekowé/ buď ſlužebnjcy, neb ſwobodnj: a ** wſſickni w geden duch zapogeni ſme. * Jan. 6,63. Rjm. 6,4. Efez. 2,14. † Gal. 3,28. Kol. 3,11. ** 1 Kor. 10,4.

14. Nebo * tělo nenj geden aud, ale mnozj. * 1 Kor. 12,20.

15. Djli noha: ponéwadž negſem rukau, negſem z těla: zdaliž proto nenj z těla?

16. A djli ucho: když negſem oko, negſem z těla: zdaliž proto nenj z těla?

17. Geſtliže wſſecko tělo geſt oko/ kde pak ſluch? pakli wſſecko ſluch/ kde powonénj?

18. Ale * zřjdil Bůh audy gedenkaždý z nich w těle, tak gakž chtěl. *Kol. 2,19.

19. Pakliby wſſickni byli geden aud/ kdeby byko tělo?

20. Ale nynj ač * mnozj audowé gſau/ geſt wſſak gedno tělo. * 1 Kor. 12,14.

21. Nemůžeť tedy oko řjcy ruce: nepotřebj mi tebe: a neb opět hlawa nohám: nepotřebugi wás.

22. Nýbrž mnohem wjce audowé, kteřjž ſe zdadj neymdlegſſj w těle býti, potřebnj gſau.

23. A kteréž mámě za neynepoctiwégſſj w těle/ těm wětſſj poctiwoſt činjme: a nepoctiwj (audowé) náſſi, hognégſſj ozdobu magj:

24. Poctiwj pak (audowé) náſſi, toho nepotřebugi: ale Bůh tak způſobil tělo/ daw poſlednégſſjmu hognégſſj poctiwoſt:

25. Aby nebyla roztržitoſt w těle/ ale aby audowé gedni o druhé wſpokek pečowali.

26. A protož geſtliže co trpj geden aud/ ſpoku s nim trpj wſſickni audowé: pakli geſt w ſlawě geden aud/ radugj ſe ſpoku s nim wſſickni audowé.

27. Wy * pak gſte tělo Kryſtowo/ a audowé s částky. * Rjm. 12,5. Efez. 4,12. k. 5,30. Kol. 1,24.

28. A některé zagiſtě poſtawil Bůh w Cýrkwi/ neyprw * Apoſſtoly/ druhé proroky/ třetj † učitele: potom mocy/ potom ** dary wzdrawowánj/ †† pomocnjky, zpráwce, rozličnoſt gazyků.

* Efez. 2,20. k. 4,11. † 1 Tym. 5,17. Žid. 13,17.24. ** 1 Kor. 12,9. †† Rjm. 12,8.

29. Zdaliž gſau wſſickni Apoſſtolé? Zdali wſſickni prorocy? Zdali wſſickni učitelé? Zdali wſſickni diwy činj?

30. Zdali wſſickni magj dary k wzdrawowánj? Zdali wſſickni gazyky mkuwj? Zdali wſſickni wykládagj?

31. Snažugte * ſe pak dogjti darů lepſſjch: a geſtě wyſſj ceſtu wám ukáži.

* 1 Kor. 14,1.

Kapi-

Kapitola XIII.

Chwáka swatè láſky.

(Nedèle Maſopuſtnj.)

1. BYch gazyky lidſkými mluwil y Angelſkými/ a láſky kdybych neměl/ učinèn ſem mèd zwučicý, a neb zwonec znějicý.

2. A bych mèl * proroctwj, a † powědom byl wſſelikého tagemſtwj/ y wſſelikého umènj: a kdybych mèl tak welikau wjru, žebych ** hory přenáſſel/ láſky pak kdybych neměl/ nic negſem.

* Mat.7,22. Řim.12,7. † 1 Kor.12,8.9. ** Mat.17, 20. k.21,21. Mark.11,23. Luk.17,6.

3. A kdybych wynaložil na pokrmy wſſecken ſtatek ſwùg/ a bych wydal tělo swé k ſpálenj/ a láſky bych neměl/ nic mi to neproſpjwá.

4. Láſka * trpěliwá geſt/ dobrotiwá geſt/ láſka nezáwidj/ láſka nenj wſſetečná/ nenadýmá ſe/ * Přiſl.10,12. 1 Pet.4,8.

5. W nic neſkuſſeného ſe newydáwá/ nehledá * swých wěcy/ nezpauzý ſe/ † neobmyſſlj zlého/ * 1 Kor.10,24.33. Fil.2,4.

† Jak.3,5.20. Řim.13,10.

6. Neraduge * ſe z neprawoſti/ ale ſpolu † raduge ſe prawdě: * Jak.10,3.

† Jak.3,4. Řim.1,32. 2 Jan. w.4. 3 Jan. w.4.

7. Wſſecko ſnáſſj/ wſſemu wěřj/ wſſeho ſe nadège/ wſſeho * trpěliwě čeká.

* Syr.2,4.

8. Láſka * nikdy newypadá: geſſto budž proroctwj gſau, ta přeſtanau/ budž gazykowé, ti utichnau/ budž wčenj, to w nic přigde: * Gal. 6,9.

9. Čáſtky zagiſtè poznáwáme/ a s čáſtky prorokugeme.

10. Ale gakžby přiſſlo dokonalé/ tehdyť to což geſt s čáſtky, * wyhlazeno bude. * Eſeg. 4,13.

11. Dokudž ſem byl dítě, mluwil ſem gako dítě/ myſlil ſem gako dítě, ſmýſſlel ſem gako dítě: ale když gſem muž, opuſtil ſem dětinſké wěcy.

12. Nynj * zagiſtè widjme w zrcadle, (a) ſkrze podobenſtwj/ ale tehdáž † twářj w twář: nynj poznáwám, s čáſtky/ ale tehdy poznám, ** tak gakž y známoſtj obdařen budu. * 2 Kor.3,18. k.5,7.

† Jak.17,15. Mat.5,8. 1 Jan.3,2. Zgew.22,4.

** 1 Kor.8,3. Gal.4,9.

13. Nynj pak zůſtáwá * wjra, nadège, láſka/ to tře: ale neywětſſj z nich (geſtit) láſka.] * 1 Teſ.1,13.

Kapitola XIV.

Wžj darů Božjch wyššſich y nižſſich k ſpolečnému wzdělánj užiwati.

1. STiheyte * láſky, horliwě † žádeyte duchownjch wěcy: neywjce wſſak** abyſſte prorokowali. * 1 Kor.12,31.

† 1 Kor.14,12. ** Řim.12,7.

2. Nebo ten kdož mluwj (cyzým) gazykem / ne lidem mluwj, ale Bohu: nebo žádný neporozumj/ ale duchem wypráwuge tagemſtwj.

3. Kdož pak * prorokuge, lidem mluwj wzdělánj, y napomjnánj, y potěſſenj.

* 1 Kor.14,1.5.24.31.39.

4. Kdož mluwj (cyzým) gazykem/ ſám ſebe wzděláwá: ale ten, kdož prorokuge, Cýrkew wzděláwá.

5. Chtělibych pak * abyſſte wſſickni gazyky mluwili: ale † wſſak radègi abyſſte prorokowali. Nebo wětſſj geſt ten, kterýž prorokuge/ nežli ten, kdož gazyky mluwj: ledčby také wykládal/ aby ſe wzděláwala Cýrkew. * Num.11,29.

† 1 Kor.14,1.

6. A protož bratřj, přiſſelibych k wám gazyky mluwě/ což wám proſpègi? nebudulit wám mluwiti/ budť w zgewenj, neb * w umènj/ budť w proroctwj, neb w učenj. * 1 Kor.12,8.

7. Wſſaky bezdušſné wěcy, wydáwagicý zwuk, gako piſſtalka, neb harfa, kdyby rozdjlného zwuku newydáwaly/ kterakby wědjno byko/ co ſe pjſká, a neb na harfu hrá?

8. Ano * trauba wydalaliby negiſtý hlas/ kdož ſe bude ſtrogiti k bogi?

* Num.10,9.

9. Tak y wy, newydalilibyſſte gazykem ſrozumitedlných ſkow/ kterak bude rozumjno co ſe mluwj? budete gen y wjtr mluwiti.

10. Tak mnohý (gakž widjme) rozdjlů hlaſů geſt na ſwětě/ a nic nenj bez hlaſu.

11. Protož nebudulit znáti mocy hlasu/ budu tomu, kterýž mluwj cyzozemec: a ten kdož mluwj, bude mi cyzozemec.

12. Tak y wy poněwadž ſte horliwj * mikownjcy duchownjch wěcý / toho hledeyte, abyſſte ſe k wzdělánj Cýrkwe rozhognili. * 1 Kor. 14, 1.

13. A protož kdož mluwj gazykem/ modl ſe aby mohl wykládati.

14. Nebo modljmlit ſe gazykem/ duch mú g ſe modlj: ale myſl má bez užitku geſt.

15. Což tedy geſt? Modliti * ſe budu duchem / a modliti ſe budu y myſlj. Plésati budu duchem / a plésati budu y myſlj. * Efez. 5, 19. Kol. 3, 16.

16. Nebo kdyby dobrořečił duchem/ kterakž ten kterýž prostý člowěk geſt / k twému djkú činěnj řekne / Amen? poněwadž newj co prawjš.

17. Nebo ač ty dobře djky činjš/ ale giný ſe newzdělawá.

18. Děkugi * Bohu swému / že wjce než wy wſſickni gazyky mluwjm.

* 1 Kor. 1, 14.

19. Ale w Zboru raděgibych chtěl pět ſlow srozumitedlně promluwiti / abych také giných powčil/ nežli deſet tiſýcú ſlow gazykem.

20. Bratřj, * nebudte děti w smyſlu/ ale zkoſtj budte děti: smyſlem pak budte doſpělj. * Žak. 13, 2. Mat. 11, 25. k. 18, 3. k. 19, 14. Řim. 16, 19. Efez. 4, 14. 1 Pet. 2, 1. 2. Žid. 5, 12.

21. Pſáno geſt w * Zákoně; Protož rozličnými gazyky / a cyzými rty budu mluwiti lidu tomuto / a † aniž tak mne ſlyſſeti budau, prawj Pán.

* Jzai. 28, 11. † Deut. 28, 49. Jza. 33, 19. Ger. 5, 15.

22. A tak gazykowé gſau za diw, ne těm, kterjž wěřj / ale newěřjcým: proroctwj pak ne newěřjcým, ale wěřjcým.

23. A protož kdyžby ſe ſeſſla wſſecka Cýrkew spolu / a wſſickniby gazyky mluwili/ a weſſliby tam y nevčenj neb newěřjcý/ zdaliž nerekнau, že bláznjte?

24. Ale kdyby wſſickni prorokowali/ a wſſelby někdo newěřjcý, neb nevčený/ přemáhánby byl ode wſſech, (a) ſauzen ode wſſech:

25. A tak * tagnoſti ſrdce geho zgeweny budau: a † padna na twář, klaněti ſe bude Bohu / wyznáwage, že giſtě Bůh geſt mezy wámi. * 1 Kor. 4, 5. † Zach. 8, 23.

26. Což tedy, bratřj? * když ſe ſcházýte/ gedenkažděj z wás † pjſeň má/ wčenj má/ gazyk má/ zgewenj má / wykládánj má: wſſeko to budiž k wzdělánj.

* 1 Kor. 11, 18. 20. † 1 Kor. 12, 8. 9. 10. Kol. 3, 16.

27. Buď že kdo gazykem mluwj/ (tedy) ſkrze dwa, neb neywjce tři/a to geden po druhém/ a geden ať wykládá.

28. Pakliby nebylo wykladače / nechť mlčj w ſhromážděnj/ſám pak ſobě nechažť mluwj a Bohu.

29. Prorocy pak dwa neb třj ať mluwj/ a ginj nechť rozſuzugj:

30. Pakliby ginému tu přiſedjcýmu zgeweno bylo / prwnj mlč.

31. Nebo můžete wſſickni geden po druhém prorokowati/ aby ſe wſſickni wčili/ a wſſickni ſe potěſſowali.

32. Duchowéi pak proroků, prorokům poddáni gſau.

33. Neboť * Bůh nenj (půwod) neřádu, ale pokoge: gako y we wſſech ſhromážděnjch ſwatých. * 1 Kor. 11, 16.

34. Ženy * wáſſe w ſhromážděnjch ať mlčj / nebo nedopauſſtj ſe gim mluwiti/ ale aby † poddány byly/ ** gakž y Zákon prawj. * 1 Tym. 2, 12. † 1 Kor. 11, 3. Efez. 5, 22. Kol. 3, 18. Týt. 2, 5. 1 Pet. 3, 1.

** Gen. 3, 16.

35. Pakli ſe chtj čemu naučiti / doma mužů swých nechať ſe ptagj: nebo mrzká wěc geſt ženám mluwiti w ſhromážděnj.

36. Zdali od wás ſlowo Božj poſſlo? zdali k ſamým wám přiſſlo?

37. Zdáli ſe ſobě kdo býti prorokem neb duchownjm/ nechažť * pozná co wám pjſſi/že gſau Přikázanj Páně. * 1 Jan. 4, 6.

38. Pakli kdo newj/ newěz.

39. A takž bratřj, snažte ſe o to/ abyſſte prorokowali: a gazyky mluwiti nezbraňugte.

40. Wſſecko * ſlušně a podlé řádu ať ſe děge. * Kol. 2, 5.

Kapi-

Kapitola XV.

Artykul o budaucým wzkříssenj zmrtwých, wtwrzugc/ 35. y wyswětluge.

(xi. Neděle po S. Trogicy.)

1. PRipomjnámi * pak wám Bratřj Ewangelium, kteréž sem zwěstowal wám, † kteréž sie y přigali/ w němž y stogjte: * Gal.1,11.12. † Jan.17,8.

2. Skrze * kteréž (gestliže, kterak sem wám kázal w paměti máte/) y spasenj bérete: lecbysste † na darmo wwěřili.

* Rim.1/16. 1 Kor.1/21. † 2 Kor.6/1. Gal.3/4.

3. Wydal sem * zagistě wám nyprwnědgi což sem y wzal/ že † Krystus vmřel za hřjchy násse, ** podlě Pjsem:

* 1 Kor.11,23. † 1 Kor.1/23. 2 Kor.5/15. 1 Pet.2/24. ** Zak.22/16.17. Izai.53/5.8.9. Dan.9/24. 26. Zach.13/7.

4. A * že gest pohřben / a že wstal z † mrtwých třetjho dne, ** podlě Pjsem:

* Izai.53/9. † Mat.12/40. Jan.2/19. Rim.14/9. ** Zak.16/10. Oze.6/2. Jan.2/1.

5. A že widjn gest * od Petra/ † potom od dwanácti. * Luk.24/34. Jan.1/42. † Mark.16/14. Luk.24/36. Jan.20/19. Skut.10/41.

6. Potom * widjn wjce než od pěti set bratřj spoku: z nichž mnozý gesstě žiwi gsau až dosawád/ a někteřj zesnuli.

* Mat.28/16.

7. Potom widjn gest od Jakuba: potom * ode wssech Aposstolů. * Luk.24/50.

8. Neyposleze pak ze wssech, gako nedochůdčeti, * okázal se y mně.

* Skut.9/3.17. 1 Kor.9/1. 2 Kor.12/2.

9. Nebo gá gsem * neymenssj z Apossstolů/ kteréž negsem hoden slauti Apossstol/ † proto že sem se protiwil Cýrkwi Božj. * 1 Kor.4/9. Efez.3/8. † Skut.9/1. k.22/4. Gal.1/13. 1 Tym.1/13.

10. Ale * milostj Božj gsem, to což gsem: a milost geho we mně † daremná nebyla / ale ** hognégi než oni wssickni pracowal sem: a wssak ne gá / ale milost Božj mně přjtomná:] * 1 Kor.3/10. Efez.3/7.8. † Rim.15/18.19. ** 2 Kor.11/23. k.12/11.

11. Protož y gá, y oni tak kážeme/ a tak ste wwěřili.

12. Ponéwadž se pak káže o Krystu, že z mrtwých wstal / kterakž někteřj mezy wámi prawj, žeby * nebylo z mrtwých wstánj? * Mat.22/23. Skut.23/8.

13. Nebo nenjlit z mrtwých wstánj/ anijž Krystus z mrtwých wstal.

14. A newstalli z mrtwých Krystus/ tedyt gest daremné kázanj násse / a * daremnát gest y wjra wásse. * 1 Kor.15/22.

15. A bylibychom nalezeni y křiwj swědkowé Božj: nebo wydali sme swědectwj o Bohu / * že wzkřjsyl z mrtwých Krysta: kteréhož newzkřjsyl, (totiž) gestliže mrtwj z mrtwých newstawagj.

* Skut.2/24.32.

16. Nebo * gestliže mrtwj z mrtwých newstáwagj/ anijž Krystus wstal:

* Rim.8/11.

17. A newstalli z mrtwých Krystus/ * marná gest wjra wásse: gesstě gste w swých hřjssich. * 1 Kor.15/14.

18. A takt y ti kteřjž zesnuli w Krystu, zahynuli.

19. Gestliže pak w tomto žiwotě toliko nadégi máme w Krystu/ neyhjdnégssj gsme ze wssech lidj.

20. Ale wstalť z mrtwých Krystus, * prwotiny těch, kteřjž zesnuli. * Skut.26/23. 1 Kor.15/23. Kol.1/18. Zgew.1/5.

21. Nebo * ponéwadž skrze člowéka smrt / skrze člowéka y † wzkřjssenj z mrtwých. * Gen.3/19. Rim.5/12.18. k.6/23. † Kol.1/18.

22. Nebo gakož w Adamowi wssickni wmjragj/ tak * y skrze Krysta wssickni obživeni budau. * Rim.5/21.

23. Ale * gedenkaždý w swém pořádku/ prwotiny Krystus, potom † ti, kteřjž gsau Krystowi, w ** přjsstj geho.

* Skut.26/23. 1 Tes.4/14.15. † Gal.5/24. ** Mat.26/64. 2 Tym.4/1.

24. Potom bude konec/ když wzdá králowstwj Bohu a Otcy / když * wyprázdnj wsselikě knjžatstwo / y wsselikau wrchnost, y moc. * Dan.2/44. k.7/18.

25. Neboť * musý on kralowati, dokudž nepokložj wssech nepřátel pod nohy geho. * Zak.110/1. Skut.2/34. Efez.1/20.21. Kol.3/1. Žid.1/13. k.10/13.

26. Neyposlednégssj * pak nepřjtel zahkazen bude smrt.

* Zgew.20/14.

27. Nebo wssecky wěcy * poddal pod nohy geho. Když pak prawj/ že wssecky wěcy poddány sau / zgewnéť gest / že kromě toho, kterýž gemu poddal wssecko.

* Zak.8/7. k.110/2. Mat.11/27. k.28/18. Efez. 1/22. Žid.2/8.

28. A když poddáno gemu bude wssecko / tehdy y sám * Syn poddá se tomu, kterýž gemu poddati má wssecko / aby byl Bůh wssecko we wssech.

* 1 Kor.3/23. k.11/3.

29. Syc

29. Syc ginak co činj ti, kteřjž se křtj nad mrtwými? gestliže gistotně newstáwagj mrtwj z mrtwých / y proč se křtj nad mrtwými?

30. Proč y my * nebezpečenstwj trpjme každé hodiny? * Rjm.8,36. 1 Kor.4,9.

31. Na každý den * vmjrám, skrze † skáwu náss/ kterauž mám w Krystu Gežjssi Páně nassem. * 2 Kor.4,10. † 1 Tes.2,19.

32. Gestližeť sem, obyčegem giných lidj, * bogowak s sselmami w Efezu / co mi to prospěge, newstanaulit mrtwj? Gezme † (tedy) a pjme: nebo zytra zemřeme. * 2 Kor.1,8. † Jzai.22,13. k.56,12. Maud.2,6. Luk.12,19.

33. Nedeyte se * swoditi. Porussugjt dobré obyčege zká rozmkauwánj. * 1 Kor.6,9. Efez.5,6. 1 Jan.3,7.

34. Procyžte * k konánj sprawedlnosti, a nehřesšte. Nebo někteřj † neznagj Boha: k ** zahanbenj wassemu mkuwjm. * Rjm.13,11. 1 Kor.16,13. Efez.5,14. † Efez.2,12. ** 1 Kor.6,5.

35. Ale řekneť někdo: Kterakž * wstanau mrtwj? w gakém pak těle přigdau? * Ezech.37,3.

36. O nemaudrý! to což ty rozsywáš, nebywá obživeno, leč * vmře: * Jan.12,24.

37. A což rozsywáš/ ne to tělo, kteréž potom zroste rozsywáš/ ale holé zrno, gaké se trefj/ pssenice neb kterékoli giné.

38. Bůh pak dáwá gemu tělo, gakž ráčj/ a gednomukaždému z těch * semen geho wlastnj tělo. * Gen.1,11.

39. Ne každé tělo gest gednostejné tělo: ale giné zagisté tělo lidské / giné pak tělo howadj/ giné pak rybj/ a giné ptačj.

40. A gsau těla nebeská / a gsau těla zemská: ale ginák (gest) zagisté skáwa nebeských/ a giná zemských:

41. Giná skáwa slunce/ a giná skáwa měsyce/ a giná skáwa hwězd: nebo hwězda od hwězdy dělj se w skáwě:

42. Takť bude y * wzkřijssenj z mrtwých. Rozsywá se † porussitedlné/ wstane neporussitedlné: * Mat.13,43. † nij w. 52.

43. Rozsywá se nesličné / wstane * skawné: rozsywá se nemocné/ wstane mocné. * Filip.3,20.21.

44. Rozsywá se tělo tělesné/ wstane tělo duchownj. Gest tělo tělesné/ gest y duchownj tělo.

45. Takť y * psáno gest: Včinen gest prwnj člowěk Adam w dussi živau: (ale) ten posledni Adam w ducha obživugjcýho. * Gen.1,28. k.2,7. Rjm.5,14.

46. Wssak ne neyprwé duchownj, ale tělesné/ potom duchownj.

47. Prwnj člowěk z země zemský: druhý * člowěk sám Pán s nebe. * Luk.1,78. Jan.3,13.31.

48. Gakýž gest ten zemský / takowj gsau y zemsstj: a gakýž ten nebeský/ takowjž (budau) y nebesstj.

49. A gakož sme * nesli obraz zemského/ taki † poneseme obraz nebeského. * Gen.5,3. † Jan.3,31. Rjm.8,29. 2 Kor.3,18. k.4,11. Fil.3,21. 1 Jan.3,2.

50. Totoť pak prawjm, bratřj/ Že * tělo a krew králowstwj Božjho dědictwj dosáhnauti nemohau/ aniž porussitedlnost neporussitedlnosti dědičné obdržj. * Mat.16,17. Jan.1,13. k.3,5.6.

51. Ay, tagemstwj wám prawjm: Ne wssickni zagisté zesneme/ ale wssickni proměněni budeme / hned pogednau, w okamženj, k zatraubenj poslednjmu.

52. Neboť * zatraubj/ a mrtwj † wstanau neporussitedlnj/ a my proměněni budeme. * Mat.24,31. 1 Tes.4,16. † 1 Kor.15,42.

53. Musý zagisté toto porussitedlné (tělo) oblécy neporussitedlnost / a * smrtedlné toto oblécy nesmrtedlnost. * 1 Kor.5,4.

54. A když porussitedlné toto obleče neporussitedlnost/ a smrtedlné toto obleče nesmrtedlnost/ tehdy se naplnj řeč kteráž * napsána gest: pohlcena gest smrt w wítězstwj. * Jzai.25,8. Oze.13,14. Žid.2,14.

55. Kde (gest) ó Smrti osten twůg? kde gest ó Peklo wítězstwj twé?

56. Osten pak smrti, gestiť hřjch: a * moc hřjcha, gest Zákon. * Rjm.3,20. k.4,15. k.5,13.20. k.7,5.13.

57. Ale Bohu * dýka, kterýž dal nám † wítězstwj skrze Pána nasseho Gezukrysta. * 2 Kor.2,14. † 1 Jan.5,5.

58. Pro-

58. Protož bratřj mogi milj / stálj buďte (a) nepohnutedlnj/ rozhogňugjce se w djle Páně wždycky / wědauce, že * práce wáše nenj daremná w Pánu.
* 2 Par.15/7. Žid.6/10.

Kapitola XVI.

Napomjná k zbjrce / 5. nawštjwiti ge slibuge/ 10. Tymotea gim poraučj/ 12. Apollo wymlauwá/ 13. k stalosti 15.a drahému wážení službnjku Božjch wede.

1. D * Zbjrce pak na Swaté/ gakž sem nařjdil w Cýrkwjch Galatských, tak y wy čiňte. * Skut.11/29. Rjm.12/13. 2 Kor.8/4. k.9/1.

2. W * každau Neděli gedenkažďo z wás, sám w sebe † složj schowage, podlé možnosti/ aby ne tehdáž kdyžbych přišel, zbjrky se dáky. * Skut.20/7. † k.11/29.

3. Když pak přigdu, kterékoli schwálite skrze listy, tyť * possli / aby donesli tuto mikost wášsi do Gerusaléma,
* 2 Kor.8/16.19.

4. Pakliby se za hodné widěko abych y gá šel/ půgdaut semnau.

5. Přigdut * pak k wám když Macedonyj progdu: (nebo † Macedonyj mjnjm progjti.) * Skut.19/21. † 2 Kor.1/16.

6. Ale w wáši snad poostanu/ a neb y přes zymu pobudu: * abyšste wy mne doprowodili, kamžbychkoli šel.
* Rjm.15/24.

7. Nechcy zagistě s wámi se toliko na zastawenj shledati: ale naděgi se, že za nějaký čas pobudu w wás, budeli * Pán chtjti. * Skut.18/21. 1 Kor.4/19. Jak.4/15.

8. Zůstanut pak * w Efezu až do † Letnic. * 1 Kor.15/32. † Skut.18/21. k. 20/16.

9. Nebo otewřjny sau mi tu * welikě a mocné dwéře/ † a protiwnjkú mnoho.
* Skut.14/27. k.19/8.9. 2 Kor.2/12. Zjew.3/8.
† 1 Kor.15/32.

10. Přišelliby pak * Tymoteus/ hledtež, aby bezpečně byl w wás. Neboť djlo Páně dělá gako y gá.
* 1 Kor.4/17. Fil.2/19.20. 1 Tes.3/2.

11. Protož nechť gim žádný * nepohrdá: ale wyprowodte geg w pokogi/ ať přigde ke mně: neboť na něg čekám s bratřjmi. * 1 Tym.4/12.

12. O * Apollowi pak bratru (wězte) že sem ho welmi prosyl/ aby šel k wám s bratřjmi: ale nikoli nebyl tě wůle, aby nynj přišel: než přigdet, když bude mjti čas přihodný.
* Skut.18/24.

13. Bděte, * stůgte w wjře/ † zmužile sobě počjneyte/ buďtež sylnj:
* 1 Kor.15/34. Efez.5/14. † Efez.6/10. Kol.1/11.

14. Wšecky wěcy wáše ať se dějj w lásce.

15. Prosýmť pak wás, bratřj/ wjte že čeled * Štěpánowa/ gest † prwotiny Achaie/ a že se w ** službu Swatým wydali: * 1 Kor.1/16. † Rjm.16/5. 2 Kor.1/1. ** Rjm.16/1.

16. Abyšste y * wy poddáni byli takowým / y wšelikému pomáhagjcýmu a pracugjcýmu. * Fil.2/29. 1 Tes.5/12. 1 Tym.5/17. Žid.13/17.

17. Těšjmi se pak z přjchodu Štěpána, a Fortunáta, a Achaika/ nebo * nedostatek wáš oni doplnili: * Fil.2/30. Filem. w. 13.

18. Potěšili * zagistě mého ducha y wašseho. Protož znenteż takowě.
* 2 Tym.1/16. Filem. w. 7.

19. Pozdrawugjt wás Zborowé kteřjž gsau w Azyj. Pozdrawugjt wás w Pánu welice * Akwila a Pryscylla, s † Cýrkwj tau kteráž gest w domě gegich.
* Skut.18/2.18.26. † Rjm.16/5.

20. Pozdrawugj wás wšickni bratřj. Pozdrawte sebe wespolek * w poljbenj swatém. * Rjm.16/16. 2 Kor.13/12. 1 Tes.5/26. 1 Pet.5/14.

21. Pozdrawenj * wlastnj rukau Pawlowau. * Kol. 4/18. 2 Tes.3/17.

22. Gestliže kdo nemiluge Pána Gezukrysta, budiž proklatý: Maran-atha.

23. Milost * Pána Gezukrysta s wámi: * Rjm.16/24. Fil.4/23.

24. (Y) Láska má w Krystu Gežjssi se wšechněmi wámi, Amen.

(Epistola) k Koryntským prwnj, psána byla z (města) Filippis/ po Štěpánowi, Fortunátowi, Achaikowi, a Tymoteowi.

Druhá

Druhá Epiſſtola k Koryntſkým (S.) Pawka Apoſſtola.

Kapitola I.

Pozdrawiw Koryntſkých, 3. a Pánu Bohu z ochrany podękowaw/ 8. o ſwých pokuſſenjch 12. y vpřjmoſti ſwé proti pomluwačům wyprawuge.

PAwel Apoſſtol Gežiſſe Kryſta * ſkrze wůli Božj/ a Tymoteus bratr, Cyrkwi Božj kteráž geſt w Koryntu/ ſe † wſſechněmi Swatými, kteřjž gſau we wſſj ** Achaij. *1 Kor.1,1. † Eſež.1,1. Fil.1,1.
** 1 Kor.16, 15.

2. Mikoſt * wám a pokog od Boha Otce naſſeho, a Pána Gezukryſta.
* Řim.1,7. 1 Kor.1,3. Gal.1,3. Eſež.1,2. 1 Pet. 1, 2.

3. Požehnaný * Bůh a Otec Pána naſſeho Gezukryſta/ Otec mikoſrdenſtwj, a Bůh † wſſelikého potěſſenj:
* Eſež.1,3. 1 Pet.1,3. † Řim.15,5.

4. Kteřjž * těſſj nás we wſſelikém ſſauženj naſſem/ abychom (y) my mohli potěſſowati těch, kteřjžby byli w gakémkoli ſſauženj/ tjm potěſſenjm, kterýmž y my potěſſeni ſme od Boha.
* 2 Kor.1,6.

5. Nebo gakož ſe * rozhogňugj vtrpenj Kryſtowa při nás: tak ſkrze Kryſta rozhogňuge ſe y potěſſenj náſſe.
* Jak.34,20. k.94,19. 2 Kor.4,10. Kol.1,24.

6. Nebo buď ze ſſauženi ſme/ pro wáſſe potěſſenj a ſpaſenj: * kterěž ſe působj, w ſnáſſenj tychž trápenj, kteráž y my trpjme: buď ze potěſſowáni bywáme/ pro wáſſe potěſſenj a ſpaſenj: a naděge náſſe pewná geſt o wás: * 1 Kor.4,15.17.

7. Poněwadž wjme, ze gakož gſte * včaſtnjcy vtrpenj/ tak y potěſſenj.
* 2 Teſ.1,4.7.

8. Nechcemeť * zagiſtě abyſſte newěděli, bratřj, o † ſſauženj naſſem kterěž ſme měli w Azyi/ ze ſme nad mjru přetjženi byli, a nad možnoſt/ tak ze ſme giž y o žiwotu ſwém byli pochybili:
* Řim.11,25. 2 Kor.10,1. k.12,1. † Skut.19,23.33. 1 Kor. 15,32.

9. Nýbrž ſami w ſobě giž ſme byli tak vſaudili/ ze nebyko lze než vmřjti/ abychom * nedaufali ſami w ſobě/ ale w Bohu, y † mrtwé křjſyčým:
* Ger.17,5.7. † Řim.4,17.

10. Kteřjž od takowé ſmrti * wytrhł nás, a wytrhuge: w néhož daufáme/ ze y † geſtě wytrhne:
* 1 Kor.15,31. † 2 Tym.4,18.

11. Když y wy nám pomáhati budete * modlitbami za nás/ aby z daru toho, přjčinau † mnohých oſob nám (daného/) od mnohých děkowáno byko z nás.
* Řim.15,30. Fil.1,19. Filem. w. 22. † 2 Kor.4,15.

12. Nebo * chlauba náſſe tato geſt/ ſwědectwj ſwědomj naſſeho/ ze † w ſproſtnoſti a w vpřjmoſti Božj, ne w ** maudroſti tělesné/ ale w mikoſti Božj obcowali ſme na ſwěte/ zwlaſſtě pak y wás.
* Zid.13,18. † Mat.10,16. ** 1 Kor.2,4.13.

13. Neboť * nepjſſeme wám nic giného, než to což čtete/ a neb což prwé znáte: A naděgi mám/ ze až do konce tak znáti budete. *1 Jan.2,17.

14. Gakož ſte y poznali nás z čáſtky/ ze gſme * chlauba wáſſe, podobně gako y wy náſſe, w den Pána Gežiſſe.
* 2 Kor.5,12. Fil.2,16. k.4,1. 1 Teſ.2,19.20.

15. A w tomť * daufánj chtěl ſem k wám přigjti neyprwé/ abyſſte † druhau mikoſt měli: * Skut.19,21. 1 Kor.16,5. † Řim. 1, 11.

16. A ſkrze wás gjti do Macedonye/ a zaſe z Macedonye přigjti k wám/ a od wás abych byl * doprowozen do Jůdſtwa. * 1 Kor.16,5.

17. O tom pak když ſem přemyſſlowal/ zdali ſem co lehkomyſlně činil? A neb což přemyſſlugi, (zdali) podlé těla přemyſſlugi/ tak aby byko * při mně, Geſt, geſt/ nenj, nenj? * Mat.5,37. Jak.5,12.

18. Anobrž (wjſt) * wěrný Bůh, ze řeč náſſe k wám nebyla, Geſt, a nenj:
* 1 Kor.1,9. 1 Teſ.5,24.

19. Nebo Syn Božj Gežjš Kryſtus/ kterýž mezy wámi kázán geſt, ſkrze nás/ ſkrze * mne a Sylwána, a Tymotea nebyl, Geſt, a nenj: ale byko w něm, Geſt.
* Skut.18,5.

20. Nebo kolikžkoli geſt zaſlibenj Božjch/ w němť gſau, Geſt/ a w něm geſt Amen, k ſlávě Bohu ſkrze nás.

21. Ten pak kterýž * potwrzuge nás s wámi w Kryſtu/ a kterýž † pomazal nás, Bůh geſt, * 1 Kor.1,8. 1 Pet.5,10. † 1 Jan.2,27.

22. Kterýž y * zapečetil nás/ a dal † záwdawek Ducha w ſrdce náſſe.
* Eſež.1,13. k.4,30. 2 Tym.2,19. Zgew.2,17. † Řim.8,16. 2 Kor.5,5. Eſež.1,14.

23. Gá pak Boha za * ſwědka beru na

na swau dussi/ že † lituge wás, gesstě sem nepřissel do Koryntu. * Rim.1,9.
k.9/1. 2 Kor.11/31. Gal.1/20. Fil.1/8. 1 Tes.2/5.
† 1 Kor.4/ 21.

24. Ne gakobychom * panowali nad wjrau wassj/ ale † pomocnjcy gsme radosti wassi: nebo ** wjrau stogite.
*1 Pet.5/3. † 1 Kor.3/5. **Rim.11/20.

Kapitola II.

Hřjssnjka na mikost přigiti welj. 12. Prácе skuzebnjku, y púwodu gich y owoce vkázánjm, zweliciuge.

1. TOto sem pak sobě vložil/ abych k wám zase s * zámutkem nepřissel.
* 2 Kor.12/ 21.

2. Nebo gestlize gá wás zarmautjm/ y kdo gest, gesstoby mne obwesselil/ než ten kterýž gest ode mne zarmaucen:

3. A toto samo * psal sem wám/ abych přigda, nemél zámutku, z těch z nichžbych se měl radowati: dauffage o wssech o wás/ že radost má gest wssech wás. * 2 Kor.8/22. Gal.5/10.

4. Nebo z welikého sauženj, a bolesti srdce psal sem wám, s mnohými slzami: ne abysste zarmauceni byli/ ale abysste poznali lássku, kterauž k wám welikau mám.

5. Gestlizeť pak kdo zarmautil/ ne mneť zarmautil/ ale poněkud, (abych nepřetjžil,) wssecky wás.

6. Dostil * má takowý na tom † trestánj od mnohých: *1 Kor.5/4.5.
† Luk.17/3.

7. Tak abysste naproti tomu giž raděgi odpustili a potěssili ho/ aby snad přjlissným zámutkem, nebyl sehlcen takowý.

8. Protož prosým wás/ * abysste vtwrdili k němu lássku. *1 Kor.16/14.

9. Nebo y proto psal sem/ abych zkussenjm zwěděl, gsteli we wssem posslussni.

10. Komuž pak wy co odpaussťjte/ y gá. Nebo y gá gestlize sem co odpustil, komuž sem odpustil, pro wás (sem učinil,) před obljčegem Krystowým/ abychom nebyli okkamáni od satana:

11. Neboť negsau nám myssleni geho neznámá.

12. Když sem pak přissel do * Troady, přjčinau Ewangelium Krystowa/ ačkoli † dwéře mi otewřjny byly skrze Pána: wssak neměl sem ** wpokogenj w duchu swém proto, že sem nenalezl Týta bratra swého: * Skut.16/8.
† Skut.14/27. 1 Kor.16/9. ** 2 Kor.7/5.

13. Ale pozehnaw gich, odssel sem do Macedonye.

14. Bohu pak * chwála/ kterýž wždycky dáwá nám wjtězstwj w Krystu: a wůni známosti swé † zgewuge skrze nás na každém mjstě. * 1 Kor.15/57.
1 Jan.5/5. † Kol.1/27.

15. Neboť gsme Krystowa wůně dobrá Bohu, w těch * kteřjž k spasenj přicházegj/ y w těch † kteřjž hynau:
*1 Kor.1/18. † 2 Kor.4/3.

16. Těmto zagisté * wůně smrtedlná k smrti: onémno pak wůně života k životu. Ale k tomu † kdo gest způsobný?
* Luk.2/34. † 2 Kor.3/5.6.

17. Neboť * negsme gako mnozý cyzokrajcý slowo Božj; ale gako z vpřjmnosti, ale gako z † Boha, před obljčegem Božjm, w Krystu mluwjme.
* 2 Kor.4/2. † 2 Kor.5/20. 1 Pet.4/11.

Kapitola III.

Přjssluhowánj nowé Krystowo nad přjssluhowánj zákona starého wystawuge Apoštol.

1. NAčjnáme opět sami sebe * chwáliti? Zdaliž potrebugeme, gako někteřj, schwalugjcych listů k wám/ neb od wás k giným. * 2 Kor.1/12. k.5/12. k.10/8.

2. List nás wy * gste, napsaný w srdcých nassich/ kterýž znagj a čtau wssickni lidé: *1 Kor.9/2.3.

3. Nebo to zgewné gest, že gste list Krystů, způsobený skrze přjssluhowánj násse/ * napsaný, ne černidlem/ ale Duchem Boha živého: ne na † dskách kamenných/ ale na ** dskách srdce masstých. * Ger.31/33. Žid.8/10. k.10/16.
† Exod.24/12. k.34/1. ** Ezech.11/19. k.36/26.
(XII. Nedele po S. Trogicy.)

4. DAwánj pak * takowé mame skrze Krysta k Bohu. * 2 Kor.3/12.
Filip. 1/7.

5. Ne žebychom * způsobnj byli mysliti něco sami z sebe, gakožto sami z sebe: ale způsobnost násse z Boha gest:
*2 Kor.2/16. Fil.2/13.

6. Kterýž y * hodne nás učinil služebnjky nowého Zákona/ † ne litery/ ale ** Ducha. Nebo litera zabigj/ ale duch obživuge. * Ger.31/31. seqq.
2 Kor.5/18. Žid.8/6.8. † Rim.2/27.29. k.7/6.
** Jan. 6/ 63.

7. Gestlizeť pak přissluhowánj smrti literami wyrytě * na dskách kamenných, bylo slawné/ tak že nemohli † patřiti synowé Izraelsstj w twář Mogžjssowu/ pro slávu obljčege geho/ kteráž pominauti měla; * Deut.10/1. † Exod.34/30.

8. Y kterakžby owſſem přiſkuhowánj *Ducha nemělo býti ſlawné?
*Gal. 3, 14.

9. Nebo geſtliže *přiſkuhowánj pomſty ſlawné bylo/ mnohemi se wjce † přiſkuhowánj ſprawedlnoſti rozhogňuge w ſláwě. *Rjm. 3, 21. †Rjm. 1, 17.

10. Nebo to, což oſtaweno bylo/ aniž oſtaweno bylo w tě čáſtce, v přirownánj této předůſtognė ſlávy.

11. Nebo geſtliže to pomijegjcý, (bylo) ſlawné/ mnohemi wjce to což zůſtáwá, geſtli ſlawné.]

12. Protož *magjce takowau naděgi/ mnohě † ſwobody w mluwenj wjjwáme.
*2 Kor. 3, 4. †Eſez. 6, 19.

13. A ne gako Mogjjs *kladl záſtěru na twář ſwau/ aby nepatřili ſynowé Izraelſſtj † k cýli tě wěcy pomijegjcý.
*Exod. 34, 33. 35. †Rjm. 10, 4.

14. Pročež *ztupeni ſau ſmyſlowé gegich. Nebo až do dnes ta záſtěra w čtánj ſtarého Zákona zůſtáwá neodkrytá: nebo ſkrze Kryſta ſe odnimá.
*Izai. 6, 10. Ezech. 12, 2. Mat. 13, 13. 14. Skut. 28, 26. Rim. 11, 8.

15. Protož až do dnes, když čten bywá Mogjjs/ záſtěra geſt położena na gegich ſrdcy.

16. Než gakžby ſe *obrátiko ku Pánu/ odňata bude ta záſtěra.
*Mat. 13, 11. Skut. 9, 35. Rim. 11, 25. 26. 1 Kor. 2, 10.

17. Nebo *Pán geſt Duch ten/ a kdež geſt ten Duch Páně, tu (y) ſwoboda. *Jan. 4, 24.

18. My pak wſſickni *odkrytau twářj ſlawu Páně gako w zrcadle ſpatřugjce/ † w tyž obraz proměněni bywáme od ſlávy w ſlawu/ gakožto od Ducha Páně. *1 Kor. 13, 12. 2 Kor. 5, 17. †Rjm. 8, 29. 1 Kor. 15, 49. Kol. 3, 10.

Kapitola IV.

Wilnoſt a oprawdowoſt S. Pawla y pomocnjkú geho w konánj přiſkuhowánj Kryſta.

1. PRotož magjce toto přiſkuhowánj, gakž ſme *miloſrdenſtwj doſſli/ neoblewugeme. *1 Kor. 7, 25.

2. Ale odmjtáme vkrýwánj neſkuſſnoſti/ * nechodjce w chytroſti/ aniž † ſe kſtiwě objragjce s ſlowem Božjm: ale** zgewowánjm prawdy, w přigemnoſt wodjce ſebe v každého ſwědomj lidſkého, před obljčegem Božjm.
*1 Teſ. 2, 3. 5. †Rjm. 1, 16. 2 Kor. 2, 17. 5, 11. **2 Kor. 6, 4.

3. Paklit zakryté geſt Ewangelium nášſe/ před těmi *kteržj hynau zakryté geſt. *1 Kor. 1, 18. 2 Kor. 2, 15. 2 Teſ. 2, 10.

4. W nichž *Bůh ſwěta tohoto oſlepil myſli, (totiž † w) newěrných/ aby ſe gim ** nezaſwjtilo ſwětlo Ewangelium ſlávy Kryſtowy/ †† kterýž geſt obraz Božj. *Eſez. 6, 12. Zgew. 11, 4. †Izai. 6, 10. Jan. 12, 40. **Mat. 11, 27. Jan. 1, 18. 2 Kor. 3, 14. ††Filip. 2, 6. Kol. 1, 15. Žid. 1, 3.

5. Nebo *ne jſmi ſebe kážeme/ ale Kryſta † Gežiſſe Pána: ſebe pak ſlužebnjky waſſimi pro Gežiſſe.
*2 Kor. 1, 24. †Skut. 2, 36. 1. 10, 36.

6. Bůh zagiſtě, kterýž *rozkazal aby ſe z temnoſti ſwětlo zableſko/ ten ſe † oſwjtil w ſrdcých naſſich** k oſwjcenj známoſti ſlávy Božj/ w twáři Gežiſſe Kryſta. *Gen. 1, 3. 16. †2 Pet. 1, 19. **Skut. 26, 18.

(Na den S. Bartolomëge.)

7. Mámeť *pak pokład tento w nádobách hliněnných/ aby důſtognoſt tě mocy byla Božj, a ne † z nás:
*2 Kor. 5, 1. †1 Kor. 2, 5. 2 Kor. 3, 5. 1. 12, 9.

8. Když ſe wſſech *ſtran vzkoſt mjwáme/ ale nebýwáme cele potkačeni: bywáme wrtkáni/ ale nebýwáme do cela zwrtkáni: *2 Kor. 6, 4. 5.

9. Protiwenſtwj *trpjme/ ale nebýwáme opuſſtěni: bywáme opowržení/ ale nehyneme. *Žal. 37, 24. 33.

10. Wždycky *mrtwenj Pána Gežiſſe na těle noſýme/ aby y žiwot Gežiſſů na tělе naſſem zgewen byl.
*Rim. 8, 17. 1 Kor. 15, 31. 2 Kor. 1, 5. Gal. 6, 17. Fil. 3, 10. 2 Tym. 2, 11. 12. 1 Pet. 4, 13.

11. Wždycky zagiſtě my *kteržj žiwi gſme/ na *ſmrt bywáme wydáwáni pro Gežiſſe/ aby y † žiwot Gežiſſů zgewen byl na ſmrtedlném tělе naſſem.
*Žal. 44, 23. Mat. 5, 11. Rim. 8, 36. 1 Kor. 4, 9. 1. 15, 31. †1 Kor. 15, 49. Kol. 3, 4.

12. A tak *ſmrt w nás moc prowodj/ ale w wás žiwot, *1 Kor. 4, 6. 9. 2 Kor. 13, 9.

13. Magjce tedy *tehož ducha wjry/ podlé toho, gakž pſáno geſt; Wěřil ſem, protož ſem mluwil: y my † wěřjme/ protož y mluwjme: *Žal. 116, 10. †Rjm. 10, 9.

14. Wědauce, že ten *kterýž wzkřiſyl Pána Gežiſſe/ y nás † ſkrze Gežiſſe wzkřiſy/ a poſtawj ſ wámi. *Skut. 2, 24. †Rim. 8, 11. 1 Kor. 6, 14. Eſez. 2, 6.

15. Ne-

15. Nebo to wssecko dége se * pro wás/ aby ta přehogná mikost skrze † djků činénj od mnohých, rozmohla se k slávě Božj. *2 Kor.1,6. Kol.1,24. 2 Tym.2,10. † 2 Kor.1,11.

16. Protož neoblewugeme: ale * ačkoli ten zewnitřnj člowěk náš russj se/ wssak ten † wnitřnj obnowuge ** se den ode dne. *1 Pet.4,1. † Rjm.7,22. Efez.3,16. 1 Pet.3,4. ** Efez.4,23. Kol.3,10.

17. Nebo toto * nynèggšj lehaučké sauženj násse, přewelmi welikė wěčné sláwy bržmè nám působj: *Žal.30,6. Mat.5,12. Rjm.8,18. 1 Pet. 1,6. 1 Jan.3,2.

18. Když * nepatřjme na ty wěcy, kterėž se widj/ ale na ty, kterėž se newidj. Nebo ty wěcy, kterėž se widj, gsau časné: ale které se newidj, gsau wěčné. *Rjm.8,24.

Kapitola V.

Nadègj budaucých wěcý, služebnjků Církwe potěssuge, 9. k ku pracy snažné ponauká, 19. dotýkage y toho, gak welikė wěcy gim swěřeny sau od Krysta.

1. Wjme zagistě, že byklíby tohoto nasseho zemského * přebýwánj stánek zbořen/ stawenj od Boha máme, † přjbytek ne rukau wdėlaný, wěčný w nebesých. *2 Kor.4,7. 2 Pet.1,13.14. † Jan.14,2. Žid.8,2. k.11,10.

2. Protož y w tomto * wzdychámе, w přjbytek swůg, kterýž gest s nebe, † obleceni býti žádagjce: *Rjm.8,23. † Zgew.16,15. k.21,2.

3. Gestliže * wssak oblečenj, a ne nazý nalezeni budeme. *Mat.22,11. Gal.3,27. Zgew.3,18. k.16,15.

4. Nebo kterjž gsme w tomto stánku, ckáme, gsauce * obtjženi: poněwadžbychom nechtěli swlečeni býti/ ale přiodjti/ aby † pohlcena byla smrtedlnost od žiwota. *Maud.9,15. † Rjm.8,11. 1 Kor.15,53.54.

5. Ten pak kdož nás tak k tomu způsobil/ * Bůh gest/ kterýž také dal nám † záwdawek Ducha. *Efez.2,10. † Rjm. 8,15. 2 Kor.1,22. Efez.1,13.14. k.4,30.

6. Protož daušanliwė mysli wždycky gsauce/ a wědauce, že dokudž * pohostinu gsme w tomto těle/ wzdáleni sme ode Pána. *1 Par.29,15. Žal.39,13. Žid.11,13.

7. (Nebo skrze * wjru chodjme/ ne skrze widėnj.) *Rjm.8,24. 1 Kor.13,12. 2 Kor.5,18. 1 Pet.1,8. Žid.11,1.

8. Daušanliwėj pak mysli gsme/ a * oblibugeme, radėgi wygjti z těla/ a † přigjti ku Pánu. *Fil.1,23. † 1 Tes.4,17.

9. Protož y wsylugeme/ buď (w těle) pohostinu gsauce/ budto (z těla) se berauce/ gemu se ljbiti.

10. Wssickni my zagistě * ukázati se musýme před saudnau stolicý Krystowau/ aby † přigal gedenkaždý, to což skrze tělo (působil/) podlé toho, gakž práce čj byla/ buď w dobrém, neb we zlém. *Mat.25,32. Rjm.14,10.12. † Žal.62,13. Ger. 17,10. Syr.17,19. Mat.16,27. Rjm.2,6.7. 1 Kor.3,8. Gal.6,5. Kol.3,24.25. Zgew.2,23.

11. Protož * znagjce tu hrůzu Páně/ lidem k wjře sklaužjme/ Bohu pak známi gsme: A nadėgjť mám/ že y swědomj † wassemu známi gsme. *Job.31,23. Ep.Jůd.w.23. † 2 Kor.4,2.

12. Neboť ne sami sebe opět wám * chwáljme/ ale přjčinu wám dáwáme/ abysste se † chlubili námi: (a) abysste to měli proti těm, kterjž se w twárnosti chlubj, a ne w srdcy. *2 Kor.3,1. † 2 Kor.1,14. k.10,8.

13. Nebo buď že nesmyslnj gsme, * Bohu: buď že gsme rozumnj, wám. *2 Kor.11,16.17. k.12,6.11.

14. Láska zagistě Krystowa wjže nás: 15. Gakožto ty, kterjž tak saudjme/ že poněwadž geden za * wssecky wmřel/ tedyť wssickni zemřeli: a že za wssecky wmřel/ aby ti, kterjž živi gsau, giž ne sami sobě živi byli/ ale tomu, kterýž za ně wmřel/ y zmrtwých wstal. *1 Tym.2,6. Žid.2,9. 1 Tes.5,10. Tit.2,14. 1 Petr.2,24.

16. A tak my giž od toho času žádného * neznáme podlé těla: A ačkoli sme znali Krysta podlé těla/ ale nynj giž wjce neznáme. *Mat.12,50. Jan.15,14.

17. Protož gestli kdo * w Krystu, † nowé stwořenj gest: staré ** wěcy pominuly/ ay nowé wssecko učiněno gest. *Rjm.8,1.10. † Gal.6,15. ** Izai.43,19. Zgew.21,5.

18. To pak wssecko (gest) z Boha/ * kterýž smjřil nás s sebau/ skrze Gezukrysta/ a dal nám službenost mjřenj toho. *Rjm.5,10. Kol.1,20. 1 Jan.2,2.

19. Neboť * Bůh byl w Krystu w mjr wwodě swět s sebau/ † nepočjtage gim hřjchů gegich/ a složil w nás to slowo smjřenj. *Rjm.3,24.25. Kol.1,20. † Žal.32,2.

20. Protož my na mjstě Krystowě * poselstwj dėgjce/ gakoby Bu skrze † nás žádal, prosýme na mjstě Krystowě, smiřte se s Bohem. *Izai.52,7. 1 Kor.4,1.2. 2 Kor.3,6. † 2 Kor.2,17.

21. Nebo toho * kterýž hřichu nepoznal/ za nás učinił hřichem/ abychom † my učinění byli spráwedlnosti Božj w něm. *Jzai.53, 6.9.12. Jan.8,46. Rim.8,3. 1 Petr.2,22. † Rim.5,19.

Kapitola VI.

Služebnjkú Páně ku práci, 11. lidu pak, k opráwedowému služeb vžjwánj, 14. a modlárstwj vtjkánj, napomjná.

(1. Neděle w Poště.)

1. PRotož * napomáhagjce y napomjnáme wás/ † abyšste mjlosti Božj nadarmo nebrali. * 1 Kor.3, 9. † 1 Kor.15,2. Žid.12,15.

2. (Neboť * prawj; W čas přjhodný vslyšel sem tě/ a w den spasenj spomohł sem tobě: ay † nynj gest čas přjhodný/ ay ** nynj dnowé spasenj. *Jzai.49,8. † Luk.4,19. ** Rim.13,12.

3. Žádného * nedáwagjce w ničemž pohoršenj/aby byko bez auhony přjslužowánj: *Mat.18,6. Rim.14,13.

4. Ale * we wšem se chowagjce gako † Božj služebnjcy / we mnohé trpělliwosti, w ** vtisstěnjch, w nedostatcých, w vzkostech, * 2 Kor.4,2. † 1 Kor.4,1. 2 Kor.4,5. ** 2 Kor.4,8. k.11,23.24.

5. W ranách, w žalářjch/w nepokogjch, w pracech, w bděnjch, w postech,

6. W čistotě, w vměnj, w dlauhočekánj, w dobrotiwosti, w duchu swatém, w láske neossemetné,

7. W slowu * prawdy, w mocy Božj: skrze † oděnj spráwedlnosti, na prawo y na lewo: * 1 Kor.2,4. † 2 Kor.10,4. Efez.6,11.13.

8. Skrze sláwu y pohaněnj/ skrze zlau y dobrau powěst: gako bludnj/ a gsauce prawdomluwnj:

9. Gako neznámj/ a gsauce známj: gako * umjragjcý/a ay žiwi gsme: gako † potrestanj, a nezmordowanj:

* Jzai.26,19. 2 Kor.4,10.11. † Žal.118,18.

10. Gako smutnj/ a wssak se wždycky radugjce: gako * chudj / wssak mnohé zbohacugjce: gako nic nemagjce/a wssak wssemi wěcmi wládnauce.] *2 Kor.8, 9.

11. Wsta násse otewřjna sau k wám ó Koryntsstj: srdce násse rozssjřeno gest.

12. Negste * w nás sauženi: nez sauženi ste w stěnách swých. * 2 Kor.7, 2.3.

13. O takowéžť pak odměně/ gakožto * synům prawjm: rozssiřtež se y wy.

* 1 Kor. 4, 14.

14. Netáhněte gha * s newěřjcými. Nebo gaký gest † spolek spráwedlnosti s neprawostj? a gaké obcowánj ** swětla s temnostmi? * Deut.7,2. † Syr.13,21. 1 Kor.5,9. Efez.5,11. ** 1 Jan.1,5.6.

15. A gaké * srownánj Krysta s Beliálem? a neb gaký djl wěrnému s newěrným? * 1 Král.18,21. 1 Kor.10,20.

16. A gaké spolčenj * Chrámu Božího s modlami? Nebo † wy gste Chrám Boha živého: gakž ** powěděl Bůh; Přebywati budu w nich, a procházeti se: a budu gegich †† Bohem/ a oni budau mým lidem. * 1 Sam.5, 2.3. † 1 Kor.3,16. k.6,19. Efez.2,21. 1 Pet.2,5. Žid. 3,6. ** Exod. 29, 45. Leu.26, 12. Ezech. 37, 26.27. Efez.3, 17. †† Ger. 30, 21. k.31, 1.33. k.32,38. Ezech.36, 28. Zgew.21,3.

17. A protož * wygděte z prostředku gegich a oddělte se, prawj Pán: a nečistého se nedotýkeyte: a gá přignu wás: *Jzai.48,20. Zgew.18, 4.

18. A budu wám *za Otce/ a wy mi budete za syny a za dcery/ prawj Pán wssemohaucý. * Ger.31, 9.

Kapitola VII.

K swáttosti žiwota kratičce napomenuw: 2. o swé k nim horliwé láse, 7. y z nich welikém potěssenj, obssirné wyprawuge.

1. TAkowáť tedy magjce * zaslibenj neymilegssj! očisstugmež † se od wsseliké poskwrny, ** těla y ducha, konagjce poswěcenj w bázni Božj. * 1 Tym.4,8. † 1 Jan.3, 3. ** Rim.12, 1.2.

2. Přigmětež nás: žádnémuť sme * newbljzili/ žádnému newsskodili/ žádného † neokkamali. *Skut.20,33. †2 Kor.12,17.

3. Neprawjm toho ku potupě: poněwadž sem napřed powěděl / že gste * w srdcých nassich/ abychom spolu mřeli/ y spolu živi byli. * 2 Kor.6,11.12.13.

4. Mnohéť sem k wám w mluwenj důwěrnosti / mnohoť se wámi chlubjm: naplněn sem potěssenjm: * rozhogněgiť se w radosti we wsselikém sauženj nassem. *Mat.5,12. 2 Kor.7,13. Fil.2,17. Kol.1,24.

5. Nebo y když sme byli přissli do Macedonye / žádného * odpočinutj neměło tělo násse / ale we † wssem sauženi sme byli: zewnitř ** boge/ wnitř strachy. * 2 Kor.2,13. † Skut.16,19.23. ** Deut.32,25.

6. Ale ten kterýž * těssj ponižené, potěssil nás Bůh, skrze přjchod Tytů. * 2 Kor.1, 3.4.

7. A netoliko přjchodem geho/ale také y potěssenjm tjm, kterýž on měł z wás/ wyprawowaw nám/ o wassj welikéž žádosti/o wassem kwilenj/o wassj ke mně horliwé mjlosti; tak že sem se welmi zradował. 8. A

8. A ačkoli * zarmautil sem wás listem/ nelitugi toho/ ač sem byl litował. Nebo widjm že ten list, ačkoli na čas zarmautil wás: * 2 Kor.2/4.

9. Nynj radugi se/ ne že ste zarmauceni byli/ ale že ste se ku pokánj zarmautili. Zarmautili ste se zagistě, podlé Boha/ tak že sie k žádné sſkodě nepřissli skrze nás.

10. Nebo * zámutek, kterýž gest podlé Boha, ten pokánj k spasenj působj, gehož nikdy ljto nebywá: ale † zámutek swěta, smrt způsobuge. * 2 Sam.12/13. Mat.5/4. k.26/75. Luk.18/13. † Syr.30/25. Mat. 27/3.5.

11. Ano hle to samo, že ste podlé Boha zarmauceni byli / gakau w wás způsobilo snažnost? nýbrž omluwu/ nýbrž zažhnutj hněwu/ nýbrž bázeň / nýbrž žádost wraucý / nýbrž horliwost / anobrž pomstu? wſseligak prokázali ste to, že gste newinni w té wěcy.

12. A ač psal sem wám/ wſſak ne pro toho, kterýž tu neprawost spáchal/ ani pro toho, komuž se křiwda stala: ale aby wám * zgewena byla pilnost nášse o wás před obljčegem Božjm. * 2 Kor.2/9.

13. Protož potěssenj sme z potěssenj wasſeho: ale * mnohem hognějgi zradowali sme se z radosti Týtowy/ že powěrſiwen gest duch geho ode wſſech wás. * 2 Kor.7/4. k.8/2.

14. A že * chlubil sem se w čem wámi před nim/ nebyl sem zahanben: ale gakož wſſecko mluwili sme wám w prawdě / tak y chlauba nášse kteráž byla před Týtem, prawá gest shledána: * 2 Tes.1/4.

15. Ano y srdce geho k wám gest přychylnějſſj/ když * rozpomjná se na poslussenstwj wſſech wás/ kterak sie ho s bázni a s strachem přigali. * 2 Kor.2/9. Fil.2/12.

16. Protož * radugi se, že we wſſem mohu se wám dowěřiti. * 2 Tes.3/4. Filem. w. 21.

Kapitola VIII.

Sſtědrosti Macedonſkých wydaw swědectwj/ 7. k nášledowánj gj Korynt̃ských napomjná/ 16. a bratřj kteréž k nim posyla gegich kášce poručj.

1. ZNámut * pak wám činjme, bratřj, † milost Božj danau zborum Macedonſkým. * 1 Kor.12/3. † Rjm.15/26

2. Že w mnohém zkussenj sſauženj * rozhogniká radost gegich/ a přewelika chudoba gegich, rozhogněna gest w bohatstwj wpřjmosti gegich. * Skut.5/41. 2 Kor.7/4.13. 1 Petr.4/13.

3. Nebo, swědectwj gim wydáwám/ že podlé možnosti, ba y nad možnost hotowi byli:

4. Mnohými žádostmi prosyce nás/ * abychom tu milost a zbjrku, kteráž se děge na swatě, na se přigali. * Skut.11/29. Rim.15/26. 1 Kor.16/1. 2 Kor.9/1.

5. A netoliko tak, gakž sme se nadáli/ ale sami sebe neyprwé dali Pánu, y nám z wůle Božj.

6. Tak že sme musyli napomenauti Týta/ aby gakož byl prwé započal, tak také y dokonal při wás milost tuto.

7. A protož gakž * we wſſech wěcech se hognj / w wjře, y w řeči, y w známosti, y we wſſelikés snažnosti, y w lásce swé k nám: tak y w této milosti hognj budte. * 1 Kor.1/5. Kol.1/9.

8. Ne gako rozkazuge prawjm: ale snažnosti ginými, y wáſſi přjmau lásku zkussenau wkázati chtěge.

9. Nebo znáte milost Pána nasſeho Gezukrysta/ že pro wás učinen gest chudý, * gsa bohatý: abyste † wy geho chudobau zbohatli. * Luk.9/58. † 2 Kor.6/10.

10. A k tomu * wám radu dáwám: nebo gest wám to † užitečné/ kteréž ste netoliko činiti, ale y chtjti prwé ** začali léta předesſlého. * 1 Kor.7/6. † Přjſt.19/17. Mat.10/42. ** 2 Kor.9/2.

11. Protož nynj giž to skutkem wykoneyte: aby gakož * hotowé byla chtěnj/ tak byla y wykonánj † z toho což máte. * Fil.2/13. † Luk.11/41.

12. Nebo gestlić * prwé wůle hotowá/ podlé toho, † což kdo má, wzácná gest/ ne podlé toho, čehož nemá: * Přjſt.3/28. Mark.12/43. Luk.21/3. † Tob.4/8.

13. Nebo ne aby ginj měli polehčenj, a wy wzkost: ale rownost ať gest/ nynj přjtomné wásse hognost (spomoz) gegich chudobě:

14. Aby * také gegich hognost, wasſj chudobě byla ku pomocy: Aby tak byla rownost. * 2 Kor.9/12.

15. Gakož * psáno: Kdo mnoho/ nic mu nezbywalo: a kdo málo/ neměl nedostatku. * Exod.16/18.

16. Ale * djka Bohu, kterýž takowauž snažnost k wám, dal w † srdce Tytowo:
* 1 Kor. 15, 57. 2 Kor. 9, 15. † 2 Kor. 8, 6.

17. Tak že to napomenutj přigal / a nobrž gsa oprawdowý / sám z swé dobré wůle sšel k wám.

18. Poslali * sme pak s nim Bratra toho / kterýž má welikau chwálu w Ewangelium po wssech zbořjch:
* 2 Kor. 13, 13.

19. (A netoliko to / ale také losem wywolen gest od Cyrkwj, za towarysse putowánj násseho, s tauto * milostj, kterauž slaužjme k slawě Pánu, a † wůli wassj:) * Gal. 2, 10. † 2 Kor. 9, 2.

20. Warugjce se toho / aby nám někdo nevtrhal, * pro tu hognost, kterauž my přiskuhugeme: * 2 Kor. 9, 1.

21. Dobré * opatrugjce, netoliko před obljčegem Pánĕ / ale y před lidmi.
* Řim. 12, 17. Fil. 4, 8. 1 Pet. 2, 12.

22. Poslali sme pak s nimi * bratra swého / kterého z sme mnohokrát we mnohých wěcech zkusyli, že gest pilný / a nynj mnohem pilnégssj, pro mnohé daussánj (mé) o wás. * 2 Kor. 13, 13.

23. Z strany * Tyta, towarys můg gest / a mezy wámi pomocnjk: z strany bratrj nassich, † poslowé gsau Cyrkwj, (a) ** slawa Krystowa. * 2 Kor. 12, 18.
† Řim. 16, 7. ** 1 Tes. 2, 20.

24. Protož gistoty láský swé / a * chlauby nassj o wás, k nim dokažte / před obljčegem Cyrkwj. * 2 Kor. 7, 14.

Kapitola IX.

Oznamuge proč k nim pomocnjky swé posýlá: 6. a gaká mysl Akmužnu dáwagjcych býti ma. 10. y gaká za to nadége odplaty.

1. Nebo o * pomocy, kteráž se dége swatým gest zbytečné psáti wám.
* Skut. 11, 29. Řim. 15, 26. 1 Kor. 16, 2. 2 Kor. 8, 4.

2. Wjm * zagistě o wassj hotowosti / pro † kterauž chlubjm se wámi Macedonským / že ** Achaia hotowa gest od předessłého léta: a ta wásse horliwost mnohými pohnula. * 2 Kor. 8, 10. 19.
† 2 Kor. 7, 14. ** k. 1, 1.

3. Y posłal sem * tyto bratrj / aby chlauba násse wámi nebyla marná w té stránce: (ale) abysste (gakž sem řekł) byli hotowi: * 2 Kor. 13, 13.

4. Abychom snad, přisslibý semnau Macedonssti / a nalezli wás nehotowé, * nemusyli se stydĕti / (ať nedjm wy) za tak podstatnau chlaubu. * 2 Kor. 7, 14.

5. Protož widĕlo mi se za potřebné, těchto bratrj napomenauti / aby napřed ssli k wám / a připrawili prwé opowĕdĕnau zbjrku wassj / aby byla * hotowá gako dobrowolná zbjrka / a ne gako bezděčná. * 1 Sam. 25, 27.

(Na den S. Wawřince.)

6. Ale totoť (prawjm;) Kdo * skaupě rozsýwá / skaupě y žjti bude: a kdož rozsýwá ochotně / ochotně y žjti bude. * Přjsł. 11, 24. 25. k. 22, 8. Gal. 6, 7. 8.

7. Gedenkaždý, gakž * vložil w srdcy ne s neochotnau myslj a neb z mussenj: Neboť † ochotného dárce miluge Bůh. * Exod. 25, 2. k. 35, 5. Deut. 15, 7.
Řim. 12, 8. Filem. w. 14. † Syr. 35, 11.

8. Mocen gest pak Bůh wsselikau milost * rozhogniti w wás: abysste we wssem wssudy wsselikého dostatek magjce / hognj byli ke wsselikému skutku dobrému: * 1 Kor. 1, 5. 2 Kor. 8, 7. Kol. 1, 9.

9. Gakož * psáno gest; Rozsypak (a) dak chudým: sprawedlnost geho zůstáwá na wěky. * Žak. 112, 9.

10. Ten pak, kterýž dáwá sýmě rozsýwagjcýmu / deyž y wám chléb k gedenj / a * rozmnožiž sýmě wásse / a přispořiž vrody sprawedlnosti wassj / * Izai. 55, 10. 11.

11. Abysste * wsseligak zbohaceni byli ke wsselikés prostinosti: kteráž působj skrze nás / aby díky činěny byly Bohu.
* 1 Kor. 1, 5. 2 Kor. 8, 7. k. 9, 8.

12. Nebo služba obĕti této, netoliko * doplňuge nedostatky swatých / ale také rozhognuge se † w mnohé djků činěnj Bohu, přjčinau schwálenj služby této:
* 2 Kor. 8, 14. † k. 1, 11. k. 4, 15.

13. Když chwálj Boha, z gednomyslné poddanosti wassj k Ewangelium Krystowu / a z vpřjmé tě zdjlnosti k sobě y ke wssechněm:

14. A modlj se za wás ti, kteřjž wás přewelice miluge / pro * wywýssenau milost Božj w wás. * Efez. 1, 6.

15. Díka * pak Bohu z newymluwného daru geho.
* 1 Kor. 15, 57. 2 Kor. 8, 16.

Kapitola X.

Důssluge se od nářku, 3. prawě, že podlé těla nechodj / swých wĕcy nehledá / 8. a nenj marnochlubný: 13. ale Krystu tak gakž mu odměřil Bůh / slauží.

1. A pak sám Pawel prosým wás, * skrze tichost a dobrotiwost Krystowu,

stowu/ kterýžto † w přjtomnosti y wás gsem pokorný/ ale w nepřjtomnosti gsem k wám směle dowérný.

* Řim.12/1. † nij.w.10.

2. Prosými pak/ * abych přjtomen gsa nemusyk se oswoboditi, tau směłosti na kterauž myslim, abych směły byk proti některým/ kteřjž za to magj, jakobychom my podle těła chodili. * 1 Kor.4/21.

3. W těle zagisté chodjce/ne podle těła rytéřugeme:

4. (Nebo * odénj rytéřowánj nasseho nenj tělesné/ ale mocné w Bohu, k † wywrácenj ohrad/) * 2 Kor.6/7.

Efez.6/13. † Ger.1/10.

5. Podwracegjce rady y wsselikau* wysokost/ powyssugjcý se proti wménj Božjmu: a gimagjce kazdau myst † w poddanost Krystu: * 1 Kor.1/26.

† Řim.16/26.

6. A nahotowé magjce pomstu proti kazdému neposlussenstwj/ když naplněno bude wásse poslussenstwj.

7. Na toliž gen co před * očima gest hledjte? Máli kdo tu † nadégi o sobé/ žeby Krystú byk/pomysliž také na to sám w sebe/ že gakož ** on gest Krystú/ tak y my Krystowi gsme. * 2 Kor.5/12.

† Gal.5/24. ** 1 Kor.14/37. 1 Jan.4/6.

8. Nebo bychž se pak y * gesstě hognégi chlubik † mocý nassj, kterauž nám ** dał Pán k wzdélánj, a ne k zkazenj wasseho/ nebudu zahanben:

* 2 Kor.12/6. † Mat.16/19. Jan.20/23.
** 2 Kor. 13/10.

9. Abych se* nezdál listy strassiti wás.

* 2 Kor.13/10.

10. Nebo listowé, pry, gsau těžcý, a mocnj: ale * přjtomnost osobná, gest mdlá/ a řeč chaterná. * wýš. w.1.

11. Toto nechať myslj takowý/ že gacýž gsme w slowu skrze psánj, wzdáleni gsauce/ takowj také budeme y w skutku, přigdauce.

12. Neboť my se * nesmjme přimjsyti, a neb přirownati k některým, kteřjž sami sebe chwálj: Ale † ti nerozumégj, že sami sebau sebe měřj/ a přirownáwagj sebe sobé. * 2 Kor.3/1. k.5/12. † Gal.6/3.

13. My pak tjm což nenj odměřeno * nebudeme se chlubiti: ale podlé mjry † prawidla/ kterauzto mjru odměřik nám Bůh, tak že sme dosáhli až k wám.

* 2 Kor.11/18. k.12/5.11. † Řim.12/3. Efez.4/7.8.

14. Nebo ne gakobychom nedosáhli až k wám, rozssiřugeme se nad mjru: až y k wám zagisté přissli sme w Ewangelium Krystowu.

15. My (tedy) tjm, což nenj odměřeno, * nechlubjme se, cyzými pracemi: ale naděgi máme, když wjra wásse růsti bude w wás/ze se rozssiřjme dále, podlé toho gakž nám odměřeno.

* Řim.15/20.

16. Abych gesstě tam za wámi kázał Ewangelium/ ne abych w tom což ginému odměřeno gest, (a) gest hotowé, chlubik se.

17. Ale * kdo se chlubj, w Pánu se chlub. * Izai.65/16. Ger.9/24.

1 Kor.1/31. Gal.6/14.

18. Nebo ne ten kdož se sám chwálj, * skussený gest/ale ten kohož Pán chwálj.

* Přjsl.27/2. Řim.2/19. 1 Kor.4/5.

Kapitola XI.

Wystřihá, aby se fakessným Apošstołům swoditi nedali: 5. dowodě, že nerczyli gim by se wrownati/ ale 23. kdyby na chlaubě záležeło/ ge y daleko přewýssiti mohł.

1. Dbysste mne* maličko posnesli w nemaudrosti: nýbrž posneste mne. * 2 Kor.5/13. k.11/16. k.12/6.

2. Neboť mikugi wás Božjm mikowánjm. Zasnaubiki sem zagisté wás* čistau pannu oddati gednomu muži, Krystu. * Leu.21/13.

3. Ale bogjm se/ aby snad gakž onen * had swedł Ewu † chytrosti swau/ tak nebyły swedeny mysli wásse/od sprostnosti kteráž gest w Krystu. * Gen.3/1.4.13.

† Jan. 8/44.

4. Nebo kdyby někdo přigda, ginéhо Gežjsse kázał/ kteréhož sme nekázali: a neb kdybysste ginéhо ducha přigali/ kteréhož ste nepřigali: a neb * ginė Ewangelium/ kteréhož ste newzali: skussně bysste (toho) snášseli. * Gal.1/8.9.

5. Neboť za to mám/že sem nic * menssj nebyk/nežli ti welicý Apošstołé.

* 1 Kor.15/10. 2 Kor.12/11. Gal.2/6.

6. Gestližeť pak gsem * nedospěły w řeči/ wssak ne w wménj: ale we wssem wssudy † zgewnj sme wám.

* 1 Kor.1/17. k.2/1.13. 2 Kor.4/2. † 2 Kor.5/11. k.12/12. Efez. 3/4.

7. Zdali sem zhřessił, ponižuge se/ abysste wy powýssseni byli? že sem * darmo Ewangelium Božj kázał wám?

* Mat.10/8. 1 Kor.9/12.18.

8. Giné ſem Cyrkwe kaupil, bera* od nich žold abych wám ſkauzil: A byw u wás y gſa potřeben, † nezahálel ſem s obtjzenjm žádného. *Skut.20,33.
2 Kor.12,13. 1 Teſ.2,9. † 2 Teſ.3,8.

9. Nebo ten * nedoſtatek mūg doplnili bratřj přiſſedſſe z Macedonye: a we wſſech wěcech warowal ſem ſe, a warowati budu, abych wás neobtěžowal.
*Filip.4,10.15.

10. Geſtit* prawda Kryſtowa we mně/ že † chkauba tato, nebude mi zmařena w kraginách Achaiſkych:
*Rjm.9,1. † 1 Kor.9,15.

11. Z které přičiny? že wás nemiługi? * Bůh wj. *2 Kor.12,2.3. Gal.1,20.

12. Ale což činjm, geſtěť činiti budu/ abych odňal přičinu těm, ktěrjž chtěgj doſtati přičiny/ aby w tom, w čemž ſe chłubj, *nalezeni byli takowj gako y my.
* njž. w. 22.23.

13. Nebo takowj * fakeſſnj Apoſſtolé, gſau dělnjcy łſtiwj / proměňugjce ſe w Apoſſtoły † Kryſtowy:
*Fil.3,2. †Mat.7,15.16.

14. A nenj diw: nebo y ſám Satan proměňuge ſe w Angela ſwětłoſti.

15. Protož nenjſt to tak welikā wěc/ geſtlize y ſłużebnjcy geho proměňugj ſe/ aby ſe zdāli býti ſłużebnjcy ſprawedlnoſti: gichžto * konec bude podlé ſkutků gegich. *Fil.3,19.

16. Opět prawjm, aby mne někdo neměł za * nemaudrého: nýbrž y gako nemaudrého přigměte mne/ ať y gā ſe maličko něco pochłubjm. * 2 Kor.12,6.

17. Což młuwjm/ nemłuwjmť gako ode Pāna / ale gako w* nemaudroſti z ſtrany této podſtatné chkauby.
* 2 Kor.11,1.21.

18. Kdyžť ſe mnozj * chłubj podlé těła/ y gāi ſe † pochłubjm.
* Fil.3,3.4. † 2 Kor.10,13. k.12,5.6.

(Neděle po Dewjtnjku.)

19. Nādi zagiſtě ſnāſſjte nemaudrě/ gſauce maudřj.

20. Nebo ſnāſſjte (y to) by wās kdo w ſłużbu podrobowal/ by kdo zjjral/ by kdo brał/ by ſe kdo pozdwihowal/ by wās kdo w twář bił.

21. O* zahanbowānj prawjm: rowně gakobychom my nēgacy ſſpatnj byli: nýbrž w čem kdo ſmj/ (w † nemaudroſti młuwjm,) ſmjmi y gā.
* 2 Kor.10,10. † 2 Kor.11,1.17. 2 Kor.12,6.

22. Židé gſau? * gſem y gā: Izraelſſti gſau? gſem y gā: ſymé Abrahamowo gſau? gſem y gā: *Skut.22,3.
Rjm.11,1. Fil.3,5.

23. Skużebnjcy Kryſtowi gſau? (nemaudře djm) * nādto gā: w † pracech hognēgi: w** ranách přiliſſně: w †† zakářjch hognēgi: w *** ſmrtech čaſtokrát. *Skut.9,15.16. † 1 Kor.15,10.
Rjm.5,3. †† 2 Kor.6,5. * k.10,10. k.4,11.

24. Od Židů * pětkrát čtyřiceti (ran) bez gedné trpěł ſem. * Deut.25,3.

25. Třikrát * metłami mrſkán ſem/ gednau ſem był † kamenowān / třikrát ſem na moři ** tonuł / we dne y w nocy w hłubokoſti był ſem:
*Skut.16,22. † k.14,19. ** k.27,41.

26. Na cestách často/ w nebezpečenſtwj na řekách/ w nebezpečenſtwj od kotrů/ w nebezpečenſtwj od ſwého pokolenj/ w nebezpečenſtwj od Pohanů/ w nebezpečenſtwj w městě / w nebezpečenſtwj na pauſſti/ w nebezpečenſtwj na moři/ w nebezpečenſtwj mezy fakeſſnými bratřjmi:

27. W prācy a w * wſtānj / w bdēnjch často/ w hładu a w žjzni/ w poſtech časokrát/ na † zymě a w nahotě.
*2 Kor.6,5. † Skut.28,2. Rjm.8,35.

28. Kromě toho což zewnitř (geſt/) wogſko na każdý den powſtáwá proti mně, (totiž) * péče o wſſecky zbory.
* Skut.20,18. ſeqq.

29. Kdo * vmdlewá, geſſtobych gā nemdlel? Kdo ſe vrāží, abych gā ſe nepálił? * Rjm.15,1. 1 Kor.8,13. k.9,22.

30. Geſtližeť ſe mám * chłubiti / nemocmi ſwými ſe chłubiti budu.
*2 Kor.12,5.9.

31. Bůh a Otec Pāna naſſeho Gezukryſta, * kterýž geſt požehnaný na wěky/ wjžeť † nelhu. * Rjm.1,25.
† w.9. k.9,1. Gal.1,20. Fil.1,8. 1 Teſ.2,5.

32. Heytman w * Damaſſku lidu Arétý krále/ oſtřjhał města Damaſſku, chtěge mne do wězenj wzýti: * Skut.9,24.

33. Ale * oknem po prowaze ſpuſſtěn ſem w koſſi přes zeď / y vſſeł ſem rukau geho. * Skut.9,25. Joz.2,15.

Kapitola XII.

Dſtatek potřebné chkauby Apoſſtolowy: 20. a naučenj gakby měli na geho přjchod očekáwati.

1. Ale chłubiti mi ſe nenj dobré: nebo přiſſelkbych k widěnjm a * zgewenjm Pāně. *Gal.1,12.

2. Znām

2. Znám čkowěka w Kryſtu před lety
čtrnácti / (w těleli, newjm: čili krom
těla, newjm: Bůh wj:) kterýž byl*
wtržen až do třetjho nebe.
*Skut.9/3. k.22/17. 1 Kor.15/8.

3. A wjm takowého čkowěka / (by-
koli w těle, čili krom těla, newjm: *
Bůh wj.) *2 Kor.11/11.

4. Že byl wtržen do Ráge / a ſlyſſel
newyprawytedlná ſlowa/ kterýchž nesſlu-
ſſj čkowěku mluwiti.

5. Takowým budu ſe chlubiti: ale
sám sebau nebudu ſe chlubiti/ než* toliko
nemocmi swými. *2 Kor.11/23.30.

6. Nebo buduli ſe chtjti * chlubiti/
nebudu nemaudrým: prawdu† zagistě
powjm: ale wſkrownjmi/ aby někdo ne-
ſmýſſlel wjce o mně nežli widj (při)
mně/a neb ſlyſſj ode mne.
*2 Kor.10/8. k.11/16. † 1 Tym.2/7.

7. A abych ſe wyſokoſtj zgewenj nad
mjru nepozdwihl / dán mi geſt oſten do
těla, Angel ſatan / aby mne* zaſſigko-
wal/ abych ſe nad mjru nepowyſſowal.
*Job.2/6.

8. Za to třikrát ſem Pána proſyl/aby
to odſtaupiko ode mne.

9. Ale řekl mi: Doſti máš na mé
milosti: neboť moc má, w nemocy
dokonáwá ſe. Neyraděgi tedy* chlu-
biti ſe budu nemocmi swými/ aby we
mně přebýwala moc Kryſtowa.]
*2 Kor.11/30. Gal.4/13.

10. Protož *ljbost mám w nemo-
cech, w pohaněnjch, w nedoſtatcých, w
protiwenſtwjch,(a) w ſkoſtech,pro Kry-
ſta: nebo†když mdlim/tehdy ſylen gſem.
*Rjm.5/3. 2 Kor.6/10. Jak.1/2. † 2 Kor.13/4.9.

11. Bčiněn ſem* nemaudrým,chlubě
ſe: wy ſte mne k tomu přinutili. Nebo
gá od wás měl ſem chwálen býti: neboť
ſem nic † menſſj nebyl, nežli ti welicý
Apoſſtolé / ačkoli** nic negſem.
*2Kor.11/1.6. † 2 Kor.11/5.23. **1 Kor.3/7. k.4/9.
k.15/9. Efez.3/8.

12. Znamenj * zagiſtě Apoſſtolſtwj
prokázána gſau mezy wámi,we wſſj trpě-
liwoſti, y w diwjch a w zázrachách, a w
mocech. *1 Kor.9/2. 2 Kor.4/2.

13. Nebo co geſt čehobyſſte wy méně
měli, nežli giné Cýrkwe / leč to že ſem gá
nezahálel ſ* obtjženjm waſſim? *Od-
puſtěz mi to bezprawj. *1 Kor.9/12.
2 Kor.11/9. 1 Tes.2/9.

14. Ay giž* potřetj hotow ſem přigj-
ti k wám: a nebuduť zaháleti ſ obtjže-
njm waſſim. † Neboť nehledám toho,
což geſt waſſeho, ale wás. Nemagjť za-
giſſě** ſynowě rodičům pokladů ſhro-
mažďowati/ ale rodičowě synům.
*2 Kor.13/1. †Skut.20/33. ** Syr.29/14.

15. Gá† pak welmi rád nákład wči-
njm/ y sám ſe* wynaložjm za duſſe wá-
ſſe: ačkoli welmi wás miluge, máko
sem miłowán. *2 Kor.1/6. k.6/12.13.
Kol.1/24. 2 Tym.2/10.

16. Ale* nechť geſt tak/ že ſem gá
wás neobtěžowal: než chytrý gſa, kſtj
ſem wás zgimak. *2 Kor.11/9. 2 Tes.3/8.

17. Zdali ſkrze* někoho z těch, kterěž
ſem poſlal k wám, obkaupil ſem wás?
*2 Kor.7/2.

18. Dožádal ſem ſe *Týta, a † po-
ſlal ſem ſ nim bratra toho: zdali wás
Týtus pobwedł? zdaliž ſme gednjm du-
chem nechodili? zdali negednémi ſſlepě-
gemi? *2 Kor.8/6.16.18. † k.8/22.23.

19. A zaſe domnjwáteli ſe/ že ſe wy-
mkaumáme před wámi? Před * obljče-
gemi Božjm, w Kryſtu mluwjme: a to
wſſecko, nejmilegſſj, k waſſemu† wzdě-
lánj. *Rjm.15/18. 2 Kor.2/17.
† 1 Kor.14/26.

20. Neboť ſe bogjm / abych ſnad*
přigda,nenalezl wás takowých, gakýchž
bych nechtěl/a gá nebyl nalezen od wás,
gakéhožbyſſte wy nechtěli: Aby ſnad
nebylo ſwárů, záwiſtj, hněwů, wád, w-
trhánj, reptánj, nadýmánj, různic:
*1 Kor.4/21. 2 Kor.10/2.

21. Aby mne opět kdyžbych přiſſel,
neponjžil Bůh můg w wás: a plakalbych
mnohých z těch kterjž * prwě hřeſſili / a
† nečinili pokánj z nečiſtoty, a z mnil-
ſtwa, a z neſtydatoſti, kterauž páchali.
*2 Kor.13/2. † Zgew.9/21. k.16/11.

Kapitola XIII.

Nenaprawugjcým učiniw pohrůžku/ napomjná aby ſobě wſmyſlili. 11. A probudiw wſſech ku pobožnoſti/ 12. pozdrawenjm wſſe zawřel.

1. TOto * potřetj gdu k wám. † W
wſſech dwau neb třj ſwědků ſtanet
každé ſkowo. *2 Kor.12/14. †Deut.17/6.
k.19/15. Mat.18/16. Jan.8/17. Žid.10/28.

2. Předpowěděl* ſem, a předpowj-
dám podruhé gako přjtomný/ a nynj ne-
přjtomný piſſi těm, kterjž † prwě hřeſſili, y giným wſſechněm/že přigdulit opět
znowu, neodpuſtjm: *Gal.5/21.
† 2 Kor.12/21.

3. Ponewadž vſylugete zkuſyti toho, kterýž* ſkrze mne mluwj, Kryſta/ kterýžto k wám nenj nemocný / ale mocný geſt w wás. *Mat.10,20. Rjm.15,18.

4. Nebo ačkoli wkřižowán geſt gako *nemocný/ ale žiw geſt z † mocy Božj. A tak y my mdlj gſme s nim: ale žiwi budeme s nim / z ** mocy Božj na wás.
*Fil.2,7.8. 1 Pet.3,18. † Rjm.6,9. Zgew.1,18. ** Gal.2,20.

5. Sami ſebe* zkuſſugte, gſteli w wjře: ſami ſebe ohledugte. Čili ſami ſebe neznáte, † že Gežjš Kryſtus geſt w wás? leč ſte ſnad zawrženi. *1 Kor.11,28. †Rjm.8,9. Kol.1,27. Efez.3,17.

6. Ale nadegi mám, že poznáte, žeť my negſme * zawrženi. *2 Kor.3,6.

7. Modljmi ſe pak Bohu/ abyſſte nic zkého nečinili: ne proto, abychom my ſe dokonalj wkázali/ ale abyſſte wy to, což geſt dobrého činili: my pak gako zawržen abychom byli.

8. Neboť nic nemůžeme proti prawdě/ ale k prawdě.

9. Radugeme ſe zagiſté, že ač gſme* mdlj/ale wy gſte ſylnj: a za toť ſe y modljme/ abyſſte wy byli dokonalj.
*2 Kor.11,30. k.12,5.9.10.

10. Protož toto* nepřjtomný gſa pjſſi / abych přjtomen gſa, nemuſyť býti přjſný, podlé mocy, † kterauž mi dal Pán k wzdělánj, a ne k zkáze. *1 Kor.4,21.
2 Kor.2,3. k.12,21. † 2 Kor.10,8.

11. Napoſledy, * bratřj, mějtež ſe dobře: † dokonalj budte/ ** potěſſugte ſe/ †† gednoſtegně smyſlte/ *** pokog mějte. A Bůh láſky a pokoge budeť s wámi.
* Efez.6,10. † Mat.5,48. Fil.3,15. ** 1 Teſ.5,14. †† Rjm.12,16. k.15,5. 1 Kor.1,10. Fil.2,2. 1 Pet.3,8. *** Rjm.12,18. Žid.12,14.

12. Pozdrawtež * gedni druhých poljbenjm ſwatým. Pozdrawugj wás wſſickni ſwatj. *Rjm.16,16. 1 Kor.6,20. 1 Teſ.5,26. 1 Pet.5,14.

13. Miłoſt Pána Gezukryſta, a láſka Božj, a včaſtenſtwj Ducha ſwatého, ſe wſſechněmi wámi. Amen.

Druhý liſt k Korynſkým pſán byl z Filippis města Macedonſkého, po* Týtowi a † Lukáſſowi. *2 Kor.8,16.17.22.ſeqq. † k.12,18.

Epiſſtola (S.) Pawka Apoſſtola k Galatſkým.

Kapitola I.

O půwodu Apoſſtolſtwj ſwého 9. giſtotě Ewangelium/ 13. předeſſlé horliwoſti ſwé bez wměnj/ 15. y o naprawenj ſe k djlu Božjmu, wyprawuge.

Pawel Apoſſtol (ne* od lidj, ani ſkrze čłowěka/ † ale ſkrze Gezukryſta, a Boha** Otce, kterýž geg wzkřjſyl z mrtwých.)
* Týt.1,3. † njž.w.12. ** Skut.2,24.34. k.3,15. k.4,10. k.10,40. k.13,30. k.17,31. Rjm.4,25. k.8,11. 1 Kor. 6,14. k.15,15. 2 Kor.4,14. Efez.1,20. Kol.2,12. 1 Teſ.1,10. Žid.13,20.

2. Y ti, kteřjž ſemnau gſau wſſickni bratřj, Zborům Galatſkým/

3. Miłoſt * wám a pokog od Boha Otce/ a Pána naſſeho Gezukryſta:
* Rjm.1,7. 1 Kor.1,3. Efez.1,2. 1 Pet.1,2.

4. Kterýž * wydal ſebe ſamého za hřjchy náſſe/ aby † nás wytrhl z tohoto přjtomného wěku zlého/ podlé wůle Boha a Otce naſſeho:
* Mat.20,28. Gal.2,20. Efez.5,2.25. Týt.2,14. Žid.9,14. † Luk.1,74. 1 Jan.5,19.

5. Gemuž * budť ſláwa na wěky wěků, Amen. *2 Tym.4,18. 1 Pet.4,11.

6. Diwjm ſe, že ſte * tak rychle, od toho, kterýž wás powolal w miłoſt Kryſtowu, wchýlili ſe † k ginému Ewangelium: *Gal.5,8. † 2 Kor.11,4.

7. Kterýž nenj giné: ale gſau někteří geſſto wás *kormautj/a přewrátiti chtějj Ewangelium Kryſtowo.
*Skut.15,1. Gal.5,9.

8. Ale, bychom pak y my neb * Angel s nebe kázal wám, mimo to což ſme wám kázali/ † prokletý budť.
* 2 Kor.11,14. † 1 Kor.16,22.

9. Gakož ſme prwě powěděli/ a geſſtě znowu prawjm: geſtliže by wám kdo (giné) * Ewangelium kázal, mimo to kterýž ſte přigali/ prokletý budť.
*Deut.4,2. k.12,32. Přiſl.30,6. Zgew.22,18.

10. Nebo * lidſkěliž wěcy, čili Božj předkládám? Zdaliž lidem ſe ljbiti hledám? Kdybych ſe zagiſté geſſtě lidem † zalibowal / ſlužebnjk Kryſtů bych nebyl. *1 Teſ.2,4. † Jak. 4,4.

11. Oznamugit * pak wám, bratřj, že † Ewangelium to kterýž kázáno geſt ode mne, nenj ** podlé čłowěka. *1 Kor.12,3. 2 Kor.3,1. † 1 Kor.15,1.3. ** výš.w.1.

12. Ne-

12. Nebo aniž ſem gá ho * přigal od čkowěka/ ani ſe naučil / ale † ſkrze zgewenj Gežiſſe Krysta. * 1 Kor.11,23.
† Efez.3,3.

13. Słychaliſte zagiſtě o mém obcowánj někdyſſjm w Židowſtwu / * že ſem ſe přewelice protiwil Cyrkwi Božj/ a hubil ſem gi: * Skut.9,1. k.22,4.
1 Tym.1,13.

14. A že ſem proſpjwal w Židowſtwu nad mnohé mně rowné, w pokolenj swém / byw welmi * horliwý mikownjk otcowſkých ustanowenj. * Fil.3,6.

15. Ale když ſe * zaljbiko Bohu/ kterýž mne byl † oddělil z žiwota matky mé/ a powolal ſkrze milost swau/
* 1 Kor.1,21. † Ger.1,5. Skut.9,15. k.13,2. Rjm.1,1.

16. Zgewiti Syna * swého mně, abych geg † kázal mezy Pohany / hned ſem ſe ** neporadil s tělem a krwj:
* Mat.16,17. 2 Kor.4,6. † Gal.2,8. Efez.3,8.
** Skut.26,19.

17. Aniž ſem ſe wrátil do Geruzalema, k těm, kteřjž prwé byli Apoſſtolé, nežli gá: ale ſſel ſem do Arabie/ přiſſel ſem pak zaſe do Damaſſku.

18. Potom * po třech letech nawrátil ſem ſe do Geruzaléma, abych nawſſtjwil Petra: a pobyl ſem u něho patnácte dnj. * Skut.9,26.

19. Giného pak z Apoſſtolů žádného ſem newiděl / než * Jakuba bratra Páně. * Mark.6,3.

20. Což pak pjſſi wám / ay * před Bohem, že neklamám. * Rjm.1,9. k.9,1. 2 Kor.1,23. k.11,31. 1 Teſ.2,5. 1 Tym.5,21. 2 Tym.4,1.

21. Potom přiſſel ſem do kragin * Syrſkých a Cylických. * Skut.9,30.

22. Nebyl ſem pak známý oſobau Zborům Židowſkým, kteřjž byli w Krystu:

23. Než toliko ſlýchali; Že ten, * kterýž ſe nám někdy protiwil/ giž nynj káže wjru, kterauž někdy wybogowáwak. * Skut.9,21.

24. A * ſlawili we mně Boha.
* Mat.9,8. Skut.11,18.

Kapitola II.

Swatý Pawel Ewangelium od ginych Apoſſtolů newzal: 7. a wſſak od nich za ſpolu towaryſſe přigat ſa, 11. wérně w tom y nad giné ſe měl.

1. POtom po * čtrnácti letech opět † wſtaupil ſem do Geruzaléma s Barnabáſſem, pogaw s ſebau y Tyta.
* 2 Kor.12,2. † Skut.15,2.

2. Wſtaupil ſem pak podlě * zgewenj/ a wyprawowal ſem gim Ewangelium, kteréž káži mezy Pohany: a zwlášſtě pak znamenitégſſjm/ abych snad † nadarmo neběžel nynj y prwé. * Skut.19,21.
† Fil.2,16.

3. Ale ani * Tytus, kterýž ſemnau byl, Pohan byw, nebyl přinucen obřezati ſe/ * Skut.16,3. 1 Kor.9,21.

4. Totiž pro podeſſlé fakeſſné * Bratřj/ kterýž ſe byli wkaudili k wyſſpehowánj swobody naſſj/ kterauž máme w Krystu Gežiſſi/ aby nás w ſlužbu podrobili.
* Skut.15,24.

5. Kterýmž ani na chwilku nevſtaupili ſme, a nepoddali ſe: aby prawda Ewangelium zůſtala u wás.

6. Od těch pak, kteřjž ſe zdadj něco býti: ač gacý někdy byli / mně potom nic nenj: Bůh * oſoby čkowěka nepřigjmá: Ti prawjm, kteřjž ſe něco zdadj býti, nic mi nepřidali. * Skut.10,34.
Rjm.2,11. ꝛc.

7. Nýbrž naopor když wzřeli, že geſt mi * ſwěřeno Ewangelium, abych ge kázal neobřezaným / gako y Petrowi mezy Židy: * Skut.13,46. k.22,21. Rjm.11,13.
1 Tym.2,7.

8. (Nebo ten, * kterýž mocný byl ſkrze Petra z ſtrany Apoſſtolſtwj mezy Židy/ byl † mocný y ſkrze mne mezy Pohany.)
* Skut.2,41. † Skut.9,15. k.22,21. Efez.3,8.

9. A poznawſſe milost mně danau, Jakub a * Petr a Jan/ kteřjž ſe zdadj ſlaupowé býti/ podali † prawic mně a Barnabáſſowi, na towaryſſtwj: abychom my mezy Pohany/ a oni mezy Židy (kázali.) * Jan.1,42. † Skut.13,2.3.

10. Toliko * abychom na chudé pamatowali: což ſem ſe y činiti ſnažowal.
* Skut.11,30. k.24,17. Rjm.15,25. 1 Kor.16,1. 2 Kor.9,1.

11. A když byl přiſſel Petr do Antyochye/ zgewně ſem gemu odepřel: hoden zagiſtě byl treſtánj.

12. Nebo prwé než přiſſli někteřj od Jakuba, gjdal ſ Pohany: a když přiſſli/ wcházel, a oddělowal ſe/ boge ſe těch, kteřjž byli z Židowſtwa.

13. A ſpolu ſ nim w tom pokrytſtwj byli y ginj Židé: tak že y Barnabáš weden byl w to gegich pokrytſtwj.

14. Ale gá wzřew, že * neſprostně chodj w prawdě Ewangelium/ řekl ſem †

Petrowi přede wſſemi: Poněwadž ty gſa ** Žid, pohanſky žiw gſy, a ne Židowſky: proč Pohany k Židowſkému způſobu nutjš? * Wýš. w. 5. † 1 Tym. 5, 20.
** Skut. 10, 28.

15. My * přirozenj Židé, a ne Pohané † hřjſſnj: * Skut. 15, 10. 11.
† Efez. 2, 12.

16. Wědauce že * nebýwá čłowěk oſprawedlněn z ſkutků Zákona / ale ſkrze wjru w Gezukryſta / y my w Kryſta wěřili ſme / abychom oſprawedlněni byli z wjry Kryſtowy, a ne z ſkutků Zákona: † proto že nebude oſprawedlněn z ſkutků Zákona žádný čłowěk. * Žal. 143, 2.
Skut. 13, 38. Řim. 3, 28. k. 4, 5. k. 11, 6. Efez. 2, 8.
† Řim. 3, 20. Gal. 3, 11. Žid. 7, 18.

17. Geſtliže pak hledajce * oſprawedlněni býti w Kryſtu, nalézáme ſe y my † hřjſſnjcy / tedy geſt Kryſtus ſlužebnjk hřicha? Nikoli! * Řim. 3, 19. 20. 21. k. 5, 1. † k. 6, 1. 6. 1 Jan. 2, 9.

18. Nebo buduli to což ſem zbořił, opět zaſe wzděłáwati / přeſtupnjkem ſebe činjm.

19. Gá zagiſtě ſkrze * Zákon, Zákonu wmřeł ſem / † abych žiw był Bohu.
* Řim. 7, 4. k. 8, 2. † k. 14, 7. 2 Kor. 5, 15. 1 Pet. 4, 2. Žid. 9, 14.

20. S Kryſtem * wkřižowán ſem. Žiwť ſem pak, giž ne gá / ale † žiw geſt we mně Kryſtus. Že pak nynj žiw gſem w těle / w wjře Syna Božjho žiw gſem / ** kterýž zamiłował mne / a †† wydał ſebe ſamého za mne.
* Řim. 6, 6. Gal. 5, 24. † 2 Kor. 13, 4. ** Jan. 15, 13. Efez. 5, 2. 25. Zgew. 1, 5. †† 1 Tym. 2, 6. Tyt. 2, 14.

21. Nepohrdámi tau * miłoſtj Božj; nebo geſtliže geſt z Zákona ſprawedlnoſt / tedyť Kryſtus nadarmo wmřel.
* Řim. 4, 14. Žid. 7, 11.

Kapitoła III.

Z nemaudroſti a neſtáloſti / Apoſtoł Galatſkých potreſtaw / 2. o oſprawedlnění čłowěka wjrau w Kryſta, 11. a ne Zákonem ꝛc. dúwodně a potěſſeně wyprawuge.

1. O * Nemaudrý Galatſſtj! kdo wás tak zmámił / † abyſſte nebyli powolni prawdě? kterýmž před očima Gežjš Kryſtus prwě był wypſán / mezy wámi wkřižowán. * Luk. 24, 25. † Gal. 2, 5. k. 5, 17.

2. Toto bych gen rád chtěł zwěděti od wás / z ſkutků Zákona, Ducha * ſte přigali / čili z † ſkyſſenj wjry?
* Skut. 2, 38. k. 15, 8. Gal. 3, 14. Efez. 1, 13.
† 1 Tym. 4, 6.

3. Tak nemaudrý gſte? počawſſe duchem / nynj tělem konáte?

4. Tak mnoho trpěliſte * nadarmo? a geſſtě nadarmoli. * 2 Jan. w. 8.

5. Ten tedy, kterýž wám dáwá Ducha / a činj diwy mezy wámi / z ſkutků Zákona * čili z ſkyſſenj wjry? * Řim. 10, 8.

6. Gako * Abraham wěřił Bohu / a počteno gemu to k ſprawedlnoſti.
* Gen. 15, 6. Řim. 4, 3. 18. Jak. 2, 23. Žid. 11, 8.

7. A tak widjte / že ti, kterýž gſau z * wjry, ti gſau ſynowé Abrahamowi.
* Řim. 4, 11. 12. 16.

8. Předzwěděwſſi pak pjſmo / že z wjry * oſprawedlnuge Pohany Bůh / předpowědělo † Abrahamowi / Že w tobě budau požehnáni wſſickni národowé.
* Skut. 15, 9. † Gen. 12, 3. k. 18, 18. k. 22, 18. Syr. 44, 22. Skut. 3, 25.

9. A tak ti kterýž gſau z wjry, dochážegj požehnánj ſ wěrným Abrahamem.

10. Kterýž pak koli * z ſkutků Zákona gſau / pod zkořečenſtwjm gſau. Nebo † pſáno geſt; Zkořečený każdý kdož nezůſtáwá we wſſem což geſt pſáno w knize Zákona aby to plnił. * Řim. 4, 14. 15.
† Deut. 27, 26.

11. A že * z Zákona nebýwá žádný oſprawedlněn před Bohem, zgewné (geſt;) že † ſprawedliwý z wjry žiw bude.
* Řim. 3, 20. Gal. 2, 16. † Habak. 2, 4. Řim. 1, 17. Žid. 10, 38.

12. Zákon pak nenj z wjry: * ale ten čłowěk, kterýžby plnił ge, žiw bude ſkrze ně. * Leu. 18, 5. Ezech. 20, 11. Řim. 4, 4. k. 10, 5. k. 11, 6.

13. (Ale) wykaupiłť nás Kryſtus z zkořečenſtwj Zákona, učiněn byw pro nás * zkořečenſtwjm: (nebo † pſáno geſt; Zkořečený każdý, kdož wiſý na dřewě:) * Řim. 8, 3. 2 Kor. 5, 21.
† Deut. 21, 23.

14. Aby na Pohany to * požehnánj Abrahamowo přiſſło w Kryſtu Gežjſſi / a abychom † zaſljbenj Ducha přigali ſkrze wjru. * Gen. 12, 3. k. 22, 18.
† Jſai. 32, 15. k. 44, 3. Joel. 2, 28.
(xiii Neděle po S. Trogicy.)

15. Bratřj, po * lidſku prawjm: † Wſſak wtwrzené čłowěka ſmłauwy žádný neruſſj / aniž (k nj co) přidáwá. * Řim. 3, 15. † Žid. 9, 17.

16. Abrahamowi pak učiněna ſau * zaſljbenj, y ſemeni geho. Ne dj, † A ſemenům / gako o mnohých; ale gako o gednom / A ſemenu twému / genž geſt Kryſtus. * Gen. 12, 7. k. 15, 5. 18. Gal. 3, 18.
† Gen. 22, 18.

17. To/

17. Totoť pak prawjm/ (Že) smlauwy prwé od Boha stwrzené (wzkahugjcý se) k Krystu / Zákon kterýž po *čtyřech stech a po třidcyti letech začal se, newyprazdňuge / aby slib Božj w nic obrátil.
*Exod.12/40. Skut.7/6.

18. Nebo gestliže z Zákona * dědictwj/giž ne z zaslibenj: Ale Abrahamowi skrze zaslibenj Bůh darowal.
*Rim.4/13.14. k.8/17.

19. Což pak Zákon? Pro přestupowánj *wstanowen gest / dokudžby nepřisslo to symé, gemuž se stalo zaslibenj: způsobený skrze †Angelky w ruce prostřednjka. *Jan.15/22. Rjm.4/15. k.5/20. k.7/8. †Exod.19/3.20. Jan.1/17. Skut.7/38.53.

20. Ale prostřednjk nenj gednoho: Bůh *pak geden gest. *Deut.4/39. k.6/4. 1 Kor.8/4. 1 Tym.2/5.

21. Tedy *Zákon gest proti slibům Božjm? Odstup to. Nebo kdyby byl Zákon dán / kterýžby mohl † obživiti/ gistě z Zákona bykaby sprawedlnost.
*Wýš. w. 17.18. †Rim.8/2.3.4.

22. Ale *zawřelo Pjsmo wssecky pod hřjch/ aby †zaslibenj z wjry Gežukrystowy dáno bylo wěřjcým.]
*Rim.3/9. k.11/32. †Wýš. w. 14. njž w. 26.
(Na Nowé Léto.)

23. PRwé pak, než přissla wjra, pod Zákonem byli sme ostřjháni/ * zawřjni gsauce k té wjře, kteráž potom měla zgewena býti. *Žid.9/10.

24. A tak Zákon *pěstaunem nassim byl k Krystu / abychom z wjry osprawedlněni byli. *Mat.5/17. Skut.13/38. Rim.10/4. Gal.4/1. seqq.

25. Ale když přissla wjra, giž negsme pod pěstaunem.

26. Wssickni zagistě *synowé Božj gste w Krystu Gežissi skrze wjru.
*Jzai.56/5. Jan.1/12. Rim.8/15. Gal.4/5.6.

27. Nebo * kterížkoli w Krysta pokřtěni ste/ Krysta † ste oblékli.
*Rim.6/3. †Rim.13/14.

28. Nenjť * ani Žid, ani Řek / ani skauha, ani swobodný, ani muž/ani žena; nebo wssickni wy †gedno gste w Krystu Gežissi. *Rjm.10/12. 1 Kor.12/13. Kol.3/11. †Jan.17/21. Efez.2/14.15.

29. A když *Krystowi gste/ tedy sýmě Abrahamowo gste / a †podlé zaslibenj dědicowě. *Rjm.9/7.
†Gen.21/12. Žid.11/18.

Kapitola IV.

Krystem z gha zákonnjho wyprostěnym, hanba y sskoda opět se w ně zapletati. 12. protož ge pamatuge a pěknym přikladem při tom oswěcuge.
(Nedéle před Nowým Létem.)

1. PRawjmť pak / že pokudž, dědic *maličký gest, nic nenj rozdjlný od služebnjka/ gsa Pánem wssecho:
*Žid.12/9.10.

2. Ale pod ochránci a zprávci gest, až do času vloženého od Otce.

3. Tak y my, když sme byli maličcý pod živly světa byli sme w *službu podrobeni: *Kol.2/20.

4. Ale když přissla *plnost času/ † poslal Bůh Syna swého narozeného z ženy/ ** učiněného pod Zákonem/
*Gen.49/10. Dan.9/24. Mark.1/15. Efez.1/10. †1 Jan.4/14. **Mat.5/17.18.

5. Aby ty, kterjž *pod Zákonem byli, wykaupil / abychom † právo synů přigali. *Gal.3/13. †Jan.1/12.

6. A že gste synowé / * poslal Bůh Ducha Syna swého w srdce wásse / wokagjcýho, † Abba, Otče. *Rjm.8/15. †Mark.14/36.

7. A tak giž negsy služka/ ale syn: a *ponéwadž syn / tedy y dědic Božj skrze Krysta:] *Rjm.8/17.

8. Ale tehdáž neznawsse Boha služili ste těm, kterjž z přirozenj * negsau Bohowé. *1 Kor.8/4. k.12/2. Efez.2/11.12.

9. Nynj pak znagjce Boha/ nýbrž *poznáni gsauce od Boha/ kterakž se zpátkem zase † obracýte k mdlým a bjdným živlům/gimž opět znowu chcete služiti?
*1 Kor.8/5. k.13/12. †Kol.2/20.

10. Dnů sledujte,*a měsýců, a časů, y let. *Rjm.14/5. Kol.2/16. Žid.7/18.

11. Bogjm se za wás / abych snad *nadarmo nepracowal mezy wámi.
*2 Jan. w. 8.

12. Buďte *gako gá/ nebo y gá gsem gako wy bratřj, prosým wás: nic ste mi † nevbljzili. *1 Kor.11/1. †2 Kor.2/5.

13. Nebo wjte, že *s mdlobau těla kázal sem wám Ewangelium poneyprwé: *1 Kor.2/3. 2 Kor.11/30.

14. A *pokussenj mé na těle mém/ nebylo v wás málo váženo / aniž ste pohrdli: ale gako † Angelka Božjho přigali ste mne/ gako Krysta Gežisse.
*Luk.22/28. †Mal.2/7. Mat.10/40. 1 Tes.2/13.

15. Ga-

15. Gaké tehdy bylo blahoslawenstwj wásse? Swědectwjt wám zagistě dáwám/ že kdyby to možné bylo, oči swé wykaupjce bylibysste mi dali.

16. Což tedy wčinén sem wassjm nepřjtelem * prawdu wám prawě?
* Amoz. 5, 10.

17. Mikugjt wás * nedobře / nýbrž odstrčiti nás chtěgj / abysste wy ge mikowali. * Rjm. 10, 2. 2 Kor. 11, 2.

18. Skussněť gest pak horliwě mikowati w dobrém wždycky/ a ne gen toliko tehdáž když sem přjtomen wám.

19. Synáčkowé mogi, (kteréž * opět rodjm, ažby Krystus † zformowán byl w wás.) * 1 Kor. 4, 15. Filem. w. 10. Jak. 1, 18. † Rjm. 8, 29. Kol. 3, 10.

20. Chtěl bych přjtomen wám býti nynj/ a proměniti hlas swůg: nebo w pochybnosti sem o wás.
(IV. Neděle w Poště.)

21. Powěžte mi/ * kteřj pod Zákonem chcete býti/ nepozorugeteliž Zákona? * Gal. 3, 10. 25.

22. Nebo psáno gest/ Že Abraham měl dwa syny: * gednoho z děwky, a † druhého z swobodné. * Gen. 16, 15. † Gen. 21, 2. Skut. 7, 8. Žid. 11, 11.

23. Ale ten z děwky, podlé † těla se narodil: ten pak z swobodné, podlé † zaslibenj. * Jan. 8, 39. Rjm. 9, 7. 8. † njž. w. 28.

24. Kteréžto wěcy v figůře se staly. Nebo toť gsau ti * dwa Zákonowé: geden s hory Synai, k manstwj zplozugjcý/ a tent gest (gako) Agar. * Žid. 8, 10.

25. Agar zagistě gest Hora Synai w Arabij: Dobřeť se pak k nj trefuge nynějssj Geruzalém/ nebo w službu podroben gest s syny swými.

26. Ale ten swrchnj * Geruzalém, swobodný gest / kterýž gest matka wssech nás. * Izai. 2, 2. Žid. 12, 22. Zgew. 3, 12. k. 21, 2. 10.

27. Nebo * psáno gest; Wesel se neplodná, kteráž nerodjš: wykřikni a zwolkey, kteráž nepracugeš ku porodu: nebo ta opusštěná, mnoho má synů, wjce než ta kteráž má muže. * Izai. 54, 1.

28. Myť gsme tedy, ó bratřj, tak gako Izák * synowé zaslibenj.
* Rjm. 9, 8. Gal. 4, 23.

29. Ale gakož tehdáž ten * podlé těla zplozený, protiwil se tomu, kterýž (byl) podlé ducha: taky nynj. * Gen. 21, 9.

30. Než co prawj * Pjsmo? Wywrz děwku y syna gegjho: nebo nebudeť dědicem syn děwky s synem swobodné.
* Gen. 21, 10. 12. Jan. 8, 35.

31. A tak, bratřj, negsmeť synowé děwky/ ale * swobodné.] * Rjm. 6, 18.

Kapitola V.

Napomjná k zůstáwánj w prawé Křesťanské swobodě/ 13. gegiž gest prawidlo zřjzené Boha y bližnjch milowánj: 17. za tjm/ skutky těla y owoce ducha, a o=běho cýl wkazuge.

1. Protož w swobodě, kterauž Krystus nás oswobodil, * stůgte/ a nezapleteyte se zase w gho † služebnosti.
* Jan. 8, 32. Skut. 15, 10. 1 Pet. 2, 16. † Izai. 9, 4.

2. Ay, ga Pawel prawjm wám; Že * budeteli se obřezowati, Krystus wám nic neprospěge. * Skut. 15, 1.

3. A zase oswědčugi wsselikému člowěku, kterýž se obřezuge/ že gest powinen * wssecken Zákon naplniti.
* Jak. 2, 10.

4. Zbawili ste se Krysta, * kteržjkoli w Zákoně osprawedlněni býti hledáte: wypadli ste z milosti. * 1 Kor. 1, 13. Gal. 2, 21.

5. My * zagistě duchem z wjry, naděge sprawedlnosti očekáwáme.
* 2 Tym. 4, 8.

6. Nebo * w Krystu Gežjssi ani obřezka nic neprospjwá, ani neobřezka: ale † wjra skrze lásku dělagjcý. * 1 Kor. 7, 19. 2 Kor. 5, 17. Gal. 6, 15. Kol. 3, 11. † Mat. 12, 50. Jan. 15, 14. Jak. 2, 18.

7. Běželi ste * dobře/ kdo wám překazyl/ abysste prawdy neposlauchali?
* 1 Kor. 9, 24. Gal. 3, 1.

8. Nenjt ta rada * z toho, kterýž wás wolá. * Gal. 1, 6.

9. Maličko * kwasu, wssecko těsto nakwasuge. * 1 Kor. 5, 6.

10. Gá mám * naděgi o wás w Pánu/ že nic ginébo smýssleti nebudete: ale ten, † kterýž kormautj wás, trpěti bude saud/ kdožť gest on koli. * 2 Kor. 2, 3. k. 8, 22. † Gal. 1, 7.

11. Gá pak Bratřj, kázali také obřezku/ y proćež gesště protiwenstwj trpjm? Tedy gest wyprázdněno * pohorssenj kříže. * 1 Kor. 1, 23.

12. O by také * odřezáni byli, kteřj wás nepokogj. * Deut. 13, 5. 1 Kor. 5, 13.

13. Nebo wy w swobodu powoláni ste bratřj: toliko abysste pod zámyslem, * té swobody (nepowolowali) těku / ale † skrze lásku posluhugte sobě wespolek.
* 1 Kor. 8, 9. k. 9, 19. Jud. w. 4. † Gal. 6, 2.

14. Ne-

14. Nebo wssecken Zákon w gednom skowu se zawjrá: (totiž) w tom; *Mikowati budeš bližnjho swého, gako sebe samého. * Leu.19,18. Mat.22,39. Mark.12,31. Rim.13,9. Jak.2,8.

15. Pakli se wespolek *kaussete, a žerete/ hledtež abysste gedni od druhých zkaženi nebyli. * 2 Kor.12,20.

(XIV. Neděle po S. Trogicy.)

16. Ale prawjmi; Duchem * chodte/ a žádosti těla newykonáte.
* Rim.6,12. k.8,1.5.13. 1 Pet.2,11.

17. Nebo * tělo žáda proti duchu/ a duch proti tělu: Ty pak wěcy gsau sobě wespolek odporné: tak abysste ne cožbysste chtěli, to činili. * Rim.7,15.23. seqq.

18. Gestlize pak duchem * wedeni bywáte/ negste pod Zákonem. * Rim.8,2.

19. Zgewnjť gsau pak * skutkowé těla: genž gsau/ Cyzokožstwo, smilstwo, nečistota, chlipnost,
* 1 Kor.3,3. k.6,9. Efez.5,3.5. Kol.3,5.

20. Modkosslužba, čarowánj, nepřátelstwj, swárowé, nenáwisti, hněwowé, dráždènj, tůznice, sekty,

21. Záwisti, wraždy, * opilstwj, hodowánj, a těm podobné wěcy: kterež kdokoli činj/ tot wám † předpowjdám, gakož sem y prwé prawil/ že králowstwj ** Božjho dědicowé nebudau. * Luk.21,34. Rim.13,13. † 2 Kor.13,2. Fil.3,18. ** 1 Kor.6,10. Efez.5,5. Kol.3,6. Zgew.22,15.

22. Gwoce * pak ducha gestiť láska a radost, pokog, tichost, dobrotiwost, dobrota, wěrnost, krotkost, středmost: * Efez.5,9. Kol.3,12.

23. Proti * takowým nenj Zákon.
* Rim.6,6.11. k.8,1.10. 1 Tym.1,9.

24. Nebo kteřjž gsau * Krystowi/ ti (swé) tělo † wkřižowali s wášnìmi a s žádostmi.] * Mark.9,41. 1 Kor.15,23. † Rim.6,6. k.13,14. Gal.2,19. k.6,14. 1 Pet.2,11.

(XV. Neděle po S. Trogicy.)

25. Gsmelit duchem * žiwi, duchem y chodme. * Rim.8,5.

26. Nebýweyme * marné chwály žádostiwi, gedni druhých popauzegjce, a gedni druhým záwidjce. * Fil.2,3.

Kapitola VI.

W duchu tichosti naprawowati wši padlé. 6. Gich wěrný aby služebnjky z statku swých opatrowal: 12. a chytrákům se od Krysta odwoditi nedal, pilně napomjná.

1. Bratřj, by pak byl * zachwácen člowěk w nějakém pádu/ wy † duchownj, naprawte takowého w duchu tichosti: prohlédage sám k sobě/ aby ** y ty nebyl pokaussin. * Mat.18,15. Rim.14,1. k.15,1. 1 Kor.9,22. Jak.5,19. † 1 Kor.2,15. k.3,1. ** k.10,12.

2. Gedni * druhých břemena neste: a tak † plňte Zákon Krystů. * Mat.11,29. Rim.14,1. k.15,1. 1 Tes.5,14. † Jan.15,12. Gal.5,13.14. 1 Jan.4,21.

3. Nebo * zdáli se komu žeby něco byl, nic negsa/ takowého wlastnj mysl geho swodj. * Jak.1,26.

4. Ale djla swého * zkus gedenkažd: a tehdyť sám w sobě chwálu mjti bude, a ne w giném. * 1 Kor.11,28. 2 Kor.13,5.

5. Nebo gedenkažd * swé břjmě ponese. * Zak.62,13. Ger.17,10. k.32,19. Mat.16,27. Rim.2,6. k.14,12. 1 Kor.3,8. 2 Kor.5,10. Zgew.2,23. k.22,12.

6. Zdileyž se pak ten, kterýž * naučenj přijmá w slowu, s tjm od kohož naučenj béře, wssjm dobrým. * Rim.15,27. 1 Kor.9,11.

7. Nemylte * se: Bůh nebude posmjwán: nebo † cožkoli rozsýwal-by člowěk, tot bude y žjti.
* 2 Machab.4,17. 1 Kor.6,9. † Luk.16,25. Rim.2,6.

8. Nebo kdož * rozsýwá tělu swému/ z těla † žjti bude porussenj: ale kdož rozsýwá duchu/ z ducha ** žjti bude žiwot wěčný. * Přísl.22,8. Syr.7,3. 2 Kor.9,6. † 2 Tes.1,9. ** Zak.126,5.

9. Činjcepak * dobře † nevblewůgme: nebo časem swým budeme žjti nevstáwagjce. * 2 Tes.3,13. † 1 Kor.13,8.

10. A protož dokudž čas máme, činme * dobre wssechněm/ neywjce pak † domácým wjry.] * Efez.2,10. † 1 Tym.5,8.

11. Pohledte gaký sem wám list napsal swau rukau.

12. Ti, kteřjž chtěgj twárnj býti podlé těla/ nutj wás, abysste se obřezowali/ gedně * aby protiwenstwj pro křjž Krystů netrpěli. * Fil.3,18.

13. Nebo ani sami ti, kteřjž se * obřezugj, nezachowáwagj Zákona: ale chtj abysste se obřezowali/ aby se tělem wasjm chlubili. * Skut.15,10.

14. Ale ode mne * odstup to, abych se chlubil, gedině w křjži Pána nasseho Gezukrysta: skrze něhož gest mi swět † wkřižowán, a gá swětu. * Ger.9,24. 1 Kor.1,31. k.2,3. † Přísl.29,27. Rim.6,6. Gal.2,19. k.5,24.

15. Ne-

15. Nebo w * Kryſtu Gežiſſi ani obřjzka nic neſproſpjwá / ani neobřjzka / ale † nowé ſtwořenj.
* 1 Kor. 7, 19. Gal. 5, 6. † 2 Kor. 5, 17.

16. A kteřjžkoli tohoto * prawidła náſledugj / † pokog (přigde) na ně, a mikoſrdenſtwj, y na ** lid Božj Izrael-
ſký. * Syr. 9, 22. Fil. 3, 16. † Žal. 125, 5. k. 128, 6. ** Rim. 2, 29. k. 4, 12. Gal. 3, 29.

17. Dále pak žádny mi nečiň zaměſtknánj: gá * zagiſtė gjzwy Pána Gežiſſe noſým na tėle ſwėm. * 2 Kor. 4, 10.

18. Mikoſt * Pána Gežiſſe Kryſta s duchem waſſim bratřj, Amen.
* Fil. 4, 23.

(Liſt tento) pſán byl k Galatſkým z Řima.

Epiſtoła (S.) Pawła Apoſtoła k Eſezſkým.

Kapitoła I.

Apoſtoł za wſſeligakė požehnánj w Kryſtu, 3. zwłaſſtė za mikoſtné wywolenj, 8. a za zgewenj Ewangelium ſwatého, Boha zwelebuge, 14. též za Eſezſkė dary činė, hogněyſſiho oſwjcenj a mocy gim žádá.

Pawel * Apoſtoł Gezukryſtů, ſkrze wůli Božj / † ſwatým, kteřjž gſau w Eſezu a wěrným w Kryſtu Gežiſſi:
* 2 Kor. 1, 1. † Řim. 1, 7. 1 Kor. 1, 1.

2. Mikoſt * wám a pokog od Boha Otce naſſeho a Pána Gezukryſta.
* Řim. 1, 7. 1 Kor. 1, 3. 2 Kor. 1, 2. Gal. 1, 3. 2 Pet. 1, 2.

(Na den S. Tomáſſe.)

3. Požehnaný * Bůh a Otec Pána naſſeho Gezukryſta / kteryž požehnal nám wſſelikým požehnánim duchownim, w nebeſkých wěcech w Kryſtu: * 2 Kor. 1, 3. 1 Pet. 1, 3.

4. Gakož * wywolił nás w něm † před ſtanowenim ſwėta / ** abychom byli ſwatj a nepoſſkwrnėnj, před obličegem geho, w láſce: * Jan. 15, 16. Řim. 8, 30. 2 Teſ. 2, 13. 1 Pet. 1, 1. Jak. 2, 5. † Jan 17, 24. 2 Tym. 1, 9. ** Luk. 1, 75. Eſez. 2, 10. k. 5, 27.

5. Předzřjdiw * nás k zwolenj † za ſyny, ſkrze Gežiſſe Kryſta pro ſebe / podlė dobře libė wůle ſwė / * Řim. 8, 15. 29. 30. † Gal. 4, 5.

6. K chwále ſlawy mikoſti ſwė / kterauž přjgemnė nás wčinił * w tom neymilegſſjm:] * Mat. 3, 17. k. 17, 5.

7. W němž * máme wykaupenj ſkrze krew geho / (totiž) odpuſſtėnj hřjchů / † podlė bohatſtwj mikoſti geho:
* Skut. 20, 28. Kol. 1, 14. 1 Pet. 1, 18. 19. Žid. 9, 12. † Řim. 2, 4. k. 9, 23. Eſez. 2, 7. k. 3, 8. 16. Fil. 4, 19.

8. Kterauž rozhognił k nám / * we wſſj maudroſti a opatrnoſti: * Kol. 1, 9.

9. Oznámiw nám * tagemſtwj wůle ſwė / podlė dobrė ljboſti ſwė, kterauž předwložił byl ſám w ſobė / * Řim. 16, 25. Kol. 1, 26. Tyt. 1, 2. 1 Pet. 1, 20.

10. Aby w * dokonánj plnoſti času † w gedno ſhromážditi wſſecko w Kryſtu / buď nebeſkė wěcy, buď zemſkė.
* Gen. 49, 10. Dan. 9, 24. Gal. 4, 4. † Kol. 1, 20.

11. W kterémž y * k losu připuſſtėni ſme / předzřjzeni † bywſſe, podlė předwloženj toho, kteryž wſſecko působj podlė rady wůle ſwė, * Skut. 26, 18. Řim. 8, 17. Kol. 1, 12. † Skut. 13, 48. Řim. 8, 29. 30.

12. Abychom tak byli k chwále ſlawy geho / * my, kteřjž ſme prwė nadėgi měli w Kryſtu. * Gal. 3, 23. 25.

13. W kterémž y wy (nadėgi máte,) ſlyſſewſſe ſlowo prawdy (totiž) Ewangelium ſpaſenj ſwėho: ſkrze kterėž takė wěřiwſſe, * zapečeteni ſte Duchem zaſljbenj ſwatým: * Eſez. 4, 30. 2 Kor. 1, 22.

14. Kteryž geſt * záwdawek dėdictwj naſſeho / na † wykaupenj toho, což gim ** dobyto geſt / k chwále ſlawy geho.
* 2 Kor. 1, 22. k. 5, 5. † Řim. 8, 23. ** Erod. 19, 5. Deut. 7, 6. k. 14, 2. k. 26, 18. Žyt. 2, 14. 1 Pet. 2, 9.

15. Protož y gá ſlyſſew o * waſſj wjře w Pánu Gežiſſi / a o láſce ke wſſechněm ſwatým / * Kol. 1, 4. 1 Teſ. 3, 2. 2 Teſ. 1, 3. Filem. w. 5.

16. Nepřeſtáwám * djkú činiti z wás / zmjnku činė o wás na modlitbách ſwých:
* Řim. 1, 8. 9. Fil. 1, 3. 4. 1 Teſ. 1, 2.

17. Aby Bůh Pána naſſeho Gezukryſta, Otec * ſlawy dał wám † ducha maudroſti a zgewenj, ku poznánj geho:
* Řim. 6, 4. † Izai. 11, 2. Maud. 1, 7.

18. (A tak) * oſwjcenė oči myſli waſſj: abyſſte wėdėli kteráby byla nadėge powołánj geho / a gakė † bohatſtwj ſlawy dėdictwj geho w Swatých:
* 2 Kor. 4, 4. † Skut. 20, 32. k. 26, 18.

19. A kterak geſt neſmjrná welikoſt * mocy geho k nám wěřjcým podlė působenj † mocnoſti ſyły geho / * 1 Kor. 2, 5. 1 Teſ. 1, 5. † Eſez. 3, 7. Kol. 2, 12.

20. Kte-

20. Kterèž dokázał na Krystu, * wzkřisyw geg zmrtwých/ a † posadiw na prawicy swè na nebesých, * Skut.2,24. k.3,15. † Žał.110,1. Skut.2,34. 1 Kor.15,25. Kol.3,1. 1 Pet.3,22. Žid.1,3. k.10,12.

21. Wysoce nade wssecko * knjžatstwo, y mocnosti, y mocy, y panstwo/ y (nad) każdé gméno, kterèž se gmenuge, netoliko w wèku tomto/ ale y w budaucým:

* Fil.2,9. Kol.2,10.

22. A wssecko * poddał pod nohy geho/ a geg dał † hławu nade wssecko Cýrkwi, * Žał.8,7.8. Mat.28,18. 1 Kor.15,27. Žid.2,8. † Efez.5,23. Kol.1,18.

23. Kteráž gest * tèło geho/ (a) plnost † wssecko we wssech naplňugjcýho.

* Rjm.12,5. 1 Kor.12,12.27. Efez.4,12.16. k.5,23.30. † Kol.3,11.

Kapitola II.

Gehožkoli dessli od Boha Židè y Pohané/to wsse z mikosti Božj posslo: 13. protož obogj tak w swate Křsse spogeni, 19. y na wýborném gruntu wzdèlani gsauce, růsti magj.

1. A Wás (obživił,) * mrtwé w winách a hřjssích: * Kol.2,13.

2. W nichž ste * někdy chodili, podlè obyčege swèta tohoto/ a podlè † knjžete mocného w powětrj, ducha toho, kterýž nynj dèlá w ** synech zpoury:

* 1 Kor.6,11. Kol.3,7. Týt.3,31. † Jan.12,3. k.14, 30. k.16,11. Efez.6,12. ** k.5,6.

3. Mezy * nimiž y my wssickni obcowali sme někdy, w žádostech tèla swého/ činiwsse to což se ljbilo tèlu a mysli: a byli sme z † přirozenj synowé hněwu, gako y ginj. * Kol.3,7. Týt.3,3. † Jan.3,6. Rjm.3,23.

4. Ale Bůh * bohatý gsa w mikosrdenstwj, pro † welikau kásku swau kterauž zamilował nás, * Rjm.10,12. Efez.1,7. † Rjm.5,8.

5. Také y nás, když sme * mrtwj byli w hřjssích/ obživił spolu † s Krystem/ (** milostj spaseni ste.) * Rjm.5,6. seqq. Kol.2,12. † Rjm.6,4.5.8. k.8,11. Kol.3,1.3. ** Skut.15,11. Týt.3,5.

6. A spolu (s nim) * wzkřjsył, y posadił na nebesých w Krystu Gežjssi:

* 2 Kor.4,14.

7. Aby vkazał w wèku budaucým nepřewýssené * bohatstwj mikosti swé/ z dobroty (swé) k nám w Krystu Gežjssi: * Efez.1,7. k.3,8.

8. Nebo * mikostj spaseni ste skrze † wjru: (a to ** ne sami z sebe/ dart †† gest to Božj:) * Rjm.3,24. Týt.3,5. † Rjm.3,28. k.4,5.16. Gal.2,16. ** Mat.16,17. †† Rjm.6,23.

9. Ne * z skutků/ aby se † někdo nechlubił. * Rjm.3,20.27. k.4,2. k.9,12. k.11,6. Gal.2,16. 2 Tym.1,9. Týt.3,5. † 1 Kor.1,29.

10. Gsme zagistè geho * djlo/ gsauce † stworeni w Krystu Gežjssi, k ** skutkům dobrým, kterèž Bůh připrawił, abychom †† w nich chodili. * Žał.100,3. Izai.29,23. † 2 Kor.5,17. ** Týt.2,14. †† Efez.5,2.

11. Protož * pamatugte / že wy někdy Pohané podlè tèla, kterjž ste skauli neobřjzka, od těch, kterjž skauli obřjzka na tèle, kteráž se působj rukama:

* 1 Kor.12,2. Efez.5,8. Kol.1,21.

12. Wy ste byli onoho času bez Krysta/ * odcyzenj od společnosti Izraele/ † a cyzý od vmluw zaslibenj/ nadège nemagjcý/ a bez Boha na swètè.

* Neh.2,20. † Rjm.9,4.

13. Ale nynj w * Krystu Gežjssi, wy kterjž ste někdy byli dalecý/ bljzcý učinèni ste, skrze krew Krystowu. * Rjm.8,1. 2 Kor.5,17.

14. Nebo oni gest * pokog nás/ kterýž učinił oboge † gedno/ zbořiw hradbu dělicý na různo: * Izai.9,6. Mich.5,5. Jan.16,33. Skut.10,36. Rjm.5,1. Kol.1,20. † Jan.10,16. Gal.3,28.

15. A nepřátelstwj (totiž) * Zákon přikázánj w vstanowenjch, wyprázdniw skrze tèlo swé: aby ty oboge wzdělał w samém sobě w † gednoho nowého čkowèka/ (tak) čině pokog, * Kol.2,14. † 2 Kor.5,17. Gal.6,15.

16. A w * mjr wwodě oboge w gednom tèle Bohu, skrze křjž, wyhladiw † nepřátelstwj skrze něg. * Kol.1,20. † Rjm.6,6. k.8,3. Kol.2,14.

17. A přissed, zwěstował * pokog wám, † dalekým y bljzkým. * Izai.57,19. † Žał.148,14.

18. Neboť skrze * něho obogj máme přjstup w gednom Duchu k Otcy.

* Jan.10,9. k.14,6. Rjm.5,2. Efez.3,12. Žid.4,16. k.10,19.

(Na den S. Filipa a Jakuba.)

19. A Wy giž tedy negste hosté a přjchozý/ ale spolu * měssané swatých, a † domácy Božj: * Fil.3,20. Žid.12,22.23. † Gal.6,10. 1 Tym.5,8.

20. Wzdèkanj na * zákład Apossstolský a Prorocký/ kdež gest gruntown † vhelný kámen, sám Gežjš Krystus:

* Izai.28,16. Mat.16,18. 1 Kor.3,9.10. 1 Pet.2,4. Zgew.21,14. † Žal.118,22.

21. Na němž * wssecko stawenj přjsslussně wzdèkané, roste w † Chrám swatý w Pánu: * Efez.4,16. † 1 Kor.3,16. 2 Kor.6,16.

22. Na

22. Na kterémž y wy * ſpoku wzdĕkáwáte ſe w přjbytek Bożj, w Duchu (ſwatém.)] * 1 Pet. 2, 5.

Kapitoka III.

S. Pawek, oſwĕdĕiw ſe zřizeným býti neſtihłych bohatſtwj Bożjch Kazatelem, 13. napomjná Efezſtych k ſtáłoſti/ 14. a za ně ſe, 20. s díkú činěnjm modlj.

1. PRo tu přjčinu gá Pawek,* ten wĕzeň Krysta Gežjſſe, pro † wás Pohany: * Skut. 21, 33. Efež. 4, 1. Fil. 1, 7. 13. 14. 16. Kol. 4, 3. 2 Tym. 1, 8. Filem. w. 1. † njž. w. 13. Kol. 1, 24. 2 Tym. 2, 10.

2. Geſtliže wſſak ſte ſłyſſeli o * mikoſti Bożj / kteréž geſt mi vdĕleno k (přiſłuhowánj) wám: * Skut. 9, 15. k. 13, 2. Řim. 1, 5. 1 Kor. 4, 1. Gal. 1, 16. Kol. 1, 25.

3. Ze ſkrze * zgewenj oznámił mi tagemſtwj (gakož ſem prwé † pſał krátce: * Skut. 22, 17. 21. k. 26, 16. 17. Řim. 16, 25. Gal. 1, 11. 12. Kol. 1, 26. † Efež. 1, 9.

4. Z čehož můžete čtauce porozumĕti známoſti mé w * tagemſtwj Kryſtowu,) * Kol. 4, 3.

5. Kteréž za ginych wĕkú nebyło * známo ſynúm lidſkým/ tak gako nynj † zgeweno geſt / ſwatým Apoſſtołúm geho a Prorokúm ſkrze Ducha: * Kol. 1, 26. † Skut. 10, 28. Zgew. 10, 7.

6. Ze gſau Pohané * ſpoku dĕdicowé, a gednotĕlnj/ y ſpoku včaſtnjcy zaſljbenj geho w Kryſtu, ſkrze Ewangelium: * Gal. 3, 28. Efež. 2, 15. 16.

7. Kterehož ſem včinén * ſłauha z daru mikoſti Bożj ſobĕ danĕ/ podlé † púſobenj mocy geho. * Řim. 1, 5. † Efež. 1, 19.

8. Mně * neymenſſjmu ze wſſech Swatých dána geſt † mikoſt ta/ abych mezy Pohany zwĕſtował ta ** neſtihłá Bohatſtwj Kryſtowa: * 1 Kor. 15, 9. 10. † Skut. 9, 15. k. 13, 2. k. 22, 21. k. 26, 17. Gal. 1, 16. k. 2, 8. 1 Tym. 1, 14. k. 2, 7. 2 Tym. 1, 11. ** Efež. 2, 7.

9. A * wyſwĕtlił wſſechnĕm/ † gakby było obcowánj tagemſtwj ſkrytého od ** wĕkú w Bohu, †† kterýž wſſecko ſtworił ſkrze Gežjſſe Kryſta: * Skut. 26, 18. † Efež. 1, 9. ** Řim. 16, 25. Kol. 1, 26. 2 Tym. 1, 10. Tit. 1, 2. 3. 1 Pet. 1, 10. †† Jan. 1, 3. Kol. 1, 16. Žid. 1, 2.

10. Aby nynj * oznámena była knjžatſtwu, a mocem na nebeſých, ſkrze Cýrkew, rozličná maudroſt Bożj: * 1 Pet. 1, 12.

11. Podlé předwložený wĕčného, kterýž vložił w Kryſtu Gežjſſi Pánu naſſem:

12. W němž máme * ſmĕłoſt a † přjſtup s daufánjm ſkrze wjru geho. * Žid. 4, 16. k. 10, 19. † Jan. 10, 9. k. 14, 6. Řim. 5, 2. Efež. 2, 18.

(XVI. Nedĕle po S. Trogicy.)

13. PRotož * proſým, abyſſte nehynuli w mých ſſaužených † pro wás, kteráž gſau ſłáwa wáſſe. * Fil. 1, 14. 1 Teſ. 3, 3. † Efež. 3, 1. Kol. 1, 24.

14. Pro tuť přjčinu * klekám na kolena swá, před Otcem Pána naſſeho Gežukryſta/ * Efež. 1, 3.

15. Z néhož wſſelikâ rodina na * nebi y na zemi ſe gmenuge/ * Efež. 1, 10.

16. Aby wám dał, * podlé bohatſtwj ſłáwy swé, † mocý poſylnĕnu býti, ſkrze Ducha swého, na ** wnitřnjm čłowĕku: * Efež. 1, 18. † k. 6, 10. ** 2 Kor. 4, 16. Efež. 4, 24.

17. Aby Kryſtus ſkrze * wjru přebýwał w ſrdcých waſſich: * Jan. 14, 23. Gal. 2, 20.

18. Abyſſte w láſce * wkořenĕni a zakożeni gſauce / † mohli ſtihnauti ſe wſſechnĕmi Swatými/ kterakáby byłá ** ſſirokoſt, a dłauhoſt, a hłubokoſt, a wyſokoſt: * Kol. 2, 7. † Kol. 1, 6. ** Job. 11, 8.

19. A poznati přeneſmjrnau láſku Kryſtowu: abyſſte naplnĕni byli we wſſelikau plnoſt Bożj:

20. Tomu * pak, kterýž mocen geſt nade wſſecko včiniti mnohem hognĕgi než my proſýme, a neb rozumjme/ † podlé mocy té, kterauž dĕłá w nás/ * Řim. 16, 25. Ep. Jůd. w. 24. † Efež. 1, 19.

21. Tomu (buď) * ſłáwa w Cýrkwi ſkrze Krysta Gežjſſe, po wſſecky wĕky wĕkú. Amen.] * Řim. 16, 27. 1 Tym. 1, 17.

Kapitoka IV.

Proſý, aby hodně w powołánj swém, 4. w prawé gednotĕ wjry zůſtáwagjce, chodili/ 7. rozličnych darú Bożjch k gedinému cýli, totiž k wzdĕłánj Cýrkwe vžjwali/ 17. a tak ſe nowým Kryſtowým žiwotem ſtkwĕli.

(XVII. Nedĕle po S. Trogicy.)

1. PRoſýmť tedy wás gá * wĕzeň w Pánu, abyſſte chodili tak gakž † hodně geſt na to powołánj, kterýmž powołáni ſte: * Skut. 21, 13. 33. Efež. 3, 1. Fil. 1, 7. † Gen. 17, 1. 1 Kor. 7, 20. Fil. 1, 27. Kol. 1, 10. 1 Teſ. 2, 12.

2. Se wſſj * pokorau, tichoſtj, y s ſnáſſeliwoſtj / † ſnáſſegjce ſe weſpołek w láſce: * Kol. 3, 12. † 1 Teſ. 5, 14.

3. Vſylugjce zachowáwati gednotu ducha, w * ſwazku pokoge. * Kol. 3, 14.

4. Gedno (geſt) * tĕło / a geden † duch/ gakož y powołáni ſte w gedné nadĕgi powołánj swého. * Řim. 12, 5. 1 Kor. 12, 27. Efež. 2, 16. † 1 Kor. 12, 4. 11.

5. Ge-

5. Geden * Pán/ gedna wjra/ geden Křest: *Deut.6,4. 1Kor.8,4.6.k.12,5.

6. Geden * Bůh a † Otec wssech/ kterýž gest ** nade wssecko, a skrze wssecko, y we wssech wás.] * 1 Kor.8,6. k.12,6.
† Mal.2,10. **Rjm.11,36.
(Na den S. Matausse.)

7. Ale gednomukaždému z nás dána gest * milost, podlé mjry obdarowánj Krystowa. * Rjm.12,3.
1 Kor.12,11. 1 Pet.4,10.

8. Protož * dj: Wstaupiw na wýsost, gatě † wedl wězně/ a dal dary lidem.
* Žak.68,19. † Kol.2,15.

9. Ale to že * wstaupil/ co gest, gedině že y sstaupil prwé do † neynižšších stran země? * Jan.3,13. k.6,62. † 1 Pet.3,19.

10. Ten (pak) kterýž sstaupil, ont gest, kterýž y * wstaupil wysoko, nade wssecka nebesa/ aby † naplnil wssecko. * Skut.2,33. † Ger. 23,24.

11. A ont dal některé zagistě * Aposstoky/ některé pak † Proroky, giné pak ** Ewangelisty/ giné pak Pastýře †† a učitele. * 1 Kor.12,28. † Skut.11,27.
** k.21,8. 2 Tym.4,5. †† Rjm.12,7.

12. Pro spořádánj Swatých, k djlu služebnosti, pro * wzdělánj těla Krystowa: * Rjm.12,5.

13. Ažbychom se sběhli wssickni w gednotu wjry, a známosti Syna Božjho/ w muže dokonalého: w * mjru postawy plného wěku Krystowa.]
* Efez.3,18.19.

14. Abychom giž wjce nebyli * děti zmjtagjcý se, † a točjcý každým wětrem učenj w neystawičnosti lidské/ w chitrosti k vkkamáwánj kstiwému:
* Jzai.28,9. 1 Kor.14,20. † Mat.11,7. Žid.13,9.

15. Ale vpřjmě se magjce w kásce, * rostěme w toho wsseligak/ kterýž gest † hlawa, (totiž w) Krysta: * 2 Pet.3,18.
† Efez.1,22. k.2,21. k.5,23. Kol.1,18.

16. Z kterého * wssecko těło přjsslussně spogené a swázané, po wssech klaubjch přisslužowánj/ podlé wnitřnj mocy w mjru gednohokaždého auda, zrůst gakž to těło přjsslussj, běře/ k wzdělánj swému † w kásce. * Rjm.12,5.
1 Kor.12,12.27. † 1 Kor.16,14.

17. A protož totoť prawjm a oswědčugi skrze Pána/ abysste giž wjce nechodili, gako y ginj Pohané chodj w * marnosti mysli swé/ * Rjm.1,18.21.
1 Pet.4,3.

18. Zatemnění w rozumu/ odcyzeni gsance * od žiwota Božjho, pro † neznámost kteráž gest w nich, z zatwrzenj srdce gegich. * Efez.2,12. † 1 Tes.4,5.

19. Kteřjž, * zaufawsse sobě/ wydali se w nestydatost/ aby wsselikau nečistotu páchali † lakomě. * Rjm.1,24.26.
† Luk.12,30.

20. Ale wy ne tak ste se wyučili (od) Krysta:

21. Ač gestliže ste ho skyssseli/ a o něm byli wyučeni/ gakž gest prawda w Gežjssowi:
(XIX. Neděle po S. Trogicy.)

22. (Totiž,) že wám (náležj) * složiti ono prwnj † obcowánj, podlé toho starého čłowěka/ russnjcýho se, podlé žádostj vklamáwagjcých: * Kol.3,8.
1 Pet.2,1. Jid.12,1. † Efez.2,2.3. Tyt.3,3.

23. Obnowiti * se pak duchem mysli swé/ * Rjm.12,2. Kol.3,10.

24. A * oblécy toho nowého čłowěka † podlé Boha stwořeného, w ** sprawedlnosti a w swatrosti prawdy. * Rjm.6,4. 2 Kor.5,17.
Kol. 3,9. † Gen. 1,27. k.5,1. **Luk.1,75.

25. Protož * složjce kej, mluwtež † prawdu gedenkaždý s bližnjm swým: nebo ** gsme wespolek audowé.
* Kol.3,9. † Zach.8,16. ** Rjm.12,5.

26. Hněwegte se, * a nehřesste: slunce nezapadey na hněwiwost wássi.
* Žak.4,5. Jak.1,19.

27. Nedáwegte * místa dáblu.
* 1 Pet.5,9. Jak.4,7.

28. Kdo kradl, giž wjce nekrad: * ale raděgi pracůg, dělage rukama což dobrého gest/ aby měl z čeho vděliti nuznému. * Skutc.20,34. 1Tes.4,11. 2Tes.3,8.

29. Žádná řeč * mrzutá newycházey z vst wassich: ale gestli gaká dobrá k † wzdělánj vžitečnému/ aby dala milost posluchačům. * Mat.12,36. Efez.5,4.6.
† Kol.3,16. k.4,6.

30. A * nezarmucugte Ducha swatého Božjho/ kterýmž † zapečetěni ste ke ** dni wykaupenj. * Jzai.7,13. k.63,10.
† Rjm.8,16. 2 Kor.1,22. ** Luk.21,28. Rjm.8,23.

31. Wsseliká * hořkost, a rozzkobenj se, y hněw, y křik, y rauhánj budiž odgato od wás/ se wssj zkostj: * Kol.3,8.19.

32. Ale budte k sobě wespolek * dobrotiwj, milosrdnj/ † odpaussťegjce sobě wespolek/ gakož y Bůh w Krystu odpustil wám.] * Filip.2,1. 1 Pet.3,8.
† Mat.6,14. Mark.11,25. Kol.3,13.

Kapitola V.

Wčj Apoſſtol Efezſkè, Otce nebeſkèho následowati: 3. bezbožnosti ſe warowati: 15. opatrně ſobě počjnati: 22. manželé k ſobě gak ſe magj chowati.

(III. Nedèle w Poſtě.)

1. Budtež tedy následowniçy * Božj, gakožto ſynowé milj:
* Mat.5/45.48. Luk.6/36. 1 Pet.1/15.16.

2. A * chodte w láſce/gako y Kryſtus † mikowal nás/ a ** wydal ſebe ſamého za nás,†† dar a *** obět Bohu y wůni rožkoſſnau. * Jan.13/34. k.15/12.
1 Teſ.4/9. 1 Jan.3/11.23. k.4/21. † Gal.2/20. Efez.5/25. 1 Jan.3/16. ** Rjm.5/6.8. Tyt.2/14. 1 Pet.3/18. †† Žid. 8/3. *** k.9/14.

3. Smilſtwo * pak a wſſeliká nečiſtota, neb lakomſtwj/ aniž gmenowáno buď mezy wámi/ gakož † ſluſſj na ſwaté.
* Gal.5/19. Kol.3/5. † 1 Kor.6/15.

4. A * mrzkoſt, ani bláznowé mluwenj, ani ſſprymowánj/ kterěžto wěcy gſau nenáležité: ale raděgi † djků činěnj.
* Efez.4/29. † 1 Teſ.5/18.

5. Wjte zagiſtě o tom/ * že žádný ſmilnjk, a neb nečiſtý, ani † lakomec (genž geſt modkoſſlužebnjk,) nemá dědictwj w králowſtwj Kryſtowě a Božjm.
* 1 Kor.6/9.10. Gal.5/21. Zgew.22/15. † Kol.3/5.

6. Žádný wás * nejwod marnými řečmi: nebo pro † takowé wěcy přicházý hněw Božj na ſyny nepoddané:
* Ger.29/8. Mat.24/4. Mark.13/5. Luk.21/8. 1 Kor.15/33. 2 Teſ.2/3. 1 Tym.6/20. † Mat. 12/37. Rjm.1/18. Efez.2/2. Kol.3/6.

7. Nebýweytež tedy wčaſtnjcy gegich.

8. Byliſte zagiſtě někdy * temnoſti: ale nynj (gſte) † ſwětko w Pánu: gakožto ** ſynowé ſwětka chodte:
* 1 Teſ.5/4.5. 1 Pet.2/9. † Luk.16/8. Jan.12/36. 2 Kor.3/18. ** Mat.5/14.16. Fil.2/15.

9. (Nebo * owoce ducha (žálejj) we wſſj dobrotě, a ſprawedlnoſti, a w prawdě.) * Gal.5/22.

10. O to * ſtogjce, cožby ſe dobře ljbiło Pánu. * Rjm.12/2. Fil.1/10.

11. A * neobcůgte ſe ſkutky † nevžitečnými tmy/ale raděgi ** ge trescete.]
* Rjm.6/22. 1 Kor.5/8.11. 2 Kor.6/14. 2 Teſ. 3/14. Žid.9/14. † Rjm.13/12. ** Mat.18/17.

12. Nebo což ſe tagně děge od nich/ mrzko geſt o tom y mluwiti.

13. Ale to wſſecko když bývá od * ſwětka trestáno, bývá zgeweno: cožkoli zagiſtě zgewné bývá, ſwětko geſt.
* Jan.3/20.21. Žid.4/13.

14. Protož * prawj: † probuď ſe ty kdož ſpjš, a ** wſtaň zmrtwých, a †† zaſwjtjt ſe tobě Kryſtus. * Jzai.60/1.
† k.26/19. 1 Kor.15/34. k.16/13. 1 Teſ.5/6. ** Rjm.6/4.5. Efez.2/5. Kol.3/1. †† Jzai.9/2.

(xx. Nedèle po S. Trogicy.)

15. Wjztež tedy kterakbyſſte * opatrně chodili, ne gako nemaudřj/ ale gako † maudřj. * Přjſſl.14/18. Mat.10/16. † Rjm.16/19. Kol.4/5.

16. Wykupugjce * čas: nebo dnowé zlj gſau. * Rjm.12/11. Kol.4/5.

17. Protož nebýweyte * neopatrnj, ale rozumějcý kteráby byla † wůle Páně.
* Rjm.12/2. † 1 Teſ.4/3.

18. A * neopjgegte ſe wjnem, w němž geſt proſtopaſſnoſt/ ale † naplněni buďte duchem: * Přſſl.20/1. k.23/29. Jzai.5/11.22. Luk.21/34. Rjm.13/13. Gal.5/21. † Luk.1/41.67. Skut.2/4.

19. Mluwjce ſobě wespořád * w Zalmjch, a w chwalách, a w pjſničkách duchownjch/ zpjwagjce a přeſagjce w ſrdcých swých Pánu. * Kol.3/16.

20. Djky * činjce wždycky ze wſſeho, we gménu Pána naſſeho Gezukrysta Bohu a Otcy. * Kol.3/17. 1 Pet.2/5.

21. Poddáni gſauce gedni druhým, w bázni Božj.]

22. Ženy mužům swým * poddány budte, gako Pánu. * Gen.3/16. 1 Kor.11/3. k.14/34. Kol.3/18. Tyt.2/5. 1 Pet.3/1.

23. Nebo * muž geſt hlawa ženy/gako y † Kryſtus hlawa Cýrkwe: a ouk geſt ** Spaſytel těla. * 1 Kor.11/3. † Rjm.12/5. Efez.1/22.23. ** Skut.5/31. 1 Jan.4/14.

24. A protož gakož Cýrkew poddána geſt Kryſtu/tak y * ženy mužům swým, we wſſem. * Kol.3/18.

25. Muži, * miłůgte ženy swé/gako y Kryſtus † mikowal Cýrkew/ a ** wydal ſebe ſamého za ni: * Kol.3/19. 1 Pet.3/7. † Gal.2/20. Efez.5/2. ** Gal.1/4.

26. Aby gi * poſwětił/ očiſtiw † obmytjm wody ** ſkrze ſlowo: * Jan.17/17. † k.15/3. 1 Jan.1/7. ** Tyt.3/5. 1 Pet.3/21.

27. Aby gi ſobě poſtawił * ſlawnau Cýrkew/† nemagjcý poſſkwrny, ani wrášky, neb cokoli takowého: ale ** aby byla ſwatá, a bez wadny. * Zal.45/14. † Piſeň. Sſal.4/7. ** Efez.1/4. 1 Teſ.3/13.

28. Takť ſau powinni muži mikowati ženy swé, gako swá wlaſtnj těla: kdo mikuge ženu ſwau/ ſebeť ſamého mikuge.

29. Žádný zagiſtě nikdy těla swého neměł w nenáwiſti: ale * krmj a chowá ge/ gakožto y Pán Cýrkew. * Efez.4/16.

30. Neboť * gſme audowé těla geho/ z maſſa geho/a z koſtj geho. * Rjm.12/5.

31. A protoť opuſtj člowěk otce swého y ma-

y matku/ a připogj se k manželce swé: y budau ti dwa gedno tělo. * Gen.2,24.
Mat.19,5. Mark.10,7. 1 Kor.6,16.

32. Tagemstwj toto welikė gest: ale gá prawjm o Krystu a o Cýrkwi.

33. A wssak y wy gedenkaždý z wás, manželku swau, tak gako sám sebe * miklug: Žena pak ať se † bogj muže.
* Efez.5,28. † Gen.3,16.

Kapitola VI.

Apostol wčj kterak djtky k rodičům, 4. rodičowé k djtkám/ 5. služebnjcy ku Panům, 9. Páni k služebnjkům mjti se magj: 10. a wssickni gakoby proti ďáblu bogowati měli.

1. Djtky, * poslaucheyte rodičů swých † w Pánu: neboť gest to sprawedliwé. * Kol.3,20. † Efez.5,22.

2. Cti * otce swého y matku: (toť gest přikázanj prwnj s zaslibenjm)
* Exod.20,12. Deut.5,16. Syr.3,9. Mat.15,4.

3. Aby * dobře bylo tobě/ a aby byl † dlauhowěký na zemi. * Exod.20,12.
† Přísl. 3,2.

4. A (wy) * otcowé nepopauzeyte k hněwu djtek swých/ ale † wychowáweyte ge w cwičenj/ a w ** napomjnánj Páně.
* Kol.3,21. † Přísl.19,18. ** Deut.6,7.20.

5. Služebnjcy * buďte poslussnj Pánů tělesných, s bázně † a s strachem/ w sprostnosti srdce swého/ gako Krysta:
* Mat.8,9. Tób.2,9. 1 Pet.2,18. † Fil.2,12.

6. Ne na oko slaužjce/ gako ti, kteřjž se lidem ljbiti wsylugj: ale gako služebnjcy Krystowi/ činjce wůli Božj z tě duše.

7. S dobrau myslj slaužjce,* gakožto Pánu, a ne lidem. * Kol.3,23.

8. Wědauce, že cožbykoli gedenkaždý * učinil dobrého/za to odplatu wzjti má ode Pána/ budto služebnjk, budto swobodný. *Rjm.2,6. 1 Kor.3,8. Kol.3,24.

9. A wy * Páni též se tak mějte k nim/ odpaussťegjce pohrůžky: † wědauce že y wy také máte Pána swého w nebesých/ a ** přigjmánj osob nenj u něho.
* Kol.4,1. † 2 Machab.15,3.4. ** Deut. 10,17. 2 Par.19,7. Job.34,19. Maud.6,8. Skut.10,34.

(xxi. Nedêle po S. Trogicy.)

10. Dále pak, bratřj mogi,* posylňte se w Pánu, a w mocy sýly geho. * 1 Kor.16,13. 2 Tym.2,1.

11. Oblecte se w * celé odênj Božj/a byssťe mohli státi proti † wtokům ďábelským. * Rjm.13,2. 2 Kor.6,7.
Kol.3,12. 1 Tes.5,8. † 2 Kor.10,4. 1 Pet.5,8.

12. Neboť nenj bogowánj nášse * proti tělu a krwi/ ale proti † knjžatstwu/ proti mocnostem/proti swěta panům ** temnosti wěku tohoto/ proti duchownjm zlostem, (kteréž sau) wysoko. * Mat.16,17.
† Jan.12,31. k.14,30. Efez.2,2. ** Kol.1,13.

13. A protož * wezměte celé odênj Božj/ abyssťe mohli odolati w den zlý/ a wssecko wykonagjce, státi. * 2 Kor.6,7.

14. Stůgtež * tedy magjce podpásaná bedra swá prawdau/ a oblečeni gsauce w † pancýř sprawedlnosti: * Luk.12,35.
1 Petr. 1,13. † Izai. 59,17. * 1 Tes. 5,8.

15. A obuté magjce nohy w * hotowosť k Ewangelium pokoge. * Skut.10,36.

16. A zwlássťě pak wezmauce * sstjt wjry/ kterýmžbyssťe mohli wssecky sstipy ohniwé nesslechetnika toho uhasyti.
* 1 Pet. 5,9.

17. Lebku také * spasenj wezměte/ y † meč ducha/ genž gest slowo Božj:
* Izai.59,17. 1 Tes.5,8. † Žid.4,12. Zgew.1,16.

18. Wsselikau * modlitbau a prosbau modlěce se každého času w duchu/ a † w tom bedliwi gsauce se wssj wstawičnosťj.] a prossenjm za wssecky swaté,
* Luk.18,1. Rjm.12,12. † Mat.24,42. k.25,13.

19. Y za mne/ aby * mi dána byla řeč k otewřenj wst mých † s smělau daufánliwosťj/ abych oznamowal tagemstwj Ewangelium: * Rjm.15,30. Kol.4,3.
2 Tes.3,1. † Skut.4,29.

20. Pro nějž * wřad konám w † řetězu: abych w něm směle mluwil, gakž mně mluwiti náležj. *2 Kor.5,20 † Skut.28,20

21. Abyssťe pak wědêli y wy, co se se mnau děge/ a co činjm/ wssecko wám to oznámj * Tychykus miký bratr a wěrný služebnjk w Pánu: * Skut.20,4.
Kol.4,7. 2 Tym.4,12. Tób.5,12.

22. Gehož sem pro to samo k wám poslal/*abyssťe wědêli o nassich wěcech/ a aby potěssil srdcý wassich. * Kol.4,7.

23. Pokog bratřjm/ a * láska s wjrau, od Boha Otce a Pána Gezukrysta.
* Gal.5,6.

24. Milosť (Božj) * se wssechněmi † milugjcými Pána nasseho Gezukrysta k neporussitedlnosti. Amen.
* 2 Kor.13,13. Gal.6,18. † 1 Kor.16,22.

(List tento) k Efezským, psán byl z Řjma po Tychykowi.

Epistola (S.) Pawka Apostoka k Filipenskym.

Kapitola I.

Apostol z Filipenských byw potěssen, 9. dobrého gim žadal, 12. vžitek swého wězenj oznámil, 20. a ač žádal vmřjti, wssak y živ býti, pro ně hotow byl, 27. kdyžby gedné oni stálj, gednomyslnj, a vdatnj byli.

1. PAwel a Tymoteus, služebnicy * Gežisse Krysta, wssechněm swatým w Krystu Gežissi, kteřjž gsau w (městě) Filipis, s Biskupy a s Jahny:
*1 Kor.1,2. Efez.1,1.

2. Mikost * wám a pokog od Boha Otce nasseho, a Pána Gezukrysta.
* Rim.1,7. 1 Kor.1,3. 2 Kor.1,2.

(XXII. Neděle po S. Trogicy.)

3. DEkugi * Bohu swému/ † když se koli na wás rozpomenu,
* Rim.1,8. 1 Kor.1,4.5. Efez.1,15.16. Kol.1,3. 2 Tes.1,3. † Rim.1,13.

4. Wždycky při každěmodlitbě swé, s radosti za wssecky za wás prosbu čině,

5. Z wasseho obcowánj Ewangelium/ hned od prwnjho dne až posawád:

6. Gist gsa tjm/ že * ten, kterýž začak w wás † djko dobré/ ** dokoná až do †† dne Gežisse Krysta. * Žid.12,2.
† 1 Tes.1,3. ** Jan.6,29. Fil.2,13. Žid.13,21. 1 Pet.5,10. †† 1 Tes.5,23.

7. Gakož gest mi sprawedliwě tak smysliti o wssech wás/ proto, že wás w srdcy mám y w * wězenj swém/ a w obranowánj/ y w † utwrzowánj Ewangelium: wás wssecky včastnyky, mikosti mně dané. * Efez.3,1. k.4,1. Kol.4,3.18. 2 Tym.1,8. Žid.13,3. † Fil.1,17.

8. Swědek * mi gest zagistě Bůh/ kterak po wssech po wás taužim, w střewách Gežisse Krysta: * Rim.1,9. k.9,1. 2 Kor.1,23. k.11,31. Gal.1,20. 1 Tym.5,21.

9. A * za to se modljm/ aby láska wásse gesstě wjce a wjce se rozhognowala, w známosti, a we wsselikém smyslu:
* 2 Kor.8,7. Efez.1,16. Kol.1,9.

10. K tomu, abysste * zkussenjm rozeznati mohli vžitečné wěcy (od nevžitečných:) tak abysste byli † vpřjmj, a bez vrazu, až ke dni Krystowu:
* Rim.2,18. k.12,2. 1 Tes.5,21. † Fil.2,15.

11. Naplněni gsauce * owocem spravedlnosti/ † kterěž (nesete) skrze Gezukrysta, k ** slawě a k chwále Božj.]
* Efez.5,9. Kol.1,10. † Jan.15,4.5. Efez.2,10. ** Jan.15,8. Efez.1,12.

12. Chcyt pak bratřj/ abysste * wěděli/ že to což mne obklíčilo, k wětšjmu prospěchu Ewangelium přišlo:
* Efez.6,21.22. Kol.4,7.

13. Tak že wězenj mé pro Krysta, rozhlásseno gest po wssem rathauzu, y ginde wssudy.

14. A mnozý z bratřj w Pánu, spolehsse na * wězenj mé/ hognějšjj smělost magj bez strachu mluwiti slowo.
* Efez.3,13. 1 Tes.3,3.

15. A wssak někteřj z záwisti a nawzdoru/ někteřj pak také z obljbenj, Krysta kážj.

16. Ti pak, kteřjž nawzdoru Krysta zwěstugj, ne w čistotě/ domnjwagj se, že mi k wězenj mému sauzenj přidadj:

17. Kteřj pak z lásky/ ti wědj, že sem * k obraně Ewangelium postawen.
* Wýš. w.7.

18. (Ale) což pak (o to?) nýbrž gakýmkoli způsobem/ buď w samé twárnosti, buď w prawdě, Krystus se zwěstuge: y z toho se * radugi/ a gesstě radowati budu. * Fil.2,17.18.

19. Nebo * wjm, že mi to přigde k spasenj skrze wássi modlitbu, a pomoc ducha Gezukrystowa/ * 2 Kor.1,11.

20. Podlé pečliwého * očekáwánj a naděge mé/ že w ničem nebudu zahanben: ale we wssj daussanliwé smělosti gakž (prwě) wždycky/ tak y nynj † weleben bude Krystus na těle mém/ buď skrze žiwot, buď skrze smrt. * Rim.5,5. † 1 Kor.6,20.

21. Mně zagistě * žiwu býti (gest) Krystus: a vmřjti zysk. * Jan.14,6. Skut.3,15. 1 Kor.15,22.

22. Gestli mi pak prospěssnégi žiwu býti w těle pro prácy/ tedy newjm což bych wywolil.

23. K obému se k tomu nakloňugi/ * žádost mage vmřjti, a býti s Krystem: (což by) mnohem lépe bylo:
* 1 Král.19,4. 2 Kor.5,8.

24. Ale pozůstati w těle/ potřebnégi (gest) pro wás.

25. Načež * spoléhage, wjm že pobudu, a s wámi se wssemi spoku pozůstanu k wassemu prospěchu, a k radosti wjry:
* Wýš. w. 6. k.2,24.

26. Aby se wásse ze mne * chlauba w Krystu Gežissi rozhognika, skrze mau wám zase přitomnost. * 2 Kor.1,14.

27. Toliko * gakž slussj Ewangelium Krystowu obcugte/ abych buď přigda a wás

wás wida / buď wzdálen gsa, skyssel o wás že † stogjte w geduom duchu / gednomyslně pracugjce v wjře Ewangelium. * 1 Kor. 1/20. Kol. 1/10. † Skut. 4/32. 1 Jň. 2/2.

28. A w ničemž se * nestrachugjce protiwnjkú: což gest gim gistým znamenjm † zahynutj / wám pak ** spasenj / a to od Boha. * Mat. 10/28. Luk. 12/4. Skut. 18/9. 1 Pet. 3/14. † Fil. 3/19. ** Rim. 8/17.

29. Nebo wam gest to z mikosti dano pro Krysta / abysste netoliko w něho wěřili / ale také pro něg * y trpěli:

* Skut. 5/41. Rim. 5/3.

30. Týž * bog magjce / gakýžste při mně widěli / y nyni o mně skyssjte.

* Skut. 16/22. seqq. Kol. 2/1.

Kapitola II.

Welmi pilně k gednomyslnosti, 3. pokoře a poslussenstwj zich napomjná. 5. Wtěssený na Krystu dáwage příklad. 19. Potom schwaluge Tymotea, 25. a Epafrodyta, gehož k nim posyla.

1. PRotož gestli * gaké potěssenj w Krystu / gestli které vtěssenj lásky / gestli která společnost Ducha / gsauli která střewa a slitowánj / * Rim. 12/1. 10.

2. Naplňte radost mau / abysste gednostegného * smyslu byli / gednostegnau lásku magjce / gednodussnj gsauce / gednostegně smýsslegjce. * Rim. 12/16. k. 15/5. 1 Kor. 1/10. Fil. 1/27. k. 3/16. 1 Pet. 3/8.

3. Nic (nečinjce) skrze * swár, a neb marnau chwálu: ale w pokoře gedni druhé † za důstognégssj nežli sebe magjce. * Gal. 5/26. † Rim. 12/10.

4. Nehledeyte * gedenkažďy gen swých wěcý / ale kažďy také toho což gest giných. * Rim. 15/2. 1 Kor. 10/24. 33.

(W Neděli Kwětnau.)

5. BUdiž tedy * táž mysl při wás, která y při Krystu Gežissi:

* Jan. 13/15. 1 Kor. 2/16. 1 Pet. 2/21. 1 Jan. 2/6.

6. Který gsa w * způsobu Božjm / nepokoził sobě toho za kaupež, rowný býti Bohu: * Jan. 1/1. 2. k. 17/5. 2 Kor. 4/4. Kol. 1/15. Žid. 1/3.

7. Ale * samého sebe zmařil / spůsob služebnjka přigaw, † podobný lidem včiněn: * Zak. 22/7. Izai. 42/1. k. 49/3. Mat. 20/28. Gal. 4/4. † Žid. 2/14. 17. k. 4/15.

8. A w zpusobu nalezen gako člowěk / * ponjzil se / poslussný byw až do smrti / a to smrti kržže. * Dan. 9/26. Jan. 16/18. Žid. 12/2. k. 5/8.

9. Protož y Bůh * powýssil ho nade wsse / a dal gemu † gméno nad každé gméno: * Zak. 110/1. Skut. 2/33. Žid. 2/9. † k. 1/4.

10. Aby we * gménu Gežisse každé koleno klekalo / těch kteřjž gsau † na Nebesých / a těch kteřjž gsau na zemi / y těch kteřjž gsau pod zemj: * Izai. 45/23. Rim. 14/11. Zgew. 5/8. † Zak. 133/6. Zgew. 5/13.

11. A každý gazyk (aby) wyznáwal / že * Gežiš Krystus gest Pánem, w slávě Boha Otce.] * Skut. 2/36. Rim. 14/9. 1 Kor. 12/3. k. 8/6.

12. A tak, mogi milj / gakož ste wždycky poslussni byli / netoliko w přjtomnosti mé / ale nynj mnohem wjce w nepřjtomnosti mé / s * bázni a s třesenjm spasenj swé koneyte. * Efez. 6/5. 1 Pet. 1/17.

13. Bůh zagisté gest, * který w wás y chtěnj y skutečné činěnj, podlé dobře libé wůle (swé.)

* Ezech. 36/26. Rim. 9/15. 2 Kor. 3/5. k. 8/11. Tyt. 3/5. Žid. 13/21.

14. Wssecko čiňte bez * reptánj, a bez † pochybowánj: * Jan. 6/43. Jan. 6/43. Rim. 12/17. 1 Kor. 10/10. 1 Pet. 4/9. † 1 Tym. 2/8.

15. Abysste byli bez * wyny, a wpřjmj synowé Božj / bez obwinění † w prostřed národu zlého a přewrácného: mezy ** kterýmižto swěťte gako swětla na swěťe / * Fil. 1/10. † 1 Kor. 5/10. ** Přísl. 4/18. Mat. 5/14. Efez. 5/8.

16. Slowo života * zachowáwagjce, ku † poctiwosti mé w den Krystů, že sem ne ** nadarmo běžel / ani nadarmo pracowal. * 2 Tym. 1/13. Tyt. 1/9. Žid. 4/14. † 2 Kor. 1/14. 1 Tes. 2/19. ** 1 Kor. 9/24. Gal. 2/2.

17. Abych pak y * obětowán byl pro obět a službu wjře wassj / † radugi se, a spolu radugi se se wssechnémi wámi:

* 2 Tym. 4/6. † 2 Kor. 7/4. Filip. 1/18.

18. A též y wy * radugte se / a spolu radugte se semnau. * Fil. 3/1. k. 4/4.

19. Mámť pak naděgi w Pánu Gežissi / že * Tymotea brzo possli wám / abych y gá pokogně mysli byl, zwěda † kterak wy se máte: * Skut. 16/1. Rim. 16/21. 1 Tes. 3/2. † Efez. 6/21. 22. Fil. 2/23.

20. Nebo žádného * tak gednomyslného nemám / kterýžby tak wkasině o wásse wěcy pečowal. * 1 Kor. 16/10.

21. Wssickni * zagisté swých wěcý hledagj / a ne těch, kteréž gsau Krysta Gežisse: * 1 Kor. 10/24. k. 13/5.

22. Ale geg zkusseného býti wjte, že gako * syn s Otcem semnau přislužowal w Ewangelium. * 1 Kor. 4/14.

23. Tohoť hle naděgi mám že possli / * gakž gen wzřjm co se bude djti semnau.

* Efez. 6/22. Fil. 2/19.

24. Mámť pak * nadëgi w Pánu, že y sám brzo přigdu k wám. *Fil. 1, 25.

25. Ale zdálo se mi za potřebné, * Epafrodyta bratra a pomocnjka, a spolu rytjře mého / wasseho pak Apoſſtoła / y ſłużebnjka w potřebě mé, poſłati k wám; *Fil. 4, 18.

26. Ponéwadž * taużił po wſſech wás / a welmi těżek nad tjm był / że ſte o něm ſłyſſeli, żeby był nemocen. *Fil. 1, 8.

27. A był giſtě * nemocen y bljzek ſmrti: ale Bůh ſe nad njm ſmilował: a ne nad njm toliko / ale y nade mnau / abych zámutku na zámutek neměł. *Jzai. 38, 1.

28. Protož tjm chtiwěgi poſłał ſem ho / abyſſte widauce geg zaſe, radowali ſe / a gá abych był bez zámutku.

29. Přigmětež * geg tedy w Pánu ſe wſſj radoſtj / † a měgtež takowě w poctiwoſti. *Rjm. 16, 2. † 1 Kor. 9, 14. k. 16, 16. 18. Gal. 6, 6. 1 Teſ. 5, 12. 1 Tym. 5, 17.

30. Neboť pro djło Kryſtowo až k ſmrti ſe přibljžił / opowáżiw ſe żiwota, aby * doplnił to, w čemž ſte wy měli nedoſtatek při poſłaużenj mně. *1 Kor. 16, 17. Filem. w. 13.

Kapitola III.

Welj w Pánu radoſt mjti, 2. Falešných wůdců ſe warowati, 8. w Kryſtu a ne ginde ſprawedlnoſti hledati, 15. w tě rúſti, 17. a wěrných ſłużebnjků Kryſtowých následowati.

1. Ale pak, bratřj mogi, * radůgte ſe w Pánu. Gednoſtegných wám wěcý pſáti, mně ſe giſtě neſteyſſtě / wám pak (to) bezpečné geſt. *2 Kor. 13, 11. Fil. 2, 18. k. 4, 4. 1 Teſ. 5, 16. Jak. 1, 2. 1 Pet. 4, 13.

2. Wizte * pſy / wizte † zlé dělnjky / wizte roztržku: *Jzai. 56, 10. Rjm. 16, 18. † 2 Kor. 11, 13.

3. Nebo my gſme * obřjzka, † kteřjž duchem ſłaużjme Bohu / a ** chlubjme ſe w Kryſtu Gežiſſi / a nedaufáme w těle: * Deut. 10, 16. k. 30, 6. Ger. 4, 4. Rjm. 2, 29. Kol. 2, 11. † Jan. 4, 24. ** 1 Kor. 1, 31. 2 Kor. 10, 17.

4. Ačkoli y gá mohłbych * daufati w těle. Zdálť ſe komu giněmu, żeby mohł daufati w těle / gá wjce / *Skut. 23, 6. k. 26, 4. 5. Rjm. 11, 1. 2 Kor. 11, 18. 21. 22.

5. Obřezán gſa * oſmého dne / (gſa) z rodu Jzraelſkého, pokolenj Benyaminowa / Žid † z Židů / podlé Zákona ** Faryzeus: *Gen. 17, 12. † 2 Kor. 11, 22. ** Gal. 1, 13.

6. A z ſtrany horliwoſti, protiwnjk Cyrkwe: z ſtrany (pak) ſprawedlnoſti Zákonnj, gſa bez wýtky. *Skut. 8, 3. k. 9, 1. k. 22, 4. Gal. 1, 13. 1 Tym. 1, 13.

7. Ale to což mi było * zyſkem / položił ſem ſobě pro Kryſta za ſſkodu. *Mat. 13, 44.

8. Nýbrž y wſſecky wěcy pokládám ſſkodau býti, pro wywýſſenoſt * známoſti Kryſta Gežiſſe Pána swého: pro něgž ſem to wſſecko ſtratił / a mám to gako za kejna / abych Kryſta zyſkał, *Jzai. 53, 11. Ger. 9, 23. 24. Jan. 17, 3. Kol. 2, 2.

9. A w něm nalezen był / nemagicý swé * ſprawedlnoſti, kteráž geſt z Zákona / ale tu kteráž geſt z wjry Kryſtowy, tu † ſprawedlnoſt kteráž geſt z Boha / a v wjře (záležj:) *Rjm. 3, 21. 22. k. 9, 30. † Rjm. 1, 17. k. 10, 3.

10. Abych * poznał geg / a moc wzkřjſſenj geho / y ſpołečnoſt utrpenj geho / † připodobňuge ſe k ſmrti geho: * Rjm. 6, 3. 4. 5. k. 8, 17. 2 Kor. 4, 10. 11. 2 Tym. 2, 11. 1 Pet. 4, 13. † Rjm. 8, 29.

11. Zdabych tak přiſſel k * wzkřjſſenj zmrtwých, *Luk. 14, 14. k. 20, 35.

12. Ne żebych giž * doſáhł / a neb giž dokonalým był: ale ſnažně běžjm / zdabych y wchwátiti mohł / načež † wchwácen ſem od Kryſta Gežiſſe. *1 Tym. 6, 12. † Jan. 6, 44. k. 12, 32. Žid. 12, 22.

13. Bratřj, gá nemám za to żebych giž doſáhł.

14. Ale to gedno (činjm) na ty wěcy, kteréž gſau za mnau * zapomjnage / k těm pak kteréž gſau přede mnau wſylně † chwátage / k cýli běžjm ** k odplatě ſwrchowaného powołánj Božjho w Kryſtu Gežiſſi. *Žak. 4, 11. Luk. 9, 62. † 1 Kor. 9, 24. 1 Tym. 6, 12. 2 Tym. 4, 7. Žid. 12, 14. ** 1 Pet. 5, 10. Žid. 3, 1.

15. Protož kteržkoli gſme * dokonalj, to smýſſleyme: a pakli w čem ginak smyſljte / y toť wám † Bůh zgewj. *1 Kor. 2, 6. k. 14, 20. Kol. 2, 10. k. 4, 12. † 1 Kor. 14, 30.

16. Ale k čemuž ſme giž přiſſli / w tom při gednoſtegném zůſtáweyme * prawidle, a gednoſtegně † ſmyſlme. * Gal. 6, 16. † Rjm. 12, 16. k. 15, 5. 7. 1 Kor. 1, 10. Fil. 2, 2. 1 Pet. 3, 8.

(XXIII. Neděle po S. Trogicy.)

17. Spoku * následowujcy mogi buďte, bratřj / a ſſetřte těch, kteržj tak chodj, gakož máte † přjkład na nás. *1 Kor. 4, 16. k. 11, 1. 1 Teſ. 1, 6. † 2 Teſ. 3, 9. 1 Pet. 5, 3.

18. Neboť * mnozý chodj / o nichž sem † častokrát prawił wám / a nynj s pláčem prawjm, že (gſau) ** nepřátelé křjže Kryſtowa: * Mat. 7, 13. Rjm. 16, 17. † Gal. 5, 21. ** k. 6, 12. 13. 14.

19. Gichžto

19. Gichžto konec (gest) *zahynutj: † gegichž Bůh (gest) břicho/ a** sláwa w mrzkostech gegich/ kterýž o zemské wěcy stogj. * 2 Kor.11,15. Fil.1,28. † Rim.16/18. ** Oze.4/7. 2 Kor.11/12. Gal.6/13.

20. Ale násse * obcowánj gest w nebesých: odkudž y † Spasytele očekáwáme Pána Gezukrysta.

* Efez.2/6. Kol.3/3. Žid.13/14. † Skut.1/11.

21. Kterýž proměnj * tělo násse ponižené aby bylo † podobné k tělu sláwy geho/ podlé mocnosti té, kterauž mocen gest y ** wssecky wěcy podmaniti sobě.] * 1 Kor.15,43.49. Kol.3/4. † Mat.17/2. 1 Jan.3/2. ** 1 Kor.15/27.

Kapitola IV.

Wzbuzuge ty bratry k stálosti, 4. radosti, 5. mjrnosti, 6. daufánliwosti, 8. a tak žiwota swattosti a sslechetnosti: 10. Potom wděčnost swau za gegich sstědré pomocy, k nim prokazuge.

1. TAk bratřj mogi milj a přežadaucý, radost a * koruno má/ tak stůgte w Pánu, milj. * 2 Kor.1,14. Fil.2,16. 1 Tes.1/19.20.

2. Ewody prosým, y Syntychény prosým/ * aby gednostegně smysliky w Pánu. * 2 Kor.13,11. Fil.2,2. k.3,16.

3. Ano y tebe prosým towaryssi můg wkastnj/ budiž gim pomocen/ kterézto * w Ewangelium spolu se mnau pracowaky/ y spolu s Klimentem a s ginými pomocnjky mými/ gegichž gména gsau † w knize žiwota. * Fil.1,27. † Exod.32,32. Žal.69/29. Dan.12/1. Luk.10/20. Zgew.3/5. k.13/8. k.20/12. k.21/27.

(IV. Neděle Adwentnj.)

4. RAdůgte * se w Pánu wždycky: o pět prawjm, raduge se.

* Žak.32,11. k.33/1. 2 Kor.13/11. Fil.3,1. 1 Tes.5,16.

5. Mjrnost * wásse známa bud wssechněm lidem: † Pán bljzko. * Luk.12,45.46. † 1 Kor.10/11. 2 Pet.3/8.9. Žid.10/25.

6. O nic nebudte * pečliwj: ale we wssech wěcech † skrze modlitbu a ponižnau žádost s djkú činěnjm, prosby wásse známy budte Bohu. * Mat.6,25.31. 1 Tym.6/8.17. 1 Pet.5/7. † 1 Tym.2/1.

7. A pokog * Božj, kterýž přewyssuge wsseliký rozum, hágiti bude srdcý wassich y smyslú wassich w Krystu Gežissi.] * Jan.14,27. Rim.5/1.

8. Dále * pak bratřj, kterékoli wěcy gsau prawé/ kterékoli † poctiwé/ kterékoli sprawedliwé/ kterékoli čisté/ kterékoli milé/ kterékoli dobropowěstné/ gestli která ctnost / a gestli která chwála/ o těch wěcech přemyssługte: * Fil.3/1. † Rim.13/17.

9. Kterýmžste se y naučili/ (ge) y přigali/ a skyssseli y * widěli na mně: Ty wěcy čiňte/ a Bůh † pokoge budeť s wámi. * Fil.3,17. † Rim.15,33.

10. Zradowal sem se w Pánu welice/ že giž opět zase * rozzelenala se péče wásse o mně: načež wssak byliste myslili/ ale nedostalo se wám přjhodného času.

11. Ne proto žebych gakau nauzy měl, (toto) prawjm: * nebo gá naučil sem se dosti mjti na tom, což mám. * 1 Tym.6/6.8.9. Žid.13/5.

12. Wmjmť y snižen býti/ wmjm také y hognost mjti: wssudy a we wssech wěcech poučen sem/ y nasycen býti/ y * lačněti/ totiž hognost mjti, y nauzy trpěti. * 1 Kor.4,11. 2 Kor.11,27.

13. Wssecko * mohu w Krystu, kterýž mne posyluge. * Mark.9,23.

14. A wssak dobře ste učinili, * obcowawsse mému sžaužen. * Fil.1,7.

15. Wjte pak y wy, Filipenssti/ že při počátku Ewangelium, když sem sšel z Macedonye/ * žádný zbor nevdělil mi z strany dánj a wzetj, než wy sami. * 2 Kor.8/2.8. k.11/9.

16. Ano y do Tessalonyky gednau y podruhé, čehož sem potřebowal, poslaliste mi.

17. Ne proto žebych hledal darů: * ale hledám vžitku hogného k † wassemu prospěchu. * Luk.13/7. Rim.15,28. † 2 Kor.9/6.12.

18. Přigalť sem pak wssecko/ a hogně mám/ naplněnť sem wzaw od * Epafrodyta, to což (poslano) † od wás, ** wůni sladkosti, †† obět wzácnau, a libau Bohu. * Fil.2,25. † 2 Kor.11,9. ** Efez.5/2. †† Rim.12/1. 1 Pet.2/5. Žid.13/16.

19. Bůh pak můg, * naplnjt wsselikau potřebu wássi podlé bohatstwj swého, slawně, w Krystu Gežissi. * 2 Kor.9,8.

20. Bohu pak a * Otcy nassemu sláwa na wěky wěkú: Amen. * 2 Tym.4,18

21. Pozdrawtež wssech Swatých w Krystu Gežissi. Pozdrawugjt * wás bratřj, kterýž gsau se mnau. * 1 Kor.16/20.

22. Pozdrawugjt wás * wssickni Swatj, zwlásště pak ti, kterýž gsau z domu † Cýsařowa. * 2 Kor.13,12. † Skut.10/7.

23. Mjlost * Pána nasseho Gezukrysta se wssechněmi wámi. Amen. * 1 Kor.16/23. 1 Tes.5,28.

(List tento) K Filipenským, psán gest z * Rjma po Epafrodytowi. * Efez.6,24.

Epiſtoka (S.) Pawka Apoſtoka k Kolossenſkym.

Kapitola I.

Apoſſtol pozdrawiw Kolossenſkých, 3. a wjru y láſku gegich schwaliw, 9. ſeho gim žádá na P. Bohu, 15. ſſiroce s diwnym Kryſta P. oſlawowánjm wyprawuge: 21. aby ti bratrj gaſnéni na to patrili, k gakym ſau a gak welikym wécem přiwedeni.

PAwel * Apoſſtol Gežiſſe Kryſta, ſkrze wůli Bożj/ a † Tymoteus: *2Kor.1,1.†Fil.1,1.

2. Tém, ktěrżj gſau w Kolosſyš/ * ſwatým a wěrným bratřjm w Kryſtu Gežiſſi. Mikoſt † wám a pokog od Boha Otce naſſeho / a Pána Gežiſſe Kryſta. * Rjm.1,7. † 1 Kor.1,3.
2 Kor.1,2. Gal.1,3. Efež.1,2. Fil.1,2.

3. Dżky * činjme Bohu a Otcy Pána naſſeho Gezukryſta, wżdycky za wás modlěce ſe: * Rjm.1,8. Efež.1,15.16. Fil.1,3. 1 Teſ.1,2.

4. Skyſſawſſe * o wjře waſſj w Kryſtu Gežiſſi/ a o láſce ke wſſechném Swatým. * Filem. w. 5.

5. Pro * naděgi ſkoženau wám w † nebeſých: o niž ſte prwé ſlyſſeli w ** ſlowu prawdy, (to geſt) Ewangelium:
*1 Pet.1,4. †2 Tym.1,12. k.4,8. ** Efež.1,13.

6. Kterěž geſt přiſſko k wám, gako y na wſſecken * ſwět: a owoce † neſe, gako y w wás od ** toho dne, w kterémž ſte ſlyſſeli/ a poznali mikoſt Bożj w prawdě. * Rjm.10,18. Kol.1,23. † Mark.4,8. Jan.15,16. Skut.6,7. k.12,24. k.19,20. ** Fil.1,5.

7. Gakož ſte ſe y naučili * od Epafry, mikého ſpoku ſlužebnika naſſeho / kterýž geſt wěrný k wám ſlužebnjk Kryſtů:
* Kol.4,12. Filem. w. 23.

8. Kterýž také oznamik nám láſku wáſſi w duchu.

(xxiv. Neděle po S. Trogiey.)

9. PRotož y my od toho dne, gakž ſme (to) * vſlyſſeli/ nepřeſtáwáme modliti ſe za wás a žádati, abyſſte † naplněni byli známoſtj wůle geho/ we ** wſſj maudroſti a rozumnoſti duchownj.
* Efež.1,15.16. † Rjm.12,2. 1 Kor.1,5. Efež.5,20. Kol.4,12. ** Fil.1,9.10.

10. Abyſſte * chodili hodně Pánu ke wſſj (geho) ljbeznoſti, w każdém ſkutku dobrém, † owoce wydáwagjce/ a ** roſtauce w známoſti Bożj: *1 Kor.7,17. Efež.4,1. Fil.1,27. 1 Teſ.2,12. k.4,1. † Jan.15,5.16. Fil.1,11. ** 2 Pet.3,18.

11. Wſſelikau mocý * zmocněni gſauce, podlě ſýly ſlawy geho/ ke wſſj † trpělíwoſti a dobrotiwoſti s radoſtj.
*1 Kor.16,13. Efež.1,19. k.3,16. † k.4,2.

12. Dżky činjce Otcy / kterýž * nás učinił způſobné včaſtnoſti † losu ſwatých w ſwětle: *2Kor.3,6.†Skut.26,18

13. Kterýž * wytrhł nás z mocy temnoſti/ a přeneſł † do králowſtwj mikého ** Syna ſwého. * Efež.2,2. k.6,12. Kol.2,15. Žid.2,14. † 1 Teſ.2,12. **Mat.3,17. k.17,5. 2 Pet.1,17.

14. W * němž máme wykaupenj, ſkrze † krew geho/ (totiž) odpuſſtěnj hřichů:] * Efež.1,7. † Skut.20,28. 1 Pet.1,19. Žid.9,14. Zgew.1,5.

15. Kterýž geſt * obraz Boha newiditedlného / † prworozený wſſeho ſtwořenj. * Maud.7,26. Jan.14,9. 2Kor.4,4. Fil.2,6. Žid.1,3. †Žak.89,28. Rjm.8,29.

16. Nebo * ſkrze něho ſtwořeny ſau wſſecky wěcy, kteréž gſau na nebi y na zemi/ widitedlné y newiditedlné/ budto trůnowé, neb panſtwa / budto † knjžatſtwa, neb mocnoſti/ wſſecko ſkrze ** něho a pro něho ſtwořeno geſt: * Gen.1,3. Žak.33,6. Jan.1,3. 1 Kor.8,6. Žid.1,2. † Rjm.8,38. Efež.1,21. Kol.2,15. 1 Pet.3,22. ** Rjm.11,36.

17. A * on geſt přede wſſjm/a wſſecko gim ſtogj. * Přiſſł.8,25.

18. A oni geſt * hlawa těla Cyrkwe/ kterýž geſt počátek, (a) † prworozený z mrtwých/aby tak on we wſſem prwotnoſt držek. * Efež.1,22. k.4,15. † 1 Kor.15,20.

19. Poněwadž ſe zaljbiko (Otcy/) aby w něm * wſſecka plnoſt přebywała:
* Jan.1,16. k.3,34. Kol.2,9.

20. A ſkrze něho aby * smjřił s ſebau wſſecko † w pokog wwodě ſkrze krew kříže geho/ ſkrze něg (prawjm,) budto ty wěcy, kteréž gſau na zemi/buď ty, kteréž gſau na nebi. * Rjm.5,10. 2Kor.5,18.19 Efež.2,16. 1 Jan.4,10. † Jžai.9,6. Jan.16,33.

21. Ano y was * někdy odcyzené, a † nepřátely, w myſli ſkrze ſkutky zlé/ nynj giž smjřił, * Efež.2,2. † Rjm.8,7.

22. Tělem * ſwým ſkrze ſmrt: aby wás † poſtawił ſwaté a nepoſſkwrněné, a bez wżony před obljčegem ſwým.
*2 Tym.1,10. 1 Pet.3,18. Žid.5,7. † Luk.1,75. Efež.1,4. k.5,27. Tit.2,14.

23. Wſſak geſtliže * zůſtáwáte v wjře † zakoženj a pewnj / a newchylugete ſe od ** naděge Ewangelium, kterěž ſte ſlyſſeli/ genž geſt kázáno †† wſſemu ſtwořenj, kterěž geſt pod nebem / gehož gá Pawel včinén ſem ſlužebnjk: * Jan.15,6. † 1 Kor.15,58. ** Kol.1,5. †† Mark.16,15.

24. Kterýž nynj * radugi ſe z † vtrpenj swých pro wás / a doplňugi oſtatky ſſau-

sſaužený Krystowých na tele swém, za geho ** tělo/ genž gest Cyrkew:
* 2 Kor.7,4. Žil.2,17. † 2 Kor.1,6.8. Efez.3,1.13. 2 Tym.1,8. k.2,10. ** Rjm.12,5. 1 Kor.12,27.

25. Gegjž wčinén sem gá * služebnjk/ tak gakž mi to swěřil Bůh, na to abych wám sſaužil/ a tak † naplnił skowo Božj: * Efez.3,2.7. † Rjm.15,19.

26. (To) tagemstwj * skrytě od wěků a národů/ † nynj pak zgewené swatým geho/ * Rjm.16,25. Efez.1,9. k.3,9. † Mat.11,25. k.13,11. 2 Tym.1,10. Tyt.1,3.

27. Gimžto Bůh ráčil * známo wčiniti, kterakéby byko bohatstwj sſawného tagemstwj tohoto mezy Pohany, genž gest Krystus w † wás, ta ** naděge sſawy; * Rjm.9,23. k.16,26. Efez.1,7. k.3,8. † 2 Kor.13,5. ** 1 Tes.1,3. 1 Tym.1,1.

28. Kteréhož my zwěstugeme, napomjnagjce * každého čkowěka/ a wjce každého čkowěka, we wssj maudrosti: abychom postawili † každého čkowěka dokonalého w Krystu Gežissi. * Jan.1,7. † 2 Kor.11,2. Efez.5,27. Kol.2,10.

29. O čež y * pracugi/ † boguge podlé tě geho ** mocnosti, kteráž děłá we mně mocně. * 1 Kor.15,10. † 2 Tym.4,7 ** Žil.3,21.

Kapitoła II.

Swau o ně pečliwost osswědčuge: 6. k stálosti w prawdě, 8. y k opatrnosti před fakessnými Aposstoły pilně napomjná/ 16. předkládage gim prawý cył wssech figur a ceremonyj, Krysta.

1. CHcył zagisté abysste wěděli, * gaký bog mám o wás/ a o ty, kteřjž gsau w † Laodycij/ a kteřjžkoli newiděli twáři mé podlé těła. * Žil.1,30. k.4,13. 1 Tes.2,2. † Kol.4,13.16.

2. Aby potěssena była srdce gegich, spogená w lásce/ a to ke wssemu * bohatstwj přegisstěho smyslu, ku † poznánj tagemstwj Boha y Otce, y Krysta:
* 1 Kor.1,5. Žil.1,9. k.3,8. † Jzai.53,11. Ger.9,24.

3. W němž sau * skryti wssickni pokladowé maudrosti a známosti.
* Jak.51,8. 1 Kor.1,24. k.2,6.7.

4. A totoł prawjm/ aby * wás žádný fakessné dowodě, neobkłamał podobnau k prawdě řečj. * Efez.5,6. Kol.2,18.

5. Nebo * ačkoli wzdálen gsem tělem/ wssak duchem s wámi gsem/ radugе se, a wida † řád wás, a ** utwrzenj tě wjry wassj w Krysta. * 1 Kor.5,3. † k.14,40. ** Kol.1,23.

6. Protož gakž sте * přigali Krysta Gežisse Pána/ (tak) w něm chodte:
* 1 Tes.4,1. 1 Jan.2,6.

7. * Wkořenénj a † wzdělanj na něm/ a utwrzenj w wjře/ gakž sте naučeni/ rozhogňugjce se ** w nj s díkú činěnjm.
* Efez.1,7. † k.2,22. ** 1 Kor.1,5. Kol.3,15. 1 Tes.5,18.

8. Hledtež atby was někdo neobkaupił * maudrostj swěta, a marným zklamánjm (wče) podlé ustanowenj lidských/ † podlé živlů swěta/ a ne podlé Krysta. * Mat.15,2.9. Rjm.16,17. † Gal.4,3.9. Kol.2,20.

9. Nebo w * něm přebýwá wssecka plnosť Božstwj † tělesně:
* Jan.1,14. Kol.1,19. † njž. w. 17.

10. A w něm ste * doplněni/ kteréž gest † hława wsseho knjžatstwa y mocnosti: * Jan.1,16. Kol.1,28. † Rjm.3,38.

11. W němž y * obřezáni ste, obřezánjm ne rukau wčiněným/ swlékssе † tělo hřichů skrze obřezánj Krystowo:
* Deut.10,16. k.30,6. Ger.4,4. Rjm.2,29. Žil.3,3. † Rjm.6,6. Efez.4,22. Kol.3,8.9.

12. Pohřbeni * gsauce s nim skrze Křest/ skrze něgž y społu s nim zmrtwých wstaliste, skrze † wjru, kteráž gest mocně djło Božj/ kteréž wzkřjsył geg z mrtwých. * Rjm.6,4. Gal.3,27. † Efez.1,19.

13. Ano y was mrtwé w hřjssjch a w neobřjzce těła wasseho, społu * s nim obživił/ odpustiw wám † wssecky hřichy: * Efez.2,1.5.11. † Luk.7,42.46.

14. (A) smazaw * proti nám ten zápis (zálezegjcý) w ustanowenjch/ kteréž byk odporný nám/ y wyzdwihł geg z prostředku/ † přibiw geg k křjži:
* Efez.2,15. † Gal.3,19. 1 Pet.2,24.

15. (A) obkaupiw * knjžatstwa y moce/ wedł ge na odiwu zgewně/ tryumf sławiw nad nimi skrze něg. * Gen.3,15. Žal.68,19. Jzai.53,12. Mat.12,29. Jan.12,31.

16. Protož žádný wás * nesuď pro pokrm a neb pro nápog/ a neb z strany Swátku/ neb nowuměsyce/ a neb Sobot: * Leu.11,2. Rjm.14,2.3. Gal.4,10.

17. Kteréžto * gsau stjn wěcý budaucých: ale tělo (gest) Krystowo.
* Žid.8,5. k.10,1.

18. Nižádný was * nepředchwacuge swémyslně pokorau, a náboženstwjm angelským: w to čehož newiděł se wydáwage/ (a) marně se nadýmage smyslem těła swého: * Ger.29,8. Ezech.13,3. Mat.24,4. Mark.13,5. Efez.5,6. 2 Tes.2,3.

19. A * nedrže se hławy, od njž wssecko tělo po kłaubjch a swazých wzděkané a spogené, roste Bożim zrůstem.
* Efez.4,15.16.

20. Gesliže tedy * zemřeliste s Krystem † žiwkům swěta/ proč gakobysste žiwi byli swětu, těmi ceremonyemi dáte se obtěžowati? * Řim. 6, 3. 5. k. 7, 4.
Gal. 2, 19. Kol. 3, 3. † Gal. 4, 3. 9. wýš. w. 8. 14.

21. [(Když se řjká/) * Nedotýkey se, ani okaussey/ aniž se s tjm objrey:
* 1 Tym. 4, 1. 4.

22. Kterežto wssecky wěcy, samým wjzwánjm gich kažý se:] * podlé přikázanj a wěcnj lidských): * Izai. 29, 13. Mat. 15, 9.

23. Kterežto wěcy magj syc twárnost maudrosti / w způsobu té náboženosti a w pokoře possmaurné, y w * neodpaussténj těla: (a wssak) negsau w žádné platnosti, (toliko) k † nasycenj těla.
* 1 Tym. 4, 8. † k. 5, 23.

Kapitola III.

Žiwotu sslechetnému Krystowy wčastnjky, 5. w skutečném skladánj zlého, 12. a následowánj dobrého záležegjcýmu powolánj / 18. napomenutj potřebné lidem powolánj rozdjlného činjk.

1. Protož * powstaliliste s Krystem, wrchnjch wěcý hledeyte / kdež † Krystus na prawicy Božj sedj:
* Řim. 6, 5. Efez. 2, 6. Kol. 2, 12. † Žak. 110, 1.

2. O swrchnj wěcy * pečúgte, ne o † zemské. * Mat. 6, 33. † Filip. 3, 19.

3. Nebo * zemřeliste / a žiwot wáš † skryt gest s Krystem w Bohu.
* Řim. 6, 2. 8. 1 Pet. 2, 24. † 2 Kor. 5, 7. Gal. 2, 20.

4. Když se (pak) okáže * Krystus, žiwot náš / tehdy y wy † okážete se s nim w sláwě. * Fil. 1, 21. k. 3, 21.
† 1 Kor. 15, 43. 1 Jan. 3, 2.

5. Protož * mrtwěte audy † swé zemské/ ** smilstwo, nečistotu, chlipnost, †† žádost zlau, *** y lakomstwj / genž gest modlám slauženj. * Mat. 18, 8. Efez. 4, 22
† Řim. 6, 13. ** Efez. 5, 3. Žid. 13, 4. †† 1 Tes. 4, 5.
*** Efez. 5, 5.

6. Pro kteréž wěcy * přichážý hněw Božj na syny zpurné. * 1 Kor. 6, 10.
Gal. 5, 19. Efez. 5, 6. Zgew. 22, 15.

7. W kterýchž y * wy někdy chodiliste/ když ste žiwi byli w nich.
* Řim. 6, 19. 20. k. 7, 5. 1 Kor. 6, 11. Efez. 2, 13.

8. Ale nynj * složtež y wy wssecko to/ hněw, prchliwost, zkobinost, zlořečenj, (y) mrzkomluwnost z wst swých.
* Řim. 6, 13. 2 Kor. 7, 1. Efez. 4, 22. 1 Pet. 2, 1.

9. Nelžete * gedni na druhé/ když † ste swlékli (s sebe) starého člowěka s skutky geho/ * Zach. 8, 16. Efez. 4, 25.
† k. 4, 22. Kol. 2, 11.

10. A * oblékli toho † nowého, obnowugjcýho se k známosti, podlé ** obrazu toho, kterýž geg stworil:
* Efez. 4, 23. 24. † Řim. 6, 4. ** Gen. 1, 27. k. 5, 1.

11. Kdežto nenj * Řek, a Žid/ † obřjzka, a neobřjzka / cyzozemec a Scyta/ služebnjk a swobodný: ale ** wssecko a we wssech Krystus. * Řim. 10, 12.
1 Kor. 12, 13. Gal. 3, 28. † 1 Kor. 7, 19. Gal. 5, 6. k. 6, 15. ** Efez. 1, 10.

(V. Neděle po Třech Králjch.)

12. Protož obleczte se gako * wywolenj Božj, swatj, a milj, w střewa milosrdenstwj, w † dobrotiwost, njzkost, ** sobě smysslenj, krotkost, trpěliwost:
* 1 Tes. 1, 4. 1 Pet. 2, 9. † Gal. 5, 22. ** Mat. 11, 29.

13. Snássegjce * geden druhého/ a † odpaussténgjce sobě wespolek, mějliby kdo proti komu žalobu: gako y Krystus odpustil wám/ tak y wy. * Efez. 4, 2.
† Mat. 6, 14. Mark. 11, 25. Efez. 4, 32.

14. Nadto pak nade wssecko, * (w) lásku / kteráž gest † swazek dokonalosti.
* Jan. 13, 34. k. 15, 12. Efez. 5, 2. 1 Tes. 4, 9. 1 Jan. 3, 23 k. 4, 21. † Efez. 4, 3. Kol. 2, 2.

15. A pokog * Božj wtěžyž w srdcých wasich/ k němuž y powoláni ste w gedno těło, a † buďtež wděčni. * Efez. 4, 3.
Fil. 4, 7. † Kol. 2, 7.

16. Slowo Krystowo * přebýwejž w wás bohatě se wssj maudrosti: wčjce a napomjnagjce sebe wespolek, † Žalmy, a zpěwy a pjsničkami duchownjmi/ s milostj zpjwagjce w srdcy swém Pánu.
* 1 Kor. 1, 5. † 1 Kor. 14, 26. Efez. 5, 19.

17. A wssecko * cožkoli činíte, w slowu neb w skutku/ wssecko (činíte) we gménu Pána Gežjsse/ djky † činjce Bohu a Otcy skrze něho.] * 1 Kor. 10, 31.
† Efez. 5, 20. 1 Tes. 5, 18. Žid. 13, 15.

18. Ženy, * poddány buďte mužům swým tak gakž slussj, w Pánu.
* Gen. 3, 16. 1 Kor. 14, 34. Efez. 5, 22. 1 Pet. 3, 1.

19. Muži, * milugte ženy (swé/) a nemějte se přjsně k nim. * Efez. 5, 25.
1 Pet. 3, 7.

20. Djtky, * poslaucheyte rodičů we wssem: nebo † to gest dobře libé Pánu.
* Efez. 6, 1. † Exod. 20, 12. Syr. 3, 9.

21. Otcowé, * nepopauzeyte k hněwiwosti djtek swých: aby sobě nezaufaky. * Efez. 6, 4.

22. Služebnjcy, * poslussni buďte we wssem panů tělesných / ne na † oko slaužjce/ gako ti, genž se wylugj lidem ljbiti/ ale w sprostnosti srdce, bogjce se Boha.
* Efez. 6, 5. 1 Tym. 6, 1. Tyt. 2, 9. 1 Pet. 2, 18.
† Efez. 6, 6.

23. A wssecko cožbysstekoli činili, z (tě) dusse čiňte/ * gako Pánu a ne lidem: * Efez. 6, 7.

24. Wě-

24. Wědauce, že ode* Pána wzýti máte odplatu dědictwj: nebo Pánu Krystu slaužite. * Efez.6,8.

25. Kdožby pak* neprawost páchal/ odměnu swé neprawosti wezme: † a nenj tu přigjmánj osob (y Boha.)

*2 Kor.5,10. † Skut.10,34. Rjm.2,11. Gal.2,6.

Kapitola IV.

Gesstě wždy o tom, gakby se gedenkaždý w řeči y w skutku mjti měl, wyprawuge: 7. potom potěssitedlným, swatých toho zboru, pozdrawowánjm, Epistoku zawjrá.

1. PAni, * sprawedliwě a skussně s služebnjky nakládegte, wědauce že y wy Pána máte w nebesých. *Job.31,13. Ger.34,14. Filem. w. 16.

2. Na modlitbě budte * wstawičnj/ bdjce w tom s djkú činěnjm:

* Luk.18,1. Rjm.12,12. Efez.6,18. 1 Tes.5,17.

3. Modléce* se spolu y za nás/ aby Bůh † otewřel nám dwéře slowa, k** mkuwenj o tagemstwj Krystowu/ pro něž y w wězenj gsem: * Efez.6,19.

1 Tes.5,25. 2 Tes.3,1. Žid.13,18. † 2 Kor.2,12. ** Mat.13,11. 1 Kor.4,1. Kol.1,26. k.2,2.

4. Abych ge* zgewowal, tak gakž mi náležj mkuwiti. * Tyt.1,3.

5. Chodtež w* maudrosti před těmi, kteřjž gsau wně, čas † kupugjce.

* Efez.5,15. 1 Tes.4,12. † Rjm.12,11. Efez.5,16.

6. Reč* wásse wždycky (budiž) přigemná, ozdobená † solj: tak abysste** wěděli/ kterakbysste měli gednomukažděmu odpowědjti. * Efez.4,29.

Kol.3,16. † Mark.9,50. ** Přísl.15,23.

7. O* wěcech mych o wssech oznámj wám † Tychykus, bratr miły, a wěrný skauha/ a spolu služebnjk w Pánu:

* Efez.6,21. † Skut.20,4. 2 Tym.4,12.

8. Kteréhož sem* poslal k wám pro to samo/ aby zwěděl, co se děge v wás/ a potěssil srdcy wassich, * Efez.6,22.

9. S* Onezýmem wěrným a miłým bratrem/ kteřjž gest tam † od wás: (tiť) wám wssecko oznámj co (se děge) v nás. * Filem. w.10. † njž. w.12.

10. Pozdrawuge* wás † Aristarchus spoku wězeň mūg/ a ** Marek sestřenec Barnabášsūw/ (o kterémž sem wám poručil/ přisselliby k wám, přigmětež geg:) * Filem. w.24.

† Skut.19,29. k.27,2. ** Skut.15,37.39.

11. A Gezus, kteřjž slowe Justus/* kteřjž gsau Židé: Ti toliko (gsau) † pomocnjcy (mogi) w králowstwj Bozjm/ kteřjž byli mě potěssenj. * Skut.11,2. † Kol.3,9.

12. Pozdrawuge wás* Epafras, kteřýž † od wás gest, skauha Krystú/ kteřýž wždycky ** wsylně pracuge na modlitbách za wás/ abysste †† stáli dokonalj a plnj we wssj wůli Božj. *Kol.1,7.

† Wýš. w. 9. ** Rjm.15,30. †† Kol.2,10.

13. Nebo * swědectwj gemu wydáwám/ žeť wás welmi horliwě miługe/ a též y ty, kteřjž (gsau) w Laodycij/ y kteřjž (gsau) w Hierapoli. * Rjm.10,2.

14. Pozdrawuge wás * Lukáš lékař miły, a Démas. * 2 Tym.4,10.11.

15. Pozdrawte bratřj Laodycenských/ y Nymfy/ y tu Cýrkwe * kteráž gest w domě geho. * Rjm.16,5. 1 Kor.16,19.

16. A když bude* přečten v wás tento list/ zprawtež to, ať gest y w Laodycenském Zboru čten: a ten, kteřýž gest psán z Laodycye/ y wy také přečtěte.

* 1 Tes.5,27.

17. A* rcete Archippowi; Wiz aby služebnost, kterauž sy přigal od Pána, wyplnil. * Filem. w. 2.

18. Pozdrawenj * mau rukau Pawkowau. † Pamatugtež na mé wězenj. Milost (** Božj) s wámi. Amen.

*1 Kor.16,21. 2 Tes.3,17. † Žid.13,3. ** 1 Tym.6,21.

(List tento) psán k Kolossenským z Řjma po Tychykowi a Onezýmowi.

Prwnj Ep. k Tessalonycenským (S.) Pawla Ap.

Kapitola I.

Ducha otcowského prokázal Apostol k těm Bratřjm, že Bohu z nich děkuge y za ně se modlj/ 5. swau gim službu, a gegich dowčrnost, 6. y s trpěliwosti, ku příkladu ginym připomjná.

SAwel a* Silwán, a Tymoteus/ Cýrkwi Tessalonycenských w Bohu Otcy a Pánu Gezjssi Krystu. Milost † wám a pokog od Boha Otce nassehо a Pána Gezukrysta. *1 Tes.1,1. † Rjm.1,7. 1 Kor.1,3. 2 Kor.1,2. Efez.1,2.

2. Djky* činjme Bohu wždycky ze wssech wás/ zmjnku činjce o wás na modlitbách swých: *Rjm.1,8.9. Efez.1,15.16.

3. Bez přestánj* pamatugjce na skutek wjry wassj/ a na † prácy lásky/ a na trpěliwost naděge Pána nasseho Gezukrysta, před Bohem a Otcem nassim: * Jan.6,29. † Žid.6,10.

4. Wědauce, bratřj Bohu miłj, o* wywolenj wassem. *Kol.3,12.

5. Ne-

5. Nebo * Ewangelium nášse k wám, nezáležeko toliko w skowu/ ale y w mocy, y w Duchu swatém, a w gistotě mnohé: gakož wjte, gacýsme byli mezy wámi, pro wás. * 1 Kor. 2,5. k. 4,20. 1 Tes. 2,13.

6. A wy * následownjcy nássi y Páně včinění ste/ přigawsse skowo, we mnohé vzkosti/ † s radostj Ducha swatého:

* 1 Kor. 4,16. k. 11,1. Fil. 3,17. 2 Tes. 3,9.
† Skut. 5,41. Řim. 14,17. Žid. 10,34.

7. Tak že ste včinění * příkład wssem wěřjcým w Macedonyj a w Achaij.

* 1 Tes. 4,10.

8. Nebo od wás rozhlášyko se skowo Páně/ netoliko w Macedonyj a w Achaij/ ale y na wsselikém mjstě * wjra wásse, kterážgest w Boha, rozneska se/ tak že nepotřebj nám (o tom) nic mkuwiti. * Řim. 1,8.

9. Oniť zagistě sami o nás wypraugj/ gaký byl * přjchod nás k wám/ a kterak ste se † obrátili k Bohu od modl/ abysste ** služili Bohu živému a pravému: * 1 Tes. 2,1. † Skut. 26,18.

1 Kor. 12,2. ** Žid. 9,14.

10. A * očekáwali Syna geho s nebe/ † kteréhož wzkřjsyl z mrtwých (totiž) Gežisse/ kterýž ** wyswobodil nás od hněwu budaucýho. * Skut. 1,11.

1 Kor. 1,7. Fil. 3,20. 2 Tes. 1,7. 10. Zjew. 1,7.
† Skut. 2,24. k. 3,15. ** Mat. 3,7. Řim. 2,5. k. 5,9.

Kapitola II.

Swau w kázanj S. Ewangelium wěrnost, 4. wřjmost, 7. ponjženost, před Bohem y lidmi, předkládá: 13. gegich poslussenstwj, oprawdowost a stálost, gim potěssené připomjnage.

1. Nebo wy sami * wjte, bratřj, že † přjchod nás k wám, nebyl darem nýmy: * 1 Tes. 1,9. † k. 1,5.

2. Ale y prwě * trpěwsse/ y pohaněnj snássewsse, (gakož wjte) w (městě) Filippis/ † oswobodili sme se w Bohu swém mluwiti wám ** směle Ewangelium Božj, s mnohými †† odpory.

* Skut. 16,22. k. 17,2. † 1 Tes. 1,6. ** 2 Kor. 12,10.
†† Fil. 1,30. Kol. 2,1.

3. Napomjnánj * zagistě násse nebylo z podwodu/ ani z † nečistoty/ ani we ksti. * 2 Kor. 7,2. † 1 Tes. 4,7.

4. Ale gakož zkussjeni gsauce od Boha/ aby nám * swěřeno byko Ewangelium/ takť mluwjme: † ne gako lidem se ljbjce/ ale Bohu, ** kterýž zkussuge srdcý nassich. * Gal. 2,7. 1 Tym. 1,11.

Tít. 1,3. † Gal. 1,10. ** 1 Par. 29,9. k. 30,17.

5. Aniž sme zagistě kdy wzjwali řeči * pochlebně, gakož wjte/ ani za přjčinau nětčeho † kakomstwj prowodili: ** Bůh ť gest swědek! * 1 Tes. 1,5.

† Skut. 20,33. ** Řim. 1,9. 2 Kor. 1,23. Gal. 1,20.

6. Ani sme * hledali od lidj chwály/ ani od wás/ ani od giných: Ač sme mohli (wás) † obtěžowati/ gako Krystowi Aposstolé: * Jan. 5,41. 44. k. 12,43.

2 Kor. 3,1. † Skut. 20,33. 34. 1 Kor. 9,12.

7. Ale byli sme * přjwětiwj mezy wámi/ gako když matka chowá djtky swé:

* 1 Kor. 2,3. 2 Kor. 10,11.

8. Tak nakloněni k wám bywsse, hotowi sme byli s welikau chutj wydati wám netoliko Ewangelium Božj/ ale také y * dusse swé: proto že ste nám byli milj. * 2 Kor. 12,15.

9. Nebo * pamatugete, bratřj, na prácy nassj a wstáwánj: we dne y w nocy zagistě pracowawsse/ proto abychom žádného z wás neobtěžowali/ † kázali sme y wás Ewangelium Božj.

* Skut. 20,34. 1 Kor. 4,12. 2 Kor. 11,9. † 1 Kor. 9,16.

10. Wy (gste) swědkowé y Bůh/ jak sme * swatě, a sprawedliwě, a bez wyhony obcowali mezy wámi, kteřjž ste wěřili. * 1 Tym. 3,2.

11. Gakož wjte, že gednohokaždého z wás, gako * Otec djtek swých napomjnali sme, a potěssowali, * 1 Tes. 2,7.

12. Y s oswědčowánjm/ * abysste chodili hodně Bohu/ kterýž † powolal wás/ do králowstwj swého a w skawu.

* Gen. 17,1. 1 Kor. 1,20. Efez. 4,1. † 1 Pet. 5,10.

13. Protož y my * djky činjme Bohu bez přestánj/ že † přigawsse skowo Božj, kterés ste slyssseli od nás/ přigaliste ne gako skowo lidské/ ale (gakož w prawdě gest,) (gako) skowo Božj/ kterýž y ** diko swé působj w wás wěřjcých.

* 1 Tes. 1,2. † Mat. 10,40. ** 1 Kor. 2,5. 1 Tes. 1,5.

14. Wy zagistě, bratřj, následownjcy včinění ste Cýrkwj Božjch, kterés gsau w Židowstwu, w Krystu Gežissi: nebo ste * takowéž wěcy y wy trpěli od swého pokolenj/ gako y oni od Židů:

* Skut. 17,5. 13. Žid. 10,34.

15. Kteřjž y Pána Gežisse * zabili, y swé † wlastnj Proroky/ a nás wyhnali: a Bohu se neljbj/ a wssechněm lidem gsau odpornj. * Skut. 2,22. † Mat. 23,34. 37.

16. Nedopausstěgjce * nám mluwiti Pohanům, aby spaseni byli/ aby tak wždy † doplňowali hřjchy swé. Nebo wylit gest na ně hněw konečný. * Skut. 13,50.

k. 14,5. 19. k. 17,5. 13. k. 18,6. k. 19,9. † Mat. 23,32.

17. My

17. My pak, bratřj, zbawenj bywſſe wás na chwjli tělem, ne ſrdcem/ * opra-wdowěgi wſylowali ſme widěti twář wa-ſſj s mnohau žádoſtj. *Rjm.1,11.k.15,22.

18. Protož * chtěli ſme přigjti k wám (zwłáſſtě gá Pawel) gednau y podruhé/ ale překazyl nám Satan.

* Rim.1,13. k.15,22.

19. Nebo která geſt náſſe * naděge, neb radoſti, a neb † koruna chkauby? Zdali ne y wy před obljčegem Pána naſſeho Ge-zukryſta w přjchodu geho?

*Fil.4,1. †2 Kor.1,14. Fil.2,16.

20. Wy giſtě gſte * ſláwa náſſe y ra-doſt. *2 Kor.8,23.

Kapitola III.

W pokuſſenjch na ně přiſſłych přihodný gim retuňk Apoſtol ſkrze nawſſtiwenj gich Tymoteowo obmy-ſlj: 6. a tudy zwědew o gegich ſtałoſti w prawdě, tě-ſſj ſe: 10. proſpěchu hognéſſſího gim, a ſobě brzkeho gich widěnj žádage.

1. Protož nemohſſe ſe dále zdrżeti/ za neylepſſj ſe nám widěło/abychom w * Atenách, pozůſtali my ſami.

* Skut.17,15.16.

2. A poſłali ſme Tymotea * bratra ſwého/a ſłużebnjka Božjho/a† pomocnj-ka ſwého w Ewangelium Kryſtowu/ aby potwrdił wás/ a ** napomenuł k tomu což náležj k wjře waſſj: * Skut.16,1. k.17,14. Fil.2,19. † Rim.16,21. ** Kol.4,8.

3. Aby ſe žádný * nepohnuł w tako-wých těchto ſſauženjch. Nebo y ſami wj-te/ że ſme k toma † poſtaweni.

* Efez.3,13. Fil.1,14. † Skut.14,22. 2Tym.3,12.

4. Geſſtě zagiſtě kdyż ſme y wás byli/ * předpowjdali ſme wám/ że budeme † ſſauženi: gakož ſe y ſtało/ gakż wjte.

* Jan.14,25. Skut.17,1. † 1 Pet.4,13.

5. Protož y gá nemoha ſe dále zdrżeti/ * poſłał ſem abych zwědeł o wjře waſſj/ aiby ſnad nějak † nepokauſſeł wás ten pokuſſitel/ y bykaby daremná práce ná-ſſe. * Kol.4,8. † Mat.4,3. 1 Kor.7,5.

6. Nynj pak kdyż k nám přiſſeł Ty-moteus od wás/a zwěſtował nám nowi-nu weſekau o wjře a kářce waſſj/ a że nás připomjnáte dobře/ žádagjce wždycky nás widěti/gako * y my wás. *1Tes.2,17.

7. Protož potěſſeni ſme, bratřj z wás: we wſſelikém ſſauženj, a nesnadnoſti ſwé, ſkrze wjru waſſj.

8. Nebo * ay żiwi gſme/ geſtliże wy ſtogjte w Pánu. * Gen.45,27.

Fil.4,1. 2 Jan.w.4. 3 Jan. w.4.

9. A gakým * děkowánjm z wás mů-żeme ſe odměniti Bohu/ za wſſecku tu radoſt, kterauż radugeme ſe pro wás, před Bohem swým/ * Efez.3,14.15.16.

10. Dnem y nocy * přehorliwě modlé-ce ſe/ abychom † wzřeli twář waſſj/ a do-plnili to, čehożby ſe nedoſtáwało wjře waſſj?* Rjm.1,10. k.15,23. †1 Tes.2,17.

11. Sám pak Bůh a Otec náš, a Pán náš Gežjš Kryſtus, zprawiž ceſtu náſſi k wám.

12. Wás pak ten Pán * račiž rozmno-žiti a rozhogniti w kářce k ſobě wſpołek, y † ke wſſechném/ gako y nás k wám:

* 1 Tes.4,9. 1 Pet.1,22. k.4,8. 2 Pet.1,7. 1 Jan.3,11. † 1 Tes.5,15.

13. Aby tak * wtwrzena była ſrdce wáſſe † nepoſſkwrněná w ſwattoſti/ před Bohem a Otcem naſſim, ku** přjſſtj Pá-na naſſeho Gezukryſta, ſe wſſechnémi Swatými geho. * 2Tes.2,17. †Efez.1,4. Zgew.14,5. 1 Kor.1,8. ** Fil.1,10. 1 Tes.5,23.

Kapitola IV.

Napomjná, aby ſe tak gakż gim přikázanj wydał chowali, w čiſtotě, 9. kářce S. 10. pokognoſti, y pra-cowitoſti: 13. ponéwadż tě práce, w den poſledniho ſaudu ljto nebude.

(11. Neděle w Poſtě.)

1. Dále pak, bratřj, proſýme wás a * napomjnáme w Pánu Gežj-ſſi/gakož ſte přigali od nás, † kterak bysſte měli chodili, a ** ljbiti ſe Bohu/(w tom) abyſſte ſe †† rozhognili wjce.

*2Tes.3,12. †Gal.5,16. Efez.4,1. Fil.1,27. 1Tes. 2,12. **Žid.11,5.6. †† 1 Kor.15,58. 1Tes 4,10.

2. Wjte zagiſtě gaká přikázanj wyda-li ſme wám * ſkrze Pána Gežiſſe.

*2 Kor.5,20.

3. Tať geſt zagiſtě *wůle Božj, (totiž) poſwěcenj wáſſe: abyſſte ſe zdrżowali od † ſmilſtwa. *Rim.12,2. Efez.5,17. Fil.4,8. Žid.12,14. †1 Kor.6,16.18. Žid.13,4.

4. (A) aby wměł gedenkażdy z wás swým * oſudjm wládnauti/w ſwattoſti a w poctiwoſti: *1 Kor.6,13.15.

5. Ne w ljboſti * żádoſtj/†gako y Po-hané, kterjż Boha** neznagj: *Kol.3,5. †1Tes.4,13. **1 Kor.15,34. Efez.2,12. k.4,17.18.

6. (A) aby ne wtiſkał ani * okkamáwał w gednánj bratra swého: proto że mſti-tel geſt Pán wſſeho toho/gakož y † před-powěděli ſme wám, a oſwědčili.

* 1 Kor.6,8. † Gal.5,21.

7. Nebo * nepowołał nás Bůh k neči-ſtotě: ale ku poſwěcenj. * Leu.11,44. k.19,2. Jan.17,19. 1 Kor.1,2. 2 Tym.1,9.

8. A protož kdo (tjm) * pohrdá/ ne čłowěkem pohrdá, ale Bohem, kterjż y nám † dał Ducha swého swatého.]

* Luk.10,16. † 1 Kor.7,40.

9. D

9. O * kásce pak bratrské, nenj potřebj psáti wám: nebo ste wy od Boha † naučeni, abysste ** mikowali gedni druhé: * 1 Tes. 3, 12. 1 Pet. 1, 22. 2 Pet. 1, 7. Žid. 13, 1. † Jzai. 54, 13. Ger. 31, 34. Jan. 6, 45. 1 Jan. 2, 27. ** Leu. 19, 18. Mat. 22, 39.

10. A giste činjte to wssechněm bratřjm, we wssj Macedonyj. Napomjnámeť pak wás bratřj, abysste se (w tom) wjce * rozhognili: * wýš. w. 1.

11. A snažili se pokognj býti, a hleděti toho, což komu náležj, † a pracowati rukama swýma wlastnjma, gakož sme přikázali wám: * 1 Pet. 4, 15. † Skut. 20, 34. Efez. 4, 28. 2 Tes. 3, 8. 12.

12. Abysste * poctiwě chodili před † těmi, kteřjž gsau wně, a w ničemž abysste neměli nedostatku. * Rjm. 13, 13. † Kol. 4, 5. 1 Pet. 2, 12.

(XXV. Neděle po S. Trogicn.)

13. Mscheyt pak abysste * newěděli, bratřj, o těch, kteřjž † zesnuli, abysste se nermautili, ** gako y ginj, kteřjž †† nadégе nemagj. * 1 Kor. 10, 1. † Leu. 19, 28. Deut. 14, 1. Syr. 22, 11. ** 1 Tes. 4, 5. †† Maud. 5, 18.

14. Nebo gakož * wěřjme, že Gežjš wmřel, a z mrtwých wstal: takť Bůh y ty, kteřjžby zesnuli w Gežjssowi, přiwede s nim. * Rjm. 14, 9. 1 Kor. 15, 3. 4. 13. 18.

15. Toto zagistě wám prawjme * slowem Páně, † že my, kteřjž živi pozůstaneme do přjchodu Páně, nepředegdeme těch kteřjž zesnuli. * 1 Kor. 7, 10. † k. 15, 23. 51. 52.

16. Nebo sám ten * Pán s zwukem ponaukagjcým, s hlasem Archangela, a s † traubau Božj, sstaupj s nebe: a mrtwj w ** Krystu, wstanau neyprwé. * Mat. 24, 31. 2 Tes. 1, 7. 10. † 1 Kor. 15, 52. ** 1 Kor. 15, 23.

17. Potom my živj pozůstawenj, spolu s nimi * zachwáceni budeme do † oblaků, w střjc Pánu, w powětřj: a tak ** wždycky s Pánem budeme. * Zgew. 11, 12. † Skut. 1, 9. 11. ** Jan. 12, 26. k. 14, 3. k. 17, 24. 2 Kor. 5, 8.

18. A protož * potěssugte gedni druhých témito slowy.] * 2 Kor. 13, 11.

Kapitola V.

Wyprawuge Apoſſtol že nenadále strassliwý Páně den hjssnjky přikwáčj: 4. z čehož se poboznj tessiti, 6. y k bedliwosti ponaukati magj: 12. služebnjkú Krystowých dráže sobě wážjce, y poslussné následugjce.

1. O * Časých pak a chwilech, bratřj, † nepotřebugete aby wám psáno bylo. * Mat. 24, 3. 36. † 1 Tes. 4, 9.

2. Nebo wy sami wýborně wjte, že ten den Páně * gako zloděg w nocy, tak přigde. * Luk. 12, 39. 2 Petr. 3, 10. Zgew. 3, 3. k. 16, 15.

3. Nebo když děgj: * Pokog a bezpečnost: tedy rychle přigde na ně * zahynutj, gako bolest ženě těhotné, a nevgdau. * Ger. 6, 14. k. 8, 11. Ezech. 13, 10. 11. † Luk. 21, 34. 2 Tes. 1, 9.

4. Ale wy, bratřj, negste we * tmě, aby wás ten den gako † zloděg zachwátil. * Efez. 5, 8. † Zgew. 16, 15.

5. Wssickni wy * synowé swětla gste, a synowé † dne: negsmeť nocy, ani tmy. * Luk. 16, 8. Rjm. 13, 12. Efez. 5, 8. † Rjm. 13, 13.

6. Nespěmež * tedy † gako ginj: ale bděme, a ** střjzliwj budme.

* Rjm. 13, 11. Efez. 5, 14. † 1 Tes. 4, 13. ** Mat. 24, 42. Luk. 21, 36. 1 Kor. 15, 34. 1 Pet. 5, 8.

7. Nebo, kteřjž spj / w * nocy spj: a kteřjž se opjgegj / w nocy opilj gsau:

* Rjm. 13, 12. 13.

8. Ale my (synowe) dne gsauce, střjzliwj budme, † oblečeni gsauce w pancýř wjry a láský / a w kebku nadége spasenj. * Jzai. 59, 17. Rjm. 13, 12. Efez. 6, 14. 17.

9. Nebo * nepostawil nás Bůh k hněwu / ale k nabytj † spasenj, skrze Pána nasseho Gezukrysta: * Rjm. 9, 22. Ep. Jůd. w. 4. † Maud. 2, 23. Rjm. 6, 23.

10. Kteřjž wmřel za nás: * abychom, bud že bdjme / bud že spjme / spolu s nim živi byli: * Rjm. 14, 8. 9. Gal. 2, 20.

11. Protož * napomjneyte se wespolek, a wzdělawejte geden druhého / gakož y činjte. * Žid. 10, 24. 25.

12. Prosýmeť pak wás, bratřj, znejtež ty, * kteřjž pracugj mezy wámi / a předkoženi sau wám w Pánu / a napomjnagj wás: * 1 Kor. 16, 16. 18. Gal. 6, 6. Fil. 2, 29. 1 Tym. 5, 17. Žid. 13, 7. 17.

13. A welice ge * milugte, pro prácy gegich: a mějte se k sobě wespolek pokognė. * 1 Kor. 9, 11.

14. Prosýmeť pak wás, bratřj / * napomjneyte z řádu wystupugjcých / potěssugte chaulostiwých / † snášejte mdlé / trpělliwě se mějte ke wssechněm. * Mat. 18, 15. 2 Tes. 3, 6. 11. 12. 15. † Rjm. 14, 1. Gal. 6, 1. 2.

15. Wizte, aby někdo * zlého za zlé neodplacowal: ale wždycky dobrého sledugte, y k sobě wespolek, y ke wssechněm. * Přjsl. 17, 13. k. 20, 22. k. 24, 29. Mat. 5, 39. Rjm. 12, 17. 1 Pet. 3, 9.

16. Wždycky je * radugte! * Luk. 10, 20. Rjm. 12, 12. Fil. 4, 4.

17. Bez * přestánj se modlte: * Luk. 18, 1. Rjm. 12, 12. Efez. 6, 18. Kol. 4, 2.

18. Ze

18. Ze wsseho * díky čiňte: Nebo ta gest wůle Božj w Krystu Gežjssi při wás.
* Efez.5/20. Kol.2/7. k.3/15.16.17.

19. Ducha * nehassugte:
* 1 Kor.14/30. 2 Tym.1/6.

20. Prorocstwym nepohrdeyte:

21. Wsseho * zkuste: což dobrého gest toho se držte: * Rjm.2/18.
Fil.1/10. 1 Jan. 4/1.

22. Od wsseliké zlé * twárnosti se warugte. * Fil. 4/8.

23. Sám pak * Bůh pokoge, poswětiž wás we wssem: a celý wáš duch y dusse y tělo bez † vhony, ku přjssti Pána nasseho Gezukrysta zachowáno budiž. * Rjm.15/33. Fil.4/9. † 1 Kor.1/8. Kol.1/22. 1 Tes.3/13.

24. Wěrnýť * gest ten, kterýž powolal wás / kterýž také y wčinj (to.)
* 1 Kor.1/9. k.10/13. 2 Kor.1/18. 2 Tes.3/3.

25. Bratřj, * modlte se za náš.
* Kol. 4/3.

26. Pozdrawte * wssech bratřj s poljbenjm swatým. * Rjm.16/16. 1 Kor. 10/20. 2 Kor.13/12. 1 Pet.5/14.

27. Zawazugit * wás skrze Pána/ aby čten byl list tento wssechněm bratřjm swatým. * Kol. 4/16.

28. Milost * Pána nasseho Gezukrysta s wámi. Amen. * Fil.4/23.
2 Tes. 3/18.

(List) prwnj k Tessalonycenským, psán gest w * Atenách. * Skut.17/15.16.

Druhá Epistola k Tessalonycenskym (S.) Pawka Apostola.

Kapitola I.

Z zrůstu wjry a lásky při těch Bratřjch, 3. wděčně Bohu děkuge Apostol: 5. a gich w tom, připomjnánjm y hrozné a wěčné nad bezbožnými pomsty, 7. y prerozkossné Swatým se přiblížugicý odplaty, potwrzuge.

Pawel * a Sylwán, a Tymoteus/ Cýrkwi Tessalonycenské, w Bohu Otcy nassem, a Pánu Gežjssi Krystu:
* 1 Tes. 1/1.

2. Milost * wám a pokog od Boha Otce nasseho/ a Pána Gezukrysta.
* 1 Kor.1/3. Gal.1/3. Kol.1/2. 1 Tes.1/1.

3. Powinnit gsme * díky činiti Bohu wždycky z wás, bratřj / tak gakž hodné gest (proto,) že welmi † roste wjra wásse/ a rozmáhá se láska gednohokaždého z wás, wssechnech k sobě wespolek:
* Fil.1/3. 1 Tes.1/2. 2 Tes.2/13. † Efez.1/15.

4. Tak že my se wámi w Zbořjch Božjch * chlubjme/ wassj trpělliwosti, a wjrau, we wssech protiwenstwjch wassich, a ssauženjch, kteráž snášsjte/ * 2 Kor.7/14. k.9/2. 1 Tes.2/19.

5. (A tať gsau) zgewný * důwod sprawedliwého saudu Božjho, abysste tak za † hodné gmjni byli králowstwj Božjho, pro nějž y ** trpjte. * Fil.1/28. Ep.Jůd. w.6. † Luk.21/36. ** 1 Tes.2/14.

6. Ponéwadž * sprawedliwé gest y Boha/ aby zase odplaceno byko těm, kteřjž wás ssužugj, ssauženjm:
* Ger.51/24. Zach.2/8.

7. Wám pak, kteřjž wzkost trpjte, odpočinutjm s námi, při * zgewenj Pána Gežisse s nebe, s Angeky † mocy geho.
* 1 Tes.4/16. 1 Pet.4/13. † Mat.25/31. Ep.Jůd.w.14.

8. W * plamenu ohně: kteryž pomstu wwede na ty gessto neznagj Boha/ a † neposlauchagj Ewangelium Pána nasseho Gezukrysta: * 2 Pet.3/7. † Rjm.2/8.

9. Kteřjž pomstu * ponesau wěčné zahynutj, od twáři Páně/ a od slávy mocy geho: * Izai.2/19. Mat.25/41.

10. Když * přigde, aby oslawen byl w swatých swých / a přediwný vkázal se we wssech wěřjcých, (nebo wwěřeno gest swědectwj nassemu y wás) w onen den.
* Skut.1/11. Kol.3/4. 1 Tes.1/10. Zgew.1/7.

11. Proječ y * modljme se wždycky za wás, aby wás hodné wčiniti ráčil powolánj toho Bůh náš/ a † wyplnil wssecku dobře libau wůli dobrotiwosti / y skutek wjry mocně: * 1 Tes.5/17. † Efez.1/5.11.

12. Aby * oslaweno byko gméno Pána nasseho Gezukrysta w wás, a wy w něm/ podlé milosti Boha nasseho, a Pána Gezukrysta. * 1 Kor.1/31.

Kapitola II.

Žádá za to, aby byli stálj / 2. a falessným budaucích wěcy předpowjdánjm nedali se kormautiti: 3. ale wědělj, že Antykryst prwé se má zgewiti, y králowati, 7. y ode Pána teprw zabit býti: 13. protož aby s dobrau mysli zachowáwati to což gim wydal Apostol, wyzywali.

1. Prosýmet pak wás, bratřj, skrze * přjssti Pána nasseho Gezukrysta, a násse † shromáždénj w něg.
* 1 Tes.4/16.17. † Mat.25/32.

2. Abysste se nedali rychle wyrážeti z mysli / ani kormautiti/ bud skrze * ducha/ bud

bud skrze řeč / neb skrze list gako od nás (poslaný/) gakoby nastawal den Krystů.
*1 Jan. 4, 1.

3. Neswodiž * wás žádný nižádným způsobem: neboť (nenastane) leč až prwé přigde odstaupenj / a † zgewen bude ten člowěk hřjcha, syn zatracenj/
* Ger. 29, 8. Mat. 24, 4. 23. Efez. 5, 6. Kol. 2, 18. 1 Tym. 4, 1. † 1 Jan. 2, 18. Zgew. 13, 11.

4. Protiwjcý a * powyssugjcý se nade wssecko což slowe Bůh/a neb čemuž se děge Božská čest: tak že se w Chrámě Božjm, gako Bůh posadj, † počjnage sobě gakoby byl Bůh. * Dan. 11, 16.
† Ezech. 28, 2.

5. Nepomnjteliž, že gesstě byw * u wás, o tom sem wám prawil? * Jan. 16, 4.
Skut. 17, 1.

6. A nynj co messká wjte/ (totiž) aby on * zgewen byl časem swým.
*1 Jan. 2, 18.

7. Nebo * giž tagemstwj neprawosti působj/ toliko ažby ten, kterýž (geg) zdržuge nynj, z prostředku byl wywržen:
* Skut. 20, 29. 30. 1 Jan. 4, 3.

8. A tehdáž zgewen bude ten bezbožnjk: kteréhož Pán * zabige duchem wst swých/a zkazý zgewenjm gasnė přjtomnosti swé: * Izai. 11, 4. Zgew. 19, 15. 20.

9. Toho (nesslechetnjka,) gehož přjstj gest podlé mocného * djka Satanowa, se † wssj mocý, a diwy, y zázraky lživými: * Jan. 8, 41. 2 Kor. 4, 4.
Efez. 2, 2. † Deut. 13, 1. Mat. 24, 24. Zgew. 13, 13.

10. A se wsselikým podwodem neprawosti, w těch, * kteřjž hynau: proto, že † lásky prawdy nepřigali / aby spaseni byli. *2 Kor. 2, 15. k. 4, 3. † 2 Tym. 4, 4.

11. A protož * possle gim Bůh mocné djko podwodů/ aby wěřili lži:
* Řim. 1, 24. 1 Tym. 4, 1.

12. (A) aby odsauzeni byli, wssickni, kteřjž * newěřili prawdě/ ale obljbili sobě neprawost. * wýš. w. 10.

13. Myt pak gsme powinni * děkowati Bohu wždycky z wás, bratřj Pánu milj/ že † wywolil wás Bůh od počátku k spasenj w poswěcenj ducha, a u wjře prawdy. *2 Tes. 1, 3. 4. † Efez. 1, 4.
1 Tes. 1, 4. 2 Tym. 1, 9.

14. K čemuž * powolal wás skrze Ewangelium nášse / k dogitj slávy Pána nasseho Gezukrysta. * 1 Pet. 5, 10.

15. A protož, bratřj, stůgtež/ a držtež se * wčenj wydaného/ gemuž ste se naučili, bud skrze řeč/ bud skrze list nás.
*2 Tes. 3, 6.

16. Ten pak nás Pán Gežjš Krystus, a Bůh y Otec nás, kterýž * zamilowal nás, a dal potěssenj wěčné/ a nadėgi dobrau z milosti/ * Jan. 3, 16. Řim. 5, 8.

17. Potěssůgž * srdcý wassich, a utwrdiž wás w každém slowu y skutku dobrém.
*1 Tes. 3, 13.

Kapitola III.

Ponaukáwá Apoštol k snažnosti w swatých modlitbách, 6. a warowánj se nerádných a nepokogných Bratrj: 14. kteříždy tjm zahanbeni gsauce/ snáze napraweni býti mohli.

1. Dále * (pak) bratřj, † modlte se za nás, aby slowo Páně ** rozmáhalo se/a slaweno bylo gako u u wás.
*Žil. 4, 8. 1 Tes. 4, 1. † Řim. 15, 30. Efez. 6, 19. Kol. 4, 3. ** Mat. 9, 38.

2. A abychom * wyswobozeni byli od nezbedných a zlých lidj. Neboť † ne wssech (gest) wjra. * Skut. 2, 40.
Řim. 15, 31. † Jan. 6, 44.

3. Ale * wěrnýt gest Pán / kterýž † utwrdj wás / a ** ostřjhati bude od zlého. *1 Kor. 1, 9. k. 10, 13. 1 Tes. 5, 24.
† 1 Pet. 5, 10. ** Jan. 17, 15.

4. Daufámeť pak w Pánu o wás že (to) což wám předkládáme / činjte y činiti budete.

5. Pán pak zprawůgž srdce wásse k lásce Božj / a k trpělliwému očekáwánj Krysta.

6. Přikazugemeť pak wám, bratřj/ we gménu Pána nasseho Gezukrysta/ abysste se * oddělowali od každého bratra, kterýžby se chowal † nerádně / a ne podlé ** naučenj wydaného, kterěž přigal od nás.
* Řim. 16, 17. 1 Kor. 5, 11. 13. 2 Tes. 3, 14. Tit. 3, 10. 2 Jan. w. 10. † 1 Tes. 4, 11. ** 2 Tes. 2, 15.

7. Nebo sami wjte/ kterak gest potřebj * následowati nás: poněwadž sme se † nechowali mezy wámi neskussně:
* 1 Tes. 1, 6. † k. 2, 10.

8. Aniž sme darmo chleba gedli u koho: ale * s pracý a s těžkostj we dne y w nocy děkagjce/ abychom žádnému z wás nebyli k † obtjženj. * Skut. 20, 34.
1 Kor. 4, 12. 1 Tes. 2, 9. † 2 Kor. 11, 9. k. 12, 13.

9. Ne gakobychom * neměli k tomu práwa/ ale † abychom se wám za přjklad wydali/ abysste nás následowali.
* Mat. 10, 10. 1 Kor. 9, 46. 1 Tes. 2, 7. † 1 Kor. 4, 16.

10. Nebo y když sme byli u wás, to sme wám předkládali; Kdo nechce * děkati/ aby také negedł. * Gen. 3, 19.

11. Skyssjmeť zagistě že někteří mezy wámi chodj * nezpůsobně, nic nedělagjce/ ale w nevžitečné wěcy se wydáwagjce.
*2 Tes. 3, 6.

12. Pro-

12. Protož takowým * přikazugeme/ a napomjnáme (gich) ſkrze Pána naſſeho Gezukryſta, aby † pokogně pracugjce, ſwůg ** chléb gedli. * Rjm. 15, 30.
† Efez. 4, 28. 1 Teſ. 4, 11. ** Mat. 6, 11.

13. Wy pak, bratřj, * neoblewůgte dobře činjce. * Gal. 6, 9.

14. Pakli kdo nepoſlechne ſkrze pſánj řeči naſſj, toho * znameneyte/ a nemégte ſ njm nic činiti/ aiby ſe zaſtyděl.
* Mat. 18, 17. 1 Kor. 5, 9. 11. 2 Teſ. 3, 6.

15. A wſſak nemégte (ho) za * nepřjtele / ale napomjneyte gako bratra.
* Mat. 18, 15. Gal. 6, 1. 2.

16. Sám pak * ten Pán pokoge/ dey wám wždycky pokog, wſſeligakým způſobem. Pán (budiž) ſe † wſſemi wámi. * Rjm. 15, 33. k. 16, 20. 1 Kor. 14, 33. 2 Kor. 13, 11. Fil. 4, 9. 1 Teſ. 5, 23. † Mat. 28, 20.

17. Pozdrawenj mau * rukau Pawkowau / což geſt za znamenj w každém liſtu: takt obyčegně pjſſi. * 1 Kor. 16, 21. Kol. 4, 18.

18. Mikoſt * Pána naſſeho Gezukryſta ſe wſſechněmi wámi. Amen.

Druhý (liſt) k Teſſalonycenſkým pſán byl * z Atén. * Skut. 17, 15. 16.

Prwnj Epiſſtoka k Tymoteowi (S.) Pawka Apoſſtoka.

Kapitoka I.

Pěti měw Apoſſtol o Efezſké, aby od fakeſſnych Apoſſtolů podwedeni nebyli, 3. Tymoteg při nich nechal/ 5. gemuž prawý cýl Zákona Páně wkázaw/ 12. miloſrdenſtwj Božj při ſobě y při ginych zwelicuge/ 18. a Tymoteowi aby dobreho ſwědomj oſtřihal, přikazuge.

Pawel Apoſſtol Gežiſſe Kryſta, podlé * zřjzenj Boha ſpaſytele † naſſeho / a Pána Gezukryſta ** nadége naſſj/
* Skut. 9, 15. Gal. 1, 1. Kol. 1, 1. † 1 Tym. 2, 3. ** Kol. 1, 27.

2. Tymoteowi * wlaſtnjmu ſynu w wjře: † Mikoſt, mikoſrdenſtwj a pokog od Boha Otce naſſeho/ a (od) Kryſta Gežiſſe Pána naſſeho. * Týt. 1, 4.
† 2 Tym. 1, 2. 2 Jan. w. 3.

3. Gakož ſem proſyl tebe/ aby * pozůſtal w Efezu, když ſem ſſel do Macedonye/ (wizyž) aby přikázal některým † giného včenj nevčiti: * Skut. 20, 1. 3.
† Gal. 1, 6. 7.

4. Ani oblibowati * báſnj a † wyprawowánj rodů, čemuž konce nenj: odkudž gen ** hádky pocházegj/ wjce nežli wzdělánj Božj, kteréž geſt v wjře.
* 1 Tym. 4, 7. 2 Tym. 2, 16. Týt. 1, 14. † Týt. 3, 9. ** 1 Tym. 6, 4. 2 Tym. 2, 23.

5. Geſſto * konec přikázanj, geſt láſka z ſrdce čiſtého, a z ſwědomj dobrého, a z wjry neoſſemetné.
* Kazat. 12, 13. Luk. 10, 27. Rjm. 13, 8. 10. Gal. 5, 14.

6. Od čehož někteří gako od cýle * pobſaudiwſſe/ wchýlili ſe k marnomluwnoſti: * 1 Tym. 6, 4. 20.

7. Chtěwſſe býti * včitelé Zákona/ a nerozumějwſſe, ani co mluwj, ani čeho zaſtáwagj. * Jan. 3, 10.

8. Wjme pak/ že * dobrý geſt Zákon/ kdyžby ho kdo náležitě vžjwal:
* Rjm. 7, 12.

9. Toto * znage, že ſprawedliwému nenj vložen Zákon / ale † neprawým a nepoddaným, bezbožným, a hřjſſnjkům/ neſſlechetným, a nečiſtým/ morděřům otců a matek, wražednjkům,
* Gal. 3, 19. k. 5, 23. † Rjm. 1, 29. ſeqq. 1 Kor. 6, 9. 10. Gal. 5, 19. ſeqq.

10. Smilnjkům, * ſamcoložnjkům, těm kteřjž lidi kradau, křiwým přiſežnjkům: a geſtli co giného geſſtoby byko na odpor zdrawému včenj/
* Exod. 21, 16.

11. Podlé ſlawného Ewangelium * blahoſlaweného Boha / † kteréž mně geſt ſwěřeno. * 1 Tym. 6, 15. † 1 Teſ. 2, 4.

12. Protož děkugi tomu, kteryž mne zmocnil, Kryſtu Gežiſſi Pánu naſſemu: Že mne za * wěrného ſaudil/ aby mne w ſlužbě tě poſtawil: * Skut. 9, 15.

13. Geſſto ſem prwé byl * ruhač, a protiwnjk, a wkrutnjk: Ale † miloſrdenſtwj ſem doſſel: nebo ſem to z ** neznámoſti činil, w newěře. * Skut. 8, 3. k. 9, 1. k. 22, 4. k. 26, 9. ſeqq. 1 Kor. 15, 9. Gal. 1, 13. Fil. 3, 6. † njž. w. 16. ** Jan. 9, 39. 41. Skut. 3, 17.

14. Rozhněwnila * ſe pak náramně miloſt Pána naſſeho/ s wjrau a s miłowánjm w Kryſtu Gežiſſi. * Rjm. 5, 20.

15. Wěrnáť * geſt tato řeč a wſſeligať obljbenj hodná / že † Kryſtus Gežjš přiſſel na ſwět, aby ** hřjſſné ſpaſyl/ z nichž gá prwnj gſem.
* 1 Tym. 4, 9. † Mat. 9, 13. k. 18, 11. Mark. 2, 17. Luk. 19, 10. 1 Jan. 3, 5. ** Mat. 1, 21. 2 Kor. 5, 21.

16. Ale * proto mikoſrdenſtwj ſem doſſek/ aby na mně prwnjm dokázal Gežíš Kryſtus wſſelikě dobrotiwoſti/ ku přikladu těm, kteřjž magj † wěřiti w něho/ k žiwotu wěčnému.
* Wýš. w. 13. † Mark.16/16.

17. Protož Králi wěkú * neſmrtedlnému, newiditedlnému, ſamému maudrému Bohu (budiž) † čeſt, y ſláwa na wěky wěkú, Amen. * Rjm.16/27.
1 Tym.6/16. Zgew.15/3. † Zgew.7/12.

18. Totoť * přikázanj poraučjm tobě, ſynu Tymotee / aby podlě předeſſlých w tobě proroctwj, † bogowal w tom dobrý bog. * Wýš. w. 5. † 1 Tym.6/12.

19. Mage * wjru a dobré ſwědomj: kteréž někteřj † potratiwſſe/ zhynuli w wjře:
* 1 Tym.3/9. † 1 Tym.6/10.

20. Z nichž geſt * Hymeneus, a † Alexander: kteréž ſem ** wydal Satanu/ aby ſtreſtáni gſauce/ wčili ſe nerauhati.
* 2 Tym.2/17. † 2 Tym.4/14. ** 1 Kor.5/5.

Kapitola II.

Pilně k modlitbám 2. y za wrchnoſt napomjná: 5. Předkladage proſtředníka prawého Kryſta: 8. a wěj, aby ſe wěřjcy na wſſelikém mjſtě poctiwě a ſlušně měli/ gakž na pobožné muže, 9. a ſſlechetné ženy należj.

1. MApomjnámť pak, aby * přede wſſjm činěny býwaly pokorné modlitby / prosby, žádoſti a djkú činěnj za wſſecky lidi: * Fil.4/6.

2. Za * krále y za wſſecky w mocy poſtawené / abychom pohodlný a pokogný žiwot wedli/ we wſſj pobožnoſti a ſſlechetnoſti. * Ger.29/7.

3. Nebo toť geſt * dobré a wzácné před Spaſytelem naſſjm Bohem:
* 1 Tym.5/4.

4. Kterýž chce * aby wſſickni lidé ſpaſeni byli/ a k † známoſti prawdy přiſſli.
* Ezech.18/23. 2 Pet.3/9. † 2 Tym.3/7.

5. Gedeň * geſt zagiſté Bůh/ geden také y † proſtřednjk Božj a lidſký, člowěk Kryſtus Gežíš:
* Jan.17/3. Rjm.3/30. k.10/12. † Gal.3/19.20.

6. Kteryž * dal ſebe ſaměho mzdu na † wykaupenj za ** wſſecky, (na) †† oſwěděenj časem ſwým.
* Mat.20/28. Efez.5/2. † Efez.1/7. Kol.1/14. 1 Teſ.1/10. ** 2 Kor.5/15. 1 Jan.2/2. †† 1 Kor.1/6.

7. K čemuž * poſtawen ſem gá za kazatele a Apoſſtola/ († prawdu prawjm w Kryſtu (a) nekłamámi/) za wčitele ** Pohanů y wjře a prawdě.
* Skut.9/15. k.13/2. k.22/14.21. Rjm.1/9. 2 Tym. 1/11. † Rjm.9/1. 2 Kor.12/6. ** Rjm.11/13. k.15/16.

8. Protož chtělbych aby ſe modlili mužj * na každěm mjſtě/ pozdwihugjce † čiſtých rukau, bez hněwu a bez ** roztržitoſti. * Jan.4/21. ſegq. † Žak.141/2.
Izai.1/15. ** Jak.1/6.

9. Takž také y ženy/ aby ſe * oděwem ſlušným, s † ſtydliwoſtj, a s ſtředmoſti ozdobowaly: ne ** kěktaktowánjm ſobě wkaſů/ neb zkatem, a neb perkami/ a neb drahým rauchem: * 1 Pet.3/3.4.
† Tyt.2/3. ** Izai.3/16. ſegq.

10. Ale [tak gakž ſlušſj ženám / kteréž dokazugj při ſobě * pobožnoſti] dobrými ſkutky. * 1 Tym.5/10.

11. Žena * ať ſe wěj mlčecy, we wſſelikě poddanoſti. * Gen.3/16. Efez.5/22.

12. Nebo ženě nedopauſſtjm * wčiti/ ani † wládnauti nad mužem/ ale aby byla w mlčenj. * 1 Kor.14/34. † Efez.5/24.

13. Adam * zagiſté prwě geſt ſtworen: potom Ewa. * Gen.1/27. 1 Kor.11/8.9.

14. A Adam nebyl * ſweden: ale žena ſwedena gſucy, přičinau přeſtaupenj byla. * Gen.3/6. 2 Kor.11/3.

15. Ale wſſak ſpaſena bude w plození dětj/ geſtliže by zůſtala w * wjře a w láſce/ a w poſwěcenj, s ſtředmoſtj.
* Efez.2/8.9. 1 Tym.1/5.

Kapitola III.

Gakýby měl býti w obcowánj y w obyčegích, a gakými etnoſtmi ozdobeny Biſkup 8. y Jahen, wyměrugе Apoſſtol: 14. a přičinu tohoto ſpánj ſwého wkazuge.

1. WErnát * geſt řeč/ žádáli kdo † Biſkupſtwj/ [jeť] wýborné práce žádá. * 2 Tym.2/11. † Skut.20/28.

2. Ale muſýt * Biſkup býti bez wyhony/ † gedné manželky muž/ bedliwý, ſtředmý, wážný, k hoſtem přjwětiwý, způſobný k wčenj: * Tyt.1/6. 1 Pet.5/3.
† 1 Tym.3/12.

3. Ne * pigán wjna/ ne bitec/ ani † mrzkého zyſku žádoſtiwý: ale mjrný/ ne ſwárliwý, ne lakomec: * Leu.10/8.
Tyt.1/7. † 2 Tym.2/4.

4. Kterýžby dům ſwůg dobře zprawowal/ kterýžby * djtky měl w poddanoſti, ſe wſſj poctiwoſtj: * 1 Sam.2/12.

5. (Nebo geſtliže kdo domu ſwého zprawiti newmj/ kterak o Cýrkew Páně pečowati bude?)

6. Ne nowák: aby nadut gſa, * nepadl w potupenj ďábkowo. * njž. w. 11.

7. Muſýt také y * ſwědectwj dobré mjti od těch, † kteřjž ſau wně: aby nepadl w pohanění/ a w oſydko ďábkowo.
* 1 Tym.5/10. † 1 Kor.5/12.

8. Takž

8. Takž podobnè * Jahnowè [magj býti] poctiwj / ne dwogjho gazyka/ ne mnoho † wjna pigjcý/ ne žádostiwj mrzkého zysku. *Skut.6,3. † Wýš. w. 3.

9. Magjcý * tagemstwj wjry w swědomj čistém. * 1 Tym.1,19.

10. A ti také ať sau neyprw zkusseni/ a tak ať přistuhugj gsauce bez vhony.

11. Též y manželky (ať magj) poctiwé, *nevtrhawé, středmé, we wssem wěrné. * Tyt. 2,3.

12. Jahnowè budtež *gedné manželky muži, kteržby djtky dobře zprawowali / y swé domy. * Wýš. w. 2.

13. Nebo * kteržby dobře přistuhowali / dobrého stupně sobě dobudau/ a mnohé † daufanliwosti v wjře, kterážgest w Krystu Gežjssi. * Mat.25,21. † 1 Jan.3,21.

14. Totoť pjssi tobě, mage nadègi, že brzo přigdu k tobě.

15. Paklič prodljm/ aby * wěděl kterak máš w domě Božjm obcowati/ kterýž gest Cýrkew Boha živého, sloup † a vtwrzenj prawdy. * 2 Tym.2,20. † Zgew.3,12.

16. A w prawdě welikéť gest tagemstwj pobožnosti, (že) Bůh * zgewen gest w tèle/ osprawedlněn w duchu/ vkázal se † Angelům/ kázán ** gest Pohanům/ vwěřeno gemu na swětě/ †† wzhuru přigat gest w sláwu.

* Jan.1,14. 1 Pet.3,18. 1 Jan.1,1.2. † 1 Pet.1,12. ** Efez.3,6. †† Mark.16,19.

Kapitola IV.

Prorokuge o budaucých bludařích/ 6. za tjm Tymotea gakby se měl mjti/ 15. a k gakému cyli w slowu y w skutku směrowati, wčj.

1. Duch pak swětle prawj/ * že w posledujch časých, † odwrátj se někteří od wjry, poslauchagjce ** duchů bludných/ a učenj ďábelských. *Mat.24,23. 24. 2 Tes.2,3. 2 Tym.3,1.2. 2 Pet.3,3. 1 Jan.2,18. Ep. Jud. w.18. † 2 Tes.2,3. ** Tyt.1,14.

2. W pokrytstwj lež mluwjcých/ a cejchowané magjcých swědomj swé:

3. Zbraňugjcých ženiti se/ (přikazugjcých) zdržowati se od * pokrmů/ kterež Bůh stwořil k užjwánj, s djk činěnjm wěřjcým/ a těm kteržby poznali prawdu. * Gen.9,3. Rim.14,6. 1 Kor.10,30.

4. Nebo * každé stwořenj Božj dobré gest/ a nic nemá zamjtáno býti/ což se s djkú činěnjm přigjmá. * Gen.1,31. Maud.1,14. Syr.39,21. Skut.10,15. Rim.14,14. 20. 1 Kor.10,25. Kol.2,16. Tyt.1,15.

5. Poswěcuge * se zagisté skrze slowo Božj a modlitbu. * Tyt.1,15.

6. Toto předkládage bratřjm/ budeš * dobrý služebnjk Gezukrystů/ † wykrmený slowy wjry, a prawého učenj / kteréhož sy následowal. * 1 Tes.3,2. † 2 Tym.1,5

7. Swětské * pak a babské básně zawrz: ale † cwič se w pobožnosti. * 2 Tym.2,16.23. Tyt.3,9. † 1 Tym.1,18.

8. Nebo * tělesné cwičenj malého gest užitku: ale † pobožnost ke wssemu gest užitečná / a ** má y nynègssího y budaucýho života zaslibenj. * Kol.2,23. † 1 Tym.6,6. ** Deut.28,3. seqq. Přísl.10,27.

9. Wěrnáť * gest tato řeč a hodná, aby wsseligak obljbena byla. * 1 Tym.1,15.

10. Proto zagisté y pracugeme/ y pohanènj neseme/ že * nadègi máme w Bohu živém, † kterýž gest Spasytel wssech lidj, (a) zwlásstě ** wěřjcých. * Zak.3,4. 1 Tes.1,9. † Zak.36,7. k.107,2. seqq. Tyt.2,10.11. ** Efez.5,23.

11. Ty wěcy * předkládey, a uč. * 1 Tym.5,7.

12. Nižádný * mládosti twau nepohrdey: † ale buď příkladem wěrných w řeči, w obcowánj, w lásce, w duchu, v wjře, w čistotě. * 1 Kor.16,10. Tyt.2,15. † Tyt.2,7. 1 Pet.5,3.

13. Dokudž nepřigdu/ buď pilen * čtánj, napomjnánj, učenj. * Jan.5,39.

14. Nezanedbáwey daru, kterýž gest w tobě / genžť gest dán skrze * proroctwj s † wzkládánjm rukau starssjch. * 1 Tym.1,18. † Skut.6,6. k.8,17. k.13,3. k.19,6. 1 Tym. 5,22. 2 Tym.1,6.

15. O tom přemyssluj/ w tom buď: aby * prospěch twůg zgewný byl wssechněm. * Efez.4,15.

16. Budiž * sebe pilen y učenj: w tom trwey: nebo to čině y samého sebe spasýš/ y ty, kteržť tebe poslauchagj. * Skut.20,28.

Kapitola V.

Kterakby se Tymoteus k Starým y mládým až y k wdowám, měl chowati: 17. a gak nad zprávcy lidu a kazateli bdjti.

1. Starssjho * netrescy / ale napomjney gako otce: mládssjch, gako † bratrj: * Leu.19,32. † 2 Tes.3,15.

2. Starých žen, gako * matek: mladic, gako sestr, † we wssj čistotě. * Jan.19,27. † 1 Tym.4,12.

3. Wdowy měg w poctiwosti / kteréž * prawé wdowy gsau. * njž. w. 5.

4. Pakli která wdowa djtky neb wnu-

ky má/ nechajť ſe wěj předně k ſwému domu pobožnoſti dokazowati / a zaſe rodičům ſe * odplacowati: neboť geſt to † chwalitebné a wzācné před obljčegem Bożjm. *Syr.3,13. Mat.15,4. Mark.7,10. Efez.6,1.2. † 1 Tym.2,3.

5. Kteráž pak * prāwě wdowa geſt, a oſamělá/ mať † nadēgi w Bohu/ a trwāť na ** modlitbách a ſwatých žádoſtech dnem y nocý: * Wýš. w.3. † 1 Tym.4,10. ** Luk.2,37. k.18,1.3.

6. Ale * chlipná, živa gſucy, gižť † wmřeła. *Rjm.8,13. † Efez.2,1. 1 Jan.3,14. Luk.15,24.

7. Protož to * přikaž, ať gſau bez † wiony. *1 Tym.4,11. k.6,17. † 1 Tym.6,14.

8. Geſtliže pak kdo o ſwě, a zwlāſtě o * domācý pēče nemá/ zapřekť † wjry/ a geſt horſſj, než newěřjcý. * Gal.6,8. † 2 Tym.3,5. Týt.1,16.

9. Wdowa buď wywolená/ kterážby neměła mēně ſſedesáti let/ kteráž była * gednoho muže manželka: *Deut.24,3.4.

10. O nijžby * ſwědectwj było/ že dobré ſkutky činila/ geſtliže djtky wychowała/ geſtliže do domu † pocеſtné přigjmała/ geſtliže ſwatým ** nohy wmýwała/ geſtliže bjdným poſłuhowała/ geſtliže každého ſkutku dobrého pilna była. *1 Tym.3,7. † 1 Pet.4,9. Žid.13,2. ** Gen.18,4. k.19,2. Luk.7,38.44.

11. Ale mładých wdow nepřigjmey: nebo když nedbagjce na Kryſta, w * chlipnoſt ſe wydadj, wdāwati ſe chtēgj: * Wýš. w. 6.

12. Gſauce giž hodné potupenj/ proto že * prwnj wjru zruſſily. * 1 Tym.1, 19.

13. Nýbrž také gſauce y zahálewě, wčj ſe * choditi po domjch: a netoliko zahálewě/ ale y † klewetné a wſſetečné/ mluwjce což neſłuſſj. * Přjſł.7,11. † Týt.2,3.

14. Protož chcy, * aby ſe mładſſj wdāwaly/ děti rodily/ hoſpodyně były/ (a) žádné † příčiny protiwnjku nedāwaly ku pomlauwānj. *1 Kor.7,9. † Týt.2,8.

15. Nebo giž ſe některé * wychýliły zpět po Satanu. * 1 Tym.1,6.

16. Protož * málit kdo wěřjcý/ neb která wěřjcy, wdowy/ opatrūgž ge/ a nebuď obtēžowāna Cýrkew/ aby těm, kterēž † prāwě wdowy gſau, postačiło. * Wýš. w. 8. † Wýš. w. 3. 5.

17. Předložený, kteřjž * dobře zprawugj † dwogi cti hodni gmjni buďte: zwlāſtě ti kteřjž ** pracugj w ſłowu a w wčenj. * Rim.12,8. k.15,27. 1 Kor.9,11. k.12,28. Gal.6,6. Fil.2,29. 1 Teſ.5,12. Žid.13,17. † Syr.7,31. ** 1 Kor.16,16.

18. Nebo prawj Pjſmo; * Wołu młātjcýmu nezawjžeš vſt. † A hodenť geſt dēlnjk ſwé mzdy. * Deut.25,4. 1 Kor.9,9. † Deut.24,14. Mat.10,10. Luk.10,7.

19. Proti knēzy žalobu nepřigjmey, leč * pode dwěma neb těmi ſwědky. * Deut.17,6. k.19,15. Mat.18,16.

20. Ty (pak) kteřjž hřeſſj, * přede wſſemi treſcy/ aby y † ginj bázeň měli. * Mat.18,17. Efez.5,12.13. 2 Tym.4,2. Týt.1,10.13. † Deut.17,13. k.19,20.

21. Oſwědčugit * před obljčegem Bożjm, a Pána Gezukryſta, y wywolených Angelů/ aby těchto wěcý † oſtřjhał bez přigjmánj oſob/ nic nečině podlé náchylnoſti. * Fil.1,8. 1 Teſ.2,5. k.5,27. † 1 Tym.6,14.

22. Newzkládey * rukau rychle na žádného/ a neobcūg hřjchům cizým: ſebe ſamého † oſtřjhey w čiſtotě. * Skut.6,6. k.8,17. k.13,3. k.19,6. 1 Tym.4,14. 2 Tym.1,6. † 1 Tym.4,12.

23. Nepj giž wjce wody/ ale * wjna ſkrownē wzjwey/ pro swūg žaludek, a čaſté nemocy ſwé. * Žal.104,15.

24. Některých lidj hřjchowé prwé * zgewnj gſau, předcházegjcý ſaud: některých pak y † nāſledugj: * Gal.5,19. † Efez.5,13.

25. A takž také y ſkutkowé dobřj, prwé zgewnj gſau: což pak geſt ginak/ * wkryti ſe nemūže. * Mat.10,26.

Kapitoła VI.

Gakby měł ſłużebnjky poſłuſſenſtwj a wetiwoſti ku Panům wywčowati: 3. opporneho wčenj, těž 6. y lakomſtwj wtjkati: 11. pobožnoſti nāſledowati: 12. w giſté nadēgi odplaty, wērně pracowati: 17. a bohatých ku pokoře a dobrým ſkutkům ponaukati.

1. KTeřjžkoli pod ghem gſau ſłużebnjcy/ ať magj Pány ſwé * za hodné wſſj poctiwoſti: aby gméno Bożj a wčenj nebyło † rauhāno, * Efez.6,5. Kol.3,22. Týt.2,9. 1 Per.2,18. † Izai.52,5.

2. Kteřjž pak magj Pány wěřjcý/ nechajť gich ſobě nezlehčugj/ proto že gſau bratřjmi: ale [tjm] radēgi ſłaužj/ proto že gſau wěřjcý a milj, dobrodinj [Bożjho] wčaſtnjcy. Tomu * wyučūg, a napomjney! * 1 Tym.4,11. Týt.3,8.

3. Geſtližeť kdo ginak * wēj/ a nepowoluge † zdrawým řečem Pána naſſeho Gezukryſta/ a tomu wčenj, kterēž geſt podlé pobožnoſti/ * Gal.1,6.7. 1 Tym.1,3. † 2 Tym.1,13. k.4,3.

4. Nadutýť geſt, * nic newmēge/ ale ne-

nemaudrost prowodj při otázkách a hádkách o slowa: z kterýchž † pochází záwisť, swár, rauhánj, zlá domněnj,
* 1 Kor.8/2. † 2 Tym.2/24. k.3/2.3. Týt.3/9.

5. Marné*hádky lidj na † mysli porussených a prawdy zbawených/ domnjwagjcých se, žeby pobožnosť byla ** zysk [tělesný.] Takowých se †† warůg.
* Rjm.16/17. 1 Kor.11/16. † 2 Tym.3/8. Týt.3/11.
** Maud.15/12. Týt.1/11. 2 Pet.2/13.
†† 2 Tym.3/5. 2 Jan. w. 10.

6. Gestli pak * zysk welitý pobožnosť/s takowau myslj, kteráž na tom což má † přestati vmj. * Přísl.15/16.
1 Tym.4/8. † Syr.41/18. Žid.13/5.

7. Nic sme zagistě * neprinesli na tento swět/ bez pochyby že také nic † odnesti nemůžeme: * Jyb.1/21.
Přísl.27/24. Kazat.5/14. † Jyb.27/19. Jak.49/18.

8. Ale magjce * pokrm a oděw/na tom † přestaneme. * Gen.28/20.
Přísl.30/8. Mat.6/25. † Žid.13/5.

9. Kteřjž pak chtj * zbohatnauti/ † wpadagj w pokussenj a w ** osydlo, a w žádosti mnohé nerozumné a sskodliwé/ kteréž pohřižugj lidi w zahynutj a w zatracenj. * Přísl.20/21. k.23/4. k.28/20.
Syr.27/1. † Mat.13/22. Jak.5/1. ** Přísl.15/27.

10. Kořen * zagistě wssehy zlého, gestiť milowánj peněz: kterýchž někteří žádostiwi bywsse, pobkaudili † od wjry/ a sami se naplnili bolestmi mnohými.
* Exod.23/8. Deut.16/19. Přísl.15/16. † 1 Tym.1/19.

11. Ale ty, ó*člowěče Božj, takowých wěcý vtikey: následug † pak sprawedlnosti, pobožnosti, wjry, lásky, trpěliwosti, tichosti. * 2 Tym.2/22. † Žid.12/14.

12. Bogůg*ten dobrý bog wjry: dosáhni † wěčného žiwota, k němuž y powolán gsy/ a wyznals dobré wyznánj před mnohými swědky. 1 Kor.9/25.26.
Fil.3/12.14 1 Tym.1/18. 2 Tym.4/7. † njž. w. 19.

13. Přikazugit * tobě † před Bohem, ** kterýž wssecko obživuge/ a [před] Krystem Gežjssem, †† kterýž oswědčil před Pontským Pilátem dobré wyznánj:
* 2 Teš.3/6.12. 1 Tym.4/11. † 1 Tym.5/21.
** Deut.32/39. 1 Sam.2/6. Rjm.4/17.
†† Mat.27/11. Jan.18/36.37. k.19/1.

14. Aby * ostř, hal přikázanj tohoto, [gsa] bez posskwrny a bez † vhony/ až do ** zgewenj se Pána nasseho Gežjsse Krysta: * 1 Tym.5/21. † k.5/7. ** 1 Teš.5/23.

15. Kteréž časem swým ukáže, ten * blahoslawený a sám mocný/ † Král kraluigjcých, a ** Pán panugjcých:
* 1 Tym.1/11.17. † Zgew.17/14. ** Deut.10/17.

16. Kterýž sám má nesmrtedlnosť/ a přebýwá w * světle nepřistupitedlném/ † gehož žádný z lidj newiděl/ aniž widěti může: kterémužto čest a syla wěčná, Amen. * 1 Jan.1/5. † Ex.33/20. Jan.1/18.

17. Bohatým tohoto swěta * přikazug/ ať negsau wysokomyslnj/ a ať † nedaufagj w negistém zbožj/ ale ** w Bohu živém/ kterýž dáwá nám hognost wssehu k požjwánj: * 1 Tym.5/7. k.6/13.
† Job.31/24. Jak.62/11. ** 1 Tym.4/10. k.5/5.

18. [A ať] * dobře činj, a † bohatnau w dobrých skutcých/ a snadnj ať gsau k ** wdjlenj, y přjwětiwj: * Deut.15/7.10.
† Luk.12/21. Jak.2/5. ** Rjm.12/8.

19. Skládagjce * sobě základ dobrý k času budaucýmu/aby † dosáhli wěčného žiwota. * Mat.6/20. † 1 Tym.6/12.

20. O Tymotee! což gest swěřeno, * ostřjhey/ wtikage † nepobožných daremnjch křiků/a odporů falessně nazwaného wmění: * 2 Tym.1/14. Zgew.3/3.
† 1 Tym.4/7. 2 Tym.2/14.16. Tit.1/14. k.3/9.

21. Kterýmž někteří chlubjce se, z strany wjry, * pobkaudili od cýle. Milost † [Božj] s tebau, Amen. * 1 Tym.1/6.
2 Tym.2/18. † Kol.4/18.

K Tymoteowi prwnj [list] psán byl z * Laodycye, města hlawnjho Frygie Pakacyanské. Kol.4/16.

Druhá Epistola k Tymoteowi (S.) Pawka Apostola.

Kapitola I.

Pozdrawiw Tymotea laskawě/ 4. připomjná žiwau geho wjru/ 6. a ponauká ho ku práci/a tak k zrůstu w darjch Božjch/ y k daufánliwé směloti, aby se nestyděl za Ewangelium, y za něg/ 13. ale čemuž se od něho naučil/toho aby ostřihal.

Pawel * Apostol Gežjsse Krysta, skrze wůli Božj, podlé † zaslibenj žiwota/kterýž gest w Krystu Gežjssi/ * Kol.1/1.
† 2 Tym.2/10.

2. Tymoteowi * milému synu, † Milost, milosrdenstwj, pokog, od Boha Otce, a Krysta Gežjsse Pána nasseho.
* 1 Tym.1/2. † Gal.1/3. Týt.1/4. 2 Pet.1/2.

3. Djky činjm Bohu, * gemuž skauzjm gako y předkowé w † swědomj čistém/ že ** mám na tě wstawičnau paměť na swých modlitbách we dne y w noci:
* Skut.22/3. † k.23/1. ** Rjm.1/8.9. Efez.1/16.

4. Žádage * widěti tebe, zpomjnage na twé slzy/ abych radosti naplněn byl:
* Rjm.1/11. k.15/22.24. 1 Teš.2/17. k.3/6.10.

5. Rozpomjnage * se na tu wjru, kteráž w tobě gest bez † pokrytstwj/ kteráž byla neyprw w Bábě twé Loidě/a w matce twé Eunyce: a tak smyslim že y w tobě.
* Skut. 16/1. † 1 Tym. 1/5.

6. Pro kterauž přjčinu, napomjnám tebe/ aby * rozněcowal w sobě dar Božj, kterýž gest dán skrze † wzkládánj rukau mých: * 1 Tes. 5/19. 1 Tym. 4/14. † Skut. 6/6. k. 8/17. k. 13/3. k. 19/6. 1 Tym. 5/22.

7. Nebo nedal nám Bůh * ducha bázně/ ale mocy a mjlowánj, † a mysli způsobné. * Rjm. 8/15. † 1 Tym. 3/2.

8. Protož * nestyď se za swědectwj Pána nasseho/ ani za mne † wězně geho: ale ** čitedlen buď vzkosti (pro) Ewangelium podlé mocy Božj: * Rjm. 1/16. 2 Tym. 1/12. † Skut. 21/33. Efez. 3/1. k. 4/1. Kol. 4/18. Fil. 1/7. ** Fil. 4/14. 2 Tym. 2/3. 9.

9. Kterýž * spasyl nás, a † powolal powolánjm swatým: ne ** podlé skutků nassich/ ale †† podlé vložení swého, a milosti nám dané w Kristu Gežjssi před *** časy wěků.
* Tyt. 3/5. † 1 Tes. 4/7. ** Efez. 1/3. 4. 2 Tes. 2/13. †† Rjm. 8/28. Efez. 3/11. *** Rjm. 16/25.

10. Nynj pak * zgewenė skrze přjstj patrně Spasytele nasseho Gezukrysta, † kterýž zahladil smrt/ žiwot ** pak na swětlo wywedl, y nesmrtedlnost, skrze Ewangelium: * Rjm. 16, 25. Efez. 1/9. Kol. 1/26. 1 Petr. 1/20. † Jzai. 25/8. 1 Kor. 15/54. 55. Zid. 2/14. ** 2 Tym. 1/1. Tyt. 1/2.

11. Gehož gá * ustanowen sem kazatelem, a Aposstolem, y učitelem Pohanů.
* Skut. 9/15. k. 13/2. k. 22/14. 1 Kor. 1/17. Gal. 1/15. 16. k. 2/8. Efez. 3/8. 1 Tym. 2/7.

12. A pro tu přjčinu * toto trpjm: ale † nestydjmě se (za to:) nebo wjm komu sem wěřil: a gist sem tjm, že mocen gest toho, což sem v něho ** složil, ostřjhati až do onoho dne.
* Efez. 3/1. † wýš. w. 8. ** 2 Tym. 1/14. k. 4/8.

13. Mějž * gistý přjklad zdrawých řečj, kteréž † sy slychal ode mne, v wjře a w lásce/ kteráž gest w Krystu Gežjssi.
* Syr. 9/22. 1 Tym. 6/3. 2. † 2 Tym. 2/2.

14. Wýborného toho * pokladu † ostřjhey, skrze ** Ducha Swatého přebywagjcýho w nás. * 2 Tym. 1/12. † 1 Tym. 6/20. ** 1 Kor. 3/16.

15. Wjs * znáš o tom, že se odwrátili ode mne wssickni, kteřjž gsau w Azyj: z nichž gest Figellus a Hermogenes.
* Skut. 19/9. 10. 2 Tym. 4/10. 16.

16. Dey miloserdenstwj Pán * domu Onezyforowu: nebo † často mi činil pohodlj/ aniž se ** styděl za řetězy mé:
* 2 Tym. 4/19. † Mat. 25/35. 36. ** Skut. 28, 20.

17. Nýbrž přissed do Rjma/pilně mne hledal, y nalezl:

18. Dey gemu Pán nalezti * miloserdenstwj v Pána w onen den. A gak mi mnoho poslužowal w Efezu, ty wýborně wjš. * Mat. 5/7.

Kapitola II.

Napomjná k statečnému, wěrnému, a opatrnému těžení hřjwnau: 16. k warowánj se gedů kacharských, 19. a přidržení se prawého gruntu.

1. Protož ty, synu můg/ * zmocnij se w milosti, kteráž gest w Krystu Gežjssi: * Efez. 6/10.

2. A což sy slyssel * ode mne před mnohými swědky/ swěřůgž † to lidem wěrným, kteřjžby ** způsobnj byli y giné učiti. * 2 Tym. 1/13. † 1 Tym. 3/2. Tyt. 1/5. ** 2 Kor. 3/5. 6.

3. A tak ty * snášsey protiwenstwj/ gako ctný † rytjř Gežjsse Krysta. * 2 Tym. 1/8. k. 4/5. † 1 Tym. 1/18.

4. Žádný, kdož * rytěřuge, neplete se w obecné živnosti / aby se swému Heytmanu ljbil. * 1 Kor. 9/25.

5. A gestližeby kdo * y bogował/ nebudeť korunowán, lečby řádně bogował. * 2 Tym. 4/8. Zgew. 2/10.

6. Pracugjcý * orače musý prwé wžitku okusyti. * 1 Kor. 9/10.

7. Rozuměg což prawjm! a dey tobě Pán we wssem rozum:

8. Pomatůg že Gežjš Krystus * wstal zmrtwých, † z semene Dawidowa, podlé Ewangelium mého: * 1 Kor. 15, 4. 20. † 2 Sam. 7/12. Žak. 132/11. Jzai. 11/1. Mat. 1/1. Skut. 2/30. Rjm. 1/3.

9. W kterémžto * protiwenstwj trpjm, až y † wězenj/ gakobych zločinec byl: ale slowo Božj nenj v wězenj. * Efez. 3/13. † Efez. 3/1. Fil. 1/7.

10. Protož wssecko snášsjm * pro wywolené, aby y oni † spasenj dossli/ kteréž gest w Krystu Gežjssi, s slawau wěčnau.
* Kol. 1/24. † Rjm. 6/23.

11. Wěrná [gest] * tato řeč: nebo † gestližeť sme s nim zemřeli/ tedy také spolu s nim živi budeme.
* 1 Tym. 3/1. † Rjm. 6/5. k. 8/17. 2 Kor. 4/10. Fil. 3/10. 1 Petr. 4/13.

12. A * trpjmelit, budeme také spolu s nim kralowati: pakli ho † zapjrámé/ y oni nás zapře: * Rjm. 8/17. † Mat. 10/33. Mark. 8/38. Luk. 9/26.

13. Pakliť gsme * newěrnj/ oni zůstáwá wěrný / zapřjti † sám sebe nemůže. * Rjm. 3/3. k. 9/6. † Num. 23/19.

14. Tyto wěcy připomjney, s oswěd-

čo-

čowánjm před obljčegem Páně, ať se o * slowa newadj/což k ničemu nenj užitečné/ [ale] ku podwrácenj posluchačů.
*1 Tym.6,4. Týt.3,9.

15. Pilně se snažůg * wydati sebe Bohu mikého dělnjka/ za nějgby se nebylo proč styděti / kterýžby právě slowo prawdy rozdělowal. *2 Kor.10,15.

16. Nepobožné pak * ty křiky daremnj zastawůg: neboť welmi rozmnožugj bezbožnost. *1 Tym.1,4. k.4,7. k.6,4.20.

17. A řeč gegich gako rak rozgjdá se: z nichž gest * Hymeneus a Filétus.
*1 Tym.1,20.

18. Kteřjž při prawdě * pobkaudili od cýle/ prawjce, žeby se giž stalo † wzkřjssenj: a přewracegj wjru některých.
*1 Tym.6,21. † 1 Kor.15,12.

19. Ale wssak * pewný základ Božj stogj, mage znamenj toto; Znát Pán ty kteřjž gsau geho: A odstup od neprawosti každý kdož wzywá gména Krystowo. * Žak.1,6. Mat.7,23.

20. W domě pak * welikém, netoliko gsau nádoby zlaté a stříbrné / ale také dřewěnné y hliněnné: a některé zagisté ke cti/ některé pak ku potupě. *Rjm.9,21.

21. Protož gestližeby se kdo * očistil od těch wěcý / bude nádobau ke cti poswěcenau, a užitečnau Pánu/ ke † wsselikému skutku dobrému hotowau.
* Skut.2,40. † 2 Tym.3,17.

22. Mládenčjch pak žádostj utjkey: ale * následug sprawedlnosti, wjry, lásky, pokoge/ s těmi, kteřjž † wzywagj Pána z srdce čistého. * 1 Tym.6,11. † 1 Kor.1,2.

23. Bláznliwých * pak a newzdělawatedlných otázek warůg se/ wěda že † plodj swáry. *1 Tym.4,7. Týt.3,9.
† 1 Tym.6,4.

24. * Neslussjt pak na služebnjka Páně waditi se / ale aby byl přjwětiwý ke wssechněm, † způsobný k učenj, ** trpěliwý: * Týt.1,7.9. † 1 Tym.3,2.
** Rjm.14,1. Gal.6,1.

25. Kteřýžby w tichosti * wyučowal ty, kteřjž se protiwj: zdaby někdy dal gim Bůh † pokánj ku poznánj prawdy/
*2 Tym.4,2. † Skut.8,22.

26. Aby sami k sobě přigdauce, (dobyli se) z * osydla ďábkowa / od něhož sau zgjmáni, k (činěnj) geho wůle.
*1 Tym.6,9.

Kapitola III.

Proroctwj o hroznych bezbožnostech budaucího wěku, 5. Napomenutj Tymotea, k wtjkánj lidj takowých, 10. a k zůstáwánj w tom čemuž se od něho naučil.

1. TOto pak wěz, * že w posledních dnech nastanau časowé nebezpečnj. *1 Tym.4,1. 2 Pet.3,3.

2. Nebo nastanau lidé sami sebe milugjcý/ * penjze milugjcý, chlubnj, pyssnj, zlořečnj, rodičů neposlussnj, newděčnj, bezbožnj, * Rjm.1,30.31.

3. Neljtostiwj, smlauw nezdrželiwj, wtrhači, * nestředmj, plassj / kterýmž nic dobrého miło nenj/ * Týt.1,8.

4. Zrádcy, přjwažčiwj, nadutj/ rozkossj * milownjcy wjce nežli milownjcy Boha/ * Fil.3,19.

5. Magjce * způsob pobožnosti / ale mocy gegj zapjragjce, a od takowých se † odwracůg. * Mat.7,15. k.15,7.8.
1 Tym.5,8. Týt.1,16. † Mat.8,17. Rjm.16,17. 2 Tes.3,6. 2 Tym.2,16.23. 2 Jan.w.10.

6. Nebo z těch gsau y ti, kteřjž * nacházegj do domů / a gjmagjce wodj ženky, obtjžené hřjchy / kteréž wedeny bywagj rozličnými žádostmi: * Týt.1,11.

7. Kteréž wždycky se učj/ ale * nikdy ku poznánj prawdy přigjti nemohau.
*1 Tym.2,4.

8. Gakož zagisté * Jannes a Jambres zprotiwili se Mogžjssowi/ tak y tito protiwj se prawdě/ lidé na † mysli porussenj, a při ** wjře zawržen. * Exod.7,11.
† 1 Tym.6,5. ** Týt.1,16.

9. Ale nebudauť wjce průchodu mjti: Nebo nemaudrost gegich zgewná bude wssechněm, gako y oněch byla.

10. Ale * ty sy dossel mého učenj/ způsobu žiwota mého/ umysku, wjry, snášselliwosti, lásky, trpěliwosti.
*1 Tym.4,6.

11. Protiwenstwj, * utrpenj/ kteráž na mne přissla w Antyochyj, w Ikonyj (a) w Listře: kterážto protiwenstwj snášsel sem: ale ze wssech * wyswobodil mne Pán. * Skut.13,50. k.14,2.19.22.
† Žak.34,20. 2 Kor.1,10.

12. A také y wssickni, kteřjž chtěgj pobožně žiwi býti w Krystu Gežjssi/ * protiwenstwj mjti budau.
* Mat.16,24. Luk.24,26. Jan.17,14. Skut. 14,22. 1 Tes. 3,3.

13. Zlj pak lidé a čarownjcy, půgdau [ze zlého] w horssj/ y ti kteřjž w blud wodj/ y ti kteřjž gsau bludem pogati.

14. Ale ty * zůstáwey w tom, čemužs se naučil/ a což gest swěřeno/ wěda od kohos se naučil. * 2 Tym.2,2.

15. A že od dětinstwj swatá Pjsma

zná/ kteráž tě mohau maudrého včiniti * k spasenj, skrze wjru, kteráž gest w Kristu Gežjssi. *Rjm. 1, 16. 1 Kor. 15, 2.

16. Wsselikě * Pjsmo od Boha [gest] wdechnuté/ a užitečné † k včenj, k trestánj, k naprawowánj, k zprawě, kteráž [náležj] k sprawedlnosti/

*Rjm. 15, 4. 2 Pet. 1, 20. † Žid. 4, 2.

17. Aby byl dokonalý člowěk Božj/ ke * wsselikému skutku dobrému hotowý. * 2 Tym. 2, 21.

Kapitola IV.

K horliwému wykonáwánj práce úřadu ode Pána přigatého, zawazuge Tymotea: 6. O swém brzkém z swěta odgitj, potěssené wyprawuge, 10. Též o některých pomocnjcých swých y protiwnjcých, 17. a ochráně Božj před nimi.

1. PRotož gá * oswědčugi před obljčegem Božjm, a Pána Gežukrysta/ kterýž má † sauditi živé y mrtwé / w ** přjchodu swém slawném / a †† králowstwj swém: *Rjm. 1, 9. k. 9, 1.

2 Kor. 1, 23. k. 11, 31. Gal. 1, 20. Fil. 1, 8. 1 Teš. 2, 5. 1 Tym. 5, 21. k. 6, 13. † Mat. 25, 31. Jan. 5, 27. Skut. 10, 42. k. 17, 31. ** 2 Teš. 2, 8. †† 2 Tym. 4, 18.

2. Kaž slowo [Božj/] * ponaukey w čas, [neb] ne w čas: trescy, žehři, napomjney, we wssj tichosti a včenj.

* Izai. 58, 1.

3. Nebo přigde čas/ že * zdrawého včenj nebudau trpěti: ale magjce swrablawé wssi podlé swých wlastnjch žádostj shromažďowati sami sobě budau včitele.

* 1 Tym. 6, 3. 2 Tym. 1, 13.

4. A odwrátjt * wssi od prawdy, a k † bášném obrátj. * 2 Teš. 2, 10. 11. † 1 Tym. 1, 4. k. 4, 7.

5. Ale ty we wssem buď bedliw/ * protiwenstwj snášsey/ djlo † kazatele koney/ dokazuge toho dostatečně, že gsy wěrný služebnjk. *2 Tym. 1, 8. k. 2, 3. † Efez. 4, 11.

6. Nebo gá se giž k tomu bližjm, abych obětowán byl / a čas * rozdělenj mého nastáwá. * Fil. 1, 23. k. 2, 17. 2 Pet. 1, 14.

7. Bog * wýborný bogowal sem/ běh sem † dokonal/ wjru sem zachowal. * 1 Kor. 9, 24. 25. Filip. 3, 14. 1 Tym. 6, 12. Žid. 12, 1. † Skut. 20, 24.

8. Giž za tjm * odložena gest mi † koruna sprawedlnosti/ kterauž dá mi w onen den Pán ten sprawedliwý saudce: a netoliko mně/ ale y wssech-něm tém, ** kteřjž miluge to slawné přjssti geho. * Kol. 1, 5. 2 Tym. 1, 12. 14. † 1 Kor. 9, 25. 1 Petr. 5, 4. Jak. 1, 12. ** 2 Tym. 4, 1.

9. Přičiň se k tomu, * aby ke mně brzo přissel. * njž. w. 21.

10. Nebo * Démas mne opustil, zamilowaw tento swět/ a ssel do Tessalonyky: Krescens do Galacye: Tytus do Dalmacye. * Kol. 4, 14.

11. Sám toliko * Lukáš semnau gest. Marka † wezmi s sebau: nebo gest mi welmi ** potřebný k službě.

* Kol. 4, 14. † Skut. 15, 37. Kol. 4, 10. Filem. w. 24. ** Filem. w. 11.

12. Tychikai * sem poslal do Efezu.

* Skut. 20, 4. Efez. 6, 21. Kol. 4, 7. Tit. 3, 12.

13. Truhličku, kterúž sem nechal w Troadě y Karpa/ když půgdeš, přines y knihy/ zwlásstě Pargamén.

14. Alexander * kotlář mnoho mi zlého způsobil: odplatiť gemu Pán podlé skutků geho. * 1 Tym. 1, 20.

15. Kteréhož y ty se wystřehey: nebo welmi se protiwil řečem nassjm.

16. Při prwnjm mém odpowjdánj, * žádný semnau nebyl / ale wssickni mne opustili: nebuď gim to počtáno.

* Jan. 16, 32.

17. Pán pak byl semnau/ a posylnil mne/ aby skrze mne dtwrzeno byko kázanj/ a slyssely [ge] wssickni národowé: y * wytržen sem byl z wst lwa. * Skut. 12, 11.

18. A * wyswobodjt mne Pán od každého skutku zlého/ a zachowá k králowstwj swému nebeskému: gemuž † sláwa na wěky wěkú, Amen. * Mat. 6, 13. † 1 Pet. 4, 11. k. 5, 11.

19. Pozdraw * Prysky a Akwile/ y Onezyforowa † domu. * Skut. 18, 2. † 2 Tym. 1, 16.

20. Erastus * zůstal w Koryntu: Trofima † pak nechal sem w Milétu nemocného. * Skut. 19, 22. † k. 20, 4. k. 21, 29.

21. Pospěš * před zymau přigjti. Pozdrawuge tebe Eubulus a Pudens a Linus a Klaudya/ y wssickni bratřj.

* wyš. w. 9.

22. Pán Gežjs Krystus * s duchem twým. Milost † [Božj] s wámi, Amen. * Filem. w. 25. † Tyt. 3, 15.

[List tento] druhý psán gest z * Řjma k Tymoteowi [kterýž prwnj w Efezu za Biskupa skrze wzkládánj rukau zřjzen byl/] Když Paweł opět podrubé se stawěl před Cýsařem Neronem. * Gal. 6, 18. Efez. 6, 24.

Epistola

Epistoka k Týtowi (S.) Pawla Apostoka.

Kapitoka I.

Porauči hodné osoby k vřadu Knězskému ýditi: 10. Nehodným pak služby sceſné zastawowati, a ge trestati.

SAwek služebnjk Božj/Apostol pak Gežisse Krysta, podlé wjry wywolených Božjch, a * známosti prawdy, kteráž gest † podlé pobožnosti: * 1 Tym.2,4. † k.6,3.

2. K nadègi žiwota wěčného/ kterýž * zaſljbil před časy † wěkú, ten kterýž nikdy ** nekłamá, * Rjm.1,2. † k.16,25.
Efez.3,9. Kol.1,26. 2 Tym.1,9.10. 1 Petr.1,20.
** Num.23,19. 2 Tym.2,13. Žid.6,18.

3. Bůh, zgewil pak * časy swými, to słowo swé, skrze kázanj mně † swěřené/ podlé zřjzenj Spasytele nasseho Boha:
* Efez.1,9. † Skut.9,6.15. k.20,24. Gal.1,1.8. 1 Teſ.2,4.

4. Týtowi * włastnjmu synu v wjře obecné: Mikost † mikosrdenstwj [a] pokog/ od Boha Otce, a Pána Gezukrysta Spasytele nasseho. * 1 Tym.1,2. 2 Tym.1,2. † Efez.1,2. Kol.1,2. 1 Pet.1,2.

5. Z tè přjčiny zanechał sem tebe w Krètè/ aby to čehož tam gesstè potřebj, zprawił/ a vstanowił po * městech kněžj/ gakož y gá při tobě sem zřjdił.
* Skut.14,23. 2 Tym.2,2.

6. Gestli kdo bez * vhony, gedné manželky muž/ djtky mage wěřjcý/ na které-žby nemohło tauženo býti, žeby byli bůgnj, a neb nepoddanj. * 1 Tym.3,2.4.

7. Neboť Biskup má býti bez vhony,* gako Božj ssafář/ ne swémyslný, ne hněwiwý, ne † pigán wina, ne bitec, ne ** žádostiwý mrzkého zysku: * Mat.24,45. 1 Kor.4,1. 1 Tym.3,15. † Leu.10,9. Syr.31,30. Efez.5,18. 1 Tym.3,3. ** 1 Petr.5,2.

8. Ale * přjwětiwý k hostem, mikownjk dobrých, opatrný, sprawedliwý, swatý, zdrželiwý, * 1 Tym.3,2.

9. Pilně se * přjdržjcý wěrné řeči k wyučowánj dostatečné/ aby mohł y napomjnati † učenjm zdrawým/ y ty kterjž odpjragj, přemáhati. * 2 Tym.1,13. Syr.33,3. † 1 Tym.1,10. k.6,3. 2 Tym.4,3. Týt. 2, 1. 8.

10. Neboť gsau mnozý * nepoddanj, marnomłownj, y swůdcowé myslj/ zwłáſſtě ti, † kterjž gsau z obřizky:
* 1 Tym.1,6. k.4,1. † Skut.15,1.

11. Gimž musegj * vsta zacpána býti: kterjž † celé domy přewracegj / ** wjce nesłussným wěcem, †† pro mrzký zysk.
* Mat.22,34. † 2 Tym.3,6. ** Mat.23,23. †† 1 Tym.6,5. 1 Pet.5,2.

12. Řekł geden z nich włastnj gegich prorok; Kretenssti gsau wždycky* łháři, złá howada, břicha leniwá: *Jan.8,55.

13. Swědectwj to * prawé gest: A protož † trescyž ge přjsně/ ať gsau ** zdrawj v wjře: *Jan.19,35. k.21,24. † 2 Tym.4,2. ** Týt.2,2.

14. Nesseterjce * Zidowských básnj/ a přikázanj † lidj těch, kterjž se odwracugj od prawdy. * 1 Tym.1,4. k.4,7. k.6,20. † Izai.29,13. Mat.15,9. Kol.2,22.

15. Wssecko * zagisté čisté gest čistým: posskwrnènym pak a newěrjcým, nic nenj čistého: ale poskwrnèná gest y mysl gegich y swědomj.
* Mat.15,11. Luk.11,39.41. Skut.10,15. Rjm.14, 14.20. 1 Kor.6,12. k.10,23. 1 Tym.4,4.

16. Wyprawugj o tom/ že Boha * znagj/ ale † skutky swými [toho] zapjragj: ** ohawnj gsauce, a nepoddanj/ a ke wssemu skutku dobrému nezpůsobnj.
* 2 Tym. 3,5. Ep. Jůd. w. 4. † 2 Pet.2,1. ** 2 Tym. 3,8.

Kapitoka II.

K čemu by starcú, 2. babek, 4. mkadic, 6. mkádencú, 9. y sługu napomjnati měř/ a gak přjkładem dobrým wssechněm swjtiti, předkłádá Týtowi: 11. Naposledy summu Křestanstwj kratičkými słowy wypisuge.

1. TY pak mluw, což słussj na * zdrawé učenj. * 1 Tym.6,3. 2 Tym.1,13. k.4,3.

2. Starcy ať gsau střjzliwj, wážnj, opatrnj/ * zdrawj v wjře, w łáſce, w snášeliwosti. * Týt.1,13.

3. Též y * staré ženy, ať [chodj] pobožně, w oděwu přjsłussném/ a ať negsau přewrhłé/ ani mnoho † wjna pigicý/ poctiwým wěcem učicý: * 1 Tym.2,9. k.5,13. 2 Petr.3,3. † Týt.1,7.

4. Aby mkadice wyučowały, [gakby] muže swé y djtky mikowati měły/

5. [A były] sslechetné, čistotné, netaukawé, dobrotiwé, * mužům swým poddané: aby nebyło dáno w † porauhánj słowo Božj. * Gen.3,16. 1 Kor.14,34. Efez.5,22. Kol.3,18. 1 Tym.2,12. 1 Pet.3,1. † Rjm.2,24. 1 Tym.6,1.

6. Takž y mkádenců napomjney k střednosti:

7. We wssech wěcech sebe samého wydáwage za * přjkład dobrých skutkú: [mage] w učenj celost, wážnost,
* 1 Tym.4,12. 1 Pet.5,3.

8. Slowo * zdrawé bez wýhony: aby ten, kteryžby se protiwil, † zastyděti se musyl/ nemage co zlého mluwiti o wás.
* Týt.1/10. † 1 Tym.5/14. 1 Pet.2/12. k.3/16.

9. Služebnjky [wě] * ať gsau poddáni panům swým we wssem [gim] se ljbjce, neodmlauwagjce, * Efez.6/5.
Kol.3/22. 1 Tym.6/1.2. 1 Pet.2/18.

10. Neokrádagjce/ ale we wssem wérnosti prawé dokazugjce: * aby wécnj Spasytele nasseho Boha we wssem ozdobowali. * 1 Tym.1/1. Týt.1/3.

(Na den Bożjho Narozeni.)

11. Zgewikał se * zagistě ta mjlost Božj spasytedlná † wssechném lidem:
* 1 Jan.4/9. Týt.3/4. † 1 Tym.2/4.

12. Wywěugjcý * nás, abychom odřeknauce se bezbożnosti, a swětských žádostj, střjzliwě, a sprawedliwě, a pobożně žiwi byli na tomto swětě: * Luk.1/74.
Efez.1/4.k.5/27. Kol.1/22. 1 Pet.1/17. 1 Jan.2/6.9.15.

13. Očekáwagjce * tě blahoslawené naděge/ a přjsstj slawy welikého Boha, a Spasytele nasseho Gezukrysta/
* 1 Kor.1/7. Zjl.3/20. 1 Tes.1/10.

14. Kterýž * dał sebe samého za nás/ aby nás wykaupił od wsseliké neprawosti/ a očistił sobě samému lid † zwlástnj/ horliwé ** následowný dobrých skutků.] * Gal.1/4. k.2/20.
Efez.5/2.25. Žid.9/14. † Exod.19/5. Deut.4/20.
1 Pet.2/9. ** 2 Kor.5/15. Efez.2/10. Týt.3/1.

15. Toto mluw, a napomjney/ a * tresscy mocně. Žádný tebau † nepohrzey.
* 2 Tym.4/2. † 1 Kor.16/11. 1 Tym.4/12.

Kapitola III.

Týtus napomenut, aby osprawedlněné w Krystu lidi, wćil pobożnosti, 8. a dobrým skutkům: 9. Též warowati se marnych otazek, 10. a newstupnych kacýřů.

1. Napomjney * gich, ať gsau Knjžatům a mocnostem poddáni/ [gich] poslussnj/ a ať gsau k * každému skutku dobrému hotowi: * Rjm.13/1.
1 Pet.2/13. † 2 Tym.3/17. Týt.2/14.

2. Žádnému ať se nerauhagj/ negsau swárliwj/ ale * přjwětiwj/ dokazugjce wsseliké tichosti ke wssechném lidem.
* Fil.4/5. 2 Tym.2/24.25.

3. Bylit jme zagistě y * my někdy nesmyslnj, twrdossignj, blaudjcý/ slaužjce žádostem a rozkossem rozličným/ w zlosti a w záwisti bydljce/ ohyzdnj/ wespolek se nenáwidjce. * 1 Kor.6/11.
Efez.2/23. k.4/17.18. k.5/8. Kol.3/7. 1 Pet.4/3.

(Na den Bożjho Narozenj, y na Nowé Léto.)

4. Ale když se * zgewika dobrota a láska k lidem spasytele nasseho Boha: * Týt.2/11. 1 Jan.4/9.

5. Ne * z skutků sprawedlnosti, kterézbychom my činili/ ale podlé mjlosrdenstwj swého spasył nás/ † skrze obmytj druhého narozenj, a obnowenj Ducha swatého: * Skut.15/11.
Rjm.3/20.28. k.4/6. k.9/12. k.11/6. Gal.2/16.
Efez.2/4.8.9. 2 Tym.1/9. † Jan.3/3.5. Efez.5/26.

6. Kterého ž * wylił na nás hogně, skrze Gezukrysta Spasytele nasseho:
* Ezech.36/25.27. Joel.2/28. Skut.2/33. Rjm.5/5.

7. Abychom * osprawedlněni gsauce mjlosti geho/ byli † dědicowé w ** naděgi žiwota wěcného.]
* Rjm.3/24. † Rjm.8/23.24. ** Týt.1/2.

8. Wérnáť (gest) řeč tato/ a chcyť, aby těch wécý potwrzował/ ať se snažj w * dobrých skutcých předčiti, kteřjž wwěřili Bohu: A toť gsau ty wécy poctiwé, y lidem užitečné. * 1 Tym.6/18.
Týt.2/14. wýš. w. 1. nij.w.14.

9. Nemaudré * pak otázky, a wyčjtánj rodů, a swáry, a hádky zákonnj zastawůg: neboť gsau newžitečné a marné.
* 1 Tym.4/7. 2 Tym.2/23. Týt.1/14.

10. Člowéka * kacýře po gednom neb druhém † napomjnánj wtjkeg.
* Mat.7/15. Rjm.6/17. 2 Tes.3/6. 2 Tym.3/5.
2 Jan.w.10. † Mat.18/15.16.17.

11. Wéda že * takowý gest přewrácený/ a hřessj, swým wlastnjm saudem gsa odsauzen. * 1 Tym.6/5.

12. Když possli k tobě Artemana, a neb * Tychika/ snaž se přigjti ke mně do Nykopolim: nebo sem wmjnił tam přes zymu pobyti. * Skut.20/4.
Efez.6/21. Kol.4/7. 2 Tym.4/12.

13. Zéna wćeného w Zákoně, a * Apollo, s pilnosti † wyprowoď/ ať w ničemž nemagj nedostatku. * Skut.18/24.
1 Kor.1/12. † 3 Jan. w. 6.

14. A nechažť se také wćj y nássi w * dobrých skutcých předčiti/ kdež gsau toho potřeby/ a aby nebyli newžitečnj.
* 1 Tym.6/18. Týt.2/14. wýš. w. 8.

15. Pozdrawugj tě, kteřjž gsau semnau wssickni. Pozdrawiž těch, kteřjž * nás milugj w wjře. Mjlost † (Božj) se wssechnémi wámi, Amen.
* Gal.5/6. 1 Tym.1/5. † 2 Tym.4/22.

K Týtowi/ kteryž prwnj Biskup Cýrkwe Kretenské, skrze wzkládánj rukau, zřjzen byl/ psán z Nykopoli Města Macedonského.

Epistо-

Epistola k Filemonowi (S.) Pawla Apostola.

S. Pawel pozdrawiw některých Swatých, 4. Filemonowu lásku, a gegi owoce schwaluge: 10. a k němu za poběhlého Onezyma, giž Pánu získaného, welmi pilně se přimlauwá.

PAwel * wězeň Krysta Gežisse/ a Tymoteus bratr, Filemonowi milému, a pomocnjku nassemu/ * Efez. 3, 1. k. 4, 1. 2 Tym. 1, 8.

2. A Apfie mile/ a * Archippowi spolu † rytiři nassemu/ y Cyrkwi, kteráž gest ** w domě twém: * Kol. 4, 17. † Fil. 2, 25. ** Rjm. 16, 5. 1 Kor. 16, 19. Kol. 4, 15.

3. Milost * wám, a pokog od Boha Otce nasseho a Pána Gezukrysta. * Kol. 1, 2. 1 Tes. 1, 1. 2 Tes. 1, 2. 2 Tym. 1, 2.

4. Djky * činjm Bohu swému, wždycky † zmjnku o tobě čině na swých modlitbách/ * 1 Tes. 1, 2. † 2 Tym. 1, 3.

5. Slyssse * o lásce twé, a wjře, kterauž máš ku Pánu Gežissowi/ y ke wssechněm swatým. * Efez. 1, 15. Kol. 1, 4.

6. Aby spokečnost wjry twé mocná byla/ ku poznánj wsseho toho cožkoli dobrého gest w wás skrze Krysta Gežisse.

7. Radost zagistě máme welikau/ a potessenj z lásky twé/ že střewa * Swatých obcerstwena sau skrze tebe, bratře. * 2 Tym. 1, 16. njž. w. 20.

8. Protož * ačkoli mnohau smělost mám w Krystu rozkázati tobě, cožby náleželo: * 1 Tes. 2, 7.

9. Wssak pro lásku raděgi prosým, gsa takowý, totiž Pawel stary/ a nynj y * wězeň Gežisse Krysta. * Efez. 3, 1. 2 Tym. 1, 8.

10. Prosýmť (pak) tebe za * syna swého, kterého jsem † zplodil w wězenj swém, Onezyma: * Kol. 4, 9. † 1 Kor. 4, 15. Gal. 4, 19.

11. Kterýž byl někdy tobě y mně welmi newžitečný/ ale nynj tobě y mně welmi užitečný: gehož sem odeslal.

12. Protož ty geg, totiž střewa má, přigmi:

13. Kterého gá chtěl sem byl při sobě zdržeti/ aby mi * poslauhowal mjsto tebe w wězenj (pro) Ewangelium: * Fil. 2, 30.

14. Ale bez * wědomj twého nechtěl sem nic učiniti/ aby dobrý skutek twůg nebyl bezděčný, ale dobrowolný. * 2 Kor. 9, 7.

15. Ano snad proto byl odssel na chwjli/ aby geg wěčného měl:

16. Giž ne * gako služebnjka/ ale wjce než služebnjka/ (totiž) bratra milého, zwlásstě mně/ a čjm wjce tobě, y podlé těla, y w Pánu? * Efez. 6, 9.

17. Protož mássli mne za towaryssse/ přigmiž geg, gako mne.

18. Gestližeť pak w čem ublížil/ a neb dlužen-li co/ to mně přičti.

19. Gá Pawel psal sem swau rukau/ gái zaplatjm: ai nedjm tobě, že ty y sám sebe gsy mi dlužen.

20. Tak bratře (ai) gá užiwu tebe w Pánu: obcerstwiž střewa má w Pánu.

21. Gist gsa twým * poslussenstwjm, napsal sem tobě/ wěda že y wjce než prawjm učinjš. * 2 Kor. 7, 15. 16.

22. A mezy tjm * připrau mi také hospodu: neboť naděgi mám, že † k modlitbám wassim budu wám nawrácen. * Žid. 13, 2. † Fil. 1, 25. k. 2, 24.

23. Pozdrawugj tě, * Epafras (spolu wězeň můg pro Krysta Gežisse/) * Kol. 1, 7. k. 4, 12.

24. * Marek, Arystarchus, † Démas, ** (a) Lukáš/ †† pomocnjcy mogi. * Skut. 12, 12. 25. k. 15, 35. Kol. 4, 10. 1 Pet. 5, 13. † Skut. 19, 29. k. 20, 4. k. 27, 2. Kol. 4, 10. ** Kol. 4, 14. 2 Tym. 4, 10. †† 2 Tym. 4, 11.

25. Milost * Pána nasseho Gezukrysta/ s duchem wassim, Amen. * 2 Tym. 4, 22.

(List tento) k Filemonowi psán byl z Řjma po Onezymowi služebnjku.

Epistola

Epistoła k Židům (S.) Pawka Apostoła.

Kapitoła I.

Důstognost a sláwu Krysta Pána, toho wěčného wtěleného Slowa/3. kterauž Otcy swému rownu gsa/ 5. wssecka stworenj přewyssowal/wyprawuge Apostol.

Gsiokrát a * rozličnými způsoby mluwjwal někdy Bůh Otcům skrze † Proroky: w těchto (pak) posledních dnech mluwił nám skrze ** Syna (swého),

* Num. 12/6. 8. † Luk. 1/70. ** Gal. 4/4.

2. Kteréhož * ustanowił dědicem wssého/ †skrze něhož y wěky učinił. * Žak. 2/8. Mat. 21/38. Efez. 1/10. † Jan. 1/3. 10. Ef. 3/9. Kol. 1/16.

3. Kterýžto gsa * blesk sláwy/ a obraz † osoby geho/ a ** zdržuge wssecko slowem mocnosti swé/ †† očisstěnj hřichů nassich skrze sebe samého učiniw/ posadił se *** na prawicy welebnosti na wýsostech:

* Maud. 7/26. † Jan. 14/9. 2 Kor. 4/4. Fil. 2/6. ** Kol. 1/17. †† Žid. 9/14. 26. *** Žak. 110/1. Žid. 8/1.

4. Tjm důstognějssj nad Angely učiněn/ čjm * wywýssenějssj nad ně gméno dědičně obdržel. * Fil. 2/9. 10.

5. Nebo kterému kdy z * Angelů řekł: Syn můg gsy ty / gá dnes zplodił sem tebe? A opět: † Gá budu gemu Otcem, a on mi bude Synem? * Žak. 2/7. † 2 Sam. 7/14. 1 Par. 22/10.

6. A opět když wwodj * prworozeného na okrssłek země, dj; A † klanějte se gemu wssickni Angelé Božj.

* Rim. 8/29. † Žak. 97/7.

7. A o Angeljch zagisté dj: Kterýž * činj Angely swé, duchy/ a služebnjky swé, plamen ohně. * Žak. 104/4.

8. Ale k * Synu (dj:) Stolice twá, ó Bože na wěky wěků: berla prawosti, [gest] berla králowstwj twého. * Žak. 45/7

9. Mjlował sy * sprawedlnosti/ a nenáwiděł sy neprawosti: Protož † pomazał tebe, ó Bože, Bůh twůg olegem weselé, nad spolu účastnjky twé:

* Žak. 45/8. † Skut. 10/38.

10. A, * Ty Pane, na počátku zakoržił sy zemi: a djka † rukau twých gsau nebesa. * Žak. 102/26. † Žak. 8/4.

11. Onať * pominau/ty pak zůstáwáš: a wssecka gako raucho zwetssegj:

* Žak. 102/27. Izai. 51/6. Luk. 21/33. 2 Pet. 3/10.

12. A gako * oděw swineš ge/ y budau změněna: ale ty gsy ten týž/ a léta twá nepřestanau. * Žak. 102/27. 28.

13. A kterému kdy z Angelů řekł: * Seď na prawicy mé/ dokudž nepołożjm nepřátel twých za podnoże noh twých?

* Žak. 110/1. Mat. 22/44. Mark. 12/36. Luk. 20/42. Skut. 2/34. 1 Kor. 15/25. Efez. 1/20. Žid. 8/1. k. 10/12. 13. k. 12/2.

14. Zdaliž wssickni negsau služebnj duchowé/ kteřjž posýłáni bywagi * k službě/ pro ty, genž magj dědičně obdržeti spasenj. * Žak. 34/8. Žak. 91/11.

Kapitoła II.

Nowého Krystowa Zákona mnohem pilnějssj posłauchánj býti má, než onoho starého, ponéwadž, 9. w sstrt, y osslawenj Páně, 11. k nassemu přewelikému užitku přisslo.

1. Protož musýmeť my tjm snáznějssj wssetřiti toho, což sme slýchali, aby nám to newymizelo.

2. Nebo ponéwadž skrze * Angely mluwené slowo bylo pewné / a każdé † přestaupenj a neposłussenstwj wzało sprawedliwau odměnu pomsty:

* Skut. 7/53. Gal. 3/19. † Deut. 27/26.

3. Kterakž my * wtečeme, takowého zanedbáwagjce spasenj? Kteréžto neyprwé začawssi wyprawowáno býti skrze † samého Pána/ od těch, kteřjž (geg) slýchali, nám gest utwrzeno:

* Žid. 10/29. k. 12/25. † Mat. 4/17. Mark. 1/14. 15.

4. Čemuž, y Bůh * swědectwj wydáwał skrze diwy a zázraky/ a rozličné mocy, y † podělowánj Duchem swatým/ podlé ** wůle swé. * Mark. 16/20. Skut. 2/22. k. 14/3. † Skut. 2/4. ** 1 Kor. 12/11.

5. Nebo * nepoddał Angelům okrssłku země budaucýho/ o kterémž mluwjme.

* 2 Pet. 3/13.

6. Oswědčił pak na gednom mjstě geden, řka: * Co gest člowěk, že nań pomnjš? a neb Syn člowěka že na něg patřjš? * Žak. 8/5. k. 144/3.

7. Maličkos geg menssjho než Angely učinił: sławau * a ctj korunował sy ho / a ustanowiłs geg nad djłem rukau swých: * Mat. 28/18. Efez. 1/21. 24.

8. Wssecko * sy podmanił pod nohy geho. Poddaw † pak gemu wssecko, ničeho nezanechał nepodmaněného gemu. Y wssak ** nynj gesstě newidjme, aby gemu wssecko poddáno bylo. * Žak. 8/7. † Mat. 28/18. 1 Kor. 15/27. Efez. 1/22. ** Žid. 10/13.

9. Ale * toho Gežjssse, kterýž maličko nižssj był než li Angelé, widjme, pro utrpenj smrti, sławau a ctj korunowaného: aby z milosti Božj za wssecky † okusył smrti. * Fil. 2/8. Skut. 2/33. † 1 Jan. 2/2.

10. Sku-

10. Skusselo-li * zagistě na toho, pro kteréhož gest wssecko/ a skrze kteréhož gest wssecko/ aby mnohé syny k slawě přiweda/ † wůdce spasenj gegich, skrze vtrpenj poswětil. * Jan.1.3. Rim.11,36. † Luk.24,26.46. Skut.3,15. k.5,31. Žid.2,9.

11. Nebo y ten kterýž * poswěcuge/ y ti kteřjž poswěceni bywagj/ z gednoho gsau wssickni. Pro kteraužto přičinu nestydj se gich nazywati † bratřjmi,

* Žid.13,12. † Mat.12,50. Jan.20,17. Žid.2,17.

12. Rka: * Zwěstowati budu gmeno twé bratřjm swým/ v prostřed shromážděnj prozpěwowati budu tobě.

* Žal.22,23.26.

13. A opět: * Gá budu w něm dauffati. A opět; † Ay gá a dytky, které dal mi Bůh. * 2 Sam.22,3. † Izai.8,18.

14. Poněwadž tedy dytky wčastnost magj těla a krwe/ y on též podobně * wčasten gest gich: aby skrze † smrt zahladil toho, kterýž má wládařstwj smrti, to gest ďábla/ * Jan.1,14. Fil.2,7. † Izai.25,8. Oze.13,14. 1 Kor.15,54.55. seqq. 2 Tym.1,10.

15. A * wyswobodil ty, kteřjž bázni smrti, po wssecken čas žiwota † podrobeni byli w službu. * Luk.1,74. † Rim.8,15

16. Neboť nikoli nepřigal Angelů/ ale symě Abrahamowo přigal.

17. Proteż we wssem * připodobněn býti měl bratřjm/ aby mylosrdný byl, a wěrný Biskup w tom což [se] v Boha k očisstěnj hřjchů lidu, [djti mělo.]

* Fil.2,7. Žid.4,15. k.5,2.

18. Nebo že sám * trpěl pokaussjn byw/ může také pokussenj trpjcým spomáhati.

* Žid.4,15.16.

Kapitola III.

Mnohem důstognějssjho Krysta Pána nad Mogžjsse býti dowodě, 7. kyprjmému hlasu Páně poslussenstwj/ 9. hrozný o Židech připomjnage přjklad, pilně ponauká.

1. A Protož, Bratřj swatj/ * powolánj nebeského wčastnjcy / † spatřugte Aposstola a ** Biskupa wyznánj nasseho Krysta Gežjsse. * 1 Pet.1,15. Fil.3,14. † Žid.2,1. Rim.15,8. ** Žid.4,14. k.6,20. k.8,1.

2. Wěrného tomu, kdož geg ustanowil: gako y * Mogžjš [byl] we wssem domě geho. * Num.12,7. Žid.3,5.

3. [Tjm] wětssj zagistě sláwy tento nad Mogžjsse gest hoden/ čjm wětssj má čest stawitel, nežli sám * dům.

* Zach.6,13. Mat.16,18.

4. Nebo wsselikýž dům ustawen bywá od někoho: ten pak, kdož wssecky tyto wěcy * ustawěl, Bůh gest. * 2 Kor.5,5. Efez.2,10.

5. A Mogžjš * zagistě wěrný byl w celém domě geho, gako služebnjk/ na † oswědčenj toho což potom měko mluweno býti: * Num.12,7. Wýš. w.3. † Deut.18,15.18.

6. Ale Krystus, gako Syn [panuge] nad domem swým: kterýžto dům * my gsme / gestlize tu swobodnau daussnliwost, a tu chlaubu naděge až do konce pewnau † zachowáme. * 1 Kor.3,16. k.6,19. 2 Kor.6,16. Efez.2,21.22. 1 Tym.3,15. 1 Pet.2,5. † Mat.24,13. Zgew.2,10.25.

7. Protož gakž prawj Duch swatý/ Dnes * wssyssetilibysste hlas geho/

* Žal.95,7. njž. w.15. k.4,7.

8. Nezatwrzugteż srdcy swých/ gako při onom * popuzenj w den pokussenj toho na pausšti: * Exod.17,7. seqq.

9. Kdež * pokaussely mne Otcowé wassi/ zkusyliť mne/ a widěli skutky mé po čtyřidceti let. * Exod.17,7. Num.14,22.

10. Protož hněwiw sem byl na pokolenj to: a řekl sem: Tito wždycky blaudj srdcem, a nepoznáwagj cest mých.

11. Proteż * přisáhl sem w hněwě swém, že newegdau w odpočinutj mé.

* Num.14,23.28.35. Deut.1,34.35.

12. Wizteż, Bratřj/ * aby snad w někom z wás nebylo srdce zlé (a) newěrné/ kterežby odstupowalo od Boha živého:

* Deut.29,18.

13. Ale * napomjnejte se wespolek po wssecky dny / dokudž se dnes gmenuge: aby někdo z wás nebyl zatwrzen oklamánjm hřjcha. * Mat.18,15. 1 Tes.5,11.14. 2 Tes.3,14.15.

14. Wčastnjcy * zagistě Krysta včiněni sme/ gestlize wssak ten † počátek podstaty** až do konce pewný zachowáme:

*2 Pet.1,4. † Rim.8,17. ** Wýš.w.6.Zgew.2,10.25.

15. (Protož) dokudž se řjká; Dnes, * wssyssetilibysste hlas geho, nezatwrzugte srdcý swých/ gako při onom popuzenj. * Žal.95,7.8. Žid.3,7.

16. Nebo někteřj slyssewsse, popauzeli [ho:] ale ne wssickni, kteřjž wyssli z Egypta skrze Mogžjsse.

17. Na které se pak hněwal čtyřidceti let? Zdali ne na ty, kteřjž hřessili/ gegichž * těla padla na pausšti?

* Num.14,35. seqq. k.26,65. Žal.106,26.

18. A kterým * zapřisahl že newegdau do odpočinutj geho: wssak těm, kteřjž byli neposlussnj. * Num.14,28. seqq. Deut.1,34.

19. A

19. A widjme, žeť nemohli wgjti pro newěru.

Kapitola. IV.

Wěřicým prawě w Krysta, připraweno gest odpočinutj/ k němužto gakož oni prwnj pospichali/ 11. tak y my owssem znamenagice cesty nebezpečnost/ 13. očj Božjch gasnost, 15. y Biskupa neywyššjho mylostiwost/ snažně chwáteyme.

1. BOgmež se tedy/ aby snad opustě zaslibenj o wgitj do odpočinutj geho, neopozdil se někdo z wás.

2. Nebo y nám zwěstowáno gest gako y onémno: ale neprospěla gim řeč skyssená, nepřipogená k wjře těch, kteřjž skyssely.

3. Neboť wcházýme w odpočinutj, my kteřjž sme wěřili: gakož řekl: * Protož sem přisáhl w hněwě swém žeť newegdau w odpočinutj mé: ačkoli dokonána sau djla od wstanowenj swěta.

* Žak. 95, 11.

4. Nebo powěděl na gednom mjstě o sedmém dni takto; * A odpočinul Bůh dne sedmého ode wssech skutků swých.

* Gen. 2, 2. Exod. 20, 11. k. 31, 17.

5. A tuto zase/ Že * newegdau w odpočinutj mé. * Num. 14, 30.

6. A ponéwadž wždy na tom gest, že někteřj magj wgjti do něho/a ti, kterýmž prwé zwěstowáno gest, newessli pro newěru:

7. Opět wkládá den gakýsy/ * Dnes, skrze Dawida, po takowém času prawě, (gakož řečeno gest) Dnes wslyssjte hlas geho/ nezatwrzůgte srdcý swých.

* Žak. 95, 8. Žid. 3, 7. 15.

8. Nebo byť byl Jozue w * odpočinutj ge wwedl/ nebyliby potom mluwil o giném dni: * Deut. 31, 7.

9. A protož zůstáwá swátek lidu Božjmu.

10. Nebo kdožkoli * wssel w odpočinutj geho/ takéť y on odpočinul od skutků swých, gako y Bůh od swých.

* Zgew. 14, 13.

11. Snažmež se tedy wgjti do toho odpočinutj/ aby někdo newpadl w týž přjklad nedowěry.

12. Živát [gest] zagisté řeč * Božj a mocná/ a pronikawěgssj nad každý † meč na obé straně ostrý: a dosahugeť až do rozdělenj, y dusse, y ducha, y kloubů, y mozků w kostech: a rozeznáwá myssljenj, y mjnénj srdce:

* Kazat. 12, 11. Jzai. 49, 2. Ger. 23, 29. 1 Kor. 14, 24. 2 Kor. 10, 4. 5. Efez. 6, 17. † Zgew. 1, 16.

13. A nenjť * stwořenj, kteréžby nebylo zgewné před obljčegem geho: nýbrž wssecky wěcy sau † nahé a odkryté očima toho, o kterémž gest řeč násse. * Syr. 15, 19. k. 23, 28. † Žak. 33, 13. 14. k. 34, 16. k. 90, 8. k. 139, 11. 12.

14. Protož magjce * Biskupa welikého/kterýž pronikl nebesa/ Gežjsse Syna Božjho/ držmež (to) wyznánj.

* Žid. 3, 1. k. 6, 20. k. 7, 26. k. 8, 1. k. 9, 11. 24.

15. Nebo nemáme * Biskupa, kteryžby nemohl čitedlen býti mylnob nassich/ ale † zkussenéhо we wssem [nám] podobně, kromě ** hřichu.

* Žid. 2, 17. † Mat. 4, 1. segq. Luk. 22, 28. ** Jzai. 53, 9. 2 Kor. 5, 21. 1 Petr. 2, 22. 1 Jan. 3, 5.

16. Přistupmež * tedy směle s † daufánjm k trůnu ** mylosti / abychom dosáhli mylosrdenstwj, a mylost nalezli ku pomocy w čas přjhodný. * Efez. 2, 18.

Žid. 10, 22. † Efez. 3, 12. 1 Jan. 2, 28. k. 3, 21. k. 5, 14. Žid. 10, 19. ** Jim. 3, 25.

Kapitola V.

Krystus P. gest neyhůstognégssj, 4. a od Otce nebeského powolany Biskup: 6. gehož figurowal onen Melchyssedech y Král y Knéz: 11. o čéž Apostol y pro hlubokost wěcy, y pro mdlobu Židů, nemohl tak, gakž slussely, wyprawowati.

1. KAždý zagisté * Biskup z lidu wzatý, za lidi bywá † postawen w gednánj s Bohem/ [totiž] aby obětowal y dary y oběti za hřichy: * Exod. 30, 7. segq. † Žid. 8, 3. k. 10, 1. 6.

2. Kteryžby mohl, gakž slussj * ljtost mjti nad neznagcými a blaudjcými: gsa y sám † obklječen nemocý:

* Žid. 4, 15. † k. 7, 28.

3. A pro ni * powinen gest, gakož za lid, tak y za sebe samého obětowati za hřichy. * Leu. 9, 7. k. 16, 3. sqq. Žid. 7, 26. 27.

4. A aniž kdo sobě sám tu cti osobuge, ale ten kteryžby byl powolán od Boha, * gako y Aron. * Exod. 28, 1. 1 Par. 23, 13.

5. Tak y Krystus ne * sám sobě tu cti osobil aby byl Biskupem: ale ten, kteryž řekl gemu: † Syn můg gsy ty/gá dnes zplodil sem tebe. * Jan. 8, 54.

† Žak. 2, 7. Skut. 13, 33. Žid. 1, 5.

6. Gakž y ginde prawj; * Ty gsy knéz na wěky, podlé řádu Melchyssedechowa. * Žak. 110, 4. Žid. 7, 17.

7. Kteryž za dnů těla swého, † modlitby a ponjžené prosby, k tomu, kteryž ho mohl zachowati od smrti, s křikem welikým a slzami obětowal / a wyslyssán gest w tom strachu. * Mat. 26, 38. segq. k. 27, 46. 50. Mark. 14, 35. 36. k. 15, 34. 37. Luk. 22, 41. 42. k. 23, 46. Jan. 12, 27. k. 17, 1. segq.

8. A

8. A ačkoli byl Syn [Božj/] z toho wssak což strpěl, *naučil se poslussenstwj: *Fil. 2, 8.

9. A tak dokonalý gsa, učinén gest wssechném sebe* poslussným † původem spasenj wěčného: *Rjm.1,5.
† Žid. 2, 10.

10. Nazwán gsa od Boha Biskupem, podlé řádu *Melchysedechowa.
*Žak.110,4. wýš. w. 6.

11. O kterémž mnohoby se mělo mluwiti, a to nesnadných wěcý k wyprawenj: ale *wy gste nezpůsobných wssj.
*Jan. 16, 12.

12. Nebo měwsse býti w tak dlauhém času mistřj / opět potřebugete wčeni býti prwnjm počátkům wýmluwnosti Božjch: a učinělisste *mléka potřebugjcý / a ne pokrmu hrubssjho. *1 Kor.3,1.2.3.
1 Pet. 2, 2.

13. Kdožkoli zagisté mléka se držj/nechápá slowa sprawedlnosti: [nebo* nemluwně gest.] *1 Kor.3,2. k.14,20.
Efez. 4, 14.

14. Ale dokonalých gest hrubý pokrm/ [totiž,] těch kteřjž pro zwyklost magj smyssly způsobné, k* rozeznánj dobrého y zlého. *Jzai.7,15.16. Rjm.12,2.

Kapitola VI.

Napomjná Židů, aby nekrsali/ 7. ale růsti, prospjwati, y k dokonalosti se nésti wzýwali: 12. na přegistá Božjstá zaslibenj, daufánliwé zpoléhagjce.

1. PRotož opustjce řeč počátku Krystowa, k dokonalosti se nesme: ne opět zakládagjce gruntu *pokánj z skutků mrtwých, a wjry w Boha/ *Žid.9,14.

2. Křtů wčenj/ a wzkládánj rukau / a wzkřjssenj z mrtwých, y saudu wěčného:

3. A toť učinjme, *dopustjli Bůh.
*Skut.18,21. 1 Kor.4,19. Jak.4,15.

4. Nebo *nemožné gest gednau giž oswjcených/ kteřjž y zakusyli daru nebeského/ a účastnjcy učinění byli Ducha swatého/ *Mat.12,31.45. 2 Petr.2,20.
1 Jan.5,16. Žid.10,26.

5. Okusyli také* dobrého Božjho slowa/ a mocy wěka budaucýho/

6. Kdyby padli/ zase obnowiti se ku pokánj / gakožto těm, kteřjž opět sobě znowu křižugi Syna Božjho/ a w porauhánj wydáwagj.

7. Země zagisté kteráž často na sebe přicházegjcý déšť pige/a rodj bylinu přjhodnau těm, od kterýchž bywá děkána/ dochází požehnánj od Boha:

8. Ale wydáwagjcý trnj a bodláky/ zawržená [gest,] a *blizká zlořečenj/ gegjžto konec [bywá] spálenj. *Mat.21,19.

9. A wssak neymilegssj, nadégemeť se o wás lepssjch wěcý, a náležegjcých k spasenj/ ač pak koli tak mluwjme.

10. Neboť nenj *nespravedliwý Bůh/ aby se † zapomenul na prácy wassj/ a na pracowitau lásku, kterouž ste dokazowali ke gménu geho / slauživsse swatým, a [gesstě] slaužjce. *Rjm.3,4.
2 Tes.1,5.6. † 2 Par.15,7. Přjsl.14,31. Mat. 10,42. k. 25,40. Mark. 9,41. Jan. 13,20. 1 Kor.15,58. 1 Tes.1,3. 2 Jan.w. 8.

11. Žádámeť pak aby gedenkažděj z wás až do konce prokazowal tu opravdowau pilnost/ plné gistoty * nadége:
*Mat.24,13. Žid.3,6.14.

12. Tak abysste nebyli leniwj/ ale následownjcy těch, kteřjž skrze* wjru a snášselliwost obdrželi dědictwj zaslibené.
*Žid. 10, 36.

13. Bůh zagisté zaslibenj čině *Abrahamowi, když neměl skrze koho wětssjho přisáhnauti/ † přisáhl skrze sebe samého/
*Žak.105,9. Luk.1,73. † Gen.12,3. k.17,4.

14. Řka: Gistě požehnám welmi tobě/ a welice rozmnožjm tebe.

15. *A tak trpěliwě očekáwage, dosáhl zaslibenj. *Žid.10,36.

16. Lidé zagisté skrze wětssjho *přisahagj: a rozepře mezy nimi konec gest, když bywá potwrzena přjsahau.
*Exod. 22, 11.

17. A takž Bůh chtěge dostatečně ukázati dědicům zaslibenj, neproměnitelnost rady swé/ wložil mezy to* přjsahu:
*Gen.22,17.

18. Abychom skrze ty dwě wěcy nepohnutedlné, [w nichž nemožné gest aby Bůh* lhal] měli přepewné potěssenj: [my] kteřjž sme se utekli k obdržen předložené nadége: *Num.23,19. Tyt.1,2

19. Kterauž máme gako kotwu dusse, y bezpečnau y pewnau/ a wcházegjcý až do wnitřku za oponu.

20. Kdežto předchůdce pro nás wssek Gežjš/ gsa učinén podlé řádu* Melchysedechowa Biskupem na wěky.
*Žak.110,4. Žid.3,1. k.4,14. k.5,6. k.8,1. k.9,11.

Kapitola VII.

Knězstwj Lewitské, potom y kněze Melchysedecha, figurugjcyho Krysta kněze wěčného, pěkně wyswětlugje/ 12. a gak diwným způsobem Krystus prawda, wssecky figury přewyssowal, radostné wyprawuge.

1. NEbo ten Melchysedech, [byl] král Sálem, kněz Boha newyssssjho/

ssjho/ kterýž wyssel w cestu Abrahamowi nawracugjcýmu se od pobitj králů/ a dak gemu požehnánj: *Gen.14,18.

2. Kterémuž * Abraham y desátek dak ze wsseho: kterýž neyprwé wykládá se, král sprawedlnosti/ potom pak y král Sálem/ to gest král pokoge: *Gen.14,20.

3. *Bez Otce, bez matky, bez rodu/ ani počátku dnů, ani skonánj žiwota nemage: ale připodobněn gsa Synu Božjmu zůstáwá knězem wěčně. *njž.w. 6.

4. Pohleděz tedy, kterakýž ten [byl]/ gemuž y desátky z kořistj dak Abraham Patryarcha.

5. A gessto ti, kteřjž gsau z synů Léwj knězstwj přigjmagjcý/ přikázanj * magj desátky bráti od lidu, podlé Zákona, to gest od bratrj swých/ ačkoli posslých z bedr Abrahamowých. *Num.18,21.26. Deut.18,1. k.14,28.29. 2 Par.31,4.5. 1 Mach.3,49.

6. Tento pak gehož rod nenj počten mezy nimi, desátky wzal od Abrahama/ a tomu kterýž měl * zaslibenj, † požehnánj dak. *Rjm.4,13. Gal.3,16. † Gen. 14, 19.

7. A [gistě] beze wseho odporu, menssj od wětssjho požehnánj béře.

8. A tuto desátky berau smrtedlnj lidé: ale tamto ten, o němž se wyswědčuge, že gest živ.

9. A ať tak djm/ y sám Léwj, kterýž desátky béře, w Abrahamowi desátky dak.

10. Nebo gesstě w bedrách otce byl, když * wyssel proti němu Melchysedech. * Gen. 14, 18.

11. A protož bykalli * dokonalost skrze Lewitské knězstwj, [nebo za něho wydán gest lidu Zákon] gakáž toho byla potřeba/ aby giný knez podlé řádu Melchysedechowa powstal/ a nebyl podlé řádu Aronowa gmenowán? *Gal.2,21. Žid. 7, 18. 19.

12. A poněwadž gest knězstwj přenesseno/ musylo také y Zákona přenesenj býti.

13. Nebo ten, o kterémž se to prawj/ giného gest pokolenj/ z kteréhož žádný při oltáři w službě nebyl.

14. Zgewně gest zagistě, že * z pokolenj Jůdowa posssel Pán náš: o kterémžto pokolenj, nic z strany knězstwj nemluwil Mogjjš. *Gen.49,10. Izai.11,1. Mat.1,2. Luk.3,33. Jan.4,22.

15. Ným hognégi to gesstě zgewně gest/ že powstal giný knez podlé řádu Melchysedechowa:

16. Kterýž učinén gest ne podlé Zákona přikázanj tělesného/ ale podlé mocy žiwota neporussitedlného.

17. Nebo swědčj; *Ty gsy knez na wěky podlé řádu Melchysedechowa. Žal.110,4. Žid.5,6. k.6,20.

18. Stalo se zagistě * složenj onoho předesslého přikázanj/ proto že bylo † mdlé a neužitečné. *Gal.4,9. †Rjm.8,3.

19. Nebo ničeho k dokonalosti nepřiwedl Zákon: ale na mjsto geho uwedena lepssj nadége/ skrze † niž přibližugeme se k Bohu. * Jan.1,17. Skut.13,38. Rjm.3,21.28. k.8,3. Gal.2,16. Žid.9,9. † Efez.2, 18. k.3,12. Žid.4,16.

20. A to y podlé toho, že ne bez přjsahy (gest uwedena.)

21. Nebo onino bez přjsahy knězjmi učinéni bywali: tento pak s přjsahau, skrze toho, kterýž řekl k němu: * Přisáhl Pán/ a nebudet toho litowati/ Ty (gsy) knez na wěky podlé řádu Melchysedechowa. *Žal.110,4.

22. Podlé čehož lepssj * smlauwy prostřednjkem učinén gest Gežjš. * Žid.8,6.

23. A také onino mnohý bywali knězj/ proto že smrt bránila gim wždycky trwati:

24. Ale tento poněwadž zůstáwá na wěky/ wěčné má knězstwj.

25. A protož y dokonále spasyti může ty, kteřjž přistupugj skrze něho k Bohu/ wždycky gsa živ k * orodowánj za ně. * Rjm.8,34. 1 Tym.2,5. 1 Jan.2,1.2. Žid.9,24.

26. Takowéhoť * zagistě nám sslusselo mjti Biskupa, swatého, newinného, neposkwrněného/ oddělného † od hřjssnjků/ a kterýžby wyssjj nad nebesa učinén byl: *Žid.4,14.15. † 1 Petr.2,22.

27. Kterýžby nepotřebowal na každý den, jako onino knězj, * neyprw za swé wlastnj hřjchy obětj obětowati/ potom za lid: nebo učinil to † gednau/ samého sebe obětowaw. * Leu.9,7. k.16,6.sqq. Žid.5,3. † Rjm.6,10. Žid.9, 12.26. k.10,14.

28. Zákon zagistě, lidi * magjcý nedostatky, ustawowal za Biskupy: ale slowo přjsežné, kteréž se stalo po Zákonu / (ustanowilo) Syna † dokonalého na wěky. *Žid.5,1.2. † k.2,10. k.5,9.

Kapi-

Kapitola VIII.

Krystus Pán nowé smlauwy mikostiwé, předůstognéj Prostřednjk/ 5. staré smlauwy prostřednjky y služebnjky wssecky newyprawitedlné prewyssuge.

1. ALe summa toho mluwenj (gest/) Že takowého máme Biskupa/ktery* se posadil na prawicy trůnu welebnosti w nebesých: *Efez.1,20. Kol.3,1. Žid.1,3.13. k.3,1. k.4,14. k.6,20. k.9,11.

2. Služebnjk gsa Swatyné/a * prawého toho stánku, ktery Pán wzděkal, a ne člowěk. *2 Kor.5,1. Žid.9,8.11.24.

3. Wsseliký zagistě Biskup k obětowánj darů a obětj bywá wstanowen: a protož potřebj byko/aby y tento měl* coby obětowal. * Efez.5,2. Žid.5,1.

4. Nebo kdyby byl na zemi/ anižby kněžem byl/kdyžby zůstáwali ti kněžj,ktery obětugj dary podlé Zákona:

5. Služjce podobenstwj a * stjnu nebeských wěcy/ gakož Mogžjssowi od Boha řečeno byko/ když dokonáwati měl stánek: † Hleděj pry, aby wdělal wssecko ku podobenstwj, ktereżť gest wkázáno na této hoře. *Kol.2,17. Žid.10,1. † Exod.25,40.

6. Nynj pak (tjm) důstognégssjho dosšel wřadu/ čjmž y lepssj služebnjkuwoy * prostřednjkem gest/ktereżto lepssjmi zaslibenjmi gest wtwrzena.*2 Kor.3,6.Žid.7,22.

7. Nebo kdyby ona prwnj byla bez whony/ nebylo by hledáno mjsta druhé.

8. Nebo obwiňuge Židy,dj: *Aly dnowé gdau, prawj Pán, w nichž wegdu s domem Jzraelským a s domem Jůdským w smlauwu nowau: * Ger.31,31.32.38. k.33,14.

9. Ne podlé smlauwy té,*kterauž sem včinil s Otcy gegich/w ten den, když sem ge wzal za ruku gegich/ abych ge wywedl z země Egyptské: nebo oni nezůstali w té smlauwě mé/ a gá opustil sem ge, prawj Pán. * Exod.19,5. seqq.

10. Protož tatoť gest * smlauwa w kterauž wegdu s domem Jzraelským potěch dnech prawj Pán; Dám Zákony swé w mysl gegich/ a na srdcých gegich napjssi ge: ťa budu gegich Bohem/ a oni budau mym lidem. * Jzai.4,13. Ger.31,33. Ezech.11,19. Řim.11,27. Žid.10,16. † Ger.24,7. Zach.8,8. 2 Kor.6,18. Zgew. 21,3.

11. A nebudauť wěcy gednakžďy bližnjho swého, a gednakžďy bratra swého, řjkagjce/ Pozuey Pána; proto že mne* wssickni znáti budau/ od neymenssjho z nich, až do nejwětssjho z nich. * Jan.6,45.65. 1 Jan.2,27. Žid.10,16.

12. Nebo * mikostiw budu neprawostem gegich / a na hřjchy gegich / ani na neprawosti gegich nikoli nezpomenu wjce. * Ger.31,34. Řim.11,27.

13. A kdyžť prawj o nowé/ (tedy) pokládá prwnj za wetchau: což pak wetssj a schážý/ bljzké gest zahynutj.

Kapitola IX.

Rozkolenj rozkossné, figůry stánku, 3. y těch wěcech kterež w něm byly/ 11. s oznámenjm, kterak Krystus Pán neywyssjj sám gedinj Biskup, a do gaké wssek Swatyně gednau / kdy a s gakau obětj, 15. y co dobrého tjm zgednal.

1. MEkal pak y * prwnj ona (smlauwa) nařjzené služby, a swatyni swětskau. * Exod.25,8.

2. Nebo * wdělán byl Stánek prwnj, w kterémž byl † swjcen, a ** stůl, a poswátnj chlebowé/ a ten slaul Swatyně. * Exod.26,1. seqq. k.36,1. † k.25,31. Leu.24,4. ** Exod.25,23.

3. Za druhau pak oponau (byl) Stánek/ ktery slaul * Swatyně swatých: * Exod.26,33.

4. Zlatau mage kadidlnicy, *a Truhlu smlauwy,wssudy obložena zlatem: kdežto (byko) † wěderce zlaté/ magicý w sobě Mannu/ a hůl ** Aronowa, ktera byla zkwetla/ †† a dsky Zákona. * Exod.25,10. † k.16,33. ** Num.17,10. †† Exod.34,29. 1 Král.8,9. 2 Par.5,10.

5. Nad * Truhlau pak cherubjnowé slawy/zastiňugjcý slitownicy: o kterých wěcech nenj potřebj nynj wyprawowati o gednékažďé obzwlásstně. * Exod.25,18. k.26,34.

6. To pak když tak gest zřjzeno/ do prwnjho Stánku wždycky * wchážegj kněžj, služby wykonáwagjce: *Num.18,3.seqq.

7. Do druhého pak, * gedinau w rok sám Biskup/ ne bez krwe/ kterauž obětuge † sám za sebe, y (za) lidské newědomosti. * Exod.30,10. Leu.16,2. seqq. Žid.9,25. † k.5,3.

8. Čjmž Duch swatý wkazuge to/ že * gesstě nebyla zgewena cesta k Swatyni/ dokudž prwnj Stánek trwal: * Jzai.35,8. Jan.14,6. Žid.10,9.20.

9. Kterýž byk podobenstwjm na ten tehdyssj čas/ w němž darowé a obětj se obětugj / kterež nemohau * dokonalého w swědomj včiniti toho, kdož obětuge/ * Skut.13,38.39. Gal.3,21. Žid.7,19.

10. Toliko w * pokrmjch a w nápogjch, a w rozličných wmýwánjch, a osprawedlňowánjch tělesných, až do času naprawenj, záležegjcých. * Leu. 11, 22. seqq. Num. 19, 7. seqq.

(v. Neděle w Poště, ginak Smrtná.)

11. ALe Kryſtus přiſſed, * Biſkup budaucýho dobrého / ſkrze wětſſj a dokonalegſſj ſtánek / ne rukau wdělaný / to geſt, ne tohoto ſtawenj: * Žid. 3, 1. k. 4, 14. k. 6, 20. k. 8, 1.

12. Ani ſkrze * krew kozlů a telat / † ale ſkrze ſwau wlaſtnj krew / wſſek ** gednau do ſwatyně / †† wěčné wykaupenj nalezl. * Leu. 16, 3. † Skut. 20, 28. Efez. 1, 7. Kol. 1, 14. 1 Pet. 1, 19. Zgew. 1, 5. k. 5, 9. ** Žid. 7, 27. k. 9, 26. †† k. 10, 12.

13. Nebo * geſtliže krew býků, a kozlů, a † popel gałowice, pokropugicý poſſkwrněných / poſwěcuge k očiſtěnj těła: * Leu. 16, 14. Žid. 10, 4. † Num. 19, 9. 12. 17. 18.

14. Čjm * wjce krew Kryſtowa / kteryž ſkrze ducha wěčného, † ſameho ſebe obětowal neposſkwrněného Bohu / očiſtj ** ſwědomj wáſſe od ſkutků mrtwých / k ſłauženj †† Bohu živému? * 1 Pet. 1, 19. 1 Jan. 1, 7. Zgew. 1, 5. k. 5, 9. † Gal. 1, 4. k. 2, 20. Efez. 5, 2. Tyt. 2, 14. ** Žid. 6, 1. †† Łuk. 1, 74. 75. Řim. 6, 13. 1 Tes. 1, 9. Tyt. 2, 12.

15. A pro tu přičinu, nowé ſmłauwy * proſtřednjk geſt / aby, kdyžby † ſmrt mezy to wkročika / k wyplacenj přeſtaupenj těch, kteráž była za prwnj Smłauwy / zaſlibenj wěčného ** dědictwj přigali, ti kdož ſau powołáni.] * 1 Tym. 2, 5. Žid. 12, 24. † Skut. 13, 39. Řim. 5, 6. 1 Pet. 3, 18. ** Řim. 6, 23.

16. Nebo kdež geſt kſſaft / potřebj geſt, aby k tomu ſmrt přikročika toho, kdož činj kſſaft.

17. Kſſaft * zagiſtě těch, kteřjž zemřeli, ſtáły geſt: ponewadž geſſtě nemá mocy, dokudž žiw geſt ten kdož kſſaft činił. * Gal. 3, 15.

18. Protož ani prwnj onen (Kſſaft,) bez krwe nebył poſwěcowán.

19. Nebo kdyžj * Mogžjš wſſecka přikázanj podlé Zákona wſſemu lidu předkožił / wzaw krew telat a kozlů, s wodau a s wlnau čerwenau / a s Jzopem / tak ſpoku y knihy, y wſſeho lidu pokropił, * Exod. 24, 5. 6. Leu. 16, 15. 16. 18.

20. Řka: * Tatoť geſt krew Zákona, kteryž wám Bůh wydał. * Exod. 24, 8. Mat. 26, 28.

21. Ano y * ſtánku, y wſſech nádob k ſłužbě náležitých, rownětéž krwj pokropił. * Exod. 29, 21. Leu. 8, 15. 19. k. 16, 14.

22. A téměř wſſecko podlé Zákona * krwj očiſſtowáno bywá: a bez krwe † wylitj, nebywá odpuſſtěnj (win.) * Leu. 17, 11. † Efez. 1, 7.

23. Protož potřebj było / aby wěcy nebeſkých přikładowé, těmi wěcmi očiſſtowáni byli: nebeſké pak wěcy lepſſjmi obětmi nežli gſau ty.

24. Neboť newſſeł Kryſtus do Swatyně rukau wdělané / kterážby neſła figůru (Swatyně) prawé: ale w ſamo nebe / * aby nynj wkazował ſe twáři Božj za nás. * Řim. 8, 34. 1 Jan. 2, 1. 2. Žid. 7, 25.

25. Ne aby častokrát obětował ſebe ſameho / gako * Biſkup wcházel do Swatyně każdý rok ſe krwj cyzý: * Exod. 30, 10. Leu. 16, 2. 3. 4. Žid. 9, 7.

26. (Syc ginak bykby muſył často krát trpěti od počátku swěta:) ale nynj gednau * při ſkonánj wěků, na ſhłazenj hřicha ſkrze obětowánj ſebe ſameho, zgewen geſt. * 1 Kor. 10, 11. Gal. 4, 4. Efez. 1, 10. Žid. 9, 12. 28.

27. A gakož wloženo lidem * gednau wmřjti, † a potom (bude) ſaud: * Gen. 3, 19. k. 2, 17. Syr. 14, 18. k. 40, 12. † Job. 19, 29. Zak. 7, 9.

28. Tak y * Kryſtus gednau † geſt obětowán / k ſhłazenj mnohých (lidj) hřichů: podruhé bez hřichu ** ukáže ſe těm, kteřjž ho čekagj k ſpaſenj. * Řim. 4, 25. k. 5, 6. 8. k. 6, 10. 1 Pet. 3, 18. † Žid. 10, 10. ** 2 Tym. 4, 8.

Kapitola X.

Ukázaw Apoſſtoł nedoſtatečnoſt ſtarého zákona, 5. doſtatečnoſt pak přewyſſenau Kryſta Pána, 19. k oprawdowému geho se přidržení, 24. a w ſwattoſti ſi wota proſpjwánj, welmi pilně napomjná.

1. ZAkon zagiſtě * mage ſtjn budaucýho dobrého / a ne ſám obraz těch wěcý / gednoſteynými obětmi kterež po wſſecka léta obětugj, nikdy † nemůž přiſtupugjcých dokonałých učiniti: * Leu. 16, 14. Kol. 2, 16. 17. † Žid. 7, 19. k. 9, 9.

2. Syc ginak zdaližby giž nepřeſtały obětowány býti? proto žeby giž neněli žádného ſwědomj z hřichu, ti kteřjž obětugj / gſauce gednau očiſtěni:

3. Ale při těch (obětech) připomjnánj hřichů děge ſe każdého roku.

4. Neboť * možné nenj / aby krew býků a kozlů ſhładila hřichy. * Leu. 16, 14. 18. Num. 19, 4. Žid. 9, 13.

5. Protož wcházege na ſwět, dj: Oběti

bèti * a daru nechtěl sy: ale těko sy mi způsobił. * Žal.40,7. k.50,8. Izai.1,11. Ger.6,20. Amos.5,21.

6. Zápalnych obětj ani (obětj) za hřich sy neobljbił:

7. Tehdy řekł sem; Aly gdu/ (gakož w knihách psáno gest o mně) abych činił, ó Bože, wůli twau.

8. Powěděw napřed/ Ze oběti a daru, a zápalů/ y (obětj) za hřich/ (kterěž se podlé Zákona obětugj) nechtěl sy/ aniž sy obljbił:

9. Tehdy řekł: Aly * gdu/ abych činił, ó Bože, wůli twau. Russj prwnj/ aby druhé wstanowił. * Žal.40,8.9.

10. W kterěžto wůli poswěceni sme skrze obětowánj těla * Gežisse Krysta gednau. * Žid.9,12.28. k.10,14.

11. A každý zagistě kněz přistogj na každý den službu konage/ a gednostyně často obětuge oběti/ kterěž * nikdy nemohau odgjti hřichů. * Wýš.w.1.

12. Ale tento gednu obět obětowaw za hřichy, * wždycky (trwagjcý/) sedj na † prawicy Božj. * Žid.9,12. † Žal.110,1. 1 Kor.15,25. Kol.3,1. Žid.1,13. k.8,1.

13. Giž dále * očekáwage ažby † pokožení byli nepřátelé geho za podnož noh geho. * Žid.2,8. † Žal.110,1. Skut.2,35. 1 Kor.15,25. Efez.1,20.

14. Nebo * gednau obětj dokonaně učinił na wěky/ ty kterěž poswěceni bywatj. * Žid.9,12.26. Wýš. w. 12.

15. Swědčit pak nám (to) y sám Duch swatý: nebo prwé powěděw/

16. Tatoť gest * smlauwa, kterauž učinju s nimi po těch dnech, prawj Pán; Dám Zákony swé † w srdce gegich/ a na mysleh gegich napissi ge: * Ger.31,33. Žjm.11,27. Žid.8,8. † Jan.6,45.

17. A na * hřichy gegich, y na neprawosti gegich nikoli nezpomenu wjce. * Ger.31,34.

18. Kdežť pak gest odpusstěnj gich/ nenjt wjce oběti za hřich.

19. Magjce tedy, Bratřj, * plnau swobodu k † wgitj do Swatyně skrze krew Gežissowu/ * 1 Jan.2,28. Žid.4,16. † Jan.10,9. Řim.5,2. Efez.2,13.18. k.3,12.

20. (Tau cestau * nowau a živau, kterauž nám způsobił skrze oponu, to gest, těko swé:) * Jan.14,6. Žid.9,8.

21. A * kněze welikého nad domem Božjm: * Žid.4, 14.16.

22 Přistupmež s * prawým srdcem, w plné gistotě wjry / očisstěná † magjce srdce od swědomj zlého: * Efez.3,12. Žid.4,16. † k.13,18.

23. A * umytě tělo wodau čistau/ † držmež nepochybné wyznánj naděge: (nebo ** wěrnýť gest ten, kterýž zaslibił.) * Ezech.36,25. † Žid.4,14. ** 1 Kor.1,9. 1 Tes.5,24. Žid.11,11.

24. A sstěrme gedni druhých, k * rozněcowánj se w lásce / a dobrých skutcých: * Jan.13,34.

25. Neopaussťegjce společného shromážděnj swého/ gako někteřj obyčeg magj: ale * napomjnagjce se/ a to tjm wjce, čjmž wjce widjte že se † ten den přibližuge. * Kol.3,16. † 1 Kor.10,11. Jak.5,8.

26. Nebo gestližebychom * dobrowolně hřessili po přigetj známosti prawdy/ nezůstáwakoby giž oběti za hřichy: * Num.15,30. Mat.12,31. 2 Pet.2,20. 1 Jan.5,16. Žid.6,4.

27. Ale hrozné nějaké * očekáwánj saudu / a ohně prudká páliwost / kterýž zráti má protiwnjky. * Ezech.36,5. Sofon.1,18. k.3,8.

28. Kdožbykoli pohrdał Zákonem Mogjjssowým/ bez ljtosti * pode dwěma neb třmi swědky wmjrá: * Num.35,30. Deut.17,6. k.19,15. Mat.18,16. Jan.8,17.

29. Což se wám * zdá, čjm přjsnějssjho trestánj hoden gest ten / kdožby Syna Božjho posslapáwał/ a krew † smlauwy, kterauž byl poswěcen, za nehodnau draného wáženj by měl/ a duchu milosti potupu učinił? * Žid.2,3. k.12,25. † 1 Kor.11,25.

30. Známeť zagistě toho genž řekł: * Mně pomsta/ gá odplatjm, prawj Pán. A opět: † Pán sauditi bude lid swůg. * Deut.32,35. Řim.12,19. † Deut.32,36.

31. Hrozné gest * upadnauti w ruce Boha živého. * 2 Sam.24,14.

32. Rozpomeňtež se pak na předesšlé dny / w nichž oswjceni bywsse, mnohý bog * utrpenj snášseli ste/ * Gal.3,4. Fil.1,29.30. Kol.2,1.

33. Budto, když ste byli y pohaněnjmi, y sšauzenjmi, gako diwadlo učinění: budto * účastnjcy učinění bywsse těch, kterýž tak zmjtáni byli. * Fil.4,14. 1 Tes.2,14.

34. Nebo y * wězenj mého čitedlni ste byli/ a rozchwátánj statků swých s † radostj ste sirpěli: wědauce že ** w sobě máte lepssj zbožj nebeské a trwánliwé. * Skut.14,5.6. † Skut.5,41. Jak.1,2. ** Mat.5,12. k.6,20. k.19,21. Luk.12,33. 1 Tym.6,19.

35. Protož nezamjteytež smělé dauſánliwoſti swé/ * kteráž welikau má odplatu. * Mat. 10, 32.

36. Než potřebjť geſt wám * trpěliwoſti/ abyſſte wůli Božj činjce, do ſáhli † zaſljbenj. * Luk. 21, 19. Jak. 5, 7. † Žid. 6, 12.

37. Nebo geſſtě welmi, *welmi maličko/ (a ay) ten, kterýž přigjti má, přigde/ a nebudeť meſſkati. * Ag. 2, 7. 1 Pet. 1, 6. k. 5, 10.

38. Sprawedliwý * pak z wjry žiw bude: pakliby ſe ginam † obrátil/ nezalibuge ſobě duſſe má w něm. * Abak. 2, 4. Řim. 1, 17. Gal. 3, 11. † Syr. 2, 9. Luk. 18, 8. Žid. 6, 4. ſeqq.

39. Ale myt negſme powěhlcy k zahynutj/ ale * wěřjcý k zyſkánj duſſe. * Zob. 2, 8.

Kapitoła XI.

O wiře prawé, coby była, 2. a kterak welmi welikě mocy geſt / s připomjnánjm mnohých ſtarých a S. Otců 32. y přediwných ſkutků Božjch při nich, potěſſitedlné wyprawuge.

1. WJra pak geſt nadějných wěcý * podſtata/ (a) důwod † newiditedlných. * Řim. 8, 38. † 1 Kor. 2, 9.

2. Pro ni zagiſtě ſwědectwj doſſli předkowé.

3. Wjrau * rozumjme/ že wčiněni ſau wěkowě ſlowem Božjm / tak že s † ničeho neſt to, což widjme včiněno. * Gen. 1, 1. ſqq. Žal. 33, 6. 2 Pet. 3, 5. † Řim. 4, 17. 2 Kor. 4, 6.

4. Wjrau lepſſj obět Bohu obětowal * Abel, nežli Kain: ſkrze kterauž ſwědectwj obdržeł/ že geſt ſprawedliwý/ gakž ſám Bůh darům geho ſwědectwj wydał: a ſkrze tu, vmřew, geſtě † mluwj. * Gen. 4, 4. † Mat. 23, 35. Žid. 12, 24.

5. Wjrau * Enoch přenešen geſt/ aby newiděł ſmrti: a nenj nalezen/ proto, že geg Bůh přeneſł. Prwě zagiſtě než geſt přenešen/ ſwědectwj měł, že ſe ljbił Bohu: * Gen. 5, 24. Syr. 44, 16. k. 49, 16.

6. Bez wjry pak * nemožné geſt ljbiti ſe gemu: nebo přiſtupugjcý k Bohu wěřiti muſý/ že geſt (Bůh/) a těm kterýž ho hledagj že † odplatu dáwá. * Ger. 5, 3. † Ger. 51, 6.

7. Wjrau napomenut gſa od Boha * Noe / o tom čehož geſtě nebylo widěti/ boge ſe, připrawował Koráb/ k zachowánj domu ſwého: ſkrze nějž odſaudił ſwět / a † ſprawedlnoſti tě, kteráž geſt s wjry, včiněn geſt dědicem. * Gen. 6, 8. 14. Syr. 44, 17. Řim. 4, 20. † k. 5, 22. 24. Žid. 5, 9.

8. Wjrau powolán gſa Abraham, * vpoſlechł (Boha/) aby odſſel na to mjſto, kterýž měł wzýti za dědictwj: y ſſel newěda kam přigde. * Gen. 12, 1. 4. Joſ. 24, 3. Neh. 9, 7. Skut. 7, 3. 4.

9. Wjrau * bydlił w zemi zaſljbené gako w cyzý / w ſtanjch přebywage s Jzákem a s Jákobem/ ſpoku dědicy téhož zaſljbenj. * Gen. 14, 13. k. 17, 8. k. 35, 27.

10. Nebo * očekáwał města zákłady magjcýho/ gehožto † řemeſlnjk a ſtawitel geſt Bůh. * Žid. 12, 22. k. 13, 14. Zgen. 21, 1. † 2 Kor. 5, 1. Žid. 3, 4.

11. Wjrau také y Sára * moc ku početj ſemene přigała/ a mimo † čas wěku porodila: když wěřila, že ** geſt wěrný ten, kterýž zaſljbił. * Gen. 17, 19. k. 21, 2. Řim. 4, 19. † Luk. 1, 36. ** Žid. 10, 23.

12. A protož y z gednoho, * a to giž vmrtweného, rozplodilo ſe (potomkú/) † gako geſt množſtwj hwězd nebeſkých/ a gako ** pjſek nezčiſlný, kterýž geſt na břehu mořſkém. * Řim. 4, 19. † Gen. 15, 5. ** k. 22, 17. k. 32, 12.

13. Podlé wjry * zemřeli ti wſſickni newzawſſe zaſljbenj / ale zdaleka ge widěwſſe, gim y wěřili/ y ge wjtali/ a wyznáwali, že gſau † hoſtě a přjchozý na zemi. * Jan. 8, 52. 53. † Gen. 23, 4. k. 47, 9. 1 Par. 29, 15. Žal. 39, 13. k. 119, 19.

14. Nebo ti, kteřjž tak mluwj/ zgewně to prokazugj/ že wlaſti hledagj.

15. A giſtě kdyby ſe byli na onu rzpomjnali z kterýž wyſſli / měli (doſt) času zaſe ſe nawrátiti:

16. Ale oni lepſſj žádagj/ to geſt nebeſké: Protož y ſám Bůh * neſtrdj ſe ſkauti gegich † Bohem: nebo připrawił gim město. * Žid. 2, 11. † Exod. 3, 6. Mat. 22, 32. Skut. 7, 32.

17. Wjrau * obětował Abraham Jzáka, byw pokauſſjn / a to gedworozeného obětował, ten, kterýž byl zaſljbenj přigał: * Gen. 22, 1. ſeqq. Syr. 44, 21.

18. K němuž bylo řečeno: W Jzákowi * nazwáno bude tobě ſýmě: * Gen. 21, 12. Řim. 9, 7. Gal. 3, 29.

19. Tak o tom smýſſleae / že geſt mocen Bůh y z mrtwých wzkřjſyti: Proteż geg gako z mrtwých * wzkřjſſeného přigał. * Gen. 22, 12.

20. Wjrau o * budaucých wěcech požehnánj dał Jzák Jákobowi a Ezau. * Gen. 27, 28. 39.

21. Wjrau *

21. Wjrau * Jákob vmjrage každému z synů Jozefowých požehnánj dáwak: a pokłonił se na † wrch hůlky swé.
* Gen.48,15. † k.47,31.

22. Wjrau, Jozef * dokonáwage, o wygitj synů Izraelských zmjnku včinił/ a o kostech swých poručił. * Gen.50,24.

23. Wjrau, Mogjjs * narodiw se, v kryt byl za tři měsýce od rodičů swých/ proto že widěli krásné pacholátko: a † nebáli se rozkazu ** královského.
* Exod.2,2. Skut.7,20.21. † Skut.5,29.
** Exod.1,16.

24. Wjrau, Mogjjs * byw giž dorostlý, odepřel slauti synem dcery Faraonowy/ * Exod.2,11.12.

25. Wywoliw * sobě raděgi protiwenstwj trpěti s lidem Božjm / nežli časné a hřjssné pohodlj mjti: * Žak.84,11.

26. Wětssj sobě pokłádage zbožj, nad Egyptské pokłady, pohanénj Krystowo: nebo prohlédał k odplatě.

27. Wjrau * opustił Egypt/ neboge se hněwu královského: nebo gakoby † widěł Newiditelného, (tak) se vtwrdił. * Exod.2,15. k.10,28.29. k.12,41.
† Jan.20,29.

28. Wjrau * slawił hod beránka a wylitj krwe: aby ten, kterýž hubił prworozené, nedotekł se gich. * Exod.12,18.seqq.

29. Wjrau * přessli moře čerwené gako po suchu: o čež pokusywsse se Egyptsstj, ztonuli. * Exod.14,22.

30. Wjrau zdi * Gerycha padły/ když ge obcházeli za sedm dnj. * Joz.6,20.

31. Wjrau, Raab * newěstka nezahynuła s neposlussnými/ pokognė přigawssi sspehéře. * Joz.2,18.19. k.6,17.23.

32. A což mám wjce prawiti? neposstačjt mi zagistě čas k wyprawowánj * o Gedeonowi, † a Baráckowi, ** a Samsonowi, †† a Gefte, a *** Dawidowi, a ††† Samuelowi, a Prorocých:
* Saud.6,11. † k.4,6. ** k.13,24. k.15,20. †† k.11, 6.9. k.12,7. *** 1 Sam.13,14. k.17,45. 2 Sam. 2,4. ††† 1 Sam.1,20. k.7,15.

33. Kterýž skrze wjru * wybogowáwali králowstwj, činili sprawedlnost/ docháželi † zasljbenj/ zacpáwali ** usta lwům/
* 2 Sam.8,11. k.10,19. k.12,29. † 2 Sam.7,12. 1 Par.22,9. Žal.89,20. Žid.10,36. ** Saud. 14,6. 1 Sam.17,34. Dan.6,22.

34. Uhassowali * moc ohně/ utekli † ostrosti meče/ ** zmocněni bywali w mdłobách/ †† sylnj včiněni w bogi/ *** wogska zahánėli cyzozemců. * Dan.3,25.
† 1 Sam.19,12. k.20,1. 1 Král.19,2. seqq. 2 Král. 6,16. ** 2 Král.20,7. Job.42,10. Žak.6,9. Izai.38,21. †† Saud.7,11.20.21. 1 Sam.14,6. 16. *** Saud.15,15. 1 Par.14,11.12.

35. Ženy * přigjmały mrtwé swé wzkřjssené. Ginj pak † roztahowáni sau, neobljbiwsse sobě wyswobozenj aby lépssího dosáhli wzkřjssenj. * 1 Král.17,23.
2 Král.4,36. † 2 Mach.6,19.28. k.7,1. seqq.

(Na den Stěti S. Jana.)

36. Gjnj pak posměchy * a mrskánjm trápeni / ano y wězenjmi a zakáři. * Ger.20,2.

37. Kamenowáni * sau/ sekáni / pokaussjni / mečem zmordowáni/ chodili † w kožich owčích a kozelčích/ ** opussténi/ ssaužení/ a zle s nimi nakłádáno:
* 1 Král.21,13. Skut.7,59. † 2 Král.1,8. Mat.3,4. ** 1 Kor.4,11.

38. Gichžto nebyl swět * hoden/ po pustinách blaudjce, y po horách, a geskynjch, y w daupatech země. * Maud.3,5.

39. A ti wssickni * swědectwj dosáhsse skrze wjru/ neobdrželi zasljbenj:
* Wšs. w. 2.

40. Proto, že Bůh něco lepssího nám obmýssłek / aby oni bez * nás nepřissli k dokonalosti.] * Zgew.6,11.

Kapitola XII.

Napomjná Apostol k rytěřowánj v wjře, 2. a k snášenj protiwenstwj, ode Pána dopussténých, 10. nejslawnėgssj wěcy nebeské, gako prawý k němuž bežjme cíl, před oči předkładage.

1. Protož y my takowý oblak swědků wůkol sebe magjce/ * odwrhauce wsselikė břjmė, y snadně obkliczujcý nás hřjch/ skrze † trpėliwost koneyme běh wložené sobě boge: * Rjm.6,4.15.
2 Kor.7,1. Efez.4,22. Kol.3,8. 1 Pet.2,1. k.4,1.2. † 1 Kor.9,24. Fil.3,13.14. Rjm.12,12. Žid.10,36.

2. Patřjce na wůdce a dokonawatele wjry Gežjsse / kterýž místo předložené sobě radosti, strpěł * křjž/ opowážiw se hanby / y † posadił se na prawicy ** trůnu Božjho. * Luk.24,26.46. Skut.3,15. k.5,31. Fil.2,8. Žid.1,3. k.2,10. † Žid.1,13. k.8,1. ** Zgew.3,21.

3. A powažte gaký gest ten / kterýž * snášsek od hřjssnjků takowá proti sobě odmłauwánj/ abysste newstáwali w myslech swých hynauce. * Luk.2,34.

4. Gesstě sie se až do krwe * nezprotiwili/proti hřjchu bogugjce.
*1 Kor. 10, 13.

5. A což ste zapomenuli na napomenutj/ kteréž k wám gako k synům mluwj? * Synu můg, nepohrdey kázni Páně/ aniž sobě stýskey když od něho trestán bywáš. * Job. 5, 17. Přísl. 3, 11. 12. Syr. 2, 1.

6. Nebo koho * miluge Pán, (to-hoť) tresce/ a sswihá každého, kteréhož za syna přigjmá. * Maud. 3, 15. Zgew. 5, 19.

7. Gestliže kázeň snássite/Bůh se wám podáwá gako synům: Nebo který gest syn gehožby netrestal Otec?

8. Pakli gste bez kázně, kteréž wssickni včastni gsau/tedy gste cyzokložňata, a ne synowé.

9. Ano tělesné otce swé měli sme, kteřjž nás trestali/ a měli sme (ge) w wážnosti: y zdaliž nemáme mnohem wjce poddáni býti * Otcy duchů/ abychom živi byli? * Num. 16, 22. k. 27, 16. Izai. 57, 16. Zach. 12, 1.

10. A onino zagistě po nemnohé dny/ gakž se gim widělo trestali: ale tento w wěcech prospěšitečných/ totiž k tomu, abychom dossli včastnosti swattosti geho.

11. Každé pak trestánj když přjtomné gest, nezdá se býti potěssené/ ale smutné: než potomť rozkossné owoce sprawedlnosti přinássj těm, kteřjžby w něm pocwičeni byli.

12. Protož opusstěných rukau, a zemdlených kolen * posylnte: * Izai. 35, 3.

13. A * přjmé kroky činte nohama swýma/ aby což zkulhawěko/ do konce se newywinuko/ ale raděgi wzdraweno bylo. * Zal. 73, 2.

14. Pokoge * následugte se wssechněmi a swattosti/ bez † njž žádný newzřj Pána: * Řim. 12, 1. 2. 18. 2 Kor. 13, 11. 2 Tym. 2, 22. † Mat. 5, 8. 20.

15. Prohlédagjce, * aby někdo † neodpadl od milosti Božj: a aby nějaký kořen hořkosti nepodrostl/ a ** nečinil překážky/ skrze nějžby posskwrněni byli mnozj. * Zid. 3, 11. † 2 Kor. 6, 1. ** Deut. 29, 18. Skut. 17, 13. Gal. 5, 2.

16. Aby někdo nebyl * smilnjk/ a neb obyzdný, gako † Ezau/ kteřjž za gednu krmi prodal prworozenstwj swé. * Efez. 5, 3. Kol. 3, 5. 1 Tes. 4, 3. † Gen. 25, 33.

17. Wjte zagistě, že potom * chtěge dědičně dosáhnauti požehnánj, pohrdnut gest. Nebo nenalezl mjsta ku pokánj/ ačkoli ho s pláčem hledal. * Gen. 27, 30. seqq.

18. Nebo * nepřistaupiliste k hmotné hoře, a k hořjcýmu ohni/ a k wichru/ a † k mrákotě/ a k bauři: * Exod. 19, 12. † k. 20, 21. Deut. 5, 22.

19. A k zwuku trauby/ a k hlasu slow/ kteréžto když slyssely/ * prosyli, aby k nim nebylo wjce mluweno. * Exod. 20, 19. Deut. 5, 24. k. 18, 16.

20. (Nebo nemohli snésti toho což bylo praweno: * kdyby se (y) howado dotklo hory/ budeť ukamenowáno/a neb sstipem postřeleno. * Exod. 19, 12. 13.

21. A tak hrozně bylo to což widěli/ (že) Mogjjš řekl: Lekl sem se, až se třesu.)

22. Ale * přistaupiliste k hoře Syonu/ a k městu Boha živého, † Geruzalému nebeskému/ a k ** nezčíslnému zástupu Angelů/ * Izai. 2, 2. † Gal. 4, 26. Zgew. 3, 12. k. 21, 2. 10. ** Dan. 7, 10.

23. K wěregnému shromáždění a k Cýrkwi prworozených, kteřjž * zapsáni sau w nebesých/ a † k Bohu saudcy wssech/ a k duchům sprawedlniwých dokonalých. * Luk. 10, 20. † Gen. 18, 25.

24. A k * prostřednjku † nového Zákona Gežjssowi/ a ku ** pokropenj krwj, lépe mluwjcý †† než Abelowa.
* 1 Tym. 2, 5. Zid. 8, 6. k. 9, 15. † Exod. 24, 8.
** 1 Pet. 1, 2. Zid. 10, 22. †† Gen. 4, 10. Zid. 11, 4.

25. Wiztež, abysste neodpjrali mluwjcýmu; * nebo ponéwadž onino nevssli/ kteřjž odpjrali tomu, genž na zemi na mjstě Božjm mluwil: čjm wjce my, gestliže tjm, kteřjž s nebe gest, pohrdneme? * Zid. 2, 3. k. 10, 29.

26. Gehož hlas tehdáž byl zemj pohnul: nynj pak zaslibil, řka: * Gesstě gá gednau pohnu netoliko zemj/ale y nebem. * Agge. 2, 7.

27. To pak že dj: Gesstě gednau/ swětle * wkazuge pohnutedlných wěcý přenesenj/ gakožto učiněných: aby zůstáwaly ty, kteréž gsau nepohnutedlné.
* Žal. 102, 27. Mat. 24, 35. 2 Pet. 3, 10.

28. Protož králowstwj přigjmagjce nepohnutedlné/ mějmež * milost, skrze kteraužto služme libě Bohu, s † wážnosti a uctiwosti. * 1 Pet. 5, 5. † Fil. 2, 12.

29. Neboť * Bůh náš gest oheň spalugicý. * Deut. 4, 24. Žal. 18, 9.

Kapi-

Kapitola XIII.

K dobrým a milosrdným skutkům, 5. k etnému žiwotu, 13. k snášenj protiwenstwj pro Krysta, 17. ku poslussenstwj zprawcům, 18. y k modlitbám za ně, napomená Apostol.

1. LAska * Bratrská ať zůstáwá.
* Řim.12,10. Efez.4,3. 1 Petr.1,22.

2. Na přjwětiwost * k hostem nezapomjneyte: skrze ni zagistě někteřj newěděwsse, Angely † za hostě přigjmali.
* Řim. 12, 13. 1 Petr. 4, 9. † Gen. 18, 3. k. 19, 2. 3.

3. Pomněte * na wězně, gakobysste spoku wězňowé byli: na sžaužené, gakžto ti, kteřjž také w těle gste.
* Mat. 25, 36. Řim. 12, 15. Kol. 4, 18. 1 Pet. 3, 8.

4. Poctiwěť * (gest) y wssech manželstwj, a lože neposkwrněné: smilnjky † pak a cyzoložnjky sauditi bude Bůh.
* Exod. 20, 14. † 1 Kor. 6, 9. 10.

5. Obcowánj (wedte) bez * lakomstwj: dosti † magjce na tom což máte. Oni zagistě řekl; ** Nikoli nenechám tebe/ aniž tě opustjm. * Exod. 23, 8. Deut. 16, 19. 1 Tym. 6, 9. 10. † Přjsl. 15, 16. Mat. 6, 25. 34. Fil. 4, 11. 1 Tym. 6, 6. ** Deut. 31, 6. 8. Joz. 1, 5. 1 Par. 28, 20.

6. Tak abychom daufánliwě řjkali: * Pán spomocnjk můg/ aniž se budu báti, by mi co učiniti mohl člowěk?
* Žal. 56, 5. 12. k. 118, 6.

7. Zpomjneyte * na wůdce swé/ kteřjž wám mluwili slowo Božj: gegichžto obcowánj gaký byl cýl, spatřugjce/ † následugtež (gegich) wjry.
* nj. w. 17. † 1 Kor. 4, 16. k. 11, 1.

8. Gežjš Krystus * wčera y dnes/ ten týž (gest) y na wěky. * Žal. 2, 7. Zgew. 1, 17.

9. Wčenjm * rozličným a cyzým nedeyte se točiti. Wýborněj gest zagistě aby milostj upewněno byko srdce, a † ne pokrmy/ kteřjž neprospěli tém, kteřjž se gimi wážali. * Ger. 29, 8. Mat. 24, 4. Řim. 16, 17. Efez. 4, 14. k. 5, 6. Kol. 3, 8. 16. 2 Tes. 2, 3. 2 Tym. 4, 3. 1 Jan. 4, 1. † Jan. 6, 27. Řim. 14, 17.

10. Mámeť oltář z něhož ti nemagj práwa gjsti, kdož stánku slauží.

11. Nebo * kteréhžkoli howad krew wnášjna bywá za hřjch do Swatyně skrze Biskupa/ těch † pálena bywagj těla wně za stany. * Leu. 4, 5. 12. 21. k. 6, 30. k. 16, 27. † Exod. 29, 14. Num. 19, 3.

12. Protož y Gežjš, aby poswětil lidu swau wlastnj krwj/ wně * za branau trpěl. * Jan. 19, 18. seqq.

13. Wygděmež tedy k němu wen z stanů, pohanénj geho nesauce.

14. Neboť * nemáme zde města zůstáwagjcýho/ ale onoho budaucýho hledáme. * Žal. 39, 14. Mich. 2, 10. Fil. 3, 20. 1 Petr. 2, 11. Žid. 11, 10. 13. 16.

15. Protož skrze něho obětugme Bohu * obět chwály wždycky/ to gest, owoce rtů oslawugjcých gméno geho.
* Leu. 7, 12. Žal. 50, 23. k. 51, 19. Oze. 14, 3. Efez. 5, 20. 1 Pet. 2, 5. Zgew. 1, 6.

16. Na * wčinnost pak a na zdjlnost nezapomjneyte: nebo w takowých obětech zwlásstnj swau † ljbost má Bůh.
* Syr. 41, 17. 2 Kor. 9, 12. † Fil. 4, 18.

17. Powolni * budte zprawcům swým/ a poskussnj: oniť † zagistě bděgj nad dussemi wassimi/ gako ti, kteřjž počet magj wydati: aby to s radostj činili a ne s stýskánjm: nebotby wám to nebylo užitečné. * Fil. 2, 29. 1 Tes. 5, 12. 1 Tym. 5, 17. 1 Petr. 5, 5. † Ezech. 3, 17. 18. k. 33, 8.

18. Modltež * se za nás: daufámeť † zagistě že dobré swědomj máme/ gako ti, kteřjž se chceme we wssem chwalitebně chowati. * Efez. 6, 18. 19. Fil. 1, 19. † 2 Kor. 1, 12.

19. Tjm pak wjce prosým wás abysste to činili/ proto abych tjm dřjwe nawrácen byl wám.

20. Bůh pak pokoge, kteréhž toho welikého, pro krew smlauwy wěčné * pastýře owcý, wzkřjsyl z mrtwých, Pána nasseho Gežjsse. * Skut. 2, 24. Izai. 40, 11. Ezech. 34, 23. Zach. 13, 7. Jan. 10, 11. 1 Pet. 2, 25. k. 5, 4.

21. Učiniž * wás způsobné we wsselikém skutku dobrém / k činěnj wůle swé/ působě w wás to, což gest libé před obljčegem geho, skrze Gežukrysta: † gemuž sláwa na wěky wěků, Amen.
* 2 Kor. 3, 5. Fil. 2, 13. † 2 Tym. 4, 18.

22. Prosým pak wás, Bratřj, snesstež trpěliwě slowo napomenutj tohoto: neboť sem krátce psal wám.

23. Wězteż o bratru Tymoteowi že gest propusstěn/ s kterýmžto (přisseliby brzo) nawsstjwjm wás.

24. Pozdrawtež wssech zprawců swých/ y wssech swatých: Pozdrawugj wás (bratřj) z Wlach.

25. Milost * (Božj) se wssechněmi wámi. Amen. * Tyt. 3, 15.

K Židům psán gest z Wlach po Tymoteowi.

Epistola obecná (S.) Jakuba Apostola.

Kapitola I.

Wěc S. Jakyb/ abychom se neděsyli pokussenj/ ale statečnj w suássenj a přemáhánj gich byli: 5. o wsselikau pomoc k neylepssjmu dárcy. 13. ktery žádnému nenj přičinau hřichu neb pádu/ dowěrně se otjkagjce: 22. gemuž abychom se skutečně ljbiti wsylowali/ napomjná.

JAkub Božj a Páně Gezukrysta služebnjk/ dwanácteru pokolenj *rozptýlenému pozdrawenj. *Jan.7,35.
Skut.8,1.4. 1 Pet.1,1.

2. Za *neywětssj radost mějte, Bratřj mogi, když koli w rozličná pokussenj wpadáte. *Mat.5,11.12. Rjm.5,3.
Skut.5,41. 1 Pet.1,6. Žid.10,34.

3. Wědauce *že zkussenj wjry wassj působj trpěliwost: *Rjm.5,3.
Fil.1,29. 1 Pet.1,7.

4. Trpěliwost* pak ať má dokonalý skutek/ abysste byli dokonalj a celj/ w ničemž †nemagjce nedostatku.
*2 Tes.1,3.4. † 1 Kor.1,7.

5. Gestliže pak komu z wás *nedostáwá se maudrosti/ žádeyž (gj) od Boha/ktery wssechněm dáwá ochotně, a † neomkauwá: y budeť dána gemu. *Přjsl.2,3.4. † 1 Sam.25,10.11.

6. Žádeyž pak* důwěrně, nic † nepochybuge: Nebo kdož pochybuge, podoben gest wlnám mořským/ kterěž wjtr sem y tam žene, a gimi zmjtá.
*Ger.29,12. Mat.7,7. k.21,22. Mark.11,24. Luk.11,9. Jan.14,13. k.15,7. k.16,23. 1 Jan. 3,22. k.5,14. † Syr.7,10.

7. Nedomnjwey se zagistě čkowěk ten, by co wzýti měl ode Pána:

8. Muž *dwogj mysli/ gest neystawičný we wssech cestách swých.
*Jak.4,8.

9. Chlubiž se pak Bratr ponjžený, w powýssenj swém:

10. A bohatý, w ponižowánj se: nebo *gako kwět byliny pomine.
*Job.14,2. Izai.40,6.7. 1 Pet.1,24.

11. Nebo (gakož) slunce wzessłé s horkostj *wsussiko bylinu/ a kwět gegj spadł/ y wsslechtilost postawy geho zhynuła: také y † bohatý w swých cestách wswadne. *Zak.102,12. k.103,15.
1 Pet.1,24. † Zak.10,3.15. Syr.14,18. 1 Kor. 7,31. 1 Jan.2,17. Jak.4,14.

12. Blahoslawený * muž kterýž snášj pokussenj: nebo když bude zkussen, wezme † korunu žiwota, ktezrauž ** zaslibil Pán tém kdož ho miługj. *Job.5,17. Přjsl.3,11.
Mat.10,22. k.19,28.29. Žid.12,5.6.7. 1 Pet. 3,14. † 1 Kor.9,25. 2 Tym.4,8. 1 Pet.5,4. Zgew.2,10.k.3,11. ** 1 Kor.2,9.

13. Žádný když bywá pokaussjn, nerjkey žeby od *Boha pokaussjn byl: neboť Bůh nemůže pokaussjn býti we zlém/ aniž také on koho pokaussj. *Deut.8,2.

14. Ale gedenkaždý pokaussjn bywá/ od swých wlastnjch žádostj gsa zachwacowán a okkamáwán.

15. Potom žádost když počne, *porodj hřjch: hřjch pak wykonaný, zplozuge smrt. *Rjm.6,12.

16. Nebkuštež, bratřj mogi miłj.
(iv. Neděle po Welikonocy: Cantate.)

17. KAždé* dánj dobré/ a každý dar dokonalý s hůry gest sstupugicý od Otce swětel/ v † něhož nenj proměnění/ani (pro) obrácenj se (ginam) zastjnění. *Přjsl.2,6.
Syr.38,8. Jan.3,27. Rjm.11,29. 1 Kor.4,7. † Izai.14,27. k.46,10. Mal.3,6. 1 Jan.1,5.

18. (On) proto že chtěl,* zplodił nás slowem † prawdy/k tomu, abychom byli ** prwotiny nějaké stworenj geho.
* Jan.1,12.13. k.3,3.5. 1 Kor.4,15. Gal.4,19. 1 Pet.1,23. † Efez.1,13. ** Zgew.14,4.

19. A tak, Bratřj mogi miłj/ *budiž každý čkowěk rychlý k slyssenj: (ale) zpozdilý † k mluwenj/** zpozdilý k hněwu. *Kazat.5,1.2. † Přjsl.17,27.
Syr.22,33. ** Kazat.7,10.

20. Nebo hněw *muže, sprawedlnosti Božj nepůsobj. *Syr.5,7.8.9.

21. Protož* odwrhauce wsselikau nečistotu, a obyzdnost zkosti/ s tichostj přigjmeyte † wsátě slowo/ kterěž může** spasyti dusse wásse.] *Rjm.13,12.
Kol.3,8. 1 Pet.2,1. † Rjm.10,8. ** k.1,16.
(v. Neděle po Welikonocy: Rogate.)

22. Buďtež pak* činitelé slowa/ a ne posluchači toliko/ okkamáwagjce sami sebe. *Mat.7,21.24.
Luk.11,28. Rjm.2,13. 1 Jan.3,7.18.

23. Nebo byl liby kdo* posluchač slowa, a ne činitel/ ten podoben gest muži spatřugicýmu obljčeg přirozený swůg w zrcadle. *Luk.6,49.

24. Wzhlédł se zagistě, y odssel/ a hned* zapomenuł gakýby byl.
*2 Pet. 1,9.

25. Ale kdožby se* wzhlédł w dokonaký

nakỳ Zákon swobody/ a †zůstáwalkby (w něm) ten negsa posluchač zapominatedlnỳ / ale činitel skutku/ ** blahoslawenỳ bude w skutku swém. *Jak.2,12.
† Jan.8,31.32. ** Mat.5,19. Jan.13,17.

26. Zdáli se * pak komu z wás že gest náboženỳ / a † w wzdu nepogjmá gazyka swého / ale swodj srdce své / takowého marné gest náboženstwj. *1 Kor.8,2.
† Jak.34,14. k.39,1. 1 Pet.3,10. Jak.3,6.

27. Náboženstwj čistě a nepoſſkwrněné před Bohem a Otcem, totoť gest: * Nawſſtěwowati syrotky a wdowy w ſsauzenjch gegich / (a) ostřjhati sebe † nepoſſkwrněného od swěta.]
*Job.31,16.17. †Rjm.12,1.

Kapitola II.

Welj aby wjra nebyla zprzněwána přigjmánjm gſob/ prawě, že to v Boha mjsta nemá/ 14. Potom rozdjl wjry mrtwé od wjry živé, 16. Přigemně a srozumitedlně předkládá.

1. BRatřj mogi, nepřipogůgtež *přigjmánj osob, k wjře † ſlawného Pána naſſeho Gezukryſta. *Leu.19,15. Deut.1,17. k.10,17.k.16,19. Přiſſl.24,23. †1Kor.2,8.

2. Nebo kdyby přiſſel do ſhromážděnj waſſeho muž, mage prſten zkatỳ, w drahém rauſſe / a wſſelkby také y chudỳ w chaterném oděwu:

3. A popatřilibyſſte k tomu, kterỳž drahé raucho má / a řeklibyſſte gemu: Ty ſedni tuto poctiwě; chudému pak řeklibyſſte: Ty stůg tamto/ a neb ſedni tuto, pod podnožj noh mých:

4. Zdaliž ſte giž nerčinili rozdjlu mezy sebau, a wčinění ſte ſaudcowé w myſſlenjch zlých?

5. Skyſſte bratřj mogi milj / zdaliž Bůh * newywolil chudých na tomto swětě/ (aby) † bohatj byli v wjře / ** a dědicowé králowſtwj/ †† kterěž zaſljbil těm, kdož geg miługj? *Mat.5,3. k.11,25. 1 Kor.1,26. Jan.12,8. †1 Tym.6,18.19. ** Luk.12,31.32. †† Exod.20,6. 1 Sam.2,30.

6. Ale wy ſte* newctili chudého. Zdaliž bohatj, mocỳ nevtiſkugj wás / a onit wás y k ſaudům přiwozugj?
*1 Kor.11,22.

7. Zdali oni nerauhagj se tomu ſlawnému gménu/ kterěž wzýwáno geſt nad wámi?

8. Geſtliže pak plnjte Zákon králowſkỳ podlě Pjſma/ * Mjlowati budeš bližnjho swého, gako ſebe ſamého/ dobře činjte: *Leu.19,18. Mat.22,39. Mark.12,31. Rjm.13,9. Gal.5,14. Eſez.5,2.

9. Pakli * osoby přigjmáte/ hřeſſjte/ (a) Zákon wás treſce, gako přeſtupnjky.
* Leu.19,15. Deut.1,17. k.10,17. výš.w.1.

10. Nebo * kdobykoli celého Zákona ostřjhal, přeſtaupilby pak gedinė/ wſſechněmi geſt winen. *Deut.27,26. Mat.5,19. Gal.3,10.

11. Ten zagiſtě, kterỳž * řekl/ Neſeſmilnjš: takéť † řekl/ Nezabigeš. Pakliby neſeſmilnjk/ ale zabilby / včinėn sy přeſtupnjkem Zákona. * Exod.20,14. Deut.5,17.18. † Exod.20,13.

12. Tak mluwte, a tak čiňte/ gako ti, kterjž podlė Zákona * swobody ſauzeni býti máte. *Jak.1,25.

13. Nebo odſauzenj bez * miłoſrdenſtwj (ſtane ſe) tomu, kdož nečinj miłoſrdenſtwj: ale chlubjť ſe miłoſrdenſtwjm proti odſudku. * Mat.5,7. k.6,15. k.18,35. k.25,41.42. Luk.10,37. 1 Jan.4,20.

14. Co * proſpěge, bratřj mogi, prawjli ſe kdo wjru mjti/a nemáli † ſkutků? zdaliž geg ta wjra může ſpaſyti?
*Mat.7,26. †Mat.5,16. Jak.1,21.

15. A kdyby bratr neb ſeſtra * neodėnj byli/a opuſſtėnj z ſtrany živnoſti wezdegſſj: * Luk.8,11. 1 Jan.3,17.

16. Řekkby pak gim někdo z wás; Gděte w pokogi, shřeyte ſe, a nagezte ſe: a wſſak nedalibyſſte gim potřeby tělesné/ * což to płatj? * 1 Jan.3,18.

17. Takž y wjra, nemáli * ſkutků/ mrtwá geſt ſama w ſobě. * njž w.26.

18. Ale dj někdo: Ty wjru máš / a gá mám ſkutky; ukažiž ty mi wjru swau z * ſkutků swých / a gá tobě ukáži wjru swau z ſkutků swých. *Gal.5,6.

19. Ty wěřjš, že geſt geden Bůh: dobře činjš: y * ďáblowé (tomu) wěřj/ a wſſak třeſau ſe: *Mat.8,29.

20. Ale chceſſliž wědėti, ó člowěče marnỳ/ že wjra bez ſkutků geſt mrtwá?

21. Abraham otec náš, * zdali ne z ſkutků oſprawedlnėn geſt / obětowaw syna swého Jzáka na oltář?
* Gen.22,10.12.

22. Widjſſli, že * wjra napomáhała ſkutkům geho/ a z ſkutků wjra dokonała byla? *Žid.11,17.

23. A tak naplněno geſt Pjſmo, řkaucỳ; * Y wěřil Abraham Bohu/ a počteno geſt gemu za ſprawedlnoſt/ † a přjtelem Božjm nazwán geſt. *Gen.15,6. Rjm.4,3.18. Gal.3,6. † 2 Par.20,7. Jzai.41,8.

24. Widjteliž tedy že z ſkutků oſpra-

wedlněn bywá čkowěk / a ne z wjry toliko?

25. Též podobně * y Raab newěstka, zdali ne z skutků osprawedlněna gest/přigawssi ony posly/ a ginau cestau prye wypustiwssi? * Joz.2,1. Žid.11,31.

26. Nebo gakož tělo bez dusse gest mrtwé / takť y * wjra bez skutků gest mrtwá. * Jak.2,17.

Kapitola III.

Sstodkiwau gazyka neskrocenost a wrtkost, pod příklady pěknými wypisuge: 3. a pilně k bedliwemu gim wládnutj, 13. potom y k prokazowánj prawé maudrosti napomjna.

1. Nebudtež * mnozý mistři, bratřj mogi/ wědauce, žebychom těžssj odsauzenj wzali. * Mat.7,1. k.23,8. Luk.6,37. Rim.2,1.20.21. 1 Kor.4,5.

2. W mnohém zagistě * klesáme wssickni. Kdožť † neklesá w slowu, tenť gest dokonalý muž/ mohaucý gako wzdan zprawowati také wssecko tělo. * Přjsł.20,9. Syr.2,7. 1 Jan.1,8. † Jak.34,14. k.19,16. k.25,11. Mat.12,37. 1 Pet.3,10. Jak.1,26.

3. An my * koňům wdidla w wsta dáwáme/ aby nám powolni byli / a wssim tělem gegich wládneme: * Žak.32,9.

4. An, y lodj tak welike gsauce, a prudkými wětry hnány bywagjce/ wssak y neymenssim weslem bywagj sem y tam obracżny, kamžkoli ljbj se tomu, kdož ge zprawuge:

5. Tak y * gazyk maly aud gest/a wssak welike wěcy prowodj. Ay, maličky † oheň, kterak weliký les zapálj!
* Žak.12,4.5. k.57,5. Přjsł.12,18. † Žak.120,3.4.

6. Gazyk pak (gest) oheň, (a) swět neprawosti: takť gest postawen gazyk mezy audy nassimi * nanečissťugjcý celé tělo/ a rozpalugjcý koło narozenj (nasseho/) gsa roznécowán od ohně pekelněho. * Mat.15,11.18.19. Mark.7,15.20.23.

7. Wsselike zagistě přirozenj y zwěři, y ptactwa, y zeměplazů, y mořských (potwor,) bywá skroceno / a gest okroceno od lidj:

8. Ale gazyka žádný z lidj skrotiti nemůže: (tak gest) neskrotitedlné zlé: pln (gsa) gedu smrtedlného.

9. Gjm dobrořečjme Bohu Otcy/ a gjm zkořečjme lidem ku * podobenstwj Božjmu stwořeným. * Gen.1,27.

10. Z gednéch a týchž wst pochází dobrořečenj y zkořečenj: netakť býti má, bratřj mogi.

11. Zdaliž studnice ednim pramenem wydáwá sladkost y hořkost?

12. Zdaliž * může, bratřj mogi, fikowý strom nésti oliwky/ a neb winný kmen, fiky? Takť žádná studnice slané y sladké wody newydáwá. * Mat.7,16.

13. Kdo gest * maudrý a wměly mezy wámi? Wkažiž dobrým † obcowánjm skutky swé, w krotké maudrosti.
* Efez.5,15. † k.5,9.

14. Pakli máte * hořkau záwisť, a dráždénj w srdcy swém/ † nechlubte se, a nekkameyte proti prawdě. * Efez.4,25.31. 1 Kor.3,3. † k.5,6.

15. Nenjť ta * maudrost s hůry sstupugjcý/ ale gest zemská, howadná, dábelská. * 1 Kor.2,6.7.

16. Nebo * kdež (gest) záwisť a rozdráždénj / tu (y) roztržka y wsselike dsko zké. * 1 Kor.3,3. Gal.5,20.

17. Ale maudrost, kteráž (gest) s hůry, neyprwé zagistě gest čistotná/ potom pokogná, mjrná, powolná, plná milosrdenstwj a owoce dobrého, bez rozsuzowánj a bez pokrytstwj.

18. Owoce pak sprawedlnosti, w pokogi rozsýwá se těm, kteřjž pokog působj.

Kapitola IV.

Hanj a zastawuge swáry a rúznice / 2. prawě že s modlitbám sskodj: 6. nevstawičným, wrtkawým a wysokomyslným, službu činj k upřimosti a pokoře, 13. y kratičkost a vstawičnau negistotu žiwota lidského připomjnage.

1. Odkud (gdau) bogowé a swády mezy wámi? Zdali neodtud/ (totiž) z ljbosti wassich/ kteréž * rytěžugj w audech wassich? * Rjm.7,23.

2. Žádáte a nemáte: záwidjte a dychtjte/ a nemůžete dosáhnauti: bogugete a wálčjte/ a wssak neobdržjwáte/ proto že neprosýte.

3. Prosýte * a nebéřete / proto že zle prosýte / abysste na swé ljbosti wynakládali. * Job.27,9. k.35,12.13. Žak.18,42. Přjsł.1,28. Izai.1,15. Ger.11,11. Ezech.8,18.

4. Cyzoložnjcy a cyzoložnice, což newjte, že * přjzeň swěta, gest nepřjtelkyně Božj? A protož kdobykoli chtěl býti přjtelem tohoto swěta/ nepřjtelem Božjm učinén bywá.
* Jan.15,19. k.17,14. Rim.8,8. Gal.1,10.

5. Což mnjte, že * nadarmo dj Pjsmo; (Zdali) k záwisti nakloňuge duch ten, kterýž přebywá w nás? * Gen.6,5. Gal.5,17.

6. Ale wětšj hognégssj * dáwá milost: Nebo dj: Bůh † se pyssným protiwj/ ale pokorným dáwá milost.
* Efez.2,4.7. 1 Tym.6,17. † Job.22,29. Mat.23,12.

7. Po-

7. Poddeytež se tedy Bohu/ (a) * zeprete se dáblu/ y vteče od wás.
* Ese.4,27. k.6,12. sqq. 1 Pet.5,8.9.

8. Přibližte se * k Bohu/ a přibljžit se wám: vmegte ruce, hřjssnjcy: a † očiste srdce, wy, kteřjž gste ** dwogité mysli.
* Ger.15,19. Zach.1,3. † Jzai.1,16. ** Jak.1,8.

9. Ssaužení budte, * a kwélte, a plačte: smjch † wáš obratiž se w kwjlenj/ a radost w zámutek. *Mat.5,4. †Luk.6,25.

10. Ponižte se * před obljčegem Pánĕ/ a powyssit wás. *Job.22,29. Přjsl.29,23. Mat.23,12. Luk.14,11. k.16,15. 1 Pet.5,6.

11. Nevtrheytež * gedni druhým, bratřj: Kdož vtrhá bratru/a † saudj bratra swého / vtrhá Zákonu / a saudj Zákon: Saudjssli pak Zákon / negsy plnitel Zákona/ ale saudce. * Leu.19,16. Jak.15,3. 1 Pet.2,1. † Mat.7,1. Luk.6,37. Rim.2,1.

12. Gedent gest wydawatel Zákona/ kteréjž může spasyti, y zatratiti: * ty kdo gsy gessto saudjš ginĕho? * Mat.7,1. Rim.2,1. k.14,4.

13. Ale nuže wy, kteřjž řjkáte: Dnes * neb zytra wyprawjme se do onoho mĕsta/ a pobudeme tam přes celý rok/a budeme kupčiti/ a (nĕco) zyssteme.
* Luk. 12, 18.

14. [Gessto * newjte co zytra (bude.) Nebo gaký gest žiwot † wáš? pára zagiste gest, kteráž se na maličko ukáže / a potom zmizý.] * Luk.12,20. † Jzai.40,6.

15. Místo toho, cobysste měli řjcy; * Budeli Pán chtjti/ a budemeli žiwi/ učinjme toto neb onono. *Skut.18,21.

16. Wy pak chlubjte se w pyssne swé. Wsseliká * takowá chlauba zlá gest:
* 1 Kor. 5, 6.

17. A protož kdo * vmj dobře činiti, a nečinj/ hřjch má. *Luk.12,47. Jan.9,41.

Kapitola V.

Bohačům ležejm w neprawostech, a daufagjcým w negistém zbožj, činj pohrůžku: 7. vtissténých pak k trpélywému na Pána očekáwánj ponauka: 12. a k warowánj se přjsahy, ku pobožnosti, 16. y k dowérným modlitbám napomjná.

1. Nuže nynj * Bohátcj, plačte/ kwjljce nad bjdami swými, kteréž přigdau. * Přjsl.11,28. Amos. 6,1.

2. Zbožj wásse * shnilo/ a raucho wásse zmolowatélo: * Mat.6,19.

3. Zlato wásse a stříbro zerzawélo, a rez gegich bude na swédectwj proti wám/ a zjjřet téla wásse gako oheň: Shromáždiliste pokład ku poslednjm dnům.

4. Ay * mzda dělnjkům, kteřjž žali kraginy wásse, při wás zadržaná, křičj: a hlas wokáni žencům w vssi Pána zástupů wessel.
* Leu.19,13. Deut.24,14. Job. 24,10.11.

5. Rozkoš * ste prowodili na zemi / a zbúgnéliste: wykrmiliste srdce swá, gako † ke dni zabitj. * Job.21,13. † Ezech.39,17.

6. Odsaudiliste/ zamordowaliste sprawedliwého/ a * neodpjrak wám.
* Mat. 5, 39.

7. A protož * trpélywj budte, bratřj, až do přjchodu Pánĕ. Ay, orác očekáwá drahého vžitku zemského/ trpélywě nań očekáwage/ ažby † přigal podzymnj y garnj déssť. * Luk.21,19. Žid.10,36. † Leu.26,4.

8. Budtež y wy trpélywj / potwrzúgte srdcý swých: neboť * se přibližuge přjsstj Pánĕ. * 1 Kor.10,11. Fil.4,5. Žid.10,25.

9. Newzdycheytež gedni proti druhým, bratřj / abysste nebyli odsauzeni: ay * Saudce giž přede dwermi stogj.
* Mat. 24, 33.

10. Ku * přjkladu snášenj protiwenstwj a dlauhočekánj bratřj mogi, wezmĕte Proroky / kteřjž mluwjwali we gménu Pánĕ. * Mat. 5, 12.

11. Ay * blahoslawjme ty trpélywé. O † trpélywosti Jobowé slýchaliste/ a dokonánj Pánĕ widéliste: neboť welmi gest ** milosrdný Pán, a ljtostiwý. *Mat.5,12. † Job.1,21.22. k.42,10. ** Num.14,18. Žak.103,8.

12. Přede wssemi pak wécmi, bratřj mogi, * nepřisaheyte, ani skrze nebe, ani skrze zemi / ani kteraukoli ginau přjsahau: ale buď (řeč) wásse/ † Gisté, gisté: Nikoli, nikoli: abysste nepadli w odsauzenj. *Mat.5,34.sqq. †2 Kor.1,17.18.

13. Gestli kdo z wás zkormaucený? modl se! pakli gest kdo * mysli dobré? prozpěwúg! * Efez.5,19. Kol.3,16.

14. Stúnĕli kdo z wás? zawoley starssích Zboru/ ať se modlj za něho/ mažjce * geg olegem we gménu Pánĕ.
* Mark.6,13. k.16,18.

15. A modlitba * wjry vzdrawj neduživého/ a pozdwihneť ho Pán: a gestliže gest co prohřessil, budeť gemu odpusstĕno. * Žak.30,3.

16. Wyznáweytež se * pak gedni druhým z hřjchů/a modlte se gedni za druhé/ abysste vzdraweni byli. Mnohoť † může modlitba sprawedliwého oprawdowá. * Num.5,7. † Žak.145,18.

17. Eliáš byl * člowék tymž bjdám gako y my poddaný / a † modlitbau modlil

modlil se, aby neprssèlo: y nèprssel dèssť na zemi za tři léta/ a za sšest měsýců.
* Skut.14,15. †1 Král.17,1. Syr.48,2.3. Luk.4,25.

18. A zase* modlil se/ y wydalo nebe dèssť/ a zemè zplodila owoce swé.
* 1 Král.18,41. segq.

19. Bratřj,* gestliżeby kdo z wás pobkaudil od prawdy/ a někdoby geg zase obrátil: * Mat.18,15. Gal.6,1.

20. Wěżyż, że ten, kdożby* odwrátil hřissnika od bludnè cesty geho, wyswobodj dussi od smrti/ a †přikryge mnożstwj hřichů. * Żak.5,15.
† Přiss.10,12. 1 Pet.4,8.

Prwnj Epistola obecná (S.) Petra Aposstola.

Kapitola I.

Rozptýlenych Bratřj pozdrawiw S. Petr/ z. k rozwlażenj y zażżenj sedce gegich, o dżstognem dèdictwj swatych, slawnè wyprawuge: 3. aby se tak w swattosti żiwota rozhognowali.

SEtr Aposstol Gežisse Krysta,* přichozym rozptýlenym w Pontu, Galacyj, Kappadocyj, wAzyj a w Bytynyj:
* Jan.7,35. Jak.1,1.

2. Wywolenym* podlè předzwèdènj Boha Otce, w poswècenj Ducha/ ku posslussenstwj a †skropenj krwj Gežisse Krysta: Milost **wám a pokog rozmnożen budť!
* Rim.8,29. †Žid.12,24. **Rim.1,7. 1 Kor.1,3.

(Na den S. Simona a Judy.)

3. PŽehnany* Bůh a Otec Pána nasseho Gežisse Krysta/ kterýż podlè †mnohého milosrdenstwj swèho, znowu** zplodil nás w ††nadègi żiwau skrze wzkřissenj Gežisse Krysta z mrtwých/ * 2 Kor.1,3.
Efež.1,3. † k.2,4. **Jan.3,3.5. †† Rim.6,23.

4. K dèdictwj neporussitedlnému, a neposskwrnènému, a* newadlému, kterèż se † chowá w nebesých, wám. * 1 Pet.5,4. † Kol.1,5.

5. Kterýż mocý Božj ostřjhání bywáte skrze wjru k spasenj/ kterèż hotowo gest, aby* zgeweno byko w času poslednjm. * Kol.3,4.

6. W čemżto* weselijte se maličko nynj (gestliże kdy potřebj gest) zkormauceni gsauce w rozličných pokussenjch:
* Rim.5,3. 2 Kor.4,17. 1 Pet.4,12.13. Žid.10,37.

7. Aby* zkussenj wjry wassj, mnohem †drażssj nežli zlato/ **kterèż hyne/ a wssak se w ohni †† zkussuge, nalezeno byko (wám) k chwále, a ke cti y k slawè při*** zgewenj Gežisse Krysta. * Jak.1,3.
† Izai.48,10. 1 Pet.4,12. ** Přiss.17,3. Syr. 2,5. †† 1 Kor.3,13. *** Kol.3,4.

8. Kterèhož* newidèwsse, milugete: kterèhož nynj newidauce, a wssak (w nèho) wěřjce, weselijte se radosti newymkuwnau a oslawenau:
* Jan. 20, 29.

9. Docházegjce konce* wjry swé, spasenj dussj.]
* Rim.6,22.

10. O kterémż spasenj bedliwè* přemyssłowali/ a (ge) wystihati vsylowali Prorocy/ kterżj o tè mikosti, kteráż se wám (státi měla,) prorokowali:
* Gen.49,10. Dan.2,44. Agg.2,8. Luk.10,24.

11. Wyssjhagjce to/na který a neb gaký čas* mjnikby ten, kterýż w nich (byl,) Duch Krystů, † předpowjdagjcý o wtrpenjch Krystowých/ a o welikè za tjm skáwè.* 2 Pet.1,21. † Żak.22,17. Dan.9,24.

12. Kterýmżto zgeweno gest/ że* ne sobè, ale nám tjm přisluhowali/ což gest wám nynj zwěstowáno skrze ty, kterżj wám kázali Ewangelium, w †Duchu swatém sseslaném s nebe: na kterèż wècy ** żádostiwi gsau Angelè patřiti.
*Dan.12,9.13. † Skut.2,4. ** Efež.3,10.

13. Protož* přepássjce bedra mysli swé, a střizliwi gsauce/ dokonále daufeyte w tè mikosti, kteráż wám dána bude při zgewenj Gežisse Krysta. * Luk.12,35.

14. Gakožto* synowè poslussnj, † nepřirownáwagjcý se prwnjm ** neznámosti swé żádostem: * Efež.5,1. †Rjm.12,2.
** Skut.17,30.

15. Ale* gakż ten, kterýż wás powolal Swatý gest, y wy†swatj we wssem obcowánj budte. * 2 Tym.1,9.
† Luk.1,75. 2 Kor.7,1.

16. Gakož napsáno* gest: Swatj budte: Nebo gá Swatý gsem.
* Leu.11,44. k.19,2. k.20,7.

17. A ponèwadž* Otcem nazýwáte toho, kterýż bez † přigjmánj osob saudj wedlè skutků gednohokażdého/ wizteż** abysste w bázni čas swého zde putowánj konali: * Mat.6,9. † Deut.10,17.
2 Par.19,7. Job.34,19. Skut.10,34.35. **2 Kor.5,6.

18. Wèdauce* że ne porussitedlnými wècmi/ střibrem neb zlatem/ wykaupeni ste z marného swého obcowánj, toho, od Otců wydaného:
* 1 Kor.6,20. k.7,23.

19. Ale* drahau krwj, gakožto† Beránka newinného a neposskwrnèného Krysta: *Žid.9,12.14. †Jan.1,29.36.

20. Předzwèdèného* zagistě před vsta-

nowenjm swěta/ zgeweného pak w † časých posledních pro wás/ *Rjm.16,25.
Efez.1,9. k.3,9. † Rjm.3,25. Gal.4,4. Žid.1,2.

21. Kteřjž skrze něho wěřjte w* Boha/ genž geg † wzkřjsyl z mrtwých/ a dal gemu sláwu aby wjra wásse a naděge byla w Bohu. *Skut.2,24. † Skut.2,33.

22. Poněwadž dusse swé * očistiliste poslussenstwjm prawdy skrze Ducha/ k mikowánj † neossemetnému bratrstwa: z čistého srdce, gedni druhé mikugte snažně. *Skut.15,9. † Rjm.12,10. Žid.13,1.

23. Znowu * zrozeni gsauce ne z porussitedlného semene/ ale z † neporussitedlného/ skrze živé slowo Božj/ a zůstáwagjcý na wěky. *Jan.1,13.
k.3,3.5. 1 Jan.4,7. Jak.1,18. † 1 Jan.3,9.

24. Nebo* wssecko tělo (gest) gako tráwa/ a wsseliká sláwa člowěka, gako kwět trawy. Vsuadla tráwa/ a kwět gegj spadl: *Žal.102,12.
k.103,15. Izai.40,6.7. Jak.1,10.11.

25. Ale* slowo Páně zůstáwá na wěky. Totoť pak gest to slowo kteréž zwěstowáno gest wám. *Mat.5,18.

Kapitola. II.

K oprawdowému wzděláwánj se na wýborném vhelném kamenu Krystu, 11. k zdržowánj se od žádostj tělesných, ku poddanosti wrchnostem, 19. y k swaté trpělivosti/ 22. a tak k následowánj K. P. pilné napomjna Petr S.

1. Protož * složjce wsselikau zlost, a wsselikau lest, a pokrytstwj, a záwist y wssecka vtrhánj/ *Rjm.6,13.
Efez.4,23.25. Kol.3,8. 1 Pet.4,1.2. Žid.12,1.

2. Gakožto nynj zrozená nemluwňátka, mléka beze lsti (Božjho) slowa * žádostiwi budte/ abysste gim rostli:
*Mat.18,3. 1 Kor.14,20. Žid.5,13.

3. Gestliže wsak * okusyliste kterak dobrotiwý gest Pán. *Žak.34,9.

4. K kterémuž přistupugjce, k * kameni živému, od lidj zagisté † zawrženému/ ale od Boha wywolenému a drahému:
*Žak.118,22. Efez.2,20. †Mat.21,42.

5. A wy, gako * kamenj živé, † wzděkáweyte se w dům duchownj, kněžstwo** swaté/ k obětowánj †† duchownjch obětj *** wzácných Bohu skrze Gezukrysta.
*Rjm.12,1. † Mat.16,18. Efez.2,21. Žid.3,6. ** Izai.61,6.10. k.66,21. Zgew.1,6. k.5,10. †† Oze.14,3. Mal.1,11. Žid.13,15. ***Efez.1,6.

6. A protož prawj * Pjsmo: Ay, zakládámi na Syonu kámen vhelný / wybraný, drahý: w kterýž kdokoli wěřj, nikoli nebude zahanben. *Izai.28,16.
Rjm.9,33.

7. Wám tedy wěřjcým (gest) poctiwost: ale nepowolným, * kámen, kterýž zawrhli stawitelé/ tenť gest učinén w hlawu vhelnj / a kámen † vrazu/ a skála pohorssenj: *Žak.118,22. Mat.21,42.
Skut.4,11. † Izai.8,14. Luk.2,34.

8. Těm, kteřjž se vražegj na slowu, nepowolnj gsauce: k čemuž y odloženi sau.

9. Ale wy (gste) rod* wywolený/ králowské † kněžstwo/ národ swatý/ lid ** dobytý: abysste zwěstowali ctnosti toho kteréž was *** powolal ze tmy, w přediwné světlo své.
*Exod.19,6. Deut.7,6. k.14,2. k.26,18. † Zgew. 1,6. k.5,10. k.20,6. ** Exod.19,5. Deut.7,6. Tyt.2,14. †† Izai.43,21. *** Kol.1,13.

10. Kteřjž ste někdy * ani lidem nebyli/ nynj pak gste lid Božj: kteřjž ste někdy byli nedosstj milosrdenstwj/ nynj pak ste dosstj milosrdenstwj. *Oze.2,23.

(III. Neděle po Welikonocy: Jubilate.)

11. Nejmilegssj, prosýmť (wás) abysste, gakožto * přjchozý a pohostinnj zdržowali se od tělesných žádostj/ kteréž rytěrugj proti dussi. *1 Par.29,15.
Žak.39,13. k.119,19. Žid.11,13. k.13,14.

12. Obcowánj * swé mezy Pohany magjce dobré/ † aby mjsto toho kdež wtrhagj wám gako zločincům, ** dobré skutky (wásse) spatřugjce/ welebili Boha w den nawsstjwenj. * Luk.1,74.
Rjm.12,17. 2 Kor.8,21. Fil.2,15. 1 Pet.1,17. † 1 Pet.3,16. Tyt.2,8. ** Mat.5,16.

13. Poddáni * tedy budte wsselikému lidskému zřjzenj pro Pána: budto Králi, gako neywyssjmu: *Rjm.13,1.

14. Budto wládařům, gako od něho poslaným ku pomstě zle činicých / a k * chwále dobře činjcých. *Rjm.13,3.4.

15. Nebo tak gest wůle Božj/ abysste * dobře činjce, zacpali vsta nemaudrých (a) nevěmělých lidj.
*1 Pet.3,9. Tyt.2,8.

16. (Budtež) gako * swobodnj/ wssak ne gako zástěru magjce swé zlosti swobodu: ale gakožto služebnjcy Božj.
*Jan.8,32. Rjm.6,18. 1 Kor.7,23. k.8,9. Gal.5,1.13. 2 Pet.2,19.

17. Wssecky * cťete: bratrstwo † miługte: Boha ** se bogte: Krále †† w poctiwosti mějte. *Rjm.12,10.
Fil.2,3. † 1 Pet.1,22. 2 Pet.1,7. ** Přjsl.24,21. †† Mat.22,21.

18. Služebnjcy * poddáni budte we wssj bázni pánům / netoliko dobrým a mjrným/ ale y zlým. *Efez.6,5.

19. Nebo toť gest * milé gestliže kdo pro swědomj Božj snášj zámutky, trpě bez winy. *Mat.5,10. 2 Kor.7,10.

20. Ne-

20. Nebo gaká gest chwáka, bysste pak y snášseli pohlawkowánj, hřessjce? Ale gestliže * dobře činjce a (bez winy) trpjce, snássjte/ tot gest milé před Bohem.
*1 Pet.3,14.17. k.4,14.

21. Nebo y k tomu powolání ste/ gako y
(Neděle po Welikonocy: Misericord. Dom.)

KRystus * trpěl za nás/ nám pozůstawiw † přjkład/ abysste následowali sslepěgj geho. * 1 Pet.3,18.
† Mat.11,29. k.16,24. Jan.13,15. Fil.2,5.

22. Kterýž * hřichu nečinil/ aniž gest lest nalezena w wstech geho.
* Izai.53,4.5. Jan.8,46. 2 Kor.5,21.

23. Kterýžto když mu zkořečili, * nezkořečil zase/ trpěw, nehrozil: ale poručeł tomu kterýž spravedliwě saudj.
* Izai.53,7. Jan.8,48.49. 1 Pet.3,9.

24. Kterýžto * hřichy násse na swém těle sám wnesł na dřewo: abychom hřichům † zemrauce, spravedlnosti živi byli/ gehož z synakostj vzdraweni ste. * Izai.53,4.5. Mat.8,17.
† Řim.6,2.11. k.7,6.

25. Nebo ste byli gako * owce blaudjcý: ale nynj obráceni ste ku pastýři a Biskupu dussj swých.
* Žak.119,176. Izai.53,6. Ezech.34,4.5.6. k.37,24.

Kapitola III.

Wywěcuge Petr S. gakby se manželky pobožné, sslechetné a poskussné, k manželům swým mjti měly, 7. y oni zase k nim: 8. nýbrž wssickni wywoleni/ gednomyslnosti, kaskau, milostiwosti, 14. vdatnosti, y trpěliwosti aby se stkwěli/ gakž na dědice wěčného života náležj.

1. TEž * podobně y Ženy budte poddané mužům swým: aby, byť pak † kteří y newěřili slowu/ skrze (pobožné) obcowánj žen, bez slowa zyskáni byli/
* Gen.3,16. Efez.5,22. Kol.3,18. † 1 Kor.7,16.

2. Spatřugjce w bázni swaté wásse obcowánj.

3. Kterýchžto * ozdoba budiž ne ta zewnitřnj, w zpletánj wkasů, a prowjgenj zlatem/ a neb w odjwánj plášťů:
* Izai.3,16. sqq. 1 Tym.2,9. Tyt.2,3.

4. Ale ten * skrytý srdce člowěk/ (záležejcý) w neporussitelnosti krotkého a pokogného ducha/ kterýž před obličegem Božjm welmi drahý gest.
* Žak.45,14. Řim.2,29. k.7,22. 2 Kor.4,16.

5. Tak zagisté někdy y ony swaté ženy, kteréž naděgi měly w Bohu, ozdobowaly se/ poddány bywsse mužům swým:

6. Gako * Sára poslussna byla Abrahama, pánem geg nazywagic: gegjžto wy gste dcerky, dobře činjce/ a nebogjce se žádného přestrassenj. * Gen.18,12.

7. Též podobně y * muži, spoku (s nimi) bydljce podlé wědomj/ gakožto mdlegssjmu osudj ženskému vdělugjce cti: gakožto y † spoku dědičkám života milosti/ aby modlitby wásse neměly překážky. * Efez.5,25. Kol.3,19.
† 1 Kor.7,3. Gal.3,28.

(V. Neděle po S. Trogiey.)

8. A Tak summau, wssickni (budte) * gednomyslnj/ gedni druhých bjd čitedlnj/ bratrstwa milownjcy/ † milosrdnj, dobrotiwj: * Řim.12,16. k.15,5.
1 Kor.1,10. Fil.2,2. k.3,16. † Luk.6,36.

9. Neodplacugjce * zlého za zlé/ ani zlořečenstwj za zlořečenstwj/ ale raděgi dobrořečjce: wědauce že ste k tomu powoláni abysste † požehnánj dědičně obdrželi: * Leu.19,18.
Přjsł.17,13. k.20,22. k.24,29. Mat.5,39. Řim.12,17. 1 Tes.5,15. 1 Pet.2,15.23. † Mat.25,34. 1 Tym.4,8.

10. Nebo kdož chce * milowati život/ a widěti dny dobré/ skrocugž gazyk swůg od zlého/ a wsta geho, ať nemluwj lsti:
* Žak.34,13. Jak.1,26. k.3,6.

11. Wchyl se * od zlého, a čiň dobré: hledey † pokoge/ a stihey geg.
* Žak.37,27. Izai.1,16.17. 3 Jan. w.11. † Žid.12,14.

12. Nebo * oči Páně na spravedlwé/ a wssi geho k prosbám gegich: Ale (zůřiwý) † obljčeg Páně, na ty, kteřjž činj zlé wěcy. * Žak.33,18. † 2 Tes.1,9.

13. A kdo gest gesstoby wám zle učinił/ gestliže budete následownjcy dobrého?

14. Ale kdybysste pak y * trpěli pro spravedlnost/ blahoslawenj (gste:) Strachu † pak gegich nebogte se, ani se kormutte: * Mat.5,10. 1 Pet.2,20. k.4,14. † Izai.8,12. k.51,11. Ger.1,8. Mat.10,28.

15. Ale Pána Boha * poswěcugte w srdcých swých:] Hotowi pak (budte) wždycky k † wydánj počtu/ wsselikému, kdožby od wás požádał zprawy z naděge té, kteráž gest w wás/ (a to) s ** tichostj a s bázni; * Job.1,21.
Izai.8,13. † Žak.119,46. Skut.4,8. ** Fil.2,12.

16. Magjce dobré swědomj: * aby za to, že vtrhagj wám gako zločincům/ zahanbeni byli ti, kteřjž hanějí wásse etné w Kristu obcowánj. * Tyt.2,8.

17. Lépeť * gest zagisté/ abysste dobře činjce, ljbiliby se tak wůli Božj, trpěli/ nežli zle činjce. * 1 Pet.2,20.

18. Nebo y * Kristus gednau za hřichy trpěł/ † spravedlliwý za nespravedliwé/ aby nás přiwedł k Bohu: vmrtwen gsa z strany** těla/ ale obživen duchem.
* 1 Pet.2,21. Žid.9,28. † Řim.5,6. ** 2 Kor.13,4.

19. Kte-

19. Skrze něhož y tèm, kteříž (gsau) wzaláři duchům přissed * kázal/
* 1 Pet.4,6.

20. Tehdáž nepowolným/* když (ono) gednau očekáwala Božj snášseliwost za dnů Noe/ když dèlán byl koráb/w kterémžto † málo, to gest osm dussj, zachowáno gest y wodě: * Gen.6,14. k.7,1.
Mat.24,38. Luk.17,26. Rim.2,4. † Gen.6,18.

21. K čemuž připodobněn gsa nynj Křest/ y nás * spaseny činj: ne (to) tělesné sspiny smytj/ ale dobrého swědomj y Boha dotázánj/ skrze wzkříssenj Gežjsse Krysta. * Mark.16,16. Efez.5,26.

22. Kterýž, wssed w nebe,* gest * na prawicy Božj/ podmaniw sobě Angelky, y mocnosti, y mocy. * Žak.110,1.
Rim.8,38. Efez.1,20. Kol.3,1. Žid.1,3.

Kapitola IV.

Wystižná Apoštol od hříchů. 7. Napomíná pak k opatrnosti, k modlitbám, k lásce, k wérnosti a opraudowosti při Božjch služebách, 12. a k ochotnému protiwenstwj pro Krysta snášenj.

1. POnéwadž tedy Krystus trpěl * za nás na tèle: y wy také tímž † myssleným odjni budte/ že ten kdož ** trpěl na tèle †† přestal od hřichu/
* 1 Pet.2,21. k.3,18. † Fil.2,5. **Rim.6,7. Žid.12,1. †† Izai.27,9.

2. K tomu, aby giž nebyl wjce tělesným žádostem, ale * wůli Božj w tèle žiw/ po (ten) čas, což ho gesstě zůstáwá.
* Rim.14,7. 2 Kor.5,15. Gal.2,20. Efez.4,24.

3. Dostit gest zagistě nám na tom* přeběhlém času žiwota / w němž smeljbosti pohanů páchali/ chodiwsse w nestydatých chlipnostech/ w žádostech/ w zbytečném pitj wjna/ w hodowánj, w opilstwj, a w ohyzdném modloskauženj. * Efez.4,17.18.

4. A protož když s nimi neběháte k takowému wydáwánj se w rozpustilosti/ zdá se gim to cosy nowého býti/ a rauhagj se tomu:

5. Tiť wydadj * počet tomu / kterýž hotow gest † sauditi žiwé y mrtwé. * 2 Kor.5,10. † Skut.10,42.

6. Proto gest zagistě y * mrtwým kázáno Ewangelium/ aby sauzeni byli podlé lidj z strany těla/ ale žiwi byli podlé Boha duchem: * Jan.5,25. 1 Pet.3,19.

7. Wssemuť se pak * přibližuge konec. * 1 Kor.10,11. Fil.4,5.
2 Pet.3,9. 1 Jan.2,18. Žid.10,25.
(Neděle po Nowém Létě: Též y po Wstaupenj Páně. Exaudi.)

8. A protož * budte střídmj a bedliwj k modlitbám. Přede wssjm pak, láásku gedni k druhým oprawdowau mějte: † nebo láska přikryge množstwj hřichů. * Mat.26,41. Luk.21,34.36.
Rim.13,12. Kol.4,1. 1 Pet.5,8. † Přísl.10,12. 1 Kor.13,7. Jak.5,20.

9. (Budte) wespolek přjwětiwj * k hostem bez † reptánj. * Žid.13,2.
† Jan.6,43. Fil.2,14.

10. Gedenkažd gakž wzal * dar/(tak) wespolek tjm sobě přisluhugte / gako dobřj † ssafáři ** rozličné mikosti Božj.
* Přísl.3,28. Rim.12,6. 1 Kor.12,4. Mat.25,14.
† Luk.12,42. 1 Kor.4,1. Tit.1,7. ** 2 Kor.8,11.

11. Mluwil * kdo / (mluwiž) gako řeči Božj: gestliže kdo přisluhuge/ (čiň to) gako z mocy, kterúž gemu wděluge Bůh: aby we wssem slawen byl Bůh skrze Gezukrysta / kterýž má † slávu a cýsařstwj na wěky wěků, Amen.]
* Ger.23,28. Rim.12,6.7.8. 2 Kor.2,17.
† 2 Tym.4,18. 1 Pet.5,11.

12. Neymilegssj, nebudiž wám * diwný ten přisský na wás oheň, pro zkussenj wás / gakoby se wám nětco nowého přihodiko: * Izai.48,10. 1 Kor.3,13.
1 Pet.1,7. Jak.1,2.

13. Ale z toho že gste * wčastni wtrpenj Krystowých, † radúgte se: abysste y při zgewenj slávy geho radowali se s weselim. * Rim.8,17. 2 Kor.4,10. k.8,2.
Fil.3,10. Kol.1,24. 2 Tym.2,11.12. Zgew.1,9.
† Mat.5,10.12. Skut.5,41. Jak.1,2.

14. Trpjteli pohanénj pro gméno Krystowo/ * blahoslawenj (gste:) Nebo Duch ten slávy a Božj na wás odpočjwá: (kterýž) z strany gich zagistě rauhán/ ale z strany wassj oslawowán bywá. * Mat.5,11. Luk.6,22. 1 Pet.2,20.

15. Žádný * pak z wás netrp gako wražednjk, neb zkoděg, neb zločinec, neb wssetečný. * 1 Pet.2,19. k.3,17.

16. Gestliže pak gako Křestan, nestyď se (za to:) ale * oslawug Boha w tè částce. * Jan.21,19.

17. Nebo (gest) čas, * aby se začal saud od domu Božjho. A poněwadž neyprw od nás/gakýž bude † konec těch, kteříž negsau powolni Ewangelium Božjmu? * Izai.10,12. Ger.25,29. k.49,12.
Ezech.9,6. Luk.23,31. † Mal.3,5.

18. A poněwadž spráwedliwý * sotwa k spasenj přichází/ bezbožný a hřissnjk kde se ukáže? * Přísl.11,31. Luk.23,31.

19. A protož y ti, kteříž trpj podlé wůle Božj/ gakožto wérnému Stwořiteli ať * poručegj dusse swé, dobře činjce.
* Žak.31,6. Luk.23,46. Skut.7,59.

Kapi-

Kapitola V.

Starssich a neb zpráwcŭ lidu Božjho, k wèrnému pasenj stáda Páně. 5. Mládenců ku poſſkussenſtwj, a wſſechnèch ku pokoře, 7. zřizenému na Pána spoléhánj: 8. k středmosti a k bogowánj proti ďáblu, živě napomjná.

1. STarssjch, kteřjž mezy wámi gsau, prosým gá spolu starssj, a*swèdek Krystowých wtrpenj/ a budaucý, kteráž zgewena bude, sláwy † wèastnjk/

*Luk.24,48. 1 Pet.1,11. Zgew.1,9. † Rjm.8,17.

2. Paste* stádo Božj, kteréž při wás gest/ opatrugjce ge, † ne bezděky/ale dobrowolně: ne pro** mrzký zysk/ ale ochotně: * Skut.20,28. † 1 Tym.3,13.

** Tyt.1,11.

3. Ani gako *panugjce nad dědictwjm (Páně/) ale † příkladem gsauce stádu. *1 Kor.3,5. 2 Kor.1,24.

† Zil.3,17. 1 Tym.4,12. Tyt.2,7.

4. A když se wkáže *knjze pastýřů/ wezmete tu † newadkau korunu sláwy.

*Izai.40,11. Ezech.34,23. Jan.10,11. 1 Pet.2,25. Zid.13,20. † 1 Pet.1,4.

5. Podobně mládency, buďte poddáni starssjm: a wſſickni* poddanoſt gedni druhým wkazugte: pokorau wnitř se ozdobte. Bůh† zagisté pyssným se protiwj/ ale** pokorným dáwá milost.

*Rjm.12,10. Efez.5,21. Zil.2,3. † Syr.20,11. Jak.4,6. ** Přjsl.3,34. Luk.14,11.

(III. Nedèle po S. Trogicy:)

6. PŘikořtež se* tedy pod mocnau ruku Božj/ aby wás powýssil časem swým: *Job.22,29. Syr.3,19. Luk.14,10. Jak.4,10.

7. Wſſelikau* péči swau wwrhauce na něg: Nebo on † má péči o wás.

*Zak.37,5. k.55,23. Mat.6,25. Luk.12,23. † Zak.40,13. Maud.12,13. Fil.4,6.

8. Střjzliwj*buďte/ bděte: nebo † protiwnjk wáš ďábel, gako lew řwaucý,** obcházý, hledage koho by sežrak. * Luk.21,36. 1 Tes.5,6.

1 Pet.1,13. k.4,8. † Luk.22,31. **Job.1,7.

9. Gemuž* odpjrayte sylnj (gsauce) w wjře/ wědauce že ta táž wtrpenj bratrſtwo wáſſe, kteréž na swěté gest, obkličugj. * Efez.4,27. k.6,11.13. Jak.4,7.

10. Bůh pak wſſelikė milosti / kteréž powolal nás k wěčné sláwě swé w Krystu Gežjssi / když* maličko potrpjte / on dokonaké wás wčiň/ † utwrď, **zmocni y upewni: * 2 Kor.4,17. 1 Pet.1,6.

Zid.10,37. † 2 Tes.3,3. **2 Kor.1,21.

11. Gemuž*sláwa a syla na wěky wěkŭ, Amen.] *2 Tym.4,18. Zid.13,21.

12. Po Silwánowi wám wèrném bratru / tak za to mám, že sem *psal krátce/ napomjnage a oswědčuge / že tato gest prawá milost Božj w kteréž stogjte.

*Zid.13,22.

13. Pozdrawuge wás ta (Cyrkew,) kteráž gest w Babilone/ wèastnice wywolenj wasseho: a*Marek syn mûg.

*Skut.12,12.25.

14. Pozdrawtež *geden druhých w polibenj laskawém. Pokog wám wſſechněm, kteřjž gste w Krystu Gežjssi. Amen.

*Rjm.16,16. 1 Kor.16,20. 2 Kor.13,12. 1 Tes.5,26.

Druhá Epistola obecná (S.) Petra Apposstola.

Kapitola I.

Zwelicugė nestihlá bohatstwj nám w Krystu složená y w wèastnoſt dána: 5. a pilně napomjná k nesenj Bohu libého owoce/ 8. užitek prachwèrnych a gistotu nadėge naſſi/ 17. y Božj hlas y Proroctwj slawně připomjnage.

SImon Petr, služebnjk a Apposstol Gežjsse Krysta/ těm, kteřjž spolu* s námi zaroweň drahé dosáhli wjry, pro sprawedlnoſt Boha naſſeho, a Spasytele Gezukrysta: *Rjm.1,12.

2. Milost* wám a pokog rozmnožen buď, skrze † známoſt Boha a Gežjsse Pána naſſeho. * Rjm.1,7. 1 Pet.1,2.

Ep. Zúd. w. 2. † Jan.17,3.

3. Gakož nám od geho Božské mocy *wſſecko, což k žiwotu a ku pobožnosti (náleželo) darowáno gest / skrze † známoſt toho, kteréž** powolal nás k sláwě a k ctnosti. * 1 Kor.1,5. Rjm.8,32.

† Jan.17,3. ** 1 Pet.2,9.

4. Proteż welikà nám a*drahá zaslibenj dána sau/ abyſſte † skrze ně Božského přirozenj wèastni wčinění byli/ utekſſe poruſſenj toho, kteréž gest na swěté w žádoſtech. *Izai.56,5. † Jan.14,23.

5. Na to tedy samo wſſecku snaznoſt wynaložjce, přičinègte*k wjře swé ctnoſt/ a k ctnosti wmènj/ *Pjs. Sſak.4,9.

6. K wmènj pak zdrželiwoſt/ a k zdrželiwosti trpělliwoſt/ k trpělliwosti pak pobožnoſt/

7. Ku pobožnosti pak*bratrſtwa milowánj/ a k milowánj bratrſtwa láſku.

*1 Tes.3,12.

8. Ty zagisté wěcy když*budau při wás, a rozhognj se/ ne prázdné, ani newžitečné postawj wás w známosti Pána naſſeho Gezukrysta. *Jan.7,17.

Tyt.3,14.

9. Nebo

9. Nebo při komž nenj těchto wěcý, * slepýť gest / a toho což wzdáleno gest, † newida / zapomenuw se na ** wčisstěnj swých starych hřjchů. * 1 Jan.2/9.11. † Jzai.59/9.10. ** Jak.1/24.

10. Protož raděgi bratřj, snažúgte se powolánj a wywolenj swé*wpewňowati: nebo to † činjce nepadnete nikdy. * Žid.3/8.14. † 1 Jan.3/19.

11. Takť zagistě hogně zpúsobeno wám bude wgitj k * wěčnému králowstwj Pána nasseho a spasytele Gezukrysta. * 1 Tym.6/16.

12. Protož * nezanedbámť wždycky wám připomjnati těch wěcý/ačkoli wmělj y wtwrzenj asse w přjtomné prawdě. * Rim.15/14.15.

13. Neboť to mám za sprawedliwé, dokudž gsem w tomto stánku/ abych wás * probuzowal napomjnánjm, * 2 Pet.3/1.

14. Wěda * že brzké gest skoženj stánku mého: gakož mi y † Pán nás Gežjš Krystus oznámil. * 2 Tym.4/6. † Jan.21/18.19.

15. Přičinjmť se tedy wsseligak o to/ abysste wy po odchodu mém, na ty wěcy rozpomjnati se mohli.

16. Nebo * ne něgakých wtipně složených básnj následugjce / známu včinili sme wám Pána nasseho Gezukrysta moc a přjchod: ale gakožto ti, kteřjž sme † očima swýma widěli geho welebnost. * 1 Kor.1/17. k.2/1.13. † Mat.17/1. sqq. Jan.1/14. k.20/25. 1 Jan.1/1.2.

17. Přigalť * zagistě od Boha Otce, čest a sláwu/ když se stal k němu hlas takowý od welebné slávwy; Tentoť † gest ten můg miký Syn / w němž mi se zaljbiko. * Mat.17/5. Mark.9/7. Luk.9/35. † Mat.3/17. Mark.1/11. Luk.3/22. Kol.1/13.

18. A ten hlas my sme slyssely s nebe posslý/ s * nim bywsse na oné hoře swaté. * Luk.9/28. sqq.

19. A mámeť přepewnau řeč Prorockau/ kterézto že sčtřjte gako * swjce w temném mjstě swjtjcý/ dobře činjte/ ažby se den rozednil/ a † dennice wzessla w srdcých wassich: * Žal.119/105. Jan.5/35. 2 Kor.4/6. † Zgew.2/28. k.22/16.

20. Toto neyprwé znagjce/ že žádného * proroctwj Pjsma wýkład nezáležj na rozumu lidském. * Rim.12/7. 2 Tym.3/16.

21. Nebo nikdy z lidské wůle nepossko Proroctwj/ ale * Duchem swatým puzeni bywsse, mluwili † swatj Božj lidé. * Skut.28/25. 2 Tym.3/16. 1 Pet.1/11. † Maud.7/27.

Kapitola II.

Wýstrahu wěrným dáwá/ aby fakessným Apostolům k wůli na mikost Božj nehřessili/ 2. zlostnj a rauhawj nebywali: 3. ale na přjssnau Božj prott hanebným hřjssnjkům sprawedlnost patřjce / 12. ohzdnými a stydkými bludaři směle pohrdali.

1. BYwali pak y * fakessnj prorocy w lidu: gakož y mezy wámi budau fakessnj včitelé / kteřjž wwedau sekty zatracenj / y toho Pána, kterýž ge wykaupil, † zapjragjce/ wwodjce na sebe rychlé zahynutj. * Deut.13/1. sqq. Mat.24/23. 1 Tym.4/1. 1 Jan.2/18. † Tyt.1/16.

2. A * mnozý následowati budau gegich zahynutj: skrze něž cesta prawdy bude w porauhánj dáwána. * 2 Tym.4/3.

3. A lakomé skrze wymysslené řeči wámi kupčiti budau: kterýchž * odsauzenj giž dáwno nemesská/a zahynutj gegich nespj. * Deut.32/35. 1 Tym.6/5. Tyt. 1/11.

4. Nebo ponewadž Bůh * Angelům, kteřjž zhřessili † neodpustil/ ale strhna ge do žalář, ** řetězům mrákoty oddal/ aby k odsauzenj chowáni byli: * Jan.8/44. 1 Jan.3/8. Ep. Jud.w.6. † Rim.11/21. ** Maud.17/18. Zgew.20/2.

5. Y prwnjmu swětu * neodpustil/ ale (sama) † osmého Noe kazatele spráwedlnosti zachowal/když potopu na swět bezbožnjkú wwedl: * Gen.7/7. k.8/1. † 1 Pet.3/20.

6. A města * Sodomských a Gomorských w popel obrátiw, podwrácenjm potupil/ přjkład budaucým bezbožnjkům ukázaw: * Gen.19/24. Deut.29/23. Jzai.13/19. Ger.49/18. k.50/40. Luk.17/29.

7. A spráwedliwého * Lota, těch nesslechetnjkú prostopassnym obcowánjm zkrápeného wytrhl. * Gen.19/7.9.15.

8. Ten zagistě spráwedliwý, bydliw mezy nimi, den ode dne, hledénjm y skyssenjm, spráwedliwau dussi, nesslechetnými (gegich) skutky * trápil. * Žal.119/158. Ezech.9/4.

9. Umjt * Pán pobožné z pokussenj wytrhnauti: neprawých pak † ke dni saudu potrestaných dochowati. * 1 Kor.10/13. 12 Tes.1/6.

10. A zwlášť ty těch, * kteřjž po těle w žádosti nečistě chodj/ a wrchnosti pohrdagi/ smělj, sobě se zalibugjcý / neostýchagj se důstognostem porauhati. * Ep. Jud. w. 4.7.8.10.16.

11. Gessto * Angelé gsauce wětssj w sýle a w mocy / newynássegj proti nim přede Pánem potupného saudu.
* Ep. Jūd. w. 9.

12. Tito pak gako * nerozumná howada, kteráž za přirozenim gdau/ zpozená k zgjmánj a k zahynutj/ tomu čemuž nerozumějgj rauhagjce se / w tom swém porussenj zahynau. * Ger. 12, 3.
Ep. Jūd. w. 10.

13. (A) odplatu neprawosti ponesau/ gakožto ti, kteřjž sobě za rozkoš pokozili/ aby se na každý den w ljbostech swých kochali, * posskwrny a mrzkosti/ ti kteřjž s wámi hodugjce, w swých lstech se kochagj. * Ep. Jūd. w. 12.

14. Oči magjce plné cyzokožstwa/ a bez přestánj hřessicý / překuzugjce dusse nevstawičné / srdce magjce wycwičené w lakomstwj/ synowé zkořečenstwj:

15. Kteřjž opustiwsse cestu přjmau, zblaudili/ * následugjce cesty Balámowy (syna) Bozorowa / kteryžmzdu neprawosti zamilowal: * Num. 22, 7. 24.
Ep. Jūd. w. 11. Zgew. 2, 14.

16. Ale měl od kohoby * pokárán byl pro swūg wystupek: (Nebo) ghu poddaná oslice němá, člowěčjm hlasem promkuwiwssi/ zbránila nemaudrosti proroka. * Num. 22, 28.

17. Tit gsau studnice * bez wody/ mlhy wichrem zbaurené: gimžto mrákota tmy schowána gest na wěčnost.
* Ep. Jūd. w. 12.

18. Nebo * přepyssně marné wěcy wyprawugjce / žádostmi těla (a) chlipnostmi laudj/ ty kteřjž byli w prawdě vtekli od těch genž bludu obcugj: * Žak. 17, 10.
Ep. Jūd. w. 16.

19. Slibugjce gim * swobodu/ gessto sami gsau služebnjcy porussenj. Ponéwadž † od kohož kdo gest přemožen/ tomu gest y w službu podroben.
* Gal. 5, 13. † Jan. 8, 34. Řim. 6, 16. 20.

20. Gestližeby pak ti, kteřjž * vssli posskwrn swěta, skrze † známost Pána a Spasytele Gezukrysta/ opět zase w to zapleteni gsauce přemoženi byli/ včinén gest ** posledny způsob gegich horssj nežli prwnj.
* Žil. 3, 7. 8. † 2 Pet. 1, 8. ** Mat. 12, 45. Luk. 11, 26.

21. Lépeby zagisté gim bylo * nepoznáwati cesty sprawedlnosti/ nežli po nabytj známosti, odwrátiti se od wydaného gim swatého přikázanj.
* Luk. 12, 47. 48.

22. Ale přihodilo se gim to, což se w * přjslowj prawém řjkáwá: Pes nawrátil se k wywratku swému: a swině vmytá do kalissě blata.
* Přjsl. 26, 11.

Kapitola III.

K stálosti a k zrūstu w přigaté prawdě, 3. k warowánj se posmewačů, y strogenj se ku přjchodu Páně napomjna: 6. a mezy tjm o předessłém prwnjho swěta, wodau wytopenj, 10. y budaucým tohoto, ohněm wypálenj, živé wyprawuge.

1. Meymilegssj, giž toto druhý list wám pjssi/ gimižto wzbuzugi skrze * napomjnánj wassj vpřjmau mysl.
* 2 Pet. 1, 13.

2. Abyssste pamatowali na slowa předpowědená od swatých Proroků/ a na * přikázanj (wydané) od nás Apostolů Pána a Spasytele. * 2 Pet. 1, 15. 19.
(xxvi. Neděle po S. Trogicy.)

3. Toto neyprwé * wědauce, žeť přigdau w poslednjch dnech posmewačj, podlé swých wlastnjch žádostj chodjcý: * 1 Tym. 4, 1. 2 Tym. 3, 1.

4. A řjkagjcý: * Kdež gest to zaslibowánj o přjchodu geho? Nebo gakž otcowé zesnuli / wssecko tak trwá od počátku stworenj. * Jzai. 5, 19. Ger. 17, 15.
Ezech. 12, 22.

5. Tohoť zagistě z vmysla wědětj nechtj/ * že nebesa giž dáwno slowem Božjm byla včiněna/ y † země z wody a na wodě vpewněna. * Gen. 1, 6. 9. Žal. 33, 6. † 136, 5. 6. † 24, 2.

6. Pročež onen prwnj swět * wodau gsa zatopen, zahynul. * Gen. 7, 17. 21.

7. Ta pak nebesa, kteráž nynj gsau, y země / týmž slowem odložená, chowagj se k * ohni, ke dni saudu a zatracenj bezbožných lidj. * Žak. 102, 27. Jzai. 51, 6.
2 Tes. 1, 8. njž. w. 10. Jid. 1, 11.

8. Ale tato gedna wěc nebuď před wámi skryta, neymilegssj: * Že geden den u Pána gest gako tisýc let / a tisýc let gako geden den. * Žak. 90, 4.

9. Nemesskáť * Pán s (naplněnjm) slibū (gakož někteří za to magj, že obmesskáwá:) ale † showjwá nám / nechtě ** aby kteří zahynuli/ ale wssickni ku pokánj se obrátili. * Abak. 2, 3.
Jid. 10, 37. † Jzai. 30, 18. Maud. 11, 24. k. 12, 18. Syr. 18, 9. Řim. 2, 4. 1 Pet. 3, 20. njž. w. 15.
** Ezech. 18, 23. 32. k. 33, 11. 1 Tym. 2, 4.

10. Přigdeť pak ten den Páně gako * zloděg w nocy, w kterémž nebesa gako w prudkosti wichru pominau/ a živlowé páliwosti † ohně rozplynau se/ země pak

y ty

y ty wěcy, kterěž gsau na nj, wypáleny budau. * Mat.24,43.44. † Zak.102,27.

11. Ponéwadž tedy to wssecko má se *rozpkynauti/ gacy pak wy býti máte w swatých obcowánjch a w pobožnostech/
* Luk.21,36.

12. Očekáwagjce a chwátagjce ku přjsstj dne Božjho? w němžto *nebesa horjce rozpustj se/ a živlowé páliwostj ohné rozpkynau se. * Zak.50,3. 2 Tes.1,8.

13. Nowého pak *nebe, a nowé země, podlé zaslibenj geho, čekáme/ w kterýchž sprawedlnost přebývá.]
* Izai.65,17. k.66,22. Zgew.21,1.

14. Protož, neymilegssj, takowých wěcý *čekagjce/ snažtež se, abysste bez posskwrny a bez † vhony před njm nalezeni byli w pokogi: * 1 Tes.3,13. k.5,23. † 1 Kor.1,8. Fil.1,10.

15. A Pána nasseho *dlauhočekánj, za spasenj mějte: gakž y miký bratr náš Pawek podlé sobě dané maudrosti psak wám: * Rjm.2,4. 1 Pet.3,20. 2 Pet.3,9.

16. Gako y we wssech Epistolách (swých/) mkuwě w nich o těch wěcech: mezy nimiž některé gsau *nesnadně k wyrozumění/ kterýchžto nevčenj a nevtwrzenj natahugj, gako y giných Pjsem, k swému wkasnjmu zatracenj.
* Rjm.8,19. 1 Kor.15,24. 1 Tes.4,15.

17. Wy tedy, neymilegssj, (to) prwé wědauce, *střežtež se/ abysste bludem těch nesslechetných nebyli pogati/ a nevypadli od swé pewnosti:
* Mark.13,5.23.

18. Ale *rozmáheyte se w mikosti, a w † známosti Pána nasseho a Spasytele Gezukrysta: gemuž ** sláwa y nynj, y na časy wěčné. Amen. * Kol.1,10.
† 2 Pet.1,8. ** 1 Pet.4,11. k.5,11.

Prwnj Epistola Obecná (S.) Jana Apostola.

Kapitola. I.

Předrahé spogenj wěřjcých skrze Krysta s Bohem, radostné oswědčuge/ 4. za dúwod toho při nich, w swětle Páně chozenj: 8. a wssak k hřjchům se přiznáwánj, gich wyznáwánj a w Krystu se očisstowánj, býti poukázage.

Což byko od *počátku/ což sme slýchali/ co sme † očima swýma widěli/a co sme pilně spatřili/ a (čeho se) ruce ** nášse dotýkaly/ o slowu života:
* Jan.1,1. † k.1,14. 2 Pet.1,16. ** Luk.24,39. Jan.20,27.

2. (Neb ten život *zgewen gest: a my sme widěli a swědčjme y zwěstugeme wám ten život wěčný/ kterýž byl † v Otce/ a zgewen gest nám:) * Jan.1,4.
Rjm.16,26. Kol.1,26. 2 Tym.1,10. † Jan.1,1.

3. Což sme widěli, a slyssseli/ zwěstugeme wám/ abysste y wy s námi *obecenstwj měli: a obecenstwj nášse (aby byko) s Otcem y s Synem geho Gezukrystem. * Jan.17,21. 1 Kor.1,9.

4. A totoť pjsseme wám/aby *radost wášse byla plná. * Jan.15,11. k.16,24. 2 Jan. w. 12.

5. Toť gest tedy zwěstowánj to, kterěž sme slýchali od něho/a zwěstugeme wám/ Že Bůh gest *swětko/ a tmy w něm nižádné nenj. * Zak.104,2. Jan.1,9. k.8,12. k.12,35.

6. Djmeli, že s nim obecenstwj mámе/ a we tmě chodjme/ *lžeme/a nečinjme prawdy. * 1 Jan.2,4.

7. Pakliť chodjme w swětle, gako on gest w swětle/ obecenstwj máme wespolek: a *krew Krysta Gezusse Syna geho, očisstuge nás od wsseho hřjchu. * Skut.20,28. 1 Pet.1,19. Zid.9,14.28. Zgew.1,5.

8. Pakliť djme/ že *hřjchu nemámе/ sami se swodjme/ a prawdy w nás nenj. * 1 Král.8,46. 2 Par.6,36. Job.9,2. Přjsl.20,9. k.28,13. Kazat.7,21. Zak.3,2.

9. Gestlize pak budeme *wyznáwatť hřjchy swé/ wěrnýť gest (Bůh) a sprawedliwý/ aby nám odpustil hřjchy/ a očistil nás od wsseliké neprawosti.
* Zak.32,5. Přjsl.28,13.

10. Djmeli, že sme nehřessili/ činjme geg kłamem/ a nenjť w nás *slowa geho.
* 1 Jan.2,4.

Kapitola II.

Napomjná k skutečnému a stálému prawé známosti Krysta prokazowánj. 9. Hrozy tém, kdož lásky nemagj, 15. swět miługj, 18. w Krystu a w Cyrkwi nezůstawagj, 22. a Krysta zapiragj.

1. Djtátkowe mogi, totoť wám pjssi/ abysste nehřessili: pakliby kdo zhřessil/ *přjmkuwcy mámе v Otce/ Gezusse Krysta sprawedliwého. * Rjm.8,34. 1 Tym.2,5. Zid.7,25. k.9,24.

2. A ont geſt * ſmjřenj za hřjchy náſſe: a netoliko za náſſe/ ale y za † wſſeho ſwėta. * Řjm.3,25. 2 Kor.5,18. Kol.1,20. 1 Jan.4,10. † Jan.1,29. k.3,16. k.4,42. 1 Jan.4,14. Žid.2,9.

3. A po tomť známe, že ſme geg * poznali/ geſtliže přikázanj geho oſtřjháme. * Jan.8,55.

4. Djſti * kdo / Znám geg/ a přikázanj geho neoſtřjha / kháře geſt/ a prawdy w ném nenj: * 1 Jan.1,6. k.4,20.

5. Ale kdožť * oſtřjhá ſkowa geho/ w prawdė láſka Božj w tom geſt dokonaná: po tomť známe, že gſme w ném. * Jan.13,35. k.14,21.23. 1 Jan.4,12.13.

6. Kdo prawj, že w ném * zůſtáwá/ ten má, gakž on chodil, tak † choditi. * Jan.15,4.5. † Jan.13,15. Kol.2,6. 1 Pet.2,21. nji. w.29.

7. Bratřj, * ne nowė přikázanj pjſſi wám / ale přikázanj ſtaré, kterėž ſte měli od † počátku. (A) to přikázanj ſtaré geſtiť ſkowo to, kterėž ſte ſlyſſeli od počátku. * 2 Jan. w.5. † 1 Jan.2,24. k.3,11.

8. A zaſe přikázanj * nowė pjſſi wám/ kterėž geſt prawė, y w ném y w wás: neboť tma † pomjgj / a świtko to prawė giž ſwjtj. * Jan.13,34. † Jan.1,9. k.12,35. Řjm.13,12. 1 Teſ.5,5.

9. Kdo prawj že geſt w ſwėtle/ a bratra ſwého * nenáwidj / w temnoſtiť geſt až poſawád. * 1 Kor.13,2. 1 Jan.3,15. k.4,20.

10. Kdož * miługe bratra ſwého, w ſwėtle zůſtáwá/ a pohorſſenj w ném nenj: * Jan.12,35. 2 Pet.1,10. 1 Jan.3,14.

11. Ale kdož nenáwidj bratra ſwého/ w * temnoſti geſt / a w temnoſti chodj/ a newj kam gde: neboť temnoſt oſlepiła oči geho. * Jan.3,14.15. k.4,20.

12. Pjſſi wám, synáčkowé/ žeť ſau wám * odpuſſtėni hřjchowė pro gméno geho. * Luk.24,47. Skut.4,12. k.10,43. k.13,48.

13. Pjſſi wám Otcowé/ že ſte poznali toho, kterýž geſt od * počátku. Pjſſi wám, Mládency / že ſte ſwjtėzyli nad tjm † zkoſtnjkem. * Jan.1,1. † Mat.6,13.

14. Pjſſi wám, djtky/ že ſte poznaky Otce. Pſał ſem wám, Otcowé/ že ſte poznali toho, kterýž geſt od počátku. Pſał ſem wám, Mládency / že * ſylnj gſte/ a ſlowo Božj w wás zůſtáwá/ a že ſte ſwjtėzyli nad tjm zkoſtnjkem. * Efez.6,10.

15. Nemiłůgteż * ſwėta/ ani těch wėcý, kterėž na ſwėtė gſau. Miługelit kdo ſwėt/ nenjť láſky Otcowy w ném. * Mat.16,24. Jan.15,19.

16. Neboť wſſecko což geſt na ſwėtė/ (gako) * žádoſt těła, a žádoſt očj/ a pýcha žiwota: (toť) nenj z Otce/ ale geſt z ſwėta. * Luk.14,18. ſeqq.

17. Swėt pak * hyne y žádoſt geho: ale kdož činj † wůli Božj, tenť trwá na wėky. * Žal.90,10. Izai.40,6. 1 Kor.7,31. 1 Pet.1,24. Jak.1,10. † Jak.15,5.

18. Djtky, poſledni hodina geſt: a gakož ſte ſlýchaly, že * Antykryſt přigjti má / y nynjť Antykryſtowé mnozy powſtali: odkudž známe, že poſledni hodina geſt. * Mat.24,15.24. Skut.20,29. 2 Teſ.2,3.

19. Z nás ť * wyſſli/ ale nebyli z nás. Neboť byť byli z nás / byliby zůſtali s námi: ale (wyſſli z nás/) aby zgeweni byli/ že neſau wſſickni z † nás. * Skut.20,30. † 1 Kor.11,19.

20. Wy pak máte * pomazánj od Swatėho/ a znáte wſſecko. * Jan.14,26. k.16,13. 1 Jan.2,27.

21. Nepſał ſem wám (proto) žebyſſte neznali prawdy: ale že gi znáte/ a že wſſeliká lež nenj z prawdy.

22. A kdo geſt kháť/ nenjli ten kdož zapjrá žeby Gežiš nebyť Kryſtus? Tenť geſt * Antykryſt kdož zapjrá Otce, y Syna: * 1 Jan.4,3. 2 Jan.w.7.

23. Každý kdož * zapjrá Syna / nemáť ani Otce. * Luk.12,9. Jan.5,23. k.15,23. 2 Tym.2,12. 1 Jan.4,15.

24. A protož zůſtaniž w wás to, což ſte * ſlýchali od počátku: zůſtanelit w wás to co ſte ſlýchali od počátku/ y wy (takė) w † Synu y w Otcy zůſtanete. * Wýš. w.7. † Jan.14,23.

25. A * toť geſt to zaſlibenj, kterėž on nám zaſlibił, (totiž) ten žiwot wėčný. * 1 Tym.4,8.

26. Tyto wėcy pſał ſem wám o těch, kterjž wás ſwodj:

27. Ale * pomazánj to/ kterėž ſte wzali od něho, w wás zůſtáwá: aniž † potřebugete aby kdo wėcił wás: ale gakž pomazánj to wėj wás o wſſech wėcech/ a prawėť geſt, a neokłamawatedlnė: a gakž naučiło wás/ (tak) w ném zůſtáwegte. * Jan.14,26. k.16,13. Wýš. w.20. † Ger.31,34. Jan.6,45. 1 Teſ.4,9. Žid.8,11.

28. A nynj, synáčkowé, * zůſtáwegteż w ném/ abychom kdyžby ſe wkázał, ſmėlė † daufánj měli/ a nebyli ** zahanbeni od něho w přjchodu geho. * Jan.15,4.9. † 1 Jan.3,21. k.4,17. ** Mark.8,38.

29. Po-

29. Poněwadž wjte, že (on) sprawedliwý gest/zneytež (také/) že každý kdož * činj sprawedlnosť, z něho gest narozen.
* 1 Jan.3/7.10.

Kapitola III.

S. Jan, k wděčnosti Božjch dobrodinj, y k bedliwé pilnosti w následowánj K. Pána wérné probuzuge, 13. potěssenau o wěčném životě, 16. a o oprawdowosti lásky Krystowy k nam, zmjnku čine.

1. Pohledte, gakau lásku dal nám Otec/[totiž]abychom *synowé Božj slauli: protoť swět † nezná nás/ že geho nezná. * Jan.1/12. Gal.3/26.
† Jan.16/3. k.17/25.

2. Neymilegssj, nynj * synowé Božj gsme: ale gesstě se neokázalo co budeme: wjmeť † pak že když se okáže/** podobni gemu budeme: nebo ††widěti geg budeme tak gakž gest: * Izai.56/5. Jan.1/12. Rim.8/14. Gal.3/26. k.4/6. †Rim.8/18. 1 Kor.15/49. 2 Kor.4/17. Kol.3/4. 1 Pet.1/4.
** Rim.8/29. Fil.3/21. †† Mat.5/8.

3. A každý, kdož má takowau * naděgi w něm, očissťuge se, gakož y on čistý gest. * 2 Kor.7/1. 1 Pet.1/15.16.

4. Každý, kdož činj hřich, činiť proti Zákonu: * nebo hřich gest přestaupenj Zákona. * 1 Jan.3/17.

5. A wjte, že on se okázal/ aby * hřichy násse snáť/ a † hřichu w něm nenj. * Izai.53/4. 2 Kor.5/21. 1 Tym.1/15. 1 Pet.2/24.
† Izai.53/10. Jan.8/46. Žid.4/15. k.7/26.

6. Každý [tedy] kdož w něm * zůstáwá, nehřessj: [ale] každý, kdož hřessj, † newiděl ho, aniž ho poznal.
* 1 Jan.2/4. k.3/9. k.5/18. † 1 Jan.4/8. 3 Jan. w.11.

7. Synáčkowé, * nižadný wás nesswoď: kdož činj † sprawedlnosť, sprawedliwý gest / gakož y on gest sprawedliwý. * Efez.5/6. † 1 Jan.2/29.

8. Kdož činj hřich, z * ďábla gest: nebo ďábel od počátku hřessj. Na toť gest † zgewen Syn Božj / aby kazyl skutky ďáblowy. * Mat.13/38.39. Jan.8/44. † Gen.3/15. Mat.8/31. Luk.11/14.

9. Každý, kdož se * narodil z Boha, hřichu nečinj: nebo † symě geho w něm zůstáwá: aniž může hřessiti / nebo z Boha narozen gest. * 1 Jan.3/6. k.5/18.
† 1 Pet.1/23.

10. Po tomtoť zgewuj gsau synowé Božj/ a synowé ďáblowy. Každý, kdož * nečinj sprawedlnosti/ nenjť z Boha/ a kdož nemiluge bratra swého.
* 1 Jan.2/29. k.4/8.

11. Nebo toť gest to * zwěstowánj kteréž sse slýchali od počátku/ † abychom milowali gedni druhé. * 1 Jan.2/7.24.
† Jan.13/34. k.15/12. 1 Jan.3/23.

12. Ne gako * Kain [kterýž] z toho zkostnjka byl/a zamordowal bratra swého. A pro kterau přjčinu zamordowal ho? Proto že † skutkowé geho byli zlj/ bratra pak eho sprawedlnj.
* Gen.4/8. † Jan.3/19.
(II Neděle po S. Trogicy.)

13. Nediwtež * se, bratřj mogi/ gestli že wás swět nenáwidj.
* Mat.5/11. Jan.15/18.19. k.17/14.

14. My wjme, že sme přeneseni z smrti do života / nebo milugeme bratřj: Kdož * nemiluge bratra / zůstáwá w smrti. * Len.19/17. 1 Jan.2/11. k.4/21.

15. Každý kdož * nenáwidj bratra swého/ wražednjk gest: a wjte, že žádný wražednjk nemá života wěčného w sobě zůstáwagicýho. *Mat.5/21.22.

16. Po tomto sme * poznali lásku/ že on dussi swau za nás položil: y myť tedy máme za bratřj dusse klásti.
* Jan.3/16. k.15/13. Rim.5/8. Efez.5/2.25.

17. Kdoby pak měl * statek tohoto swěta / a widěkby bratra swého, an nauzy trpj/ a zawěrelby střewa swá před njm/ † kterak lásku Božj zůstáwá w něm?
* Deut.15/7. Luk.3/11. Jak.2/15. † 1 Jan.4/20.

18. Synáčkowé mogi, nemilugmež * slowem ani gazykem/ ale skutkem a prawdau.] *Rim.12/9.10. Jak.1/22. k.2/15.

19. A po tomť poznáwáme, že z prawdy gsme/a před obljčegem geho, spokogsme srdce swá.

20. Nebo potupowalo-liby nás srdce násse/ owssemť Bůh, kterýž gest wětssj nežli srdce násse/ a * zná wssecko.
* Jan.16/30.

21. Neymilegssj, gestližeiby nás srdce násse nepotupowalo / směkau * daufanliwosť máme k Bohu: * 1 Jan.2/28. k.4/17. k.5/14.

22. A začbychom ho koli * prosyli/ béřeme od něho: nebo přikázanj geho ostřjhame/ a to což gest libého před obljčegem geho, činime. * Žal.10/17. k.34/16. k.145/18. Přjsl.15/29. Mark.11/24.

23. A totoť gest to přikázanj geho/ abychom * wěřili gménu Syna geho Gezukrysta/ a milowali † gedni druhé/ gakož nám wydal přikázanj.
* Jan.6/29. k.17/3. † Len.19/18. Mat.22/39.

24. Nebo kdož ostřjhá * přikázanj geho/ w němť zůstáwá/ a on [také] w něm: a po tomť † poznáwáme že zůstáwá w nás/ [totiž] po ** Duchu kteréhož dal nám.
* Jan.14/23. † 1 Jan.4/13. ** Rim.8/9.

Kapitola IV.

Wěj opatrnoſti při rozeznáwánj ſłużebnjkůw Kryſtowých od Antykryſtowých. 7. Láſku ſwatau gako prawý wſſech dobrých wěcy, púwod y cýl, 18. s gegjmi w žitky, zwelicuge.

1. Neymilegſſj, ne każdému Duchu * wěrte/ ale † zkuſſugte duchů, gſauli z Boha: nebo mnozý fakeſſnj ** prorocy wyſſli na ſwět. *Ger.14,14. k.23,16. k.29,9. Mat.7,15. † 1 Kor.14,29. ** 2 Pet.2,1.

2. Po tomto znejte Ducha Bożjho: Każdý * duch, kterýž wyznáwá Gezukryſta w tele přiſſłého z Boha geſt.

* 1 Kor.12,3. 1 Jan.2,22. k.5,1.

3. Ale wſſeliký duch, kterýž newyznáwá Gezukryſta w tele přiſſłého / nenj z Boha: nýbrž toť geſt ten (duch) * Antykryſtů / o kterémž ſte ſłýchali, że přigjti má/ a gižť geſt nynj na ſwěte.

* 2 Teſ.2,7. 1 Jan.2,18.22. 2 Jan. w. 7.

4. Wy z Boha gſte, synáčkowé / a ſwjtězyli ſte nad nimi: nebo * wětſſj geſt ten kterýž w wás / nežli ten kterýž geſt w ſwěte. * 2 Král.6,16.

5. Oni z * ſwěta gſau/ a protož o ſwětu mluwj/ a ſwět gich poſłauchá.

* Jan.3,31. k.15,19.

6. My z Boha gſme: kdo * zná Boha, poſłauchá nás: kdož nenj z Boha, nepoſłauchá nás: a po tomť poznáwáme ducha prawdy, a ducha bludu.

* Jan.8,47. k.10,27. 3 Jan. w. 11.

7. Neymilegſſj, miłúgmež gedni druhé: nebo láſka z Boha geſt: A każdý, * kdož miługe / z Boha ſe narodil/ a znáť Boha. * Jan.8,42. 1 Jan.5,1.2.

8. Kdož * nemiługe, nezná Boha: nebo Bůh láſka geſt. * 1 Jan.2,14. k.3,6.

9. **W tomť * zgewena geſt láſka Bożj k nám/ że Syna swého toho gednorozeného poſłał Bůh na ſwět/ abychom žiwi byli ſkrze něho.**

* Jan.3,16. Řim.5,8. k.8,32. 1 Jan.3,16.

10. W tomť geſt láſka/ ne żebychom my Boha miłowali/ ale że on * miłował nás/ a poſłał Syna swého † smjřenj za hřichy nášſe. * Jan.15,16. Řim.3,24. k.5,8. 2 Kor.5,19. 2 Teſ.2,16. † 1 Jan.2,2.

11. Neymilegſſj, poněwadž tak miłował nás Bůh/ y my * máme gedni druhé miłowati. * Mat.18,33. Jan.15,12.13.

12. Boha žádný nikdy * neſpatřił: (ale) miługemelit † gedni druhé / Bůh w nás přebýwá/ a ** láſka geho dokonalá geſt w nás. * Jan.1,18. 1 Tym.1,17. † 1 Jan.3,24. ** 1 Jan.2,5.

13. Po tomtoť poznáwáme że w něm † přebýwáme, a on w nás / że z Ducha swého dał nám. * 1 Jan.5,2. † Jan.14,20.

14. A my † ſmě * widěli, a ſwědčjme/ że Otec † poſłał Syna ** ſpaſytele ſwěta. * Jan.1,14. 1 Jan.1,2. † Gal.4,4. ** 1 Jan.2,2. Wýš. w. 10.

15. Kdożbykoli wyznáwał/ że Gežiš geſt * Syn Bożj/ Bůh w něm přebýwá, a on w Bohu. * 1 Jan.5,5.

16. A my † ſmě poznali / a wěřili o láſce kterauž Bůh má k nám.

(1. Neděle po S. Trogicy.)

Bůh * láſka geſt: a kdož w láſce přebýwá, w Bohu přebýwá/ a Bůh w něm. * Wýš. w. 8.

17. W tomtoť geſt k * dokonánj swému přiſſła láſka (Bożj) s námi/ abychom † bezpečné daufánj měli w ** den ſaudný / kdyžto gakýž geſt on, (takowj) y †† my gſme na tomto ſwěte.

* Wýš. w.12. † 1 Jan.2,28. k.3,21. ** Jak.2,13. 1 Pet.1, 5. †† 1 Jan.3, 3.

18. Bázeň nenj w láſce: ale láſka dokonalá wen wyhánj bázeň: nebo bázeň trápenj má: kdož ſe pak bogj, nenj dokonaký w láſce.

19. My miługeme geg: nebo on * prwě miłował nás. * Wýš. w. 10.

20. Řekliby * kdo; Miługi Boha/ a bratra swého nenáwidělby/ kłáť geſt: nebo kdož nemiługe bratra swého, kterého widěl / Boha kterého newiděl, kterak může miłowati? * 1 Jan.2,4.11.

21. A totoť * přikázanj máme od něho/ aby ten, kdož † miługe Boha/ miłował y bratra swého.] * Leu.19,18. Mat.22,39. Jan.13,34. Eſez.5,2. † 1 Jan.5,1.

Kapitola V.

Prawau wjru a miłowánj / za giſtá znamenj wěčſnoſti wěčného žiwota, předkłádá: 14. prawě, że takowých lidj modlitby Pán Bůh ſłyſſj/ 18. a oni w hřjchy żádné zaumyſlně ſe newydáwagj.

1. Każdý kdož wěřj/ że Gežiš geſt Kryſtus/ z Boha * ſe narodil: A każdý kdož miługe toho, kterýž zplodil/ miługe i toho, kterýž zplozen geſt z něho.

* Jan.1,12.13. 1 Jan.2,22.23. k.4,2.15.

2. Po tomť * poznáwáme że miługeme syny Bożj / když Boha miługeme/ a přikázanj geho oſtřjháme. * 1 Jan.3,19.

3. Nebo toť geſt * láſka Bożj/ abychom přikázanj geho oſtřjhali: a † přikázanj geho negſau těžká.

* Jan.14,15.21.23. k.15,10. † Mat.11,30.

(1. Neděle

(1. Nedéle po Welikonoey : Quasimodogeniti.)

4. WSecko zagisté * což se narodiło z Boha, přemáhá swět: a toť gest to wjtězstwj kterěž přemáhá swět, wjra násse. * Jan.16,33. 1 Jan.4,4.

5. Kdo gest gessto*přemáhá swět/ gedině kdož wěřj, že† Gežjš gest Syn Božj?
* 1 Kor.15,57. † 1 Jan.4,15.

6. Toť gest ten, kterýž * přissel skrze wodu a krew, Gežjš Krystus: ne v wodě toliko, ale v wodě a we krwi: a Duch gest, kterýž swědectwj wydáwá, že Duch gest prawda. * Jan.19,34.35.

7. Nebo * tŕj gsau, kteřjž swědectwj wydáwagj na nebi / Otec, † Slowo, a Duch swatý: a ti tŕj gedno gsau.
* Žal.33,6. Mat.28,19. 1 Kor.12,4.5.6. 2 Kor. 13,13. † Jan.1,1. Zgew.19,13.

8. A tŕj gsau kteřjž swědectwj wydáwagj na zemi/ Duch, a Woda, a Krew: a ti tŕj gedno gsau.

9. Poněwadž * swědectwj lidské přigjmáme / swědectwjť Božj wětssj gest. Nebo totoť swědectwj gest Božj/ kteréž † wyswědčil o Synu swém. * Num.35,30.
Deut.17,6. k.19,15. Jan.8,17. † k.5,37.

10. Kdož * wěřj w Syna Božjho/ máť swědectwj sám w sobě.] Kdož newěřj Bohu, khářem geg činik: nebo newěřil tomu swědectwj, kterěž wyswědčil Bůh o Synu swém. * Jan.3,18.33.36.
Rjm. 8,16.

11. A totoť gest swědectwj to/ že žiwot wěčný dal nám Bůh: a ten * žiwot w Synu gehо gest. * Jan.1,4. 2Tym.1,10.

12. Kdož má Syna, máť * žiwot: kdož nemá Syna Božjho, žiwota nemá.
* Jan.3,16.36. k.5,24.

13. Tyto wěcy * psal jsem wám † wěřjcým we gméno Syna Božjho: abysste wěděli že máte wěčný žiwot/ a abysste wěřili we gméno Syna Božjho.
* Jan.20,31. † k.3,18. 1 Jan.3,23.

14. A totoť gest to * smělé daufánj, kterěž máme k němu/ že † zaěbychom koli prosyli podlé wůle geho sskyssj nás.
* 1 Jan.2,28. k.3,21. † Žal.145,18. Ger.29,12. Mat.7,7. k.21,22. Mark.11,24. Luk.11,9. Jan. 14,13. k.15,7. k.16,23. 1 Jan.3,22. Jak.1,5.

15. Že pak wjme, že nás sl yssj, prosyli-libychom zač/ [podlé toho] wjme, že máme prosby naplněné/ kteréž sme předkládali gemu.

16. Widěkliby * kdo bratra swého hřessicýho hřjchem ne k smrti/ modliž se [za něg/] a dá gemu [Bůh] žiwot: [totiž] hřessicým ne k smrti. Gestiť hřjch † k smrti: ne za ten, ** prawjm, aby se modlil. * 1 Jan.3,17. † Num.15,30.
1 Sam.2,25. Mát.12,31. Mark.3,29. Luk.12,10. 2 Pet.2,20. Žid.6,4. k.10,26. ** Ger.7,16.

17. Každa * neprawosť gestiť hřjch: ale gestiť hřjch ne k smrti. * 1 Jan. 3,4.

18. Wjme, * že každý kdož se narodil z Boha, nehřessj: ale ten kdož narozen gest z Boha, ostřjhá † sebe samého/ a ten zlostnjk se ho nedotýká. * 1 Jan.3,9.
† 2 Tes.3,3.

19. Wjme že z Boha gsme: ale swět wssecken * we zlém leži. * Gal.1,4.

20. A wjmeť, že Syn Božj * přissel/ a dal † nám smyssl/ abychom ** poznali toho Prawého: a gsmeť w tom Prawém/ (y) w Synu geho Gežjssi Krystu: oniť gest ten †† prawý Bůh, a *** žiwot wěčný.
* Luk.24,45. † 1 Kor.2,16. ** Jan.17,3. †† Rjm.9,5. 1Tym.3,16. Žid.1,8. *** Jan.11,25.

21. Synáčkowé, * wystřjhejte se modl! Amen. Exod.20,3. k.23,13. Skut.15, 20.29. 1 Kor.10,7.14.

Druhá Epistoła (S.) Jana Apostoła.

Milowánj swatého, poněwadž y grunt y cýl a prawidło gest prawda a gegj wčastnosť/ 4. z té přičiny pilné napomjná k zůstáwánj w prawdě/ 8. a warowánj se wssseligakých kacyřů.

STarssj (w Krystu,) wywolené Panj y synům gegim/ kteréž gá * milugi w prawdě/ a ne sám gá/ ale y wssickni kteřjž † poznali prawdu: * 3 Jan.w. 1.
† 1 Tym. 2,4.

2. Pro * prawdu kteráž zůstáwá w nás, a s námi bude na wěky. * 1 Jan. 1,8.

3. Budiž s wámi * milost, milosrdenstwj, a pokog od Boha Otce, y od Pána Gezukrysta syna Otcowa, w prawdě a w lásce. * 1 Tym.1,2.

4. Zradowal sem se welmi/ že sem nalezl (některé) z synů twých an * chodj w prawdě / gakož sme přikázanj wzali od Otce. * 3 Jan. w. 4.

5. A nynj prosým tebe, Panj/ ne gako * nowé přikázanj předkládage tobě / ale to, kterěž sme měli od počátku/ abychom milowali gedni druhé.
* Jan.13,34. k.15,12. Efez.5,2. 1 Tes.4,9. 1 Pet.4,8. 1 Jan.2,7.8. k.3, 11.23. k.4,21.

6. A totoť * geſt ta láſka/ abychom † chodili podlé přikázanj geho. Přikázanj (pak) toto geſt/** gakž ſte ſlýchali od počátku/ abyſſte w něm chodili.

*1 Jan. 5, 3. † Jan. 15, 10. ** 1 Jan. 2, 24.

7. Nebo mnozý * bludařj wyſſli na ſwět/ kteřjž newyznáwagj Gezukryſta přiſſlého w těle: takowý (každý) geſt bludař a Antykryſt. * Mat. 24, 5. 24.

2 Pet. 2, 1. 1 Jan. 2, 18. 22. 4, 1. 2. 3.

8. Hleďtež ſebe/ abychom * neztratili toho, o čemž ſme pracowali/ ale odplatu plnau abychom wzali.

* Gal. 3, 4. 1 Teſ. 3, 5.

9. Každý, kdož * přeſtupuge/ a † nezůſtáwá w wčenj Kryſtowu/ nemá Boha: kdož **zůſtáwá w wčenj Kryſtowu/ tenť y Otce y Syna má. *3 Jan. w. 11.

† Gal. 1, 7. 8. ** 1 Jan. 2, 23.

10. Přicházýli * kdo k wám, a tohoto wčenj nepřinášſj / nepřigjmeyte ho † do domu/ aniž ho pozdrawugte.

* 1 Kor. 16, 22. 2 Teſ. 3, 14. † Řim. 16, 17. 1 Kor. 5, 11. 2 Tym. 3, 5. Tyt. 3, 10.

11. Nebo kdož takowého pozdrawuge/ * obcuge ſkutkům geho zlým.

* 1 Tym. 5, 22.

12. Mnoho wám pſáti měw / nechtěl ſem (ſe ſwěřiti) * černidlu a papjru: ale mámť naděgi že k wám přigdu/ a wſtý k wſtům mluwiti budu/ † aby radoſt náſſe plná byla. *3 Jan. w. 13. 14. † Jan. 15, 11.

13. Pozdrawugj tě ſynowé ſeſtry twé (w Pánu) wywolené. Amen.

Třetj Epiſſtola (S.) Jana Apoſſtola.

Kterak, gedni při druhých/ a zwláſſtě otcowé při dítkách máme ſe prawdě těſſiti, 5. přjwětiwj býti, 10. nepřátely prawdau přemáhati, 12. y ſwědectwj prawdě wydáwati, wčj Swatý Jan.

STarſſj, Gáiowi milému, kteréhož gá * miluji w prawdě. *2 Jan. w. 1.

2. Neymilegſſj, žádámť obzwláſſtně aby ſe dobře měl / a zdráw byl/ tak gako duſſe twá dobře ſe má.

3. Zradowali ſem ſe zagiſtě welice když přiſſli bratřj / a ſwědectwj wydáwali o twé wpřjmnoſti/ kterak ty * w wpřjmnoſti chodjš. *2 Jan. w. 4.

4. Nemámť wětſſj radoſti/ než abych ſlyſſel, že * ſynowé mogi chodj w wpřjmnoſti. *1 Teſ. 3, 8. 2 Jan. w. 4.

5. Neymilegſſj, wěrně dělás cožkoli *činjš bratřjm a hoſtem/ *Řim. 16, 23.

6. Kteřjž ſwědectwj wydali o láſce twé před Cyrkwj: kteréžto * wyprowodjſſli, tak gakž ſkuſſj na Boha / dobře wčinjš. * Tyt. 3, 13.

7. Neboť pro gméno geho wyſſli/ a nic * newzali od Pohanů.

* Mat. 10, 8.

8. Mámeť tedy my takowé přigjmati/ abychom byli pomocnjcy prawdy.

9. Pſal ſem zboru (waſſemu): ale Dyotrefes, kteryž ſtogj o prwotnoſt mezy nimi / nepřigjmá nás.

10. Protož, přigduli (tam), připomenuť ſkutky geho, kteréž činj / mluwě proti nám zlé řeči: a nemage doſti na tom/ y ſám * bratřj nepřigjmá / y těm, kteřjžby † chtěli, nedopauſſtj/ a ze zboru (ge) wykuženge. * Mat. 23, 13.

† 1 Teſ. 2, 15.

11. Neymilegſſj, * nenáſledugž zlého, ale dobrého: Kdož † dobře činj, z Boha geſt: ale ** kdož zle činj, newidj Boha. *Žak. 37, 27. Jžai. 1, 16.

1 Pet. 3, 11. † Jan. 8, 47. ** 1 Jan. 3, 9.

12. Demetryowi ſwědectwj wydáno geſt ode wſſech y od ſamé prawdy: ano y my ſwědectwj (o něm) wydáwáme: a * wjte že ſwědectwj náſſe prawé geſt.

* Jan. 19, 35. k. 21, 24.

13. Mnohoť ſem měl pſáti / ale * nechcyť pſáti černidlem a pérem.

* 2 Jan. w. 12.

14. Nebo mámť naděgi že tě tudjž wzřjm / a * wſty k wſtům mluwiti budeme. *2 Jan. w. 12.

15. Pokog * tobě. Pozdrawugj tě přátelé. Pozdrawiž (y ty) přátel ze gména. *1 Pet. 5, 14.

Epiſſto-

Epiſſtoka Obecná (S.) Jůdy Apoſſtoka.

Napomíná S. Jůdas wěřicých, aby včenj Apoſſtolſkéhо ſe přidržegice, 3. o tu neyſwětěgſſj wjru rytěrowali / w nj ſe gako w S. láſce wzděláwali/ naděgi ſwau w Bohu poſkládagice: 4. A wyſtříhá od kacyřů / ohawně gegich ſmyſły wyčitage y ſtutky, 5. y hrozné Božj nad nimi pomſty.

JUdas * Gežiſſe Kryſta ſlužebnjk, bratr pak † Jakubů, poſwěceným od Boha Otce, a Kryſtu Gežiſſi **zachowanným (y) powolaným/ * Jan.14,22.

†Mat.10,3. Luk.6,16. Skut.1,13. **Jan. 17,11. 1 Pet.1,5.

2. Mikoſrdenſtwj * wám a pokog y láſka budiž rozmnožena. * 2Pet.1,2.

3. Neymilegſſj, wſſecku ſnažnoſt wynakládage na to, abych wám pſak o obecném ſpaſenj/ muſył ſem pſáti, wás napomjnage/ abyſſte * ſtatečně bogowali o wjru, kteráž geſt gednau dána Swatým.

* Žid.1,27. 1 Tym.1,18. k.6,12. 2 Tym.4,7.

4. Neboť podeſſli někteřj lidé * bezbožnj prwé giž dáwno poznamenanj k tomu odſauzenj: kteřjž miłoſt Boha naſſeho přenáſſegj w chlipnoſt/ a toho, kterýž geſt ſám Hoſpodin, Boha † a Pána naſſeho Gezukryſta zapjraagi. * Rjm.9,21.22. Tit.1,16. k.2,12. 1 Pet.2,8. † 2 Petr.2,1.

5. Protož widěko mi ſe wám to připomenauti, kteřjž gednau giž o tom wjte/ že když Pán, lid z země Egyptſké wyſwobodil/ potom * ty, kteřjž newěřjcý byli, zatratil. * Num.14,29.35. k.26,64.65. Žak.106, 26. 1 Kor.10,5. Žid.3,18.19.

6. A ty * Angeky, kteřjž neoſtřjhali ſwého knjžetſtwj / ale opuſtili přjbytek ſwůg/ k ſaudu welikého toho dne, wazbau wěčnau pod mrákotau ſchowak.

* Jan.8,44. 2 Pet.2,4.

7. Gako * Sodoma a Gomora, a okolnj města/ když podobným způſobem gako y tito w ſmilſtwo ſe wydali/ a odeſſli † potěle cyzým / předložena ſau za přjkład/ pokutu ** wěčného ohně ſnáſſegice.

* Gen.19,23.24. Deut.29,23. Jžai.1,9. k.13,19. Ger.20,16. Přád.Ger.4,6. Ezech.16,49. Oże. 11,8. Amos.4,11. † 2 Pet.2,10. ** Luk.16,24.

8. Takéž * podobně y tito, gako w hlubokým ſen pohřižený/ tělo zagiſtě poſſkwrnugj/ pauſtwjm pak pohrdagj/ a důſtognoſti ſe rauhagj. * 2 Pet.2,10.11.

9. Geſſto * Michal Archangel, když s ďáblem odpor mage/ hádal ſe o tělo Mogziſſowo/ neſměl wynéſti ſaudu zlořečenj: ale řekl; † Zkreſeyž tě Pán.

* Dan.10,13. k.12,1. 2 Petr.2,11. Zgew.12,7. † Zach. 3,2.

10. Tito pak čehož neznagj, tomu ſe rauhagj: a což od * přirozenj znagj, gako nerozumná howada, w tom ſe poſſkwrnugj. * 2 Pet.2,12.

11. Běda gim: nebo ceſtau * Kainowau odeſſli/ a † poblauzenjm Balámowy mzdy, ſe wylili / a odporowánjm ** Koré zahynuli. * Gen.4,8. 1 Jan.3,12. † Num.22,5.7.21. k.25,5. k.31,8. 2Pet.2,15.16. ** Num.16,1.31.

12. Tit gſau na * hodech waſſich poſſkwrny/ kteřjž ſ wámi hodugice bezſtaudně, ſami ſe paſau: (gſau) † obłakowé bez wody / gimiž wjtr ſem y tam točj/ ſtromowé wwadlj/ nevžitečnj / dwakrát mrtwj (a) wykořenénj: * 2 Pet.2,13. † Přjſſ.25,14. 2 Pet.2,17.

13. Wztekłé * wody mořſké/ wymjtagjcý ſwé hanebnoſti / hwězdy błudné/ gimžto mrákota tmy zachowána geſt na wěčnoſt. * Jzai.57,20.

14. Prorokowal pak také o nich ſedmý od Adama Enoch, * řka: Aj, Pán † ſe béře ſ ſwatými tiſycy ſwými.

* Gen.5,18.21. † Dan.7,10. Zach.14,5. Skut. 1,11. 2 Teſ.1,7.10. Zgew.1,7.

15. Aby * včinil ſaud wſſechněm/ a treſtal wſſecky, kteřjžbykoli mezy nimi byli bezbožnj/ ze wſſech ſkutků bezbožnoſti gegich / w nichž bezbožnoſt páchali/ y ze wſſech † twrdých (řečj,) kteréž mluwili proti němu hřjſſnjcy bezbožnj.

* Mat.12,36. k.25,31. 2 Teſ.1,8. † Mal.3,13.

16. Tit gſau reptáčy, ſtýſkawj, podlé * žádoſtj ſwých chodjce: gegichž † vſta mluwj pýchu/ pochlebugice oſobám pro (ſwůg) vžitek. * Týt.3,3. † Žak.5,10. k.17,10. k.73,8.9. 2 Pet.2,18.

17. Ale wy, neymilegſſj, pamatugte na ſkowa předpowědéná od Apoſſtolů Pána naſſeho Gezukryſta.

18. Neboť powědéli wám/ * že w poſledním času budau poſmewači, podlé ſwých bezbožných žádoſtj chodjcý.

* Skut.20,29. 1 Tym.4,1. 2 Tym.3,1. k.4,3. 2 Pet.2,1. k.3,3.

19. Toť gſau ti, kteřjž ſe ſami * odtrhugj/ † howadnj, Ducha (Kryſtowa) nemagjcý. * Přjſſ.18,1. † 1 Kor.2,14.

20. Ale wy, neymilegſſj, wzdělawagice ſe na té neyſwětěgſſj * wjře ſwé/ w Duchu ſwatém, modlěce ſe/

* 1 Teſ.1,3.

21. Oſtřjheyte ſe w láſce Božj/ očekáwa-

wagjce * mikosrdenstwj Pána nasseho Gezukrysta k wěčnému žiwotu.
* 1 Kor.1,7. 1 Tes.1,1.

22. A nad některými zagistě ljtost mějte/ rozeznánj w tom magjce:

23. Giné pak * strachem k spasenj přiwožugte/ z ohně ge † wychwacugjce: w nenáwisti magjce y tu skrze těło posskwrněnau sukni. * Fil.2,12. 1 Pet.1,17.
† Izai.46,6. k.64,6. Zgew.5,4.

24. Tomu * pak, kterýž mocen gest † zachowati wás bez vrazu/ a postawiti před obljčegem slawy swé bez vhony * s weseljm/ * Rim.16,25. Efez.3,20.
† 1 Kor.1,8.

25. Samému * maudrému Bohu Spasyteli nassemu/ (budiž) † slawa a welebnost/sýla y moc/y nynj y po wsseczky wěky. Amen.
* Rim.16,27. 1 Tym.1,17. † 1 Pet.5,11.

Zgewenj (S.) Jana Theologa.

Kapitola I.

Swatý Jan diwné widěnj, kterěž gemu 9. na ostrowě Patmos, 11. Pán Krystus zgewil, wyprawuge.

SGewenj Gežisse Krysta / kterěž dal gemu Bůh / aby vkázal * služebnjkům swým, které wěcy měkyby se djti † brzo: (on) pak zgewil, poslaw ge skrze Angela swého, služebnjku swému Janowi:
* Zgew.22,6.7. † Zgew.1,19.

2. Kterýž oswědčil * slowo Božj / a swědectwj Gezukrystowo, a † cožkoli widěl: * Zgew.6,9. † 1 Jan.1,1.

3. Blahoslawený, * kdož čte, y ti kteržj slyssj slowa proroctwj tohoto/ a ostřihagj toho/což napsáno gest w něm: nebo † čas bljzko gest. * Zgew.22,7.
† Rim.13,11. 1 Pet.4,7. Jak.5,8. Zgew.22,10.

4. Jan * sedmi Zborům, kterýž (gsau) w Azyj: Mikost wám † a pokog od toho/ Kterýž gest, ** a Kterýž byl, a Kterýž přigjti má: a †† od sedmi Duchů, kterýž gsau před *** obljčegem trůnu geho: * njž.w.11. † Rim.1,7. ** Exod. 3,14. Zid.13,8. njž.w. 8. k.4,8. k.11,17. k.16,5.
†† Zgew.3,1. k.4,5. k.5,6. *** Zob.12,15.

5. A od Gežisse Krysta, (genž gest) * swědek wěrný / ten † prworozený z mrtwých/ a ** knjže králů země: kterýž †† zamilowal nás/ a *** wmyl nás od hřjchů nassich, krwj swau: * Izai.55,4. Jan.8,14. Zgew.3,14. † 1 Kor.15,20. Kol.1,18. ** Zgew.17,14. k.19,16. †† Jan.15,12. Gal.2,20. *** Stut.20,28. 1 Pet.1,19. 1 Jan.1,7.9. Zid. 9,12.14. Zgew.5,9.

6. A * učinil nás krále a knězj Bohu a Otcy swému: gemuž (buď) † slawa a moc na wěky wěků. Amen. * Izai.61,6.
Rim.12,1. 1 Pet.2,5.9. Zgew.5,10. k.20,6. † 1 Pet.4,11. k.5,11. Ep.Jud.w.25.

7. Aj, * bere se s oblaky / a † wzřjt geg wsselikě oko/ y ti, kteržj ho bodli: a budau plakati pro něg wssecka pokolenj země: Gistě, Amen. * Izai.3,14.
Dan.7,13. Mat.24,30. † Zach.12,10. Jan.19,37.

8. Gá gsem * Alfa y Oměga/ (totiž) počátek y konec/ prawj Pán, Kterýž † gest/ a Kterýž byl/ a Kterýž přigjti má, Ten wssemohaucý. * Izai.41,4.
k.44,6. Zgew.21,6. k.22,13. † Zgew.4,8. k.11,17.

9. Gá Jan, y bratr wás, y * spoku včastnjk w sauženj, y w králowstwj, y w trpělliwosti Gežisse Krysta / byl sem na ostrowě, kterýž skowe Patmos/ pro slowo † Božj a pro swědectwj Gežisse Krysta: * Rim.8,17. Fil.1,7. † Zgew.6,9.

10. (A) byl sem v * wytržený ducha w den Páně/ y † vslyssel sem za sebau hlas welikým gako trauby/ * Zgew.4,2.
† k.10,3.8.

11. An dj: Gá gsem * Alfa y Oměga/ ten prwnj y posledny: a Což widjš, piš † do knihy / a pošli sedmi Zborům, kterýž gsau w Azyj / do Efezu, a do Smyrny, a do Pergamu, a do Thyatyru, a do Sardy, a do Filadelfie, y do Laodycye. * Zgew.2,8. k.22,13. † Zgew.14,13.

12. Y obrátil sem se, abych widěl ten hlas, kterýž mluwil semnau: a obrátiw se vzřel sem * sedm swjcnů zlatých.
* Exod. 25,37.

13. A * v prostřed těch sedmi swjcnů, podobného † Synu čkowěka/ oblečeného ** w dlauhé raucho / a přepásaného na prsech pasem zlatým. * Zgew.2,1.
† Ezech.1,26. Dan.7,13. ** Zgew.15,6.

14. Hlawa * pak geho a wlasowé bjlj, gako bjlá wlna, gako snih: † a oči geho gako plamen ohně; * Dan.7,9.
† Zgew.2,18. k.19,12.

15. Nohy pak geho podobné mosazy/ gako w pecy hořjcý: A hlas * geho gako hlas wod mnohých. * Zgew.14,2. k.19,6.

16. A měl w prawé ruce své * sedm hwězd: a z wst geho † meč s obau stran ostrý wycházel: ** a twář geho gako slunce/ když gasně swjti. * Zgew.1,20. k.2,1.
† Izak.49,2. Efez.6,17. Zid.4,12. ** Mat.17,2. 17,2

17. A gakż sem geg vżěkł/* padł sem k nohám geho, gako mrtwý: y położił ruku swau prawau na mne, řka ke mně: Nebog † se! Gá gsem ** ten prwnj y posledni/ * Dan.8,18. k.10,9.10. † Mát.14,27. ** Izai.41,4. k.44,6. k.48,12. wýš. w.11. k.2,8.

18. A * żiwý, gestło sem był mrtwý/a ay żiwý gsem na weky wěkú. Amen. A mám † klíče pekla y smrti. * Rjm.6,9. † Job.12,14. Žal.68,21. Izai.22,22. Zgew.3,7.

19. Napis * ty wěcy, kterěż sy widěł/ a kterěż gsau/ a kterěż se magi djti † potom. * Zgew.14,13. † Zgew.4,1.

20. Tagemstwj těch sedmi * hwězd, kterěż sy widěł w prawicy mé, a sedm swjcnú zlatých: Sedm † těch hwězd, gsau Angelé sedmi zború: a sedm swjcnú kterěžs widěł, gest sedm zború. * Zgew.2,1. † Mal.2,17.

Kapitola II.

S. Jan z rozkazu Páně psal čtyřem zpráwcům čtyř zború: totiž Efezského, 8. Smyrnenského, 12. Pergamenského, 18. a Tyatyrského.

1. ANgelu * Efezské Cýrkwe piš; Totoť prawj † ten, kterýž držj těch sedm hwězd w prawicy swé/kterýž se procházý y prostřed těch sedmi swjcnú zlatých: * Mal.2,7. † Zgew.1,13.16.20.

2. Známť * skutky twé a prácy twau, y trpěliwost twau/ a że nemúżeš trpěti zlých: a † zkusył sy těch kterjž se prawj býti Aposstolé, ale negsau: a shledals ge, że (gsau) lháři. * 1 Tes.1,3. Zgew.2,9.13.19. † 1 Jan.4,2.

3. A * snášeł sy / a trpěliwost máš: a pro gméno mé pracowals a newystał. * Kol.3,13.

4. Ale mámť * proti tobě to, że sy tu prwnj lásku swau opustił. * njž.w.14.20.

5. Protož pomni odkud sy wypadł/ a * čiň pokánj/ a prwnj skutky: Pakliť toho nebude, přigdu na tebe rychle / a pohnuť swjcnem twým z mjsta geho/ nebudeššli pokánj činiti. * Mat.3,2. k.4,17. Mark.1,15.

6. Ale toto más / że * nenáwidjš skutkú Mikuláššenců/kterýchž y gá nenáwidjm. * Žal.139,21.22. njž.w.15.

7. Kdo * má yšši słyš, co Duch † prawj Cýrkwjm: Tomu kdož swjtěžý, dám gjsti z ** dřewa żiwota/kterěž gest y prostřed ráge Božjho. * Mat.11,15. k.13,9. Mark.4,9. † Zgew.3,6. ** Gen.2,9. Zgew.22,2.

8. Angelu pak Smyrnenské Cýrkwe piš; Toto * prawj ten prwnj y posledni/ kterýž był † mrtwý, a żił: * Izai.41,4. k.44,6. k.48,12. Zgew.1,11.17. † Zgew.1,18.

9. Wjm o * skutcých twých, y o ssauženj a chudobě / (ale † bohatý gsy) y o rauhánj ** těch, kterjž se prawj býti Židé, a negsau/ ale zběř Satanowa. * wýš.w.2. † k.3,17. ** k.3,9.

10. Nebogž * se nic toho co trpěti máš: Ay, wwrżeť ďábeł některé z wás do wězenj/ abyšste zkussenj byli: a budete mjti wzkošt za deset dnj. Budiž † wěrný aż do smrti / a dámť korunu ** żiwota. * Mat.10,28. † Mat.10,22. k.24,13. Žid.3,14. Zgew.3,11. ** 1 Kor.9,25. 2 Tym.2,5. k.4,7.8. Jak.1,12.

11. Kdo * má yšši, słyš, co Duch prawj Cýrkwjm / kdo swjtěžý, nebude wrażen od † smrti druhé. * Mat.11,15. k.13,9. † Zgew.20,14. k.21,8.

12. Angelu pak Pergamenské Cýrkwe piš; Totoť prawj ten, kterýž má ten * meč s obau stran ostrý: * Žid.4,12. Zgew.1,16. njž.w.16.

13. Wjm skutky twé, y kde bydljš/(totiž) tu kdež gest * stolice Satanowa/ a że † držjš se gména mého/a nezapřeł sy wjry mé/ ani w těch dnech, když Antypas ** swědek můg wěrný zamordowán gest w wás/ tu kdež bydlj Satan. * Zgew.13,2. † k.3,8. ** k.1,5.

14. Ale * mámť málo proti tobě/ że tam máš ty, kterjž držj † učenj Balámowo/ Kterýž učił Baláka pohorssenj klásti před obljčegem synú Izraelských/aby gedli modlám obětowané/ a smilnili. * wýš.w.4. † Num.22/2. k.23,1. k.24,14. k.25,2. 2 Pet.2,15.16. Ep.Žid. w.11.

15. Tak y ty más ty kterjž držj * učenj Mikuláššenců: což gá w nenáwisti mám: * wýš.w.6.

16. Činiž * pokánj: Pakli nebudeš/ přigdu na tebe brzy/ a † bogowati budu s nimi ** mečem wst swých. * Mat.3,2. k.4,17. † Zgew.19,15.21. ** Izai.11,4. k.49,2. Efez.6,17. 2 Tes.2,8. Žid.4,12. Zgew.1,16.

17. Kdo * má yšši, słyš co Duch prawj Cýrkwjm: Tomu † kdož wjtěžý, dám gjsti ** tu mannu skrytau: a dám gemu kamének bjlý/a na tom † † kaménku gméno nowé napsané/ kteréhož žádný newj, než ten, kdož ge přigjmá. * Mat.13,9. wýš.w.7. k.3,13. † wýš. w.7. njž. w.26. ** Jan.6,50.51. †† Zgew.3,12.

18. Angelu pak Tyatyrské Cýrkwe piš; Totoť prawj Syn * Božj/ kterýž má oči ga-

gako plamen ohně/ a gehož nohy podobné (gsau) mosazy: * Zgew.1,14.15.

19. Známť * skutky twé y lásku, y přisluhowánj, y wěrnost, y trpěliwost twau/ a skutky twé, y ty poslednj, wětssj, nežli prwnj. * Zgew.2,2.9.13.

20. Ale * mámť mámo proti tobě, že nechámáš ženu † Gezábel, kteráž se býti prawj prorokynj, aby wčila a swozowala služebnjky mé/ aby ** smilnili, a gedli modlám obětované.

* wýš.w.4. † 1 Král.16,31. ** Skut.15,20.

21. Ale dałť sem gj * čas, aby pokánj činila z smilstwa swého: a wssak nečinila. * Maud.12,10. Řim.2,4.

22. Ay, gá * wwrhu gi na lože/ y ty kteřjž cyzoložj s nj/ w sstauženj přewelikém/ gestliže nebudau činiti pokánj z skutků swých. * Zgew.18,6.9.

23. A syny gegj zmordugi smrti: y zwědjť wssecky Cyrkwe, žeť gsem * gá zpytatel ledwj y srdce: a † odplatjm wám gednomukažděmu podlé skutků wassich.

* 1 Sam.16,7. Žal.7,10. Ger.11,20. k.17,10. Jan.2, 24.25. Skut.1,24. † Žal.62,13. Mat.16,27.

24. Wámť pak prawjm, y giným Tyatyrským/ kteřjžkoli nemagj wčenj tohoto/ a kteřjž nepoznali hlubokosti satanowy, gakž ěkagj: Newzložjmť na wás giného břemene.

25. A wssak to * což máte, držte, dokudž nepřigdu. * Zgew.3,11.

26. Kdožby pak * wjtězył a ostřjhal ažť † do konce skutků mých/ ** dám gemu moc nad Pohany: * wýš.w.7.11.17. † w.10. ** Žal.2,8. Mat.19,28. 1 Kor.6,3.

27. Y budeť ge * zprawowati prutem železným: a gako nádoba hrnčířowa sstřjskáni budau: † Gakž y gá wzal sem od Otce swého. * Zgew.12,5. † k.3,21.

28. A dám gemu * hwězdu gitrnj.

* 2 Pet.1,19. Zgew.22,16.

29. Kdo * má wssi, slyš co Duch prawj Cyrkwjm. * Zgew.3,6.13.22.

Kapitola III.

Zroge wšánj Jana S. ke třem zprawčům, totiž Sardynskému. 8. Filadelfitskému, 14. Laodyceenskému/ kterež wěrným služebnikům Cyrkwe, místo Zrcadla býti může/ gako y předessłé čtwero,

1. ANgelu pak Cyrkwe Sardynské piš; Toto prawj ten, kterýž má * sedm duchů Božich, a sedm † hwězd: Wjm ** skutky twé/ že máš gméno že gsy žiw/ ale gsy mrtwý.

* Zgew.1,4. k.4,5. † k.1,16.20. k.2,1. ** k.2,9.

2. Budiž bedliwý/ a utwrzugž giné wmragjcý: Neboť sem nenalezł skutků twých plných před Bohem.

3. Pomniž tedy co sy přigał a słyssel/ a ostřjhey/ a čiň * pokánj; pakli bdjti nebudeš/ přigdut † na tě gako zkoděg/ a nezwjš w kterau hodinu na tě přigdu.

* Zgew.2,5. † Mat.24,43. 1 Tes.5,2. 2 Pet.3,10.

4. (Ale) máš některé osoby y w Sardys/ kteréž nepossłwrniky raucha swého/ protož budaut se semnau * procházeti w bjłém rausse: nebo gsau hodni.

* Zgew.4,4. k.6,11. k.7,9.13.

5. Kdo * swjtězý/ tent bude odjn † rauchem bjłým: a nikolit ** newymazi gména geho z knihy žiwota: ale †† wyznámť gméno geho před obljčegem Otce swého, y před Angely geho.

* Zgew.2,7.11. † Izai.61,10. ** Exod.32,32. Žal. 69,29. Luk.10,20. †† Mat.10,32.

6. Kdo * má wssi, słyš co Duch prawj Cyrkwjm. * Zgew.2,7.11.17.29. njž.w.13.

7. Angelu pak Filadelfitské Cyrkwe piš; Totoť prawj ten swatý a * prawý, kterýž má † kljč Dawidů: kterýžto otwjrá/ a žádný nezawjrá: a zawjrá/ žádný pak neotwjrá: * 1 Jan.5,20. † Job.12,14.

8. Wjm * skutky twé: Ay, postawilť sem před tebau dwéře otewřené/ a žádnýť gich nemůže zawřjti: Nebo máš, (ač) newelikau moc/ a † ostřjhał sy słowa mého/ a nezapřeł se gména mého.

* Zgew.2,2.9. †k.2,13.

9. A dáwámť z zběři Satanowy/ ty kterýž se * prawj býti Židé, a negsau/ ale kłamagj: Ay, způsobjm to žeť přigdau a budau se † klanéti před nohama twýma/ a poznagjť, že sem gá tě miłował.

* Řim.8,28. Zgew.2,9. † Izai.60,14. seqq.

10. A ponéwadž sy ostřjhał słowa trpěliwosti mé/ y gát tebe ostřjhati budu od hodiny pokussenj/ * kteráž přigjti má na wssecken swět, aby zkusseni byli obywatelé zemé. * Skut.11,28.

11. Ay, * přigdut brzy: drž † se toho co máš/ aby žádný ** newzał koruny twé. * Fil.4,5. † Zgew.2,25. ** 1 Kor.9,25.

12. Kdo * swjtězý, učinjm geg † słaupem w Chrámě Boha swého/ a newygdeť giž wjce wen: ** a napjssiť na něm gméno †† města Boha swého, nowého Gerusaléma sstupugjcyho *** s nebe od Boha mého/ y gméno swé nowé. * Zgew.21 7.11.17. † 1 Král.7,21. ** Zgew.14,1. k.22,4. †† Gal.4,26. Zid.12,22. *** Zgew.21,2.10.

13. Kdo

13. Kdo má vssi, * slyš co Duch prawj Cyrkwjm. * Zgew.2,7.11.17. Mat.13,9.

14. Angeku pak Cyrkwe Laodycenské piš; Toto prawj Amen, swědek ten * wěrný a prawý/ † počátek stwořenj Božjho: * Zgew.1,5. wýš.w.7. † Kol.1,15.

15. Wjmi * skutky twé/že ani gsy studený ani horký: ó by studený byl aneb horký. * Zgew.2,2.9.13.19.

16. A tak, že gsy wlažný/ a ani studený, ani horký/ wywrhu tě z vst swých.

17. Nebo prawjš/ * Bohatý gsem/ a zbohatl sem/ a žádného nepotřebugi: a newjš, že gsy bjdný, a mizerný, y chudý, y slepý, y † nahý. * 1 Kor.4,8. Zgew. 2,9. † k.16,15.

18. Radjmi, aby sobě koupil ode mne * zlata ohněm zprubowaného/ aby byl bohatý: a † raucho bjlé, aby oblečen byl/ a neokazowala se hanba nahoty twé: a oči swých ** pomaž kolliryum aby widěl. * 1 Pet.1,7. † 2 Kor.5,3. Zgew.7,13. k.16,15. k.19,8. ** Tob.6,10.

19. Gá kterežkoli * miługi, kárám a trescy: rozhorliž se tedy, a čiň † pokánj. * Job.5,17. Přjsl.3,12, Tob.12,13. Zid.12,6. Jak.1,12. † Mat.3,2. Zgew.2,5.

20. Ay, * stogjmt v dwerj/a tlukú: gestliže-by kdo † vslyssel hlas můg, a otewřel dwéře/ ** wegdu k němu/ a budu s nim wečeřeti, a on semnau. * Pjseň Sal.5,2. † Zak.24,7.9. ** Jan.14,21. sqq.

21. Kdož * swjtěžý, † dám gemu seděti s sebau na ** Trůnu swém/ gako y gá †† swjtězyl sem/ a sedjm s Otcem swým na Trůnu geho. * Zgew.2,7.11.17.26. † Mat.19,28. Luk.22,29.30. 1 Kor.6,2. ** Jan. 17,24. †† Izai.63,3. Jan.16,33. 1 Kor.15,54.55.

22. Kdo má * vssi, slyš co Duch prawj Cyrkwjm. * Zgew.2,11.17.29. wýš. w. 6. 13.

Kapitola IV.

Widěl S. Jan Pána sedjcyho na stolicy v prostřed čtyrmecytma Stareu, 5. a pri tom blyskanj, zwuk, hromobitj, lampy, 6. sklenné moře, 7. čtwero zwjřat a tak Božj slawu.

1. POtom sem widěl/ a ay, dwéře otewřené w nebi/ a ten * hlas prwnj kterýž sem byl slyssel gako trauby, an mluwj semnau řkauc: Wstup sem/ a ukážit † co se má djti potom. * Zgew.1,10. † k.1, 19.

2. A hned sem byl * v wytrženj ducha: a ay, Trůn postawen byl na nebi: a † na Trůnu (geden) seděl. * Zgew.1,10. † k. 5, 1.

3. A ten * kterýž seděl, podoben byl obljčegem kameni Jaspidu a Sardyowi: a wůkol toho trůnu byla † duha, na pohleděnj podobná Smaragdu: * Ezech.1,26. k.10,1. † Zgew.10,1.

4. A okolo toho trůnu, (byko) trůnů čtyrmecytma: a na těch trůnjch/ widěl sem čtyrmecytma * Stareů sedjcých/ oblečených w raucha bjlá: a měli na hlawách swých koruny zlaté: * Zgew. 11, 16.

5. A z toho trůnu pocházelo blýskánj a hromobitj, a hlasowě: a sedm lamp ohnjwých horjcych před trůnem genž gsau * sedm Duchů Božjch. * Zgew.1,4. k.3,1. k.5,6.

6. Byko také před tjm Trůnem * moře sklenné, podobné † křisstálu: a v prostřed trůnu a wůkol trůnu čtwero zwjřat, plných očj s předu y s zadu. * Zgew.15,2. † Ezech. 1, 22.

7. Prwnj pak to zwjře podobné byko * lwu/ a druhé zwjře podobné teleti/ a třetj zwjře magjcý twárnost čkowěka/ a čtwrté zwjře podobné orku letjcýmu. * Ezech. 1, 10.

8. A gednokaždé z těch čtyř zwjřat měl * sest křjdel okolo/ a wnitř plná byla očj/ a neměla odpočinutj dnem y nocý, řkagjce; † Swatý, Swatý, Swatý Pán Bůh wssemohaucý/ ** kterýž Byl, a Gest, y Přigjti má. * Ezech.1,6. sqq. † Izai.6,3. Zgew.1,4.8. k.16,5.

9. A když ta zwjřata wzdáwala sláwu a čest y djky činěnj sedjcýmu na Trůnu, tomu živému na wěky wěků/

10. Padlo těch čtyrmecytma Stareů, před obljčegem toho sedjcýho na Trůnu: a klaneło se * tomu živému na wěky wěků/ a metali koruny swé před Trůnem, řkauce; * Zgew.5,14.

11. Hoden * gsy Pane přigjti sláwu, a čest y moc: nebo ty sy † stwořil wssecky wěcy/ a pro wůli twau trwagj, y stwořeny sau. * Zgew.5,12. † k.10,6. k.14,7.

Kapitola V.

Knihu zapečetěnau Beranek přigal/ 11. protož od Angelů, zwjřat, stareu, 13. a ode wssého stwořenj, spolu s sedjcym na Trůnu, gednostegnau čest, sláwu, a chwálu sobě činěnau měl.

1. A Widěl sem po prawicy * sedjcýho na Trůnu, † knihu popsanau wnitř y zewnitř/ zapečetěnau sedmi pečetmi. * Zgew.4,2. † Ezech.2,9.10.

2. A widěl sem * Angeka sylného/ wo-

kagjcýho hlasem welikým; Kdo gest hoden otewřjti tu knihu, a zrussiti pečeti gegj? *Zgew.10,1.

3. Y nemohł žádný/* ani na nebi, ani na zemi, ani pod zemj, otewřjti tu knihy/ ani pohlednti do nj. *Fil.2,10.

Zgew.5,13.

4. Prwčež gá plakał sem welmi/že nenj nalezen žádný kdoby hoden był otewřjti a čjsti tu knihu, ani pohlednti do nj.

5. Tedy geden z těch Starců řekł mi; Neplač: Ay, *swjtězyłt Lew ten kterýž gest z pokolenj Jůdowa,† kořen Dawidů/ aby** otewřel tu knihu/ a zrussił sedm pečetj gegj. *Gen.49,9.10.

†Jzai.11,1.10. Kim.15,12. **Zgew.6,1.seqq.

6. Y pohlednł sem/a ay, mezy Trůnem, a čtyřmi těmi zwjřaty/ a mezy* těmi Starcy/ Beránek† stogj gako zabitý/ mage sedm rohů/ a sedm** očj/ genž gsau †† sedm Duchů Božjch poslaných na wssecku zemi. *Zgew.7,17.

†Jan.1,29.36. **Zach.3,9. ††Zgew.1,4.

7. Y přissel a wzal tu knihu/z prawice toho kterýž sedł na Trůnu.

8. A gakž wzal tu knihu/ (hned) těch čtwero zwjřat, a těch *čtyřmecýtma Starců padło před tjm Beránkem/ magjce gedenkaždý z nich†harfu/a báně zkatě plné**wůně, genž gsau modlitby Swatých.*Jž.24,23.†Zgew.14,2.**Zgew.8,3.

9. A zpjwali* pjseň nowau, řkauce; Hoden† gsy wzýti tu knihu/ a otewřjti pečeti gegj: Nebo sy zabit, a wykaupiłs nás Bohu** krwj swau/ ze wsseliképo pokolenj, a gazyku, a lidu, y národu:

*Zak.96,1. Zgew.14,3. †1.4,11. **Skut.20,28.

10. A učinił sy nás Bohu nassemu* Krále a Knežj: a budeme† kralowati na zemi. *Zgew.1,6. †Zgew.1,5.

11. Y widěł sem a słyssel hłas* Angelů mnohých, okolo toho Trůnu, a těch zwjřat, y Starců/ a był gich počet† stokrát tisýc tisýců, a desetkrát sto tisýců:

*Zgew.7,11. †Dan.7,10. Žid.12,22.

12. Řkaucých welikým hłasem; *Hoden gest ten Beránek zabitý wzýti moc, a bohatstwj, y maudrost, y sýlu, y čest, y slawu, y požehnánj. *Zgew.13,8.

13. Též *wssecko stworenj kteréž gest na nebi, y na zemi, y pod zemi, y w moři, y wssecko což w nich gest/ słyssel sem řkaucý; Sedjcýmu na Trůnu, a Beránkowi, požehnánj, čest, a slawa, y sýła na wěky wěků.* Zak.148,1.sqq. Fil.2,10.

14. Čtwero pak těch zwjřat řeklo; *Amen: A těch čtyřmecýtma Starců padło, a† klanęli se giwému na wěky wěků. *Zgew.19,4. †1.4,10.

Kapitola VI.

Při otwjránj ssesti pečetj, 12. běh a způsob wěcý budaucych, 14. až y den saudu posledniho, pod diwnými figurami gest vkázán.

1. Widěł sem, když otewřel ten Beránek gednu z těch pečetj/ a słyssel sem gedno ze* čtyř zwjřat ano prawj, gako hłasem hromowým; Pod, a wiz. *Zgew.4,6.

2. Y pohlednł sem, a*ay kůň bjlý/ a ten kterýž sedł na něm, měł kuczisstě; a dána gest gemu koruna/y†wygel přemáhage, aby přemáhał. *Zach.3,10.†1.14,3.

3. A když otewřel pečet druhau/ słyssel sem druhé* zwjře řkaucý; Pod, a wiz. *Zgew.4,7.

4. Y wyssel giný kůň* ryzý: a sedjcýmu na něm dáno gest, aby †pokog wyzdwihł z země/ aby se wespołek mordowali: a dán gemu meč welikí.

*Zach.1,8. †Mat.24,6.7.

5. A když otewřel pečet třetj/ słyssel sem* třetj zwjře řkaucý; Pod, a wiz: y pohlednł sem/ a ay, kůň † wraný/ a ten kterýž na něm sedł, měł wáhu w ruce swé. *Zgew.4,8. wýš.w.3. †Zach.6,2.

6. Y słyssel sem hłas z prostředku těch čtyř zwjřat, an* prawj; Měřice pssenice za penjz/ a tři měřice ječmene za penjz: olegi pak a wjnu nesskod.

*Zgew.9,4.

7. A když otewřel pečet čtwrtau/ słyssel sem hłas* čtwrtého zwjřete řkaucý; Pod, a wiz. *Zgew.4,7. wýš. w. 3.5.

8. Y pohlednł sem/ a ay, kůň* pławý/ a toho kterýž sedł na něm gméno było smrt: a Pekło ssło za njm: Y dána gest gim moc nad † čtwrtým djlem země/aby mordowali mečem, a hładem, ** a morem, a sselmami zemskými. *Zach.6,3.6.

†Ezech.14,13.sqq. **Zgew.20,14.

9. A když otewřel pečet pátau/ widěł sem pod* oltářem dusse zmordowaných †pro słowo Božj/ a pro swědectwj, kteréž wydáwali: *Zgew.8,3. †1.1,9.

10. Y wołali* hłasem welikým, řkauce: Až dokud Pane swatý a prawý† nesaudjš, a nemstjš krwe nassj nad těmi, kterjž** přebýwagj na zemi?

*Luk.18,7. †Deut.32,43. **Zgew.3,10.

11. Te-

11. Tedy dáno gednomukaždému z nich*raucho bjlé/ a řečeno gim, aby odpočiwali † gesstě za maly čas/ ažby se **naplnil počet spoluslužebnjků gegich/ a bratřj gegich / kteřjž zmordowáni býti magj, gako y oni. *Zgew.3,5. k.7,9.14. † k.20,3. ** Žid.11,40.

12. Y pohleděl sem když otewřel pečet sstessau/ a ay * země třesenj welikě stalo se/ a † Slunce zčernalo, gako pytel žiněný/a Měsýc wssecken byl gako krew. *Zgew.16,18. †Joel.2,10.31. k.3,15. Mat.24,29. Luk.21,25. Skut.2,20.

13. A hwězdy nebeské padaly na zemi/ podobně gako dřewo * fjkowé smjtá s sebe owoce swé/ když od welikého wětru kláceno bywá. * Luk.13,6.

14. A nebe se * schowalo,gako kniha zawřená / † a každá hora y ostrowowé z mjsta swého pohnuli se. *Žal.102,27. Izai.34,4. Luk.21,33. Žid.1,12. †Zgew.16,20.

15. A * králowé země, y knjzata, y bohatj, a wřednjcy, a mocnj / y každý sluzebnjk, y wsseliký swobodný, † skryli se w geskynjch, a w skalj hor:

*Zgew.19,18.19. † Izai.2,19.

16. A řekli * horám y skalj; Padněte na nás/a skryte nás před twářj toho,kteréhož sedj na Trůnu/ a před hněwem toho Beránka. *Izai.2,19. Luk.23,30.

17. Neboť gest přissel * ten den weliký hněwu geho: y kdo bude mocy ostáti?

*Izai.13,9. Kim.2,5.

Kapitola VII.

Widěl S. Jan čtyři Angely, 2. a pátého k ochránění wěrnych přisslého: 4. slyssel počet zapečetěných: 9. widěl Syrkew a nezčislný zástup před Trůnem stogjcych, 11. a s Angely w přediwné slawě, Boha radostně chwáljcych.

1. POtom pak widěl sem čtyři Angely/ stogjcý na čtyřech uhlech země/ držjcý čtyři wětry zemské/aby newál wjtr na zemi,ani na moře,ani na žádný strom.

(Na den Wssech Swatých:)

2. A widěl sem giného Angela, wystupugjcýho od wýchodu slunce/magjcýho*pečet Boha živého: kteréjž zwolal hlasem welikým na ty čtyři Angely/ gimž dáno,aby sskodili zemi a moři,

*Zgew.14,1.

3. Rka; Nessskoďte zemi, ani moři, ani stromům/ dokudž * nezapečetjme sluzebnjků Boha swého na čelsch gegich.

*Ezech.9,4. Zgew.9,4.

4. Y slyssel sem počet zapečetěných: sto*čtyřidceti a čtyři tisýce gich zapečetěno,ze wssech pokolenj synůw Izraelskych.

*Zgew.14,1.

5. Z pokolenj Jůda, dwanácte tisýců zapečetěných: Z pokolenj Rúben, dwanácte tisýců zapečetěných: Z pokolenj Gád, dwanácte tisýců zapečetěných:

6. Z pokolenj Asser, dwanácte tisýců zapečetěných: Z pokolenj Neftalim,dwanácte tisýců zapečetěných: Z pokolenj Manasses, dwanácte tisýců zapečetěných:

7. Z pokolenj Symeon, dwanácte tisýců zapečetěných: Z pokolenj Léwj,dwanácte tisýců zapečetěných: Z pokolenj Izachar, dwanácte tisýců zapečetěných:

8. Z pokolenj Zabulon, dwanácte tisýců zapečetěných: Z pokolenj Jozef, dwanácte tisýců zapečetěných: Z pokolenj Benyamin, dwanácte tisýců zapečetěných:

9. Potom pohleděl sem / a ay, zástup weliký / kteréhožby žádný přečjsti nemohl/ ze * wssech národů, a pokolenj, a lidj, y gazyků/ ani stogj před Trůnem, a před obljčegem Beránka/ † oblečeni gsauce w bjlé raucho: a palmy w rukau gegich. *Zgew.5,9. † k.3,5.18. k.6,11.

10. A wokali*hlasem welikým,řkauce: † Spasenj (gest) od Boha nasseho na Trůnu sedjcýho, a (od) Beránka!

*Zgew.6,10. † Žal.3,9. Izai.43,11. Ger.3,23.

11. A wssickni * Angelé stáli okolo Trůnu a Starců a čtyř zwjřat: Y padli před Trůnem na twáři swé/ a klaněli se Bohu/ *Zgew.5,11.

12. Rkauce: *Amen! Požehnánj, a sláwa, a maudrosť, a djků činěnj,a čest, a moc, y sýla Bohu nassemu na wěky wěků. Amen!] *Zgew.5,12.

13. Y promluwil ke mně, geden z těch Starců/ a řekl mi; Kdo gsau * tito obločenj w bjlé raucho? a odkud přissli?

*Gen.48,8.

14. Y řekl sem gemu; Pane, ty*wjš. Y řekl mi; To gsau ti kteřjž přissli z welikého ssauženj: a † umyli raucha swá/a zbjlili ge we krwi Beránkowé.

*Jan.21,15. † Izai.1,16.18. 1 Jan.1,7. Žid.9,14.

15. Protož gsau před Trůnem Bożjm/ a slauží gemu dnem y nocý w Chrámě geho: a ten, kteréjž * sedj na Trůnu zastěnowati ge bude: *Izai.4,5.

16. Nebudau * kaněti wjce, ani žjzniti wjce/a nebude † bjti na ně slunce, ani žádné horko. *Izai.49,10. †Žal.121,6

17. Ne-

17. Nebo*Beránek, kterýž gest v prostřed Trůnu, † pásti ge bude/ a dowedei ** ge k živým studnicým wod: a †† setře Bůh wsselikau slzu s očj gegich.

* Zgew.5/6. † Jan.10/10.11. ** Zak.23/1.2. †† Izai.25/8. Zgew.21/4.

Kapitola VIII.

Pečet sedmá otewřjna: 2. sedm Angelů se postawiko před Pánem: 3. giný Angel kadil při oltáři: 7. Potom z těch sedmi Angelů čtyři, geden po druhém traubili/ a w tom přehrozné Božj pokuty swětu sau předkazány.

1. A Když otewřel pečet sedmau/ stako se* mlčenj na nebi gako za půl hodiny. * Izai.32/17.

2. Y widěl sem sedm těch Angelů, kterýž stogj před obljčegem Božjm/ gimž dáno * sedm trub. * 1 Kor.15/52.

3. A giný Angel přissel, a postawil se před* oltářem, mage kadidlnicy zlatau: y dáni sau gemu † zápalowé mnozý/ aby (ge) obětowal** s modlitbami wssech Swatých na oltáři zlatém/ kterýž gest před Trůnem. * Zgew.6/9. k.9/13. k.14/18. † k.5/8. ** Luk.21/36.

4. Y wstaupil dým* zápalů s modlitbami Swatých z ruky Angela, před obljčeg Božj. * Zak.141/2. Skut.10/4.

5. Y wzal Angel kadidlnicy/a*naplnil gi ohněm z oltáře/a swrhl gi na zem: y stalo se hromobitj, † a hlasowé, a blýskánj, y země třesenj. * Skut.2/2.3. † Zgew.4/5.

6. A těch sedm Angelů, kterýž měli sedm trub, připrawili se, aby traubili.

7. Y zatraubil prwnj Angel/ a stako se krupobitj, a oheň smjssený se krwj/ a swrženo gest to na zem: a třetj djl stromů shořel, a wssecka tráwa zelená spálena gest.

8. Potom zatraubil druhý Angel/ a gako hora welikà ohněm hořjcý wwržena gest do moře: y obrácen gest w krew třetj djl moře,

9. A zemřel w moři třetj djl stworenj těch kteráž měla dussi/ a třetj djl lodj zhynul.

10. A třetj Angel zatraubil/ y spadla s nebe* hwězda welikà, hořjcý gako pochodně/ a padla na třetj djl řek, a do studnic wod. * Zgew.9/1.

11. Tě pak hwězdy gméno bylo, Pelynek: y obrátil se třetj djl wod w pelynek/a mnoho lidj zemřelo od těch wod, nebo byly zhořkly.

12. Potom čtwrtý Angel zatraubil/ y vderena gest* třetina Skunce/ a třetina Měsýce/ a třetj djl hwězd: tak že se třetj djl gich zatměl/ a třetina dne neswjtila/ a též podobně y nocy. * Zgew. 9/15.

13. Y widěl sem a slyssel Angela gednoho, an letj po prostředku nebe/ a prawj hlasem welikým: * Běda, běda, běda, těm, kteřjž přebywagj na zemi/ pro giné hlasy trub tří Angelů, kteřjž magj traubiti. * Zgew.9/12. k.11/14.

Kapitola IX.

Pátý Angel zatraubil/ 3. a přehrozná trápenj lidj sskrze kobylky, wylita sau na bezbožné. 13. Po zatraubenj pak ssestého Angela, rozwázani sau čtyrj zhaubcowe lidj/ 16. a k tomu přidán přewelikỳ počet strassliwých gezdců.

1. Potom * Angel pátý zatraubil/ y widěl sem, že hwězda s nebe spadla na zem/ a dán gest gj † klič od studnice propasti. * Zgew.8/10. † Luk.8/31. Zgew.17/8.

2. Kteráž to otewřela studnicy propasti: Y wssel dým z té studnice, gako dým z pecy welikè: y * zatměło se slunce y powětřj od dymu té studnice. * Zgew.8/12.

3. A z toho dymu * wyssky kobylky na zemi/ gimž dána gest moc/ gakauž moc magj sstjrowé zemsstj. * Exod.10/4. seqq.

4. Ale řečeno gim, * aby nesskodily tráwě zemské/ ani čemu zelenému/ ani kterémukoli stromowj/ nej toliko lidem, † kteřjž nemagj znamenj Božjho na čelich swých. * Zgew.6/6. † Ezech.9/4.

5. Dáno gest pak gim, ne aby ge zabjgely, ale trápily za pět měsýců: a aby trápenj gich bylo gako trápenj od sstjra, kdyžby wssikl člowěka.

6. Protož * w těch dnech hledati budau lidé smrti/ ale nenaleznau gi: a žádati budau zemřjti/ ale smrt uteče od nich. * Job.3/21. Izai.2/19. Luk.23/30.

7. Způsob pak těch kobylek * podobný (byl) koňům připrawenym k bogi: a na hlawách gegich (byly) gako koruny podobné zlatu/ a twáři gegich, gako twáři lidské: * Exod.10/4. Joel.2/4. Maud.16/9.

8. A měly wlasy, gako wlasy ženské/ a * zubowé gegich byli, gako Lwů: * Joel.1/6.

9. Měly

9. Měky také pancýře, gako pancýře železné: a zwuk křjdel gegich, gako *zwuk wozů, když množstwj konj běžj k bogi:
*Ger. 47,3.

10. A měky ocasy podobné sstjrům/a žihadla w ocasých gegich byla: a moc gegich byla sskoditi lidem za pět měsýcŭ.

11. Měky pak nad sebau krále Angeka* propasti/ gemuž † gméno Zidowsky Abaddon, w Reckém pak (gazyku) gméno má Apollion. *Wyš. w. 1.
† 2 Tes. 2,3.

12. Bjda *gedna pominuka/ a ay přigdau gesstě dwě bjdy potom. *Zgew. 8,13.

13. Tedy ssestý Angel zatraubil/ y *slyssel sem hlas geden ze čtyř rohů † oltáře zlatého, kterýž gest před obljčegem Bożjm/ *Zgew. 16,7. † k. 8,3.

14. Řkaucý ssestému Angeku, kterýž měl traubu: Rozwěž *ty čtyři † Angeky, kteřjž gsau w wězenj při ** welikě řece Eufrates. *Zgew. 20,7. † k. 7,1. ** k. 16,12.

15. Y rozwázáni sau ti čtyřj Angelé, kteřjž byli připrawení k hodině, a ke dni, a k měsýcy, a k roku/ aby zmordowali třetj djl lidj.

16. A byl *počet wogska lidu gjzdného dwěstěkrát tisýc tisýcŭ: nebo slyssel sem počet gich. *Žal. 68,18. Dan. 7,10. Zgew. 5,11.

17. A též widěl sem koně v widěnj/ a ti kteřjž seděli na nich, měli pancýře ohniwé a hyacyntowé, a z syry: hlawy pak těch konj byly gako hlawy lwowé: a z wst gegich wycházel oheň, a dým, a syra.

18. A tjmto trogjm zmordowána gest třetina lidu/ ohněm, a dymem, a syrau/ kteréž wycházely z wst gegich.

19. Nebo moc gegich gest w wstech gegich, a w ocasých gegich: ocasowé zagistě gegich gsau podobni hadům/ magjce hlawy gimiž sskodj.

20. Ginj pak lidé, kteřjž negsau zmordowáni těmi ranami/ nečinili *pokánj z skutkŭ rukau swých/ aby se nekłanělj dáblům a † modlám zlatým, a stříbrným, a měděnným, y kamenným, y dřewěnným, kteréž ani hleděti nemohau, ani slyssetj, ani choditi. *Zgew. 16,11.21.
† Leu. 17,7. Deut. 31,16. Žal. 106,37. k. 115,4. k. 135,15. Dan. 5,23.

21. Aniž činili pokánj z wrážd swých/ *ani z čarowánj swých/ ani z smilstwa swého/ ani z krádežj swých.
*Izai. 47,9.12.

Kapitola X.

Angel skrawný gednau nohau na zemi, druhau na moři stogé, wokal: 4. sedm hromů mkuwiko: 7. on potom s přjsahau, gistý wssech času ewl oswědčil: 9. a knižku kterauž w rukau držel, Janowi S. snjsti dal.

1. Y Widěl sem ginébo *Angeka sylného sstupugcýho z nebe/ oděného oblakem: a † duha na hlawě geho byla/ ** a twář geho gako slunce/ a nohy geho gako sskaupowé ohniwj.
*Zgew. 5,2. † k. 4,3. ** Mat. 17,2. Zgew. 1,16.

2. A w ruce swé měl *knižku otewřenau: Y postawil † nohu swau prawau na moři, a lewau na zemi.
*Zgew. 5,1. † Žal. 72,8.

3. A *wokal hlasem welikým, gakoby Lew řwal: A když dokonal wokánj/ mkuwiko sedm hromů † hlasy swé.
*Zgew. 18,2. † Žal. 29,3. seqq.

4. A když odmkuwiko sedm hromů hlasy swé/ bylbych psal: ale slyssel sem hlas z nebe řkaucý ke mně; Zapeč *to, co mkuwiko sedm hromů/ než nepiš toho. *Dan. 8,26. k. 12,4.9.

5. Tedy *Angel, kterébož sem widěl stogcýho na moři a na zemi/ † pozdwihl ruky swé k nebi/ *Dan. 12,5.
† Gen. 14,22. Deut. 32,40. Dan. 12,7.

6. A *přisáhl skrze živého na wěky wěkŭ/ kterýž † stwořil nebe, y to což w něm gest/ a zemi, y to což na ni gest/ a moře, y to což w něm gest; že giž wjce času nebude: *Mat. 26,63. † Žal. 124,8. k. 146,6. Skut. 14,15.

7. Ale *we dnech hlasu sedmého Angeka, když bude traubiti/ † dokonánok bude tagemstwj Božj/ gakož zwěstowal služebnjkům swým Prorokům.
*Zgew. 11,15. † Rim. 16,25.26. 1 Kor. 15,51.

8. A ten hlas kterýž sem byl slyssel z nebe/ opět mkuwil semnau, a řekl; Gdi, a wezmi *tu knižku otewřenau z ruky Angeka stogcýho na moři, a na zemi.
*Wyš. w. 2.

9. Y sssel sem k Angeku/ a řekl sem gemu; Dey mi tu knižku. Y řekl mi; *Wezmi, a požři gi: a učinj hořkost w břisse twém/ ale w wstech twých budeš sladká gako med. *Ezech. 3,1.2.3.

10. Y wzal sem tu knižku z ruky Angeka/ a požřel sem gi: y byla w wstech mých sladká gako med: ale když sem gi požřel/ hořko mi było w břisse mém.

11. Y dj mi; Mussýš opět* prorokowati lidem, a národům, a gazykům, y králům mnohým. *Zgew.1,11.19.

Kapitola XI.

Swědkowé Páně dwa, od sselmy přemoženi a zbiti byli/ 8. těla gegich nepohřbená leželi magi: 11. Ale wstánauce z mrtwých, w nebe wstaupi: 15. a když sedmý Anděl zatrauby, Kryštus Pán Králowstwj obdrží, a sstawu swau nebeskau přediwně zgewi.

1. Y Dána mi třtina podobná prutu/ a postawil se tu Anděl, řka:* Wstaň, a změř Chrám Božj, y oltář/ y ty kteřjž se modlj w něm. *Ezech.40,5. k.41,1. k.42,1.

2. Ale sýň kteráž wně gest před Chrámem, wywrz wen/ a neměř gi: Neboť gest dána Pohanům: a budau* tlačiti město swaté za † čtyřideti a dwa měsýce: *Luk.21,24. † Zgew.13,5.

3. Ale dám (ge) dwěma swědkům swým/ kteřjž budau prorokowati* tisýc dwě stě a ssedesáte dnů/ oblečeni gsauce w pytle. *Zgew.12,6.

4. Tiť gsau* dwě oliwy, a dwa swjcnowé stogicý před obljčegem Boha (wssj) země. *Zach.4,2.3.11.14.

5. Gimžto gestližeby kdo chtěl ubližowati/ oheň* wygde z wst gegich/ a sžjre nepřáteky gegich: a kdožbykoli gim sskoditi chtěl, taki musý zabit býti. *2 Král.1,10.12.

6. Tiť magj* moc zawřjti nebe/ aby neprssel děsst za dnů proroctwj gegich: a magj moc nad † wodami, aby ge obrátili w krew/ a bili zemi ** wsselikau ranau/ kolikrátbykoli chtěli. *1 Král.17,1. k.18,1. Jak.5,17. † Exod.7,19.20. ** Exod.8. k.9. k.10.

7. Ale když dokonagj swědectwj swé/ *sselma ta wystupugicý z propasti, † válku powede proti nim/ a swjtězý nad nimi, y zmorduge ge. *Dan.7,21. † Zgew.13,7.

8. A ležeti budau* těla gegich mrtwá na rynku města † welikého/ kteréž slowe duchownė, Sodoma a Egypt/ kdež y ** Pán náš wkřjžowán gest. *Ger.9,22. † Zgew.18,10. ** Žid.13,12.

9. A wjdati budau (mnozý) z pokolenj, a z lidu, a z gazyků, y z národů ta těla gegich mrtwá, za půl čtwrta dne: ale těl gegich mrtwých nedadj pochowati w hrobjch.

10. Anobrž ti, kteřjž* přebýwagj na zemi, radowati † se budau nad nimi a wesseliti se: a dary budau posýlati gedni druhým: nebo ti dwa Prorocy trápili ty kteřjž přebýwaaj na zemi. *Zgew.8,13. k.12,12. † Jan.16,20.

11. Ale po půl čtwrtu dni, duch žiwota od Boha wstaupil do nich: y postawili se na nohách swých/ * a bázeň welika spadla na ty kteřjž ge widěli. *Luk.7,16.

12. Potom sslyssel hlas welikým z nebe řkaucý k nim; Wstupte sem: Y wstaupili na nebe w oblace/ a hleděli na ně nepřátelé gegich.

13. A w tu hodinu stalo se* země třesenj welké/ a desátý dsl Města padl/ a zbito gest w tom země třesenj sedm tisýců lidu/ a † ostatnj zstrassenj sau/ a wzdali sstawu Bohu nebeskému. *Zgew.16,18. † Mat.27,54.

14. Bjda* druhá pominuła/ a ay třetj bjda přigde rychle. *Zgew.8,13. k.9,12. k.15,1.

15. A sedmý* Anděl zatraubil/ y stali se hlasowé welicý w nebi řkaucý: Wčinėnaj † sau Králowstwj swěta/ Pána nasseho a Krysta geho/ a kralowatiť bude na wěky wěků. *Zgew.10,7. † Zgew.12,10. k.19,6.

16. Tedy těch* čtyřmecýtma Starcům, kteřjž před obljčegem Bozjm sedj na stolicých swých/ † padli na twáři swé, a klanėli se Bohu, *Zgew.4,4.10. † Zgew.7,11.

17. Řkauce: Djky činjme tobě Pane Boże wssemohaucý/ * Kteréž gsy/ a Kteréžs byl/ a Kteréž přigjti máš: nebo sy † přigal moc swau welikau/ a králowstwj vgal. *Zgew.1,4. k.4,8. k.16,5. † Zak.21,14. Mat.28,18 Luk.19,12. Zgew.19,6.

18. Y rozhněwali se národowé/ a* přissel hněw twůg/ a čas mrtwých aby sauzeni byli: a aby † dána byla odplata služebnjkům twým Prorokům a Swatým/ a bogicým se gména twého, malým y welikým: a aby zkazeni ** byli ti kteřjž nakazuaj zemi. *Zgew.6,16.17. † Mat.20,28. ** 2 Tes.1,6.

19. Y * otewřjn gest Chrám Božj na nebi/ a widjna gest † Truhla smlauwy geho w Chrámě geho: Y stalo se ** býskánj, a hlasowé, a hromobitj, a země třesenj, †† y krupobitj welké. *Zgew.15,5. † 2 Mach.2,5. Žid.9,4. ** Zgew.4,5. k.8,5. †† k.16,21.

Kapi

Kapitola XII.

Ženě sſuncem oděné, drak sedmi hlawy syna sežrati chtěl: 7. ale Michal Archangel draka přemohl/ 10. nad njmž ačkoli včastnj y Beránkowi swjtěžyli, 11. y žena vletěla, 16. a země řeku wypila: 17. wſſak ten drak proti oſtatkům swatých, bogowati nepřeſtawá.

1. Y ukázal se diw weliký na nebi: Žena * oděná † Skuncem / pod gegjmiž nohama byl měſyc / a na gegjž hlawě byla koruna dwanácti hwězd.
* Izai.54, ceřá. Gal.4/27. † Mal.4/2.

2. A gſucy těhotná, křičela * pracugjcý ku porodu/ a trápěcy se aby porodila. * Izai.37/3. Mich.4/10. Jan.16/21.

3. Y widjn geſt giný diw na nebi: Nebo ay * drak weliký ryſſawý (vkázal se) mage hlaw sedm, a rohů deſet: a na těch hlawách swých sedm korun.
* Zgew.13/2.4.11. k.16/13. k.17/3.9.12. k.20/2. Dan.7/24.

4. Gehož ocas strhl třetinu hwězd z nebe / a swrhl ge na zem: ten pak drak ſtál před ženau/ kteráž měla porodit / aby gakžby porodila, *syna gegho sežrak.
* Mat.2/13. Erod.1/16.

5. Y * porodila syna pacholjka/ ktery † měl zprawowati wſſecky národy prutem železným: y wytržen geſt syn gegj k Bohu, a k Trůnu geho.
* Izai.7/14. † Zak.2/9. Zgew.2/27. k.19/15.

6. A žena * vtekla na pauſſt/ kdež měla mjſto od Boha připrawené / aby gi tam † živili za dnů tiſyc dwě ſtě a ſſedeſát. * Mat.2/13.14. 1 Král.17/3.4.
† Zgew.11/3. njž. w. 14.

(Na den S. Michala.)

7. Y Stal se * bog na nebi: Michal a Angelé geho bogowali s drakem/ a drak bogowal y angelé geho.
* Gen.3/15. Dan.10/13.21. k.12/1. Ep. Jůd. w. 9.

8. Ale (nic) neobdrželi/ aniž geſt * nalezeno wjce mjſto gegich na nebi.
* Dan.2/35.

9. Y swržen geſt * drak ten weliký, had † starý/ kterýž ſlowe ďábel a Satanáš/ swodjcý wſſecken okrſſlek swěta: swržen geſt na zem / y angelé geho s nim swrženi sau. * Luk.10/18. Zgew.20/2.
† Gen.3/1.4.15. Jan.12/31. 2 Kor.11/3.

10. Y ſlyſſel ſem hlas weliký * řkauc̄ý na nebi: Nynj ſtalo ſe ſpaſenj, a moc, † y králowſtwj Boha naſſeho/ a moc Kryſta geho; nebo swržen geſt žalobnjk bratrj naſſich/ ** kterýž zalkowal na ně před obljčegem Boha naſſeho dnem y nocý. * Zgew.11/15.
† Eſez.5/5. ** Job.1/9. k.2/5. Zach.3/1. Jan.16/11.

11. Ale oni * swjtězyli nad nim skrze krew Beránka/ a skrze ſlowo swědectwj swého: a † nemilowali duſſi swých až do smrti. * Rim.8/33. ſeqq. k.16/20. † Mat.16/24.25.

12. Protož * weſſelte ſe nebeſa/ a ktery † přebýwáte w nich:] † Běda těm, ktery ** přebýwagj na zemi a na moři: nebo ďábel ſtaupil k wám mage hněw weliký/ wěda že krátký čas má.
* Zak.96/11. Izai.49/13. † Zgew.8/13. k.9/12. ** Luk.21/35. Zgew.11/10.

13. A když vzřel drak že geſt swržen na * zem/ honil ženu tu kteráž porodila toho pacholjka. * Gen.3/14.15.

14. Ale dána sau tě ženě dwě křidla * orlice welikě / aby letěla od twáři hada, na † pauſſt, na mjſto swé, kdežby gi ** živili do †† času a časů, a do půl času.
* Erod.19/4. Izai.40/31. Zak.55/7. ſeqq. † Ezech.20/35. ** Izai.30/20. †† Dan.7/25.

15. Y wypuſtil had z vſt swých po té ženě * wodu gako řeku / aby gi řeka zachwátila. * Zak.124/1. ſeqq. Zgew.17/15.

16. Ale země pomohla ženě: nebo * otewřela země vſta swá / a požřela řeku, kterauž wypuſtil drak z vſt swých.
* Num.16/31.32. Izai.43/2.

17. Y * rozhněwal ſe drak na tu ženu/ a ſſel bogowati s ginými z ſemene gegho/ kteřjž † oſtřjhagj přikázanj Božjch/ a magj ** swědectwj Gežiſſe Kryſta.
* Mat.2/16. † Zgew.14/12. ** 1 Jan.5/10.

18. Y ſtál ſem na pjſku mořſkém.

Kapitola XIII.

Sſelmě hrozné 7. proti Swatým bogowati y nad nimi wjtězyti dopuſſtěno: 11. gina ſſelma k Beránkowi podobna, diwné wěcy prowodila: 16. gegjhožto charakteru kdož nepřigal, kupowati ani prodawati nemohl.

1. Y Widěl ſem * ſſelmu wyſtupugjcý z moře/ kteráž měla ſedm hlaw a deſet rohů: a na rožých gegich deſet korun/ a na hlawách gegich gméno rauhánj: * Dan.7/7. Zgew.17/3.9.12.13.

2. Byla pak ſſelma ta kterauž ſem widěl, podobná Pardowi/ a nohy gegj gako Nedwědj/ a vſta gegj gako vſta Lwowá: Y dal gj * drak ſýlu ſwau, a † trůn swůg, y moc welikau. * Zgew.12/9.
† k.2/13.

3. A widěl ſem, anu gedna z hlaw gegich gako zbitá byla až na smrt: ale rána gegj smrtedlná vzdrawena geſt: Tedy * diwiwſſi ſe wſſecka země, ſſla za tau ſſelmau. * Zgew.17/8.

4. A klanèli se tomu draku kterýž dal moc sselmě: klanèli se y sselmě, řkauce; Kdo gest * podobný tè sselmě? kdo bude mocy bogowati s nj?
* Zgew.18,18.

5. Y dána sau gj * usta mkuwjcý welikè wěcy a rauhánj: a dána gj moc wládnauti † za čtyřidceti a dwa měsyce.
* Dan.7,8.11.25. k.11,36. † Zgew.11,2. k.12,6.

6. Protož otewřela * usta swá k rauhánj se Bohu/ aby se gménu geho rauhala, y stánku geho/ y tèm kterýž přebýwagj na nebi. * Zgew.16,9.11.

7. Dáno gj y * bogowati s † Swatými, a přemáhati ge: a dána gj moc nad wsselikým pokolenjm / nad gazykem/ y nad národem. * Dan.7,21. Zgew.11,7. † k.14,12.

8. Protož klanèti se gj budau * wssickni, kterýž přebýwagj na zemi/ † gichžto gména negsau napsaná w knize žiwota Beránka toho zabitého od počátku swèta. * Zgew.8,13. k.12,12. † Exod.32,32. Žil.4,3. Zgew.3,5. k.17,8. k.20,12. k.21,27.

9. Máli kdo * yssi, skyš.
* Zgew.2,7.11.17.29. k.3,6.13.22.

10. Gestliže * kdo do wězenj powede/ do wězenj půgde: zabigeli kdo † mečem/ musý mečem zabit býti. ** Zdeť gest trpèliwost a wjra swatých.
* Zgew.11,18. † Gen.9,6. Izai.33,1. Mat.26,52. Zgew.18,6. ** k.14,12.

11. Potom widěl sem * ginau sselmu wystupugjcý z země / a měla dwa rohy † podobné Beránkowým/ale mkuwila gako drak. * Zgew.11,7. † Mat.7,15. k.24,11.24.

12. Kteráž wssechu * moc prwnj tè sselmy prowozuge před twářj gegj: a působj to/ že země y ti, kterýž přebýwagj na nj klanègj se sselmě tè prwnj/ gegjžto rána smrtedlná wzdrawena byla.
* Zgew.19,20.

13. A činj * diwy welikè/ tak že y ohni rozkazuge sstupowati z nebe na zem/ před obljčegem lidským. * Mat.24,24. 2 Tes.2,9. Zgew.16,14.

14. A swodj ty kterýž přebýwagj na zemi/ tèmi * diwy, kterèž dáno gj činiti před obljčegem sselmy/ řjkagjcý obywatelům země/ aby wdèkali obraz tè sselmě, kteráž měla ránu od meče/ ale ožila zase. * Deut.13,1. Mat.24,24. Zgew.19,20.

15. Y dáno gj aby dáti mohla ducha tomu obrazu sselmy/ aby y mkuwil obraz tè sselmy: a (aby) to způsobila/ kterýžkoli * nekłanèliby se obrazu tè sselmy, aby byli zmordowáni. * Zgew.14,11. k.19,2.

16. A rozkazuge * wssechněm malým y welikým, bohatým y chudým, swobodným y w služebu podrobeným/aby měli znamenj na prawé ruce swé/ a neb na čelich swých: * Zgew.14,11.

17. A aby žádný nemohl kupowati ani prodáwati/ než ten kdož má znamenj, a neb gméno tè sselmy/a neb počet gména gegjho.

18. Tuť gest * maudrost: Kdo má rozum, sečtiž † počet tè sselmy: Nebo gest počet čkowèka: a gestiť počet ten/ sest set sedesáte a sest. * Zgew.17,9. † Zgew.15,2.

Kapitola XIV.

Beránek s prwotinami Swatých na Syonu widjn: 6. Anget letè, ku pokánj napomjnak. 8. Druhý Anget, pad Babilona ohlassowak. 9. Třeti, chtègjcym sselmu etjti, pohrůžku činik. 14. Posledni pomsstu swau nad bezbožnými, Krystus saudce spravedlivý předwykazak.

1. TEdy pohledèl sem/ A ay, Beránek stál na * hoře Syon/a s njm † sto čtyřidceti a čtyři tisyce, magjcých ** gméno Otce geho napsané na čelich swých.
* Zak.2,6. † Zgew.7,4. ** k.3,12.

2. A * slyssel sem hlas z nebe gako hlas † wod mnohých/ a gako hlas hromu welikého: a hlas slyssel sem, těch kterýž ** hragj na harfy swé.
* Zgew.1,10. † tamj w.15. ** k.5,8.

3. A zpjwali gakožto * pjseň nowau, před Trůnem, a před tèmi čtyřmi zwjřaty, a před tèmi Starcy: a žádný nemohl se naučiti tè pjsni/ gedině těch † sto čtyřidceti a čtyři tisyce, kterýž sau kaupeni z země. * Zak.96,1. k.98,1. Zgew.5,9. † k.7,4.

4. Totoť * gsau ti, kterýž s ženami negsau posskwrněni: nebo panicowé gsau: Tiť gsau, kterýž následugj Beránka kamž bykoli ssel: tiť sau † kaupeni z lidj, prwotiny Bohu a Beránkowi.
* 1 Kor.6,15. 2 Kor.11,2. Zgew.3,4. † 1 Kor.6,20. Zgew.5,9.

5. A w * ustech gegich nenj nalezena lest: Neboť gsau † bez wohny před Trůnem Božjm. * Zak.32,2. Sofon.3,13. † Efez.5,27. Kol.1,22. 1 Pet.2,22.

6. Y widěl sem gineho * Angela letjcýho po prostředku nebe/ magjcýho Ewangelium wěčné/ aby ge zwěstowal těm kterýž bydlj na zemi / a wsselikému národu, y pokolenj, y gazyku, y lidu:
* Zgew.8,13.

7. Řkau-

7. Kkaucýho welikým hlasem; Bogte * se Boha/ a † wzdeyte gemu chwáku: neboť přissla hodina saudu geho: a klanègte se tomu/** kterýž včinik nebe, y zemi, y moře, y studnice wod.
* Kazat.12/13. † Deut.32/3. ** Gen.1/1. Skut.14/15.

8. A giný Angeł letěł za njm, ěka: Padł, * padł Babilon, to město welikè: nebo † wjnem hněwu smilstwj swého napágeko wssecky národy. * Izai.21/9.
Ger.51/8. Zgew.16/19. k.18/2. † Ger.51/7.

9. A třetj Angeł letěł za nimi, prawè welikým hlasem; Budeli se kdo * klaněti sselmè, a obrazu gegjmu, a wezmeli znamenj gegj na čelo swé, a neb na ruku swau, * Zgew.19/20.

10. Y ten bude pjti * wjno hněwu Božjho/ wjno kteréž gest wlito do kalichu hněwu geho: a † trápen bude ohněm a syrau před obljčegem swatých Angelů/ a před obljčegem Beránka:
* Žal.75/9. Izai.51/17.22. Ger.25/15. † Zgew.19/20.

11. A * dým muk gegich wstaupjt na wěky wěků: A nebudau mjti odpočinutj dnem y nocý/ti kteřjž se klanègj sselmè, a obrazu gegjmu/ a geslilže kdo přigme † znamenj gména gegjho. * Izai.34/10.
Zgew.19/3. † k.13/16.17. k.16/2.

12. Tuť * gest trpělliwost Swatých: tu gsau ti, kteřjž † ostřjhagj přikázanj Božjch, a wjry Gežissowy. * Zgew.13/10.
† k.12/17.

13. Y slyssel sem * hlas z nebe, ěkaucý ke mně/ † Piš! Blahoslawenj (gsau) od této dwjle mrtwj, kteřjž ** w Pánu wmjragj. Duch zagistě dj (gim/) aby †† odpočinuli od pracý swých: skutkowé pak gegich gdau za nimi. * Zgew.12/10. † k.1/11.19.
** 1 Kor.15/18. 1 Tes.4/14. †† 2 Tes.1/7.

14. Y pohleděl sem/ A ay, oblak běkostkwaucý/ a na tom oblaku seděl * podobnỳ Synu čkowěka/ mage na hlawě swé korunu zlatau/ a w ruce swé srp ostrỳ. * Ezech.1/26. Dan.7/13. Zgew.1/13.

15. A giný Angeł wyssel z Chrámu, wokage hlasem welikým na toho, kteréž seděl na oblaku; Pusť srp swůg/a žni: neboť * přissla tobě hodina žnè: nebo giž dozrala žeň zemè. * Joel.3/13. Mat.13/39

16. Y spustil ten kteréž seděl na oblaku srp swůg na zem: a požata gest zemè.

17. A giný Angeł wyssel z Chrámu toho kteréž gest na nebi/ mage y on srp ostrỳ.

18. Opět wyssel giný Angeł z oltáře, kteréž měł moc nad ohněm: a wokal křikem welikým na toho kteréž měł srp ostrỳ, ěka; Pusť srp swůg ostrỳ/ a zber hrozny winnice zemskè: neboť sau wzrali hroznowé gegj:

19. Y spustil Angeł srp swůg na zem/ a * sebral winnicy zemè/ a wmetal do presu welikého hněwu Božjho.
* Joel.3/13. Zgew.19/15.

20. Y ukačen gest * pres před městem/ a wyssla † krew z presu, až do udidł koňům/ za tisýc a za sset set honů.
* Izai.63/3. Ukáč. Ger.1/15. † Izai.34/3.

Kapitola XV.

Ukázał Pán S. Janu sedm Angelů: a sedm posledních ran. 2. Moře sklenné/ a nad njm ty kteréjž nad sselmau swjtězyli/ 3. diwné B. chwály s welikau radostj prozpěwugicy.

1. Potom widěl sem * giný zázrak na nebi welikỳ a přediwnỳ: Sedm těch † Angelů magicých sedm ran posledních/ nebo skrze ně má dokonán býti hněw Božj. * Zgew.12/1.3 † k.21/9.

2. A widěl sem gako moře * sklenné, smjssené s ohněm: a ty † kteréjž swjtězyli nad tau sselmau a obrazem gegjm, a nad charakterem gegjm / y nad počtem gména gegjho/ ani stogj nad tjm mořem sklennỳm/ magice ** harfy Božj:
* Zgew.4/6. † k.12/11. ** k.5/8. k.14/2.

3. A zpjwagj * pjseň Mogzjsse služebnjka Božjho/a pjseň Beránkowu, ěkauce; Welicý † a přediwnj gsau skutkowé twogi, Pane Bože wssemohaucý: ** sprawedliwé a prawé gsau cesty twé/ o Králi Swatých. * Exod.15/1. Deut.32/1.
† Žal.111/2. k.139/14. ** k.145/17. Zgew.16/7.

4. Kdožby se * nebál tebe Pane/ a nezwelebowal gména twého? nebo ty sám swatỳ gsy. Wssickni zagistě † národowé přigdau, a klaněti se budau před obljčegem twým: nebo saudowé twogi zgeweni sau. * Ger.10/6.7. † Žal.86/9.

5. Potom pak pohleděl sem, * A ay, otewřjn byl Chrám † stánku swědectwj na nebi. * Zgew.11/19. † Num.1/50.

6. Y wyssło sedm těch Angelů z Chrámu magicých sedm ran/ * obleceni gsauce rauchem lněným, čistým, a běkostkwaucým / a přepásáni na prsech pasy zlatými. * Zgew.1/13.

7. A gedno ze * čtyř zwjřat dako sedmi Angelům sedm koflijů zlatých, plných hněwu Boha † živého na wěky wěků.
* Zgew.4/6. † tamž. w.9.

8. Y naplněn gest* Chrám dymem od slákwy Božj, a od mocy geho: a žádný nemohł wgjti do Chrámu/ dokudž se newykonako sedm ran, těch sedmi Angelů.
*Exod.40,34. 1 Král.8,10. Izai.6,4.

Kapitoła XVI.

Přehroznych sedm ran Božjch na sselmu a včastnjky gegj wylito: 5. w nichž sprawedliwe hněwu Božjho pomsty/ na nesslechetny a od falessnych proroků lstiwé swedený swět se waljcy/ zawržny sau.

1. Y Slyssel sem hłas welikỳ z Chrámu, řkaucý těm sedmi Angelům; Gděte/ wylyte *sedm kosljků hněwu Božjho na zem. *Zgew.15,7.

2. Y ssel prwnj/ a wylił kosljk swůg na zem: * y wpwrhli se wředowé sskodliwj a zlj na lidech,† magickych znamenj sselmy/ a na těch kteřjž se kłanėli obrazu gegjmu. *Ex.9,9.10.11. †Zgew.13,16.17

3. Za tjm druhỳ Angel wylił kosljk swůg* na moře/a včiněno gest gako krew wmrłého: a wsseliká dusse živá w moři wmřela. *Exod.7,17.21.

4. Potom třetj Angel wylił kosljk swůg na řeky a na studnice wod: y *obráceny sau w krew. *Exod.7,17.

5. Y slyssel sem Angela wod, řkauchho: *Spraweḋliwỳ gsy, Pane/Kteryjž † gsy, a Kteryjž's był/ a Swatỳ,ges to wsaudił. *Ex.9,27. †Zgew.1,4.8.k.4,8.

6. Ponėwadž krew Swatých a Proroků* wylėwali/ y dał sy gim krew pjti: nebo gsau hodni. *Zał.79,3.

7. Y slyssel sem* ginėho od oltáře/ kteryjž řekł: Gistė Pane Boże wssemohaucý/ † prawj (gsau) a spraweḋliwj saudowé twogi. *Zgew.9,13. † k.15,3.

8. Potom čtwrtỳ Angel wylił kosljk swůg na slunce: y dáno gest gemu páliti lidi ohněm.

9. Y pálili se lidé horkem welikym/a *rauhali se gménu Boha toho kteryjž má moc nad těmi ranami: a wssak † nečinili pokánj/ aby wzdali slávu gemu.
*Zgew.13,6. † k.9/20.21.

10. Tedy pátỳ Angel wylił kosljk swůg na stolicy té sselmy/ y včiněno gest králowstwj gegj tmawé/ y kausali gazyky swé pro bolest.

11. A *rauhali se Bohu nebeskému, pro bolesti swé,a pro wředy swé: a wssak † nečinili pokánj z skutků swých.
*Wyš. w. 9. njž. w.21. † k.9/20.21.

12. Sesstỳ pak Angel wylił kosljk swůg na tu welikau řeku Eufrates: y wyschła *woda gegj/ aby připrawena była cesta králům od wychodu slunce.
*Izai.11,15.16. Zach.10,11.

13. A widėł sem ano * z wst draka, a z wst † sselmy,a z wst ** falessného proroka, (wyssli) tři duchowé nečistj podobnj žabám: *Zgew.12,9.17. † k.11,7. k.19/19.20. k.20/10. **k.13/11. sqq. k.19/20.

14. Nebo gsau *duchowé dábelsstj/ gesstо činj diwy/a chodj mezy Krále zemské a wsseho okrsslku swėta/ aby ge†shromáždili k bogi, k tomu welikému dni** Boha wssemohaucýho.
*Mat.24/24. sqq. †Ezech.38,8. **Izai.34,8.

15. Ay, *přichážymť gako zlodėg. Blahoslawený kdož bdj/ a ostřjhá raucha swého/ aby †nah nechodił/ aby newidėli hanby geho.
*Mat.24/42.43.44. 1 Tes.5,2.3. † 2 Kor.5,3.

16. Y *shromáždił ge na mjsto kteréž skowe Židowsky Armageddon.
*Ezech.38,21.

17. Tedy sedmỳ Angel wylił kosljk swůg na powėtrj: y wyssel hłas welikỳ z Chrámu nebeskėho, z Trůnu, *řkaucý/ Stało se. *Zgew.21,6.

18. Y stali se * zwukowé a hromobitj, a błýskánj: y † zemė třesenj stało se welikė/ gakėhož nikdy nebyło gakž gsau lidé na zemi/ zemė třesenj tak welikého.
*Zgew.4,5. k.8,5. † k.11,13.19.

19. Y rozstrhło se to welike*město na tři strany/a města národů padła: A Babilon welikỳ † přissel na pamėt před obličegem Božjm/ aby dał gemu ** kalich wina prchliwosti hněwu swého.
*Zgew.14,8. †Zgew.18,5. ** Zał.60,5. Izai.51,17.22

20. A wssickni * ostrowowé pominuli/ a hory negsau nalezeny. *Zgew.6,14.

21. A kraupy * welike gako centnéřowé prssely z nebe na lidi: Y rauhali se Bohu lidé pro ránu těch krup: nebo welmi welika była ta geqich rána.
*Exod.9,23. sqq. Joz.10,11. Zgew.11,19.

Kapitoła XVII.

Hrozné odsauzenj té ohyzdné a krwj S. opilé newěstky/ 3. kteraj na sselmė sedėła/ 14. a bogugicy s Beránkem, gest přemožena.

1. Y Přissel * geden z sedmi Angelů/ kteryjž měli sedm kosljků/ a mluwił semnau, řka † ke mně; Pod,** ukážit odsauzenj newěstky welike/ kteraj sedj na wodách mnohých:
*Zgew.15,1. † k.21/9. **Ger.51,13. Nah.3,4.

2. S kterauž * smilnili králowé zemé/ a zpili se wjnem smilstwj gegiho obywatelé zemé. * Ger.51,7. Zgew.14,4.8.

3. Y *odnesł mne na pauſſi w duchu: A widěł sem zenu †sedjcý na sſelmě brunátné, plné gmén rauhánj/ magicý sedm hlaw, a deset rohů. *Mat.4,1. †Zgew.13,1. k.17,7.8. k.18,7.17.19.

4. Zena pak * odjna byla ſſarlatem, a brunátnym rauchem/ a ozdobena zlatem a kamenjm drahym, y perlami/ magicý † koflik zlatý w ruce swé/ plný ohawnosti a nečistoti smilstwa swého.

*Zgew.18,16. †Ger.51,7.

5. A na * čele gegjm napsané gméno/ Tagemstwj, Babilon welikỳ, Matě smilstwa, a ohawnostj zemé. *2 Tes.2,7.

6. A widěł sem zenu tu *opilau krwj Swatých, a krwj mučedlnjků Gežjſſowých/ a widěw gi diwił sem se diwenjm welikým. *Zgew.18,24.

7. Y řekł mi Angel; Co se diwjš? Gá tobě powjm tagemstwj té zeny/ y * sſelmy, kteráž gi nese/ magicý hlaw sedm, a rohů deſet. *Zgew.13,1.

8. Sſelma kterauž widěł, byla/ a nenj: a mát wystaupiti * z propasti/ a na zahynutj gjti: Y † diwiti se budau ** bydlitelé zemé, (ti kterýchž gména negsau napsána †† w knize žiwota od wstanowenj swěta/) widauce sſelmu kteráž byla, a nenj/ a wſſak gest. * Zgew.11,7. † k.13,3. ** k.8,13. k.13,8. †† Žal.69,29. Fil.4,3. Zgew.3,5. k.21,27.

9. Tentoť pak gest * smyſł/ a mát maudrost. Sedm † hlaw, gest sedm hor, na kterýchž ta žena sedj. *Zgew.13,18. † tamž w. 1.

10. A králů sedm gest: Pět gich padło/ geden gest/ giný gesſtě nepřiſſeł: a když přigde/ na makau chwjli musý trwati.

11. A * sſelma kteráž byla/ a nenj/ onať gest osmý/ a z těch sedmi gest/ y na zahynutj gde. *Zgew.19,19.20.

12. Deset * pak rohů kterýžs widěł/ gestiť deset králů/ kteříž gesſtě králowstwj nepřigali/ ale přigmauť moc gako králowé, gedně hodiny spolu s sſelmau. *Dan.7,20. Zgew.13,1.

13. Tiť gednu radu magj/ a sýlu y moc swau sſelmě dadj.

14. Tiť bogowati budau s Beránkem, a Beránek swjtězý nad nimi: neboť * Pán pánů gest, a král králů/ y ti kteříž gsau s njm, powolanj, a wywolenj, a wérnj. * Deut.10,17. 1 Tym.6,15.

15. Y řekł mi; Wody * kterýžs widěł, kdež newěstka sedj/ gsauť lidé, a zástupowé, a národowé, a gazykowé.

*Jzai.8,7. Ger.47,2.

16. Deset pak * rohu kterýžs widěł na sſelmě/ ti w nenáwisti wezmau newěstku/ a učinj gi opusſtěnau a nahau/ a tělo gegj gjsti budau/ a gi páliti budau ohněm.

*Zgew.18,8.

17. Neboť dał Bůh w srdce gegich/ aby činili wůli geho/ a aby se sgednomyslnili/ a králowstwj swé sſelmě dali/ dokudžby nebyla wykonána slowa Božj.

18. A * žena kterauž s widěł/ gest město to welikě/ kterýž má králowstwj nad králi zemé. * Zgew.16,19. Wýš.w.5.

Kapitola XVIII.

Swatému Janu ukázán hrozný, rychlý, nenadálý, pád a zahynutj Babilona: 9. Pláč a nářkanj nad njm na zemi/ 20. radosť pak a wesselé na nebi.

1. POtom pak widěł sem Angela sſtupugicýho z nebe/ magicýho moc welikau: a země * oswjcena byla od slávy geho. * Ezech.43,2. Luk.2,9.

2. Y * zkřikł sylně hlasem welikým, řka; Padł, † padł Babilon ten welikỳ/ a učinén gest ** přibytkem dáblů/ a strážj každého ducha nečistého/ a strážj wſſelikého ptactwa nečistého a ohyzdného.

*Zgew.10,3. †Jzai.21,9. ** Ger.51,8.37. k.34,11. sq. Ger.50,3.39.

3. Nebo * z wjna hněwu smilstwa geho pili wſſickni národowé / a králowé zemſſtj smilnili s nim / a kupcy zemſſtj z zbožj rozkoſſj geho zbohatli. *Ger.51,7. Nah.3,4. Zgew.14,10. k.17,2. njž. w. 9.

4. Y slyſſel sem giný hlas z nebe, řkauc ý: * Wygděte z něho lide múg/ abyſſte neobcowali hřjchům geho/ a abyſſte nepřigali z geho ran. * Gen.19,12. seqq. Jzai.48,20. k.52,11. Ger.50,8. k.51,6.45. 2 Kor.6,17. Efez.5,11.

5. Neboť * doſáhli hřjchowé geho až k nebi/ a † rozpomenuł se Bůh na neprawosti geho. * Gen.18,20. Ger.51,9. † Zgew.16,19.

6. Dewtež * gemu/ gakož y on dáwal wám/a dejte gemu dwénásob podlé skutkú geho: w kosljk † kterýž nalewal/nalijte gemu dwénásob: * Zak.37,8.
Izai.33,1. Ger.50,15.29. Luk.6,37. † Zgew.14.10.

7. Gakž se *mnoho chlubil a zbúgněl byl/ tak mnoho dejte gemu muk a pláče: Neboť w srdcy swém prawj; † Sedjm králowna, a negsemi wdowau/ a pláče nevzřjm. * Ger.50,29. seqq.
† Izai. 47, 5.7.8.

8. Protož w geden den přigdau * rány geho/smrt, a pláč, y hlad/a † ohněm spálen bude: nebo ** silný gest Pán kterýž geg potupj. * Izai.47,9.
Ger.50,31. Zgew.19, 10.19. † Zgew.17,16.
** Ger.50,34. 2 Tes.2,8.

9. Y * plakati ho budau, a kwjliti nad nim † králowé země/kterjž s nim smilnili, a swau rozkoš měli / když vzřj dým zapálenj geho: * Ezech.26,16.17.
k.27,30. Zgew.18,15.18. †k.17, 2. wýš.w.3.

10. Zdaleka stogjce, pro bázeň muk geho/ (a) řkauce; Běda, * běda/ Welikě město Babilon, to město silné, že † gedné hodiny přišel odsudek twúg.
* Zgew.14,8. † Izai.21,9. Ger.51,8. wýš.w.8. njž.w. 16.19.

11. Ano y * kupcy zemstj budau plakati a kwjliti nad njm; nebo kaupj gegich žádný nebude kupowati wjce:
* Ezech.27,36. Zgew.18,15.

12. Kaupě * zlata, a stříbra, a drahého kamene, y perel, y kmentu, y ssarlatu, y hedbábj, y brunátného raucha/ y wsselikého dřewa thyinowého/ a wssech nádob z kostj slonowých/ y wsselikého nádobj z neydražšjho dřjwj/ y z mědi, y z železa, y z mramoru: *Ezech.27,12.13.22.

13. A skořice/ y wonných wěcý, a mastj/ y kadidla/ y wjna, y olege, y bělj, y pssenice, y dobytka, y owec, y konj, a wozů, y služebnjkú, y dussj lidských:

14. Y owoce žádostiwá dussi twé odessla od tebe: a wssecko tučné a krásné odessko od tebe: a aniž toho giž wjce nalezneš.

15. Ti kupcy, kterjž w tom kupčili, (a) gjm zbohatli, * zdaleka stanau pro strach muk geho, plačjce, a kwjlice:
* Ger.50,13.46.

16. A řkauce; Běda, běda/ městu welikě/ kterěž * odjno byko kmentem, a ssarlatem, a brunátným rauchem/ a ozdobeno byko zlatem, a kamenjm drahým y perlami: nebo † w gednu hodinu zahynuka tak welikà bohatstwj.
* Ger.50,23. Zgew.17,4. † Izai.23,14.

17. Y wsseliký marynář/ y * wssecko množstwj lidj kterjž gsau na lodech, y plawcy/ a kteřjkoli swau živnost na moři magj/ zdaleka stanau:
* Ezech.27,29.

18. A * zřiknau widauce dým zapálenj geho, řkauce; Kterě † (byko) podobné městu tomuto welikému!
* Izai.34,10. Zgew.18,9. † k.13,4.

19. A * sypauce prach na hlawy swě/ křičeti budau plačjce, a kwjlice, a řkauce; Běda, běda/ město welikě/ w němž zbohatli wssickni kterjž měli lodj na moři, ze mzdy geho: nebo † gedné hodiny zpuštko. * Joj.7,6. Job.2,12.
† wýš. w. 8. 10.

20. Radůg se * nad njm nebe, y swatj Apostolé, y Prorocy: nebo pomstil wás Bůh nad njm. * Izai.44,23.
k.49,13. Ger.51,48. Zgew. 19, 1.2.

21. Y * zdwihl geden silný Angel, kámen gako žernow veliký/ a hodil gjm do moře, řka; Tak † prudce vwržen bude Babilon to město welikě/ a nikoli wjce nebude nalezen.
* Zgew.5, 2. † Ger.51, 63.64.

22. A * hlas na harfy hragcých, a zpěwáků, a pisstců, a trubačů, nikoli nebude wjce w tobě slyssán/a žádný řemeslnjk žádného řemesla nebude w tobě wjce nalezen: a zwuk žernowu nebude w tobě wjce slyssán: * Izai.24,8.
Ger.7,14. k.16,9. k.25,10. Ezech.26,13.

23. Ani * swětlo swjce, nebude w tobě wjce swjtiti: a hlas † Zenicha ani newěsty, nebude w tobě wjce slyssán: gessto ** kupcy twogi, bywala knjžata zemská/ a tráwenjmi twými w blud wwedeni byli wssickni národowé. * Ger.25,10.
† k. 7, 34. k. 16, 9. k. 25, 10. Bar. 2, 23.
** Izai.23, 8.

24. Ale w něm nalezena gest * krew Proroků a swatých, y wssech zmordowaných na zemi. * Mat.23, 37.
Zgew. 17,6.

Ka-

Kapitola XIX.

Sprawedlimé Bożj saudy y w pomstě nad Babilonem/ 7. y w způsobenj tě wěčné swadby Beránkowy radostné wssecka stwořenj zwelebugj / a oslawugj. 11. Za tjm vkázán způsob Pána k saudu posledniemu skrownè se beraucýho/ 17. ano y způsob trápenj wěčného.

1. POtom sem* slyssel welikỳ hlas welikého zástupu na nebi, řkaucýho/ Halleluiah: † Spasenj, a sláwa, a čest, y moc, Pánu Bohu nassemu.

*Zgew.11,15. k.12,10. † k.7,10.

2. Neboť (gsau) prawj* a sprawedliwj saudowé geho/ kteryž † odsaudil newěstku tu welikau, kteraž byla ** porussila zemi smilstwem swým/ †† a pomstil krwe služebnjkú swých, z ruky gegj.

* Žak.119,137. Zgew.15,3. k.16,7. † k.18,20. k.17,18. ** k.11,18. †† Deut.32,43. Zgew.18,20.

3. Y řekli podruhé/ Halleluiah: A* dým gegj wstupowak na wěky wěkú.

* Izai.34,10. Zgew.14,11. k.18,9.18.

4. Y padlo* čtyřmecýtma Starcú, a čtwero zwjřat/ a klaněli se Bohu sedjcýmu na Trúnu, řkauce/ Amen Halleluiah. *Zgew.4,4.10.

5. Y wyssel z Trúnu* hlas, řkaucý; Chwalte † Boha nasseho wssickni služebnjcy geho/ a kteřjž se bogjte geho, y malj y welicý. *Zgew.21,3. †Žak.113,1.

6. A* slyssel sem hlas gako zástupu welikého/ a gako hlas † wod mnohých/ a gako zwuk hromú sylnych, řkaucých; Halleluiah: kralowalt ** Pán Bůh (náš) wssemohaucý. *Zgew.19,1. † k.14,2. ** k.12,10.

7. Radúgme se, a wesselme se/ a chwálu wzdeyme gemu: Neboť * přissla swadba Beránkowa/ † a manželka geho připrawila se. * Mat.22,2. k.25,10. Luk.14,16. † Zgew.21,9. 2 Kor.11,2.

8. A dáno gest gj, aby se* oblékla w kment čistý a sskwaucý: a ten kment, gsau ospravedlnowánj Swatých.

* Žak.45,14.15. Izai.61,10. Ezech.16,10. Zgew.3,5.

9. Y řekl mi/* Piš! **Blahoslawenj, kteřjž † sau k wečeři swadby Beránkowy powolání.** A řekl mi: Tato ** slowa Bożj gsau prawá.

* Zgew.14,13. † Mat.22,2. Luk.14,16. ** Zgew.21,5.

10. Y* padl sem k nohám geho, abych se klaněl gemu: ale řekl mi: † Hled! aby toho nečinil/ Gsemť spoku služebnjk twúg y bratrj twých/ těch kteřjž magj ** swědectwj Gežjssowo. Bohu †† se klaněg: Swědectwj pak Gežjssowy gestit duch prorocstwj. * Skut.10,26. Zgew.22,8. † Skut.14,15. ** 1 Jan.5,10. Zgew.12,17. †† Mat.4,10.

11. Y widěl sem nebe otewřené/ a ay* kún bjlý: a ten kteřjž seděl na něm, slaul † wěrný a Prawý/ a sprawedliwě saudj, y boguge. *Zgew.6,2. † k.3,14.

12. Oči* pak geho (byly) gako plamen ohně/ a na hlawě geho korun mnożstwj: a měl gméno napsané, kteréhož žádný † newj než on sám: *Zgew.1,14. † k.2,17.

13. A byl odjn* rauchem pokropeným krwj: a slowe gméno geho, † Slowo Bożj. *Gen.49,11. Jž.63,1. sqq. † Jan.1,1.

14. A rytjřstwo* nebeské gelo za njm na bjlých konjch/ gsauce odjni kmentem bjlým a čistým. *Zgew.4,4. k.7,9.

15. A z* wst geho wycházel meč ostrý/ aby gim † bil národy: nebo on bude ge sprawowati prutem železným: ont y ** pres wjna hněwu a prchliwosti Boha wssemohaucýho tlačiti bude.

* Izai.11,4. † Žak.2,9. k.76,13. ** Izai.63,3.

16. A mát na rauchu a na bedrách swých * napsané gméno, † Král králú, a Pán pánú. * wýš.w.12. † 1 Tym.6,15.

17. Y widěl sem gednoho Angela, an stogj w slunci/ a zkřikl hlasem welikým, řka wssechném ptakúm, kteřjž létali po prostřed nebes; Podte/ * a shromažděte se k wečeři welikého Boha/ * Ger.12,9. Ezech.39,17. sqq. Sofon.1,7.

18. Abysste* gedli těla králú/ a těla Heytmanú/ a těla sylných/ a těla koňú, y těch kteřjž na nich sedj/ a těla wssech swobodných, y služebnjkú, y malých, y welikých. *Izai.49,26.

19. Y widěl sem sselmu/ a Krále země/ a* wogska gegich/ ani se sgeli, aby bogowali s tjm, kterýž seděl na tom koni, a s rytjřstwem geho. *Izai.30,2.32. Zgew.16,14. k.17,14.

20. Y* gata gest ta sselma, a s nj † falessný prorok/ ten, kterýž činjwal diwy před nj/ gimiž swodil ty, kteřjž přigali znamenj sselmy/ a kteřjž se klaněli obrazu gegjmu: (Y) ** wwržení sau oba za žiwa do †† gezera ohniwého, hořjcýho syrau. * Dan.7,11.12.26. † Deut.13,1. Zgew.13,11.12. ** k.14,10. †† Izai.14,9.15.

21. A* ostatnj zbiti sau mečem toho, kterýž seděl na koni, wycházegicým z wst geho: A wssickni * ptácy nasyceni sau těly gegich. *Žak.149,6. sqq. † Ezech.39,4.

Kapitola XX.

Anjel draka starého swázak, 3. kterýž po tisýcy letech zase na čas rozwázán býti má: 4. Mučedlnjků Božjch odplata: 9. Wítězstwj nad Gogem a Magogem: 12. saud y wypowěd mrtwým podlé knih otewřenych.

1. Y Widěl sem Anjela sstupugjcýho z nebe/ magjcýho * klič od propasti/ a řetěz welikỳ w ruce swé.
* Zgew.1/18.

2. Y * chopil draka, hada toho starého, kterýž gest dábel a satan/y swázal geg za tisýc let: * Izai.27/1.2. 2 Pet.2/4. Zgew.12/9.

3. A vwrhl ho do propasti/ y zawřel/ a swrchu nad njm zapečetil, aby * neswodil wjce národů/ ažby se wyplnilo tisýc let: neboť † potom musý býti propusstěn na maký čas. * Zgew.16/14. †tamž.w.7.

4. Y widěl sem * stolice/ a posadili se na nich/ y dán gest gim †saud: a dusse ** stjnanych pro swědectwj Gežissowo/ a pro slowo Božj/ a kterýž se †† nekkaněli sselmě, ani obrazu gegjmu/ a aniž přigali znamenj gegjho na čelo swá/ a neb na ruce swé: *** a ožili, ††† a kralowali s Krystem tisýc let.
* Dan.7/9.22.27. Mat.19/28. † 1 Kor.6/2.3.
** Zgew.6/9.10. ††k.13/4.8.15. ***Izai.26/19. 1 Kor.15/23.24. ††† Zgew.3/21. njž.w. 6.

5. Ostatnj pak mrtwj * neožili/ dokudžby se † newyplnilo těch tisýc let. Toť gest prwnj ** wzkřjssenj.
* Izai.26/14. † wyš.w.3. njž.w.7. ** 1 Tes.4/16.

6. Blahoslawený a swatý kdož má djl w * prwnjm wzkřjssenj: Nad těmit ta † druhá smrt nemá mocy: ** ale budau kněžj Božj a Krystowi/ a kralowati s nim budau tisýc let. * Luk.14/14. k.20/35. † Zgew.2/11. ** Izai.61/6. 1 Petr.2/9.

7. A když se * wyplnj tisýc let/ propusstěn bude Satan z žaláře swého.
* wyš.w.3.5.

8. Y * wygde aby swodil národy/ kteřjž gsau na čtyřech stranách země, Gogа † a Magogа/ a aby ge shromáždil k bogi: kteryžkoli počet gest gako ** pjsku mořského. * wyš.w.3. † Ezech.38/2.7. k.39/1. Zgew.16/14. ** 1 Mach.11/1.

9. Y wstaupili na sirokost země/ a * obklicili stany Swatých/y to † město milé: ale ** sstaupil oheň od Boha z nebe/ a spálil ge. * Izai.31/4.5.
† Zgew.21/10. sqq. ** 2 Král.1/10.12. Ezech. 38/22. k.39/6.

10. A dábel, kterýž ge * swodil, wwržen gest do gezera ohně a syry/ kdež (gest) y sselma, y fakessný prorok/ a budau † mučeni dnem y nocy na wěky wěků.
* Dan.7/11.12. Zgew.19/20. † k.14/10.11.

11. Y widěl sem Trůn welikỳ bjlỳ/ a * sedjcýho na něm/ před gehož twářj † utekla země y nebe/ ** a mjsto gim nenj nalezeno. * Zgew.21/5. † 2 Pet.3/10. ** Zgew.12/8.

12. Y widěl sem mrtwé * malé y welikě, stogjcý před obljčegem Božjm/ a knihy otewřjny sau: a giná † kniha (také) gest otewřjna/to gest (kniha) žiwota: y sauzeni sau mrtwj/podlé toho gakž psáno byko w knihách/ (totiž) podlé ** skutků swých. * Dan.7/10. † Exod.32/32. Fil.4/3. Zgew.3/5. ** Jak.62/13. Ger.17/10. Mat.16/27. Řim.2/6. 1 Kor.3/8. Gal.6/5.

13. A wydalo moře mrtwé kteřjž byli w něm/ tolikéž * smrt y pekko wydali ty kteřjž w nich byli: y sauzeni sau gedenkažbý podlé skutků swých.
* Pjsť. 7/27.

14. Smrt * pak a pekko wwrženi sau do gezera ohniwého: a toť gest † smrt druhá. * 1 Kor.15/26.54.55. Zgew.6/8. † k.21/8.

15. Y ten * kdož nenj nalezen w knize žiwota zapsán/ wwržen gest do gezera ohniwého. * Mat.25/41.

Kapitola XXI.

Widěl swatý Jan nowé nebe a zemi / 2. y Geruzalém nowý, 10. město nejslawnégssí, gehož přediwný způsob, a nikdy newjdané ani slychané ozdoby sstroce wyprawuge.

(Na den Poswěcenj Chrámu.

1. Potom widěl sem nebe * nowé a zemi nowau: Nebo prwnj nebe a prwnj země byla pominula: a moře giž nebylo. * Izai.65/17. k.66/22. 2 Pet.3/13.

2. A gá Jan widěl sem * město swaté, Geruzalém nowý † sstupugicý od Boha z nebe/ připrawený, gako ** newěstu okrasslenau muži swému. * Gal.4/26. Žid.11/10. † Zgew.3/12. njž.w.10. ** 2 Kor.11/2.

3. Y slyssel sem hlas welikỳ z nebe, řkaucý; Ay stánek * Božj s lidmi/ a † bydlitiť bude s nimi: a oni budau lid geho/ a on Bůh s nimi bude, (gsa) Bůh gegich. * 2 Kor.6/16. † Ezech.37/27. 1 Tes.4/17.

4. A setřel * Bůh wsselikau slzu z očj gegich/ a smrti giž wjce nebude / ani † kwjlenj / ani křiku / ani bolesti nebude wjce: nebo ** prwnj wěcy pominuly.
* Izai.25/8. Zgew.7/17. † Izai.35/10. 1 Kor.15/26.54.55. ** 2 Kor. 5/17.

5. Y

5. Y řekl ten, kterýž * seděl na Trůnu; † Aj, nowé činjm wssecko. Y řekl mi; Piš: nebo gsau tato słowa ** wěrná a prawá. * Zacw 4.2. ł 20,11.
† Izai.43,19. 2 Kor.5,17. ** Zgew.19,9.

6. Y dj mi; Stalo se: gáť gsem † Alfa y Oměga/ počátek y konec. Gáť ** dám žizniwému z studnice wody živé, darmo. * Zacw.16,17. † Izai.41,4. ł.44,6. Zgew.1,8. ł.22,13. ** Izai.12,3. ł.55,1. Jan.4,10.14. ł.7,37. seqq. Zgew.22,17.

7. Kdož * swjtězý, obdržjt dědičně wssecko: a budu gemu † Bohem/ a on mi bude synem. * Zgew.2,26.28. † Zach.8,8. Žid.8,10.

8. Strassliwým * pak a † newěrným, a ohyzdným, a wrazedlnjkům, a smilnjkům, a čaroděgnjkům, a modlářům, y wssechněm klamárům, djl gegich ** w gezeře, kterézhorj ohněm a sirau/ genž gest smrt druhá. * Zacw.22,15.
† 1 Kor.6,9. Gal.5,21. Efez.5,5. 1 Tym.1,9. Žid.12,14. ** ł.20,14.15.

9. Y přišel ke mně * geden z těch sedmi Angelů, kteřjž měli sedm kosljků plných sedmi ran neyposlednějssjch: a mluwil semnau řka: † Pod,ukážji ** newěstu, manželku Beránkowu.
* Zgew.15,1.6.7. † ł.17,1. ** ł.19,7.

10. Y * wnesł mne w duchu na † horu welikau a wysokau/ a ** ukázal mi město welké/ ten Swatý Geruzalém, †† zstupugicý z nebe od Boha:
* Zgew.1,10. † Ezech.40,1.2. Mat.4,8. ** Gal.4, 26. Žid.11,10. ł.12,22. Wyš. w. 2. †† Zgew.3,12.

11. Magjcy * sláwu Božj: gehož swětkost (byla) podobná k kameni neydražssjmu/ gako k kameni Jaspidu/ kterýžby byl způsobu křisťálowého. * Izai.60,1.

12. A magjcý * zed welikau a wysokau: magicý dwanácte bran/ a na těch branách dwanácte Angelů/ a gména napsaná, kterážto gsau dwanáctera pokolenj synů Izraelských. * Ezech.48,31. Zach.2,5.

13. Od wýchodu slunce, brány tři: od půlnocy, brány tři: od pokledne, brány tři: od západu, brány tři.

14. A zed městská měla * základů dwanácte / a na nich gména dwanácti Apostolů Beránkowých. * Mat.16,18. 1 Kor.3,10. Efez.2,20.

15. A ten kterýž * mluwil semnau, měl † třtinu zlatau / aby změřil město, y brány geho, y zed geho. * Ezod.40,3. † Zgew.11,1.

16. Položenj * pak města toho čtwerhranné gest / gehož dlauhost tak welikágest, gako y sirokost. Y naměřil toho města tau třtinau dwanácte tisýců honů: dlauhost pak geho, y sirokost, y wysokost, gednostegná gest: * Efez.3,18.

17. Y změřil zed geho/ sto, čtyřidceti a čtyři loktů/ měrau člowěka/ kterážgest (mjra) Angelca.

18. A byko stawenj zdi geho Jaspis: město pak samo byko zlato čisté, podobné sklu čistému.

19. A * základowé zdi městské wsselikým † kamenem drahým ozdobeni byli. Základ prwnj (byl) Jaspis: druhý, Safjr: třetj, Chalcedon: čtwrtý, Smaragd:
* Izai.54,11.12. Tob.13,21. seqq. † Exod.28,17. seq

20. Pátý, Sardonyx: sestý, Sardyus: sedmý, Chrysolit: osmý, Beryllus: dewátý, Topazyon: desátý, Chrysoprasssus: gedenáctý, Hyacynt: dwanáctý, Ametyst.

21. Dwanácte pak bran, dwanácte perel gest/ gednakaždá brána gest z gedné perly: a rynk města, zlato * čisté/ gako sklo kterés se naskrze prohlédnauti může.
* Zgew.22,2.

22. Ale Chrámu sem w něm newiděl: nebo * Pán Bůh wssemohaucý, Chrám geho gest, a Beránek.
* Zgew.4,8.

23. A to město * nepotřebuge slunce, ani měsýce/ aby swjtili w něm: nebo sláwa Božj ge oswěcuge / a swjce geho gest Beránek. * Izai.60,19. Zach.14,7. Zgew.22,5.

24. A národowé kteřjžby k spasenj přišli, * w swětle geho procházeti se budau: a králowé † zemsti přenesau sláwu a čest swau do něho: * Izai.60,3.5. ł.66,12. † Zak.72,10.11.

25. A * brány geho nebudau zawjrány we dne: † nocy zagisté tam nebude:
* Izai.60,11.20. Zach.14,7. Zgew.3,8. † ł.22,5.

26. A snesau do něho * sláwu a čest národů: * Zak.47,9.

27. A newegdek do něho nic * poskwrnugjcýho/ a neb působjcýho ohyzdnost, a lež: než toliko ti, kteřjž † napsani sau w knize žiwota Beránkowa. * Izai.35,8. Joel.3,17. Zgew.22,14.15. † Exod.32,32. Žak.69, 29. Zj.4,3. Zgew.3,5. ł.13,8. ł.20,12.

Kapi-

Kapitola XXII.

Stkwaucý žiwé wody potok, 2. se wssjm což k wěčnému blahoslawenstwj přináležj, Pán ukázaw, 7. brzký příchod swůg předpowjdá: 12. přetedlné tudy swým dawage náwěstj/ aby se ku přigetj geho bedliwé strogili.

1. Y Ukázal mi * potok čistý wody žiwé/ swětlý gako křisťál/ tekaucý z Trůnu Božjho a Beránkowa.
* Ezech.47,1. Zach.14,8.

2. V prostřed pak * rynku geho, a s † obau stran potoka, (byko) dřewo** žiwota/ přinássegicý dwanáctero owoce/ na každý měsýc wydáwagicý owoce swé: a lysti swé †† k zdrawj národů.
* Zgew.21,21. † Ezech.47,12. ** Gen.2,9. Zgew.2,7. †† k.21,24.26.

3. A ničeho * zkleté ného giž wjce nebude: ale Trůn Boží a Beránků bude w něm/ a služebnjcy geho slaužiti gemu budau. * Zach.14,11.

4. A twář geho * widěti budau: a † gmeno geho (bude) na čelich gegich.
* Zak.17,15. Mat.5,8. 1 Kor.13,12. † Zgew.3,12.

5. A * nocy tam nebude/ aniž budau potřebowati swjce/ ani swětla slunečného: nebo † Pán Bůh ge oswěcuge: ** a kralowati budau na wěky wěků.
* Izai.60,19. Zach.14,6.7. Zgew.21,23. † Zak.36,10. ** Zgew.20,6.

6. Y řekl mi; Slowa* tato gsau wěrná a prawá: a † Pán Bůh swatých Proroků, poslal Angela swého/ aby ** ukázal služebnjkům swým co se djti musý brzo. * Zgew.19,9. k.21,5. † k.1,1. ** k.4,1.

7. Ay, * přigduť rychle. Blahoslawený † kdož ostřjhá slow proroctwj knihy této. * Zak.40,8. Zgew.3,11. † k.1,3.

8. Gá pak Jan* widěl sem, a slyssel, tyto wěcy. A když sem slyssel, a widěl/ padl † sem, klaněti se (chtěge) před nohama Angela toho, kterýž mi tyto wěcy ukazowal. * Skut.10,26. † Zgew.19,10.

9. Ale řekl mi; Hled aby toho nečinil: neboť gsem spoku služebnjk twůg a bratřj twých Proroků/ a těch kteřjž ostřjhagj slow knihy této: Bohu * se klaněg.
* Zgew.19,10.

10. Potom řekl mi: * Nezapečetůg slow proroctwj knihy této: neboť gest † bljzko čas. * Dan.8,26. k.12,4.
† Zjl.4,5. Zgew.1,3.

11. Kdo * nepráwě činj, čiň gesstě nepráwě: a kdo smrdj, smrď gesstě: a kdo gest sprawedliwý, osprawedlni se gesstě: a swatý, poswět se gesstě. * 2 Tym.3,13.

12. A ay, * přigduť brzo: a † odplata má semnau/ abych **odplatil gednomu každému podlé skutků geho.
* Zgew.3,11. Wyš.w.7. † Izai.40,10. k.62,11.
** Žal.62,13. Řim.2,6. k.14,12. Zgew.20,12.

13. Gá gsem * Alfa y Oměga/ počátek y konec/ prwnj y posledni.
* Izai.41,4. k.44,6. k.48,12. Zgew.1,8.11. k.21,6.

14. Blahoslawenj kteřjž * zachowáwagj přikázanj geho: aby měli prawo k dřewu žiwota/ a aby branami wessli do města. * 1 Jan.2,3. Zgew.12,17.

15. Wně * pak (budau) psy a čarodègnjcy, a smilnjcy, a wražednjcy, a modkáři/ y každý kdož miluge a činj lež. * 1 Kor.6,10. Efez.5,5. Fil.3,2. Kol.3,6. Zgew.21,8.

16. Gá Ježjš * poslal sem Angela swého/ aby wám † swědčil o těchto wěcech w Cýrkwjch. Gá gsem** kořen a rod Dawidů/ a †† hwězda gasná, a gitrnj.
* Zgew.1,1. † tamj.w.2. ** Izai.11,10. Řim.15,12. Zgew.5,5. †† Mal.4,2. Luk.1,78. 2 Pet.1,19. Zgew.2,28.

17. A Duch y newěsta řkau; Pod. A kdož slyssj, rcyž; Přid. A kdož * žjznj, přigdiž: a kdo chce, nabeř wody žiwota darmo. * Izai.55,1. sqq. Jan.7,37. Zgew.21,1.6.

18. Oswědčugiť pak každému kdožby slyssel slowa proroctwj knihy této/ gestliže by kdo přidal k těmto wěcem/ žeť gemu přidá Bůh ran napsaných w knize této:

19. A gestliže by * kdo wgal od slow Proroctwj tohoto/ odegmeť Bůh djl geho † z knihy žiwota/ a z ** města swatého/ a z těch wěcý, kterěž sau napsány w knize této. * Deut.4,2. k.12,32. Přísl.30,6. † Exod.32,32.33. Žal.69,29. Zgew.3,5. k.13,8. k.17,8. k.20,12. k.21,27. ** Mat.4,5. Zgew.21,10.

20. (Takť) prawj ten, kterýž swědectwj wydáwá o těchto wěcech. Gistěť * přigdu brzo: Amen. Přigdiž tedy Pane Ježjssi. * Zgew.1,7.

21. Milost * Pána nasseho Gezukrysta se wssechněmi wámi. Amen.
* 2 Tym.4,22. Žid.13,25.

KONEC.

Regi-

Registřjk
Pjsem Swatých/ktteráž se we dny Nedèlnj/ a we Slawnosti wýročnj/ we shromáždènjch společnych čjtagj.

W Nedèli I Adwentnj.
Epistola. Rjm. XIII, wers. 13. do konce.
Ewangelium. Mat. XXI, 1. do 9.

W Nedèli II Adwentnj.
Ep. Rjm. XV, 1. do 13.
Ew. Luk. XXI, 25. do 36.

W Nedèli III Adwentnj.
Ep. 1 Kor. IV, 1. do 5.
Ew. Mat. XI, 2. do 15.

W Nedèli IV Adwentnj.
Ep. Filip. IV, 4. do 7.
Ew. Jan. I, 19. do 28.

Na den Božjho Narozenj.
Ep. Tyt. II, 11. do 14.
Ew. Luk. II, 1. do 14. a neb Luk. II, 15. do 20. též
Ep. Tyt. III, 4. do 7.
Ew. Jan. I, 1. do 14.

Na den S. Sstěpána.
Ep. Skut. VI, 8. do konce, a VII, 1. do konce.
Ew. Mat. XXIII, 34. do konce.

Na den S. Jana Apossstola.
Ep. Zid. I, 1. do 12.
Ew. Jan. XXI, od půl 19. až do 24.

W Nedèli před Nowým Létem.
Ep. Gal. IV, 1. do 7.
Ew. Luk. II, 33. do 40.

Na Nowé Léto.
Ep. Gal. III, 23. do konce; též Tyt. III, 4. do 7.
Ew. Luk. II, 21.

W Nedèli po Nowém Létě.
Ep. 1 Pet. IV, 12. do 19.
Ew. Mat. II, 13. do 18.

Na den Zgewenj Krysta P. Mudrcům.
Ep. Izai. LX, 1. do 6.
Ew. Mat. II, 1. do 12.

W Nedèli I po Třech Králjch.
Ep. Rjm. XII, 1. do 5.
Ew. Luk. II, 41. do 52.

W Nedèli II po Třech Králjch.
Ep. Rjm. XII, 6. do 16.
Ew. Jan. II, 1. do 11.

W Nedèli III po Třech Králjch.
Ep. Rjm. XII, 17. do 21.
Ew. Mat. VIII, 1. do 13.

W Nedèli IV po Třech Králjch.
Ep. Rjm. XIII, 8. do 10.
Ew. Mat. VIII, 23. do 27.

W Nedèli V po Třech Králjch.
Ep. Kolos. III, 12. do 17.
Ew. Mat. XIII, 24. do 30.

W Nedèli VI po Třech Králjch.
Ep. 1 Korynt. I, 26. do 31.
Ew. Mat. XVII, 1. do 9.

W Nedèli Dewjtnjk.
Ep. 1 Korynt. IX, 24. do 27.
Ew. Mat. XX, 1. do 16.

W Nedèli po Dewjtnjku.
Ep. 2 Korynt. XI, 19. do k. XII. w. 9.
Ew. [illegible]. VIII, 4. do 15.

Franckesche Stiftungen zu Halle

W Nedèli Masopustnj.
Ep. 1 Korynt. XIII, 1. aż do konce.
Ew. Luk. XVIII, 31. do 43.

W Nedèli I Postnj, Invocauit.
Ep. 2 Korynt. VI, 1. do 10.
Ew. Mat. IV, 1. do 11.

W Nedèli II Postnj, Reminiscere.
Ep. 1 Tes. IV, 1. do 8.
Ew. Mat. XV, 21. do 28.

W Nedèli III postnj, Oculi.
Ep. Efezsk. V, 1. do 11.
Ew. Luk. XI, 14. do 28.

W Nedèli IV postnj, Lætare, družebná.
Ep. Galat. IV, 21. do 31.
Ew. Jan. VI, 1. do 14.

W Nedèli V postnj, Judica, Smrtná.
Ep. Žid. IX, 11. do 15.
Ew. Jan. VIII, 46. do 59.

W Nedèli VI postnj, Kwètná.
Ep. Filip. II, 5. do 11.
Ew. Mat. XXI, 1. do 9.

W Zelený Čtwrtek.
Ep. 1 Korynt. XI, 20. do 32.
Ew. Jan. XIII, 1. do 15.

W Welikỳ Pátek.
Ep. Izai. LIII, 1. do 12.
Ew. Jan. XVIII, XIX.

Na den Slawný Welikonočnj.
Ep. 1 Korynt. V, 7. do 8.
Ew. Mark. XVI, 1. do 7.

W Pondèlj Welikonočnj.
Ep. Skut. X, 34. do 41.
Ew. Luk. XXIV, 13. do 35.

W Auterỳ Welikonočnj.
Ep. Skut. XIII, 26. do 41.
Ew. Luk. XXIV, 36. do 47.

W Nedèli I po Welikonocy, Quasimodogeniti.
Ep. 1 Jan. V, 4. do pûl 10.
Ew. Jan. XX, 19. do 23.

W Nedèli II po Welikonocy, Misericordias Domini.
Ep. 1 Pet. II, od pûl 21. do konce.
Ew. Jan. X, 11. do 16.

W Nedèli III po Welikonocy, Jubilate.
Ep. 1 Petr. II, 11. do pûl 21.
Ew. Jan. XVI, 16. do 23.

W Nedèli IV po Welikonocy, Cantate.
Ep. Jakub. I, 17. do 21.
Ew. Jan. XVI, 5. do 15.

W Nedèli V po Welikonocy Rogate.
Ep. Jakub. I, 22. do 27.
Ew. Jan. XVI, od pûl 23. do 30.

Na den Wstaupenj Páně.
Ep. Skut. I, 1. do 11.
Ew. Mark. XVI, 14. do konce.

W Nedèli po Wstaupenj Páně, Exaudi.
Ep. 1 Pet. IV, od pûl 7. do 12.
Ew. Jan. XV, 26. do w. 4. kap. XVI.

Na den Slawný Ducha Swatého.
Ep. Skut. II, 1. do 21.
Ew. Jan. XIV, od pûl 23. do pûl 31.

W Pondèlj Swatodussnj.
Ep. Skut. X, 42. do pûl 48.
Ew. Jan. III, 16. do 21.

W Auterỳ Swatodussnj.
Ep. Skut. VIII, 14. do 17.
Ew. Jan. X, 1. do 10.

Na den Swaté Trogice.
Ep. Rjm. XI, 33. do 36.
Ew. Jan. III, 1. do 15.

W Nedèli I po S. Trogicy.
Ep. 1 Jan. IV, od pûl 16. do konce.
Ew. Luk. XVI, 19. do 31.

W Nedèli II po S. Trogicy.
Ep. 1 Jan. III, 13. do 18.
Ew. Luk. XIV, 16. do 24.

W Nedèli III po S. Trogicy.
Ep. 1 Petr. V, 6. do 11.
Ew. Luk. XV, 1. do 10.

W Nedèli IV po S. Trogicy.
Ep. Rjm. VIII, 18. do 23.
Ew. Luk. VI, 36. do 42.

W Ne-

W Nedèli V po S. Trogicy.
Ep. 1 Petr. III, 8. do půl 15.
Ew. Luk. V, 1. do 11.

W Nedèli VI po S. Trogicy.
Ep. Řim. VI, 3. do 11.
Ew. Mat. V, 20. do 26.

W Nedèli VII po S. Trogicy.
Ep. Řim. VI, 19. do 23.
Ew. Mark. VIII, 1. do 9.

W Nedèli VIII po S. Trogicy.
Ep. Řim. VIII, 12. do 17.
Ew. Mat. VII, 15. do 23.

W Nedèli IX po S. Trogicy.
Ep. 1 Korynt. X, 1. do 13.
Ew. Luk. XVI, 1. do 9.

W Nedèli X po S. Trogicy.
Ep. 1 Korynt. XII, 1. do 11.
Ew. Luk. XIX, 41. do 48.

W Nedèli XI po S. Trogicy.
Ep. 1 Korynt. XV, 1. do 10.
Ew. Luk. XVIII, 9. do 14.

W Nedèli XII po S. Trogicy.
Ep. 2 Korynt. III, 4. do 11.
Ew. Mark. VII, 31. do 37.

W Nedèli XIII po S. Trogicy.
Ep. Gal. III, 15. do 22.
Ew. Luk. X, 23. do 37.

W Nedèli XIV po S. Trogicy.
Ep. Gal. V, 16. do 24.
Ew. Luk. XVII, 11. do 19.

W Nedèli XV po S. Trogicy.
Ep. Gal. V, 25. aż do w. 10. k. VI.
Ew. Mat. VI, 24. do 34.

W Nedèli XVI po S. Trogicy.
Ep. Efezſk. III, 13. do 21.
Ew. Luk. VII, 11. do 17.

W Nedèli XVII po S. Trogicy.
Ep. Efezſk. IV, 1. do 6.
Ew. Luk. XIV, 1. do 11.

W Nedèli XVIII po S. Trogicy.
Ep. 1 Korynt. I, 4. do 9.
Ew. Mat. XXII, 34. do 46.

W Nedèli XIX po S. Trogicy.
Ep. Efezſk. IV, 22. do 32.
Ew. Mat. IX, 1. do 8.

W Nedèli XX po S. Trogicy.
Ep. Efezſk. V, 15. do 21.
Ew. Mat. XXII, 2. do 14.

W Nedèli XXI po S. Trogicy.
Ep. Efezſk. VI, 10. do 18.
Ew. Jan. IV. od půl 46. do konce.

W Nedèli XXII po S. Trogicy.
Ep. Filip. I, 3. do 11.
Ew. Mat. XVIII, 23. do 35.

W Nedèli XXIII po S. Trogicy.
Ep. Filip. III, 17. do 21.
Ew. Mat. XXII, 15. do 22.

W Nedèli XXIV po S. Trogicy.
Ep. Kolos. I, 9. do 14.
Ew. Mat. IX, 18. do 26.

W Nedèli XXV po S. Trogicy.
Ep. 1 Tes. IV, 13. do 18.
Ew. Mat. XXIV, 15. do 28.

W Nedèli XXVI po S. Trogicy.
Ep. 2 Tes. I, 3. do 10.
Ew. Mat. XXV, 31. do 46.

W Nedèli XXVII po S. Trogicy.
Ep. 2 Petr. III, 3. do 7.
Ew. Mat. XXV, 1. do 13.

Na giné Swátky nékterych Swatých.

Na den S. Ondrege.
Ep. Rjm. X. od pùl 8. do 18.
Ew. Mat. IV, 18. do 22.

Na den S. Tomásse.
Ep. Efezsk. I, 3. do 6.
Ew. Jan. XX, 24. do 31.

Na den Mládátek.
Ew. Mat. II, 13. do 18.

Na den Obrácenj S. Pawla.
Ep. Skut. IX, 1. do 22.
Ew. Mat. XIX, 27. do 30.

Na den Gčisstowánj P. Mar. a neb Hromnic.
Ep. Mal. III, 1. do 4.
Ew. Luk. II, 22. do 32.

Na den S. Matège.
Ep. Skut. I, 15. do 26.
Ew. Mat. XI, 25. do 30.

Na den Zwèstowánj P. Marygi.
Ep. Jzai. VII, 10. do 15.
Ew. Luk. I, 26. do 38.

Na den S. Filipa a Jakuba.
Ep. Efezsk. II, 19. do 22.
Ew. Jan. XIV, 1. do 14.

Na den S. Jana Kàtitele.
Ep. Jzai. XL, 1. do 5.
Ew. Luk. I, 57. do 80.

Na den S. Petra a Pawla.
Ep. Skut. XII, 1. do 11.
Ew. Mat. XVI, 13. do 19.

Na den Nawsstjwenj P. Marye.
Ep. Jzai. XI, 1. do 5.
Ew. Luk. I, 39. do 56.

Na den Marye Magdalény.
Ep. Pèjsslow. XXXI, 10. do 31.
Ew. Luk. VII, 36. do 50.

Na den S. Jakuba.
Ep. Rjm. VIII, 28. do 39.
Ew. Mat. XX, 20. do 28.

Na den Promènènj Krysta P.
Ep. 2 Petr. I, 13. do konce.
Ew. Mat. XVII, 1. do 9.

Na den S. Wawrince.
Ep. 2 Korynt. IX, 6. do 11.
Ew. Jan. XII, 24. do 26.

Na den S. Bartolomège.
Ep. 2 Korynt. IV, 7. do 10.
Ew. Luk. XXII, 24. do 30.

Na den Stètj S. Jana.
Ep. Žid. XI, 36. do 40.
Ew. Mark. VI, 17. do 29.

Na den Narozenj P. Marye.
Ep. Pèjsslow. XXIV, 22. do 31.
Ew. Mat. I, 1. do 16.

Na den S. Matausse.
Ep. 1 Korynt. XII, 4. do 11.
Ew. Mat. IX, 9. do 13.

Na den S. Michala.
Ep. Zgew. S. Jana XII, 7. do 12.
Ew. Mat. XVIII, 1. do 10.

Na den S. Ssimona a Jůdy.
Ep. 1 Petr. I, 3. do 9.
Ew. Jan. XV, 17. do 21.

Na den Wssech Swatých.
Ep. Zgew. S. Jana VII, 2. do 12.
Ew. Mat. V, 1. do 12.

Na den Poswècenj Chrámu.
Ep. Zgew. S. Jana XXI, 1. do 5.
Ew. Luk. XIX, 1. do 10.